3 1761 09703119 9

Η ΠΑΛΑΙΑ

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ

ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ

London

HENRY FROWDE

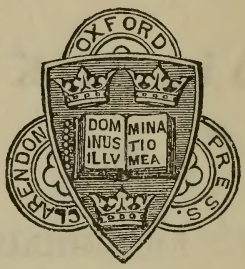

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE

7 PATERNOSTER ROW

Bible
Gk(O.T.)
1875
Bible. Greek (O

Η ΠΑΛΑΙΑ
ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ

ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ

VETUS TESTAMENTUM

EX VERSIONE

SEPTUAGINTA INTERPRETUM

SECUNDUM EXEMPLAR VATICANUM

ROMAE EDITUM

ACCEDIT

POTIOR VARIETAS CODICIS ALEXANDRINI

EDITIO ALTERA

TOMUS III

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

M DCCC LXXV

5543
c
b

[a]ΩΣΗΕ. Α'.

1 ΛΟΓΟΣ Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὡσηὲ τὸν τοῦ Βεηρεὶ ἐν
ἡμέραις Ὀζίου καὶ Ἰωάθαμ καὶ Ἄχαζ καὶ Ἐζεκίου βασι-
λέων Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ [b]υἱοῦ Ἰωὰς βασιλέως
2 Ἰσραήλ. Ἀρχὴ λόγου Κυρίου [c]ἐν Ὡσηέ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς
Ὡσηὲ, [d]Βάδιζε, λάβε σεαυτῷ γυναῖκα πορνείας καὶ τέκνα πορ-
νείας, διότι ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὄπισθεν τοῦ
3 Κυρίου. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Γόμερ θυγατέρα Δεβη-
4 λαΐμ, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. Καὶ εἶπε Κύριος
πρὸς αὐτὸν, Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζραὲλ, διότι ἔτι μικρὸν
καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ Ἰεζραὲλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ κατα-
5 παύσω βασιλείαν οἴκου Ἰσραήλ. Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
συντρίψω τὸ τόξον τοῦ Ἰσραὴλ [e]ἐν κοιλάδι τοῦ Ἰεζραέλ.
6 Καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκε θυγατέρα· καὶ εἶπεν αὐτῷ,
Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς Οὐκ ἠλεημένη· διότι οὐ μὴ προσθήσω
ἔτι ἐλεῆσαι τὸν οἶκον [f]Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ ἀντιτασσόμενος ἀντι-
7 τάξομαι αὐτοῖς. Τοὺς δὲ υἱοὺς Ἰούδα ἐλεήσω, καὶ σώσω αὐτοὺς
ἐν Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ [g]οὐδὲ ἐν
ῥομφαίᾳ οὐδὲ ἐν πολέμῳ οὐδὲ ἐν ἵπποις οὐδὲ ἐν ἱππεῦσι.
8 Καὶ ἀπεγαλάκτισε τὴν Οὐκ ἠλεημένην· καὶ συνέλαβεν ἔτι
9 καὶ ἔτεκεν υἱόν. Καὶ εἶπε, Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Οὐ λαός
μου· διότι ὑμεῖς οὐ λαός μου, καὶ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὑμῶν.
10 Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσ-
σης, ἣ οὐκ ἐκμετρηθήσεται οὐδὲ ἐξαριθμηθήσεται· καὶ ἔσται,
ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, Οὐ λαός μου ὑμεῖς, [h]κληθήσονται
11 καὶ αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. Καὶ συναχθήσονται [i]υἱοὶ Ἰούδα

[a] ΩΣΗΕ. [b] τοῦ υἱοῦ. [c] πρὸς. [d] Βάδιζε om. [e] ἐν τῇ κ.
[f] τοῦ Ἰσραὴλ. [g] οὔτε—οὔτε—οὔτε ἐν ἅρμασιν, οὔτε ἐν ἵπποις,
οὔτε. [h] ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ. [i] οἱ υἱοὶ.

καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιτοαυτὸ, καὶ θήσονται [k] ἑαυτοῖς ἀρχὴν μίαν, καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ Ἰεζραέλ.

2 Εἴπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, Λαός μου, καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, 2 Ἠλεημένη. Κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν, κρίθητε, ὅτι αὕτη οὐ γυνή μου, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνὴρ αὐτῆς· καὶ ἐξαρῶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐκ προσώπου μου, καὶ τὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου μα- 3 στῶν αὐτῆς, ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν καὶ ἀποκαταστήσω αὐτὴν καθὼς ἡμέρα γενέσεως αὐτῆς· καὶ [l] θήσω αὐτὴν ἔρημον καὶ τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀποκτενῶ αὐτὴν ἐν δίψει, 4 καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς οὐ μὴ ἐλεήσω, ὅτι τέκνα πορνείας ἐστίν. 5 Ὅτι ἐξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατῃσχυνεν ἡ τεκοῦσα αὐτά· [m] ὅτι εἶπε, Πορεύσομαι ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου, τῶν διδόντων μοι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸ ὕδωρ μου καὶ τὰ ἱμάτιά μου καὶ τὰ ὀθόνιά μου, [n] τὸ ἔλαιόν μου καὶ πάντα ὅσα μοι καθήκει.

6 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκόλοψι, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰς [o] ὁδοὺς, καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς οὐ μὴ εὕρῃ, 7 καὶ καταδιώξεται τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς, καὶ ζητήσει αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ εὕρῃ αὐτούς· καὶ ἐρεῖ, Πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μου τὸν πρότερον, 8 ὅτι καλῶς μοι ἦν τότε ἢ νῦν. Καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ὅτι ἐγὼ [p] ἔδωκα αὐτῇ τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργύριον ἐπλήθυνα αὐτῇ· αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησε τῇ 9 Βάαλ. Διὰ τοῦτο ἐπιστρέψω καὶ κομιοῦμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶνόν μου ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ ἀφελοῦμαι τὰ ἱμάτιά μου καὶ τὰ ὀθόνιά μου, τοῦ μὴ καλύπτειν τὴν ἀσχη- 10 μοσύνην αὐτῆς. Καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς [q] ἐνώπιον τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, καὶ [r] οὐθεὶς οὐ μὴ ἐξέληται αὐτὴν 11 ἐκ χειρός μου. Καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, [s] ἑορτὰς αὐτῆς καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, 12 καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. Καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον αὐτῆς καὶ τὰς συκᾶς αὐτῆς, ὅσα εἶπε, Μισθώματά μου ταῦτά ἐστιν ἃ ἔδωκάν μοι οἱ ἐρασταί μου, καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον,

---

[k] αὐτοῖς. [l] θήσομαι αὐτὴν ὡς ἔ. [m] εἶπεν γὰρ, ἀκολουθήσω. [n] καὶ τὸ. [o] ὁδοὺς αὐτῆς. [p] δέδωκα. [q] ἐναντίον. [r] οὐδεὶς. [s] τὰς ἑορτὰς.

καὶ καταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
13 οὐρανοῦ καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς· καὶ ἐκδικήσω ἐπ᾽ αὐτὴν τὰς
ἡμέρας τῶν Βααλείμ, ἐν αἷς ἐπέθυεν αὐτοῖς, καὶ περιετίθετο
τὰ ἐνώτια αὐτῆς καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο ὀπίσω
τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει Κύριος.
14 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν, καὶ τάξω αὐτὴν ὡς ἔρη-
15 μον, καὶ λαλήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτῇ τὰ
κτήματα αὐτῆς ἐκεῖθεν, καὶ τὴν κοιλάδα Ἀχὼρ διανοῖξαι σύνεσιν
αὐτῆς· καὶ ταπεινωθήσεται ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος
αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
16 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, καλέσει με Ὁ ἀνήρ
17 μου, καὶ οὐ καλέσει με [t] ἔτι Βααλείμ. Καὶ ἐξαρῶ τὰ ὀνόματα
τῶν Βααλὶμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν [u] οὐκ ἔτι
18 τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ
οὐρανοῦ [x] καὶ τῶν ἑρπετῶν τῆς γῆς· καὶ τόξον καὶ ῥομφαίαν
καὶ πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικιῶ σε ἐπ᾽ ἐλπίδι.
19 Καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ μνηστεύσομαί
σε ἐμαυτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι καὶ ἐν ἐλέει καὶ ἐν
20 οἰκτιρμοῖς, καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ ἐπιγνώσῃ
21 τὸν Κύριον. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἐπα-
22 κούσομαι τῷ οὐρανῷ, καὶ [y] αὐτὸς ἐπακούσεται τῇ γῇ, καὶ ἡ γῆ
ἐπακούσεται τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ αὐτὰ
23 ἐπακούσεται τῷ Ἰεζραέλ. Καὶ σπερῶ αὐτὴν ἐμαυτῷ ἐπὶ τῆς γῆς,
[z] καὶ ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένην, καὶ ἐρῶ τῷ οὐ λαῷ μου,
Λαός μου εἶ σύ· καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ Θεός μου εἶ σύ.
3 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἔτι πορεύθητι καὶ ἀγάπησον
γυναῖκα ἀγαπῶσαν πονηρὰ, καὶ μοιχαλὶν, καθὼς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς
τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ [a] ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ θεοὺς ἀλλο-
2 τρίους καὶ φιλοῦσι πέμματα μετὰ [b] σταφίδος. Καὶ ἐμισθω-
σάμην ἐμαυτῷ πεντεκαίδεκα ἀργυρίου καὶ γομὸρ κριθῶν καὶ
3 [c] νέβελ οἴνου. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὴν, Ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ
ἐπ᾽ ἐμοὶ, καὶ οὐ μὴ πορνεύσῃς, οὐδὲ μὴ γένῃ ἀνδρὶ [d] ἑτέρῳ],

[t] οὐκέτι. [u] οὐκ om. [x] καὶ μετὰ τῶν. [y] ὁ οὐρανὸς. [z] καὶ ἐλεήσω τὴν οὐκ ἠλεημένην. [a] ἀποβλέπουσιν. [b] σταφίδων. [c] κέβελ. [d] ἑτέρῳ om. Vat.

4 καὶ ἐγὼ ἐπὶ σοί. Διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ, οὐκ ὄντος βασιλέως οὐδὲ ὄντος ἄρχοντος [e] οὐδὲ οὔσης
θυσίας οὐδὲ ὄντος θυσιαστηρίου [f] οὐδὲ ἱερατείας οὐδὲ δήλων.
5 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιζητή-
σουσι Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν καὶ Δαυὶδ τὸν βασιλέα αὐτῶν,
καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ Κυρίῳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ᾽
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

4 Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, υἱοὶ Ἰσραὴλ, [g] ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ
πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια οὐδὲ
2 ἔλεος οὐδὲ ἐπίγνωσις Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀρὰ καὶ ψεῦδος καὶ
φόνος καὶ κλοπὴ καὶ μοιχεία κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἵματα
3 ἐφ᾽ αἵμασι μίσγουσι. Διὰ τοῦτο πενθήσει ἡ γῆ καὶ σμικρυν-
θήσεται σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ
ἀγροῦ καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς καὶ σὺν τοῖς πετεινοῖς
4 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλείψουσιν, ὅπως
[h] μηδεὶς μήτε δικάζηται μήτε ἐλέγχῃ μηδεὶς, ὁ δὲ λαός μου ὡς
5 ἀντιλεγόμενος ἱερεύς· καὶ ἀσθενήσει ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσει
[i] ὁ προφήτης μετὰ σοῦ. Νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου.
6 [k] Ὡμοιώθη ὁ λαός μου ὡς οὐκ ἔχων γνῶσιν, ὅτι σὺ ἐπί-
γνωσιν ἀπώσω, κἀγὼ ἀπώσομαί σε τοῦ μὴ ἱερατεύειν μοι· καὶ
7 ἐπελάθου [l] νόμον Θεοῦ σου, κἀγὼ ἐπιλήσομαι τέκνων σου· κατὰ
τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὕτως ἥμαρτόν μοι· τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς
8 ἀτιμίαν [m] θήσομαι, ἁμαρτίας λαοῦ μου φάγονται· καὶ ἐν ταῖς
9 ἀδικίαις αὐτῶν λήψονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. Καὶ ἔσται καθὼς
ὁ λαὸς, οὕτως καὶ ὁ ἱερεύς· καὶ ἐκδικήσω ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς ὁδοὺς
10 αὐτοῦ, καὶ τὰ διαβούλια αὐτοῦ ἀνταποδώσω αὐτῷ. Καὶ φάγον-
ται, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν· ἐπόρνευσαν, καὶ οὐ μὴ [n] κατευ-
11 θύνωσι· διότι τὸν Κύριον [o] ἐγκατέλιπον τοῦ φυλάξαι. Πορνείαν
12 καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ἐδέξατο καρδία λαοῦ μου· ἐν συμβόλοις
ἐπηρώτων, καὶ ἐν ῥάβδοις αὐτοῦ [p] ἀπήγγελλον αὐτῷ· πνεύματι
πορνείας ἐπλανήθησαν, καὶ ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν·
13 ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐθυσίαζον, καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς
ἔθυον ὑποκάτω δρυὸς καὶ λεύκης καὶ δένδρου συσκιάζοντος, ὅτι

---

[e] οὐκ. [f] οὔτε—οὔτε. [g] διότι. [h] μηθεὶς. [i] καὶ. [k] Νυκτὶ
ὡμοιώθη. [l] νόμου. [m] θήσω. [n] κατευθυνοῦσιν. [o] ἐγκατέ-
λειπον. [p] ἀπήγγελλον.

καλὸν σκέπη· διὰ τοῦτο ἐκπορνεύσουσιν αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ
14 αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύσουσι· καὶ οὐ μὴ ἐπισκέψωμαι ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ὅταν [q] πορνεύσωσι, καὶ ἐπὶ τὰς νύμφας ὑμῶν ὅταν [r] μοιχεύσωσιν· ὅτι αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυον, καὶ ὁ λαὸς ὁ συνίων συνεπλέκετο μετὰ πόρνης.

15 Σὺ δὲ, Ἰσραὴλ, μὴ ἀγνόει, καὶ Ἰούδα, μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς Γάλγαλα, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον [s] Ὼν, καὶ μὴ ὀμνύετε
16 ζῶντα Κύριον. [t] Διότι ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστρησεν Ἰσραὴλ· νῦν νεμήσει αὐτοὺς Κύριος ὡς ἀμνὸν ἐν εὐρυχώρῳ.
17, 18 Μέτοχος εἰδώλων Ἐφραὶμ ἔθηκεν ἑαυτῷ σκάνδαλα, ᾑρέτισε Χαναναίους· πορνεύοντες ἐξεπόρνευσαν, ἠγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ
19 φρυάγματος [u] αὐτῆς. Συστροφὴ πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν [u] αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσονται ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

5 Ἀκούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ [x] ὁ οἶκος τοῦ βασιλέως ἐνωτίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστι τὸ κρῖμα, ὅτι παγὶς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾷ, καὶ ὡς δίκτυον ἐκτετα-
2 μένον ἐπὶ τὸ Ἰταβύριον, ὃ οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν·
3 ἐγὼ δὲ παιδευτὴς ὑμῶν, ἐγὼ ἔγνων τὸν Ἐφραὶμ, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ [y] ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ· διότι νῦν ἐξεπόρνευσεν Ἐφραὶμ, ἐμιάνθη
4 Ἰσραὴλ, οὐκ ἔδωκαν τὰ διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν, ὅτι πνεῦμα πορνείας ἐν αὐτοῖς ἐστι· τὸν δὲ
5 Κύριον οὐκ ἐπέγνωσαν. Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἐφραὶμ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν· καὶ ἀσθενήσει [z] καὶ Ἰούδας μετ' αὐτῶν.
6 Μετὰ προβάτων καὶ μόσχων πορεύσονται τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν· ὅτι [a] ἐκκέκλικεν ἀπ' αὐτῶν,
7 ὅτι τὸν Κύριον [b] ἐγκατέλιπον, ὅτι τέκνα ἀλλότρια ἐγεννήθησαν αὐτοῖς· νῦν καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη καὶ τοὺς κλήρους
8 αὐτῶν. Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνοὺς, ἠχήσατε ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ Ὼν, Ἐξέστη Βενιαμὶν,
9 Ἐφραὶμ εἰς ἀφανισμὸν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου· ἐν ταῖς

---

[q] πορνεύωσιν. [r] μοιχεύωσιν. Διότι καὶ αὐτοὶ. [s] τῆς ἀδικίας, καὶ. [t] Ὅτι. [u] αὐτῶν. [x] ὁ om. [y] ἄπεστιν. [z] καίγε. [a] ἐξέκλινεν. [b] ἐγκατέλιπον, καὶ ὅτι.

10 φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἔδειξα πιστὰ, ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα
ὡς μετατιθέντες ὅρια, ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὄρμημά μου.
11 Κατεδυνάστευσεν Ἐφραὶμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, [c] κατεπάτησε τὸ
12 κρῖμα, ὅτι ἤρξατο πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐγὼ ὡς
13 ταραχὴ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα. Καὶ εἶδεν
Ἐφραὶμ τὴν νόσον αὐτοῦ, καὶ Ἰούδας τὴν ὀδύνην αὐτοῦ· καὶ
ἐπορεύθη Ἐφραὶμ πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις
πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ· καὶ [d] οὗτος οὐκ ἠδυνάσθη ἰάσασθαι ὑμᾶς,
14 καὶ οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὀδύνη. Διότι ἐγὼ εἰμὶ ὡς πανθὴρ
τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ἰούδα· καὶ ἐγὼ ἁρπῶμαι καὶ
πορεύσομαι καὶ λήψομαι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος.
15 Πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, ἕως οὗ ἀφα-
νισθῶσι, καὶ [e] ζητήσουσι τὸ πρόσωπόν μου.

6 Ἐν θλίψει αὐτῶν ὀρθριοῦσι πρὸς μὲ, λέγοντες, Πορευθῶμεν
καὶ ἐπιστρέψωμεν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς
2, 3 ἥρπακε καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς, ὑγιάσει
ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ [f] ἐξαναστησόμεθα,
4 καὶ ζησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γνωσόμεθα· διώξωμεν τοῦ
γνῶναι τὸν Κύριον· ὡς ὄρθρον ἕτοιμον εὑρήσομεν αὐτὸν, καὶ
ἥξει ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρώϊμος καὶ ὄψιμος [g] γῇ.
5 Τί σοι ποιήσω, Ἐφραὶμ; τί σοι ποιήσω, Ἰούδα; τὸ δὲ ἔλεος
ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωϊνὴ, καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη.
6 Διὰ τοῦτο ἀπεθέρισα τοὺς προφήτας ὑμῶν, ἀπέκτεινα αὐτοὺς
ἐν [h] ῥήματι στόματός μου· καὶ τὸ κρῖμα μου ὡς φῶς ἐξελεύ-
7 σεται. Διότι ἔλεος θέλω [i] ἢ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν Θεοῦ ἢ
8 ὁλοκαυτώματα. Αὐτοὶ δέ εἰσιν ὡς ἄνθρωπος παραβαίνων δια-
9 θήκην· ἐκεῖ κατεφρόνησέ μου Γαλαὰδ πόλις ἐργαζομένη μάταια,
10 ταράσσουσα ὕδωρ, καὶ ἡ ἰσχύς σου ἀνδρὸς πειρατοῦ· ἔκρυψαν
11 ἱερεῖς [k] ὁδὸν, ἐφόνευσαν Σίκιμα, ὅτι ἀνομίαν ἐποίησαν ἐν τῷ
οἴκῳ [l] τοῦ Ἰσραὴλ· εἶδον φρικώδη ἐκεῖ πορνείαν τοῦ Ἐφραὶμ·
12 ἐμιάνθη Ἰσραὴλ καὶ [m] Ἰούδα· ἄρχου τρυγᾶν σεαυτῷ ἐν τῷ ἐπι-
στρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου.

7 Ἐν τῷ ἰάσασθαί με τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ

---

[c] κατεπάτησεν κρῖμα. [d] αὐτὸς. [e] ἐπιζητήσουσιν. [f] ἀναστη-
σόμεθα. [g] τῇ γῇ. [h] ῥήμασιν. [i] καὶ οὐ. [k] ὁδὸν Κυρίου.
[l] τοῦ om. [m] Ἰούδας.

ἀδικία Ἐφραΐμ καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι εἰργάσαντο [n] ψευδῆ· καὶ κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων ληστὴς ἐν
2 τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ὅπως [o] συνάδωσιν ὡς ᾄδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθην· νῦν [p] ἐκύκλωσαν αὐτοὺς τὰ
3 διαβούλια αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ προσώπου μου ἐγένοντο· ἐν ταῖς κακίαις αὐτῶν εὔφραναν βασιλεῖς, καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν
4 ἄρχοντας. Πάντες μοιχεύοντες ὡς κλίβανος καιόμενος εἰς πέψιν κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογὸς, ἀπὸ φυράσεως στέατος ἕως τοῦ
5 ζυμωθῆναι αὐτό· [q] ἡμέραι τῶν βασιλέων [r] ὑμῶν, ἤρξαντο οἱ ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετὰ
6 λοιμῶν. Διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐν τῷ καταράσσειν αὐτοὺς ὅλην τὴν νύκτα, ὕπνου Ἐφραΐμ ἐνε-
7 πλήσθη· πρωῒ [s] ἐνεγενήθη, ἀνεκαύθη ὡς πυρὸς φέγγος. Πάντες ἐθερμάνθησαν ὡς [t] κλίβανος, καὶ κατέφαγον τοὺς κριτὰς αὐτῶν· πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτῶν [u] ἔπεσαν, οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ὁ ἐπικα-
8 λούμενος πρὸς μέ. Ἐφραΐμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ [x] συνεμίγνυτο,
9 Ἐφραΐμ ἐγένετο ἐγκρυφίας οὐ μεταστρεφόμενος· κατέφαγον ἀλλότριοι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ οὐκ [y] ἔγνω, καὶ πολιαὶ
10 ἐξήνθησαν [z] αὐτῷ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω. Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσι τούτοις.

11 Καὶ ἦν Ἐφραΐμ ὡς περιστερὰ ἄνους οὐκ ἔχουσα καρδίαν·
12 Αἴγυπτον ἐπεκαλεῖτο, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν. Καθὼς ἂν πορεύωνται, ἐπιβαλῶ ἐπ᾽ αὐτοὺς τὸ δίκτυόν μου, καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατάξω αὐτοὺς, παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ
13 ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν. Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ᾽ ἐμοῦ· δειλαιοί εἰσιν, ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ· ἐγὼ δὲ ἐλυτρωσάμην
14 αὐτοὺς, αὐτοὶ δὲ κατελάλησαν κατ᾽ ἐμοῦ ψευδῆ. Καὶ οὐκ ἐβόησαν πρὸς μὲ αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἢ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις
15 αὐτῶν· ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο. Ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ κατίσχυσα τοὺς βραχίονας αὐτῶν, [a] καὶ εἰς ἐμὲ ἐλογίσαντο

---

[n] ψευδῆ. [o] συνάδουσιν ὡς συνάδοντες. [p] ἐκύκλωσεν. [q] αἱ ἡμέραι. [r] ἡμῶν. [s] ἐγενήθη, ἀ. ὡς πῦρ. [t] κλίβανος πυρὸς καιομένου αἱ καρδίαι αὐτῶν, καὶ κατέφαγεν πῦρ τοὺς. [u] ἔπεσον. [x] συνανεμίγνυτο. [y] ἐπέγνω. [z] αὐτῶν. [a] καὶ om.

16 πονηρά. Ἀπεστράφησαν εἰς [b] οὐδὲν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντε-
ταμένον, πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν δι' ἀπαιδευσίαν
γλώσσης αὐτῶν· οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

8 Εἰς κόλπον αὐτῶν ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς ἐπ' οἶκον Κυρίου, ἀνθ' ὧν
παρέβησαν τὴν διαθήκην μου, καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἠσέβησαν.
2,3 Ἐμὲ κεκράξονται, Ὁ Θεὸς, ἐγνώκαμέν σε, ὅτι Ἰσραὴλ ἀπεστρέ-
4 ψατο ἀγαθὰ, ἐχθρὸν κατεδίωξαν, ἑαυτοῖς ἐβασίλευσαν καὶ οὐ
δι' ἐμοῦ, ἦρξαν, καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ
τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἴδωλα, ὅπως [c] ἐξολοθρευ-
θῶσιν.

5 Ἀπότριψαι τὸν μόσχον σου, Σαμάρεια, παρωξύνθη ὁ θυμός
6 μου ἐπ' αὐτούς· ἕως τίνος οὐ μὴ δύνωνται καθαρισθῆναι ἐν τῷ
Ἰσραήλ; καὶ αὐτὸ τέκτων ἐποίησε, καὶ οὐ Θεός ἐστι· διότι
7 πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου, Σαμάρεια, ὅτι [d] ἀνεμόφθορα ἔσπειραν,
καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά· δράγμα οὐκ ἔχον ἰσχὺν
τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον, ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἀλλότριοι καταφά-
8 γονται αὐτό. Κατεπόθη Ἰσραὴλ, νῦν ἐγένετο ἐν τοῖς ἔθνεσιν
9 ὡς σκεῦος ἄχρηστον, ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους· ἀνέ-
10 θαλε καθ' ἑαυτὸν Ἐφραΐμ, δῶρα [e] ἠγάπησαν, διὰ τοῦτο [f] παρα-
δοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσι· νῦν εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ κοπάσουσι
11 [g] μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας, ὅτι ἐπλήθυνεν Ἐφραΐμ
θυσιαστήρια εἰς [h] ἁμαρτίας, ἐγένοντο αὐτῷ θυσιαστήρια [i] ἠγα-
12 πημένα. Καταγράψω αὐτῷ πλῆθος, καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ εἰς
13 ἀλλότρια ἐλογίσθησαν, θυσιαστήρια τὰ ἠγαπημένα. Διότι ἐὰν
θύσωσι θυσίαν, καὶ φάγωσι κρέα, Κύριος οὐ προσδέξεται αὐτά·
νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν καὶ ἐκδικήσει τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν· [k] αὐτοὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις
14 ἀκάθαρτα φάγονται. Καὶ ἐπελάθετο Ἰσραὴλ τοῦ ποιήσαντος
αὐτὸν, καὶ ᾠκοδόμησαν τεμένη· καὶ Ἰούδας ἐπλήθυνε πόλεις
τετειχισμένας, καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ, καὶ
καταφάγεται τὰ θεμέλια [l] αὐτῶν.

9 Μὴ χαῖρε, Ἰσραὴλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοὶ, διότι ἐπόρ-
νευσας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σου· ἠγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἅλωνα

---

[b] οὐθὲν. [c] ἐξολεθρευθῶσιν. [d] ἀνεμοφθόρια. [e] ἠγάπησεν.
[f] παρεδόθησαν. [g] μικρὸν om. [h] ἁμαρτίαν. [i] τὰ ἠγαπημένα.
[k] αὐτοὶ δὲ. [l] αὐτοῦ.

2 σίτου. Ἅλων καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύ-
3 σατο αὐτούς. Οὐ κατῴκησαν ἐν τῇ γῇ τοῦ Κυρίου· κατῴκησεν
Ἐφραὶμ [m] Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται.
4 Οὐκ ἔσπεισαν τῷ Κυρίῳ οἶνον, καὶ οὐχ [n] ἥδυναν αὐτῷ αἱ θυσίαι
αὐτῶν, ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς· πάντες οἱ [o] ἐσθίοντες αὐτὰ
μιανθήσονται, διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν οὐκ
5 εἰσελεύσονται εἰς [p] τὸν οἶκον Κυρίου. Τί ποιήσετε ἐν [q] ἡμέραις
6 πανηγύρεως, καὶ ἐν [r] ἡμέρᾳ ἑορτῆς τοῦ Κυρίου; Διὰ τοῦτο ἰδοὺ
[s] πορεύονται ἐκ ταλαιπωρίας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐτοὺς
Μέμφις, καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχμάς· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὄλεθρος
7 κληρονομήσει [t] αὐτὸ, ἄκανθαι ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν. Ἥκα-
σιν αἱ ἡμέραι τῆς [u] ἐκδικήσεως, ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταπο-
δόσεώς σου, καὶ κακωθήσεται Ἰσραὴλ ὥσπερ ὁ προφήτης ὁ
παρεξεστηκὼς, ἄνθρωπος ὁ πνευματοφόρος· ὑπὸ τοῦ πλήθους
8 τῶν ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη [x] μανία σου. Σκοπὸς Ἐφραὶμ μετὰ
Θεοῦ, προφήτης παγὶς σκολιὰ ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, μανίαν
9 ἐν οἴκῳ [y] Θεοῦ κατέπηξαν. Ἐφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ
βουνοῦ, μνησθήσεται ἀδικίας [z] αὐτῶν, ἐκδικήσει ἁμαρτίας [z] αὐ-
10 τῶν. Ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗρον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὡς σκοπὸν
ἐν συκῇ πρώϊμον πατέρας αὐτῶν εἶδον· αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς
τὸν Βεελφεγὼρ, καὶ ἀπηλλοτριώθησαν εἰς αἰσχύνην· καὶ ἐγέ-
11 νοντο [a] οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς οἱ ἠγαπημένοι. Ἐφραὶμ ὡς ὄρνεον
ἐξεπετάσθη, αἱ δόξαι αὐτῶν ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ συλλή-
12 ψεων. Διότι καὶ ἐὰν ἐκθρέψωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀτεκνωθή-
σονται ἐξ ἀνθρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ἐστι· σάρξ μου ἐξ
13 αὐτῶν Ἐφραὶμ· ὃν τρόπον εἶδον εἰς θήραν παρέστησαν τὰ τέκνα
αὐτῶν, καὶ Ἐφραὶμ τοῦ ἐξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν τὰ τέκνα
14 αὐτοῦ. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, τί δώσεις αὐτοῖς; [b] μήτραν ἀτεκνοῦ-
15 σαν καὶ μαστοὺς ξηρούς. Πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν [c] ἐν Γαλγὰλ,
ὅτι ἐκεῖ ἐμίσησα αὐτοὺς, διὰ τὰς κακίας τῶν ἐπιτηδευμάτων
αὐτῶν· ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτοὺς, οὐ μὴ προσθήσω τοῦ
16 ἀγαπῆσαι αὐτούς· πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες,

---

[m] εἰς Αἴγυπτον. [n] ἡδύναντο. [o] ἔσθοντες. [p] τὸν om. [q] ἡμέρᾳ. [r] ἡμέραις. [s] πορεύσονται. [t] αὐτὸ om. [u] ἐκδικήσεώς σου. [x] μνεία. [y] Κυρίου. [z] αὐτοῦ. [a] οἱ ἠγαπημένοι ὡς ἐβδελυγμένοι. [b] δὸς αὐτοῖς μήτραν. [c] εἰς.

ἐπόνεσεν Ἐφραΐμ· τὰς ῥίζας αὐτοῦ ἐξηράνθη, καρπὸν οὐκ ἔτι μὴ
ἐνέγκῃ· διότι καὶ ἐὰν γεννήσωσιν, ἀποκτενῶ τὰ ἐπιθυμήματα
17 κοιλίας αὐτῶν. Ἀπώσεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς, ὅτι οὐκ εἰσήκουσαν
αὐτοῦ, καὶ ἔσονται [d] πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

10 Ἄμπελος εὐκληματοῦσα Ἰσραὴλ, ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς
κατὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν [e] αὐτῆς, ἐπλήθυνε τὰ θυσιαστήρια
2 [f] κατὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ, ᾠκοδόμησε στήλας, ἐμέρισαν
καρδίας αὐτῶν, νῦν ἀφανισθήσονται· αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυ-
3 σιαστήρια αὐτῶν, ταλαιπωρήσουσιν αἱ στῆλαι αὐτῶν. Διότι
νῦν ἐροῦσιν, Οὐκ ἔστι βασιλεὺς ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐφοβήθημεν
4 τὸν Κύριον· ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει ἡμῖν, λαλῶν ῥήματα προ-
φάσεις ψευδεῖς; διαθήσεται διαθήκην, ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις
5 κρῖμα ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. Τῷ μόσχῳ τοῦ οἴκου [g] Ὧν παροική-
σουσιν οἱ κατοικοῦντες Σαμάρειαν, [g] ὅτι ἐπένθησε λαὸς αὐτοῦ
ἐπ' αὐτόν· καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐτὸν, ἐπιχαροῦνται ἐπὶ τὴν
6 δόξαν αὐτοῦ, ὅτι μετῳκίσθη [h] ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσσυ-
ρίους δήσαντες ἀπήνεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ Ἰαρείμ· ἐν δόματι
Ἐφραΐμ δέξεται, καὶ αἰσχυνθήσεται Ἰσραὴλ ἐν τῇ βουλῇ αὐ-
7 τοῦ. Ἀπέρριψε Σαμάρεια [i] βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγανον ἐπὶ
8 [k] προσώπου ὕδατος, καὶ ἐξαρθήσονται βωμοὶ [g] Ὧν ἁμαρτήματα
τοῦ Ἰσραὴλ, ἄκανθαι καὶ τρίβολοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσια-
στήρια αὐτῶν· καὶ ἐροῦσι τοῖς ὄρεσι, [l] Καλύψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς
9 βουνοῖς, [m] Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς. Ἀφ' οὗ οἱ βουνοὶ ἥμαρτεν Ἰσραὴλ,
ἐκεῖ ἔστησαν, οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος
10 ἐπὶ [n] τὰ τέκνα ἀδικίας [o] παιδεῦσαι αὐτούς· καὶ συναχθήσονται
ἐπ' αὐτοὺς λαοὶ ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτοὺς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδι-
11 κίαις αὐτῶν. Ἐφραΐμ δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγαπᾶν νεῖκος, ἐγὼ
δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ τὸ κάλλιστον τοῦ τραχήλου αὐτῆς· ἐπιβιβῶ
Ἐφραΐμ, [p] παρασιωπήσομαι Ἰούδαν, ἐνισχύσει αὐτῷ Ἰακώβ.
12 Σπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, [q] τρυγήσατε εἰς καρπὸν ζωῆς,
φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως, ἐκζητήσατε τὸν Κύριον ἕως
13 τοῦ ἐλθεῖν γεννήματα δικαιοσύνης ὑμῖν. Ἵνατί παρεσιωπήσατε

---

[d] ὡς πλανῆται. [e] αὐτοῦ. [f] καὶ κατὰ. [g] διὰ τοῦτο ἐπένθησεν
ὁ λαὸς. [h] ἐπ'. [i] τὸν βασιλέα. [k] πρόσωπον. [l] πέσετε ἐφ'
ἡμᾶς. [m] καλύψατε ἡμᾶς. [n] τὰ om. [o] ἦλθεν παιδεῦσαι. [p] καὶ
παρασιωπήσομαι. [q] τρυγήσατε ἑαυτοῖς.

ἀσέβειαν καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς ἐτρυγήσατε; ἐφάγετε καρπὸν ψευδῆ, ὅτι ἤλπισας [r] ἐν τοῖς ἁμαρτήμασί σου, ἐν πλήθει δυνά-
14 μεώς σου. Καὶ ἐξαναστήσεται ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου [s] οἰχήσεται· ὡς ἄρχων Σαλαμὰν ἐκ τοῦ [t] οἴκου τοῦ Ἱεροβοὰμ, ἐν ἡμέραις πολέμου μητέρα ἐπὶ
15 τέκνοις ἠδάφισαν, οὕτως ποιήσω ὑμῖν, οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ἀπὸ προσώπου [u] ἀδικίας κακιῶν ὑμῶν.

11 Ὀρθροῦ ἀπερρίφησαν, ἀπερρίφη [x] βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὅτι νήπιος Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ [y] ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετε-
2 κάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ. Καθὼς [z] μετεκάλεσα αὐτοὺς, οὕτως ἀπῴχοντο ἐκ προσώπου μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλεὶμ ἔθυον, καὶ τοῖς
3 γλυπτοῖς ἐθυμίων. Καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Ἐφραΐμ, ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τὸν βραχίονά μου, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἴαμαι
4 αὐτούς. Ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτοὺς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου, [a] καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίζων ἄνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ· καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτὸν, δυνήσομαι αὐτῷ.
5 Κατῴκησεν Ἐφραΐμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ἀσσοὺρ αὐτὸς βασι-
6 λεὺς αὐτοῦ· ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιστρέψαι, καὶ ἠσθένησεν [b] ἐν ῥομφαίᾳ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ, καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς χερσὶν
7 αὐτοῦ· καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν, καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ· [c] καὶ ὁ Θεὸς ἐπὶ
8 τὰ τίμια αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν. Τί σε [d] διαθῶμαι, Ἐφραΐμ; ὑπερασπιῶ σου, Ἰσραὴλ, τί σε διαθῶ; ὡς Ἀδάμα θήσομαί σε καὶ ὡς Σεβοείμ· μετεστράφη ἡ καρδία μου
9 ἐν τῷ αὐτῷ· συνεταράχθη ἡ μεταμέλειά μου, οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου· οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸν Ἐφραΐμ· διότι Θεὸς ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἄνθρωπος ἐν σοὶ
10 ἅγιος, καὶ οὐκ εἰσελεύσομαι εἰς πόλιν, ὀπίσω Κυρίου πορεύσομαι· ὡς λέων ἐρεύξεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσεται, καὶ ἐκστήσονται
11 τέκνα ὑδάτων. [e] Ἐκστήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὡς περιστερὰ ἐκ γῆς Ἀσσυρίων· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς
12 τοὺς οἴκους αὐτῶν, λέγει Κύριος. Ἐκύκλωσέ με ἐν ψεύδει

---

[r] ἐν ἅρμασιν. [s] οἰκήσεται. [t] οἴκου Ἱεροβαάλ. [u] ἀδικίας om. [x] βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι. [y] ἠγάπηκα. [z] μετεκαλέσατο. [a] καὶ ἐγὼ ἔ. [b] ῥομφαία. [c] ὁ δὲ. [d] διαθῶ. [e] Καὶ ἐκπτήσονται.

Ἐφραΐμ, καὶ ἐν [f] ἀσεβείαις οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα· νῦν ἔγνω
αὐτοὺς ὁ Θεὸς, καὶ [g] ὁ λαὸς ἅγιος [h] κεκλήσεται Θεοῦ.
12 Ὁ δὲ Ἐφραΐμ πονηρὸν πνεῦμα ἐδίωξε, καύσωνα ὅλην τὴν
ἡμέραν· κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνε, καὶ διαθήκην μετὰ Ἀσσυρίων
2 διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο. Καὶ κρίσις τῷ
Κυρίῳ [i] πρὸς Ἰούδαν τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ἰακώβ· κατὰ τὰς ὁδοὺς
αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ [k] ἀποδώσει αὐτῷ.
3 Ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρνισε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις
4 αὐτοῦ ἐνίσχυσε πρὸς [l] Θεόν· καὶ ἐνίσχυσε μετὰ ἀγγέλου καὶ
ἠδυνάσθη· ἔκλαυσαν [m] καὶ ἐδεήθησάν μου· ἐν τῷ οἴκῳ [n] Ὢν
5 εὗρόσάν με, καὶ ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς [o] αὐτούς, ὁ δὲ Κύριος ὁ Θεὸς
6 ὁ παντοκράτωρ ἔσται μνημόσυνον αὐτοῦ. Καὶ σὺ ἐν Θεῷ σου
ἐπιστρέψεις, ἔλεον καὶ κρῖμα φυλάσσου; καὶ ἔγγιζε πρὸς τὸν
Θεόν σου διαπαντός.
7 Χαναὰν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, καταδυναστεύειν ἠγά-
8 πησε. Καὶ εἶπεν Ἐφραΐμ, Πλὴν πεπλούτηκα, εὕρηκα ἀναψυ-
χὴν ἐμαυτῷ· πάντες οἱ πόνοι αὐτοῦ οὐχ εὑρεθήσονται αὐτῷ δι'
9 ἀδικίας ἃς ἥμαρτεν. Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ Θεός σου ἀνήγαγόν σε
ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἔτι κατοικιῶ σε ἐν σκηναῖς, καθὼς [p] ἡμέραι
10 ἑορτῆς. Καὶ λαλήσω πρὸς προφήτας, καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλή-
11 θυνα, καὶ ἐν χερσὶ προφητῶν ὡμοιώθην. Εἰ μὴ Γαλαάδ ἐστιν,
ἆρα ψευδεῖς ἦσαν ἐν Γαλαὰδ ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ
12 θυσιαστήρια αὐτῶν ὡς χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. Καὶ ἀνε-
χώρησεν Ἰακὼβ εἰς πεδίον Συρίας, καὶ ἐδούλευσεν Ἰσραὴλ ἐν
13 γυναικὶ, καὶ [q] γυναικὶ ἐφυλάξατο· καὶ ἐν προφήτῃ ἀνήγαγε
Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐκ [r] γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐν προφήτῃ διεφυ-
14 λάχθη. Ἐθύμωσεν [s] Ἐφραΐμ, καὶ παρώργισε, καὶ τὸ αἷμα
αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ ἀνται-
ποδώσει Κύριος αὐτῷ.
13 Κατὰ τὸν λόγον Ἐφραΐμ δικαιώματα ἔλαβεν αὐτὸς ἐν τῷ
2 Ἰσραὴλ, καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ βάαλ καὶ ἀπέθανε. [t] Καὶ νῦν
προσέθεντο τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα ἐκ

---

[f] ἀσεβείᾳ οἴκου. [g] ὁ om. [h] κληθήσεται. [i] πρὸς τὸν Ἰ.
[k] ἀνταποδώσει. [l] τὸν Θεόν. [m] καὶ om. [n] μου. [o] αὐτόν.
[p] ἡμέρα. [q] ἐν γυναικὶ. [r] γῆς om. [s] ἐν Ἐφραὶμ. [t] Καὶ
προσέθετο τοῦ ἁμαρτάνειν ἔτι.

τοῦ ἀργυρίου [u] αὐτῶν κατ᾽ εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων
συντετελεσμένα αὐτοῖς· αὐτοὶ λέγουσι, Θύσατε ἀνθρώπους,
3 μόσχοι γὰρ ἐκλελοίπασι. Διὰ τοῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωϊνὴ,
καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη, [v] ὡς χνοῦς ἀποφυσώμενος
4 ἀφ᾽ ἅλωνος, καὶ ὡς ἀτμὶς [x] ἀπὸ δακρύων. Ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ
Θεός σου ὁ στερεῶν [y] τὸν οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χεῖρες
ἔκτισαν πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά σοι
αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ
γῆς Αἰγύπτου, καὶ θεὸν πλὴν ἐμοῦ οὐ γνώσῃ, καὶ σώζων οὐκ
ἔστι πάρεξ ἐμοῦ.
5, 6 Ἐγὼ ἐποίμαινόν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀοικήτῳ κατὰ τὰς
νομὰς αὐτῶν, [z] καὶ ἐνεπλήσθησαν εἰς πλησμονὴν, καὶ ὑψώθησαν
7 αἱ καρδίαι αὐτῶν· ἕνεκα τούτου ἐπελάθοντό μου, καὶ ἔσομαι
αὐτοῖς ὡς πανθὴρ καὶ ὡς πάρδαλις· κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων
8 ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς [a] ἄρκος ἡ ἀπορουμένη, καὶ διαρρήξω
συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν, καὶ [b] καταφάγονται αὐτοὺς ἐκεῖ
σκύμνοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ διασπάσει αὐτούς.
9, 10 Τῇ διαφθορᾷ σου, Ἰσραὴλ, τίς βοηθήσει; Ποῦ ὁ βασιλεύς
σου οὗτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου·
11 κρινάτω σε ὃν εἶπας, Δός μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα. Καὶ
ἔδωκά σοι βασιλέα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου.
12 Συστροφὴν ἀδικίας Ἐφραΐμ, ἐγκεκρυμμένη ἡ [c] ἁμαρτία αὐτοῦ,
13 ὠδῖνες ὡς τικτούσης ἥξουσιν αὐτῷ· οὗτος ὁ υἱός σου ὁ φρό-
14 νιμος, διότι οὐ μὴ ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων. Ἐκ χειρὸς ᾅδου
[d] ῥύσομαι καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς· ποῦ ἡ δίκη σου,
θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου, ᾅδη; παράκλησις κέκρυπται [e] ἀπὸ
ὀφθαλμῶν μου.
15 Διότι οὗτος ἀναμέσον ἀδελφῶν [f] διαστελεῖ, ἐπάξει καύσωνα
ἄνεμον Κύριος ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς
φλέβας αὐτοῦ, ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ· [g] αὐτὸς καταξη-
ρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ.
14 Ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς· ἐν

---

[u] ἑαυτῶν. [v] ὥσπερ. [x] ἐκ καπνοδόχης. [y] τὸν om.
[z] καὶ om. [a] ἄρκτος ἀπ. [b] φάγονται. [c] ἀδικία αὐτοῦ.
[d] ῥύσομαι αὐτοὺς, ἐκ. [e] ἐξ. [f] διαστέλλει. [g] οὗτος.

ῥομφαίᾳ πεσοῦνται αὐτοὶ, καὶ τὰ ὑποτίτθια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν διαρραγήσονται.

2 Ἐπιστράφηθι, Ἰσραὴλ, πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου, διότι
3 [h] ἠσθένησαν ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. Λάβετε μεθ' ἑαυτῶν λόγους καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· εἴπατε αὐτῷ, ὅπως μὴ λάβητε ἀδικίαν καὶ [i] λάβητε ἀγαθὰ, καὶ ἀνταποδώσο-
4 μεν καρπὸν χειλέων ἡμῶν. Ἀσσοὺρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ' [k] ἵππον οὐκ ἀναβησόμεθα· οὐκ ἔτι μὴ [l] εἴπομεν, Θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν· ὁ ἐν σοὶ ἐλεήσει ὀρφανόν.

5 Ἰάσομαι τὰς κατοικίας αὐτῶν, ἀγαπήσω αὐτοὺς ὁμολόγως,
6 [m] ὅτι ἀπέστρεψε τὴν ὀργήν μου ἀπ' [n] αὐτοῦ. Ἔσομαι ὡς
δρόσος τῷ Ἰσραὴλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον καὶ βαλεῖ τὰς ῥίζας
7 αὐτοῦ ὡς [o] ὁ Λίβανος. Πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ ἔσται
8 ὡς ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὀσφρασία αὐτοῦ ὡς Λιβάνου. Ἐπιστρέψουσι καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ· καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος [p] μνημόσυνον
9 αὐτοῦ, ὡς οἶνος Λιβάνου τῷ Ἐφραΐμ· τί αὐτῷ ἔτι καὶ εἰδώλοις; ἐγὼ ἐταπείνωσα αὐτὸν, [q] καὶ κατισχύσω αὐτόν· ἐγὼ ὡς ἄρκευθος
10 πυκάζουσα, ἐξ ἐμοῦ ὁ καρπός σου εὑρηται. Τίς σοφὸς καὶ συνήσει ταῦτα; ἢ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; [r] ὅτι εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν αὐταῖς.

ΩΣΗΕ Α'.

---

[s] Α Μ Ω Σ. Β'.

1 Λ ΟΓΟΙ Ἀμὼς οἳ ἐγένοντο ἐν ἀκκαρεὶμ ἐκ Θεκουὲ, οὓς εἶδεν ὑπὲρ Ἰερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ τοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραὴλ, πρὸ δύο ἐτῶν

---

[h] ἠσθένησας. [i] λάβετε. [k] ἵππων. [l] εἴπωμεν. [m] διότι ἀποστρέψω. [n] αὐτῶν. Καὶ ἔσομαι. [o] ὁ om. [p] τὸ μνημόσυνον. [q] καὶ ἐγὼ κ. [r] διότι. [s] ΑΜΩΣ.

2 τοῦ σεισμοῦ. Καὶ εἶπε, Κύριος ἐκ Σιὼν ἐφθέγξατο, καὶ ἐξ
Ἰερουσαλὴμ ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν αἱ νομαὶ τῶν
3 ποιμένων καὶ ἐξηράνθη ἡ κορυφὴ τοῦ Καρμήλου. Καὶ εἶπε
Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Δαμασκοῦ καὶ ἐπὶ ταῖς
τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἔπριζον πρίοσι
4 σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας τῶν [t] ἐν Γαλαάδ. Καὶ [u] ἀπο-
στελῶ πῦρ εἰς τὸν οἶκον Ἀζαὴλ, καὶ καταφάγεται [x] τὰ θεμέλια
5 υἱοῦ Ἄδερ, καὶ συντρίψω μοχλοὺς Δαμασκοῦ καὶ ἐξολοθρεύσω
κατοικοῦντας ἐκ πεδίου Ὤν, καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν
Χαρρὰν, καὶ [y] αἰχμαλωτευθήσεται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει
Κύριος.

6 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ἐπὶ
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, ἕνεκεν τοῦ αἰχ-
μαλωτεῦσαι αὐτοὺς αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμὼν, τοῦ συγκλεῖσαι
7 εἰς τὴν Ἰδουμαίαν. Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Γάζης,
8 καὶ καταφάγεται [z] τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ἐξολοθρεύσω κατοικοῦν-
τας ἐξ Ἀζώτου, καὶ ἐξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ
ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ἀκκάρων, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατά-
λοιποι τῶν ἀλλοφύλων, λέγει Κύριος.

9 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ἐπὶ
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὴν, ἀνθ' ὧν συνέκλει-
σαν αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμὼν εἰς τὴν [a] Ἰδουμαίαν, καὶ οὐκ
10 ἐμνήσθησαν διαθήκης ἀδελφῶν. Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ
τείχη Τύρου, καὶ καταφάγεται [z] τὰ θεμέλια αὐτῆς.

11 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰδουμαίας
καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, [b] ἕνεκα τοῦ
διῶξαι αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ [c] τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλυμήνατο
[d] μητέρα ἐπὶ γῆς, καὶ ἥρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτοῦ, καὶ
12 τὸ ὅρμημα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς νῖκος. Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς
[e] Θαμὰν, καὶ καταφάγεται θεμέλια τειχέων αὐτῆς.

13 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἀμμὼν
καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι [f] αὐτὸν, ἀνθ' ὧν
ἀνέσχιζον τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας τῶν Γαλααδιτῶν, ὅπως [g] ἐμ-

---

[t] ἐν om. [u] ἐξαποστελῶ. [x] τὰ om. [y] αἰχμαλωτισθήσεται. [z] τὰ om. [a] Ἰουδαίαν. [b] ἕνεκεν. [c] ἕκαστος τὸν. [d] μήτραν. [e] Θαιμὰν. [f] αὐτοὺς. [g] ἐμπλατύνουσιν.

14 πλατύνωσι τὰ ὅρια [h] ἑαυτῶν. Καὶ ἀνάψω πῦρ ἐπὶ [i] τείχη Ῥαββὰθ,
καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς μετὰ κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέμου,
15 καὶ σεισθήσεται ἐν [k] ἡμέραις συντελείας αὐτῆς, καὶ πορεύσονται
οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες
αὐτῶν ἐπιτοαυτὸ, λέγει Κύριος.

2 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωὰβ καὶ
ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν κατέ-
2 καυσαν τὰ ὀστᾶ βασιλέως τῆς Ἰδουμαίας εἰς κονίαν· καὶ ἐξαπο-
στελῶ πῦρ [l] εἰς Μωὰβ, καὶ καταφάγεται [m] τὰ θεμέλια τῶν πόλεων
[n] αὐτῆς, καὶ ἀποθανεῖται ἐν ἀδυναμίᾳ Μωὰβ μετὰ κραυγῆς καὶ
3 μετὰ φωνῆς σάλπιγγος, καὶ ἐξολοθρεύσω κριτὴν ἐξ αὐτῆς, καὶ
πάντας [o] αὐτῆς ἀποκτενῶ μετ' αὐτοῦ, λέγει Κύριος.

4 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἰούδα καὶ
ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι [p] αὐτὸν, ἕνεκα τοῦ
ἀπώσασθαι αὐτοὺς τὸν νόμον [q] τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ προστάγματα
αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ [r] μάταια αὐτῶν
ἃ ἐποίησαν, οἷς ἐξηκολούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν.
5 Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια
Ἰερουσαλήμ.

6 Τάδε λέγει Κύριος, Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καὶ
ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἀπέ-
7 δοντο ἀργυρίου δίκαιον, καὶ πένητα ἕνεκεν ὑποδημάτων, τὰ
πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς, καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς
πτωχῶν, καὶ ὁδὸν ταπεινῶν ἐξέκλιναν, καὶ υἱὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ
εἰσεπορεύοντο πρὸς τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως [s] βεβηλῶσι τὸ
8 ὄνομα τοῦ Θεοῦ αὐτῶν· καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες σχοι-
νίοις παραπετάσματα ἐποίουν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ
οἶνον ἐκ συκοφαντιῶν ἔπινον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ αὐτῶν.

9 Ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Ἀμορραῖον ἐκ προσώπου αὐτῶν, οὗ ἦν
καθὼς ὕψος κέδρου τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἦν ὡς δρῦς,
καὶ ἐξήρανα τὸν καρπὸν αὐτοῦ [t] ἐπάνωθεν, καὶ τὰς ῥίζας αὐτοῦ
10 ὑποκάτωθεν. Καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ τῆς Αἰγύπτου, καὶ
περιήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, τοῦ κατα-

---

[h] αὐτῶν. [i] τὰ τείχη Ῥαββά. [k] ἡμέρᾳ. [l] ἐπὶ. [m] τὰ om. [n] αὐτῶν. [o] τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς. [p] αὐτοὺς, ἕνεκεν. [q] τοῦ om. [r] αἵματα. [s] βεβηλώσωσιν. [t] ἀπάνωθεν.

11 κληρονομῆσαι τὴν γῆν τῶν Ἀμορραίων. Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν
υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας, καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγια-
12 σμόν· μὴ οὐκ ἔστι ταῦτα, υἱοὶ Ἰσραήλ; λέγει Κύριος. Καὶ
ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον, καὶ τοῖς προφήταις ἐνετέλ-
13 λεσθε λέγοντες, Οὐ μὴ προφητεύσητε. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ
[u] κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν ὃν τρόπον κυλίεται ἡ ἅμαξα ἡ γέμουσα
14 καλάμης, καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἐκ δρομέως, καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ
κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μαχητὴς [x] οὐ μὴ σώσῃ τὴν
15 ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ὁ τοξότης οὐ μὴ ὑποστῇ, καὶ ὁ ὀξὺς τοῖς
ποσὶν αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῇ, [y] καὶ ὁ ἱππεὺς οὐ μὴ σώσῃ τὴν
16 ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ [z] ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ
ἐν δυναστείαις· ὁ γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει
Κύριος.

3 Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον ὃν ἐλάλησε Κύριος ἐφ' [a] ὑμᾶς,
οἶκος Ἰσραὴλ; καὶ κατὰ πάσης φυλῆς ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰ-
2 γύπτου, λέγων, πλὴν ὑμᾶς ἔγνων ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς,
3 διὰ τοῦτο ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς πάσας τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Εἰ
πορεύσονται δύο ἐπιτοαυτὸ καθόλου, ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυ-
4 τούς; Εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ αὐτοῦ θήραν οὐκ ἔχων;
εἰ δώσει σκύμνος φωνὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ καθόλου,
5 ἐὰν μὴ ἁρπάσῃ τι; Εἰ πεσεῖται ὄρνεον ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ ἰξευτοῦ;
6 εἰ σχασθήσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τι; Εἰ
φωνήσει σάλπιγξ ἐν πόλει καὶ λαὸς οὐ πτοηθήσεται; εἰ ἔσται
7 κακία ἐν πόλει ἣν Κύριος οὐκ ἐποίησε; Διότι οὐ μὴ ποιήσῃ
Κύριος ὁ Θεὸς πρᾶγμα, ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ [b] παιδείαν πρὸς
8 τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. Λέων ἐρεύξεται, καὶ τίς
οὐ φοβηθήσεται; Κύριος ὁ Θεὸς ἐλάλησε, καὶ τίς οὐ προφη-
τεύσει;

9 [c] Ἀναγγείλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἐπὶ τὰς χώρας [d] τῆς
Αἰγύπτου, καὶ εἴπατε, Συνάχθητε ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, καὶ
ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς, [e] καὶ καταδυναστείαν τὴν
10 ἐν αὐτῇ. Καὶ οὐκ ἔγνω ἃ ἔσται [f] ἐναντίον αὐτῆς, λέγει Κύριος,
οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν.

---

[u] κωλύω. [x] οὐ μὴ—αὐτοῦ om. [y] οὐδὲ ὁ. [z] ὁ κ. οὐ μὴ om. [a] ἡμᾶς. [b] παιδείαν αὐτοῦ. [c] Ἀπαγγείλατε. [d] τῆς om. [e] καὶ τὴν κ. [f] ἐν αὐτῇ.

11 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, Τύρος κυκλόθεν ἡ γῆ σου
ἐρημωθήσεται, καὶ κατάξει ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγή-
12 σονται αἱ χῶραί σου. Τάδε λέγει Κύριος, [a]Ον τρόπον ὅταν
ἐκσπάσῃ ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν
ὠτίου, οὕτως ἐκσπασθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν
13 Σαμαρείᾳ κατέναντι [g]τῆς φυλῆς καὶ ἐν Δαμασκῷ. Ἱερεῖς ἀκού-
σατε, καὶ ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
14 παντοκράτωρ. Διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν [h]ἐκδικῶ ἀσεβείας τοῦ
Ἰσραὴλ ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια Βαιθήλ· καὶ
κατασκαφήσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πεσοῦνται ἐπὶ
15 τὴν γῆν. Συγχεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον ἐπὶ τὸν
οἶκον τὸν θερινὸν, καὶ ἀπολοῦνται οἶκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προστε-
θήσονται ἕτεροι οἶκοι πολλοὶ, λέγει Κύριος.

4 Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος αἱ ἐν
τῷ ὄρει τῆς Σαμαρείας, αἱ καταδυναστεύουσαι [i]πτωχοὺς, καὶ
καταπατοῦσαι πένητας, αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν, Ἐπίδοτε
2 ἡμῖν ὅπως πίωμεν. Ὀμνύει Κύριος κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ,
[k]διότι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ λήψονται ὑμᾶς ἐν
ὅπλοις, καὶ τοὺς μεθ᾽ ὑμῶν εἰς λέβητας [l]ὑποκαιομένους ἐμβα-
3 λοῦσιν ἔμπυροι λοιμοὶ, καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυμναὶ κατέναντι
ἀλλήλων, καὶ ἀπορριφήσεσθε εἰς τὸ ὄρος τὸ [m]Ῥομμὰν, λέγει
Κύριος.

4 Εἰσήλθατε εἰς Βαιθὴλ καὶ [n]ἠσεβήσατε, καὶ εἰς Γάλγαλα
ἐπληθύνατε τοῦ ἀσεβῆσαι· καὶ ἠνέγκατε εἰς τοπρωῒ θυσίας ὑμῶν
5 εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν· καὶ ἀνέγνωσαν ἔξω
νόμον, καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας· [o]ἀναγγείλατε ὅτι ταῦτα
ἠγάπησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει [p]Κύριος.

6 Καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν γομφιασμὸν ὀδόντων ἐν πάσαις ταῖς
πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἔνδειαν ἄρτων ἐν πᾶσι τοῖς τόποις ὑμῶν, καὶ
7 οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος. Καὶ ἐγὼ ἀνέσχον ἐξ
ὑμῶν τὸν ὑετὸν πρὸ τριῶν μηνῶν τοῦ τρυγητοῦ, καὶ βρέξω ἐπὶ
πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέξω· μερὶς μία βραχήσεται,

---

[g] τῆς om. [h] ἐκδικήσω ἀσέβειαν. [i] πένητας, κ. κ. πτωχοὺς.
[k] ὅτι. [l] ὑποκ. ἐμβαλοῦσιν om. [m] Ῥεμμὰν, λ. Κ. ὁ Θεός.
[n] ἠνομήσατε. [o] ἀπαγγείλατε. [p] Κύριος ὁ Θεός.

8 καὶ μερὶς ἐφ' ἣν οὐ [q] βρέξω ξηρανθήσεται. Καὶ συναθροισθήσονται [r] δύο καὶ τρεῖς πόλεις εἰς πόλιν μίαν τοῦ πιεῖν ὕδωρ, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, [s] καὶ οὐκ ἐπεστράφητε πρὸς με, λέγει
9 Κύριος. Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν [t] πυρώσει καὶ ἐν ἰκτέρῳ· ἐπληθύνατε κήπους ὑμῶν, ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ [u] συκεῶνας ὑμῶν, καὶ ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ [x] κάμπη, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε
10 πρὸς με, λέγει Κύριος. Ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέκτεινα ἐν ῥομφαίᾳ τοὺς νεανίσκους ὑμῶν, μετὰ αἰχμαλωσίας [y] ἵππον σου, καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς [z] ἐν τῇ ὀργῇ ὑμῶν, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς με,
11 λέγει Κύριος. Κατέστρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ ἐγένεσθε ὡς δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ
12 πυρὸς, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει Κύριος. Διὰ τοῦτο οὕτως ποιήσω σοι, Ἰσραήλ· πλὴν ὅτι οὕτως ποιήσω σοι,
13 ἑτοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν Θεόν σου, Ἰσραήλ. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ στερεῶν βροντὴν καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ποιῶν ὄρθρον καὶ ὁμίχλην, καὶ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὰ [a] ὑψηλὰ τῆς γῆς, Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

5 Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου τοῦτον, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον. Οἶκος Ἰσραὴλ ἔπεσεν, οὐκέτι μὴ [b] προσθήσει τοῦ
2 ἀναστῆναι· παρθένος τοῦ Ἰσραὴλ ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς [c] αὐτοῦ,
3 οὐκ ἔστιν ὁ ἀναστήσων αὐτήν. [d] Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ἡ πόλις ἐξ ἧς [e] ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ὑπολειφθήσονται ἑκατόν· καὶ ἐξ ἧς [e] ἐξεπορεύοντο ἑκατὸν, ὑπολειφθήσονται δέκα τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.

4 Διότι τάδε λέγει Κύριος πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, Ἐκζητήσατέ
5 με, καὶ ζήσεσθε. Καὶ μὴ ἐκζητεῖτε Βαιθὴλ, καὶ εἰς Γάλγαλα μὴ εἰσπορεύεσθε, καὶ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου μὴ [f] διαβαίνετε, ὅτι Γάλγαλα αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευθήσεται, καὶ Βαιθὴλ
6 ἔσται ὡς οὐχ ὑπάρχουσα. Ἐκζητήσατε τὸν Κύριον καὶ ζήσατε, ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ἰωσὴφ καὶ [g] καταφάγῃ

---

[q] βρέξω ἐπ' αὐτὴν. [r] δύο πόλεις. [s] καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε. [t] μυρώσει. [u] συκῶνας. [x] κάμμη. [y] ἵππων. [z] ὑμῶν ἐν τῇ ὀ. μου. [a] ὕψη. [b] προσθῇ. [c] αὐτοῦ om. [d] Διότι. [e] ἐπορεύοντο. [f] ἀναβαίνετε. [g] καταφάγεται.

7 αὐτὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. [h] Ὁ ποιῶν
8 εἰς ὕψος κρῖμα, καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν ἔθηκεν· [i] ὁ ποιῶν πάντα
καὶ μετασκευάζων, καὶ ἐκτρέπων εἰς τοπρωῒ σκιὰν, καὶ ἡμέ-
ραν εἰς νύκτα συσκοτάζων, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς
θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ [k] πρόσωπον τῆς γῆς· [l] Κύριος
9 ὄνομα αὐτῷ· [m] ὁ διαιρῶν συντριμμὸν ἐπὶ ἰσχὺν, καὶ ταλαιπωρίαν
10 ἐπὶ ὀχύρωμα ἐπάγων. Ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ
11 λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο. Διὰ τοῦτο ἀνθ' ὧν κατεκονδύλιζον
[n] πτωχοὺς, καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἴκους [o] ξε-
στοὺς ᾠκοδομήσατε καὶ οὐ μὴ κατοικήσητε ἐν αὐτοῖς, [p] ἀμπε-
λῶνας ἐπιθυμητοὺς ἐφυτεύσατε καὶ οὐ μὴ πίητε τὸν οἶνον αὐτῶν.
12 Ὅτι ἔγνων πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ ἰσχυραὶ αἱ ἁμαρτίαι
ὑμῶν, καταπατοῦντες δίκαιον, λαμβάνοντες ἀλλάγματα, καὶ
13 πένητας ἐν πύλαις ἐκκλίνοντες. Διὰ τοῦτο ὁ συνιὼν ἐν τῷ
14 καιρῷ ἐκείνῳ σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς [q] πονηρῶν ἐστιν. Ἐκζη-
τήσατε τὸ καλὸν καὶ [r] μὴ πονηρὸν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται
οὕτως μεθ' ὑμῶν Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὃν τρόπον
15 εἴπατε, μεμισήκαμεν [s] τὰ πονηρὰ καὶ ἠγαπήσαμεν τὰ καλὰ, καὶ
ἀποκαταστήσατε ἐν πύλαις κρῖμα, ὅπως ἐλεήσῃ Κύριος ὁ Θεὸς
16 ὁ παντοκράτωρ τοὺς περιλοίπους τοῦ Ἰωσήφ. Διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, Ἐν πάσαις [t] ταῖς πλατείαις
κοπετὸς, καὶ ἐν πάσαις [t] ταῖς ὁδοῖς ῥηθήσεται, Οὐαὶ οὐαί· κλη-
θήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετὸν, καὶ εἰς [u] εἰδύτας
17 θρῆνον. Καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετὸς, διότι [x] ἐλεύσομαι διὰ
18 μέσου σου, εἶπε Κύριος. Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν
Κυρίου· ἵνατί αὕτη ὑμῖν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου; καὶ αὕτη ἐστὶ
19 σκότος καὶ οὐ φῶς. [a] Ὃν τρόπον [y] ἐὰν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσ-
ώπου τοῦ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ [z] ἄρκος, καὶ εἰσπηδήσῃ
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ [a] ἀπερείσηται τὰς χεῖρας αὐτοῦ [b] ἐπὶ

---

[h] Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν. [i] ὁ om. [k] προσώπου. [l] Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. [m] ὁ om. [n] εἰς κεφαλὰς πτωχῶν. [o] ξυστοὺς οἰκοδομήσετε. [p] καὶ ἀ. ἐ. φυτεύσετε. [q] πονηρός. [r] μὴ τὸ π. [s] τὸ πονηρὸν, καὶ ἠγαπήκαμεν τὸ καλόν. [t] ταῖς om. [u] ἰδύντας. [x] ἐπελεύσομαι. [y] ὅταν ἐκφύγῃ. [z] ἄρκτος. [a] ἀπερείσῃ. [b] πρὸς.

20 τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις. Οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τοῦ
Κυρίου, καὶ οὐ φῶς; καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὕτη;
21 Μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ θυ-
22 σίας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν. Διότι [c] ἐὰν ἐνέγκητέ μοι
[d] ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὑμῶν, οὐ [e] προσδέξομαι, καὶ σω-
23 τηρίους ἐπιφανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι. Μετάστησον ἀπ'
ἐμοῦ ἦχον ᾠδῶν σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι,
24 καὶ κυλισθήσεται ὡς ὕδωρ κρῖμα καὶ δικαιοσύνη ὡς χειμάρρους
25 ἄβατος. Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι, οἶκος Ἰσ-
26 ραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ; [f] Καὶ ἀνελάβετε τὴν
σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν Ῥαιφὰν, τοὺς
27 τύπους [g] αὐτῶν οὓς ἐποιήσατε ἑαυτοῖς. Καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς
ἐπέκεινα Δαμασκοῦ, λέγει Κύριος, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα
αὐτῷ.

6 Οὐαὶ τοῖς ἐξουθενοῦσι Σιὼν καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρος
Σαμαρείας· ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλθον αὐτοί· οἶκος
2 τοῦ Ἰσραὴλ, διάβητε πάντες καὶ ἴδετε, καὶ διέλθατε ἐκεῖθεν εἰς
[h] Ἐματραββὰ, καὶ κατάβητε ἐκεῖθεν εἰς Γὲθ ἀλλοφύλων τὰς
κρατίστας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων· εἰ [i] πλέονα τὰ ὅρια
3 αὐτῶν ἐστι τῶν ὑμετέρων ὁρίων. Οἱ [k] ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν
4 κακὴν, οἱ ἐγγίζοντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν, οἱ
καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ
ταῖς στρωμναῖς αὐτῶν καὶ ἔσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων καὶ
5 μοσχάρια ἐκ [l] μέσου βουκολίων γαλαθηνὰ, οἱ [m] ἐπικρατοῦντες
πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς [n] ἑστηκότα ἐλογίσαντο καὶ
6 οὐχ ὡς φεύγοντα, οἱ πίνοντες τὸν διυλισμένον οἶνον καὶ τὰ
πρῶτα μύρα χριόμενοι, καὶ οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ
Ἰωσήφ.

7 Διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ
8 ἐξαρθήσεται χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφραΐμ, ὅτι ὤμοσε Κύριος
καθ' ἑαυτοῦ, [o] Διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὕβριν Ἰακὼβ
καὶ τὰς χώρας [p] αὐτοῦ μεμίσηκα, καὶ ἐξαρῶ πόλιν σὺν πᾶσι τοῖς

---

[c] καὶ. [d] τὰ ὁλοκαυτώματα. [e] πρ. αὐτὰ; καὶ σωτηρίου.
[f] λέγει Κύριος· καὶ. [g] αὐτῶν om. [h] Αἰμαθραββὰ. [i] πλείονα.
[k] εὐχόμενοι. [l] μέσου om. [m] ἐπικροτοῦντες. [n] ἑστῶτα.
[o] Ὅτι. [p] αὐτῶν.

9 κατοικοῦσιν αὐτήν. Καὶ ἔσται, ἐὰν ὑπολειφθῶσι δέκα ἄνδρες
10 ἐν οἰκίᾳ μιᾷ, [r] καὶ ἀποθανοῦνται, καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κατά-
λοιποι, καὶ λήψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν, καὶ [s] παραβιῶνται τοῦ
ἐξενέγκαι τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου· καὶ ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι
11 τῆς οἰκίας, εἰ ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; Καὶ ἐρεῖ, Οὐκ ἔτι· καὶ ἐρεῖ,
12 Σίγα ἕνεκα τοῦ μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα Κυρίου. Διότι ἰδοὺ
Κύριος ἐντέλλεται, καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασι,
καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν [t] ῥάγμασιν.
13 Εἰ διώξονται ἐν πέτραις ἵπποι, εἰ παρασιωπήσονται ἐν θη-
λείαις; [u] ὅτι ἐξεστρέψατε εἰς θυμὸν κρῖμα καὶ καρπὸν δικαιο-
14 σύνης εἰς πικρίαν, οἱ εὐφραινόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες,
15 Οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ ἡμῶν ἔσχομεν κέρατα. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ [x] ἐπε-
γερῶ ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος [y] Ἰσραὴλ, ἔθνος, [z] λέγει Κύριος τῶν δυνά-
μεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ [a] εἰσελθεῖν εἰς Αἰμὰθ, καὶ
[b] ὡς τοῦ χειμάρρου τῶν δυσμῶν.
7 Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος [c] ὁ Θεὸς, καὶ ἰδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων
2 ἐρχομένη ἑωθινὴ, καὶ ἰδοὺ βροῦχος εἷς Γὼγ ὁ βασιλεὺς, καὶ
ἔσται ἐὰν συντελέσῃ τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ
εἶπα, Κύριε Κύριε, ἵλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακὼβ; ὅτι
3 ὀλιγοστός ἐστι· μετανόησον Κύριε ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐκ
ἔσται, λέγει Κύριος.
4 Οὕτως ἔδειξέ μοι [d] Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐκάλεσε τὴν δίκην ἐν
πυρὶ Κύριος, καὶ κατέφαγε τὴν ἄβυσσον τὴν πολλὴν, καὶ κατέ-
5 φαγε τὴν μερίδα [e] Κυρίου. Καὶ εἶπα, [f] Κύριε, κόπασον δὴ, τίς
6 ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστι. Μετανόησον Κύριε
ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει Κύριος.
7 Οὕτως ἔδειξέ μοι Κύριος· καὶ ἰδοὺ [g] ἑστηκὼς ἐπὶ τείχους
8 ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. Καὶ εἶπε Κύριος
πρὸς μὲ, Τί σὺ ὁρᾷς, Ἀμώς; καὶ εἶπα, Ἀδάμαντα· καὶ εἶπε
Κύριος πρὸς μὲ, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα [h] ἐν μέσῳ λαοῦ
9 μου Ἰσραὴλ, οὐκ ἔτι μὴ [i] προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν· καὶ

---

[r] καὶ om. [s] οἱ παραβιωταὶ. [t] ῥήγμασιν. [u] ὅτι ὑμεῖς.
[x] ἐπεγείρω. [y] τοῦ Ἰσραὴλ. [z] λέγει Κ. τ. δ. om. [a] εἰσελ-
θεῖν om. [b] ἕως. [c] ὁ Θεὸς om. [d] Κύριος ὁ Θεὸς. [e] Κυ-
ρίου om. [f] Κύριε Κύριε. [g] ἀνὴρ ἑστηκὼς. [h] εἰς μέσον.
[i] προσθήσω.

ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ
k ἐρημωθήσονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ἐν
ῥομφαίᾳ.
10 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερεὺς Βαιθὴλ πρὸς Ἱεροβοὰμ
βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, Συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς
ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, οὐ μὴ l δύνηται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν m πάντας
11 τοὺς λόγους αὐτοῦ· διότι τάδε λέγει Ἀμὼς, Ἐν ῥομφαίᾳ τε-
λευτήσει Ἱεροβοὰμ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ
12 τῆς γῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀμασίας πρὸς Ἀμὼς, Ὁ ὁρῶν
βάδιζε, ἐκχώρησον n σὺ εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ
13 ἐκεῖ προφητεύσεις· εἰς o δὲ Βαιθὴλ οὐκ ἔτι p προσθήσεις τοῦ
προφητεῦσαι, ὅτι ἁγίασμα βασιλέως ἐστὶ, καὶ οἶκος βασιλείας
ἐστί.
14 Καὶ ἀπεκρίθη Ἀμὼς καὶ εἶπε πρὸς Ἀμασίαν, Οὐκ ἤμην
προφήτης ἐγὼ οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἢ αἰπόλος ἤμην q καὶ
15 κνίζων συκάμινα· καὶ ἀνέλαβέ με Κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ
εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Βάδιζε r καὶ προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν
μου s Ἰσραήλ.
16 Καὶ νῦν ἄκουε λόγον Κυρίου· σὺ λέγεις, Μὴ προφήτευε ἐπὶ
τὸν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσῃς ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ·
17 διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει πορνεύ-
σει, καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται,
καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ καταμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκα-
θάρτῳ τελευτήσεις, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς
γῆς αὐτοῦ.
8 Οὕτως ἔδειξέ μοι t Κύριος Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ.
2 Καὶ εἶπε, Τί σὺ u βλέπεις, Ἀμὼς; καὶ εἶπα, v Ἄγγος ἰξευτοῦ· καὶ
εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, w Ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ,
3 x οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. Καὶ ὀλολύξει τὰ
φατνώματα τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει t Κύριος Κύριος·
πολὺς ὁ πεπτωκὼς ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπιρρίψω σιωπήν.
4 Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες εἰς τοπρωὶ πένητα y καὶ

---

k ἐξερημωθήσονται. l γένηται. m ἅπαντας. n σὺ om. o δὲ om. p μὴ προσθῇς. q καὶ om. r καὶ om. s τὸν Ἰσραήλ. t Κύριος semel. u ὁρᾷς. x οὐκέτι μὴ προσθῶ. y καὶ om.

5 καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, [y] λέγοντες, Πότε
διελεύσεται ὁ μὴν, καὶ ἐμπολήσομεν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἀνοί-
ξομεν [z] θησαυρὸν, τοῦ ποιῆσαι μέτρον μικρὸν καὶ [a] τοῦ μεγα-
6 λῦναι [b] στάθμιον καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον, τοῦ κτᾶσθαι ἐν
ἀργυρίῳ [c] καὶ πτωχοὺς καὶ [d] πένητα ἀντὶ ὑποδημάτων, καὶ ἀπὸ
7 παντὸς γενήματος ἐμπορευσόμεθα; Ὀμνύει Κύριος κατὰ [e] τῆς
ὑπερηφανίας Ἰακὼβ, εἰ [f] ἐπιλησθήσεται εἰς νῖκος πάντα τὰ ἔργα
8 ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τούτοις οὐ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσει
πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια,
9 καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, λέγει [g] Κύριος Κύριος, δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ
10 συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς, καὶ μεταστρέψω τὰς
ἑορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος καὶ πάσας τὰς ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον,
καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὀσφὺν σάκκον καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν
φαλάκρωμα· καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ, καὶ τοὺς
μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὀδύνης.
11 Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν
ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λιμὸν [h] ἄρτων οὐδὲ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμὸν
12 τοῦ ἀκοῦσαι [i] τὸν λόγον Κυρίου· καὶ [k] σαλευθήσονται ὕδατα [l] ἀπὸ
τῆς θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ βορρᾶ ἕως ἀνατολῶν περι-
δραμοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν.
13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ παρθένοι αἱ καλαὶ, καὶ οἱ
14 νεανίσκοι ἐν δίψει, οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἰλασμοῦ Σαμαρείας,
καὶ οἱ λέγοντες, [m] Ζῇ ὁ Θεός σου, Δὰν, καὶ ζῇ ὁ Θεός σου, Βηρ-
σαβεέ· καὶ πεσοῦνται καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσιν ἔτι.

9 Εἶδον τὸν Κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπε,
Πάταξον ἐπὶ τὸ [n] ἱλαστήριον, καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα,
καὶ διάκοψον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τοὺς καταλοίπους αὐ-
τῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ [o] διαφύγῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων,
2 [p] καὶ οὐ μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασωζόμενος. Ἐὰν [q] κατα-
κρυβῶσιν εἰς ᾅδου, ἐκεῖθεν ἡ χείρ μου ἀνασπάσει αὐτούς· καὶ

---

[y] οἱ λέγοντες. [z] θησαυροὺς. [a] τοῦ om. [b] στάθμια.
[c] καὶ om. [d] ταπεινὸν. [e] τῆς om. [f] ἐπιλήσεται. [g] Κύ-
ριος ὁ Θεὸς, καὶ δύσεται. [h] ἄρτου. [i] τὸν om. [k] σαλευθήσεται.
[l] ἀπὸ τῆς θαλάσσης om. [m] Ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ. [n] θυ-
σιαστήριον. [o] διαφεύξῃ. [p] οὐδὲ μὴ. [q] κατορυγῶσιν.

3 ἐὰν ἀναβῶσιν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐκεῖθεν κατάξω αὐτούς. Ἐὰν
[r] ἐγκατακρυβῶσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖθεν
ἐξερευνήσω καὶ λήψομαι αὐτούς· καὶ ἐὰν καταδύσωσιν ἐξ
ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῷ
4 δράκοντι, καὶ δήξεται αὐτούς. Καὶ ἐὰν πορευθῶσιν ἐν αἰχμα-
λωσίᾳ πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῇ
ῥομφαίᾳ, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ στηριῶ [s] τοὺς ὀφθαλμούς
5 μου ἐπ᾽ αὐτοὺς εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά. Καὶ Κύριος
Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμενος τῆς γῆς καὶ
σαλεύων αὐτὴν, καὶ πενθήσουσι πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν,
καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς, καὶ καταβήσεται
6 ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου· ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν
αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ [t] τῆς γῆς θεμελιῶν, ὁ
προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ
7 [u] πρόσωπον τῆς γῆς, Κύριος [x] παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ. Οὐχ
ὡς υἱοὶ Αἰθιόπων ὑμεῖς ἐστὲ ἐμοὶ, υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος·
οὐ τὸν Ἰσραὴλ ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς ἀλλο-
8 φύλους ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τοὺς Σύρους ἐκ βόθρου; Ἰδοὺ
οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν ἁμαρ-
τωλῶν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὴν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· πλὴν ὅτι
9 οὐκ εἰς τέλος ἐξαρῶ τὸν οἶκον [y] Ἰακὼβ, λέγει Κύριος. Διότι
[z] ἐγὼ ἐντέλλομαι, καὶ λικμήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τὸν οἶκον
[a] Ἰσραὴλ ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ, καὶ οὐ μὴ πέσῃ
10 σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν· ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσι πάντες ἁμαρ-
τωλοὶ λαοῦ μου, οἱ λέγοντες, Οὐ μὴ ἐγγίσῃ, [b] οὐδὲ μὴ γένηται
ἐφ᾽ ἡμᾶς τὰ κακά.

11 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτω-
κυῖαν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς καὶ τὰ [c] κατε-
σκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ
12 ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, [d] ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν
ἀνθρώπων [e] καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ᾽ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά

---

[r] ἐγκρυβῶσιν. [s] τὸ πρόσωπον. [t] τῆς om. [u] προσώπου.
[x] ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. [y] Ἰσραὴλ. [z] ἰδοὺ ἐγὼ ἐ., καὶ
λικμιῶ. [a] τοῦ Ἰσραὴλ. [b] οὐδ᾽ οὐ μὴ. [c] κατεστραμμένα.
[d] ὅπως ἂν ἐκ. [e] τὸν Κύριον καὶ.

13 μου ἐπ' αὐτοὺς, λέγει [f] Κύριος ὁ ποιῶν [g] πάντα ταῦτα. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ καταλήψεται [h] ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητὸν, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ, καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι
14 ἔσονται. Καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσουσι πόλεις τὰς ἠφανισμένας καὶ κατοικήσουσι, καὶ [i] φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ πίονται τὸν οἶνον αὐτῶν, καὶ [i] ποιήσουσι κήπους καὶ φάγονται τὸν καρπὸν αὐτῶν.
15 Καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἐκσπασθῶσιν οὐκέτι ἀπὸ τῆς [k] γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς [l] παντοκράτωρ.

ΑΜΩΣ. Β'.

ΜΙΧΑΙΑΣ. Γ'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Μιχαίαν τὸν τοῦ [m] Μωρασθεὶ ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ καὶ Ἄχαζ καὶ Ἐζεκίου [n] βασιλέων Ἰούδα, ὑπὲρ ὧν εἶδε περὶ Σαμαρείας καὶ περὶ
2 Ἰερουσαλήμ. Ἀκούσατε λαοὶ λόγους, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ· καὶ ἔσται [o] Κύριος Κύριος ἐν ὑμῖν εἰς
3 μαρτύριον, Κύριος ἐξ οἴκου ἁγίου αὐτοῦ. Διότι ἰδοὺ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, [p] καὶ καταβήσεται καὶ ἐπι-
4 βήσεται ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς, καὶ σαλευθήσεται τὰ ὄρη ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακήσονται ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, καὶ ὡς ὕδωρ καταφερόμενον ἐν καταβάσει.
5 Διὶ ἀσέβειαν Ἰακὼβ πάντα ταῦτα, καὶ δι' ἁμαρτίαν οἴκου Ἰσραὴλ· τίς ἡ ἀσέβεια [q] τοῦ Ἰακὼβ, οὐχ ἡ Σαμάρεια; καὶ
6 τίς ἡ ἁμαρτία οἴκου Ἰούδα, οὐχὶ Ἰερουσαλήμ; Καὶ θήσομαι

---

[f] Κύριος ὁ Θεὸς. [g] πάντα om. [h] ὁ ἀλοητὸς. [i] καταφυτεύσουσιν. [k] γῆς αὐτῶν. [l] ὁ παντοκράτωρ. [m] Μωραθεὶ. [n] βασιλέως. [o] Κύριος semel. [p] καὶ καταβήσεται om. [q] οἴκου Ἰακὼβ, οὐχὶ Σ.;

Σαμάρειαν [r] εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγροῦ καὶ εἰς φυτείαν ἀμπελῶνος, καὶ κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὰ
7 θεμέλια αὐτῆς ἀποκαλύψω. Καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψουσι, καὶ πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρήσουσιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν· διότι ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνήγαγε, καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας
8 συνέστρεψεν. [q] Ἕνεκεν τούτου κόψεται καὶ θρηνήσει, πορεύσεται ἀνυπόδετος καὶ γυμνὴ, [s] ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων
9 καὶ πένθος ὡς θυγατέρων σειρήνων· ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς, διότι ἦλθεν ἕως Ἰούδα, καὶ ἥψατο ἕως πύλης λαοῦ μου, ἕως Ἱερουσαλήμ.

10 Οἱ ἐν Γὲθ μὴ μεγαλύνεσθε, [t] καὶ οἱ Ἐνακεὶμ μὴ ἀνοικοδομεῖτε ἐξ οἴκου κατὰ γέλωτα, [u] γῆν καταπάσασθε· κατὰ γέλωτα
11 ὑμῶν κατοικοῦσα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς, οὐκ ἐξῆλθε κατοικοῦσα Σενναὰρ, κόψασθαι οἶκον ἐχόμενον αὐτῆς, λήψεται ἐξ
12 ὑμῶν πληγὴν ὀδύνης. Τίς ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικούσῃ ὀδύνας; ὅτι κατέβη κακὰ παρὰ Κυρίου ἐπὶ πύλας Ἱερουσαλὴμ,
13 ψόφος ἁρμάτων καὶ ἱππευόντων· κατοικοῦσα Λαχεὶς, ἀρχηγὸς ἁμαρτίας [x] αὕτη ἐστὶ τῇ θυγατρὶ Σιὼν, ὅτι ἐν σοὶ εὑρέθησαν
14 [y] ἀσέβειαι τοῦ Ἰσραήλ. Διὰ τοῦτο [z] δώσει ἐξαποστελλομένους ἕως κληρονομίας Γὲθ, οἴκους ματαίους, εἰς [a] κενὸν ἐγένοντο τοῖς
15 βασιλεῦσι [b] τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως τοὺς κληρονόμους ἀγάγωσι κατοικοῦσα Λαχεὶς κληρονομία· ἕως Ὀδολλὰμ ἥξει ἡ δόξα τῆς
16 θυγατρὸς Ἰσραήλ. Ξύρησαι καὶ κεῖραι ἐπὶ τὰ τέκνα τὰ τρυφερά σου, ἐμπλάτυνον τὴν χηρείαν σου ὡς ἀετὸς, ὅτι ᾐχμαλωτεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

2 Ἐγένοντο λογιζόμενοι κόπους καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλουν αὐτά· διότι οὐκ
2 ἦραν πρὸς τὸν Θεὸν [c] χεῖρας αὐτῶν. Καὶ ἐπεθύμουν ἀγροὺς καὶ διήρπαζον ὀρφανοὺς καὶ οἴκους κατεδυνάστευον, καὶ διήρπαζον ἄνδρα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ [d] καὶ ἄνδρα καὶ τὴν κληρονο-
3 μίαν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ λογίζομαι

---

[r] ὡς. [s] καὶ ποιήσεται. [t] καὶ om. [u] ὑμῶν καταπάσασθαι.
[x] αὐτῆς. [y] αἱ ἀσέβειαι. [z] δώσεις. [a] κενὰ. [b] τοῦ om.
[c] τὰς χεῖρας. [d] καὶ om.

ἐπὶ τὴν φυλὴν ταύτην κακὰ, ἐξ ὧν οὐ μὴ ἄρητε τοὺς τραχήλους ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ ἐξαίφνης, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐστιν.

4 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ληφθήσεται ἐφ' ὑμᾶς παραβολὴ, καὶ θρηνηθήσεται θρῆνος ἐν μέλει, λέγων, Ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν· μερὶς λαοῦ μου κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ, καὶ οὐκ ἦν
5 ὁ [e] κωλύων αὐτὸν τοῦ ἀποστρέψαι· οἱ ἀγροὶ [f] ὑμῶν διεμερίσθη-
6 σαν, διὰ τοῦτο οὐκ ἔσται σοι βάλλων σχοινίον ἐν κλήρῳ· ἐν ἐκκλησίᾳ Κυρίου μὴ κλαίετε δάκρυσι, μηδὲ δακρυέτωσαν ἐπὶ [g] τούτοις· οὐδὲ γὰρ ἀπώσεται ὀνείδη.

7 Ὁ λέγων, Οἶκος Ἰακὼβ παρώργισε πνεῦμα Κυρίου· [h] οὐ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐστιν; οὐχ οἱ λόγοι αὐτοῦ εἰσι
8 καλοὶ μετ' αὐτοῦ, καὶ ὀρθοὶ πεπόρευνται; καὶ ἔμπροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν [i] ἀντέστη· κατέναντι τῆς εἰρήνης αὐτοῦ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἐξέδειραν, τοῦ ἀφελέσθαι [k] ἐλπίδας συντριμ-
9 μὸν πολέμου. [l] Ἡγούμενοι λαοῦ μου ἀπορριφήσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν τρυφῆς αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐξ-
10 ώσθησαν· ἐγγίσατε ὄρεσιν αἰωνίοις. Ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστι σοι αὕτη [m] ἀνάπαυσις ἕνεκεν ἀκαθαρσίας· διεφθά-
11 ρητε φθορᾷ, κατεδιώχθητε οὐδενὸς διώκοντος· πνεῦμα ἔστησε ψεῦδος, ἐστάλαξέ σοι εἰς οἶνον καὶ μέθυσμα· καὶ ἔσται ἐκ τῆς σταγόνος τοῦ λαοῦ τούτου συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακὼβ
12 σὺν πᾶσιν· ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι τοὺς καταλοίπους [n] τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπιτοαυτὸ θήσομαι τὴν ἀποστροφὴν [o] αὐτοῦ· ὡς πρόβατα ἐν θλίψει, ὡς ποίμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν ἐξα-
13 λοῦνται ἐξ ἀνθρώπων διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν· διέκοψαν [p] καὶ διῆλθον πύλην, καὶ ἐξῆλθον δι' αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ Κύριος ἡγήσεται αὐτῶν.

3 Καὶ ἐρεῖ, Ἀκούσατε δὴ ταῦτα αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ἰακὼβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραήλ· οὐχ ὑμῖν ἐστι τοῦ γνῶναι τὸ

---

[e] κωλύσων. [f] ἡμῶν διεμετρήθησαν. [g] τούτῳ· οὐ γὰρ.
[h] εἰ. [i] ἀντικατέστη. [k] ἐλπίδα. [l] Διὰ τοῦτο ἡγούμενοι. [m] ἡ ἀνάπαυσις. [n] τοῦ λαοῦ τούτου, ἐ. [o] αὐτῶν.
[p] καὶ om.

2 κρῖμα; [q] Μισοῦντες τὰ καλὰ καὶ ζητοῦντες τὰ πονηρὰ, ἁρπάζοντες τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν
3 ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν. [a] Ον τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τοῦ λαοῦ μου καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν [r] ἀπ᾽ αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ [s] ὀστέα αὐτῶν συνέθλασαν καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς
4 λέβητα καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν, οὕτως κεκράξονται πρὸς [t] τὸν Κύριον, καὶ οὐκ εἰσακούσεται αὐτῶν· καὶ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθ᾽ ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτούς.

5 Τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς πλανῶντας τὸν λαόν μου, τοὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν, καὶ κηρύσσοντας εἰρήνην ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν,
6 ἥγειραν ἐπ᾽ αὐτὸν πόλεμον· διὰ τοῦτο νὺξ ὑμῖν ἔσται ἐξ ὁράσεως, καὶ σκοτία ἔσται ὑμῖν ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος
7 ἐπὶ τοὺς προφήτας, καὶ συσκοτάσει ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ ἡμέρα. Καὶ καταισχυνθήσονται οἱ ὁρῶντες τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάντεις, καὶ καταλαλήσουσι κατ᾽ αὐτῶν πάντες αὐτοὶ, διότι οὐκ ἔσται ὁ [u] ἐπακούων αὐτῶν.

8 Ἐὰν μὴ ἐγὼ ἐμπλήσω ἰσχὺν ἐν πνεύματι Κυρίου καὶ κρίματος καὶ δυναστείας, τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακὼβ ἀσεβείας
9 αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ ἁμαρτίας αὐτοῦ. Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἡγούμενοι οἴκου [x] Ἰακὼβ καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου [y] Ἰσραὴλ,
10 οἱ βδελυσσόμενοι κρῖμα καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες, οἱ οἰκοδομοῦντες [z] Σιὼν ἐν αἵμασι καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ἀδικίαις,
11 οἱ ἡγούμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων ἔκρινον, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπανεπαύοντο, λέγοντες, Οὐχὶ [a] ὁ Κύριος ἐν ἡμῖν ἐστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς [b] κακά.
12 Διὰ τοῦτο δι᾽ ὑμᾶς Σιὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ [c] ὡς ὑπωροφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου [d] εἰς ἄλσος δρυμοῦ.

4 Καὶ ἔσται ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος [e] Κυρίου,

---

[q] Οἱ μισοῦντες. [r] ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν. [s] ὀστᾶ. [t] τὸν om. [u] ἐπακούσων. [x] Ἰσραὴλ. [y] Ἰακὼβ. [z] Σιὼν om. [a] ὁ om. [b] τὰ κακά. [c] εἰς. [d] ὡς. [e] τοῦ Κυρίου.

ἕτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ μετεωρισθήσεται
2 ὑπεράνω τῶν βουνῶν· καὶ σπεύσουσι πρὸς αὐτὸ λαοὶ, καὶ
[f] πορεύσονται ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσι, Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς
τὸ ὄρος [g] Κυρίου καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ· καὶ δεί-
ξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν ταῖς τρίβοις
αὐτοῦ· ὅτι ἐκ Σιὼν ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ
Ἰερουσαλήμ.

3 Καὶ κρινεῖ ἀναμέσον λαῶν πολλῶν, καὶ [h] ἐξελέγξει ἔθνη
ἰσχυρὰ ἕως εἰς [i] μακράν· καὶ κατακόψουσι τὰς ῥομφαίας αὐ-
τῶν εἰς ἄροτρα καὶ [k] τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκ-
έτι [l] μὴ ἀντάρῃ ἔθνος ἐπ' ἔθνος ῥομφαίαν, [m] καὶ οὐκέτι μὴ
4 μάθωσι πολεμεῖν. Καὶ ἀναπαύσεται ἕκαστος ὑποκάτω ἀμπέ-
λου αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος ὑποκάτω συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται
ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ στόμα Κυρίου παντοκράτορος ἐλάλησε
5 ταῦτα. Ὅτι πάντες οἱ λαοὶ πορεύσονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνόματι [n] Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν
6 εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἐπέκεινα. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύ-
ριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην, καὶ τὴν [o] ἐξωσμένην εἰσ-
7 δέξομαι, καὶ οὓς ἀπωσάμην. Καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην
εἰς ὑπόλειμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος [p] δυνατὸν, καὶ
βασιλεύσει Κύριος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ὄρει Σιὼν ἀπὸ τοῦ νῦν [q] ἕως
εἰς τὸν αἰῶνα.

8 Καὶ σὺ πύργος ποιμνίου αὐχμώδης, θυγάτηρ Σιὼν, ἐπὶ σὲ
ἥξει, καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρχὴ, ἡ πρώτη βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος
9 τῇ θυγατρὶ Ἰερουσαλήμ. Καὶ νῦν ἱνατί ἔγνως κακά; μὴ βα-
σιλεὺς οὐκ ἦν σοι; ἢ ἡ βουλή σου ἀπώλετο, ὅτι κατεκράτησάν
10 [r] σου ὠδῖνες ὡς τικτούσης; Ὠδινε καὶ ἀνδρίζου [s] καὶ ἔγγιζε,
θυγάτηρ Σιὼν, ὡς τίκτουσα· διότι νῦν ἐξελεύσῃ ἐκ πόλεως, καὶ
κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ, καὶ ἥξεις ἕως Βαβυλῶνος· ἐκεῖθεν
ῥύσεταί σε, καὶ ἐκεῖθεν λυτρώσεταί σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐκ
χειρὸς ἐχθρῶν σου.

---

[f] πορεύσονται πρὸς αὐτὸ. [g] τοῦ Κυρίου. [h] ἐλέγξει. [i] γῆν μακράν. [k] τὰς ζιβύνας. [l] οὐ μὴ ἄρῃ. [m] καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι π. [n] Κυρίου om. [o] ἀπωσμένην. [p] ἰσχυρὸν. [q] καὶ ἕως. [r] σε. [s] καὶ ἔγγιζε om.

11 Καὶ νῦν [t]ἐπισυνήχθησαν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, [u]λέγοντες, Ἐπιχαρούμεθα, καὶ ἐπόψονται ἐπὶ Σιὼν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.
12 [x]Αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν Κυρίου καὶ οὐ συνῆκαν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐτοὺς ὡς δράγματα
13 ἅλωνος. [y]Ἀνάστηθι καὶ ἀλόα αὐτούς, [z]θυγάτηρ Σιὼν, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρᾶ καὶ τὰς ὁπλάς σου θήσομαι χαλκᾶς, καὶ [a]κατατήξεις λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναθήσεις τῷ Κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

5 Νῦν ἐμφραχθήσεται [b]θυγάτηρ ἐμφραγμῷ, συνοχὴν ἔταξεν ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ῥάβδῳ πατάξουσιν ἐπὶ [c]σιαγόνα τὰς φυλὰς τοῦ
2 Ἰσραήλ. Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος [d]Ἐφραθὰ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται, [e]τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμε-
3 ρῶν αἰῶνος. Διὰ τοῦτο δώσει αὐτοὺς ἕως καιροῦ τικτούσης, τέξεται, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.

4 Καὶ στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἰσχύϊ Κύριος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ [f]ὀνόματος Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν ὑπάρξουσι, διότι νῦν μεγαλυνθήσονται ἕως ἄκρων τῆς
5 γῆς· καὶ ἔσται αὐτῇ [g]εἰρήνη, Ἀσσοὺρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγερθήσονται ἐπ' αὐτὸν ἑπτὰ ποιμένες, καὶ ὀκτὼ δήγματα ἀνθρώ-
6 πων, καὶ ποιμανοῦσι τὸν Ἀσσοὺρ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρὼδ ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆς· καὶ ῥύσεται ἐκ τοῦ Ἀσσοὺρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὰ ὅρια
7 ὑμῶν. Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς δρόσος παρὰ Κυρίου πίπτουσα, καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωστιν, ὅπως μὴ συναχθῇ μηδεὶς μηδὲ ὑποστῇ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων.

8 Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα [h]Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μεσῳ

---

[t] ἐπισυνήχθη. [u] οἱ λέγοντες. [x] Καὶ αὐτοὶ. [y] Ἀνάστα. [z] θύγατερ. [a] λεπτυνεῖς. [b] θυγάτηρ Ἐφραὶμ. [c] σιαγόνας. [d] τοῦ Ἐφραθὰ. [e] ἡγούμενος τοῦ εἶναι ε. ἄ. ἐν τῷ Ἰ., καὶ αἱ ἔξ. [f] τοῦ ὀνόματος Κυρίου τοῦ Θεοῦ. [g] ἡ εἰρήνη, ὅταν Ἀσσύριος. [h] τοῦ Ἰακὼβ.

λαῶν πολλῶν ὡς λέων ἐν κτήνεσιν ἐν τῷ δρυμῷ, καὶ ὡς
σκύμνος ἐν ποιμνίοις προβάτων, ὃν τρόπον ὅταν διέλθῃ καὶ
9 διαστείλας ἁρπάσῃ, καὶ μὴ ᾖ ὁ ἐξαιρούμενος. Ὑψωθήσεται
ἡ χείρ σου ἐπὶ τοὺς θλίβοντάς σε, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου
10 ἐξολοθρευθήσονται. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύ-
ριος, ἐξολοθρεύσω τοὺς [k]ἵππους ἐκ μέσου σου, καὶ ἀπολῶ τὰ
11 ἅρματά σου, καὶ ἐξολοθρεύσω τὰς πόλεις τῆς γῆς σου, καὶ
12 ἐξαρῶ πάντα τὰ ὀχυρώματά σου· καὶ [l]ἐξολοθρεύσω τὰ φάρ-
μακά σου ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἀποφθεγγόμενοι οὐκ ἔσονται
13 ἐν σοί· καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ γλυπτά σου καὶ τὰς στηλάς σου
ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκ ἔτι μὴ προσκυνήσεις τοῖς ἔργοις τῶν
14 χειρῶν σου· καὶ ἐκκόψω τὰ [m]ἄλση ἐκ μέσου σου, καὶ ἀφανιῶ
15 τὰς πόλεις σου, καὶ ποιήσω ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν, ἀνθ' ὧν οὐκ [n]εἰσήκουσαν.

6 Ἀκούσατε δὴ λόγον· [o]Κύριος Κύριος εἶπεν, Ἀνάστηθι, κρί-
θητι πρὸς τὰ ὄρη, καὶ ἀκουσάτωσαν [p]βουνοὶ φωνήν σου.
2 Ἀκούσατε [q]ὄρη τὴν κρίσιν τοῦ Κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θε-
μέλια τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ Κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ,
3 καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται. Λαός μου, τί ἐποίησά
σοι, ἢ τί ἐλύπησά σε, ἢ τί παρηνώχλησά σοι; ἀποκρίθητί
4 μοι. Διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐξ οἴκου δου-
λείας ἐλυτρωσάμην σε, καὶ ἐξαπέστειλα πρὸ προσώπου σου
5 τὸν Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ. Λαός μου μνήσθητι δὴ,
τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βαλὰκ βασιλεὺς Μωὰβ, καὶ τί ἀπε-
κρίθη αὐτῷ Βααλὰμ υἱὸς τοῦ Βεὼρ, ἀπὸ τῶν σχοίνων ἕως τοῦ
Γαλγὰλ, ὅπως γνωσθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Κυρίου.

6 Ἐν τίνι καταλάβω τὸν Κύριον; ἀντιλήψομαι Θεοῦ μου ὑψί-
στου; εἰ καταλήψομαι αὐτὸν ἐν ὁλοκαυτώμασιν ἐν μόσχοις
7 ἐνιαυσίοις; Εἰ προσδέξεται [r]Κύριος ἐν χιλιάσι κριῶν, ἢ ἐν
μυριάσι [s]χιμάρων πιόνων; εἰ δῶ πρωτότοκά μου [t]ὑπὲρ ἀσε-
8 βείας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἁμαρτίας ψυχῆς μου; Εἰ
ἀνηγγέλη σοι, ἄνθρωπε, τί καλόν; ἢ τί Κύριος ἐκζητεῖ παρὰ

---

[k] ἵππους σου. [l] ἐξαρῶ πάντα τὰ. [m] ἄλση σου. [n] εἰσ-
ήκουσάν μου. [o] Κυρίου ἃ ὁ Κύριος εἶπεν, Ἀ. καὶ κρ. [p] οἱ
βουνοὶ. [q] βουνοὶ. [r] ὁ Κύριος. [s] ἀρνῶν. [t] ὑπὲρ om.

σοῦ, ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν κρῖμα καὶ ἀγαπᾶν [u] ἔλεον, καὶ ἕτοιμον
9 εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ Κυρίου Θεοῦ σου; Φωνὴ Κυρίου τῇ
πόλει ἐπικληθήσεται, καὶ σώσει [x] φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
ἄκουε, φυλὴ, καὶ [y] τίς κοσμήσει πόλιν;
10 Μὴ πῦρ καὶ οἶκος [z] ἀνόμου θησαυρίζων θησαυροὺς [a] ἀνό-
11 μους, καὶ μετὰ ὕβρεως ἀδικίας; Εἰ δικαιωθήσεται ἐν ζυγῷ
12 ἄνομος, καὶ ἐν μαρσίππῳ στάθμια δόλου, ἐξ ὧν τὸν πλοῦτον
αὐτῶν ἀσεβείας [b] ἔπλησαν; καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ἐλά-
λουν ψεύδη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ὑψώθη ἐν τῷ στόματι αὐ-
13 τῶν. Καὶ ἐγὼ ἄρξομαι τοῦ πατάξαι σε, ἀφανιῶ σε [c] ἐν ταῖς
14 ἁμαρτίαις σου. Σὺ φάγεσαι, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇς· καὶ
[d] συσκοτάσει ἐν σοὶ, καὶ ἐκνεύσει, καὶ οὐ μὴ διασωθῇς, καὶ
15 ὅσοι ἂν διασωθῶσιν, εἰς ῥομφαίαν παραδοθήσονται. Σὺ σπε-
ρεῖς, καὶ οὐ μὴ ἀμήσῃς· σὺ πιέσεις ἐλαίαν, καὶ οὐ μὴ ἀλείψῃ
ἔλαιον· καὶ οἶνον, καὶ οὐ μὴ πίητε· καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα
λαοῦ μου.
16 Καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμβρὶ καὶ πάντα τὰ ἔργα
οἴκου Ἀχαὰβ, καὶ ἐπορεύθητε ἐν ταῖς [e] ὁδοῖς αὐτῶν, ὅπως
[f] παραδῶ σε εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς
συρισμὸν, καὶ ὀνείδη λαῶν λήψεσθε.
7 Οἴμοι ὅτι [g] ἐγενήθην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμητῷ, καὶ
ὡς ἐπιφυλλίδα ἐν τρυγητῷ, οὐχ ὑπάρχοντος βότρυος τοῦ φα-
2 γεῖν τὰ πρωτόγονα· οἴμοι ψυχὴ. ὅτι ἀπόλωλεν [h] εὐσεβὴς ἀπὸ
τῆς γῆς, καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· πάντες εἰς
αἵματα δικάζονται, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβουσιν
ἐκθλιβῇ.
3 Ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἑτοιμάζουσιν· ὁ ἄρχων
αἰτεῖ, καὶ ὁ κριτὴς εἰρηνικοὺς λόγους ἐλάλησε, καταθύμιον
4 ψυχῆς αὐτοῦ ἐστιν· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ὡς σὴς
ἐκτρώγων, καὶ βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς· [i] οὐαὶ
αἱ ἐκδικήσεις σου ἥκασι, νῦν ἔσονται κλαυθμοὶ αὐτῶν.
5 Μὴ καταπιστεύετε ἐν φίλοις, καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγουμένοις,

---

[u] ἔλεος. [x] τοὺς φοβουμένους. [y] τί. [z] ἀνόμων.
[a] ἀνομίας, μετὰ ὕβρεως ἀδικία; Καὶ εἰ. [b] ἐνέπλησαν; [c] ἐπὶ.
[d] σκοτάσει. [e] βουλαῖς. [f] παραδώσω. [g] ἐγενόμην. [h] εὐ-
λαβὴς. [i] οὐαὶ οὐαὶ αἱ.

6 ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου φύλαξαι τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ. Διότι
υἱὸς ἀτιμάζει πατέρα, [k] θυγάτηρ ἐπαναστήσεται ἐπὶ τὴν μητέρα
αὐτῆς, [l] νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, ἐχθροὶ πάντες [m] ἀν-
7 δρὸς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐπιβλέ-
ψομαι, ὑπομενῶ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου, εἰσακούσεταί μου
ὁ Θεός μου.

8 Μὴ ἐπίχαιρέ μοι, ἡ ἐχθρά μου, ὅτι πέπτωκα, καὶ ἀναστή-
σομαι· διότι ἐὰν καθίσω ἐν τῷ σκότει, [n] Κύριος φωτιεῖ μοι.
9 Ὀργὴν Κυρίου ὑποίσω, ὅτι ἥμαρτον αὐτῷ, [o] ἕως τοῦ δικαιῶσαι
αὐτὸν τὴν δίκην μου· καὶ [p] ποιήσει τὸ κρῖμα μου, καὶ ἐξάξει
10 με εἰς τὸ φῶς· ὄψομαι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ὄψεται ἡ
ἐχθρά μου καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην ἡ [q] λέγουσα, ποῦ Κύ-
ριος ὁ Θεός σου; οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπόψονται αὐτὴν, νῦν
11 ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς. [r] Ἡμέρα ἀλοι-
φῆς πλίνθου, ἐξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ [s] ἀποτρίψεται
12 νόμιμά σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Καὶ αἱ πόλεις σου ἥξουσιν εἰς
ὁμαλισμὸν, καὶ εἰς διαμερισμὸν Ἀσσυρίων, καὶ αἱ πόλεις σου
αἱ ὀχυραὶ εἰς διαμερισμὸν ἀπὸ Τύρου ἕως τοῦ [t] ποταμοῦ, καὶ
ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ [u] ἀπὸ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους.
13 Καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν [x] σὺν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν,
ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.

14 Ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ [y] σου, πρόβατα κληρονομίας
σου, κατασκηνοῦντας καθ' ἑαυτοὺς δρυμὸν ἐν μέσῳ τοῦ Καρ-
μήλου, νεμήσονται τὴν Βασανῖτιν, καὶ τὴν Γαλααδῖτιν, καθὼς
15 αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος. Καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξοδίας σου ἐξ
Αἰγύπτου ὄψεσθε θαυμαστά.

16 [z] Ὄψονται ἔθνη καὶ καταισχυνθήσονται [z] καὶ ἐκ πάσης τῆς
ἰσχύος αὐτῶν ἐπιθήσουσι χεῖρας ἐπὶ [a] τὸ στόμα αὐτῶν, [b] τὰ
17 ὦτα αὐτῶν [c] ἀποκωφωθήσεται, λείξουσι χοῦν ὡς ὄφις σύροντες
γῆν, συγχυθήσονται ἐν συγκλεισμῷ αὐτῶν· ἐπὶ τῷ Κυρίῳ

---

[k] καὶ θυγάτηρ. [l] καὶ νύμφη. [m] οἱ ἄνδρες. [n] ὁ Κύριος. [o] ἕως οὗ. [p] ἀποίσει. λέγουσα πρὸς μέ. [r] Ἡμέρας. [s] ἀπώσεται νόμιμα ἡ. [t] ποταμοῦ Συρίας. [u] ἀπὸ τοῦ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους ἡμέρα ὕδατος καὶ θορύβου. [x] μετὰ τῶν κατοικούντων αὐτῶν ἐκ. [y] φυλὴν σου. [z] καὶ om. [a] τὸ om. [b] καὶ τὰ ὦτα. [c] ἀποκωφωθήσονται.

18 Θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται, καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σοῦ. Τίς Θεὸς ὥσπερ σύ; ἐξαίρων [d] ἀνομίας καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοίποις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ· καὶ οὐ συνέσχεν εἰς
19 μαρτύριον ὀργὴν αὐτοῦ, ὅτι θελητὴς ἐλέους ἐστίν. [e] Ἐπιστρέψει καὶ οἰκτειρήσει ἡμᾶς, καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν, καὶ [f] ἀπορριφήσονται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς
20 ἁμαρτίας ἡμῶν. Δώσει εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακὼβ, [g] ἔλεον τῷ Ἀβραὰμ, καθότι ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

ΜΙΧΑΙΑΣ. Γ'.

ΙΩΗΛ. Δ'.

1 ΛΟΓΟΣ Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωὴλ τὸν τοῦ Βαθουήλ.
2 [h] Ἀκούσατε ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν· εἰ γέγονε τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέ-
3 ραις ὑμῶν, ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑπὲρ αὐτῶν; τοῖς τέκνοις ὑμῶν διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις
4 αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν. Τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκρίδος κατέφαγεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατε-
5 φαγεν ἡ ἐρυσίβη. Ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες ἐξ οἴνου αὐτῶν καὶ κλαύσατε· θρηνήσατε πάντες οἱ πίνοντες οἶνον εἰς μέθην,
6 ὅτι [i] ἐξῆρθη ἐκ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρὰ, ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν γῆν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀναρίθμητον, οἱ ὀδόντες
7 αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ μύλαι αὐτοῦ σκύμνου. Ἔθετο τὴν ἄμπελόν μου εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὰς συκᾶς μου εἰς συγκλασμόν· ἐρευνῶν ἐξηρεύνησεν [k] αὐτὴν, καὶ ἔρριψεν· ἐλεύ-
κανε [l] τὰ κλήματα αὐτῆς.

---

[d] ἀδικίας. [e] Αὐτὸς ἐπιστρέψει καὶ οἰκτειρήσει ἡμᾶς, καὶ κ. [f] ἀπορρίψει. [g] ἔλεος. [h] Ἀκούσατε δὴ. [i] ἐξῆρται ἐκ τοῦ σ. [k] αὐτὴν om. [l] τὰ om.

8 Θρήνησον πρὸς μὲ ὑπὲρ νύμφην περιεζωσμένην σάκκον ἐπὶ
9 τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν παρθενικόν. Ἐξῆρται θυσία καὶ σπονδὴ
ἐξ οἴκου Κυρίου· πενθεῖτε οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες θυσια-
10 στηρίῳ [m] Κυρίου, ὅτι τεταλαιπώρηκε τὰ πεδία· πενθείτω ἡ
γῆ, ὅτι τεταλαιπώρηκε σῖτος· ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη ἔλαιον,
11 ἐξηράνθησαν [n] γεωργοί· ὑρηνεῖτε κτήματα ὑπὲρ πυροῦ καὶ
12 κριθῆς, ὅτι ἀπόλωλε τρυγητὸς ἐξ ἀγροῦ. Ἡ ἄμπελος ἐξη-
ράνθη, καὶ αἱ συκαῖ ὠλιγώθησαν· ῥοὰ καὶ φοῖνιξ καὶ μῆλον
καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐξηράνθησαν, ὅτι ἠσχυναν χαρὰν
13 οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. Περιζώσασθε καὶ κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς,
θρηνεῖτε οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ· [o] εἰσέλθετε, ὑπνώσατε
ἐν σάκκοις λειτουργοῦντες Θεῷ, ὅτι ἀπέσχηκεν ἐξ οἴκου Θεοῦ
ὑμῶν θυσία καὶ σπονδή.
14 Ἁγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγετε πρεσ-
βυτέρους, πάντας κατοικοῦντας γῆν εἰς οἶκον [p] Θεοῦ ὑμῶν, καὶ
15 κεκράξετε πρὸς Κύριον ἐκτενῶς, οἴμοι οἴμοι οἴμοι εἰς ἡμέραν,
ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυρίου, καὶ ὡς ταλαιπωρία ἐκ ταλαιπωρίας
16 ἥξει κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν βρώματα· ἐξωλοθρεύθη ἐξ
17 οἴκου Θεοῦ ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά. Ἐσκίρτησαν δαμάλεις
ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, ἠφανίσθησαν θησαυροὶ, κατεσκάφησαν
18 ληνοὶ, ὅτι ἐξηράνθη σῖτος. Τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς; ἔκλαυσαν
βουκόλια βοῶν, ὅτι οὐχ ὑπῆρχε νομὴ αὐτοῖς, καὶ τὰ ποίμνια
19 τῶν προβάτων [q] ἠφανίσθησαν. Πρὸς σὲ, Κύριε, βοήσομαι, ὅτι
πῦρ ἀνήλωσε τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου καὶ φλὸξ ἀνῆψε πάντα τὰ
20 ξύλα τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου [r] ἀνέβλεψαν πρὸς σὲ,
[s] ὅτι ἐξηράνθησαν ἀφέσεις ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέφαγε τὰ ὡραῖα
τῆς ἐρήμου.
2 Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιὼν, κηρύξατε ἐν ὄρει ἁγίῳ μου,
καὶ [t] συγχυθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, διότι
2 πάρεστιν [u] ἡμέρα Κυρίου, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα σκότους καὶ γνό-
φου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης· ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ
τὰ ὄρη λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς, ὅμοιος [x] αὐτῷ οὐ γέγονεν

---

[m] Κυρίου om. [n] οἱ γεωργοὶ. [o] εἰσέλθατε. [p] Κυρίου Θεοῦ. [q] ἠφανίσθη. [r] ἀνέβλεψεν. [s] ὅτι om. [t] συναχθήτωσαν. [u] ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου. ἡμέρα. [x] αὐτοῦ.

ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ μετ' αὐτὸν οὐ προστεθήσεται ἕως ἐτῶν
3 εἰς γενεὰς γενεῶν. Τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πῦρ ἀναλίσκον, καὶ
τὰ [y] ὀπίσω αὐτοῦ ἀναπτομένη φλόξ· ὡς παράδεισος τρυφῆς
ἡ γῆ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ὄπισθεν αὐτοῦ πεδίον
4 ἀφανισμοῦ, καὶ ἀνασωζόμενος [z] οὐκ ἔσται αὐτῷ. Ὡς ὅρασις
ἵππων ἡ [a] ὅρασις αὐτῶν, καὶ [b] ὡς ἱππεῖς οὕτως καταδιώξονται·
5 ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐξαλοῦνται,
καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς κατεσθιούσης καλάμην, καὶ ὡς
6 λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς παρατασσόμενος εἰς πόλεμον. Ἀπὸ
προσώπου αὐτοῦ συντριβήσονται λαοί, πᾶν πρόσωπον ὡς πρόσ-
7 καυμα χύτρας. Ὡς μαχηταὶ δραμοῦνται, καὶ ὡς ἄνδρες πολε-
μισταὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τείχη, καὶ ἕκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐ-
τοῦ πορεύσεται, καὶ οὐ μὴ [c] ἐκκλίνωσι τὰς τρίβους αὐτῶν,
8 καὶ ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐκ ἀφέξεται· καταβα-
ρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν πορεύσονται, καὶ ἐν τοῖς βέλε-
9 σιν αὐτῶν πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ [d] συντελεσθῶσι. Τῆς πόλεως
ἐπιλήψονται, καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων δραμοῦνται, καὶ ἐπὶ [e] ταῖς
οἰκίαις ἀναβήσονται, καὶ διὰ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς κλέ-
10 πται. Πρὸ προσώπου [f] αὐτοῦ συγχυθήσεται ἡ γῆ καὶ σει-
σθήσεται ὁ οὐρανὸς, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ
11 [g] ἄστρα δύσουσι τὸ φέγγος αὐτῶν. Καὶ Κύριος δώσει φωνὴν
αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλὴ ἔστι σφόδρα
ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ, διότι με-
γάλη [h] ἡ ἡμέρα [i] Κυρίου, ἐπιφανὴς σφόδρα, καὶ τίς [k] ἔσται
ἱκανὸς αὐτῇ;
12 Καὶ νῦν λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, Ἐπιστράφητε πρὸς μὲ
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, [l] καὶ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν κλαυθμῷ
13 καὶ ἐν κοπετῷ, καὶ διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ
ἱμάτια ὑμῶν, καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν,
ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ἐστὶ, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος
14 καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. Τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει καὶ

---

[y] ὄπισθεν. [z] οὐκ ἔστιν. Ὡς. [a] ὄψις. [b] οἱ. [c] ἐκκλινοῦσιν τοὺς τρίβους. [d] συντελέσουσιν. [e] τὰς οἰκίας. [f] αὐτῶν. [g] τὰ ἄστρα. [h] ἡ om. [i] τοῦ Κυρίου, καὶ ἐ. [k] ἔστιν. [l] καὶ om.

μετανοήσει, καὶ ὑπολείψεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν [1] καὶ θυσίαν καὶ σπονδὴν Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν;
15 Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιὼν, ἁγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε
16 θεραπείαν, συναγάγετε [m] λαὸν, ἁγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρεσβυτέρους, συναγάγετε νήπια θηλάζοντα μαστοὺς, [n] ἐξελθέτω νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ
17 αὐτῆς. Ἀναμέσον τῆς κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες [o] τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐροῦσι, Φεῖσαι, Κύριε, τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ δῷς τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄνειδος, τοῦ κατάρξαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι, Ποῦ ἐστιν [p] ὁ Θεὸς αὐτῶν;
18 Καὶ ἐζήλωσε Κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ
19 αὐτοῦ. Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος καὶ εἶπε τῷ λαῷ αὐτοῦ, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμπλησθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκ ἔτι εἰς
20 ὀνειδισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ τὸν ἀπὸ βορρᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐξώσω αὐτὸν εἰς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀφανιῶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην· καὶ ἀναβήσεται ἡ σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι [q] ἐμεγάλυνε τὰ ἔργα αὐτοῦ.
21 Θάρσει γῆ, χαῖρε καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ
22 ποιῆσαι. Θαρσεῖτε κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι βεβλάστηκε τὰ πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ξύλον ἤνεγκε τὸν καρπὸν αὐτοῦ, συκῆ
23 καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. Καὶ τὰ τέκνα Σιὼν χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδωκεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν
24 πρώϊμον καὶ ὄψιμον καθὼς ἔμπροσθεν, καὶ [r] πλησθήσονται αἱ ἅλωνες σίτου καὶ [s] ὑπερχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ
25 ἐλαίου. Καὶ ἀνταποδώσω ὑμῖν ἀντὶ τῶν ἐτῶν ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη, ἡ δύναμίς
26 μου ἡ μεγάλη ἣν ἐξαπέστειλα [t] εἰς ὑμᾶς. Καὶ φάγεσθε ἐσθί-

---

[1] καὶ om. [m] τὸν λαὸν. [n] ἐξελθάτω. [o] τῷ om. [p] Κύριος ὁ Θεὸς. [q] ἐμεγαλύνθη. [r] ἐμπλησθήσονται. [s] ὑπερεκχυθήσονται. [t] ἐφ'.

οντες καὶ ἐμπλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα Κυρίου [u] τοῦ
Θεοῦ ὑμῶν, ἃ ἐποίησε μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια, καὶ οὐ μὴ καται-
27 σχυνθῇ ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν
μέσῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἐγὼ εἰμὶ, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ
οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ· καὶ οὐ μὴ [x] καταισχυνθῶσιν ἔτι ὁ
λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα.
28 Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα [y] καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου
ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ
θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν [z] ἐνύπνια ἐνυπνια-
29 σθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν �ράσεις ὄψονται· [a] καὶ
ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς [b] δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις
30 ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου. Καὶ [c] δώσωσι τέ-
ρατα ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα
31 καπνοῦ. Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη
εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπι-
32 φανῆ. Καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου
σωθήσεται· ὅτι ἐν τῷ ὄρει Σιὼν καὶ [d] ἐν Ἰερουσαλὴμ ἔσται
ἀνασωζόμενος, καθότι εἶπε Κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι, οὓς
Κύριος προσκέκληται.
3 [e] Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ, ὅταν ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα καὶ Ἰερου-
2 σαλὴμ, καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη καὶ κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν
κοιλάδα Ἰωσαφὰτ, καὶ διακριθήσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ
τοῦ λαοῦ μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραὴλ οἳ διεσπά-
3 ρησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν γῆν μου κατεδιείλαντο καὶ ἐπὶ
τὸν λαόν μου ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάρια πόρναις
4 καὶ τὰ κοράσια ἐπώλουν ἀντὶ [f] τοῦ οἴνου καὶ ἔπινον. Καὶ τί
[g] ὑμεῖς ἐμοὶ, Τύρος καὶ Σιδὼν καὶ πᾶσα Γαλιλαία ἀλλοφύ-
λων; μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; ἢ μνησικακεῖτε
ὑμεῖς ἐπ' ἐμοὶ ὀξέως; καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα
5 ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, ἀνθ' ὧν τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυ-
σίον μου ἐλάβετε, καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου [h] τὰ καλὰ εἰσηνέγκατε

---

[u] τοῦ om. [x] καταισχυνθῇ οὐκέτι πᾶς ὁ. [y] καὶ om.
[z] ἐνυπνίοις. [a] καίγε. [b] δούλας μου. [c] δώσω τ. ἐν τῷ οὐ.
[d] ἐν om. [e] Διότι. [f] τοῦ om. [g] καὶ ὑμεῖς. [h] καὶ τὰ
καλά μου.

6 εἰς τοὺς [i] ναοὺς ὑμῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα καὶ τοὺς υἱοὺς
Ἰερουσαλὴμ [k] ἀπέδοσθε τοῖς υἱοῖς τῶν Ἑλλήνων, ὅπως ἐξώ-
7 σητε αὐτοὺς ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν. [l] Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω
αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω
8 τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, καὶ ἀποδώσομαι τοὺς
υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας [m] ὑμῶν εἰς χεῖρας τῶν υἱῶν
Ἰούδα, καὶ ἀποδώσονται αὐτοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μα-
κρὰν ἀπέχον, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

9 Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἁγιάσατε πόλεμον, ἐξε-
γείρατε τοὺς μαχητὰς, προσαγάγετε καὶ ἀναβαίνετε πάντες
10 ἄνδρες πολεμισταὶ, [n] συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς ῥομ-
φαίας καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας, ὁ ἀδύνατος
11 λεγέτω, [o] Ὅτι ἰσχύω ἐγώ. Συναθροίζεσθε, καὶ εἰσπορεύεσθε
πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν καὶ συνάχθητε ἐκεῖ· ὁ πραὺς ἔστω
12 μαχητὴς, [o] ἐξεγειρέσθωσαν, ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς
τὴν κοιλάδα Ἰωσαφὰτ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρῖναι πάντα
13 τὰ ἔθνη κυκλόθεν. Ἐξαποστείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν
ὁ τρυγητὸς, εἰσπορεύεσθε, πατεῖτε, διότι πλήρης ἡ ληνὸς,
[p] ὑπερεκχεῖτε τὰ ὑπολήνια, ὅτι πεπλήθυνται τὰ κακὰ αὐτῶν.
14 [q] Ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, [q] ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα
15 Κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συ-
16 σκοτάσουσι, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσι [r] φέγγος αὐτῶν, ὁ δὲ
Κύριος ἐκ Σιὼν [s] ἀνακεκράξεται καὶ ἐξ Ἰερουσαλὴμ δώσει
φωνὴν αὐτοῦ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὁ δὲ Κύ-
ριος φείσεται τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνισχύσει τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.
17 Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ὁ κατασκηνῶν
ἐν Σιὼν ὄρει [t] ἁγίῳ· καὶ ἔσται Ἰερουσαλὴμ ἁγία, καὶ ἀλλογενεῖς
οὐ διελεύσονται δι' αὐτῆς οὐκέτι.

18 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκα-
σμὸν καὶ οἱ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα, καὶ πᾶσαι αἱ ἀφέσεις
Ἰούδα ῥυήσονται ὕδατα, καὶ πηγὴ ἐξ οἴκου Κυρίου ἐξελεύ-
19 σεται καὶ ποτιεῖ τὸν χειμάρρουν τῶν σχοίνων. Αἴγυπτος εἰς

---

[i] θησαυροὺς. [k] ἀπέδοτε. [l] Καὶ om. [m] ὑμῶν et τῶν om.
[n] ἐγκόψατε. [o] ἐγ. καὶ ἀν. [p] ὑπερχεῖτε. [q] διότι ἐ. ἡ ἡ.
[r] τὸ φέγγος. [s] ἀνακράξεται. [t] ἁγίῳ μου.

ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ ἡ Ἰδουμαία εἰς πεδίον ἀφανισμοῦ ἔσται ἐξ ἀδικιῶν υἱῶν Ἰούδα, ἀνθ' ὧν ἐξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Ἡ δὲ Ἰουδαία εἰς τὸν αἰῶνα κατοικηθήσεται, καὶ Ἰερουσαλὴμ εἰς γενεὰς γενεῶν, καὶ [u] ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσω, καὶ Κύριος κατασκηνώσει ἐν Σιών.

ΙΩΗΛ. Δ'.

---

[x] ΟΒΔΙΟΥ. Ε'.

Ὅρασις [y] Ὀβδίου. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῇ Ἰδουμαίᾳ, Ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ Κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν· Ἀνάστητε, καὶ ἐξαναστῶμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον. Ἰδοὺ ὀλιγοστὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἠτιμωμένος εἶ σὺ σφόδρα· Ὑπερηφανία τῆς καρδίας σου ἐπῆρέ σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὀπαῖς τῶν πετρῶν, ὑψῶν κατοικίαν αὐτοῦ, λέγων ἐν [z] καρδίᾳ αὐτοῦ, Τίς κατάξει με ἐπὶ τὴν γῆν; Ἐὰν μετεωρισθῇς ὡς ἀετὸς, καὶ [a] ἐὰν ἀναμέσον τῶν ἄστρων θῇς νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει Κύριος. Εἰ κλέπται εἰσῆλθον πρὸς σὲ [b] ἢ λῃσταὶ νυκτὸς, ποῦ ἂν ἁρπάσειεν; οὐκ ἂν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ ἑαυτοῖς; καὶ εἰ τρυγηταὶ εἰσῆλθον πρὸς σὲ, οὐκ ἂν [c] ἐπελείποντο ἐπιφυλλίδα; Πῶς ἐξηρευνήθη Ἡσαῦ, καὶ κατελήφθη τὰ κεκρυμμένα αὐτοῦ; Ἕως τῶν [d] ὁρίων ἐξαπέστειλάν σε· πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθήκης σου ἀντέστησάν σοι, ἠδυνάσθησαν πρὸς σὲ ἄνδρες εἰρηνικοί σου, ἔθηκαν ἔνεδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστι [e] σύνεσις αὐτοῖς. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, ἀπολῶ σοφοὺς ἐκ τῆς Ἰδουμαίας καὶ σύνεσιν ἐξ ὄρους Ἡσαῦ. Καὶ πτοηθήσονται οἱ μαχηταί σου οἱ ἐκ Θαιμὰν, ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαῦ.

---

[u] ἐκδικήσω. [x] ΑΒΔΕΙΟΥ Ε'. [y] Ἀβδιού. [z] τῇ καρδίᾳ. [a] ἐὰν om. [b] εἰ. [c] ὑπελείποντο. [d] ὁρίων σου. [e] σοι σύνεσις ἐν αὐτοῖς.

10 Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ τὴν ἀσέβειαν [f] ἀδελφοῦ σου Ἰακὼβ
11 καλύψει σε αἰσχύνη, καὶ ἐξαρθήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἀντέστης ἐξεναντίας, ἐν [g] ἡμέραις αἰχμαλωτευόντων ἀλλο-
γενῶν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριοι εἰσῆλθον [h] εἰς πύλας αὐτοῦ
καὶ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν.
12 Καὶ μὴ [i] ἐπίδῃς ἡμέραν ἀδελφοῦ σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων, καὶ
μὴ ἐπιχαρῇς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν,
13 καὶ μὴ [k] μεγαλορρημονῇ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς
πύλας [l] λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων αὐτῶν, μηδὲ ἐπίδῃς καὶ σὺ τὴν
συναγωγὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν, [m] καὶ μὴ συνεπιθῇ
14 ἐπὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, μηδὲ [n] ἐπιστῇς
ἐπὶ τὰς διεκβολὰς [o] αὐτοῦ, ἐξολοθρεῦσαι τοὺς ἀνασωζομένους
αὐτῶν, μηδὲ συγκλείσῃς τοὺς φεύγοντας [p] αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
15 ψεως. Διότι ἐγγὺς [q] ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· ὃν τρόπον
ἐποίησας, οὕτως [r] ἔσται σοι· τὸ ἀνταπόδομά σου ἀνταποδοθή-
16 σεται εἰς κεφαλήν σου. [s] Διότι ὃν τρόπον ἔπιες ἐπὶ τὸ ὄρος
τὸ ἅγιόν μου, πίονται πάντα τὰ ἔθνη οἶνον, πίονται καὶ κατα-
βήσονται, καὶ ἔσονται καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες.
17 Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σιὼν ἔσται [t] σωτηρία, καὶ ἔσται ἅγιον· καὶ
κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακὼβ τοὺς κατακληρονομήσαντας
18 αὐτούς. Καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ἰακὼβ πῦρ, ὁ δὲ οἶκος Ἰωσὴφ φλόξ,
ὁ δὲ οἶκος Ἡσαῦ εἰς καλάμην, καὶ [u] ἐκκαυθήσονται εἰς αὐτοὺς
καὶ καταφάγονται αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται [x] πυροφόρος τῷ οἴκῳ
19 Ἡσαῦ, διότι Κύριος ἐλάλησε. Καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν
ναγὲβ τὸ ὄρος τὸ Ἡσαῦ, καὶ οἱ ἐν τῇ σεφηλὰ τοὺς ἀλλοφύλους·
καὶ κατακληρονομήσουσι τὸ ὄρος Ἐφραΐμ καὶ τὸ πεδίον Σαμα-
20 ρείας καὶ Βενιαμὶν καὶ τὴν Γαλααδῖτιν. Καὶ τῆς μετοικεσίας
ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, [y] γῆ τῶν Χαναναίων ἕως Σα-
ρεπτῶν· καὶ ἡ μετοικεσία Ἱερουσαλὴμ ἕως Ἐφραθά· [z] κληρονο-

---

[f] *τὴν εἰς τὸν ἀδελφόν σου Ἰακώβ· καὶ καλύψει.* [g] *ἡμέρᾳ.* [h] *εἰς τὰς π.* [i] *ἐπίδοις.* [k] *μεγαλορημονήσῃς.* [l] *λαοῦ σου ἐν ἡ. πόνου.* [m] *μηδὲ.* [n] *στῇς.* [o] *αὐτῶν, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι.* [p] *ἐξ αὐτῶν.* [q] *ἡ ἡμέρα τοῦ Κ.* [r] *ἔστω.* [s] *Διὰ τοῦτο.* [t] *ἡ σωτηρία.* [u] *ἐκκαυθήσεται.* [x] *πυρφόρος ἐν τῷ.* [y] *γῇ.* [z] *καὶ κληρονομήσουσιν.*

21 μήσουσι τὰς πόλεις τοῦ ναγέβ. Καὶ ἀναβήσονται [a] ἀνασωζόμενοι ἐξ ὄρους Σιὼν τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος Ἡσαῦ, καὶ ἔσται τῷ Κυρίῳ ἡ βασιλεία.

ΟΒΔΙΟΥ Ε'.

ΑΒΔΙΟΥ Ε'.

ΙΩΝΑΣ. ς'.

1 ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τοῦ Ἀμαθὶ,
2 λέγων, Ἀνάστηθι καὶ [b] πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς
3 κακίας αὐτῆς πρὸς μέ. Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσὶς [c] ἐκ προσώπου Κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἰόππην, καὶ εὗρε πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσὶς, καὶ ἔδωκε τὸ ναῦλον αὐτοῦ, καὶ [d] ἀνέβη εἰς αὐτὸ τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν εἰς Θαρσὶς ἐκ προσώπου Κυρίου.

4 Καὶ Κύριος ἐξήγειρε πνεῦμα [e] ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων μέγας ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε τοῦ
5 [f] συντριβῆναι. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοὶ καὶ [g] ἀνεβόησαν ἕκαστος πρὸς τὸν Θεὸν [h] αὐτοῦ, καὶ ἐκβολὴν ἐποιήσαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν· Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν κοίλην τοῦ πλοίου, καὶ
6 ἐκάθευδε καὶ ἔρεγχε. Καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς καὶ εἶπεν [i] αὐτῷ, Τί σὺ ῥέγχεις; ἀνάστα καὶ ἐπικαλοῦ τὸν Θεόν
7 σου, [k] ὅπως διασώσῃ ὁ Θεὸς ἡμᾶς, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα. Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Δεῦτε βάλωμεν κλήρους, καὶ ἐπιγνῶμεν τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν· καὶ
8 ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν. Καὶ [l] εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀπάγγειλον ἡμῖν [m] τίς σου ἡ ἐργασία ἐστὶ, καὶ
9 πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σύ; Καὶ

---

[a] ἄνδρες σεσωσμένοι. [b] πορεύου εἰς τὴν Ν. [c] ἀπὸ. [d] ἐνέβη. [e] εἰς. [f] διαλυθῆναι. [g] ἐβόων. [h] αὐτῶν. [i] πρὸς αὐτὸν. [k] εἶπως. [l] εἶπαν. [m] τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν· τίς.

εἶπε πρὸς αὐτούς, Δοῦλος Κυρίου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ τὸν Κύριον Θεὸν
τοῦ οὐρανοῦ ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
10 ξηράν. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν, καὶ εἶπαν
πρὸς αὐτὸν, Τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἔγνωσαν οἱ ἄνδρες ὅτι
ἐκ προσώπου Κυρίου ἦν φεύγων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς.
11 Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν, Τί ποιήσομέν σοι καὶ κοπάσει ἡ θά-
λασσα ἀφ' ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα [n] ἐπορεύετο καὶ ἐξήγειρε
12 μᾶλλον κλύδωνα. Καὶ εἶπεν Ἰωνᾶς πρὸς αὐτούς, Ἄρατέ με καὶ
ἐμβάλετέ [o] με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ'
ὑμῶν· διότι ἔγνωκα ἐγὼ ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ'
13 ὑμᾶς ἐστί. Καὶ παρεβιάζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς
τὴν γῆν, καὶ οὐκ [p] ἠδύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα [n] ἐπορεύετο καὶ
14 ἐξηγείρετο μᾶλλον ἐπ' αὐτούς· καὶ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον καὶ
εἶπαν, Μηδαμῶς, Κύριε· μὴ ἀπολώμεθα ἕνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ
ἀνθρώπου τούτου, καὶ μὴ δῷς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, [q] διότι σὺ,
15 Κύριε, ὃν τρόπον ἐβούλου πεποίηκας. Καὶ ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν
καὶ [r] ἐξέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ
16 τοῦ σάλου [s] αὐτῆς. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ
τὸν Κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυρίῳ καὶ ηὔξαντο [t] τὰς
εὐχάς.

2 Καὶ προσέταξε Κύριος κήτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν· καὶ
ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.
2 Καὶ προσηύξατο Ἰωνᾶς πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς
3 κοιλίας τοῦ κήτους, καὶ εἶπεν, [u] Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς
Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυ-
4 γῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου, ἀπέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας
θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με, πάντες οἱ μετεωρισμοί
5 σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον. Καὶ ἐγὼ εἶπα, Ἀπῶσμαι
ἐξ ὀφθαλμῶν σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι [x] με πρὸς
6 ναὸν τὸν ἅγιόν σου; Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς, ἄβυσσος
7 ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἕδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων,
κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι· καὶ ἀνα-
8 βήτω [y] φθορὰ ζωῆς μου, Κύριε ὁ Θεός μου. Ἐν τῷ ἐκλείπειν

[n] ἐπαρύετο. [o] με om. [p] ἐδύναντο. [q] ὅτι. [r] ἐνέβαλον.
[s] ἑαυτῆς. [t] τὰς om. [u] ᾠδὴ ἐβόησα. [x] με om. [y] ἐκ φθορᾶς
ἡ ζωή μου.

ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυχήν μου τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς
9 σὲ ἡ προσευχή μου εἰς ναὸν [z] τὸν ἅγιόν σου. Φυλασσόμενοι
10 μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν [a] ἐγκατέλιπον. Ἐγὼ δὲ μετὰ
φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι, ὅσα ηὐξάμην
ἀποδώσω [b] σοι σωτηρίου τῷ Κυρίῳ.

11 Καὶ προσετάγη ἀπὸ Κυρίου [c] τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν
ἐπὶ τὴν ξηράν.

3 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου, λέγων,
2 Ἀνάστηθι, [d] πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ
κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπροσθεν ὃ ἐγὼ ἐλάλησα
3 πρὸς σέ. Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευὴ, [e] καθὰ
ἐλάλησε Κύριος· ἡ δὲ Νινευὴ ἦν πόλις μεγάλη τῷ Θεῷ, ὡσεὶ
4 πορείας ὁδοῦ τριῶν ἡμερῶν· καὶ ἤρξατο Ἰωνᾶς τοῦ [f] εἰσελθεῖν
εἰς τὴν πόλιν ὡσεὶ [g] πορείαν ἡμέρας μιᾶς· καὶ ἐκήρυξε καὶ
εἶπεν, Ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται.

5 Καὶ ἐπίστευσαν οἱ ἄνδρες Νινευὴ τῷ Θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν νη-
στείαν, καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους ἀπὸ [h] μεγάλου αὐτῶν ἕως μικροῦ
6 αὐτῶν. Καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νινευὴ,
καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ περιείλατο τὴν στολὴν
αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ
7 σποδοῦ. Καὶ ἐκηρύχθη καὶ ἐρρέθη ἐν τῇ Νινευὴ παρὰ τοῦ
βασιλέως καὶ παρὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, λέγων, Οἱ ἄνθρωποι
καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες καὶ τὰ πρόβατα μὴ [i] γευσάσθωσαν
8 μηδὲ νεμέσθωσαν μηδὲ ὕδωρ πιέτωσαν. Καὶ [k] περιεβάλλοντο
σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν Θεὸν
ἐκτενῶς· καὶ [l] ἀπέστρεψαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ [m] αὐτῶν τῆς
πονηρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν αὐτῶν, λέγοντες,
9 Τίς οἶδεν εἰ μετανοήσει ὁ Θεὸς καὶ ἀποστρέψει ἐξ ὀργῆς θυμοῦ
αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα;

10 Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ ἔργα αὐτῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν
ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ μετενόησεν ὁ Θεὸς ἐπὶ [n] τῇ κακίᾳ
ᾗ ἐλάλησε τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησε.

---

[z] τὸν om. [a] ἐγκατέλειπον. [b] εἰς σωτήριον μου τῷ Κ. [c] τῷ κήτει om. [d] καὶ πορεύθητι. [e] καθὼς. [f] εἰσπορεύεσθαι. [g] πορείας ὁδοῦ ἡμέρας. [h] μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. [i] γευέσθωσαν μηθὲν, μηδὲ. [k] περιεβάλοντο. [l] ἀπέστρεψεν. [m] αὐτοῦ. [n] τὰ κακὰ, ἃ.

4 Καὶ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην, καὶ συνεχύθη· καὶ προσ-
2 εύξατο πρὸς Κύριον καὶ [o] εἶπεν, Κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου, [p] ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῇ μου; διὰ τοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσὶς, διότι ἔγνων ὅτι σὺ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, μακρό-
3 θυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. Καὶ νῦν, δέσποτα Κύριε, λάβε τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν με.

4 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἰωνᾶν, Εἰ σφόδρα λελύπησαι σύ;
5 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς πόλεως· καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐκεῖ σκηνὴν, καὶ ἐκάθητο ὑποκάτω
6 [q] αὐτῆς, ἕως οὗ ἀπίδῃ τί ἔσται τῇ πόλει. Καὶ προσέταξε Κύριος ὁ Θεὸς [r] κολοκύνθῃ, καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφαλῆς [s] τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ εἶναι σκιὰν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τοῦ σκιάζειν αὐτῷ ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἰωνᾶς ἐπὶ τῇ [r] κολοκύνθῃ
7 χαρὰν μεγάλην. Καὶ προσέταξεν [t] ὁ Θεὸς σκώληκι ἑωθινῇ τῇ
8 ἐπαύριον, καὶ ἐπάταξε τὴν [u] κολόκυνθαν, καὶ ἀπεξηράνθη. Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον καὶ προσέταξεν [x] ὁ Θεὸς πνεύματι καύσωνι συγκαίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν [s] τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ὠλιγοψύχησε καὶ ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν
9 αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Καλόν μοι [y] ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν. Καὶ εἶπεν
[z] ὁ Θεὸς πρὸς Ἰωνᾶν, Εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ τῇ [r] κολο-
10 κύνθῃ; καὶ εἶπε, Σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου. Καὶ εἶπε Κύριος, Σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς [a] κολοκύνθης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακοπάθησας [b] ἐπ' αὐτὴν καὶ οὐδὲ ἐξέθρεψας αὐτὴν, ἣ ἐγενήθη
11 ὑπὸ νύκτα καὶ ὑπὸ νύκτα ἀπώλετο· ἐγὼ δὲ οὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευὴ τῆς πόλεως [c] τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ κατοικοῦσι πλείους ἢ δώδεκα μυριάδες ἀνθρώπων οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν [d] ἢ ἀριστερὰν αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλά.

ΙΩΝΑΣ. ϛ'.

---

[o] εἶπεν· ὦ δή. [p] οὖς ἐλάλησα ἔτι. [q] αὐτῆς ἐν σκιᾷ, ἕως οὗ ἀφίδῃ. [r] κολοκύντῃ. [s] τοῦ om. [t] Κύριος ὁ. [u] κολόκυνταν. [x] Κύριος ὁ Θεὸς π. καύσωνος. [y] τὸ ἀποθανεῖν. [z] Κύριος ὁ. [a] κολοκύντης. [b] ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐκ. [c] τῆς μεγάλης om. [d] οὐδὲ.

ΙΩΝΑΣ *προφήτης* ϛ'.

ΝΑΟΥΜ. Ζ'.

1 ΛΗΜΜΑ Νινευὴ, βιβλίον ὁράσεως Ναοὺμ τοῦ Ἐλκεσαίου.
2 Θεὸς ζηλωτὴς καὶ ἐκδικῶν Κύριος, [e] ἐκδικῶν Κύριος μετὰ
θυμοῦ, ἐκδικῶν Κύριος τοὺς ὑπεναντίους αὐτοῦ καὶ ἐξαίρων
3 αὐτὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ
ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ [f] ἀθῷον οὐκ ἀθῳώσει Κύριος· ἐν συντελείᾳ
καὶ ἐν συσσεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν
4 αὐτοῦ, ἀπειλῶν θαλάσσῃ καὶ ξηραίνων αὐτὴν, καὶ πάντας τοὺς
ποταμοὺς ἐξερημῶν· ὠλιγώθη ἡ Βασανῖτις καὶ ὁ Κάρμηλος, καὶ
5 τὰ ἐξανθοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπε. Τὰ ὄρη ἐσείσθησαν ἀπ'
αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ
προσώπου αὐτοῦ ἡ σύμπασα, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ.
6 Ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστή-
σεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχὰς, καὶ
7 αἱ πέτραι διεθρύβησαν ἀπ' αὐτοῦ. Χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπο-
μένουσιν αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβου-
8 μένους αὐτὸν, καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται,
τοὺς ἐπεγειρομένους καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διώξεται σκότος.
9 Τί λογίζεσθε ἐπὶ τὸν Κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται, οὐκ
10 ἐκδικήσει δὶς ἐπιτοαυτὸ ἐν θλίψει, ὅτι ἕως θεμελίου [g] αὐτοῦ
χερσωθήσεται, καὶ ὡς σμῖλαξ περιπλεκομένη βρωθήσεται, καὶ
11 ὡς καλάμη ξηρασίας μεστή. Ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς
12 κατὰ τοῦ Κυρίου πονηρὰ, [h] βουλευόμενος ἐναντία. Τάδε λέγει
Κύριος κατάρχων ὑδάτων πολλῶν, Καὶ οὕτως διασταλήσονται,
13 καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι. Καὶ νῦν συντρίψω
14 τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ τοὺς [i] δεσμοὺς διαρρήξω, καὶ
ἐντελεῖται [k] περὶ σοῦ Κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματός
σου ἔτι· [l] ἐξ οἴκου Θεοῦ σου ἐξολοθρεύσω τὰ [m] γλυπτὰ καὶ
15 χωνευτὰ, θήσομαι ταφήν σου, ὅτι ταχεῖς. Ἰδοὺ ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ

---

[e] ἐκδικῶν Κύριος om. [f] ἀθωῶν. [g] αὐτῶν χερσωθήσονται, καὶ ὡς μῖλαξ. [h] λογιζόμενος ποιήσει ἐναντία. [i] δεσμούς σου. [k] ὑπὲρ. [l] καὶ ἐξ. [m] γλυπτά σου.

πόδες εὐαγγελιζομένου καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην· ἑόρταζε Ἰούδα τὰς ἑορτάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ [n] προσθήσωσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν [o] διὰ σοῦ εἰς παλαίωσιν.

2 Συντετέλεσται, ἐξῆρται· ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, [p] ἐξαιρούμενος ἐκ θλίψεως· σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὀσφύος, 2 ἄνδρισαι τῇ ἰσχύϊ σφόδρα. Διότι ἀπέστρεψε Κύριος τὴν ὕβριν Ἰακὼβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετί- 3 ναξαν αὐτοὺς, καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν διέφθειραν. Ὅπλα δυνα- στείας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἄνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ ἡνίαι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἑτοιμασίας αὐτοῦ, 4 καὶ οἱ ἱππεῖς θορυβηθήσονται ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ ἅρματα καὶ συμπλακήσονται ἐν ταῖς πλατείαις· ἡ ὅρασις 5 αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρὸς, καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι. Καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν, καὶ φεύξονται ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν [q] τῇ πορείᾳ αὐτῶν, καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ 6 τείχη [r] αὐτῆς, καὶ ἑτοιμάσουσι τὰς προφυλακὰς αὐτῶν. Πύλαι 7 τῶν πόλεων διηνοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια [s] διέπεσε, καὶ ἡ ὑπό- στασις ἀπεκαλύφθη, καὶ αὕτη ἀνέβαινε, καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἤγοντο, καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι [t] ἐν καρδίαις αὐτῶν. 8 Καὶ Νινευὴ [u] ὡς κολυμβήθρα ὕδατος [x] τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ 9 φεύγοντες οὐκ ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ [y] ἐπιβλέπων. Διήρπαζον τὸ ἀργύριον, διήρπαζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς· βεβάρυνται [z] ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς. 10 Ἐκτιναγμὸς καὶ ἀνατιναγμὸς καὶ [a] ἐκβρασμὸς καὶ καρδίας θραυσμὸς, καὶ ὑπόλυσις γονάτων καὶ ὠδῖνες ἐπὶ πᾶσαν ὀσφύν· 11 καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς πρόσκαυμα χύτρας. Ποῦ ἐστι τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων, καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα [b] τοῖς σκύ- μνοις; [c] ποῦ ἐπορεύθη λέων τοῦ εἰσελθεῖν ἐκεῖ [d] σκύμνον λέον- 12 τος, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν; Λέων ἥρπασε τὰ ἱκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐτοῦ καὶ ἀπέπνιξε τοῖς λέουσιν αὐτοῦ, καὶ ἔπλησε θήρας νοσ- 13 σιὰν αὐτοῦ καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἁρπαγῆς. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, λέγει Κύριος [e] παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ

---

[n] προσθῶσιν. [o] διὰ σοῦ om. [p] ἐξαιρούμενός σε. [q] ταῖς πο- ρείαις. [r] αὐτῆς om. [s] διέπεσαν. [t] ἐν ταῖς κ. [u] ἦν. [x] τείχη ὕδατα. [y] βλέπων. [z] ὑπὲρ. [a] ἐκβραγμὸς. [b] ἐν τοῖς. [c] οὗ. [d] σκύμνος. [e] ὁ παντοκράτωρ.

πλήθός σου, καὶ τοὺς λέοντάς σου καταφάγεται ῥομφαία, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ οὐ μὴ ἀκουσθῇ οὐκέτι τὰ ἔργα σου.

3 [a]Ω πόλις αἱμάτων, ὅλη ψευδὴς, ἀδικίας πλήρης, οὐ ψηλαφη-
2 θήσεται θήρα. Φωνὴ μαστίγων καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν, καὶ
3 ἵππου διώκοντος καὶ ἅρματος ἀναβράσσοντος καὶ ἱππέως ἀνα-
βαίνοντος, καὶ στιλβούσης ῥομφαίας καὶ ἐξαστραπτόντων ὅπλων,
καὶ πλήθους τραυματιῶν καὶ βαρείας πτώσεως, καὶ οὐκ ἦν πέρας
τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς· καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν
4 ἀπὸ πλήθους πορνείας· πόρνη καλὴ καὶ [f]ἐπίχαρις, ἡγουμένη
φαρμάκων, ἡ πωλοῦσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ [g]λαοὺς
5 ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, λέγει Κύριος ὁ
Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ [h]τὸ
πρόσωπόν σου, καὶ δείξω ἔθνεσι τὴν [i]αἰσχύνην σου καὶ βασι-
6 λείαις τὴν ἀτιμίαν σου. Καὶ ἐπιρρίψω ἐπὶ σὲ βδελυγμὸν κατὰ
7 τὰς ἀκαθαρσίας σου, καὶ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα. Καὶ
ἔσται, πᾶς ὁ ὁρῶν σε καταβήσεται ἀπὸ σοῦ καὶ ἐρεῖ, Δειλαία
Νινευή· τίς στενάξει [k]αὐτήν; πόθεν ζητήσω [l]παράκλησιν αὐτῇ;
8 Ἑτοιμάσαι μερίδα, ἁρμόσαι χορδὴν, ἑτοιμάσαι μερίδα Ἀμμών·
ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς, ὕδωρ κύκλῳ αὐτῆς, ἧς ἡ [m]ἀρχὴ
9 θάλασσα, καὶ ὕδωρ τὰ τείχη αὐτῆς, καὶ Αἰθιοπία [n]ἰσχὺς αὐτῆς,
καὶ Αἴγυπτος· καὶ οὐκ [o]ἔστη πέρας τῆς [p]φυγῆς· καὶ Λίβυες
10 ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεται
αἰχμάλωτος, καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ' ἀρχὰς πασῶν
τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλοῦσι κλή-
ρους· καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις,
11 [q]καὶ σὺ μεθυσθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὑπερεωραμένη, καὶ σὺ ζητήσεις
12 σεαυτῇ στάσιν ἐξ ἐχθρῶν. Πάντα τὰ ὀχυρώματά σου συκαῖ
σκοποὺς ἔχουσαι, ἐὰν σαλευθῶσι, [r]πεσοῦνται εἰς στόμα ἔσθον-
13 τος. Ἰδοὺ ὁ λαός σου ὡς γυναῖκες ἐν σοὶ, τοῖς ἐχθροῖς σου
ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσονται πύλαι τῆς γῆς σου, [s]καταφάγεται
14 πῦρ τοὺς μοχλούς σου. Ὕδωρ περιοχῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ,

[f] ἐπιχαρὴς. [g] φυλὰς. [h] τὸ om. [i] ἀσχημοσύνην. [k] ἀπὸ σοῦ; [l] παρακλήσεις. [m] ἀρχὴ αὐτῆς. [n] ἡ ἰσχὺς. [o] ἔσται. [p] φυγῆς σου. [q] καί γε σὺ. [r] καὶ πεσοῦνται. [s] καὶ καταφάγεται.

[t] καὶ κατακράτησον τῶν ὀχυρωμάτων σου· ἔμβηθι εἰς πηλὸν
15 καὶ [u] συμπατήθητι ἐν ἀχύροις· κατακράτησον ὑπὲρ πλίνθον, ἐκεῖ
καταφάγεταί σε πῦρ, ἐξολοθρεύσει σε ῥομφαία, [x] καταφάγεταί
16 σε ὡς ἀκρὶς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς βροῦχος. Ἐπλήθυνας τὰς ἐμπο-
ρίας σου ὑπὲρ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· βροῦχος ὥρμησε, καὶ
17 ἐξεπετάσθη. Ἐξήλατο ὡς [y] ἀττέλεβος ὁ συμμικτός σου, ὡς
ἀκρὶς ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν [z] ἡμέρᾳ πάγους· ὁ ἥλιος ἀνέ-
τειλε, καὶ ἀφήλατο, καὶ οὐκ ἔγνω τὸν τόπον αὐτῆς· [a] οὐαὶ αὐτοῖς,
18 ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βασιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισε τοὺς
δυνάστας σου, ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκ-
19 δεχόμενος. Οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συντριβῇ σου, ἐφλέγμανεν ἡ
πληγή σου, πάντες οἱ [b] ἀκούοντες τὴν ἀγγελίαν σου κροτήσουσι
[c] χεῖρας ἐπὶ σέ· διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλθεν ἡ κακία σου διαπαντός;

NAOYM. Ζ'.

ΑΜΒΑΚΟΥΜ. Η'.

1 Τὸ λῆμμα ὃ εἶδεν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης. Ἕως τίνος, Κύριε,
2 κεκράξομαι, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσεις; βοήσομαι πρὸς σὲ
3 ἀδικούμενος, καὶ οὐ σώσεις; Ἱνατί ἔδειξάς μοι κόπους καὶ πόνους
ἐπιβλέπειν, [d] ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν; ἐξεναντίας μου γέγονε
4 κρίσις, καὶ ὁ κριτὴς λαμβάνει. Διὰ τοῦτο διεσκέδασται νόμος,
καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρῖμα, ὅτι [e] ἀσεβὴς καταδυναστεύει
τὸν δίκαιον, ἕνεκεν τούτου ἐξελεύσεται τὸ κρῖμα διεστραμμένον.
5 Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ καὶ ἐπιβλέψατε, καὶ θαυμάσατε θαυ-
μάσια καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς
6 ἡμέραις ὑμῶν ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις [f] ἐκδιηγῆται. Διότι
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω τοὺς Χαλδαίους, τὸ ἔθνος τὸ πικρὸν καὶ

---

[t] καὶ om. [u] συμπάτει. [x] καὶ καταφάγεταί. [y] ἀττέλαβος. [z] ἡμέραις πάγου. [a] οὐαὶ οὐαὶ. [b] ἀκούσαντες. [c] χεῖρα. [d] ἐπὶ ταλαιπωρίαν. [e] ὁ ἀσεβὴς. [f] ἐκδιηγῆται ὑμῖν. Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐφ' ὑμᾶς τοὺς Χαλδαίους τοὺς μαχητὰς τὸ ἔθνος τὸ ταχινὸν, καὶ τὸ πικρὸν.

τὸ ταχινὸν, τὸ πορευόμενον ἐπὶ [g]τὰ πλάτη τῆς γῆς, τοῦ κατα-
7 κληρονομῆσαι σκηνώματα οὐκ αὐτοῦ. Φοβερὸς καὶ ἐπιφανής
ἐστιν, ἐξ αὐτοῦ τὸ κρῖμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ λῆμμα αὐτοῦ ἐξ
8 αὐτοῦ ἐξελεύσεται, καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι αὐ-
τοῦ, καὶ ὀξύτεροι ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας· καὶ ἐξιππά-
σονται οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ καὶ ὁρμήσουσι μακρόθεν, καὶ πετασθή-
9 σονται ὡς ἀετὸς πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. Συντέλεια [h]εἰς
ἀσεβεῖς ἥξει, ἀνθεστηκότας προσώποις αὐτῶν ἐξεναντίας, καὶ
10 συνάξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσίαν, καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντρυ-
φήσει, καὶ τύραννοι παίγνια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἰς πᾶν ὀχύρωμα
11 ἐμπαίξεται, καὶ βαλεῖ χῶμα καὶ κρατήσει αὐτοῦ· τότε μετα-
βαλεῖ τὸ πνεῦμα, καὶ διελεύσεται, καὶ ἐξιλάσεται· αὕτη ἡ ἰσχὺς
τῷ Θεῷ μου.

12 Οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς, Κύριε ὁ [i]Θεὸς ὁ ἅγιός μου; καὶ οὐ μὴ
ἀποθάνωμεν· Κύριε, εἰς κρῖμα τέταχας [k]αὐτὸ, καὶ ἔπλασέ με
13 τοῦ ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ. Καθαρὸς ὁ [l]ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ
ὁρᾶν πονηρὰ, καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνους [m]ὀδύνης· ἱνατί ἐπι-
βλέπεις ἐπὶ καταφρονοῦντας; παρασιωπήσῃ ἐν τῷ καταπίνειν
14 ἀσεβῆ τὸν δίκαιον; καὶ ποιήσεις τοὺς ἀνθρώπους ὡς τοὺς ἰχθύας
τῆς θαλάσσης, καὶ ὡς τὰ ἑρπετὰ [n]τὰ οὐκ ἔχοντα ἡγούμενον;
15 Συντέλειαν ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασε, καὶ εἵλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφι-
βλήστρῳ, καὶ συνήγαγεν αὐτὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐτοῦ· ἕνεκεν
16 τούτου εὐφρανθήσεται καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ. Ἕνεκεν
τούτου θύσει [o]τῇ σαγήνῃ αὐτοῦ, καὶ θυμιάσει [p]τῷ ἀμφιβλήστρῳ
αὐτοῦ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπανε μερίδα αὐτοῦ, καὶ τὰ βρώματα
17 αὐτοῦ ἐκλεκτά. Διὰ τοῦτο ἀμφιβαλεῖ τὸ ἀμφίβληστρον αὐτοῦ,
καὶ διαπαντὸς [q]ἀποκτέννειν ἔθνη οὐ φείσεται.

2 Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν,
καὶ ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ, καὶ τί ἀποκριθῶ
2 ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου. Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς μὲ Κύριος καὶ εἶπε,
Γράψον ὅρασιν καὶ σαφῶς [r]εἰς πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώ-
3 σκων αὐτά. [s]Διότι ἔτι ὅρασις εἰς καιρὸν, καὶ ἀνατελεῖ εἰς
πέρας, καὶ οὐκ εἰς κενόν· ἐὰν ὑστερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτὸν, ὅτι

[g] τὸ πλάτος. [h] ἐπ'. [i] Θεός μου. [k] αὐτόν. [l] ὀφθαλμός μου. [m] οὐ δυνήσῃ· εἰς τί. [n] τὰ om. [o] τῷ ἀμφιβλήστρῳ. [p] τῇ σαγήνῃ. [q] ἀποκτείνειν. [r] ἐπὶ. [s] Ὅτι.

4 ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ μὴ χρονίσῃ. Ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ
εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ δίκαιος [t]ἐκ πίστεώς μου
ζήσεται.
5 Ὁ δὲ κατοιόμενος καὶ καταφρονητὴς, ἀνὴρ ἀλαζὼν, οὐθὲν μὴ
περάνῃ· ὃς ἐπλάτυνε καθὼς [u]ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὗτος
ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος, καὶ ἐπισυνάξει [x]ἐπ' αὐτὸν πάντα
6 τὰ ἔθνη, καὶ εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς λαούς. Οὐχὶ
ταῦτα πάντα κατ' αὐτοῦ παραβολὴν λήψονται καὶ πρόβλημα εἰς
διήγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦσιν, Οὐαὶ ὁ πληθύνων [y]ἑαυτῷ τὰ οὐκ
ὄντα αὐτοῦ ἕως τίνος, καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στιβαρῶς.
7 [z]Ὅτι ἐξαίφνης ἀναστήσονται δάκνοντες αὐτὸν, καὶ ἐκνήψουσιν
8 οἱ ἐπίβουλοί σου, καὶ ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς. [z]Διότι ἐσκύ-
λευσας ἔθνη πολλὰ, [a]σκυλεύσουσι πάντες οἱ ὑπολελειμμένοι
λαοὶ, δι' αἵματα ἀνθρώπων καὶ [b]ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως καὶ
πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.
9 [x]Ὢ ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, τοῦ τάξαι
εἰς ὕψος νοσσιὰν αὐτοῦ, τοῦ [c]ἐκσπασθῆναι ἐκ χειρὸς κακῶν.
10 Ἐβουλεύσω αἰσχύνην τῷ οἴκῳ σου, συνεπέρανας πολλοὺς λαοὺς,
11 καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχή σου. Διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται,
καὶ κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά.
12 Οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασι, καὶ ἑτοιμάζων πόλιν ἐν
13 ἀδικίαις. Οὐ ταῦτά ἐστι παρὰ Κυρίου παντοκράτορος; καὶ
ἐξέλιπον λαοὶ ἱκανοὶ ἐν πυρὶ, καὶ ἔθνη πολλὰ ὠλιγοψύχησαν.
14 [d]Ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν Κυρίου, ὡς
[e]ὕδωρ κατακαλύψει αὐτούς.
15 [x]Ὢ ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾷ, καὶ μεθύ-
16 σκων ὅπως ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τὰ σπήλαια αὐτῶν. Πλησμονὴν ἀτι-
μίας ἐκ δόξης πίε καὶ σύ· [f]καρδία σαλεύθητι καὶ σείσθητι·
ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ ποτήριον δεξιᾶς Κυρίου, καὶ συνήχθη ἀτιμία
17 ἐπὶ τὴν δόξαν σου. Διότι ἀσέβεια τοῦ Λιβάνου καλύψει σε,
καὶ ταλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε, δι' αἵματα ἀνθρώπων [g]καὶ
ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.

---

[t] μου ἐκ πίστεως. [u] ὁ ᾅδης. [x] πρὸς. [y] αὐτῷ. [z] Διότι σὺ.
[a] σκυλεύσουσίν σε. [b] ἀσέβειαν. [c] ἐκπασθῆναι. [d] Καὶ ἐνε-
πλήσθη ἡ σύμπασα γῆ. [e] ὕδωρ πολὺ. [f] καρδία σαλεύθητι om.
[g] ἀσέβειαν.

18 Τί ὠφελεῖ γλυπτὸν, [h] τί ἔγλυψαν αὐτό; ἔπλασεν αὐτὸ χώ-
νευμα, φαντασίαν ψευδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας ἐπὶ τὸ πλάσμα
19 αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι εἴδωλα κωφά. Οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ,
Ἔκνηψον, ἐξεγέρθητι, καὶ τῷ λίθῳ, Ὕψώθητι· καὶ αὐτὸ ἐστὶ
φαντασία· τοῦτο δέ ἐστιν ἔλασμα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ
20 πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ
αὐτοῦ, εὐλαβείσθω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

3 ΠΡΟΣΕΥΧΗ ᾽ΑΜΒΑΚΟΥΜ [i] ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΜΕΤΑ
2 ᾽ΩιΔΗΣ. Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην· κατε-
νόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην· ἐν μέσῳ δύο ζῴων γνωσθήσῃ,
ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν
ἀναδειχθήσῃ· ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους
3 μνησθήσῃ. Ὁ Θεὸς ἐκ Θαιμὰν ἥξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρὰν
κατασκίου δασέος· [k] ΔΙΑΨΑΛΜΑ. ᾽Εκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ
4 αὐτοῦ, καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ. Καὶ φέγγος αὐτοῦ
ὡς φῶς ἔσται· [l] κέρατα ἐν χερσὶν [m] αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπησιν
5 κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ. Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λό-
6 γος καὶ ἐξελεύσεται [n] εἰς πεδία· κατὰ πόδας αὐτοῦ ἔστη, καὶ
ἐσαλεύθη ἡ γῆ· ἐπέβλεψε, καὶ [o] διετάκη ἔθνη· διεθρύβη τὰ ὄρη
7 βία, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι πορείας [p] αἰωνίας αὐτοῦ. ᾽Αντὶ
κόπων εἶδον σκηνώματα Αἰθιόπων, πτοηθήσονται καὶ αἱ σκηναὶ
8 γῆς Μαδιάμ. [q] Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης, Κύριε; [r] ἢ ἐν ποτα-
μοῖς ὁ θυμός σου; ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὁρμημά σου; ὅτι ἐπιβήσῃ
9 ἐπὶ τοὺς ἵππους σου, καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία. ᾽Εντείνων
[s] ἐνέτεινας τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· [t] ΔΙΑΨΑΛΜΑ.
10 Ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ· ὄψονταί σε καὶ ὠδινήσουσι λαοί· σκορ-
πίζων ὕδατα [u] πορείας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος
11 φαντασίας αὐτῆς. ᾽Επήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ
τάξει αὐτῆς· εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται, εἰς φέγγος
12 ἀστραπῆς ὅπλων σου. ᾽Εν [x] ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ
13 κατάξεις ἔθνη. ᾽Εξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι

---

[h] ὅτι. [i] τοῦ π. μ. ᾠ. om. [k] διάψαλμα om. [l] τέρατα. [m] αὐτοῦ αὐτῷ. [n] ἐν πεδίοις οἱ πόδες. [o] ἐτάκη ἔθνη· καὶ διεθρύβη. [p] αἰωνίους. [q] Διάψαλμα. Μὴ. [r] μὴ ἐν. [s] ἐντενεῖς τὸ τόξον σου· ἐπὶ τὰ σκῆπτρα. [t] διάψαλμα om. [u] πορείας αὐτοῦ. [x] ἀπειλῇ σου.

[y] τὸν χριστόν σου· βαλεῖς εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξή-
14 γειρας [z] δεσμοὺς ἕως τραχήλου· ΔΙΑΨΑΛΜΑ. Διέκοψας ἐν
ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν, σεισθήσονται ἐν αὐτῇ· διανοίξουσι
15 χαλινοὺς αὐτῶν ὡς ἔσθων πτωχὸς λάθρα. Καὶ [a] ἐπιβιβᾷς εἰς
16 θάλασσαν τοὺς ἵππους σου ταράσσοντας [b] ὕδωρ πολύ. Ἐφυ-
λαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χει-
λέων μου, καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου, καὶ ὑποκάτωθέν
μου ἐταράχθη ἡ ἕξις μου· ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ [c] θλίψεως, τοῦ
ἀναβῆναι [d] εἰς λαὸν παροικίας μου.
17 Διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς
ἀμπέλοις· ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει
βρῶσιν· [e] ἐξέλιπεν ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρχουσι
18 βόες ἐπὶ [f] φάτναις· ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρή-
19 σομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου. [g] Κύριος ὁ Θεὸς δύναμίς
μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν· ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ
ἐπιβιβᾷ με, τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.

Προσευχὴ ΑΜΒΑΚΟΥΜ.

ΑΜΒΑΚΟΥΜ. Η'.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. Θ'.

1 Λόγος Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονίαν τὸν τοῦ Χουσὶ,
υἱὸν Γοδολίου, τοῦ Ἀμορίου, τοῦ Ἐζεκίου, ἐν ἡμέραις
2 Ἰωσίου υἱοῦ [h] Ἀμὼν βασιλέως Ἰούδα. Ἐκλείψει [i] ἐκλιπέτω ἀπὸ
3 προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύριος, ἐκλιπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη,
[k] ἐκλιπέτω τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης·
καὶ ἀσθενήσουσιν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἐξαρῶ τοὺς ἀνόμους ἀπὸ
4 προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύριος. Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου

---

[y] τοὺς Χριστούς σου. Ἔβαλας. [z] δεσμούς σου ἕως τραχήλου εἰς τέλος· διέκοψας. [a] ἐπεβίβασας. [b] ὕδατα πολλά. [c] θλίψεώς μου. [d] με εἰς. [e] ἐξέλειπον. [f] φάτναις ἐξιλάσεως αὐτῶν· ἐγὼ δὲ ἐπὶ. [g] Κύριε. [h] Ἀμὼς. [i] ἐκλειπέτω. [k] ἐκλειπέτωσαν.

ἐπὶ Ἰούδα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλήμ· καὶ
ἐξαρῶ ἐκ τοῦ τόπου τούτου τὰ ὀνόματα τῆς Βαὰλ καὶ τὰ ὀνό-
5 ματα τῶν ἱερέων, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ δώματα τῇ
στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, [1] καὶ τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύ-
οντας κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως
6 αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας ἀπὸ τοῦ Κυρίου, καὶ τοὺς μὴ [m] ζη-
τοῦντας τὸν Κύριον, καὶ τοὺς μὴ ἀντεχομένους τοῦ Κυρίου.
7 Εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ Θεοῦ, διότι ἐγγὺς [n] ἡμέρα
τοῦ Κυρίου, ὅτι [o] ἡτοίμακε Κύριος τὴν θυσίαν [p] αὐτοῦ καὶ ἡγίακε
8 τοὺς κλητοὺς αὐτοῦ. Καὶ ἔσται ἐν ἡμέρᾳ θυσίας Κυρίου, καὶ
ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως
9 καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα ἀλλότρια. Καὶ [q] ἐκ-
δικήσω ἐμφανῶς ἐπὶ τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς πλη-
ροῦντας τὸν οἶκον Κυρίου [r] Θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας καὶ δόλου.
10 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, φωνὴ κραυγῆς ἀπὸ
πύλης ἀποκεντούντων, [s] καὶ ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας, καὶ
11 συντριμμὸς μέγας ἀπὸ τῶν βουνῶν. Θρηνήσατε οἱ κατοικοῦντες
τὴν κατακεκομμένην, ὅτι ὡμοιώθη πᾶς ὁ λαὸς Χαναὰν, [t] καὶ ἐξω-
12 λοθρεύθησαν πάντες οἱ ἐπῃρμένοι ἀργυρίῳ. Καὶ ἔσται ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξερευνήσω τὴν Ἰερουσαλὴμ μετὰ λύχνου, καὶ ἐκ-
δικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα
αὐτῶν· [u] οἱ δὲ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, Οὐ μὴ ἀγαθο-
13 ποιήσῃ Κύριος [x] οὐδὲ μὴ κακώσῃ, καὶ ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν
εἰς διαρπαγὴν, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν· καὶ οἰκοδομή-
σουσιν οἰκίας καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ [y] κατα-
14 φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ οὐ μὴ πίωσι τὸν οἶνον αὐτῶν, ὅτι
ἐγγὺς [z] ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα· φωνὴ
15 ἡμέρας Κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται. Δυνατὴ ἡμέρα ὀρ-
γῆς ἡ ἡμέρα ἐκείνη, [a] ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἀωρίας
καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα γνόφου καὶ σκότους, ἡμέρα νεφέλης καὶ
16 ὁμίχλης, ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κραυγῆς ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς

---

[1] καὶ—Κυρίου om. [m] ζητήσαντας. [n] ἡ ἡμέρα. [o] ἡτοίμασεν.
[p] αὐτοῦ, ἡγίασεν. [q] ἐκδικήσω ἐπὶ πάντας. [r] τοῦ Θεοῦ αὐτῶν
ἀνομίας. [s] καὶ om. [t] καὶ om. [u] οἱ λέγοντες, Οὐ μὴ.
[x] οὐδ' οὐ μὴ. [y] καταφυτεύσωσιν. [z] ἡ ἡμέρα. [a] ἡμέρα—
ἀνάγκης om.

17 [b] ὀχυρὰς καὶ ἐπὶ τὰς γωνίας τὰς ὑψηλάς. Καὶ ἐκθλίψω τοὺς
ἀνθρώπους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοὶ, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἐξήμαρ-
τον· καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χοῦν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν
18 ὡς βόλβιτα. Καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ
μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου· καὶ ἐν
πυρὶ ζήλου αὐτοῦ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, διότι συν-
τέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας
τὴν γῆν.

2 Συνάχθητε καὶ συνδέθητε, τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον, πρὸ τοῦ
γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενον, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ'
ὑμᾶς ὀργὴν Κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ
3 Κυρίου. Ζητήσατε τὸν Κύριον πάντες ταπεινοὶ γῆς, κρῖμα ἐργά-
ζεσθε καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ [c] ἀποκρίνασθε αὐτὰ, ὅπως
σκεπασθῆτε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου.

4 Διότι Γάζα διηρπασμένη ἔσται, καὶ Ἀσκάλων [d] εἰς ἀφανισμὸν,
καὶ Ἄζωτος μεσημβρίας [e] ἐκριφήσεται, καὶ Ἀκκαρὼν [f] ἐκριζω-
5 θήσεται. Οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης,
πάροικοι Κρητῶν· λόγος Κυρίου [g] ἐφ' ὑμᾶς, Χαναὰν, γῆ ἀλλο-
6 φύλων, καὶ ἀπολῶ ὑμᾶς ἐκ κατοικίας. Καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ
7 ποιμνίων καὶ μάνδρα προβάτων. Καὶ ἔσται τὸ σχοίνισμα τῆς
θαλάσσης τοῖς καταλοίποις οἴκου Ἰούδα, ἐπ' [h] αὐτοὺς νεμήσονται
ἐν τοῖς οἴκοις Ἀσκάλωνος, δείλης καταλύσουσιν ἀπὸ προσώπου
υἱῶν Ἰούδα, ὅτι ἐπέσκεπται αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ
[i] ἀποστρέψει τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν.

8 Ἤκουσα ὀνειδισμοὺς Μωὰβ καὶ κονδυλισμοὺς υἱῶν Ἀμμὼν,
ἐν οἷς ὠνείδιζον τὸν λαόν μου, καὶ ἐμεγαλύνοντο ἐπὶ τὰ ὅριά
9 μου. Διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς
Ἰσραὴλ, διότι Μωὰβ ὡς Σόδομα ἔσται καὶ [k] υἱοὶ Ἀμμὼν ὡς
Γόμορρα, καὶ Δαμασκὸς ἐκλελειμμένη ὡς θιμωνία ἅλωνος καὶ
ἠφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι [l] λαοῦ μου διαρ-
πῶνται αὐτοὺς, καὶ οἱ κατάλοιποι ἔθνους μου κληρονομήσουσιν
10 αὐτούς. Αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνείδισαν,

---

[b] ἰσχυρὰς, ἐπὶ. [c] ἀποκρίνεσθε. [d] ἔσται εἰς. [e] ἐκριζωθή-
σεται. [f] ἐκριφήσεται. [g] πρὸς ὑμᾶς. [h] αὐτοῦ. [i] ἀπέστρεψεν.
[k] οἱ υἱοὶ. [l] τοῦ λαοῦ.

11 καὶ ἐμεγαλύνθησαν ἐπὶ τὸν Κύριον τὸν παντοκράτορα. [m] Ἐπιφανήσεται Κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐξολοθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου [n] αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν.

12,13 Καὶ ὑμεῖς Αἰθίοπες τραυματίαι ῥομφαίας μού ἐστε, καὶ [o] ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ βορρᾶν, καὶ ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον,

14 καὶ θήσει τὴν Νινευὴ εἰς ἀφανισμὸν, ἄνυδρον ὡς ἔρημον. Καὶ νεμήσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες καὶ ἐχῖνοι ἐν τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς κοιτασθήσονται· καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς [p] καὶ κόρακες ἐν τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς.

3 Αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίστρια, ἡ κατοικοῦσα ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς, Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι μετ᾽ ἐμὲ ἔτι· πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν, νομὴ θηρίων; πᾶς ὁ [q] διαπορευόμενος δι᾽ αὐτῆς συριεῖ, καὶ κινήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

2 Ὦ ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀπολελυτρωμένη πόλις, ἡ περιστερά· οὐκ εἰσήκουσε φωνῆς, οὐκ ἐδέξατο παιδείαν, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ οὐκ [r] ἐπε-

3 ποίθει, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς οὐκ ἤγγισεν. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὠρυόμενοι, οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι

4 τῆς Ἀραβίας, οὐχ ὑπελίποντο εἰς τοπρωΐ· οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί· [s] ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσι

5 τὰ ἅγια, καὶ ἀσεβοῦσι νόμον. Ὁ δὲ Κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἄδικον, πρωΐ πρωΐ δώσει [t] κρῖμα αὐτοῦ εἰς φῶς· καὶ οὐκ ἀπεκρύβη καὶ οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσει,

6 καὶ οὐκ εἰς νεῖκος ἀδικίαν. Ἐν διαφθορᾷ κατέσπασα ὑπερηφάνους, ἠφανίσθησαν γωνίαι αὐτῶν· ἐξερημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ παράπαν τοῦ μὴ διοδεύειν· ἐξέλιπον αἱ πόλεις αὐτῶν [u] παρὰ

7 τὸ μηδένα ὑπάρχειν μηδὲ κατοικεῖν. Εἶπα, Πλὴν φοβεῖσθέ με, καὶ δέξασθε παιδείαν, καὶ οὐ μὴ ἐξολοθρευθῇτε ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς πάντα ὅσα [x] ἐξεδίκησα ἐπ᾽ αὐτήν· ἑτοιμάζου, ὄρθρισον, [y] ἔφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλὶς αὐτῶν.

8 Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει Κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστά-

---

[m] Ἐπιφανὴς ἔσται. [n] αὐτῶν. [o] ἐκτενῶ τὴν χεῖρα μου. [p] καὶ om. [q] παραπορευόμενος. [r] ἐπεποίθησεν. [s] οἱ ἱερεῖς. [t] τὸ κρῖμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰς νῖκος ἀδικίαν. [u] διὰ. [x] ἐδίκησα. [y] διέφθαρται.

σεώς μου εἰς μαρτύριον· [a] διὸ τὸ κρῖμά μου εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, τοῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς, τοῦ ἐκχέαι ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ μου· [b] διότι ἐν πυρὶ [c] ζήλου μου καταναλωθήσεται
9 [d] πᾶσα ἡ γῆ. Ὅτι τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν εἰς
[e] γενεὰν αὐτῆς, τοῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα Κυρίου, τοῦ
10 δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα. Ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας [f] προσδέξομαι ἐν διεσπαρμένοις μου, οἵσουσι θυσίας μοι
11 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐ μὴ καταισχυνθῇς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σου ὧν ἠσέβησας εἰς ἐμέ· ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα τῆς ὕβρεώς σου, καὶ οὐκ ἔτι μὴ προσθῇς τοῦ
12 μεγαλαυχῆσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου. Καὶ [g] ὑπολήψομαι ἐν σοὶ λαὸν [h] πραΰν καὶ ταπεινὸν, καὶ εὐλαβηθήσονται ἀπὸ τοῦ
13 ὀνόματος [i] Κυρίου οἱ κατάλοιποι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ ποιήσουσιν ἀδικίαν, [k] καὶ οὐ λαλήσουσι μάταια, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν [l] τῷ στόματι αὐτῶν γλῶσσα δολία· διότι αὐτοὶ νεμήσονται καὶ κοιτασθήσονται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς.
14 Χαῖρε, θύγατερ Σιὼν, κήρυσσε, θύγατερ Ἰερουσαλήμ· εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, θύγατερ Ἰερου-
15 σαλήμ· περιεῖλε Κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου· [m] βασιλεὺς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν μέσῳ σου,
16 [n] οὐκ ὄψῃ κακὰ οὐκέτι. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρεῖ Κύριος τῇ Ἰερουσαλὴμ, Θάρσει Σιὼν, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου,
17 Κύριος ὁ Θεός σου ἐν σοὶ, [o] ὁ δυνατὸς σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην, καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτοῦ· καὶ
18 εὐφρανθήσεται ἐπὶ [p] σὲ ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς, καὶ συνάξω τοὺς συντετριμμένους σου· οὐαὶ, τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν
19 ὀνειδισμόν; Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ ἕνεκέν σου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει Κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκπεπιεσμένην, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς καύχημα, καὶ
20 ὀνομαστοὺς ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ καταισχυνθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ὅταν [q] εἰσδέ-

---

[a] διότι. [b] ὅτι. [c] τοῦ ζήλου μου. [d] πᾶσα om. [e] γενεὰς αὐτῶν. [f] προσδέξομαι—μου om. [g] ὑπολείψομαι. [h] πολὺν. [i] τοῦ Κυρίου. [k] οὐδὲ μὴ. [l] τῷ om. [m] βασιλεύσει ὁ Κύριος. [n] καὶ οὐκ ὄψῃ. [o] ὁ om. [p] σοὶ. [q] εἰσδέχωμαι.

ξομαι ὑμᾶς· διότι δώσω ὑμᾶς ὀνομαστοὺς, καὶ εἰς καύχημα ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει Κύριος.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ. Θ'.

ΑΓΓΑΙΟΣ. Ι'.

1 Ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ 'Αγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων, [r] Εἶπον πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ [s] ἐκ φυλῆς Ἰούδα καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ 2 Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, λέγων, Ὁ λαὸς οὗτος λέγουσιν, [t] Οὐχ ἥκει ὁ καιρὸς 3 τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου 4 ἐν χειρὶ 'Αγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων, Εἰ καιρὸς μὲν ὑμῖν ἐστι τοῦ οἰκεῖν ἐν οἴκοις [u] ὑμῶν κοιλοστάθμοις, ὁ δὲ οἶκος [x] ἡμῶν 5 ἐξηρήμωται; Καὶ νῦν τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Τάξατε 6 δὴ [y] καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. [z] Ἐσπείρατε πολλὰ καὶ εἰσενέγκατε ὀλίγα, ἐφάγετε καὶ οὐκ εἰς πλησμονὴν, ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, περιεβάλεσθε καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ τοὺς μισθοὺς συνάγων συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετρυπημένον.

7 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς 8 τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, ἀνάβητε [a] εἰς τὸ ὄρος καὶ κόψατε ξύλα, [b] οἰκοδομήσατε τὸν οἶκον, καὶ εὐδοκήσω ἐν αὐτῷ καὶ ἐνδοξασθήσομαι, 9 εἶπε Κύριος. Ἐπεβλέψατε εἰς πολλὰ, καὶ [c] ἐγένετο ὀλίγα· καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐξεφύσησα αὐτά· διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός μού ἐστιν ἔρημος, 10 ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, καὶ ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς· 11 καὶ ἐπάξω ῥομφαίαν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ ἐπὶ τὸν

---

[r] Εἰπὸν δὴ. [s] τὸν ἐκ. [t] Οὐκ ἥκει. [u] ὑμῶν om. [x] οὗτος ἐξ. [y] τὰς καρδίας. [z] Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἐσπείρατε. [a] ἐπὶ τὸ. [b] καὶ οἰκοδομήσατε. [c] ἐγένοντο.

σῖτον καὶ ἐπὶ τὸν οἶνον καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαιον καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πόνους τῶν χειρῶν αὐτῶν.

12 Καὶ ἤκουσε Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ [d] ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ πάντες οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτῶν καὶ τῶν λόγων [e] τοῦ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν π[ρ]ὸς αὐτούς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου
13 Κυρίου. Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος ἄγγελος [f] Κυρίου ἐν ἀγγέλοις
14 Κυρίου τῷ λαῷ, Ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν, λέγει Κύριος. Καὶ ἐξήγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ τὸ πνεῦμα τῶν καταλοίπων παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐποίουν [g] ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος Θεοῦ αὐτῶν.

2 Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἕκτου, τῷ δευτέρῳ ἔτει
2 ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, [h] τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Κύριος ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου,
3 λέγων, Εἶπον δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν [i] τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ
4 πρὸς πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, λέγων, Τίς ἐξ ὑμῶν ὃς [k] εἶδε τὸν οἶκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμπροσθεν; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα ἐνώπιον
5 ὑμῶν; Καὶ νῦν κατίσχυε, Ζοροβάβελ, λέγει Κύριος, καὶ κατίσχυε, Ἰησοῦ ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει Κύριος, καὶ ποιεῖτε, διότι μεθ' ὑμῶν ἐγώ
6 εἰμι, λέγει Κύριος [l] ὁ παντοκράτωρ, καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐφέστηκεν
7 ἐν μέσῳ ὑμῶν· θαρσεῖτε, διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, [m] καὶ τὴν θάλασ-
8 σαν καὶ τὴν ξηράν, καὶ συσσείσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἥξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ [n] πλήσω τὸν οἶκον τοῦτον
9 δόξης, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Ἐμὸν τὸ ἀργύριον καὶ ἐμὸν
10 τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Διότι μεγάλη ἔσται

[d] ὁ ἐκ. [e] τοῦ om. [f] Κυρίου ἐν ἀγγέλοις om. [g] τὰ ἔργα. [h] τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ. [i] τὸν τοῦ. [k] οἶδεν. [l] ὁ om. [m] καὶ τὴν θάλασσαν om. [n] πληρώσω.

ἡ δόξα τοῦ οἴκου τούτου, ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· [o] καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εἰρήνην, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι, τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον.

11 Τετράδι καὶ εἰκάδι [p] τοῦ ἐνάτου μηνὸς, ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην,
12 λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἐπερώτησον [q] δὴ τοὺς
13 ἱερεῖς νόμον, λέγων, Ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ἅψηται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου ἢ [r] ἑψέματος ἢ οἴνου ἢ ἐλαίου ἢ παντὸς βρώματος, εἰ
14 ἁγιασθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ εἶπαν, Οὔ. Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος, Ἐὰν ἅψηται [s] μεμιασμένος ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἐπὶ παντὸς τούτων, εἰ μιανθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς
15 καὶ εἶπαν, Μιανθήσεται. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγγαῖος καὶ εἶπεν, Οὕτως ὁ λαὸς οὗτος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ὃς ἐὰν ἐγγίσῃ ἐκεῖ, μιανθήσεται ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ
16 ἐμισεῖτε ἐν πύλαις [t] ἐλέγχοντα. Καὶ νῦν θέσθε δὴ [u] εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ [x] ὑπεράνω, πρὸ τοῦ
17 θεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν τῷ ναῷ Κυρίου, τίνες ἦτε, ὅτε ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σάτα· καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς τὸ ὑπολήνιον ἐξαντλῆσαι πεντή-
18 κοντα μετρητὰς, καὶ ἐγένοντο εἴκοσι. Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορίᾳ καὶ ἐν ἀνεμοφθορίᾳ καὶ ἐν χαλάζῃ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν
19 ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μὲ, λέγει Κύριος. [y] Ὑποτάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος τοῦ ἐνάτου μηνὸς, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς [z] τεθεμελίωται ὁ ναὸς Κυρίου· θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις
20 ὑμῶν, [a] εἰ ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς ἄλω, καὶ [b] εἰ ἔτι ἡ ἄμπελος καὶ ἡ συκῆ καὶ ἡ ῥοὰ καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὐ φέροντα καρπὸν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης [c] εὐλογήσω.

---

[o] καὶ ἐν τῷ—παντοκράτωρ om. [p] μηνὶ τῷ ἐνάτῳ. [q] δὴ om. [r] ἐψήματος. [s] μεμιαμμένος ἢ ἀκάθαρτος ψυχῇ ἐπὶ ψυχῇ ἀπὸ. [t] ἐλέγχοντας. [u] ἐπὶ. [x] ἐπάνω, τοῦ. [y] Τάξατε. [z] ἐθεμελιώθη. [a] εἰ ἔτι ἐπ. [b] εἰ ἔτι om. [c] καὶ ἐπάνω εὐλογήσω αὐτά.

21 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν
22 προφήτην τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, λέγων, Εἶπον πρὸς
Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, λέγων, Ἐγὼ
σείω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν,
23 καὶ καταστρέψω θρόνους βασιλέων, καὶ [d] ὀλοθρεύσω δύναμιν
βασιλέων τῶν ἐθνῶν, καὶ καταστρέψω ἅρματα καὶ ἀναβάτας,
[e] καὶ καταβήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν ἕκαστος ἐν ῥομ-
24 φαίᾳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει
Κύριος παντοκράτωρ, λήψομαί σε Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ,
τὸν δοῦλόν μου, λέγει Κύριος, καὶ θήσομαί σε [f] ὡς σφραγῖδα,
[g] διότι σὲ ᾑρέτισα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

ΑΓΓΑΙΟΣ. Γ'.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΙΑ'.

1 Ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο
λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου, υἱὸν
2 Ἀδδὼ τὸν προφήτην, λέγων, Ὠργίσθη Κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας
3 ὑμῶν ὀργὴν μεγάλην, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Τάδε λέγει Κύριος
παντοκράτωρ, Ἐπιστρέψατε πρός με, λέγει Κύριος τῶν δυνά-
μεων, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος [h] τῶν δυνά-
4 μεων. Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκάλεσαν
αὐτοῖς οἱ προφῆται [i] ἔμπροσθεν λέγοντες, Τάδε λέγει Κύριος
παντοκράτωρ, Ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν
καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν τῶν πονηρῶν, [k] καὶ οὐκ εἰσή-
5 κουσαν καὶ οὐ προσέσχον τοῦ εἰσακοῦσαί μου, λέγει Κύριος. Οἱ
πατέρες ὑμῶν ποῦ εἰσι καὶ οἱ προφῆται; μὴ τὸν αἰῶνα ζήσονται;
6 Πλὴν τοὺς λόγους μου καὶ τὰ νόμιμά μου δέχεσθε, ὅσα ἐγὼ
ἐντέλλομαι ἐν πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προφήταις, οἳ

[d] ἐξολεθρεύσω. [e] καὶ καταστρέψω πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῶν, καὶ καταβαλῶ τὰ ὅρια αὐτῶν, καὶ ἐνισχύσω τοὺς ἐκλεκτούς μου, καὶ ἀναβήσονται. [f] εἰς. [g] ὅτι. [h] παντοκράτωρ. [i] οἱ ἔμπροσθεν. [k] καὶ οὐκ εἰσήκουσαν om.

κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν, Καθὼς παρατέτακται Κύριος παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι [1] ὑμῖν κατὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἡμῶν, οὕτως ἐποίησεν ἡμῖν.

7 Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι, τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ, οὗτός ἐστιν ὁ μὴν Σαβὰτ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδὼ τὸν προφήτην, 8 λέγων, Ἑώρακα τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ἵππον πυρρὸν, καὶ οὗτος εἱστήκει ἀναμέσον τῶν [m] ὀρέων τῶν κατασκίων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἵπποι πυρροὶ καὶ ψαροὶ καὶ ποικίλοι 9 καὶ λευκοί. Καὶ εἶπα, Τί οὗτοι, Κύριε; καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ 10 ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, Ἐγὼ δείξω σοι τί ἐστι ταῦτα. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἑφεστηκὼς ἀναμέσον τῶν ὀρέων καὶ εἶπε πρὸς μὲ, Οὗτοί εἰσιν οὓς [n] ἐξαπέστειλε Κύριος περιοδεῦσαι τὴν 11 γῆν· καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἀγγέλῳ Κυρίου τῷ ἑφεστῶτι ἀναμέσον τῶν ὀρέων καὶ [o] εἶπον, Περιωδεύσαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ κατοικεῖται καὶ ἡσυχάζει.

12 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ εἶπε, Κύριε παντοκράτωρ, ἕως τίνος οὐ μὴ [p] ἐλεήσῃς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις 13 Ἰούδα, ἃς [q] ὑπερεῖδες τοῦτο ἑβδομηκοστὸν ἔτος; Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ τῷ λαλοῦντι ἐν ἐμοὶ ῥήματα 14 καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς. Καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, Ἀνάκραγε λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκρά- 15 τωρ, Ἐζήλωκα τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν Σιὼν ζῆλον μέγαν, καὶ ὀργὴν μεγάλην ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτιθέμενα, ἀνθ' ὧν μὲν ἐγὼ ὠργίσθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέθεντο εἰς κακά. 16 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [r] Κύριος, Ἐπιστρέψω ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν οἰκτιρμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ μέτρον [s] ἐκταθήσεται ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ 17 ἔτι· καὶ εἶπε πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, [t] Ἔτι ἀνάκραγε λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἔτι διαχυθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει Κύριος ἔτι τὴν Σιὼν καὶ [u] αἱρετιεῖ τὴν Ἱερουσαλήμ.

---

[1] ὑμῖν om. [m] δύο ὀρέων. [n] ἐξαπέσταλκεν Κύριος, τοῦ π. [o] εἶπαν, Περιωδεύκαμεν. [p] ἐλεήσεις. [q] ὑπερίδες. [r] Κύριος παντοκράτωρ. [s] ἐκτεθήσεται. [t] Ἔτι om. [u] αἱρετιεῖ Κύριος τ. Ἰ. ἔτι.

18 Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα
19 κέρατα. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, Τί
ἐστι ταῦτα, Κύριε; καὶ εἶπε πρὸς μὲ, Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ δια-
σκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ [x] καὶ Ἰερουσαλήμ.
20, 21 Καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος τέσσαρας τέκτονας. Καὶ εἶπα, Τί οὗτοι
ἔρχονται ποιῆσαι; καὶ [y] εἶπε, Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορ-
πίσαντα τὸν [z] Ἰούδα καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν
ἦρε κεφαλήν· καὶ [a] ἐξήλθοσαν οὗτοι τοῦ ὀξῦναι αὐτὰ εἰς χεῖρας
αὐτῶν τὰ τέσσαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ ἐπαιρόμενα κέρας ἐπὶ τὴν
γῆν Κυρίου, τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.

2 Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ καὶ ἐν
2 τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν,
Ποῦ σὺ πορεύῃ; καὶ εἶπε πρὸς μὲ, Διαμετρῆσαι τὴν Ἰερου-
σαλὴμ, τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστι, καὶ πηλίκον τὸ
3 μῆκος. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ εἱστήκει, καὶ
4 ἄγγελος ἕτερος ἐξεπορεύετο εἰς [b] συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπε
πρὸς αὐτὸν, λέγων, Δράμε καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν
ἐκεῖνον, λέγων, Κατακάρπως κατοικηθήσεται Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ
5 πλήθους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν [c] ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐγὼ ἔσομαι
αὐτῇ, [d] λέγει Κύριος, τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν, καὶ εἰς δόξαν
ἔσομαι ἐν μέσῳ [e] αὐτῆς.

6 Ὦ ὦ φεύγετε ἀπὸ γῆς βορρᾶ, λέγει Κύριος· διότι ἐκ τῶν
7 τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος, εἰς
8 Σιὼν, ἀνασώζεσθε οἱ κατοικοῦντες θυγατέρα Βαβυλῶνος. Διότι
τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ὀπίσω δόξης ἀπέσταλκέ με
ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι ὁ ἁπτόμενος ὑμῶν ὡς
9 ὁ ἁπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ
ἐπιφέρω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔσονται σκῦλα τοῖς
[f] δουλεύουσιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε, [g] ὅτι Κύριος παντοκράτωρ
ἀπέσταλκέ με.

10 Τέρπου καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Σιὼν, διότι ἰδοὺ [h] ἐγὼ ἔρχο-
11 μαι καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει Κύριος. Καὶ κατα-
φεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ

[x] καὶ Ἰερουσαλὴμ om. [y] εἶπεν πρὸς μέ. [z] Ἰούδαν. [a] εἰσ-
ῆλθον. [b] ἀπάντησιν αὐτοῦ. [c] τῶν ἐν. [d] φησὶν. [e] αὐτῶν.
[f] δουλεύσασιν. [g] διότι. [h] ἐγὼ om.

ἔσονται αὐτῷ εἰς λαὸν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι Κύριος παντοκράτωρ [i]ἐξαπέσταλκέ με πρὸς σέ.
12 Καὶ κατακληρονομήσει Κύριος τὸν Ἰούδαν [k]τὴν μερίδα αὐτοῦ
13 ἐπὶ [l]τὴν ἁγίαν, καὶ αἱρετιεῖ ἔτι τὴν Ἱερουσαλήμ. Εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, [m]ὅτι ἐξεγήγερται ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ.

3 Καὶ ἔδειξέ μοι Κύριος [n]τὸν Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν ἑστῶτα πρὸ προσώπου ἀγγέλου Κυρίου, καὶ ὁ διάβολος εἱστήκει
2 ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ [o]τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς
3 τὸν διάβολον, Ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ, διάβολε, καὶ ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ· οὐκ ἰδοὺ τοῦτο
4 ὡς δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρός; Καὶ Ἰησοῦς ἦν ἐνδεδυμένος
5 ἱμάτια ῥυπαρὰ, καὶ εἱστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου. Καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἑστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγων, Ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ ἀφῄρηκα τὰς ἀνομίας σου, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν
6 ποδήρη, καὶ ἐπίθετε κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἐπέθηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ πε-
7 ριέβαλον αὐτὸν ἱμάτια· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου εἱστήκει· καὶ
8 διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἐὰν ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου [p]φυλάξῃ, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν μου· καὶ ἐὰν [q]διαφυλάσσῃς τὴν αὐλήν μου, καὶ δώσω σοι
9 ἀναστρεφομένους ἐν μέσῳ τῶν ἑστηκότων τούτων. [j]Ἄκουε δὴ, Ἰησοῦ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου [r]οἱ καθήμενοι πρὸ [s]προσώπου, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσὶ, διότι ἰδοὺ
10 ἐγὼ ἄγω τὸν δοῦλόν μου Ἀνατολήν. Διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου [t]τοῦ Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα ἑπτὰ ὀφθαλμοί εἰσιν· ἰδοὺ ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν
11 ἡμέρᾳ μιᾷ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, συγκαλέσατε ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ὑποκάτω ἀμπέλου καὶ ὑποκάτω συκῆς.

---

[i] ἀπέσταλκέν. [k] καὶ τὴν. [l] τὴν γῆν τὴν ἁγίαν. [m] διότι. [n] τὸν om. [o] τοῦ om. [p] φυλάσσῃ. [q] φυλάξῃς καίγε τὴν. [r] καὶ οἱ. [s] προσώπου σου. [t] τοῦ om.

4 Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐξήγειρέ με
2 ὃν τρόπον ὅταν ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπε
πρὸς μὲ, Τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα, Ἑώρακα, καὶ ἰδοὺ λυχνία
χρυσῆ ὅλη, καὶ τὸ λαμπάδιον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ λύχνοι
ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ ἐπαρυστρίδες τοῖς λύχνοις τοῖς ἐπάνω
3 αὐτῆς, καὶ δύο ἐλαῖαι ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ λαμπαδίου
4 αὐτῆς καὶ μία ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐπηρώτησα καὶ εἶπα πρὸς τὸν
ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, [u] λέγων, Τί ἐστι ταῦτα, Κύριε;
5 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπε [x] πρὸς μὲ,
λέγων, Οὐ γινώσκεις τί ἐστι ταῦτα; καὶ εἶπα, Οὐχὶ, Κύριε.
6 Καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς μὲ, λέγων, Οὗτος ὁ λόγος Κυρίου
πρὸς Ζοροβάβελ, λέγων, Οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ οὐδὲ ἐν ἰσχύϊ,
7 [y] ἀλλὰ ἐν πνεύματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Τίς εἶ σὺ
τὸ ὄρος τὸ μέγα τὸ πρὸ προσώπου Ζοροβάβελ τοῦ κατορθῶσαι;
καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ἰσότητα χάριτος χάριτα
8,9 αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων, Αἱ χεῖρες
Ζοροβάβελ ἐθεμελίωσαν τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ
[z] ἐπιτελέσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι Κύριος παντοκράτωρ
10 [a] ἐξαπέσταλκέ με πρὸς σέ. Διότι τίς ἐξουδένωσεν εἰς ἡμέρας
μικράς; καὶ [b] χαροῦνται, καὶ ὄψονται τὸν λίθον τὸν κασσιτέ-
ρινον ἐν χειρὶ Ζοροβάβελ· ἑπτὰ οὗτοι ὀφθαλμοί [c] εἰσιν οἱ ἐπι-
βλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
11 Καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν, Τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται
12 αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων; Καὶ ἐπηρώτησα ἐκ
δευτέρου καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν, Τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαιῶν οἱ
ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ἐπιχεόντων
13 καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς; Καὶ εἶπε πρὸς
14 μὲ, Οὐκ οἶδας τί ἐστι ταῦτα; καὶ εἶπα, Οὐχὶ, Κύριε. Καὶ
εἶπεν, Οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασι [d] Κυρίῳ
πάσης τῆς γῆς.
5 Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ
2 ἰδοὺ δρέπανον πετόμενον. Καὶ εἶπε πρὸς μὲ, Τί σὺ βλέπεις;
καὶ εἶπα, Ἐγὼ ὁρῶ δρέπανον πετόμενον [e] μήκους πήχεων εἴκοσι

[u] λέγων om. [x] πρὸς μὲ, λέγων om. [y] ἀλλ' ἢ ἐν. [z] ἐπι-
τελοῦσιν. [a] ἐξαπέστειλέν. [b] χαρήσονται. [c] εἰσιν Κυρίου.
[d] τῷ Κυρίῳ. [e] μῆκος.

3 καὶ [f] πλάτους πήχεων δέκα. Καὶ εἶπε πρὸς με, Αὕτη ἡ ἀρὰ ἡ
ἐκπορευομένη ἐπὶ [g] πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· διότι πᾶς ὁ
κλέπτης ἐκ τούτου ἕως θανάτου ἐκδικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ἐπί-
4 ορκος ἐκ τούτου [h] ἐκδικηθήσεται. Καὶ ἐξοίσω [i] αὐτὸ, λέγει
Κύριος παντοκράτωρ, καὶ [k] εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ κλέ-
πτου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει,
καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ συντελέσει αὐτὸν
καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ καὶ τοὺς λίθους αὐτοῦ.
5 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπε πρὸς με,
Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τὸ ἐκπορευόμενον τοῦ-
6 το. Καὶ εἶπα, Τί ἐστι; καὶ εἶπε, Τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπο-
7 ρευόμενον· καὶ εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Καὶ
ἰδοὺ τάλαντον [l] μολίβδου ἐξαιρόμενον· καὶ ἰδοὺ γυνὴ μία
8 ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ [m] μέτρου. Καὶ εἶπεν, Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνο-
μία, καὶ ἔρριψεν αὐτὴν [n] εἰς μέσον τοῦ μέτρου, καὶ ἔρριψε τὸν
9 λίθον τοῦ μολίβου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλ-
μούς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ δύο γυναῖκες ἐκπορευόμεναι, καὶ
πνεῦμα ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν, καὶ αὗται εἶχον [o] πτέρυγας
ἔποπος, καὶ ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον
10 τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ,
11 Ποῦ αὗται ἀποφέρουσι τὸ μέτρον; Καὶ εἶπε πρὸς με, Οἰκοδομῆ-
σαι αὐτῷ οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος, καὶ ἑτοιμάσαι, καὶ θήσουσιν
αὐτὸ ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ.
6 Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ
ἰδοὺ τέσσαρα ἅρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὀρέων, καὶ τὰ
2 ὄρη ἦν ὄρη χαλκᾶ. Ἐν τῷ ἅρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυρροὶ, καὶ
3 ἐν τῷ ἅρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ
τρίτῳ ἵπποι λευκοὶ, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ τετάρτῳ ἵπποι ποικίλοι
4 ψαροί. Καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦν-
5 τα ἐν ἐμοὶ, Τί ἐστι ταῦτα, Κύριε; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ
λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπε, [p] Ταῦτά ἐστιν οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ
οὐρανοῦ, ἐκπορεύονται παραστῆναι τῷ Κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.
6 Ἐν ᾧ ἦσαν [q] ἵπποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν βορρᾶ, καὶ

---

[f] πλάτος. [g] προσώπου. [h] ἕως θανάτου ἐκ. [i] αὐτὰ.
[k] εἰσελεύσομαι. [l] μολίβου. [m] ταλάντου. [n] ἐν μέσῳ.
[o] πτέρυγας ὡς πτέρυγας. [p] Οὗτοί εἰσιν. [q] οἱ ἵπποι.

οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ οἱ ποικίλοι ἐξε-
7 πορεύοντο ἐπὶ γῆν νότου, καὶ οἱ ψαροὶ ἐξεπορεύοντο καὶ ἐπέ-
βλεπον τοῦ πορεύεσθαι [r] τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν· καὶ εἶπε,
Πορεύεσθε καὶ περιοδεύσατε τὴν γῆν, καὶ περιώδευσαν τὴν γῆν.
8 Καὶ ἀνεβόησε καὶ ἐλάλησε πρὸς μὲ, λέγων, Ἰδοὺ οἱ ἐκπο-
ρευόμενοι ἐπὶ γῆν βορρᾶ, [s] καὶ ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν μου ἐν γῇ
βορρᾶ.

9, 10 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων, Λάβε τὰ ἐκ τῆς
αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς
καὶ παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων [t] αὐτὴν, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἥκοντος ἐκ
11 Βαβυλῶνος, καὶ λήψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ποιήσεις στε-
φάνους καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ
12 ἱερέως τοῦ μεγάλου· καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, Τάδε λέγει Κύριος
παντοκράτωρ, Ἰδοὺ ἀνὴρ, Ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ὑποκάτωθεν
13 αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ αὐτὸς
λήψεται ἀρετὴν, καὶ καθιεῖται καὶ κατάρξει ἐπὶ τοῦ θρόνου
αὐτοῦ, καὶ ἔσται [u] ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βουλὴ εἰρηνικὴ
14 ἔσται ἀναμέσον ἀμφοτέρων. Ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς [v] ὑπο-
μένουσι καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτὴν,
καὶ εἰς χάριτα [x] υἱοῦ Σοφονίου, καὶ εἰς ψαλμὸν ἐν οἴκῳ Κυρίου.
15 Καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἥξουσι καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ
Κυρίου, καὶ [y] γνώσεσθε διότι Κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ
με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακούοντες εἰσακούσητε τῆς φω-
νῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

7 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως,
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν [z] τετράδι τοῦ μηνὸς τοῦ
2 ἐνάτου, ὅς ἐστι Χασελεῦ. Καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς βαιθὴλ Σαρα-
σὰρ καὶ [a] Ἀρβεσεὲρ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, [b] ἐξιλά-
3 σασθαι τὸν Κύριον, λέγων πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ
Κυρίου παντοκράτορος καὶ πρὸς τοὺς προφήτας, [c] λέγων, Εἰσε-

---

[r] καὶ π. [s] καὶ om. [t] αὐτῶν. [u] ὁ ἱερεὺς. [v] ὑπομένουσιν αὐτὸν. [x] τοῖς υἱοῖς. [y] ἐπιγνώσεσθε. [z] τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ. [a] Ἀρβεσεσὲρ. [b] τοῦ ἐξιλάσασθαι. [c] εἰ εἰσελήλυθεν.

λήλυθεν ὧδε ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ ἁγίασμα, καθότι [d] ἐποίησεν ἤδη ἱκανὰ ἔτη.

4 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου τῶν δυνάμεων πρὸς ἐμὲ, λέγων,
5 [e] Εἶπον πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν τῆς γῆς καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, λέγων, Ἐὰν νηστεύσητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις ἢ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ ἰδοὺ ἑβδομήκοντα ἔτη, μὴ νηστείαν νενηστεύκατέ
6 μοι; Καὶ ἐὰν φάγητε [f] ἢ πίητε, οὐχ ὑμεῖς [g] ἔσθετε καὶ πίνετε;
7 Οὐχ οὗτοι οἱ [h] λόγοι οὓς ἐλάλησε Κύριος ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν, ὅτε ἦν Ἱερουσαλὴμ κατοικουμένη καὶ εὐθηνοῦσα, καὶ αἱ πόλεις [i] κυκλόθεν αὐτῆς, καὶ ἡ ὀρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατῳκεῖτο;

8,9 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν, λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Κρῖμα δίκαιον [k] κρίνετε, καὶ ἔλεος καὶ
10 οἰκτιρμὸν ποιεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ χήραν καὶ ὀρφανὸν καὶ προσήλυτον καὶ πένητα μὴ καταδυναστεύετε, καὶ κακίαν ἕκαστος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μὴ μνησικακείτω ἐν ταῖς
11 καρδίαις ὑμῶν. Καὶ [l] ἠπείθησαν τοῦ προσέχειν, καὶ ἔδωκαν νῶτον παραφρονοῦντα, καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν ἐβάρυναν τοῦ μὴ εἰσα-
12 κούειν· καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἔταξαν ἀπειθῆ τοῦ μὴ [m] εἰσακούειν τοῦ νόμου μου, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐξαπέστειλε Κύριος παντοκράτωρ ἐν πνεύματι αὐτοῦ ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν· καὶ ἐγένετο [n] ὀργὴ μεγάλη παρὰ Κυρίου παντο-
13 κράτορος. Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον εἶπε καὶ οὐκ [o] εἰσήκουσαν, οὕτως κεκράξονται καὶ οὐ μὴ [p] εἰσακούσω, λέγει Κύριος παν-
14 τοκράτωρ. Καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἃ οὐκ ἔγνωσαν· καὶ ἡ γῆ ἀφανισθήσεται κατόπισθεν αὐτῶν ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναστρέφοντος· καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανισμόν.

8 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος, λέγων, Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, [q] Ἐζήλωκα τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν Σιὼν
3 ζῆλον μέγαν, καὶ θυμῷ μεγάλῳ [q] ἐζήλωκα αὐτήν. Τάδε λέγει Κύριος, [r] Ἐπιστρέψω ἐπὶ Σιὼν καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ

---

[d] ἐποίησαν. [e] Εἰπὲ πρὸς πάντα. [f] καὶ. [g] ἐσθίετε καὶ ὑμεῖς πίνετε; [h] λόγοι εἰσὶν. [i] αὐτῶν κυκλόθεν. [k] κρίνατε. [l] ἠπείθησαν. [m] εἰσακοῦσαι. [n] ὀρμὴ. [o] εἰσήκουσαν αὐτοῦ. [p] εἰσακούσω αὐτῶν. [q] ἐζήλωσα. [r] καὶ ἐπιστρέψω.

Ἱερουσαλὴμ, καὶ κληθήσεται [s] ἡ Ἱερουσαλὴμ πόλις ἀληθινὴ, καὶ
4 τὸ ὄρος Κυρίου παντοκράτορος ὄρος ἅγιον. Τάδε λέγει Κύριος
παντοκράτωρ, Ἔτι καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν
ταῖς πλατείαις Ἱερουσαλὴμ, ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν
5 [t] τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ πλήθους ἡμερῶν. Καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς
πόλεως πλησθήσονται παιδαρίων καὶ κορασίων παιζόντων ἐν
6 ταῖς πλατείαις αὐτῆς. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, [u] Εἰ
ἀδυνατήσει ἐνώπιον τῶν καταλοίπων τοῦ λαοῦ τούτου ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιόν [x] μου ἀδυνατήσει; λέγει Κύριος
7 παντοκράτωρ. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἰδοὺ ἐγὼ
[y] σώζω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν,
8 καὶ εἰσάξω αὐτοὺς καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ἔσονται [z] ἐμοὶ εἰς λαὸν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ
καὶ ἐν δικαιοσύνῃ.

9 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Κατισχυέτωσαν αἱ χεῖρες
ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους τού-
τους ἐκ στόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελίωται ὁ
οἶκος Κυρίου παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ᾠκοδόμηται.
10 Διότι πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔσται
εἰς ὄνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ [a] ὑπάρξει, καὶ τῷ ἐκπο-
ρευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔσται εἰρήνη ἀπὸ τῆς
θλίψεως· καὶ ἐξαποστελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον ἐπὶ
11 τὸν πλησίον αὐτοῦ. Καὶ νῦν οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν
ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει Κύριος παν-
12 τοκράτωρ, ἀλλ' ἢ δείξω εἰρήνην· ἡ ἄμπελος δώσει τὸν καρπὸν
αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς δώσει
τὴν δρόσον αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοίποις τοῦ
13 λαοῦ μου [b] τούτου ταῦτα πάντα. Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον ἦτε ἐν
κατάρᾳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν [c] ὁ οἶκος Ἰούδα καὶ [d] οἶκος Ἰσραὴλ, οὕτως
διασώσω ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε ἐν εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε καὶ κατισχύετε
14 ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. Διότι τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ,
[e] Ὃν τρόπον διενοήθην τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν τῷ παροργίσαι με
τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μετε-

---

[s] ἡ om. [t] τῇ om. [u] διότι εἰ. [x] ἐμοῦ. [y] ἀνασώζω.
[z] μοι. [a] ὑπάρχει. [b] τούτου om. [c] ὁ om. [d] ὁ οἶκος.

15 νόησα, οὕτως παρατέταγμαι καὶ διανενόημαι ἐν ταῖς ἡμέραις
ταύταις τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν οἶκον
Ἰούδα· θαρσεῖτε.
16 Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς
τὸν πλησίον αὐτοῦ, [e] ἀλήθειαν καὶ κρῖμα [f] εἰρηνικὸν κρίνατε ἐν
17 ταῖς πύλαις ὑμῶν, καὶ ἕκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ
μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ ὅρκον ψευδῆ μὴ ἀγα-
πᾶτε· διότι ταῦτα πάντα ἐμίσησα, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.
18 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου παντοκράτορος πρὸς μὲ, λέγων,
19 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Νηστεία ἡ τετρὰς καὶ νηστεία
ἡ πέμπτη καὶ νηστεία ἡ ἑβδόμη καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται
τῷ οἴκῳ Ἰούδα εἰς χαρὰν [g] καὶ εὐφροσύνην καὶ εἰς ἑορτὰς
ἀγαθὰς, καὶ εὐφρανθήσεσθε, καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην
20 ἀγαπήσατε. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἔτι ἥξουσι λαοὶ
21 πολλοὶ καὶ κατοικοῦντες πόλεις πολλὰς, καὶ συνελεύσονται
κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς μίαν πόλιν, λέγοντες, Πορευθῶμεν
δεηθῆναι τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον
22 Κυρίου παντοκράτορος, πορεύσομαι κἀγώ· καὶ ἥξουσι λαοὶ πολ-
λοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον Κυρίου παντοκρά-
τορος ἐν Ἱερουσαλὴμ, [h] καὶ ἐξιλάσασθαι τὸ πρόσωπον Κυρίου.
23 Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐὰν
ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν,
καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ἰουδαίου, λέγοντες,
Πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι [i] ὁ Θεὸς μεθ'
ὑμῶν ἐστι.

9 Λῆμμα λόγου Κυρίου, ἐν γῇ [k] Σεδρὰχ καὶ Δαμασκοῦ θυσία
αὐτοῦ, διότι Κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους καὶ πάσας φυλὰς τοῦ
2 Ἰσραήλ. Καὶ [l] ἐν Ἡμὰθ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς Τύρος καὶ Σι-
3 δὼν, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα. Καὶ ᾠκοδόμησε Τύρος ὀχυ-
ρώματα [m] αὐτῇ, καὶ ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν, καὶ συνή-
4 γαγε [n] χρυσίον ὡς πηλὸν ὁδῶν. [n] Καὶ διὰ τοῦτο Κύριος κλη-
ρονομήσει [o] αὐτοὺς, καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν δύναμιν αὐτῆς,
5 καὶ αὕτη ἐν πυρὶ καταναλωθήσεται. Ὄψεται Ἀσκάλων καὶ

---

[e] ἀλήθειαν om. [f] δίκαιον κρίνετε. [g] καὶ εἰς εὐ. [h] καὶ τοῦ ἐξ. [i] Θεὸς μετὰ σοῦ ἐστιν. [k] Σεδρὰκ. [l] ἐν om. [m] ἑαυτῇ. [n] Καὶ om. [o] αὐτὴν, καὶ κατάξει εἰς θ. τὴν δ.

φοβηθήσεται, καὶ Γάζα καὶ ὀδυνηθήσεται σφόδρα, καὶ Ἀκκάρων, ὅτι ᾐσχύνθη [p] ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς· καὶ ἀπολεῖται
6 βασιλεὺς ἐκ Γάζης, καὶ Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῇ. Καὶ κατοικήσουσιν ἀλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ὕβριν ἀλλο-
7 φύλων, καὶ ἐξαρῶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκ στόματος αὐτῶν καὶ τὰ βδελύγματα [q] αὐτῶν ἐκ μέσου ὀδόντων αὐτῶν· καὶ ὑπολειφθήσονται καὶ οὗτοι τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χιλίαρχος ἐν
8 Ἰούδᾳ, καὶ Ἀκκάρων ὡς ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὑποστήσομαι τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα, τοῦ μὴ διαπορεύεσθαι μηδὲ ἀνακάμπτειν, καὶ οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐπ᾽ αὐτοὺς οὐκέτι ἐξελαύνων, διότι νῦν ἑώρακα [r] ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου.

9 Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἰερουσαλήμ· ἰδοὺ ὁ [s] βασιλεὺς ἔρχεταί σοι δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς πραΰς
10 καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. Καὶ ἐξολοθρεύσει ἅρματα ἐξ Ἐφραὶμ καὶ ἵππον ἐξ Ἰερουσαλὴμ, καὶ [t] ἐξολοθρεύσεται τόξον πολεμικὸν, καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθνῶν· καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης, καὶ ποταμῶν διεκ-
11 βολὰς γῆς. Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης [u] σου ἐξαπέστειλας
[x] δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ.
12 [y] Καθήσεσθε ἐν ὀχυρώμασι δέσμιοι τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ
13 μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι, διότι ἐνέτεινά σε, Ἰούδα, ἐμαυτῷ [z] τόξον, ἔπλησα τὸν Ἐφραὶμ, καὶ
[a] ἐξεγερῶ τὰ τέκνα σου, Σιὼν, ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων,
14 καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ῥομφαίαν μαχητοῦ, καὶ Κύριος ἔσται ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ βολὶς, καὶ Κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγγι σαλπιεῖ, καὶ πορεύσεται ἐν σάλῳ
15 ἀπειλῆς αὐτοῦ. Κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ [b] αὐτοὺς, καὶ καταναλώσουσιν αὐτοὺς καὶ καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις σφενδόνης, καὶ ἐκπίονται [c] αὐτοὺς ὡς οἶνον, καὶ πλήσουσι [d] τὰς
16 φιάλας ὡς θυσιαστήριον, καὶ σώσει αὐτοὺς Κύριος [e] ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ, διότι λίθοι

---

[p] τῆς ἐλπίδος αὐτῆς· καὶ ἀπολεῖται βασιλεία ἀπὸ Γάζης. [q] αὐτοῦ. [r] ἐν om. [s] βασιλεύς σου. [t] ἐξολεθρευθήσεται. [u] σου om. [x] τοὺς δεσμίους. [y] Καὶ θήσονται ἐν ὀχ. [z] εἰς τόξον. [a] ἐπεγερῶ. [b] αὐτῶν, καὶ καταναλώσωσιν. [c] τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς. [d] ὡς φιάλας θυσ. [e] ὁ Θεὸς αὐτῶν om.

17 ἅγιοι κυλίονται [f] ἐπὶ γῆς αὐτοῦ. Ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ εἴ τι καλὸν [g] αὐτοῦ, σῖτος νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς παρθένους.

10 Αἰτεῖσθε παρὰ Κυρίου ὑετὸν καθ' ὥραν, πρώϊμον καὶ ὄψιμον· Κύριος ἐποίησε φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσει
2 αὐτοῖς, ἑκάστῳ βοτάνην ἐν ἀγρῷ. Διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κόπους καὶ οἱ μάντεις ὁράσεις ψευδεῖς, καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλάλουν, μάταια παρεκάλουν· διὰ τοῦτο ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα, καὶ ἐκακώθησαν [h] διότι οὐκ ἦν ἴασις.
3 Ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυμός μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ἐπισκέψομαι· καὶ [i] ἐπισκέψεται Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τάξει αὐτοὺς ὡς ἵππον εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, καὶ [k] ἀπ' αὐτοῦ
4 ἐπέβλεψε, καὶ [k] ἀπ' αὐτοῦ ἔταξε, καὶ [k] ἀπ' αὐτοῦ [l] τόξον ἐν θυμῷ, [k] ἀπ' αὐτοῦ ἐξελεύσεται πᾶς ὁ [m] ἐξελαύνων ἐν τῷ αὐτῷ.
5 Καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ παρατάξονται, διότι [n] Κύριος μετ' αὐτῶν· καὶ
6 καταισχυνθήσονται ἀναβάται ἵππων· καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσὴφ σώσω, καὶ κατοικιῶ αὐτούς, ὅτι [o] ἠγάπησα αὐτούς, καὶ ἔσονται ὃν τρόπον οὐκ ἀπεστρεψάμην αὐτούς· διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ ἐπακούσομαι
7 αὐτοῖς· καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τοῦ Ἐφραΐμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν [p] ὄψονται, καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ χαρεῖται ἡ καρδία αὐτῶν ἐπὶ τῷ
8 Κυρίῳ. Σημανῶ [q] αὐτοῖς καὶ εἰσδέξομαι αὐτούς, διότι λυτρώσομαι αὐτούς, καὶ πληθυνθήσονται καθότι ἦσαν πολλοί.
9 Καὶ σπερῶ αὐτοὺς [r] ἐν λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνησθήσονταί
10 μου, [s] ἐκθρέψουσι τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἐπιστρέψουσι. Καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτούς, καὶ εἰς τὴν Γαλααδῖτιν καὶ εἰς τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς.

---

[f] ἐπὶ τῆς γῆς. [g] παρ' αὐτοῦ. [h] ὅτι. [i] ἐπισκέπτεται.
[k] ἐξ. [l] τὸ τόξον. [m] ἐλαύνων. [n] Κύριος παντοκράτωρ.
[o] ἠγάπηκα αὐτούς, καὶ ἔσται. [p] ὄψεται, καὶ εὐφρανθήσεται.
[q] αὐτούς. [r] ἐν ἀλλήλοις. [s] καὶ ἐκθρέψουσιν.

11 Καὶ διελεύσονται ἐν θαλάσσῃ στενῇ, καὶ πατάξουσιν ἐν θα-
λάσσῃ κύματα, καὶ [t] ξηρανθήσεται πάντα τὰ βάθη ποταμῶν,
καὶ ἀφαιρεθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυρίων, καὶ σκῆπτρον Αἰ-
12 γύπτου περιαιρεθήσεται. Καὶ κατισχύσω αὐτοὺς ἐν Κυρίῳ
Θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχήσονται, λέγει
Κύριος.

11 Διάνοιξον ὁ Λίβανος τὰς θύρας σου, καὶ καταφαγέτω πῦρ
2 τὰς κέδρους σου. Ὀλολυξάτω πίτυς, διότι πέπτωκε κέδρος,
ὅτι μεγάλως μεγιστᾶνες ἐταλαιπώρησαν· ὀλολύξατε δρύες τῆς
Βασανίτιδος, ὅτι κατεσπάσθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος.
3 Φωνὴ θρηνούντων ποιμένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλω-
σύνη αὐτῶν· φωνὴ ὠρυομένων λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκε τὸ
4 φρύαγμα τοῦ Ἰορδάνου. Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ,
5 Ποιμαίνετε τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς, ἃ οἱ κτησάμενοι κατέ-
σφαζον καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον,
Εὐλογητὸς Κύριος, καὶ πεπλουτήκαμεν· καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν
6 οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπ᾽ αὐτοῖς. Διὰ τοῦτο οὐ φείσομαι οὐκέτι
ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, λέγει [u] Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
παραδίδωμι τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον εἰς χεῖρα τοῦ πλησίον
αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρα βασιλέως αὐτοῦ, καὶ κατακόψουσι τὴν
7 γῆν, καὶ οὐ μὴ [x] ἐξέλωμαι ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ ποιμανῶ τὰ
πρόβατα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν [y] Χαναανῖτιν· καὶ λήψομαι ἐμαυτῷ
δύο ῥάβδους, τὴν [z] μὲν μίαν ἐκάλεσα Κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν
8 ἐκάλεσα Σχοίνισμα, καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα, καὶ ἐξαρῶ τοὺς
τρεῖς ποιμένας ἐν μηνὶ ἑνὶ, καὶ βαρυνθήσεται ἡ ψυχή μου ἐπ᾽
9 αὐτοὺς, καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρύοντο ἐπ᾽ ἐμέ. Καὶ
εἶπα, Οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς· τὸ ἀποθνῆσκον ἀποθνησκέτω, καὶ τὸ
ἐκλεῖπον [a] ἐκλιπέτω καὶ τὰ κατάλοιπα κατεσθιέτωσαν ἕκαστος
τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ.
10 Καὶ λήψομαι τὴν ῥάβδον μου τὴν καλὴν, καὶ ἀπορρίψω
αὐτὴν, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου ἣν διεθέμην πρὸς
11 πάντας τοὺς λαοὺς, καὶ [b] διασκεδασθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
καὶ γνώσονται οἱ Χαναναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενά [c] μοι,

[t] ξηρανθήσονται. [u] Κύριος παντοκράτωρ. [x] ἐξελοῦμαι. [y] Χαναναῖτιν. [z] μὲν om. [a] ἐκλειπέτω. [b] διασκεδασθήσονται. [c] μοι om.

12 διότι λόγος Κυρίου ἐστί. Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτοὺς, Εἰ καλὸν
ἐνώπιον ὑμῶν ἐστι, [d] δότε τὸν μισθόν μου, ἢ ἀπείπασθε· καὶ
13 ἔστησαν τὸν μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς. Καὶ εἶπε Κύ-
ριος πρὸς μὲ, Κάθες αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ [e] σκέψομαι
εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπὲρ αὐτῶν· καὶ ἔλα-
βον τοὺς τριάκοντα ἀργυροῦς καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς [f] τὸν
14 οἶκον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ ἀπέρριψα τὴν ῥάβδον
τὴν δευτέραν τὸ Σχοίνισμα, τοῦ διασκεδάσαι τὴν [g] κατάσχεσιν
ἀναμέσον Ἰούδα καὶ ἀναμέσον [h] Ἰσραήλ.
15 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἔτι λάβε σεαυτῷ [i] σκεύη ποι-
16 μενικὰ ποιμένος ἀπείρου, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ποιμένα ἐπὶ
τὴν γῆν, τὸ ἐκλιμπάνον οὐ μὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ [k] ἐσκορ-
πισμένον οὐ μὴ ζητήσῃ, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσῃ-
ται, καὶ τὸ ὁλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνῃ, καὶ τὰ κρέα τῶν
ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ τοὺς ἀστραγάλους αὐτῶν [l] ἐκστρέ-
17 ψει. Ὦ οἱ ποιμαίνοντες τὰ μάταια, [m] καταλελοιπότες τὰ
πρόβατα, μάχαιρα ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν
ὀφθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ, ὁ βραχίων αὐτοῦ ξηραινόμενος
ξηρανθήσεται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς αὐτοῦ ἐκτυφλούμενος
ἐκτυφλωθήσεται.

12 Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος, ἐκτεί-
νων οὐρανὸν καὶ θεμελιῶν γῆν, καὶ πλάσσων πνεῦμα [n] ἀνθρώ-
2 που ἐν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς πρόθυρα
σαλευόμενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ [o] ἔσται
περιοχὴ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.
3 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἱερουσαλὴμ
λίθον καταπατούμενον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· πᾶς ὁ καταπατῶν
αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίξεται, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ' αὐτὴν
4 πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος
παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκστάσει, καὶ τὸν ἀνα-
βάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει, ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα δια-

---

[d] δότε στήσαντες. [e] σκέψαι αὐτὸ εἰ. [f] τὸν om. [g] δια-
θήκην μου. [h] τοῦ Ἰσραήλ. [i] σκεῦος ποιμένος ἀπείρου ποι-
μενικά. [k] διεσκορπισμένον. [l] ἐκτρίψει. [m] καὶ οἱ κατα-
λελοιπότες. [n] αὐτοῦ. [o] καὶ ἔσται.

νοίξω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν
5 πατάξω ἐν ἀποτυφλώσει. Καὶ ἐροῦσιν οἱ χιλίαρχοι Ἰούδα
ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, Εὑρήσομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας
Ἱερουσαλὴμ ἐν Κυρίῳ παντοκράτορι Θεῷ αὐτῶν.
6 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τοὺς χιλιάρχους Ἰούδα ὡς δα-
λὸν πυρὸς ἐν ξύλοις, καὶ ὡς λαμπάδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ
καταφάγονται ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς
κυκλόθεν, καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλὴμ ἔτι καθ' ἑαυτὴν [p] ἐν
7 Ἱερουσαλὴμ, καὶ σώσει Κύριος τὰ σκηνώματα Ἰούδα καθὼς
ἀπ' ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλύνηται καύχημα οἴκου Δαυὶδ, καὶ
8 [q] ἔπαρσις τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὸν [r] Ἰούδα. Καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ Κύριος ὑπὲρ τῶν κατοι-
κούντων Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ ὡς [s] Δαυὶδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυὶδ ὡς οἶκος Θεοῦ, ὡς ἄγγε-
λος Κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν.
9 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ζητήσω [t] ἐξᾶραι πάντα τὰ
10 ἔθνη τὰ [u] ἐρχόμενα ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον
Δαυὶδ καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ πνεῦμα χάριτος
καὶ οἰκτιρμοῦ· καὶ ἐπιβλέψονται πρὸς μὲ, ἀνθ' ὧν κατωρχή-
σαντο· καὶ κόψονται ἐπ' [x] αὐτὸν κοπετὸν ὡς ἐπ' [y] ἀγαπητῷ,
11 καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην ὡς ἐπὶ [z] τῷ πρωτοτόκῳ. Ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς
12 κοπετὸς ῥοῶνος ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου, καὶ κόψεται ἡ γῆ
κατὰ φυλὰς φυλάς· [a] φυλὴ οἴκου Δαυὶδ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ
γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Νάθαν καθ' ἑαυτὴν,
13 καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Λευὶ καθ'
ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ τοῦ Συμεὼν
14 καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. Πᾶσαι [b] αἱ
ὑπολελειμμέναι φυλαὶ, φυλὴ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐ-
τῶν καθ' ἑαυτάς.
13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος [c] τῷ οἴκῳ

---

[p] ἐν Ἱερουσαλὴμ om. [q] ἐπάρξεις. [r] Ἰούδαν. [s] Δαυὶδ, ὁ δὲ om. [t] τοῦ ἐξᾶραι. [u] ἐπερχόμενα. [x] αὐτοὺς. [y] ἀγαπητὸν. [z] τῷ om. [a] φυλὴ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ. [b] αἱ φυλαὶ αἱ ὑπολελειμμέναι. [c] ἐν τῷ.

Δαυὶδ, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ εἰς τὴν μετακίνησιν
καὶ εἰς τὸν [d] χωρισμόν.
2 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος [e] σαβαὼθ, ἐξ-
ολοθρεύσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔτι
αὐτῶν ἔσται μνεία· καὶ τοὺς ψευδοπροφήτας καὶ τὸ πνεῦμα
3 τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρῶ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἔσται ἐὰν προφη-
τεύσῃ ἄνθρωπος ἔτι, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ
ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες [f] αὐτὸν, Οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῆ
ἐλάλησας [g] ἐπ᾽ ὀνόματι Κυρίου· καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ
πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, ἐν
4 τῷ προφητεύειν αὐτόν. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καται-
σχυνθήσονται οἱ προφῆται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, ἐν
τῷ προφητεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνδύσονται δέρριν τριχίνην, ἀνθ᾽
5 ὧν ἐψεύσαντο, καὶ ἐρεῖ, Οὐκ εἰμὶ προφήτης ἐγὼ, διότι [h] ἄν-
θρωπος ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέ
6 με ἐκ νεότητός μου. Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτὸν, Τί αἱ πληγαὶ αὗται
ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ, [A] Ας ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ
[i] τῷ ἀγαπητῷ μου.
7 Ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ [k] τοὺς ποιμένας μου καὶ ἐπὶ ἄν-
δρα πολίτην [l] μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· [m] πατάξατε
τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκσπάσατε τὰ πρόβατα· καὶ ἐπάξω τὴν
8 χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς [n] μικρούς. Καὶ ἔσται [o] ἐν πάσῃ τῇ γῇ,
λέγει Κύριος, τὰ δύο μέρη αὐτῆς ἐξολοθρευθήσεται καὶ ἐκλεί-
9 ψει, τὸ δὲ τρίτον ὑπολειφθήσεται ἐν αὐτῇ. Καὶ διάξω τὸ
τρίτον διὰ πυρὸς, καὶ πυρώσω αὐτοὺς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύ-
ριον, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον· αὐτὸς
ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου, κἀγὼ ἐπακούσομαι αὐτῷ καὶ ἐρῶ,
Λαός μου οὗτός ἐστι, καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, Κύριος ὁ Θεός μου.
14 Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται [p] Κυρίου, καὶ διαμερισθήσονται τὰ
2 σκῦλά σου ἐν σοὶ, καὶ ἐπισυνάξω πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ Ἰερου-
σαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἁλώσεται ἡ πόλις, καὶ διαρπαγήσονται

---

[d] ῥαντισμόν. [e] σαβαὼθ om. [f] αὐτὸν, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν· οὐ. [g] ἐν. [h] ἄνθρωπος—ὅτι om. [i] τοῦ ἀγαπητοῦ. [k] τὸν ποιμένα. [l] αὐτοῦ. [m] πάταξον τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. [n] ποιμένας. [o] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [p] τοῦ Κυρίου.

αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται, καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ
3 μου οὐ μὴ ἐξολοθρευθῶσιν ἐκ τῆς πόλεως. Καὶ ἐξελεύσεται Κύριος καὶ παρατάξεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις, καθὼς [q] ἡμέρα παρατάξεως αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.

4 Καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν [r] τὸ κατέναντι Ἰερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν· καὶ σχισθήσεται τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς [s] καὶ θάλασσαν, χάος μέγα σφόδρα· καὶ κλινεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς [t] τὸν βορρᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς
5 νότον· καὶ [u] φραχθήσεται ἡ φάραγξ τῶν ὀρέων μου, καὶ ἐγκολληθήσεται φάραγξ ὀρέων ἕως [x] Ἰασὸδ, καὶ ἐμφραχθήσεται καθὼς ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ [y] συσσεισμοῦ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα· καὶ ἥξει Κύριος ὁ Θεός μου
6 καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ. [z] Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ
7 ἡμέρᾳ, οὐκ ἔσται φῶς, καὶ [a] ψύχη καὶ πάγος ἔσται [b] μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα
8 καὶ οὐ νύξ· [c] καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἰερουσαλὴμ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην, καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν [d] ἔαρι ἔσται οὕ-
9 τως. Καὶ ἔσται Κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος εἷς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕν,
10 [e] κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν καὶ τὴν ἔρημον ἀπὸ [f] Γαβὲ ἕως Ῥεμμὼν κατὰ νότον Ἰερουσαλήμ. Ῥαμὰ δὲ ἐπὶ τόπου μενεῖ, ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμὶν ἕως [g] τοῦ τόπου τῆς πύλης τῆς πρώτης, ἕως τῆς πύλης [h] τῶν γωνιῶν, καὶ ἕως τοῦ πύργου Ἀνα-
11 μεὴλ, [i] ἕως τῶν ἀπολημνίων τοῦ βασιλέως [k] κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀνάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ κατοικήσει Ἰερουσαλὴμ πεποιθότως.

---

[q] ἡμέραι. [r] τὸ κατέναντι—ἐλαιῶν om. [s] καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς θάλασσαν. [t] τὸν om. [u] ἐμφραχθήσεται φάραγξ ὀρέων μου. [x] Ἀσαὴλ, καθὼς. [y] σεισμοῦ. [z] Καὶ ἔσται om. [a] ψῦχος. [b] μία ἡμέρα. [c] καὶ om. [d] ἀέρει. [e] κυκλοῦν. [f] Γαβεὲ. [g] τοῦ τόπου om. [h] τῶν om. [i] καὶ ἕως τῶν ὑπολημνίων. [k] κατοικοῦσιν.

12 Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις ἣν κόψει Κύριος πάντας τοὺς
λαοὺς ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἰερουσαλήμ· τακήσονται αἱ
σάρκες αὐτῶν, [l] ἑστηκότων ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτῶν ῥυήσονται [m] ἐκ τῶν ὀπῶν αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα
13 αὐτῶν τακήσεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. Καὶ ἔσται ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκστασις Κυρίου μεγάλη ἐπ᾽ αὐτούς· καὶ [n] ἐπι-
λήψονται ἕκαστος τῆς χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ συμ-
πλακήσεται ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς [o] τὴν χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ.
14 Καὶ [p] Ἰούδας παρατάξεται ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ συνάξει τὴν
ἰσχὺν πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ
15 ἱματισμὸν εἰς πλῆθος σφόδρα. [q] Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις
τῶν ἵππων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων
καὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις,
κατὰ τὴν πτῶσιν ταύτην.
16 Καὶ ἔσται, ὅσοι [r] ἐὰν καταλειφθῶσιν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν
τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἀναβήσονται κατ᾽ ἐνιαυτὸν,
τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ τοῦ
17 [s] ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. Καὶ ἔσται, ὅσοι ἐὰν
μὴ [t] ἀναβῶσιν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἰερουσαλὴμ,
τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ οὗτοι
18 ἐκείνοις προστεθήσονται. Ἐὰν δὲ φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῇ
μηδὲ [u] ἔλθῃ, καὶ ἐπὶ τούτους ἔσται ἡ πτῶσις ἣν πατάξει Κύ-
ριος πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἂν μὴ ἀναβῇ τοῦ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν
19 τῆς σκηνοπηγίας. Αὕτη [x] ἔσται ἡ ἁμαρτία Αἰγύπτου καὶ ἡ
ἁμαρτία πάντων τῶν ἐθνῶν, [y] ὃς ἂν μὴ ἀναβῇ [z] ἑορτάσαι τὴν
ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας.
20 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου
ἅγιον τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἔσονται οἱ λέβητες [a] ἐν
τῷ οἴκῳ Κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου.
21 Καὶ ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδᾳ [b] ἅγιος
τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἥξουσι πάντες οἱ θυσιάζοντες,

---

[l] ἑστηκότων αὐτῶν. [m] ἀπὸ. [n] ἐπιλήμψεται. [o] τὴν om.
[p] ὁ Ἰούδας. [q] Καὶ om. [r] ἂν καταλημφθῶσιν. [s] ἑορτάζειν.
[t] ἀναβῶσιν ἐκεῖ. [u] ἔλθῃ ἐκεῖ, ἐπὶ. [x] ἐστὶν. [y] ὅσα ἐὰν.
[z] τοῦ ἑορτάσαι. [a] οἱ ἐν. [b] ἅγιον.

καὶ λήψονται ἐξ αὐτῶν καὶ ἐψήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔσται Χαναναῖος [c] ἔτι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντοκράτορος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. ΙΑ΄.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΙΒ΄.

1 ΛΗΜΜΑ λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλου
2 αὐτοῦ, Θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν. Ἠγάπησα ὑμᾶς, λέγει Κύριος· καὶ εἴπατε, Ἐν τίνι ἠγάπησας ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ἠσαῦ τοῦ Ἰακὼβ, λέγει Κύριος, καὶ ἠγάπησα
3 τὸν Ἰακὼβ, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα; καὶ ἔταξα τὰ ὅρια αὐτοῦ εἰς ἀφανισμὸν καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς δώματα ἐρή-
4 μου. Διότι ἐρεῖ, Ἡ Ἰδουμαία κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψωμεν καὶ ἀνοικοδομήσωμεν τὰς [d] ἐρήμους, τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἐγὼ καταστρέψω· καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς ὅρια ἀνομίας, καὶ λαὸς ἐφ' ὃν πα-
5 ρατέτακται Κύριος ἕως αἰῶνος. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε, Ἐμεγαλύνθη Κύριος ὑπεράνω τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραήλ.

6 Υἱὸς δοξάζει πατέρα, καὶ δοῦλος τὸν κύριον [e] ἑαυτοῦ· καὶ εἰ πατήρ εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστιν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ Κύριός εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστιν ὁ φόβος μου; λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου, καὶ εἴπατε,
7 Ἐν τίνι ἐφαυλίσαμεν τὸ ὄνομά σου; Προσάγοντες πρὸς τὸ θυσιαστήριόν μου ἄρτους ἠλισγημένους, καὶ εἴπατε, Ἐν τίνι ἠλισγήσαμεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, Τράπεζα Κυρίου
8 ἠλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα [f] ἐξουδενώσατε. Διότι ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν εἰς [g] θυσίας, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν προσαγάγητε χωλὸν ἢ ἄρρωστον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ

---

[c] οὐκέτι. [d] ἠρημωμένας. [e] αὐτοῦ. [f] βρώματα ἐξουδενωμένα. [g] θυσίαν.

h αὐτῷ τῷ ἡγουμένῳ σου, εἰ προσδέξεταί i σε, εἰ λήψεται
9 πρόσωπόν σου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Καὶ νῦν ἐξιλάσκεσθε τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, καὶ δεήθητε αὐτοῦ. Ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονε ταῦτα, εἰ λήψομαι ἐξ ὑμῶν πρόσωπα
10 ὑμῶν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ; Διότι καὶ ἐν ὑμῖν συγκλεισθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψεται τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν· οὐκ ἔστι μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν.
11 Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου k καὶ ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα l προσάγεται τῷ ὀνόματί μου, καὶ θυσία καθαρά· διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.
12 Ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε αὐτὸ ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, Τράπεζα Κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα m ἐξουδένωται βρώ-
13 ματα αὐτοῦ· καὶ εἴπατε, Ταῦτα ἐκ κακοπαθείας ἐστὶ, καὶ ἐξεφύσησα αὐτὰ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ εἰσεφέρετε n ἁρπάγματα καὶ τὰ χωλὰ καὶ τὰ ἐνοχλούμενα· καὶ ἐὰν φέρητε o τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν,
14 λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Καὶ ἐπικατάρατος, ὃς ἦν δυνατὸς, καὶ ὑπῆρχεν p ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν, καὶ εὐχὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θύει διεφθαρμένον τῷ Κυρίῳ· διότι βασιλεὺς μέγας ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσι.

2 Καὶ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς, οἱ ἱερεῖς, ἐὰν μὴ q ἀκούσητε, καὶ ἐὰν μὴ θῆσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ ὀνόματί μου, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ ἐξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὴν κατάραν, καὶ ἐπικαταράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ καταράσομαι αὐτήν· καὶ διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε
3 εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὦμον, καὶ σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον r ἑορ-
4 τῶν ὑμῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς s εἰς τὸ αὐτό. Καὶ ἐπιγνώσεσθε,

---

h αὐτὸ. i αὐτὸ. k καὶ om. l προσαγάγετε ἐπὶ τῷ. m ἐξουδένωνται. n τὰ ἁρπάγματα. o τὴν om. p αὐτῷ ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτῷ. q ὑπακούσητε. r ἑορτῆς. s ἐπὶ τὸ.

διότι [t] ἐγὼ ἐξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, τοῦ εἶναι τὴν διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευίτας, λέγει Κύριος παν-
5 τοκράτωρ. Ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαί με, καὶ ἀπὸ
6 προσώπου [u] ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν. Νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὑρέθη ἐν χείλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη μετ' ἐμοῦ, καὶ
7 πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας, ὅτι χείλη ἱερέως φυλάξεται γνῶσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ, διότι
8 ἄγγελος Κυρίου παντοκράτορός ἐστιν. Ὑμεῖς δὲ ἐξεκλίνατε ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἠσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ, [x] διεφθείρατε
9 τὴν διαθήκην τοῦ Λευὶ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Κἀγὼ δέδωκα ὑμᾶς ἐξουδενωμένους καὶ ἀπερριμμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀνθ' ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξασθε τὰς ὁδούς μου, ἀλλὰ ἐλαμ-
10 βάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ. Οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων [y] ὑμῶν; οὐχὶ Θεὸς εἷς ἔκτισεν [z] ὑμᾶς; τί ὅτι ἐγκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βεβηλῶσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν;

11 Ἐγκατελείφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ, διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας τὰ ἅγια Κυρίου
12 ἐν οἷς ἠγάπησε, καὶ ἐπετήδευσεν εἰς θεοὺς ἀλλοτρίους. Ἐξολοθρεύσει Κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἕως καὶ ταπεινωθῇ ἐκ σκηνωμάτων Ἰακὼβ, καὶ ἐκ [a] προσαγόντων θυ-
13 σίαν τῷ Κυρίῳ παντοκράτορι. Καὶ ταῦτα ἃ ἔμισουν ἐποιεῖτε· ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων· ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν;

14 Καὶ εἴπατε, [b] Ἕνεκεν τίνος; ὅτι Κύριος διεμαρτύρατο ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον γυναικὸς νεότητός σου ἣν ἐγκατέ-
15 λιπες, καὶ αὕτη κοινωνός σου καὶ γυνὴ διαθήκης σου. [c] Καὶ οὐ καλὸν ἐποίησε; καὶ ὑπόλειμμα πνεύματος αὐτοῦ· καὶ εἴπατε, Τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ Θεός; καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ

---

[t] ἐγὼ Κύριος. [u] τοῦ ὀνόματός. [x] καὶ διέφθειρα. [y] ἡμᾶς; [z] ἡμῶν; [a] προσαγαγόντων θυσίαν Κυρίῳ. [b] Ἕνεκα τίνος; ὁ Κύριος. [c] Καὶ οὐκ ἄλλος.

πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπῃς,
16 ἀλλὰ ἐὰν μισήσας ἐξαποστείλῃς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς [d] τοῦ
Ἰσραὴλ, καὶ καλύψει ἀσέβεια ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου, λέγει
Κύριος παντοκράτωρ· καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν,
17 καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπητε οἱ [e] παροξύναντες τὸν Θεὸν ἐν τοῖς
λόγοις ὑμῶν· καὶ εἴπατε, Ἐν τίνι [f] παρωξύναμεν αὐτόν; ἐν
τῷ λέγειν ὑμᾶς, Πᾶς ποιῶν πονηρὸν, καλὸν ἐνώπιον Κυρίου,
καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησε, καὶ ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς τῆς δι-
καιοσύνης;

3 Ἰδοὺ [g] ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται
ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν [h] ἑαυ-
τοῦ Κύριος ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης ὃν
2 ὑμεῖς θέλετε· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Καὶ
τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; [i] ἢ τίς ὑποστήσεται ἐν
τῇ ὀπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευ-
3 τηρίου καὶ ὡς ποιὰ πλυνόντων. [k] Καθιεῖται χωνεύων καὶ
καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρίσει
τοὺς υἱοὺς Λευὶ, καὶ [l] χεεῖ αὐτοὺς ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ τὸ
ἀργύριον· καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δι-
4 καιοσύνῃ. Καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ θυσία Ἰούδα καὶ Ἰερου-
σαλὴμ, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος καὶ καθὼς τὰ ἔτη τὰ
5 ἔμπροσθεν. Καὶ προσάξω [m] πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι
μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακοὺς καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας καὶ
ἐπὶ τοὺς ὀμνύοντας τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει καὶ ἐπὶ τοὺς
ἀποστεροῦντας μισθὸν μισθωτοῦ καὶ τοὺς καταδυναστεύοντας
χήραν καὶ τοὺς κονδυλίζοντας ὀρφανοὺς καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας
κρίσιν προσηλύτου, καὶ τοὺς μὴ φοβουμένους με, λέγει Κύριος
6 παντοκράτωρ. Διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, [n] καὶ οὐκ ἠλ-
7 λοίωμαι· καὶ ὑμεῖς [o] οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ οὐκ ἀπέχεσθε ἀπὸ τῶν
ἀδικιῶν τῶν πατέρων ὑμῶν, ἐξεκλίνατε νόμιμά μου, καὶ οὐκ
ἐφυλάξασθε. [p] Ἐπιστρέψατε πρὸς μὲ, καὶ ἐπιστραφήσομαι

---

[d] ὁ παντοκράτωρ Θεὸς Ἰσραὴλ. [e] παροξύνοντες. [f] παρο-
ξύναμεν; ἐν. [g] ἐγὼ ἐξαποστέλλω. [h] αὐτοῦ. [i] καὶ τίς.
[k] Καὶ καθιεῖται. [l] χεῖ αὐτοὺς ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὥσπερ τὸ
χρυσίον. [m] πρὸς om. [n] καὶ om. [o] οἱ om. [p] Ἐπι-
στράφητε.

πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος παντοκράτωρ· καὶ εἴπατε, Ἐν τίνι
7 [q] ἐπιστρέψομεν; Μήτι πτερνιεῖ ἄνθρωπος Θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετέ με·
καὶ [r] ἐρεῖτε, Ἐν τίνι ἐπτερνίσαμέν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκατα καὶ
9 αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν εἰσι. Καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀπο-
10 βλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς πτερνίζετε. Τὸ ἔτος συνετελέσθη, καὶ
εἰσηνέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἔσται
ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· ἐπιστρέψατε δὴ ἐν τούτῳ,
λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν τοὺς καταρ-
ράκτας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκχεῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἕως
11 τοῦ ἱκανωθῆναι. Καὶ διαστελῶ ὑμῖν [s] εἰς βρῶσιν, καὶ οὐ μὴ
[t] διαφθείρω ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσῃ
ὑμῶν ἡ ἄμπελος ἡ ἐν [u] τῷ ἀγρῷ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.
12 Καὶ μακαριοῦσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῆ
θελητὴ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.
13 Ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν, λέγει Κύριος· καὶ
14 εἴπατε, Ἐν τίνι κατελαλήσαμεν κατὰ σοῦ; Εἴπατε, Μάταιος
ὁ δουλεύων Θεῷ, καὶ τί πλέον ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυλάγματα
αὐτοῦ, [x] καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἱκέται πρὸ προσώπου Κυρίου
15 παντοκράτορος; Καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἀλλοτρίους, καὶ
ἀνοικοδομοῦνται [y] πάντες ποιοῦντες ἄνομα, [z] καὶ ἀντέστησαν τῷ
Θεῷ, καὶ ἐσώθησαν.
16 Ταῦτα [a] κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ἕκαστος
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ προσέσχε Κύριος καὶ εἰσή-
κουσε, καὶ ἔγραψε βιβλίον μνημοσύνου ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς
φοβουμένοις τὸν Κύριον καὶ εὐλαβουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
17 Καὶ ἔσονταί μοι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν ἣν
ἐγὼ ποιῶ εἰς περιποίησιν, καὶ αἱρετιῶ αὐτοὺς ὃν τρόπον αἱ-
18 ρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν δουλεύοντα αὐτῷ. Καὶ
ἐπιστραφήσεσθε, καὶ ὄψεσθε ἀναμέσον δικαίου καὶ ἀναμέσον
[b] ἀνόμου, καὶ ἀναμέσον τοῦ δουλεύοντος [c] Θεῷ καὶ τοῦ μὴ
δουλεύοντος.

---

[q] ἐπιστρέψωμεν; Εἰ π. [r] εἴπατε, Ἐν τίνι ἐπτερνίκαμέν.
[s] τὴν βρῶσιν. [t] διαφθερῶ. [u] τῷ om. [x] καὶ om.
[y] πάντες om. [z] καὶ om. [a] ἐλάλησαν. [b] ἀδίκου. [c] τῷ Θεῷ.

4 Διότι ἰδοὺ [d] ἡμέρα ἔρχεται καιομένη ὡς κλίβανος καὶ φλέξει αὐτοὺς, καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἀλλογενεῖς καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες ἄνομα καλάμη, καὶ ἀνάψει αὐτοὺς ἡ ἡμέρα ἡ ἐρχομένη, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν ῥίζα οὐδὲ κλῆμα.

2 Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν [e] αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύσεσθε καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα.

3 Καὶ [f] καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐγὼ ποιῶ, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

5 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ [g] ἀποστελῶ ὑμῖν Ἠλίαν τὸν Θεσβίτην, πρὶν ἐλθεῖν [h] τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ,

6 ὃς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν καὶ καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην.

4 Μνήσθητε νόμου [i] Μωσῆ τοῦ δούλου μου, καθότι ἐνετειλάμην αὐτῷ ἐν Χωρὴβ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραὴλ προστάγματα καὶ δικαιώματα.

[k] ΜΑΛΑΧΙΑΣ. ΙΒ'.

---

[l] Η Σ Α Ι Α Σ.

1 [m] Ὅρασις ἣν εἶδεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς, ἣν εἶδε κατὰ τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ Ἰερουσαλὴμ, ἐν βασιλείᾳ Ὀζείου καὶ Ἰωάθαμ καὶ [m] Ἀχαζ καὶ Ἐζεκίου, οἳ ἐβασίλευσαν τῆς

2 Ἰουδαίας. Ἄκουε, οὐρανὲ, καὶ ἐνωτίζου, γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν, Υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν.

3 Ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου

---

[d] ἡμέρα Κυρίου. [e] αὐτῶν. [f] καταπατήσατε. [g] ἀποστέλλω. [h] τὴν om. [i] Μωυσῆ. [k] Προφήτης ἄγγελος ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ'. [l] ΗΣΑΙΑΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΙΓ'. [m] Ἀχας.

αὐτοῦ· Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω καὶ ὁ λαός με οὐ συνῆκεν.
4 Οὐαὶ ἔθνος ἁμαρτωλόν, λαὸς πλήρης ἁμαρτιῶν, σπέρμα πονηρόν, υἱοὶ ἄνομοι· [n] ἐγκατελίπατε τὸν Κύριον καὶ παρωργίσατε
5 τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ.
6 Τί ἔτι πληγῆτε προστιθέντες ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην, ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς [o] οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὁλοκληρία· οὔτε τραῦμα οὔτε μώλωψ
7 οὔτε πληγὴ φλεγμαίνουσα, οὐκ ἔστι μάλαγμα ἐπιθεῖναι οὔτε ἔλαιον οὔτε καταδέσμους. Ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι· τὴν χώραν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριοι
8 κατεσθίουσιν αὐτὴν, καὶ ἠρήμωται κατεστραμμένη ὑπὸ λαῶν ἀλλοτρίων. Ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ Σιὼν, ὡς σκηνὴ
9 ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ, ὡς πόλις πολιορκουμένη. Καὶ εἰ μὴ Κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοι-
10 ώθημεν.
11 Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, ἄρχοντες Σοδόμων· προσέχετε νόμον Θεοῦ, λαὸς Γομόρρας. Τί [p] μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν
12 ὑμῶν, λέγει Κύριος; πλήρης εἰμὶ ὁλοκαυτωμάτων κριῶν, καὶ στέαρ ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων οὐ βούλομαι, οὐδ'
13 ἂν ἔρχησθε ὀφθῆναί μοι· τίς γὰρ ἐξεζήτησε ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν τὴν αὐλήν μου οὐ προσθήσεσθε. Ἐὰν [q] φέρητε σεμίδαλιν, μάταιον θυμίαμα, βδέλυγμά μοί ἐστι· τὰς
14 νουμηνίας ὑμῶν καὶ τὰ σάββατα καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι· νηστείαν καὶ ἀργίαν καὶ τὰς νουμηνίας ὑμῶν καὶ
15 τὰς ἑορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχή μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονὴν, οὐκέτι ἀνήσω τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Ὅταν [r] ἐκτείνητε τὰς χεῖρας, ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέησιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν, αἱ γὰρ
16 χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις.
Λούσασθε, καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν
17 ψυχῶν ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου· παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν,

---

[n] ἐγκατελίπετε. [o] οὐκ—ὁλοκληρία om. [p] ἐμοὶ. [q] φέρητέ μοι. [r] ἐκτείνητε πρός με.

ῥύσασθε ἀδικούμενον· κρίνατε ὀρφανῷ καὶ δικαιώσατε χήραν,
18 καὶ δεῦτε [s] διελεγχθῶμεν, λέγει Κύριος· καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ ἁμαρ-
19 τίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ· ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς
20 κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ. Καὶ ἐὰν [t] θέλητε καὶ εἰσακού-
σητέ μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε. Ἐὰν δὲ μὴ θέλητε
μηδὲ εἰσακούσητέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται· τὸ γὰρ στόμα
21 Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

22 Πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ Σιὼν πλήρης κρίσεως; ἐν
ᾗ δικαιοσύνη ἐκοιμήθη ἐν αὐτῇ, νῦν δὲ φονευταί. Τὸ ἀργύ-
23 ριον ὑμῶν ἀδόκιμον, [u] οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον
ὕδατι. Οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσι, κοινωνοὶ κλεπτῶν, ἀγα-
24 πῶντες δῶρα, διώκοντες ἀνταπόδομα, ὀρφανοῖς οὐ κρίνοντες,
καὶ κρίσιν [v] χηρῶν οὐ προσέχοντες. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει
Κύριος ὁ δεσπότης σαβαὼθ, Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες [x] Ἰσραήλ· οὐ
παύσεται γάρ μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ κρίσιν ἐκ
25 τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ,
καὶ πυρώσω [y] εἰς καθαρὸν, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀπολέσω καὶ
26 ἀφελῶ πάντας ἀνόμους ἀπὸ σοῦ. [z] Καὶ ἐπιστήσω τοὺς κριτάς
σου ὡς τὸ πρότερον, καὶ τοὺς συμβούλους σου ὡς τὸ ἀπ'
ἀρχῆς· καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ πόλις δικαιοσύνης, μητρόπολις
27 πιστὴ Σιών· μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐ-
τῆς καὶ μετὰ ἐλεημοσύνης.

28 Καὶ συντριβήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ
29 οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν Κύριον συντελεσθήσονται. Διότι [a] αἰ-
σχυνθήσονται ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν ἃ αὐτοὶ ἠβούλοντο,
30 καὶ [b] ᾐσχύνθησαν ἐπὶ τοῖς κήποις ἃ ἐπεθύμησαν. Ἔσονται
γὰρ ὡς τερέβινθος ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα, καὶ ὡς παράδει-
31 σος ὕδωρ μὴ ἔχων. Καὶ ἔσται ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ὡς καλάμη
στιππύου καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ὡς [c] σπινθῆρες, καὶ κατα-
καυθήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οὐκ ἔσται
ὁ σβέσων.

---

[s] καὶ διελεγχθῶμεν. [t] θέλετε. [u] αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι· οἱ κ. [v] χήρας. [x] Ἱερουσαλήμ. [y] σε εἰς. [z] Καὶ πάντας ὑπερηφάνους ταπεινώσω. Καὶ ἐπ. [a] καταισχυνθήσονται ἐπὶ τοῖς εἰδώλοις. [b] ἐπαισχυνθήσονται ἐπὶ τοῖς κήποις αὐτῶν. [c] σπινθῆρες πυρὸς.

2 Ὁ λόγος ὁ [d] γενόμενος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμὼς περὶ τῆς
2 Ἰουδαίας καὶ περὶ Ἰερουσαλήμ. Ὅτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις
ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος [e] Κυρίου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐπ'
[f] ἄκρου τῶν ὀρέων, καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν, καὶ
3 ἥξουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ
καὶ ἐροῦσι, Δεῦτε [g] καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος [h] Κυρίου καὶ εἰς
τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακὼβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ,
καὶ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ· ἐκ γὰρ Σιὼν ἐξελεύσεται νόμος, καὶ
4 λόγος Κυρίου ἐξ Ἰερουσαλήμ· καὶ κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν,
καὶ [i] ἐξελέγξει λαὸν πολύν· καὶ συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐ-
τῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα· καὶ οὐ
[k] λήψεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαιραν, καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι
πολεμεῖν.

5 Καὶ νῦν ὁ οἶκος [l] Ἰακὼβ, δεῦτε πορευθῶμεν τῷ φωτὶ Κυρίου,
6 ἀνῆκε γὰρ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· ὅτι ἐνεπλήσθη
ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν κληδονισμῶν, ὡς ἡ τῶν ἀλλο-
7 φύλων, καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς. Ἐνεπλήσθη
γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν ἀργυρίου καὶ χρυσίου, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς
τῶν θησαυρῶν αὐτῶν· καὶ ἐνεπλήσθη ἡ [m] γῆ ἵππων, καὶ οὐκ ἦν
8 ἀριθμὸς τῶν ἁρμάτων αὐτῶν. Καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ βδελυγμά-
των τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν οἷς ἐποίη-
9 σαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν. Καὶ ἔκυψεν ἄνθρωπος, καὶ ἐταπεινώθη
ἀνὴρ, καὶ οὐ μὴ ἀνήσω αὐτούς.

10 Καὶ νῦν [n] εἰσέλθετε εἰς τὰς πέτρας καὶ κρύπτεσθε εἰς τὴν γῆν
ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος
11 αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. Οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ Κυρίου
ὑψηλοὶ, ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός· καὶ ταπεινωθήσεται τὸ ὕψος
τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ
12 ἐκείνῃ. Ἡμέρα γὰρ Κυρίου σαβαὼθ ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ
ὑπερήφανον, καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ ταπεινω-
13 θήσονται· καὶ ἐπὶ πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑψηλῶν καὶ
14 μετεώρων, καὶ ἐπὶ πᾶν δένδρον βαλάνου Βασᾶν· καὶ ἐπὶ πᾶν
15 [o] ὑψηλὸν ὄρος, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ ἐπὶ πάντα

---

[d] γενόμενος παρὰ Κυρίου. [e] τοῦ Κυρίου. [f] ἄκρων. [g] καὶ om.
[h] τοῦ Κυρίου. [i] ἐλέγξει. [k] λήψεται ἔτι. [l] τοῦ Ἰακὼβ. [m] γῆ
αὐτῶν. [n] εἰσέλθατε. [o] ὑψηλὸν om.

16 πύργον ὑψηλὸν, καὶ ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑψηλὸν, καὶ ἐπὶ πᾶν πλοῖον
17 θαλάσσης, καὶ ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους. Καὶ ταπεινω-
θήσεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕβρις [p] τῶν ἀνθρώπων, καὶ
18 ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ τὰ χειρο-
19 ποίητα πάντα κατακρύψουσιν εἰσενέγκαντες εἰς τὰ σπήλαια καὶ
εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν καὶ εἰς τὰς τρώγλας τῆς γῆς, ἀπὸ
προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος
20 αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. Τῇ [q] γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ἐκβαλεῖ ἄνθρωπος τὰ βδελύγματα αὐτοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ
χρυσᾶ ἃ [r] ἐποίησαν προσκυνεῖν τοῖς ματαίοις καὶ ταῖς νυκτε-
21 ρίσι, τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὰς τρώγλας τῆς στερεᾶς πέτρας καὶ εἰς
τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου καὶ
ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν.
3 Ἰδοὺ δὴ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ ἀφελεῖ ἀπὸ Ἱερουσα-
λὴμ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἰσχύοντα καὶ ἰσχύουσαν, ἰσχὺν ἄρτου
2 καὶ ἰσχὺν ὕδατος, γίγαντα καὶ ἰσχύοντα καὶ ἄνθρωπον πολε-
μιστὴν, καὶ δικαστὴν καὶ προφήτην καὶ στοχαστὴν καὶ πρεσβύ-
3 τερον καὶ πεντηκόνταρχον καὶ θαυμαστὸν σύμβουλον καὶ σοφὸν
4 ἀρχιτέκτονα καὶ συνετὸν ἀκροατήν. Καὶ ἐπιστήσω νεανίσκους
5 ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐμπαίκται κυριεύσουσιν αὐτῶν. Καὶ συμ-
πεσεῖται ὁ λαὸς, ἄνθρωπος πρὸς ἄνθρωπον καὶ ἄνθρωπος πρὸς
τὸν πλησίον αὐτοῦ· προσκόψει τὸ παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτην,
6 ὁ ἄτιμος πρὸς τὸν ἔντιμον. Ὅτι ἐπιλήψεται ἄνθρωπος τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ οἰκείου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων, Ἱμάτιον
ἔχεις, ἀρχηγὸς γενοῦ ἡμῶν, καὶ τὸ βρῶμα τὸ ἐμὸν ὑπὸ σὲ ἔστω.
7 Καὶ ἀποκριθεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐρεῖ, Οὐκ ἔσομαί σου ἀρχη-
γός· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄρτος οὐδὲ ἱμάτιον· οὐκ
8 ἔσομαι ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ τούτου, ὅτι ἀνεῖται Ἱερουσαλὴμ καὶ
ἡ Ἰουδαία συμπέπτωκε, καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας,
τὰ πρὸς Κύριον ἀπειθοῦντες.
9 Διότι νῦν ἐταπεινώθη ἡ δόξα αὐτῶν, καὶ ἡ αἰσχύνη τοῦ προσ-
ώπου αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σοδόμων
ἀνήγγειλαν καὶ ἐνεφάνισαν· οὐαὶ τῇ ψυχῇ αὐτῶν, [s] διότι βεβού-
10 λευνται βουλὴν πονηρὰν, καθ' ἑαυτῶν [t] εἰπόντες, Δήσωμεν τὸν

---

[p] τῶν om. [q] γὰρ om. [r] ἐποίησεν. [s] ὅτι. [t] εἴπαντες.

δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστι· τοίνυν τὰ γενήματα τῶν
11 ἔργων αὐτῶν φάγονται. Οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ, πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα
τῶν χειρῶν αὐτοῦ συμβήσεται αὐτῷ.
12 Λαός μου, οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπαι-
τοῦντες κυριεύουσιν ὑμῶν· λαός μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς
πλανῶσιν ὑμᾶς καὶ [u] τὸν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν ταράσσουσιν.
13 Ἀλλὰ νῦν καταστήσεται εἰς κρίσιν Κύριος, καὶ στήσει εἰς κρί-
14 σιν τὸν λαὸν αὐτοῦ. Αὐτὸς Κύριος εἰς κρίσιν ἥξει μετὰ τῶν
πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ· ὑμεῖς δὲ
τί ἐνεπυρίσατε τὸν ἀμπελῶνά μου; καὶ ἡ ἁρπαγὴ τοῦ πτωχοῦ
15 ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν; Τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου καὶ τὸ
πρόσωπον τῶν πτωχῶν καταισχύνετε;
16 Τάδε λέγει Κύριος, Ἀνθ' ὧν ὑψώθησαν αἱ θυγατέρες Σιών,
καὶ ἐπορεύθησαν ὑψηλῷ τραχήλῳ, καὶ [x] ἐν νεύμασιν ὀφθαλμῶν,
καὶ τῇ πορείᾳ τῶν ποδῶν ἅμα σύρουσαι τοὺς χιτῶνας καὶ τοῖς
17 ποσὶν ἅμα παίζουσαι· καὶ ταπεινώσει ὁ Θεὸς ἀρχούσας θυγα-
18 τέρας Σιών· καὶ Κύριος [y] ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀφελεῖ Κύριος τὴν δόξαν τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν,
19 [z] τὰ ἐμπλόκια καὶ τοὺς κοσύμβους καὶ τοὺς μηνίσκους καὶ τὸ
20 κάθεμα, καὶ τὸν κόσμον τοῦ προσώπου αὐτῶν καὶ τὴν [a] σύν-
θεσιν τοῦ κόσμου τῆς [b] δόξης, καὶ τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλια
21 καὶ τὸ ἐμπλόκιον καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ περιδέξια καὶ τὰ
ἐνώτια, καὶ τὰ περιπόρφυρα καὶ τὰ μεσοπόρφυρα καὶ τὰ ἐπι-
βλήματα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ διαφανῆ Λακωνικὰ καὶ τὰ
βύσσινα καὶ τὰ ὑακίνθινα καὶ [c] κόκκινα καὶ τὴν βύσσον, σὺν
[d] χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ συγκαθυφασμένα, καὶ θέριστρα κατάκλιτα.
24 Καὶ ἔσται ἀντὶ ὀσμῆς ἡδείας κονιορτός· καὶ ἀντὶ ζώνης σχοινίῳ
ζώσῃ· καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς τοῦ χρυσίου φαλά-
κρωμα ἕξεις διὰ τὰ ἔργα σου· καὶ ἀντὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ μεσο-
25 πορφύρου περιζώσῃ σάκκον. Καὶ ὁ υἱός σου ὁ κάλλιστος, ὃν
ἀγαπᾷς, μαχαίρᾳ πεσεῖται· καὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν μαχαίρᾳ
26 πεσοῦνται καὶ ταπεινωθήσονται. Καὶ πενθήσουσιν αἱ θῆκαι

---

[u] τὴν. [x] ἐν om. [y] ἀποκαλύψει. [z] καὶ τοὺς κόσμους αὐτῶν καὶ τὰ ἐμπλόκια καὶ τοὺς κοσύμβους. [a] σύνεσιν. [b] δόξης αὐτῶν. [c] τὰ κόκκινα. [d] χρυσίῳ.

τοῦ κόσμου ὑμῶν· καὶ καταλειφθήσῃ μόνη καὶ εἰς τὴν γῆν
ἐδαφισθήσῃ.

4 Καὶ ἐπιλήψονται ἑπτὰ γυναῖκες ἀνθρώπου ἑνὸς, λέγουσαι,
Τὸν ἄρτον [e] ὑμῶν φαγόμεθα, καὶ τὰ ἱμάτια [e] ὑμῶν περιβαλού-
μεθα, πλὴν τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, ἄφελε τὸν
2 ὀνειδισμὸν ἡμῶν. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [f] ἐπιλάμψει ὁ Θεὸς ἐν
βουλῇ μετὰ δόξης ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ ὑψῶσαι καὶ δοξάσαι τὸ κατα-
3 λειφθὲν τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἔσται τὸ ὑπολειφθὲν ἐν Σιὼν καὶ
τὸ καταλειφθὲν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἅγιοι κληθήσονται πάντες οἱ
4 γραφέντες εἰς ζωὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὅτι ἐκπλυνεῖ Κύριος τὸν
ῥύπον τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων Σιὼν, καὶ τὸ αἷμα ἐκκαθαριεῖ
ἐκ μέσου αὐτῶν, ἐν πνεύματι κρίσεως [g] καὶ πνεύματι καύσεως.
5 Καὶ ἥξει, καὶ ἔσται πᾶς τόπος τοῦ ὄρους Σιὼν, καὶ πάντα τὰ
περικύκλῳ αὐτῆς σκιάσει νεφέλη ἡμέρας, καὶ ὡς καπνοῦ καὶ
[h] φωτὸς πυρὸς καιομένου νυκτὸς, [i] καὶ πάσῃ τῇ [k] δόξῃ σκεπα-
6 σθήσεται. Καὶ ἔσται εἰς σκιὰν [l] ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν σκέπῃ
καὶ ἐν ἀποκρύφῳ [m] ἀπὸ σκληρότητος καὶ ὑετοῦ.

5 Ἄισω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ᾆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ [n] μου τῷ ἀμπε-
λῶνί μου· ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ
2 πίονι· καὶ φραγμὸν περιέθηκα, καὶ ἐχαράκωσα, καὶ ἐφύτευσα
ἄμπελον [o] σωρὴκ, καὶ ᾠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ
προλήνιον ὤρυξα ἐν αὐτῷ, καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλὴν,
3 [p] καὶ ἐποίησεν ἀκάνθας. Καὶ νῦν [q] οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἱερουσα-
λὴμ καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα, κρίνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀναμέσον
4 τοῦ ἀμπελῶνός μου. Τί ποιήσω ἔτι τῷ ἀμπελῶνί μου, καὶ οὐκ
ἐποίησα αὐτῷ; διότι ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλὴν, ἐποίησε δὲ
5 ἀκάνθας. Νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί [r] ἐγὼ ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί
μου· ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς διαρπαγήν· καὶ
6 [s] κατελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα. Καὶ
ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ [t] οὐ τμηθῇ οὐδὲ μὴ σκαφῇ· καὶ
[u] ἀναβήσονται εἰς αὐτὸν ὡς εἰς χέρσον [x] ἄκανθαι· καὶ ταῖς νεφέ-

---

[e] ἡμῶν. [f] λάμψει. [g] καὶ πνεύματι καύσεως om. [h] ὡς φωτὸς.
[i] καὶ om. [k] δόξῃ Κυρίου. [l] ἡμέρας ἀπὸ. [m] ἀπὸ om. [n] μου om.
[o] Σωρὴχ. [p] ἐποίησεν δὲ. [q] ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα, καὶ οἱ ἐνοι-
κοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ. [r] ἐγὼ om. [s] καθελῶ. [t] οὐ μὴ. [u] ἀνα-
βήσεται. [x] ἄκανθα.

7 λαις ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν. Ὁ γὰρ ἀμπελὼν
Κυρίου σαβαὼθ οἶκος τοῦ [z] Ἰσραὴλ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα
νεόφυτον ἠγαπημένον· ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν, ἐποίησε δὲ
ἀνομίαν, καὶ οὐ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κραυγήν.

8 Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν
ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνταί τι· μὴ οἰκήσετε μόνοι
9 ἐπὶ τῆς γῆς; Ἠκούσθη γὰρ εἰς τὰ ὦτα Κυρίου σαβαὼθ ταῦτα·
ἐὰν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολλαὶ, εἰς ἔρημον ἔσονται μεγάλαι καὶ
10 καλαὶ, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες [a] ἐν αὐταῖς. Οὗ γὰρ
ἐργῶνται δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσει κεράμιον ἕν· καὶ ὁ σπείρων
ἀρτάβας ἓξ ποιήσει μέτρα τρία.

11 Οὐαὶ οἱ ἐγειρόμενοι τοπρωῒ καὶ τὸ σίκερα διώκοντες, οἱ μέ-
12 νοντες τὸ ὀψέ· ὁ γὰρ οἶνος αὐτοὺς συγκαύσει, μετὰ γὰρ κιθάρας
καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσι, τὰ
δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσι, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ
οὐ κατανοοῦσι.

13 Τοίνυν αἰχμάλωτος ὁ λαός μου ἐγενήθη διὰ τὸ μὴ εἰδέναι
αὐτοὺς τὸν Κύριον· καὶ πλῆθος ἐγενήθη νεκρῶν διὰ λιμὸν καὶ
14 [b] δίψος ὕδατος. Καὶ ἐπλάτυνεν ὁ ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ
διήνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ τοῦ μὴ διαλιπεῖν· καὶ καταβήσονται
οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς,
15 καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνήρ· καὶ οἱ
16 ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος
σαβαὼθ ἐν κρίματι, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιο-
17 σύνῃ, καὶ βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς
18 ἐρήμους τῶν [c] ἀπειλημμένων ἄρνες φάγονται. Οὐαὶ οἱ ἐπισπώ-
μενοι τὰς ἁμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ, καὶ ὡς ζυγοῦ ἱμάντι
19 δαμάλεως τὰς ἀνομίας· οἱ λέγοντες, Τὸ τάχος ἐγγισάτω ἃ ποιή-
σει, ἵνα ἴδωμεν· καὶ [d] ἐλθάτω ἡ βουλὴ τοῦ ἁγίου [e] Ἰσραὴλ,
ἵνα γνῶμεν.

20 Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν,
οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ
21 πικρὸν γλυκὺ καὶ τὸ γλυκὺ πικρόν. Οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν ἑαυ-

---

[z] Ἰσραήλ ἐστιν. [a] ἐν αὐταῖς om. [b] δίψαν. [c] ἀπειλη-
μένων. [d] ἔλθοι. [e] Ἰσραὴλ om.

22 τοῖς καὶ ἐνώπιον [f] αὐτῶν ἐπιστήμονες. Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν,
οἱ πίνοντες τὸν οἶνον, καὶ οἱ δυνάσται οἱ κεραννύντες τὸ σίκερα,
23 οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων καὶ τὸ δίκαιον τοῦ δι-
24 καίου αἴροντες. Διὰ τοῦτο ὃν τρόπον καυθήσεται καλάμη ὑπὸ
ἄνθρακος πυρὸς καὶ συγκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀνειμένης, ἡ
ῥίζα αὐτῶν ὡς χνοῦς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὡς κονιορτὸς
ἀναβήσεται· οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου σαβαὼθ, ἀλλὰ
25 τὸ λόγιον τοῦ [g] ἁγίου Ἰσραὴλ παρώξυναν. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ
Κύριος σαβαὼθ [h] ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλε τὴν [i] χεῖρα
ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς· καὶ παρωξύνθη τὰ ὄρη, καὶ
ἐγενήθη τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν ὡς κοπρία ἐν μέσῳ ὁδοῦ· [k] καὶ ἐν
πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς [l] αὐτοῦ, ἀλλὰ ἔτι ἡ χεὶρ
ὑψηλή.
26 Τοιγαροῦν ἀρεῖ σύσσημον ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς μακρὰν, καὶ
συριεῖ [m] αὐτοὺς ἀπ᾽ ἄκρου τῆς γῆς· καὶ ἰδοὺ ταχὺ κούφως ἔρ-
27 χονται. Οὐ [n] πεινάσουσιν οὐδὲ κοπιάσουσιν οὐδὲ νυστάξουσιν
οὐδὲ κοιμηθήσονται, [o] οὐδὲ λύσουσι τὰς ζώνας αὐτῶν ἀπὸ τῆς
ὀσφύος αὐτῶν, οὐδὲ μὴ ῥαγῶσιν οἱ ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων
28 αὐτῶν, ὧν τὰ βέλη [p] ὀξέα ἐστὶ καὶ τὰ τόξα αὐτῶν ἐντεταμένα·
οἱ πόδες τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς στερεὰ πέτρα ἐλογίσθησαν· οἱ
29 τροχοὶ τῶν ἁρμάτων αὐτῶν ὡς καταιγίς. [q] Ὀργιῶσιν ὡς λέον-
τες, καὶ [r] παρέστηκαν ὡς σκύμνοι λέοντος· καὶ ἐπιλήψεται καὶ
[s] βοήσει ὡς θηρίον, καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ [t] ῥυόμενος
30 αὐτούς. Καὶ βοήσει δι᾽ αὐτοὺς τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς φωνὴ θα-
λάσσης κυμαινούσης· καὶ ἐμβλέψονται εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ
σκότος σκληρὸν ἐν τῇ ἀπορίᾳ αὐτῶν.
6 Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ οὗ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς,
εἶδον τὸν Κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου·
2 καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ. Καὶ [u] Σεραφὶμ εἱστήκεισαν
κύκλῳ αὐτοῦ, ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνὶ καὶ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί· καὶ
ταῖς μὲν δυσὶ κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον, [x] ταῖς δὲ δυσὶ

---

[f] ἑαυτῶν. [g] ἁγίου om. [h] εἰς. [i] χεῖρα αὐτοῦ. [k] καὶ om.
[l] αὐτοῦ om. [m] αὐτοῖς. [n] πεινάσουσιν οὐδὲ om. [o] οὐδ᾽ οὐ
μὴ λ. [p] ὀξεῖα. [q] Ὁρμῶσιν. [r] παρεστήκασιν ὡς σκύμνος.
[s] βοήσεται. [t] ῥυόμενος, καὶ βοήσεται δι᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ. [u] Σερα-
φεὶν. [x] καὶ ταῖς.

3 κατεκάλυπτον τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶν ἐπέταντο. Καὶ [x] ἐκέ-
κραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἔλεγον, Ἅγιος ἅγιος ἅγιος
4 Κύριος σαβαὼθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ. Καὶ
ἐπῄρθη τὸ ὑπέρθυρον ἀπὸ τῆς φωνῆς ἧς ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος
[y] ἐνεπλήσθη καπνοῦ.

5 Καὶ [z] εἶπον, Ὦ τάλας ἐγὼ, ὅτι κατανένυγμαι, ὅτι ἄνθρωπος
ὢν καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χείλη
ἔχοντος ἐγὼ οἰκῶ, καὶ τὸν βασιλέα Κύριον σαβαὼθ εἶδον τοῖς
6 ὀφθαλμοῖς μου. Καὶ ἀπεστάλη πρὸς μὲ ἓν τῶν [a] Σεραφὶμ, καὶ
ἐν τῇ χειρὶ εἶχεν [b] ἄνθρακα ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσι-
7 αστηρίου, καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἥψατο
τοῦτο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου καὶ τὰς
8 ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ. Καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου
λέγοντος, Τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν
τοῦτον; καὶ εἶπα, Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι· ἀπόστειλόν με.

9 Καὶ εἶπε, Πορεύθητι καὶ εἶπον τῷ λαῷ τούτῳ, Ἀκοῇ [c] ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.
10 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν αὐτῶν
βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς [d] ὀφθαλμοὺς ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι
τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι
11 καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. Καὶ εἶπα, Ἕως πότε,
Κύριε; καὶ εἶπεν, Ἕως ἂν ἐρημωθῶσι πόλεις παρὰ τὸ μὴ κατοι-
κεῖσθαι, καὶ οἶκοι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους, καὶ ἡ γῆ κατα-
12 λειφθήσεται ἔρημος. Καὶ μετὰ ταῦτα μακρυνεῖ ὁ Θεὸς τοὺς
ἀνθρώπους, καὶ πληθυνθήσονται οἱ [e] ἐγκαταλειφθέντες ἐπὶ τῆς
13 γῆς, καὶ ἔτι ἐπ' αὐτῆς ἐστι τὸ ἐπιδέκατον, καὶ πάλιν ἔσται εἰς
προνομὴν ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος ὅταν [f] ἐκπέσῃ ἐκ τῆς
θήκης αὐτῆς.

7 Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἄχαζ τοῦ Ἰωάθαμ τοῦ υἱοῦ
Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα, ἀνέβη [g] Ῥασὶν βασιλεὺς Ἀρὰμ καὶ
Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ πολε-
2 μῆσαι αὐτὴν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν πολιορκῆσαι αὐτήν. Καὶ
ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, [h] λέγων, Συνεφώνησεν Ἀρὰμ

[x] ἐκέκραγον. [y] ἐπλήσθη. [z] εἶπα. [a] Σεραφεὶμ. [b] ἄνθρακα πυρὸς. [c] ἀκούσητε. [d] ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. [e] καταλειφθέντες. [f] ἐκσπασθῇ ἀπὸ. [g] Ῥαασσὼν. [h] λέγοντες.

πρὸς τὸν Ἐφραΐμ· καὶ ἐξέστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ
λαοῦ αὐτοῦ, [i] ὃν τρόπον ἐν δρυμῷ ξύλον ὑπὸ πνεύματος σα-
3 λευθῇ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν, Ἔξελθε εἰς συνάντησιν
Ἄχαζ σὺ καὶ ὁ καταλειφθεὶς Ἰασοὺβ ὁ [k] υἱός σου πρὸς τὴν
4 κολυμβήθραν τῆς ἄνω ὁδοῦ [l] ἀγροῦ τοῦ κναφέως, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ,
Φύλαξαι τοῦ ἡσυχάσαι, καὶ μὴ φοβοῦ μηδὲ ἡ ψυχή σου ἀσθε-
νείτω ἀπὸ τῶν δύο ξύλων τῶν δαλῶν τῶν καπνιζομένων τούτων·
5 ὅταν γὰρ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ μου γένηται, πάλιν ἰάσομαι. Καὶ
ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρὰμ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ῥομελίου, ὅτι ἐβουλεύσαντο
6 βουλὴν [m] πονηράν· ἀναβησόμεθα εἰς τὴν [n] Ἰουδαίαν καὶ συλλα-
λήσαντες αὐτοῖς ἀποστρέψομεν αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς καὶ βασι-
7 λεύσομεν [o] αὐτῆς τὸν υἱὸν Ταβεήλ· τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ,
8 Οὐ μὴ [p] μείνῃ ἡ βουλὴ αὕτη οὐδὲ ἔσται, ἀλλ' ἢ κεφαλὴ Ἀρὰμ
Δαμασκὸς, καὶ ἡ κεφαλὴ Δαμασκοῦ [q] Ῥασίμ· ἀλλ' ἔτι ἑξήκοντα
9 καὶ πέντε ἐτῶν ἐκλείψει ἡ βασιλεία Ἐφραΐμ ἀπὸ λαοῦ, καὶ
ἡ κεφαλὴ Ἐφραΐμ Σομόρων, καὶ ἡ κεφαλὴ Σομόρων υἱὸς τοῦ
Ῥομελίου· καὶ ἐὰν μὴ πιστεύσητε οὐδὲ μὴ συνῆτε.
10, 11 Καὶ προσέθετο Κύριος λαλῆσαι τῷ [r] Ἄχαζ, λέγων, Αἴτησαι
σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου Θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος.
12 Καὶ εἶπεν Ἄχαζ, Οὐ μὴ αἰτήσω, [s] οὐδὲ μὴ πειράσω Κύριον.
13 Καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε δὴ, οἶκος Δαυίδ· μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα
14 παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ πῶς Κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; Διὰ τοῦτο
δώσει Κύριος [t] αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ
[u] λήψεται καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμα-
15 νουήλ· βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πρινὴ γνῶναι αὐτὸν [x] ἢ προ-
16 ελέσθαι πονηρὰ, [y] ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθὸν, διότι πρινὴ γνῶναι
τὸ παιδίον ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ἀπειθεῖ πονηρίᾳ, [z] ἐκλέξασθαι τὸ
ἀγαθὸν, καὶ καταλειφθήσεται ἡ γῆ ἣν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου
[a] τῶν δύο βασιλέων.
17 Ἀλλὰ ἐπάξει ὁ Θεὸς ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ
τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἡμέρας αἳ οὔπω ἦκασιν ἀφ' ἧς ἡμέρας
18 ἀφεῖλεν Ἐφραΐμ ἀπὸ Ἰούδα τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων. Καὶ

---

[i] ὅταν δν. [k] ἀδελφός. [l] τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. [m] πονη-
ρὰν περὶ σοῦ, λέγοντες. [n] Ἰδουμαίαν. [o] αὐτοῖς. [p] ἐμμείνῃ.
[q] Ῥασείν. [r] Ἀχαὰζ. [s] οὐδ' οὐ μὴ. [t] αὐτοῖς. [u] ἕξει. [x] ἢ om.
[y] ἐκλέξεται. [z] τοῦ ἐκλ. [a] αὐτῶν et om. τῶν δ. β.

ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συριεῖ Κύριος μυίαις, ὃ [b] κυριεύσει μέρος ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ τῇ μελίσσῃ ἥ ἐστιν ἐν χώρᾳ
19 Ἀσσυρίων, καὶ ἐλεύσονται πάντες [c] ἐν ταῖς φάραγξι τῆς χώρας καὶ ἐν ταῖς τρώγλαις τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰ σπήλαια [d] καὶ εἰς
20 πᾶσαν ῥαγάδα. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυρήσει Κύριος [e] ἐν τῷ ξυρῷ τῷ [f] μεμισθωμένῳ πέραν τοῦ ποταμοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς τρίχας τῶν ποδῶν, καὶ τὸν πώγωνα
21 ἀφελεῖ. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψει ἄνθρωπος δάμαλιν
22 βοῶν καὶ δύο πρόβατα· καὶ ἔσται [g] ἀπὸ τοῦ πλείστου [h] πιεῖν γάλα, βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ἐπὶ τῆς
23 γῆς. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, πᾶς τόπος οὗ ἐὰν ὦσι χίλιαι ἄμπελοι χιλίων σίκλων εἰς χέρσον ἔσονται καὶ [i] εἰς
24 ἄκανθαν· μετὰ βέλους καὶ τοξεύματος εἰσελεύσονται ἐκεῖ, ὅτι
25 χέρσος καὶ ἄκανθα ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ πᾶν ὄρος [k] ἠροτριωμένον ἀροτριωθήσεται· οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος· ἔσται γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσου καὶ ἀκάνθης εἰς βόσκημα προβάτου [l] καὶ καταπάτημα βοός.

8 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Λάβε σεαυτῷ τόμον [m] καινοῦ μεγάλου, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, Τοῦ ὀξέως
2 προνομὴν ποιῆσαι σκύλων, πάρεστι γὰρ, καὶ μάρτυράς μοι ποίησον πιστοὺς ἀνθρώπους, τὸν Οὐρίαν [n] καὶ Ζαχαρίαν υἱὸν
3 Βαραχίου. Καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προφῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ εἶπε Κύριός μοι, Κάλεσον τὸ ὄνομα
4 αὐτοῦ, Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον· διότι πρινὴ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήψεται [o] δύναμιν Δαμασκοῦ καὶ τὰ σκῦλα Σαμαρείας ἔναντι βασιλέως Ἀσσυρίων.
5, 6 Καὶ προσέθετο Κύριος λαλῆσαί μοι ἔτι· διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὕδωρ τοῦ Σιλωὰμ τὸ πορευόμενον ἡσυχῇ, ἀλλὰ βούλεσθαι ἔχειν τὸν [p] Ῥασσὶν καὶ τὸν υἱὸν Ῥομελίου
7 βασιλέα ἐφ' ὑμῶν, διὰ τοῦτο ἰδοὺ Κύριος ἀνάγει ἐφ' ὑμᾶς τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ τὸ ἰσχυρὸν καὶ τὸ πολὺ, τὸν βασιλέα τῶν

---

[b] κυριεύει μέρους. [c] καὶ ἀναπαύσονται ἐν. [d] ἐπὶ πᾶσαν ῥαγάδα καὶ ἐν παντὶ ξύλῳ. [e] ἐν om. [f] μεγάλῳ καὶ μεμεθυσμένῳ, ὅ ἐστιν πέραν. [g] ἐπὶ. [h] ποιεῖν. [i] εἰς om. [k] ἀροτριώμενον ἀροτριαθήσεται, καὶ οὐ. [l] καὶ εἰς κ. [m] χάρτου καινοῦ. [n] καὶ τὸν Ζ. [o] τὴν δύναμιν. [p] Ῥασσών.

Ἀσσυρίων καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πᾶσαν
8 φάραγγα ὑμῶν, καὶ περιπατήσει ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑμῶν, καὶ
ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἄνθρωπον ὃς δυνήσεται κεφαλὴν
ἆραι, [q] ἢ δυνατὸν συντελέσασθαί τι· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ
[r] αὐτοῦ ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου· μεθ' ἡμῶν
ὁ Θεός.
9 Γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε, [s] ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς·
ἰσχυκότες ἡττᾶσθε· ἐὰν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, πάλιν ἡττηθή-
10 σεσθε. Καὶ ἢν ἂν βουλεύσησθε βουλὴν, διασκεδάσει Κύριος·
καὶ [t] λόγον ὃν ἐὰν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμμείνῃ [u] ἐν ὑμῖν, ὅτι μεθ'
[x] ὑμῶν ὁ Θεός.
11 Οὕτω λέγει [y] Κύριος, Τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἀπειθοῦσι τῇ πορείᾳ
12 τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ τούτου, λέγοντες, Μήποτε [z] εἴπωσι, Σκληρόν·
πᾶν γὰρ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἐστι· τὸν δὲ φόβον
13 αὐτοῦ οὐ μὴ φοβηθῆτε [a] οὐδὲ μὴ ταραχθῆτε. Κύριον αὐτὸν
14 ἁγιάσατε, καὶ αὐτὸς ἔσται σου φόβος. Κἂν ἐπ' αὐτῷ πεποιθὼς
ᾖς, ἔσται σοι εἰς ἁγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματι
[b] συναντήσεσθε οὐδὲ ὡς πέτρας πτώματι· [c] οἱ δὲ οἶκοι Ἰακὼβ
15 ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ἰερουσαλήμ. Διὰ
τοῦτο ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς πολλοὶ, καὶ πεσοῦνται καὶ συν-
τριβήσονται, καὶ ἐγγιοῦσι καὶ ἁλώσονται ἄνθρωποι ἐν [d] ἀσφα-
16 λείᾳ. Τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ
17 [e] μὴ μαθεῖν. Καὶ ἐρεῖ, Μενῶ τὸν Θεὸν τὸν ἀποστρέψαντα τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰακὼβ, καὶ πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ'
18 αὐτῷ. Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός· καὶ ἔσται
[f] σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ [g] οἴκῳ Ἰσραὴλ παρὰ Κυρίου σαβαὼθ
ὃς κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει Σιών.
19 Καὶ ἐὰν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, Ζητήσατε τοὺς ἐγγαστριμύθους
καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φωνοῦντας, τοὺς κενολογοῦντας οἳ [h] ἐκ τῆς
κοιλίας φωνοῦσιν, οὐκ ἔθνος πρὸς Θεὸν [i] αὐτοῦ ἐκζητήσουσι· τί

---

[q] εἰ δυνατὸν συντελέσαι. [r] αὐτοῦ, τὰ πλάτη τῆς χώρας σου μετ' ἡμῶν. [s] ἐπακούσετε. [t] τὸν λόγον. [u] ἐν om. [x] Κύριος ὁ Θεός. [y] Κύριος ὁ Θεός. [z] εἴπητε. [a] οὐδ' οὐ μὴ. [b] συναντήσεσθε αὐτῷ. [c] ὁ δὲ οἶκος. [d] ἀσφαλείᾳ ὄντες. [e] μὴ om. [f] εἰς σημεῖα. [g] οἴκῳ om. [h] ἀπὸ. [i] αὐτοῦ; τί ἐκζητῶσιν.

20 ἐκζητοῦσι περὶ τῶν ζώντων τοὺς νεκρούς; Νόμον γὰρ εἰς βοή-
θειαν ἔδωκεν, ἵνα εἴπωσιν οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, περὶ οὗ οὐκ
21 ἔστι δῶρα δοῦναι περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἥξει ἐφ' ὑμᾶς σκληρὰ λιμὸς,
καὶ ἔσται ὡς ἂν πεινάσητε, λυπηθήσεσθε καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν
ἄρχοντα καὶ τὰ πάτρια, καὶ ἀναβλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω,
22 καὶ εἰς τὴν γῆν κάτω ἐμβλέψονται· καὶ ἰδοὺ ἀπορία στενὴ καὶ
σκότος, θλῖψις καὶ στενοχωρία καὶ σκότος ὥστε μὴ βλέπειν,
καὶ οὐκ ἀπορηθήσεται ὁ ἐν στενοχωρίᾳ [k] ὢν ἕως καιροῦ.

9 Τοῦτο πρῶτον πίε· ταχὺ ποίει χώρα Ζαβουλὼν, ἡ γῆ [l] Νεφ-
θαλὶμ, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τὴν [m] παραλίαν καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
2 Γαλιλαία τῶν [n] ἐθνῶν. Ὁ λαὸς ὁ [o] πορευόμενος ἐν σκότει, ἴδετε
φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρᾳ [p] σκιᾷ θανάτου, φῶς λάμψει
3 ἐφ' ὑμᾶς. Τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ ὃ κατήγαγες ἐν εὐφροσύνῃ
σου· καὶ εὐφρανθήσονται ἐνώπιόν σου ὡς οἱ εὐφραινόμενοι ἐν
4 ἀμήτῳ, καὶ ὃν [q] τρόπον οἱ διαιρούμενοι σκῦλα. Διότι [r] ἀφῄρηται
ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτῶν κείμενος, καὶ ἡ ῥάβδος ἡ ἐπὶ τοῦ τραχήλου
αὐτῶν· τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν ἀπαιτούντων [s] διεσκέδασεν, ὡς τῇ
5 ἡμέρᾳ τῇ ἐπὶ Μαδιὰμ, ὅτι πᾶσαν στολὴν ἐπισυνηγμένην δόλῳ,
καὶ ἱμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσουσι· καὶ θελήσουσιν, εἰ
6 [t] ἐγένοντο πυρίκαυστοι. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ
ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, καὶ [u] καλεῖ-
ται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Μεγάλης βουλῆς [x] ἄγγελος· ἄξω γὰρ εἰρήνην
7 ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ὑγίειαν αὐτῷ. Μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ,
καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅριον· ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ
καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ κατορθῶσαι αὐτὴν, καὶ [y] ἀντιλαβέσθαι
ἐν κρίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν [z] αἰῶνα· ὁ
ζῆλος Κυρίου σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα.

8 Θάνατον ἀπέστειλε Κύριος ἐπὶ Ἰακὼβ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰσραήλ.
9 Καὶ γνώσονται πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἐφραὶμ καὶ οἱ [a] καθήμενοι ἐν

---

[k] ὢν om. [l] Νεφθαλεὶμ ὁδὸν θαλάσσης. [m] παράλιον κατοι-
κοῦντες. [n] ἐθνῶν, τὰ μέρη τῆς Ἰουδαίας. [o] καθήμενος. [p] καὶ
σκιᾷ. [q] τρόπον εὐφραίνονται. [r] ἀφαιρεθήσεται. [s] διεσκέ-
δασεν Κύριος. [t] ἐγενήθησαν. [u] καλέσει. [x] ἄγγελος,
θαυμαστὸς, σύμβουλος, ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστὴς, ἄρχων εἰρήνης, πατὴρ
τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἐγὼ γὰρ ἄξω εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας,
εἰρήνην καὶ ὑγείαν αὐτῷ. [y] ἀντιλαβέσθαι αὐτῆς. [z] αἰῶνα
χρόνον. [a] ἐγκαθήμενοι.

10 Σαμαρείᾳ ἐφ' ὕβρει καὶ ὑψηλῇ καρδίᾳ, λέγοντες, Πλίνθοι πε-
πτώκασιν, ἀλλὰ δεῦτε λαξεύσωμεν λίθους καὶ [c] κόψωμεν συκα-
11 μίνους καὶ κέδρους καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πύργον, καὶ ῥάξει
ὁ Θεὸς τοὺς [d] ἐπανισταμένους ἐπὶ ὄρος Σιὼν ἐπὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς
12 ἐχθροὺς διασκεδάσει, Συρίαν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ τοὺς
Ἕλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν, τοὺς κατεσθίοντας τὸν Ἰσραὴλ ὅλῳ
τῷ στόματι· ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ'
ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.
13 Καὶ ὁ λαὸς οὐκ [e] ἐπεστράφη ἕως ἐπλήγη, καὶ τὸν Κύριον οὐκ
14 [f] ἐζήτησαν. Καὶ ἀφεῖλε Κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρὰν,
15 μέγαν καὶ μικρὸν, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, πρεσβύτην καὶ τοὺς τὰ πρόσ-
ωπα θαυμάζοντας, αὕτη ἡ ἀρχή· καὶ προφήτην διδάσκοντα
16 ἄνομα, οὗτος ἡ οὐρά. Καὶ ἔσονται οἱ μακαρίζοντες τὸν λαὸν
τοῦτον πλανῶντες, καὶ πλανῶσιν ὅπως [g] καταπίνωσιν αὐτούς.
17 Διὰ τοῦτο ἐπὶ τοὺς νεανίσκους [h] αὐτῶν οὐκ εὐφρανθήσεται ὁ
[i] Κύριος, καὶ τοὺς ὀρφανοὺς αὐτῶν καὶ τὰς χήρας αὐτῶν οὐκ
ἐλεήσει· ὅτι πάντες ἄνομοι καὶ πονηροὶ, καὶ πᾶν στόμα λαλεῖ
ἄδικα· ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ' ἔτι ἡ
χεὶρ ὑψηλή.
18 Καὶ καυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ἀνομία, καὶ ὡς ἄγρωστις ξηρὰ
βρωθήσεται ὑπὸ πυρός· καὶ καυθήσεται ἐν τοῖς δάσεσι τοῦ
19 δρυμοῦ, καὶ συγκαταφάγεται τὰ κύκλῳ τῶν βουνῶν πάντα, διὰ
θυμὸν ὀργῆς Κυρίου [k] συγκέκαυται ἡ γῆ ὅλη· καὶ ἔσται ὁ λαὸς
ὡς κατακεκαυμένος ὑπὸ πυρὸς, ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ
20 ἐλεήσει, ἀλλὰ ἐκκλινεῖ εἰς τὰ δεξιὰ ὅτι πεινάσει, καὶ φάγεται ἐκ
τῶν ἀριστερῶν, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇ ἄνθρωπος ἔσθων τὰς σάρ-
21 κας τοῦ βραχίονος [l] αὐτοῦ. Φάγεται γὰρ [m] Μανασσῆς τοῦ
Ἐφραΐμ, καὶ Ἐφραΐμ τοῦ Μανασσῆ, ὅτι ἅμα πολιορκήσουσι
τὸν Ἰούδαν· ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ'
ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.
10 Οὐαὶ τοῖς γράφουσι πονηρίαν, γράφοντες γὰρ πονηρίαν γρά-
2 φουσιν· ἐκκλίνοντες κρίσιν πτωχῶν, [n] ἁρπάζοντες κρῖμα πενήτων

---

[c] ἐκκόψωμεν. [d] ἐπανιστανομένους ἐπ' ὄρους Σιὼν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν δ. [e] ἀπεστράφη. [f] ἐξεζήτησαν. [g] καταπίωσιν. [h] αὐτῶν om. [i] Θεὸς. [k] συγκαυθήσεται. [l] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [m] Μαννασσῆ. [n] καὶ ἁρπάζοντες.

τοῦ λαοῦ μου, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς [o] διαρπαγὴν καὶ
3 ὀρφανὸν εἰς προνομήν. Καὶ τί ποιήσουσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς
ἐπισκοπῆς; ἡ γὰρ θλῖψις ὑμῖν πόρρωθεν ἥξει· καὶ πρὸς τίνα
καταφεύξεσθε τοῦ βοηθηθῆναι; καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν
4 ὑμῶν, τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἀπαγωγήν; [p] ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ
ἀπεστράφη ἡ ὀργὴ, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.
5 Οὐαὶ Ἀσσυρίοις, ἡ ῥάβδος τοῦ θυμοῦ μου, καὶ [q] ὀργή ἐστιν ἐν
6 ταῖς χερσὶν αὐτῶν. Τὴν ὀργήν μου εἰς ἔθνος ἄνομον [r] ἀποστελῶ,
καὶ τῷ ἐμῷ λαῷ συντάξω [s] ποιῆσαι σκῦλα καὶ προνομὴν, καὶ
7 καταπατεῖν τὰς πόλεις καὶ θεῖναι αὐτὰς εἰς κονιορτόν. Αὐτὸς
δὲ οὐχ οὕτως ἐνεθυμήθη, καὶ τῇ ψυχῇ οὐχ οὕτως λελόγισται,
ἀλλὰ ἀπαλλάξει ὁ νοῦς αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔθνη ἐξολοθρεῦσαι οὐκ
8, 9 ὀλίγα. Καὶ ἐὰν εἴπωσιν αὐτῷ, Σὺ μόνος εἶ ἄρχων, καὶ ἐρεῖ,
Οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπάνω Βαβυλῶνος καὶ [t] Χαλάνης,
οὗ ὁ πύργος ᾠκοδομήθη; καὶ ἔλαβον Ἀραβίαν καὶ Δαμασκὸν
10 καὶ Σαμάρειαν; [x] Ὃν τρόπον ταύτας [u] ἔλαβον, καὶ πάσας τὰς
[x] ἀρχὰς λήψομαι· ὀλολύξατε τὰ γλυπτὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν
11 Σαμαρείᾳ. [x] Ὃν τρόπον γὰρ ἐποίησα Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς χειρο-
ποιήτοις αὐτῆς, οὕτω ποιήσω καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῖς εἰδώλοις
12 αὐτῆς. Καὶ ἔσται ὅταν συντελέσῃ Κύριος πάντα ποιῶν ἐν τῷ
ὄρει Σιὼν [y] καὶ Ἱερουσαλὴμ, [z] ἐπισκέψομαι ἐπὶ τὸν νοῦν τὸν
μέγαν, [a] ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς
13 δόξης τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Εἶπε γὰρ, [b] Ἐν τῇ ἰσχύϊ ποιήσω,
[c] καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς συνέσεως ἀφελῶ ὅρια ἐθνῶν καὶ τὴν
14 ἰσχὺν αὐτῶν προνομεύσω. Καὶ σείσω πόλεις κατοικουμένας,
καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήψομαι τῇ [d] χειρὶ ὡς νοσσιὰν,
καὶ ὡς καταλελειμμένα ᾠὰ ἀρῶ· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς διαφεύξεταί
15 [e] με ἢ ἀντείπῃ μοι. Μὴ δοξασθήσεται ἀξίνη ἄνευ τοῦ κόπτον-
τος ἐν αὐτῇ; ἢ ὑψωθήσεται πρίων ἄνευ τοῦ ἕλκοντος αὐτόν;
16 [f] ὡς ἂν τις ἄρῃ ῥάβδον ἢ ξύλον· καὶ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀποστελεῖ
Κύριος σαβαὼθ εἰς τὴν σὴν τιμὴν ἀτιμίαν, καὶ εἰς τὴν σὴν δόξαν

---

[o] ἁρπαγὴν. [p] καὶ ὑποκάτω ἀνῃρημένων πεσοῦνται. Ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη θυμὸς. [q] ὀργῆς ἐν. [r] ἀποστέλλω. [s] τοῦ ποιῆσαι. [t] Χαλάννη. [u] ἔλαβον ἐν τῇ χειρί μου. [x] χώρας. [y] καὶ ἐν Ἱ. [z] ἐπάξει. [a] ἐπὶ om. [b] Ἐν om. [c] καὶ τῇ συνέσεως τῆς σοφίας. [d] χειρί μου. [e] μοι. [f] ὡσαύτως ἐάν.

17 πῦρ καιόμενον καυθήσεται. Καὶ ἔσται τὸ φῶς τοῦ Ἰσραὴλ [g] εἰς
πῦρ, καὶ ἁγιάσει [h] αὐτὸν ἐν πυρὶ καιομένῳ, καὶ φάγεται ὡσεὶ
18 χόρτον τὴν ὕλην· τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσβεσθήσεται τὰ ὄρη καὶ
οἱ βουνοὶ καὶ οἱ δρυμοὶ, καὶ καταφάγεται ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρ-
κῶν· καὶ ἔσται ὁ φεύγων ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ φλογὸς καιομένης.
19 Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ' αὐτῶν ἀριθμὸς ἔσονται, καὶ παιδίον
γράψει αὐτούς.

20 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐκέτι προστεθήσεται τὸ κατα-
λειφθὲν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ σωθέντες τοῦ Ἰακὼβ οὐκέτι μὴ πεποι-
θότες ὦσιν ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας αὐτούς, ἀλλὰ ἔσονται πεποι-
21 θότος ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ τῇ ἀληθείᾳ. Καὶ
22 ἔσται τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ἰακὼβ ἐπὶ Θεὸν ἰσχύοντα. Καὶ ἐὰν
γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα
23 [i] αὐτῶν σωθήσεται. [k] Λόγον συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύ-
νῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον [l] Κύριος ποιήσει ἐν τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ.
24 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ, Μὴ φοβοῦ, ὁ λαός μου
οἱ κατοικοῦντες ἐν Σιὼν, ἀπὸ Ἀσσυρίων, ὅτι ἐν ῥάβδῳ πατάξει
25 σε· πληγὴν γὰρ ἐπάγω ἐπὶ σὲ, τοῦ ἰδεῖν ὁδὸν Αἰγύπτου. Ἔτι γὰρ
μικρὸν, καὶ παύσεται ἡ ὀργὴ, ὁ δὲ θυμός μου ἐπὶ τὴν βουλὴν αὐ-
26 τῶν. Καὶ [m] ἐγερεῖ ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτοὺς κατὰ τὴν πληγὴν [n] Μαδιὰμ
ἐν τόπῳ θλίψεως· καὶ ὁ θυμὸς αὐτοῦ τῇ ὁδῷ τῇ κατὰ θάλασσαν,
27 εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κατ' Αἴγυπτον. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
ἀφαιρεθήσεται ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὤμου σου, καὶ ὁ φόβος
αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ καταφθαρήσεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν ὤμων
28 ὑμῶν. [o] Ἥξει γὰρ εἰς τὴν πόλιν Ἀγγαὶ, καὶ παρελεύσεται εἰς
29 [o] Μαγγεδὼ, καὶ ἐν Μαχμὰς θήσει τὰ σκεύη αὐτοῦ. Καὶ παρε-
λεύσεται φάραγγα, καὶ ἥξει εἰς Ἀγγαὶ, φόβος λήψεται [p] Ραμᾶ,
30 πόλιν Σαοὺλ, φεύξεται ἡ θυγάτηρ Γαλλεὶμ, ἐπακούσεται [p] Λαϊ-
31 σὰ, ἐπακούσεται ἐν Ἀναθώθ. [q] Καὶ ἐξέστη Μαδεβηνὰ, καὶ οἱ
32 κατοικοῦντες Γιββεῖρ. Παρακαλεῖτε σήμερον [r] ἐν ὁδῷ τοῦ
μεῖναι τῇ χειρὶ, παρακαλεῖτε τὸ ὄρος τὴν θυγατέρα Σιὼν καὶ οἱ
33 βουνοὶ οἱ ἐν [s] Ἱερουσαλήμ. [s] Ἰδοὺ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ
συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει

---

[g] ὡς. [h] αὐτὸ. [i] αὐτῶν om. [k] Λόγον γὰρ. [l] ποιήσει
ὁ Θεὸς. [m] Ἐπεγερεῖ. [n] τὴν Μαδιὰμ. [o] Μαγεδδὼ. [p] ἐν
Σὰ. [q] Καὶ om. [r] ἐν τῇ ὁδῷ. [s] Ἰδοὺ γὰρ.

34 συντριβήσονται, καὶ [t] οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται, καὶ πεσοῦνται
ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ, ὁ δὲ Λίβανος σὺν τοῖς ὑψηλοῖς πεσεῖται.
11 Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαὶ, καὶ ἄνθος ἐκ
2 τῆς ῥίζης ἀναβήσεται, καὶ ἀναπαύσεται ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα τοῦ
Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος,
3 πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας, ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου
Θεοῦ· οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει,
4 ἀλλὰ κρινεῖ ταπεινῷ κρίσιν καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς,
καὶ πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἐν πνεύματι
5 διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ· καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐζωσμένος τὴν
6 ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἀληθείᾳ [u] εἰλημένος τὰς πλευράς. Καὶ συμ-
βοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνὸς, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται
ἐρίφῳ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἅμα βοσκηθήσονται,
7 καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει αὐτούς· καὶ βοῦς καὶ ἄρκος ἅμα βοσκη-
θήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδία αὐτῶν [x] ἔσονται· καὶ λέων ὡς βοῦς
8 φάγεται ἄχυρα· καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ [y] τρωγλῶν ἀσπίδων καὶ
9 ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ. Καὶ οὐ μὴ
[z] κακοποιήσουσιν οὐδὲ μὴ δύνωνται ἀπολέσαι οὐδένα ἐπὶ τὸ ὄρος
τὸ ἅγιόν μου· ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον,
ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψαι θαλάσσας.
10 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ καὶ ὁ ἀνι-
στάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσι, καὶ ἔσται ἡ
11 ἀνάπαυσις αὐτοῦ τιμή. Καὶ ἔσται [a] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, προσθήσει
[b] ὁ Κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τοῦ ζηλῶσαι τὸ κατα-
λειφθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, ὃ ἂν καταλειφθῇ [c] ὑπὸ τῶν Ἀσ-
συρίων καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ [d] ἀπὸ Βαβυλωνίας καὶ ἀπὸ
Αἰθιοπίας καὶ ἀπὸ Ἐλαμιτῶν καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν καὶ ἐξ
12 Ἀραβίας, καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ συνάξει τοὺς ἀπολο-
μένους Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς διεσπαρμένους Ἰούδα συνάξει ἐκ τῶν
13 τεσσάρων πτερύγων τῆς γῆς. Καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ [e] ζῆλος
Ἐφραὶμ καὶ οἱ ἐχθροὶ Ἰούδα ἀπολοῦνται. Ἐφραὶμ οὐ ζηλώσει
14 Ἰούδαν, καὶ Ἰούδας οὐ θλίψει Ἐφραΐμ. Καὶ πετασθήσονται ἐν

---

[t] ταπεινωθήσονται οἱ ὑψηλοὶ, μαχαίρᾳ. [u] εἰλημμένος. [x] βοσκηθήσονται, καὶ λέων καὶ βοῦς ἅμα φάγονται ἄχυρα. [y] τρώγλην. [z] κακοποιήσωσιν, οὐδ᾽ οὐ μὴ. [a] ἐν τῇ. [b] ὁ om. [c] ἀπὸ. [d] ἀπὸ bis om. [e] ζυγὸς.

πλοίοις ἀλλοφύλων· θάλασσαν ἅμα προνομεύσουσι καὶ τοὺς
ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπὶ Μωὰβ πρῶτον τὰς
χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν· οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμμὼν πρῶτοι ὑπακούσονται.
15 Καὶ ἐρημώσει Κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου, καὶ ἐπιβαλεῖ
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαίῳ· καὶ πατάξει
16 ἑπτὰ φάραγγας, ὥστε διαπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασι. Καὶ
ἔσται [f] δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ ἔσται
τῷ Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἡμέρα ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

12 Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, [g] Εὐλογῶ σε, Κύριε, διότι
ὠργίσθης μοι καὶ ἀπέστρεψας τὸν θυμόν σου καὶ ἠλέησάς με.
2 Ἰδοὺ ὁ Θεός μου σωτήρ μου, πεποιθὼς ἔσομαι [h] ἐπ' αὐτῷ καὶ
οὐ φοβηθήσομαι· διότι ἡ δόξα μου καὶ ἡ αἴνεσίς μου Κύριος,
3 καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. Καὶ [i] ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐ-
4 φροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, Ὑμνεῖτε Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε ἐν
τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ· μιμνήσκεσθε ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα
5 αὐτοῦ. Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν·
6 ἀναγγείλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραί-
νεσθε, οἱ κατοικοῦντες [k] Σιὼν, ὅτι ὑψώθη ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ
ἐν μέσῳ [l] αὐτῆς.

13 ΟΡΑΣΙΣ ΗΝ ΕΙΔΕΝ ΗΣΑΙΑΣ [m] ΥΙΟΣ ΑΜΩΣ ΚΑΤΑ
ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ.

2 Ἐπ' ὄρους πεδινοῦ ἄρατε σημεῖον, ὑψώσατε τὴν φωνὴν
3 [n] αὐτοῖς, παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ, ἀνοίξατε οἱ ἄρχοντες. Ἐγὼ
συντάσσω [o] καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτούς· γίγαντες ἔρχονται πληρῶσαι
4 τὸν θυμόν μου χαίροντες ἅμα καὶ ὑβρίζοντες. Φωνὴ ἐθνῶν
πολλῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὁμοία ἐθνῶν πολλῶν, φωνὴ βασιλέων
καὶ ἐθνῶν συνηγμένων· Κύριος σαβαὼθ ἐντέταλται ἔθνει ὁπλο-
5 μάχῳ ἔρχεσθαι ἐκ γῆς πόρρωθεν ἀπ' ἄκρου θεμελίου τοῦ
οὐρανοῦ, Κύριος καὶ οἱ ὁπλομάχοι αὐτοῦ, [p] καταφθεῖραι πᾶσαν
τὴν οἰκουμένην.

6 Ὀλολύζετε, ἐγγὺς γὰρ [q] ἡμέρα Κυρίου καὶ συντριβὴ παρὰ τοῦ

---

[f] ὁδὸς. [g] Εὐλογήσω. [h] ἐν. [i] ἀντλήσετε. [k] ἐν Σιὼν.
[l] σου. [m] υἱὸς om. [n] ἑαυτοῖς, μὴ φοβεῖσθε· παρακαλεῖτε τῇ
ψυχῇ. [o] καὶ ἐγὼ αὐτούς. ἡγιασμένοι εἰσίν· καὶ ἐγὼ ἄγω αὐτούς.
[p] τοῦ καταφθεῖραι τὴν οἰκουμένην ὅλην. [q] ἡ ἡμέρα.

7 Θεοῦ ἥξει. Διὰ τοῦτο [r] πᾶσα χεὶρ ἐκλυθήσεται, καὶ πᾶσα ψυχὴ
8 ἀνθρώπου δειλιάσει. [s] Ταραχθήσονται οἱ πρέσβεις, καὶ ὠδῖνες
αὐτοὺς ἕξουσιν ὡς γυναικὸς τικτούσης, καὶ συμφοράσουσιν
ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκστήσονται, καὶ τὸ πρόσωπον
9 αὐτῶν ὡς φλὸξ μεταβαλοῦσιν. Ἰδοὺ γὰρ [t] ἡμέρα Κυρίου
ἔρχεται ἀνίατος θυμοῦ καὶ ὀργῆς θεῖναι τὴν οἰκουμένην ἔρημον,
10 καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπολέσαι ἐξ αὐτῆς. Οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ὁ Ὠρίων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ τὸ φῶς
οὐ δώσουσι, καὶ σκοτισθήσεται τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καὶ ἡ
11 σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς. Καὶ ἐντελοῦμαι τῇ οἰκουμένῃ
ὅλῃ κακὰ, καὶ τοῖς ἀσεβέσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἀπολῶ
12 ὕβριν ἀνόμων, καὶ ὕβριν ὑπερηφάνων ταπεινώσω. Καὶ ἔσονται
οἱ καταλελειμμένοι ἔντιμοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον τὸ ἄπυρον·
καὶ [u] ἄνθρωπος μᾶλλον ἔντιμος ἔσται ἢ ὁ λίθος ὁ [x] ἐν Σουφίρ.
13 Ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται καὶ ἡ γῆ σεισθήσεται ἐκ τῶν
θεμελίων αὐτῆς διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου σαβαὼθ, [y] ἐν τῇ ἡμέρᾳ
14 ᾗ ἂν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ὡς
δορκάδιον φεῦγον καὶ ὡς πρόβατον πλανώμενον, καὶ οὐκ ἔσται
ὁ συνάγων, ὥστε ἄνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστραφῆναι,
15 καὶ [z] ἄνθρωπος εἰς τὴν χώραν [a] ἑαυτοῦ διώξεται. [c] Ὃς γὰρ ἂν
ἁλῷ ἡττηθήσεται, καὶ [b] οἵτινες συνηγμένοι εἰσὶ πεσοῦνται
16 μαχαίρᾳ. Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ῥάξουσιν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τὰς
οἰκίας αὐτῶν προνομεύσουσι, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἕξουσιν.
17 Ἰδοὺ ἐπεγείρω ὑμῖν τοὺς Μήδους, οἳ ἀργύριον οὐ λογίζονται
18 οὐδὲ [c] χρυσίου χρείαν ἔχουσι. Τοξεύματα νεανίσκων συντρί-
ψουσι, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν οὐ μὴ [d] ἐλεήσωσιν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς
τέκνοις σου φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.
19 Καὶ ἔσται Βαβυλὼν, ἡ καλεῖται ἔνδοξος [e] ἀπὸ βασιλέως Χαλ-
20 δαίων, ὃν τρόπον κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, οὐ
κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ μὴ εἰσέλθωσιν εἰς
αὐτὴν διὰ πολλῶν γενεῶν, οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἄραβες,
21 οὐδὲ ποιμένες οὐ μὴ [f] ἀναπαύσονται ἐν αὐτῇ. Καὶ ἀναπαύσονται

---

[r] πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσεται. [s] Καὶ ταραχθήσονται. [t] ἡ ἡμέρα Κυρίου ἀνίατος ἔρχεται. [u] ὁ ἄνθρωπος. [x] ἐκ σουφείρ. [y] ἐν om. [z] ἄνθρωπον. [a] αὐτοῦ διώξαι. [c] Ὃς γὰρ ἐὰν. [b] ὅσοι. [c] χρυσίον. [d] ἐλεήσουσιν. [e] ὑπὸ. [f] ἀναπαύσωνται.

ἐκεῖ θηρία, καὶ [g] ἐμπλησθήσονται αἱ οἰκίαι ἤχου, καὶ ἀναπαύ-
22 σονται ἐκεῖ σειρῆνες, καὶ δαιμόνια ἐκεῖ [h] ὀρχήσονται, καὶ ὀνο-
κένταυροι ἐκεῖ κατοικήσουσι, καὶ νοσσοποιήσουσιν ἐχῖνοι ἐν τοῖς
οἴκοις αὐτῶν.

14 Ταχὺ ἔρχεται καὶ οὐ χρονιεῖ, καὶ ἐλεήσει Κύριος τὸν Ἰακὼβ
καὶ ἐκλέξεται ἔτι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀναπαύσονται ἐπὶ τῆς γῆς
αὐτῶν, καὶ ὁ γειώρας προστεθήσεται πρὸς αὐτοὺς, καὶ προστε-
2 θήσεται [i] πρὸς τὸν οἶκον Ἰακὼβ, καὶ λήψονται αὐτοὺς ἔθνη, καὶ
εἰσάξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσουσι, καὶ
πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς [k] γῆς εἰς δούλους καὶ δούλας· καὶ ἔσον-
ται αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς, καὶ κυριευθήσονται
3 οἱ κυριεύσαντες αὐτῶν. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναπαύ-
σει σε [l] Κύριος ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ θυμοῦ σου [m] τῆς δουλείας
[n] σου τῆς σκληρᾶς ἧς ἐδούλευσας αὐτοῖς.

4 Καὶ λήψῃ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος,
[o] Πῶς ἀναπέπαυται ὁ ἀπαιτῶν, καὶ ἀναπέπαυται ὁ ἐπισπουδα-
5 στής; Συνέτριψε [p] Κύριος τὸν ζυγὸν τῶν ἁμαρτωλῶν, τὸν ζυγὸν
6 τῶν ἀρχόντων. Πατάξας ἔθνος θυμῷ, πληγῇ ἀνιάτῳ, παίων
ἔθνος πληγὴν θυμοῦ ᾗ οὐκ ἐφείσατο, ἀνεπαύσατο πεποιθώς.
7, 8 Πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, καὶ τὰ ξύλα τοῦ Λιβάνου
[q] εὐφράνθησαν ἐπὶ σοὶ, καὶ ἡ κέδρος τοῦ Λιβάνου, ἀφ' οὗ σὺ
9 κεκοίμησαι, οὐκ ἀνέβη ὁ κόπτων ἡμᾶς. Ὁ ᾅδης κάτωθεν ἐπι-
κράνθη συναντήσας σοι· συνηγέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες
οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς, οἱ ἐγείραντες ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας
10 βασιλεῖς ἐθνῶν. Πάντες ἀποκριθήσονται καὶ ἐροῦσί σοι, Καὶ
11 σὺ ἐάλως ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης. [r] Κατέβη
εἰς ᾅδου ἡ δόξα σου, ἡ πολλὴ εὐφροσύνη σου· ὑποκάτω σου
12 στρώσουσι σῆψιν, καὶ τὸ κατακάλυμμά σου σκώληξ. Πῶς
ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἑωσφόρος ὁ πρωῒ ἀνατέλλων; συνε-
13 τρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. Σὺ δὲ
εἶπας ἐν τῇ διανοίᾳ σου, Εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω
τῶν [s] ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθιῶ ἐν ὄρει

---

[g] πλησθήσονται οἰκίαι. [h] ὀρχηθήσονται. [i] ἐπὶ. [k] γῆς τοῦ Θεοῦ. [l] ὁ Θεὸς ἐκ. [m] καὶ τῆς. [n] σου om. [o] καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· πῶς. [p] ὁ Θεὸς. [q] ηὐφράνθησαν. [r] Κατέβη δὲ. [s] ἄστρων.

14 ὑψηλῷ, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς βορρᾶν, ἀναβήσομαι
15 ἐπάνω τῶν [t] νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ ὑψίστῳ. Νῦν δὲ εἰς
16 [u] ᾅδην καταβήσῃ καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς. Οἱ ἰδόντες σε
[x] θαυμάσονται ἐπὶ σοὶ καὶ ἐροῦσιν, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὁ παρο-
17 ξύνων τὴν γῆν, [y] ὁ σείων βασιλείς, ὁ θεὶς τὴν οἰκουμένην ὅλην
ἔρημον, [z] καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ καθεῖλε, τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ οὐκ
18 ἔλυσε. Πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἐκοιμήθησαν ἐν τιμῇ,
19 [a] ἄνθρωπος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Σὺ δὲ ῥιφήσῃ ἐν τοῖς ὄρεσιν,
ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκκεκεντη-
20 μένων μαχαίραις, καταβαινόντων εἰς ᾅδου. [b] Ὃν τρόπον ἱμάτιον
ἐν αἵματι πεφυρμένον οὐκ ἔσται καθαρὸν, οὕτως οὐδὲ σὺ ἔσῃ
καθαρὸς, διότι τὴν γῆν μου ἀπώλεσας καὶ τὸν λαόν μου ἀπέ-
κτεινας· οὐ μὴ μείνῃς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, σπέρμα πονηρόν.
21 Ἑτοίμασον τὰ τέκνα σου σφαγῆναι ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς
[b] αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀναστῶσι καὶ κληρονομήσωσι τὴν γῆν καὶ
22 ἐμπλήσωσι τὴν γῆν πολέμων. Καὶ ἐπαναστήσομαι αὐτοῖς, λέγει
Κύριος σαβαὼθ, καὶ ἀπολῶ αὐτῶν ὄνομα καὶ κατάλειμμα καὶ
23 σπέρμα· τάδε λέγει Κύριος. Καὶ θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον,
ὥστε κατοικεῖν ἐχίνους, καὶ ἔσται εἰς οὐδέν· καὶ θήσω αὐτὴν
πηλοῦ [c] βάραθρον εἰς ἀπώλειαν.
24 Τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ, [d] Ὃν τρόπον εἴρηκα, οὕτως ἔσται,
25 καὶ ὃν τρόπον βεβούλευμαι, οὕτως μενεῖ, τοῦ ἀπολέσαι τοὺς
Ἀσσυρίους ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐμῆς καὶ [d] ἐπὶ τῶν ὀρέων μου· καὶ
ἔσονται εἰς καταπάτημα, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ ζυγὸς
26 αὐτῶν, καὶ τὸ κῦδος αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὤμων ἀφαιρεθήσεται. Αὕτη
ἡ βουλὴ ἣν βεβούλευται Κύριος ἐπὶ τὴν ὅλην οἰκουμένην, καὶ
27 αὕτη ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ ἐπὶ πάντα τὰ [e] ἔθνη. [d] Α γὰρ ὁ Θεὸς ὁ
ἅγιος βεβούλευται, τίς διασκεδάσει; καὶ τὴν χεῖρα [f] αὐτοῦ τὴν
28 ὑψηλὴν τίς ἀποστρέψει; Τοῦ ἔτους οὗ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς
Ἄχαζ ἐγενήθη τὸ ῥῆμα τοῦτο.
29 Μὴ εὐφρανθείητε οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, συνετρίβη γὰρ ὁ ζυγὸς
τοῦ παίοντος ὑμᾶς· ἐκ γὰρ σπέρματος [g] ὄφεως ἐξελεύσεται
[h] ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὄφεις

[t] νεφελῶν. [u] ᾅδου. [x] θαυμάσουσιν. [y] ὁ om. [z] καὶ τὰς—καθεῖλε om. [a] ἕκαστος. [b] σου. [c] βάθρον. [d] ἀπὸ. [e] ἔθνη τῆς οἰκουμένης. [f] αὐτοῦ om. [g] ὄφεων. [h] ἔγγονα.

30 [i]πετάμενοι, καὶ βοσκηθήσονται πτωχοὶ δι' αὐτοῦ· πτωχοὶ δὲ [k]ἄνθρωποι ἐπὶ εἰρήνης ἀναπαύσονται· ἀνελεῖ δὲ [l]ἐν λιμῷ τὸ
31 σπέρμα σου, καὶ τὸ κατάλειμμά σου ἀνελεῖ. [m]Ὀλολύξατε πύλαι πόλεων, κεκραγέτωσαν πόλεις τεταραγμέναι, οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι ἀπὸ βορρᾶ καπνὸς ἔρχεται, καὶ οὐκ ἔστι τοῦ
32 εἶναι. Καὶ τί ἀποκριθήσονται βασιλεῖς ἐθνῶν; ὅτι Κύριος ἐθεμελίωσε Σιὼν, καὶ δι' αὐτοῦ σωθήσονται οἱ ταπεινοὶ τοῦ λαοῦ.

15 [n]ΤΟ ΡΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΩΑΒΙΤΙΔΟΣ.

Νυκτὸς ἀπολεῖται ἡ Μωαβῖτις, νυκτὸς γὰρ ἀπολεῖται τὸ τεῖχος
2 τῆς Μωαβίτιδος. Λυπεῖσθε [o]ἐφ' ἑαυτοὺς, ἀπολεῖται γὰρ καὶ [p]Δηβὼν, οὗ ὁ βωμὸς ὑμῶν· ἐκεῖ ἐναβήσεσθε κλαίειν, ἐπὶ Ναβαῦ τῆς Μωαβίτιδος· [m]ὀλολύξατε, ἐπὶ πάσης κεφαλῆς φαλάκρωμα,
3 πάντες βραχίονες [q]κατατετμημένοι, ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῆς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις αὐτῆς, πάντες ὀλολύζετε
4 μετὰ κλαυθμοῦ. Ὅτι κέκραγεν Ἐσεβὼν καὶ [r]Ἐλεαλὴ, ἕως Ἰασσὰ ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν· διὰ τοῦτο ἡ ὀσφὺς τῆς Μωα-
5 βίτιδος βοᾷ, ἡ ψυχὴ αὐτῆς γνώσεται, ἡ καρδία τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ [s]ἐν αὐτῇ ἕως Σηγώρ· δάμαλις γάρ ἐστι τριετὴς, ἐπὶ δὲ τῆς ἀναβάσεως [t]Λουειθ πρὸς σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται τῇ ὁδῷ
6 [u]Ἀρωνιείμ· βοᾷ σύντριμμα καὶ σεισμὸς, τὸ ὕδωρ τῆς [x]Νεμηρειμ ἔρημον ἔσται, καὶ ὁ χόρτος αὐτῆς ἐκλείψει· χόρτος γὰρ
7 χλωρὸς οὐκ ἔσται. Μὴ καὶ οὕτως μέλλει σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ
8 ἐπὶ τὴν φάραγγα [y]Ἀραβας, καὶ λήψονται αὐτήν. Συνῆψε γὰρ ἡ βοὴ τὸ [y]ὅριον τῆς Μωαβίτιδος τῆς [z]Ἀγαλειμ, καὶ ὀλολυγμὸς
9 αὐτῆς ἕως τοῦ φρέατος τοῦ Αἰλείμ. Τὸ δὲ ὕδωρ τὸ [a]Δειμὼν πλησθήσεται αἵματος, ἐπάξω γὰρ ἐπὶ [a]Δειμὼν [y]Ἀραβας, καὶ ἀρῶ τὸ σπέρμα Μωὰβ, καὶ Ἀριὴλ, καὶ τὸ κατάλοιπον [y]Ἀδαμα.

16 Ἀποστελῶ ὡς ἑρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν· μὴ πέτρα ἔρημός ἐστι τὸ
2 ὄρος [b]θυγατρὸς Σιών; Ἔσῃ γὰρ ὡς πετεινοῦ ἀνιπταμένου [c]νοσ-

---

[i] πετόμενοι. [k] ἄνδρες. [l] ἐν om. [m] Ὀλολύζετε. [n] ΤΟ ΟΡΑΜΑ. [o] ἐφ' ἑαυτοῖς. [p] Δαιβηδὼν. [q] κατατετετμημένοι. [r] ἐλάλησεν, ἕως ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῆς. [s] ἐν ἑαυτῇ. [t] τῆς. [u] Ἀδωνιείμ. [x] Νεμρειμ. [y] ὅρος. [z] Ἀγαλλειμ. [a] Ῥεμμὼν. [b] θυγατρὸς om. [c] νεοσσὸς.

σὸς ἀφῃρημένος [d] ἔσῃ θυγάτηρ Μωὰβ, ἔπειτα δὲ Ἀρνῶν πλείονα
3 βουλεύου, ποίει τε σκέπην πένθους· αὕτη διαπαντὸς ἐν μεσημ-
4 βρινῇ σκοτίᾳ φεύγουσιν, ἐξέστησαν· [e] μὴ ἀχθῇς, παροικήσουσί
σοι οἱ φυγάδες Μωάβ· [f] ἔσονται σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου
[g] διώκοντες, ὅτι ἦρθη ἡ συμμαχία σου, [h] καὶ ὁ ἄρχων ἀπώλετο
5 ὁ καταπατῶν [i] ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ διορθωθήσεται μετ' ἐλέους
θρόνος, καὶ καθιεῖται ἐπ' αὐτοῦ μετὰ ἀληθείας ἐν σκηνῇ Δαυὶδ,
κρίνων καὶ ἐκζητῶν κρῖμα καὶ σπεύδων δικαιοσύνην.
6 Ἠκούσαμεν τὴν ὕβριν Μωὰβ, ὑβριστὴς σφόδρα τὴν ὑπερη-
7 φανίαν [k] ἐξῆρα· οὐχ οὕτως ἡ μαντεία σου, οὐχ οὕτως. Ὀλολύξει
Μωὰβ, ἐν γὰρ τῇ Μωαβίτιδι πάντες ὀλολύξουσι· τοῖς κατοι-
8 κοῦσι δὲ Σὲθ μελετήσεις, καὶ οὐκ ἐντραπήσῃ τὰ πεδία Ἐσεβών·
πενθήσει ἄμπελος Σεβαμά· καταπίνοντες τὰ ἔθνη καταπατήσατε
τὰς ἀμπέλους αὐτῆς ἕως Ἰαζήρ· οὐ μὴ συνάψητε, πλανήθητε
τὴν ἔρημον, οἱ ἀπεσταλμένοι ἐγκατελείφθησαν, διέβησαν γὰρ
[l] πρὸς τὴν θάλασσαν.
9 Διὰ τοῦτο κλαύσομαι ὡς τὸν κλαυθμὸν Ἰαζὴρ ἄμπελον Σε-
βαμά· τὰ δένδρα σου κατέβαλεν Ἐσεβὼν [m] καὶ Ἐλεαλὴ, ὅτι
ἐπὶ τῷ θερισμῷ καὶ ἐπὶ τῷ [n] τρυγητῷ σου καταπατήσω, καὶ
10 πάντα πεσοῦνται. Καὶ ἀρθήσεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα ἐκ
τῶν [o] ἀμπελώνων, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελῶσί σου οὐ μὴ εὐφρανθή-
σονται, καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια, πέπαυται
11 γάρ. Διὰ τοῦτο ἡ κοιλία μου ἐπὶ Μωὰβ ὡς κιθάρα ἠχήσει, καὶ
τὰ ἐντός μου [p] ὡς τεῖχος ἐνεκαίνισας.
12 Καὶ ἔσται [q] εἰς τὸ ἐντραπῆναί σε, [r] ὅτι ἐκοπίασε Μωὰβ ἐπὶ
τοῖς βωμοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ χειροποίητα αὐτῆς ὥστε
13 προσεύξασθαι, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτόν. Τοῦτο τὸ
14 ῥῆμα ὃ ἐλάλησε Κύριος ἐπὶ Μωὰβ, [s] ὁπότε ἐλάλησε. Καὶ νῦν
λέγω, Ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μισθωτοῦ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα
Μωὰβ [t] παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται ὀλι-
γοστὸς καὶ οὐκ ἔντιμος.

---

[d] ἔσῃ om. [e] μὴ ἀπ' ἀρχῆς παροικήσουσιν οἱ. [f] ἔσονται γὰρ.
[g] διώκοντος. [h] συνετελέσθη ταλαιπωρία, καὶ. [i] ἐπὶ. [k] ἐξῆραs.
[l] τὴν ἔρημον. Διὰ. [m] καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ. [n] τρυγετῷ. [o] ἀμ-
πελώνων σου. [p] ὡσεὶ τεῖχος ὃ ἐ. [q] ὡs. [r] ὅτι om. [s] ὁπότε
καὶ. [t] ἐν παντὶ.

17 ΤΟ ΡΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑ ΔΑΜΑΣΚΟΥ.

Ἰδοὺ Δαμασκὸς ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων, καὶ ἔσται εἰς πτῶσιν
2 καταλελειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα εἰς κοίτην ποιμνίων καὶ [u] ἀνά-
3 παυσιν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διώκων. Καὶ οὐκέτι ἔσται ὀχυρὰ τοῦ καταφυγεῖν Ἐφραΐμ, καὶ [x] οὐκέτι βασιλεία ἐν Δαμασκῷ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν [y] Σύρων· οὐ γὰρ σὺ βελτίων εἶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
4 [z] τῆς δόξης αὐτῶν· τάδε λέγει Κύριος σαβαώθ. Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκλειψις [a] δόξης Ἰακὼβ, καὶ τὰ πίονα τῆς δόξης
5 αὐτοῦ σεισθήσεται. Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀμητὸν ἑστηκότα καὶ σπέρμα σταχύων [b] ἀμήσῃ, καὶ ἔσται ὃν
6 τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ στάχυν ἐν φάραγγι στερεᾷ, καὶ καταλειφθῇ ἐν αὐτῇ καλάμη, ἢ ὡς ῥῶγες ἐλαίας δύο ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετεώρου, ἢ τέσσαρες ἢ πέντε ἐπὶ τῶν κλάδων [c] αὐτῶν
7 καταλειφθῇ· τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πεποιθὼς ἔσται [d] ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἐμβλέψον-
8 ται, καὶ οὐ μὴ πεποιθότες ὦσιν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν ἃ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν, καὶ οὐκ ὄψονται [e] τὰ δένδρα οὐδὲ τὰ βδελύγματα αὐτῶν.

9 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται αἱ πόλεις σου ἐγκαταλελειμμέναι ὃν τρόπον [f] κατέλιπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ προσώπου
10 τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται ἔρημοι, διότι [g] κατέλιπες τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ Κυρίου τοῦ βοηθοῦ σου οὐκ ἐμνήσθης· διὰ τοῦτο φυτεύσεις φύτευμα ἄπιστον καὶ σπέρμα ἄπιστον.
11 [h] Τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν φυτεύσῃς πλανηθήσῃ· τὸ δὲ πρωῒ ἐὰν [i] σπείρῃς, ἀνθήσει εἰς ἀμητὸν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κληρώσῃ καὶ [k] ὡς πατὴρ ἀνθρώπου κληρώσῃ τοῖς υἱοῖς [l] σου.

12 Οὐαὶ πλῆθος ἐθνῶν πολλῶν· ὡς θάλασσα κυμαίνουσα, οὕτω
13 ταραχθήσεσθε· καὶ νῶτος ἐθνῶν πολλῶν ὡς ὕδωρ ἠχήσει. Ὡς ὕδωρ πολὺ ἔθνη πολλὰ, ὡς ὕδατος πολλοῦ βίᾳ [m] φερομένου· καὶ ἀποσκορακιεῖ αὐτὸν, καὶ πόρρω αὐτὸν διώξεται ὡς [n] χνοῦν

---

[u] ἀνάπαυσιν βουκολίων. [x] οὐκέτι ἔσται. [y] Σύρων ἀπολεῖται.
[z] καὶ τῆς. [a] τῆς δόξης. [b] ἐν τῷ βραχίονι αὐτοῦ ἀμήσῃ. [c] αὐτοῦ.
[d] ὁ om. [e] τὰ ἄλση αὐτῶν. [f] ἐγκατέλειπον. [g] ἐγκατέλειπες.
[h] Τῇ δὲ. [i] φυτεύσῃς. [k] ὥσπερ. [l] σου om. [m] καταφερομένου. [n] χοῦν.

ἀχύρου λικμώντων ἀπέναντι ἀνέμου, καὶ ὡς κονιορτὸν τροχοῦ
14 καταιγὶς φέρουσα· πρὸς ἑσπέραν [o] καὶ ἔσται πένθος, πρινὴ πρωΐ καὶ οὐκ ἔσται· αὕτη ἡ μερὶς [p] τῶν προνομευσάντων ὑμᾶς, καὶ κληρονομία τοῖς ὑμᾶς κληρονομήσασιν.

18 Οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας,
2 ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ ὅμηρα, καὶ ἐπιστολὰς βιβλίνας ἐπάνω τοῦ ὕδατος· πορεύσονται γὰρ ἄγγελοι κοῦφοι πρὸς ἔθνος μετέωρον, καὶ ξένον λαὸν καὶ χαλεπόν· [q] τίς αὐτοῦ ἐπέκεινα; ἔθνος ἀνέλπιστον καὶ [r] καταπεπατημένον· νῦν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς
3 πάντες ὡς χώρα κατοικουμένη κατοικηθήσεται· ἡ χώρα αὐτῶν ὡσεὶ σημεῖον ἀπὸ ὄρους ἀρθῇ, ὡς σάλπιγγος φωνὴ ἀκουστὸν
4 ἔσται. [s] Διότι οὕτως εἶπε Κύριός μοι, Ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει, ὡς φῶς καύματος μεσημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου
5 ἡμέρας ἀμητοῦ ἔσται πρὸ τοῦ θερισμοῦ, ὅταν συντελεσθῇ ἄνθος, καὶ ὄμφαξ [t] ἐξανθήσῃ ἄνθος ὀμφακίζουσα· καὶ ἀφελεῖ τὰ βοτρύδια τὰ μικρὰ τοῖς δρεπάνοις, καὶ τὰς κληματίδας ἀφελεῖ καὶ
6 [u] ἀποκόψει, καὶ καταλείψει ἅμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ συναχθήσεται ἐπ᾽ αὐτοὺς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ᾽ αὐτὸν ἥξει.

7 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνενεχθήσεται δῶρα Κυρίῳ σαβαὼθ ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου καὶ τετιλμένου, καὶ ἀπὸ λαοῦ μεγάλου, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπατημένον, ὅ ἐστιν ἐν μέρει [x] ποταμοῦ τῆς χώρας αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ ὄνομα Κυρίου σαβαὼθ, ὄρος Σιών.

19 ΟΡΑΣΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

Ἰδοὺ Κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης, καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον, καὶ σεισθήσεται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου
2 αὐτοῦ· καὶ [y] ἡ καρδία αὐτῶν ἠττηθήσεται ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰγύπτιοι ἐπ᾽ Αἰγυπτίους, καὶ πολεμήσει ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, [z] πόλις
3 ἐπὶ πόλιν καὶ νόμος ἐπὶ νόμον. Καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω,

---

[o] καὶ om. [p] τῶν ἡμᾶς πρ. καὶ κλ. τῶν ἡμᾶς κληρονομησάντων. [q] τί. [r] κατεπατημένον νῦν. Νῦν. [s] Ὅτι. [t] ἀνθήσῃ. [u] κατακόψει. [x] τοῦ ποταμοῦ. [y] αἱ καρδίαι αὐτῶν ἠττηθήσονται. [z] ἐπεγερθήσεται πόλις.

καὶ ἐπερωτήσουσι τοὺς θεοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν
4 καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς φωνοῦντας καὶ τοὺς [a] ἐγγαστριμύθους. Καὶ
παραδώσω [b] τὴν Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων κυρίων σκλη-
ρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐτῶν· τάδε λέγει
5 Κύριος σαβαώθ. Καὶ πίονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ παρὰ θά-
6 λασσαν, ὁ δὲ ποταμὸς ἐκλείψει καὶ ξηρανθήσεται. Καὶ ἐκλεί-
ψουσιν οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ [c] διώρυχες τοῦ ποταμοῦ, καὶ ξηραν-
θήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος, καὶ ἐν παντὶ ἕλει καλάμου καὶ
7 παπύρου, καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν πᾶν τὸ κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ
καὶ πᾶν τὸ σπειρόμενον διὰ τοῦ ποταμοῦ ξηρανθήσεται ἀνεμό-
8 φθορον. Καὶ στενάξουσιν οἱ ἁλιεῖς, καὶ στενάξουσι πάντες οἱ
βάλλοντες ἄγκιστρον εἰς τὸν ποταμὸν καὶ οἱ βάλλοντες σαγή-
9 νας, καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς πενθήσουσι. Καὶ αἰσχύνη λήψεται τοὺς
ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστὸν, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν
10 βύσσον, καὶ ἔσονται οἱ [d] ἐργαζόμενοι αὐτὰ ἐν ὀδύνῃ, καὶ πάντες
οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον λυπηθήσονται καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσι.
11 Καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες Τάνεως, οἱ σοφοὶ σύμβουλοι
τοῦ βασιλέως, ἡ βουλὴ αὐτῶν μωρανθήσεται· πῶς ἐρεῖτε τῷ
12 βασιλεῖ, Υἱοὶ συνετῶν, ἡμεῖς υἱοὶ βασιλέων τῶν ἐξ ἀρχῆς; ποῦ
εἰσι νῦν οἱ σοφοί σου, καὶ ἀναγγειλάτωσάν σοι; καὶ εἰπάτωσαν,
13 Τί βεβούλευται Κύριος σαβαὼθ ἐπ' Αἴγυπτον; Ἐξέλιπον οἱ
ἄρχοντες Τάνεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμφεως, καὶ πλα-
14 νήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς. Κύριος γὰρ ἐκέρασεν αὐτοῖς
πνεῦμα πλανήσεως, καὶ ἐπλάνησαν Αἴγυπτον ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις
15 αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθύων καὶ ὁ ἐμῶν ἅμα. Καὶ οὐκ ἔσται
τοῖς Αἰγυπτίοις ἔργον ὃ ποιήσει κεφαλὴν καὶ οὐρὰν [e] καὶ ἀρχὴν
16 καὶ τέλος. Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται οἱ Αἰγύπτιοι ὡς γυναῖκες
ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς Κυρίου σα-
17 βαὼθ ἣν αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς. Καὶ ἔσται ἡ χώρα τῶν Ἰου-
δαίων τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς φόβητρον· πᾶς ὃς [f] ἐὰν ὀνομάσῃ αὐτὴν
αὐτοῖς φοβηθήσονται διὰ τὴν [g] βουλὴν ἣν βεβούλευται Κύριος
σαβαὼθ ἐπ' αὐτήν.
18 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πέντε πόλεις ἐν [h] τῇ Αἰγύπτῳ λα-

---

[a] ἐγγαστριμύθους, καὶ τοὺς γνώστας. [b] τὴν om. [c] διώρυγες.
[d] διαλογιζόμενοι. [e] καὶ om. [f] ἂν. [g] βουλὴν Κυρίου Σα-
βαὼθ, ἣν βεβούλευται Κύριος ἐπ'. [h] τῇ om.

λοῦσαι τῇ γλώσσῃ τῇ [i]Χαναανίτιδι, καὶ ὀμνύντες τῷ ὀνόματι
19 Κυρίου [k]σαβαὼθ· πόλις ἀσεδὲκ κληθήσεται ἡ μία πόλις. Τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται [l]θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων,
20 καὶ στήλη πρὸς τὸ ὅριον αὐτῆς τῷ Κυρίῳ. Καὶ ἔσται εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου· ὅτι κεκράξονται
πρὸς Κύριον διὰ τοὺς θλίβοντας αὐτούς, καὶ ἀποστελεῖ [m]αὐτοῖς
21 ἄνθρωπον ὃς σώσει αὐτούς, κρίνων σώσει αὐτούς, καὶ γνωστὸς
ἔσται Κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν
Κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ποιήσουσι θυσίας καὶ εὔξονται
22 εὐχὰς τῷ Κυρίῳ καὶ ἀποδώσουσι. Καὶ πατάξει Κύριος τοὺς
Αἰγυπτίους [n]πληγῇ, καὶ ἰάσεται αὐτοὺς ἰάσει, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον, καὶ [o]εἰσακούσεται αὐτῶν καὶ ἰάσεται
αὐτοὺς [p]ἰάσει.

23 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται [q]ἡ ὁδὸς ἀπὸ Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον καὶ Αἰγύπτιοι
πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δουλεύσουσιν [r]Αἰγύπτιοι τοῖς
24 Ἀσσυρίοις. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Ἰσραὴλ τρίτος ἐν τοῖς
[s]Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς [t]Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῇ
25 [u]ἣν εὐλόγησε Κύριος σαβαὼθ, λέγων, Εὐλογημένος ὁ λαός
μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἡ κληρονομία μου
Ἰσραήλ.

20 Τοῦ ἔτους [x]ὅτε εἰσῆλθε Τανάθαν εἰς Ἄζωτον, ἡνίκα ἀπεστάλη
ὑπὸ Ἀρνὰ βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ ἐπολέμησε τὴν Ἄζωτον
2 καὶ [y]ἔλαβεν αὐτήν, τότε ἐλάλησε Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν [z]υἱὸν
Ἀμὼς, λέγων, Πορεύου καὶ ἄφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὀσφύος
σου, καὶ τὰ σανδάλιά σου ὑπόλυσαι ἀπὸ τῶν ποδῶν σου, καὶ
3 ποίησον οὕτως, πορευόμενος γυμνὸς καὶ [a]ἀνυπόδετος. Καὶ εἶπε
Κύριος, [b]Ον τρόπον πεπόρευται ὁ παῖς μου Ἡσαΐας γυμνὸς καὶ
[a]ἀνυπόδετος τρία ἔτη, [b]τρία ἔτη ἔσται [c]εἰς σημεῖα καὶ τέρατα
4 τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ Αἰθίοψιν, ὅτι οὕτως ἄξει βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου καὶ Αἰθιόπων, νεανίσκους καὶ

---

[i] Χανανίτιδι, καὶ ὀμνύουσαι. [k] σαβαὼθ om. [l] τὸ θυσιαστήριον. [m] αὐτοῖς Κύριος. [n] πληγῇ μεγάλῃ. [o] ἐπακούσεται. [p] ἰάσει om. [q] ἡ et ἀπὸ om. [r] οἱ Αἰγύπτιοι. [s] Ἀσσυρίοις. [t] Αἰγυπτίοις. [u] ᾗ. [x] οὗ εἰσῆλθεν Νάθαν. [y] κατελάβετο. [z] υἱὸν Ἀμὼς om. [a] ἀνυπόδητος. [b] τρία ἔτη om. [c] εἰς om.

πρεσβύτας, γυμνοὺς καὶ ἀνυποδέτους, ἀνακεκαλυμμένους τὴν
5 αἰσχύνην Αἰγύπτου. Καὶ αἰσχυνθήσονται [d] ἡττηθέντες ἐπὶ τοῖς
Αἰθίοψιν ἐφ' οἷς ἦσαν πεποιθότες οἱ Αἰγύπτιοι, ἦσαν γὰρ αὐ-
6 τοῖς δόξα. Καὶ ἐροῦσιν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ [e] ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἦμεν πεποιθότες τοῦ φυγεῖν εἰς
αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, οἳ οὐκ ἠδύναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως
Ἀσσυρίων, καὶ πῶς ἡμεῖς σωθησόμεθα;

21 ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ.

Ὡς καταιγὶς δι' ἐρήμου διέλθοι ἐξ ἐρήμου ἐρχομένη ἐκ γῆς,
2 φοβερὸν τὸ ὅραμα καὶ σκληρὸν ἀνηγγέλη μοι· ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖ,
ὁ ἀνομῶν ἀνομεῖ· ἐπ' ἐμοὶ οἱ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ πρέσβεις τῶν
Περσῶν ἐπ' ἐμὲ ἔρχονται· νῦν στενάξω καὶ παρακαλέσω ἐμαυ-
3 τόν. Διὰ τοῦτο ἐνεπλήσθη ἡ ὀσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὠδῖνες
ἔλαβόν με ὡς τὴν τίκτουσαν· ἠδίκησα τοῦ μὴ ἀκοῦσαι, ἐσπού-
4 δασα [f] τοῦ μὴ βλέπειν. Ἡ καρδία μου πλανᾶται καὶ ἡ ἀνομία
5 με βαπτίζει, ἡ ψυχή μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον. Ἑτοίμασον τὴν
τράπεζαν, φάγετε, πίετε· ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες ἑτοιμάσατε
6 θυρεούς, ὅτι οὕτως εἶπε πρός με Κύριος, Βαδίσας σεαυτῷ στῆ-
7 σον σκοπὸν, καὶ ὃ [g] ἂν ἴδῃς ἀνάγγειλον. Καὶ εἶδον ἀναβάτας
ἱππεῖς δύο, [h] καὶ ἀναβάτην ὄνου, καὶ ἀναβάτην καμήλου, ἀκρόασαι
8 ἀκρόασιν πολλὴν, καὶ κάλεσον Οὐρίαν εἰς τὴν [i] σκοπιάν· Κύριος
εἶπεν, Ἔστην διαπαντὸς ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς [k] ἐγὼ
9 ἔστην ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης ξυνω-
ρίδος· καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, [l] Πέπτωκε πέπτωκε Βαβυλὼν καὶ
πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς, καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνετρί-
10 βησαν εἰς τὴν γῆν. Ἀκούσατε οἱ καταλελειμμένοι, καὶ [m] οἱ
ὀδυνώμενοι ἀκούσατε ἃ ἤκουσα παρὰ Κυρίου σαβαὼθ, ὁ Θεὸς
τοῦ Ἰσραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν.

11 ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΙΔΟΥΜΑΙΑΣ.

12 Πρὸς ἐμὲ [n] κάλει παρὰ τοῦ Σηεὶρ, [o] φυλάσσετε ἐπάλξεις. Φυ-
λάσσω τοπρωῖ καὶ τὴν νύκτα· ἐὰν ζητῇς ζήτει, καὶ παρ' ἐμοὶ
13 οἴκει, ἐν τῷ δρυμῷ ἑσπέρας κοιμηθῇς, ἢ ἐν τῇ ὁδῷ Δαιδάν.
14 Εἰς συνάντησιν διψῶντι ὕδωρ φέρετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ

[d] ἡττηθέντες οἱ Αἰγύπτιοι. [e] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ om. [f] τὸ.
[g] ἐὰν. [h] καὶ om. [i] σκοπιὰν Κυρίου. Καὶ εἶπεν. [k] ἐγὼ om.
[l] Πέπτωκεν semel. [m] οἱ om. [n] καλεῖτε. [o] φυλάξεται.

15 Θαιμὰν, ἄρτοις συναντᾶτε τοῖς φεύγουσι διὰ τὸ πλῆθος τῶν
[p]πεφονευμένων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλανωμένων καὶ διὰ
τὸ πλῆθος τῆς μαχαίρας καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοξευμάτων τῶν
διατεταμένων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεπτωκότων ἐν τῷ [q]πο-
16 λέμῳ. Διότι οὕτως εἶπέ μοι Κύριος, [r]Ἔτι ἐνιαυτὸς ὡς ἐνιαυτὸς
17 μισθωτοῦ, ἐκλείψει ἡ δόξα τῶν υἱῶν Κηδὰρ, καὶ τὸ κατάλοιπον
τῶν τοξευμάτων τῶν ἰσχυρῶν υἱῶν Κηδὰρ ἔσται ὀλίγον, [r]ὅτι
Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐλάλησε.

22 ΤΟ [s]ΡΗΜΑ ΤΗΣ ΦΑΡΑΓΓΟΣ ΣΙΩΝ.

Τί ἐγένετό [t]σοι, ὅτι νῦν ἀνέβητε πάντες εἰς δώματα μάταια;
2 Ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βοώντων, οἱ τραυματίαι σου οὐ [u]τραυμα-
3 τίαι ἐν μαχαίραις, οὐδὲ οἱ νεκροί σου νεκροὶ [x]πολέμων. Πάντες
οἱ ἄρχοντές σου πεφεύγασι, καὶ οἱ ἁλόντες σκληρῶς [y]δεδεμένοι
4 εἰσὶ, καὶ οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ πόρρω πεφεύγασι. Διὰ τοῦτο
εἶπα, [r]Ἀφετέ με, πικρῶς κλαύσομαι· μὴ κατισχύσητε παρακα-
5 λεῖν με ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ γένους μου, ὅτι
ἡμέρα ταραχῆς καὶ ἀπωλείας καὶ καταπατήματος, καὶ πλάνησις
παρὰ Κυρίου σαβαὼθ· ἐν φάραγγι Σιὼν πλανῶνται, ἀπὸ μικροῦ
6 ἕως μεγάλου πλανῶνται ἐπὶ τὰ ὄρη. Οἱ δὲ Ἐλαμῖται ἔλαβον
φαρέτρας, [z]καὶ ἀναβάται ἄνθρωποι ἐφ' [a]ἵππους, καὶ συναγωγὴ
7 παρατάξεως. Καὶ ἔσονται αἱ ἐκλεκταὶ φάραγγές σου, πλη-
σθήσονται ἁρμάτων, οἱ δὲ ἱππεῖς ἐμφράξουσι τὰς πύλας σου,
8 καὶ ἀνακαλύψουσι τὰς πύλας Ἰούδα· καὶ ἐμβλέψονται τῇ
9 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴκους τῆς πόλεως, καὶ ἀνακα-
λύψουσι τὰ κρυπτὰ τῶν οἴκων τῆς ἄκρας Δαυίδ· καὶ εἴδοσαν
ὅτι πλείους εἰσὶ, καὶ ὅτι [b]ἀπέστρεψε τὸ ὕδωρ τῆς ἀρχαίας
10 κολυμβήθρας εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὅτι καθείλοσαν τοὺς οἴκους
11 Ἰερουσαλὴμ εἰς [c]ὀχυρώματα τείχους τῇ πόλει. Καὶ ἐποιήσατε
ἑαυτοῖς ὕδωρ ἀνὰ μέσον τῶν δύο [d]τειχῶν ἐσώτερον τῆς κολυμ-
βήθρας τῆς ἀρχαίας, καὶ οὐκ ἐνεβλέψατε εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς
12 ποιήσαντα αὐτὴν, καὶ τὸν κτίσαντα αὐτὴν οὐκ εἴδετε. Καὶ ἐκά-
λεσε [e]Κύριος Κύριος σαβαὼθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ

---

[p] φευγόντων. [q] πεδίῳ. [r] Ὅτι. [s] ΟΡΑΜΑ. [t] σοι νῦν, ὅτι. [u] τρ. μαχαίρας. [x] πολέμου. [y] δεδεγμένοι. [z] καὶ om. [a] ἵπποις. [b] ἀπέστρεψαν. [c] ὀχύρωμα τοῦ τ. [d] τειχέων. [e] Κύριος semel.

13 κοπετὸν καὶ ξύρησιν καὶ ζῶσιν σάκκων, αὐτοὶ δὲ ἐποιήσαντο
εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα, σφάζοντες μόσχους καὶ θύοντες
πρόβατα, ὥστε φαγεῖν [f] κρέατα καὶ πιεῖν οἶνον, λέγοντες, Φάγω-
14 μεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. Καὶ ἀνακεκαλυμμένα
ταῦτά ἐστιν ἐν τοῖς ὠσὶ Κυρίου σαβαὼθ, ὅτι οὐκ ἀφεθήσεται
ὑμῖν αὕτη ἡ ἁμαρτία ἕως ἂν ἀποθάνητε.
15 Τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ, Πορεύου εἰς τὸ παστοφόριον
16 πρὸς Σομνᾶν τὸν [g] ταμίαν, καὶ εἶπον αὐτῷ, Τί σὺ ὧδε, καὶ τί σοί
ἐστιν ὧδε; ὅτι ἐλατόμησας σεαυτῷ ὧδε μνημεῖον, καὶ ἐποίησας
σεαυτῷ ἐν ὑψηλῷ μνημεῖον, καὶ ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκη-
17 νήν; Ἰδοὺ δὴ Κύριος σαβαὼθ [h] ἐκβάλλει καὶ ἐκτρίψει ἄνδρα,
καὶ ἀφελεῖ τὴν στολήν σου καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἔνδοξον,
18 καὶ ῥίψει σε εἰς χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρητον, καὶ ἐκεῖ ἀπο-
θανῇ· καὶ θήσει τὸ ἅρμα σου τὸ καλὸν εἰς ἀτιμίαν, καὶ τὸν οἶκον
19 τοῦ ἄρχοντός σου εἰς καταπάτημα, καὶ ἀφαιρεθήσῃ ἐκ τῆς οἰκο-
νομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου.
20 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [i] καὶ καλέσω τὸν παῖδά μου
21 Ἐλιακεὶμ τὸν τοῦ Χελκίου, καὶ ἐνδύσω αὐτὸν τὴν στολήν σου,
καὶ τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτῷ [k] κατὰ κράτος, καὶ τὴν οἰκο-
νομίαν σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ἔσται ὡς πατὴρ τοῖς
22 ἐνοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἰούδᾳ. Καὶ
δώσω τὴν δόξαν Δαυὶδ αὐτῷ, καὶ ἄρξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀντι-
λέγων· καὶ δώσω [l] αὐτῷ τὴν κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ἐπὶ [m] τῷ ὤμῳ
αὐτοῦ· καὶ ἀνοίξει καὶ οὐκ ἔσται ὁ [n] ἀποκλείων, καὶ κλείσει
23 καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνοίγων. Καὶ στήσω αὐτὸν ἄρχοντα ἐν τόπῳ
πιστῷ, καὶ ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
24 Καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ' αὐτὸν πᾶς ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται ἐπικρεμάμενοι
25 [o] αὐτῷ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ, Κινηθή-
σεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐστηριγμένος ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἀφαιρε-
θήσεται καὶ πεσεῖται, [p] καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ'
αὐτὸν, ὅτι Κύριος ἐλάλησε.

---

[f] κρέα. [g] γραμματέα. [h] ἐκβαλεῖ. [i] καὶ om. [k] καὶ τὸ.
[l] αὐτῷ om. [m] τοῦ ὤμου. [n] ἀποκλείσων. [o] ἐν αὐτῷ. Ἐν τῇ.
[p] καὶ ἐξολοθρευθήσεται om.

23 ΤΟ [q]ΡΗΜΑ ΤΥΡΟΥ.

[r]Ὀλολύξατε πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο, καὶ οὐκέτι
2 ἔρχονται ἐκ γῆς [s]Κιτιαίων, ἦκται αἰχμάλωτος. Τίνι ὅμοιοι γε-
γόνασιν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ, μεταβόλοι Φοινίκης, διαπε-
3 ρῶντες τὴν θάλασσαν ἐν ὕδατι πολλῷ, σπέρμα μεταβόλων; ὡς
4 ἀμητοῦ εἰσφερομένου, οἱ μετάβολοι τῶν ἐθνῶν. Αἰσχύνθητι
Σιδὼν, εἶπεν ἡ θάλασσα· ἡ δὲ ἰσχὺς τῆς θαλάσσης εἶπεν, Οὐκ
ὤδινον οὐδὲ ἔτεκον, οὐδὲ ἐξέθρεψα νεανίσκους οὐδὲ ὕψωσα
5 παρθένους. [t]Ὅταν δὲ ἀκουστὸν γένηται [u]Αἰγύπτῳ, λήψεται
6 αὐτοὺς ὀδύνη περὶ Τύρου. Ἀπέλθατε εἰς Καρχηδόνα, [v]ὀλο-
7 λύξατε οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. Οὐχ αὕτη ἦν ὑμῶν
8 ἡ ὕβρις [x]ἀπ' ἀρχῆς πρινὴ παραδοθῆναι αὐτήν; Τίς ταῦτα ἐβού-
λευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἥσσων ἐστὶν ἢ οὐκ ἰσχύει; οἱ ἔμποροι
9 αὐτῆς ἔνδοξοι ἄρχοντες τῆς γῆς. Κύριος σαβαὼθ ἐβουλεύσατο
παραλῦσαι [y]πᾶσαν τὴν ὕβριν τῶν ἐνδόξων, καὶ ἀτιμάσαι πᾶν
10 ἔνδοξον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐργάζου τὴν γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα
11 οὐκέτι [z]ἔρχεται ἐκ Καρχηδόνος. Ἡ δὲ χείρ σου οὐκέτι ἰσχύει
κατὰ θάλασσαν, ἡ παροξύνουσα βασιλεῖς· Κύριος σαβαὼθ ἐνε-
12 τείλατο περὶ Χαναὰν ἀπολέσαι αὐτῆς τὴν ἰσχύν. Καὶ ἐροῦσιν,
[a]Οὐκέτι οὐ μὴ προστεθῆτε τοῦ ὑβρίζειν καὶ ἀδικεῖν τὴν θυγα-
τέρα [b]Σιδῶνος· καὶ ἐὰν ἀπέλθῃς εἰς [c]Κιτιεῖς, οὐδὲ ἐκεῖ ἀνά-
13 παυσις ἔσται σοι· καὶ εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὕτη ἠρήμωται ἀπὸ
14 τῶν Ἀσσυρίων, [d]ὅτι ὁ τοῖχος αὐτῆς πέπτωκεν. [e]Ὀλολύξατε
15 πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι [f]ἀπόλωλε τὸ ὀχύρωμα ὑμῶν. Καὶ ἔσται
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καταλειφθήσεται Τύρος ἔτη ἑβδομήκοντα,
ὡς χρόνος βασιλέως, ὡς χρόνος ἀνθρώπου· καὶ ἔσται μετὰ ἑβδο-
16 μήκοντα ἔτη ἔσται Τύρος ὡς ᾄσμα πόρνης. Λάβε κιθάραν,
ῥέμβευσον, πόλις πόρνη ἐπιλελησμένη, καλῶς κιθάρισον, πολλὰ
ᾄσον, ἵνα σου [g]μνεία γένηται.
17 Καὶ ἔσται μετὰ [h]τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἐπισκοπὴν ποιήσει ὁ
Θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκαταστήσεται εἰς τὸ ἀρχαῖον, καὶ

---

[q] ΟΡΑΜΑ. [r] Ὀλολύζετε. [s] Κητιαίων. [t] ἐν Αἰγύπτῳ. [u] ὀλολύζετε οἱ ἐνοικοῦντες. [x] ἡ ἀπ' ἀρχῆς. [y] πᾶσαν om. [z] ἔρχονται. [a] Οὐκέτι μὴ προσθῆτε. [b] Σιὼν. [c] Κητιεὶμ. [d] οὐδὲ ἐκεῖ σοι ἀνάπαυσις ἔσται, ὅτι. [e] Ὀλολύζετε. [f] ἀπώλετο. [g] ἡ μνεία. [h] τὰ om.

ἔσται ἐμπόριον πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς οἰκουμένης [i] ἐπὶ
18 πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἐμπορία καὶ ὁ μισθὸς
ἅγιον [k] Κυρίῳ· οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται ἀλλὰ τοῖς κατοικοῦσιν
ἔναντι Κυρίου πᾶσα ἡ ἐμπορία αὐτῆς, φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ
ἐμπλησθῆναι, [l] καὶ εἰς συμβολὴν μνημόσυνον ἔναντι Κυρίου.
24 Ἰδοὺ Κύριος καταφθείρει τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐρημώσει αὐ-
τὴν καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ διασπερεῖ τοὺς
2 ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ. Καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς [m] ἱερεύς, καὶ ὁ παῖς
ὡς ὁ κύριος, καὶ ἡ θεράπαινα ὡς ἡ κυρία· ἔσται ὁ ἀγοράζων ὡς
ὁ πωλῶν, [n] ὁ δανείζων ὡς ὁ δανειζόμενος, καὶ ὁ ὀφείλων ὡς ᾧ
3 ὀφείλει. Φθορᾷ φθαρήσεται ἡ γῆ καὶ προνομῇ προνομευθή-
4 σεται ἡ γῆ, τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα. [o] Ἐπένθησεν
ἡ γῆ καὶ ἐφθάρη ἡ οἰκουμένη, [p] ἐπένθησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς.
5 [q] Ἡ δὲ ἠνόμησε διὰ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν, διότι [r] παρήλ-
θοσαν τὸν νόμον καὶ ἤλλαξαν τὰ [s] προστάγματα διαθήκην αἰώ-
6 νιον. Διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἡμάρτοσαν οἱ κατοι-
κοῦντες αὐτήν· διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ
7 γῇ, καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. Πενθήσει οἶνος,
πενθήσει ἄμπελος, στενάξουσι πάντες οἱ εὐφραινόμενοι τὴν ψυ-
8 χήν. Πέπαυται εὐφροσύνη τυμπάνων, [t] πέπαυται φωνὴ κιθάρας.
9 Ἠσχύνθησαν, οὐκ ἔπιον οἶνον, πικρὸν ἐγένετο τὸ σίκερα τοῖς
10 πίνουσιν. Ἠρημώθη πᾶσα πόλις, κλείσει οἰκίαν τοῦ μὴ εἰσελ-
11 θεῖν. Ὀλολύζεται περὶ τοῦ οἴνου πανταχῇ, πέπαυται πᾶσα
12 εὐφροσύνη τῆς γῆς, [u] ἀπῆλθε πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς. Καὶ
καταλειφθήσονται πόλεις ἔρημοι, καὶ οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι
ἀπολοῦνται.
13 Ταῦτα πάντα [x] ἔσονται ἐν τῇ γῇ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν· ὃν τρό-
πον ἐάν τις καλαμήσηται ἐλαίαν, οὕτως καλαμήσονται αὐτούς·
14 καὶ ἐὰν παύσηται ὁ τρυγητὸς, οὗτοι [y] βοῇ φωνήσουσιν, οἱ δὲ
καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς εὐφρανθήσονται ἅμα τῇ δόξῃ Κυ-
15 ρίου, ταραχθήσεται τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. Διὰ τοῦτο ἡ δόξα

---

[i] ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς om. [k] τῷ Κυρίῳ. [l] καὶ om. [m] ὁ ἱερεύς. [n] καὶ ὁ. [o] Ἐπένθησαν. [p] καὶ ἐπένθησαν. [q] Ἡ δὲ γῆ ἡ. [r] παρέβησαν. [s] προστάγματα Κυρίου. [t] πέπαυται αὐθάδεια καὶ πλοῦτος ἀσεβῶν, π. φ. κ. [u] ἀπῆλθε—τῆς γῆς om. [x] ἔσται. [y] φωνῇ βοήσονται.

Κυρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσται τῆς θαλάσσης, τὸ ὄνομα Κυρίου ἔνδοξον ἔσται.

16 Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς τέρατα ἠκούσαμεν, ἐλπὶς τῷ εὐσεβεῖ· καὶ ἐροῦσιν, Οὐαὶ τοῖς ἀθετοῦσιν·
17 οἱ ἀθετοῦντες τὸν νόμον, φόβος καὶ βόθυνος καὶ παγὶς ἐφ' ὑμᾶς
18 τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἔσται ὁ φεύγων τὸν φόβον ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· [z] καὶ ὁ ἐκβαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου ἁλώσεται ὑπὸ τῆς παγίδος· ὅτι θυρίδες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [a] ἀνεῳ-
19 χθησαν, καὶ σεισθήσεται τὰ θεμέλια τῆς γῆς. Ταραχῇ ταραχθή-
20 σεται ἡ γῆ, καὶ ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. Ἔκλινεν ὡς ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν, καὶ σεισθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ, κατίσχυσε γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνομία, καὶ πεσεῖται καὶ οὐ μὴ
21 δύνηται ἀναστῆναι. Καὶ ἐπάξει ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον τοῦ
22 οὐρανοῦ τὴν χεῖρα, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς. Καὶ συνάξουσι [b] συναγωγὴν αὐτῆς εἰς δεσμωτήριον καὶ ἀποκλείσουσιν
23 εἰς ὀχύρωμα, διὰ πολλῶν γενεῶν ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν. Καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος· ὅτι βασιλεύσει Κύριος [c] ἐκ Σιὼν καὶ ἐξ Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων δοξασθήσεται.

25 [d] Κύριε ὁ Θεὸς, δοξάσω σε, ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας θαυμαστὰ πράγματα, βουλὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν· [e] γένοιτο,
2 ὅτι ἔθηκας πόλεις εἰς χῶμα, πόλεις ὀχυρὰς τοῦ [f] μὴ πεσεῖν αὐτῶν τὰ θεμέλια, τῶν ἀσεβῶν πόλις τὸν αἰῶνα οὐ μὴ οἰκοδο-
3 μηθῇ. Διὰ τοῦτο εὐλογήσει σε ὁ λαὸς ὁ πτωχὸς, καὶ πόλεις
4 ἀνθρώπων ἀδικουμένων εὐλογήσουσί σε. Ἐγένου γὰρ πάσῃ πόλει ταπεινῇ βοηθὸς, καὶ τοῖς ἀθυμήσασι δι' ἔνδειαν σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύσῃ αὐτούς· σκέπη διψώντων, καὶ
5 πνεῦμα ἀνθρώπων [g] ἀδικουμένων. Ὡς ἄνθρωποι ὀλιγόψυχοι διψῶντες ἐν Σιὼν ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν οἷς ἡμᾶς παρέδωκας,
6 καὶ ποιήσει Κύριος σαβαὼθ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ἐπὶ τὸ ὄρος
7 τοῦτο πίονται εὐφροσύνην, πίονται οἶνον. Χρίσονται μύρον ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, παράδος ταῦτα πάντα τοῖς ἔθνεσιν· ἡ γὰρ βουλὴ

---

[z] ὁ δὲ. [a] ἠνεῴχθησαν. [b] καὶ ἀποκλείσουσιν εἰς ὀχύρωμα καὶ εἰς δεσμωτήριον. [c] ἐν Σιὼν, καὶ ἐν Ἰ. [d] Ὠιδὴ, Κ. ὁ Θεός μου, δ. [e] γένοιτο, Κύριε. [f] μὴ om. [g] ἀδικουμένων εὐλογήσουσίν σε.

8 αὕτη ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. Κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ
πάλιν ἀφεῖλε [h] Κύριος ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώ-
που· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ
στόμα Κυρίου ἐλάλησε.
9 Καὶ ἐροῦσι [i] τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, Ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐφ' ᾧ [k] ἠλ-
πίζομεν, καὶ σώσει ἡμᾶς· οὗτος Κύριος, ὑπεμείναμεν αὐτῷ, καὶ
10 ἠγαλλιώμεθα καὶ εὐφρανθησόμεθα ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἡμῶν. [l] Ἀνά-
παυσιν δώσει ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ καταπατηθήσεται
11 ἡ Μωαβῖτις ὃν τρόπον [m] πατοῦσιν ἄλωνα ἐν ἁμάξαις. Καὶ
ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσε τοῦ
ἀπολέσαι· καὶ ταπεινώσει τὴν ὕβριν αὐτοῦ ἐφ' ἃ τὰς χεῖρας
12 ἐπέβαλε. Καὶ τὸ ὕψος τῆς καταφυγῆς τοῦ [n] τοίχου ταπεινώσει,
καὶ καταβήσεται ἕως τοῦ ἐδάφους.
26 [o] Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾄσονται τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ [p] γῆς τῆς Ἰου-
δαίας, Ἰδοὺ πόλις ἰσχυρὰ, καὶ σωτήριον θήσει τὸ τεῖχος καὶ
2 περίτειχος. Ἀνοίξατε πύλας, [q] εἰσελθέτω λαὸς φυλάσσων δι-
3 καιοσύνην καὶ φυλάσσων ἀλήθειαν, ἀντιλαμβανόμενος ἀλη-
4 θείας καὶ φυλάσσων εἰρήνην· ὅτι ἐπὶ σοὶ [r] ἐλπίδι ἤλπισαν,
5 Κύριε, ἕως τοῦ αἰῶνος, ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος, ὃς ταπεινώ-
σας κατήγαγες τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν ὑψηλοῖς· πόλεις ὀχυρὰς
6 καταβαλεῖς καὶ [s] κατάξεις ἕως ἐδάφους. Καὶ πατήσουσιν [t] αὐ-
7 τοὺς πόδες πραέων καὶ ταπεινῶν. Ὁδὸς εὐσεβῶν εὐθεῖα [u] ἐγέ-
8 νετο, ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν καὶ παρεσκευασμένη. Ἡ γὰρ ὁδὸς
Κυρίου κρίσις· ἠλπίσαμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐπὶ τῇ
9 μνείᾳ ᾗ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ ἡμῶν· [x] ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ
πνεῦμά μου πρὸς σὲ, ὁ Θεὸς, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου
ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς·
10 πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβὴς· [y] πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ
τῆς γῆς ἀλήθειαν οὐ μὴ [z] ποιήσει· ἀρθήτω ὁ ἀσεβὴς, ἵνα μὴ
11 ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου. Κύριε, ὑψηλός σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ

---

[h] Κύριος om. [i] ἐν τῇ. [k] ἠλπίζομεν, καὶ ἠγαλλιώμεθα καὶ εὐφράνθημεν. [l] Ὅτι ἀνάπαυσιν. [m] πατῶσιν. [n] τοίχου σου. [o] Ὠιδὴ, Τῇ. [p] γῆς Ἰούδα, λέγοντες· ἰδοὺ πόλις ὀχυρὰ, καὶ σωτήριον ἡμῖν θήσει τεῖχος. [q] εἰσελθάτω. [r] ἐλπίδι om. [s] κατάξεις αὐτὰς ἕως τοῦ ἐ. [t] αὐτὰς. [u] ἐγένετο, καὶ παρεσκευασμένη ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν. [x] Ὠιδὴ, Ἐκ. [y] πᾶς ὃς om. [z] ποιήσῃ.

ᾔδεισαν, γνόντες δὲ αἰσχυνθήσονται· ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

12 Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας
13 ἡμῖν. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε, ἐκτὸς σοῦ ἄλλον
14 οὐκ οἴδαμεν· τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν, οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες
15 καὶ ἀπώλεσας καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν. Πρόσθες αὐτοῖς
16 κακὰ, Κύριε, πρόσθες κακὰ [a] τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς. Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου, ἐν θλίψει μικρᾷ ἡ παιδεία σου ἡμῖν.
17 Καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει [b] τεκεῖν, ἐπὶ τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέ-
18 κραξεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου. Διὰ τὸν φόβον σου, Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν καὶ ὠδινήσαμεν καὶ ἐτέκομεν· πνεῦμα σωτηρίας σου ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς· [c] οὐ πεσούμεθα,
19 ἀλλὰ πεσοῦνται [d] πάντες οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀναστήσονται [e] οἱ νεκροὶ καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ· ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

20 Βάδιζε [f] λαός μου, εἴσελθε εἰς τὰ [g] ταμεῖά σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ
21 ἡ ὀργὴ Κυρίου. Ἰδοὺ γὰρ Κύριος ἀπὸ τοῦ ἁγίου ἐπάγει τὴν ὀργὴν ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀνακαλύψει ἡ γῆ τὸ [h] αἷμα αὐτῆς, καὶ οὐ κατακαλύψει [i] τοὺς ἀνῃρημένους.

27 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ Θεὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἁγίαν καὶ τὴν μεγάλην καὶ τὴν ἰσχυρὰν ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιόν· [k] ἀνελεῖ τὸν δρά-
2 κοντα. Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀμπελὼν καλὸς ἐπιθύμημα ἐξάρχειν
3 κατ' αὐτῆς. Ἐγὼ πόλις [l] ὀχυρὰ, πόλις πολιορκουμένη, μάτην ποτιῶ αὐτήν· ἁλώσεται γὰρ νυκτὸς, ἡμέρας δὲ πεσεῖται [m] τεῖ-
4 χος. Οὐκ ἔστιν ἣ οὐκ ἐπελάβετο αὐτῆς· τίς με θήσει φυλάσσειν καλάμην ἐν ἀγρῷ; διὰ τὴν πολεμίαν ταύτην ἠθέτηκα αὐτήν· τοίνυν διὰ τοῦτο ἐποίησε [n] Κύριος πάντα ὅσα συνέταξε·
5 κατακέκαυμαι, βοήσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ, ποιήσωμεν

---

[a] πᾶσιν τοῖς. [b] τοῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ. [c] οὐ πεσούμεθα om. [d] πάντες om. [e] γὰρ οἱ. [f] ὁ λαός. [g] ταμιεῖά. [h] στόμα. [i] ἡ γῆ τοὺς. [k] καὶ ἀνελεῖ. [l] ἰσχυρὰ. [m] τὸ τεῖχος. Καὶ οὐκ. [n] Κύριος ὁ Θεὸς.

6 εἰρήνην αὐτῷ, ποιήσωμεν εἰρήνην, οἱ ἐρχόμενοι τέκνα Ἰακώβ· βλαστήσει καὶ ἐξανθήσει Ἰσραὴλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκουμένη τοῦ καρποῦ αὐτοῦ.

7 Μὴ ὡς αὐτὸς ἐπάταξε, καὶ αὐτὸς οὕτως πληγήσεται; καὶ
8 ὡς αὐτὸς ἀνεῖλεν, οὕτως ἀναιρεθήσεται; Μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων ἐξαποστελεῖ αὐτούς· οὐ σὺ ἦσθα [o] μελετῶν τῷ πνεύ-
9 ματι τῷ σκληρῷ, ἀνελεῖν αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ; Διὰ τοῦτο ἀφαιρεθήσεται [p] ἀνομία Ἰακὼβ, καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ εὐλογία αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωμαι τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, ὅταν [q] θῶσι πάντας τοὺς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους, ὡς κονίαν λεπτήν· καὶ οὐ μὴ μείνῃ τὰ δένδρα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐκκε-
10 κομμένα, ὥσπερ δρυμὸς μακράν. Τὸ κατοικούμενον ποίμνιον ἀνειμένον ἔσται, ὡς ποίμνιον καταλελειμμένον· καὶ ἔσται πολὺν
11 χρόνον εἰς βόσκημα, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται [r] ποίμνια. Καὶ μετὰ χρόνον οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν διὰ τὸ ξηρανθῆναι· γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας δεῦτε· οὐ γὰρ λαός ἐστιν ἔχων σύνεσιν, διὰ τοῦτο οὐ μὴ οἰκτειρήσῃ ὁ ποιήσας αὐτοὺς, οὐδὲ ὁ πλάσας αὐτοὺς οὐ μὴ ἐλεήσῃ.

12 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, συμφράξει [s] ὁ Θεὸς ἀπὸ τῆς διώρυγος τοῦ ποταμοῦ ἕως Ῥινοκορούρων· ὑμεῖς δὲ συναγάγετε
13 [t] κατὰ ἕνα τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, σαλπιοῦσι [u] τῇ σάλπιγγι τῇ μεγάλῃ, καὶ ἥξουσιν οἱ [x] ἀπολόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων καὶ οἱ ἀπολόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ [y] προσκυνήσουσι τῷ Κυρίῳ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιον ἐν Ἱερουσαλήμ.

28 Οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ Ἐφραΐμ, τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν ἐκ τῆς δόξης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους
2 τοῦ παχέως, οἱ μεθύοντες ἄνευ οἴνου. Ἰδοὺ ἰσχυρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς Κυρίου, ὡς χάλαζα καταφερομένη οὐκ ἔχουσα σκέπην, βία καταφερομένη· ὡς ὕδατος πολὺ πλῆθος σῦρον
3 χώραν, τῇ γῇ ποιήσει [z] ἀνάπαυμα· ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ποσὶ καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ τοῦ

---

[o] ὁ μελετῶν. [p] ἡ ἀνομία. [q] θῷ. [r] ποίμνια om. [s] Κύριος. [t] τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καθ' ἕνα ἕνα. [u] ἐν τῇ. [x] ἀπὸ ἀνατολῶν. [y] προσκυνήσωσιν. [z] ἀνάπαυσιν.

4 Ἐφραΐμ. Καὶ ἔσται τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος τῆς δόξης ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ· ὡς πρόδρομος σύκου ὁ ἰδὼν αὐτόν· [a] πρὶν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν [b] αὐτὸ θελήσει αὐτὸ καταπιεῖν.

5 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος σαβαὼθ ὁ στέφανος τῆς ἐλπίδος, ὁ [c] πλεκεὶς τῆς δόξης, τῷ καταλειφθέντι [d] τοῦ λαοῦ. 6 Καταλειφθήσονται ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ἐπὶ κρίσιν, καὶ ἰσχὺν [e] κωλυόντων ἀνελεῖν.

7 Οὗτοι γὰρ οἴνῳ [f] πεπλημμελημένοι εἰσίν· ἐπλανήθησαν διὰ τὸ σίκερα, ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐξέστησαν διὰ [g] τὸ σίκερα, κατεπόθησαν διὰ τὸν οἶνον, ἐσείσθησαν ἀπὸ τῆς [h] μέθης, 8 ἐπλανήθησαν· τουτέστι [i] φάσμα. Ἀρὰ ἔδεται [k] ταύτην τὴν 9 βουλήν, αὕτη γὰρ ἡ βουλὴ [l] ἕνεκα πλεονεξίας. Τίνι ἀνηγγείλαμεν κακὰ, καὶ τίνι ἀνηγγείλαμεν ἀγγελίαν; οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γάλακτος, οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ, 10 θλῖψιν ἐπὶ θλῖψιν προσδέχου, ἐλπίδα ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν 11 ἔτι μικρὸν, διὰ φαυλισμὸν χειλέων, διὰ γλώσσης ἑτέρας, ὅτι 12 λαλήσουσι τῷ λαῷ τούτῳ, λέγοντες [m] αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ ἀνάπαυμα τῷ πεινῶντι, καὶ τοῦτο τὸ σύντριμμα, καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἀκούειν. 13 Καὶ ἔσται αὐτοῖς τὸ λόγιον [n] τοῦ Θεοῦ, θλῖψις ἐπὶ θλῖψιν, ἐλπὶς ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν, ἵνα [o] πονεύσωσι καὶ πέσωσιν ὀπίσω, καὶ συντριβήσονται καὶ κινδυνεύσουσι καὶ ἁλώσονται.

14 Διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου ἄνδρες τεθλιμμένοι, καὶ 15 [p] οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ τούτου [q] τοῦ ἐν Ἰερουσαλὴμ, ὅτι εἴπατε, Ἐποιήσαμεν διαθήκην μετὰ τοῦ ᾅδου, καὶ μετὰ τοῦ θανάτου συνθήκας· καταιγὶς φερομένη ἐὰν παρέλθῃ, οὐ μὴ [r] ἔλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς· ἐθήκαμεν ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ τῷ ψεύδει σκεπασθησόμεθα.

16 Διὰ τοῦτο οὕτω λέγει Κύριος [s] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ [t] ἐμβάλλω

---

[a] πρινὴ. [b] αὐτὸ om. [c] πλακεὶς. [d] μου λαῷ· καὶ κατ. [e] κωλύων. [f] πεπλανημένοι. [g] τὸν οἶνον. [h] μέθης τοῦ σίκερα. [i] φάντασμα. [k] τρίτην. [l] ἕνεκεν. [m] αὐτῷ. [n] Κυρίου τοῦ Θεοῦ. [o] πορευθῶσιν καὶ πέσωσιν εἰς τὰ ὀπίσω. [p] οἱ om. [q] τοῦ om. [r] ἔλθῃ ἡμῖν. [s] Κύριος om. [t] ἐμβαλῶ.

εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαῖον, ἔντιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ [u] πιστεύων οὐ μὴ καται-
17 σχυνθῇ. Καὶ θήσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς σταθμοὺς, καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδει· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ
18 ὑμᾶς καταιγὶς, μὴ καὶ ἀφέλῃ ὑμῶν τὴν διαθήκην τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν ᾅδην οὐ μὴ ἐμμείνῃ· καταιγὶς φερομένη
19 ἐὰν ἐπέλθῃ, ἔσεσθε αὐτῇ εἰς καταπάτημα. Ὅταν παρέλθῃ, λήψεται ὑμᾶς, πρωῒ πρωῒ παρελεύσεται ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ ἔσται
20 ἐλπὶς πονηρά· μάθετε ἀκούειν στενοχωρούμενοι· οὐ δυνάμεθα
21 μάχεσθαι, αὐτοὶ δὲ ἀσθενοῦμεν τοῦ [x] ὑμᾶς συναχθῆναι. Ὥσπερ ὄρος ἀσεβῶν ἀναστήσεται [y] Κύριος, καὶ ἔσται ἐν τῇ φάραγγι Γαβαὼν, μετὰ θυμοῦ ποιήσει τὰ ἔργα αὐτοῦ, πικρίας ἔργον· ὁ δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, καὶ ἡ [z] σαπρία αὐτοῦ
22 ἀλλοτρία. Καὶ ὑμεῖς μὴ εὐφρανθείητε, μηδὲ ἰσχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί· διότι συντετελεσμένα καὶ [a] συντετμημένα πράγματα ἤκουσα παρὰ Κυρίου σαβαὼθ, ἃ ποιήσει ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
23 Ἐνωτίζεσθε καὶ [b] ἀκούετε τῆς φωνῆς μου, προσέχετε καὶ
24 ἀκούετε τοὺς λόγους μου. Μὴ ὅλην τὴν ἡμέραν [c] ἀροτριάσει ὁ ἀροτριῶν; ἢ σπόρον προετοιμάσει πρὶν ἐργάσασθαι τὴν
25 γῆν; [d] Οὐχ ὅταν ὁμαλίσῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, [e] τότε σπείρει μικρὸν μελάνθιον ἢ κύμινον, καὶ πάλιν [f] σπείρει πυρὸν
26 καὶ κριθὴν [g] καὶ κέγχρον καὶ ζέαν ἐν τοῖς ὁρίοις σου; Καὶ
27 παιδευθήσῃ κρίματι Θεοῦ σου καὶ εὐφρανθήσῃ. Οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον, οὐδὲ τροχὸς ἁμάξης περιάξει ἐπὶ τὸ κύμινον· ἀλλὰ ῥάβδῳ [h] τινάσσεται
28 τὸ μελάνθιον, τὸ δὲ κύμινον μετὰ ἄρτου βρωθήσεται· οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγώ [i] εἰμι ὑμῖν ὀργισθήσομαι, οὐδὲ φωνὴ τῆς
29 πικρίας μου καταπατήσει ὑμᾶς. Καὶ ταῦτα παρὰ Κυρίου σαβαὼθ ἐξῆλθε τὰ τέρατα, βουλεύσασθε, ὑψώσατε ματαίαν παράκλησιν.

---

[u] πιστεύων ἐπ' αὐτῷ. [x] ἡμᾶς. [y] Κύριος om. [z] πικρία. [a] συντετελμημένα. [b] ἀκούσατε. [c] μέλλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν; [d] Καὶ ὅταν. [e] πρῶτον. [f] σπείρει om. [g] καὶ κέγχρον om. [h] ἐκτινάσσεται. [i] εἰμι om.

29 Οὐαὶ Ἀριὴλ πόλις ἣν ἐπολέμησε Δαυίδ· συναγάγετε γε-
νήματα ἐνιαυτὸν ἐπὶ ἐνιαυτὸν, φάγεσθε, [k] φάγεσθε γὰρ σὺν
2 Μωὰβ, ἐκθλίψω γὰρ Ἀριήλ· καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ
3 [l] ὁ πλοῦτος ἐμοὶ, καὶ κυκλώσω ὡς Δαυὶδ ἐπὶ σὲ, καὶ βαλῶ
4 περὶ σὲ χάρακα καὶ θήσω [m] περὶ σὲ πύργους, καὶ ταπεινω-
θήσονται εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου, καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι
σου δύσονται· καὶ [n] ἔσονται ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ
5 φωνή σου, καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος ἡ φωνή σου ἀσθενήσει. Καὶ
ἔσται ὡς κονιορτὸς ἀπὸ τροχοῦ ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν, καὶ
ὡς χνοῦς φερόμενος [o] τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε,
6 καὶ ἔσται ὡς στιγμὴ παραχρῆμα παρὰ Κυρίου σαβαὼθ· ἐπι-
σκοπὴ γὰρ ἔσται μετὰ [p] βροντῆς καὶ σεισμοῦ καὶ φωνῆς με-
γάλης, καταιγὶς φερομένη καὶ φλὸξ πυρὸς κατεσθίουσα.
7 Καὶ ἔσται [q] ὡς ἐνυπνιαζόμενος καθ' ὕπνους νυκτὸς ὁ πλοῦ-
τος ἁπάντων τῶν ἐθνῶν ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ [r] Ἀριὴλ,
καὶ πάντες οἱ [s] στρατευόμενοι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντες οἱ
8 συνηγμένοι ἐπ' αὐτὴν, καὶ [t] οἱ θλίβοντες αὐτήν. [u] Καὶ ὡς οἱ
ἐν τῷ ὕπνῳ πίνοντες καὶ ἔσθοντες, καὶ ἐξαναστάντων [x] μά-
ταιον τὸ ἐνύπνιον· καὶ ὃν τρόπον ἐνυπνιάζεται ὁ διψῶν ὡς ὁ
πίνων, καὶ ἐξαναστὰς ἔτι διψᾷ, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς κενὸν
ἤλπισεν, οὕτως ἔσται ὁ πλοῦτος τῶν ἐθνῶν πάντων ὅσοι ἐπε-
στράτευσαν [y] ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών.
9 Ἐκλύθητε καὶ ἔκστητε, καὶ κραιπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σίκερα
10 οὐδὲ ἀπὸ οἴνου, ὅτι πεπότικεν ὑμᾶς Κύριος πνεύματι κατα-
νύξεως, καὶ καμμύσει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ τῶν προφη-
τῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, οἱ ὁρῶντες τὰ κρυπτά.
11 Καὶ [z] ἔσται ὑμῖν τὰ ῥήματα πάντα ταῦτα ὡς οἱ λόγοι τοῦ
βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου τούτου, ὃ ἐὰν δῶσιν αὐτὸ ἀν-
θρώπῳ ἐπισταμένῳ γράμματα, λέγοντες, Ἀνάγνωθι ταῦτα, καὶ
12 ἐρεῖ, Οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφράγισται γάρ. Καὶ δοθήσεται

---

[k] φάγεσθε om. [l] τὸ π. [m] ἐπὶ. [n] ἔσται. [o] τὸ πλῆθος—σε om. [p] κραυγῆς. [q] ὡς ὁ ἐνυπνιαζόμενος ἐνύπνιον, ὁ πλοῦτος τῶν ἐθνῶν πάντων. [r] Ἰσραλλ. [s] στρατευσάμενοι. [t] οἱ om. [u] Ἔσονται ὡς οἱ ἐν ὕπνῳ. [x] μάταιον αὐτῶν. [y] ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ. [z] ἔσονται ὑμῖν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα.

τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς χεῖρας ἀνθρώπου μὴ ἐπισταμένου γράμματα, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, Ἀνάγνωθι τοῦτο, καὶ ἐρεῖ, Οὐκ ἐπίσταμαι γράμματα.

13 Καὶ εἶπε Κύριος, Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος [a] ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονταί με διδά-
14 σκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ [b] προσθήσω τοῦ μεταθεῖναι τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ μεταθήσω αὐτοὺς, καὶ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν
15 σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω. Οὐαὶ οἱ βαθέως βουλὴν ποιοῦντες, καὶ οὐ διὰ Κυρίου· οὐαὶ οἱ ἐν κρυφῇ βουλὴν ποιοῦντες, καὶ ἔσται ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐροῦσι, Τίς ἑώρακεν
16 ἡμᾶς; καὶ τίς ἡμᾶς γνώσεται ἢ ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν; Οὐχ ὡς [c] πηλὸς τοῦ κεραμέως λογισθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι [d] αὐτὸ, Οὐ σύ με ἔπλασας; ἢ τὸ ποίημα τῷ ποιή-
17 σαντι, Οὐ συνετῶς με ἐποίησας; Οὐκέτι μικρὸν καὶ μετατεθήσεται ὁ Λίβανος ὡς τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ, καὶ [e] τὸ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται.

18 Καὶ ἀκούσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κωφοὶ λόγους βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἐν τῇ ὁμίχλῃ· ὀφθαλμοὶ τυφλῶν
19 [f] ὄψονται, καὶ ἀγαλλιάσονται πτωχοὶ διὰ Κύριον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων ἐμπλησθήσονται
20 εὐφροσύνης. Ἐξέλιπεν ἄνομος καὶ ἀπώλετο ὑπερήφανος, καὶ
21 ἐξωλοθρεύθησαν οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ καὶ οἱ ποιοῦντες ἁμαρτεῖν ἀνθρώπους ἐν λόγῳ, πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσκομμα θήσουσιν, [g] ὅτι ἐπλαγίασαν [h] ἐπ' ἀδίκοις
22 δίκαιον. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, ὃν ἀφώρισεν ἐξ Ἀβραὰμ, Οὐ νῦν αἰσχυνθήσεται Ἰακὼβ, οὐδὲ
23 νῦν τὸ πρόσωπον [i] μεταβαλεῖ. Ἀλλ' ὅταν ἴδωσι τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ἔργα μου, δι' ἐμὲ ἁγιάσουσι τὸ ὄνομά μου, καὶ ἁγιάσουσι τὸν ἅγιον Ἰακὼβ, καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ φοβηθήσον-
24 ται. Καὶ γνώσονται οἱ πλανώμενοι τῷ πνεύματι σύνεσιν, οἱ

---

[a] ἐν τῷ—καὶ ἐν om. [b] ἐγὼ προσθήσω. [c] ὁ πηλὸς.
[d] αὐτὸ om. [e] τὸ ὄρος τὸ. [f] βλέψονται. [g] καὶ. [h] ἐν.
[i] μεταβαλεῖ Ἰσραήλ.

δὲ γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην.

30 Οὐαὶ τέκνα ἀποστάται, [k]λέγει Κύριος· ἐποιήσατε βουλὴν [l]οὐ δι' ἐμοῦ, καὶ συνθήκας οὐ διὰ τοῦ πνεύματός μου, προσθεῖ-
2 ναι ἁμαρτίας ἐφ' [m]ἁμαρτίας, οἱ πορευόμενοι καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπερώτησαν, τοῦ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φαραὼ
3 καὶ σκεπασθῆναι ὑπὸ Αἰγυπτίων. Ἔσται γὰρ ὑμῖν σκέπη Φαραὼ
4 εἰς αἰσχύνην, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' Αἴγυπτον ὄνειδος. Ὅτι
5 εἰσὶν ἐν Τάνει ἀρχηγοὶ ἄγγελοι πονηροὶ, μάτην κοπιάσουσι πρὸς λαὸν, ὃς οὐκ ὠφελήσει αὐτοὺς [n]εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.

6 Η ΟΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗΙ ΕΡΗΜΩΙ.

Ἐν τῇ θλίψει καὶ [o]τῇ στενοχωρίᾳ, λέων καὶ σκύμνος λέοντος, ἐκεῖθεν καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔκγονα ἀσπίδων πετομένων, οἳ ἔφε-
7 ρον ἐπὶ ὄνων καὶ καμήλων τὸν πλοῦτον αὐτῶν πρὸς ἔθνος ὃ οὐκ ὠφελήσει [p]αὐτούς. Αἰγύπτιοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς· ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅτι ματαία ἡ παράκλησις
8 ὑμῶν αὕτη.

Νῦν οὖν καθίσας γράψον ἐπὶ πυξίου ταῦτα καὶ εἰς βιβλίον, ὅτι ἔσται εἰς ἡμέρας [q]ταῦτα καιρῷ, καὶ [r]ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.
9 Ὅτι [s]ὁ λαὸς ἀπειθής ἐστιν, υἱοὶ ψευδεῖς, οἳ οὐκ ἠβούλοντο
10 ἀκούειν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, οἱ λέγοντες τοῖς προφήταις, Μὴ ἀναγγέλλετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τὰ ὁράματα ὁρῶσι, Μὴ λαλεῖτε
ἡμῖν, ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε καὶ ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἑτέραν πλά-
11 νησιν, καὶ ἀποστρέψατε ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης· ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν [t]τὸν τρίβον τοῦτον, καὶ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ
12 λόγιον τοῦ Ἰσραήλ. Διὰ τοῦτο [u]τάδε λέγει ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ, Ὅτι ἠπειθήσατε τοῖς λόγοις τούτοις, καὶ ἠλπίσατε ἐπὶ ψεύδει, καὶ ὅτι ἐγόγγυσας, καὶ πεποιθὼς ἐγένου ἐπὶ τῷ
13 λόγῳ τούτῳ, διὰ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἡ ἁμαρτία αὕτη, ὡς τεῖχος πίπτον παραχρῆμα πόλεως [x]ὀχυρᾶς ἐαλωκυίας, ἧς παραχρῆμα

---

[k] τάδε λέγει. [l] καὶ οὐ. [m] ἁμαρτίαις. [n] οὔτε εἰς βοήθειαν, οὔτε εἰς ὠφέλειαν, ἀλλὰ. [o] ἐν τῇ. [p] αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος. [q] καιρῶν ταῦτα. [r] ἕως om. [s] ὁ om. [t] τὴν. [u] οὕτω λέγει Κύριος ὁ ἅγιος. [x] ὀχυρᾶς om.

14 πάρεστι τὸ πτῶμα, καὶ τὸ πτῶμα αὐτῆς ἔσται ὡς σύντριμμα
ἀγγείου ὀστρακίνου, ἐκ κεραμίου [y] λεπτὰ, ὥστε μὴ εὑρεῖν ἐν
αὐτοῖς ὄστρακον ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς καὶ ἐν ᾧ ἀποσυριεῖς ὕδωρ
15 μικρόν. Οὕτω λέγει Κύριος, [z] Κύριος ὁ ἅγιος [a] τοῦ Ἰσραὴλ,
[c] Ὅταν ἀποστραφεὶς [b] στενάξῃς, τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ ποῦ
ἦσθα, ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις· ματαία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν
16 ἐγενήθη, καὶ οὐκ ἠβούλεσθε ἀκούειν, ἀλλ᾽ εἴπατε, Ἐφ᾽ [c] ἵππων
φευξόμεθα· διὰ τοῦτο φεύξεσθε· [d] καὶ ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις
17 ἐσόμεθα· διὰ τοῦτο κοῦφοι ἔσονται οἱ διώκοντες ὑμᾶς. [e] Χίλιοι
διὰ φωνὴν ἑνὸς φεύξονται, καὶ διὰ φωνὴν πέντε φεύξονται πολ-
λοὶ, ἕως ἂν καταλειφθῆτε ὡς ἱστὸς ἐπ᾽ ὄρους, καὶ ὡς σημαίαν
φέρων ἐπὶ βουνοῦ.
18 Καὶ πάλιν μενεῖ ὁ Θεὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι ὑμᾶς, καὶ διὰ τοῦτο
ὑψωθήσεται τοῦ ἐλεῆσαι ὑμᾶς· διότι κριτὴς Κύριος ὁ Θεὸς
19 [f] ὑμῶν· μακάριοι οἱ ἐμμένοντες ἐπ᾽ αὐτῷ, διότι λαὸς ἅγιος ἐν
Σιὼν οἰκήσει· καὶ Ἱερουσαλὴμ κλαυθμῷ ἔκλαυσεν, Ἐλέησόν
με· ἐλεήσει [g] σε, [h] τὴν φωνὴν τῆς κραυγῆς σου ἡνίκα εἶδεν,
20 [i] ἐπήκουσέ σου. Καὶ δώσει Κύριος ὑμῖν ἄρτον θλίψεως καὶ
ὕδωρ στενὸν, καὶ οὐκ ἔτι [k] μὴ ἐγγίσωσί σοι οἱ πλανῶντές
21 σε· ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται τοὺς πλανῶντάς σε, καὶ
τὰ ὦτά σου ἀκούσονται τοὺς λόγους τῶν ὀπίσω σε πλανη-
σάντων, οἱ λέγοντες, Αὕτη ἡ ὁδὸς, πορευθῶμεν ἐν αὐτῇ εἴτε
22 δεξιὰ εἴτε ἀριστερά. Καὶ [l] μιανεῖς τὰ εἴδωλα τὰ περιηργυ-
ρωμένα καὶ [m] περικεχρυσωμένα λεπτὰ ποιήσῃς, καὶ λικμήσῃς
23 ὡς ὕδωρ ἀποκαθημένης, καὶ ὡς κόπρον ὤσεις αὐτά. Τότε
ἔσται ὁ ὑετὸς τῷ σπέρματι τῆς γῆς σου, καὶ ὁ ἄρτος τοῦ
γεννήματος τῆς γῆς σου ἔσται πλησμονὴ καὶ λιπαρός· καὶ
βοσκηθήσεταί σου τὰ κτήνη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τόπον πίονα καὶ
24 εὐρύχωρον. Οἱ ταῦροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν
γῆν φάγονται ἄχυρα ἀναπεποιημένα ἐν κριθῇ [n] λελικμημένῃ.

---

[y] λεπτὸν. [z] Κύριος om. [a] τοῦ om. [b] στενάξῃ. [c] ἵπ-
ποις. [d] καὶ εἴπατε, ἐπὶ. [e] Καὶ διὰ φωνὴν ἑνὸς φεύξονται
χίλιοι. [f] ὑμῶν ἐστιν, καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν;
μακάριοι πάντες οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ. [g] σε om. [h] καὶ πρὸς
τὴν. [i] καὶ ἐπήκουσέν. [k] οὐ μὴ. [l] ἐξαρεῖς. [m] τὰ περικ.
λ. ποιήσεις, καὶ λικμήσεις. [n] λελικμημένα.

25 Καὶ ἔσται ἐπὶ παντὸς ὄρους ὑψηλοῦ καὶ ἐπὶ παντὸς βουνοῦ
μετεώρου ὕδωρ διαπορευόμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅταν ἀπό-
26 λωνται πολλοὶ, καὶ ὅταν πέσωσι πύργοι. Καὶ ἔσται τὸ φῶς
τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου
ἔσται ἑπταπλάσιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἰάσηται Κύριος τὸ
σύντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀδύνην τῆς πληγῆς σου
ἰάσεται.

27 Ἰδοὺ τὸ ὄνομα Κυρίου [o]ἔρχεται διὰ χρόνου, καιόμενος
θυμός· μετὰ δόξης τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, [p]λόγιον
28 ὀργῆς πλῆρες, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ ὡς πῦρ ἔδεται. Καὶ
τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὡς ὕδωρ ἐν φάραγγι σῦρον ἥξει ἕως τοῦ
τραχήλου, καὶ διαιρεθήσεται, τοῦ ταράξαι ἔθνη ἐπὶ πλανήσει
ματαίᾳ, καὶ διώξεται αὐτοὺς [q]πλάνησις καὶ λήψεται αὐτοὺς
29 κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. Μὴ διαπαντὸς δεῖ ὑμᾶς εὐφραίνε-
σθαι, καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὰ ἅγιά μου διαπαντὸς, ὡσεὶ
ἑορτάζοντας, καὶ ὡσεὶ εὐφραινομένους εἰσελθεῖν μετὰ αὐλοῦ
30 [r]εἰς τὸ ὄρος Κυρίου πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραήλ; Καὶ ἀκου-
στὴν ποιήσει [s]Κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ τὸν
θυμὸν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ δεῖξαι μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ
φλογὸς κατεσθιούσης, κεραυνώσει βιαίως, καὶ ὡς ὕδωρ καὶ χά-
31 λαζα συγκαταφερομένη βίᾳ. Διὰ γὰρ [t]τῆς φωνῆς Κυρίου
ἡττηθήσονται [u]Ἀσσύριοι τῇ πληγῇ ᾗ ἂν [x]πατάξῃ αὐτοὺς,
32 καὶ ἔσται αὐτῷ κυκλόθεν, ὅθεν ἦν [y]αὐτῶν ἡ ἐλπὶς τῆς βοη-
θείας ἐφ' ᾗ αὐτὸς ἐπεποίθει· αὐτοὶ μετὰ [z]τυμπάνων καὶ κιθά-
33 ρας πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς, [a]σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν
ἀπαιτηθήσῃ· μὴ καὶ [b]σοὶ ἡτοιμάσθη βασιλεύειν, φάραγγα
βαθεῖαν, ξύλα κείμενα, πῦρ καὶ ξύλα πολλὰ, ὁ θυμὸς Κυρίου
ὡς φάραγξ ὑπὸ θείου καιομένη.

31 Οὐαὶ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ βοήθειαν, οἱ ἐφ'
ἵπποις πεποιθότες καὶ ἐφ' ἅρμασιν· ἔστι γὰρ πολλὰ, καὶ
ἐφ' ἵπποις πλῆθος σφόδρα· καὶ οὐκ ἦσαν πεποιθότες ἐπὶ τὸν
2 ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὸν [c]Κύριον οὐκ ἐζήτησαν, καὶ αὐτὸς

---

[o] διὰ χρόνου ἔρχεται πολλοῦ, καιόμενος ὁ θ. [p] τὸ λόγιον. [q] πλάνησις ματαία. [r] εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κ. [s] ὁ Θεὸς. [t] τὴν φωνὴν. [u] οἱ Ἀσσύριοι. [x] πατάξει. [y] αὐτῷ. [z] αὐλῶν. [a] οὐ γὰρ σὺ. [b] σὺ. [c] Θεὸν οὐκ ἐξεζήτησαν.

[d] σοφὸς ἦγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς κακὰ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ
ἀθετηθῇ, καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ᾽ οἴκους ἀνθρώπων πονηρῶν,
3 καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν τὴν ματαίαν, Αἰγύπτιον ἄνθρωπον,
καὶ οὐ Θεὸν, ἵππων σάρκας, καὶ οὐκ ἔστι βοήθεια· ὁ δὲ Κύ-
ριος ἐπάξει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτούς· καὶ κοπιάσουσιν οἱ
4 βοηθοῦντες, καὶ ἅμα πάντες ἀπολοῦνται. [e]Ὅτι οὕτως εἶπέ
μοι Κύριος, [f]Ὃν τρόπον [g]βοήσῃ ὁ λέων ἢ ὁ σκύμνος ἐπὶ
τῇ θήρᾳ ᾗ ἔλαβε, καὶ κεκράξῃ ἐπ᾽ αὐτῇ, ἕως ἂν ἐμπλησθῇ
τὰ ὄρη τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἠττήθησαν, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ
θυμοῦ ἐπτοήθησαν, οὕτως καταβήσεται Κύριος σαβαὼθ ἐπι-
5 στρατεῦσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σιὼν, [h]ἐπὶ τὰ ὄρη αὐτῆς. [i]Ὡς
ὄρνεα πετόμενα, οὕτως ὑπερασπιεῖ Κύριος [k]σαβαὼθ, ὑπὲρ
[l]Ἰερουσαλὴμ [m]ὑπερασπιεῖ, καὶ ἐξελεῖται καὶ περιποιήσεται
καὶ σώσει.

6 [n]Ἐπιστράφητε οἱ τὴν βαθεῖαν βουλὴν [o]βουλευόμενοι καὶ
7 ἄνομον [p]υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [q]ἀπαρνήσονται οἱ
ἄνθρωποι τὰ χειροποίητα αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ καὶ [r]τὰ χειρο-
8 ποίητα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν, καὶ πεσεῖται
Ἀσσούρ· οὐ μάχαιρα ἀνδρὸς, οὐδὲ μάχαιρα ἀνθρώπου κατα-
9 φάγεται αὐτὸν, καὶ φεύξεται οὐκ ἀπὸ προσώπου [s]μαχαίρας· οἱ
δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἥττημα, πέτρᾳ γὰρ περιληφθήσονται
ὡς χάρακι, καὶ ἡττηθήσονται, ὁ δὲ φεύγων ἁλώσεται· τάδε
λέγει Κύριος, Μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σιὼν σπέρμα καὶ οἰκείους
ἐν Ἰερουσαλήμ.

32 Ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ
2 κρίσεως ἄρξουσι. Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρύπτων τοὺς λό-
γους [t]αὐτοῦ, καὶ κρυβήσεται ὡς ἀφ᾽ ὕδατος φερομένου· καὶ
φανήσεται ἐν Σιὼν ὡς ποταμὸς φερόμενος ἔνδοξος ἐν γῇ
3 διψώσῃ, καὶ οὐκέτι ἔσονται πεποιθότες ἐπ᾽ ἀνθρώποις, ἀλλὰ
4 τὰ ὦτα ἀκούειν δώσουσι, καὶ ἡ καρδία τῶν [u]ἀσθενούντων
προσέξει [v]τῷ ἀκούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι ταχὺ
5 μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην, καὶ οὐκέτι [w]μὴ εἴπωσι τῷ μωρῷ

---

[d] σοφὸς. [e] ἐὰν βοήσῃ λέων. [f] καὶ ἐπὶ. [g] σαβαὼθ om.
[h] ὑπερασπιεῖ, καὶ om. [i] βουλευσάμενοι. [k] υἱοὶ Ἰσραὴλ om.
[l] ἀπαρνηθήσονται. [m] τὰ χειροποίητα om. [n] διώκοντος.
[o] τούτους. [p] ἀσθενῶν. [q] τοῦ. [r] οὐ μὴ.

6 ἄρχειν, καὶ οὐκέτι [r] μὴ εἴπωσιν οἱ ὑπηρέται σου, Σίγα. Ὁ
γὰρ μωρὸς μωρὰ λαλήσει, καὶ ἡ καρδία [s] αὐτοῦ μάταια νοήσει, τοῦ συντελεῖν ἄνομα καὶ λαλεῖν πρὸς Κύριον πλάνησιν,
τοῦ [t] διασπεῖραι ψυχὰς πεινώσας, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς δι-
7 ψώσας κενὰς [u] ποιήσει. Ἡ γὰρ βουλὴ τῶν πονηρῶν ἄνομα
[x] βουλεύσεται, καταφθεῖραι ταπεινοὺς ἐν λόγοις ἀδίκοις, καὶ
8 διασκεδάσαι [y] λόγους ταπεινῶν ἐν κρίσει. Οἱ δὲ εὐσεβεῖς συνετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὕτη ἡ βουλὴ μενεῖ.

9 Γυναῖκες πλούσιαι ἀνάστητε, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου·
10 θυγατέρες ἐν ἐλπίδι [z] εἰσακούσατε λόγους μου, ἡμέρας ἐνιαυτοῦ μνείαν ποιήσασθε ἐν ὀδύνῃ μετ' ἐλπίδος· ἀνήλωται ὁ
11 τρυγητὸς, [a] πέπαυται, οὐκέτι μὴ ἔλθῃ. Ἔκστητε, λυπήθητε αἱ πεποιθυῖαι, ἐκδύσασθε, γυμναὶ γένεσθε, [b] περιζώσασθε τὰς
12 ὀσφύας καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, [c] ἀπὸ ἀγροῦ ἐπιθυ-
13 μήματος, καὶ ἀμπέλου γεννήματος. Ἡ γῆ τοῦ λαοῦ μου, ἄκανθα καὶ χόρτος ἀναβήσεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφρο-
14 σύνη ἀρθήσεται. Πόλις πλουσία, οἶκοι ἐγκαταλελειμμένοι πλοῦτον πόλεως [d] ἀφήσουσιν, οἴκους ἐπιθυμήματος· καὶ ἔσονται αἱ κῶμαι σπήλαια ἕως τοῦ αἰῶνος, εὐφροσύνη ὄνων ἀγρίων,
15 βοσκήματα ποιμένων, ἕως ἂν [e] ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ἀφ' ὑψηλοῦ· καὶ ἔσται ἔρημος ὁ Χέρμελ, καὶ ὁ Χέρμελ εἰς δρυ-
16 μὸν λογισθήσεται, καὶ ἀναπαύσεται ἐν τῇ ἐρήμῳ κρῖμα, καὶ
17 δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμήλῳ κατοικήσει. Καὶ ἔσται τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης εἰρήνη· καὶ κρατήσει ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυ-
18 σιν, καὶ πεποιθότες [f] ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ κατοικήσει ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης, καὶ ἐνοικήσει πεποιθὼς, καὶ ἀναπαύ-
19 σονται μετὰ πλούτου. Ἡ δὲ χάλαζα ἐὰν καταβῇ, οὐκ ἐφ' ὑμᾶς ἥξει· καὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τοῖς δρυμοῖς πεποι-
20 θότες ὡς οἱ ἐν τῇ πεδινῇ. Μακάριοι οἱ σπείροντες ἐπὶ πᾶν ὕδωρ οὗ βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ.

33 Οὐαὶ τοῖς ταλαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ τα-

---

[r] οὐ μὴ. [s] αὐτῶν. [t] διαφθεῖραι. [u] ποιῆσαι. [x] βουλεύεται. [y] λογισμοὺς. [z] ἀκούσατε τοὺς λ. [a] πέπαυται ὁ σπόρος, καὶ οὐκέτι. [b] περιζώσασθε σάκκους. [c] περὶ. [d] καὶ οἴκους ἐπιθυμητοὺς ἀφήσουσιν. [e] ἐπέλθῃ. [f] ἔσονται ἕως.

λαιπώρους, καὶ ὁ ἀθετῶν [g] ὑμᾶς οὐκ ἀθετεῖ· ἁλώσονται οἱ
ἀθετοῦντες καὶ παραδοθήσονται, καὶ ὡς σὴς ἐφ' ἱματίου, οὕ-
2 τως ἡττηθήσονται. Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποί-
θαμεν· ἐγενήθη τὸ σπέρμα τῶν ἀπειθούντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ
3 δὲ σωτηρία ἡμῶν ἐν καιρῷ θλίψεως. Διὰ φωνὴν τοῦ [h] φόβου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου, καὶ διεσπάρησαν
4 τὰ ἔθνη, νῦν δὲ συναχθήσεται τὰ σκῦλα ὑμῶν [i] μικροῦ καὶ μεγάλου· ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀκρίδας, οὕτως [k] ἐμ-
5 παίξουσιν ὑμῖν. Ἅγιος ὁ Θεὸς ὁ κατοικῶν ἐν [l] ὑψηλῷ, ἐνε-
6 πλήσθη Σιὼν κρίσεως καὶ δικαιοσύνης, ἐν νόμῳ παραδοθήσονται, ἐν θησαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν, ἐκεῖ σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐσέβεια πρὸς τὸν Κύριον· οὗτοι εἰσὶ θησαυροὶ δικαιο-
7 σύνης. Ἰδοὺ δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν [m] οὗτοι φοβηθήσονται· οὓς ἐφοβεῖσθε, [n] βοήσονται ἀφ' ὑμῶν· [o] ἄγγελοι ἀποσταλή-
8 σονται [p] πικρῶς κλαίοντες, παρακαλοῦντες εἰρήνην. Ἐρημωθήσονται γὰρ αἱ τούτων ὁδοί· [q] πέπαυται ὁ φόβος τῶν ἐθνῶν, καὶ ἡ πρὸς τούτους διαθήκη αἴρεται, καὶ οὐ μὴ λογίσησθε
9 αὐτοὺς ἀνθρώπους. Ἐπένθησεν ἡ γῆ, ᾐσχύνθη ὁ Λίβανος, ἔλη ἐγένετο ὁ Σάρων· φανερὰ ἔσται ἡ Γαλιλαία καὶ ὁ [r] Χέρ-
10 μελ. Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι,
11 νῦν ὑψωθήσομαι, νῦν ὄψεσθε, νῦν [s] αἰσθηθήσεσθε, ματαία
12 ἔσται ἡ ἰσχὺς τοῦ πνεύματος ὑμῶν· πῦρ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ ἔσονται ἔθνη κατακεκαυμένα ὡς ἄκανθα ἐν ἀγρῷ ἐρριμμένη καὶ κατακεκαυμένη.
13 Ἀκούσονται οἱ πόρρωθεν ἃ ἐποίησα, γνώσονται οἱ ἐγγίζον-
14 τες τὴν ἰσχύν μου. Ἀπέστησαν οἱ ἐν Σιὼν ἄνομοι, λήψεται τρόμος τοὺς ἀσεβεῖς· τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν, ὅτι πῦρ καίεται;
15 τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τὸν αἰώνιον; Πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδὸν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων· βαρύνων τὰ ὦτα, ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵματος· καμμύων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα
16 μὴ ἴδῃ ἀδικίαν, οὗτος οἰκήσει ἐν ὑψηλῷ σπηλαίῳ πέτρας

---

[g] ὑμῖν. [h] φόβου σου. [i] ἀπὸ μικροῦ. [k] ἐμπαίξονται.
[l] ὑψηλοῖς. [m] αὐτοὶ. [n] φοβηθήσονται. [o] ἄγγελοι γὰρ.
[p] ἀξιοῦντες εἰρήνην, πικρῶς. [q] πέπαυται γὰρ. [r] Κάρμηλος.
[s] αἰσχυνθήσεσθε.

[t] ἰσχυρᾶς· ἄρτος αὐτῷ δοθήσεται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν.
17 Βασιλέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, [u] οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται
18 γῆν πόρρωθεν, ἡ ψυχὴ ὑμῶν μελετήσει [x] φόβον· ποῦ εἰσιν
οἱ γραμματικοί; ποῦ εἰσιν οἱ συμβουλεύοντες; ποῦ ἐστιν ὁ
19 ἀριθμῶν τοὺς [y] τρεφομένους μικρὸν καὶ μέγαν λαόν; ᾧ οὐ
[z] συνεβουλεύσατο, οὐδὲ ἤδει βαθύφωνον, ὥστε μὴ ἀκοῦσαι
20 λαὸς πεφαυλισμένος, καὶ οὐκ ἔστι τῷ ἀκούοντι σύνεσις. Ἰδοὺ
Σιὼν ἡ πόλις, τὸ σωτήριον ἡμῶν, οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται
Ἰερουσαλὴμ, πόλις πλουσία, σκηναὶ αἳ οὐ μὴ σεισθῶσιν,
[a] οὐδὲ μὴ κινηθῶσιν οἱ πάσσαλοι τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰς τὸν
21 αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ τὰ σχοινία αὐτῆς οὐ μὴ διαρραγῶσιν, ὅτι
τὸ ὄνομα Κυρίου μέγα [b] ὑμῖν· τόπος ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ
καὶ [c] διώρυχες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι· οὐ πορεύσῃ ταύτην τὴν
22 ὁδὸν, οὐδὲ πορεύσεται πλοῖον ἐλαῦνον, ὁ γὰρ Θεός μου μέ-
γας ἐστίν· οὐ παρελεύσεταί με [d] Κύριος κριτὴς ἡμῶν, Κύριος
ἄρχων ἡμῶν, Κύριος βασιλεὺς ἡμῶν, Κύριος οὗτος ἡμᾶς σώσει.
23 Ἐρράγησαν τὰ σχοινία σου, ὅτι οὐκ [e] ἐνίσχυσαν· ὁ ἱστός σου
ἔκλινεν, οὐ χαλάσει τὰ ἱστία, οὐκ ἀρεῖ σημεῖον, ἕως οὗ παρα-
δοθῇ εἰς προνομήν· τοίνυν πολλοὶ χωλοὶ προνομὴν [f] ποιήσουσι,
24 καὶ οὐ μὴ [g] εἴπωσι, Κοπιῶ, ὁ λαὸς [h] ἐνοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἀφεθῇ
γὰρ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία.

34 Προσαγάγετε ἔθνη, καὶ ἀκούσατε ἄρχοντες· ἀκουσάτω ἡ
γῆ καὶ [i] οἱ ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκουμένη καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ.
2 Διότι θυμὸς Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὀργὴ ἐπὶ τὸν
ἀριθμὸν αὐτῶν, τοῦ ἀπολέσαι αὐτοὺς καὶ παραδοῦναι αὐτοὺς
3 εἰς σφαγήν. Οἱ δὲ τραυματίαι αὐτῶν ῥιφήσονται καὶ οἱ
νεκροὶ, καὶ ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ ὀσμὴ, καὶ βραχήσεται τὰ ὄρη
4 ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν. [j] Καὶ τακήσονται πᾶσαι αἱ δυνά-
μεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐλιγήσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ
πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα ἐξ ἀμπέλου, καὶ ὡς
5 πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς, ἐμεθύσθη ἡ μάχαιρά μου ἐν τῷ

---

[t] ὀχυρᾶς. [u] καὶ οἱ. [x] φόβον Κυρίου. [y] συστρεφομένους.
[z] συνεβούλευσαν. [a] οὐδ' οὐ μὴ. [b] ἔστιν. [c] διώρυγες.
[d] Κύριος πατὴρ, Κύριος. [e] ἐνίσχυσεν. [f] ποιήσωσιν. [g] εἴπῃ.
[h] ὁ ἐνοικῶν. [i] οἱ ἐνοικοῦντες. [j] Καὶ τακήσονται—οὐρα-
νῶν om.

οὐρανῷ· ἰδοὺ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν καταβήσεται, καὶ ἐπὶ τὸν
6 λαὸν τῆς ἀπωλείας μετὰ κρίσεως. Ἡ μάχαιρα [k]τοῦ Κυρίου
ἐνεπλήσθη αἵματος, ἐπαχύνθη [l]ἀπὸ στέατος, ἀπὸ αἵματος
τράγων καὶ ἀμνῶν, καὶ ἀπὸ στέατος τράγων καὶ κριῶν· ὅτι
θυσία τῷ Κυρίῳ ἐν Βοσὸρ, καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ἰδου-
7 μαίᾳ, καὶ συμπεσοῦνται οἱ ἄδροὶ μετ' αὐτῶν, καὶ οἱ κριοὶ καὶ
οἱ ταῦροι, καὶ μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἀπὸ
8 τοῦ στέατος αὐτῶν ἐμπλησθήσεται. Ἡμέρα γὰρ κρίσεως Κυ-
9 ρίου, καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σιών. Καὶ στρα-
φήσονται αἱ φάραγγες αὐτῆς εἰς πίσσαν, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς εἰς
10 θεῖον· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὐτῆς ὡς πίσσα καιομένη νυκτὸς καὶ
ἡμέρας, καὶ οὐ σβεσθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀνα-
βήσεται ὁ καπνὸς αὐτῆς ἄνω, εἰς γενεὰς [m]αὐτῆς ἐρημωθή-
11 σεται, [n]καὶ εἰς χρόνον πολὺν [o]ὄρνεα καὶ ἐχῖνοι καὶ ἴβεις καὶ
κόρακες κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ· καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ' αὐτὴν
σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου, καὶ ὀνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν
12 αὐτῇ. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς οὐκ ἔσονται· οἱ γὰρ [p]βασιλεῖς
13 καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἔσονται εἰς ἀπώλειαν. Καὶ [q]ἀναφυ-
ήσει εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν [r]ἀκάνθινα ξύλα καὶ εἰς τὰ ὀχυρώ-
ματα αὐτῆς, καὶ ἔσται ἐπαύλεις σειρήνων καὶ αὐλὴ στρουθῶν.
14 Καὶ συναντήσουσι δαιμόνια ὀνοκενταύροις καὶ βοήσονται ἕτε-
ρος πρὸς τὸν ἕτερον, ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὀνοκένταυροι [s]εὑρόντες
15 αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. Ἐκεῖ ἐνόσσευσεν ἐχῖνος, καὶ ἔσωσεν ἡ γῆ
τὰ παιδία αὐτῆς μετὰ ἀσφαλείας· ἐκεῖ συνήντησαν ἔλαφοι καὶ
εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων.
16 Ἀριθμῷ παρῆλθον, καὶ μία αὐτῶν οὐκ ἀπώλετο, ἑτέρα
τὴν ἑτέραν οὐκ [t]ἐζήτησαν, ὅτι [u]ὁ Κύριος αὐτοῖς ἐνετείλατο,
17 καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συνήγαγεν [x]αὐτά. Καὶ αὐτὸς ἐπιβαλεῖ
αὐτοῖς κλήρους, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ διεμέρισε βόσκεσθαι· εἰς τὸν

---

[k] τοῦ om. [l] ἀπὸ στέατος ἀρνῶν, καὶ ἀπὸ στέατος τράγων καὶ κριῶν· ὅτι θυσία Κυρίῳ ἐν τῇ Βοσὸρ. [m] αὐτῆς om. [n] καὶ εἰς χρόνον πολὺν om. [o] καὶ κατοικήσονται ἐν αὐτῇ ὄρνεα καὶ ἐχῖνοι, καὶ ἴβεις καὶ κόρακες. [p] βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες. [q] ἀναφύσει. [r] ἄκανθα καὶ. [s] εὗρον γὰρ αὐτοῖς. [t] ἐξεζήτησαν. [u] ὁ om. [x] αὐτάς.

αἰῶνα [y] χρόνον [z] κληρονομήσετε, γενεὰς γενεῶν ἀναπαύσονται ἐπ᾽ αὐτῆς.

35 Εὐφράνθητι ἔρημος [a] διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος καὶ ἀν-
2 θείτω ὡς κρίνον, καὶ ἐξανθήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου, [b] ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ λαός μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ.

3, 4 Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι, καὶ γόνατα παραλελυμένα, [c] παρακαλέσατε οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσατε, μὴ φοβεῖσθε·
ἰδοὺ ὁ Θεὸς [d] ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι καὶ ἀνταποδώσει,
5 αὐτὸς ἥξει καὶ σώσει ἡμᾶς. Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ
6 τυφλῶν, καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται. Τότε ἁλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλὸς, [e] τρανὴ δὲ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων, ὅτι ἐρ-
7 ράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψώσῃ, καὶ ἔσται ἡ ἄνυδρος εἰς ἕλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος [f] ἔσται· ἐκεῖ εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις καλάμου καὶ
8 ἕλη. Ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρὰ, καὶ ὁδὸς ἁγία κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ οὐ
9 μὴ πλανηθῶσι. Καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ [g] τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῇ [h] εἰς αὐτὴν, οὐδὲ μὴ εὑρεθῇ ἐκεῖ,
10 ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι καὶ συνηγμένοι διὰ Κύριον, [i] καὶ ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ᾽ εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ [k] τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτοὺς, ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

36 Καὶ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Ἐζεκίου, ἀνέβη Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πό-
2 λεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυρὰς, καὶ [l] ἔλαβεν αὐτάς. Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων [m] τὸν [n] Ῥαβσάκην ἐκ [o] Λάχης εἰς

---

[y] χρόνον om. [z] κληρονομήσατε, εἰς γενεὰς. [a] ἡ διψῶσα. [b] καὶ ἡ δόξα. [c] περικαλέσατε, εἴπατε οἱ ὀλ. [d] ὑμῶν κ. ἀνταποδώσει. [e] καὶ τρανὴ. [f] ἔσται om. [g] τῶν θηρίων τῶν πονηρῶν. [h] ἐπ᾽. [i] καὶ om. [k] τῆς om. [l] συνέλαβεν. [m] τὸν om. [n] Ῥαψάκην. [o] Λαχεὶς.

Ἰερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἐν
3 τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ [p]κναφέως. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωὰχ ὁ τοῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος.
4 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς [q]Ῥαβσάκης, Εἴπατε Ἐζεκίᾳ, Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων, Τί πεποιθὼς εἶ;
5 Μὴ ἐν βουλῇ [r]καὶ λόγοις χειλέων παράταξις γίνεται; καὶ
6 νῦν ἐπὶ [s]τίνα πέποιθας, ὅτι ἀπειθεῖς μοι; Ἰδοὺ πεποιθὼς εἶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυπτον· [t]ὡς ἂν ἐπιστηρισθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτὴν, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ [u]καὶ τρήσει αὐτήν· οὕτως ἐστὶ Φαραὼ
7 βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. Εἰ
8 δὲ λέγετε, Ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν, νῦν μίχθητε τῷ κυρίῳ μου [x]τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω ὑμῖν δισχι-
9 λίαν ἵππον, εἰ δυνήσεσθε δοῦναι ἀναβάτας ἐπ' αὐτούς. Καὶ πῶς δύνασθε ἀποστρέψαι [y]εἰς πρόσωπον τῶν τοπαρχῶν; οἰκέται εἰσὶν οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἰγυπτίοις εἰς ἵππον καὶ ἀνα-
10 βάτην. Καὶ νῦν μὴ ἄνευ Κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην πολεμῆσαι αὐτήν; [z]Κύριος εἶπε πρὸς μὲ, Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν.
11 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ καὶ [a]Σομνᾶς καὶ Ἰωὰχ, Λάλησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί· ἀκούομεν γὰρ ἡμεῖς· καὶ μὴ λάλει πρὸς ἡμᾶς Ἰουδαϊστί· καὶ ἵνατί λαλεῖς εἰς τὰ ὦτα τῶν [b]ἀνθρώπων ἐπὶ τῷ τείχει;
12 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς [c]Ῥαβσάκης, Μὴ πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ κύριός μου, λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς τοὺς [d]ἀνθρώπους τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει, ἵνα φάγωσι κόπρον καὶ πίωσιν οὖρον μεθ'
13 ὑμῶν ἅμα; Καὶ ἔστη Ῥαβσάκης καὶ [e]ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστὶ, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ βασι-

---

[p] γναφέως. [q] Ῥαψάκης. [r] ἢ ἐν λ. [s] τίνι. [t] ὃς ἂν ἐπιστηριχθῇ ἐπ' αὐτὴν. [u] καὶ τρήσει αὐτήν om. [x] τῷ om. [y] τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἑνὸς. [z] Κύριος—αὐτήν om. [a] Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς. [b] ἀνδρῶν τῶν καθημένων ἐπὶ τῷ τείχει; [c] Ῥαψάκης. [d] ἄνδρας. [e] ἐβόησεν.

14 λέως τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. Τάδε λέγει ὁ βα-
σιλεὺς, Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, [f] οὐ δύνηται ῥύ-
15 σασθαι ὑμᾶς, καὶ μὴ λεγέτω ὑμῖν Ἐζεκίας, ὅτι ῥύσεται ὑμᾶς
ὁ Θεὸς, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως
16 Ἀσσυρίων· μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου· τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσ-
συρίων, Εἰ βούλεσθε εὐλογηθῆναι, ἐκπορεύεσθε πρὸς μὲ, καὶ
φάγεσθε ἕκαστος τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὰς συκᾶς, καὶ
17 πίεσθε ὕδωρ [g] ἐκ τοῦ λάκκου ὑμῶν, ἕως ἂν ἔλθω καὶ λάβω
ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτων
18 καὶ ἀμπελώνων. Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, λέγων, Ὁ
[h] Θεὸς ῥύσεται ὑμᾶς· μὴ ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκα-
19 στος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; Ποῦ
ἐστιν ὁ θεὸς [i] Ἐμὰθ καὶ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ ὁ θεὸς τῆς πό-
λεως [k] Ἐπφαρουαΐμ; μὴ ἐδύναντο ῥύσασθαι Σαμάρειαν ἐκ
20 χειρός μου; Τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τούτων, [l] ὅστις
ἐρρύσατο τὴν γῆν αὐτοῦ ἐκ [m] χειρός μου, ὅτι ῥύσεται ὁ Θεὸς
21 τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρός μου; Καὶ ἐσιώπησαν, καὶ οὐδεὶς
ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον, διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα μηδένα
ἀποκριθῆναι.

22 Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου [n] οἰκονόμος, καὶ
Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωὰχ ὁ τοῦ Ἀσὰφ
ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας,
καὶ [o] ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαβσάκου.

37 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἔσχισε τὰ
ἱμάτια καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον Κυρίου·
2 καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακεὶμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σομνᾶν τὸν γραμ-
ματέα [p] καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους
3 σάκκους πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν [q] Ἀμὼς τὸν προφήτην, καὶ εἶπαν
αὐτῷ, Τάδε λέγει Ἐζεκίας, Ἡμέρα θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ
ἐλεγμοῦ καὶ ὀργῆς ἡ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἥκει ἡ ὠδὶν τῇ τικ-
4 τούσῃ, ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. Εἰσακούσαι Κύριος ὁ Θεός
[r] σου τοὺς λόγους Ῥαβσάκου, οὓς ἀπέστειλε [s] βασιλεὺς Ἀσσυ-

---

[f] οἱ οὐ μὴ δυνήσονται. [g] ἐκ om. [h] Θεὸς ἡμῶν ῥύσεται ἡμᾶς. [i] Αἰμὰρ. [k] Σεπφαρείμ; [l] ὅστις om. [m] τῆς χειρός. [n] ὁ οἰκονόμος. [o] ἀπήγγειλαν. [p] πρὸς τοὺς. [q] Ἀμμὼς. [r] σου om. [s] αὐτὸν βασιλεὺς.

ρίων, ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγους οὓς ἤκουσε
Κύριος ὁ [t] Θεός σου, καὶ δεηθήσῃ πρὸς Κύριόν σου περὶ τῶν
5 καταλελειμμένων τούτων. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως
[u] Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν.
6 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας, Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον
ὑμῶν, Τάδε λέγει Κύριος, Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν
ἤκουσας, οὓς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ἀσσυρίων.
7 Ἰδοὺ ἐγὼ [x] ἐμβάλλω εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν
ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται μαχαίρᾳ ἐν
τῇ γῇ αὐτοῦ.
8 Καὶ ἀπέστρεψε Ῥαβσάκης, καὶ [y] κατέλαβε τὸν βασιλέα Ἀσ-
συρίων πολιορκοῦντα Λοβνάν· καὶ ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ
9 Λαχίς. Καὶ ἐξῆλθε Θαρακὰ βασιλεὺς Αἰθιόπων πολιορκῆσαι
αὐτόν· καὶ ἀκούσας ἀπέστρεψε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς
10 Ἐζεκίαν, λέγων, Οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας,
Μή σε ἀπατάτω ὁ Θεός σου [z] ἐφ' ᾧ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ, λέγων,
Οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ [a] ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων.
11 [b] Σὺ οὐκ ἤκουσας ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων, πᾶσαν τὴν
12 γῆν ὡς [c] ἀπώλεσαν, καὶ σὺ ῥυσθήσῃ; Μὴ ἐρρύσαντο αὐτοὺς οἱ
θεοὶ τῶν ἐθνῶν οὓς ἀπώλεσαν οἱ πατέρες μου, τήν τε Γωζὰν
13 καὶ Χαρρὰν καὶ [d] Ῥαφὲθ, αἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ [e] Θεεμάθ; Ποῦ εἰσι
βασιλεῖς Ἐμὰθ, καὶ ποῦ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ πόλεως Ἐπφαρουαΐμ,
Ἀναγουγάνα;
14 Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων [f] καὶ
ἀνέγνω αὐτὸ, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον Κυρίου καὶ ἤνοιξεν αὐτὸ
15 ἐναντίον Κυρίου. Καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας πρὸς Κύριον, λέ-
16 γων, [g] Κύριος σαβαὼθ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν
[h] Χερουβὶμ, σὺ εἶ ὁ Θεὸς μόνος πάσης βασιλείας τῆς οἰκουμένης,
17 σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν [i] γῆν· κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς

---

[t] Θεός σου, περὶ. [u] Ἐζεκίου om. [x] ἐμβαλῶ. [y] κατέλαβεν πολιορκοῦντα τὸν βασιλέα Λοβνά· καὶ ἤκουσεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὅτι ἐξῆλθεν Θαραθὰ. [z] ἐφ' ᾧ σὺ πεποιθὼς. [a] εἰς χεῖρας. [b] Ἢ οὐκ. [c] ἀπώλεσαν αὐτήν; Μὴ. [d] Ῥαφεὶς. [e] Θαιμάδ; Ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Ἀμὰρ καὶ Ἀρφὰθ, καὶ πόλεως Σεπφαρεὶμ, Ἀναεγγουγανά; [f] καὶ ἀνέγνω—Κυρίου om. [g] Κύριε. [h] Χερουβεὶμ, σὺ Θεὸς μόνος εἶ. [i] γῆν, εἰσάκουσον, Κύριε, εἴσβλεψον.

σου, εἰσάκουσον, Κύριε, ἄνοιξον, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἴσβλεψον, Κύριε, καὶ ἴδε τοὺς λόγους Σενναχηρεὶμ οὓς ἀπέ-
18 στειλεν ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα. Ἐπ' ἀληθείας γὰρ, [1] Κύριε, ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὴν χώραν
19 αὐτῶν, καὶ [m] ἀνέβαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι, καὶ [n] ἀπώ-
20 σαντο αὐτούς. Νῦν δὲ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς [o] αὐτοῦ, ἵνα γνῷ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς, ὅτι σὺ εἶ [p] ὁ Θεὸς μόνος.

21 Καὶ ἀπεστάλη Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ἄκουσα ἃ προσηύξω
22 πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρεὶμ βασιλέως Ἀσσυρίων. Οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ ὁ Θεὸς, Ἐφαύλισέ σε καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιὼν, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν ἐκίνησε θυγάτηρ
23 Ἰερουσαλήμ. Τίνα ὠνείδισας καὶ παρώξυνας; ἢ πρὸς τίνα ὕψωσας τὴν φωνήν σου; καὶ οὐκ ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλ-
24 μούς σου [q] πρὸς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ; Ὅτι δι' ἀγγέλων ὠνείδισας Κύριον· σὺ γὰρ εἶπας, Τῷ πλήθει τῶν ἁρμάτων ἐγὼ ἀνέβην εἰς ὕψος ὀρέων καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοψα τὸ ὕψος τῆς κέδρου αὐτοῦ καὶ τὸ κάλλος [r] τῆς κυπα-
25 ρίσσου, καὶ εἰσῆλθον εἰς ὕψος μέρους τοῦ δρυμοῦ, καὶ ἔθηκα
26 γέφυραν, καὶ ἠρήμωσα ὕδατα καὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος. Οὐ ταῦτα ἤκουσας πάλαι, ἃ ἐγὼ ἐποίησα; ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων συνέταξα, νῦν δὲ ἐπέδειξα ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὀχυροῖς, καὶ
27 [s] οἰκοῦντας ἐν πόλεσιν ὀχυραῖς. Ἀνῆκα τὰς χεῖρας καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ ἐγένοντο ὡς χόρτος [t] ξηρὸς ἐπὶ δωμάτων καὶ ὡς
28 ἄγρωστις. Νῦν δὲ τὴν ἀνάπαυσίν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου καὶ
29 τὴν εἴσοδόν σου ἐγὼ ἐπίσταμαι. Ὁ δὲ θυμός σου ὃν ἐθυμώθης καὶ ἡ πικρία σου ἀνέβη πρὸς μὲ, καὶ ἐμβαλῶ φιμὸν εἰς τὴν ῥῖνά σου καὶ χαλινὸν εἰς τὰ χείλη σου, καὶ ἀποστρέψω σε τῇ ὁδῷ
30 ᾗ ἦλθες ἐν αὐτῇ. Τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἃ ἔσπαρκας, [u] τῷ δὲ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ τὸ κατάλειμμα, τῷ δὲ τρίτῳ σπείραντες [x] ἀμήσατε, καὶ φυτεύσατε ἀμπελῶνας,

---

[1] Κύριε om. [m] ἐνέβαλον. [n] ἀπώλεσαν αὐτούς. Σὺ δὲ.
[o] αὐτῶν. [p] ὁ om. [q] εἰς. [r] τῆς om. [s] ἐνοικοῦντας.
[t] χλωρὸς. [u] καὶ τῷ. [x] ἀμήσητε.

31 καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. Καὶ ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φυήσουσι ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσουσι σπέρμα
32 ἄνω, ὅτι ἐξ Ἰερουσαλὴμ [y] ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι, καὶ οἱ σωζόμενοι [z] ἐξ ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος Κυρίου σαβαὼθ ποιήσει
33 ταῦτα. Διὰ τοῦτο οὕτως λέγει Κύριος ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων, Οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ' αὐτὴν
βέλος, οὐδὲ μὴ [a] ἐπιβάλῃ ἐπ' αὐτὴν θυρεὸν, [b] οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ
34 ἐπ' αὐτὴν χάρακα, ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, [c] καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐ μὴ εἰσέλθῃ· τάδε λέγει
35 Κύριος, ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης τοῦ σῶσαι αὐτὴν
36 δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν παῖδά μου. Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν
[d] ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ἀναστάντες τοπρωῒ εὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά.

37 Καὶ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς [e] Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων,
38 καὶ ᾤκησεν ἐν Νινευῇ, καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν [f] ἐν τῷ οἴκῳ Νασαραὰχ τὸν πάτραρχον αὐτοῦ, Ἀδραμέλεχ καὶ [g] Σαρασὰρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμαλακίσθη Ἐζεκίας ἕως θανάτου· καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τάδε λέγει Κύριος, Τάξαι περὶ τοῦ οἴκου
2 σου, [h] ἀποθνήσκεις γὰρ σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν τοῖχον καὶ προσηύξατο
3 πρὸς Κύριον, λέγων, Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν σου μετὰ ἀληθείας ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν σου ἐποίησα· καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ μεγάλῳ.

4, 5 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἡσαΐαν, λέγων, [i] Πορεύθητι καὶ εἶπον Ἐζεκίᾳ, Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου, [k] Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ εἶδον τὰ δάκρυά σου·
6 ἰδοὺ προστίθημι πρὸς τὸν χρόνον σου δεκαπέντε ἔτη, καὶ ἐκ

---

[y] ἐξελεύσονται. [z] ἐπ' ὄρους. [a] βάλῃ. [b] οὐδ' οὐ μὴ.
[c] καὶ—εἰσέλθῃ om. [d] καὶ ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ἐξαναστάντες. [e] Σενναχηρεὶμ om. [f] ἐν οἴκῳ Ἀσαραχ. [g] Σαρασὰ υἱοὶ. [h] ὅτι ἀποθνήσκεις. [i] Πορεύου, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἐζεκίαν.
[k] Ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς π.

χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων [m] ῥύσομαί σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην,
7 καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης. Τοῦτο δέ σοι τὸ ση-
8 μεῖον παρὰ Κυρίου ὅτι ποιήσει ὁ Θεὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο· [n] ἰδοὺ
ἐγὼ στρέψω τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν οὓς κατέβη τοὺς δέκα
ἀναβαθμοὺς τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου ὁ ἥλιος, ἀποστρέψω τὸν
ἥλιον τοὺς δέκα ἀναβαθμούς· καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τοὺς δέκα ἀνα-
βαθμοὺς οὓς κατέβη ἡ σκιά.

9 [o] ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΖΕΚΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΙΟΥΔΑΙΑΣ ΗΝΙΚΑ
ΕΜΑΛΑΚΙΣΘΗ ΚΑΙ ΑΝΕΣΤΗ ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΛΑΚΙΑΣ
ΑΥΤΟΥ.

10 Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου, ἐν πύλαις ᾅδου κατα-
11 λείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα. Εἶπα, Οὐκέτι οὐ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον
τοῦ Θεοῦ [p] ἐπὶ γῆς ζώντων, οὐκέτι μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ
12 Ἰσραὴλ ἐπὶ γῆς, οὐκέτι μὴ ἴδω ἄνθρωπον, ἐξέλιπεν ἐκ τῆς
συγγενείας μου, κατέλιπον τὸ [q] ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου, ἐξῆλθε
καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ ὥσπερ ὁ σκηνὴν καταλύων πήξας· ὡς
ἱστὸς τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοὶ ἐγένετο ἐρίθου ἐγγιζούσης ἐκτε-
13 μεῖν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ἕως πρωῒ ὡς λέοντι, οὕτως
συνέτριψε [r] πάντα τὰ ὀστᾶ μου· ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως [s] νυ-
14 κτὸς παρεδόθην. Ὡς χελιδὼν, οὕτω φωνήσω, καὶ ὡς περιστερὰ,
οὕτω [t] μελετῶ· ἐξέλιπον γάρ μου οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ βλέπειν εἰς
τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὃς ἐξείλατό με καὶ ἀφεί-
16 λατό μου τὴν ὀδύνην τῆς ψυχῆς. Κύριε, περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγ-
γέλη σοι, καὶ ἐξήγειράς μου τὴν πνοὴν, καὶ παρακληθεὶς ἔζησα.
17 Εἵλου γάρ μου τὴν ψυχὴν ἵνα μὴ ἀπόληται, καὶ ἀπέρριψας
18 ὀπίσω μου πάσας τὰς [u] ἁμαρτίας. Οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾅδου αἰνέσουσί
σε, οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσί σε, οὐδὲ ἐλπιοῦσιν οἱ ἐν
19 ᾅδου τὴν ἐλεημοσύνην σου. Οἱ ζῶντες εὐλογήσουσί σε ὃν τρό-
πον κἀγώ· ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω ἃ ἀναγγελοῦσι
20 τὴν δικαιοσύνην σου, [x] Θεὲ τῆς σωτηρίας μου, καὶ οὐ παύσομαι
εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου
21 κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν,

---

[m] σώσω σε, καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης ὑπερασπιῶ. [n] ἰδοὺ στρέφω. [o] Ὠιδή. ΠΡΟΣΕΥΧΗ. [p] ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκέτι οὐ μὴ ἴδω ἄνθρωπον· ἐκ. [q] λοιπὸν. [r] πάντα om. [s] τῆς νυκτὸς. [t] μελετήσω. [u] ἁμαρτίας μου. [x] Κύριε.

Λάβε παλάθην ἐκ σύκων καὶ τρῖψον καὶ κατάπλασαι, καὶ ὑγιὴς
22 ἔσῃ. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, [y] Τοῦτο σημεῖον πρὸς Ἐζεκίαν ὅτι
ἀναβήσομαι εἰς τὸν οἶκον [z] τοῦ Θεοῦ;
39 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδὰχ [a] Βαλαδὰν ὁ υἱὸς
τοῦ Βαλαδὰν, ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας, ἐπιστολὰς καὶ πρέ-
σβεις καὶ δῶρα Ἐζεκίᾳ· ἤκουσε γὰρ ὅτι ἐμαλακίσθη ἕως θανάτου
2 καὶ ἀνέστη· καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς [b] Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς
τὸν οἶκον τοῦ νεχωθᾶ καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ
τῆς στακτῆς καὶ τῶν θυμιαμάτων καὶ τοῦ μύρου, καὶ πάντας
τοὺς οἴκους τῶν σκευῶν τῆς γάζης, καὶ πάντα ὅσα ἦν ἐν τοῖς
θησαυροῖς αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν οὐθὲν ὃ οὐκ [c] ἔδειξεν Ἐζεκίας ἐν
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ [d] καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ.
3 Καὶ ἦλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; καὶ πόθεν
ἦκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, Ἐκ γῆς πόρρωθεν ἦκασι
4 πρὸς μὲ ἐκ Βαβυλῶνος. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας, Τί [e] εἴδοσαν ἐν τῷ
οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας, Πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἴδοσαν,
καὶ οὐκ [f] ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ εἴδοσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν
5 τοῖς θησαυροῖς μου. Καὶ εἶπεν Ἡσαΐας αὐτῷ, Ἄκουσον τὸν
6 λόγον Κυρίου σαβαώθ. Ἰδοὺ ἡμέραι [g] ἔρχονται, καὶ λήψον-
ται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα συνήγαγον οἱ πατέρες
σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλῶνα ἤξει, καὶ οὐδὲν οὐ μὴ
7 καταλείπωσιν· εἶπε δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου ὧν
[h] γεννήσεις λήψονται καὶ ποιήσουσι σπάδοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
8 βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας [i] Ἡσαΐᾳ, Ἀγα-
θὸς ὁ λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησε, γενέσθω δὴ εἰρήνη καὶ δικαιο-
σύνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου.
40 Παρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, [k] λέγει ὁ Θεὸς, ἱερεῖς
λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἰερουσαλὴμ, παρακαλέσατε αὐτὴν,
ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις αὐτῆς, λέλυται αὐτῆς ἡ ἁμαρτία, ὅτι
ἐδέξατο ἐκ χειρὸς Κυρίου διπλᾶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῆς.

---

[y] Τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅτι. [z] Κυρίου τοῦ. [a] Ἀλαδὰν υἱὸς τοῦ Ἀλαδὰν. [b] Ἐζεκίας χαρὰν μεγάλην. [c] ἔδειξεν αὐτοῖς. [d] καὶ ἐν—αὐτοῦ om. [e] ἴδον. [f] ἔστιν πρᾶγμα. [g] ἔρχονται, λέγει Κύριος. [h] ἐγέννησας. [i] πρὸς Ἡσαΐαν. [k] λέγει Κύριος.

3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,
4 εὐθείας ποιῆτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Πᾶσα φάραγξ
πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ
ἔσται [l] πάντα τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ ἡ τραχεῖα [m] εἰς πεδία,
5 καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτή-
6 ριον τοῦ Θεοῦ, ὅτι Κύριος ἐλάλησε. Φωνὴ λέγοντος, Βόησον·
καὶ εἶπα, Τί βοήσω; Πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώ-
8 που ὡς ἄνθος χόρτου. Ἐξηράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄνθος ἐξέ-
πεσε, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
9 Ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιὼν, ὕψωσον
τῇ ἰσχύϊ τὴν φωνήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἰερουσαλήμ· ὑψώ-
σατε, μὴ φοβεῖσθε· εἶπον ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, Ἰδοὺ ὁ Θεὸς
10 ὑμῶν, ἰδοὺ [n] Κύριος· Κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ [o] βρα-
χίων μετὰ κυρίας· ἰδοὺ ὁ μισθὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ
11 ἔργον ἐναντίον αὐτοῦ. Ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ,
καὶ τῷ βραχίονι αὐτοῦ συνάξει ἄρνας, καὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσας
παρακαλέσει.
12 Τίς ἐμέτρησε τῇ χειρὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ, καὶ
πᾶσαν τὴν γῆν δρακί; τίς ἔστησε τὰ ὄρη σταθμῷ, καὶ τὰς νάπας
13 ζυγῷ; Τίς ἔγνω νοῦν Κυρίου, καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο,
14 [p] ὃς συμβιβᾷ αὐτόν; [q] Ἢ πρὸς τίνα συνεβουλεύσατο, καὶ συνε-
βίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἔδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέ-
15 σεως τίς ἔδειξεν αὐτῷ; [r] Εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς σταγὼν ἀπὸ
κάδου καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, [s] ὡς σίελος λογισθή-
16 σονται; Ὁ δὲ Λίβανος οὐχ ἱκανὸς εἰς καῦσιν, καὶ πάντα τὰ
17 τετράποδα οὐχ ἱκανὰ εἰς ὁλοκάρπωσιν, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ὡς
οὐδέν εἰσι καὶ εἰς οὐθὲν ἐλογίσθησαν.
18 Τίνι ὡμοιώσατε Κύριον, καὶ τίνι ὁμοιώματι ὡμοιώσατε αὐτόν;
19 Μὴ εἰκόνα ἐποίησε τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνεύσας χρυσίον πε-
20 ριεχρύσωσεν αὐτόν; ὁμοίωμα κατεσκεύασεν αὐτόν; Ξύλον γὰρ
ἄσηπτον ἐκλέγεται τέκτων, καὶ σοφῶς [s] ζητήσει πῶς στήσει
21 εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται. Οὐ γνώσεσθε; οὐκ ἀκού-
σεσθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν; οὐκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια

---

[l] πάντα om. [m] εἰς ὁδοὺς λείας. [n] Κύριος om. [o] βραχίων αὐτοῦ. [p] ὃς συμβιβάσει αὐτόν; [q] ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; Εἰ. [r] καὶ ὡς. [s] ζητεῖ.

22 τῆς γῆς; Ὁ κατέχων τὸν γῦρον τῆς γῆς, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν
αὐτῇ ὡς ἀκρίδες· ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν καὶ διατεί-
23 νας ὡς σκηνὴν κατοικεῖν, ὁ διδοὺς ἄρχοντας [t] ὡς οὐδὲν ἄρχειν,
24 τὴν δὲ γῆν ὡς οὐδὲν ἐποίησεν. Οὐ γὰρ μὴ [u] φυτεύσωσιν οὐδὲ
μὴ σπείρωσιν, οὐδὲ μὴ ῥιζωθῇ εἰς τὴν γῆν ἡ ῥίζα αὐτῶν· ἔπνευ-
σεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ καταιγὶς ὡς φρύγανα
25 [x] λήψεται αὐτούς. Νῦν οὖν τίνι με ὡμοιώσατε, καὶ ὑψωθή-
26 σομαι; εἶπεν ὁ ἅγιος. Ἀναβλέψατε εἰς [y] ὕψος τοὺς ὀφθαλμοὺς
ὑμῶν, καὶ ἴδετε, τίς κατέδειξε ταῦτα πάντα; ὁ ἐκφέρων κατ'
ἀριθμὸν τὸν κόσμον αὐτοῦ, [z] πάντας ἐπ' ὀνόματι καλέσει ἀπὸ
[a] πολλῆς δόξης, καὶ ἐν κράτει ἰσχύος [b] αὐτοῦ οὐδέν σε ἔλαθε.
27 Μὴ γὰρ εἶπῃς, Ἰακὼβ, καὶ τί ἐλάλησας, Ἰσραήλ; Ἀπεκρύβη
ἡ ὁδός μου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Θεός μου τὴν κρίσιν ἀφεῖλε
καὶ ἀπέστη.
28 Καὶ νῦν οὐκ ἔγνως, εἰ μὴ ἤκουσας; Θεὸς αἰώνιος, [c] ὁ Θεὸς ὁ
κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς· οὐ πεινάσει οὐδὲ κοπιάσει,
29 οὐδὲ ἔστιν ἐξεύρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ, διδοὺς τοῖς πεινῶσιν
30 ἰσχὺν καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις λύπην. Πεινάσουσι γὰρ νεώτε-
ροι καὶ κοπιάσουσι νεανίσκοι καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυες ἔσονται·
31 οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχύν, πτεροφυή-
σουσιν ὡς ἀετοί, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιάσουσι, βαδιοῦνται καὶ
οὐ πεινάσουσιν.
41 Ἐγκαινίζεσθε πρὸς μὲ νῆσοι, οἱ γὰρ ἄρχοντες ἀλλάξουσιν
ἰσχύν· ἐγγισάτωσαν καὶ λαλησάτωσαν ἅμα, τότε [d] κρίσιν ἀναγ-
2 γειλάτωσαν. Τίς ἐξήγειρεν ἀπὸ ἀνατολῶν δικαιοσύνην, ἐκάλεσεν
αὐτὴν κατὰ πόδας αὐτοῦ, [e] καὶ πορεύσεται; δώσει ἐναντίον
ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει· καὶ δώσει εἰς γῆν τὰς μαχαίρας
3 αὐτῶν, καὶ ὡς φρύγανα ἐξωσμένα τὰ τόξα αὐτῶν. Καὶ διώξεται
4 αὐτούς, [f] διελεύσεται ἐν εἰρήνῃ ἡ ὁδὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Τίς
ἐνήργησε καὶ ἐποίησε ταῦτα; ἐκάλεσεν αὐτὴν ὁ καλῶν αὐτὴν
ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς· ἐγὼ Θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ ἐπερχόμενα
5 ἐγώ εἰμι. Εἶδοσαν ἔθνη καὶ ἐφοβήθησαν, τὰ ἄκρα τῆς γῆς
6 ἤγγισαν, καὶ [g] ἦλθον ἅμα κρίνων ἕκαστος τῷ πλησίον, καὶ τῷ

---

[t] εἰς οὐδέν. [u] σπείρουσιν οὐδὲ μὴ φυτεύσουσιν. [x] ἀναλή-
ψεται. [y] τὸ ὕψος. [z] πάντα. [a] τῆς πολλῆς. [b] αὐτοῦ om.
[c] ὁ om. [d] κρίσεις. [e] καὶ om. [f] καὶ διελεύσεται. [g] ἦλθοσαν.

7 ἀδελφῷ βοηθῆσαι, καὶ ἐρεῖ, ἴσχυσεν ἀνὴρ τέκτων, καὶ χαλκεὺς
τύπτων σφύρῃ, ἅμα ἐλαύνων· [h] πότε μὲν ἐρεῖ, Σύμβλημα καλόν
ἐστιν, ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἥλοις, θήσουσιν αὐτὰ, καὶ οὐ κινηθή-
8 σονται. Σὺ δὲ Ἰσραὴλ, παῖς μου Ἰακὼβ, [i] καὶ ὃν ἐξελεξάμην
9 σπέρμα Ἀβραὰμ ὃν ἠγάπησα, οὗ ἀντελαβόμην ἀπ' ἄκρων τῆς
γῆς, καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς ἐκάλεσά σε, καὶ εἶπά σοι,
10 Παῖς μου εἶ, ἐξελεξάμην σε καὶ οὐκ ἐγκατέλιπόν σε. Μὴ
φοβοῦ, μετὰ σοῦ γάρ εἰμι· μὴ πλανῶ, ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ Θεός
σου ὁ ἐνισχύσας σε καὶ ἐβοήθησά σοι, καὶ ἠσφαλισάμην σε
11 τῇ δεξιᾷ τῇ δικαίᾳ μου. Ἰδοὺ αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπή-
σονται πάντες οἱ ἀντικείμενοί σοι, ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες,
12 καὶ ἀπολοῦνται πάντες οἱ ἀντίδικοί σου. Ζητήσεις αὐτοὺς, καὶ
οὐ μὴ εὕρῃς τοὺς ἀνθρώπους οἳ παροινήσουσιν εἰς σέ· ἔσονται
13 γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε, ὅτι
14 ἐγὼ ὁ Θεός [k] σου, ὁ κρατῶν τῆς δεξιᾶς σου, ὁ λέγων σοι, Μὴ
φοβοῦ, Ἰακὼβ, ὀλιγοστὸς Ἰσραὴλ, ἐγὼ ἐβοήθησά σοι, λέγει [l] ὁ
15 Θεός σου, ὁ λυτρούμενός σε, Ἰσραήλ. Ἰδοὺ ἐποίησά σε ὡς
τροχοὺς ἁμάξης ἁλοῶντας καινοὺς [m] πριστηροειδεῖς, καὶ ἀλοή-
16 σεις ὄρη καὶ λεπτυνεῖς βουνοὺς, καὶ ὡς [n] χοῦν θήσεις καὶ
λικμήσεις, καὶ ἄνεμος λήψεται αὐτοὺς καὶ καταιγὶς διασπερεῖ
17 αὐτούς· σὺ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν τοῖς ἁγίοις, Ἰσραὴλ, καὶ ἀγαλλιά-
σονται οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς· ζητήσουσι γὰρ ὕδωρ, καὶ οὐκ
ἔσται, ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη· ἐγὼ Κύριος ὁ
Θεὸς, ἐγὼ ἐπακούσομαι ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω
18 αὐτοὺς, ἀλλὰ ἀνοίξω ἐπὶ τῶν ὀρέων ποταμοὺς καὶ ἐν μέσῳ
πεδίων πηγάς· ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς ἕλη [o] ὑδάτων, καὶ τὴν
19 διψῶσαν γῆν ἐν ὑδραγωγοῖς. Θήσω εἰς τὴν ἄνυδρον γῆν κέδρον
20 καὶ πύξον, [p] μυρσίνην καὶ κυπάρισσον καὶ λεύκην, ἵνα ἴδωσι
καὶ γνῶσι καὶ ἐννοηθῶσι καὶ ἐπιστῶνται ἅμα ὅτι χεὶρ Κυρίου
21 ἐποίησε [q] ταῦτα, καὶ ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ κατέδειξεν. Ἐγγίζει
ἡ κρίσις ὑμῶν, λέγει Κύριος ὁ Θεός· ἤγγισαν αἱ βουλαὶ ὑμῶν,
22 λέγει ὁ βασιλεὺς Ἰακώβ. Ἐγγισάτωσαν καὶ ἀναγγειλάτωσαν
ὑμῖν ἃ συμβήσεται, ἢ τὰ [r] πρότερον τίνα ἦν εἴπατε, καὶ ἐπιστή-

---

[h] τότε. [i] καὶ om. [k] σου om. [l] ὁ Θεὸς, ὁ. [m] πρι-
στοειδεῖς. [n] χοῦν. [o] ὑδάτων om. [p] καὶ μυρσίνην. [q] ταῦτα
πάντα. [r] πρότερα.

σομεν τὸν νοῦν, καὶ γνωσόμεθα τί τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἐπερχόμενα·
23 εἴπατε ἡμῖν, ἀναγγείλατε [s] ἡμῖν τὰ ἐπεχόμενα ἐπ' ἐσχάτου,
καὶ γνωσόμεθα ὅτι θεοί ἐστε· εὐποιήσατε καὶ κακώσατε, καὶ
24 θαυμασόμεθα, [t] καὶ ὀψόμεθα ἅμα ὅτι πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς, καὶ πόθεν
25 ἡ ἐργασία ὑμῶν· ἐκ γῆς βδέλυγμα ἐξελέξαντο ὑμᾶς, ἐγὼ [u] δὲ
ἤγειρα τὸν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ τὸν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν [x] κληθή-
σονται τῷ ὀνόματί μου· ἐρχέσθωσαν ἄρχοντες, καὶ ὡς πηλὸς
κεραμέως, καὶ ὡς κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλὸν, οὕτω κατα-
26 πατηθήσεσθε. Τίς γὰρ ἀναγγελεῖ τὰ ἐξ ἀρχῆς, ἵνα γνῶμεν καὶ
τὰ ἔμπροσθεν, καὶ ἐροῦμεν ὅτι ἀληθῆ ἐστιν· οὐκ ἔστιν ὁ
27 προλέγων, οὐδὲ [y] ὁ ἀκούων ὑμῶν τοὺς λόγους. Ἀρχὴν Σιὼν
28 δώσω, καὶ Ἱερουσαλὴμ παρακαλέσω [z] εἰς ὁδόν. Ἀπὸ γὰρ τῶν
ἐθνῶν ἰδοὺ [a] οὐδείς· καὶ ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ
ἀναγγέλλων· καὶ ἐὰν ἐρωτήσω αὐτοὺς, Πόθεν ἐστέ; οὐ μὴ
29 ἀποκριθῶσί μοι. Εἰσὶ γὰρ οἱ ποιοῦντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ
πλανῶντες ὑμᾶς.

42 Ἰακὼβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήψομαι αὐτοῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός
μου, προσεδέξατο αὐτὸν ἡ ψυχή μου, ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου ἐπ'
2 αὐτὸν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει, οὐ [b] κεκράξεται οὐδὲ ἀνήσει,
3 οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἡ φωνὴ αὐτοῦ. Κάλαμον [c] τεθλασμένον
οὐ συντρίψει, καὶ λίνον καπνιζόμενον οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλή-
4 θειαν ἐξοίσει κρίσιν, ἀναλάμψει, καὶ οὐ θραυσθήσεται ἕως ἂν
θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.
5 Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ πήξας
αὐτὸν, ὁ στερεώσας τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ [d] διδοὺς πνοὴν
6 τῷ λαῷ τῷ ἐπ' αὐτῆς καὶ πνεῦμα τοῖς πατοῦσιν αὐτὴν, ἐγὼ
Κύριος ὁ Θεὸς ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρατήσω τῆς
χειρός σου καὶ ἐνισχύσω σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους,
7 εἰς φῶς ἐθνῶν, ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς τυφλῶν, ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν
δεδεμένους καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς [e] καὶ καθημένους ἐν σκότει.
8 Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, τοῦτό μού ἐστι τὸ ὄνομα, τὴν δόξαν μου
9 ἑτέρῳ οὐ δώσω, οὐδὲ τὰς ἀρετάς μου τοῖς γλυπτοῖς. Τὰ ἀπ'
ἀρχῆς ἰδοὺ ἥκασι, καὶ καινὰ [f] ἃ ἐγὼ [g] ἀναγγέλλω, καὶ πρὸ τοῦ

[s] ἡμῖν om. [t] καὶ ὀψόμεθα ἅμα om. [u] δὲ om. [x] κλήσονται. [y] ὁ om. [z] ἐν ὁδῷ. [a] οὐθείς. [b] κράξεται. [c] συντεθλασμένον. [d] δοὺς. [e] καὶ om. [f] ἃ om. [g] ἀναγγελῶ.

10 [h] ἀναγγείλαι ἐδηλώθη ὑμῖν. Ὑμνήσατε τῷ Κυρίῳ ὕμνον καινόν· ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [i] ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πλέοντες αὐτὴν, αἱ νῆσοι
11 καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτάς. Εὐφράνθητι ἔρημος καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ἐπαύλεις καὶ οἱ κατοικοῦντες Κηδάρ· εὐφρανθήσονται οἱ
12 κατοικοῦντες πέτραν, ἀπ' [k] ἄκρου τῶν ὀρέων [l] βοήσουσι, δώσουσι τῷ Θεῷ δόξαν, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσι.
13 Κύριος ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐξελεύσεται, καὶ συντρίψει πόλεμον, ἐπεγερεῖ ζῆλον, καὶ βοήσεται ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ μετὰ
14 ἰσχύος. Ἐσιώπησα, μὴ καὶ ἀεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι; ὡς
15 ἡ τίκτουσα ἐκαρτέρησα, ἐκστήσω καὶ ξηρανῶ ἅμα, [m] ἐρημώσω ὄρη καὶ βουνοὺς, καὶ πάντα χόρτον αὐτῶν ξηρανῶ, καὶ θήσω
16 ποταμοὺς εἰς νήσους, καὶ ἕλη ξηρανῶ. Καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίβους [n] ἃς οὐκ ᾔδεισαν, πατῆσαι ποιήσω αὐτούς· ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς φῶς, καὶ τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν· ταῦτα τὰ ῥήματα [o] ποιήσω καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐ-
17 τούς, αὐτοὶ δὲ ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω· αἰσχύνθητε αἰσχύνην οἱ πεποιθότες ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς, οἱ λέγοντες τοῖς χωνευτοῖς,
18 Ὑμεῖς ἐστε θεοὶ ἡμῶν. Οἱ κωφοὶ ἀκούσατε, καὶ οἱ τυφλοὶ
19 ἀναβλέψατε ἰδεῖν. Καὶ τίς τυφλὸς ἀλλ' ἢ οἱ παῖδές μου, καὶ κωφοὶ ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν; καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ δοῦλοι
20 τοῦ Θεοῦ. Εἴδετε πλεονάκις, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε· ἠνοιγμένα
21 τὰ ὦτα, καὶ οὐκ ἠκούσατε. Κύριος ὁ Θεὸς ἐβουλεύσατο ἵνα
22 δικαιωθῇ καὶ μεγαλύνῃ αἴνεσιν. Καὶ [p] εἶδον, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος καὶ διηρπασμένος· ἡ γὰρ παγὶς ἐν τοῖς [q] ταμείοις πανταχοῦ, καὶ ἐν οἴκοις ἅμα ὅπου ἔκρυψαν αὐτοὺς ἐγένοντο εἰς προνομήν· καὶ οὐκ [r] ἦν ἐξαιρούμενος ἅρπαγμα, καὶ
23 οὐκ ἦν ὁ λέγων, Ἀπόδος. Τίς ἐν ὑμῖν ὃς ἐνωτιεῖται ταῦτα;
24 [s] εἰσακούσατε εἰς τὰ ἐπερχόμενα, [t] οἷς ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν Ἰακὼβ, καὶ Ἰσραὴλ τοῖς προνομεύουσιν αὐτόν; οὐχὶ ὁ Θεὸς, ᾧ ἡμάρτοσαν αὐτῷ καὶ οὐκ ἠβούλοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πορεύ-
25 εσθαι οὐδὲ ἀκούειν τοῦ νόμου αὐτοῦ; Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς

---

[h] ἀνατεῖλαι. [i] ἐπ'. [k] ἄκρων. [l] βοήσουσι om. [m] ἐρημώσω—ξηρανῶ om. [n] οὓς. [o] ἃ ποιήσω. [p] ἴδον, ἐγένετο. [q] ταμείοις. [r] ἦν ὁ ἐξ. [s] εἰσακούσεται. [t] τίς ἔδωκεν.

ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν [u] αὐτοὺς πόλεμος, καὶ οἱ συμφλέγοντες αὐτοὺς κύκλῳ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕκαστος αὐτῶν, οὐδὲ ἔθεντο ἐπὶ ψυχήν.

43 Καὶ νῦν οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε, Ἰακὼβ, [x] καὶ ὁ πλάσας σε, Ἰσραὴλ, Μὴ φοβοῦ, ὅτι ἐλυτρωσάμην σε, 2 ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου· ἐμὸς εἶ σὺ, καὶ ἐὰν διαβαίνῃς δι' ὕδατος, μετὰ σοῦ εἰμι, καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσί σε· καὶ ἐὰν διέλθῃς διὰ πυρὸς, οὐ μὴ κατακαυθῇς, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε. 3 Ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός σου ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ σώζων σε· ἐποίησα ἄλλαγμά σου Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, καὶ Σοήνην 4 ὑπὲρ σοῦ· ἀφ' οὗ ἔντιμος ἐγένου ἐναντίον ἐμοῦ, ἐδοξάσθης, καὶ ἐγώ σε ἠγάπησα, καὶ δώσω [y] ἀνθρώπους ὑπὲρ σοῦ καὶ ἄρχοντας 5 ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς σου. Μὴ φοβοῦ, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι· ἀπὸ ἀνατολῶν ἄξω τὸ σπέρμα σου, καὶ ἀπὸ δυσμῶν συνάξω σε. 6 Ἐρῶ τῷ βορρᾷ, Ἄγε, καὶ τῷ λιβὶ, Μὴ κώλυε· ἄγε τοὺς υἱούς μου ἀπὸ [z] τῆς πόρρωθεν, καὶ τὰς θυγατέρας μου ἀπ' ἄκρων 7 τῆς γῆς, πάντας ὅσοι ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί μου· ἐν γὰρ τῇ δόξῃ μου κατεσκεύασα αὐτὸν καὶ ἔπλασα [a] αὐτὸν καὶ ἐποίησα 8 αὐτὸν, καὶ ἐξήγαγον λαὸν τυφλὸν, καὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὡσαύτως 9 τυφλοὶ, καὶ κωφοὶ [b] τὰ ὦτα ἔχοντες. Πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν καὶ ἀκουσάτωσαν καὶ 10 εἰπάτωσαν ἀληθῆ, γένεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς [c] μου ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ [d] πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι· ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγέ- 11 νετο ἄλλος Θεὸς, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ 12 ἔστι πάρεξ ἐμοῦ σώζων. [e] Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, [f] καὶ ἐγὼ 13 Κύριος ὁ Θεὸς ἔτι ἀπ' ἀρχῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου [g] ὁ ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό;

14 Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος

---

[u] ἐπ' αὐτοὺς. [x] καὶ om. [y] ἀνθρώπους πολλοὺς. [z] γῆς. [a] αὐτὸν om. [b] τὰ om. [c] μου om. [d] πιστεύσετέ μοι. [e] Ἐγὼ om. [f] κἀγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος. [g] ὁ om.

[h] τοῦ Ἰσραὴλ, Ἕνεκεν ὑμῶν ἀποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπεγερῶ φεύγοντας πάντας, καὶ Χαλδαῖοι ἐν [i] πλοίοις δεθήσονται.
15 Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος ὑμῶν, ὁ καταδείξας Ἰσραὴλ βα-
16 σιλέα ὑμῶν. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ διδοὺς ἐν θαλάσσῃ ὁδὸν,
17 καὶ ἐν ὕδατι ἰσχυρῷ τρίβον, ὁ [k] ἐξαγαγὼν ἅρματα καὶ ἵππον καὶ ὄχλον ἰσχυρόν· ἀλλ' ἐκοιμήθησαν καὶ οὐκ ἀναστήσονται, ἐσβέσθησαν ὡς λίνον ἐσβεσμένον.
18 [l] Μὴ μνημονεύετε τὰ πρῶτα, καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε.
19 Ἰδοὺ [m] ἐγὼ ποιῶ κενὰ ἃ νῦν ἀνατελεῖ, καὶ γνώσεσθε αὐτά· καὶ
20 ποιήσω ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν, καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμούς. [n] Εὐλογήσουσί με τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, σειρῆνες, καὶ θυγατέρες στρουθῶν, ὅτι ἔδωκα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ ποταμοὺς ἐν τῇ
21 ἀνύδρῳ, [o] ποτίσαι τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτὸν, λαόν μου ὃν περιεποιησάμην τὰς ἀρετάς μου διηγεῖσθαι.
22 Οὐ νῦν ἐκάλεσά σε, Ἰακὼβ, [p] οὐδὲ κοπιᾶσαι σε ἐποίησα Ἰσ-
23 ραὴλ, οὐκ [q] ἤνεγκάς μοι πρόβατά σου τῆς ὁλοκαρπώσεώς σου, οὐδὲ ἐν ταῖς θυσίαις σου ἐδόξασάς με, [r] οὐκ ἐδούλωσά σε ἐν
24 θυσίαις, οὐδὲ ἔγκοπον ἐποίησά σε ἐν λιβάνῳ, οὐδὲ ἐκτήσω μοι ἀργυρίου [s] θυσίασμα, οὐδὲ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου [t] προέστης μου καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις
25 σου. Ἐγώ εἰμι ἐγώ εἰμι ὁ ἐξαλείφων τὰς ἀνομίας [u] σου ἕνεκεν
26 ἐμοῦ καὶ τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι. Σὺ δὲ μνήσθητι, καὶ κριθῶμεν· λέγε σὺ τὰς ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα
27 δικαιωθῇς. Οἱ πατέρες ὑμῶν πρῶτοι, καὶ οἱ ἄρχοντες [x] ὑμῶν
28 ἠνόμησαν εἰς ἐμέ. Καὶ ἐμίαναν οἱ ἄρχοντες τὰ ἁγιά μου, καὶ ἔδωκα ἀπολέσαι Ἰακὼβ καὶ [y] Ἰσραὴλ εἰς ὀνειδισμόν.

44 Νῦν δὲ ἄκουσον [z] Ἰακὼβ ὁ παῖς μου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐξε-
2 λεξάμην. Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας σε καὶ ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας, Ἔτι βοηθηθήσῃ· μὴ φοβοῦ παῖς μου Ἰακὼβ, καὶ
3 [a] ἠγαπημένος Ἰσραὴλ ὃν ἐξελεξάμην. Ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν

---

[h] τοῦ om. [i] κλοιοῖς. [k] ἐξάγων. [l] Μὴ om. [m] ἐγὼ om. [n] Εὐλογήσει. [o] ποτιῶ. [p] οὐ. [q] ἤνεγκας et σου om. [r] οὐδὲ ἐδούλευσας ἐν ταῖς θυσίαις σου. [s] θυμίαμα, οὐδὲ στέαρ. [t] προέστην σου. [u] σου, καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι τὰς ἀδικίας. Σὺ δὲ. [x] αὐτῶν. [y] Ἱερουσαλὴμ. [z] παῖς μου Ἰακὼβ. [a] ὁ ἠγαπημένος.

δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνύδρῳ, ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ
4 τὸ σπέρμα σου καὶ τὰς εὐλογίας μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου, καὶ
ἀνατελοῦσιν [b] ὡς ἀναμέσον ὕδατος χόρτος, καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ
5 παραρρέον ὕδωρ. Οὗτος ἐρεῖ, Τοῦ Θεοῦ εἰμι, καὶ οὗτος [c] βοή-
σεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακὼβ, καὶ ἕτερος [d] ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ,
6 Τοῦ Θεοῦ εἰμι, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται. Οὕτως
λέγει ὁ Θεὸς ὁ βασιλεὺς [e] Ἰσραὴλ, καὶ ῥυσάμενος αὐτὸν Θεὸς
σαβαὼθ, Ἐγὼ πρῶτος καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα, πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστι
7 Θεός. Τίς ὥσπερ ἐγώ; στήτω, [f] καὶ καλεσάτω, καὶ ἀναγγει-
λάτω, καὶ ἑτοιμασάτω μοι ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν
αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν.
8 Μὴ παρακαλύπτεσθε [g] μηδὲ πλανᾶσθε· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἠνωτί-
σασθε, καὶ ἀπήγγειλα ὑμῖν; μάρτυρες ὑμεῖς ἐστε, εἰ ἔστι Θεὸς
πλὴν ἐμοῦ.
9 Καὶ οὐκ [h] ἤκουσαν τότε οἱ πλάσσοντες καὶ [i] οἱ γλύφοντες,
πάντες μάταιοι, [k] ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτῶν ἃ οὐκ ὠφελήσει
10 αὐτούς· ἀλλὰ αἰσχυνθήσονται [l] οἱ πλάσσοντες θεὸν, καὶ γλύ-
11 φοντες [m] πάντες ἀνωφελῆ, καὶ πάντες ὅθεν ἐγένοντο ἐξηράν-
θησαν· καὶ κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων συναχθήτωσαν πάντες καὶ
[n] στησάτωσαν ἅμα· [o] καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ αἰσχυνθήτωσαν
12 ἅμα, ὅτι ὤξυνε τέκτων σίδηρον, σκεπάρνῳ εἰργάσατο αὐτὸ, καὶ
ἐν τερέτρῳ [p] ἔστησεν αὐτὸ, [q] καὶ εἰργάσατο αὐτὸ ἐν τῷ βραχίονι
τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· καὶ πεινάσει καὶ ἀσθενήσει, καὶ οὐ μὴ πίῃ
13 ὕδωρ. Ἐκλεξάμενος τέκτων ξύλον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ καὶ
ἐν κόλλῃ ἐρρύθμισεν αὐτό· [q] καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν
ἀνδρὸς καὶ ὡς ὡραιότητα ἀνθρώπου, στῆσαι αὐτὸ ἐν οἴκῳ.
14 [r] Ἔκοψε ξύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ ὃ ἐφύτευσε Κύριος, [s] πίτυν, καὶ
15 ὑετὸς ἐμήκυνεν, ἵνα ᾖ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν, καὶ λαβὼν ἀπ' αὐτοῦ,
ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' [t] αὐτῶν, τὸ δὲ
16 λοιπὸν [u] εἰργάσαντο θεοὺς καὶ προσκυνοῦσιν αὐτοῖς· οὗ τὸ

---

[b] ὡσεὶ. [c] ἐρεῖ. [d] ἐπιγράφει, τοῦ Θεοῦ εἰμι, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ. [e] τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ῥυσ. [f] καὶ om. [g] μηδὲ πλανᾶσθε om. [h] ἦσαν. [i] οἱ om. [k] οἱ ποιοῦντες. [l] πάντες οἱ. [m] πάντες om. [n] στήσονται. [o] καὶ om. [p] ἔτρησεν. [q] καὶ om. [r] Ὁ ἔκοψεν. [s] πίτυν om. [t] αὐτοῦ. [u] εἰργάσατο εἰς θεοὺς, καὶ πρ. αὐτούς.

ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, [x] καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ ἔπεψεν ἐν τοῖς ἄνθραξιν ἄρτους, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρέας ὀπτήσας ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ θερμανθεὶς εἶπεν, Ἡδύ μοι, ὅτι ἐθερ-
17 μάνθην καὶ εἶδον πῦρ. Τὸ δὲ λοιπὸν ἐποίησεν [y] εἰς θεὸν γλυπτὸν, καὶ [z] προσκυνεῖ καὶ προσεύχεται λέγων, Ἐξελοῦ με, ὅτι
18 θεός μου εἶ σύ. Οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαυρώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ
19 αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἐλογίσατο [a] τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, οὐδὲ ἔγνω τῇ φρονήσει, ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἔπεψεν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων αὐτοῦ ἄρτους, καὶ ὀπτήσας [b] κρέα ἔφαγε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ εἰς βδέλυγμα ἐποίησε, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ.
20 [c] Γνῶθι ὅτι σποδὸς ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πλανῶνται, καὶ οὐδεὶς δύναται ἐξελέσθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἴδετε, οὐκ ἐρεῖτε, [d] Ὅτι ψεῦδος ἐν τῇ δεξιᾷ μου.
21 Μνήσθητι ταῦτα Ἰακὼβ καὶ Ἰσραὴλ, ὅτι παῖς μου εἶ σὺ, ἔπλασά σε παῖδά μου, καὶ σὺ Ἰσραὴλ μὴ ἐπιλανθάνου μου.
22 Ἰδοὺ γὰρ ἀπήλειψα ὡς νεφέλην τὰς ἀνομίας σου καὶ ὡς γνόφον [d] τὴν ἁμαρτίαν σου· ἐπιστράφηθι πρὸς με, καὶ λυτρώσομαί σε.
23 Εὐφράνθητε οὐρανοὶ, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραήλ· σαλπίσατε [e] τὰ θεμέλια τῆς γῆς, βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὅτι [f] ἐλυτρώσατο ὁ Θεὸς τὸν
24 Ἰακὼβ, καὶ Ἰσραὴλ δοξασθήσεται. Οὕτω λέγει Κύριος ὁ [g] λυτρούμενός σε καὶ πλάσσων σε ἐκ κοιλίας, Ἐγὼ Κύριος ὁ συντελῶν [h] πάντα, ἐξέτεινα τὸν οὐρανὸν μόνος καὶ ἐστερέωσα τὴν
25 γῆν. Τίς ἕτερος [i] διασκεδάσει σημεῖα ἐγγαστριμύθων, καὶ μαντείας ἀπὸ καρδίας, ἀποστρέφων φρονίμους εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
26 τὴν βουλὴν αὐτῶν [k] μωραίνων, καὶ ἱστῶν [l] ῥῆμα παιδὸς αὐτοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων; ὁ λέγων [m] τῇ Ἱερουσαλὴμ, Κατοικηθήσῃ, καὶ ταῖς πόλεσι τῆς [n] Ἰδουμαίας,
27 Οἰκοδομηθήσεσθε, καὶ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ· ὁ λέγων τῇ
28 ἀβύσσῳ, Ἐρημωθήσῃ, καὶ τοὺς ποταμούς σου ξηρανῶ· ὁ λέγων

---

[x] καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν. [y] εἰς om. [z] προσκυνεῖ αὐτῷ. [a] τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐδὲ ἂν ἐλογίσατο ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. [b] κρέας. [c] Γνῶτε. [d] τὰς ἁμαρτίας. [e] τὰ om. [f] ἠλέησεν. [g] λυτρώμενος. [h] ταῦτα. [i] διεσκέδασεν. [k] μωρεύων. [l] ῥήματα παίδων. [m] τῇ om. [n] Ἰουδαίας.

Κύρῳ φρονεῖν, καὶ πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει· ὁ λέγων Ἰερουσαλὴμ, Οἰκοδομηθήσῃ, καὶ τὸν οἶκον τὸν ἅγιόν μου θεμελιώσω.

45 [o] Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, καὶ ἰσχὺν
2 βασιλέων διαρρήξω, ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται. Ἐγὼ ἔμπροσθέν [p] σου πορεύσομαι καὶ
3 ὄρη ὁμαλιῶ, θύρας χαλκᾶς συντρίψω καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω, καὶ δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα [q] γνῷς ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός [r] σου
4 ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου [s] ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. [t] Ἕνεκεν τοῦ παιδός μου Ἰακὼβ καὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου ἐγὼ καλέσω σε τῷ
5 ὀνόματί [t] σου καὶ προσδέξομαί σε· σὺ δὲ οὐκ ἔγνως με, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ Θεός· [u] ἐν-
6 ἰσχυσά σε, καὶ οὐκ [x] ᾔδεις με, ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν ὅτι οὐκ ἔστι [y] Θεὸς πλὴν ἐμοῦ· [z] ἐγὼ Κύριος
7 ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. Ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς καὶ ποιήσας σκότος, ὁ ποιῶν εἰρήνην καὶ κτίζων κακά· ἐγὼ Κύριος
8 ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα. Εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι [a] ῥανάτωσαν δικαιοσύνην· ἀνατειλάτω ἡ γῆ καὶ
βλαστησάτω ἔλεος, καὶ [b] δικαιοσύνην ἀνατειλάτω ἅμα· ἐγώ εἰμι
9 Κύριος ὁ κτίσας σε, ποῖον βέλτιον κατεσκεύασα ὡς πηλὸν κεραμέως; μὴ ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσει τὴν γῆν [c] ὅλην τὴν ἡμέραν; μὴ ἐρεῖ ὁ πηλὸς τῷ κεραμεῖ, Τί ποιεῖς, ὅτι οὐκ ἐργάζῃ οὐδὲ ἔχεις
10 χεῖρας; [d] μὴ ἀποκριθήσεται τὸ πλάσμα πρὸς τὸν πλάσαντα αὐτό; Ὁ λέγων τῷ πατρὶ, Τί γεννήσεις; καὶ τῇ μητρὶ, Τί [e] ὠδί-
11 νεις; Ὅτι οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ ποιήσας τὰ ἐπερχόμενα, Ἐρωτήσατέ με περὶ τῶν υἱῶν μου [f] καὶ περὶ
12 τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐντείλασθέ μοι. Ἐγὼ ἐποίησα γῆν καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς, ἐγὼ τῇ χειρί μου ἐστερέωσα τὸν οὐρα-
13 νὸν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἄστροις ἐνετειλάμην. Ἐγὼ ἤγειρα αὐτὸν

---

[o] Οὐαὶ. [p] αὐτοῦ. [q] γνώσῃ. [r] σου om. [s] ὁ om. [t] μου. [u] ἐνίσχυσά σε om. [x] ᾔδεισαν. [y] Θεὸς om. [z] καὶ ὅτι ἐγὼ. [a] ῥαινέτωσαν. [b] δικαιοσύνη. [c] ὅλην τὴν ἡμέραν om. [d] μὴ—αὐτό om. [e] ὠδινήσεις; [f] καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου καὶ περὶ τῶν ἔργων.

μετὰ δικαιοσύνης [g] βασιλέα, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι· [h] οὗτος οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ
14 λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λύτρων οὐδὲ μετὰ δώρων, εἶπε Κύριος σαβαώθ. Οὕτω λέγει Κύριος σαβαὼθ, Ἐκοπίασεν Αἴ-
γυπτος, καὶ ἐμπορία Αἰθιόπων, καὶ οἱ [i] Σαβαεὶμ ἄνδρες ὑψηλοὶ
ἐπὶ σὲ διαβήσονται, καὶ σοὶ ἔσονται δοῦλοι καὶ ὀπίσω σου ἀκολουθήσουσι δεδεμένοι χειροπέδαις, [k] καὶ διαβήσονται πρὸς
σὲ καὶ προσκυνήσουσί σοι καὶ ἐν σοὶ προσεύξονται· ὅτι ἐν σοὶ
15 ὁ Θεός ἐστι, [l] καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλήν σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς,
16 καὶ οὐκ ἤδειμεν, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ σωτήρ. Αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πορεύσονται
17 ἐν αἰσχύνῃ· ἐγκαινίζεσθε πρὸς μὲ νῆσοι. Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον· οὐκ αἰσχυνθήσονται οὐδὲ μὴ ἐντρα-
18 πῶσιν ἕως τοῦ αἰῶνος [m] ἔτι. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, οὗτος ὁ Θεὸς ὁ καταδείξας τὴν γῆν καὶ ποιήσας αὐτὴν, αὐτὸς διώρισεν αὐτὴν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν αὐτὴν, ἀλλὰ κατοικεῖσθαι [n] ἔπλασεν αὐτὴν, Ἐγώ εἰμι Κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν
19 ἔτι. Οὐκ ἐν κρυφῇ λελάληκα οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ· οὐκ εἶπα τῷ σπέρματι Ἰακὼβ, Μάταιον ζητήσατε· ἐγώ εἰμι ἐγώ εἰμι
[o] Κύριος ὁ λαλῶν δικαιοσύνην καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν.
20 Συνάχθητε καὶ ἥκετε, βουλεύσασθε ἅμα οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· οὐκ ἔγνωσαν οἱ αἴροντες τὸ ξύλον γλύμμα αὐτῶν,
21 καὶ [p] οἱ προσευχόμενοι [q] πρὸς θεοὺς οἳ οὐ [r] σώζουσιν. Εἰ ἀναγ-
γελοῦσιν, ἐγγισάτωσαν, ἵνα [s] γνῶσιν ἅμα τίς ἀκουστὰ ἐποίησε ταῦτα ἀπ' ἀρχῆς· τότε ἀνηγγέλη ὑμῖν· ἐγὼ ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν
ἄλλος πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτὴρ, οὐκ [t] ἔστι πάρεξ ἐμοῦ.
22 Ἐπιστράφητε [u] ἐπ' ἐμὲ, καὶ σωθήσεσθε οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς
23 γῆς· ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν [x] ἄλλος. Κατ' ἐμαυτοῦ ὀμνύω, εἰ μὴ ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματός μου δικαιοσύνη, οἱ
24 λόγοι μου οὐκ ἀποστραφήσονται, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ

---

[g] *βασιλέα* om. [h] *αὐτὸς*. [i] *Σεβωειμ*. [k] *καὶ δ. πρὸς σὲ* om. [l] *καὶ ἐροῦσιν οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς*. [m] *ἔτι* om. [n] *ἔπλασεν αὐτὴν* et *Κύριος* om. [o] *Κύριος ὁ* om. [p] *οἱ* om. [q] *ὡς πρὸς*. [r] *σώσωσιν. Εἰ ἀναγγέλλουσιν*. [s] *γνῶμεν*. [t] *ἔστιν ἄλλος*. [u] *πρὸς μὲ*. [x] *ἄλλος πλὴν ἐμοῦ· δίκαιος καὶ σωτὴρ οὐκ ἔστιν πάρεξ ἐμοῦ. Κατ' ἐμαυτοῦ ὀμνύω, εἰ μὴν*.

25 [y] ὀμεῖται πᾶσα γλῶσσα τὸν Θεὸν, λέγων, Δικαιοσύνη καὶ δόξα
πρὸς αὐτὸν [z] ἥξει, καὶ αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ [a] διορίζοντες
26 αὐτούς· ἀπὸ Κυρίου δικαιωθήσονται, καὶ ἐν τῷ Θεῷ [b] ἐνδοξασθή-
σεται πᾶν τὸ σπέρμα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

46 Ἔπεσε Βὴλ, συνετρίβη [c] Ναβὼ, ἐγένετο τὰ γλυπτὰ αὐτῶν εἰς
θηρία [d] καὶ τὰ κτήνη· αἴρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον
2 [e] κοπιῶντι ἐκλελυμένῳ καὶ πεινῶντι, οὐκ ἰσχύοντι ἅμα, οἳ [f] οὐ
δυνήσονται σωθῆναι ἀπὸ πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμάλωτοι ἤχθησαν.
3 [g] Ἀκούετέ μου, οἶκος τοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ
Ἰσραὴλ, οἱ αἰρόμενοι ἐκ κοιλίας καὶ παιδευόμενοι [h] ἐκ παιδίου
4 ἕως γήρως· ἐγώ εἰμι, καὶ ἕως ἂν καταγηράσητε ἐγώ εἰμι, ἐγὼ
ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγὼ ἐποίησα καὶ ἐγὼ ἀνήσω, ἐγὼ ἀναλήψομαι
καὶ σώσω ὑμᾶς.

5, 6 Τίνι με ὡμοιώσατε; ἴδετε, τεχνάσασθε οἱ πλανώμενοι, οἱ
συμβαλλόμενοι χρυσίον ἐκ [i] μαρσυππίου καὶ ἀργύριον ἐν ζυγῷ,
στήσουσιν ἐν σταθμῷ, καὶ μισθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν
7 χειροποίητα, καὶ κύψαντες προσκυνοῦσιν [k] αὐτοῖς. Αἴρουσιν
αὐτὸ ἐπὶ [l] τοῦ ὤμου καὶ πορεύονται· ἐὰν δὲ θῶσιν αὐτὸ ἐπὶ
τοῦ τόπου αὐτοῦ, μένει, οὐ μὴ κινηθῇ· καὶ [m] ὃς ἐὰν βοήσῃ πρὸς
8 αὐτὸν, οὐ μὴ [n] εἰσακούσῃ, ἀπὸ κακῶν οὐ μὴ σώσῃ αὐτόν. Μνή-
σθητε ταῦτα καὶ στενάξατε, μετανοήσατε οἱ πεπλανημένοι, ἐπι-
9 στρέψατε τῇ καρδίᾳ, καὶ μνήσθητε τὰ πρότερα ἀπὸ τοῦ αἰῶνος,
10 ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ, ἀναγγέλλων
πρότερον τὰ ἔσχατα [o] πρὶν γενέσθαι, καὶ ἅμα συνετελέσθη· καὶ
εἶπα, Πᾶσα ἡ βουλή μου στήσεται, καὶ πάντα ὅσα βεβούλευμαι
11 ποιήσω· καλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν πετεινὸν, καὶ ἀπὸ γῆς πόρρωθεν
περὶ ὧν βεβούλευμαι· ἐλάλησα καὶ ἤγαγον, ἔκτισα καὶ ἐποίησα,
ἤγαγον αὐτὸν καὶ εὐώδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.
12 Ἀκούσατέ μου οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, οἱ μακρὰν ἀπὸ
13 τῆς δικαιοσύνης. Ἤγγισα τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ τὴν σωτη-

---

[y] ἐξομολογήσεται πᾶσα γλῶσσα τῷ Θεῷ. [z] ἥξουσιν. [a] ἀφο-
ρίζοντες. [b] ἐνδοξασθήσονται καὶ πᾶν. [c] Δαγὼν. [d] καὶ κτήνη·
ἕδεται. [e] κοπιῶντι, καὶ πεινῶντι, καὶ ἐκλελυμένῳ. [f] οὐ μὴ
δύνωνται. [g] Ἀκούσατέ. [h] ἀπὸ παιδίου ἕως γήρους. [i] μαρ-
σιππίου. [k] αὐτό. [l] τῶν ὤμων. [m] ὃς ἂν. [n] ἀκούσῃ.
[o] πρὶν αὐτὰ γ.

ρίαν τὴν παρ᾽ ἐμοῦ οὐ βραδυνῶ· δέδωκα ἐν Σιὼν σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ εἰς δόξασμα.

47 Κατάβηθι, κάθισον ἐπὶ τὴν γῆν παρθένος θυγάτηρ Βαβυλῶνος, [p] κάθισον εἰς τὴν γῆν θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι οὐκέτι προστεθήσῃ
2 κληθῆναι ἁπαλὴ καὶ τρυφερά. Λάβε μύλον, ἄλεσον ἄλευρον, ἀποκάλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιὰς, ἀνά-
3 συρε τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμοὺς, ἀνακαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου, φανήσονται οἱ ὀνειδισμοί σου· τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήψομαι,
4 οὐκέτι μὴ παραδῶ ἀνθρώποις. [q] Ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος σα-
5 βαὼθ, ὄνομα αὐτῷ [r] Αγιος Ἰσραήλ. Κάθισον κατανενυγμένη, εἴσελθε εἰς τὸ σκότος, [r] θύγατερ Χαλδαίων, οὐκέτι μὴ κληθήσῃ ἰσχὺς βασιλείας.

6 Παρωξύνθην ἐπὶ τῷ λαῷ μου, ἐμίανας τὴν κληρονομίαν μου· ἐγὼ ἔδωκα [s] αὐτοὺς εἰς τὴν χεῖρά σου, σὺ δὲ οὐκ ἔδωκας αὐτοῖς ἔλεος, τοῦ πρεσβυτέρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σφόδρα.

7 Καὶ εἶπας, Εἰς τὸν αἰῶνα ἔσομαι ἄρχουσα· οὐκ ἐνόησας ταῦτα
8 ἐν τῇ καρδίᾳ σου, οὐδὲ ἐμνήσθης τὰ ἔσχατα; Νῦν δὲ [t] ἄκουε ταῦτα τρυφερὰ, ἡ καθημένη, ἡ πεποιθυῖα, ἡ λέγουσα ἐν [u] καρδίᾳ αὐτῆς, Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα, οὐ καθιῶ χήρα οὐδὲ
9 γνώσομαι ὀρφανίαν. [x] Νῦν δὲ ἥξει ἐπὶ σὲ τὰ δύο ταῦτα ἐξ-αίφνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἀτεκνία καὶ χηρεία ἥξει ἐξαίφνης ἐπὶ σὲ, ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου, ἐν τῇ ἰσχύϊ τῶν ἐπαοιδῶν σου σφόδρα,
10 τῇ ἐλπίδι τῆς πονηρίας σου· σὺ γὰρ εἶπας, Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα· γνῶθι, [y] ἡ σύνεσις τούτων [z] ἔσται, καὶ ἡ πορνεία σου σοὶ αἰσχύνη· καὶ εἶπας τῇ καρδίᾳ σου, Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα.

11 Καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνῷς, βόθυνος, καὶ ἐμ-πεσῇ εἰς αὐτόν· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ταλαιπωρία, καὶ οὐ μὴ δυνήσῃ καθαρὰ γενέσθαι· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ [a] ἐξαπίνης ἀπώλεια, καὶ οὐ
12 μὴ [b] γνώσῃ. Στῆθι νῦν ἐν ταῖς ἐπαοιδαῖς σου καὶ ἐν τῇ πολλῇ φαρμακείᾳ σου ἃ ἐμάνθανες ἐκ νεότητός σου, εἰ δυνήσῃ ὠφε-
13 ληθῆναι, κεκοπίακας ἐν ταῖς βουλαῖς σου· στήτωσαν [c] δὴ καὶ

---

[p] εἴσελθε εἰς τὸ σκότος, θυγάτηρ. [q] Εἶπεν ὁ. [r] θυγάτηρ. [s] αὐτοὺς om. [t] ἄκουσον ταῦτα ἡ τρυφερὰ. [u] τῇ καρδίᾳ. [x] Νῦν δὲ ἥξει ἐξαίφνης τὰ δύο ταῦτα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, χηρεία καὶ ἀτεκνία. [y] ὅτι ἡ. [z] ἔσται ponit post σου. [a] ἐξαίφνης. [b] γνῷς. [c] δὴ om.

σωσάτωσάν σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ὁρῶντες τοὺς
14 ἀστέρας ἀναγγειλάτωσάν σοι τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἔρχεσθαι. Ἰδοὺ
πάντες ὡς φρύγανα ἐπὶ πυρὶ [d] κατακαυθήσονται, καὶ οὐ μὴ ἐξέ-
λωνται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ φλογὸς, ὅτι ἔχεις ἄνθρακας πυρὸς,
15 κάθισαι ἐπ᾽ αὐτούς, οὗτοι ἔσονταί σοι βοήθεια· ἐκοπίασας ἐν
τῇ [e] μεταβολῇ ἐκ νεότητος, ἄνθρωπος καθ᾽ ἑαυτὸν ἐπλανήθη,
σοὶ δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

48 Ἀκούσατε ταῦτα οἶκος Ἰακὼβ, οἱ κεκλημένοι [f] ἐπὶ τῷ ὀνόματι
Ἰσραὴλ καὶ [g] ἐξ Ἰούδα ἐξελθόντες, οἱ ὀμνύοντες τῷ ὀνόματι
Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ, μιμνησκόμενοι οὐ μετὰ ἀληθείας οὐδὲ
2 μετὰ δικαιοσύνης, καὶ ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς
ἁγίας καὶ ἐπὶ τῷ Θεῷ [h] Ἰσραὴλ ἀντιστηριζόμενοι, Κύριος σα-
3 βαὼθ ὄνομα αὐτῷ· τὰ πρότερα ἔτι ἀνήγγειλα, καὶ ἐκ τοῦ στόμα-
τός μου ἐξῆλθε καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο· ἐξάπινα ἐποίησα, καὶ
4 ἐπῆλθε. [i] Γινώσκω ὅτι σκληρὸς εἶ, καὶ νεῦρον σιδηροῦν ὁ τρά-
5 χηλός σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν. Καὶ ἀνήγγειλά σοι
[k] πάλαι ἃ πρὶν ἐλθεῖν ἐπὶ σέ· ἀκουστόν σοι ἐποίησα, [l] μήποτε
εἴπῃς ὅτι τὰ εἴδωλά μοι [m] ἐποίησε, καὶ εἴπῃς ὅτι τὰ γλυπτὰ καὶ
6 τὰ χωνευτὰ ἐνετείλατό μοι. Ἠκούσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς οὐκ
ἔγνωτε· [n] ἀλλὰ ἀκουστά σοι ἐποίησα τὰ καινὰ ἀπὸ τοῦ νῦν ἃ
7 μέλλει γίνεσθαι· καὶ οὐκ εἶπας, νῦν γίνεται καὶ οὐ πάλαι, καὶ
οὐ προτέραις ἡμέραις ἤκουσας αὐτά· μὴ εἴπῃς, [o] Ναὶ γινώσκω
8 αὐτά. Οὔτε ἔγνως οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ᾽ ἀρχῆς ἤνοιξά σου
τὰ ὦτα· ἔγνων γὰρ ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις, καὶ ἄνομος ἔτι ἐκ
κοιλίας κληθήσῃ.

9 Ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος δείξω σοι τὸν θυμόν μου, καὶ τὰ
10 ἔνδοξά μου ἐπάξω ἐπὶ [p] σὲ, ἵνα μὴ ἐξολοθρεύσω σε. Ἰδοὺ
πέπρακά σε, οὐχ ἕνεκεν ἀργυρίου· ἐξειλάμην δέ σε ἐκ καμίνου
11 πτωχείας, ἕνεκεν ἐμοῦ ποιήσω σοι, ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα βεβη-
λοῦται, καὶ τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω.

12 Ἄκουέ μου Ἰακὼβ, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐγὼ καλῶ· ἐγώ εἰμι πρῶ-
13 τος, καὶ ἐγώ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἡ χείρ μου ἐθεμελίωσε
τὴν γῆν, καὶ ἡ δεξιά μου ἐστερέωσε τὸν οὐρανόν· καλέσω αὐ-

---

[d] κατακαήσονται. [e] μεταβολῇ σου. [f] ἐπὶ om. [g] οἱ ἐξ.
[h] τοῦ Ἰσραὴλ. [i] Γινώσω ἐγὼ. [k] τὰ πάλαι πρὶν. [l] μὴ εἴπῃς.
[m] ἐποίησαν, καὶ μὴ εἴπῃς· τὰ. [n] ἀλλὰ καὶ. [o] Ὅτι ναὶ. [p] σοὶ.

14 τοὺς, καὶ στήσονται ἅμα καὶ συναχθήσονται πάντες καὶ ἀκού-
σονται· τίς αὐτοῖς ἀνήγγειλε ταῦτα; ἀγαπῶν σε [q] ἐποίησα τὸ
15 θέλημά σου ἐπὶ Βαβυλῶνα, τοῦ ᾖραι σπέρμα Χαλδαίων. Ἐγὼ
ἐλάλησα, ἐγὼ ἐκάλεσα, ἤγαγον αὐτὸν, καὶ εὐώδωσα τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ.

16 Προσαγάγετε πρὸς μὲ καὶ ἀκούσατε ταῦτα, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς
ἐν κρυφῇ [r] λελάληκα· ἡνίκα ἐγένετο, ἐκεῖ ἤμην, καὶ νῦν [s] Κύριος
17 Κύριος ἀπέστειλέ με καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Οὕτω λέγει Κύριος
ὁ ῥυσάμενός σε, [t] ἅγιος Ἰσραὴλ, [u] Ἐγώ εἰμι ὁ Θεός σου, δέ-
18 δειχά σοι τοῦ εὑρεῖν σε τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσῃ ἐν αὐτῇ. Καὶ
εἰ ἤκουσας τῶν ἐντολῶν μου, ἐγένετο ἂν ὡσεὶ ποταμὸς ἡ εἰρήνη
19 σου καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κῦμα θαλάσσης· καὶ ἐγένετο ἂν
[x] ὡς ἡ ἄμμος τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου ὡς
ὁ χοῦς τῆς γῆς· οὐδὲ νῦν οὐ μὴ ἐξολοθρευθῇς, οὐδὲ ἀπολεῖται
τὸ ὄνομά σου ἐνώπιον ἐμοῦ.

20 Ἐξελθε ἐκ Βαβυλῶνος φεύγων ἀπὸ τῶν Χαλδαίων, φωνὴν
εὐφροσύνης ἀναγγείλατε, καὶ ἀκουστὸν γενέσθω τοῦτο, [y] ἀναγ-
γείλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· λέγετε, Ἐρρύσατο Κύριος τὸν
21 [z] δοῦλον αὐτοῦ Ἰακὼβ, καὶ ἐὰν διψήσωσι, δι' ἐρήμου ἄξει αὐ-
τοὺς, ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξάξει αὐτοῖς, σχισθήσεται πέτρα καὶ
22 ῥυήσεται ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου. Οὐκ ἔστι χαίρειν, λέγει
Κύριος, τοῖς ἀσεβέσιν.

49 Ἀκούσατέ μου νῆσοι, καὶ προσέχετε ἔθνη, Διὰ χρόνου πολλοῦ
στήσεται, λέγει Κύριος· [b] ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσε τὸ
2 ὄνομά μου, καὶ ἔθηκε τὸ στόμα μου [a] ὡς μάχαιραν ὀξεῖαν, καὶ
ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυψέ με· ἔθηκέ με ὡς βέλος
3 ἐκλεκτὸν, καὶ ἐν τῇ φαρέτρᾳ αὐτοῦ [b] ἔκρυψέ με, καὶ εἶπέ μοι,
4 Δοῦλός μου εἶ σὺ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν σοὶ [c] ἐνδοξασθήσομαι. Καὶ
ἐγὼ εἶπα, Κενῶς ἐκοπίασα, [d] εἰς μάταιον καὶ εἰς [e] οὐδὲν ἔδωκα
τὴν ἰσχύν μου· διὰ τοῦτο ἡ κρίσις μου παρὰ [f] Κυρίῳ, καὶ ὁ πόνος
μου ἐναντίον τοῦ Θεοῦ μου.

5 Καὶ νῦν οὕτω λέγει Κύριος ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δοῦλον

---

[q] ἐποίησα ταῦτα. [r] ἐλάλησα, οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ.
[s] Κύριος ἀπέσταλκέν. [t] ὁ ἅγιος. [u] Ἐγώ—σου om. [x] ὡσεὶ
ἄμμος. [y] ἀπαγγείλατε. [z] λαὸν. [a] ὡσεὶ. [b] ἐσκέπασεν.
[c] δοξασθήσομαι. [d] καὶ εἰς. [e] οὐθὲν. [f] Κυρίου.

ἑαυτῷ, τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰακὼβ πρὸς αὐτὸν καὶ Ἰσραήλ· συναχθήσομαι καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον Κυρίου, καὶ ὁ Θεός
6 μου ἔσται [g] μοι ἰσχύς. Καὶ εἶπέ μοι, Μέγα σοί ἐστι τοῦ κληθῆναί σε παῖδά μου, τοῦ στῆσαι τὰς φυλὰς Ἰακὼβ καὶ τὴν διασποράν τοῦ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι· ἰδοὺ [h] δέδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως
7 ἐσχάτου τῆς γῆς. Οὕτως λέγει Κύριος ὁ ῥυσάμενός σε, ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, Ἁγιάσατε τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸν βδελυσσόμενον ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν δούλων τῶν ἀρχόντων· βασιλεῖς ὄψονται αὐτὸν καὶ ἀναστήσονται ἄρχοντες, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕνεκεν Κυρίου· ὅτι πιστός ἐστιν ὁ ἅγιος Ἰσραήλ, καὶ ἐξε-
8 λεξάμην σε. Οὕτως λέγει Κύριος, Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι [i] καὶ ἔπλασά σε καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην ἐθνῶν τοῦ καταστῆσαι τὴν γῆν καὶ κλη-
9 ρονομῆσαι [k] κληρονομίας ἐρήμους, λέγοντα τοῖς ἐν δεσμοῖς, Ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει ἀνακαλυφθῆναι· [l] ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς βοσκηθήσονται, καὶ ἐν πάσαις ταῖς τρίβοις ἡ νομὴ αὐτῶν.
10 Οὐ πεινάσουσιν οὐδὲ διψήσουσιν, [m] οὐδὲ πατάξει αὐτοὺς ὁ καύσων οὐδὲ ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὁ ἐλεῶν αὐτοὺς παρακαλέσει, καὶ
11 διὰ πηγῶν ὑδάτων ἄξει αὐτούς, καὶ θήσω πᾶν ὄρος εἰς ὁδὸν, καὶ
12 πᾶσαν τρίβον εἰς βόσκημα αὐτοῖς. Ἰδοὺ οὗτοι πόρρωθεν [n] ἥξουσιν, οὗτοι ἀπὸ βορρᾶ [o] καὶ θαλάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς Περσῶν.
13 Εὐφραίνεσθε οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, ῥηξάτωσαν τὰ ὄρη εὐφροσύνην, ὅτι ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς
14 ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παρεκάλεσεν. Εἶπε δὲ Σιὼν, Ἐγ-
15 κατέλιπέ με Κύριος, [p] καὶ ὅτι Κύριος ἐπελάθετό μου. Μὴ ἐπιλήσεται [q] γυνὴ τοῦ παιδίου αὐτῆς, ἢ τοῦ μὴ ἐλεῆσαι τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ ταῦτα ἐπιλάθοιτο γυνὴ, ἀλλ' ἐγὼ
16 οὐκ ἐπιλήσομαί σου, εἶπε Κύριος. Ἰδοὺ ἐπὶ τῶν χειρῶν μου
17 [r] ἐζωγράφηκά σου τὰ τείχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διαπαντὸς, καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθῃρέθης, καὶ οἱ ἐρημώσαντές σε ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ.

---

[g] μου. [h] τέθεικά σε εἰς φῶς. [i] καὶ ἔπλασά σε om. [k] κληρονομίαν ἐρήμου. [l] καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. [m] μὴ. [n] ἔρχονται. [o] καὶ οὗτοι ἀπὸ θαλάσσης. [p] καὶ ὁ Θεὸς. [q] μήτηρ τοῦ παιδίου αὐτῆς, τοῦ μὴ. [r] ἐζωγράφησά.

18 [r]Αρον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε πάντας, ἰδοὺ συνήχθησαν καὶ ἦλθοσαν πρὸς σέ. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ὅτι πάντας αὐτοὺς [s] ὡς κόσμον ἐνδύσῃ, καὶ [t] περιθήσεις αὐτοὺς ὡς
19 κόσμον [u] νύμφη. [v]Οτι τὰ ἔρημά σου καὶ τὰ [x] κατεφθαρμένα καὶ πεπτωκότα, ὅτι νῦν στενοχωρήσει ἀπὸ τῶν [y] κατοικούντων,
20 καὶ μακρυνθήσονται ἀπὸ σοῦ οἱ καταπίνοντές σε. Ἐροῦσι γὰρ εἰς τὰ ὦτά σου οἱ υἱοί σου οὓς [z] ἀπολώλεκας, Στενός μοι ὁ
21 τόπος, ποίησόν μοι τόπον ἵνα κατοικήσω. Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς ἐγέννησέ μοι τούτους; ἐγὼ δὲ ἄτεκνος καὶ χήρα, τούτους δὲ τίς ἐξέθρεψέ μοι; ἐγὼ δὲ κατελείφθην μόνη, οὗτοι
22 δέ μοι ποῦ ἦσαν; Οὕτως λέγει [a] Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ αἴρω εἰς τὰ ἔθνη τὴν χεῖρά μου καὶ εἰς τὰς νήσους ἀρῶ σύσσημόν μου, καὶ ἄξουσι τοὺς υἱούς σου ἐν κόλπῳ, τὰς δὲ θυγατέρας σου ἐπ'
23 ὤμων ἀροῦσι, καὶ ἔσονται βασιλεῖς τιθηνοί σου αἱ δὲ ἄρχουσαι [b] αὐτῶν τροφοί σου· ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς προσκυνήσουσί [c] σε, καὶ τὸν χοῦν τῶν ποδῶν σου λείξουσι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος, [d] καὶ οὐκ αἰσχυνθήσονται οἱ ὑπομένοντές με.

24 Μὴ λήψεταί τις παρὰ γίγαντος σκῦλα; καὶ ἐὰν αἰχμαλωτεύσῃ
25 τις ἀδίκως, σωθήσεται; [e]Οτι οὕτω λέγει Κύριος, Ἐάν τις αἰχμαλωτεύσῃ γίγαντα, λήψεται σκῦλα· λαμβάνων δὲ παρὰ ἰσχύοντος σωθήσεται· ἐγὼ δὲ τὴν κρίσιν σου κρινῶ, καὶ ἐγὼ τοὺς υἱούς
26 σου ῥύσομαι, καὶ φάγονται οἱ [f] θλίψαντές σε τὰς σάρκας αὐτῶν, καὶ πίονται ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ μεθυσθήσονται, καὶ αἰσθανθήσεται πᾶσα σὰρξ ὅτι ἐγὼ [g] Κύριος ὁ ῥυσάμενός σε καὶ ἀντιλαμβανόμενος ἰσχύος Ἰακώβ.

50 Οὕτως λέγει Κύριος, Ποῖον τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου τῆς μητρὸς ὑμῶν, ᾧ ἐξαπέστειλα αὐτήν; ἢ τίνι ὑπόχρεῳ πέπρακα ὑμᾶς; ἰδοὺ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν ἐπράθητε, καὶ ταῖς ἀνομίαις
2 ὑμῶν ἐξαπέστειλα τὴν μητέρα ὑμῶν. Τί ὅτι ἦλθον καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος, ἐκάλεσα [h] καὶ οὐκ ἦν ὁ ὑπακούων; μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χείρ μου τοῦ ῥύσασθαι; ἢ οὐκ ἰσχύω τοῦ ἐξελέσθαι; ἰδοὺ [i] τῷ

---

[r] Ἆρον. [s] ὡς κόσμον om. [t] περιθήσῃ. [u] νύμφης. [v] διεφθαρμένα καὶ τὰ πεπτωκότα, νῦν. [x] ἐνοικούντων. [z] ἀπώλεκας. [a] Κύριος semel. [b] αὐτῶν om. [c] σοι. [d] καὶ οὐκ αἰσχυνθήσῃ. Μὴ λ. [e] Ὅτι om. [f] θλίβοντές. [g] Κύριος om. [h] καὶ οὐχ ὑπήκουσεν; [i] τῇ ἀπειλῇ μου.

ἐλεγμῷ μου ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν καὶ θήσω ποταμοὺς
ἐρήμους, καὶ ξηρανθήσονται οἱ ἰχθύες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι
3 ὕδωρ, καὶ ἀποθανοῦνται ἐν δίψει. [k]Ἐνδύσω τὸν οὐρανὸν σκό-
4 τος, καὶ ὡς σάκκον θήσω τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ. [l]Κύριος Κύριος
δίδωσί μοι γλῶσσαν [m]παιδείας, τοῦ γνῶναι ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν
5 λόγον· ἔθηκέ μοι [n]πρωΐ, προσέθηκέ μοι ὠτίον ἀκούειν, καὶ ἡ
παιδεία [o]Κυρίου Κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὦτα, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ
6 οὐδὲ ἀντιλέγω. Τὸν νῶτόν μου [p]ἔδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ
σιαγόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέ-
7 στρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων, καὶ [l]Κύριος Κύριος βοηθός
μοι ἐγενήθη· διὰ τοῦτο οὐκ ἐνετράπην, ἀλλὰ ἔθηκα τὸ πρόσωπόν
8 μου ὡς στερεὰν πέτραν, καὶ ἔγνων ὅτι οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ὅτι ἐγ-
γίζει ὁ δικαιώσας με· τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἀντιστήτω μοι ἅμα·
9 καὶ τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι. Ἰδοὺ [q]Κύριος Κύριος
βοηθήσει μοι, τίς κακώσει με; ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς ὡς [r]ἱμάτιον
παλαιωθήσεσθε, καὶ [r]σὴς καταφάγεται ὑμᾶς.
10 Τίς ἐν ὑμῖν ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον; [s]ὑπακουσάτω τῆς
φωνῆς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· οἱ πορευόμενοι ἐν σκότει [t]καὶ οὐκ
ἔστιν αὐτοῖς φῶς, πεποίθατε ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου καὶ ἀντι-
11 στηρίσασθε ἐπὶ τῷ Θεῷ. Ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε καὶ
κατισχύετε φλόγα· πορεύεσθε τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ὑμῶν καὶ
τῇ φλογὶ ᾗ ἐξεκαύσατε· δι' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ
κοιμηθήσεσθε.

51 Ἀκούσατέ μου οἱ διώκοντες τὸ δίκαιον καὶ ζητοῦντες τὸν
Κύριον, ἐμβλέψατε εἰς τὴν στερεὰν πέτραν ἣν ἐλατομήσατε,
2 καὶ εἰς τὸν βόθυνον τοῦ λάκκου ὃν ὠρύξατε. Ἐμβλέψατε εἰς
Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ εἰς Σάρραν τὴν ὠδίνουσαν ὑμᾶς·
ὅτι εἷς ἦν, καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ [u]εὐλόγησα αὐτὸν καὶ ἠγά-
3 πησα αὐτὸν καὶ ἐπλήθυνα αὐτόν. Καὶ σὲ νῦν παρακαλέσω, Σιών,
καὶ παρεκάλεσα πάντα τὰ ἔρημα [x]αὐτῆς, καὶ θήσω τὰ ἔρημα
αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς αὐτῆς ὡς παράδεισον

---

[k] Καὶ ἐνδύσω. [l] Κύριος semel. [m] σοφίας, τοῦ γνῶναι ἐν καιρῷ ἡνίκα. [n] τὸ πρωΐ. [o] Κυρίου semel. [p] δέδωκα. [q] Κύριος βοηθεῖ. [r] ὡς σὴς. [s] ἀκουσάτω. [t] καὶ om. [u] ηὐλόγησα. [x] αὐτῆς—δυσμὰς om.

Κυρίου· εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἐξομολόγησιν καὶ φωνὴν αἰνέσεως.

4 Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ [y] μου λαός μου, καὶ οἱ βασιλεῖς πρὸς
μὲ ἐνωτίσασθε, ὅτι νόμος παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ κρίσις
5 μου εἰς φῶς ἐθνῶν. Ἐγγίζει ταχὺ ἡ δικαιοσύνη μου, καὶ ἐξε-
λεύσεται [z] ὡς φῶς τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου
ἔθνη ἐλπιοῦσιν· ἐμὲ νῆσοι ὑπομενοῦσι, καὶ εἰς τὸν βραχίονά
6 μου ἐλπιοῦσιν. Ἄρατε εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν
καὶ ἐμβλέψατε εἰς τὴν γῆν κάτω, ὅτι ὁ οὐρανὸς ὡς καπνὸς ἐστε-
ρεώθη, [a] ἡ δὲ γῆ ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεται, οἱ δὲ [b] κατοικοῦντες
ὥσπερ ταῦτα ἀποθανοῦνται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα
ἔσται, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου οὐ μὴ ἐκλείπῃ.

7 Ἀκούσατέ μου οἱ εἰδότες κρίσιν, [c] λαὸς οὗ ὁ νόμος μου ἐν
τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε ὀνειδισμὸν ἀνθρώπων, καὶ τῷ
8 φαυλισμῷ αὐτῶν μὴ ἡττᾶσθε. [d] Ὡς γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται
ὑπὸ χρόνου, καὶ [e] ὡς ἔρια βρωθήσεται ὑπὸ σητὸς, ἡ δὲ δικαιοσύνη
μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεὰς γενεῶν.

9 Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχὺν τοῦ
βραχίονός σου, ἐξεγείρου ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος.
10 Οὐ σὺ εἶ ἡ ἐρημοῦσα θάλασσαν, ὕδωρ ἀβύσσου πλῆθος; ἡ θεῖσα
11 τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὁδὸν διαβάσεως ῥυομένοις καὶ λελυτρω-
μένοις; ὑπὸ γὰρ Κυρίου ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν
μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· [f] ἐπὶ κεφαλῆς γὰρ
αὐτῶν αἴνεσις καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὀδύνη
12 καὶ λύπη καὶ στεναγμός. Ἐγώ εἰμι, ἐγώ εἰμι ὁ παρακαλῶν σε·
γνῶθι [g] τίς οὖσα ἐφοβήθης ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ, καὶ ἀπὸ υἱοῦ
13 ἀνθρώπου, οἳ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθησαν· καὶ ἐπελάθου Θεὸν
τὸν ποιήσαντά σε, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ θεμελιώσαντα
τὴν γῆν· καὶ ἐφόβου ἀεὶ πάσας τὰς ἡμέρας τὸ πρόσωπον τοῦ
θυμοῦ τοῦ θλίβοντός σε· ὃν τρόπον γὰρ ἐβουλεύσατο τοῦ [h] ἆραί
14 σε, καὶ νῦν ποῦ ὁ θυμὸς τοῦ θλίβοντός σε; Ἐν γὰρ τῷ σώζεσθαί
15 σε οὐ στήσεται οὐδὲ χρονιεῖ, ὅτι ἐγὼ ὁ Θεός σου, ὁ ταράσσων
τὴν θάλασσαν καὶ ἠχῶν τὰ κύματα αὐτῆς· Κύριος σαβαὼθ ὄνομά

---

[y] μου om. [z] ὡς φῶς om. [a] καὶ ἡ γῆ. [b] κατοικοῦντες τὴν γῆν. [c] λαός μου. [d] Ὥσπερ. [e] ὥσπερ. [f] ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἀγαλλίαμα καὶ αἴνεσις. [g] τίνα εὐλαβηθεῖσα. [h] ἀρέσαι σε.

16 μοι. Θήσω τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου, καὶ ὑπὸ [i] τὴν
σκιὰν τῆς χειρός μου σκεπάσω σε, ἐν ᾗ ἔστησα τὸν οὐρανὸν
καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν, καὶ ἐρεῖ Σιὼν, Λαός μου εἶ σύ.
17 Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, ἀνάστηθι Ἱερουσαλὴμ, ἡ πιοῦσα [k] ἐκ
χειρὸς Κυρίου τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ· τὸ ποτήριον γὰρ
18 τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυ τοῦ θυμοῦ [l] ἐξέπιες καὶ ἐξεκένωσας, καὶ
οὐκ ἦν ὁ παρακαλῶν σε ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων σου ὧν ἔτεκες,
καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλαμβανόμενος τῆς χειρός σου, οὐδὲ ἀπὸ πάντων
19 τῶν υἱῶν σου ὧν ὕψωσας. [m] Διὸ ταῦτα ἀντικείμενά σοι, τίς
συλλυπηθήσεταί σοι; πτῶμα καὶ σύντριμμα, λιμὸς καὶ μάχαιρα·
20 τίς παρακαλέσει σε; Οἱ υἱοί [n] σου οἱ ἀπορούμενοι, οἱ καθεύ-
δοντες ἐπ' ἄκρου πάσης ἐξόδου ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, οἱ πλή-
ρεις θυμοῦ Κυρίου, ἐκλελυμένοι διὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ.
21 Διὰ τοῦτο ἄκουε τεταπεινωμένη καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ οἴνου.
22 Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ, Ἰδοὺ εἴ-
ληφα ἐκ τῆς χειρός σου τὸ ποτήριον τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυ τοῦ
23 θυμοῦ [o] μου, καὶ οὐ προσθήσῃ ἔτι πιεῖν αὐτὸ, καὶ [p] δώσω αὐτὸ
εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε καὶ τῶν ταπεινωσάντων σε,
οἳ εἶπαν τῇ ψυχῇ σου, [q] Κύψον, ἵνα παρέλθωμεν· καὶ ἔθηκας
ἴσα τῇ γῇ τὰ [r] μέσα σου ἔξω τοῖς παραπορευομένοις.
52 Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Σιὼν, ἔνδυσαι τὴν ἰσχύν σου, Σιὼν, καὶ
[s] σὺ ἔνδυσαι τὴν δόξαν σου, Ἱερουσαλὴμ πόλις [t] ἡ ἁγία, οὐκέτι
προστεθήσεται διελθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος καὶ ἀκάθαρτος.
2 Ἐκτίναξαι τὸν χοῦν καὶ ἀνάστηθι, κάθισον Ἱερουσαλὴμ, ἔκδυσαι
τὸν δεσμὸν τοῦ τραχήλου σου ἡ αἰχμάλωτος θυγάτηρ Σιών.
3 Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, Δωρεὰν ἐπράθητε, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου
4 λυτρωθήσεσθε. Οὕτως λέγει Κύριος, Εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ
λαός μου τὸ πρότερον παροικῆσαι ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους βίᾳ
5 ἤχθησαν, καὶ νῦν τί [u] ἐστὲ ὧδε; τάδε λέγει Κύριος, Ὅτι ἐλήφθη
ὁ λαός μου δωρεὰν, θαυμάζετε καὶ ὀλολύζετε· τάδε λέγει Κύριος,
Δι' ὑμᾶς διαπαντὸς τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι,
6 διὰ τοῦτο γνώσεται ὁ λαός μου τὸ ὄνομά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,

---

[i] τὴν δεξιὰν σκεπάσω. [k] τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ ἐκ χειρὸς Κυρίου. [l] ἔπιες. [m] Δύο. [n] σοι. [o] μου om. [p] ἐμβαλῶ. [q] Κόψον. [r] μετάφρενά σου. [s] σὺ om. [t] ἡ om. [u] ὧδε ἔσται;

7 ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτὸς ὁ λαλῶν, πάρειμι ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων,
ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος
ἀγαθὰ, ὅτι ἀκουστὴν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου, λέγων, Σιὼν
8 βασιλεύσει σου ὁ Θεός· ὅτι φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη,
καὶ τῇ φωνῇ ἅμα εὐφρανθήσονται· ὅτι ὀφθαλμοὶ πρὸς ὀφθαλ-
9 μοὺς ὄψονται, ἡνίκα ἂν [x] ἐλεήσῃ Κύριος τὴν Σιὼν, ῥῆξάτω εὐ-
φροσύνην ἅμα τὰ ἔρημα Ἰερουσαλὴμ, ὅτι ἠλέησε Κύριος αὐτὴν,
10 καὶ ἐρρύσατο Ἰερουσαλήμ. Καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὸν βρα-
χίονα τὸν ἅγιον αὐτοῦ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄψονται
πάντα [y] ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ [z] ἡμῶν.
11 Ἀπόστητε, ἀπόστητε, ἐξέλθατε ἐκεῖθεν, καὶ ἀκαθάρτου μὴ
[a] ἅψησθε, ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῆς, ἀφορίσθητε οἱ φέροντες
12 τὰ σκεύη Κυρίου, ὅτι οὐ μετὰ ταραχῆς ἐξελεύσεσθε, οὐδὲ φυγῇ
πορεύσεσθε· [b] προπορεύσεται γὰρ πρότερος ὑμῶν Κύριος, καὶ
ὁ ἐπισυνάγων ὑμᾶς [c] Θεὸς Ἰσραήλ.
13 Ἰδοὺ, συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψωθήσεται καὶ δοξασθήσεται
14 σφόδρα. [d] Ὃν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοὶ, οὕτως ἀδοξή-
σει ἀπὸ [d] τῶν ἀνθρώπων τὸ εἶδός σου, καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ [e] υἱῶν
15 ἀνθρώπων. Οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ συν-
έξουσι βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν· ὅτι οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ
αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι.

53 Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυ-
2 ρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; Ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον
αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ· οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ
δόξα· καὶ εἴδομεν αὐτὸν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος,
3 ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον [f] καὶ ἐκλεῖπον [g] παρὰ τοὺς υἱοὺς
τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν καὶ εἰδὼς φέρειν
μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠτιμάσθη
καὶ οὐκ ἐλογίσθη.
4 [h] Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται,
καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ
5 καὶ ἐν κακώσει. Αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς [i] ἁμαρτίας

---

[x] ἐλεήσει. [y] τὰ ἄκρα. [z] ἡμῶν om. [a] ἅπτεσθε, ἐξέλθατε.
[b] πορεύσεται. [c] Κύριος ὁ Θεὸς. [d] τῶν om. [e] τῶν. [f] καὶ om.
[g] παρὰ πάντας ἀνθρώπους. [h] Οὕτως. [i] ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐμα-
λακίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας.

ἡμῶν, καὶ μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· παιδεία εἰρή-
6 νης ἡμῶν ἐπ' αὐτὸν, τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. Πάντες
ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη,
7 καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ αὐτὸς
διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα [k] αὐτοῦ· ὡς πρό-
βατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ [l] κείροντος
8 ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ [m] στόμα. Ἐν τῇ ταπεινώσει
ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι
αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ
9 μου ἤχθη εἰς θάνατον. Καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς
ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ·
ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν [n] οὐδὲ δόλον ἐν τῷ στόματι αὐ-
10 τοῦ, καὶ Κύριος βούλεται καθαρίσαι αὐτὸν [o] τῆς πληγῆς· ἐὰν
δῶτε περὶ ἁμαρτίας, ἡ ψυχὴ [p] ἡμῶν ὄψεται σπέρμα μακρό-
11 βιον· καὶ βούλεται Κύριος ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυχῆς
αὐτοῦ, δεῖξαι αὐτῷ φῶς, καὶ πλάσαι τῇ συνέσει, δικαιῶσαι
δίκαιον εὖ δουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς
12 ἀνοίσει. Διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς, καὶ τῶν
ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα· ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη, καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολ-
λῶν ἀνήνεγκε, καὶ διὰ τὰς [q] ἀνομίας αὐτῶν παρεδόθη.

54 Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ
ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς
2 ἐχούσης τὸν ἄνδρα· εἶπε γὰρ Κύριος, Πλάτυνον τὸν τόπον
τῆς σκηνῆς σου καὶ τῶν αὐλαίων σου, πῆξον, μὴ φείσῃ,
μάκρυνον τὰ σχοινίσματά σου καὶ τοὺς πασσάλους σου κατί-
3 σχυσον, ἔτι εἰς τὰ δεξιὰ καὶ [r] τὰ ἀριστερὰ ἐκπέτασον· καὶ
τὸ σπέρμα σου ἔθνη κληρονομήσει, καὶ πόλεις ἠρημωμένας
4 [s] κατοικιεῖς. Μὴ φοβοῦ ὅτι κατῃσχύνθης, μηδὲ ἐντραπῇς
ὅτι ὠνειδίσθης, ὅτι αἰσχύνην αἰώνιον ἐπιλήσῃ, καὶ ὄνειδος τῆς
5 χηρείας σου οὐ μὴ μνησθήσῃ [t] ἔτι. [u] Ὅτι Κύριος ὁ ποιῶν σε,
Κύριος σαβαὼθ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ὁ ῥυσάμενός σε, αὐτὸς Θεὸς
6 Ἰσραὴλ πάσῃ τῇ γῇ κληθήσεται. Οὐχ ὡς γυναῖκα κατα-

[k] αὐτοῦ om. [l] κείραντος αὐτὸν. [m] στόμα αὐτοῦ. [n] οὐδὲ εὑρέθη δόλος. [o] ἀπὸ τῆς. [p] ὑμῶν. [q] ἁμαρτίας. [r] εἰς τὰ. [s] κατοικήσεις. [t] ἔτι om.

λελειμμένην καὶ ὀλιγόψυχον κέκληκέ σε [u] ὁ Κύριος, οὐδ' ὡς
7 γυναῖκα ἐκ νεότητος μεμισημένην, εἶπεν ὁ Θεός σου. Χρόνον
μικρὸν κατέλιπόν σε, καὶ μετ' ἐλέους μεγάλου ἐλεήσω σε.
8 Ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ, καὶ
ἐν ἐλέει αἰωνίῳ [x] ἐλεήσω σε, εἶπεν ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος,
9 ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπὶ Νῶε τοῦτό μοί ἐστι, καθότι ὤμοσα
αὐτῷ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ τῇ γῇ, μὴ θυμωθήσεσθαι ἐπὶ σοὶ
10 ἔτι, μηδὲ ἐν ἀπειλῇ σου τὰ ὄρη [y] μεταστήσεσθαι, οὐδ' οἱ
βουνοί σου μετακινηθήσονται· οὕτως οὐδὲ τὸ παρ' ἐμοῦ σοι
ἔλεος ἐκλείψει, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης σου οὐ μὴ μεταστῇ·
11 εἶπε γὰρ, [z] ἵλεώς σοι, Κύριε· ταπεινὴ καὶ ἀκατάστατος οὐ παρε-
κλήθης· ἰδοὺ ἐγὼ ἑτοιμάζω σοι ἄνθρακα τὸν λίθον σου, καὶ
12 τὰ θεμέλιά σου σάπφειρον, καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου ἴασπιν,
καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου, καὶ τὸν περίβολόν σου
13 λίθους ἐκλεκτούς· καὶ πάντας τοὺς υἱούς σου διδακτοὺς Θεοῦ,
14 καὶ ἐν πολλῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου. Καὶ ἐν δικαιοσύνῃ οἰκο-
δομηθήσῃ, ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ, καὶ τρόμος
15 οὐκ ἐγγιεῖ σοι. Ἰδοὺ προσήλυτοι προσελεύσονταί σοι δι'
ἐμοῦ, [a] καὶ παροικήσουσί σοι καὶ ἐπὶ σὲ καταφεύξονται.
16 Ἰδοὺ ἐγὼ [b] ἔκτισά σε, οὐχ ὡς χαλκεὺς φυσῶν ἄνθρακας
καὶ ἐκφέρων σκεῦος εἰς ἔργον· ἐγὼ δὲ ἔκτισά σε, οὐκ εἰς
ἀπώλειαν φθεῖραι.
17 Πᾶν σκεῦος [c] σκευαστὸν ἐπὶ σὲ οὐκ εὐοδώσω· καὶ πᾶσα
φωνὴ [d] ἀναστήσεται ἐπὶ σὲ εἰς κρίσιν, πάντας αὐτοὺς ἡττή-
σεις, οἱ δὲ ἔνοχοί σου ἔσονται ἐν αὐτῇ. Ἔστι κληρονομία
τοῖς θεραπεύουσι [e] Κύριον, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι δίκαιοι, λέγει
Κύριος.
55 Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀρ-
γύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε καὶ [f] φάγετε ἄνευ ἀργυρίου
2 καὶ τιμῆς οἶνον καὶ στέαρ. Ἱνατί τιμᾶσθε ἀργυρίου, καὶ τὸν
μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; ἀκούσατέ μου, καὶ φάγεσθε
3 ἀγαθὰ, καὶ ἐντρυφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Προσέχετε

---

[u] ὁ om. [x] ἠλέησά σε. [y] μεταστήσασθαι. [z] Κύριος ἵλεώς σοι. [a] καὶ π. σοι om. [b] κτίζω. [c] φθαρτὸν ἐπὶ δὲ σὲ, οὐκ εὐδοκήσω. [d] ἢ ἀναστήσεται. [e] Κυρίῳ. [f] πίετε.

τοῖς [g] ὠσὶν ὑμῶν, καὶ ἐπακολουθήσατε ταῖς ὁδοῖς μου· [h] εἰσακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν, καὶ διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά.
4 Ἰδοὺ μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν [i] ἔδωκα αὐτὸν, ἄρχοντα καὶ προσ-
5 τάσσοντα ἔθνεσιν. Ἔθνη ἃ οὐκ [k] οἴδασί σε ἐπικαλέσονταί σε, καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν [l] Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέ σε.
6 Ζητήσατε τὸν [m] Κύριον, καὶ ἐν τῷ εὑρίσκειν αὐτὸν ἐπικα-
7 λέσασθε· [n] ἡνίκα δ' ἂν ἐγγίζῃ ὑμῖν, ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλὰς αὐτοῦ, καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.
8 Οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ'
9 ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοί μου, λέγει Κύριος. Ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας
10 μου. Ὡς γὰρ [o] ἂν καταβῇ ὁ ὑετὸς ἢ χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ ἐκτέκῃ καὶ [p] ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῷ σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον
11 εἰς βρῶσιν, οὕτως ἔσται τὸ ῥῆμά μου ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου· οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἕως ἂν [q] τελεσθῇ ὅσα [r] ἂν ἠθέλησα, καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδούς σου καὶ τὰ ἐντάλματά μου.
12 Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις.
13 Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κύριος εἰς ὄνομα καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

56 Τάδε λέγει Κύριος, Φυλάσσεσθε κρίσιν [s] καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην, [t] ἤγγικε γὰρ τὸ σωτήριόν μου παραγίνεσθαι, καὶ
2 τὸ ἔλεός μου ἀποκαλυφθῆναι. Μακάριος ἀνὴρ ὁ ποιῶν ταῦτα, καὶ ἄνθρωπος ὁ ἀντεχόμενος αὐτῶν, καὶ φυλάσσων τὰ σάβ-

---

[g] ὠτίοις. [h] ἐπακούσατέ. [i] δέδωκα. [k] ἤδεισάν σε.
[l] Κυρίου om. [m] Θεὸν. [n] ἡνίκα ἂν ἐγγίζει. [o] ἐὰν καταβῇ ὑετὸς ἢ χιὼν ἀπὸ. [p] βλαστήσει, καὶ δώσει. [q] συντελεσθῇ.
[r] ἂν om. [s] καὶ om. [t] ἤγγισεν.

βατα μὴ βεβηλοῦν, καὶ διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ μὴ ποιεῖν [u] ἄδικα.

3 Μὴ λεγέτω ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσκείμενος πρὸς Κύριον, Ἀφορι-
εῖ με ἄρα Κύριος ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ μὴ λεγέτω ὁ
4 εὐνοῦχος, Ὅτι ξύλον ἐγώ εἰμι ξηρόν. Τάδε λέγει Κύριος
τοῖς εὐνούχοις, ὅσοι ἂν φυλάξωνται τὰ σάββατά μου καὶ
ἐκλέξωνται ἃ ἐγὼ θέλω καὶ ἀντέχωνται τῆς διαθήκης μου,
5 δώσω αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἐν τῷ τείχει μου τόπον
ὀνομαστὸν, [x] κρείττω υἱῶν καὶ θυγατέρων, ὄνομα αἰώνιον δώσω
6 αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐκλείψει· καὶ τοῖς ἀλλογενέσι τοῖς προσκει-
μένοις [y] Κυρίῳ δουλεύειν αὐτῷ καὶ ἀγαπᾶν τὸ ὄνομα Κυρίου,
τοῦ εἶναι αὐτῷ εἰς δούλους καὶ δούλας, καὶ πάντας τοὺς φυ-
λασσομένους τὰ σάββατά μου μὴ βεβηλοῦν, καὶ ἀντεχομένους
7 τῆς διαθήκης μου, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου,
καὶ εὐφρανῶ αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσευχῆς μου· τὰ ὁλο-
καυτώματα αὐτῶν καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δεκταὶ ἐπὶ [z] τὸ
θυσιαστήριόν μου· ὁ γὰρ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθή-
8 σεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἶπε Κύριος ὁ συνάγων τοὺς διεσπαρ-
μένους Ἰσραὴλ, ὅτι συνάξω ἐπ᾽ αὐτὸν συναγωγήν.

9 Πάντα τὰ θηρία τὰ ἄγρια, δεῦτε φάγετε, πάντα τὰ θηρία
10 τοῦ δρυμοῦ. Ἴδετε ὅτι ἐκτετύφλωνται πάντες, [a] οὐκ ἔγνω-
σαν, κύνες ἐνεοὶ οὐ δυνήσονται ὑλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι κοί-
11 την, φιλοῦντες νυστάξαι. Καὶ οἱ κύνες ἀναιδεῖς τῇ ψυχῇ,
οὐκ εἰδότες πλησμονήν· καί εἰσι πονηροὶ οὐκ εἰδότες σύνεσιν,
πάντες [b] ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν, ἕκαστος κατὰ [c] τὸ
ἑαυτοῦ.

57 Ἴδετε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐδεὶς ἐκδέχεται τῇ καρ-
δίᾳ, καὶ ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ· ἀπὸ γὰρ
2 προσώπου ἀδικίας ᾖρται ὁ δίκαιος, ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ
αὐτοῦ, ᾖρται ἐκ τοῦ μέσου.

3 Ὑμεῖς δὲ προσαγάγετε ὧδε, υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα μοιχῶν
4 καὶ πόρνης. Ἐν τίνι ἐνετρυφήσατε; καὶ ἐπὶ τίνα ἠνοίξατε

---

[u] ἀδίκημα. [x] κρείσσων. [y] πρὸς Κύριον. [z] τοῦ θυσια-
στηρίου. [a] οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, πάντες κύνες. [b] ἐν ταῖς.
[c] τὸ αὐτὸ.

τὸ στόμα ὑμῶν; καὶ ἐπὶ τίνα ἐχαλάσατε τὴν γλῶσσαν ὑμῶν;
5 οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ τέκνα ἀπωλείας; σπέρμα ἄνομον; Οἱ παρα-
καλοῦντες [d] εἴδωλα ὑπὸ δένδρα δασέα, σφάζοντες τὰ τέκνα
6 αὐτῶν ἐν ταῖς φάραγξιν ἀναμέσον τῶν πετρῶν; Ἐκείνη σου
ἡ μερὶς, οὗτός σου ὁ κλῆρος, κἀκείνοις ἐξέχεας σπονδὰς [e] καὶ
τούτοις ἀνήνεγκας θυσίας· ἐπὶ τούτοις οὖν οὐκ ὀργισθήσομαι;
7 Ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, ἐκεῖ σου ἡ κοίτη, καὶ ἐκεῖ
8 ἀνεβίβασας θυσίας [f] σου, καὶ ὀπίσω τῶν σταθμῶν τῆς θύρας
σου ἔθηκας μνημόσυνά σου· ᾧου ὅτι ἐὰν ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀποστῇς
9 πλεῖόν τι ἕξεις; ἠγάπησας τοὺς κοιμωμένους μετὰ σοῦ, καὶ
ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου μετ᾽ αὐτῶν, καὶ πολλοὺς ἐποί-
ησας τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπέστειλας πρέσβεις ὑπὲρ
10 τὰ ὅριά σου, [g] καὶ ἐταπεινώθης ἕως ᾅδου· ταῖς πολυοδίαις
σου ἐκοπίασας, καὶ οὐκ εἶπας, Παύσομαι ἐνισχύουσα, ὅτι
11 ἔπραξας ταῦτα, διὰ τοῦτο οὐ κατεδεήθης μου σύ. Τίνα εὐ-
λαβηθεῖσα ἐφοβήθης, καὶ ἐψεύσω με, καὶ οὐκ [h] ἐμνήσθης οὐδὲ
ἔλαβές με εἰς τὴν διάνοιαν, οὐδὲ εἰς τὴν καρδίαν σου; καὶ ἐγώ
12 σε ἰδὼν παρορῶ, καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης. Καὶ ἐγὼ [i] ἀπαγγελῶ
τὴν δικαιοσύνην [k] σου καὶ τὰ κακά σου, ἃ οὐκ [l] ὠφελήσει
13 σε· ὅταν ἀναβοήσῃς, ἐξελέσθωσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου· τού-
τους γὰρ πάντας ἄνεμος λήψεται καὶ ἀποίσει καταιγὶς· οἱ δὲ
ἀντεχόμενοί μου κτήσονται γῆν καὶ κληρονομήσουσι τὸ ὄρος
14 τὸ ἅγιόν μου. Καὶ ἐροῦσι, Καθαρίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ
15 ὁδοὺς, καὶ ἄρατε σκῶλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ μου. Τάδε
λέγει [m] ὁ ὕψιστος, ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν τὸν αἰῶνα, [n] Ἅγιος ἐν
ἁγίοις ὄνομα αὐτῷ, [n] ὕψιστος ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, καὶ
ὀλιγοψύχοις διδοὺς μακροθυμίαν, καὶ διδοὺς ζωὴν τοῖς συν-
16 τετριμμένοις τὴν καρδίαν, [o] οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκδικήσω ὑμᾶς,
οὐδὲ διαπαντὸς ὀργισθήσομαι ὑμῖν· πνεῦμα γὰρ παρ᾽ ἐμοῦ
17 ἐξελεύσεται, καὶ πνοὴν πᾶσαν ἐγὼ ἐποίησα. Δι᾽ ἁμαρτίαν
βραχύ τι ἐλύπησα αὐτὸν, καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἀπέστρεψα
τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐλυπήθη καὶ ἐπορεύθη στυ-

---

[d] τὰ εἴδωλα. [e] κἀκείνοις ἀ. [f] σου om. [g] καὶ ἀπέστρε-
ψας καὶ. [h] ἐμνήσθης μου. [i] ἀπαγγέλλω. [k] μου. [l] ὠφε-
λήσουσίν. [m] Κύριος ὁ ὕψιστος, ὁ ἐν. [n] Κύριος ὕψιστος.
[o] καὶ οὐκ.

18 γνὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἑώρακα, καὶ ἰασάμην αὐτὸν καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ παράκλησιν
19 ἀληθινὴν, εἰρήνην ἐπ' [p] εἰρήνῃ τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς οὖσι·
20 καὶ εἶπε Κύριος, Ἰάσομαι αὐτοὺς, οἱ δὲ ἄδικοι [q] κλυδωνισθή-
21 σονται, καὶ ἀναπαύσασθαι οὐ δυνήσονται. Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσιν, εἶπεν [r] ὁ Θεός.

58 Ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ, καὶ μὴ φείσῃ, ὡς [s] σάλπιγγι ὕψωσον τὴν φωνήν σου καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρτήματα
2 αὐτῶν, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν. Ἐμὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας [t] ζητοῦσι, καὶ γνῶναί μου τὰς ὁδοὺς ἐπιθυμοῦσιν, ὡς λαὸς [u] δικαιοσύνην πεποιηκὼς καὶ κρίσιν Θεοῦ αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλελοιπώς· αἰτοῦσί με νῦν κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίζειν Θεῷ
3 ἐπιθυμοῦσι, λέγοντες, Τί ὅτι ἐνηστεύσαμεν, καὶ οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν, καὶ [x] οὐκ ἔγνως; ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὑρίσκετε τὰ θελήματα ὑμῶν, καὶ
4 πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονύσσετε, [y] εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε, καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινόν· ἵνατί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον, ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν
5 ὑμῶν; Οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην, καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, οὐδ' ἂν κάμψῃς ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ'
6 οὕτω καλέσετε νηστείαν δεκτήν. Οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν [z] ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος, ἀλλὰ λῦε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διάσπα.
7 Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου, καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐὰν ἴδῃς γυμνὸν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ [a] ὑπερόψει.
8 Τότε ῥαγήσεται πρώϊμον τὸ φῶς σου, καὶ τὰ ἰάματά σου ταχὺ ἀνατελεῖ· καὶ προπορεύσεται ἔμπροσθέν σου ἡ δικαιο-
9 σύνη σου, καὶ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ περιστελεῖ σε. Τότε βοήσῃ, καὶ ὁ Θεὸς εἰσακούσεταί σου, ἔτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ, Ἰδοὺ

---

[p] εἰρήνην. [q] οὕτως κλυδωνισθήσονται. [r] Κύριος ὁ Θεός. [s] σάλπιγγα. [t] ζητήσουσιν. [u] δικαιοσύνην Θεοῦ. [x] οὐ προσέσχες. [y] εἰ om. [z] ἐγὼ ἐξελεξάμην. [a] ὑπερόψῃ.

πάρειμι· ἐὰν ἀφέλῃς ἀπὸ σοῦ σύνδεσμον καὶ χειροτονίαν καὶ
10 ῥῆμα γογγυσμοῦ, καὶ δῷς πεινῶντι τὸν [b] ἄρτον ἐκ ψυχῆς
σου, καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσῃς, τότε ἀνατελεῖ ἐν
τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία,
11 καὶ ἔσται ὁ Θεός σου [c] μετὰ σοῦ διαπαντός· καὶ ἐμπλησθήσῃ
καθάπερ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ τὰ ὀστᾶ σου πιανθή-
σεται, καὶ ἔσται ὡς κῆπος μεθύων, καὶ ὡς πηγὴ ἣν μὴ ἐξέ-
12 λιπεν ὕδωρ, [d] καὶ οἰκοδομηθήσονταί σου αἱ ἔρημοι αἰώνιοι, καὶ
ἔσται τὰ θεμέλιά σου αἰώνια γενεῶν γενεαῖς, καὶ κληθήσῃ οἰκο-
δόμος φραγμῶν, καὶ [e] τὰς τρίβους σου ἀναμέσον παύσεις.
13 Ἐὰν ἀποστρέψῃς τὸν πόδα σου ἀπὸ τῶν σαββάτων τοῦ μὴ
ποιεῖν τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἁγίᾳ, καὶ καλέσεις
τὰ σάββατα τρυφερὰ, ἅγια τῷ [f] Θεῷ, οὐκ ἀρεῖς τὸν πόδα σου
ἐπ' ἔργῳ, οὐδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματός σου,
14 καὶ ἔσῃ πεποιθὼς ἐπὶ Κύριον, καὶ ἀναβιβάσει σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ
τῆς γῆς καὶ ψωμιεῖ σε τὴν κληρονομίαν Ἰακὼβ τοῦ πατρός
σου· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησε ταῦτα.

59 Μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ Κυρίου τοῦ σῶσαι; ἢ ἐβάρυνε τὸ
2 οὖς αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι; Ἀλλὰ τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν
[g] διϊστῶσιν ἀναμέσον ὑμῶν [h] καὶ ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ
τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν ἀπέστρεψε τὸ [i] πρόσωπον ἀφ' ὑμῶν τοῦ
3 μὴ ἐλεῆσαι. Αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν [k] μεμολυσμέναι αἵματι, καὶ
οἱ δάκτυλοι ὑμῶν ἐν ἁμαρτίαις, τὰ δὲ χείλη ὑμῶν ἐλάλησεν
4 ἀνομίαν, καὶ ἡ γλῶσσα ὑμῶν ἀδικίαν μελετᾷ. [l] Οὐθεὶς λαλεῖ
δίκαια, οὐδὲ ἔστι κρίσις ἀληθινή· πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις
καὶ λαλοῦσι κενὰ, ὅτι κύουσι πόνον καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν.
5 Ὠὰ ἀσπίδων ἔρρηξαν, καὶ ἱστὸν ἀράχνης ὑφαίνουσι, καὶ ὁ
μέλλων τῶν ᾠῶν αὐτῶν φαγεῖν συντρίψας οὖριον εὗρε καὶ
6 ἐν αὐτῷ βασιλίσκον. Ὁ ἱστὸς αὐτῶν οὐκ ἔσται εἰς ἱμάτιον,
οὐδὲ μὴ περιβάλωνται ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα
7 αὐτῶν ἔργα ἀνομίας. Οἱ δὲ πόδες αὐτῶν ἐπὶ πονηρίαν τρέ-

---

[b] ἄρτον σου. [c] μετὰ σοῦ om. [d] καὶ τὰ ὀστᾶ σου ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ καὶ πιανθήσεται, καὶ κληρονομήσουσι γενεὰς γενεῶν. Καὶ οἰκοδ. [e] τοὺς τρίβους τοὺς ἀναμέσον. [f] Θεῷ σου. [g] διαστῶσιν. [h] καὶ ἀναμέσον τοῦ Θεοῦ om. [i] πρόσωπον αὐτοῦ. [k] μεμολυμμέναι. [l] Οὐδεὶς.

χουσι, ταχινοὶ ἐκχέαι αἷμα, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν [m] διαλογισμοὶ ἀπὸ φόνων· σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς
8 αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ [n] οἴδασι, καὶ οὐκ ἔστι κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ τρίβοι αὐτῶν διεστραμμέναι ἃς διοδεύουσι, καὶ οὐκ οἴδασιν εἰρήνην.
9 Διὰ τοῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς δικαιοσύνη· ὑπομεινάντων αὐτῶν φῶς ἐγένετο αὐτοῖς
10 σκότος, μείναντες αὐγὴν ἐν ἀωρίᾳ περιεπάτησαν. Ψηλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον, καὶ ὡς οὐχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσι, καὶ πεσοῦνται ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ,
11 ὡς ἀποθνήσκοντες στενάξουσιν, ὡς ἄρκος καὶ ὡς περιστερὰ ἅμα πορεύσονται· ἀνεμείναμεν κρίσιν, καὶ οὐκ ἔστι σωτηρία,
12 μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ᾽ ἡμῶν. Πολλὴ γὰρ ἡμῶν ἡ ἀνομία ἐναντίον σου, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· αἱ γὰρ
13 ἀνομίαι ἡμῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἔγνωμεν, ἠσεβήσαμεν καὶ ἐψευσάμεθα, καὶ ἀπέστημεν [o] ὄπισθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἐλαλήσαμεν ἄδικα καὶ ἠπειθήσαμεν· ἐκύομεν καὶ ἐμε-
14 λετήσαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν λόγους ἀδίκους, καὶ ἀπεστήσαμεν ὀπίσω τὴν κρίσιν, καὶ ἡ δικαιοσύνη μακρὰν [p] ἀφέστηκεν· ὅτι κατηναλώθη ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, καὶ δι᾽ εὐθείας
15 οὐκ [q] ἐδύναντο διελθεῖν. Καὶ ἡ ἀλήθεια ᾔρται, καὶ μετέστησαν τὴν [r] διάνοιαν τοῦ συνιέναι· καὶ εἶδε Κύριος, καὶ οὐκ ἤρεσεν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἦν κρίσις.
16 Καὶ εἶδε, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ, καὶ κατενόησε, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιληψόμενος· καὶ ἠμύνατο αὐτοὺς τῷ βραχίονι αὐτοῦ καὶ
17 τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐστηρίσατο. Καὶ ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θώρακα, καὶ περιέθετο περικεφαλαίαν σωτηρίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ περιεβάλετο ἱμάτιον ἐκδικήσεως, καὶ τὸ περιβόλαιον
18 [s] αὐτοῦ ὡς ἀνταποδώσων ἀνταπόδοσιν ὄνειδος τοῖς ὑπεναντίοις.
19 Καὶ φοβηθήσονται οἱ ἀπὸ δυσμῶν τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οἱ ἀπ᾽ ἀνατολῶν ἡλίου τὸ ὄνομα τὸ ἔνδοξον· ἥξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὀργὴ παρὰ Κυρίου, ἥξει μετὰ θυμοῦ.

---

[m] διαλογισμοὶ ἀφρόνων. [n] ἔγνωσαν. [o] ἀπὸ ὄπισθεν. [p] ἀφέστηκεν ἀφ᾽ ἡμῶν· ὅτι καταναλωθῇ. [q] ἠδύναντο. [r] διάνοιαν αὐτῶν. [s] αὐτοῦ om.

20 Καὶ ἥξει ἕνεκεν Σιὼν ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας
21 ἀπὸ Ἰακώβ. Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, εἶπε Κύριος· τὸ πνεῦμα τὸ ἐμὸν ὃ ἐστιν ἐπὶ σοὶ, καὶ τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκα εἰς τὸ στόμα σου οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σπέρματός σου, εἶπε [t] γὰρ Κύριος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

60 Φωτίζου φωτίζου, Ἰερουσαλὴμ, ἥκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ
2 ἡ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνατέταλκεν. Ἰδοὺ σκότος [u] καλύψει
γῆν, καὶ γνόφος ἐπ' ἔθνη, ἐπὶ [x] δὲ σὲ φανήσεται Κύριος καὶ
3 ἡ δόξα αὐτοῦ ἐπὶ σὲ ὀφθήσεται. Καὶ πορεύσονται βασιλεῖς
4 τῷ φωτί σου, καὶ ἔθνη τῇ λαμπρότητί σου. [y] Ἆρον κύκλῳ
τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου, [y] ἥκασι
πάντες οἱ υἱοί σου μακρόθεν, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐπ' ὤμων
5 ἀρθήσονται. Τότε ὄψῃ καὶ φοβηθήσῃ καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρ-
δίᾳ, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης καὶ ἐθνῶν καὶ
6 λαῶν, καὶ ἥξουσί σοι ἀγέλαι καμήλων, καὶ καλύψουσί σε
κάμηλοι Μαδιὰμ καὶ [z] Γαιφά· πάντες ἐκ Σαβὰ ἥξουσι φέροντες
χρυσίον, καὶ λίβανον οἴσουσι, [a] καὶ τὸ σωτήριον Κυρίου
7 εὐαγγελιοῦνται. Καὶ πάντα τὰ πρόβατα Κηδὰρ συναχθήσονται, καὶ [b] κριοὶ Ναβαιὼθ ἥξουσι, καὶ ἀνενεχθήσεται δεκτὰ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου
8 δοξασθήσεται. Τίνες οἵδε ὡς νεφέλαι πέτανται, καὶ [c] ὡσεὶ
9 περιστεραὶ σὺν νοσσοῖς ἐπ' ἐμέ; Ἐμὲ αἱ νῆσοι ὑπέμειναν,
καὶ πλοῖα Θαρσὶς ἐν πρώτοις, ἀγαγεῖν τὰ τέκνα σου μακρόθεν,
καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν [d] αὐτῶν μετ' αὐτῶν, [e] καὶ διὰ
τὸ ὄνομα Κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ τὸ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ
10 ἔνδοξον εἶναι. Καὶ οἰκοδομήσουσιν ἀλλογενεῖς τὰ τείχη σου,
καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν παραστήσονταί σοι· διὰ γὰρ ὀργήν
11 μου ἐπάταξά σε, καὶ διὰ [f] ἔλεον ἠγάπησά σε. Καὶ ἀνοιχθή-
σονται αἱ πύλαι σου διαπαντὸς, ἡμέρας καὶ νυκτὸς οὐ κλει-
σθήσονται, εἰσαγαγεῖν πρὸς σὲ δύναμιν ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς
12 [g] αὐτῶν ἀγομένους. Τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ [h] βασιλεῖς οἵτινες

---

[t] γὰρ om. [u] καλύπτει. [x] δὲ om. [y] ἰδοὺ ἥκασιν.
[z] Γαιφὰρ. [a] καὶ λίθον τίμιον, καὶ τὸ. [b] οἱ κριοὶ N. ἥξουσίν σοι. [c] ὡς περιστεραὶ σὺν νεοσσοῖς; Ἐμὲ νῆσοι. [d] αὐτῶν om.
[e] καὶ om. [f] ἔλεος. [g] αὐτῶν om. [h] βασιλεῖς αὐτῶν.

οὐ δουλεύσουσί σοι [i] ἀπολοῦνται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημίᾳ [k] ἐρη-
13 μωθήσεται. Καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου πρὸς σὲ ἥξει, ἐν κυ-
παρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ ἅμα δοξάσαι τὸν τόπον τὸν
14 ἅγιόν μου. Καὶ πορεύσονται πρὸς σὲ δεδοικότες υἱοὶ ταπει-
νωσάντων σε καὶ παροξυνάντων σε, καὶ κληθήσῃ [l] Πόλις Σιὼν
15 ἁγίου Ἰσραήλ. Διὰ τὸ γεγενῆσθαί σε ἐγκαταλελειμμένην καὶ
μεμισημένην, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν· καὶ θήσω σε ἀγαλλίαμα
16 αἰώνιον, [m] εὐφροσύνη γενεῶν γενεαῖς. Καὶ θηλάσεις γάλα
ἐθνῶν, καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ
Κύριος ὁ σώζων σε, καὶ ἐξαιρούμενός σε [n] Θεὸς Ἰσραήλ.
17 Καὶ ἀντὶ χαλκοῦ οἴσω σοι χρυσίον, ἀντὶ δὲ σιδήρου οἴσω σοι
ἀργύριον, ἀντὶ δὲ [o] ξύλων οἴσω σοι χαλκὸν, ἀντὶ δὲ λίθων
σίδηρον· καὶ δώσω τοὺς ἄρχοντάς σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ τοὺς
18 ἐπισκόπους σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἔτι ἀδι-
κία ἐν τῇ γῇ σου οὐδὲ σύντριμμα οὐδὲ ταλαιπωρία ἐν τοῖς
ὁρίοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται Σωτήριον τὰ τείχη σου, καὶ αἱ
19 πύλαι σου Γλύμμα. Καὶ οὐκ ἔσται σοι [p] ἔτι ὁ ἥλιος εἰς
φῶς ἡμέρας, οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ [q] σου τὴν νύκτα,
ἀλλ' ἔσται σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ Θεὸς δόξα σου.
20 Οὐ γὰρ δύσεται ὁ ἥλιός [r] σοι, καὶ ἡ σελήνη σοι οὐκ ἐκλεί-
ψει· ἔσται γάρ σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσον-
21 ται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου, καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκαιος,
[s] δι' αἰῶνος κληρονομήσουσι τὴν γῆν, φυλάσσων τὸ φύτευμα
22 ἔργα χειρῶν αὐτοῦ εἰς δόξαν. Ὁ ὀλιγοστὸς ἔσται εἰς χιλιά-
δας, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς ἔθνος μέγα· ἐγὼ Κύριος κατὰ καιρὸν
συνάξω αὐτούς.

61 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελί-
σασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμέ-
νους [t] τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς
2 ἀνάβλεψιν, καλέσαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτὸν καὶ ἡμέραν ἀντα-
3 ποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας, δοθῆναι τοῖς
πενθοῦσι Σιὼν [u] αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, ἄλειμμα εὐφρο-
σύνης τοῖς πενθοῦσι καταστολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκη-

---

[i] ἀποθανοῦνται. [k] ἐρημωθήσονται. [l] Πόλις Κυρίου. [m] εὐ-
φροσύνην. [n] ὁ Θεὸς. [o] ξύλου. [p] ἔτι om. [q] σοι.
[r] σου. [s] καὶ διὰ αἰῶνος. [t] τῇ καρδίᾳ. [u] αὐτοῖς om.

δίας· καὶ κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης, φύτευμα Κυρίου εἰς δόξαν.

4 Καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐρήμους αἰωνίας, [x] ἐξηρημωμένας πρότερον ἐξαναστήσουσι, καὶ καινιοῦσι πόλεις ἐρήμους, ἐξερημω-
5 μένας εἰς γενεάς. Καὶ ἥξουσιν ἀλλογενεῖς ποιμαίνοντες τὰ πρόβατά σου, καὶ ἀλλόφυλοι ἀροτῆρες καὶ ἀμπελουργοί.
6 Ὑμεῖς δὲ ἱερεῖς Κυρίου κληθήσεσθε, [y] λειτουργοὶ Θεοῦ, ἰσχὺν ἐθνῶν κατέδεσθε, καὶ [z] ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε.
7 Οὕτως ἐκ δευτέρας κληρονομήσουσι τὴν γῆν, καὶ εὐφροσύνη
8 αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. Ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ ἀγαπῶν δικαιοσύνην, καὶ μισῶν ἁρπάγματα ἐξ ἀδικίας· καὶ δώσω τὸν μόχθον αὐτῶν δικαίοις, καὶ διαθήκην αἰώνιον διαθήσομαι αὐ-
9 τοῖς. Καὶ γνωσθήσεται ἐν τοῖς ἔθνεσι τὸ σπέρμα αὐτῶν, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν [a] ἐν μέσῳ τῶν λαῶν· πᾶς ὁ ὁρῶν αὐτοὺς ἐπιγνώσεται αὐτοὺς, ὅτι οὗτοί εἰσι σπέρμα ηὐλογημένον ὑπὸ
10 Θεοῦ, καὶ [b] εὐφροσύνῃ εὐφρανθήσονται ἐπὶ Κύριον. Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, ἐνέδυσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης, ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι
11 μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ. Καὶ ὡς γῆν αὔξουσαν τὸ ἄνθος αὐτῆς, καὶ ὡς [c] κῆπος τὰ σπέρματα αὐτοῦ, οὕτως ἀνατελεῖ [d] Κύριος Κύριος δικαιοσύνην καὶ ἀγαλλίαμα ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν.

62 Διὰ Σιὼν οὐ σιωπήσομαι, καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἀνήσω, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ὡς [e] φῶς ἡ δικαιοσύνη αὐτῆς, τὸ δὲ σωτήριόν
2 μου ὡς λαμπὰς καυθήσεται. Καὶ ὄψονται ἔθνη τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ βασιλεῖς τὴν δόξαν σου, καὶ καλέσει σε τὸ
3 [f] ὄνομα τὸ καινὸν ὃ ὁ Κύριος ὀνομάσει αὐτό. Καὶ ἔσῃ στέφανος κάλλους ἐν χειρὶ Κυρίου, καὶ διάδημα βασιλείας ἐν
4 χειρὶ Θεοῦ σου. Καὶ οὐκέτι κληθήσῃ Καταλελειμμένη, καὶ ἡ γῆ σου οὐ κληθήσεται [g] ἔτι Ἔρημος· σοὶ γὰρ κληθήσεται Θέλημα ἐμὸν, καὶ τῇ γῇ σου Οἰκουμένη, [h] ὅτι εὐδόκησε Κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου συνοικισθήσεται.

---

[x] ἐξερημωμένας προτέρας. [y] καὶ λειτουργοὶ. [z] ἐπὶ. [a] ἐν μέσῳ τῶν λαῶν om. [b] ἐν εὐφροσύνῃ. [c] κῆπον. [d] Κύριος semel. [e] φῶς δικαιοσύνη μου. [f] ὄνομά σου. [g] ἔτι om. [h] ὅτι—συνοικισθήσεται om.

5 Καὶ ὡς συνοικῶν νεανίσκος παρθένῳ, οὕτω κατοικήσουσιν οἱ [i]υἱοί σου· καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφρανθήσεται νυμφίος ἐπὶ
6 νύμφῃ, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ σοί. Καὶ ἐπὶ τῶν [k]τειχῶν σου, Ἰερουσαλὴμ, κατέστησα φύλακας ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα, οἳ διὰ τέλους οὐ σιωπήσονται μιμνη-
7 σκόμενοι Κυρίου. Οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὅμοιος· ἐὰν διορθώσῃ,
8 καὶ ποιήσῃ Ἰερουσαλὴμ [l]γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς. Ὤμοσε Κύριος κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ κατὰ τῆς ἰσχύος τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, Εἰ ἔτι δώσω τὸν σῖτόν σου καὶ τὰ βρώματά σου τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ [m]εἰ ἔτι πίονται υἱοὶ ἀλλότριοι τὸν οἶνόν σου
9 ἐφ' ᾧ ἐμόχθησας· [n]ἀλλ' οἱ συναγαγόντες φάγονται αὐτὰ καὶ αἰνέσουσι Κύριον, καὶ οἱ [o]συναγαγόντες πίονται αὐτὰ ἐν ταῖς ἐπαύλεσι ταῖς ἁγίαις [p]μου.
10 Πορεύεσθε διὰ τῶν πυλῶν μου, καὶ ὁδοποιήσατε τῷ λαῷ μου, καὶ τοὺς λίθους [q]ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε, ἐξάρατε σύσ-
11 σημον εἰς τὰ ἔθνη. Ἰδοὺ γὰρ Κύριος ἐποίησεν ἀκουστὸν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιὼν, Ἰδοὺ ὁ σωτήρ σοι [r]παραγέγονεν ἔχων τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν, καὶ τὸ ἔργον [s]αὐτοῦ
12 πρὸ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ καλέσει αὐτὸν Λαὸν ἅγιον, λελυτρωμένον ὑπὸ Κυρίου· σὺ δὲ κληθήσῃ Ἐπιζητουμένη πόλις, καὶ οὐκ ἐγκαταλελειμμένη.

63 Τίς οὗτος ὁ [t]παραγενόμενος ἐξ Ἐδὼμ; ἐρύθημα ἱματίων ἐκ Βοσόρ; οὗτως ὡραῖος ἐν στολῇ, βίᾳ μετὰ ἰσχύος; Ἐγὼ
2 διαλέγομαι δικαιοσύνην καὶ κρίσιν σωτηρίου. Διατί σου ἐρυθρὰ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ ἐνδύματά σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ;
3 πλήρης καταπεπατημένης, καὶ τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔστιν ἀνὴρ μετ' ἐμοῦ· καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν θυμῷ [u]μου, καὶ κατέθλασα
4 αὐτοὺς ὡς γῆν, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν. Ἡμέρα γὰρ ἀνταποδόσεως ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ ἐνιαυτὸς λυτρώσεως
5 πάρεστι. Καὶ ἐπέβλεψα, [x]καὶ οὐκ ἦν βοηθός· καὶ προσενόησα, καὶ οὐθεὶς ἀντελαμβάνετο· καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ὁ

---

[i] υἱοί σου μετὰ σοῦ. [k] τειχέων. [l] ἀγαυρίαμα. [m] εἰ om. [n] ἀλλ' ἢ οἱ συνάγοντες. [o] συνάγοντες. [p] σου. [q] τοὺς ἐκ. [r] παραγίνεται. [s] αὐτοῦ om. [t] παραγινόμενος ἐξ Ἐδέμ; ἐρυθήματα ἱμάτιον ἐκ Βοσόρ; οὗτος. [u] μου om. [x] καὶ οὐδεὶς βοηθός.

6 βραχίων μου, καὶ ὁ θυμός μου ἐπέστη. Καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς τῇ ὀργῇ μου, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν.

7 Τὸν ἔλεον Κυρίου ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς Κυρίου ἐν πᾶσιν οἷς [y] ἡμῖν ἀνταποδίδωσι· Κύριος κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ἐπάγει ἡμῖν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸ πλῆθος
8 τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν, Οὐχ ὁ λαός μου; τέκνα
9 [z] οὐ μὴ ἀθετήσωσι· καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν ἐκ πάσης θλίψεως [a] αὐτῶν· οὐ πρέσβυς οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ' [b] αὐτὸς ἔσωσεν αὐτοὺς, διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ φείδεσθαι αὐτῶν· [c] αὐτὸς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς καὶ ὕψωσεν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος.

10 Αὐτοὶ δὲ ἠπείθησαν, [d] καὶ παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον [e] αὐτοῦ· καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἔχθραν, [f] αὐτὸς ἐπολέμησεν
11 αὐτοὺς, καὶ ἐμνήσθη ἡμερῶν αἰωνίων. [g] Ποῦ ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς [h] θαλάσσης τὸν ποιμένα τῶν προβάτων; ποῦ ἐστιν ὁ
12 θεὶς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; Ὁ ἀγαγὼν τῇ δεξιᾷ Μωσῆν ὁ βραχίων τῆς δόξης αὐτοῦ; κατίσχυσεν ὕδωρ ἀπὸ
13 προσώπου αὐτοῦ, ποιῆσαι [i] ἑαυτῷ ὄνομα αἰώνιον. [k] Ἤγαγεν αὐτοὺς δι' ἀβύσσου ὡς ἵππον δι' ἐρήμου, καὶ οὐκ ἐκοπίασαν,
14 καὶ ὡς κτήνη διὰ πεδίου· [l] κατέβη πνεῦμα παρὰ Κυρίου καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς, οὕτως ἤγαγες τὸν λαόν σου ποιῆσαι σεαυτῷ ὄνομα δόξης.

15 Ἐπίστρεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου καὶ δόξης [m] σου· ποῦ ἐστιν ὁ ζῆλός σου καὶ ἡ ἰσχύς σου; ποῦ ἐστι τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ [n] οἰκτιρμῶν
16 σου, ὅτι ἀνέσχου ἡμῶν; Σὺ γὰρ εἶ πατὴρ ἡμῶν, ὅτι Ἀβραὰμ οὐκ ἔγνω ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπέγνω ἡμᾶς, ἀλλὰ σὺ, Κύριε πατὴρ ἡμῶν, ῥῦσαι ἡμᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὄνομά σου [o] ἐφ' ἡμᾶς ἐστι.

17 Τί ἐπλάνησας ἡμᾶς, Κύριε, ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου; ἐσκλήρυνας τὰς καρδίας ἡμῶν τοῦ μὴ φοβεῖσθαί σε; ἐπίστρεψον διὰ τοὺς

---

[y] ὁ Κύριος ἡμῖν. [z] καὶ οὐ μὴ. [a] αὐτῶν om. [b] αὐτὸς Κύριος. [c] καὶ αὐτὸς. [d] καὶ om. [e] αὐτοῦ om. [f] καὶ αὐτὸς. [g] Ποῦ om. [h] γῆς. [i] αὐτῷ. [k] Καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἀβύσσου. [l] καὶ κατέβη. [m] σου om. [n] τῶν οἰκτιρμῶν. [o] ἐστιν ἐν ἡμῖν.

18 δούλους σου, διὰ τὰς φυλὰς τῆς κληρονομίας σου, ἵνα μικρὸν
19 κληρονομήσωμεν τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου σου. [p] Ἐγενόμεθα ὡς
τὸ ἀπ' ἀρχῆς ὅτε οὐκ ἦρξας ἡμῶν, οὐδὲ [q] ἐκλήθη τὸ ὄνομά σου
ἐφ' ἡμᾶς.

64 Ἐὰν ἀνοίξῃς τὸν οὐρανὸν, τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ
2 τακήσονται ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς τήκεται, καὶ κατα-
καύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους, καὶ φανερὸν ἔσται τὸ ὄνομά [r] σου
ἐν τοῖς ὑπεναντίοις· ἀπὸ προσώπου σου ἔθνη ταραχθήσονται,
3, 4 ὅταν ποιῇς τὰ ἔνδοξα· τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη. Ἀπὸ τοῦ
αἰῶνος οὐκ ἠκούσαμεν οὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον Θεὸν πλὴν
σοῦ, καὶ τὰ ἔργα σου ἃ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσιν ἔλεον.
5 Συναντήσεται γὰρ τοῖς ποιοῦσι τὸ δίκαιον, καὶ τῶν ὁδῶν σου
μνησθήσονται· ἰδοὺ σὺ ὠργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἡμάρτομεν· διὰ
6 τοῦτο ἐπλανήθημεν, καὶ ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς,
ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν· καὶ ἐξερρύη-
μεν ὡς φύλλα διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· οὕτως ἄνεμος οἴσει ἡμᾶς,
7 καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομά σου, καὶ ὁ μνησθεὶς
ἀντιλαβέσθαι σου· ὅτι ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ'
8 ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Καὶ νῦν,
Κύριε, πατὴρ ἡμῶν σὺ, ἡμεῖς δὲ πηλὸς, [s] ἔργα τῶν χειρῶν σου
πάντες.

9 Μὴ ὀργίζου ἡμῖν σφόδρα, καὶ μὴ ἐν καιρῷ μνησθῇς ἁμαρτιῶν
10 ἡμῶν· καὶ νῦν ἐπίβλεψον, ὅτι λαός σου πάντες ἡμεῖς. Πόλις
τοῦ ἁγίου σου ἐγενήθη ἔρημος, Σιὼν ὡς ἔρημος ἐγενήθη, Ἱερου-
11 σαλὴμ εἰς κατάραν. Ὁ οἶκος τὸ ἅγιον ἡμῶν καὶ ἡ δόξα ἣν
[t] εὐλόγησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐγενήθη πυρίκαυστος, καὶ πάντα
12 [u] ἔνδοξα ἡμῶν συνέπεσε. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀνέσχου, Κύριε,
καὶ ἐσιώπησας, καὶ ἐταπείνωσας ἡμᾶς σφόδρα.

65 Ἐμφανὴς [x] ἐγενήθην τοῖς ἐμὲ μὴ [y] ἐπερωτῶσιν, εὑρέθην τοῖς
ἐμὲ μὴ [z] ζητοῦσιν· εἶπα, Ἰδοὺ εἰμὶ, τῷ ἔθνει [a] οἳ οὐκ ἐκάλεσάν
2 μου τὸ ὄνομα. Ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν
πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, [b] τοῖς πορευομένοις ὁδῷ

---

[p] οἱ ὑπεναντίοι ἡμῶν κατεπάτησαν τὸ ἁγίασμά σου. Ἐγενόμεθα.
[q] ἐπεκλήθη. [r] Κυρίου ἐν τοῖς ὑπεναντίοις σου. [s] ἔργον.
[t] ηὐλόγησαν. [u] τὰ ἔνδοξα συνέπεσεν. [x] ἐγενόμην. [y] ζητοῦσιν.
[z] ἐπερωτῶσιν. [a] οἵ τινες. [b] οἱ οὐκ ἐπορεύθησαν ὁδῷ ἀληθινῇ.

3 οὐ καλῇ, ἀλλ' ὀπίσω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὁ λαὸς οὗτος ὁ παροξύνων με ἐναντίον ἐμοῦ διαπαντός· αὐτοὶ [c] θυσιάζουσιν ἐν τοῖς κήποις καὶ θυμιῶσιν ἐπὶ ταῖς πλίνθοις τοῖς δαιμονίοις ἃ [d] οὐκ
4 ἔστιν· ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις κοιμῶνται διὰ ἐνύπνια, οἱ ἔσθοντες [e] κρέας ὕειον καὶ ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμ-
5 μένα πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, οἱ λέγοντες, Πόρρω ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐγγίσῃς [f] μοι, ὅτι καθαρός εἰμι· οὗτος καπνὸς τοῦ θυμοῦ μου,
6 πῦρ καίεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἰδοὺ γέγραπται ἐνώπιόν μου, οὐ [g] σιωπήσω ἕως ἂν ἀποδώσω εἰς τὸν κόλπον
7 αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν, λέγει Κύριος· οἳ ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν ὠνείδισάν με, ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν.

8 Οὕτως λέγει Κύριος, [h] Ὃν τρόπον εὑρεθήσεται ὁ ῥὼξ ἐν τῷ βότρυϊ, καὶ ἐροῦσι, Μὴ λυμήνῃ αὐτὸν, ὅτι [h] εὐλογία ἐστὶν ἐν αὐτῷ, οὕτως ποιήσω ἕνεκεν τοῦ δουλεύοντός μοι, τούτου ἕνεκεν
9 οὐ μὴ ἀπολέσω πάντας. Καὶ ἐξάξω τὸ ἐξ Ἰακὼβ σπέρμα [i] καὶ ἐξ Ἰούδα, καὶ κληρονομήσει τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ κληρονομήσουσιν οἱ ἐκλεκτοί μου καὶ οἱ δοῦλοί μου, [k] καὶ κατοική-
10 σουσιν ἐκεῖ. Καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμνίων, καὶ φάραγξ Ἀχὼρ εἰς ἀνάπαυσιν βουκολίων τῷ λαῷ μου οἳ ἐζήτησάν με.

11 Ὑμεῖς δὲ οἱ [l] ἐγκαταλιπόντες με καὶ ἐπιλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ ἑτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν, καὶ πλη-
12 ροῦντες τῇ τύχῃ κέρασμα, ἐγὼ παραδώσω ὑμᾶς εἰς μάχαιραν, πάντες ἐν σφαγῇ πεσεῖσθε· ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, ἐλάλησα καὶ παρηκούσατε καὶ ἐποιήσατε τὸ πονηρὸν
13 ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην ἐξελέξασθε. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσετε· ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι πίονται, ὑμεῖς δὲ [m] διψήσετε· ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθή-
14 σεσθε· ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἀπὸ

---

[c] θυμιάζουσιν. [d] οὐκ ἔσται. [e] κρέα ὕεια. [f] μου. [g] σιωπήσομαι, ἕως ἂν ἀποδῶ. [h] εὐλογία Κυρίου. [i] καὶ τὸ. [k] καὶ om. [l] ἐγκαταλείποντές με. [m] διψήσεσθε.

15 συντριβῆς πνεύματος [o] ὑμῶν ὀλολύξετε. Καταλείψετε γὰρ τὸ
ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ
16 Κύριος, τοῖς δὲ δουλεύουσί [p] μοι κληθήσεται ὄνομα καινὸν ὃ
εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς, εὐλογήσουσι γὰρ τὸν Θεὸν τὸν
ἀληθινόν· καὶ οἱ ὀμνύοντες ἐπὶ τῆς γῆς ὀμοῦνται τὸν Θεὸν τὸν
ἀληθινόν· ἐπιλήσονται γὰρ τὴν [q] θλῖψιν τὴν πρώτην, καὶ οὐκ
ἀναβήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν.
17 Ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινή, καὶ οὐ μὴ
μνησθῶσι τῶν προτέρων, οὐδ' οὐ μὴ ἐπέλθῃ αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρ-
18 δίαν, ἀλλ' εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ· [r] ὅτι
ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἀγαλλίαμα Ἰερουσαλὴμ, καὶ τὸν λαόν μου εὐ-
19 φροσύνην. Καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ εὐφρανθή-
σομαι ἐπὶ τῷ λαῷ μου· καὶ οὐκέτι μὴ ἀκουσθῇ ἐν αὐτῇ φωνὴ
20 κλαυθμοῦ [s] καὶ φωνὴ κραυγῆς, [t] οὐδ' οὐ μὴ γένηται ἔτι ἐκεῖ ἄωρος
καὶ πρεσβύτης, ὃς οὐκ ἐμπλήσει τὸν χρόνον αὐτοῦ· ἔσται γὰρ ὁ
νέος ἑκατὸν ἐτῶν, ὁ δὲ ἀποθνήσκων ἁμαρτωλὸς ἑκατὸν ἐτῶν καὶ
21 ἐπικατάρατος [u] ἔσται. Καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ αὐτοὶ
ἐνοικήσουσι· καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ αὐτοὶ φά-
22 γονται τὰ γεννήματα αὐτῶν. [x] Οὐ μὴ οἰκοδομήσουσι καὶ ἄλλοι
ἐνοικήσουσι, καὶ οὐ μὴ φυτεύσουσι καὶ ἄλλοι φάγονται· κατὰ
γὰρ τὰς ἡμέρας τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἔσονται αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ
23 μου· τὰ [y] γὰρ ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν· [z] οἱ ἐκλεκ-
τοί μου οὐ κοπιάσουσιν εἰς κενὸν, οὐδὲ [a] τεκνοποιήσουσιν εἰς
κατάραν, ὅτι σπέρμα [b] εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ ἐστι, καὶ τὰ ἔκ-
24 γονα αὐτῶν [c] μετ' αὐτῶν. Καὶ ἔσται πρὶν ἢ κεκράξαι αὐτοὺς
ἐγὼ [d] ὑπακούσομαι αὐτῶν, ἔτι λαλούντων αὐτῶν ἐρῶ, Τί ἐστι;
25 Τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα, καὶ λέων ὡς βοῦς
φάγεται ἄχυρα, ὄφις δὲ γῆν ὡς ἄρτον. Οὐκ ἀδικήσουσιν [e] οὐδὲ
λυμανοῦνται ἐπὶ τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου, λέγει Κύριος.
66 Οὕτως λέγει Κύριος, Ὁ οὐρανός [f] μου θρόνος, καὶ ἡ γῆ ὑπο-
πόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; [g] καὶ

---

[o] ὑμῶν om. [p] αὐτῷ. [q] θλῖψιν αὐτῶν. [r] ὅτι om.
[s] οὐδὲ. [t] καὶ οὐ μὴ γένηται ἐκεῖ. [u] ἐστίν. [x] Καὶ οὐ μὴ.
[y] γὰρ om. [z] οἱ δὲ. [a] τέκνα ποιήσουσιν. [b] ηὐλογημένον
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. [c] μετ' αὐτῶν ἔσονται. [d] ἐπακούσομαι. [e] οὐδὲ
μὴ. [f] μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ. [g] ἢ ποῖος.

2 ποῖος τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; Πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν
ἡ χείρ μου, καὶ ἔστιν ἐμὰ πάντα ταῦτα, λέγει Κύριος· καὶ ἐπὶ
τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον καὶ τρέ-
3 μοντα τοὺς λόγους μου; Ὁ δὲ ἄνομος ὁ θύων μοι μόσχον ὡς ὁ
[h] ἀποκτέννων κύνα, ὁ δὲ ἀναφέρων σεμίδαλιν ὡς αἷμα ὕειον,
ὁ διδοὺς λίβανον εἰς μνημόσυνον ὡς βλάσφημος· καὶ [i] αὐτοὶ
ἐξελέξαντο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν [k] ἡ
4 ψυχὴ αὐτῶν ἠθέλησε, καὶ ἐγὼ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν,
καὶ τὰς [l] ἁμαρτίας ἀνταποδώσω αὐτοῖς· ὅτι ἐκάλεσα αὐτοὺς καὶ
οὐχ ὑπήκουσάν μου, ἐλάλησα καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ
πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην ἐξελέξαντο.
5 Ἀκούσατε [m] ῥήματα Κυρίου οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
εἴπατε ἀδελφοὶ [n] ὑμῶν τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένοις,
ἵνα τὸ ὄνομα Κυρίου δοξασθῇ, καὶ ὀφθῇ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν,
6 καὶ ἐκεῖνοι αἰσχυνθήσονται. Φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ
ἐκ ναοῦ, φωνὴ Κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντι-
7 κειμένοις. [o] Πρὶν τὴν ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἐλθεῖν τὸν πόνον
8 τῶν ὠδίνων, ἐξέφυγε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. Τίς ἤκουσε τοιοῦτο, καὶ
τίς ἑώρακεν οὕτως, εἰ ὤδινε γῆ [p] ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἢ καὶ ἐτέχθη
9 ἔθνος εἰς ἅπαξ, ὅτι ὤδινε καὶ ἔτεκε Σιὼν τὰ παιδία αὐτῆς; Ἐγὼ
δὲ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπε
Κύριος· οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γεννῶσαν καὶ στείραν ἐποίησα; εἶπεν ὁ
10 Θεός [q] σου, Εὐφράνθητι, Ἱερουσαλὴμ, καὶ πανηγυρίσατε [r] ἐν αὐτῇ
πάντες οἱ ἀγαπῶντες αὐτὴν, χάρητε ἅμα αὐτῇ χαρᾷ πάντες ὅσοι
11 πενθεῖτε ἐπ' αὐτῇ, ἵνα θηλάσητε καὶ ἐμπλησθῆτε ἀπὸ μαστοῦ
παρακλήσεως αὐτῆς, ἵνα ἐκθηλάσαντες τρυφήσητε ἀπὸ εἰσόδου
12 δόξης αὐτῆς. [s] Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκκλίνω εἰς
αὐτοὺς ὡς ποταμὸς εἰρήνης, καὶ ὡς χειμάρρους ἐπικλύζων δόξαν
ἐθνῶν· τὰ παιδία αὐτῶν ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται καὶ ἐπὶ γονάτων
13 παρακληθήσονται. Ὡς εἴ τινα μήτηρ παρακαλέσει, [s] οὕτω κἀγὼ
14 παρακαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ παρακληθήσεσθε. Καὶ

---

[h] ἀποκτενὼν. [i] οὗτοι. [k] ἃ ἡ ψυχὴ. [l] ἁμαρτίας αὐτῶν. [m] τὸ ῥῆμα. [n] ἡμῶν. [o] Πρινὴ τ. ὠ. τ., πρὶν ἢ. [p] ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, εἰ ἐτέχθη. [q] σου om. [r] πάντες οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ, χάρητε χαρὰν, πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῆς. [s] ὅτι οὕτως καὶ ἐγὼ.

[t] ὄψεσθε, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ τὰ ὀστᾶ ὑμῶν ὡς
βοτάνη ἀνατελεῖ· καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ Κυρίου τοῖς [u] φοβου-
15 μένοις αὐτὸν, καὶ ἀπειλήσει τοῖς ἀπειθοῦσιν. Ἰδοὺ γὰρ Κύριος
ὡς πῦρ ἥξει, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀποδοῦναι ἐν
θυμῷ ἐκδίκησιν [x] αὐτοῦ καὶ ἀποσκορακισμὸν [x] αὐτοῦ ἐν φλογὶ
16 πυρός. Ἐν γὰρ τῷ πυρὶ Κυρίου [y] κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν
τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα σάρξ· πολλοὶ τραυματίαι ἔσονται ὑπὸ
17 Κυρίου, οἱ ἁγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, καὶ ἐν
τοῖς προθύροις ἔσθοντες [z] κρέας ὕειον καὶ τὰ βδελύγματα καὶ
18 τὸν μῦν, ἐπιτοαυτὸ [a] ἀναλωθήσονται, εἶπε Κύριος· κἀγὼ τὰ
ἔργα αὐτῶν καὶ τὸν λογισμὸν αὐτῶν· ἔρχομαι συναγαγεῖν πάντα
τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἥξουσι καὶ ὄψονται τὴν δόξαν
19 μου, καὶ καταλείψω ἐπ᾽ αὐτῶν [b] σημεῖον, καὶ ἐξαποστελῶ ἐξ
αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ ἔθνη εἰς Θαρσὶς καὶ Φοὺδ καὶ Λοὺδ
καὶ Μοσὸχ καὶ [c] εἰς Θοβὲλ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς
νήσους τὰς πόρρω, οἳ οὐκ ἀκηκόασί μου τὸ ὄνομα [d] οὔτε ἑωρά-
κασί μου τὴν δόξαν· καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς
20 ἔθνεσι, καὶ ἄξουσι τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν
δῶρον Κυρίῳ μεθ᾽ ἵππων καὶ ἁρμάτων ἐν λαμπήναις ἡμιόνων
μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλὴμ, εἶπε Κύριος, ὡς
ἀνενέγκαισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν ἐμοὶ μετὰ ψαλ-
21 μῶν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου, καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν [e] λήψομαι ἱερεῖς καὶ
22 Λευίτας, εἶπε Κύριος. [δ] Ον τρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ
γῆ καινὴ ἃ ἐγὼ ποιῶ μένει ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος, οὕτω
23 στήσεται τὸ σπέρμα ὑμῶν καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν. Καὶ ἔσται [f] μὴν
ἐκ μηνὸς καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου, ἥξει πᾶσα σὰρξ τοῦ
24 προσκυνῆσαι ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἶπε Κύριος. Καὶ
ἐξελεύσονται, καὶ ὄψονται τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παρα-
βεβηκότων ἐν ἐμοί· ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν οὐ [g] τελευτήσει, καὶ
τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὅρασιν πάσῃ
σαρκί.

---

[t] ὄψεται. [u] σεβομένοις. [x] αὐτοῦ om. [y] καταναλωθήσεται.
[z] κρέα. [a] καταναλωθήσονται. [b] σημεῖα. [c] εἰς om. [d] οὐδὲ.
[e] λήψομαι ἐμαυτῷ. [f] μῆνα. [g] τελευτᾷ.

ΗΣΑΙΑΣ προφήτης. MS. Alex.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ.

ORDO CAPITUM IN LIB. JEREMIÆ.

vers. Anglic.	ed. LXX.
25 v. 15	32
26	33
27	34
28	35
29	36
30	37
31	38
32	39
33	40
34	41
35	42
36	43
37	44
38	45
39	46
40	47
41	48
42	49
43	50
44	51
45 .. post v. 30. c. 51	
46	26
47	29
48	31
49 .. 30. v. 7. post v. 7. 29. 23. post v. 33. c. 30.	
50	27
51	28
52	52

1 Τὸ ῥῆμα τοῦ Θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ [h] Ἱερεμίαν τὸν τοῦ Χελκίου
2 ἐκ τῶν ἱερέων ὃς κατῴκει ἐν Ἀναθὼθ ἐν γῇ Βενιαμεὶν, ὡς
ἐγενήθη λόγος [i] τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτὸν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσία
υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, ἔτους τρισκαιδεκάτου ἐν τῇ βασι-
3 λείᾳ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσία
βασιλέως Ἰούδα, ἕως ἑνδεκάτου [k] ἔτους τοῦ Σεδεκία υἱοῦ Ἰωσία
βασιλέως Ἰούδα, ἕως τῆς αἰχμαλωσίας Ἰερουσαλὴμ ἐν τῷ πέμ-
4, 5 πτῳ μηνί. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου [l] πρὸς αὐτὸν, Πρὸ τοῦ με
πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ σε ἐξελθεῖν ἐκ
6 μήτρας ἡγίακά σε, προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε. Καὶ εἶπα,

[h] Ἠρεμίαν. [i] τοῦ om. [k] ἔτους Σεδεκίου υἱοῦ Ἰωσίου.
[l] πρὸς μὲ, λέγων, πρὸ τοῦ με πλάσαι σὲ ἐκ κοιλίας.

Ὁ ὢν δέσποτα Κύριε, ἰδοὺ οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι.

7 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Μὴ λέγε, Ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι, ὅτι πρὸς πάντας οὓς ἐὰν ἐξαποστείλω σε πορεύσῃ, καὶ κατὰ
8 πάντα ὅσα [m] ἐὰν ἐντείλωμαί σοι λαλήσεις. Μὴ [n] φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί
9 σε, λέγει Κύριος. Καὶ ἐξέτεινε Κύριος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς μὲ καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἰδοὺ
10 δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου, [o] ἰδοὺ καθέστακά σε σήμερον ἐπὶ ἔθνη καὶ ἐπὶ [p] βασιλείας, ἐκριζοῦν καὶ κατασκάπτειν καὶ [q] ἀπολύειν καὶ ἀνοικοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν.

11 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων, Τί σὺ [r] ὁρᾷς; καὶ
12 εἶπα, Βακτηρίαν καρυΐνην. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Καλῶς ἑώρακας, διότι ἐγρήγορα ἐγὼ ἐπὶ τοὺς λόγους μου τοῦ ποιῆσαι
13 αὐτούς. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς μὲ, λέγων, Τί σὺ ὁρᾷς; καὶ εἶπα, Λέβητα ὑποκαιόμενον, καὶ τὸ πρόσωπον
14 αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου βορρᾶ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἀπὸ προσώπου βορρᾶ ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοι-
15 κοῦντας τὴν γῆν. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ συγκαλῶ πάσας τὰς βασιλείας [s] τῆς γῆς ἀπὸ βορρᾶ, λέγει Κύριος· καὶ ἥξουσι καὶ θήσουσιν ἕκαστος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῶν πυλῶν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τείχη τὰ κύκλῳ αὐτῆς καὶ ἐπὶ
16 πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα. Καὶ λαλήσω πρὸς αὐτοὺς μετὰ κρίσεως περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν, ὡς ἐγκατέλιπόν με καὶ ἔθυσαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ προσεκύνησαν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.

17 Καὶ σὺ περίζωσαι τὴν ὀσφύν σου καὶ ἀνάστηθι καὶ [t] εἰπὸν πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μηδὲ πτοηθῇς ἐναντίον αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ [u] εἰμι τοῦ
18 ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος. Ἰδοὺ τέθεικά σε ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὡς πόλιν ὀχυρὰν καὶ ὡς τεῖχος χαλκοῦν, ὀχυρὸν [x] πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα καὶ τοῖς ἄρχουσιν [y] αὐτοῦ καὶ τῷ λαῷ

---

[m] ἂν. [n] φοβῇς. [o] ἰδοὺ om. [p] βασιλεῖς. [q] ἀπολλύειν. Καὶ ἐγένετο. [r] ὁρᾷς, Ἰερεμία; [s] ἀπὸ προσώπου βορρᾶ τῆς γῆς. [t] εἰπὸν πρὸς αὐτούς. [u] ἐγώ εἰμι. [x] ἅπασιν. [y] αὐτῶν.

19 τῆς γῆς. Καὶ πολεμήσουσί σε, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σὲ, διότι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, [z] εἶπε Κύριος.

2 Καὶ εἶπε, Τάδε λέγει Κύριος, Ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου, τοῦ ἐξακολουθῆσαί σε τῷ ἁγίῳ
3 Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος. [a] Ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ ἀρχὴ γεννημάτων αὐτοῦ, πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὸν πλημμελήσουσι,
4 κακὰ ἥξει ἐπ᾽ αὐτοὺς, φησὶ Κύριος. Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, οἶκος Ἰακὼβ καὶ πᾶσα πατριὰ οἴκου Ἰσραήλ.

5 Τάδε λέγει Κύριος, Τί [b] εὗροσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν ἐμοὶ πλημμέλημα; ὅτι ἀπέστησαν μακρὰν ἀπ᾽ ἐμοῦ καὶ ἐπορεύθησαν
6 ὀπίσω τῶν ματαίων καὶ ἐματαιώθησαν, καὶ οὐκ εἶπαν, Ποῦ ἐστι Κύριος ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὁ καθοδηγήσας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀπείρῳ καὶ ἀβάτῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ, ἐν γῇ [c] ᾗ οὐ διώδευσεν ἐν αὐτῇ [d] ἀνὴρ οὐθὲν, καὶ οὐ κατῴκησεν
7 ἄνθρωπος ἐκεῖ. Καὶ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς τὸν Κάρμηλον, τοῦ φαγεῖν ὑμᾶς τοὺς καρποὺς αὐτοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ· καὶ [e] εἰσήλθετε, καὶ ἐμιάνατε τὴν γῆν μου καὶ τὴν κληρονομίαν [f] μου ἔθεσθε εἰς
8 βδέλυγμα. Οἱ ἱερεῖς οὐκ εἶπαν, Ποῦ ἐστι Κύριος, καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ [g] νόμου οὐκ ἠπίσταντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἠσέβουν εἰς ἐμὲ, καὶ οἱ προφῆται [h] ἐπροφήτευον τῇ Βάαλ καὶ ὀπίσω ἀνωφελοῦς ἐπορεύθησαν.

9 Διὰ τοῦτο ἔτι κριθήσομαι πρὸς [i] ὑμᾶς, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς
10 τῶν υἱῶν ὑμῶν κριθήσομαι. Διότι ἔλθετε εἰς νήσους Χεττιεὶμ καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηδὰρ ἀποστείλατε, καὶ νοήσατε σφόδρα καὶ
11 ἴδετε εἰ γέγονε τοιαῦτα, [k] εἰ ἀλλάξωνται ἔθνη θεοὺς αὐτῶν, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί· ὁ δὲ λαός μου ἠλλάξατο τὴν δόξαν αὐτοῦ,
12 ἐξ ἧς οὐκ ὠφεληθήσονται. Ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ
13 ἔφριξεν ἐπὶ πλεῖον σφόδρα, λέγει Κύριος. [j] Ὅτι δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος [l] ζωῆς, καὶ ὤρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους συντετριμμένους, οἳ οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν.

14 Μὴ δοῦλός ἐστιν Ἰσραὴλ, ἢ οἰκογενής ἐστι; διατί εἰς προνο-
15 μὴν ἐγένετο; Ἐπ᾽ αὐτὸν ὠρύοντο λέοντες καὶ ἔδωκαν τὴν φωνὴν

---

[z] λέγει. [a] Ὁ om. [b] εὕροισαν. [c] ἐν ᾗ. [d] ἀνὴρ om. [e] εἰσήλθατε. [f] καὶ. [g] νόμου μου. [h] ἐπροφητεύοντο. [i] ὑμᾶς, λέγει Κύριος. [k] εἰ ἀλλάξονται τὰ ἔθνη. [l] ζῶντος.

αὐτῶν, οἳ ἔταξαν τὴν γῆν αὐτοῦ εἰς ἔρημον, καὶ αἱ πόλεις αὐτοῦ
16 κατεσκάφησαν παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. Καὶ υἱοὶ Μέμφεως
17 καὶ Τάφνας ἔγνωσάν σε καὶ [m] κατέπαιζόν σου. Οὐχὶ ταῦτα
ἐποίησέ σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ; λέγει Κύριος ὁ Θεός σου·
18 καὶ νῦν τί σοι [n] καὶ τῇ ὁδῷ Αἰγύπτου τοῦ πιεῖν ὕδωρ Γηών; καὶ
19 τί σοι καὶ τῇ [o] ὁδῷ Ἀσσυρίων τοῦ πιεῖν ὕδωρ ποταμῶν; Παι-
δεύσει σε ἡ ἀποστασία σου, καὶ ἡ κακία σου ἐλέγξει σε· καὶ
γνῶθι καὶ ἴδε ὅτι πικρόν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμὲ, λέγει
Κύριος ὁ Θεός σου· καὶ οὐκ εὐδόκησα [p] ἐπὶ σοὶ, λέγει Κύριος ὁ
Θεός σου.

20 Ὅτι ἀπ᾽ αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγόν σου καὶ διέσπασας
τοὺς δεσμούς σου, καὶ εἶπας, Οὐ δουλεύσω [q] σοι, ἀλλὰ πορεύ-
σομαι ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου
21 κατασκίου, ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου. Ἐγὼ δὲ
ἐφύτευσά σε ἄμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν· πῶς [r] ἐ-
22 στράφης εἰς πικρίαν ἡ ἄμπελος ἡ ἀλλοτρία; Ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν
νίτρῳ καὶ πληθυνῇς σεαυτῇ [s] ποίαν, κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις
23 σου ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει [t] Κύριος. Πῶς ἐρεῖς, Οὐκ ἐμιάνθην, καὶ
ὀπίσω τῆς Βάαλ οὐκ ἐπορεύθην; ἴδε τὰς ὁδούς σου ἐν τῷ πο-
λυανδρίῳ, καὶ γνῶθι τί ἐποίησας· ὀψὲ φωνὴ αὐτῆς ὠλόλυξε,
24 τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπλάτυνεν ἐφ᾽ ὕδατα ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίαις
ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, παρεδόθη, τίς ἐπιστρέψει αὐ-
τήν; πάντες οἱ ζητοῦντες αὐτὴν οὐ κοπιάσουσιν, ἐν τῇ ταπει-
25 νώσει αὐτῆς εὑρήσουσιν αὐτήν. Ἀπόστρεψον τὸν πόδα σου
ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας, καὶ τὸν φάρυγγά σου ἀπὸ δίψους· ἡ δὲ
εἶπεν, Ἀνδριοῦμαι, ὅτι ἠγαπήκει ἀλλοτρίους, καὶ ὀπίσω αὐτῶν
26 ἐπορεύετο. Ὡς αἰσχύνη κλέπτου ὅταν ἁλῷ, οὕτως αἰσχυνθή-
σονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν καὶ οἱ
ἄρχοντες [u] αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν.
27 Τῷ ξύλῳ εἶπαν, Ὅτι πατήρ μου εἶ σὺ, καὶ τῷ λίθῳ, Σὺ ἐγέννη-
σάς με· καὶ ἔστρεψαν ἐπ᾽ ἐμὲ νῶτα καὶ οὐ πρόσωπα αὐτῶν·
καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν ἐροῦσιν, Ἀνάστα καὶ σῶσον
28 ἡμᾶς. Καὶ ποῦ εἰσὶν οἱ θεοί σου οὓς ἐποίησας σεαυτῷ; εἰ

---

[m] κατέπαιξάν. [n] καὶ γῇ Αἰγύπτου. [o] γῇ. [p] ἐν σοὶ.
[q] σοι om. [r] ἐστράφη. [s] πόαν, κεκηλίδωσαι. [t] Κύριος ὁ
Θεός σου. [u] αὐτῶν om.

ἀναστήσονται καὶ [x] σώσουσιν ἐν καιρῷ τῆς κακώσεώς σου; ὅτι
κατ᾽ ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἦσαν θεοί σου, Ἰούδα, καὶ κατ᾽
29 ἀριθμὸν διόδων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔθυον τῇ Βάαλ. Ἱνατί λαλεῖτε
πρὸς μέ; πάντες ὑμεῖς [y] ἠσεβήσατε, καὶ πάντες ὑμεῖς ἠνομήσατε
30 εἰς ἐμὲ, λέγει Κύριος. Μάτην ἐπάταξα τὰ τέκνα ὑμῶν, παιδείαν
οὐκ ἐδέξασθε, μάχαιρα κατέφαγε τοὺς προφήτας ὑμῶν ὡς λέων
[z] ὀλοθρεύων, καὶ οὐκ ἐφοβήθητε.

31 Ἀκούσατε [a] λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος, Μὴ ἔρημος
[b] ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ ἢ γῇ κεχερσωμένῃ; διατί εἶπεν ὁ λαός
32 μου, Οὐ [c] κυριευθησόμεθα, καὶ οὐχ ἥξομεν πρὸς σὲ ἔτι; Μὴ
ἐπιλήσεται νύμφη τὸν κόσμον αὐτῆς, καὶ παρθένος τὴν στηθοδε-
σμίδα αὐτῆς; ὁ δὲ λαός μου ἐπελάθετό μου ἡμέρας, ὧν οὐκ
33 ἔστιν ἀριθμός. Τί ἔτι καλὸν ἐπιτηδεύσεις ἐν ταῖς ὁδοῖς σου,
τοῦ ζητῆσαι ἀγάπησιν; οὐχ οὕτως· ἀλλὰ καὶ σὺ ἐπονηρεύσω
34 τοῦ μιᾶναι τὰς ὁδούς σου, καὶ ἐν ταῖς χερσί σου [d] εὑρέθησαν
αἵματα ψυχῶν ἀθῴων· οὐκ ἐν διορύγμασιν εὗρον αὐτοὺς, ἀλλ᾽
35 [e] ἐπὶ πάσῃ δρυΐ. Καὶ εἶπας, Ἀθῷός εἰμι, ἀλλὰ ἀποστραφήτω ὁ
θυμὸς αὐτοῦ ἀπ᾽ ἐμοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ κρίνομαι πρὸς σὲ, ἐν τῷ λέγειν
36 σε, Οὐχ ἥμαρτον, ὅτι κατεφρόνησας σφόδρα τοῦ δευτερῶσαι
τὰς ὁδούς σου· καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καταισχυνθήσῃ, καθὼς κατη-
37 σχύνθης ἀπὸ Ἀσσοὺρ, ὅτι καὶ ἐντεῦθεν ἐξελεύσῃ, καὶ αἱ χεῖρές
σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου· ὅτι ἀπώσατο Κύριος τὴν ἐλπίδα σου,
καὶ οὐκ εὐοδωθήσῃ ἐν αὐτῇ.

3 Ἐὰν ἐξαποστείλῃ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀπέλθῃ ἀπ᾽
αὐτοῦ καὶ γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, μὴ ἀνακάμπτουσα ἀνακάμψει πρὸς
αὐτὸν ἔτι; οὐ μιαινομένη μιανθήσεται ἡ γυνὴ ἐκείνη; καὶ σὺ
ἐξεπόρνευσας ἐν ποιμέσι πολλοῖς, καὶ ἀνέκαμπτες πρὸς μὲ, λέγει
2 Κύριος. [f] Ἆρον τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς εὐθείαν καὶ ἴδε, ποῦ
οὐχὶ ἐξεφύρθης· ἐπὶ ταῖς [g] ὁδοῖς ἐκάθισας αὐτοῖς ὡσεὶ κορώνη
[h] ἐρημουμένη, καὶ ἐμίανας τὴν γῆν ἐν ταῖς πορνείαις σου [i] καὶ ἐν
3 ταῖς κακίαις σου, καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα
σεαυτῇ· ὄψις πόρνης ἐγένετό [k] σου, ἀπηναισχύντησας πρὸς

---

[x] σώσουσίν σε. [y] ἠσεβήσατε, κ. π. ὑ. om. [z] ὀλεθρεύων.
[a] τὸν λόγον. [b] ἐγενάμην. [c] δουλευθησόμεθα. [d] εὑρέθη.
[e] ἐν. [f] λέγει Κύριος, καὶ ἴδε. [g] ὁδοῖς αἷς ἐ. [h] ἠρημωμένη.
[i] καὶ ἐ. τ. κ. σου om. [k] σοι.

4 πάντας. Οὐχ ὡς οἰκόν με ἐκάλεσας καὶ πατέρα καὶ ἀρχηγὸν τῆς
5 παρθενίας σου; Μὴ διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἢ [l]φυλαχθήσεται εἰς
νῖκος; ἰδοὺ ἐλάλησας καὶ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ
ἠδυνάσθης.

6 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ ἐν ταῖς ἡμέραις [m]Ἰωσίου τοῦ βασι-
λέως, Εἶδες ἃ ἐποίησέ μοι ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραήλ; ἐπορεύθησαν
ἐπὶ πᾶν ὄρος ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, καὶ
7 ἐπόρνευσαν ἐκεῖ. Καὶ εἶπα, μετὰ τὸ πορνεῦσαι αὐτὴν ταῦτα
πάντα, Πρὸς μὲ ἀνάστρεψον, καὶ οὐκ ἀνέστρεψε· καὶ εἶδε τὴν
8 ἀσυνθεσίαν αὐτῆς ἡ ἀσύνθετος Ἰούδα. Καὶ εἶδον, [n]ὅτι περὶ
πάντων ὧν κατελήφθη ἐν οἷς ἐμοιχᾶτο ἡ κατοικία [o]Ἰσραήλ· καὶ
ἐξαπέστειλα αὐτὴν, καὶ ἔδωκα αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου εἰς τὰς
χεῖρας αὐτῆς· καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσύνθετος Ἰούδα, καὶ ἐπο-
9 ρεύθη καὶ ἐπόρνευσε καὶ αὐτὴ, καὶ ἐγένετο εἰς οὐθὲν ἡ πορνεία
10 αὐτῆς, καὶ ἐμοίχευσε τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον. Καὶ ἐν πᾶσι
τούτοις οὐκ [p]ἐπεστράφη πρὸς μὲ ἡ ἀσύνθετος Ἰούδα ἐξ ὅλης
11 τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ ψεύδει. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς
μὲ, Ἐδικαίωσε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ἀσυνθέτου
Ἰούδα.

12 [q]Πορεύου καὶ ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους πρὸς [r]βορρᾶν,
καὶ ἐρεῖς, Ἐπιστράφηθι πρὸς μὲ ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραὴλ, λέγει
Κύριος· καὶ [s]μὴ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι [t]ἐλεή-
μων ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος, καὶ οὐ μηνιῶ ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα.
13 Πλὴν γνῶθι τὴν ἀδικίαν σου, ὅτι εἰς Κύριον τὸν Θεόν σου ἠσέ-
βησας, καὶ διέχεας τὰς ὁδούς σου εἰς ἀλλοτρίους ὑποκάτω παντὸς
ξύλου ἀλσώδους, τῆς δὲ φωνῆς μου [u]οὐχ ὑπήκουσας, λέγει
14 Κύριος. Ἐπιστράφητε, υἱοὶ ἀφεστηκότες, λέγει Κύριος, διότι
[x]ἐγὼ κατακυριεύσω ὑμῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἕνα ἐκ πόλεως καὶ
15 δύο ἐκ πατριᾶς, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς Σιὼν, καὶ δώσω ὑμῖν ποι-
μένας κατὰ τὴν καρδίαν μου, καὶ ποιμανοῦσιν ὑμᾶς [y]ποιμαίνοντες
16 μετ' ἐπιστήμης. Καὶ ἔσται ἐὰν πληθυνθῆτε, καὶ αὐξηθῆτε ἐπὶ
τῆς γῆς, λέγει Κύριος, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἐροῦσιν ἔτι,
Κιβωτὸς διαθήκης ἁγίου Ἰσραὴλ, οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ καρδίαν,

---

[l] διαφυλαχθήσεται. [m] Ἰωσία· ἴδες. [n] διότι. [o] τοῦ Ἰσραήλ. [p] ἀπεστράφη. [q] Πορεύθητι καὶ ἀνάγνωσον. [r] βορρᾶ. [s] οὐ. [t] ἐλεῶν. [u] οὐκ ἤκουσας. [x] ἰδοὺ ἐγὼ. [y] ποιμένες.

[z] οὐκ ὀνομασθήσεται οὐδὲ ἐπισκεφθήσεται, καὶ οὐ ποιηθήσεται
17 ἔτι. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καλέ-
σουσι τὴν Ἰερουσαλὴμ, [a] Θρόνον Κυρίου, καὶ συναχθήσονται
πάντα τὰ ἔθνη εἰς αὐτὴν, καὶ οὐ πορεύσονται ἔτι ὀπίσω τῶν
18 [b] ἐνθυμημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. [c] Ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις [d] συνελεύσονται ὁ οἶκος Ἰούδα ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ
Ἰσραὴλ, καὶ ἥξουσιν ἐπιτοαυτὸ ἀπὸ γῆς βορρᾶ [e] καὶ ἀπὸ πασῶν
τῶν χωρῶν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν [f] κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας
19 αὐτῶν. Καὶ ἐγὼ εἶπα, Γένοιτο, Κύριε, ὅτι τάξω σε εἰς τέκνα,
καὶ δώσω σοι γῆν ἐκλεκτὴν, κληρονομίαν Θεοῦ παντοκράτορος
ἐθνῶν· καὶ εἶπα, Πατέρα καλέσετέ με, καὶ ἀπ᾽ ἐμοῦ οὐκ ἀπο-
στραφήσεσθε.
20 Πλὴν ὡς ἀθετεῖ γυνὴ εἰς τὸν συνόντα αὐτῇ, οὕτως ἠθέτησεν
21 εἰς ἐμὲ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος. Φωνὴ ἐκ χειλέων ἠκού-
σθη κλαυθμοῦ καὶ δεήσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἠδίκησαν ἐν ταῖς
22 ὁδοῖς αὐτῶν, ἐπελάθοντο Θεοῦ ἁγίου αὐτῶν, ἐπιστράφητε, υἱοὶ
ἐπιστρέφοντες, καὶ [g] ἰάσομαι τὰ συντρίμματα ὑμῶν. Ἰδοὺ
δοῦλοι ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι, ὅτι [h] σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶ.
23 Ὄντως εἰς ψεῦδος ἦσαν οἱ βουνοὶ καὶ ἡ δύναμις τῶν ὀρέων,
24 πλὴν διὰ Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἡ σωτηρία [i] τοῦ Ἰσραήλ. Ἡ δὲ
αἰσχύνη [k] κατηνάλωσε τοὺς μόχθους τῶν πατέρων ἡμῶν, ἀπὸ
νεότητος [l] ἡμῶν, τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς μόσχους αὐτῶν
25 καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν. Ἐκοιμήθημεν
ἐν τῇ αἰσχύνῃ ἡμῶν, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν, διότι
ἔναντι τοῦ Θεοῦ [m] ἡμῶν ἡμάρτομεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν
ἀπὸ νεότητος ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ [n] οὐχ ὑπηκού-
σαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
4 Ἐὰν ἐπιστραφῇ Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος, πρὸς μὲ, ἐπιστρα-
φήσεται· [o] καὶ ἐὰν περίελῃ τὰ βδελύγματα [p] αὐτοῦ ἐκ στόματος
2 αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου μου εὐλαβηθῇ καὶ ὀμόσῃ, Ζῇ

---

[z] *καὶ οὐκ.* [a] *Θρόνος.* [b] *ἐπιθυμημάτων.* [c] *Καὶ ἐν.* [d] *συνελεύσεται οἶκος Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα.* [e] *καὶ* om. [f] *κατεκληρονόμησαν οἱ πατέρες αὐτῶν.* [g] *ἰάσομαι αὐτούς· ἰδοὺ.* [h] *σὺ* om. [i] *τῷ Ἰσραήλ.* [k] *κατανάλωσεν.* [l] *αὐτῶν.* [m] *ἡμῶν* et *ἡμεῖς* om. [n] *οὐκ ἠκούσαμεν.* [o] *καὶ* om. [p] *αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ εὐλαβηθῇ.*

Κύριος μετὰ ἀληθείας [q] ἐν κρίσει καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ εὐλογήσουσιν ἐν αὐτῷ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῷ αἰνέσουσι τῷ Θεῷ ἐν Ἰερουσαλήμ.

3 [r] Ὅτι τάδε λέγει Κύριος τοῖς ἀνδράσιν Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ, Νεώσατε ἑαυτοῖς νεώματα, καὶ μὴ σπείρητε
4 ἐπ' ἀκάνθαις. [s] Περιτμήθητε τῷ Θεῷ ὑμῶν καὶ [t] περιτέμεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες [u] Ἰερουσαλὴμ, μὴ ἐξέλθῃ ὡς πῦρ ὁ θυμός μου καὶ ἐκκαυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων, ἀπὸ προσώπου πονηρίας ἐπιτηδευμάτων
5 ὑμῶν. Ἀναγγείλατε ἐν τῷ Ἰούδα καὶ ἀκουσθήτω ἐν Ἰερουσαλήμ· εἴπατε, Σημάνατε ἐπὶ τῆς γῆς σάλπιγγι, κεκράξατε μέγα· [x] εἴπατε, Συνάχθητε, καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς [y] τειχή-
6 ρεις, ἀναλαβόντες φεύγετε εἰς Σιών· σπεύσατε, μὴ στῆτε, ὅτι
7 κακὰ ἐγὼ ἐπάγω ἀπὸ βορρᾶ καὶ συντριβὴν μεγάλην. Ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξολοθρεύων ἔθνη ἐξῆρε, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τοῦ θεῖναι τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν· καὶ [z] αἱ πόλεις καθαιρεθήσονται παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς.
8 Ἐπὶ τούτοις περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε καὶ ἀλαλά-
9 ξατε, διότι οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς Κυρίου ἀφ' ὑμῶν. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἀπολεῖται ἡ καρδία τοῦ βασιλέως καὶ ἡ καρδία τῶν ἀρχόντων, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκστήσονται
10 [a] καὶ οἱ προφῆται θαυμάσονται. Καὶ εἶπα, Ὦ δέσποτα Κύριε, ἆρά γε ἀπατῶν ἠπάτησας τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν Ἰερουσαλὴμ, λέγων, Εἰρήνη [b] ἔσται, καὶ ἰδοὺ ἥψατο ἡ μάχαιρα ἕως τῆς
11 ψυχῆς αὐτῶν. Ἐν τῷ καιρῷ [c] ἐκείνῳ ἐροῦσι τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τῇ Ἰερουσαλὴμ, Πνεῦμα πλανήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁδὸς τῆς θυ-
12 γατρὸς τοῦ λαοῦ μου οὐκ εἰς καθαρὸν οὐδ' εἰς ἅγιον. Πνεῦμα πλήρωσεως ἥξει μοι· νῦν δὲ ἐγὼ λαλῶ κρίματά [d] μου πρὸς
13 αὐτούς. Ἰδοὺ ὡς νεφέλη ἀναβήσεται, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα [e] αὐτοῦ, κουφότεροι ἀετῶν οἱ ἵπποι [e] αὐτοῦ· οὐαὶ ἡμῖν,
14 ὅτι ταλαιπωροῦμεν. Ἀπόπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου, Ἰερουσαλὴμ, ἵνα σωθῇς· ἕως πότε [f] ὑπάρχουσιν ἐν σοὶ διαλο-

---

q καὶ ἐν. r Ὅτι—Ἰερουσαλὴμ om. s Περιτμηθήσεσθε. t περιέλεσθε. u ἐν Ἰερουσαλήμ. x καὶ εἴπατε· σ., καὶ εἰσέλθατε. y ὀχυράς. z αἱ om. a καὶ—θαυμάσονται om. b ἔσται ὑμῖν, καὶ ἥψατο. c τούτῳ. d μου om. e αὐτῶν. f ὑπάρξουσιν.

15 γισμοὶ πόνων σου; Διότι φωνὴ [g] ἀγγέλλοντος ἐκ Δὰν ἤξει, καὶ
16 ἀκουσθήσεται πόνος ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ. Ἀναμνήσατε ἔθνη, ἰδοὺ
ἤκασιν· ἀναγγείλατε ἐν Ἱερουσαλὴμ, συστροφαὶ ἔρχονται ἐκ
γῆς μακρόθεν, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα φωνὴν αὐτῶν.
17 Ὡς φυλάσσοντες ἀγρὸν ἐγένοντο ἐπ' αὐτὴν κύκλῳ, ὅτι ἐμοῦ
18 ἠμέλησας, λέγει Κύριος. Αἱ ὁδοί σου καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά σου
ἐποίησαν ταῦτά σοι· αὕτη ἡ κακία σου, ὅτι πικρὰ, ὅτι ἥψατο ἕως
τῆς καρδίας σου.
19 Τὴν κοιλίαν μου, τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, καὶ τὰ αἰσθητήρια τῆς
καρδίας μου μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, σπαράσσεται ἡ καρδία μου,
οὐ σιωπήσομαι, ὅτι φωνὴν σάλπιγγος ἤκουσεν ἡ ψυχή μου,
20 κραυγὴν πολέμου καὶ [h] ταλαιπωρίας συντριμμὸν ἐπικαλεῖται, ὅτι
τεταλαιπώρηκε πᾶσα ἡ γῆ, ἄφνω τεταλαιπώρηκεν [i] ἡ σκηνὴ,
21 διεσπάσθησαν αἱ δέρρεις μου. Ἕως πότε ὄψομαι φεύγοντας
22 ἀκούων φωνὴν σαλπίγγων; Διότι οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ μου
ἐμὲ οὐκ ἔγνωσαν· υἱοὶ ἄφρονές εἰσι καὶ οὐ συνετοὶ, σοφοί εἰσι
23 τοῦ κακοποιῆσαι, τὸ δὲ [k] καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν. Ἐπέ-
βλεψα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ οὐθὲν, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
24 οὐκ ἦν τὰ φῶτα αὐτοῦ. Εἶδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ
25 πάντας τοὺς βουνοὺς ταρασσομένους. Ἐπέβλεψα, καὶ ἰδοὺ
οὐκ ἦν ἄνθρωπος, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπτοεῖτο.
26 Εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁ Κάρμηλος ἔρημος, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐμπε-
πυρισμέναι πυρὶ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ ἀπὸ προσώπου
27 ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ ἠφανίσθησαν. Τάδε λέγει Κύριος, Ἔρημος
28 ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, συντέλειαν δὲ οὐ μὴ ποιήσω. Ἐπὶ τούτοις
πενθείτω ἡ γῆ καὶ συσκοτασάτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν· διότι ἐλά-
λησα, καὶ οὐ μετανοήσω· ὥρμησα, καὶ οὐκ ἀποστρέψω ἀπ'
29 αὐτῆς. Ἀπὸ φωνῆς ἱππέως καὶ ἐντεταμένου τόξου ἀνεχώρησε
πᾶσα [l] ἡ χώρα· εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰ ἄλση
ἐκρύβησαν καὶ [m] ἐπὶ τὰς πέτρας ἀνέβησαν· πᾶσα πόλις ἐγκατε-
30 λείφθη, οὐ [n] κατῴκει ἐν αὐταῖς ἄνθρωπος. Καὶ σὺ τί ποιήσεις
ἐὰν περιβάλῃ κόκκινον, καὶ κοσμήσῃ κόσμῳ χρυσῷ; [o] ἐὰν ἐγ-
χρίσῃ στίβι τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἰς [p] μάταιον ὡραϊσμός σου·

[g] ἀναγγέλλοντος. [h] ταλαιπωρίαν καὶ συντριμμόν. [i] σκηναί.
[k] καλὸν ποιοῦντες οὐκ ἔγνωσαν. [l] ἡ om. [m] εἰς. [n] κατοι-
κήσει. [o] καὶ ἐὰν ἐγχρίσῃ στίμῃ. [p] μάτην ὁ ὡρ.

31 ἀπώσαντό σε οἱ ἐρασταί σου, τὴν ψυχήν σου [q] ζητοῦσιν, ὅτι φωνὴν ὡς ὠδινούσης ἤκουσα τοῦ στεναγμοῦ σου, ὡς πρωτοτοκούσης· φωνὴ θυγατρὸς Σιὼν ἐκλυθήσεται, καὶ παρήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς. [r] Οἴμοι ἐγὼ, ὅτι ἐκλείπει ἡ ψυχή μου ἐπὶ τοῖς ἀνῃρημένοις.

5 Περιδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε καὶ ζητήσατε ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ἐὰν εὕρητε, εἰ ἔστι ποιῶν κρῖμα καὶ ζητῶν πίστιν, καὶ ἵλεως ἔσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος. 2 Ζῇ Κύριος, λέγουσι, διὰ τοῦτο οὐκ [s] ἐν ψεύδεσιν ὀμνύουσι. 3 [t] Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς πίστιν, ἐμαστίγωσας αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐπόνεσαν, συνετέλεσας αὐτοὺς καὶ οὐκ ἠθέλησαν δέξασθαι παιδείαν· [u] ἐστερέωσαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὑπὲρ πέτραν, καὶ 4 οὐκ ἠθέλησαν ἐπιστραφῆναι. Καὶ ἐγὼ εἶπα, Ἴσως πτωχοί εἰσι, [x] διότι οὐκ ἐδυνάσθησαν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν ὁδὸν Κυρίου καὶ 5 κρίσιν Θεοῦ. Πορεύσομαι πρὸς τοὺς ἄδρους καὶ λαλήσω [y] αὐτοῖς, ὅτι αὐτοὶ ἐπέγνωσαν ὁδὸν Κυρίου καὶ κρίσιν Θεοῦ· καὶ 6 ἰδοὺ ὁμοθυμαδὸν συνέτριψαν ζυγὸν, διέρρηξαν δεσμούς. Διὰ τοῦτο ἔπαισεν αὐτοὺς λέων ἐκ [z] τοῦ δρυμοῦ, καὶ λύκος ἔως τῶν οἰκιῶν [a] ὠλόθρευσεν αὐτοὺς, καὶ πάρδαλις ἐγρηγόρησεν ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῶν· πάντες οἱ ἐκπορευόμενοι ἀπ᾽ αὐτῶν [b] θηρευθήσονται, ὅτι ἐπλήθυναν ἀσεβείας αὐτῶν, [c] ἴσχυσαν ἐν ταῖς ἀποστροφαῖς αὐτῶν.

7 Ποίᾳ τούτων ἵλεως γένωμαί σοι; οἱ υἱοί σου ἐγκατέλιπόν με καὶ ὤμνυον ἐν τοῖς οὐκ οὖσι θεοῖς· καὶ ἐχόρτασα αὐτοὺς, καὶ 8 ἐμοιχῶντο καὶ ἐν οἴκοις πορνῶν [d] κατέλυον. Ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, ἕκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχρε- 9 μέτιζον. Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει Κύριος; ἢ ἐν ἔθνει τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου;

10 Ἀνάβητε ἐπὶ τοὺς προμαχῶνας αὐτῆς, καὶ κατασκάψατε, συντέλειαν δὲ [e] μὴ ποιήσητε· ὑπολίπεσθε τὰ ὑποστηρίγματα αὐτῆς, 11 ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν, ὅτι ἀθετῶν ἠθέτησεν εἰς ἐμὲ, [f] λέγει Κύ- 12 ριος, οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ οἶκος Ἰούδα ἐψεύσατο τῷ Κυρίῳ αὐτῶν,

---

[q] ζητήσουσιν. [r] Ὄμμοι. [s] ἐπὶ. [t] Καὶ. [u] ἐστερεώθησαν. [x] διὰ τοῦτο οὐκ ἠδυνήθησαν. [y] πρὸς αὐτοὺς. [z] τοῦ om. [a] ὠλέθρευσεν. [b] θηρεύσονται. [c] καὶ ἴσχυσαν. [d] κατελύοντο. [e] οὐ μὴ ποιήσετε. [f] λέγει Κύριος om.

καὶ εἶπαν, Οὐκ ἔστι ταῦτα· οὐχ ἥξει ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, καὶ μάχαι-
13 ραν καὶ λιμὸν οὐκ ὀψόμεθα. Οἱ προφῆται ἡμῶν ἦσαν εἰς ἄνεμον,
14 καὶ λόγος Κυρίου οὐχ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει
Κύριος παντοκράτωρ, Ἀνθ' ὧν ἐλαλήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἰδοὺ
ἐγὼ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου πῦρ, καὶ τὸν
15 λαὸν τοῦτον ξύλα, καὶ καταφάγεται αὐτούς. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω
ἐφ' ὑμᾶς ἔθνος πόρρωθεν, οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος, ἔθνος
16 οὗ οὐκ [g] ἀκούσει τῆς φωνῆς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, πάντες ἰσχυροὶ,
17 καὶ κατέδονται τὸν θερισμὸν [h] ὑμῶν καὶ τοὺς ἄρτους ὑμῶν, καὶ
κατέδονται τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ κατέ-
δονται τὰ πρόβατα ὑμῶν καὶ τοὺς μόσχους [i] ὑμῶν, καὶ κατέδονται
τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς συκῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαι-
ῶνας ὑμῶν· καὶ ἀλοήσουσι τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ὑμῶν, ἐφ' αἷς
18 ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ' αὐταῖς, ἐν ῥομφαίᾳ. Καὶ ἔσται ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος ὁ Θεός σου, οὐ μὴ ποιήσω ὑμᾶς
εἰς συντέλειαν.
19 Καὶ ἔσται ὅταν εἴπητε, Τίνος ἕνεκεν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς
ἡμῶν ἡμῖν [k] πάντα ταῦτα; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Ἀνθ' ὧν ἐδουλεύ-
σατε [l] θεοῖς ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύσετε ἀλλο-
20 τρίοις ἐν τῇ γῇ οὐχ ὑμῶν. Ἀναγγείλατε ταῦτα εἰς τὸν οἶκον
21 Ἰακὼβ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν τῷ [m] οἴκῳ Ἰούδα. Ἀκούσατε δὴ
ταῦτα, λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος, ὀφθαλμοὶ αὐτοῖς καὶ οὐ βλέ-
22 πουσιν, ὦτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσι. Μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε,
λέγει Κύριος; [n] ἢ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ εὐλαβηθήσεσθε; τὸν
τάξαντα ἄμμον ὅριον τῇ θαλάσσῃ, πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐχ
ὑπερβήσεται αὐτὸ, καὶ ταραχθήσεται καὶ οὐ [o] δυνήσεται, καὶ
23 ἠχήσουσι τὰ κύματα αὐτῆς καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό. Τῷ δὲ
λαῷ τούτῳ ἐγενήθη καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθὴς, καὶ ἐξέκλιναν
24 καὶ ἀπήλθοσαν, καὶ οὐκ [p] εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, Φοβηθῶμεν
δὴ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν τὸν διδόντα ἡμῖν ὑετὸν πρώϊμον καὶ
ὄψιμον κατὰ καιρὸν πληρώσεως προστάγματος θερισμοῦ, καὶ
ἐφύλαξεν ἡμῖν.
25 Αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν [q] ἀπ-

[g] ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ. [h] αὐτῶν. [i] ὑμῶν om. [k] ἅπαντα.
[l] θεοῖς ἑτέροις ἐν γῇ οὐχ ὑμῶν. [m] οἴκῳ om. [n] μὴ. [o] δυνηθήσεται. [p] εἶπαν. [q] ἐξαπέστησαν.

26 ἐστησαν τὰ ἀγαθὰ ἀφ' ὑμῶν. "Οτι εὑρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου
ἀσεβεῖς, [r] καὶ παγίδας ἔστησαν [s] τοῦ διαφθεῖραι ἄνδρας, καὶ
27 συνελαμβάνοσαν. Ὡς παγὶς ἐφεσταμένη πλήρης πετεινῶν, οὕτως
οἱ οἶκοι αὐτῶν πλήρεις δόλου· διὰ τοῦτο ἐμεγαλύνθησαν καὶ
28 ἐπλούτησαν, καὶ παρέβησαν κρίσιν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὀρφανοῦ,
29 καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἐκρίνοσαν. Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέ-
ψομαι, λέγει Κύριος; [t] ἢ ἐν ἔθνει τῷ τυιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει
ἡ ψυχή μου;

30, 31 "Εκστασις καὶ φρικτὰ ἐγενήθη ἐπὶ τῆς γῆς. Οἱ προφῆται
προφητεύουσιν ἄδικα, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν
αὐτῶν, καὶ ὁ [u] λαός μου ἠγάπησεν οὕτως· καὶ τί ποιήσετε εἰς
τὰ μετὰ ταῦτα;

6 Ἐνισχύσατε υἱοὶ Βενιαμὶν ἐκ μέσου τῆς Ἰερουσαλὴμ, καὶ [x] ἐν
Θεκουὲ σημάνατε σάλπιγγι, καὶ ὑπὲρ [y] Βαιθαχαρμὰ ἄρατε σημεῖον, ὅτι κακὰ ἐκκέκυφεν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ συντριβὴ μεγάλη
2, 3 γίνεται, καὶ ἀφαιρεθήσεται τὸ [z] ὕψος, θύγατερ Σιών. Εἰς αὐτὴν
ἥξουσι ποιμένες καὶ τὰ ποίμνια αὐτῶν, καὶ πήξουσιν ἐπ' αὐτὴν
4 σκηνὰς κύκλῳ, καὶ ποιμανοῦσιν ἕκαστος τῇ χειρὶ [a] αὐτοῦ. Παρασκευάσασθε ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ'
αὐτὴν μεσημβρίας· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι κέκλικεν ἡ ἡμέρα, ὅτι ἐκλεί-
5 πουσιν αἱ σκιαὶ τῆς [b] ἡμέρας. Ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ'
αὐτὴν νυκτὶ, καὶ διαφθείρωμεν τὰ θεμέλια αὐτῆς.

6 "Οτι τάδε λέγει Κύριος, "Εκκοψον τὰ ξύλα αὐτῆς, ἔχχεον ἐπὶ
Ἰερουσαλὴμ δύναμιν· ὦ πόλις ψευδὴς, ὅλη καταδυναστεία ἐν
7 αὐτῇ. Ὡς ψύχει λάκκος ὕδωρ, οὕτω ψύχει κακία αὐτῆς· ἀσέβεια
καὶ ταλαιπωρία ἀκουσθήσεται ἐν αὐτῇ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς δια-
8 παντός· πόνῳ καὶ μάστιγι παιδευθήσῃ, Ἰερουσαλὴμ, μὴ ἀποστῇ
ἡ ψυχή μου ἀπὸ σοῦ, μὴ ποιήσω σε ἄβατον γῆν, ἥτις οὐ [c] κατοικισθῇ.

9 "Οτι τάδε λέγει Κύριος, Καλαμᾶσθε, καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον
τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπιστρέψατε ὡς ὁ τρυγῶν ἐπὶ τὸν
10 κάρταλλον αὐτοῦ. Πρὸς τίνα λαλήσω καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ

---

[r] καὶ om. [s] τοῦ om. [t] ἢ ἔθνει τοιούτῳ. [u] λαὸς ἠγάπησαν.
[x] ἐκ. [y] Βηθθαχὰρ. [z] ὕψος σου, θυγάτηρ. [a] αὐτῶν, [b] ἑσπέρας. Ἀνάστητε, καὶ διαβῶμεν ἐν τῇ νυκτὶ. [c] κατοικηθήσεται.

[d] εἰσακούσεται; ἰδοὺ ἀπερίτμητα τὰ ὦτα [e] αὐτῶν, καὶ οὐ δυνήσονται ἀκούειν· ἰδοὺ τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὀνει-
11 δισμὸν, [f] οὐ μὴ βουληθῶσιν αὐτό. Καὶ τὸν θυμόν μου ἔπλησα, καὶ ἐπέσχον, καὶ [g] συνετέλεσα αὐτούς· ἐκχεῶ ἐπὶ νήπια ἔξωθεν, καὶ ἐπὶ συναγωγὴν νεανίσκων ἅμα, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνὴ συλληφθή-
12 σονται, πρεσβύτερος [h] μετὰ πλήρους ἡμερῶν. Καὶ μεταστραφήσονται αἱ οἰκίαι αὐτῶν εἰς ἑτέρους, ἀγροὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐπιτοαυτό· ὅτι ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦν-
13 τας τὴν γῆν ταύτην, λέγει Κύριος. Ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ [i] ἕως μεγάλου πάντες [k] συνετελέσαντο ἄνομα, ἀπὸ ἱερέως καὶ
14 ἕως ψευδοπροφήτου πάντες ἐποίησαν ψευδῆ. Καὶ ἰῶντο [l] σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου ἐξουθενοῦντες καὶ λέγοντες, Εἰρήνη εἰρήνη·
15 καὶ ποῦ ἐστιν εἰρήνη; Κατῃσχύνθησαν, ὅτι ἐξελίποσαν· καὶ οὐδ' ὡς καταισχυνόμενοι [m] κατῃσχύνθησαν, καὶ τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν· διὰ τοῦτο πεσοῦνται ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν, καὶ ἐν
16 καιρῷ [n] ἐπισκοπῆς ἀπολοῦνται, εἶπε Κύριος. Τάδε λέγει Κύριος, Στῆτε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς καὶ ἴδετε καὶ ἐρωτήσατε τρίβους Κυρίου αἰωνίους· καὶ ἴδετε ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθὴ, καὶ [o] βαδίζετε ἐν αὐτῇ, καὶ εὑρήσετε [p] ἁγνισμὸν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· καὶ εἶπαν,
17 Οὐ πορευσόμεθα. [q] Καθέστακα ἐφ' ὑμᾶς σκοπούς· Ἀκούσατε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, καὶ εἶπαν, Οὐκ ἀκουσόμεθα.
18 Διὰ τοῦτο ἤκουσαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια
19 αὐτῶν. Ἄκουε γῆ, [r] ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακὰ, τὸν καρπὸν ἀποστροφῆς αὐτῶν, ὅτι [s] τῶν λόγων μου οὐ προσ-
20 έσχον, καὶ τὸν νόμον μου ἀπώσαντο. Ἱνατί μοι λίβανον ἐκ Σαβὰ φέρετε, καὶ [t] κινάμωμον ἐκ γῆς μακρόθεν; τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰσὶ δεκτὰ, καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἥδυνάν μοι.
21 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἀσθένειαν, καὶ [u] ἀσθενήσουσι πατέρες καὶ υἱοὶ ἅμα, γεί-
22 των καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ ἀπολοῦνται. Τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ βορρᾶ, καὶ [x] ἔθνη ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου

---

[d] ἀκούσεται; [e] ὑμῶν, καὶ οὐ δύνασθε. [f] καὶ οὐ μὴ β. α. ἀκοῦσαι. [g] οὐ συνετέλεσα. [h] καὶ μετὰ. [i] ἕως om. [k] συνετέλεσαν. [l] τὸ σύντριμμα. [m] ᾐσχύνθησαν. [n] ἐπισκοπῆς αὐτῶν. [o] βαδίσατε. [p] ἁγιασμὸν. [q] Κατέστακα. [r] Ἰούδα. [s] τοῖς λόγοις. [t] κιννάμωμον. [u] ἀσθενήσουσιν ἐν αὐτῇ. [x] ἔθνος μέγα ἐξεγερθήσεται.

23 τῆς γῆς, τόξον καὶ ζιβύνην κρατήσουσιν· ἰταμός ἐστι καὶ οὐκ
ἐλεήσει· φωνὴ αὐτοῦ ὡς θάλασσα κυμαίνουσα, ἐφ' ἵπποις καὶ
ἅρμασι παρατάξεται ὡς πῦρ εἰς πόλεμον πρὸς σέ, θύγατερ Σιών.
24 Ἠκούσαμεν τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, παρελύθησαν αἱ χεῖρες ἡμῶν,
25 θλῖψις κατέσχεν ἡμᾶς, ὠδῖνες ὡς τικτούσης. Μὴ ἐκπορεύεσθε
εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς μὴ βαδίζετε, ὅτι ῥομφαία τῶν
ἐχθρῶν παροικεῖ κυκλόθεν.
26 Θύγατερ λαοῦ μου, περίζωσαι σάκκον, [y] κατάπασσε ἐν σποδῷ,
πένθος ἀγαπητοῦ ποίησαι σεαυτῇ κοπετὸν οἰκτρὸν, ὅτι ἐξαίφνης
27 ἥξει ταλαιπωρία ἐφ' ὑμᾶς. Δοκιμαστὴν δέδωκά σε ἐν λαοῖς
δεδοκιμασμένοις, καὶ γνώσῃ με ἐν τῷ δοκιμάσαι με τὴν ὁδὸν
28 αὐτῶν, πάντες ἀνήκοοι πορευόμενοι σκολιῶς· χαλκὸς καὶ σίδηρος
29 [z] πάντες διεφθαρμένοι εἰσίν. [a] Ἐξέλιπε φυσητὴρ ἀπὸ πυρὸς,
ἐξέλιπε μόλιβος· εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ, πονηρία
30 αὐτῶν οὐκ ἐτάκη. Ἀργύριον ἀποδεδοκιμασμένον καλέσατε αὐ-
τοὺς, ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς Κύριος.

7 Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶσα [b] Ἰουδαία. Τάδε λέγει Κύριος
ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Διορθώσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύ-
4 ματα ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Μὴ πεποί-
θατε ἐφ' ἑαυτοῖς ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅτι τὸ παράπαν οὐκ
ὠφελήσουσιν ὑμᾶς, λέγοντες, Ναὸς Κυρίου, ναὸς Κυρίου ἐστίν.
5 Ὅτι ἐὰν διορθοῦντες διορθώσητε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν [c] καὶ τὰ ἐπιτη-
δεύματα ὑμῶν, καὶ ποιοῦντες ποιήσητε [d] κρίσιν ἀναμέσον ἀνδρὸς
6 καὶ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ προσήλυτον καὶ ὀρφανὸν
καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύσητε, καὶ αἷμα ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν
τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων μὴ [e] πορεύησθε εἰς
7 κακὸν ὑμῖν, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐν γῇ ᾗ ἔδωκα
τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐξ αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος.
8 Εἰ δὲ ὑμεῖς πεποίθατε ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν ὅθεν οὐκ ὠφελη-
9 θήσεσθε, καὶ φονεύετε καὶ μοιχᾶσθε καὶ κλέπτετε καὶ ὀμνύετε
ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ θυμιᾶτε τῇ Βάαλ, καὶ [f] ἐπορεύεσθε ὀπίσω θεῶν
10 ἀλλοτρίων ὧν οὐκ οἴδατε, τοῦ κακῶς εἶναι ὑμῖν, καὶ [g] ἤλθετε
καὶ ἔστητε ἐνώπιον [h] ἐμοῦ ἐν τῷ οἴκῳ οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά

[y] κατάπασαι σποδὸν. [z] καὶ πάντες. [a] Ἐξέλειπεν φυσητὴρ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξέλειπεν. [b] ἡ Ἰουδαία. [c] καὶ—ὑμῶν om. [d] κρίμα. [e] πορεύσησθε. [f] πορεύεσθε. [g] ἤλθατε. [h] μου.

μου ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ εἴπατε, Ἀπεσχήμεθα τοῦ μὴ ποιεῖν πάντα
11 τὰ βδελύγματα ταῦτα. Μὴ σπήλαιον λῃστῶν ὁ οἶκός μου, οὗ
ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτῷ ἐκεῖ ἐνώπιον ὑμῶν; καὶ,
12 ἰδοὺ, ἐγὼ ἑώρακα, λέγει Κύριος, [i] ὅτι πορεύθητε εἰς τὸν τόπον
μου τὸν ἐν [k] Σηλὼ, οὗ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ ἔμ-
προσθεν, καὶ ἴδετε ἃ ἐποίησα αὐτῷ ἀπὸ προσώπου κακίας λαοῦ
13 μου Ἰσραήλ. Καὶ νῦν ἀνθ᾽ ὧν ἐποιήσατε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα,
καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου, καὶ ἐκάλεσα ὑμᾶς
14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθητε, τοίνυν καὶ γὼ ποιήσω [l] τῷ οἴκῳ ᾧ ἐπικέκλη-
ται τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐφ᾽ ᾧ ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ᾽ αὐτῷ,
καὶ τῷ τόπῳ ᾧ [m] ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καθὼς
15 ἐποίησα τῇ Σηλώ. Καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς ἀπὸ προσώπου μου,
καθὼς ἀπέρριψα τοὺς ἀδελφοὺς [n] ὑμῶν, πᾶν τὸ σπέρμα Ἐφραΐμ.
16 Καὶ σὺ μὴ προσεύχου [o] περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξιοῦ
τοῦ ἐλεηθῆναι αὐτοὺς, [p] καὶ μὴ εὔχου, καὶ μὴ προσέλθῃς μοι
περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι.
17 [x] Ἢ οὐχ ὁρᾷς τί αὐτοὶ ποιοῦσιν [q] ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ
18 ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλήμ; Οἱ υἱοὶ αὐτῶν συλλέγουσι ξύλα,
καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν καίουσι πῦρ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν τρί-
βουσι σταῖς, τοῦ ποιῆσαι [r] καυῶνας τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
19 [s] ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με. Μὴ
ἐμὲ αὐτοὶ παροργίζουσι, λέγει Κύριος; οὐχὶ ἑαυτοὺς, ὅπως κατ-
20 αισχυνθῇ τὰ πρόσωπα αὐτῶν; Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος,
Ἰδοὺ ὀργὴ καὶ θυμός μου [t] χεῖται ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ
τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη καὶ ἐπὶ πᾶν ξύλον τοῦ ἀγροῦ
αὐτῶν καὶ ἐπὶ [u] τὰ γεννήματα τῆς γῆς, καὶ καυθήσεται καὶ οὐ
[x] σβεσθήσεται.
21 Τάδε λέγει Κύριος, Τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ
22 τῶν θυσιῶν ὑμῶν, καὶ φάγετε κρέα. [y] [a]Ὅτι οὐκ ἐλάλησα πρὸς
τοὺς πατέρας ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἀνή-
γαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, περὶ ὁλοκαυτωμάτων καὶ [z] θυσίας.
23 Ἀλλ᾽ ἢ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐνετειλάμην αὐτοῖς, λέγων, Ἀκούσατε

---

[i] ὅτι om. [k] Σηλὼμ. [l] τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ. [m] ἐλάλησα.
[n] ἡμῶν. [o] ὑπὲρ. [p] καὶ—αὐτῶν om. [q] ἐν ταῖς—καὶ om.
[r] Χαυῶνας. [s] σπεῖσαι. [t] ἐκχεῖται. [u] πάντα τὰ γ. αὐτῆς.
[x] σβεσθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων. [y] Καὶ οὐκ. [z] θυσιῶν.

τῆς φωνῆς μου, καὶ ἔσομαι [a] ὑμῖν εἰς Θεὸν, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ πορεύεσθε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς μου, αἷς ἂν ἐντεί-
24 λωμαι ὑμῖν, ὅπως ἂν εὖ ᾖ ὑμῖν. Καὶ οὐκ [b] ἤκουσάν μου, καὶ οὐ προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, ἀλλ' ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς [c] ἐνθυμήμασι τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς, καὶ ἐγενήθησαν εἰς τὰ ὄπισθεν,
25 καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθοσαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξαπέ-
στειλα πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας
26 ἡμέρας καὶ ὄρθρου, [d] καὶ ἀπέστειλα καὶ οὐκ εἰσήκουσάν μου καὶ οὐ προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον
27 αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς τοῦτον τὸν
28 λόγον, τοῦτο τὸ ἔθνος ὃ οὐκ ἤκουσε τῆς φωνῆς Κυρίου οὐδὲ ἐδέξατο παιδείαν, ἐξέλιπεν ἡ πίστις ἐκ στόματος αὐτῶν.
29 Κεῖρε τὴν κεφαλήν σου, καὶ ἀπόρριπτε, καὶ ἀνάλαβε ἐπὶ χει-
λέων θρῆνον, ὅτι ἀπεδοκίμασε Κύριος καὶ ἀπώσατο τὴν γενεὰν
30 τὴν ποιοῦσαν ταῦτα. Ὅτι ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα [e] τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει Κύριος· ἔταξαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν
τῷ οἴκῳ οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτὸν, τοῦ μιᾶναι
31 αὐτόν. Καὶ ᾠκοδόμησαν τὸν βωμὸν τοῦ Ταφὲθ, ὅς ἐστιν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς
θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, ὃ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, [f] καὶ οὐ διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου.
32 Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦ-
σιν ἔτι, Βωμὸς τοῦ Ταφὲθ καὶ φάραγξ υἱοῦ Ἐννὸμ, ἀλλ' Ἡ φάραγξ τῶν ἀνῃρημένων· καὶ θάψουσιν [g] ἐν τῷ Ταφὲθ διὰ τὸ
33 μὴ ὑπάρχειν τόπον. Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς [h] βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς,
34 καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν. Καὶ καταλύσω [i] ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἐκ διόδων Ἰερουσαλὴμ φωνὴν εὐφραινομένων καὶ φωνὴν χαιρόντων, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται πᾶσα ἡ γῆ.

8 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει Κύριος, ἐξοίσουσι τὰ ὀστᾶ τῶν βασιλέων Ἰούδα καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ τὰ ὀστᾶ

---

[a] ὑμῶν. [b] εἰσήκουσάν. [c] ἐπιθυμήμασιν. [d] καὶ om. [e] τὰ πονηρὰ ἐνώπιον. [f] οὐδὲ. [g] ἐν τῷ τάφῳ Τ. [h] κατάβρωμα πᾶσιν τοῖς. [i] ἐκ πόλεως.

τῶν ἱερέων καὶ τὰ ὀστᾶ [k]προφητῶν καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν κατοι-
2 κούντων [l]ἐν Ἰερουσαλὴμ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν, καὶ ψύξουσιν
αὐτὰ πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ πρὸς πάντας τοὺς
ἀστέρας καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ἠγάπη-
σαν καὶ οἷς ἐδούλευσαν καὶ ὧν ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν καὶ
ὧν ἀντείχοντο καὶ οἷς προσεκύνησαν αὐτοῖς· οὐ κοπήσονται καὶ
οὐ ταφήσονται, καὶ ἔσονται εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς
3 γῆς, ὅτι [m]εἵλοντο τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωὴν, καὶ πᾶσι τοῖς κατα-
λοίποις τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης, ἐν παντὶ
τόπῳ [n]οὗ ἐὰν ἐξώσω αὐτοὺς ἐκεῖ.
4 Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ
5 ἀποστρέφων οὐκ [o]ἀναστρέφει; Διατί ἀπέστρεψεν ὁ λαός [p]μου
οὗτος ἀποστροφὴν ἀναιδῆ, καὶ κατεκρατήθησαν [q]ἐν τῇ προαι-
6 ρέσει αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠθέλησαν [r]τοῦ ἐπιστρέψαι; Ἐνωτίσασθε
δὴ καὶ ἀκούσατε· οὐχ [s]οὕτω λαλήσουσιν, Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος
[t]ὁ μετανοῶν ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, λέγων, Τί ἐποίησα; [u]δι-
ἔλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ὡς ἵππος κάθιδρος ἐν
7 χρεμετισμῷ αὐτοῦ. Καὶ ἡ ἀσίδα ἐν τῷ οὐρανῷ ἔγνω τὸν καιρὸν
αὐτῆς· τρυγὼν καὶ χελιδὼν ἀγροῦ, στρουθία ἐφύλαξαν καιροὺς
[x]εἰσόδων ἑαυτῶν, ὁ δὲ λαός μου [y]οὗτος οὐκ ἔγνω τὰ κρίματα
8 Κυρίου. Πῶς ἐρεῖτε, Ὅτι σοφοί ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ νόμος Κυρίου
μεθ' ἡμῶν ἐστιν; εἰς μάτην ἐγενήθη σχοῖνος ψευδὴς γραμμα-
9 τεῦσιν. Ἠισχύνθησαν σοφοὶ καὶ ἐπτοήθησαν καὶ ἑάλωσαν, ὅτι
τὸν [z]νόμον Κυρίου ἀπεδοκίμασαν· σοφία τίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς;
10 Διὰ τοῦτο δώσω τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἑτέροις καὶ τοὺς ἀγροὺς
αὐτῶν τοῖς κληρονόμοις, καὶ συνάξουσι τὰ γεννήματα αὐτῶν,
λέγει Κύριος.
13 Οὐκ ἔστι σταφυλὴ ἐν ταῖς ἀμπέλοις, καὶ οὐκ ἔστι σῦκα ἐν
14 ταῖς συκαῖς, καὶ τὰ φύλλα κατερρύηκεν. Ἐπὶ τί ἡμεῖς καθή-
μεθα; συνάχθητε καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς,
καὶ ἀπορριφῶμεν [a]ἐκεῖ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέρριψεν ἡμᾶς καὶ ἐπότισεν
15 ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ. Συνήχθημεν

---

[k] τῶν προφητῶν αὐτῶν. [l] ἐν om. [m] εἵλαντο τὸν θάνατον μᾶλλον ἢ. [n] ᾧ ἐὰν. [o] ἐπιστρέψει; [p] μου om. [q] ἐν om. [r] τοῦ om. [s] οὕτως λαλοῦσιν. [t] ὁ om. [u] διέλειπεν ὁ τρέχων ἐκ. [x] εἰσόδου αὐτῶν. [y] οὗτος om. [z] λόγον. [a] ἐκεῖ om.

εἰς εἰρήνην καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ, εἰς καιρὸν ἰάσεως καὶ ἰδοὺ
16 σπουδή. Ἐκ Δὰν [b] ἀκουσόμεθα φωνὴν ὀξύτητος ἵππων αὐτοῦ· ἀπὸ φωνῆς χρεμετισμοῦ ἱππασίας ἵππων αὐτοῦ ἐσείσθη [c] πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἥξει καὶ καταφάγεται τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,
17 πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω [d] εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας οἷς οὐκ ἔστιν [e] ἐπᾴσαι, καὶ
18 δήξονται ὑμᾶς ἀνίατα μετ' ὀδύνης καρδίας ὑμῶν ἀπορουμένης.
19 Ἰδοὺ φωνὴ κραυγῆς θυγατρὸς λαοῦ μου ἀπὸ γῆς μακρόθεν· μὴ Κύριος οὐκ ἔστιν ἐν Σιών; ἢ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διότι παρώργισάν με ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν καὶ ἐν ματαίοις ἀλλο-
20 τρίοις. Διῆλθε θέρος, παρῆλθεν ἀμητὸς, καὶ ἡμεῖς οὐ διεσώ-
21 θημεν. Ἐπὶ συντρίμματι θυγατρὸς λαοῦ μου ἐσκοτώθην, [f] ἐν
22 ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὠδῖνες ὡς τικτούσης. [g] Καὶ μὴ ῥητίνη οὐκ ἔστιν ἐν Γαλαὰδ, ἢ ἰατρὸς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διατί οὐκ ἀνέβη ἴασις θυγατρὸς λαοῦ μου;

9 Τίς δώσει κεφαλῇ μου ὕδωρ καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων; καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτὸς,
2 [h] τοὺς τετραυματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου. Τίς δώῃ μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ σταθμὸν ἔσχατον, καὶ καταλείψω τὸν λαόν μου καὶ ἀπελεύσομαι ἀπ' αὐτῶν; ὅτι πάντες μοιχῶνται, σύνοδος ἀθε-
3 τούντων, καὶ ἐνέτειναν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ὡς τόξον· ψεῦδος καὶ οὐ πίστις ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακὰ ἐξ-
4 ἠλθοσαν καὶ ἐμὲ οὐκ ἔγνωσαν, [i] φησὶ Κύριος. Ἕκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίον [k] αὐτοῦ φυλάξασθε, καὶ ἐπ' ἀδελφοῖς [l] αὐτῶν μὴ πεποίθατε, ὅτι πᾶς ἀδελφὸς πτέρνῃ πτερνιεῖ, καὶ πᾶς φίλος
5 δολίως πορεύσεται. Ἕκαστος κατὰ τοῦ φίλου [m] αὐτοῦ καταπαίξεται, ἀλήθειαν οὐ μὴ [n] λαλήσωσι· μεμάθηκεν ἡ γλῶσσα αὐτῶν λαλεῖν ψευδῆ, ἠδίκησαν καὶ οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι.
6 Τόκος ἐπὶ τόκῳ, καὶ δόλος ἐπὶ δόλῳ· οὐκ ἤθελον εἰδέναι με,
7 φησὶ Κύριος. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ πυρώσω αὐτοὺς καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς, ὅτι ποιήσω ἀπὸ προσώπου πονηρίας
8 θυγατρὸς λαοῦ μου. Βολὶς τιτρώσκουσα ἡ [o] γλῶσσα αὐτῶν,

---

[b] ἀκούσομαι. [c] ἀπ' αὐτοῦ πᾶσα. [d] ἐφ' ὑμᾶς. [e] ἐπιλαλῆσαι.
[f] ἐν om. [g] Καὶ om. [h] καὶ. [i] φησὶ Κύριος om. et v. 6.
[k] αὐτοῦ ἐξήλθοσαν. [l] ἑαυτῶν. [m] ἑαυτοῦ. [n] λαλήσουσιν.
[o] καρδία.

δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλησίον αὐτοῦ λαλεῖ
εἰρηνικὰ, καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἔχθραν.
9 Μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει Κύριος; ἢ ἐν λαῷ
10 τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου; Ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπε-
τὸν καὶ ἐπὶ τὰς τρίβους τῆς ἐρήμου θρῆνον, ὅτι ἐξέλιπον παρὰ
τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους· οὐκ ἤκουσαν φωνὴν ὑπάρξεως ἀπὸ πε-
11 τεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἕως [p] κτηνῶν, ἐξέστησαν, ᾤχοντο. Καὶ
δώσω τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς μετοικίαν καὶ εἰς [q] κατοικητήριον δρα-
κόντων, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμὸν θήσομαι παρὰ τὸ
μὴ κατοικεῖσθαι.
12 Τίς [r] ὁ ἄνθρωπος ὁ συνετὸς, καὶ [s] συνέτω τοῦτο; καὶ ᾧ λόγος
στόματος Κυρίου πρὸς αὐτὸν, ἀναγγειλάτω [t] ὑμῖν ἕνεκεν τίνος
ἀπώλετο ἡ γῆ, ἀνήφθη ὡς ἔρημος παρὰ τὸ μὴ διοδεύεσθαι
13 [u] αὐτήν; Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Διὰ τὸ ἐγκαταλιπεῖν αὐτοὺς
τὸν νόμον μου, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν
14 τῆς φωνῆς μου, ἀλλ' ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν [x] ἀρεστῶν τῆς
καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς καὶ ὀπίσω τῶν εἰδώλων ἃ ἐδίδαξαν
15 αὐτοὺς οἱ πατέρες αὐτῶν. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς
Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ [y] ψωμιῶ αὐτοὺς ἀνάγκας, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς
16 ὕδωρ χολῆς, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς οὐκ
ἐγίνωσκον αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ ἐπαποστελῶ ἐπ' αὐ-
τοὺς τὴν μάχαιραν ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐν αὐτῇ.
17 Τάδε λέγει Κύριος, Καλέσατε τὰς θρηνούσας, καὶ [z] ἐλθέτω-
18 σαν· καὶ πρὸς τὰς σοφὰς ἀποστείλατε, καὶ φθεγξάσθωσαν, καὶ
λαβέτωσαν ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον, καὶ καταγαγέτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ
19 ὑμῶν δάκρυα καὶ τὰ βλέφαρα ὑμῶν ῥείτω ὕδωρ, ὅτι φωνὴ
οἰκτροῦ ἠκούσθη ἐν Σιών· πῶς ἐταλαιπωρήσαμεν, κατῃσχύν-
θημεν σφόδρα, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὴν γῆν καὶ ἀπερρίψαμεν τὰ
20 σκηνώματα ἡμῶν; Ἀκούσατε δὴ γυναῖκες λόγον [a] Θεοῦ, καὶ
δεξάσθω τὰ ὦτα ὑμῶν λόγους στόματος αὐτοῦ, καὶ διδάξατε τὰς
θυγατέρας ὑμῶν [b] οἶκτον, καὶ γυνὴ τὴν πλησίον [c] αὐτῆς θρῆνον.
21 Ὅτι ἀνέβη θάνατος [d] διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν

---

[p] τῶν κτηνῶν. [q] κατοικητήρια. [r] ὁ bis om. [s] συνιεῖται τοῦτο; καὶ ὁ. [t] ἡμῖν. [u] αὐτήν om. [x] ἐραστῶν. [y] ψωμίζω ὑμᾶς αὐτούς. [z] ἐλθάτωσαν. [a] Κυρίου. [b] οἰκτρὸν. [c] ἑαυτῆς. [d] εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ἦλθεν διὰ τῶν θυρίδων.

γῆν ὑμῶν τοῦ ἐκτρῖψαι· νήπια ἔξωθεν καὶ νεανίσκους ἀπὸ τῶν
22 πλατειῶν. Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς παράδειγμα
ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τῆς γῆς ὑμῶν, [e] ὡς χόρτος ὀπίσω
θερίζοντος, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων.
23 Τάδε λέγει Κύριος, Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ,
καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυ-
24 χάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυ-
χάσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος
ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν
τούτοις τὸ θέλημά μου, λέγει Κύριος.
25 Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ πάν-
26 τας [f] περιτετμημένους ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐπ' Αἴγυπτον καὶ [g] ἐπὶ
Ἰδουμαίαν καὶ ἐπὶ Ἐδὼμ καὶ ἐπὶ [h] υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ [i] υἱοὺς
Μωὰβ καὶ ἐπὶ [k] πάντα περικειρόμενον τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη [l] ἀπερίτμητα
σαρκὶ, καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ [m] ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν.
10 Ἀκούσατε [n] τὸν λόγον Κυρίου ὃν [o] ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος
2 Ἰσραήλ. Τάδε λέγει Κύριος, Κατὰ τὰς [p] ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν μὴ
μανθάνετε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε, ὅτι
3 φοβοῦνται αὐτὰ τοῖς προσώποις αὐτῶν. Ὅτι τὰ νόμιμα τῶν
ἐθνῶν μάταια· ξύλον ἐστὶν ἐκ τοῦ δρυμοῦ ἐκκεκομμένον, ἔργον
4 τέκτονος καὶ χώνευμα, ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισμένα
5 [q] ἐν σφύραις, καὶ ἥλοις ἐστερέωσαν αὐτά· [r] θήσουσιν αὐτὰ, καὶ
οὐ κινηθήσονται· ἀργύριον τορευτόν ἐστιν, οὐ πορεύσονται, ἀρ-
9 γύριον προσβλητόν ἐστιν. Ἀπὸ Θαρσὶς ἥξει χρυσίον Μωφὰζ,
καὶ χεὶρ χρυσοχόων, ἔργα τεχνιτῶν πάντα, ὑάκινθον καὶ πορ-
5 φύραν ἐνδύσουσιν αὐτά. Αἰρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται· μὴ φοβηθῆτε αὐτὰ, ὅτι οὐ μὴ κακοποιήσωσι, καὶ ἀγαθὸν

---

[e] καὶ ὡς. [f] περιτετετμημένους. [g] ἐπὶ τὴν Ἰ. [h] πάντας τοὺς υἱοὺς. [i] τοὺς υἱοὺς. [k] πᾶν. [l] ἀπεριτέτμητα. [m] ἀπερίτμητος. [n] τὸν om. [o] ἐλάλησεν Κύριος. [p] ὁδοὺς ἐθνῶν μὴ πορεύεσθε. [q] ἐστὶν ἐν. [r] καὶ οὐ κινηθήσονται, αἰρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται· μὴ φοβηθῆτε αὐτὰ, ὅτι οὐ κακοποιήσουσιν, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. Ἀργύριον τορευτόν ἐστιν, οὐ πορεύσονται ἀργύριον προσβλητὸν ἀπὸ Θαρσὶς, ἥξει χρυσίον Μωφὰζ, καὶ χεῖρες χρυσοχόων, ἔργα τεχνιτῶν πάντα· ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐνδύσουσιν αὐτὰ.

11 οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς. Οὕτως ἐρεῖτε αὐτοῖς, Θεοὶ οἳ τὸν οὐρανὸν
καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπολέσθωσαν [s]ἐκ τῆς γῆς καὶ ὑπο-
12 κάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ τούτου. Κύριος ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ
ἰσχύϊ αὐτοῦ, ὁ ἀνορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ
13 καὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανὸν, καὶ πλῆθος ὕδατος
ἐν οὐρανῷ, καὶ ἀνήγαγε νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς
14 εἰς ὑετὸν ἐποίησε, καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. Ἐμω-
ράνθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατῃσχύνθη πᾶς χρυσοχόος
ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτοῦ, ὅτι ψευδῆ ἐχώνευσεν, οὐκ ἔστι πνεῦμα
15 ἐν αὐτοῖς. Μάταιά ἐστιν ἔργα ἐμπεπαιγμένα, ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς
16 αὐτῶν ἀπολοῦνται. Οὐκ ἔστι τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακὼβ, ὅτι ὁ
πλάσας τὰ πάντα αὐτὸς κληρονομία αὐτοῦ, Κύριος ὄνομα [t]αὐτῷ.
17 Συνήγαγεν ἔξωθεν τὴν ὑπόστασίν σου [u]κατοικοῦσαν ἐν ἐκ-
18 λεκτοῖς. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ σκελίζω τοὺς κατοι-
κοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει, ὅπως εὑρεθῇ ἡ πληγή σου.
19 Οὐαὶ ἐπὶ συντρίμματί σου, ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου· κἀγὼ εἶπα,
20 Ὄντως τοῦτο τὸ τραῦμά [x]σου, καὶ κατέλαβέ [y]σε. Ἡ σκηνή σου
ἐταλαιπώρησεν, ὤλετο, καὶ πᾶσαι αἱ δέρρεις σου διεσπάσθησαν·
οἱ υἱοί μου καὶ τὰ πρόβατά μου οὐκ εἰσὶν, οὐκ ἔστιν ἔτι τόπος
21 τῆς σκηνῆς μου, τόπος τῶν δέρρεών μου. Ὅτι οἱ [z]ποιμένες
ἠφρονεύσαντο, καὶ τὸν Κύριον οὐκ [a]ἐζήτησαν· διὰ τοῦτο οὐκ
22 ἐνόησε πᾶσα ἡ νομὴ, καὶ διεσκορπίσθησαν. Φωνὴ ἀκοῆς ἰδοὺ
ἔρχεται καὶ σεισμὸς μέγας ἐκ γῆς βορρᾶ, τοῦ τάξαι τὰς πόλεις
Ἰούδα εἰς ἀφανισμὸν καὶ κοίτην στρουθῶν.
23 Οἶδα, Κύριε, ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνὴρ
24 πορεύσεται καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ. Παίδευσον ἡμᾶς,
Κύριε, πλὴν ἐν κρίσει καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς
25 ποιήσῃς. Ἔκχεον [b]τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ [c]εἰδότα σε,
καὶ ἐπὶ γενεὰς αἳ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο, ὅτι κατέ-
φαγον τὸν Ἰακὼβ καὶ ἐξανήλωσαν [d]αὐτὸν, καὶ τὴν νομὴν αὐτοῦ
ἠρήμωσαν.

11 Ὁ ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕ-
2 ΜΙΑΝ, ΛΕΓΩΝ, Ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης,

---

[s] ἀπὸ. [t] αὐτοῦ. [u] ἡ κατοικοῦσα. [x] οὐ. [y] με. [z] ποιμένες μου. [a] ἐξεζήτησαν. [b] τὴν ὀργήν. [c] ἰδόντα. [d] τὸν Ἰσραὴλ.

καὶ λαλήσεις πρὸς ἄνδρας Ἰούδα καὶ [e]πρὸς τοὺς κατοικοῦντας
3 ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς
Ἰσραὴλ, Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἀκούσεται τῶν λό-
4 γων τῆς διαθήκης ταύτης, [f]ἧς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ καμίνου τῆς
σιδηρᾶς, λέγων, Ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσατε πάντα
ὅσα [g]ἐὰν ἐντείλωμαι ὑμῖν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν καὶ ἐγὼ
5 ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεὸν, ὅπως στήσω τὸν ὅρκον μου ὃν ὤμοσα
τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
μέλι, [h]καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη· καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα, Γένοιτο,
6 Κύριε. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τού-
τους ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλὴμ, λέγων, Ἀκού-
σατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης καὶ ποιήσατε αὐτούς,
8, 9 καὶ οὐκ ἐποίησαν. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Εὑρέθη σύνδεσμος
ἐν [i]ἀνδράσιν Ἰούδα καὶ ἐν τοῖς κατοικοῦσιν [k]ἐν Ἰερουσαλὴμ,
10 ἐπεστράφησαν ἐπὶ τὰς ἀδικίας τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν πρότε-
ρον, οἳ οὐκ [l]ἠθέλησαν εἰσακοῦσαι τῶν λόγων μου, καὶ ἰδοὺ
αὐτοὶ [m]πορεύονται ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς,
καὶ διεσκέδασεν οἶκος Ἰσραὴλ καὶ οἶκος Ἰούδα τὴν διαθήκην
μου ἣν διεθέμην πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν.
11 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν
τοῦτον κακὰ ἐξ ὧν οὐ δυνήσονται ἐξελθεῖν ἐξ αὐτῶν· καὶ κε-
12 κράξονται πρὸς μὲ καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν· καὶ πορεύσονται
πόλεις Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ καὶ κεκράξονται
πρὸς τοὺς [n]θεοὺς οἷς αὐτοὶ θυμιῶσιν αὐτοῖς, [o]οἳ μὴ σώσουσιν
13 αὐτοὺς ἐν [p]τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν. Ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν
πόλεών σου ἦσαν θεοί σου, Ἰούδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν ἐξόδων τῆς
14 Ἰερουσαλὴμ [q]ἐτάξατε βωμοὺς θυμιᾶν τῇ Βάαλ. Καὶ σὺ μὴ
προσεύχου [r]περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξίου περὶ αὐτῶν ἐν
δεήσει καὶ προσευχῇ, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι ἐν τῷ καιρῷ [s]ἐν ᾧ
15 ἐπικαλοῦνταί με, ἐν καιρῷ κακώσεως αὐτῶν. Τί ἡ ἠγαπημένη
ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησε βδέλυγμα; μὴ εὐχαὶ καὶ κρέα ἅγια
16 ἀφελοῦσιν ἀπὸ σοῦ τὰς κακίας σου, ἢ τούτοις διαφεύξῃ; Ἐλαίαν

---

[e] πρὸς et ἐν om. [f] ἣν. [g] ἐὰν om. [h] ὡς ἡ. [i] πόλεσιν.
[k] ἐν om. [l] ἤθελον ἀκοῦσαι. [m] βαδίζουσιν. [n] θεοὺς αὐτῶν.
[o] οἳ om. [p] τῷ om. [q] ἔταξαν β. τοῦ θ. [r] ὑπὲρ. [s] ἐν om.

ὡραίαν εὔσκιον τῷ εἴδει ἐκάλεσε Κύριος τὸ ὄνομά σου, εἰς φωνὴν περιτομῆς αὐτῆς· ἀνήφθη πῦρ [t] ἐπ᾽ αὐτὴν, μεγάλη ἡ θλῖψις ἐπὶ
17 σὲ, [u] ἠχρειώθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς, καὶ Κύριος ὁ καταφυτεύσας σε ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακὰ ἀντὶ τῆς κακίας οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα, ὅτι ἐποίησαν [x] ἑαυτοῖς τοῦ παροργίσαι με ἐν τῷ θυμιᾶν αὐτοὺς τῇ Βάαλ.

18 Κύριε, γνώρισόν μοι, καὶ γνώσομαι· τότε εἶδον τὰ ἐπιτηδεύ-
19 ματα αὐτῶν, ἐγὼ [y] δὲ ὡς ἀρνίον ἄκακον ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι οὐκ ἔγνων· ἐπ᾽ ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν πονηρὸν, [z] λέγοντες, Δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν [a] ἄρτον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ γῆς ζώντων, καὶ [b] τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῇ
20 [c] οὐκέτι. Κύριε κρίνων δίκαια, δοκιμάζων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐξ αὐτῶν, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκά-
21 λυψα τὸ δικαίωμά μου. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [d] Κύριος ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Ἀναθὼθ τοὺς ζητοῦντας τὴν ψυχήν μου, τοὺς λέγοντας, Οὐ μὴ [e] προφητεύσεις ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, εἰ δὲ μὴ, ἀπο-
22 θάνῃ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ᾽ αὐτούς· οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ [f] ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν
23 καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ, καὶ ἐγκατάλειμμα οὐκ ἔσται αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀναθὼθ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

12 Δίκαιος εἶ, Κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ· πλὴν κρίματα λαλήσω πρὸς σέ· τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐοδοῦται, εὐθήνησαν
2 πάντες οἱ ἀθετοῦντες [g] ἀθετήματα; Ἐφύτευσας αὐτοὺς καὶ [h] ἐρριζώθησαν· ἐτεκνοποιήσαντο καὶ ἐποίησαν καρπόν· ἐγγὺς εἶ σὺ
3 τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ πόρρω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν. Καὶ σὺ, Κύριε, γινώσκεις με, [i] δεδοκίμακας τὴν καρδίαν μου ἐναντίον
4 σου· ἅγνισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς αὐτῶν. Ἕως πότε πενθήσει ἡ γῆ καὶ πᾶς [k] ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ ξηρανθήσεται ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων [l] ἐν αὐτῇ; ἠφανίσθησαν κτήνη καὶ πετεινὰ, [m] ὅτι εἶπαν, Οὐκ ὄψεται ὁ Θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν.

---

[t] ἐν αὐτῇ. [u] ἠχρεώθησαν. [x] αὐτοῖς. [y] δὲ om. [z] κατὰ σοῦ λέγοντες. [a] ἄρτον τράχηλον. [b] τὸ om. [c] ἔτι. [d] Κύριος ὁ Θεὸς. [e] προφητεύσῃς. [f] πεσοῦνται. [g] ἀθετήσει; [h] ἐρρίζωσαν· ἐτεκνοποίησαν. [i] ἐδοκίμασας. [k] ὁ et τοῦ ἀγροῦ om. [l] αὐτῶν; ἠφάνισας. [m] καὶ.

5 Σοῦ οἱ πόδες τρέχουσι, καὶ [n] ἐκλύουσί σε· πῶς παρασκευάσῃ
ἐφ' ἵπποις, καὶ ἐν γῇ εἰρήνης σου πέποιθας; πῶς ποιήσεις ἐν
6 φρυάγματι τοῦ Ἰορδάνου; [o]Οτι [o] καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ οἶκος
τοῦ πατρός σου, [p] καὶ οὗτοι ἠθέτησάν σε, καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν, ἐκ
τῶν ὀπίσω σου ἐπισυνήχθησαν, μὴ πιστεύσῃς ἐν αὐτοῖς, ὅτι
λαλήσουσι [q] πρὸς σὲ καλά.

7 Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου,
ἔδωκα τὴν ἠγαπημένην ψυχήν μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς.
8 Ἐγενήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ, ἔδωκεν ἐπ'
9 ἐμὲ τὴν φωνὴν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἐμίσησα αὐτήν. Μὴ σπήλαιον
[r] ὑαίνης ἡ κληρονομία μου ἐμοί, [s] ἢ σπήλαιον κύκλῳ αὐτῆς;
βαδίσατε, [t] συναγάγετε πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ [u] ἐλθέ-
10 τωσαν τοῦ φαγεῖν αὐτήν. Ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμ-
πελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, [x] ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν
11 ἐπιθυμητήν μου εἰς ἔρημον ἄβατον, [y] ἐτέθη εἰς ἀφανισμὸν ἀπω-
λείας· δι' ἐμὲ ἀφανισμῷ ἠφανίσθη πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι οὐκ ἔστιν
12 ἀνὴρ τιθέμενος ἐν καρδίᾳ. Ἐπὶ πᾶσαν διεκβολὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ
[z] ἦλθον ταλαιπωροῦντες, ὅτι μάχαιρα τοῦ Κυρίου [a] καταφάγεται
ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς [b] ἕως ἄκρου τῆς γῆς· οὐκ ἔστιν εἰρήνη πάσῃ
13 σαρκί. [c] Σπείρατε πυροὺς, καὶ ἀκάνθας [d] θερίζετε· οἱ κλῆροι
αὐτῶν οὐκ ὠφελήσουσιν [e] αὐτούς· αἰσχύνθητε ἀπὸ καυχήσεως
14 ὑμῶν, ἀπὸ ὀνειδισμοῦ ἔναντι Κυρίου, ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ
πάντων τῶν γειτόνων τῶν [f] πονηρῶν, τῶν ἁπτομένων τῆς κληρο-
νομίας μου ἧς ἐμέρισα τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσπῶ
αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ τὸν Ἰούδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου
15 αὐτῶν. Καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν [g] με αὐτοὺς ἐπιστρέψω
καὶ ἐλεήσω αὐτοὺς, καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς, ἕκαστον εἰς τὴν κλη-
16 ρονομίαν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Καὶ ἔσται
ἐὰν [h] μαθόντες μάθωσι τὴν ὁδὸν [i] τοῦ λαοῦ μου, τοῦ ὀμνύειν
τῷ ὀνόματί μου, Ζῇ Κύριος, καθὼς ἐδίδαξαν τὸν λαόν μου

---

[n] ἐκλύσουσίν σε. [o] καὶ om. [p] καὶ οὗτοι om. [q] ἐπὶ σὲ.
[r] λῃστῶν. [s] ἢ—αὐτῆς om. [t] καὶ συναγάγατε. [u] ἐλθάτωσαν
τοῦ καταφαγεῖν. [x] ἔδωκαν μερίδα μου ἐπιθυμητὴν. [y] ἐγενήθη.
[z] ἦλθοσαν. [a] κατέφαγεν. [b] καὶ ἕως. [c] Ἔσπείρατε. [d] θερί-
σατε. [e] ἑαυτούς· αἰσχύνθητε αἰσχύνην. [f] σκληρῶν. [g] με om.
[h] μανθάνοντες. [i] τοῦ λαοῦ om.

ὀμνύειν τῇ Βάαλ, καὶ [k] οἰκοδομηθήσεται ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου,
17 ἐὰν δὲ μὴ ἐπιστρέψωσι, [l] καὶ ἐξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει
καὶ ἀπωλείᾳ.

13 Τάδε λέγει Κύριος, Βάδισον καὶ κτῆσαι σεαυτῷ περίζωμα
λινοῦν καὶ περίθου περὶ τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐ διε-
2 λεύσεται. Καὶ ἐκτησάμην τὸ περίζωμα κατὰ τὸν λόγον Κυρίου,
3 καὶ περιέθηκα περὶ τὴν ὀσφύν μου. Καὶ [m] ἐγενήθη λόγος Κυ-
4 ρίου πρὸς μὲ, λέγων, Λάβε τὸ περίζωμα τὸ περὶ τὴν ὀσφύν σου,
καὶ ἀνάστηθι καὶ βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ κατάκρυψον
5 αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας. Καὶ ἐπορεύθην καὶ
ἔκρυψα αὐτὸ ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετείλατό μοι Κύριος.
6 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἀνά-
στηθι, [n] βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην καὶ λάβε ἐκεῖθεν τὸ περί-
7 ζωμα ὃ ἐνετειλάμην σοι τοῦ κατακρύψαι ἐκεῖ. Καὶ ἐπορεύθην
ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ ὤρυξα καὶ ἔλαβον τὸ περίζωμα
ἐκ τοῦ τόπου οὗ κατώρυξα αὐτὸ ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ διεφθαρμένον
8 ἦν, ὃ οὐ μὴ χρησθῇ εἰς οὐθέν. Καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς
9 μὲ, λέγων, Τάδε λέγει Κύριος, Οὕτω φθερῶ τὴν ὕβριν Ἰούδα
10 καὶ τὴν ὕβριν Ἰερουσαλὴμ, τὴν πολλὴν ταύτην ὕβριν, τοὺς μὴ
βουλομένους ὑπακούειν τῶν λόγων μου, καὶ πορευθέντας ὀπίσω
θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς·
καὶ ἔσονται ὥσπερ τὸ περίζωμα τοῦτο, ὃ [o] οὐ χρησθήσεται εἰς
11 οὐθέν. [q]Ὅτι καθάπερ κολλᾶται τὸ περίζωμα περὶ τὴν ὀσφὺν
τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς ἐμαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ
Ἰσραὴλ καὶ πάντα [p] οἶκον Ἰούδα, τοῦ γενέσθαι μοι εἰς λαὸν
ὀνομαστὸν καὶ εἰς καύχημα καὶ εἰς δόξαν, καὶ οὐκ [q] εἰσήκου-
σάν μου.

12 Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, Πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται
οἴνου· καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σὲ, Μὴ γνόντες οὐ γνωσόμεθα
13 ὅτι πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται οἴνου; Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε
λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ πληρῶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύ-
την καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς καθημένους υἱοὺς [r] τοῦ Δαυὶδ
ἐπὶ [r] τοῦ [s] θρόνου αὐτῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς προφήτας καὶ

---

[k] οἰκοδομηθήσονται. [l] καὶ om. [m] ἐγένετο. [n] καὶ βάδισον.
[o] οὐ μὴ χρ. [p] τὸν οἶκον. [q] ἤκουσάν. [r] τοῦ om. [s] θρόνους.

τὸν Ἰούδαν καὶ πάντας τοὺς [t] κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσαλὴμ με-
14 θύσματι, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἄνδρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καὶ τοὺς πατέρας αὐτῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ· οὐκ
ἐπιποθήσω, λέγει Κύριος, καὶ οὐ φείσομαι καὶ οὐκ οἰκτειρήσω
ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν.
15 Ἀκούσατε καὶ ἐνωτίσασθε, καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι Κύριος
16 ἐλάλησε. Δότε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν δόξαν πρὸ τοῦ συσκο-
τάσαι, καὶ πρὸ τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ' ὄρη σκοτεινά·
καὶ ἀναμενεῖτε εἰς φῶς, καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου καὶ τεθήσονται
17 εἰς σκότος. Ἐὰν [u] δὲ μὴ ἀκούσητε, κεκρυμμένως κλαύσεται
ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀπὸ προσώπου ὕβρεως, καὶ κατάξουσιν οἱ ὀφθαλ-
18 μοὶ ὑμῶν δάκρυα, ὅτι συνετρίβη τὸ ποίμνιον Κυρίου. Εἴπατε
τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς δυναστεύουσι, Ταπεινώθητε [x] καὶ καθίσατε,
ὅτι καθῃρέθη ἀπὸ [y] κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος δόξης [z] ὑμῶν.
19 Πόλεις αἱ πρὸς νότον συνεκλείσθησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων·
20 [a] ἀποικίσθη Ἰούδας, συνετέλεσαν ἀποικίαν τελείαν. Ἀνάλαβε
[b] ὀφθαλμούς σου, [c] Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἴδε τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ
βορρᾶ· ποῦ ἐστι τὸ ποίμνιον ὃ ἐδόθη σοι, πρόβατα δόξης σου;
21 Τί ἐρεῖς ὅταν ἐπισκέπτωνταί σε; καὶ σὺ ἐδίδαξας αὐτοὺς ἐπὶ σὲ
[d] μαθήματα εἰς ἀρχήν· οὐκ ὠδῖνες καθέξουσί σε [e] καθὼς γυναῖκα
τίκτουσαν;
22 Καὶ ἐὰν εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, [f] Διατί ἀπήντησέ μοι ταῦτα;
διὰ τὸ πλῆθος τῆς [g] ἀδικίας σου ἀνεκαλύφθη τὰ ὀπίσθιά σου,
23 παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρνας σου. Εἰ ἀλλάξεται Αἰθίοψ
τὸ δέρμα [h] αὐτοῦ, καὶ πάρδαλις τὰ ποικίλματα αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς
24 [i] δυνήσεσθε εὐποιῆσαι μεμαθηκότες τὰ κακά. Καὶ [k] διέσπειρα
25 αὐτοὺς ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμου εἰς [l] ἔρημον. Οὗτος
ὁ κλῆρός σου καὶ μερὶς τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς ἐμοὶ, λέγει Κύριος·
26 ὡς ἐπελάθου [m] μου, καὶ ἤλπισας ἐπὶ ψεύδεσι, κἀγὼ ἀποκαλύψω
τὰ [n] ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ὀφθήσεται ἡ ἀτιμία
27 σου καὶ [o] ἡ μοιχεία σου καὶ χρεμετισμός σου καὶ ἡ ἀπαλλο-

---

[t] *καθημένους.* [u] δὲ om. [x] *καὶ καθίσατε* om. [y] *τῆς κεφαλῆς.* [z] ὑμῶν om. [a] *ἀπῳκίσθη* Ι., *συνετέλεσεν.* [b] *τοὺς ὀφθαλμούς.* [c] Ἰσραὴλ. [d] *μαθητὰς.* [e] *οὐχ ὡς.* [f] Τί. [g] *κακίας.* [h] αὐτοῦ om. [i] *δυνήσετε.* [k] *διέφθειρα.* [l] *ἔρημον τόπον.* [m] *νόμου μου.* [n] *ὀπίσθιά σου κατὰ πρόσωπόν σου.* [o] *αἱ μοιχεῖαί σου, καὶ ὁ χρ.*

τρίωσις τῆς πορνείας σου· ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς
ἑώρακα τὰ βδελύγματά σου· οὐαί σοι, Ἰερουσαλὴμ, ὅτι οὐκ
ἐκαθαρίσθης ὀπίσω μου ἕως τίνος ἔτι.

14 [p] ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ
2 ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΒΡΟΧΙΑΣ. Ἐπένθησεν ἡ Ἰουδαία, καὶ αἱ πύλαι
αὐτῆς ἐκενώθησαν, καὶ ἐσκοτώθησαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ κραυγὴ
3 τῆς Ἰερουσαλὴμ ἀνέβη, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἀπέστειλαν τοὺς
νεωτέρους [q] αὐτῶν ἐφ' ὕδωρ· ἦλθοσαν ἐπὶ τὰ φρέατα, καὶ οὐχ
4 [r] εὗροσαν ὕδωρ, [s] καὶ ἀπέστρεψαν τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν κενά. Καὶ
τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπεν, ὅτι οὐκ ἦν ὑετός· ᾐσχύνθησαν [t] οἱ
5 γεωργοὶ, ἐπεκάλυψαν [u] τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. Καὶ ἔλαφοι ἐν
6 ἀγρῷ [x] ἔτεκον, καὶ ἐγκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη. Ὄνοι ἄγριοι
ἔστησαν ἐπὶ νάπας καὶ εἵλκυσαν ἄνεμον, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν, ὅτι οὐκ ἦν [y] χόρτος.

7 Αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· Κύριε, ποίησον ἡμῖν
ἕνεκέν σου, ὅτι πολλαὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐναντίον σου, ὅτι σοι
8 ἡμάρτομεν. Ὑπομονὴ Ἰσραὴλ, Κύριε, καὶ σώζεις ἐν καιρῷ
κακῶν· ἱνατί ἐγενήθης ὡσεὶ πάροικος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὡς
9 αὐτόχθων ἐκκλίνων εἰς κατάλυμα; Μὴ ἔσῃ ὥσπερ ἄνθρωπος
ὑπνῶν, ἢ ὡς ἀνὴρ οὐ δυνάμενος σώζειν; καὶ σὺ ἐν ἡμῖν εἶ,
Κύριε, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς, μὴ ἐπιλάθῃ
ἡμῶν.

10 Οὕτως λέγει Κύριος τῷ λαῷ τούτῳ, Ἠγάπησαν κινεῖν πόδας
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐφείσαντο, καὶ ὁ Θεὸς οὐκ [z] εὐώδωσεν ἐν αὐτοῖς,
11 νῦν μνησθήσεται [a] τῆς ἀδικίας αὐτῶν. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς
12 με, Μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς ἀγαθὰ, ὅτι ἐὰν
[b] νηστεύσωσιν, οὐκ εἰσακούσομαι τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ἐὰν
προσενέγκωσιν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, οὐκ εὐδοκήσω ἐν αὐ-
τοῖς, ὅτι ἐν [c] μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ ἐγὼ συντελέσω
αὐτούς.

13 Καὶ εἶπα, Ὁ ὢν [d] Κύριε, ἰδοὺ οἱ προφῆται αὐτῶν προφη-

---

[p] Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΑΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΑΡΑ ΚΥ-
ΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΒΡΟΧΙΑΣ. [q] αὐτῆς. [r] εὗρον. [s] καὶ om.
[t] οἱ om. [u] τὴν κεφαλὴν. [x] ἐτέκοσαν. [y] χόρτος ἀπὸ λαοῦ ἀδι-
κίας. [z] ηὐδόκησεν. [a] τῶν ἀδικιῶν. [b] νηστεύσουσιν. [c] μα-
χαίρῃ. [d] δέσποτα Κύριε.

τεύουσι, καὶ λέγουσιν, Οὐκ ὄψεσθε μάχαιραν, οὐδὲ λιμὸς ἔσται
ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην δώσω ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ
14 τόπῳ τούτῳ. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μέ, Ψευδῆ οἱ προφῆται
προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς καὶ
οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ὅτι ὁράσεις ψευδεῖς καὶ μαντείας καὶ οἰωνίσματα καὶ προαιρέσεις
15 καρδίας αὐτῶν αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν. Διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος περὶ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων [e] ἐπὶ τῷ
ὀνόματί μου ψευδῆ, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, [f] οἳ λέγουσι,
Μάχαιρα καὶ λιμὸς οὐκ ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, Ἐν θανάτῳ
νοσερῷ ἀποθανοῦνται, καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται οἱ προ-
16 φῆται καὶ ὁ λαὸς οἷς αὐτοὶ προφητεύουσιν αὐτοῖς, καὶ ἔσονται
ἐρριμμένοι ἐν ταῖς [g] ὁδοῖς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου [h] μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ θάπτων αὐτούς, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν, καὶ ἐκχεῶ
ἐπ᾽ αὐτοὺς τὰ κακὰ αὐτῶν.

17 Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦτον, Καταγάγετε ἐπ᾽
ὀφθαλμοὺς ὑμῶν δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μὴ διαλιπέτωσαν, ὅτι συντρίμματι συνετρίβη [i] θυγάτηρ λαοῦ μου, καὶ πληγὴ
18 ὀδυνηρὰ σφόδρα. Ἐὰν ἐξέλθω εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδοὺ τραυματίαι [k] μαχαίρας, καὶ ἐὰν εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ
πόνος λιμοῦ, ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐπορεύθησαν [l] εἰς γῆν ἣν
19 οὐκ ᾔδεισαν. Μὴ ἀποδοκιμάζων ἀπεδοκίμασας τὸν Ἰούδαν,
καὶ ἀπὸ Σιὼν ἀπέστη ἡ ψυχή σου; ἱνατί ἔπαισας ἡμᾶς, καὶ οὐκ
ἔστιν ἡμῖν ἴασις; ὑπεμείναμεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ εἰς
20 καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ ταραχή. Ἔγνωμεν, Κύριε, ἁμαρτήματα
21 ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. Κόπασον διὰ τὸ ὄνομά σου, μὴ ἀπολέσῃς θρόνον δόξης σου· μνή-
22 σθητι, μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου [m] τὴν μεθ᾽ ἡμῶν. Μὴ
ἔστιν ἐν εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; καὶ εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει
πλησμονὴν αὐτοῦ, οὐχὶ σὺ εἶ αὐτός; καὶ ὑπομενοῦμέν σε, [n] Κύριε,
ὅτι σὺ ἐποίησας πάντα ταῦτα.

15 Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Ἐὰν στῇ Μωσῆς καὶ [o] Σαμουὴλ

---

[e] ἐπὶ om. [f] οἱ λέγοντες. [g] διόδοις. [h] μαχαίρης. [i] ἡ θυγάτηρ. [k] ῥομφαίας. [l] ὁδὸν. [m] τὴν om. [n] Κύριε om. [o] Ἀαρὼν.

πρὸ προσώπου μου, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχή μου πρὸς αὐτούς· ἐξαπό-
2 στειλον τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ [p] ἐξελθέτωσαν. Καὶ ἔσται ἐὰν εἴ-
πωσι πρὸς σὲ, Ποῦ ἐξελευσόμεθα; καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε
λέγει [q] Κύριος, Ὅσοι εἰς θάνατον, εἰς θάνατον· καὶ ὅσοι εἰς μάχαι-
ραν, εἰς μάχαιραν· καὶ ὅσοι εἰς λιμὸν, εἰς λιμόν· καὶ ὅσοι εἰς αἰ-
3 χμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν. Καὶ ἐκδικήσω ἐπ᾽ αὐτοὺς τέσσαρα
εἴδη, λέγει Κύριος, τὴν μάχαιραν εἰς σφαγὴν, καὶ τοὺς κύνας εἰς
διασπασμὸν, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
4 εἰς βρῶσιν [r] καὶ διαφθοράν. Καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς ἀνάγκας
πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς διὰ Μανασσῆ υἱὸν [s] Ἐζεκίου
βασιλέως Ἰούδα, περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν Ἰερουσαλήμ.
5 Τίς φείσεται ἐπὶ σοὶ, Ἰερουσαλήμ; καὶ τίς δειλιάσει ἐπὶ σοί; ἢ
6 τίς ἀνακάμψει εἰς εἰρήνην σοι; Σὺ ἀπεστράφης με, λέγει Κύ-
ριος· [t] ὀπίσω πορεύσῃ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά [u] μου καὶ δια-
7 φθερῶ σε καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς· [x] καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν
διασπορᾷ, ἐν πύλαις λαοῦ μου ἠτεκνώθησαν, ἀπώλεσαν τὸν λαόν
8 μου διὰ τὰς κακίας αὐτῶν, ἐπληθύνθησαν [y] αἱ χῆραι αὐτῶν ὑπὲρ
τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· ἐπήγαγον ἐπὶ μητέρα νεανίσκους τα-
λαιπωρίαν ἐν μεσημβρίᾳ, ἐπέρριψα ἐπ᾽ αὐτὴν ἐξαίφνης τρόμον
9 καὶ σπουδήν. Ἐκενώθη ἡ τίκτουσα ἑπτὰ, ἀπεκάκησεν ἡ ψυχὴ
αὐτῆς, ἐπέδυ ὁ ἥλιος αὐτῇ ἔτι μεσούσης τῆς ἡμέρας, κατῃσχύνθη
καὶ ὠνειδίσθη· τοὺς καταλοίπους αὐτῶν εἰς μάχαιραν δώσω
ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν.
10 [z] Οἴμοι ἐγὼ, μῆτερ, ὡς τινά με ἔτεκες ἄνδρα δικαζόμενον καὶ
διακρινόμενον [a] πάσῃ τῇ γῇ· οὔτε ὠφέλησα, οὔτε ὠφέλησέ με
11 οὐδείς· ἡ ἰσχύς μου ἐξέλιπεν ἐν τοῖς καταρωμένοις με. Γένοιτο
δέσποτα κατευθυνόντων αὐτῶν· εἰ μὴ παρέστην σοι ἐν καιρῷ
τῶν κακῶν αὐτῶν καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, εἰς ἀγαθὰ πρὸς
12 τὸν ἐχθρόν. Εἰ γνωσθήσεται σίδηρος; καὶ περιβόλαιον χαλ-
13 κοῦν ἡ ἰσχύς σου. Καὶ τοὺς θησαυρούς σου εἰς προνομὴν δώσω
ἀντάλλαγμα διὰ πάσας τὰς [b] ἁμαρτίας σου καὶ ἐν πᾶσι τοῖς
14 ὁρίοις σου. Καὶ [c] καταδουλώσω σε κύκλῳ τοῖς ἐχθροῖς σου, ἐν

---

[p] ἐξελθάτωσαν. [q] Κύριος ὁ Θεός. [r] καὶ εἰς δ. [s] Ἐζεκία βασιλέα. [t] ὀπίσω μου. [u] μου ἐπὶ σὲ. [x] καὶ διαφθερῶ ἐν διαφθορᾷ. [y] αἱ om. [z] Ὄμμοι. [a] πάσῃ om. [b] κακίας. [c] καταδουλώσουσιν.

τῇ γῇ ᾗ οὐκ ᾔδεις· ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, ἐφ' ὑμᾶς καυθήσεται.

15 Κύριε, μνήσθητί μου καὶ ἐπίσκεψαί με, καὶ ἀθῴωσόν με ἀπὸ τῶν καταδιωκόντων με, μὴ εἰς μακροθυμίαν· γνῶθι ὡς ἔλαβον
16 περὶ σοῦ ὀνειδισμὸν ὑπὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου, συντέλεσον αὐτούς, καὶ ἔσται ὁ λόγος σου ἐμοὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καρδίας μου, ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' ἐμοί,
17 Κύριε παντοκράτωρ. Οὐκ ἐκάθισα ἐν συνεδρίῳ αὐτῶν παιζόντων, ἀλλὰ εὐλαβούμην ἀπὸ προσώπου χειρός σου· καταμόνας
18 ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας ἐνεπλήσθην. Ἱνατί οἱ λυποῦντές με κατισχύουσί μου; ἡ πληγή μου στερεὰ, πόθεν [d] ἰαθήσομαι; γινομένη ἐγενήθη μοι ὡς ὕδωρ ψευδὲς, οὐκ ἔχον πίστιν.

19 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἐὰν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἀποκαταστήσω σε καὶ πρὸ προσώπου μου στήσῃ· καὶ ἐὰν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ [e] ἀναξίου, ὡς [f] τὸ στόμα μου ἔσῃ· καὶ ἀναστρέψουσιν
20 αὐτοὶ πρὸς σὲ, καὶ σὺ οὐκ ἀναστρέψεις πρὸς αὐτούς. Καὶ δώσω σε τῷ λαῷ τούτῳ ὡς τεῖχος ὀχυρὸν, χαλκοῦν· καὶ πολεμήσουσι [g] πρὸς σὲ, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σὲ, διότι μετὰ σοῦ εἰμι τοῦ
21 σώζειν σε καὶ [h] τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε ἐκ χειρὸς πονηρῶν, καὶ λυτρώσομαί σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν.

16 Καὶ σὺ μὴ λάβῃς γυναῖκα, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ οὐ γεννηθήσεταί σοι υἱὸς οὐδὲ θυγάτηρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.
3 Ὅτι τάδε λέγει Κύριος περὶ τῶν υἱῶν καὶ [i] περὶ τῶν θυγατέρων τῶν γεννωμένων ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ περὶ τῶν μητέρων αὐτῶν τῶν τετοκυιῶν αὐτοὺς καὶ περὶ τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν γεγεν-
4 νηκότων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται, οὐ κοπήσονται [k] καὶ οὐ ταφήσονται· εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται· καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς [l] ἔσονται καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ· ἐν [m] μαχαίρᾳ πεσοῦνται καὶ ἐν
5 λιμῷ συντελεσθήσονται. Τάδε λέγει Κύριος, Μὴ εἰσέλθῃς εἰς θίασον αὐτῶν, καὶ μὴ πορευθῇς τοῦ κόψασθαι, καὶ [n] μὴ πενθήσῃς αὐτούς, ὅτι [o] ἀφέστακα τὴν εἰρήνην μου ἀπὸ τοῦ λαοῦ τούτου.
6 Οὐ μὴ κόψονται αὐτοὺς οὐδὲ ἐντομίδας οὐ μὴ ποιήσουσι, [p] καὶ

---

[d] ἰάσομαι; [e] ἀξίου. [f] τὸ om. [g] πρὸς om. [h] τοῦ om.
[i] περὶ om. [k] οὐδὲ. [l] ἔσονται om. [m] μαχαίρῃ. [n] μὴ om.
[o] ἀφέστηκα. [p] οὐδὲ ξυρήσονται.

7 οὐ ξυρηθήσονται, καὶ οὐ μὴ κλασθῇ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν εἰς
παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι· οὐ ποτιοῦσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς
8 παράκλησιν ἐπὶ [q] πατρὶ καὶ μητρὶ αὐτοῦ. Εἰς οἰκίαν πότου οὐκ
εἰσελεύσῃ σὺ [r] συγκαθίσαι μετ' αὐτῶν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν.
9 Διότι τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ καταλύω ἐκ
τοῦ τόπου τούτου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν [s] καὶ ἐν ταῖς
ἡμέραις ὑμῶν φωνὴν χαρᾶς καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν
νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης.
10 Καὶ ἔσται ὅταν ἀναγγείλῃς τῷ λαῷ [t] τούτῳ ἅπαντα τὰ ῥήματα
ταῦτα, καὶ εἴπωσι πρὸς σὲ, Διατί ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς
πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; τίς ἡ ἀδικία ἡμῶν; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία
11 ἡμῶν ἣν ἡμάρτομεν [u] ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν; Καὶ ἐρεῖς
πρὸς αὐτοὺς, Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με οἱ πατέρες [x] ὑμῶν, λέγει
Κύριος, καὶ ᾠχοντο ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων καὶ ἐδούλευσαν
αὐτοῖς [y] καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐμὲ ἐγκατέλιπον καὶ τὸν
12 νόμον μου οὐκ ἐφυλάξαντο, καὶ ὑμεῖς ἐπονηρεύσασθε ὑπὲρ τοὺς
πατέρας ὑμῶν· καὶ ἰδοὺ ὑμεῖς πορεύεσθε ἕκαστος ὀπίσω τῶν
[z] ἀρεστῶν τῆς καρδίας ὑμῶν τῆς πονηρᾶς τοῦ μὴ ὑπακούειν μου.
13 Καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ
ᾔδειτε ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ δουλεύσετε [a] ἐκεῖ θεοῖς
ἑτέροις οἳ οὐ δώσουσιν ὑμῖν ἔλεος.
14 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦ-
σιν ἔτι, Ζῇ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς
15 Αἰγύπτου, ἀλλὰ, Ζῇ Κύριος ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ
γῆς βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὗ ἐξώσθησαν ἐκεῖ, καὶ
ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν
αὐτῶν.
16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἁλιεῖς τοὺς πολλοὺς, λέγει Κύ-
ριος, καὶ ἁλιεύσουσιν αὐτούς· καὶ μετὰ ταῦτα [b] ἀποστέλλω τοὺς
πολλοὺς θηρευτὰς, καὶ θηρεύσουσιν αὐτοὺς ἐπάνω παντὸς ὄρους
καὶ ἐπάνω παντὸς [c] βουνοῦ καὶ ἐκ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν.
17 Ὅτι οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ οὐκ

---

[q] πατρὶ αὐτοῦ ἢ ἐπὶ μητρὶ. [r] τοῦ καθίσαι. [s] καὶ om.
[t] τούτῳ om. [u] ἐναντίον. [x] αὐτῶν. [y] καὶ π. αὐτοῖς om.
[z] ἐραστῶν. [a] ἐκεῖ om. [b] ἀποστελῶ τοὺς σοφοὺς. [c] βουνοῦ
ὑψηλοῦ.

18 ἐκρύβη τὰ ἀδικήματα αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου. Καὶ ἀνταποδώσω διπλᾶς τὰς [d] κακίας αὐτῶν καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἐφ' αἷς ἐβεβήλωσαν τὴν γῆν μου ἐν τοῖς θνησιμαίοις τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ἐν αἷς ἐπλημμέ-
19 λησαν τὴν κληρονομίαν μου. Κύριε, [e] σὺ ἰσχύς μου καὶ βοήθειά μου καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέραις κακῶν· πρὸς σὲ ἔθνη ἥξουσιν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, καὶ ἐροῦσιν, Ὡς ψευδῆ ἐκτήσαντο οἱ
20 πατέρες ἡμῶν εἴδωλα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὠφέλημα, εἰ
21 ποιήσει ἑαυτῷ ἄνθρωπος θεούς, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὴν χεῖρά μου καὶ γνωριῶ αὐτοῖς τὴν δύναμίν μου, καὶ γνώσονται ὅτι ὄνομά μοι Κύριος.

17 Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον, καὶ στηρίσει σάρκα βραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀπὸ Κυρίου
6 ἀποστῇ ἡ καρδία αὐτοῦ. Καὶ ἔσται ὡς ἡ ἀγριομυρίκη ἡ ἐν τῇ ἐρήμῳ, [f] οὐκ ὄψεται ὅταν ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ, καὶ κατασκηνώσει ἐν ἁλίμοις καὶ [g] ἐν ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἁλμυρᾷ ἥτις οὐ κατοικεῖται.
7 Καὶ εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ὃς πέποιθεν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, καὶ
8 ἔσται Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ [h] ῥίζαν αὐτοῦ· οὐ φοβηθήσεται ὅταν ἔλθῃ καῦμα, καὶ ἔσται [i] ἐπ' αὐτῷ στελέχη ἁλσώδη, ἐν ἐνιαυτῷ ἀβροχίας οὐ φοβηθήσεται, καὶ οὐ διαλείψει ποιῶν καρπόν.
9 Βαθεία ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρωπός ἐστι, καὶ τίς
10 γνώσεται αὐτόν; Ἐγὼ Κύριος ἐτάζων καρδίας καὶ δοκιμάζων νεφροὺς, τοῦ δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ κατὰ
11 τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. Ἐφώνησε πέρδιξ, συνήγαγεν ἃ οὐκ ἔτεκε, ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως, ἐν ἡμίσει ἡμερῶν αὐτοῦ ἐγκαταλείψουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ ἔσται ἄφρων.
12, 13 Θρόνος δόξης [k] ὑψωμένος, ἁγίασμα ἡμῶν, ὑπομονὴ Ἰσραήλ· Κύριε, πάντες οἱ [l] καταλιπόντες σε καταισχυνθήτωσαν, ἀφεστηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς

---

[d] ἀδικίας. [e] σὺ om. [f] ἡ οὐκ. [g] ἐν τῇ ἐ. [h] ῥίζας αὐτοῦ· καὶ οὐ. [i] ἐν. [k] ὑψούμενος, τόπος ἁγ. [l] καταλείποντές.

14 τὸν Κύριον. Ἴασαί με, Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι· σῶσόν με, καὶ σωθήσομαι, [m] ὅτι καύχημά μου σὺ εἶ.
15 Ἰδοὺ αὐτοὶ λέγουσι πρὸς μὲ, Ποῦ ἐστιν ὁ λόγος Κυρίου;
16 [n] ἐλθέτω. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατακολουθῶν ὀπίσω σου, καὶ ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα· σὺ [o] ἐπίστῃ· τὰ ἐκπο-
17 ρευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου πρὸ προσώπου [p] σού ἐστι. Μὴ
[q] γενηθῇς μοι εἰς ἀλλοτρίωσιν, φειδόμενός μου ἐν ἡμέρᾳ πο-
18 νηρᾷ. Καταισχυνθήτωσαν οἱ διώκοντές με, καὶ μὴ [r] καταισχυνθείην ἐγώ· πτοηθείησαν αὐτοὶ, καὶ μὴ [s] πτοηθείην ἐγώ· ἐπάγαγε ἐπ᾽ αὐτοὺς [t] ἡμέραν πονηρὰν, δισσὸν σύντριμμα σύντριψον αὐτούς.
19 Τάδε λέγει Κύριος, Βάδισον καὶ στῆθι ἐν [u] ταῖς πύλαις υἱῶν λαοῦ σου, ἐν αἷς εἰσπορεύονται ἐν αὐταῖς βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἐν αἷς ἐκπορεύονται ἐν αὐταῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πύλαις Ἰε-
20 ρουσαλὴμ, καὶ ἐρεῖς [x] αὐτοῖς, Ἀκούσατε [y] τὸν λόγον Κυρίου, βασιλεῖς Ἰούδα καὶ πᾶσα [z] Ἰουδαία καὶ πᾶσα Ἰερουσαλὴμ οἱ
21 εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις. Τάδε λέγει Κύριος, Φυλάσσεσθε τὰς [a] ψυχὰς ὑμῶν, καὶ μὴ αἴρετε βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ μὴ ἐκπορεύεσθε ταῖς πύλαις Ἰε-
22 ρουσαλὴμ, καὶ μὴ ἐκφέρετε βαστάγματα ἐξ [b] οἰκιῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· ἁγιάσατε τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, καθὼς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν.
23 Καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν, τοῦ μὴ [c] ἀκοῦσαί
24 μου [d] καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν. Καὶ ἔσται, ἐὰν [e] εἰσακούσητέ μου, λέγει Κύριος, τοῦ μὴ εἰσφέρειν βαστάγματα διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἁγιά-
25 ζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων τοῦ μὴ ποιεῖν πᾶν ἔργον, καὶ εἰσελεύσονται διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ᾽ ἅρμασι καὶ ἵπποις αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, ἄνδρες

---

[m] ὅτι et σὺ om. [n] ἐλθάτω. [o] ἐπίστασαι. [p] μου. [q] γεννηθῇς. [r] πτοηθείην. [s] πτοηθείην om. [t] λιμὸν. [u] ταῖς om. [x] πρὸς αὐτούς. [y] τὸν om. [z] Ἰουδαία καὶ πᾶσα om. [a] φυλακὰς. [b] οἴκων. [c] εἰσακοῦσαί. [d] καὶ τοῦ—παιδείαν om. [e] ἀκούσητε.

Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες [f] ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ [g] κατοικισθή-
26 σεται ἡ πόλις αὕτη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἥξουσιν ἐκ τῶν πόλεων
Ἰούδα καὶ κυκλόθεν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐκ γῆς Βενιαμὶν καὶ ἐκ
[h] γῆς πεδινῆς καὶ ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἐκ τῆς πρὸς νότον φέροντες
ὁλοκαυτώματα καὶ [i] θυσίας καὶ θυμιάματα καὶ μάννα καὶ λίβανον,
27 φέροντες αἴνεσιν εἰς οἶκον Κυρίου. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ [k] ἀκού-
σητέ μου τοῦ ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ αἴρειν
βαστάγματα καὶ [l] μὴ εἰσπορεύεσθαι ταῖς πύλαις Ἰερουσαλὴμ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν ταῖς πύλαις
αὐτῆς, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐ σβεσθή-
σεται.

18 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων,
2 Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἐκεῖ ἀκούσῃ
3 τοὺς λόγους μου. Καὶ κατέβην εἰς τὸν οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ
4 ἰδοὺ αὐτὸς ἐποίει ἔργον ἐπὶ τῶν λίθων, καὶ ἔπεσε τὸ ἀγγεῖον ὃ
αὐτὸς ἐποίει ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ πάλιν [m] αὐτὸς ἐποίησεν
αὐτὸ ἀγγεῖον ἕτερον, καθὼς ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ [n] ποιῆσαι.
5, 6 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων, Εἰ καθὼς ὁ κεραμεὺς
οὗτος οὐ δυνήσομαι τοῦ ποιῆσαι ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ; ἰδοὺ ὡς ὁ
7 πηλὸς τοῦ κεραμέως ὑμεῖς ἐστε ἐν [o] χερσί μου. Πέρας λαλήσω
ἐπὶ ἔθνος ἢ ἐπὶ [p] βασιλείαν, τοῦ ἐξᾶραι αὐτοὺς καὶ τοῦ ἀπολ-
8 λύειν, καὶ [q] ἐπιστραφῇ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἀπὸ πάντων τῶν κακῶν
[r] αὐτῶν, καὶ μετανοήσω [s] περὶ τῶν κακῶν ὧν ἐλογισάμην τοῦ
9 ποιῆσαι αὐτοῖς. Καὶ πέρας λαλήσω ἐπὶ [t] ἔθνος καὶ βασιλείαν,
10 τοῦ ἀνοικοδομεῖσθαι καὶ τοῦ καταφυτεύεσθαι, καὶ [u] ποιήσωσι τὰ
πονηρὰ ἐναντίον μου τοῦ μὴ ἀκούειν [x] τῆς φωνῆς μου, καὶ μετα-
νοήσω περὶ τῶν ἀγαθῶν ὧν ἐλάλησα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς.

11 Καὶ νῦν εἶπον πρὸς ἄνδρας Ἰούδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας
Ἰερουσαλὴμ, Ἰδοὺ ἐγὼ πλάσσω ἐφ' ὑμᾶς κακὰ καὶ λογίζομαι
ἐφ' ὑμᾶς λογισμόν· ἀποστραφήτω δὴ ἕκαστος ἀπὸ [y] ὁδοῦ αὐτοῦ
τῆς πονηρᾶς, καὶ καλλίονα ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν.

---

[f] ἐν om. [g] κατοικηθήσεται. [h] τῆς. [i] θυσίαν καὶ θυμίαμα. [k] εἰσακούσητέ. [l] μὴ om. [m] αὐτὸ ἐποίησεν ἀγγεῖον. [n] τοῦ ποιῆσαι. [o] ταῖς χερσίν. [p] βασιλείαις. [q] ἐπιστρέψῃ. [r] αὐτῶν om. [s] περὶ πάντων τῶν κακῶν, ὧν ἐλάλησα. [t] ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας. [u] ποιήσουσιν. [x] τὴν φωνήν. [y] τῆς ὁδοῦ.

12 Καὶ εἶπαν, Ἀνδριούμεθα, ὅτι ὀπίσω τῶν ἀποστροφῶν ἡμῶν
πορευσόμεθα, καὶ ἕκαστος τὰ ἀρεστὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ τῆς
13 πονηρᾶς ποιήσομεν. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἐρωτήσατε
δὴ ἐν ἔθνεσι, τίς ἤκουσε τοιαῦτα φρικτὰ ἃ [z] ἐποίησε σφόδρα
14 παρθένος Ἰσραήλ; Μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοὶ, ἢ χιὼν
ἀπὸ τοῦ Λιβάνου; μὴ ἐκκλίνῃ ὕδωρ βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον;
15 Ὅτι ἐπελάθοντό μου [a] λαός μου, εἰς κενὸν ἐθυμίασαν, καὶ ἀσθενή-
σουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν σχοίνους αἰωνίους, τοῦ ἐπιβῆναι
16 τρίβους οὐκ ἔχοντας [b] ὁδὸν εἰς πορείαν, τοῦ τάξαι τὴν γῆν αὐτῶν
εἰς ἀφανισμὸν καὶ [c] σύριγμα αἰώνιον· πάντες οἱ [d] διαπορευό-
μενοι δι' αὐτῆς ἐκστήσονται, καὶ κινήσουσι [e] τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.
17 Ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον [f] ἐχθρῶν
αὐτῶν, δείξω αὐτοῖς ἡμέραν ἀπωλείας αὐτῶν.
18 Καὶ εἶπαν, Δεῦτε [g] καὶ λογισώμεθα ἐπὶ Ἱερεμίαν λογισμὸν,
ὅτι οὐκ ἀπολεῖται νόμος ἀπὸ ἱερέως καὶ βουλὴ ἀπὸ συνετοῦ καὶ
λόγος ἀπὸ προφήτου· δεῦτε καὶ πατάξωμεν αὐτὸν [h] ἐν γλώσσῃ,
19 καὶ ἀκουσόμεθα πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. Εἰσάκουσόν μου,
20 Κύριε, καὶ [i] εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τοῦ δικαιώματός μου. Εἰ
ἀνταποδίδοται ἀντὶ ἀγαθῶν κακὰ, ὅτι συνελάλησαν ῥήματα κατὰ
τῆς ψυχῆς μου, καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἔκρυψάν [k] μοι· μνήσθητι
ἑστηκότος μου κατὰ πρόσωπόν σου, τοῦ λαλῆσαι ὑπὲρ αὐτῶν
21 ἀγαθὰ, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμόν σου ἀπ' αὐτῶν. Διὰ τοῦτο
δὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν εἰς λιμὸν, καὶ ἄθροισον αὐτοὺς εἰς χεῖρας
[l] μαχαίρας· γενέσθωσαν αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄτεκνοι [m] καὶ χῆραι,
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν [n] γενέσθωσαν ἀνῃρημένοι θανάτῳ, καὶ οἱ
22 νεανίσκοι αὐτῶν πεπτωκότες [o] μαχαίρᾳ ἐν πολέμῳ. Γενηθήτω
κραυγὴ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, [p] ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς λῃστὰς ἄφνω,
ὅτι ἐνεχείρησαν λόγον εἰς σύλληψίν μου καὶ παγίδας ἔκρυψαν
23 ἐπ' ἐμέ. Καὶ σὺ, [q] Κύριε, ἔγνως ἅπασαν τὴν βουλὴν αὐτῶν [r] ἐπ'
ἐμὲ εἰς θάνατον· μὴ ἀθῳώσῃς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρ-

---

[z] ἐποίησέν μοι σφόδρα παρθένος Ἱερουσαλήμ. [a] ὁ λαός. [b] ὁδὸν πορείας. [c] εἰς σύρριγμα. [d] παραπορευόμενοι. [e] τὰς κεφαλὰς. [f] τῶν ἐχθρῶν. [g] καὶ om. [h] ἐν om. [i] ἐπάκουσον. [k] μοι om. [l] μαχαίρης. [m] καὶ om. [n] ἐστώτεσαν ᾐρημένοι ἐν θανάτῳ. [o] ἐν μαχαίρῃ. [p] ἐπάγαγε. [q] Κύριε Κύριε. [r] ἣν ἐβουλεύσαντο ἐπ' ἐμὲ.

τίας [s] αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου [t] μὴ ἐξαλείψῃς· γενέσθω ἡ ἀσθένεια αὐτῶν ἐναντίον σου, ἐν καιρῷ θυμοῦ σου ποίησον [u] ἐν αὐτοῖς.

19 Τότε εἶπε Κύριος πρὸς μέ, Βάδισον καὶ κτῆσαι βικὸν πεπλα-
σμένον ὀστράκινον, καὶ ἄξεις ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ [x] λαοῦ
2 καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, καὶ ἐξελεύσῃ εἰς τὸ πολυάνδριον υἱῶν τῶν
τέκνων αὐτῶν, ὃ ἐστιν ἐπὶ τῶν προθύρων [y] πύλης τῆς χαρσείθ·
καὶ ἀνάγνωθι ἐκεῖ πάντας τοὺς λόγους [z] τούτους οὓς ἂν λαλήσω
3 πρὸς σὲ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Ἀκούσατε [a] τὸν λόγον Κυρίου, βασιλεῖς
Ἰούδα [b] καὶ ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ
καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταύταις· τάδε λέγει Κύριος
ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ,
4 ὥστε παντὸς ἀκούοντος [c] αὐτὰ ἠχήσει τὰ ὦτα αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν
ἐγκατέλιπόν με καὶ ἀπηλλοτρίωσαν τὸν τόπον τοῦτον καὶ
ἐθυμίασαν ἐν αὐτῷ θεοῖς ἀλλοτρίοις οἷς οὐκ ᾔδεισαν αὐτοὶ καὶ
οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἔπλησαν τὸν τόπον
5 τοῦτον αἱμάτων ἀθῴων, καὶ ᾠκοδόμησαν ὑψηλὰ τῇ Βάαλ τοῦ
κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ, ἃ οὐκ ἐνετειλάμην [d] οὐδὲ
6 διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται,
λέγει Κύριος, καὶ οὐ κληθήσεται [e] τῷ τόπῳ τούτῳ [f] ἔτι Διάπτω-
σις καὶ Πολυάνδριον υἱοῦ Ἐννὼμ, ἀλλ' ἢ Πολυάνδριον τῆς
7 σφαγῆς. Καὶ σφάξω τὴν βουλὴν Ἰούδα καὶ τὴν βουλὴν Ἱε-
ρουσαλὴμ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ καταβαλῶ αὐτοὺς ἐν [g] μαχαίρᾳ
ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν καὶ ἐν χερσὶ τῶν ζητούντων τὰς
ψυχὰς αὐτῶν· καὶ δώσω τοὺς νεκροὺς αὐτῶν εἰς βρῶσιν τοῖς
8 πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ [h] κατάξω
τὴν πόλιν ταύτην εἰς ἀφανισμὸν [i] καὶ εἰς συρισμόν· πᾶς ὁ
παραπορευόμενος ἐπ' αὐτῆς σκυθρωπάσει καὶ συριεῖ ὑπὲρ πά-
9 σης τῆς πληγῆς αὐτῆς. Καὶ ἔδονται τὰς σάρκας τῶν υἱῶν
αὐτῶν καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων αὐτῶν, καὶ ἕκαστος τὰς
σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔδονται ἐν τῇ περιοχῇ καὶ ἐν [k] τῇ

---

[s] τῶν πατέρων αὐτῶν. [t] καὶ μὴ. [u] ἐν om. [x] λαοῦ σου, καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἱερέων. [y] τῆς πύλης. [z] τούτους om. [a] λόγους Κυρίου. [b] καὶ ἄνδρες Ἰούδα om. [c] αὐτὰ om. [d] οὐδὲ ἐλάλησα, οὐδὲ διενοήθην. [e] ἐπὶ τῷ τόπῳ. [f] ἔτι om. [g] μαχαίρῃ. [h] τάξω. [i] καὶ συριγμόν. [k] τῇ om.

10 πολιορκίᾳ ᾗ πολιορκήσουσιν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ
συντρίψεις τὸν [1] βικὸν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκπο-
11 ρευομένων μετὰ σοῦ, καὶ ἐρεῖς, Τάδε λέγει Κύριος, Οὕτως
συντρίψω τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καθὼς συν-
12 τρίβεται ἄγγος ὀστράκινον ὃ οὐ δυνήσεται ἰαθῆναι ἔτι. Οὕτως
ποιήσω, λέγει Κύριος, τῷ τόπῳ τούτῳ [m] καὶ τοῖς κατοικοῦσιν
ἐν αὐτῷ, τοῦ δοθῆναι τὴν πόλιν [n] ταύτην ὡς τὴν διαπίπτουσαν.
13 Καὶ οἶκοι Ἰερουσαλὴμ καὶ οἶκοι βασιλέων Ἰούδα ἔσονται καθὼς
ὁ τόπος ὁ διαπίπτων, ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν [o] αὐτῶν ἐν πάσαις
ταῖς οἰκίαις ἐν αἷς [p] ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν δωμάτων [q] αὐτῶν πάσῃ
τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις.
14 Καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας ἀπὸ τῆς διαπτώσεως, [r] οὗ ἀπέστειλεν αὐτὸν
Κύριος [s] ἐκεῖ τοῦ προφητεῦσαι· καὶ ἔστη ἐν [t] τῇ αὐλῇ οἴκου
15 Κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαὸν, Τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ
ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὴν πόλιν [u] ταύτην καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις
[x] αὐτῆς καὶ ἐπὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἅπαντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα
[y] ἐπ᾽ αὐτὴν, ὅτι ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν τοῦ μὴ εἰσα-
κούειν τῶν [z] ἐντολῶν μου.

20 Καὶ ἤκουσε Πασχὼρ [a] ὁ υἱὸς Ἐμμὴρ ὁ ἱερεὺς, καὶ οὗτος ἦν
καθεσταμένος ἡγούμενος οἴκου Κυρίου, τοῦ Ἱερεμίου προφητεύ-
2 οντος τοὺς λόγους τούτους. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἐνέβαλεν
αὐτὸν εἰς τὸν καταράκτην ὃς ἦν ἐν πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένου
3 τοῦ ὑπερῴου ὃς ἦν ἐν οἴκῳ Κυρίου. Καὶ ἐξήγαγε Πασχὼρ τὸν
Ἱερεμίαν ἐκ τοῦ καταράκτου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱερεμίας, Οὐχὶ
4 Πασχὼρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομά σου, ἀλλ᾽ ἢ Μέτοικον. [b] Διότι τάδε
λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμί σε εἰς μετοικίαν σὺν πᾶσι τοῖς
φίλοις σου· καὶ πεσοῦνται ἐν [c] μαχαίρᾳ ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ
ὀφθαλμοί σου ὄψονται, καὶ σὲ καὶ πάντα [d] Ἰούδα δώσω εἰς
χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ μετοικιοῦσιν αὐτοὺς καὶ κατα-
5 κόψουσιν [e] ἐν μαχαίραις. Καὶ δώσω [f] τὴν πᾶσαν ἰσχὺν τῆς πό-

---

[1] *βικὸν τοῦτον* om. [m] *καὶ* om. [n] *ταύτην* om. [o] *αὐτῶν* om [p] *ἐθυμίωσαν.* [q] *αὐτῶν* om. [r] *τοῦ τόπου Ταφὲθ, οὗ.* [s] *ἐκεῖ* om. [t] *τῇ* om. [u] *ταύτην κακὰ.* [x] *αὐτῆς* om. [y] *ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῆς.* [z] *λόγων.* [a] *ὁ* om. [b] *Διὰ τοῦτο τάδε.* [c] *μαχαίρῃ.* [d] *Ἰούδαν.* [e] *αὐτοὺς ἐν μαχαίρᾳ.* [f] *πᾶσαν τὴν.*

λεως ταύτης καὶ πάντας τοὺς πόνους αὐτῆς καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως Ἰούδα εἰς χεῖρας ἐχθρῶν [g] αὐτοῦ, καὶ 6 ἄξουσιν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου πορεύσεσθε ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν Βαβυλῶνι ἀποθανῇ καὶ ἐκεῖ ταφήσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι σου, οἷς ἐπροφήτευσας αὐτοῖς ψευδῆ.

7 Ἠπάτησάς με, Κύριε, καὶ [h] ἠπατήθην, ἐκράτησας καὶ ἠδυνάσθης· ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτη- 8 ριζόμενος. Ὅτι πικρῷ λόγῳ μου γελάσομαι, ἀθεσίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσομαι, ὅτι ἐγενήθη λόγος Κυρίου εἰς ὀνει- 9 δισμὸν ἐμοὶ καὶ εἰς χλευασμὸν πᾶσαν ἡμέραν μου. Καὶ εἶπα, Οὐ μὴ ὀνομάσω τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οὐ μὴ λαλήσω [i] ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι [k] αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ὡς πῦρ καιόμενον φλέγον ἐν τοῖς [l] ὀστοῖς μου, καὶ παρεῖμαι πάντοθεν καὶ οὐ δύναμαι φέρειν, 10 ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν συναθροιζομένων κυκλόθεν, Ἐπισύστητε, καὶ ἐπισυστῶμεν [m] ἐπ' αὐτῷ πάντες ἄνδρες φίλοι αὐτοῦ· τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ, εἰ ἀπατηθήσεται, καὶ δυνη- 11 σόμεθα αὐτῷ, καὶ ληψόμεθα τὴν ἐκδίκησιν ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ. [n] Ὁ δὲ Κύριος μετ' ἐμοῦ καθὼς μαχητὴς [o] ἰσχύων· διὰ τοῦτο ἐδίωξαν, καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο· ᾐσχύνθησαν σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐνόησαν ἀτιμίας αὐτῶν αἳ δι' αἰῶνος οὐκ ἐπιλησθήσονται. 12 Κύριε δοκιμάζων δίκαια, συνίων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐν αὐτοῖς, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὰ ἀπο- 13 λογήματά μου. ἌΙσατε τῷ Κυρίῳ, αἰνέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐξείλατο [p] τὴν ψυχὴν πένητος ἐκ χειρὸς [q] πονηρευομένων.

14 Ἐπικατάρατος ἡ ἡμέρα [r] ἐν ᾗ ἐτέχθην ἐν αὐτῇ, ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ 15 ἔτεκέν με ἡ μήτηρ μου μὴ ἔστω ἐπευκτή. Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐαγγελισάμενος τῷ πατρί μου λέγων, Ἐτέχθη σοι 16 ἄρσην· εὐφραινόμενος [s] ἔστω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὡς αἱ πόλεις ἃς κατέστρεψε Κύριος ἐν θυμῷ καὶ οὐ μετεμελήθη· ἀκουσάτω 17 κραυγῆς [t] τῷ πρωῒ καὶ ἀλαλαγμοῦ μεσημβρίας, ὅτι οὐκ ἀπέκτεινέ με ἐν [u] μήτρᾳ, καὶ ἐγένετό μοι ἡ μήτηρ μου τάφος μου,

---

g αὐτῶν. h ἐπατήθην. i ἔτι om. k τούτῳ. l ὀστέοις. m ἐπ' αὐτὸν. n Καὶ Κύριος. o ἰσχυρός. p τὴν om. q στερεωτέρων αὐτοῦ. r ᾗ ἐγενήθην. s ἔσται. t τὸ πρωΐ. u μήτρᾳ μητρὸς.

18 καὶ ἡ μήτρα συλλήψεως αἰωνίας. Ἱνατί τοῦτο ἐξῆλθον ἐκ μήτρας τοῦ βλέπειν κόπους καὶ πόνους, καὶ διετέλεσαν ἐν αἰσχύνῃ αἱ ἡμέραι μου;

21 Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΡΟΣ [x] ΙΕ-ΡΕΜΙΑΝ, ΟΤΕ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΕΔΕΚΙΑΣ ΤΟΝ ΠΑΣΧΩΡ ΥΙΟΝ ΜΕΛΧΙΟΥ, ΚΑΙ ΣΟΦΟ-
2 ΝΙΑΝ ΥΙΟΝ [y] ΒΑΣΑΙΟΥ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ, ΛΕΓΩΝ, Ἐπερώτησον περὶ ἡμῶν [z] Κύριον· ὅτι βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐφέστηκεν ἐφ' ἡμᾶς, εἰ ποιήσει Κύριος κατὰ πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται ἀφ' ἡμῶν.

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἱερεμίας, Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς Σεδεκίαν
4 βασιλέα Ἰούδα, Τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ μεταστρέφω τὰ ὅπλα τὰ πολεμικὰ ἐν οἷς ὑμεῖς πολεμεῖτε ἐν αὐτοῖς πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς [a] συγκεκλεικότας ὑμᾶς ἔξωθεν τοῦ τείχους· [b] καὶ
5 συνάξω αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ [c] ἐκτεταμένῃ καὶ ἐν βραχίονι κραταιῷ μετὰ
6 θυμοῦ καὶ ὀργῆς [d] μεγάλης. Καὶ πατάξω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, ἐν
7 θανάτῳ μεγάλῳ, καὶ ἀποθανοῦνται. Καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως λέγει Κύριος, Δώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν [e] καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς μαχαίρας εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας· οὐ φείσομαι [f] ἐπ' αὐτοῖς καὶ οὐ μὴ οἰκτειρήσω αὐτούς.

8 Καὶ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον ἐρεῖς, Τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς καὶ τὴν
9 ὁδὸν τοῦ θανάτου. Ὁ καθήμενος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθανεῖται ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ· καὶ ὁ ἐκπορευόμενος προσχωρῆσαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλεικότας ὑμᾶς ζήσεται, καὶ
10 ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς σκῦλα, καὶ ζήσεται. Διότι [g] ἐστήρικα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς

---

[x] ΙΗΡΕΜΙΑΝ, ΟΤΙ. [y] ΜΑΣΣΑΙΟΥ. [z] τὸν Κύριον ὅτι ὁ β.
[a] συγκλείοντας. [b] καὶ συνάξω αὐτοὺς om. [c] ἐντεταμένῃ.
[d] μεγάλου. [e] τὸν καταλειφθέντα. [f] ἐπ' αὐτούς.
[g] ἐστήρισα.

ἀγαθά· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσεται, καὶ κατακαύσει αὐτὴν ἐν πυρί.

11, 12 Ὁ οἶκος βασιλέως, Ἰούδα, ἀκούσατε λόγον Κυρίου, οἶκος Δαυὶδ, τάδε λέγει Κύριος, Κρίνατε πρωῒ κρῖμα, καὶ κατευθύνατε, καὶ ἐξέλεσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, ὅπως μὴ ἀναφθῇ ὡς πῦρ ἡ ὀργή μου, καὶ καυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ
13 σβέσων. Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα σὸρ τὴν [h] πεδεινὴν, τοὺς λέγοντας, Τίς πτοήσει ἡμᾶς; ἢ τίς εἰσελεύ-
14 σεται πρὸς τὸ κατοικητήριον ἡμῶν; Καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ [i] ἔδεται πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

22 Τάδε λέγει Κύριος, Πορεύου καὶ κατάβηθι εἰς τὸν οἶκον τοῦ
2 βασιλέως Ἰούδα, καὶ λαλήσεις ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἐρεῖς, Ἄκουε λόγον Κυρίου, Βασιλεῦ Ἰούδα ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ ὁ λαός σου, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι
3 [k] ταῖς πύλαις ταύταις. Τάδε λέγει Κύριος, Ποιεῖτε κρίσιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ἐξαιρεῖσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτὸν, καὶ προσήλυτον καὶ ὀρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυνα-
στεύετε, καὶ μὴ ἀσεβεῖτε, καὶ αἷμα ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ
4 τόπῳ τούτῳ. Διότι ἐὰν ποιοῦντες ποιήσητε τὸν λόγον τοῦτον, καὶ εἰσελεύσονται ἐν ταῖς πύλαις τοῦ οἴκου τούτου [l] βασιλεῖς καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ' ἁρμάτων καὶ
5 ἵππων, αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν. Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε τοὺς λόγους τούτους, κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει
6 Κύριος, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται ὁ οἶκος οὗτος. Ὅτι τάδε λέγει Κύριος κατὰ τοῦ οἴκου βασιλέως Ἰούδα, Γαλαὰδ σύ μοι ἀρχὴ τοῦ Λιβάνου, ἐὰν μὴ θῶ σε εἰς ἔρημον, πόλεις μὴ κατοικηθη-
7 σομένας, καὶ [m] ἐπάξω ἐπὶ σὲ ὀλοθρεύοντα ἄνδρα καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ, καὶ ἐκκόψουσι τὰς ἐκλεκτὰς κέδρους σου, καὶ
8 ἐμβαλοῦσιν εἰς τὸ πῦρ. Καὶ διελεύσονται ἔθνη διὰ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ [n] ἐροῖ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Διατί ἐποίη-
9 σε Κύριος οὕτως τῇ πόλει ταύτῃ τῇ μεγάλῃ; Καὶ ἐροῦσιν, Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην Κυρίου [o] Θεοῦ αὐτῶν, καὶ προσε-
κύνησαν θεοῖς ἀλλοτρίοις καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς.

---

[h] πεδινὴν. [i] κατέδεται. [k] ἐν ταῖς. [l] βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες. [m] εἰσάξω. [n] ἐροῦσιν. [o] τοῦ Θεοῦ.

10 Μὴ κλαίετε τὸν τεθνηκότα μηδὲ θρηνεῖτε αὐτόν· κλαύσατε
κλαυθμῷ τὸν ἐκπορευόμενον, ὅτι οὐκ [p]ἐπιστρέψει ἔτι οὐδὲ
11 ὄψεται τὴν γῆν πατρίδος αὐτοῦ. Διότι τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ
Σελλὴμ υἱὸν [q]Ἰωσία τὸν βασιλεύοντα ἀντὶ [r]Ἰωσίου τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου τούτου· οὐκ ἀναστρέψει ἐκεῖ
12 [s]ἔτι, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ τόπῳ [t]τούτῳ οὗ μετῴκισα αὐτὸν, ἐκεῖ
ἀποθανεῖται, καὶ τὴν γῆν ταύτην οὐκ ὄψεται ἔτι.
13 [u]Ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύνης καὶ τὰ
ὑπερῷα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίματι, παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐργᾶ-
ται δωρεὰν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ μὴ ἀποδώσει αὐτῷ.
14 Ὠικοδόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῷα ῥιπιστὰ διε-
σταλμένα θυρίσι καὶ ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν
15 μίλτῳ. Μὴ [x]βασιλεύσῃς, ὅτι σὺ παροξυνῇ ἐν Ἄχαζ τῷ
πατρί σου; οὐ φάγονται καὶ οὐ πίονται· [y]βέλτιόν σε ποιεῖν
16 κρῖμα καὶ [z]δικαιοσύνην. Οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν
[a]ταπεινῷ οὐδὲ κρίσιν πένητος· οὐ [b]τοῦτό ἐστι τὸ μὴ γνῶναί
17 σε ἐμὲ, λέγει Κύριος; Ἰδοὺ οὐκ εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί σου οὐδὲ
ἡ καρδία σου καλὴ, ἀλλὰ εἰς τὴν πλεονεξίαν σου καὶ εἰς τὸ
αἷμα τὸ ἀθῷον τοῦ [c]ἐκχέαι αὐτὸ, καὶ εἰς ἀδικήματα καὶ εἰς
18 φόνον τοῦ ποιεῖν [d]αὐτά. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ
Ἰωακεὶμ υἱὸν Ἰωσία βασιλέα Ἰούδα [e]καὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον,
[f]οὐ κόψονται αὐτὸν, [g]Ὦ ἀδελφὲ, [h]οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτὸν,
19 Οἴμοι κύριε. Ταφὴν ὄνου [i]ταφήσονται, συμψησθεὶς ῥιφήσεται
ἐπέκεινα τῆς πύλης Ἱερουσαλήμ.
20 Ἀνάβηθι εἰς τὸν Λίβανον καὶ [k]κράξον, καὶ εἰς τὴν Βασὰν
δὸς τὴν φωνήν σου, καὶ βόησον εἰς τὸ [l]πέρας τῆς θαλάσσης,
21 ὅτι συνετρίβησαν πάντες οἱ ἐρασταί σου. [m]Ἐλάλησα πρὸς
σὲ ἐν τῇ παραπτώσει σου, [n]καὶ εἶπας, Οὐκ ἀκούσομαι· αὕτη
ἡ ὁδός σου ἐκ νεότητός σου, οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς μου.

---

[p] ἀναστρέψει. [q] Ἰωσίου. [r] Ἰωσία. [s] οὐκέτι. [t] τούτῳ om. [u] Ὦ ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ οὐκ ἐν δικαιοσύνῃ. [x] βασιλεύσεις. [y] βέλτιον ἦν. [z] δικαιοσύνην καλήν. [a] ταπεινῶν. [b] τοῦτό σοι. [c] ἐκχέειν. [d] ταῦτα. [e] οὐαὶ ἐπὶ. [f] οὐ μὴ κ. [g] Οὐαὶ ἀδελφὲ. [h] οὐδὲ—κύριε om. [i] ταφήσεται, συνψηθεὶς. [k] κέκραξον. [l] πέραν. [m] Ἐλάλησαν. [n] καὶ εἶπας—νεότητός σου om.

22 Πάντας τοὺς ποιμένας σου ποιμανεῖ ἄνεμος, καὶ [o] οἱ ἐρασταί
σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐξελεύσονται, ὅτι τότε αἰσχυνθήσῃ καὶ
23 [p] ἀτιμωθήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν φιλούντων σε. Κατοικοῦσα ἐν
τῷ Λιβάνῳ, ἐννοσσεύουσα ἐν ταῖς κέδροις, καταστενάξεις ἐν
24 τῷ ἐλθεῖν σοι [q] ὀδύνας ὡς τικτούσης. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύ-
ριος, ἐὰν γενόμενος γένηται [r] Ἰεχονίας υἱὸς Ἰωακεὶμ βασιλεὺς
Ἰούδα ἀποσφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ἐκεῖθεν
25 ἐκσπάσω σε, καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ζητούντων τὴν
ψυχήν σου ὧν σὺ εὐλαβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, εἰς χεῖρας
26 τῶν Χαλδαίων, καὶ [s] ἀπορρίψω σε καὶ τὴν μητέρα σου τὴν
τεκοῦσάν σε εἰς γῆν οὗ οὐκ ἐτέχθης ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ ἀποθα-
27 νεῖσθε. Εἰς δὲ τὴν γῆν ἣν αὐτοὶ εὔχονται ταῖς ψυχαῖς αὐ-
28 τῶν οὐ μὴ [t] ἀποστρέψωσιν. Ἠτιμώθη Ἰεχονίας ὡς σκεῦος
οὗ οὐκ ἔστι χρεία αὐτοῦ, ὅτι ἐξερρίφη καὶ ἐξεβλήθη εἰς γῆν
29, 30 ἣν οὐκ ᾔδει. Γῆ, γῆ, ἄκουε λόγον Κυρίου, Γράψον τὸν ἄνδρα
τοῦτον ἐκκήρυκτον ἄνθρωπον, ὅτι οὐ μὴ αὐξηθῇ ἐκ τοῦ σπέρ-
ματος αὐτοῦ [u] καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ ἄρχων ἔτι ἐν [x] τῷ
Ἰούδα.

23 [y] Ὦ ποιμένες οἱ ἀπολλύοντες καὶ διασκορπίζοντες τὰ πρό-
2 βατα τῆς νομῆς [z] αὐτῶν, διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς
ποιμαίνοντας τὸν λαόν μου, Ὑμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά
μου καὶ [a] ἐξώσατε αὐτὰ, καὶ οὐκ [b] ἐπεσκέψασθε αὐτὰ, ἰδοὺ
ἐγὼ [c] ἐκδικῶ ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν.
3 Καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι [d] τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ μου [e] ἐπὶ
πάσης τῆς γῆς οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ καταστήσω αὐτοὺς
εἰς τὴν νομὴν αὐτῶν, καὶ αὐξηθήσονται καὶ πληθυνθήσονται.
4 Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς ποιμένας [f] οἳ ποιμανοῦσιν αὐτοὺς, καὶ
οὐ φοβηθήσονται ἔτι [g] οὐδὲ πτοηθήσονται, λέγει Κύριος.
5 Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἀναστήσω τῷ Δαυὶδ
ἀνατολὴν δικαίαν, καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς καὶ συνήσει καὶ
6 ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐν ταῖς ἡμέραις

---

[o] οἱ ἐρασταί σου om. [p] ἀτιμασθήσῃ. [q] ὠδῖνας. [r] Ἰωακεὶμ υἱὸς Ἰεχονία. [s] παραδώσω. [t] ἐπιστρέψουσιν. [u] ἀνὴρ καθήμενος. [x] τῷ οἴκῳ Ἰούδα. [y] Ὦ οἱ π. [z] μου. [a] ἀπώσατε. [b] ἐπεσκέψατε. [c] ἐκδικήσω. [d] τὸ κατάλοιπον. [e] ἀπὸ. [f] καὶ. [g] καὶ οὐ πτ. ἔτι.

[h] αὐτοῦ καὶ σωθήσεται Ἰούδας, καὶ Ἰσραὴλ κατασκηνώσει πεποιθὼς, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα [i] αὐτοῦ ὃ καλέσει αὐτὸν Κύριος, Ἰωσεδὲκ ἐν τοῖς προφήταις.

9 Συνετρίβη ἡ καρδία μου [k] ἐν ἐμοὶ, ἐσαλεύθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου, ἐγενήθην ὡς [l] ἀνὴρ συντετριμμένος, καὶ ὡς ἄνθρωπος συνεχόμενος ἀπὸ οἴνου ἀπὸ προσώπου Κυρίου καὶ ἀπὸ προσ-
10 ώπου εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ. Ὅτι ἀπὸ προσώπου τούτων ἐπένθησεν ἡ γῆ, ἐξηράνθησαν αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐγένετο ὁ δρόμος αὐτῶν πονηρὸς, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν [m] οὕτως.
11 Ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐμολύνθησαν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ μου
12 εἶδον πονηρίας αὐτῶν. Διὰ τοῦτο γενέσθω ἡ ὁδὸς αὐτῶν αὐτοῖς εἰς ὀλίσθημα ἐν γνόφῳ, καὶ ὑποσκελισθήσονται καὶ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ· διότι ἐπάξω ἐπ᾽ αὐτοὺς κακὰ ἐν ἐνιαυτῷ
13 ἐπισκέψεως [n] αὐτῶν. Καὶ ἐν τοῖς προφήταις Σαμαρείας εἶδον ἀνομήματα· [o] ἐπροφήτευσαν διὰ τῆς Βάαλ καὶ ἐπλάνησαν τὸν
14 λαόν μου Ἰσραήλ. Καὶ ἐν τοῖς προφήταις Ἱερουσαλὴμ ἑώρακα φρικτὰ μοιχωμένους, καὶ πορευομένους ἐν ψεύδεσι, καὶ ἀντιλαμβανομένους χειρῶν [p] πολλῶν τοῦ μὴ ἀποστραφῆναι ἕκαστον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς· ἐγενήθησάν μοι πάντες
15 ὡς Σόδομα, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν [q] ὥσπερ Γόμορρα. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ [r] ψωμιῶ αὐτοὺς ὀδύνην καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ πικρὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν Ἱερου-
16 σαλὴμ ἐξῆλθε μολυσμὸς πάσῃ τῇ γῇ. Οὕτως λέγει Κύριος παντοκράτωρ, Μὴ ἀκούετε τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὅτι ματαιοῦσιν [s] ἑαυτοῖς ὅρασιν, ἀπὸ καρδίας αὐτῶν λαλοῦσι, καὶ
17 οὐκ ἀπὸ στόματος Κυρίου, λέγουσι τοῖς ἀπωθουμένοις τὸν λόγον Κυρίου, Εἰρήνη ἔσται ὑμῖν καὶ πᾶσι τοῖς πορευομένοις τοῖς θελήμασιν αὐτῶν καὶ παντὶ τῷ πορευομένῳ πλάνῃ καρδίας
18 αὐτοῦ· [t] εἶπαν, Οὐχ ἥξει ἐπὶ σὲ κακά. Ὅτι [u] τίς ἔστη ἐν ὑποστήματι Κυρίου, καὶ εἶδε τὸν λόγον αὐτοῦ; τίς [x] ἠνωτί-
19 σατο καὶ ἤκουσεν; Ἰδοὺ σεισμὸς παρὰ Κυρίου, καὶ ὀργὴ

---

[h] ἐκείναις. [i] αὐτοῦ om. [k] σὺν. [l] ἄνθρωπος. [m] οὐχ οὕτως. [n] αὐτῶν, φησὶν Κύριος. [o] ἐπρ. ἐπ᾽ ὀνόματί μου. [p] πονηρῶν. [q] ὡς. [r] ψωμίζω αὐτοὺς ὀδύνας. [s] αὐτοῖς, ὁράσεις καὶ ἀπὸ καρδίας ἑαυτῶν. [t] εἶπαν om. [u] τίς om. [x] ἐνωτίσατο.

[y] ἐκπορεύεται εἰς συσσεισμὸν, συστρεφομένη ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς
20 ἥξει, καὶ οὐκ ἔτι ἀποστρέψει ὁ θυμὸς Κυρίου, [z] ἕως ποιήσῃ
αὐτὸ καὶ ἕως ἂν στήσῃ αὐτὸ, ἀπὸ ἐγχειρήματος καρδίας αὐ-
21 τοῦ· ἐπ' [a] ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν νοήσουσιν [b] αὐτό. Οὐκ ἀπέ-
στελλον τοὺς προφήτας, καὶ αὐτοὶ ἔτρεχον· [c] οὐδὲ ἐλάλησα
22 πρὸς αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ ἐπροφήτευον. Καὶ εἰ ἔστησαν ἐν τῇ
ὑποστάσει μου, καὶ εἰ ἤκουσαν τῶν λόγων μου, καὶ τὸν λαόν
[d] μου ἂν ἀπέστρεφον αὐτοὺς ἀπὸ [e] τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων
23 αὐτῶν. Θεὸς ἐγγίζων ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος, καὶ [f] οὐχὶ Θεὸς
24 πόρρωθεν. Εἰ κρυβήσεταί [g] τις ἐν κρυφαίοις, καὶ ἐγὼ οὐκ
ὄψομαι αὐτόν; μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ,
25 λέγει Κύριος; [y]Ἤκουσα ἃ λαλοῦσιν οἱ προφῆται, ἃ προφη-
τεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ψευδῆ λέγοντες, [h] Ἐνυπνιασά-
26 μην ἐνύπνιον. [z]Ἕως πότε ἔσται ἐν καρδίᾳ τῶν προφητῶν τῶν
προφητευόντων ψευδῆ, [i] ἐν τῷ προφητεύειν αὐτοὺς τὰ θελή-
27 ματα τῆς καρδίας αὐτῶν, τῶν λογιζομένων τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ
νόμου μου ἐν τοῖς ἐνυπνίοις αὐτῶν, ἃ [k] διηγοῦντο ἕκαστος τῷ
πλησίον αὐτοῦ, καθάπερ ἐπελάθοντο οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ
28 ὀνόματός μου ἐν τῇ Βάαλ. [a]Ὁ προφήτης ἐν ᾧ τὸ ἐνύπνιόν
ἐστι διηγησάσθω τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ ἐν ᾧ ὁ λόγος μου
πρὸς αὐτὸν διηγησάσθω τὸν λόγον μου ἐπ' ἀληθείας· τί τὸ
ἄχυρον πρὸς τὸν σῖτον; οὕτως οἱ λόγοι μου, λέγει Κύριος.
29 Οὐκ [l] ἰδοὺ οἱ λόγοι μου ὥσπερ [m] πῦρ, λέγει Κύριος, καὶ ὡς
30 [n] πέλυξ κόπτων πέτραν; Ἰδοὺ ἐγὼ διὰ τοῦτο πρὸς τοὺς προ-
φήτας, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, τοὺς κλέπτοντας τοὺς λόγους
31 μου [o] ἕκαστον παρὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ. Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς
τοὺς προφήτας τοὺς ἐκβάλλοντας [p] προφητείας γλώσσης, καὶ
32 νυστάζοντας νυσταγμὸν [q] αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς
τοὺς προφήτας τοὺς προφητεύοντας ἐνύπνια ψευδῆ, καὶ [r] οὐ
διηγοῦντο αὐτὰ, καὶ ἐπλάνησαν [s] τὸν λαόν μου ἐν τοῖς ψεύδεσιν

---

[y] ἐκπορευομένη. [z] ἕως ἂν π. [a] ἐσχάτων. [b] αὐτά.
[c] οὐκ ἐλ. [d] μου ἀποστρέφειν. [e] τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν
τῶν πονηρῶν. [f] οὐ. [g] ἄνθρωπος. [h] Ἐνυπνιασάμην. [i] καὶ
ἐν. [k] διηγοῦνται. [l] ἰδοὺ om. [m] φλέγον πῦρ. [n] πέλεκυς.
[o] ἕκαστος. [p] προφητείαν γλώσσῃ. [q] ἑαυτῶν. Ἰδοὺ. [r] οὐ
om. [s] τὸν om.

αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς πλάνοις αὐτῶν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ ὠφέλειαν οὐκ ὠφελήσουσι τὸν λαὸν τοῦτον.

33 Καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσιν [t] ὁ λαὸς οὗτος ἢ ἱερεὺς ἢ προφήτης, Τί τὸ λῆμμα Κυρίου; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐστε τὸ λῆμμα,
34 καὶ ῥάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος. Ὁ προφήτης καὶ [u] οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς, οἳ ἂν εἴπωσι, Λῆμμα Κυρίου, καὶ ἐκδικήσω τὸν
35 ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. [x] Οὕτως ἐρεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν
36 αὐτοῦ, Τί ἀπεκρίθη Κύριος, [y] καὶ τί ἐλάλησε Κύριος; Καὶ λῆμμα Κυρίου μὴ ὀνομάζετε [z] ἔτι, ὅτι [a] τὸ λῆμμα [b] τῷ ἀν-
37 θρώπῳ ἔσται ὁ λόγος αὐτοῦ· καὶ διατί ἐλάλησε Κύριος ὁ Θεὸς
38 ἡμῶν; Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς [c] ἡμῶν, Ἀνθ' ὧν εἴπατε τὸν λόγον τοῦτον, Λῆμμα Κυρίου, καὶ ἀπέστειλα πρὸς
39 ὑμᾶς, λέγων, Οὐκ ἐρεῖτε, Λῆμμα Κυρίου· διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω καὶ ῥάσσω ὑμᾶς, καὶ τὴν πόλιν ἣν ἔδωκα ὑμῖν καὶ
40 τοῖς πατράσιν ὑμῶν. Καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς ὀνειδισμὸν αἰώνιον
7 καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἥτις οὐκ ἐπιλησθήσεται. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, Ζῇ Κύριος
8 ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ, Ζῇ Κύριος ὃς συνήγαγε [d] πᾶν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὗ ἔξωσεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

24 [e] Ἔδειξέ μοι Κύριος δύο καλάθους σύκων κειμένους κατὰ πρόσωπον ναοῦ Κυρίου, μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα καὶ τοὺς [f] ἄρχοντας καὶ τοὺς τεχνίτας καὶ τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς πλουσίους ἐξ Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς
2 Βαβυλῶνα. Ὁ κάλαθος ὁ εἷς σύκων χρηστῶν σφόδρα, ὡς τὰ σῦκα τὰ πρώϊμα· καὶ ὁ κάλαθος ὁ ἕτερος σύκων πονηρῶν
3 σφόδρα, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, Τί σὺ ὁρᾷς, Ἱερεμία; καὶ εἶπα, Σῦκα· [g] σῦκα

---

[t] σε δ. [u] ὁ ἱερεὺς. [x] Ὅτι οὕτως. [y] καὶ τί ἐ. Κύριος om. [z] ἔτι om. [a] τὸ om. [b] Κυρίου ἔσται τῷ ἀνθρώπῳ ὁ λόγος αὐτοῦ. [c] ἡμῶν om. [d] ἅπαν. [e] Καὶ ἔδειξέν. [f] ἄρχοντας βασιλέως Ἰούδα. [g] καὶ τὰ σῦκα.

τὰ χρηστὰ, χρηστὰ λίαν· καὶ τὰ πονηρὰ, πονηρὰ λίαν, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν.

4, 5 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων, Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ὡς τὰ σῦκα τὰ χρηστὰ ταῦτα, οὕτως ἐπιγνώσομαι τοὺς ἀποικισθέντας [h] Ἰουδαίους οὓς ἐξαπέσταλκα 6 ἐκ τοῦ τόπου τούτου εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς ἀγαθά. Καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἀγαθά· καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ καθελῶ αὐτοὺς, καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ 7 ἐκτίλω. Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν τοῦ εἰδέναι αὐτοὺς ἐμὲ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐπ' ἐμὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν.

8 Καὶ ὡς τὰ σῦκα τὰ πονηρὰ, ἃ οὐ [i] βρωθήσονται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν, τάδε λέγει Κύριος, Οὕτως παραδώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ καὶ τὸ κατάλοιπον Ἰερουσαλὴμ, τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν τῇ [k] γῇ ταύτῃ καὶ τοὺς 9 κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ. Καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς παραβολὴν καὶ εἰς μῖσος καὶ εἰς κατάραν ἐν παντὶ 10 τόπῳ οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς [l] τὸν λιμὸν καὶ τὸν θάνατον καὶ τὴν μάχαιραν, ἕως ἂν ἐκλείπωσιν ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς.

25 Ο ΛΟΓΟΣ Ο [m] ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τοῦ Ἰωακεὶμ 2 υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ὃν ἐλάλησε πρὸς πάντα τὸν λαὸν 3 Ἰούδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ, λέγων, Ἐν τρισκαιδεκάτῳ ἔτει [n] Ἰωσία υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἴκοσι καὶ τρία ἔτη, καὶ ἐλάλησα πρὸς 4 ὑμᾶς ὀρθρίζων, καὶ λέγων, καὶ ἀπέστελλον πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας, ὄρθρου ἀποστέλλων, καὶ οὐκ 5 εἰσηκούσατε καὶ οὐ προσέσχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν, λέγων, Ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ

---

[h] Ἰούδα, οὓς ἐξαπέσταλκας. [i] βρωθήσεται. [k] πόλει. [l] τὴν. [m] γενάμενος. [n] τοῦ βασιλέως Ἰωσία.

τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς
γῆς ἧς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀπ' αἰῶνος καὶ
6 ἕως [o] αἰῶνος. Μὴ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ
δουλεύειν αὐτοῖς καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παρορ-
γίζητέ με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς,
7 καὶ οὐκ [p] ἠκούσατέ μου.

8 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἐπειδὴ οὐκ ἐπιστεύσατε τοῖς
9 λόγοις μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω καὶ λήψομαι [q] πατριὰν ἀπὸ
βορρᾶ, καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ ἐπὶ τοὺς κατοι-
κοῦντας αὐτὴν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, [r] καὶ
ἐξερημώσω αὐτοὺς καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς
10 συριγμὸν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον. Καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτῶν
φωνὴν χαρᾶς καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ
11 φωνὴν νύμφης, ὀσμὴν μύρου καὶ φῶς λύχνου. Καὶ ἔσται
πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν, καὶ δουλεύσουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
ἑβδομήκοντα ἔτη.

12 Καὶ ἐν τῷ [s] πληρωθῆναι τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἐκδικήσω τὸ
13 ἔθνος [t] ἐκεῖνο καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς ἀφανισμὸν αἰώνιον, καὶ
ἐπάξω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην [u] πάντας τοὺς λόγους μου οὓς
ἐλάλησα κατ' αὐτῆς, πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ
34 τούτῳ· Α ΕΠΡΟΦΗΤΕΥΣΕΝ [x] ΙΕΡΕΜΙΑΣ ΕΠΙ ΤΑ ΕΘΝΗ
35 [y] ΤΑ ΑΙΔΑΜ. Τάδε λέγει Κύριος, [z] Συνετρίβη τὸ τόξον Αἰ-
36 λὰμ, ἀρχὴ δυναστείας αὐτῶν. Καὶ ἐπάξω ἐπὶ Αἰλὰμ τέσσαρας
ἀνέμους ἐκ τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ διασπερῶ
αὐτοὺς ἐν πᾶσι τοῖς ἀνέμοις τούτοις, καὶ οὐκ ἔσται ἔθνος ὃ
37 οὐχ ἥξει ἐκεῖ, οἱ ἐξωσμένοι Αἰλάμ. Καὶ πτοήσω αὐτοὺς ἐναν-
τίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν,
καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου, καὶ
[a] ἐπαποστελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μάχαιράν μου, ἕως τοῦ ἐξα-
38 ναλῶσαι αὐτούς. Καὶ θήσω τὸν θρόνον μου ἐν Αἰλὰμ, καὶ
39 ἐξαποστελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα καὶ μεγιστᾶνας, καὶ ἔσται ἐπ'

---

[o] τοῦ αἰῶνος. [p] εἰσήκουσάν. [q] τὰς τὴν πατριὰν. [r] καὶ om. [s] συμπληρωθῆναι. [t] ἐκεῖνο, φησὶν Κύριος. [u] ἅπαντας. [x] Ἰηρεμίας. [y] ΤΑ om. [z] Συντριβήτω. [a] ἐξαποστελῶ.

[b] ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν [c] καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰ-
λὰμ, λέγει Κύριος.

26 Ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου [d] βασιλέως ἐγένετο ὁ λόγος
2 οὗτος [e] περὶ Αἰλάμ. ΤΗΙ ΑΙΓΥΠΤΩΙ ΕΠΙ ΔΥΝΑΜΙΝ ΦΑΡΑΩ
ΝΕΧΑΩ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ, ὃς ἦν ἐπὶ [f] τῷ ποταμῷ
Εὐφράτῃ ἐν Χαρμεὶς, ὃν ἐπάταξε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς
Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα.
3 Ἀναλάβετε ὅπλα καὶ ἀσπίδας, [g] καὶ προσαγάγετε εἰς πόλε-
4 μον, [g] καὶ ἐπισάξατε τοὺς ἵππους, ἐπίβητε οἱ ἱππεῖς, καὶ κατά-
στητε ἐν ταῖς περικεφαλαίαις ὑμῶν, [h] προσβάλετε τὰ δόρατα
5 καὶ ἐνδύσασθε τοὺς θώρακας ὑμῶν. Τί ὅτι αὐτοὶ [i] πτοοῦνται
καὶ ἀποχωροῦσιν [k] εἰς τὸ ὀπίσω; διότι οἱ ἰσχυροὶ αὐτῶν
κοπήσονται, φυγῇ ἔφυγον καὶ οὐκ ἀνέστρεψαν περιεχόμενοι
6 κυκλόθεν, λέγει Κύριος. Μὴ φευγέτω ὁ κοῦφος, καὶ μὴ [l] ἀνα-
σωζέσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐπὶ βορρᾶν· τὰ παρὰ τὸν Εὐφράτην
7 [m] ἠσθένησε καὶ πεπτώκασι. Τίς οὗτος ὡς ποταμὸς ἀναβή-
8 σεται, καὶ ὡς ποταμοὶ [n] κυμαίνουσιν ὕδωρ; Ὕδατα Αἰγύπτου
ὡς ποταμὸς ἀναβήσεται· καὶ εἶπεν, Ἀναβήσομαι καὶ κατακα-
9 λύψω τὴν γῆν καὶ ἀπολῶ [o] τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. Ἐπί-
βητε ἐπὶ τοὺς ἵππους, [p] παρασκευάσατε τὰ ἅρματα, ἐξέλθατε
οἱ μαχηταὶ Αἰθιόπων, καὶ Λίβυες καθωπλισμένοι ὅπλοις καὶ
10 Λυδοὶ ἀνάβητε, ἐντείνατε τόξον, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη Κυρίῳ
τῷ Θεῷ ἡμῶν ἡμέρα ἐκδικήσεως, τοῦ ἐκδικῆσαι τοὺς ἐχθροὺς
αὐτοῦ· καὶ καταφάγεται ἡ μάχαιρα Κυρίου καὶ ἐμπλησθήσε-
ται καὶ μεθυσθήσεται ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν, ὅτι θυσία τῷ
11 [q] Κυρίῳ ἀπὸ γῆς βορρᾶ ἐπὶ ποταμῷ Εὐφράτῃ. Ἀνάβηθι
Γαλαὰδ καὶ λάβε ῥητίνην τῇ παρθένῳ θυγατρὶ Αἰγύπτου·
εἰς [r] τὸ κενὸν ἐπλήθυνας ἰάματά σου, ὠφέλεια οὐκ ἔστιν [s] ἐν
12 σοί. Ἤκουσαν ἔθνη φωνήν σου, καὶ τῆς κραυγῆς σου ἐπλή-
σθη ἡ γῆ, ὅτι μαχητὴς πρὸς μαχητὴν [t] ἠσθένησαν, ἐπιτοαυτὸ
ἔπεσαν ἀμφότεροι.

---

[b] ἐσχάτων. [c] καὶ om. [d] βασιλέως om. [e] ἐπὶ. [f] τοῦ
ποταμοῦ Εὐφράτου. [g] καὶ om. [h] προβάλατε τὰ δ. ὑμῶν.
[i] πτοῶνται. [k] εἰς τὸ om. [l] ἀνασωζέτω. [m] ἠσθένησαν, πεπ.
[n] κυμανοῦσιν. [o] τοὺς om. [p] καὶ κατασκευάσατε. [q] Κυρίῳ
Σαβαὼθ. [r] τὸ om. [s] ἐν om. [t] ἠσθένησεν.

13 Α ΕΛΑΛΗΣΕ ΚΥΡΙΟΣ ἐν χειρὶ Ἱερεμίου, τοῦ ἐλθεῖν [u] τὸν
14 βασιλέα Βαβυλῶνος [x] τοῦ κόψαι γῆν Αἰγύπτου. Ἀναγγείλατε
εἰς Μαγδωλὸν καὶ παραγγείλατε εἰς Μέμφιν· εἴπατε, Ἐπί-
στηθι καὶ ἑτοίμασον, ὅτι κατέφαγε μάχαιρα τὴν σμίλακά σου.
15 Διατί ἔφυγεν [y] ἀπὸ σοῦ ὁ [z] Ἆπις; ὁ μόσχος ὁ ἐκλεκτός σου
16 οὐκ ἔμεινεν· ὅτι [z] Κύριος παρέλυσεν αὐτόν. Καὶ τὸ πλῆθός
σου ἠσθένησε καὶ [a] ἔπεσε· καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον
αὐτοῦ [b] ἐλάλει, Ἀναστῶμεν καὶ ἀναστρέψωμεν πρὸς τὸν
λαὸν ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας
17 Ἑλληνικῆς. Καλέσατε τὸ ὄνομα Φαραὼ Νεχαὼ βασιλέως Αἰ-
18 γύπτου, Σαὼν [c] ἐσβειὲ μωήδ. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς,
ὅτι ὡς τὸ Ἰταβύριον ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ὡς ὁ Κάρμηλος [d] ὁ
19 ἐν τῇ θαλάσσῃ ἥξει. Σκεύη ἀποικισμοῦ ποίησον σεαυτῇ, κατ-
οικοῦσα θύγατερ Αἰγύπτου, ὅτι Μέμφις εἰς ἀφανισμὸν ἔσται,
καὶ κληθήσεται Οὐαὶ, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν κατοικοῦντας ἐν
20 αὐτῇ. Δάμαλις κεκαλλωπισμένη Αἴγυπτος, ἀπόσπασμα ἀπὸ
21 βορρᾶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ οἱ μισθωτοὶ αὐτῆς ἐν αὐτῇ,
ὥσπερ μόσχοι σιτευτοὶ τρεφόμενοι ἐν αὐτῇ· διότι καὶ [e] αὐτοὶ
ἐπεστράφησαν καὶ ἔφυγον ὁμοθυμαδόν· οὐκ ἔστησαν, ὅτι
ἡμέρα ἀπωλείας ἦλθεν [f] ἐπ' αὐτοὺς καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως
22 αὐτῶν. Φωνὴ [g] αὐτῶν ὡς ὄφεως συρίζοντος, ὅτι ἐν ἄμμῳ
[h] πορεύονται, ἐν ἀξίναις ἥξουσιν ἐπ' αὐτήν· ὡς κόπτοντες ξύλα
23 ἐκκόψουσι τὸν δρυμὸν αὐτῆς, λέγει [i] Κύριος, ὅτι οὐ μὴ εἰκασθῇ,
ὅτι [k] πληθύνει ὑπὲρ ἀκρίδα, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀριθμός.
24 Κατῃσχύνθη ἡ θυγάτηρ Αἰγύπτου, παρεδόθη εἰς χεῖρας λαοῦ
25 ἀπὸ βορρᾶ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ τὸν Ἀμμὼν τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ
Φαραὼ καὶ ἐπὶ τοὺς πεποιθότας ἐπ' αὐτῷ.
27 Σὺ δὲ μὴ φοβηθῇς, δοῦλός μου Ἰακὼβ, μηδὲ πτοηθῇς, Ἰσ-
ραήλ· διότι [l] ἐγὼ ἰδοὺ σώζων σε μακρόθεν, καὶ τὸ σπέρμα
σου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν· καὶ ἀναστρέψει Ἰακὼβ καὶ

---

[u] Ναβουχοδονόσορ τὸν β. [x] καὶ ἐκκόψαι τὴν γῆν. [y] ἀπὸ σοῦ om. [z] ὁ Κύριος. [a] ἔπεσον. [b] ἐλάλουν· ἀ., καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς τὸν λαὸν ἡμῶν, ἀπὸ πρ. [c] Ἐσβεὶ Ἐμωήδ. [d] ὁ om. [e] οὗτοι ἀπεστράφησαν. [f] ἐπ' αὐτοῖς. [g] αὐτῶν om. [h] πορεύσονται. [i] Κύριος ὁ Θεὸς. [k] ἐπλήθυνεν ὑπὲρ ἀκρίδας. [l] ἐγὼ σώζω σε.

ἡσυχάσει καὶ ὑπνώσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ παρενοχλῶν αὐτόν.
28 [m] Μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ἰακὼβ, λέγει Κύριος, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ
εἰμι· ἡ ἀπτόητος καὶ τρυφερὰ παρεδόθη, ὅτι ποιήσω [n] ἔθνει
συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνει εἰς οὓς ἔξωσά σε ἐκεῖ, σὲ δὲ οὐ
μὴ ποιήσω [o] ἐκλιπεῖν, καὶ παιδεύσω σε εἰς [p] κρῖμα, καὶ ἀθῷον
οὐκ ἀθῳώσω σε.

27 [q] ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΟΝ ΕΛΑΛΗΣΕΝ ΕΠΙ ΒΑΒΥΛΩΝΑ.

2 Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀκουστὰ ποιήσατε καὶ μὴ
κρύψητε· εἴπατε, Ἑάλωκε Βαβυλὼν, κατῃσχύνθη [r] Βῆλος, ἡ
3 ἀπτόητος, ἡ τρυφερὰ παρεδόθη [s] Μαιρωδὰχ, ὅτι ἀνέβη ἐπ᾽
αὐτὴν ἔθνος ἀπὸ βορρᾶ, οὗτος θήσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφα-
νισμὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου [t] καὶ
ἕως κτήνους.

4 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἥξουσιν
οἱ υἱοὶ [u] Ἰσραὴλ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τὸ αὐτὸ βαδί-
ζοντες καὶ κλαίοντες πορεύσονται τὸν Κύριον Θεὸν αὐτῶν
5 ζητοῦντες. Ἔως [x] Σιὼν ἐρωτήσουσι τὴν ὁδὸν, ὧδε γὰρ τὸ
πρόσωπον αὐτῶν δώσουσι καὶ ἥξουσι καὶ καταφεύξονται
πρὸς Κύριον [y] τὸν Θεόν· διαθήκη γὰρ αἰώνιος οὐκ ἐπιλησθή-
6 σεται. Πρόβατα ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λαός μου, οἱ ποιμένες
αὐτῶν ἔξωσαν αὐτοὺς, ἐπὶ τὰ ὄρη ἀπεπλάνησαν αὐτοὺς, ἐξ
7 ὄρους ἐπὶ βουνὸν ᾤχοντο, ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν. Πάντες
οἱ εὑρίσκοντες αὐτοὺς [z] ἀνήλισκον αὐτούς· οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν
εἶπαν, Μὴ ἀνῶμεν αὐτοὺς, ἀνθ᾽ ὧν ἥμαρτον τῷ Κυρίῳ· νομὴ
8 δικαιοσύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν. [a] Ἀπαλ-
λοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀπὸ γῆς Χαλδαίων καὶ
ἐξέλθατε, καὶ γένεσθε ὥσπερ δράκοντες κατὰ πρόσωπον προ-
βάτων.

9 Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα συναγωγὰς ἐθνῶν ἐκ
γῆς βορρᾶ, καὶ παρατάξονται αὐτῇ· ἐκεῖθεν [b] ἁλώσεται, ὡς
10 βολὶς μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ ἐπιστρέψει κενή. Καὶ ἔσται ἡ

---

[m] Καὶ σὺ μὴ. [n] ἔθνει om. [o] ἐκλείπειν. [p] κρίσιν. [q] Ο ΛΟΓΟΣ ΟΝ ΕΛΑΛΗΣΕΝ ΚΥΡΙΟΣ. [r] Βήλ. [s] Μεωδὰχ. [t] καὶ om. [u] Ἰακὼβ καὶ. [x] εἰς Σιών. [y] τὸν om. [z] κατανάλισκον. [a] Ἀπηλλοτριώθητε. [b] ἁλώσονται.

Χαλδαία εἰς προνομὴν, πάντες οἱ [c] προνομεύοντες αὐτὴν ἐμπλη-
11 σθήσονται, ὅτι ηὐφραίνεσθε καὶ κατεκαυχᾶσθε διαρπάζοντες
τὴν κληρονομίαν μου, διότι ἐσκιρτᾶτε ὡς βοΐδια ἐν βοτάνῃ
12 καὶ ἐκερατίζετε ὡς ταῦροι. Ἠσχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα,
ἐνετράπη ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς μήτηρ ἐπ᾽ ἀγαθὰ, ἐσχάτη ἐθνῶν,
13 ἔρημος ἀπὸ ὀργῆς Κυρίου οὐ [d] κατοικηθήσεται· καὶ ἔσται εἰς
ἀφανισμὸν [e] πᾶσα, καὶ πᾶς ὁ διοδεύων διὰ Βαβυλῶνος σκυ-
14 θρωπάσει, καὶ συριοῦσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς. Παρα-
τάξασθε ἐπὶ Βαβυλῶνα κύκλῳ πάντες τείνοντες τόξον, τοξεύ-
15 σατε ἐπ᾽ αὐτὴν, μὴ φείσησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν, καὶ
κατακρατήσατε [f] αὐτήν· παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπεσαν
αἱ ἐπάλξεις αὐτῆς, [g] καὶ κατεσκάφη τὸ τεῖχος αὐτῆς· ὅτι ἐκδί-
κησις παρὰ Θεοῦ ἐστιν, ἐκδικεῖτε ἐπ᾽ αὐτὴν, καθὼς ἐποίησε
16 ποιήσατε αὐτῇ. [h] Ἐξολοθρεύσασθε σπέρμα ἐκ Βαβυλῶνος,
κατέχοντα δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ· ἀπὸ προσώπου μαχαί-
ρας Ἑλληνικῆς ἕκαστος εἰς τὸν [i] λαὸν αὐτοῦ ἀποστρέψουσι,
καὶ ἕκαστος εἰς [k] τὴν γῆν αὐτοῦ φεύξεται.
17 Πρόβατον πλανώμενον Ἰσραὴλ, λέοντες ἔξωσαν αὐτόν· ὁ
πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσοὺρ, καὶ οὗτος ὕστερον
18 τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει
Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ
ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καθὼς [l] ἐξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσ-
19 σούρ. Καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ,
καὶ νεμήσεται ἐν τῷ Καρμήλῳ καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ καὶ ἐν
20 [m] τῷ Γαλαὰδ, καὶ [n] πλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ [o] ἐκείνῳ ζητήσουσι τὴν
ἀδικίαν Ἰσραὴλ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ τὰς ἁμαρτίας Ἰούδα,
καὶ οὐ μὴ εὑρεθῶσιν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολελειμμένοις
21 ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος· πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ
ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας [p] ἐπ᾽ αὐτήν· ἐκδίκησον, μάχαιρα, καὶ
ἀφάνισον, λέγει Κύριος, καὶ ποίει κατὰ πάντα ὅσα ἐντέλλο-
22 μαί σοι. Φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων.

---

[c] προνομεύσαντες. [d] κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. [e] πᾶσα ἡ γῆ. [f] ἐπ᾽ αὐτὴν. [g] καὶ om. [h] Ἐξολεθρεύσατε. [i] τόπον αὐτοῦ. [k] τὸν οἶκον. [l] ἐξεδίκησαν. [m] γῇ. [n] ἐκπλησθήσεται. [o] ἐκείνῳ, φησὶν Κύριος. [p] ἐπ᾽ om.

23 Πῶς [q] ἐκλάσθη καὶ συνετρίβη ἡ σφῦρα πάσης τῆς γῆς; πῶς
24 ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν Βαβυλὼν ἐν ἔθνεσιν; Ἐπιβήσονταί
σοι, [r] καὶ οὐ γνώσῃ, ὡς Βαβυλὼν καὶ ἁλώσῃ· εὑρέθης καὶ
25 ἐλήφθης, ὅτι τῷ Κυρίῳ ἀντέστης. Ἤνοιξε Κύριος τὸν θη-
σαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκε τὰ σκεύη ὀργῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔργον
26 τῷ Κυρίῳ [s] Θεῷ ἐν γῇ Χαλδαίων, ὅτι ἐληλύθασιν οἱ καιροὶ
αὐτῆς· ἀνοίξατε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, [t] ἐρευνήσατε αὐτὴν ὡς
σπήλαιον, καὶ ἐξολοθρεύσατε αὐτήν· μὴ γενέσθω αὐτῆς κατά-
27 λειμμα, ἀναξηράνατε αὐτῆς πάντας τοὺς καρποὺς, καὶ καταβή-
τωσαν εἰς σφαγήν· οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν καὶ
28 καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. Φωνὴ φευγόντων καὶ ἀνασωζομένων
ἐκ γῆς Βαβυλῶνος, τοῦ ἀναγγεῖλαι εἰς Σιὼν [u] τὴν ἐκδίκησιν
29 παρὰ Κυρίου Θεοῦ [x] ἡμῶν. Παραγγείλατε ἐπὶ Βαβυλῶνα πολ-
λοῖς, παντὶ ἐντείνοντι τόξον, [y] παρεμβάλλετε ἐπ' αὐτὴν κυκλό-
θεν· μὴ ἔστω αὐτῆς ἀνασωζόμενος, ἀνταπόδοτε αὐτῇ κατὰ τὰ
ἔργα αὐτῆς· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε ποιήσατε αὐτῇ, ὅτι
30 πρὸς [z] Κύριον ἀντέστη, Θεὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ. Διὰ τοῦτο
πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ
πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ῥιφήσονται, εἶπε Κύ-
31 ριος. Ἰδοὺ ἐγὼ [a] ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν, λέγει Κύριος· ὅτι
32 ἥκει ἡ ἡμέρα σου καὶ ὁ καιρὸς [b] ἐκδικήσεώς σου, καὶ ἀσθε-
νήσει ἡ ὕβρις σου καὶ πεσεῖται, καὶ [c] οὐδεὶς ἔσται ὁ ἀνιστῶν
αὐτήν· καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ καταφάγεται
πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

33 Τάδε λέγει Κύριος, Καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ
οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ἅμα πάντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς, κατε-
δυνάστευσαν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ ἠθέλησαν ἐξαποστεῖλαι αὐτούς.
34 Καὶ ὁ λυτρούμενος αὐτοὺς ἰσχυρὸς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα
αὐτῷ· κρίσιν κρινεῖ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἐξάρῃ
35 τὴν γῆν· καὶ παροξυνεῖ τοῖς κατοικοῦσι Βαβυλῶνα μάχαιραν
ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα
καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοὺς συνετοὺς αὐ-

---

[q] *συνεκλάσθη.* [r] *καὶ ἁλώσῃ, καὶ οὐ γνώσῃ, ὡς Βαβυλών· καὶ εὑρέθης.* [s] Θεῷ om. [t] *καὶ ἐρευνήσατε.* [u] *τὴν* om. [x] *αὐτῶν.* [y] *παρεμβάλατε.* [z] *τὸν Κύριον.* [a] *πρὸς σὲ τὴν ὑβρίστριαν.* [b] *τῆς ἐκδικήσεώς.* [c] *οὐκ.*

τῆς· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθήσονται· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῶν καὶ [d] ἐπὶ τὸν σύμμικτον τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔσονται [e] ὡσεὶ γυναῖκες· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς [f] θησαυροὺς, καὶ διασκορπισθήσονται· ἐπὶ τῷ ὕδατι [g] αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσονται, ὅτι γῆ τῶν γλυπτῶν ἐστι, καὶ ἐν ταῖς νήσοις [h] οὗ κατεκαυχῶντο. Διὰ τοῦτο κατοικήσουσιν ἰνδάλματα ἐν ταῖς νήσοις, καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ θυγατέρες σειρήνων, οὐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα. Καθὼς κατέστρεψεν ὁ Θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ τὰς [i] ὁμορούσας αὐταῖς, εἶπε Κύριος, οὐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ ἄνθρωπος καὶ οὐ μὴ [k] παροικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. Ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται [l] ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔθνος μέγα καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, τόξον καὶ ἐγχειρίδιον ἔχοντες, ἰταμός ἐστι, καὶ οὐ μὴ ἐλεήσῃ· [m] ἡ φωνὴ [n] αὐτῶν ὡς θάλασσα ἠχήσει, ἐφ' ἵπποις ἱππάσονται παρεσκευασμένοι ὥσπερ πῦρ εἰς πόλεμον, πρὸς σὲ, [o] θύγατερ Βαβυλῶνος. Ἤκουσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ· θλῖψις κατεκράτησεν [p] αὐτοῦ, ὠδῖνες ὡς τικτούσης. Ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου [q] εἰς Γαιβὰν, ὅτι ταχέως ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ πάντα νεανίσκον ἐπ' αὐτὴν ἐπιστήσω· ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεταί μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; Διὰ τοῦτο ἀκούσατε τὴν βουλὴν Κυρίου ἣν βεβούλευται ἐπὶ Βαβυλῶνα, καὶ [r] λογισμοὺς [s] αὐτοῦ οὓς ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους· ἐὰν μὴ [t] διαφθαρῇ τὰ ἀρνία τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἀφανισθῇ νομὴ ἀπ' αὐτῶν. Ὅτι ἀπὸ φωνῆς ἁλώσεως Βαβυλῶνος σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται.

28 Τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους ἄνεμον καύσωνα διαφθείροντα.

---

[d] ἐπὶ om. [e] ὡς. [f] θησαυροὺς αὐτῆς. [g] αὐτῆς ἐπεποίθει. [h] οὗ om. [i] ὁμορροούσας. [k] κατοικήσει. [l] ἀπὸ γῆς B. [m] ἡ om. [n] αὐτοῦ. [o] θυγάτηρ. [p] αὐτοὺς. [q] εἰς τόπον Αἰθὰμ. [r] διαλογισμοὺς. [s] αὐτοῦ om. [t] διαφθείρω.

2 Καὶ ἐξαποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα ὑβριστὰς, καὶ [u] καθυβρίσουσιν
αὐτὴν καὶ λυμανοῦνται τὴν γῆν αὐτῆς· οὐαὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα κυ-
3 κλόθεν ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως αὐτῆς. Τεινέτω ὁ τείνων τὸ τόξον
αὐτοῦ, καὶ περιθέσθω ᾧ ἐστιν ὅπλα αὐτοῦ, καὶ μὴ φείσησθε
ἐπὶ [x] τοὺς νεανίσκους αὐτῆς, καὶ ἀφανίσατε πᾶσαν τὴν δύναμιν
4 αὐτῆς. Καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν γῇ Χαλδαίων, καὶ κατα-
5 κεκεντημένοι ἔξωθεν αὐτῆς. [y] Διότι οὐκ ἐχήρευσεν Ἰσραὴλ καὶ
Ἰούδας ἀπὸ [z] Θεοῦ αὐτῶν [a] ἀπὸ Κυρίου παντοκράτορος, ὅτι ἡ γῆ
6 αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἰσραήλ. Φεύγετε ἐκ
μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀνασώζετε ἕκαστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ
μὴ ἀπορριφῆτε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ὅτι καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῆς
ἐστι παρὰ Κυρίου, ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ.
7 Ποτήριον χρυσοῦν Βαβυλὼν ἐν χειρὶ Κυρίου μεθύσκον πᾶσαν
τὴν γῆν, ἀπὸ τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίοσαν ἔθνη, διὰ τοῦτο ἐσαλεύ-
8 θησαν· καὶ ἄφνω ἔπεσε Βαβυλὼν καὶ συνετρίβη· θρηνεῖτε
αὐτὴν, λάβετε ῥητίνην τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς, εἴ πως ἰαθήσεται.
9 Ἰατρεύσαμεν τὴν Βαβυλῶνα καὶ οὐκ ἰάθη· ἐγκαταλίπωμεν αὐτὴν
καὶ ἀπέλθωμεν ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ὅτι [b] ἤγγικεν εἰς οὐ-
10 ρανὸν τὸ κρῖμα αὐτῆς, ἐξῆρεν ἕως τῶν ἄστρων. Ἐξήνεγκε
Κύριος τὸ κρῖμα αὐτοῦ· δεῦτε καὶ ἀναγγείλωμεν [c] ἐν Σιὼν τὰ
11 ἔργα Κυρίου [d] τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. [e] Παρασκευάζετε τὰ τοξεύματα,
πληροῦτε τὰς φαρέτρας· ἤγειρε Κύριος τὸ πνεῦμα βασιλέως
Μήδων, ὅτι εἰς Βαβυλῶνα ἡ ὀργὴ αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι
αὐτὴν, ὅτι ἐκδίκησις Κυρίου ἐστὶν, ἐκδίκησις λαοῦ αὐτοῦ ἐστιν.
12 Ἐπὶ τειχέων Βαβυλῶνος ἄρατε σημεῖον, ἐπιστήσατε φαρέτρας,
[f] ἐγείρατε φυλακὰς, ἑτοιμάσατε ὅπλα, ὅτι [g] ἐνεχείρισε, καὶ ποι-
13 ήσει Κύριος ἃ ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα, κατα-
σκηνοῦντας ἐφ' ὕδασι πολλοῖς, καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν αὐτῆς·
14 ἥκει τὸ πέρας σου ἀληθῶς [h] εἰς τὰ σπλάγχνα σου. [i] Ὅτι ὤμοσε
Κύριος κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, Διότι πληρώσω σε ἀνθρώπων
15 ὡσεὶ ἀκρίδων, καὶ φθέγξονται ἐπὶ σὲ οἱ καταβαίνοντες. [i] Κύριος
ποιῶν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, ἑτοιμάζων οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ

---

[u] καθυβριοῦσιν. [x] τοὺς om. [y] Διατί. [z] Κυρίου Θεοῦ.
[a] ἀπὸ om. [b] ἤγγισεν. [c] εἰς. [d] τοῦ om. [e] Παρασκευ-
άσατε. [f] ἐγείρετε. [g] ἐνεχείρησεν. [h] ἐπὶ. [i] Κύριος om.

16 αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανὸν, εἰς φωνὴν
ἔθετο ἦχος ὕδατος ἐν [k] οὐρανῷ καὶ ἀνήγαγε νεφέλας ἀπ' ἐσχά-
του τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησε καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ
17 τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ. [l] Ἐματαιώθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώ-
σεως, κατῃσχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἀπὸ τῶν γλυπτῶν αὐτοῦ, ὅτι
18 ψευδῆ [m] ἐχώνευσαν, οὐκ ἔστι πνεῦμα ἐν αὐτοῖς, μάταιά ἐστιν
19 ἔργα μεμωκημένα, ἐν καιρῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἀπολοῦνται. Οὐ
τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακὼβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα αὐτός ἐστι
20 κληρονομία αὐτοῦ, Κύριος ὄνομα αὐτῷ. Διασκορπίζεις σύ μοι
σκεύη πολέμου, [n] καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἔθνη, καὶ ἐξαρῶ ἐκ σοῦ
21 βασιλεῖς· καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ [o] ἐπιβάτην αὐτοῦ·
22 καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἅρματα καὶ ἀναβάτας αὐτῶν· καὶ διά-
σκορπιῶ ἐν σοὶ [p] νεανίσκον καὶ παρθένον· καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ
23 ἄνδρα καὶ γυναῖκα· καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ποιμένα καὶ τὸ
ποίμνιον αὐτοῦ· καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ γεωργὸν καὶ τὸ γεώργιον
αὐτοῦ· καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ [q] ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς σου.
24 Καὶ ἀνταποδώσω τῇ [r] Βαβυλῶνι καὶ πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Χαλ-
δαίοις πάσας τὰς [s] κακίας αὐτῶν ἃς ἐποίησαν ἐπὶ Σιὼν κατ'
25 ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, λέγει Κύριος. Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ τὸ ὄρος
τὸ διεφθαρμένον, τὸ διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἐκτενῶ τὴν
χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ [t] κατακυλιῶ σε ἐπὶ τῶν πετρῶν, καὶ δώσω
26 σε ὡς ὄρος ἐμπεπυρισμένον, καὶ οὐ μὴ λάβωσιν ἀπὸ σοῦ λίθον
εἰς γωνίαν καὶ λίθον εἰς θεμέλιον, ὅτι εἰς ἀφανισμὸν ἔσῃ εἰς
27 τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος. [w] Ἄρατε σημεῖον ἐπὶ τῆς γῆς, σαλπί-
σατε ἐν ἔθνεσι σάλπιγγι, ἁγιάσατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, παραγγεί-
λατε ἐπ' αὐτὴν, [u] βασιλεῖς ἄρατε παρ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς [x] Ἀχανα-
ζέοις· ἐπιστήσατε ἐπ' αὐτὴν βελοστάσεις, ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν
28 ἵππον ὡς ἀκρίδων πλῆθος. Ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, τὸν
βασιλέα τῶν Μήδων καὶ πάσης τῆς γῆς, τοὺς [y] ἡγουμένους αὐτοῦ
29 καὶ πάντας τοὺς στρατηγοὺς [z] αὐτοῦ. Ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ ἐπό-
νεσε, διότι ἐξανέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα λογισμὸς Κυρίου, τοῦ θεῖναι

---

[k] τῷ οὐρανῷ. [l] Ἐμωράνθη. [m] ἐχώνευσεν. [n] κἀγὼ. [o] ἀναβάτην. [p] ἄνδρα καὶ γυναῖκα, νεανίσκον καὶ παρθένον. [q] ἡγεμόνα. [r] Βαβυλωνίᾳ. [s] ἀδικίας. [t] κατακυλίσω σε ἀπὸ. [u] βασιλείαις Ἀραρὲθ. [x] Ἀσχαναζαίοις. [y] ἡγεμόνας. [z] αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς γῆς ἐξουσίας αὐτοῦ.

τὴν γῆν Βαβυλῶνος εἰς ἀφανισμὸν, καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτήν.
30 Ἐξέλιπε μαχητὴς Βαβυλῶνος τοῦ πολεμεῖν, [a] καθήσονται ἐκεῖ
ἐν περιοχῇ, ἐθραύσθη ἡ δυναστεία αὐτῶν, ἐγενήθησαν ὡσεὶ
γυναῖκες· ἐνεπυρίσθη τὰ σκηνώματα αὐτῆς, συνετρίβησαν οἱ
31 μοχλοὶ αὐτῆς. Διώκων εἰς [b] ἀπάντησιν διώκοντος διώξεται, καὶ
ἀναγγέλλων εἰς ἀπάντησιν ἀναγγέλλοντος τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ
32 βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ὅτι ἑάλωκεν ἡ πόλις αὐτοῦ, ἀπ᾽ ἐσχάτου
τῶν διαβάσεων αὐτοῦ ἐλήφθησαν, καὶ τὰ συστήματα [c] αὐτῶν
ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ, καὶ ἄνδρες αὐτοῦ οἱ πολεμισταὶ ἐξέρχονται.
33 Διότι τάδε λέγει Κύριος, Οἶκοι βασιλέως Βαβυλῶνος ὡς ἅλων
ὥριμος [d] ἀλοηθήσονται· ἔτι μικρὸν, καὶ ἥξει ὁ ἀμητὸς αὐτῆς.
34 Κατέφαγέ με, ἐμερίσατό με, κατέλαβέ με σκότος λεπτὸν, Να-
βουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατέπιέ με, ὡς δράκων
35 ἔπλησε τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου· ἔξωσάν με οἱ
μόχθοι μου καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου εἰς Βαβυλῶνα, ἐρεῖ κατοι-
κοῦσα Σιὼν, καὶ τὸ αἷμά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους,
36 ἐρεῖ Ἱερουσαλήμ. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ
κρινῶ τὴν ἀντίδικόν σου [e] καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδίκησίν σου, καὶ
ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς καὶ ξηρανῶ τὴν [f] πηγὴν αὐτῆς.
37 Καὶ ἔσται Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμὸν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται.
38 [g] Ὅτι ἅμα ὡς λέοντες ἐξηγέρθησαν, καὶ ὡς σκύμνοι λεόντων.
39 Ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς καὶ μεθύσω αὐ-
τοὺς, ὅπως καρωθῶσι καὶ [h] ὑπνώσωσιν ὕπνον αἰώνιον, καὶ οὐ
40 μὴ ἐξεγερθῶσι, λέγει Κύριος. [i] Καὶ καταβίβασον αὐτοὺς ὡς
41 ἄρνας εἰς σφαγὴν καὶ ὡς κριοὺς μετ᾽ ἐρίφων. Πῶς ἑάλω καὶ
ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγένετο Βαβυλὼν εἰς
42 ἀφανισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν; Ἀνέβη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἡ θάλασσα
43 ἐν ἤχῳ κυμάτων αὐτῆς, καὶ κατεκαλύφθη· ἐγενήθησαν αἱ πόλεις
αὐτῆς [k] ὡς γῆ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, οὐ κατοικήσει ἐν αὐτῇ οὐδὲ
44 εἷς, οὐδὲ μὴ καταλύσει ἐν αὐτῇ υἱὸς ἀνθρώπου. Καὶ ἐκδικήσω
ἐπὶ Βαβυλῶνα, καὶ ἐξοίσω ἃ κατέπιεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς,
49 καὶ οὐ μὴ συναχθῶσι πρὸς αὐτὴν ἔτι τὰ ἔθνη, καὶ ἐν Βαβυλῶνι
50 πεσοῦνται τραυματίαι πάσης τῆς γῆς· ἀνασωζόμενοι ἐκ γῆς πο-

[a] καὶ καθήσονται. [b] ἀπάντην. [c] αὐτοῦ ἐνεπρήσθησαν. [d] ἀλο-
ηθήσεται. [e] καὶ ἐ. τ. ἐ. σου om. [f] γῆν. [g] Ὡς λέοντες ἐξηγέρ-
θησαν ἅμα. [h] ὑπνώσουσιν. [i] Καὶ om. [k] ὡς om.

ρεύεσθε [1] καὶ μὴ ἵστασθε· οἱ μακρόθεν μνήσθητε τοῦ Κυρίου,
51 καὶ Ἰερουσαλὴμ ἀναβήτω ἐπὶ τὴν καρδίαν ὑμῶν. Ἠισχύνθημεν
ὅτι ἠκούσαμεν ὀνειδισμὸν ἡμῶν, κατεκάλυψεν ἀτιμία τὸ πρόσω-
πον ἡμῶν, εἰσῆλθον ἀλλογενεῖς εἰς τὰ ἅγια ἡμῶν, εἰς οἶκον
52 Κυρίου. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ
ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς πε-
53 σοῦνται τραυματίαι. Ὅτι ἐὰν ἀναβῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανὸς,
καὶ ὅτι ἐὰν [m] ὀχυρώσῃ τὰ τείχη ἰσχύϊ αὐτῆς, παρ' ἐμοῦ ἥξουσιν
54 ἐξολοθρεύοντες αὐτὴν, λέγει Κύριος. Φωνὴ κραυγῆς ἐν Βαβυ-
55 λῶνι, καὶ συντριβὴ μεγάλη [n] ἐν γῇ Χαλδαίων, ὅτι ἐξωλόθρευσε
Κύριος τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἀπώλεσεν ἀπ' αὐτῆς φωνὴν μεγάλην
ἠχοῦσαν ὡς ὕδατα πολλά· ἔδωκεν εἰς ὄλεθρον φωνὴν αὐτῆς.
56 Ὅτι ἦλθεν ἐπὶ Βαβυλῶνα ταλαιπωρία, ἑάλωσαν οἱ μαχηταὶ
αὐτῆς, ἐπτόηται τὸ τόξον αὐτῶν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνταποδίδωσιν αὐ-
57 τοῖς. Κύριος [o] ἀνταποδίδωσι, καὶ μεθύσει μέθῃ τοὺς ἡγεμόνας
αὐτῆς καὶ τοὺς σοφοὺς αὐτῆς [p] καὶ τοὺς στρατηγοὺς αὐτῆς,
58 λέγει ὁ βασιλεὺς, Κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ. Τάδε λέγει
Κύριος, Τεῖχος Βαβυλῶνος ἐπλατύνθη, κατασκαπτόμενον κατα-
σκαφήσεται, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐμπυρισθήσονται, καὶ
οὐ κοπιάσουσι λαοὶ εἰς κενὸν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ ἐκλείψουσιν.
59 Ο ΛΟΓΟΣ ΟΝ ΕΝΕΤΕΙΛΑΤΟ ΚΥΡΙΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΙ ΤΩΙ
ΠΡΟΦΗΤΗΙ εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ υἱῷ Νηρείου υἱοῦ Μαασαίου, ὅτε
ἐπορεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα εἰς Βαβυλῶνα [q] ἐν τῷ
ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Σαραίας ἄρχων δώρων.
60 Καὶ ἔγραψεν [r] Ἱερεμίας πάντα τὰ κακὰ ἃ ἥξει ἐπὶ Βαβυλῶνα
ἐν [s] βιβλίῳ, πάντας τοὺς [t] λόγους τούτους τοὺς γεγραμμένους
61 ἐπὶ Βαβυλῶνα. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Σαραίαν, Ὅταν ἔλθῃς
εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὄψῃ καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς λόγους τού-
62 τους, καὶ ἐρεῖς, Κύριε Κύριε, σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον
τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας
ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ὅτι ἀφανισμὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.
63 Καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ [u] τοῦ ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ

---

[1] καὶ om. [m] ὀχυρώσῃ ὕψος ἰσχύος αὐτῆς. [n] ἐκ γῆς. [o] ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ τὴν ἀνταπόδοσιν. [p] κ. τ. σ. αὐτῆς om. [q] ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει. [r] Ἰηρεμίας. [s] βιβλίῳ ἑνὶ. [t] λόγους τοὺς ἐγγεγραμμένους. [u] τοῦ om.

ἐπιδήσεις [x] ἐπ᾽ αὐτὸ λίθον, καὶ ῥίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τοῦ Εὐ-
64 φράτου, καὶ ἐρεῖς, Οὕτως καταδύσεται Βαβυλὼν, [y] καὶ οὐ μὴ
ἀναστῇ ἀπὸ προσώπου τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ᾽ αὐτήν.

29 ΕΠΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΦΥΛΟΥΣ ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΚΥΡΙΟΣ· Ἰδοὺ
ὕδατα ἀναβαίνει ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔσται εἰς χειμάρρουν κατακλύ-
ζοντα, καὶ κατακλύσει γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ
τοὺς [z] κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· καὶ κεκράξονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ
3 [a] ἀλαλάξουσιν ἅπαντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἀπὸ φωνῆς
ὁρμῆς αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ὅπλων τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ σεισμοῦ
τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, [b] ἤχου τροχῶν αὐτοῦ· οὐκ ἐπέστρεψαν
4 πατέρες ἐφ᾽ υἱοὺς αὐτῶν ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν αὐτῶν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ [c] ἐπερχομένῃ τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς ἀλλοφύλους·
καὶ ἀφανιῶ τὴν Τύρον καὶ τὴν [d] Σειδῶνα καὶ πάντας τοὺς κατα-
λοίπους τῆς βοηθείας αὐτῶν, ὅτι ἐξολοθρεύσει Κύριος [e] τοὺς
5 καταλοίπους τῶν νήσων. Ἧκει φαλάκρωμα ἐπὶ Γάζαν, ἀπερ-
6 ρίφη Ἀσκάλων, καὶ [f] οἱ κατάλοιποι Ἐνακίμ. Ἕως τίνος κόψεις,
ἡ μάχαιρα [g] τοῦ Κυρίου; ἕως τίνος οὐχ ἡσυχάσεις; ἀποκατά-
7 στηθι εἰς τὸν κολεόν σου, ἀνάπαυσαι καὶ ἐπάρθητι. Πῶς [h] ἡσυ-
χάσει; καὶ Κύριος ἐνετείλατο αὐτῇ ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα καὶ ἐπὶ
τὰς παραθαλασσίους, ἐπὶ τὰς καταλοίπους ἐπεγερθῆναι.

7 ΤΗΙ ΙΔΟΥΜΑΙΑΙ τάδε λέγει Κύριος, Οὐκ ἔστιν ἔτι σοφία
ἐν Θαιμὰν, ἀπώλετο βουλὴ ἐκ συνετῶν, ᾠχετο σοφία αὐτῶν,
8 ἠπατήθη ὁ τόπος αὐτῶν, [i] βαθύνατε εἰς κάθισιν οἱ κατοικοῦντες
ἐν Δαιδὰμ, ὅτι δύσκολα ἐποίησεν· ἤγαγον ἐπ᾽ αὐτὸν ἐν χρόνῳ
9 ᾧ ἐπεσκεψάμην [k] ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅτι τρυγηταὶ ἦλθον [l] οἳ οὐ κατα-
λείψουσί σοι [m] κατάλειμμα· ὡς κλέπται ἐν νυκτὶ ἐπιθήσουσι
10 [n] χεῖρα αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κατέσυρα τὸν Ἡσαῦ, ἀνεκάλυψα τὰ
κρυπτὰ αὐτῶν, κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται, ὤλοντο διὰ χεῖρα ἀδελ-
11 φοῦ αὐτοῦ, [o] γείτονός μου· καὶ οὐκ ἔστιν ὑπολείπεσθαι ὀρφανόν
σου, ἵνα ζήσηται· καὶ ἐγὼ ζήσομαι, καὶ αἱ χῆραι ἐπ᾽ ἐμὲ πεποί-
12 θασιν. Ὅτι τάδε [p] εἶπε Κύριος, Οἷς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ

---

[x] αὐτῷ. [y] καὶ om. [z] ἐνοικοῦντας. [a] ἀλαλάξονται πάντες.
[b] καὶ ἦχου τῶν τ. [c] ἐρχομένῃ. [d] Σιδῶνα. [e] τὰς. [f] τὰ κατά-
λοιπα Ἐνακείμ. [g] τοῦ om. [h] ἡσυχάσεις; [i] βαθύνατε ἑαυτοῖς
εἰς. [k] ἐπ᾽ om. [l] σοι. [m] καταλείμματα· ὥσπερ. [n] χεῖρας
αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κατηραύνησα. [o] καὶ γείτονος αὐτοῦ. [p] λέγει.

13 ποτήριον, ἔπιον· καὶ σὺ [q] ἀθῳωμένη οὐ μὴ ἀθῳωθῇς, [r] ὅτι κατ'
ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι εἰς ἄβατον καὶ εἰς ὀνειδισμὸν
καὶ εἰς [s] κατάρασιν ἔσῃ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις
14 αὐτῆς ἔσονται ἔρημοι εἰς [t] αἰῶνα. Ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ Κυρίου,
καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλε, Συνάχθητε καὶ παραγένεσθε
15 εἰς αὐτὴν, ἀνάστητε εἰς πόλεμον. [u] Μικρὸν ἔδωκά σε ἐν ἔθνεσιν,
16 [x] εὐκαταφρόνητον ἐν ἀνθρώποις. Ἡ παιγνία σου ἐνεχείρησέ
σοι, ἰταμία καρδίας σου κατέλυσε τρυμαλιὰς πετρῶν, συνέλαβεν
ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ· ὅτι [y] ὕψωσεν ὥσπερ ἀετὸς νοσσιὰν [z] αὐ-
17 τοῦ, ἐκεῖθεν καθελῶ σε. Καὶ ἔσται ἡ Ἰδουμαία εἰς ἄβατον,
18 πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτὴν συριεῖ. [a] Ὥσπερ κατεστράφη
Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ πάροικοι αὐτῆς, εἶπε Κύριος παντο-
κράτωρ, οὐ μὴ [a] καθίσει ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ [b] κατοικήσει
19 ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. Ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἐκ μέσου
τοῦ Ἰορδάνου εἰς [c] τόπον Αἰθὰμ, ὅτι ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ'
αὐτῆς, καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ' αὐτὴν [d] ἐπιστήσατε· ὅτι τίς ὥσ-
περ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεταί μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν, ὃς
20 στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; Διὰ τοῦτο ἀκούσατε βουλὴν
Κυρίου ἣν ἐβουλεύσατο ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ λογισμὸν αὐτοῦ
ὃν ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαιμὰν, Ἐὰν μὴ [e] συμψη-
θῶσι τὰ ἐλάχιστα τῶν προβάτων, ἐὰν μὴ ἀβατωθῇ ἐπ' [f] αὐτοὺς
21 κατάλυσις αὐτῶν, ὅτι ἀπὸ φωνῆς πτώσεως αὐτῶν [g] ἐφοβήθη
22 ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ [h] θαλάσσης οὐκ ἠκούσθη. Ἰδοὺ ὥσπερ ἀετὸς
ὄψεται, καὶ ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας ἐπ' ὀχυρώματα αὐτῆς· καὶ
ἔσται ἡ καρδία τῶν ἰσχυρῶν τῆς Ἰδουμαίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ὡς καρδία γυναικὸς ὠδινούσης.

30 Τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν οὕτως εἶπε Κύριος, Μὴ υἱοὶ οὐκ εἰσὶν ἐν
Ἰσραὴλ, ἢ παραληψόμενος οὐκ ἔστιν [i] αὐτοῖς; [k] διατί παρέλαβε
Μελχὸλ τὴν Γαλαὰδ, καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν ἐν πόλεσιν αὐτῶν [l] ἐνοι-
2 κήσει; Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ
ἀκουτιῶ ἐπὶ Ῥαββὰθ [m] θόρυβον πολέμων, καὶ ἔσονται εἰς ἄβα-

---

[q] ἀθουμένη; [r] ὅτι πίνων πίεσαι. Κατ'. [s] κατάραν. [t] τὸν αἰῶνα. Ἀ. ἤκουσαν. [u] Ἰδοὺ, μικρὸν δέδωκά. [x] καὶ εὐκατ. [y] ἐὰν ὑψώσεις. [z] σου. [a] κατοικήσει. [b] καθίσει. [c] τὸν τόπον Ἠθὰμ. [d] ἐπιστήσεται. [e] συμψηφισθῶσιν. [f] αὐτῇ. [g] ἐσείσθη. [h] σου ἐν θαλάσσῃ, ἠκούσθη. [i] ἐν αὐτοῖς; [k] διατί om. [l] ἐνοικεῖ; [m] υἱῶν θόρυβον πολέμου.

τον καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ [n] βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ κατακαυθή-
3 σονται, καὶ παραλήψεται Ἰσραὴλ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. Ἀλάλαξον,
Ἐσεβὼν, ὅτι ὥλετο [o] Γαΐ· κεκράξατε, θυγατέρες Ῥαββὰθ, περι-
ζώσασθε σάκκους [p] καὶ κόψασθε, ὅτι Μελχὸλ βαδιεῖται ἐν ἀποι-
4 κίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα. [q] Τί ἀγαλλιᾶσθε
ἐν τοῖς πεδίοις Ἐνακεὶμ, [r] θύγατερ ἰταμίας ἡ πεποιθυῖα ἐπὶ [s] θη-
5 σαυροῖς, ἡ λέγουσα, Τίς εἰσελεύσεται ἐπ' ἐμέ; Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω
φόβον ἐπὶ σὲ, εἶπε Κύριος, ἀπὸ πάσης τῆς [t] περιοίκου σου, καὶ
διασπαρήσεσθε ἕκαστος εἰς [u] τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ [x] ἔστιν
ὁ συνάγων.

28 ΤΗΙ ΚΗΔΑΡ ΤΗΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΙ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ, ΗΝ ΕΠΑ-
ΤΑΞΕ ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΟΡ [y] ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ, οὕ-
τως εἶπε Κύριος, Ἀνάστητε καὶ ἀνάβητε ἐπὶ Κηδὰρ, καὶ πλή-
29 σατε τοὺς υἱοὺς κεδέμ. Σκηνὰς αὐτῶν καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν
λήψονται· ἱμάτια αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ καμή-
λους [z] αὐτῶν λήψονται ἑαυτοῖς· καὶ καλέσατε [a] ἐπ' αὐτοὺς ἀπώ-
λειαν κυκλόθεν.

30 Φεύγετε, λίαν [b] ἐμβαθύνατε εἰς κάθισιν, καθήμενοι ἐν τῇ αὐλῇ,
ὅτι ἐβουλεύσατο ἐφ' ὑμᾶς βασιλεὺς Βαβυλῶνος βουλὴν καὶ
31 [c] ἐλογίσατο λογισμόν. Ἀνάστηθι καὶ ἀνάβηθι ἐπ' ἔθνος εὐ-
σταθοῦν, καθήμενον εἰς ἀναψυχὴν, οἷς οὐκ εἰσὶ θύραι, [d] οὐ
32 βάλανοι, οὐ μοχλοὶ, μόνοι καταλύουσι. Καὶ ἔσονται [e] κάμηλοι
αὐτῶν εἰς προνομὴν, καὶ πλῆθος κτηνῶν αὐτῶν εἰς ἀπώλειαν,
καὶ λικμήσω αὐτοὺς παντὶ πνεύματι [f] κεκαρμένους πρὸ προσώπου
αὐτῶν, ἐκ παντὸς [g] πέραν αὐτῶν οἴσω τὴν τροπὴν αὐτῶν, εἶπε
33 Κύριος. Καὶ ἔσται ἡ αὐλὴ διατριβὴ στρουθῶν καὶ ἄβατος ἕως
αἰῶνος, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ
υἱὸς ἀνθρώπου.

23 ΤΗΙ ΔΑΜΑΣΚΩΙ· Κατῃσχύνθη Ἡμὰθ καὶ Ἀρφὰθ, ὅτι ἤκου-
σαν ἀκοὴν πονηρὰν, ἐξέστησαν, [h] ἐθυμώθησαν, ἀναπαύσασθαι
24 οὐ μὴ δύνωνται. Ἐξελύθη Δαμασκὸς, ἀπεστράφη εἰς φυγὴν,

[n] οἱ βωμοὶ. [o] Καΐ. [p] καὶ ἐπιληπτεύεσθε, καὶ κόψασθε ἐπὶ Μελχὸμ, ὅτι ἐν ἀποικίᾳ βαδιεῖται. [q] Ὅτι ἀγαλλιάσῃ. [r] θυγάτηρ. [s] τοῖς θησαυροῖς αὐτῆς. [t] παροίκου. [u] τὸ om. [x] ἔσται. [y] Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ. [z] ἑαυτῶν. [a] ἐπ' om. [b] ἐβαθύνατε εἰς κάθησιν. [c] ἐλογίσατο ἐφ' ὑμᾶς. [d] οὐδὲ. [e] οἱ κάμηλοι. [f] κεκραμένους. [g] μέρους. [h] ἐκοιμήθησαν.

25 τρόμος ἐπελάβετο αὐτῆς. Πῶς οὐχὶ [i] ἐγκατέλιπε πόλιν ἐμὴν,
26 κώμην ἠγάπησαν; Διὰ τοῦτο πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν πλατείας
σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί σου [k] πεσοῦνται, φησὶ
27 Κύριος, καὶ καύσω πῦρ ἐν τείχει Δαμασκοῦ, καὶ καταφάγεται
ἄμφοδα υἱοῦ Ἀδερ.

31 ΤΗΙ ΜΩΑΒ οὕτως εἶπε Κύριος, Οὐαὶ ἐπὶ Ναβαῦ, ὅτι ὤλετο,
2 ἐλήφθη Καριαθὲμ, ᾐσχύνθη ἀμὰθ [l] καὶ ἀγάθ. Οὐκ ἔστιν ἔτι
ἰατρεία Μωὰβ, γαυρίαμα ἐν Ἐσεβὼν, ἐλογίσατο ἐπ᾽ αὐτὴν κακά·
ἐκόψαμεν αὐτὴν ἀπὸ ἔθνους, καὶ παῦσιν παύσεται· ὄπισθέν σου
3 βαδιεῖται μάχαιρα, ὅτι φωνὴ κεκραγότων ἐξ Ὠρωναΐμ, [m] ὄλεθρον
4 καὶ σύντριμμα μέγα, συνετρίβη Μωὰβ, ἀναγγείλατε εἰς Ζογόρα,
5 ὅτι ἐπλήσθη [n] Ἀλὼθ ἐν κλαυθμῷ· ἀναβήσεται κλαίων ἐν ὁδῷ
6 Ὠρωναΐμ, κραυγὴν συντρίμματος ἠκούσατε, φεύγετε καὶ σώσατε
τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε ὥσπερ ὄνος ἄγριος ἐν ἐρήμῳ,
7 ἐπειδὴ ἐπεποίθεις ἐν [o] ὀχυρώματί σου, καὶ [p] σὺ συλληφθήσῃ·
καὶ ἐξελεύσεται Χαμὼς ἐν ἀποικίᾳ καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ
8 ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα. Καὶ ἥξει ὄλεθρος ἐπὶ πᾶσαν πόλιν, [q] οὐ
μὴ σωθῇ, καὶ ἀπολεῖται ὁ αὐλὼν καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ πεδινὴ,
9 καθὼς εἶπε Κύριος. Δότε [r] σημεῖα τῇ Μωὰβ, ὅτι ἀφῇ [s] ἀφθή-
σεται, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἄβατον [t] ἔσονται· πόθεν
10 ἔνοικος αὐτῇ; Ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς,
ἐξαίρων μάχαιραν αὐτοῦ ἀφ᾽ αἵματος.

11 Ἀνεπαύσατο Μωὰβ ἐκ παιδαρίου, καὶ πεποιθὼς ἦν ἐπὶ τῇ
δόξῃ αὐτοῦ, οὐκ ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον, καὶ εἰς ἀποι-
κισμὸν οὐκ ᾤχετο· διὰ τοῦτο ἔστη γεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ
12 ὀσμὴ αὐτοῦ οὐκ [u] ἐξέλιπε. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι [x] αὐτοῦ
ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀποστελῶ αὐτῷ κλίνοντας, καὶ κλι-
νοῦσιν αὐτὸν καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ λεπτυνοῦσι καὶ τὰ κέρατα
13 αὐτοῦ συγκόψουσι, καὶ καταισχυνθήσεται Μωὰβ ἀπὸ Χαμὼς,
ὥσπερ [y] κατησχύνθη οἶκος Ἰσραὴλ ἀπὸ Βαιθὴλ ἐλπίδος αὐτῶν
πεποιθότες ἐπ᾽ αὐτοῖς.

---

[i] ἐγκατέλειπον. [k] πεσοῦνται om. [l] τὸ κραταίωμα, καὶ ἠττήθη. Καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἔτι ἰατρεία ἐν Μωὰβ, ἀγαυρίαμα. [m] ὄλεθρος. [n] Ἀλαὼθ. [o] ὀχυρώμασίν. [p] σὺ om. [q] καὶ πόλις οὐ μὴ. [r] σημεῖον τῷ M. [s] ἀναφθήσεται. [t] ἔσονται ἀπὸ ἐνοικούντων αὐτάς. [u] ἐκλείπει. [x] αὐτοῦ om. [y] καταισχύνθη ὁ οἶκος.

14 Πῶς ἐρεῖτε, Ἰσχυροί ἐσμεν, καὶ ἄνθρωπος ἰσχύων εἰς τὰ
15 πολεμικά; Ὤλετο Μωὰβ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι
16 αὐτοῦ κατέβησαν εἰς σφαγήν. Ἐγγὺς ἡμέρα Μωὰβ ἐλθεῖν,
17 καὶ πονηρία αὐτοῦ ταχεῖα σφόδρα. Κινήσατε [z] αὐτῷ πάντες
κυκλόθεν αὐτοῦ, πάντες ἔκδοτε ὄνομα αὐτοῦ· εἴπατε, Πῶς
18 συνετρίβη βακτηρία εὐκλεὴς, ῥάβδος μεγαλώματος; Κατά-
βηθι ἀπὸ δόξης, καὶ κάθισον ἐν ὑγρασίᾳ καθημένη· [a] Δαιβὼν
ἐκτριβήσεται, ὅτι ὤλετο Μωὰβ, ἀνέβη εἰς σὲ λυμαινόμενος
19 [b] ὀχύρωμά σου. Ἐφ' ὁδοῦ στῆθι, καὶ ἔπιδε καθημένη ἐν
[c] Ἀρὴρ, καὶ ἐρώτησον φεύγοντα καὶ σωζόμενον, καὶ εἰπὸν, Τί
20 ἐγένετο; Κατῃσχύνθη Μωὰβ, ὅτι συνετρίβη· ὀλόλυξον καὶ
21 κέκραξον, ἀνάγγειλον [d] ἐν Ἀρνὼν ὅτι ὤλετο Μωὰβ καὶ κρίσις
ἔρχεται εἰς τὴν γῆν [e] Μεισὼρ ἐπὶ Χελὼν καὶ [f] Ῥεφὰς καὶ
22 Μωφὰς καὶ ἐπὶ Δαιβὼν καὶ ἐπὶ Ναβαῦ καὶ ἐπ' οἶκον [g] Δαιθ-
23 λαθαΐμ καὶ ἐπὶ Καριαθαΐμ καὶ ἐπ' οἶκον [h] Γαιμὼλ καὶ ἐπ' οἶκον
24 Μαὼν καὶ ἐπὶ Καριὼθ καὶ ἐπὶ Βοσὸρ καὶ ἐπὶ πάσας τὰς
25 πόλεις Μωὰβ τὰς πόρρω καὶ τὰς ἐγγύς. Κατεάχθη κέρας
Μωὰβ, καὶ τὸ ἐπίχειρον αὐτοῦ συνετρίβη.
26 Μεθύσατε αὐτὸν, ὅτι ἐπὶ Κύριον ἐμεγαλύνθη· καὶ ἐπικρούσει
27 Μωὰβ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ αὐτός. Καὶ [i] εἰ
μὴ εἰς γελοιασμὸν [k] ἦν σοι Ἰσραὴλ, [l] καὶ ἐν κλοπαῖς σου εὑρέθη,
28 ὅτι ἐπολέμεις αὐτόν· κατέλιπον τὰς πόλεις, καὶ ᾤκησαν ἐν πέ-
τραις [m] οἱ κατοικοῦντες Μωάβ· ἐγενήθησαν [n] ὥσπερ περιστεραὶ
29 [o] νοσσεύουσαι ἐν πέτραις στόματι βοθύνου. [p] Καὶ ἤκουσα ὕβριν
Μωὰβ, ὕβρισε [q] λίαν ὕβριν αὐτοῦ, καὶ ὑπερηφανίαν αὐτοῦ· καὶ
30 ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ ἔγνων [r] ἔργα αὐτοῦ· οὐχὶ τὸ
31 ἱκανὸν [s] αὐτῷ οὐχ οὕτως ἐποίησε; Διὰ τοῦτο ἐπὶ Μωὰβ ὀλολύ-
32 ζετε πάντοθεν· βοήσατε ἐπ' ἄνδρας [t] κειράδας αὐχμοῦ. Ὡς
κλαυθμὸν Ἰαζὴρ ἀποκλαύσομαί [u] σοι ἄμπελος Ἀσερημὰ, κλή-
ματά σου διῆλθε θάλασσαν, πόλεις Ἰαζὴρ ἥψαντο, ἐπὶ ὀπώραν

---

[z] αὐτὸν. [a] θυγάτηρ Δαιβὼν, ἐκτρίβητε. [b] ὀχυρώματά.
[c] Ἀροὴρ. [d] ἐν Ἀερνὼν. [e] τοῦ Μεισὼρ. [f] ἐπὶ Ῥεφὰς.
[g] Δεβλαθαὶμ. [h] Γαμῶλα. [i] εἰ om. [k] ἦν om. [l] εἰ.
[m] οἰκοῦντες. [n] ὡς. [o] ἐνοσσεύουσαι. [p] Καὶ om.
[q] σφόδρα, καὶ ὕβριν αὐτοῦ. [r] τὰ ἔργα. [s] αὐτοῦ. [t] Κιδάρας.
[u] σοι om.

33 σου, [x] ἐπὶ τρυγηταῖς σου ὄλεθρος [y] ἐπέπεσε. Συνεψήσθη
χαρμοσύνη καὶ εὐφροσύνη ἐκ τῆς Μωαβίτιδος, καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ
ληνοῖς σου· πρωῒ οὐκ [z] ἐπάτησαν, οὐδὲ δεῖλης οὐκ ἐποίησαν, αἱ
34 δὲ ἀπὸ κραυγῆς Ἐσεβὼν [a] ἕως Αἰτὰμ αἱ πόλεις αὐτῶν ἔδωκαν
φωνὴν αὐτῶν ἀπὸ Ζογὸρ ἕως Ὡρωναΐμ, καὶ [b] ἀγγελίαν σαλασία,
35 ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ [c] Νεβρεὶν εἰς κατάκαυμα ἔσται. Καὶ ἀπολῶ τὸν
Μωὰβ, φησὶ Κύριος, ἀναβαίνοντα [d] ἐπὶ τὸν βωμὸν καὶ θυμιῶντα
36 θεοῖς αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο καρδία τοῦ Μωὰβ ὥσπερ αὐλοὶ βομ-
βήσουσι, [e] καρδία μου ἐπ᾽ ἀνθρώπους [f] κειράδας ὥσπερ αὐλὸς
βομβήσει· διὰ τοῦτο ἃ περιεποιήσατο ἀπώλετο ἀπὸ ἀνθρώπου.
37 Πᾶσαν κεφαλὴν ἐν παντὶ τόπῳ [g] ξυρηθήσονται, καὶ πᾶς πώγων
ξυρηθήσεται, καὶ πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὀσφύος
38 σάκκος. Καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δωμάτων Μωὰβ, καὶ ἐπὶ [h] ταῖς
πλατείαις αὐτῆς, ὅτι συνέτριψα, φησὶ Κύριος, [i] ὡς ἀγγεῖον οὗ
39 οὐκ ἔστι χρεία αὐτοῦ. Πῶς κατήλλαξε; πῶς ἔστρεψε νῶτον
Μωάβ; ᾐσχύνθη καὶ ἐγένετο Μωὰβ εἰς γέλωτα, καὶ ἐγκότημα
40, 41 πᾶσι τοῖς κύκλῳ [k] αὐτῆς. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, ἐλήφθη
42 [l] Καριὼθ καὶ τὰ ὀχυρώματα συνελήφθη, καὶ ἀπολεῖται Μωὰβ
43 ἀπὸ ὄχλου, ὅτι ἐπὶ τὸν Κύριον ἐμεγαλύνθη. Παγὶς καὶ φόβος
44 καὶ βόθυνος ἐπὶ [m] σὲ καθήμενος [n] Μωάβ. Ὁ φεύγων ἀπὸ
προσώπου τοῦ φόβου ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· καὶ ὁ ἀνα-
βαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου [o] καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ παγίδι· [p] ὅτι
ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ Μωὰβ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως [q] αὐτῶν.

32 Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Λάβε τὸ ποτήριον τοῦ
οἴνου τοῦ ἀκράτου τούτου ἐκ χειρός μου, καὶ ποτιεῖς πάντα τὰ
16 ἔθνη πρὸς ἃ ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτοὺς, καὶ πίονται καὶ
ἐξεμοῦνται καὶ [r] ἐκμανήσονται ἀπὸ προσώπου τῆς [s] μαχαίρας
17 ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀναμέσον [t] αὐτῶν. Καὶ ἔλαβον τὸ ποτήριον
ἐκ χειρὸς Κυρίου, καὶ ἐπότισα τὰ ἔθνη πρὸς ἃ ἀπέστειλέ με
18 Κύριος [u] πρὸς αὐτὰ, τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ

---

[x] καὶ ἐπὶ. [y] ἔπεσεν. Συνεψήθη. [z] ἐπατήθησαν. [a] ἕως Ἐλεαλὴ καὶ ἕως Ἰασσὰ αἱ. [b] Ἀγγελία Σαλισία. [c] Ἐβρὶμ. [d] ἐπὶ Μωὰβ. [e] καὶ καρδία. [f] Κειδάρεις. [g] ξυρήσονται. [h] ταῖς om. [i] τὸν Μωὰβ ὡς. [k] αὐτοῦ. [l] Ἀκκαριὼθ. [m] σοὶ. [n] ἐπὶ Μωὰβ. [o] καὶ om. [p] διότι. [q] αὐτῆς. [r] μανήσονται. [s] μαχαίρης. [t] αὐτῷ. [u] ἐπ᾽ αὐτὰ. Ὅσα ἐπροφήτευσεν Ἱερεμίας ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· οὕτως.

βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἄρχοντας αὐτοῦ, τοῦ θεῖναι αὐτὰς εἰς ἐρήμω-
19 σιν καὶ εἰς ἄβατον καὶ εἰς συριγμὸν, καὶ τὸν Φαραὼ βασιλέα
Αἰγύπτου καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ
20 καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς [x] συμμίκτους, καὶ
παντας τοὺς βασιλεῖς [y] ἀλλοφύλων καὶ τὴν Ἀσκάλωνα καὶ τὴν
21 Γάζαν καὶ τὴν Ἀκκάρων καὶ τὸ ἐπίλοιπον Ἀζώτου, καὶ τὴν
22 Ἰδουμαίαν καὶ τὴν Μωαβῖτιν καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, [z] καὶ
βασιλεῖς Τύρου καὶ βασιλεῖς Σιδῶνος καὶ βασιλεῖς τοὺς ἐν τῷ
23 πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν Δαιδὰν καὶ τὴν Θαιμὰν καὶ τὴν
24 Ῥῶς, καὶ πᾶν περικεκαρμένον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πάντας
25 τοὺς [a] συμμίκτους τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πάντας
26 βασιλεῖς [b] Αἰλὰμ καὶ πάντας βασιλεῖς Περσῶν, καὶ πάντας
βασιλεῖς [c] ἀπὸ ἀπηλιώτου τοὺς πόρρω καὶ τοὺς ἐγγὺς, ἕκαστον
πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ πάσας [d] βασιλείας τὰς ἐπὶ προσ-
27 ώπου τῆς γῆς. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε Κύριος παντοκρά-
τωρ, Πίετε, [e] μεθύσθητε, καὶ ἐξεμέσετε καὶ πεσεῖσθε, καὶ οὐ μὴ
ἀναστῆτε ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀνα-
28 μέσον ὑμῶν. Καὶ ἔσται ὅταν μὴ βούλωνται δέξασθαι τὸ ποτή-
ριον ἐκ τῆς χειρός σου ὥστε πιεῖν, καὶ ἐρεῖς, Οὕτως εἶπε Κύριος,
29 Πιόντες πίεσθε, ὅτι ἐν πόλει [f] ἐν ᾗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομά μου [g] ἐπ'
αὐτὴν ἐγὼ ἄρχομαι κακῶσαι, καὶ ὑμεῖς καθάρσει οὐ μὴ καθαρι-
σθῆτε, ὅτι μάχαιραν ἐγὼ [h] καλῶ ἐπὶ [i] πάντας τοὺς καθημένους
30 ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ σὺ προφητεύσεις ἐπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους
τούτους, καὶ [k] ἐρεῖς, Κύριος ἀφ' ὑψηλοῦ χρηματιεῖ, ἀπὸ τοῦ
ἁγίου αὐτοῦ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, λόγον χρηματιεῖ [l] ἐπὶ τοῦ
τόπου αὐτοῦ· καὶ οἵδε ὥσπερ τρυγῶντες ἀποκριθήσονται· καὶ
31 ἐπὶ [m] καθημένους τὴν γῆν ἥκει ὄλεθρος ἐπὶ μέρος τῆς γῆς, ὅτι
κρίσις τῷ Κυρίῳ ἐν τοῖς ἔθνεσι· κρίνεται αὐτὸς πρὸς πᾶσαν
σάρκα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐδόθησαν εἰς μάχαιραν, λέγει Κύριος.
32 Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ κακὰ ἔρχεται ἀπὸ ἔθνους [n] ἐπὶ ἔθνος,

---

[x] συμμίκτους αὐτοῦ. [y] πάντων τῶν ἀλλοφύλων. [z] καὶ πάντας βασιλεῖς. [a] συμμίκτους αὐτοῦ. [b] Δαιδὰν. [c] τοῦ. [d] τὰς βασιλείας. [e] καὶ μεθύσθητε, καὶ ἐξεμέσατε. [f] ἐφ' ᾗ. [g] ἐπ' αὐτῆς. [h] καλέσω. [i] πάντας om. [k] ἐρεῖς αὐτοῖς. [l] ἀπὸ τοῦ τόπου τούτου. [m] πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ τὴν. [n] εἰς.

33 καὶ λαῖλαψ μεγάλη ἐκπορεύεται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, καὶ ἔσονται τραυματίαι ὑπὸ Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου ἐκ μέρους τῆς γῆς καὶ ἕως εἰς μέρος τῆς γῆς· οὐ μὴ [o] κατορυγῶσιν εἰς κόπρια, ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται.

34 Ἀλαλάξατε, ποιμένες, καὶ [p] κεκράξατε, καὶ κόπτεσθε οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ὑμῶν εἰς σφαγήν, 35 καὶ πεσεῖσθε ὥσπερ οἱ κριοὶ οἱ ἐκλεκτοί, καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἀπὸ τῶν ποιμένων καὶ σωτηρία ἀπὸ τῶν κριῶν τῶν προβάτων. 36 Φωνὴ κραυγῆς τῶν ποιμένων καὶ ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων καὶ 37 τῶν κριῶν, ὅτι ὠλόθρευσε Κύριος τὰ βοσκήματα αὐτῶν, καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ 38 μου. [q] Ἐγκατέλιπεν ὥσπερ λέων [r] κατάλειμμα αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθη ἡ γῆ αὐτῶν εἰς ἄβατον ἀπὸ προσώπου [s] τῆς μαχαίρας τῆς μεγάλης.

33 ΕΝ ΑΡΧΗΙ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΥΙΟΥ ΙΩΣΙΑ [t] ΕΓΕΝΗΘΗ Ο ΛΟΓΟΣ ΟΥΤΟΣ ΠΑΡΑ ΚΥΡΙΟΥ. 2 Οὕτως εἶπε Κύριος, Στῆθι ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου, καὶ χρηματιεῖς [u] ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις καὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ Κυρίου ἅπαντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξά σοι χρηματίσαι αὐτοῖς, μὴ ἀφέλῃς ῥῆμα. 3 Ἴσως ἀκούσονται, καὶ ἀποστραφήσονται ἕκαστος [x] ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ παύσομαι ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ λογίζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς 4 ἕνεκεν τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· καὶ ἐρεῖς, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἐὰν μὴ ἀκούσητέ μου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τοῖς [y] νομίμοις 5 μου οἷς ἔδωκα κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, εἰσακούειν τῶν [z] λόγων τῶν παίδων μου τῶν προφητῶν οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς 6 ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα καὶ οὐκ [a] ἠκούσατέ μου, καὶ δώσω τὸν οἶκον τοῦτον ὥσπερ [b] Σηλὼ, καὶ τὴν πόλιν δώσω εἰς κατάραν 7 πᾶσι τοῖς ἔθνεσι πάσης τῆς γῆς. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἱερεμίου λαλοῦντος τοὺς λόγους τούτους ἐν οἴκῳ Κυρίου.

8 Καὶ ἐγένετο Ἱερεμίου παυσαμένου λαλοῦντος πάντα [c] ἃ συνέ-

---

[o] κατορύξωσιν. [p] Κεκράξετε. [q] Κατέλιπέν με. [r] κατάλυμα. [s] τῆς om. [t] ἐγένη. [u] πᾶσι. [x] ἀπὸ ὁδοῦ αὐτῶν. [y] νόμοις. [z] λόγων μου καὶ τῶν παίδων μου. [a] εἰσηκούσατέ. [b] Σηλὼμ, καὶ τὴν πόλιν ταύτην. [c] ὅσα.

ταξε Κύριος αὐτῷ λαλῆσαι παντὶ τῷ λαῷ, καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς, λέγων,
9 Θανάτῳ ἀποθανῇ, ὅτι ἐπροφήτευσας τῷ ὀνόματι Κυρίου, λέγων, [a]Ὡσπερ [c]Σηλὼ ἔσται ὁ οἶκος οὗτος, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐρημωθήσεται ἀπὸ [d]κατοικούντων· καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἱερεμίαν ἐν οἴκῳ Κυρίου.
10 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες Ἰούδα [e]τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἀνέβησαν ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἐκάθισαν ἐν
11 προθύροις [f]πύλης τῆς καινῆς. Καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ παντὶ τῷ λαῷ, Κρίσις θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ὅτι ἐπροφήτευσε κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, καθὼς ἠκούσατε ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.
12 Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ παντὶ τῷ λαῷ, λέγων, Κύριος ἀπέστειλέ με προφητεῦσαι ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην πάντας τοὺς λόγους [g]οὓς ἠκούσατε.
13 Καὶ νῦν βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ [h]ἀκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ παύσεται Κύριος ἀπὸ τῶν
14 κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐν χερσὶν ὑμῶν,
15 ποιήσατέ μοι ὡς συμφέρει καὶ ὡς βέλτιον ὑμῖν. Ἀλλ' ἢ γνόντες γνώσεσθε, ὅτι εἰ ἀναιρεῖτέ με αἷμα ἀθῷον δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ [i]ἀπέσταλκέ με Κύριος πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους.
16 [k]Καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ [l]πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας, Οὐκ ἔστι τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ κρίσις θανάτου, ὅτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐλάλησε
17 πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς,
18 καὶ εἶπαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ, Μιχαίας ὁ Μωραθίτης ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ εἶπε παντὶ τῷ λαῷ [m]Ἰούδα, Οὕτως εἶπε Κύριος, Σιὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται καὶ Ἱερουσαλὴμ [n]εἰς ἄβατον ἔσται καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου
19 [o]εἰς ἄλσος δρυμοῦ. Μὴ [p]ἀνελὼν ἀνεῖλεν αὐτὸν Ἐζεκίας καὶ

---

[a] Σηλὼμ. [d] ἐνοικούντων. [e] τῶν λόγων τούτων. [f] πύλης Κυρίου. [g] τούτους, οὓς. [h] ἀκούσετε. [i] ἀπέστειλέν. [k] Καὶ εἶπαν. [l] πρὸς om. [m] Ἰούδα, λέγων. [n] ὡς ὀπωροφυλάκιον. [o] ὡς. [p] ἀναίρων.

πᾶς Ἰούδα; [q] οὐχ ὅτι ἐφοβήθησαν τὸν Κύριον καὶ ὅτι ἐδεήθησαν τοῦ προσώπου [r] Κυρίου; καὶ ἐπαύσατο Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐπ' αὐτούς καὶ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν κακὰ
20 μεγάλα ἐπὶ [s] ψυχὰς ἡμῶν. Καὶ ἄνθρωπος ἦν προφητεύων [t] τῷ ὀνόματι Κυρίου Οὐρίας υἱὸς Σαμαίου ἐκ Καριαθιαρὶμ, καὶ ἐπροφήτευσε περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τοὺς λόγους [u] Ἱερε-
21 μίου, καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακεὶμ καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι αὐτὸν, καὶ
22 ἤκουσεν Οὐρίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. Καὶ ἐξαπέστειλεν
23 ὁ βασιλεὺς ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, [x] καὶ ἐξηγάγοσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ [y] εἰσηγάγοσαν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν [z] μαχαίρᾳ, καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ [a] μνῆμα υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ.
24 Πλὴν χεὶρ Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφὰν ἦν μετὰ [b] Ἱερεμίου τοῦ μὴ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ, [c] μὴ ἀνελεῖν αὐτόν.

34 Οὕτως εἶπε Κύριος, Ποίησον [d] σεαυτῷ δεσμοὺς καὶ κλοιούς,
3 καὶ περίθου περὶ τὸν τράχηλόν σου, καὶ ἀποστελεῖς αὐτοὺς πρὸς [e] βασιλέα Ἰδουμαίας καὶ πρὸς βασιλέα Μωὰβ καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν καὶ πρὸς [f] τὸν βασιλέα Τύρου καὶ πρὸς βασιλέα Σιδῶνος, ἐν χερσὶν [g] ἀγγέλων αὐτῶν τῶν ἐρχομένων εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα
4 Ἰούδα. Καὶ συντάξεις αὐτοῖς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν εἰπεῖν, Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Οὕτως ἐρεῖτε [h] πρὸς τοὺς
5 κυρίους ὑμῶν, ὅτι ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ μου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ ἐπιχείρῳ μου τῷ ὑψηλῷ, καὶ δώσω αὐτὴν ᾧ
6 ἐὰν δόξῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου. Ἔδωκα τὴν [i] γῆν τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος δουλεύειν αὐτῷ, καὶ τὰ θηρία τοῦ
8 ἀγροῦ ἐργάζεσθαι αὐτῷ. Καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ βασιλεία, ὅσοι [k] ἐὰν μὴ ἐμβάλωσι τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὸ [l] τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος, [m] ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐπισκέψομαι αὐτοὺς,
9 εἶπε Κύριος, [n] ἕως ἐκλίπωσιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. Καὶ ὑμεῖς μὴ

---

[q] οὐχὶ. [r] αὐτοῦ. [s] ψυχαῖς. [t] ἐπὶ τῷ. [u] Ἰηρεμίου. [x] καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν, καὶ ἐξήγαγον. [y] εἰσήγαγον. [z] μαχαίρῃ. [a] μνημεῖον. [b] Ἰηρεμίου. [c] τοῦ μὴ. [d] σεαυτῷ om. [e] τὸν βασιλέα. [f] τὸν om. [g] τῶν ἀγγέλων. [h] τοῖς κυρίοις. [i] γῆν πᾶσαν. [k] ἂν. [l] τὸν om. [m] καὶ δουλεύσωσιν αὐτῷ, ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται καὶ ἐν λιμῷ. [n] ἕως ἂν.

ἀκούετε τῶν ψευδοπροφητῶν ὑμῶν καὶ τῶν μαντευομένων ὑμῖν καὶ τῶν ἐνυπνιαζομένων ὑμῖν καὶ τῶν οἰωνισμάτων ὑμῶν καὶ τῶν φαρμακῶν ὑμῶν, τῶν λεγόντων, Οὐ μὴ ἐργάσησθε τῷ βα-
10 σιλεῖ Βαβυλῶνος, ὅτι ψευδῆ αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν πρὸς τὸ
11 μακρῦναι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. Καὶ τὸ ἔθνος [o] ὃ ἐὰν εἰσαγάγῃ τὸν τράχηλον [p] αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ἐργάσηται αὐτῷ, καὶ καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἐργᾶται αὐτῷ καὶ ἐνοικήσει ἐν αὐτῇ.
12 Καὶ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα ἐλάλησα κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων, Εἰσαγάγετε τὸν τράχηλον ὑμῶν καὶ
14 [q] ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, φησὶ Κύριος, καὶ προφητεύουσι [r] τῷ ὀνόματί μου ἐπ᾽ ἀδίκῳ πρὸς τὸ [s] ἀπολέσαι ὑμᾶς, καὶ ἀπολεῖσθε ὑμεῖς καὶ οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ προφητεύ-
16 οντες ὑμῖν ἐπ᾽ ἀδίκῳ ψευδῆ. Ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐλάλησα, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος, Μὴ ἀκούετε τῶν λόγων τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων [t] ὑμῖν, λεγόντων, Ἰδοὺ σκεύη οἴκου Κυρίου [u] ἐπιστρέψει ἐκ Βαβυ-
17 λῶνος, ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν· οὐκ ἀπέστειλα
18 αὐτούς. Εἰ προφῆταί εἰσι, καὶ [x] εἰ ἔστι λόγος Κυρίου ἐν αὐτοῖς,
19 ἀπαντησάτωσάν μοι, ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος. Καὶ τῶν ἐπιλοί-
20 πων σκευῶν ὧν οὐκ ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ὅτε ἀπῴκισε
21 τὸν Ἰεχονίαν ἐξ Ἰερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσεται, λέγει Κύριος.

35 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει [y] Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ, εἶπέ μοι Ἀνανίας υἱὸς Ἀζὼρ ὁ ψευδοπροφήτης [z] ἀπὸ Γαβαὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων καὶ
2 παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος, Συνέτριψα τὸν
3 ζυγὸν τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. Ἔτι δύο ἔτη ἡμερῶν, [a] καὶ ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου
4 [b] καὶ Ἰεχονίαν καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, ὅτι [c] συντρίψω τὸν ζυγὸν [d] βασιλέως Βαβυλῶνος.

---

[o] ὅσοι ἂν εἰσαγάγωσιν. [p] αὐτῶν. [q] ἐργάζεσθε. [r] ἐπὶ τῷ.
[s] ἀπολέσθαι. [t] ὑμῖν ψευδῆ, καὶ λ. [u] ἐπιστρέφει. [x] εἰ om.
[y] βασιλεύοντος Σεδεκίου. [z] ὁ ἀπὸ. [a] καὶ om. [b] καὶ τὸν Ἰ.
[c] συνέτριψα. [d] τοῦ βασιλέως.

5 Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Ἀνανίαν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ
λαοῦ καὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἑστηκότων ἐν οἴκῳ
6 Κυρίου, καὶ εἶπεν Ἱερεμίας, Ἀληθῶς οὕτω ποιήσαι Κύριος,
[e] στήσαι τὸν λόγον σου ὃν σὺ προφητεύεις, τοῦ ἐπιστρέψαι
τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου καὶ πᾶσαν τὴν ἀποικίαν ἐκ Βαβυλῶνος
7 εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Πλὴν ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου ὃν
ἐγὼ λέγω εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν καὶ εἰς τὰ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ.
8 Οἱ προφῆται οἱ γεγονότες πρότεροί μου καὶ πρότεροι ὑμῶν ἀπὸ
τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐπροφήτευσαν ἐπὶ γῆς πολλῆς καὶ ἐπὶ βασι-
9 λείας μεγάλας εἰς πόλεμον. Ὁ προφήτης ὁ προφητεύσας εἰς
εἰρήνην, ἐλθόντος τοῦ λόγου, γνώσονται τὸν προφήτην ὃν ἀπέ-
στειλεν αὐτοῖς Κύριος ἐν πίστει.
10 Καὶ ἔλαβεν Ἀνανίας ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς
κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου Ἱερεμίου, καὶ συνέτριψεν αὐτούς.
11 Καὶ εἶπεν Ἀνανίας κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων,
Οὕτως εἶπε Κύριος, Οὕτως συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βα-
βυλῶνος ἀπὸ τραχήλων πάντων τῶν ἐθνῶν· καὶ ᾤχετο Ἱερεμίας
εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ.
12 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν μετὰ τὸ συντρῖψαι
13 Ἀνανίαν τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου [f] αὐτοῦ, λέγων, [g] Βά-
διζε, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἀνανίαν, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος,
Κλοιοὺς ξυλίνους συνέτριψας, καὶ ποιήσω ἀντ᾽ αὐτῶν κλοιοὺς
14 σιδηροῦς, ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Ζυγὸν σιδηροῦν ἔθηκα ἐπὶ
τὸν τράχηλον πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βα-
βυλῶνος.
15 Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ Ἀνανίᾳ, Οὐκ ἀπέσταλκέ σε Κύριος,
16 [h] καὶ πεποιθέναι ἐποίησας τὸν λαὸν τοῦτον ἐπ᾽ ἀδίκῳ. Διὰ
τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω σε ἀπὸ
17 προσώπου τῆς γῆς, τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀποθανῇ. Καὶ ἀπέθανεν
[i] ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ.
36 Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τῆς βίβλου οὓς ἀπέστειλεν Ἱερεμίας ἐξ
Ἱερουσαλὴμ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἀποικίας καὶ πρὸς
τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας, ἐπιστολὴν εἰς Βα-

---

[e] στήσαι Κύριος. [f] Ἱερεμίου. [g] Βάδισον. [h] καὶ σὺ.
[i] ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνί.

2 βυλῶνα [k] τῇ ἀποικίᾳ καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν, ὕστερον ἐξελ-
θόντος Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης καὶ τῶν
εὐνούχων καὶ παντὸς ἐλευθέρου καὶ δεσμώτου καὶ τεχνίτου ἐξ
3 Ἰερουσαλὴμ, ἐν χειρὶ [l] Ἐλεασὰν υἱοῦ Σαφὰν καὶ Γαμαρίου υἱοῦ
Χελκίου, ὃν ἀπέστειλε Σεδεκίας βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα
4 Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς
5 Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀποικίαν ἣν [m] ἀπῴκισα ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ, οἰκο-
δομήσατε [n] οἴκους καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε παραδείσους
6 καὶ [o] φάγετε τοὺς καρποὺς [p] αὐτῶν, καὶ λάβετε γυναῖκας καὶ
τεκνοποιήσατε υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν
γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἀνδράσι, καὶ πληθύνεσθε
7 καὶ μὴ σμικρυνθῆτε, καὶ ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς εἰς ἣν
ἀπῴκισα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ [q] προσεύξεσθε περὶ αὐτῶν πρὸς Κύριον,
ὅτι ἐν [r] εἰρήνῃ αὐτῆς εἰρήνη ὑμῖν.
8 Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ ψευδο-
προφῆται οἱ ἐν ὑμῖν, καὶ μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ μάντεις
ὑμῶν, καὶ μὴ ἀκούετε εἰς τὰ ἐνύπνια ὑμῶν ἃ ὑμεῖς ἐνυπνιάζεσθε,
9 ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ
οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς.
10 Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Ὅταν μέλλῃ πληροῦσθαι Βαβυλῶνι
ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκέψομαι ὑμᾶς, καὶ ἐπιστήσω τοὺς λόγους
μου ἐφ' ὑμᾶς, [s] τοῦ ἀποστρέψαι [t] τὸν λαὸν ὑμῶν εἰς τὸν τόπον
11 τοῦτον, καὶ λογιοῦμαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμὸν εἰρήνης καὶ οὐ κακὰ,
12 τοῦ δοῦναι ὑμῖν ταῦτα. Καὶ προσεύξασθε πρὸς μὲ, καὶ εἰσα-
13 κούσομαι ὑμῶν. Καὶ [u] ἐκζητήσατέ με καὶ εὑρήσετέ με· [x] ὅτι
14 ζητήσετέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν.
15 Ὅτι εἴπατε, Κατέστησεν [y] ἡμῖν Κύριος προφήτας ἐν Βαβυ-
21 λῶνι, οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Ἀχιὰβ καὶ ἐπὶ Σεδεκίαν, Ἰδοὺ
ἐγὼ δίδωμι αὐτοὺς εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ πατάξει
22 αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν. Καὶ λήψονται [z] ἀπ' αὐτῶν κατά-
ραν ἐν πάσῃ τῇ ἀποικίᾳ Ἰούδα ἐν Βαβυλῶνι λέγοντες, Ποιήσαι
σε Κύριος ὡς Σεδεκίαν ἐποίησε καὶ ὡς Ἀχιὰβ, οὓς ἀπετηγάνισε

---

[k] ἐν. [l] Ἐλεασὰρ. [m] ἀποίκισεν ἐξ. [n] οἰκίας. [o] φάγεσθε. [p] αὐτοῦ. [q] προσεύχεσθε. [r] τῇ εἰρήνῃ αὐτῶν ἔσται ἡ εἰρήνη ὑμῶν. [s] τοῦ om. [t] τοῦτον. [u] ἐκζητήσετέ. [x] ὅταν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ. [y] ὑμῖν Κ. προφήτην. [z] ἐπ'.

23 βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν πυρὶ δι' ἣν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐμοιχῶντο τὰς γυναῖκας τῶν πολιτῶν αὐτῶν καὶ λόγον ἐχρημάτισαν ἐν τῷ ὀνόματί μου ὃν οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ μάρτυς, φησὶ Κύριος.

24, 25 Καὶ πρὸς Σαμαίαν τὸν Αἱλαμίτην ἐρεῖς, Οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί μου· καὶ πρὸς Σοφονίαν υἱὸν [b] Μαασαίου τὸν ἱερέα
26 [c] εἰπὲ, Κύριος ἔδωκέ σε ἱερέα ἀντὶ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, γενέσθαι ἐπιστάτην ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου παντὶ ἀνθρώπῳ προφητεύοντι καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ μαινομένῳ, καὶ δώσεις αὐτὸν εἰς τὸ ἀπόκλεισμα
27 καὶ εἰς τὸν καταράκτην. Καὶ νῦν διατί συνελοιδορήσατε Ἱερε-
28 μίαν τὸν ἐξ Ἀναθὼθ τὸν προφητεύσαντα ὑμῖν; [d] Οὐ διὰ τοῦτο [e] ἀπέστειλεν; ὅτι διὰ τοῦ μηνὸς τούτου ἀπέστειλε πρὸς ὑμᾶς εἰς Βαβυλῶνα, λέγων, Μακράν ἐστιν, οἰκοδομήσατε οἰκίας καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε κήπους καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐ-
29 τῶν. Καὶ ἀνέγνω Σοφονίας τὸ βιβλίον εἰς τὰ ὦτα Ἱερεμίου.

30, 31 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων, Ἀπόστειλον πρὸς τὴν ἀποικίαν λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ Σαμαίαν τὸν Αἱλαμίτην, Ἐπειδὴ ἐπροφήτευσεν ὑμῖν Σαμαίας, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτὸν, καὶ πεποιθέναι ἐποίησεν ὑμᾶς ἐπ' [f] ἀδίκοις,
32 διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπὶ Σαμαίαν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν μέσῳ ὑμῶν τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐγὼ ποιήσω ὑμῖν, οὐκ ὄψονται.

37 Ο ΛΟΓΟΣ Ο [g] ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ΠΑΡΑ
2 ΚΥΡΙΟΥ, ΕΙΠΕΙΝ, Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων, Γράψον πάντας τοὺς λόγους [h] οὓς ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ
3 βιβλίου. [i] Ὅτι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν λαοῦ μου Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, εἶπε [i] Κύριος, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς.

4 ΚΑΙ ΟΥΤΟΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΟΥΣ ΕΛΑΛΗΣΕ ΚΥΡΙΟΣ ΕΠΙ
5 ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΙΟΥΔΑ. Οὕτως εἶπε Κύριος, Φωνὴν φόβου
6 [k] ἀκούσεσθε· φόβος, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη. Ἐρωτήσατε, καὶ

---

[b] Μασσαίου. [c] εἰπὲ om. [d] Ὅτι. [e] ἀπέστειλεν—τούτου om. [f] ἀδίκῳ. [g] γενάμενος. [h] οὓς ἐγὼ. [i] Κύριος παντοκράτωρ. [k] ἀκούσασθε.

ἴδετε εἰ ἔτεκεν ἄρσεν; καὶ περὶ φόβου, ἐν ᾧ καθέξουσιν ὀσφὺν καὶ
σωτηρίαν; διότι ἑώρακα πάντα ἄνθρωπον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ
7 ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ· ἐστράφησαν πρόσωπα εἰς ἴκτερον. [n]Ὅτι
ἐγενήθη μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ οὐκ ἔστι τοιαύτη, καὶ χρόνος
8 στενός ἐστι τῷ Ἰακὼβ, καὶ ἀπὸ τούτου σωθήσεται. Ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπε Κύριος, συντρίψω [m]τὸν ζυγὸν ἀπὸ τοῦ
τραχήλου αὐτῶν, καὶ τοὺς δεσμοὺς [n]αὐτῶν διαρρήξω· καὶ οὐκ
9 ἐργῶνται αὐτοὶ ἔτι [o]ἀλλοτρίοις, καὶ ἐργῶνται τῷ Κυρίῳ Θεῷ
αὐτῶν, καὶ τὸν Δαυὶδ [p]βασιλέα αὐτῶν ἀναστήσω αὐτοῖς.
12 Οὕτως [q]εἶπε Κύριος, Ἀνέστησα [r]σύντριμμα, ἀλγηρὰ ἡ πληγή
13 σου, οὐκ ἔστι κρίνων κρίσιν σου, εἰς ἀλγηρὸν ἰατρεύθης, ὠφέ-
14 λειά σοι οὐκ ἔστι. Πάντες οἱ φίλοι σου ἐπελάθοντό σου, οὐ μὴ
[s]ἐπερωτήσωσιν· ὅτι πληγὴν ἐχθροῦ ἔπαισά σε, παιδείαν στερεὰν,
16 ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν σου ἐπλήθυναν αἱ ἁμαρτίαι σου. Διὰ τοῦτο
πάντες οἱ ἔσθοντές σε βρωθήσονται, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου
15 κρέας αὐτῶν πᾶν ἔδονται· ἐπὶ πλῆθος [t]ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη-
16 σαν αἱ ἁμαρτίαι σου, ἐποίησαν ταῦτά σοι· καὶ ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα, καὶ πάντας τοὺς [u]προνομεύσαντάς
17 σε δώσω εἰς προνομήν. [n]Ὅτι ἀνάξω τὸ [x]ἴαμά σου, ἀπὸ πληγῆς
ὀδυνηρᾶς ἰατρεύσω σε, φησὶ Κύριος· ὅτι ἐσπαρμένη ἐκλήθης,
θήρευμα ὑμῶν ἐστιν, ὅτι ζητῶν οὐκ ἔστιν αὐτήν.
18 Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν [y]ἀποικίαν
Ἰακὼβ καὶ τὴν [z]αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ ἐλεήσω· καὶ οἰκοδομη-
θήσεται πόλις [a]ἐπὶ τὸ ὕψος αὐτῆς, καὶ ὁ λαὸς κατὰ τὸ κρῖμα
19 αὐτοῦ καθεδεῖται, καὶ ἐξελεύσονται ἀπ' αὐτῶν ᾄδοντες, [b]φωνὴ
20 παιζόντων· καὶ πλεονάσω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ ἐλαττωθῶσι, καὶ
εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ [c]αὐτῶν ὡς τὸ πρότερον, καὶ τὰ μαρτύρια
αὐτῶν [d]κατὰ πρόσωπόν μου ὀρθωθήσεται· καὶ ἐπισκέψομαι τοὺς
21 θλίβοντας αὐτούς, καὶ ἔσονται ἰσχυρότεροι [e]αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς,
καὶ ὁ ἄρχων αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται· καὶ συνάξω αὐτούς,
καὶ ἀποστρέψουσι πρὸς μὲ, ὅτι τίς ἐστιν οὗτος ὃς ἔδωκε τὴν

---

[m] τὸν et τοῦ om. [n] αὐτῶν om. [o] ἐν ἀλλοτρίοις. [p] τὸν βασιλέα. [q] λέγει. [r] σύντριμμά σου. [s] ἐπερωτήσωσιν περὶ σοῦ. [t] ἀδικίας. [u] προνομεύοντάς. [x] ἰμάτιόν. [y] αἰχμαλωσίαν. [z] ἀποικίαν. [a] ἐπὶ τεῖχος. [b] καὶ φωνὴ. [c] αὐτοῦ. [d] ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς κατὰ. [e] αὐτῶν.

23 καρδίαν αὐτοῦ [f] ἀποστρέψαι πρὸς μὲ, φησὶ Κύριος; [v]Οτι ὀργὴ
Κυρίου ἐξῆλθε θυμώδης, ἐξῆλθεν ὀργὴ στρεφομένη, ἐπ' ἀσεβεῖς
24 ἥξει. Οὐ μὴ ἀποστραφῇ ὀργὴ θυμοῦ Κυρίου ἕως [g] ποιήσει,
καὶ ἕως καταστήσῃ ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ· ἐπ' [h] ἐσχάτων
τῶν ἡμερῶν γνώσεσθε αὐτά.

38 Ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἶπε Κύριος, [i] ἔσομαι εἰς Θεὸν τῷ γένει
2 Ἰσραὴλ, καὶ [k] αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. Οὕτως εἶπε Κύριος,
Εὗρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ μετὰ ὀλωλότων ἐν [l] μαχαίρᾳ· βαδίσατε,
3 καὶ μὴ ὀλέσητε τὸν Ἰσραὴλ, Κύριος πόρρωθεν [m] ὤφθη αὐ-
τῷ· ἀγάπησιν [n] αἰώνιον ἠγάπησά σε· διὰ τοῦτο εἵλκυσά σε εἰς
4 οἰκτείρημα. [o]Οτι οἰκοδομήσω σε καὶ οἰκοδομηθήσῃ, παρθένος
Ἰσραήλ· ἔτι λήψῃ τύμπανόν σου καὶ ἐξελεύσῃ μετὰ συναγωγῆς
5 παιζόντων. [p]Οτι ἐφυτεύσατε ἀμπελῶνας ἐν ὄρεσι Σαμαρείας,
6 [q] φυτεύσατε καὶ αἰνέσατε, ὅτι ἐστὶν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογου-
μένων ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ, Ἀνάστητε καὶ ἀνάβητε εἰς Σιὼν
7 [r] πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος τῷ Ἰακὼβ,
Εὐφράνθητε, καὶ χρεμετίσατε ἐπὶ [s] κεφαλὴν ἐθνῶν· ἀκουστὰ
ποιήσατε καὶ αἰνέσατε· εἴπατε, [v]Εσωσε Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ,
8 τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραήλ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω αὐτοὺς ἀπὸ βορρᾶ,
καὶ συνάξω αὐτοὺς [t] ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ἐν ἑορτῇ φασέκ· καὶ
9 [u] τεκνοποιήσει ὄχλον πολὺν, καὶ ἀποστρέψουσιν ὧδε. Ἐν
κλαυθμῷ ἐξῆλθον, καὶ ἐν παρακλήσει ἀνάξω αὐτοὺς, αὐλίζων
ἐπὶ [x] διώρυγας ὑδάτων ἐν ὁδῷ ὀρθῇ, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν ἐν
αὐτῇ· ὅτι ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ εἰς πατέρα, καὶ Ἐφραΐμ πρωτό-
τοκός μού ἐστιν.

10 Ἀκούσατε λόγους Κυρίου, ἔθνη, καὶ ἀναγγείλατε εἰς νήσους
τὰς [y] μακρόθεν· εἴπατε, Ὁ λικμήσας τὸν Ἰσραὴλ [z] καὶ συνάξει
11 αὐτὸν καὶ φυλάξει αὐτὸν, ὡς ὁ βόσκων [a] ποίμνιον αὐτοῦ. [v]Οτι
ἐλυτρώσατο Κύριος τὸν Ἰακὼβ, ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ χειρὸς στε-
12 ρεωτέρων αὐτοῦ. Καὶ ἥξουσι καὶ εὐφρανθήσονται ἐν τῷ ὄρει
Σιὼν, καὶ ἥξουσιν ἐπ' ἀγαθὰ Κυρίου, ἐπὶ γῆν σίτου καὶ οἴνου

---

[f] ἐπιστρέψαι. [g] ποιήσῃ. [h] ἐσχάτου. [i] καὶ ἔσομαι. [k] αὐτοὶ om. [l] μαχαίρῃ. [m] ὀφθήσεται. [n] αἰωνίαν. [o] Ἔτι. [p] Ἔτι φυτεύσατε. [q] φύσαντες φυτεύσατε. [r] ἐν ὄρεσιν Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν. [s] κεφαλῆς. [t] ἐπ'. [u] τεκνοποιήσῃ. [x] διορυγὰς. [y] μακράν. [z] καὶ om. [a] τὸ ποίμνιον.

καὶ καρπῶν καὶ κτηνῶν καὶ προβάτων· καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτῶν
13 ὥσπερ ξύλον ἔγκαρπον, καὶ οὐ πεινάσουσιν ἔτι. Τότε χαρήσονται παρθένοι ἐν συναγωγῇ νεανίσκων, καὶ πρεσβῦται χαρήσονται, καὶ στρέψω τὸ πένθος αὐτῶν εἰς [b] χαρμονὴν, καὶ ποιήσω
14 αὐτοὺς εὐφραινομένους. Μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερέων υἱῶν Λευὶ, καὶ ὁ λαός μου τῶν ἀγαθῶν μου ἐμπλησθήσεται.

15 Οὕτως εἶπε Κύριος, φωνὴ ἐν [c] Ῥαμᾷ ἠκούσθη θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ, Ῥαχὴλ [d] ἀποκλαιομένη οὐκ ἤθελε παύ-
16 σασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, ὅτι οὐκ εἰσίν. Οὕτως εἶπε Κύριος, Διαλειπέτω ἡ φωνή σου ἀπὸ κλαυθμοῦ καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀπὸ δακρύων [e] σου, ὅτι ἔστι μισθὸς τοῖς σοῖς ἔργοις, καὶ ἐπι-
17 στρέψουσιν ἐκ γῆς ἐχθρῶν, μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις.

18 Ἀκοὴν ἤκουσα Ἐφραὶμ ὀδυρομένου, Ἐπαίδευσάς με, καὶ ἐπαιδεύθην· ἐγὼ ὥσπερ μόσχος οὐκ ἐδιδάχθην· ἐπίστρεψόν με,
19 καὶ ἐπιστρέψω, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεός μου, ὅτι ὕστερον αἰχμαλωσίας μου μετενόησα, καὶ ὕστερον τοῦ γνῶναί με, ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης, καὶ ὑπέδειξά σοι, ὅτι ἔλαβον ὀνειδισμὸν
20 ἐκ νεότητός μου. Υἱὸς ἀγαπητὸς Ἐφραὶμ, ἐμοὶ παιδίον [f] ἐντρυφῶν, ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνείᾳ μνησθήσομαι αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλεήσω αὐτὸν, φησὶ
21 Κύριος. Στῆσον σεαυτὴν, Σιὼν, ποίησον τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς [g] ὤμους· ὁδὸν ᾗ ἐπορεύθης, ἀποστράφηθι, παρθένος [h] Ἰσραὴλ, ἀποστράφηθι εἰς τὰς πόλεις σου πενθοῦσα.

22 Ἕως πότε ἀποστρέψεις, θυγάτηρ ἠτιμωμένη; ὅτι ἔκτισε Κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν, [i] ἐν σωτηρίᾳ περιελεύ-
23 σονται ἄνθρωποι. [k] Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Ἔτι ἐροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ, Εὐλογημένος Κύριος ἐπὶ
24 δίκαιον ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Καὶ [l] ἐνοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ἅμα γεωργῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν

---

[b] εὐφροσύνην. [c] τῇ ὑψηλῇ. [d] ἀποκλαιομένης ἐπὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι. [e] σου om. [f] ἐκτρυφῶν. [g] ὤμους σου, ὁδὸν, ἣν. [h] θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ. [i] ἐν ᾗ σωτηρίᾳ. [k] Ὅτι om. [l] οἱ ἐνοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ.

25 ποιμνίῳ. Ὅτι ἐμέθυσα πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν, καὶ πᾶσαν
26 ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησα. Διὰ τοῦτο ἐξηγέρθην καὶ εἶδον
καὶ ὁ ὕπνος μου ἡδύς μοι [m] ἐγενήθη.
27 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ σπερῶ
τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν σπέρμα ἀνθρώπου καὶ σπέρμα
28 κτήνους. Καὶ ἔσται ὥσπερ ἐγρηγόρουν ἐπ᾽ αὐτοὺς καθαιρεῖν
καὶ κακοῦν, οὕτως γρηγορήσω ἐπ᾽ αὐτοὺς τοῦ οἰκοδομεῖν καὶ
29 καταφυτεύειν, φησὶ Κύριος. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐ μὴ
εἴπωσιν, Οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων
30 ἠμωδίασαν. Ἀλλ᾽ ἢ ἕκαστος ἐν τῇ [n] ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθα-
νεῖται, καὶ τοῦ φαγόντος τὸν ὄμφακα αἱμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες
αὐτοῦ.
31 Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, [o] φησὶ Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ
32 οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινὴν, οὐ κατὰ τὴν
διαθήκην ἣν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλα-
βομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰ-
γύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἐγὼ
33 ἠμέλησα αὐτῶν, φησὶ Κύριος· ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη [p] μου ἣν
διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, Μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, φησὶ
Κύριος, διδοὺς [q] δώσω νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, [r] καὶ
ἐπὶ καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτοὺς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν
34 καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος
τὸν [s] πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν [t] ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων,
Γνῶθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ [u] αὐτῶν
ἕως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ
37 τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ἐὰν ὑψωθῇ ὁ οὐρανὸς
εἰς τὸ μετέωρον, φησὶ Κύριος, καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ τὸ ἔδαφος τῆς
γῆς κάτω, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀποδοκιμῶ τὸ γένος Ἰσραὴλ, φησὶ Κύ-
ριος, περὶ πάντων ὧν [x] ἐποίησαν.
35 Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ δοὺς τὸν ἥλιον εἰς φῶς τῆς ἡμέρας,
σελήνην καὶ [y] ἀστέρας εἰς φῶς τῆς νυκτὸς, καὶ κραυγὴν ἐν
[z] θαλάσσῃ, καὶ ἐβόμβησε τὰ κύματα αὐτῆς, Κύριος παντοκράτωρ

---

[m] ἐγένετο. [n] ἁμαρτίᾳ αὐτοῦ. [o] λέγει. [p] μου om.
[q] δώσω om. [r] καὶ ἐπιγράψω αὐτοὺς ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ
ὄψομαι αὐτοὺς, καὶ. [s] ἀδελφὸν. [t] πλησίον. [u] αὐτῶν om.
[x] ἐποίησάν μοι. [y] τὰ ἄστρα. [z] τῇ θαλάσσῃ.

ὄνομα αὐτῷ, Ἐὰν παύσωνται οἱ νόμοι οὗτοι ἀπὸ προσώπου μου, φησὶ Κύριος, καὶ τὸ γένος Ἰσραὴλ [a] παύσεται γενέσθαι ἔθνος κατὰ πρόσωπόν μου πάσας [b] τὰς ἡμέρας.

38 [c] Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ Κύριος, καὶ [d] οἰκοδομηθήσεται πόλις τῷ Κυρίῳ ἀπὸ πύργου Ἀναμεὴλ ἕως [e] πύλης τῆς γωνίας, 39 καὶ ἐξελεύσεται ἡ διαμέτρησις αὐτῆς ἀπέναντι αὐτῶν ἕως βουνῶν 40 Γαρὴβ, καὶ περικυκλωθήσεται κύκλῳ ἐξ ἐκλεκτῶν [f] λίθων, καὶ πάντες ἀσαρημὼθ ἕως [g] νάχαλ Κέδρων, ἕως γωνίας πύλης ἵππων ἀνατολῆς, ἁγίασμα τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ἐκλίπῃ, καὶ οὐ μὴ καθαιρεθῇ ἕως τοῦ αἰῶνος.

39 Ὁ λόγος ὁ [h] γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ [i] δεκάτῳ βασιλεῖ Σεδεκίᾳ, οὗτος ἐνιαυτὸς ὀκτωκαιδέκατος 2 τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ [k] βασιλεῖ Βαβυλῶνος. Καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχαράκωσεν [l] ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ Ἱερεμίας ἐφυλάσσετο ἐν [m] αὐλῇ τῆς φυλακῆς ἥ ἐστιν ἐν οἴκῳ 3 [n] βασιλέως, ἐν ᾗ κατέκλεισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας, λέγων, Διατί σὺ προφητεύεις λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ [o] ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χερσὶ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ 4 λήψεται αὐτὴν, καὶ Σεδεκίας οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς [p] τῶν Χαλδαίων, ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λαλήσει στόμα αὐτοῦ πρὸς στόμα αὐτοῦ, καὶ οἱ 5 ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, καὶ εἰσελεύσεται Σεδεκίας εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐκεῖ [q] καθίεται;

6 ΚΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΕΓΕΝΗΘΗ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ 7 ΛΕΓΩΝ, Ἰδοὺ Ἀναμεὴλ υἱὸς Σαλὼμ ἀδελφοῦ πατρός σου ἔρχεται πρὸς σὲ [r] λέγων, Κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν 8 Ἀναθὼθ, ὅτι σοὶ [s] κρίσις παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν. Καὶ ἦλθε πρὸς μὲ Ἀναμεὴλ υἱὸς Σαλὼμ ἀδελφοῦ πατρός μου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς φυλακῆς, καὶ [t] εἶπε, Κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν γῇ Βενιαμὶν τὸν ἐν Ἀναθὼθ, ὅτι σοὶ κρῖμα [u] κτήσασθαι

---

[a] παύσηται. [b] τὰς om. [c] φησὶν Κύριος. Ἰδοὺ. [d] οἰκοδομήσεται. [e] τῆς πύλης. [f] λίθων om. [g] χειμάρρου Νάχαλ. [h] γενάμενος. [i] τῷ δεκάτῳ τῷ βασιλεῖ Σεδεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, οὗτος ὁ ἐνιαυτὸς. [k] βασιλεῖ om. [l] ἐν. [m] τῇ αὐλῇ. [n] τοῦ βασιλέως. [o] ἐγὼ om. [p] βασιλέως Χαλδαίων. [q] ἀποθανεῖται. Καὶ ΕΓΕΝΕΤΟ ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ. [r] λέγων σοι. [s] κρίμα. [t] εἶπέν μοι. [u] παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν, καὶ.

αὐτὸν, καὶ σὺ πρεσβύτερος· καὶ ἔγνων ὅτι λόγος Κυρίου ἐστὶ,
9 καὶ ἐκτησάμην τὸν ἀγρὸν Ἀναμεὴλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρός μου,
10 καὶ ἔστησα αὐτῷ ἑπτὰ σίκλους καὶ δέκα ἀργυρίου, καὶ ἔγραψα
εἰς βιβλίον καὶ [x] ἐσφραγισάμην καὶ διεμαρτυράμην μάρτυρας,
11 καὶ ἔστησα τὸ ἀργύριον ἐν ζυγῷ. Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς
12 κτήσεως τὸ ἐσφραγισμένον, [y] καὶ ἔδωκα αὐτὸ τῷ Βαρουχ υἱῷ
Νηρίου [z] υἱῷ Μαασαίου κατ' ὀφθαλμοὺς Ἀναμεὴλ υἱοῦ ἀδελφοῦ
πατρός μου καὶ [a] κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν παρεστηκό-
των καὶ γραφόντων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς κτήσεως καὶ κατ' ὀφθαλ-
μοὺς τῶν Ἰουδαίων [b] τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.
13 Καὶ συνέταξα τῷ Βαρουχ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων,
14 Οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, Λάβε τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως
τοῦτο καὶ τὸ βιβλίον τὸ ἀνεγνωσμένον, καὶ θήσεις [c] αὐτὸ εἰς
15 ἀγγεῖον ὀστράκινον, ἵνα διαμείνῃ ἡμέρας πλείους. [γ]Ὅτι οὕτως
εἶπε Κύριος, [δ]Ἔτι [d] κτισθήσονται ἀγροὶ καὶ οἰκίαι καὶ ἀμπε-
λῶνες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.
16 Καὶ [e] προσευξάμην πρὸς Κύριον μετὰ τὸ δοῦναί με τὸ βιβλίον
17 τῆς κτήσεως πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηρίου, λέγων, ὁ ὢν [f] Κύριε, σὺ
ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν [g] τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ,
καὶ τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ καὶ τῷ μετεώρῳ, οὐ μὴ ἀπο-
18 κρυβῇ ἀπὸ σοῦ οὐθὲν, ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας, καὶ ἀποδιδοὺς
ἁμαρτίας πατέρων εἰς κόλπους τέκνων αὐτῶν μετ' αὐτούς· ὁ
19 Θεὸς ὁ μέγας [h] ὁ ἰσχυρὸς, Κύριος μεγάλης βουλῆς καὶ [i] δυνατὸς
τοῖς ἔργοις, ὁ Θεὸς ὁ μέγας ὁ παντοκράτωρ, καὶ μεγαλώνυμος
Κύριος· οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὰς ὁδοὺς [k] τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώ-
20 πων, [l] δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· [m] ὃς ἐποίησας σημεῖα
καὶ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐν Ἰσ-
ραὴλ καὶ ἐν τοῖς γηγενέσι, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα, ὡς
21 [n] ἡμέρα αὕτη, καὶ ἐξήγαγες τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐκ γῆς
Αἰγύπτου ἐν σημείοις καὶ [o] ἐν τέρασιν, [p] ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ

---

[x] διεσφραγισάμην. [y] καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον· καὶ. [z] υἱοῦ Μασσαίου. [a] κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἑστηκότων. [b] πάντων, τῶν καθημένων ἐν. [c] αὐτὸ om. [d] κτηθήσονται. [e] προσηυξάμην. [f] Κύριε Κύριε. [g] ἐν τῇ. [h] καὶ ἰσχυρὸς. [i] ὁ δυνατὸς. [k] τῶν υἱῶν om. [l] ἀποδοῦναι. [m] ὅσα. [n] ἡ ἡμέρα. [o] ἐν om. [p] καὶ ἐν.

22 ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς
τὴν γῆν ταύτην ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσαν
23 γάλα καὶ μέλι. Καὶ εἰσήλθοσαν καὶ [q] ἔλαβον αὐτὴν, καὶ οὐκ
ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί σου οὐκ
ἐπορεύθησαν· ἅπαντα ἃ ἐνετείλω αὐτοῖς οὐκ ἐποίησαν, καὶ
24 ἐποίησαν συμβῆναι αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα. [r] Ἰδοὺ ὄχλος
ἥκει εἰς τὴν [s] πόλιν συλλαβεῖν αὐτὴν, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς
χεῖρας Χαλδαίων τῶν πολεμούντων αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μα-
25 χαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ· ὡς ἐλάλησας, οὕτως ἐγένετο. Καὶ σὺ
λέγεις πρὸς με, Κτῆσαι σεαυτῷ [t] τὸν ἀγρὸν ἀργυρίου, καὶ ἔγρα-
ψα [u] βιβλίον καὶ ἐσφραγισάμην καὶ ἐπεμαρτυράμην μάρτυρας,
καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων.
26, 27 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς με, λέγων, Ἐγὼ Κύριος ὁ
28 Θεὸς πάσης σαρκὸς, μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεταί τι; Διὰ τοῦτο
οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Δοθεῖσα παραδοθήσεται ἡ
πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήψεται αὐτὴν,
29 καὶ ἥξουσιν οἱ Χαλδαῖοι πολεμοῦντες ἐπὶ τὴν [x] πόλιν ταύτην,
καὶ καύσουσι τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ, καὶ [y] κατακαύσουσι τὰς
οἰκίας ἐν αἷς [z] ἐθυμιῶσαν ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν τῇ Βάαλ καὶ
30 ἔσπενδον σπονδὰς θεοῖς ἑτέροις, πρὸς τὸ παραπικρᾶναί με· ὅτι
ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα μόνοι ποιοῦντες τὸ
31 πονηρὸν κατ' ὀφθαλμούς μου ἐκ νεότητος αὐτῶν, ὅτι ἐπὶ τὴν
ὀργήν μου καὶ ἐπὶ τὸν θυμόν μου ἦν ἡ πόλις αὕτη ἀφ' ἧς
ἡμέρας ᾠκοδόμησαν αὐτὴν καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀπαλ-
32 λάξαι [a] αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μου, διὰ πάσας τὰς πονηρίας [b] τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ὧν ἐποίησαν [c] πικρᾶναί με, αὐτοὶ καὶ οἱ
βασιλεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ
οἱ προφῆται αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἰε-
33 ρουσαλὴμ, καὶ ἀπέστρεψαν πρὸς μὲ νώτον καὶ οὐ πρόσωπον·
καὶ ἐδίδαξα αὐτοὺς ὄρθρου, καὶ οὐκ [d] ἤκουσαν ἔτι λαβεῖν παι-
34 δείαν. Καὶ ἔθηκαν τὰ μιάσματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ [e] οὗ ἐπε-
35 κλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. Καὶ

---

[q] ἐλάβοσαν. [r] Καὶ ἰδοὺ. [s] πόλιν ταύτην. [t] τὸν om.
[u] εἰς βιβλίον. [x] γῆν. [y] καύσωσιν. [z] ἐθυμίωσαν ἐν αὐτοῖς
ἐπὶ. [a] αὐτοὺς. [b] τῶν om. [c] παραπικρᾶναί με, αὐτοὶ καὶ
οἱ πατέρες αὐτῶν καὶ οἱ βασ. [d] ἠθέλησαν. [e] ᾧ.

ᾠκοδόμησαν τοὺς [f] βωμοὺς τῇ Βάαλ τοὺς ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννόμ, τοῦ ἀναφέρειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τῷ Μολὸχ βασιλεῖ, ἃ οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἀνέβη [g] ἐπὶ καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὸ βδέλυγμα τοῦτο, πρὸς τὸ ἐφαμαρτεῖν τὸν [h] Ἰούδαν.

36 Καὶ νῦν οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν πόλιν ἣν σὺ λέγεις, Παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος ἐν
37 [i] μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν ἀποστολῇ· ἰδοὺ ἐγὼ συνάγω αὐτοὺς ἐκ πάσης τῆς γῆς οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν ὀργῇ μου καὶ τῷ θυμῷ μου καὶ [k] ἐν παροξυσμῷ μεγάλῳ· καὶ ἐπιστρέψω
38 αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ [l] καθιῶ αὐτοὺς πεποιθότας, καὶ
39 ἔσονταί μοι εἰς λαὸν καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν. Καὶ δώσω αὐτοῖς ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑτέραν, φοβηθῆναί με πάσας τὰς ἡμέρας καὶ εἰς ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν
40 μετ' αὐτούς. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην [m] αἰωνίαν, ἣν οὐ μὴ ἀποστρέψω ὄπισθεν αὐτῶν· καὶ τὸν φόβον μου δώσω εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ.
41 Καὶ ἐπισκέψομαι τοῦ ἀγαθῶσαι αὐτούς, καὶ φυτεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐν πίστει καὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ [n] μου καὶ ἐν πάσῃ
42 ψυχῇ. [o] Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Καθὰ ἐπήγαγον ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον πάντα τὰ κακὰ τὰ μεγάλα ταῦτα, οὕτως ἐγὼ [o] ἐπάξω ἐπ'
43 αὐτοὺς πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς. Καὶ κτηθήσονται ἔτι ἀγροὶ ἐν τῇ γῇ [p] ᾗ σὺ λέγεις, [q] Ἄβατος ἔσται ἀπὸ [q] ἀνθρώπων καὶ κτήνους, καὶ παρεδόθησαν εἰς χεῖρας Χαλδαίων·
44 καὶ κτήσονται ἀγροὺς ἐν ἀργυρίῳ, καὶ γραψεῖς βιβλίον καὶ σφραγιῇ, καὶ διαμαρτύρῃ μάρτυρας ἐν γῇ Βενιαμὶν καὶ [r] κύκλῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσι τοῦ ὄρους καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφηλὰ καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγὲβ, ὅτι ἀποστρέψω τὰς ἀποικίας αὐτῶν.

40 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν [s] δεύτερον, καὶ αὐτὸς
2 ἦν ἔτι δεδεμένος ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος, ποιῶν γῆν καὶ πλάσσων αὐτὴν, τοῦ ἀνορθῶσαι αὐτὴν,
3 Κύριος ὄνομα αὐτῷ· κέκραξον πρὸς μὲ, καὶ ἀποκριθήσομαί σοι,

[f] βωμοὺς αὐτῶν. [g] ἐπὶ om. [h] Ἰούδα. [i] μαχαίρῃ. [k] ἐν om. [l] κατοικιῶ. [m] αἰώνιον. [n] μου post ψυχῇ. [o] ἐπάγω. [p] ἣν. [q] ἀνθρώπου. [r] κυκλόθεν Ἱερουσαλήμ. [s] ἐκ δευτέρου.

4 καὶ [t] ἀπαγγελῶ σοι μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ, ἃ οὐκ ἔγνως αὐτά. [u]Οτι
οὕτως εἶπε [u] Κύριος περὶ οἴκων τῆς πόλεως ταύτης καὶ περὶ
[v] οἴκων βασιλέως Ἰούδα τῶν [x] καθῃρημένων εἰς χάρακας καὶ
5 προμαχῶνας, τοῦ μάχεσθαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους, καὶ πληρῶσαι
αὐτὴν [y] τῶν νεκρῶν τῶν ἀνθρώπων οὓς [z] ἐπάταξα ἐν ὀργῇ μου
καὶ ἐν θυμῷ μου, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν
6 περὶ πασῶν τῶν πονηριῶν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐγὼ [a] ἀνάγω αὐτῇ
συνούλωσιν καὶ ἴαμα, [b] καὶ φανερώσω αὐτοῖς, καὶ ἰατρεύσω
7 αὐτὴν, καὶ ποιήσω καὶ εἰρήνην καὶ πίστιν, καὶ ἀποστρέψω τὴν
ἀποικίαν Ἰούδα, καὶ [c] ἀποικίαν Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσω αὐτοὺς
8 [d] καθὼς καὶ τοπρότερον, καὶ καθαριῶ αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν
ἀδικιῶν αὐτῶν ὧν [e] ἡμάρτοσάν μοι, καὶ οὐ μὴ μνησθήσομαι
ἁμαρτιῶν αὐτῶν ὧν ἥμαρτόν [f] μοι καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ.
9 Καὶ ἔσται εἰς εὐφροσύνην καὶ [g] αἴνεσιν καὶ εἰς μεγαλειότητα
παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς, οἵτινες ἀκούσονται πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ
ἐγὼ [h] ποιήσω, καὶ φοβηθήσονται [i] καὶ πικρανθήσονται περὶ πάν-
των τῶν ἀγαθῶν καὶ περὶ πάσης τῆς εἰρήνης ἧς ἐγὼ [k] ποιήσω
10 αὐτοῖς. Οὕτως εἶπε Κύριος, [j]Ἔτι ἀκουσθήσεται ἐν τῷ τόπῳ
τούτῳ ᾧ ὑμεῖς λέγετε, [j]Ἐρημός ἐστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν,
ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ ταῖς ἠρημωμέναις,
11 [l] παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον καὶ κτήνη, φωνὴ εὐφροσύνης καὶ
φωνὴ [m] χαρμοσύνης, φωνὴ νυμφίου καὶ φωνὴ νύμφης, φωνὴ
[n] λεγόντων, Ἐξομολογεῖσθε Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι χρηστὸς
Κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ εἰσοίσουσι [o] δῶρα
εἰς οἶκον Κυρίου, ὅτι ἀποστρέψω [p] πᾶσαν τὴν ἀποικίαν τῆς γῆς
12 ἐκείνης κατὰ τοπρότερον, εἶπε Κύριος. Οὕτως εἶπε Κύριος τῶν
δυνάμεων, [j]Ἔτι ἔσται ἐν τῷ τόπῳ [q] τούτῳ τῷ ἐρήμῳ παρὰ τὸ μὴ
εἶναι ἄνθρωπον καὶ [r] κτῆνος, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ κατα-

---

[t] ἀναγγελῶ. [u] Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. [v] οἰκίας. [x] καθη-
μένων. [y] τῶν om. [z] ἐπάταξεν ὀργὴ. [a] ἐπάγω ἐπ' αὐτοὺς.
[b] καὶ ἰατρεύσω αὐτοὺς, καὶ φανεροῖ αὐτοῖς εἰσακούειν καὶ ἰατρεύσω
αὐτοὺς, καὶ ποιήσω αὐτοῖς εἰρήνην κ. π. [c] τὴν ἀποικίαν. [d] ὡς
τοπρότερον. [e] ἥμαρτόν. [f] μου. [g] εἰς αἴνεσιν. [h] ποιῶ.
[i] καὶ πικρανθήσονται om. [k] ποιῶ. [l] καὶ παρὰ. [m] χαρμονῆς.
[n] λέγοντος. [o] δῶρα αἰνέσεως. [p] τὴν ἀποικίαν πάσης τῆς γῆς
ἐκείνης καθὰ πρότερον. [q] τῷ ἠρημωμένῳ τούτῳ. [r] κτήνη,
καὶ ἐν.

13 λύματα ποιμένων κοιταζόντων [s] πρόβατα ἐν πόλεσι τῆς ὀρεινῆς
καὶ ἐν πόλεσι [t] τῆς σεφηλὰ καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγὲβ καὶ ἐν γῇ
Βενιαμὶν καὶ ἐν ταῖς κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα·
ἔτι παρελεύσεται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμοῦντος, εἶπε Κύριος.

41 Ὁ λόγος ὁ [u] γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου, καὶ Να-
βουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον
αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπολέμουν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ
2 καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος,
Βάδισον πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, Οὕτως
εἶπε Κύριος, Παραδόσει παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας
βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήψεται αὐτὴν καὶ καύσει αὐτὴν
3 ἐν πυρὶ, καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς ἐκ χειρὸς [x] αὐτοῦ, καὶ συλλήψει
συλληφθήσῃ [y] καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσῃ, καὶ [z] ὀφθαλμοί
σου τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, [a] καὶ εἰς Βαβυλῶνα εἰσε-
4 λεύσῃ. Ἀλλὰ ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου, Σεδεκία βασιλεῦ
5 Ἰούδα· Οὕτως λέγει Κύριος, Ἐν εἰρήνῃ ἀποθανῇ· καὶ ὡς ἔκλαυσαν
τοὺς πατέρας σου τοὺς βασιλεύσαντας πρότερόν σου, κλαύσονται
καὶ σὲ, [b] Οὐαὶ κύριε, καὶ ἕως ᾅδου [c] κόψονταί σε, ὅτι λόγον
6 [d] ἐγὼ ἐλάλησα, εἶπε Κύριος. Καὶ ἐλάλησεν Ἱερεμίας πρὸς [e] τὸν
βασιλέα Σεδεκίαν πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν Ἱερουσαλὴμ,
7 καὶ ἡ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐπολέμει ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ
καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις [f] Ἰούδα καὶ ἐπὶ Λαχὶς καὶ ἐπὶ [g] Ἀζηκα, ὅτι
αὗται κατελείφθησαν ἐν πόλεσιν Ἰούδα πόλεις ὀχυραί.

8 Ὁ λόγος ὁ [u] γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου, μετὰ τὸ
συντελέσαι τὸν βασιλέα Σεδεκίαν διαθήκην πρὸς τὸν [g] λαὸν, τοῦ
9 καλέσαι ἄφεσιν, τοῦ ἐξαποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ
ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, τὸν Ἑβραῖον καὶ τὴν Ἑβραίαν
10 ἐλευθέρους, πρὸς τὸ μὴ δουλεύειν ἄνδρα ἐξ [h] Ἰούδα. Καὶ ἐπε-
στράφησαν πάντες οἱ μεγιστᾶνες καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ [i] εἰσελθόντες
ἐν τῇ διαθήκῃ, τοῦ ἀποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ [k] καὶ

---

[s] προβάτων. [t] τῆς Ναγὲβ, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὶν, καὶ ἐν κύκλῳ
Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα. [u] γενάμενος. [x] αὐτῶν.
[y] καὶ—δοθήσῃ om. [z] οἱ ὀφθαλμοί. [a] καὶ στόμα αὐτοῦ μετὰ
τοῦ στόματός σου λαλήσει, καὶ εἰς B. [b] Ὦ. [c] κλαύσονταί.
[d] ἐγὼ om. [e] τὸν om. [f] Ἰούδα τὰς καταλελειμμένας, ἐπὶ
Λαχεὶς. [g] λαὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ. [h] Ἰσραήλ. [i] ἐλ-
θόντες εἰς τὴν διαθήκην. [k] καὶ—αὐτοῦ om.

11 ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, καὶ ἐῶσαν αὐτοὺς εἰς παῖδας καὶ
παιδίσκας.
12, 13 Καὶ [l] ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων, Οὕτως
εἶπε [m] Κύριος, Ἐγὼ διεθέμην διαθήκην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξειλάμην αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου
14 δουλείας, λέγων, Ὅταν πληρωθῇ ἓξ ἔτη, ἀποστελεῖς τὸν ἀδελφόν
σου τὸν Ἑβραῖον ὃς πραθήσεταί σοι καὶ ἐργᾶταί σοι ἓξ ἔτη,
καὶ [n] ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον· καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ
15 οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν καὶ [o] ἐπέστρεψαν σήμερον ποιῆσαι
τὸ εὐθὲς [p] πρὸ ὀφθαλμῶν μου, τοῦ καλέσαι ἄφεσιν [q] ἕκαστον
τοῦ πλησίον αὐτοῦ· καὶ συνετέλεσαν διαθήκην κατὰ πρόσωπόν
16 μου ἐν τῷ οἴκῳ οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτῷ. Καὶ
ἐπεστρέψατε, καὶ ἐβεβηλώσατε [r] τὸ ὄνομά μου, τοῦ ἐπιστρέψαι
ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὓς
ἐξαπεστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ αὐτῶν, τοῦ εἶναι ὑμῖν εἰς
17 παῖδας καὶ παιδίσκας. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, Ὑμεῖς
οὐκ ἠκούσατέ μου [s] τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἕκαστος πρὸς τὸν
[t] πλησίον αὐτοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ καλῶ ἄφεσιν ὑμῖν εἰς μάχαιραν καὶ
εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὸν λιμὸν, καὶ δώσω ὑμᾶς εἰς διασποράν
18 πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, καὶ δώσω τοὺς ἄνδρας τοὺς
παρεληλυθότας τὴν διαθήκην μου, [u] τοὺς μὴ στήσαντας τὴν
διαθήκην μου ἣν ἐποίησαν κατὰ πρόσωπόν μου, τὸν μόσχον ὃν
19 ἐποίησαν ἐργάζεσθαι αὐτῷ, τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα, καὶ τοὺς δυ-
20 νάστας καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν λαόν· καὶ δώσω αὐτοὺς τοῖς
ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἔσται τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν [x] βρῶσις τοῖς
21 πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. Καὶ τὸν Σεδεκίαν
[y] βασιλέα τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν δώσω εἰς
χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ [z] δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος [a] τοῖς
22 ἀποτρέχουσιν ἀπ᾽ αὐτῶν. Ἰδοὺ ἐγὼ συντάσσω, φησὶ Κύριος,
καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ πολεμήσουσιν

---

[l] ἐγένετο. [m] Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. [n] ἀποστελεῖς. [o] ἔστρεψαν. [p] ἐν ὀφθαλμοῖς μου. [q] ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ. [r] τὴν διαθήκην μου. [s] τοῦ om. [t] ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. [u] τοὺς—μου om. [x] βρώματα. [y] βασιλέα Ἰούδα. [z] δυνάμεις. [a] οἱ ἀποτρέχοντες ἀπ᾽ αὐτῶν.

ἐπ' [b] αὐτὴν καὶ λήψονται αὐτὴν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, [c] καὶ δώσω αὐτὰς [d] ἐρήμους ἀπὸ τῶν κατοικούντων.

42 Ο ΛΟΓΟΣ Ο [e] ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ παρὰ 2 Κυρίου ἐν ἡμέραις [f] Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, λέγων, [g] Βάδισον εἰς οἶκον Ἀρχαβεὶν, καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου, εἰς μίαν 3 τῶν αὐλῶν, καὶ ποτιεῖς αὐτοὺς οἶνον. Καὶ [h] ἐξήγαγον τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν [i] Ἰερεμὶν υἱοῦ Χαβασὶν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ 4 καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν [k] Ἀρχαβεὶν, καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ παστοφόριον [l] υἱῶν Ἰωνὰν υἱοῦ Ἀνανίου υἱοῦ Γοδολίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐστιν ἐγγὺς [m] τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπάνω τοῦ οἴκου 5 Μαασαίου υἱοῦ Σελὼμ τοῦ φυλάσσοντος τὴν αὐλήν. Καὶ [n] ἔδωκα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν κεράμιον οἴνου καὶ ποτήρια, καὶ 6 εἶπα, Πίετε οἶνον. Καὶ [o] εἶπον, Οὐ μὴ πίωμεν οἶνον, ὅτι Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν, [p] λέγων, Οὐ μὴ 7 πίητε οἶνον ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἕως αἰῶνος, καὶ οἰκίας οὐ μὴ οἰκοδομήσητε, καὶ σπέρμα οὐ μὴ σπείρητε, καὶ ἀμπελὼν οὐκ ἔσται ὑμῖν, ὅτι ἐν σκηναῖς [q] οἰκήσετε πάσας τὰς ἡμέρας [r] ὑμῶν, ὅπως ἂν ζήσητε ἡμέρας πολλὰς ἐπὶ τῆς γῆς ἐφ' ἧς διατρίβετε 8 ὑμεῖς ἐπ' αὐτῆς. Καὶ [s] ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Ἰωναδὰβ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, πρὸς τὸ μὴ πιεῖν οἶνον πάσας τὰς [t] ἡμέρας ἡμῶν, ἡμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν καὶ αἱ θυγατέρες 9 ἡμῶν, [u] καὶ πρὸς τὸ μὴ οἰκοδομεῖν οἰκίας τοῦ κατοικεῖν ἐκεῖ, καὶ 10 ἀμπελὼν καὶ ἀγρὸς καὶ σπέρμα οὐκ ἐγένετο ἡμῖν. Καὶ [x] ᾠκήσαμεν ἐν σκηναῖς, καὶ ἠκούσαμεν, [x] καὶ ἐποιήσαμεν κατὰ πάντα 11 [y] ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν Ἰωναδὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν. Καὶ ἐγενήθη ὅτε ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἴπαμεν [z] εἰσελθεῖν, καὶ

---

[b] αὐτοὺς. [c] καὶ om. [d] εἰς ἄβατον ἀπὸ κατοικούντων. [e] γενάμενος. [f] Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσίου. [g] Πορεύθητι εἰς οἶκον Ἀλχαβεὶν, καὶ κάλεσον. [h] ἤγαγον. [i] Ἰερεμίου. [k] Χαραβεὶν. [l] υἱῶν—υἱοῦ om. [m] οἰκούντων ἀ. ἐ. [n] ἔστησα. [o] εἶπαν· οὐ πίομεν. [p] εἶπας. [q] κατοικήσετε. [r] τῆς ζωῆς ὑμῶν, ὅπως ἂν ζῆτε. [s] εἰσηκούσαμεν. [t] ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ. [u] καὶ om. [x] καὶ ἐποιήσαμεν om. [y] ὅσα. [z] ἀναβάντες εἰσελευσόμεθα εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ᾠκήσαμεν ἐκεῖ.

εἰσήλθομεν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Χαλδαίων καὶ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ᾠκοῦμεν ἐκεῖ.

12, 13 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων, Οὕτως λέγει Κύριος, Πορεύου καὶ εἰπὸν ἀνθρώπῳ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν [a] Ἰερουσαλὴμ, Οὐ μὴ λάβητε παιδείαν [b] τοῦ ἀκούειν τοὺς λόγους
14 μου. Ἔστησαν ῥῆμα υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ ὃ ἐνετείλατο τοῖς τέκνοις αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ πιεῖν οἶνον, καὶ οὐκ [c] ἐπίοσαν·
15 καὶ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὄρθρου, καὶ οὐκ [d] ἠκούσατε. Καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς [e] παῖδάς μου τοὺς προφήτας, λέγων, Ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ [f] βελτίω ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν [g] ἑτέρων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσετε ἐπὶ τῆς
16 γῆς ἧς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν· καὶ οὐκ ἐκλίνατε τὰ ὦτα ὑμῶν καὶ οὐκ [h] εἰσηκούσατε. Καὶ ἔστησαν υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, [i] ὁ δὲ λαὸς
17 οὗτος οὐκ ἤκουσέ μου. Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, [k] Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς.

18 Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, Ἐπειδὴ ἤκουσαν [l] υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν ποιεῖν [m] καθότι
19 ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἀνὴρ τῶν υἱῶν Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ παρεστηκὼς κατὰ πρόσωπόν μου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς.

43 [n] ΕΝ ΤΩΙ ΕΝΙΑΥΤΩΙ ΤΩΙ ΤΕΤΑΡΤΩΙ ΙΩΑΚΕΙΜ υἱοῦ [o] Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς μὲ, λέγων,
2 Λάβε σεαυτῷ [p] χαρτίον βιβλίου καὶ γράψον ἐπ' [q] αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους οὓς [r] ἐλάλησα πρὸς σὲ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ Ἰούδα καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ἀφ' ἧς ἡμέρας λαλήσαντός μου πρὸς σὲ ἀφ' ἡμερῶν Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα καὶ ἕως τῆς ἡμέρας

---

[a] ἐν Ἰερουσαλὴμ. [b] τοῦ om. [c] ἔπιον. [d] εἰσηκούσατε. [e] δούλους. [f] βέλτιον ποιήσατε ἐπιτηδεύματα. [g] ἀλλοτρίων. [h] ἠκούσατε. Κ. ἔ. οἱ υἱοὶ. [i] ὁ δὲ λαός μου οὐκ ἤκουσάν μου. [k] Ἰδοὺ—Κύριος om. [l] οἱ υἱοὶ. [m] ὅσα. [n] ΚΑΙ ΕΝ. [o] Ἰωσίου. [p] χάρτην. [q] αὐτῷ. [r] ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ Ἰσραὴλ.

3 ταύτης. Ἴσως ἀκούσεται [s] ὁ οἶκος Ἰούδα πάντα τὰ [t] κακὰ ἃ
ἐγὼ λογίζομαι ποιῆσαι αὐτοῖς, ἵνα ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ
4 ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν. Καὶ ἐκάλεσεν Ἱερεμίας τὸν Βαρουχ υἱὸν
Νηρίου, καὶ [u] ἔγραψεν ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου πάντας τοὺς
λόγους Κυρίου οὓς [x] ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν εἰς χαρτίον βιβλίου.
5 Καὶ ἐνετείλατο Ἱερεμίας τῷ Βαρουχ, λέγων, Ἐγὼ φυλάσσομαι,
6 [y] οὐ μὴ δύνωμαι εἰσελθεῖν εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ
[z] χαρτίῳ τούτῳ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ
νηστείας, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς [a] Ἰούδα τῶν ἐρχομένων ἐκ [b] πόλεων
7 αὐτῶν ἀναγνώσῃ αὐτοῖς. Ἴσως πεσεῖται ἔλεος αὐτῶν κατὰ
πρόσωπον Κυρίου, καὶ ἀποστρέψουσιν [c] ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς
πονηρᾶς, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ Κυρίου ἣν ἐλάλησεν
8 [d] ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. Καὶ ἐποίησε Βαρουχ κατὰ πάντα ἃ
ἐνετείλατο αὐτῷ Ἱερεμίας, τοῦ ἀναγνῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς
9 λόγους Κυρίου ἐν οἴκῳ Κυρίου. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει [e] τῷ
ὀγδόῳ τῷ βασιλεῖ Ἰωακεὶμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ, ἐξεκκλησίασαν
νηστείαν κατὰ πρόσωπον Κυρίου πᾶς ὁ λαὸς [f] ἐν Ἱερουσαλὴμ
10 καὶ οἶκος Ἰούδα. Καὶ ἀνεγίνωσκε Βαρουχ ἐν τῷ βιβλίῳ [g] τοὺς
λόγους Ἱερεμίου ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν οἴκῳ Γαμαρίου υἱοῦ Σαφὰν
τοῦ γραμματέως, ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐπάνω ἐν προθύροις [h] πύλης τοῦ
οἴκου Κυρίου τῆς καινῆς [i] καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.
11 Καὶ ἤκουσε Μιχαίας υἱὸς Γαμαρίου υἱοῦ Σαφὰν [k] ἅπαντας
12 τοὺς λόγους Κυρίου ἐκ τοῦ βιβλίου· καὶ κατέβη εἰς [l] οἰκίαν τοῦ
βασιλέως, εἰς τὸν οἶκον τοῦ γραμματέως, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ πάντες
οἱ ἄρχοντες ἐκάθηντο, Ἐλισαμὰ ὁ γραμματεὺς καὶ Δαλαίας υἱὸς
Σελεμίου καὶ [m] Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀκχοβὼρ καὶ Γαμαρίας υἱὸς
13 Σαφὰν καὶ Σεδεκίας υἱὸς Ἀνανίου καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες· καὶ
ἀνήγγειλεν αὐτοῖς Μιχαίας πάντας τοὺς λόγους οὓς ἤκουσεν
14 ἀναγινώσκοντος [n] Βαρουχ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. Καὶ ἀπέστειλαν

---

[s] ὁ om. [t] κακὰ, ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτοὺς, ἵνα ἀποστράφωσιν ἀπὸ ὁδοῦ αὐτοῦ. [u] ἔγραψεν Βαρουχ. [x] ἐχρημάτισεν. [y] καὶ οὐ δύναμαι. [z] χάρτῃ. [a] τοῦ λαοῦ. [b] πόλεως. [c] ἀπὸ. [d] Κύριος ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον. [e] τῷ πέμπτῳ Ἰωακεὶμ βασιλεῖ. [f] εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὁ οἶκος. [g] τοὺς om. [h] πύλης τοῦ. [i] εἰς τὰ ὦτα. [k] πάντας. [l] οἶκον. [m] Νάθαν υἱὸς Ἀχοβὼρ. [n] τοῦ Βαρουχ.

πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηρίου τὸν [o]Ἰουδὶν υἱὸν Ναθανίου υἱοῦ [p]Σελεμίου υἱοῦ Χουσὶ, λέγοντες, Τὸ [q]χαρτίον ἐν ᾧ [r]σὺ ἀναγινώσκεις ἐν αὐτῷ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ, λάβε αὐτὸ εἰς
15 τὴν χεῖρά σου καὶ ἧκε· καὶ ἔλαβε [s]Βαρουχ τὸ χαρτίον, καὶ
16 κατέβη πρὸς αὐτούς. Καὶ [t]εἶπον αὐτῷ, Πάλιν ἀνάγνωθι εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν· καὶ ἀνέγνω Βαρούχ. Καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσαν πάντας
17 τοὺς λόγους, συνεβουλεύσαντο ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ [t]εἶπον, Ἀναγγέλλοντες ἀναγγείλωμεν τῷ βασιλεῖ ἅπαντας
18 τοὺς λόγους τούτους. Καὶ τὸν Βαρουχ ἠρώτησαν, λέγοντες,
[u]Ποῦ ἔγραψας πάντας τοὺς λόγους τούτους; Καὶ εἶπε Βαρουχ,
Ἀπὸ στόματος [x]αὐτοῦ ἀνήγγειλέ μοι Ἱερεμίας πάντας τοὺς
19 λόγους τούτους, [y]καὶ ἔγραφον ἐν βιβλίῳ. Καὶ [t]εἶπον [z]τῷ Βαρουχ, Βάδισον καὶ [a]κατακρύβηθι σὺ καὶ Ἱερεμίας, [b]ἄνθρωπος μὴ γνώτω ποῦ ὑμεῖς.
20 Καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ τὸ [c]χαρτίον ἔδωκαν φυλάσσειν ἐν οἴκῳ Ἐλισαμά· καὶ ἀνήγγειλαν τῷ
21 βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἰουδὶν λαβεῖν τὸ χαρτίον· καὶ ἔλαβεν αὐτὸ ἐξ οἴκου Ἐλισαμὰ, καὶ ἀνέγνω Ἰουδὶν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως καὶ εἰς τὰ ὦτα [d]πάντων τῶν ἀρχόντων τῶν ἑστηκότων [e]περὶ τὸν
22 βασιλέα. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, καὶ
23 ἐσχάρα πυρὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ ἐγενήθη ἀναγινώσκοντος Ἰουδὶν τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας, ἀπέτεμεν [f]αὐτὰς τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματέως, καὶ ἔρριπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, [g]ἕως ἐξέλιπε πᾶς ὁ χάρτης εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς
24 ἐσχάρας. Καὶ οὐκ [h]ἐζήτησαν, καὶ οὐ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες [i]αὐτοῦ οἱ ἀκούοντες πάντας τοὺς
25 λόγους τούτους. Καὶ [k]Ἐλνάθαν καὶ Γοδολίας ὑπέθεντο τῷ
26 βασιλεῖ πρὸς τὸ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον· καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ [l]Ἱερεμὴλ υἱῷ τοῦ βασιλέως καὶ τῷ Σαραίᾳ υἱῷ

---

[o] Ἰουδεὶ. [p] Σαλαμίου. [q] βιβλίον. [r] σὺ om. [s] Βαρουχ υἱὸς Νηρίου. [t] εἶπαν. [u] Πόθεν. [x] αὐτοῦ om. [y] κἀγὼ ἔγραφον. [z] οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαρουχ. [a] κρύβηθι. [b] καὶ ἄνθρωπος μὴ γνῷ. [c] βιβλίον. [d] πάντων om. [e] πρὸς. [f] αὐτὰ. [g] ἕως οὗ. [h] ἐξεζήτησαν. [i] αὐτοῦ ἀκούσαντες. [k] Νάθαν καὶ Γοδολίας καὶ Γαμαρίας ὑ. τῷ β., πρὸς τὸ μὴ κ. τὸ βιβλίον. [l] Ἱερεμιὴλ.

m Ἐσριὴλ, συλλαβεῖν τὸν Βαροὺχ καὶ τὸν Ἱερεμίαν· καὶ κατε-
κρύβησαν.
27 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν μετὰ τὸ n κατα-
καῦσαι τὸν βασιλέα τὸ χαρτίον πάντας τοὺς λόγους οὓς ἔγραψε
28 Βαροὺχ ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, λέγων, Πάλιν λάβε o σὺ χαρτίον
ἕτερον, καὶ γράψον p πάντας τοὺς λόγους τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῦ
29 χαρτίου οὓς κατέκαυσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακεὶμ, καὶ ἐρεῖς, Οὕτως
εἶπε Κύριος, Σὺ κατέκαυσας τὸ q χαρτίον τοῦτο, λέγων, Διατί
ἔγραψας ἐπ' αὐτῷ, λέγων, Εἰσπορευόμενος εἰσπορεύσεται r βα-
σιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἐξολοθρεύσει τὴν γῆν ταύτην, s καὶ
30 ἐκλείψει ἐπ' αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτήνη; Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε
Κύριος ἐπὶ Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα, Οὐκ ἔσται αὐτῷ καθήμενος
ἐπὶ t θρόνου Δαυὶδ, καὶ τὸ θνησιμαῖον αὐτοῦ ἔσται u ἐρριμμένον
31 ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ ἐν τῷ παγετῷ τῆς νυκτὸς, καὶ
ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς
παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐπάξω ἐπ' x αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ γῆν Ἰούδα πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα
y πρὸς αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἤκουσαν.
32 Καὶ ἔλαβε Βαροὺχ χαρτίον z ἕτερον, καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτῷ
ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου ἅπαντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οὓς
κατέκαυσεν Ἰωακεὶμ· καὶ ἔτι προσετέθησαν αὐτῷ λόγοι πλείονες
ὡς οὗτοι.
44 Καὶ ἐβασίλευσε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσία ἀντὶ a Ἰωακεὶμ, ὃν
2 ἐβασίλευσε Ναβουχοδονόσορ b βασιλεύειν τοῦ Ἰούδα· καὶ οὐκ
ἤκουσαν αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς
3 λόγους Κυρίου οὓς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἱερεμίου. Καὶ ἀπέ-
στειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας τὸν c Ἰωάχαλ υἱὸν Σελεμίου καὶ
τὸν Σοφονίαν υἱὸν d Μαασαίου τὸν ἱερέα πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων,
4 Πρόσευξαι δὴ περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον. Καὶ Ἱερεμίας ἦλθε καὶ
διῆλθε e διὰ μέσου τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς f τὸν

---

m Ἐσζριὴλ. n καῦσαι. o σεαυτῷ. p ἅπαντας. q βι-
βλίον. r ὁ βασιλεὺς. s καὶ ἐκτρίψει ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ
κτήνη; t θρόνον. u ῥεριμμένον. x αὐτοὺς. y ἐπ'.
z ἕτερον, Βαροὺχ υἱῷ Νηρίου τῷ γραμματεῖ, καὶ. a Ἰεχονίου
υἱοῦ Ἰωακεὶμ. b βασιλεὺς Βαβυλῶνος, βασιλεύειν. c Ἰωάχαζ.
d Μασαίου. e ἀναμέσον. f τὸν om.

5 οἶκον τῆς φυλακῆς. Καὶ δύναμις Φαραὼ ἐξῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου,
καὶ ἤκουσαν οἱ Χαλδαῖοι τὴν ἀκοὴν αὐτῶν καὶ ἀνέβησαν [g] ἐπὶ
Ἰερουσαλήμ.
6, 7 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων, Οὕτως εἶπε
Κύριος, Οὕτως ἐρεῖς πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα
πρὸς σὲ [h] τοῦ ἐκζητῆσαί με, Ἰδοὺ δύναμις Φαραὼ ἡ ἐξελθοῦσα
8 ὑμῖν εἰς βοήθειαν, ἀποστρέψουσιν εἰς γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀνα-
στρέψουσιν [i] αὐτοὶ οἱ Χαλδαῖοι [k] καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν
πόλιν ταύτην καὶ συλλήψονται αὐτὴν καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν
9 πυρί. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Μὴ ὑπολάβητε ταῖς ψυχαῖς
ὑμῶν, λέγοντες, Ἀποτρέχοντες ἀπελεύσονται ἀφ' ἡμῶν οἱ Χαλ-
10 δαῖοι, ὅτι οὐ μὴ ἀπέλθωσι. Καὶ ἐὰν πατάξητε πᾶσαν δύναμιν
τῶν Χαλδαίων τοὺς πολεμοῦντας ὑμᾶς, καὶ καταλειφθῶσί τινες
ἐκκεκεντημένοι, ἕκαστος [l] ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ οὗτοι ἀναστήσονται
καὶ καύσουσι τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρί.
11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἀνέβη ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων [m] ἀπὸ Ἱερου-
12 σαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως Φαραὼ, Ἐξῆλθεν Ἱερεμίας
ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν Βενιαμὶν, τοῦ ἀγοράσαι
13 ἐκεῖθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἐν πύλῃ Βενιαμὶν,
καὶ ἐκεῖ ἄνθρωπος παρ' ᾧ [n] κατέλυε Σαρουΐα υἱὸς Σελεμίου υἱοῦ
Ἀνανίου, καὶ συνέλαβε τὸν Ἱερεμίαν, λέγων, Πρὸς τοὺς Χαλ-
14 δαίους σὺ φεύγεις; Καὶ εἶπε, Ψεῦδος, [o] οὐκ εἰς τοὺς Χαλδαίους
ἐγὼ φεύγω· καὶ οὐκ [p] εἰσήκουσεν αὐτοῦ· καὶ συνέλαβε [q] Σαρουΐα
15 τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. Καὶ
ἐπικράνθησαν οἱ ἄρχοντες ἐπὶ Ἱερεμίαν καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν, καὶ
ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως, ὅτι
ταύτην ἐποίησαν εἰς [r] οἰκίαν φυλακῆς.
16 Καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου καὶ εἰς τὴν χερὲθ,
17 καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. Καὶ ἀπέστειλε Σεδεκίας
καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ [s] ἠρώτα αὐτὸν [t] ὁ βασιλεὺς κρυφαίως
εἰπεῖν, Εἰ ἔστιν ὁ λόγος παρὰ Κυρίου; καὶ [u] εἶπεν, Ἔστιν·

---

[g] ἀπὸ. [h] τοῦ om. [i] αὐτοὶ om. [k] οἱ πολεμοῦντες τὴν γῆν ταύτην. [l] ἐν τόπῳ αὐτοῦ, ὅτι αὐτοὶ. [m] ἐπὶ. [n] κατέλυσεν Σαρουΐας. [o] οὐχὶ πρὸς τοὺς. [p] ἤκουσεν. [q] Σαρουΐας. [r] οἶκον. [s] ἐπηρώτησεν. [t] ὁ βασιλεὺς et εἰπεῖν et ὁ et παρὰ om. [u] εἶπεν αὐτῷ.

18 εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσῃ. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ, Τί ἠδίκησά σε καὶ τοὺς παῖδάς σου καὶ
19 τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι σὺ δίδως με εἰς οἰκίαν [x] φυλακῆς; Καὶ ποῦ εἰσιν οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ [y] προφητεύσαντες ὑμῖν, λέγοντες, Ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην;
20 Καὶ νῦν, [z] κύριε βασιλεῦ, πεσέτω τὸ ἔλεός μου κατὰ πρόσωπόν σου· καὶ τί ἀποστρέφεις με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμμα-
21 τέως, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ; Καὶ συνέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐνεβάλοσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς, καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ἄρτον ἕνα τῆς ἡμέρας ἔξωθεν οὗ πέσσουσιν, ἕως ἐξέλιπον οἱ ἄρτοι ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

45 Καὶ ἤκουσε Σαφανίας υἱὸς Νάθαν καὶ Γοδολίας υἱὸς Πασχὼρ καὶ Ἰωάχαλ υἱὸς [a] Σελεμίου τοὺς λόγους οὓς [b] Ἱερε-
2 μίας ἐλάλει ἐπὶ τὸν λαὸν, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθανεῖται ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ· καὶ ὁ ἐκπορευόμενος πρὸς τοὺς Χαλδαίους ζήσεται, καὶ
3 ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὕρημα, [c] καὶ ζήσεται. Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Παραδιδομένη παραδοθήσεται [d] ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ [e] συλλήψεται αὐ-
4 τήν. Καὶ [f] εἶπον τῷ βασιλεῖ, Ἀναιρεθήτω [g] δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι [h] αὐτὸς ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τῶν [i] πολεμούντων τῶν καταλειπομένων ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰς χεῖρας παντὸς τοῦ λαοῦ, λαλῶν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους· ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ χρησμολογεῖ εἰρήνην τῷ λαῷ
5 [k] τούτῳ ἀλλ' ἢ πονηρά. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Ἰδοὺ αὐτὸς ἐν [l] χερσὶν ὑμῶν· ὅτι οὐκ ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς.
6 Καὶ ἔρριψαν αὐτὸν εἰς [m] λάκκον Μελχίου υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐχάλασαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἐν τῷ λάκκῳ οὐκ ἦν ὕδωρ ἀλλ' ἢ βόρβορος, καὶ ἦν ἐν τῷ βορβόρῳ.

---

[x] τῆς φυλακῆς; [y] προφητεύοντες. [z] κύριέ μου β., πεσάτω δὴ τὸ. [a] Ἐλεμίου. [b] ἐλάλησεν Ἰηρεμίας. [c] καὶ ζήσεται om. [d] ἡ om. [e] συλλήμψονται. [f] εἶπαν. [g] δὴ om. [h] αὐτὸς om. [i] πολεμιστῶν τῶν καταλελειμμένων ἐπὶ τῇ π. [k] τούτῳ om. [l] ταῖς χερσὶν. [m] τὸν λάκκον.

7 Καὶ ἤκουσεν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, καὶ αὐτὸς ἐν οἰκίᾳ τοῦ
βασιλέως, ὅτι ἔδωκαν Ἱερεμίαν εἰς τὸν λάκκον· καὶ ὁ βασι-
8 λεὺς ἦν ἐν τῇ [n] πύλῃ Βενιαμὶν, καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ
9 ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν, Ἐπονηρεύσω ἃ ἐποίησας
[o] τοῦ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἀπὸ προσώπου τοῦ
10 λιμοῦ, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἔτι ἄρτοι ἐν τῇ πόλει. Καὶ ἐνετείλατο
ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀβδεμέλεχ, λέγων, Λάβε εἰς [p] τὰς χεῖράς
σου ἐντεῦθεν τριάκοντα ἀνθρώπους καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκ τοῦ
11 λάκκου, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. Καὶ ἔλαβεν Ἀβδεμέλεχ τοὺς ἀν-
θρώπους, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τὴν ὑπό-
γαιον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία,
12 καὶ ἔρριψεν αὐτὰ [q] πρὸς Ἱερεμίαν εἰς τὸν λάκκον, καὶ εἶπε,
Ταῦτα θὲς ὑποκάτω τῶν σχοινίων· καὶ ἐποίησεν Ἱερεμίας οὕ-
13 τως. Καὶ εἵλκυσαν αὐτὸν [r] τοῖς σχοινίοις, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν
ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν [s] τῇ αὐλῇ τῆς φυ-
14 λακῆς, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν πρὸς
ἑαυτὸν εἰς οἰκίαν [t] ἀσελεισὴλ τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου· καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Ἐρωτήσω σε λόγον, καὶ μὴ [u] δὴ κρύψῃς
15 ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ, Ἐὰν ἀναγ-
γείλω σοι, [x] οὐχὶ θανάτῳ με θανατώσεις; καὶ ἐὰν συμβου-
16 λεύσω σοι, οὐ μὴ ἀκούσῃς μου; Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασι-
λεὺς, λέγων, Ζῇ Κύριος, ὃς ἐποίησεν ἡμῖν τὴν ψυχὴν ταύτην,
εἰ ἀποκτενῶ σε καὶ εἰ [y] δώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων
17 τούτων, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱερεμίας, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἐὰν
ἐξελθὼν ἐξέλθῃς πρὸς ἡγεμόνας βασιλέως Βαβυλῶνος, [z] ζήσεται ἡ ψυχή σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη οὐ μὴ κατακαυθῇ ἐν πυρὶ,
18 καὶ ζήσῃ σὺ καὶ ἡ οἰκία σου. Καὶ ἐὰν μὴ ἐξέλθῃς, [a] δοθή-
σεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας [b] τῶν Χαλδαίων, καὶ καύσουσιν
19 αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς
τῷ Ἱερεμίᾳ, Ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν Ἰουδαίων τῶν πεφευγότων
πρὸς τοὺς Χαλδαίους, μὴ δώσειν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ
20 καταμωκήσονταί μου. Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας, Οὐ μὴ [c] παραδῶσί

---

[n] αὐλῇ. [o] τοῦ om. [p] τὴν χεῖρά σου ἀπ' ἐντεῦθεν. [q] πρὸς τὸν Ἱ. [r] ἐν τοῖς. [s] τῇ om. [t] Σαλαθιὴλ. [u] δὴ om. [x] οὐχὶ θανατώσεις με; [y] παραδώσω. [z] καὶ ζήσεται. [a] παραδοθήσεται. [b] βασιλέως Βαβυλῶνος. [c] παραδώσουσίν.

σε· ἄκουσον [d] τὸν λόγον Κυρίου ὃν ἐγὼ λέγω πρὸς σὲ, καὶ
21 βέλτιον ἔσται σοι, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή σου. Καὶ εἰ μὴ
[e] θέλῃς σὺ ἐξελθεῖν, οὗτος ὁ λόγος ὃν ἔδειξέ μοι Κύριος.
22 Καὶ, ἰδοὺ πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἱ καταλειφθεῖσαι ἐν οἰκίᾳ βα-
σιλέως Ἰούδα ἐξήγοντο πρὸς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶνος·
καὶ αὗται ἔλεγον, Ἠπάτησάν σε, καὶ δυνήσονταί σοι ἄνδρες
εἰρηνικοί σου, καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήμασι [f] πόδα σου,
23 ἀπέστρεψαν ἀπὸ σοῦ καὶ τὰς γυναῖκάς σου, καὶ τὰ τέκνα σου
ἐξάξουσι πρὸς τοὺς Χαλδαίους· καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς, ὅτι [g] ἐν
χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶνος [h] συλληφθήσῃ, καὶ ἡ πόλις αὕτη
κατακαυθήσεται.
24 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Ἄνθρωπος μὴ γνώτω ἐκ τῶν
25 λόγων τούτων, καὶ σὺ οὐ μὴ ἀποθάνῃς. Καὶ ἐὰν οἱ ἄρχοντες
ἀκούσωσιν ὅτι ἐλάλησά σοι, καὶ ἔλθωσι πρὸς σὲ καὶ εἴπωσί
σοι, Ἀνάγγειλον ἡμῖν, τί ἐλάλησέ σοι ὁ βασιλεύς; [i] μὴ κρύ-
ψῃς ἀφ' ἡμῶν, καὶ οὐ μὴ ἀνέλωμέν σε· καὶ τί ἐλάλησε πρὸς
26 σὲ ὁ βασιλεύς; Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Ῥίπτω ἐγὼ τὸ ἔλεός μου
κατ' ὀφθαλμοὺς τοῦ βασιλέως πρὸς τὸ μὴ [k] ἀποστρέψαι [l] με
27 εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν, ἀποθανεῖν [l] με ἐκεῖ. Καὶ [m] ἦλθοσαν πάντες
οἱ ἄρχοντες πρὸς Ἱερεμίαν καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· καὶ ἀνήγγειλεν
αὐτοῖς κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐνετείλατο αὐτῷ
ὁ βασιλεύς· καὶ [n] ἀπεσιώπησαν, ὅτι οὐκ ἠκούσθη [o] ὁ λόγος
28 Κυρίου. Καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἕως
χρόνου οὗ συνελήφθη [p] Ἱερουσαλήμ.
46 Καὶ ἐγένετο [q] τῷ μηνὶ τῷ ἑνάτῳ τοῦ Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα,
παρεγένετο Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ
2 δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ [r] ἐπολιόρκουν αὐτήν. Καὶ
ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει τοῦ [s] Σεδεκία, ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ,
3 ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐρράγη ἡ πόλις, καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ [t] ἡγού-
μενοι βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκάθισαν [u] ἐν πύλῃ τῇ μέσῃ

---

[d] τὸν om. [e] βούλῃ. [f] πόδας σου, καὶ ἀπέστρεψαν. [g] εἰς χεῖρας. [h] παραδοθήσῃ. [i] μὴ δὴ κ. [k] ἐπιστρέψαι. [l] με om. [m] ἦλθαν. [n] ἐσιώπησαν. [o] ὃ om. [p] Ἱερουσαλὴμ ἡ πόλις. [q] ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑνάτῳ τοῦ Σεδεκίου βασιλέως Ἰούδα ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ παρεγένετο. [r] ἐπολιόρκει. [s] Σεδεκίου. [t] ἡγεμόνες. [u] ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ Νηργελσὰρ, Εἰσαμαγὰθ, καὶ Ναβουσάχαρ, καὶ Ναβουζαρεὶς, καὶ Ναγαργᾶς, Νασερραμαβὰκ.

Μαργανασὰρ καὶ Σαμαγὼθ καὶ Ναβουσάχαρ καὶ Ναβουσαρεὶς, Ναγαργᾶς, Νασερραβαμὰθ καὶ οἱ κατάλοιποι ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος.

14 Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἔλαβον τὸν Ἱερεμίαν ἐξ αὐλῆς τῆς φυλακῆς, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν πρὸς [x] τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφὰν, καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν, καὶ [y] ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ.

15 Καὶ πρὸς Ἱερεμίαν ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς
16 φυλακῆς, λέγων, Πορεύου καὶ [z] εἰπὲ πρὸς Ἀβδεμέλεχ τὸν Αἰθίοπα, Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω τοὺς λόγους μου [a] ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς
17 ἀγαθὰ, καὶ σώσω σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐ μὴ [b] δώσω
18 σε εἰς χεῖρας [c] τῶν ἀνθρώπων ὧν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι σώζων σώσω σε, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ οὐ μὴ πέσῃς· καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου εἰς εὕρημα, ὅτι ἐπεποίθεις ἐπ' ἐμοὶ, φησὶ Κύριος.

47 Ὁ λόγος ὁ [d] γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν [e] μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ναβουζαρδὰν τὸν ἀρχιμάγειρον [f] τὸν ἐκ Ῥαμὰ, ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν ἐν χειροπέδαις, ἐν μέσῳ ἀποικίας
2 Ἰούδα τῶν [g] ἠγμένων εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Κύριος ὁ Θεός [h] σου ἐλάλησε
3 τὰ κακὰ ταῦτα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐποίησε Κύριος, ὅτι
4 ἡμάρτετε αὐτῷ καὶ οὐκ [i] ἠκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Ἰδοὺ ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειροπέδων τῶν [k] ἐπὶ τὰς χεῖράς σου· εἰ καλὸν ἐναντίον σου ἐλθεῖν μετ' ἐμοῦ εἰς Βαβυλῶνα, [l] καὶ θήσω
5 τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ σέ· εἰ δὲ μὴ, [m] ἀπότρεχε, ἀνάστρεψον πρὸς τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφὰν, ὃν κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ἰούδα εἰς ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ πορευθῆναι [n] ἐκεῖ, καὶ πορεύου· καὶ
6 ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἀρχιμάγειρος δῶρα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν. Καὶ

---

[x] τὸν om. [y] ἐκάθισαν. [z] εἰπὸν. [a] εἰς τὴν γῆν. [b] παραδώσω. [c] τῶν om. [d] γενάμενος. [e] ὕστερον, μετὰ. [f] τὸν om. [g] ἀπαγομένων. [h] σου om. [i] εἰσηκούσατε. [k] ὑπὸ. [l] ἦκε. [m] ἀπόστρεψον καὶ ἀπότρεχε πρὸς Γοδολίαν. [n] ἐκεῖ om.

ἦλθε πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ [o] αὐτοῦ τοῦ καταλειφθέντος ἐν τῇ γῇ.

7 Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως τῆς ἐν ἀγρῷ, αὐτοὶ [p] καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν ἐν τῇ γῇ, καὶ [q] παρακατέθεντο αὐτῷ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αὐτῶν οὓς οὐ κατῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα.

8 Καὶ ἦλθε πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε καὶ Σαραίας υἱὸς Θαναεμὲθ καὶ υἱοὶ [r] Ἰωφὲ τοῦ Νετωφαθὶ καὶ Ἐζονίας υἱὸς τοῦ Μωχαθὶ,

9 αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. Καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς Γοδολίας καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, λέγων, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου τῶν παίδων τῶν Χαλδαίων· κατοικήσατε ἐν τῇ γῇ καὶ [s] ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ βέλτιον ἔσται ὑμῖν.

10 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κάθημαι ἐναντίον ὑμῶν εἰς Μασσηφὰ, στῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν Χαλδαίων οἳ [t] ἂν ἔλθωσιν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ὑμεῖς [u] συνάγετε οἶνον καὶ ὀπώραν καὶ ἔλαιον, καὶ βάλετε εἰς τὰ ἀγγεῖα ὑμῶν, καὶ [x] οἰκήσατε ἐν ταῖς πόλεσιν αἷς κατεκρα-

11 τήσατε. Καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν [y] Μωὰβ καὶ ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ἤκουσαν ὅτι ἔδωκε βασιλεὺς Βαβυλῶνος [z] κατάλειμμα τῷ Ἰούδᾳ, καὶ ὅτι κατέστησεν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικάμ.

12 Καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς γῆν Ἰούδα εἰς Μασσηφὰ, καὶ συνήγαγον οἶνον καὶ ὀπώραν πολλὴν σφόδρα καὶ ἔλαιον.

13 Καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς [a] ἦλθον πρὸς τὸν Γοδολίαν εἰς Μασ-

14 σηφὰ, καὶ [b] εἶπον αὐτῷ, Εἰ γνώσει γινώσκεις ὅτι [c] Βελεισσὰ βασιλεὺς υἱὸς Ἀμμὼν ἀπέστειλε πρὸς σὲ τὸν Ἰσμαὴλ πατάξαι

15 σου ψυχήν; καὶ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς Γοδολίας. Καὶ εἶπεν Ἰωάναν τῷ Γοδολίᾳ κρυφαίως [d] ἐν Μασσηφᾷ, Πορεύσομαι δὴ καὶ πατάξω τὸν Ἰσμαὴλ, καὶ μηδεὶς γνώτω, [e] μὴ πατάξῃ σου

---

[o] αὐτοῦ om. [p] καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν, καὶ οἱ. [q] παρεκατέθεντο. [r] Ὠφὲτ τοῦ Νετωφαθεὶ, καὶ Ἰεζονίας. [s] ἐργάζεσθε. [t] ἐὰν. [u] συναγάγετε οἶνον καὶ ὀπώραν, καὶ συναγάγατε ἔλαιον. [x] οἰκήσετε. [y] γῇ Μωὰβ, καὶ οἱ ἐν. [z] τὰ καταλείμματα. [a] ἦλθαν πρὸς Γ. [b] εἶπαν. [c] βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν Βελισὰ. [d] εἰς. [e] μή ποτε.

ψυχὴν, καὶ [f] διασπαρῇ πᾶς Ἰούδα οἱ συνηγμένοι πρὸς σὲ, καὶ
16 ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι Ἰούδα. Καὶ εἶπε Γοδολίας πρὸς
Ἰωάναν, Μὴ ποιήσῃς τὸ [g] πρᾶγμα, ὅτι ψευδῆ σὺ λέγεις [h] ὑπὲρ
Ἰσμαήλ.

48 Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθα-
νίου υἱοῦ [i] Ἐλεασὰ ἀπὸ γένους τοῦ βασιλέως, καὶ δέκα ἄν-
δρες μετ' αὐτοῦ, πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ, καὶ ἔφαγον
2 ἐκεῖ ἄρτον ἅμα. Καὶ ἀνέστη Ἰσμαὴλ καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολίαν ὃν κατέστησε
3 [k] βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πάντας τοὺς Ἰουδαί-
ους τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ [l] ἐν Μασσηφὰ, καὶ πάντας τοὺς
4 Χαλδαίους τοὺς εὑρεθέντας ἐκεῖ. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ
δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολίαν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ
5 ἔγνω, καὶ ἦλθοσαν ἄνδρες ἀπὸ Συχὲμ καὶ ἀπὸ [m] Σαλὴμ καὶ
ἀπὸ Σαμαρείας, ὀγδοήκοντα ἄνδρες, ἐξυρημένοι πώγωνας καὶ
[n] διερρηγμένοι τὰ ἱμάτια καὶ κοπτόμενοι, καὶ μάννα καὶ λί-
βανος ἐν [o] χερσὶν αὐτῶν, τοῦ [p] εἰσενεγκεῖν εἰς οἶκον Κυρίου.
6 Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς Ἰσμαήλ· [q] αὐτοὶ ἐπορεύοντο
7 καὶ ἔκλαιον· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, [r] Εἰσέλθετε πρὸς Γοδολίαν. Καὶ
ἐγένετο, εἰσελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, ἔσφαξεν
8 αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ. Καὶ δέκα ἄνδρες εὑρέθησαν ἐκεῖ, καὶ
[s] εἶπον τῷ Ἰσμαὴλ, Μὴ ἀνέλῃς ἡμᾶς, ὅτι εἰσὶν ἡμῖν θησαυροὶ
ἐν ἀγρῷ, πυροὶ καὶ κριθαὶ, μέλι καὶ ἔλαιον· καὶ παρῆλθε, καὶ
9 οὐκ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. Καὶ τὸ
φρέαρ εἰς ὃ ἔρριψεν ἐκεῖ Ἰσμαὴλ πάντας οὓς ἐπάταξε, φρέαρ
μέγα τοῦτό ἐστιν ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ ἀπὸ προσώπου
Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ, τοῦτο ἐνέπλησεν Ἰσμαὴλ τραυμα-
10 τιῶν. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰσμαὴλ πάντα τὸν λαὸν τὸν κατα-
λειφθέντα εἰς Μασσηφὰ, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, ἃς
[t] παρακατέθετο ὁ ἀρχιμάγειρος τῷ Γοδολίᾳ υἱῷ Ἀχεικὰμ, καὶ
ᾤχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμών.

11 Καὶ ἤκουσεν Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς

---

[f] διασπαρήσονται πάντες οἱ Ἰουδαῖοι. [g] πρᾶγμα τοῦτο. [h] κατὰ τοῦ Ἰ. [i] Ἐλασὰ. [k] ὁ βασιλεὺς. [l] εἰς. [m] Σαλὼμ. [n] διερρηχότες. [o] ταῖς χερσὶν. [p] εἰσενέγκαι. [q] καὶ αὐτοὶ. [r] Εἰσέλθατε. [s] εἶπαν. [t] παρεκατέθετο.

δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐποίησεν Ἰσμαὴλ,
12 καὶ ἤγαγον ἅπαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, καὶ ᾦχοντο πολεμεῖν
13 αὐτὸν, καὶ εὗρον αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος πολλοῦ ἐν Γαβαών. Καὶ
ἐγένετο, [u] ὅτε εἶδε πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰσμαὴλ τὸν Ἰωάναν
14 καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρε-
15 ψαν πρὸς Ἰωάναν. Καὶ Ἰσμαὴλ ἐσώθη σὺν ὀκτὼ ἀνθρώποις,
16 καὶ ᾦχετο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμών. Καὶ ἔλαβεν Ἰωάναν καὶ
πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ πάντας τοὺς
καταλοίπους τοῦ λαοῦ οὓς [x] ἀπέστρεψεν ἀπὸ Ἰσμαὴλ, δυνα-
τοὺς ἄνδρας ἐν πολέμῳ, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ λοιπὰ καὶ
17 τοὺς εὐνούχους οὓς ἀπέστρεψαν ἀπὸ Γαβαὼν, καὶ ᾦχοντο καὶ
ἐκάθισαν [y] ἐν Γαβηρωχαμάα τῇ πρὸς Βηθλεὲμ, τοῦ πορευθῆναι
18 [z] εἰς Αἴγυπτον ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων, ὅτι ἐφοβήθησαν
ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι ἐπάταξεν Ἰσμαὴλ τὸν Γοδολίαν, ὃν
κατέστησεν [a] ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῇ γῇ.

49 Καὶ προσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως καὶ Ἰω-
άναν καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Μαασαίου καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ
[b] καὶ ἕως μεγάλου [c] πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπαν
αὐτῷ, [d] Πεσέτω δὴ τὸ ἔλεος [e] ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ
πρόσευξαι πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου περὶ τῶν καταλοίπων
τούτων· ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν, καθὼς οἱ
3 ὀφθαλμοί σου βλέπουσι. Καὶ ἀναγγειλάτω ἡμῖν Κύριος ὁ
Θεός [f] σου τὴν ὁδὸν [g] ᾗ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ λόγον ὃν
4 ποιήσομεν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἱερεμίας, Ἤκουσα ἰδοὺ ἐγὼ
προσεύξομαι [h] ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, κατὰ
τοὺς λόγους ὑμῶν· καὶ ἔσται, ὁ λόγος ὃν [i] ἂν ἀποκριθήσεται
Κύριος [k] ὁ Θεὸς, ἀναγγελῶ ὑμῖν, οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν
5 ῥῆμα. Καὶ αὐτοὶ εἶπαν τῷ Ἱερεμίᾳ, Ἔστω Κύριος [l] ἐν ἡμῖν
εἰς μάρτυρα δίκαιον καὶ πιστὸν, εἰ μὴ κατὰ πάντα τὸν λόγον
[m] ὃν ἐὰν ἀποστείλῃ Κύριος πρὸς ἡμᾶς [n] οὕτως ποιήσωμεν.
6 Καὶ ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν κακὸν, τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ

---

[u] ὅτε ἴδον αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς μετὰ Ἰσμαὴλ τὸν Ἰωάναν, καὶ πάντας τοὺς. [x] ἀπέστρεψαν. [y] ἐν Γηβηρωθχαμάαμ. [z] εἰσελθεῖν εἰς. [a] ὁ om. [b] καὶ om. [c] ἐπὶ. [d] Πεσάτω. [e] ὑμῶν. [f] σου om. [g] ἐν ᾗ. [h] πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν. [i] ἂν om. [k] ὁ Θεὸς om. [l] ἐν om. [m] ὃν ἀπέστειλεν. [n] οὐ.

ἡμῶν, οὗ ἡμεῖς ἀποστελλομέν σε πρὸς αὐτὸν, ἀκουσόμεθα, ἵνα βέλτιον ἡμῖν γένηται, ὅτι ἀκουσόμεθα τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

7 Καὶ ἐγενήθη μεθ' ἡμέρας δέκα, ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς
8 Ἱερεμίαν. Καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἰωάναν καὶ [o] τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ πάντα τὸν λαὸν ἀπὸ μικροῦ [p] καὶ ἕως μεγάλου,
9, 10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἐὰν καθίσαντες καθίσητε ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οἰκοδομήσω ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ καθελῶ, καὶ φυτεύσω ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω, ὅτι ἀναπέπαυμαι [q] ἐπὶ
11 τοῖς κακοῖς οἷς ἐποίησα ὑμῖν. Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Βαβυλῶνος οὗ ὑμεῖς φοβεῖσθε· ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ μὴ φοβηθῆτε, φησὶ Κύριος, ὅτι μεθ' ὑμῶν [r] ἐγὼ, ἐξαι-
12 ρεῖσθαι ὑμᾶς καὶ σώζειν ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν. Καὶ δώσω ὑμῖν ἔλεος καὶ ἐλεήσω ὑμᾶς καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν.

13 Καὶ εἰ λέγετε ὑμεῖς, Οὐ μὴ καθίσωμεν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, πρὸς
14 τὸ μὴ ἀκοῦσαι φωνῆς Κυρίου, ὅτι εἰς γῆν Αἰγύπτου εἰσελευσόμεθα, καὶ οὐ μὴ ἴδωμεν πόλεμον, καὶ φωνὴν σάλπιγγος οὐ μὴ [s] ἀκούσωμεν, καὶ ἐν ἄρτοις οὐ μὴ πεινάσωμεν, καὶ ἐκεῖ
15 οἰκήσομεν· διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου· οὕτως εἶπε Κύριος, Ἐὰν ὑμεῖς δῶτε τὸ πρόσωπον ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον καὶ
16 εἰσέλθητε ἐκεῖ κατοικεῖν, καὶ ἔσται ἡ ῥομφαία ἣν ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτῆς εὑρήσει ὑμᾶς ἐν γῇ [t] Αἰγύπτου, καὶ ὁ λιμὸς οὗ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καταλήψεται ὑμᾶς ὀπίσω ὑμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐκεῖ ἀποθα-
17 νεῖσθε. Καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ πάντες οἱ ἀλλογενεῖς, οἱ θέντες τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἰς γῆν Αἰγύπτου ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ἐκλείψουσιν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ καὶ ἐν τῷ λιμῷ καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν [u] οὐδεὶς σωζόμενος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν
18 ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτούς. [v] Ὅτι οὕτως εἶπε Κύριος, Καθὼς ἔσταξεν ὁ θυμός μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ, οὕτως στάξει ὁ θυμός μου ἐφ' ὑμᾶς, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς Αἴ-

---

[o] πάντας τοὺς. [p] καὶ om. [q] ἀπὸ τῶν κακῶν. [r] ἐγώ εἰμι, τοῦ ἐ. [s] ἀκούσομεν. [t] Αἰγύπτῳ. [u] οὐθεὶς. [v] Ὅτι καθὼς.

γυπτον· καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον καὶ ὑποχείριοι καὶ εἰς ἀρὰν καὶ [x] εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ οὐ μὴ ἴδητε οὐκέτι τὸν τόπον τοῦτον,
19 ἃ ἐλάλησε Κύριος ἐφ' ὑμᾶς τοὺς καταλοίπους Ἰούδα, Μὴ εἰσ-
20 έλθητε εἰς Αἴγυπτον· καὶ νῦν γνόντες γνώσεσθε ὅτι ἐπονη-
ρεύσασθε ἐν [y] ψυχαῖς ὑμῶν ἀποστείλαντές με λέγοντες,
Πρόσευξαι περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον, καὶ κατὰ πάντα [z] ἃ ἐὰν
21 λαλήσει σοι Κύριος ποιήσομεν· καὶ οὐκ [a] ἠκούσατε τῆς φωνῆς
22 Κυρίου ἧς ἀπέστειλέ με πρὸς ὑμᾶς. Καὶ νῦν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ
ἐν λιμῷ ἐκλείψετε ἐν τῷ τόπῳ [b] ᾧ ὑμεῖς βούλεσθε εἰσελθεῖν
κατοικεῖν ἐκεῖ.

50 Καὶ ἐγενήθη, ὡς ἐπαύσατο Ἱερεμίας λέγων πρὸς τὸν λαὸν
πάντας τοὺς λόγους [c] Κυρίου οὓς ἀπέστειλεν αὐτὸν Κύριος
2 πρὸς αὐτοὺς, πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ εἶπεν Ἀζαρίας
υἱὸς [d] Μαασαίου καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάρηε καὶ πάντες οἱ ἄνδρες
οἱ εἰπόντες τῷ Ἱερεμίᾳ, λέγοντες, Ψεύδη, οὐκ ἀπέστειλέ σε
Κύριος πρὸς ἡμᾶς, [e] λέγων, Μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἴγυπτον [f] οἰ-
3 κεῖν ἐκεῖ, ἀλλ' ἢ Βαροὺχ υἱὸς Νηρίου συμβάλλει σε πρὸς ἡμᾶς,
ἵνα δῷς ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, τοῦ θανατῶσαι ἡμᾶς,
4 [g] καὶ ἀποικισθῆναι ἡμᾶς εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ οὐκ [h] ἤκουσεν
Ἰωάναν καὶ πάντες [i] ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως καὶ πᾶς ὁ λαὸς
5 τῆς φωνῆς Κυρίου, κατοικῆσαι ἐν γῇ Ἰούδα. Καὶ ἔλαβεν
Ἰωάναν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως [k] πάντας τοὺς
καταλοίπους Ἰούδα τοὺς ἀποστρέψαντας κατοικεῖν ἐν τῇ [l] γῇ,
6 τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ νήπια [m] τὰ
λοιπὰ καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, καὶ [n] τὰς ψυχὰς ἃς
κατέλιπε Ναβουζαρδὰν μετὰ Γοδολίου υἱοῦ [o] Ἀχεικὰμ, καὶ
7 Ἱερεμίαν τὸν προφήτην καὶ Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου, καὶ εἰσῆλ-
θον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ
εἰσῆλθον [p] εἰς Τάφνας.

8 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν Τάφνας, λέγων,

---

[x] εἰς om. [y] ταῖς ψυχαῖς. [z] ἃ ἂν λαλήσῃ. [a] εἰσηκού-
σατε. [b] οὗ ὑμεῖς βουλεύεσθε. [c] Κυρίου Θεοῦ αὐτῶν, οὓς ἀπέ-
στειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτούς. [d] Μασαίου.
[e] εἰπεῖν. [f] κατοικεῖν. [g] καὶ τοῦ ἀπ. [h] ἤκουσαν. [i] οἱ
ἡγεμόνες. [k] ἅπαντας τοὺς λοιποὺς. [l] γῇ Ἰούδα. [m] καὶ τὰ.
[n] πάσας τὰς. [o] Ἀχικὰμ. [p] ἐν Τάφνας.

9 Λάβε σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κατάκρυψον αὐτοὺς ἐν προθύροις, ἐν πύλῃ τῆς οἰκίας [q] Φαραὼ ἐν Τάφνας, κατ᾽ ὀφθαλ-
10 μοὺς ἀνδρῶν Ἰούδα, καὶ ἐρεῖς, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστελλω καὶ ἄξω Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ θήσει αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν λίθων τούτων ὧν
11 κατέκρυψας, καὶ ἀρεῖ τὰ [r] ὅπλα ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ εἰσελεύσεται καὶ πατάξει γῆν Αἰγύπτου, οὓς εἰς θάνατον εἰς θάνατον, καὶ οὓς εἰς ἀποικισμὸν εἰς ἀποικισμὸν, καὶ οὓς εἰς ῥομφαίαν εἰς
12 ῥομφαίαν. Καὶ καύσει πῦρ ἐν οἰκίαις [s] τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ ἐμπυριεῖ αὐτὰς, καὶ ἀποικιεῖ αὐτοὺς, καὶ φθειριεῖ γῆν [t] Αἰγύπτου ὥσπερ φθειρίζει [u] ποιμὴν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύ-
13 σεται ἐν εἰρήνῃ, καὶ συντρίψει τοὺς στύλους Ἡλιουπόλεως τοὺς ἐν [x] Ὼν, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν κατακαύσει ἐν πυρί.

51 Ο ΛΟΓΟΣ Ο [y] ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣ ΙΕΡΕΜΙΑΝ ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατοικοῦσιν ἐν γῇ [z] Αἰγύπτου, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν Μαγδωλῷ καὶ ἐν Τάφνας καὶ ἐν [a] γῇ Παθού-
2 ρης, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ
3 τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔρημοι ἀπὸ [b] ἐνοίκων ἀπὸ προσώπου πονηρίας αὐτῶν ἧς ἐποίησαν παραπικρᾶναί με, πο-
4 ρευθέντες θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις οἷς οὐκ ἔγνωτε, καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς [c] παῖδάς μου τοὺς προφήτας ὄρθρου καὶ [d] ἀπε-
στειλα, λέγων, Μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύ-
5 της ἧς ἐμίσησα. Καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ
6 θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις. Καὶ ἔσταξεν ἡ ὀργή μου καὶ ὁ θυμός μου, καὶ ἐξεκαύθη ἐν πύλαις Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐγενήθησαν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
7 Καὶ νῦν οὕτως εἶπε Κύριος παντοκράτωρ, Ἱνατί ὑμεῖς ποιεῖτε κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχαῖς ὑμῶν; [e] ἐκκόψαι ὑμῶν ἄνθρωπον καὶ γυναῖκα, νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐκ μέσου Ἰούδα, πρὸς τὸ μὴ
8 καταλειφθῆναι ὑμῶν μηδένα, παραπικρᾶναί με ἐν τοῖς ἔργοις

---

[q] Φαραὼ om. [r] ὅπλα αὐτοῦ. [s] τῶν om. [t] αὐτοῦ. [u] ὁ ποιμὴν. [x] Ἐνὼν. [y] γενάμενος. [z] Αἰγύπτῳ. [a] γῇ om. [b] ἐνοικούντων. [c] δούλους. [d] ἀπέστειλα ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς. [e] καὶ ἐκκόψω ἀφ᾽ ὑμῶν.

τῶν χειρῶν ὑμῶν, θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις ἐν γῇ Αἰγύπτῳ εἰς
ἣν [f] ἤλθετε κατοικεῖν ἐκεῖ, ἵνα κοπῆτε, καὶ ἵνα γένησθε εἰς
9 κατάραν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν [g] ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τῆς γῆς. Μὴ
ἐπιλέλησθε ὑμεῖς τῶν [h] κακῶν τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ τῶν
κακῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα καὶ τῶν κακῶν τῶν ἀρχόντων ὑμῶν
καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν ἣν ἐποίησαν ἐν [i] γῇ Ἰούδα
10 καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλήμ; Καὶ οὐκ ἐπαύσαντο ἕως τῆς ἡμέρας
ταύτης, καὶ οὐκ ἀντείχοντο [k] τῶν προσταγμάτων μου, ὧν ἔδωκα
κατὰ πρόσωπον τῶν πατέρων αὐτῶν.
11 Διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ [l] ἐφίστημι τὸ πρόσ-
12 ωπόν μου, τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς καταλοίπους τοὺς ἐν Αἰ-
γύπτῳ, καὶ πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, [m] καὶ ἐκλεί-
ψουσιν ἀπὸ μικροῦ [n] ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμὸν
13 καὶ εἰς ἀπώλειαν καὶ εἰς κατάραν. Καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ τοὺς
καθημένους ἐν [o] γῇ Αἰγύπτῳ, ὡς ἐπεσκεψάμην ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ
14 ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν [p] λιμῷ, καὶ οὐκ ἔσται σεσωσμένος οὐδεὶς
τῶν ἐπιλοίπων Ἰούδα τῶν παροικούντων ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, τοῦ
ἐπιστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, ἐφ' ἣν αὐτοὶ ἐλπίζουσι ταῖς ψυχαῖς
αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ· οὐ μὴ [q] ἐπιστρέψωσιν ἀλλ' ἢ οἱ
ἀνασεσωσμένοι.
15 Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἱερεμίᾳ [r] πάντες οἱ ἄνδρες οἱ γνόντες
ὅτι θυμιῶσιν αἱ γυναῖκες [s] αὐτῶν, καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, συνα-
γωγὴ μεγάλη, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ καθήμενοι ἐν [t] γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν
16 Παθουρῇ, λέγοντες, Ὁ λόγος ὃν ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς τῷ ὀνό-
17 ματι Κυρίου, οὐκ [u] ἀκούσομέν σου, ὅτι ποιοῦντες ποιήσομεν
πάντα τὸν λόγον ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν, θυμιᾶν
τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδὰς, καθὰ
ἐποιήσαμεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν
καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσα-
λήμ· καὶ ἐπλήσθημεν ἄρτων καὶ [x] ἐγενόμεθα χρηστοὶ καὶ κακὰ
18 οὐκ εἴδομεν. Καὶ ὡς διελίπομεν θυμιῶντες τῇ βασιλίσσῃ τοῦ

---

[f] εἰσήλθατε ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ἵνα ἐκκοπῆτε. [g] ἐν om. [h] ἔργων. [i] πόλεσιν. [k] τῶν νόμων μου, καὶ τῶν. [l] ἐπίστημι. [m] καὶ om. [n] καὶ ἕως. [o] γῇ om. [p] λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ. [q] ἐπιστρέψουσιν. [r] ἅπαντες. [s] αὐτῶν θεοῖς ἑτέροις, καὶ. [t] γῇ om. [u] ἀκουσόμεθά. [x] ἐγενάμεθα.

οὐρανοῦ, [y] ἠλαττώθημεν πάντες καὶ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ
19 ἐξελίπομεν. Καὶ ὅτι [z] ἡμεῖς ἐθυμιῶμεν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐ-
ρανοῦ [a] καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδὰς, μὴ ἄνευ τῶν ἀνδρῶν ἡμῶν
ἐποιήσαμεν αὐτῇ χαυῶνας καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς;
20 Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας παντὶ τῷ λαῷ, τοῖς δυνατοῖς καὶ ταῖς
γυναιξὶ καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς ἀποκριθεῖσιν αὐτῷ λόγους,
21 λέγων, Οὐχὶ τοῦ θυμιάματος οὗ ἐθυμιάσατε ἐν ταῖς πόλεσιν
Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ
οἱ βασιλεῖς ὑμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ ὁ λαὸς [b] τῆς γῆς,
22 ἐμνήσθη Κύριος, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ; Καὶ οὐκ
ἠδύνατο Κύριος ἔτι φέρειν ἀπὸ προσώπου πονηρίας πραγμάτων
ὑμῶν, [c] καὶ ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων [d] ὑμῶν ὧν ἐποιήσατε· καὶ
[e] ἐγενήθη ἡ γῆ ὑμῶν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀρὰν,
23 ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπὸ προσώπου ὧν ἐθυμιᾶτε καὶ ὧν ἡμάρ-
τετε τῷ Κυρίῳ· καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ ἐν τοῖς
προστάγμασιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ [f] νόμῳ καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις
24 αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ ἐπελάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα. Καὶ
εἶπεν Ἱερεμίας τῷ λαῷ καὶ ταῖς γυναιξὶν, Ἀκούσατε λόγον
25 Κυρίου· Οὕτως εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ὑμεῖς γυναῖκες
τῷ στόματι ὑμῶν ἐλαλήσατε καὶ ταῖς χερσὶν ὑμῶν ἐπληρώσατε,
λέγουσαι, Ποιοῦσαι [g] ποιήσομεν τὰς ὁμολογίας ἡμῶν ἃς [h] ὡμο-
λογήκαμεν, θυμιᾶν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ
σπονδάς· ἐμμείνασαι ἐνεμείνατε ταῖς ὁμολογίαις ὑμῶν καὶ ποι-
26 οῦσαι ἐποιήσατε. Διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶς
Ἰούδα οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, Ἰδοὺ ὤμοσα τῷ ὀνόματί
μου τῷ μεγάλῳ, [i] εἶπε Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι ὄνομά μου ἐν τῷ
στόματι παντὸς Ἰούδα εἰπεῖν, Ζῇ [k] Κύριος ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ.
27 Ὅτι [l] ἐγὼ ἐγρήγορα ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ κακῶσαι αὐτοὺς καὶ οὐκ
[m] ἀγαθῶσαι, καὶ ἐκλείψουσι πᾶς Ἰούδα οἱ κατοικοῦντες ἐν γῇ
28 [n] Αἰγύπτῳ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ἕως ἂν ἐκλείπωσι. Καὶ οἱ
σεσωσμένοι ἀπὸ ῥομφαίας ἐπιστρέψουσιν εἰς γῆν Ἰούδα ὀλίγοι

---

[y] ἠλαττονώθημεν ἡμεῖς. [z] θυμιῶμεν ἡμεῖς. [a] καὶ εἰ ἐσ.
[b] τῆς om. [c] καὶ om. [d] ὑμῶν om. [e] ἐγένετο. [f] νόμῳ
αὐτοῦ. [g] ποιήσωμεν. [h] ὡμολογήσαμεν. [i] λέγει. [k] Κύριος
Κύριος. [l] ἰδοὺ ἐγὼ. [m] ἀγαθῦναι. [n] Αἰγύπτου.

[o] ἀριθμῷ, καὶ γνώσονται αἱ κατάλοιποι Ἰούδα [p] οἱ καταστάντες
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ κατοικῆσαι ἐκεῖ λόγος τίνος ἐμμενεῖ.
29 Καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον ὑμῖν, ὅτι ἐπισκέψομαι ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς
30 εἰς πονηρά. Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὸν Ουαφρῆ
βασιλέα Αἰγύπτου εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ καὶ εἰς χεῖρας
[q] ζητοῦντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καθὰ ἔδωκα τὸν Σεδεκίαν βασιλέα
Ἰούδα εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχθροῦ
αὐτοῦ καὶ ζητοῦντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.
1 Ο ΛΟΓΟΣ ΟΝ ΕΛΑΛΗΣΕΝ ΙΕΡΕΜΙΑΣ ὁ προφήτης πρὸς
Βαρουχ υἱὸν Νηρίου, ὅτε [r] ἔγραφε τοὺς λόγους τούτους ἐν τῷ
βιβλίῳ ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ
2 [s] Ἰωακεὶμ υἱῷ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα· οὕτως εἶπε Κύριος ἐπὶ
3 σοί, Βαρουχ, Ὅτι εἶπας, [t] Οἴμοι οἴμοι, ὅτι προσέθηκε Κύριος
κόπον ἐπίπονόν μοι· ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς, ἀπάπαυσιν οὐχ
4 εὗρον· εἰπὸν αὐτῷ, Οὕτως εἶπε Κύριος, Ἰδοὺ οὓς ἐγὼ ᾠκοδό-
5 μησα, ἐγὼ καθαιρῶ· καὶ οὓς [u] ἐγὼ ἐφύτευσα, ἐγὼ ἐκτίλλω. Καὶ
σὺ ζητήσεις [x] σεαυτῷ μεγάλα; [y] μὴ ζητήσῃς· ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ
ἐπάγω κακὰ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, λέγει Κύριος· καὶ δώσω τὴν
ψυχήν σου εἰς εὕρημα ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἐὰν βαδίσῃς ἐκεῖ.
52 Ὢν τος [z] εἰκοστοῦ καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίου ἐν τῷ βασιλεύειν
αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα
τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμειτάαλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβενά.
4 Καὶ ἐγένετο [a] τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, [b] ἐν μηνὶ
τῷ ἐνάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς
Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, [c] καὶ
περιεχαράκωσαν αὐτὴν καὶ περιῳκοδόμησαν αὐτὴν τετραπέδοις
5 [d] λίθοις κύκλῳ. Καὶ ἦλθεν ἡ πόλις εἰς συνοχὴν ἕως ἑνδεκάτου
6 ἔτους τῷ βασιλεῖ Σεδεκίᾳ, [e] ἐν τῇ ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς, καὶ ἐστε-
ρεώθη ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς.
7 Καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐξῆλ-

---

[o] ἀριθμοὶ. [p] καὶ οἱ καταβαίνοντες ἐν γῇ Αἰγύπτου, παροικῆσαι. [q] ζητούντων. [r] ἔγραψεν. [s] τῷ Ἰωακεὶμ. [t] Οἴμμοι οἴμμοι, ὅτι προσέθηκέν μοι Κύριος. [u] ἐγὼ om. [x] ἑαυτῷ. [y] μὴ ζητήσῃς om. [z] δευτέρου καὶ εἰκοστοῦ ἔτους. [a] ἐν τῷ. [b] ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ. [c] καὶ περιεχαράκωσεν αὐτὴν, καὶ περιῳκοδόμησεν. [d] λίθοις om. [e] ἐν τῇ om.

θον νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἀναμέσον [f] τοῦ τείχους καὶ τοῦ προτειχίσματος ὃ ἦν κατὰ τὸν κῆπον τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τῆς πόλεως [g] κύκλῳ· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν
8 τὴν εἰς ἄραβα· καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ [h] κατέλαβον αὐτὸν ἐν τῷ πέραν Ἰεριχὼ, καὶ
9 πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς
10 Δεβλαθὰ, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ κρίσεως. Καὶ ἔσφαξε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
11 καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἔσφαξεν ἐν Δεβλαθά. Καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος ἕως [i] ἡμέρας ἧς ἀπέθανε.
12 Καὶ ἐν μηνὶ [k] πέμπτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος [l] ἑστηκὼς κατὰ πρόσωπον [m] τοῦ βασιλέως Βαβυ-
13 λῶνος εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐνέπρησε νὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ πᾶσαν
14 οἰκίαν μεγάλην ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν τεῖχος [n] Ἰερουσαλὴμ κύκλῳ καθεῖλεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ἡ μετὰ τοῦ ἀρχιμα-
16 γείρου. Καὶ τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ κατέλιπεν ὁ ἀρχιμά-
17 γειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργούς. Καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ Κυρίου [o] καὶ τὰς βάσεις καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον τὸν χαλκὸν αὐτῶν καὶ ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυ-
18 λῶνα. Καὶ τὴν στεφάνην καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς [p] ἐλειτούργουν ἐν αὐτοῖς,
19 καὶ τὰς ἀπφὼθ καὶ τὰς μασμαρὼθ καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰς θυΐσκας καὶ τοὺς κυάθους, ἃ ἦν χρυσᾶ
20 χρυσᾶ, καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος. Καὶ οἱ στῦλοι δύο, καὶ ἡ θάλασσα μία, καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εἰς
21 οἶκον Κυρίου, [q] οὗ οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν. Καὶ

---

[f] τῆς πύλης. [g] ἐκύκλωσαν, καὶ ᾧχοντο. [h] κατέλαβεν. [i] ἡμέρας ἧς om. [k] τῷ πέμπτῳ. [l] ὁ ἑστηκὼς. [m] τοῦ om. [n] ἐν Ἰερουσαλὴμ. [o] καὶ τὰς—Κυρίου om. [p] ἐλειτούργων. [q] οὗ om.

οἱ στῦλοι τριακονταπέντε [r]πηχῶν ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνὸς,
καὶ σπαρτίον δώδεκα πήχεων [s]περιεκύκλου αὐτὸν, καὶ τὸ πάχος
22 αὐτοῦ δακτύλων τεσσάρων κύκλῳ, καὶ γεῖσος ἐπ᾽ αὐτοῖς χαλ-
κοῦν, καὶ πέντε πήχεων τὸ μῆκος, ὑπεροχὴ τοῦ γείσους τοῦ ἑνὸς,
καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ ἐπὶ [t]τοῦ γείσους κύκλῳ τὰ πάντα χαλκᾶ,
καὶ κατὰ [u]ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ὀκτὼ ῥοαὶ τῷ πήχει
23 τοῖς δώδεκα πήχεσι. Καὶ ἦσαν αἱ ῥοαὶ ἐνενηκονταεξ τὸ ἓν
μέρος, καὶ ἦσαν αἱ πᾶσαι ῥοαὶ ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ δικτύου κύκλῳ.
24 Καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον καὶ τὸν
ἱερέα τὸν δευτερεύοντα καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάττοντας τὴν
25 ὁδὸν, [x]καὶ εὐνοῦχον ἕνα ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολε-
μιστῶν, καὶ ἑπτὰ ἄνδρας ὀνομαστοὺς, τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ
βασιλέως, τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τῶν
δυνάμεων τὸν γραμματεύοντα τῷ λαῷ τῆς γῆς, καὶ ἑξήκοντα
ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν μέσῳ τῆς
26 πόλεως· καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος [y]τοῦ
βασιλέως, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς [z]βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς
27 Δεβλαθὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν Δεβλαθὰ,
ἐν γῇ [a]Αἰμάθ.
31 Καὶ ἐγένετο ἐν [b]τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει, ἀποικισθέν-
τος τοῦ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ἐν τῇ
τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἔλαβεν [c]Οὐλαιμαδάχαρ βασιλεὺς
Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ᾧ ἐβασίλευσε, τὴν κεφαλὴν Ἰωακεὶμ
βασιλέως Ἰούδα, [d]καὶ ἔκειρεν αὐτὸν καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ
32 οἰκίας ἧς ἐφυλάσσετο, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστὰ, καὶ ἔδωκε
τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω [e]τῶν βασιλέων τῶν μετ᾽ αὐτοῦ ἐν
33 Βαβυλῶνι, καὶ ἤλλαξε τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς αὐτοῦ· καὶ
ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέ-
34 ρας ἃς ἔζησε. Καὶ ἡ σύνταξις αὐτῷ [f]ἐδίδοτο διαπαντὸς παρὰ
τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος [g]ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἕως ἡμέρας
ἧς ἀπέθανε.

---

[r] πήχεων. [s] περικυκλοῦν. [t] τοῦ om. [u] αὐτὰ. [x] καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν εὐνοῦχον ἕνα. [y] τοῦ βασιλέως om. [z] τὸν βασιλέα. [a] Αἰμαὰθ. [b] τῷ om. [c] Οὐλαιμαράδαχ. [d] καὶ ἔκειρεν αὐτὸν om. [e] τῶν θρόνων τῶν β. [f] ἐδίδετο. [g] ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ προφήτης ΙΔ′. MS. Alex.

ΒΑΡΟΥΧ.

1 ΚΑΙ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου οὓς ἔγραψε Βαρουχ υἱὸς
Νηρίου υἱοῦ Μαασαίου υἱοῦ Σεδεκίου υἱοῦ [h]Ἀσαδίου
2 υἱοῦ Χελκίου ἐν Βαβυλῶνι ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ [i]ἐν ἑβδόμῃ
τοῦ μηνὸς, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἔλαβον οἱ Χαλδαῖοι τὴν Ἱερουσαλὴμ
3 καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν ἐν πυρί. Καὶ ἀνέγνω Βαρουχ τοὺς λόγους
τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὠσὶν Ἰεχονίου υἱοῦ Ἰωακεὶμ βασιλέως
Ἰούδα, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν
4 βίβλον, καὶ ἐν ὠσὶ τῶν δυνατῶν καὶ υἱῶν [k]τῶν βασιλέων, καὶ
ἐν ὠσὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀπὸ
μικροῦ ἕως μεγάλου, [l]πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυλῶνι
5 ἐπὶ [m]ποταμοῦ Σούδ. Καὶ ἔκλαιον καὶ ἐνήστευον καὶ ἠύχοντο
6 [n]ἐναντίον Κυρίου, καὶ συνήγαγον ἀργύριον [o]καθὸ ἑκάστου ἠδύ-
7 νατο ἡ χείρ. Καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Ἰωακεὶμ
υἱὸν Χελκίου υἱοῦ Σαλὼμ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ
πρὸς πάντα τὸν λαὸν, τοὺς εὑρεθέντας μετ' αὐτοῦ [p]ἐν Ἱερουσα-
8 λὴμ, ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου τὰ ἐξενεχθέντα
ἐκ τοῦ ναοῦ ἀποστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα τῇ δεκάτῃ τοῦ [q]Σιουὰλ,
σκεύη ἀργυρᾶ ἃ ἐποίησε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσία βασιλεὺς Ἰούδα
9 μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν
Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς δυνα-
τοὺς καὶ τὸν λαὸν τῆς γῆς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ [r]ἤγαγεν αὐτὸν
10 εἰς Βαβυλῶνα· καὶ εἶπαν, Ἰδοὺ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύ-
ριον, καὶ ἀγοράσατε τοῦ ἀργυρίου ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρ-
τίας καὶ λίβανον, καὶ ποιήσατε μάννα, καὶ ἀνοίσατε ἐπὶ τὸ
11 θυσιαστήριον Κυρίου τοῦ Θεοῦ [s]ἡμῶν, καὶ προσεύξασθε περὶ
τῆς ζωῆς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ εἰς ζωὴν
Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, ἵνα ὦσιν αἱ ἡμέραι [t]αὐτῶν ὡς αἱ ἡμέραι

---

[h] Σαδαίου. [i] ἐν om. [k] τοῦ βασιλέως. [l] αὐτῶν πάντων.
[m] τοῦ ποταμοῦ. [n] εὐχὰς ἔναντι. [o] καθὰ. [p] εἰς. [q] Σιουὰν.
[r] εἰσήγαγεν αὐτοὺς. [s] ὑμῶν. [t] αὐτοῦ.

12 τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ δώσει Κύριος ἰσχὺν ἡμῖν καὶ φωτίσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ζησόμεθα ὑπὸ τὴν σκιὰν Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δουλεύσομεν αὐτοῖς ἡμέρας πολλὰς καὶ
13 εὑρήσομεν χάριν ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον [u] τὸν Θεὸν [x] ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν [y] τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ θυμὸς Κυρίου καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ
14 ἀφ' ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον τοῦτο, ὃ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἐξαγορεῦσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου
15 [z] ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς, καὶ ἐν ἡμέραις καιροῦ, καὶ ἐρεῖτε, Τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ [a] αἰσχύνη τῶν προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνθρώπῳ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ,
16 καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς προφήταις ἡμῶν καὶ τοῖς πατράσιν
17, 18 ἡμῶν, ὧν ἡμάρτομεν [b] ἔναντι Κυρίου καὶ ἠπειθήσαμεν αὐτῷ καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι
19 [c] τοῖς προστάγμασι Κυρίου οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγε Κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἤμεθα ἀπειθοῦντες πρὸς Κύριον Θεὸν ἡμῶν καὶ [d] ἐσχεδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς
20 φωνῆς αὐτοῦ. Καὶ ἐκολλήθη εἰς [e] ὑμᾶς τὰ κακὰ, καὶ ἡ ἀρὰ ἣν συνέταξε Κύριος [f] τῷ Μωυσῇ παιδὶ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήγαγε τοὺς πατέρας [g] ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν
21 γάλα καὶ μέλι, ὡς ἡ ἡμέρα [h] αὕτη. Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου [i] τοῦ Θεοῦ ἡμῶν κατὰ πάντας τοὺς λόγους τῶν
22 προφητῶν [k] ὧν ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ᾠχόμεθα ἕκαστος ἐν διανοίᾳ καρδίας [l] αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ἐργάζεσθαι θεοῖς ἑτέροις, ποιῆσαι τὰ κακὰ κατ' ὀφθαλμοὺς Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν.

2 Καὶ ἔστησε Κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς δικαστὰς ἡμῶν τοὺς δικάσαντας τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ ἐπὶ
2 ἄνθρωπον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα ἃ οὐκ [m] ἐποίησεν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ καθὰ

---

[u] τὸν om. [x] ὑμῶν. [y] τῷ om. [z] ἡμέραις. [a] ἡ αἰσχύνη.
[b] ἐναντίον. [c] ἐν τοῖς. [d] ἐσχεδιάσαμεν. [e] ἡμᾶς. [f] τῷ om.
[g] ὑμῶν. [h] ταύτη. [i] τοῦ om. [k] οὓς. [l] ἡμῶν. [m] ἐποίηθη.

ἐποιήθη ἐν Ἰερουσαλὴμ, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ,
3 τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς ἄνθρωπον σάρκας [n] υἱοῦ αὐτοῦ καὶ ἄνθρωπον
4 σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὑποχειρίους πάσαις
ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν, εἰς ὀνειδισμὸν καὶ [o] ἄβατον
ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τοῖς [p] κύκλῳ οὗ διέσπειρεν αὐτοὺς Κύριος
5 ἐκεῖ. Καὶ ἐγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτομεν
6 [q] Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Τῷ
Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν
7 ἡ αἰσχύνη τῶν προσώπων, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. [s] Ἃ ἐλάλησε
8 Κύριος ἐφ' ἡμᾶς, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἃ ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ
οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον
9 ἀπὸ τῶν νοημάτων τῆς καρδίας [r] αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. Καὶ ἐγρη-
γόρησε Κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς καὶ ἐπήγαγε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς,
ὅτι δίκαιος [s] ὁ Κύριος ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἃ ἐνετείλατο
10 ἡμῖν. Καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, πορεύεσθαι τοῖς
11 προστάγμασι Κυρίου οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν. [t] Καὶ
νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς
Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασι καὶ
ἐν δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ
12 ὄνομα, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμάρτομεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν,
13 Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαιώμασί σου. Ἀποστρα-
φήτω [u] ὁ θυμός σου ἀφ' ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἐν τοῖς
14 ἔθνεσιν οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ. Εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς προσ-
ευχῆς ἡμῶν καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἕνεκέν [x] σου,
καὶ δὸς ἡμῖν χάριν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς,
15 ἵνα γνῷ πᾶσα ἡ γῆ ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά
16 σου [y] ἐπεκλήθη ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ. Κύριε,
κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου καὶ ἐννόησον [z] εἰς ἡμᾶς καὶ
17 κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ [a] ἄκουσον. Ἄνοιξον ὀφθαλμούς
σου καὶ ἴδε ὅτι οὐχ οἱ [b] τεθνηκότες ἐν τῷ ᾅδῃ ὧν ἐλήφθη τὸ
πνεῦμα αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν δώσουσι δόξαν καὶ
18 δικαίωμα τῷ Κυρίῳ, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ ἡ λυπουμένη ἐπὶ τὸ μέγεθος,

---

[n] υἱῶν. [o] εἰς ἄβατον. [p] κύκλῳ ἡμῶν. [q] τῷ Κυρίῳ. [r] αὐτοῦ. [s] ὁ om. [t] Καὶ νῦν om. [u] δὴ ὁ. [x] τοῦ ὀνόματός σου. [y] ἐπικέκληται. [z] εἰς et καὶ om. [a] εἰσάκουσον. Καὶ ἄνοιξον, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς σου. [b] τεθνεῶτες.

ὁ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐκλείποντες,
καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινῶσα δώσουσί σοι δόξαν καὶ δικαιοσύνην,
19 Κύριε. [v]Οτι οὐκ ἐπὶ τὰ δικαιώματα τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ τῶν
βασιλέων ἡμῶν ἡμεῖς καταβάλλομεν τὸν [c]ἔλεον κατὰ πρόσωπόν
20 σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐνῆκας τὸν θυμόν σου καὶ τὴν ὀργήν
σου [d]εἰς ἡμᾶς, καθάπερ ἐλάλησας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν
21 [e]προφητῶν. Οὕτως εἶπε Κύριος, Κλίνατε τὸν ὦμον ὑμῶν [f]ἐρ-
γάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καθίσατε ἐπὶ [g]τὴν γῆν
22 ἣν δέδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν. Καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς
23 Κυρίου, [h]ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ἐκλείψειν ποιήσω
ἐκ [i]πόλεων Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ φωνὴν εὐφροσύνης
καὶ φωνὴν χαρμοσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ
24 ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων. Καὶ οὐκ ἠκού-
σαμεν τῆς φωνῆς σου, [h]ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος·
καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου οὓς ἐλάλησας ἐν χερσὶ τῶν παί-
δων σου τῶν προφητῶν, τοῦ ἐξενεχθῆναι τὰ ὀστᾶ [k]βασιλέων
25 ἡμῶν καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκ τοῦ τόπου [l]αὐτῶν, καὶ
ἰδοὺ ἐστιν ἐξερριμμένα τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ τῷ παγετῷ
τῆς νυκτός· καὶ ἀπεθάνοσαν ἐν πόνοις πονηροῖς, ἐν λιμῷ καὶ
26 ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν ἀποστολῇ. Καὶ ἔθηκας τὸν οἶκον [m]οὗ ἐπε-
κλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ᾽ αὐτῷ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, διὰ πονηρίαν
27 οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα. Καὶ ἐποίησας εἰς ἡμᾶς, Κύριε
ὁ Θεὸς ἡμῶν, κατὰ πᾶσαν ἐπιείκειάν σου καὶ κατὰ πάντα οἰκτιρ-
28 μόν σου τὸν μέγαν, καθὰ ἐλάλησας ἐν χειρὶ παιδός σου Μωυσῆ
ἐν ἡμέρᾳ ἐντειλαμένου σου αὐτῷ γράψαι τὸν νόμον σου [n]ἐναν-
29 τίον υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων, Ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, εἰ
μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη [o]ἡ πολλὴ αὕτη ἀποστρέψει εἰς [p]μι-
30 κρὰν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ διασπερῶ αὐτοὺς ἐκεῖ. [v]Οτι ἔγνων ὅτι
οὐ μὴ [q]ἀκούσωσί μου, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλός ἐστι· καὶ ἐπι-
31 στρέψουσιν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν, καὶ
γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν· καὶ δώσω αὐτοῖς καρ-

---

[c] ἔλεον ἡμῶν. [d] ἐφ᾽. [e] προφητῶν, λέγων. [f] καὶ ἐργάζεσθε.
[g] τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα. [h] ἐργάζεσθαι. [i] πόλεως. [k] τῶν βασιλέων
ἡμῶν, καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, καὶ τὰ ὀ. τ. π. [l] αὐτοῦ,
κ. ἰ. εἰσιν. [m] σου οὗ. [n] ἐνώπιον. [o] καὶ ἡ πολλὴ. [p] μακρὰν.
[q] εἰσακούσωσίν.

32 δίαν καὶ ὧτα ἀκούοντα, καὶ αἰνέσουσί με ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐ-
33 τῶν καὶ μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός μου, καὶ [r] ἀποστρέψουσιν
ἀπὸ [s] τοῦ νώτου αὐτῶν τοῦ σκληροῦ καὶ ἀπὸ [t] πονηρῶν προσ-
ταγμάτων αὐτῶν, ὅτι μνησθήσονται τῆς ὁδοῦ πατέρων αὐτῶν
34 τῶν [u] ἁμαρτόντων ἔναντι Κυρίου. Καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ
Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακὼβ, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς· καὶ πληθυνῶ
35 αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσι. Καὶ στήσω αὐτοῖς διαθήκην
αἰώνιον τοῦ εἶναί με αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς
λαόν· καὶ οὐ κινήσω ἔτι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς
ἔδωκα αὐτοῖς.

3 Κύριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ψυχὴ ἐν στενοῖς καὶ
2 πνεῦμα ἀκηδιῶν [x] κέκραγε πρὸς σὲ, ἄκουσον, Κύριε, καὶ ἐλέησον,
3 [y] ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου, ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶνα, καὶ
4 ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα. Κύριε παντοκράτωρ ὁ Θεὸς
Ἰσραὴλ, ἄκουσον δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθνηκότων Ἰσραὴλ,
καὶ υἱῶν τῶν ἁμαρτανόντων ἐναντίον σου, οἳ οὐκ ἤκουσαν τῆς
5 φωνῆς [z] σου Θεοῦ αὐτῶν, καὶ [a] ἐκολλήθη ἡμῖν τὰ κακά. Μὴ
μνησθῇς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ μνήσθητι χειρός σου καὶ
6 ὀνόματός σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, ὅτι σὺ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν,
7 καὶ αἰνέσομέν σε, Κύριε, ὅτι διὰ τοῦτο ἔδωκας τὸν φόβον σου
ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν, [b] καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου· καὶ αἰνέσο-
μέν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἀπεστρέψαμεν [c] ἀπὸ καρδίας
ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον
8 σου. Ἰδοὺ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, οὗ διέσπειρας
ἡμᾶς ἐκεῖ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς ἀρὰν καὶ εἰς ὄφλησιν κατὰ
πάσας [d] τὰς ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου
9 Θεοῦ ἡμῶν. Ἄκουε, Ἰσραὴλ, ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωτίσασθε γνῶναι
10 φρόνησιν. Τί ἐστιν, Ἰσραήλ; [e] τί ὅτι ἐν γῇ τῶν ἐχθρῶν εἶ;
11 ἐπαλαιώθης ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, συνεμιάνθης τοῖς νεκροῖς, προσ-
12 ελογίσθης μετὰ τῶν εἰς ᾅδου, ἐγκατέλιπες τὴν πηγὴν τῆς σοφίας·
13 τῇ ὁδῷ τοῦ Θεοῦ εἰ ἐπορεύθης, κατῴκεις ἂν ἐν εἰρήνῃ τὸν [f] αἰῶνα.

---

[r] ἐπιστρέψουσιν. [s] τοῦ om. [t] τῶν πονηρῶν πραγμάτων. [u] ἁμαρτανόντων. [x] ἐκέκραξεν. [y] ὅτι Θεὸς ἐλεήμων εἶ· καὶ ἐλέησον, ὅτι ἡμάρτομεν. [z] σου om. [a] προσεκολλήθη. [b] τοῦ. [c] ἐπὶ καρδίαν. [d] τὰς om. [e] ὅτι ἐν τῇ γῇ. [f] αἰῶνα χρόνον.

14 Μάθε ποῦ ἐστι φρόνησις, ποῦ ἐστιν ἰσχὺς, ποῦ ἐστιν σύνεσις,
τοῦ γνῶναι ἅμα ποῦ ἐστι μακροβίωσις καὶ ζωὴ, ποῦ ἐστι φῶς
15 ὀφθαλμῶν καὶ εἰρήνη. Τίς εὗρε τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ τίς εἰσ-
16 ῆλθεν εἰς τοὺς θησαυροὺς αὐτῆς; Ποῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν
17 ἐθνῶν καὶ οἱ κυριεύοντες τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ἐν τοῖς
ὀρνέοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες, καὶ τὸ ἀργύριον θησαυρί-
ζοντες καὶ τὸ χρυσίον ᾧ ἐπεποίθεισαν ἄνθρωποι, καὶ οὐκ ἔστι
18 τέλος τῆς κτήσεως αὐτῶν; [f]Ὅτι οἱ τὸ ἀργύριον τεκταίνοντες καὶ
19 μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξεύρεσις τῶν ἔργων αὐτῶν, ἠφα-
νίσθησαν καὶ εἰς ᾅδου κατέβησαν, καὶ ἄλλοι [g]ἀνέστησαν ἀντ'
20 αὐτῶν. Νεώτεροι εἶδον φῶς καὶ κατῴκησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν
21 δὲ ἐπιστήμης οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν τρίβους αὐτῆς οὐδὲ
ἀντελάβοντο αὐτῆς· οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν πόρρω
22 ἐγενήθησαν, οὐδὲ ἠκούσθη ἐν Χαναὰν οὐδὲ ὤφθη ἐν Θαιμάν.
23 [h]Οἵτε υἱοὶ Ἀγαρ οἱ ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ
ἔμποροι τῆς Μερρὰν καὶ Θαιμὰν, καὶ οἱ μυθολόγοι καὶ οἱ ἐκζη-
ταὶ τῆς συνέσεως, ὁδὸν [i]δὲ σοφίας οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ ἐμνή-
24 σθησαν τὰς τρίβους αὐτῆς. [j]Ὦ Ἰσραὴλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ
25 Θεοῦ, καὶ ἐπιμήκης ὁ τόπος τῆς κτήσεως αὐτοῦ; Μέγας, καὶ
26 οὐκ ἔχει τελευτὴν, ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος. Ἐκεῖ ἐγεννήθησαν
οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαστοὶ [k]ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι εὐμεγέθεις ἐπι-
27 στάμενοι πόλεμον. Οὐ τούτους ἐξελέξατο ὁ Θεὸς οὐδὲ ὁδὸν
28 ἐπιστήμης ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν φρό-
29 νησιν, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν. Τίς ἀνέβη εἰς τὸν
οὐρανὸν καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ κατεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τῶν νεφε-
30 λῶν; Τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης καὶ εὗρεν αὐτὴν καὶ οἴσει
31 αὐτὴν χρυσίου ἐκλεκτοῦ; Οὐκ ἔστιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς,
32 οὐδὲ ὁ ἐνθυμούμενος τὴν τρίβον αὐτῆς. Ἀλλ' ὁ εἰδὼς τὰ πάντα
γινώσκει αὐτὴν, ἐξεῦρεν αὐτὴν τῇ συνέσει αὐτοῦ· ὁ κατασκευ-
άσας τὴν γῆν εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον [l]ἐνέπλησεν αὐτὴν κτηνῶν
33 τετραπόδων· ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς καὶ πορεύεται, ἐκάλεσεν
34 αὐτὸ καὶ ὑπήκουσεν αὐτῷ τρόμῳ. Οἱ δὲ ἀστέρες ἔλαμψαν ἐν
ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν καὶ εὐφράνθησαν· ἐκάλεσεν αὐτοὺς, καὶ

---

[g] ἀνταναστησαν. [h] Οὔτε. [i] τῆς. [k] οἱ ἀπ' ἀρχῆς. [l] καὶ ἐνέπλησεν.

εἶπον, Πάρεσμεν· [m] ἔλαμψαν μετ' εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι
35 αὐτούς. Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς
36 αὐτόν. Ἐξεῦρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακὼβ
37 τῷ παιδὶ αὐτοῦ καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἠγαπημένῳ [n] ὑπ' αὐτοῦ, μετὰ
τοῦτο ἐπὶ [o] τῆς γῆς ὤφθη, καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανε-
στράφη.

4 Αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ νόμος
ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα· πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτὴν, εἰς
2 ζωήν· οἱ δὲ καταλείποντες αὐτὴν ἀποθανοῦνται. Ἐπιστρέφου,
Ἰακὼβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς, διόδευσον πρὸς τὴν λάμψιν κατέ-
3 ναντι τοῦ φωτὸς αὐτῆς. Μὴ δῷς ἑτέρῳ τὴν δόξαν σου, καὶ
4 τὰ συμφέροντά σοι ἔθνει ἀλλοτρίῳ. Μακάριοι ἐσμὲν, Ἰσραὴλ,
5 ὅτι τὰ ἀρεστὰ [p] τοῦ Θεοῦ ἡμῖν γνωστά ἐστι. Θαρσεῖτε λαός
6 μου, μνημόσυνον Ἰσραήλ. Ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν οὐκ εἰς
ἀπώλειαν, [q] διὰ τὸ παροργίσαι ὑμᾶς τὸν Θεόν· παρεδόθητε
7 τοῖς ὑπεναντίοις, παρωξύνατε γὰρ τὸν ποιήσαντα ὑμᾶς θύ-
8 σαντες δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ. Ἐπελάθεσθε [r] τὸν τροφεύ-
σαντα ὑμᾶς Θεὸν αἰώνιον, ἐλυπήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν
9 ὑμᾶς Ἱερουσαλήμ, [s] εἶδε γὰρ τὴν ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν παρὰ
τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε αἱ πάροικοι Σιών, ἐπήγαγέ [t] μοι
10 ὁ Θεὸς πένθος μέγα, εἶδον γὰρ τὴν αἰχμαλωσίαν [u] τῶν υἱῶν
11 μου καὶ τῶν θυγατέρων ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος, ἔθρεψα
γὰρ αὐτοὺς μετ' εὐφροσύνης, ἐξαπέστειλα δὲ μετὰ κλαυθμοῦ
12 καὶ πένθους. Μηδεὶς ἐπιχαιρέτω μοι τῇ χήρᾳ καὶ καταλει-
φθείσῃ ὑπὸ πολλῶν, ἠρημώθην διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν τέκνων
13 μου, διότι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ [x] καὶ δικαιώματα αὐτοῦ
οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐπορεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν Θεοῦ οὐδὲ τρί-
14 βους παιδείας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβησαν. [y] Ἐλθέτωσαν
αἱ πάροικοι Σιὼν, καὶ μνήσθητε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν
15 μου [z] καὶ θυγατέρων ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ [a] αἰώνιος, ἐπήγαγε
γὰρ [b] ἐπ' αὐτοὺς ἔθνος μακρόθεν, ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλό-

---

[m] καὶ ἔλαμψαν. [n] ὑπ' om. [o] τῆς om. [p] τῷ Θεῷ. [q] διὰ δὲ. [r] δὲ τὸν. [s] ἴδεν τὴν. [t] γάρ μοι. [u] τοῦ λαοῦ τῶν υἱῶν μου. [x] δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐφύλαξαν. [y] Ἐλθάτωσαν. [z] καὶ τῶν θ. [a] αἰῶνος. [b] ἐπ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς.

γλωσσον· [c] ὅτι οὐκ ἠσχύνθησαν πρεσβύτην οὐδὲ παιδίον ἠλέ-
16 ησαν, καὶ [d] ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς χήρας, καὶ ἀπὸ τῶν
17 θυγατέρων τὴν [e] μόνην ἠρήμωσαν. Ἐγὼ δὲ τί [f] δυνατὴ βοη-
18 θῆσαι ὑμῖν; Ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν τὰ [g] κακὰ, ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ
19 χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. Βαδίζετε, τέκνα, βαδίζετε, ἐγὼ γὰρ κατε-
20 λείφθην ἔρημος, ἐξεδυσάμην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, [h] ἐνε-
δυσάμην δὲ σάκκον τῆς δεήσεώς μου· κεκράξομαι πρὸς τὸν
21 [i] αἰώνιον ἐν ταῖς ἡμέραις μου· [k] θαρρεῖτε, τέκνα, βοήσατε πρὸς
τὸν Θεὸν, καὶ ἐξελεῖται [l] ὑμᾶς ἐκ δυναστείας, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.
22 Ἐγὼ γὰρ ἤλπισα ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν· καὶ ἦλθέ
μοι χαρὰ παρὰ τοῦ ἁγίου [m] ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ἣ ἥξει ὑμῖν
23 ἐν τάχει παρὰ τοῦ αἰωνίου σωτῆρος ὑμῶν. Ἐξέπεμψα γὰρ
ὑμᾶς μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους, ἀποδώσει δέ μοι ὁ Θεὸς
24 ὑμᾶς μετὰ χαρμοσύνης καὶ εὐφροσύνης εἰς τὸν αἰῶνα. Ὥσπερ
γὰρ νῦν ἑωράκασιν αἱ πάροικοι Σιὼν τὴν ὑμετέραν αἰχμαλω-
σίαν, οὕτως ὄψονται ἐν τάχει τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ὑμῶν σωτη-
ρίαν ἣ ἐπελεύσεται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότητος
25 τοῦ αἰωνίου. Τέκνα μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐπελ-
θοῦσαν ὑμῖν ὀργήν· κατεδίωξέ [n] σε ὁ ἐχθρὸς, καὶ ὄψει αὐτοῦ
τὴν ἀπώλειαν ἐν τάχει, καὶ ἐπὶ [o] τραχήλους αὐτῶν ἐπιβήσῃ.
26 Οἱ τρυφεροί μου ἐπορεύθησαν ὁδοὺς τραχείας, ἥρθησαν ὡς
27 ποίμνιον ἁρπασμένον [p] ὑπὸ ἐχθρῶν. Θαρσήσατε, τέκνα, καὶ
βοήσατε πρὸς τὸν Θεὸν, ἔσται γὰρ ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος
28 μνεία. [q] Ὥσπερ γὰρ ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς τὸ [q] πλανη-
θῆναι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, [r] δεκαπλασιάσατε ἐπιστραφέντες ζητῆσαι
29 αὐτόν. Ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν τὰ κακὰ ἐπάξει ὑμῖν τὴν
30 αἰώνιον εὐφροσύνην μετὰ τῆς σωτηρίας ὑμῶν. Θάρσει, Ἰε-
31 ρουσαλὴμ, [s] παρακαλέσει σε ὁ ὀνομάσας σε. Δείλαιοι οἱ σὲ
32 κακώσαντες καὶ [t] ἐπιχαρέντες τῇ σῇ πτώσει, δείλαιαι αἱ πό-
λεις αἷς ἐδούλευσαν τὰ τέκνα σου, δειλαία ἡ δεξαμένη τοὺς

---

[c] οἳ οὐκ. [d] ἤγαγον. [e] μονογενῆ. [f] δύναμαι. [g] κακὰ ὑμῖν. [h] καὶ ἐνεδυσάμην. [i] αἰώνιον ὕψιστον. [k] θαρσεῖτε, τ., καὶ β. [l] ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. [m] ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ om. [n] γάρ σε. [o] τοὺς τραχήλους. [p] ἀπὸ. [q] πλανηθῆναι ὑμᾶς. [r] οὕτω νῦν δεκαπλασιάσατε. [s] παρακαλεῖ. [t] ἐπιχάραντες.

33 υἱούς σου. [q]Ὥσπερ γὰρ ἐχάρη ἐπὶ τῇ σῇ πτώσει καὶ εὐφράνθη
ἐπὶ [u]τῷ πτώματί σου, οὕτως λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἑαυτῆς ἐρη-
34 μίᾳ. Καὶ περιελῶ αὐτῆς τὸ [x]ἀγαλλίαμα τῆς πολυοχλίας, καὶ
35 τὸ ἀγαυρίαμα αὐτῆς [y]εἰς πένθος. Πῦρ γὰρ ἐπελεύσεται αὐτῇ
παρὰ τοῦ αἰωνίου εἰς ἡμέρας μακρὰς, καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ
36 δαιμονίων τὸν πλείονα χρόνον. [z]Περίβλεψον πρὸς ἀνατολὰς,
Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἴδε τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ σοι
37 [a]ἐρχομένην. Ἰδοὺ ἔρχονται οἱ υἱοί σου οὓς ἐξαπέστειλας,
ἔρχονται συνηγμένοι ἀπὸ [b]ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τῷ ῥήματι τοῦ
ἁγίου, χαίροντες τῇ τοῦ Θεοῦ δόξῃ.

5 [c]Ἔκδυσαι, Ἱερουσαλὴμ, τὴν στολὴν τοῦ πένθους [c]καὶ τῆς κα-
κώσεώς σου, καὶ ἔνδυσαι τὴν εὐπρέπειαν τῆς παρὰ τοῦ [d]Θεοῦ
2 δόξης εἰς τὸν αἰῶνα. Περιβαλοῦ τὴν διπλοΐδα τῆς παρὰ τοῦ
Θεοῦ δικαιοσύνης, ἐπίθου τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου
3 τῆς δόξης τοῦ [e]αἰωνίου. Ὁ γὰρ Θεὸς [f]δείξει τῇ ὑπ᾽ οὐρανὸν
4 πάσῃ τὴν σὴν λαμπρότητα. Κληθήσεται γάρ σου τὸ ὄνομα
παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, Εἰρήνη δικαιοσύνης καὶ δόξα
5 θεοσεβείας. Ἀνάστηθι, Ἱερουσαλὴμ, καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ ὑψη-
λοῦ, καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ
τέκνα σου ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν [g]ἕως ἀνατολῶν τῷ ῥήματι τοῦ
6 ἁγίου, [h]χαίροντας τῇ τοῦ Θεοῦ μνείᾳ. Ἐξῆλθον γὰρ παρὰ
σοῦ πεζοὶ ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν, εἰσάγει δὲ αὐτοὺς ὁ Θεὸς
7 πρὸς σὲ αἰρομένους μετὰ [i]δόξης ὡς θρόνον βασιλείας. Συνέ-
ταξε γὰρ ὁ Θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν ὄρος ὑψηλὸν καὶ θῖνας
ἀεννάους, καὶ φάραγγας πληροῦσθαι εἰς ὁμαλισμὸν τῆς γῆς,
8 ἵνα βαδίσῃ Ἰσραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τοῦ Θεοῦ δόξῃ. Ἐσκίασαν
δὲ καὶ οἱ δρυμοὶ καὶ πᾶν ξύλον εὐωδίας τῷ Ἰσραὴλ προσ-
9 τάγματι τοῦ Θεοῦ. Ἡγήσεται γὰρ ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ μετ᾽ εὐ-
φροσύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτοῦ σὺν ἐλεημοσύνῃ [k]καὶ
δικαιοσύνῃ τῇ παρ᾽ αὐτοῦ.

---

[u] τῷ om. [x] ἄγαλμα. [y] ἔσται εἰς. [z] Περίβλεψαι.
[a] ἐπερχομένην. [b] ἀνατολῆς. [c] καὶ τῆς om. [d] Θεοῦ σοι.
[e] ἁγίου. [f] δείξῃ. [g] καὶ ἕως. [h] χαίροντες. [i] δόξης υἱοὺς
βασιλείας. [k] καὶ τῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνῃ.

ΒΑΡΟΥΧ. MS. Alex.

ΘΡΗΝΟΙ [1]ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ καὶ
Ἰερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι, ἐκάθισεν Ἱερεμίας κλαίων, καὶ
1 ἐθρήνησε τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ εἶπε, א Πῶς
ἐκάθισε μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν; ἐγενήθη ὡς χήρα·
πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν, ἄρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φό-
2 ρον. ב Κλαίουσα [m]ἔκλαυσεν ἐν νυκτὶ, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς
ἐπὶ τῶν σιαγόνων αὐτῆς, καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτὴν
ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαπώντων αὐτήν· πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν
3 ἠθέτησαν ἐν αὐτῇ, ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς. ג Μετῳκίσθη
[n]Ἰουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπὸ πλήθους δουλείας
αὐτῆς· ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσιν, οὐχ εὗρεν ἀνάπαυσιν· πάντες οἱ
καταδιώκοντες αὐτὴν κατέλαβον αὐτὴν ἀνὰ μέσον τῶν [o]θλι-
4 βόντων. ד Ὁδοὶ Σιὼν πενθοῦσι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἐρχομένους
ἐν ἑορτῇ, πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἠφανισμέναι, οἱ ἱερεῖς αὐτῆς
ἀναστενάζουσιν, αἱ παρθένοι αὐτῆς ἀγόμεναι, καὶ αὐτὴ πικραι-
5 νομένη ἐν [p]ἑαυτῇ. ה Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφα-
λὴν καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς εὐθηνοῦσαν, ὅτι Κύριος ἐταπείνωσεν
αὐτὴν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς· τὰ νήπια αὐτῆς ἐπο-
6 ρεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος. ו Καὶ
[q]ἐξῆρθη ἐκ θυγατρὸς Σιὼν πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς· ἐγέ-
νοντο οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ὡς κριοὶ [r]οὐχ εὑρίσκοντες νομὴν, καὶ
7 ἐπορεύοντο ἐν οὐκ ἰσχύϊ [s]κατὰ πρόσωπον διώκοντος. ז Ἐμνή-
σθη Ἰερουσαλὴμ ἡμερῶν ταπεινώσεως αὐτῆς καὶ ἀπωσμῶν αὐ-
τῆς πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων,
ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐτῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος, καὶ οὐκ
ἦν ὁ βοηθῶν αὐτῇ· ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐγέλασαν ἐπὶ

---

[1] ΙΕΡΕΜΙΟΥ om. [m] ἐδάκρυσεν. [n] ἡ Ἰουδαία. [o] θλιβόντων αὐτήν. [p] αὐτῇ. [q] ἐξῆλθεν. [r] μὴ εὑρ. [s] ἐνώπιον διώκοντος.

8 [t] κατοικεσίᾳ αὐτῆς. ח Ἁμαρτίαν ἥμαρτεν Ἰερουσαλὴμ, διὰ τοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο· πάντες οἱ δοξάζοντες αὐτὴν ἐταπείνωσαν αὐτήν· [u] εἶδον γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καί γε
9 αὐτὴ στενάζουσα καὶ ἀπεστράφη [x] ὀπίσω. ט Ἀκαθαρσία αὐτῆς [y] πρὸ ποδῶν αὐτῆς, οὐκ ἐμνήσθη [z] ἔσχατα αὐτῆς, καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα· οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν· ἴδε,
10 Κύριε, τὴν ταπείνωσίν μου, ὅτι ἐμεγαλύνθη ὁ ἐχθρός. י Χεῖρα αὐτοῦ ἐξεπέτασε θλίβων ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς, [a] εἶδε γὰρ ἔθνη εἰσελθόντα εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτῆς, ἃ ἐνετείλω
11 μὴ εἰσελθεῖν [b] αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν σου. כ Πᾶς ὁ λαὸς αὐτῆς καταστενάζοντες, ζητοῦντες ἄρτον· ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει, τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχήν· ἴδε, [c] Κύριε, καὶ ἐπίβλεψον, ὅτι [d] ἐγενήθη ἠτιμωμένη.
12 ל Οἱ πρὸς ὑμᾶς πάντες παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐπιστρέψατε καὶ ἴδετε εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου ὃ ἐγενήθη· φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ ἐταπείνωσέ με Κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς
13 θυμοῦ αὐτοῦ. מ Ἐξ ὕψους αὐτοῦ ἀπέστειλε πῦρ, ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγαγεν αὐτό· διεπέτασε δίκτυον τοῖς ποσί μου, ἀπέστρεψέ με εἰς τὰ ὀπίσω, ἔδωκέ [e] με ἠφανισμένην, ὅλην τὴν
14 ἡμέραν [f] ὠδυνωμένην. נ Ἐγρηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά μου, ἐν χερσί μου συνεπλάκησαν· ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου· ἠσθένησεν ἡ ἰσχύς μου, ὅτι ἔδωκε Κύριος ἐν χερσί μου ὀδύ-
15 νας, οὐ δυνήσομαι στῆναι. ס Ἐξῆρε πάντας τοὺς ἰσχυρούς μου ὁ Κύριος ἐκ μέσου μου, ἐκάλεσεν ἐπ' ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντρῖψαι ἐκλεκτούς μου· ληνὸν ἐπάτησε Κύριος παρθένῳ θυγατρὶ
16 Ἰούδα, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ κλαίω. ע Ὁ ὀφθαλμός μου κατήγαγεν ὕδωρ, ὅτι ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ὁ ἐπιστρέφων ψυχήν μου· ἐγένοντο οἱ υἱοί μου ἠφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη
17 ὁ ἐχθρός. פ Διεπέτασε Σιὼν [g] χεῖρα αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν· ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰακὼβ, κύκλῳ [h] αὐτοῦ οἱ θλίβοντες αὐτόν· ἐγενήθη Ἰερουσαλὴμ εἰς ἀποκαθημένην ἀνὰ μέσον αὐτῶν.

---

[t] μετοικεσίας. [u] ἰδόντες. [x] εἰς τὰ ὀπίσω. [y] πρὸς. [z] ἐσχάτων. [a] ἴδον. [b] αὐτὰ om. [c] Κύριε om. [d] ἐγενήθην. [e] με Κύριος. [f] ὀδυρωμένην. [g] τὰς χεῖρας. [h] αὐτοῦ om.

18 ע Δίκαιός ἐστι Κύριος, ὅτι [i] στόμα αὐτοῦ παρεπίκρανα· ἀκούσατε δὴ πάντες οἱ λαοὶ καὶ ἴδετε τὸ ἄλγος μου· παρθένοι μου
19 καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ. ק Ἐκάλεσα τοὺς ἐραστάς μου, αὐτοὶ δὲ παρελογίσαντό με· οἱ ἱερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου ἐν τῇ πόλει ἐξέλιπον, ὅτι ἐζήτησαν βρῶσιν αὐτοῖς ἵνα ἐπιστρέψωσι ψυχὰς αὐτῶν, καὶ οὐχ εὗ-
20 ρον. ר Ἴδε, Κύριε, ὅτι θλίβομαι, [k] ἡ κοιλία μου ἐταράχθη, καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν ἐμοὶ, ὅτι παραπικραίνουσα παρεπικράνθην· ἔξωθεν ἠτέκνωσέ με μάχαιρα, ὥσπερ θάνατος ἐν
21 οἴκῳ. ש Ἀκούσατε δὴ ὅτι στενάζω ἐγὼ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με· πάντες οἱ ἐχθροί μου ἤκουσαν τὰ κακά μου, καὶ ἐχάρησαν, ὅτι σὺ ἐποίησας, ἐπήγαγες ἡμέραν, ἐκάλεσας καιρὸν,
22 [l] ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί. ת Εἰσέλθοι πᾶσα ἡ κακία αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ [m] ἐπιφύλλισον αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐποίησαν ἐπιφυλλίδα περὶ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων μου, ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου καὶ ἡ καρδία μου λυπεῖται.

2 א Πῶς ἐγνόφωσεν ἐν ὀργῇ αὐτοῦ [n] Κύριος τὴν θυγατέρα Σιὼν, κατέρριψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα Ἰσραὴλ, καὶ
2 οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ. ב Ἐν ἡμέρᾳ [o] ὀργῆς αὐτοῦ κατεπόντισε Κύριος, οὐ φεισάμενος· πάντα τὰ ὡραῖα Ἰακὼβ καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ, τὰ ὀχυρώματα τῆς θυγατρὸς Ἰούδα ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν, [p] ἐβεβήλωσε βασιλέα αὐτῆς καὶ
3 [q] ἄρχοντας αὐτῆς. ג Συνέκλασεν ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν κέρας Ἰσραὴλ, ἀπέστρεψεν [r] ὀπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, καὶ ἀνῆψεν [s] ἐν Ἰακὼβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ
4 κατέφαγε πάντα τὰ κύκλῳ. ד [t] Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς ὑπεναντίος, ἐστερέωσε δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος, καὶ ἀπέκτεινε πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν μου [u] ἐν σκηνῇ
5 θυγατρὸς Σιὼν, ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυμὸν αὐτοῦ. ה Ἐγενήθη Κύριος ὡς ἐχθρὸς, κατεπόντισεν Ἰσραὴλ, κατεπόντισε [x] τὰς βάρεις αὐτῆς, διέφθειρε τὰ ὀχυρώματα [y] αὐτοῦ, καὶ ἐπλήθυνε

---

[i] τὸ στόμα. [k] καὶ ἡ. [l] καὶ ἐγένετο οἵμμοι οἵμμοι. [m] ἐπιφαύλισον. [n] Κύριος om. [o] ὀργῆς θυμοῦ. [p] ἐβεβήλωσεν εἰς τὴν γῆν. [q] ἄρχοντα. [r] εἰς τὰ ὀπίσω. [s] ἐν om. [t] Ἐνέτειλεν. [u] ἐν om. [x] πάσας τὰς. [y] αὐτῆς.

6 τῇ θυγατρὶ Ἰούδα [z] ταπεινουμένην καὶ τεταπεινωμένην, ו καὶ διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, διέφθειρεν ἑορτὴν αὐτοῦ· ἐπελάθετο Κύριος [a] ἃ ἐποίησεν ἐν Σιὼν ἑορτῆς καὶ σαββάτου, καὶ παρώξυνεν ἐμβριμήματι ὀργῆς αὐτοῦ βασιλέα
7 καὶ ἱερέα καὶ ἄρχοντα. ז Ἀπώσατο Κύριος θυσιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἁγίασμα αὐτοῦ, συνέτριψεν ἐν χειρὶ ἐχθροῦ τεῖχος βάρεων αὐτῆς, φωνὴν [b] ἔδωκαν ἐν οἴκῳ Κυρίου ὡς ἐν
8 ἡμέρᾳ ἑορτῆς. ח Καὶ ἐπέστρεψε [c] διαφθεῖραι τεῖχος θυγατρὸς Σιών· [d] ἐξέτεινε μέτρον, οὐκ ἀπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ καταπατήματος, καὶ ἐπένθησε τὸ προτείχισμα, καὶ τεῖχος ὁμοθυ-
9 μαδὸν [e] ἠσθένησε. ט Ἐνεπάγησαν εἰς [f] γῆν πύλαι αὐτῆς, ἀπώλεσε καὶ συνέτριψε μοχλοὺς αὐτῆς, βασιλέα αὐτῆς καὶ [g] ἄρχοντα αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν· οὐκ ἔστι νόμος, καί γε προ-
10 φῆται αὐτῆς οὐκ εἶδον ὅρασιν παρὰ Κυρίου. י Ἐκάθισαν εἰς τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς Σιών, ἀνεβίβασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιεζώσαντο σάκκους, κατήγα-
11 γον εἰς [h] γῆν ἀρχηγοὺς παρθένους ἐν Ἰερουσαλήμ. כ Ἐξέλιπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδία μου, ἐξεχύθη εἰς [i] τὴν γῆν ἡ δόξα μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς [k] λαοῦ μου, ἐν τῷ ἐκλείπειν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν
12 πλατείαις πόλεως. ל Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν, Ποῦ σῖτος καὶ οἶνος ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας ἐν πλατείαις πόλεως, ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων
13 αὐτῶν. מ Τί μαρτυρήσω σοι ἢ τί ὁμοιώσω σοι, θύγατερ Ἰερουσαλήμ; τίς [l] σώσει καὶ παρακαλέσει σε, παρθένος θύγατερ Σιών; ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συντριβῆς σου, τίς ἰάσεταί
14 σε; נ Προφῆταί σου [m] εἶδοσάν σοι μάταια καὶ ἀφροσύνην, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου τοῦ ἐπιστρέψαι αἰχμαλωσίαν σου, καὶ εἶδοσάν σοι λήμματα μάταια καὶ ἐξώ-
15 σματα. ס Ἐκρότησαν ἐπὶ σὲ χεῖρας πάντες οἱ παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν

---

[z] ταπεινούμενον. [a] ὃ ἐποίησεν. [b] ἔδωκεν. [c] Κύριος τοῦ διαφθεῖραι. [d] ἐξέτεινεν Κύριος. [e] ἠσθένησαν. [f] τὴν γῆν αἱ πύλαι. [g] ἄρχοντας. [h] τὴν γῆν. [i] τὴν om. [k] τοῦ λαοῦ. [l] σώσει σε. [m] ἴδον μάταια.

θυγατέρα Ἰερουσαλήμ. [n] Αὕτη ἡ πόλις, ἐροῦσι, στέφανος εὐ-
16 φροσύνης πάσης τῆς γῆς. ע Διήνοιξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν
πάντες οἱ ἐχθροί σου, ἐσύρισαν καὶ ἔβρυξαν ὀδόντας καὶ εἶ-
παν, Κατεπίομεν αὐτήν· πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν προσεδοκῶμεν,
17 εὕρομεν αὐτὴν, εἴδομεν. פ Ἐποίησε Κύριος ἃ ἐνεθυμήθη, συνε-
τέλεσε [o] ῥῆμα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων· καθεῖλε
καὶ οὐκ ἐφείσατο, καὶ ηὔφρανεν ἐπὶ σὲ ἐχθρὸν, ὕψωσε [p] κέρας
18 θλίβοντός σε. צ Ἐβόησε καρδία αὐτῶν πρὸς Κύριον, Τείχη
Σιὼν, [q] καταγάγετε ὡς χειμάρρους δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτὸς,
μὴ δῷς ἔκνηψιν σεαυτῇ, μὴ σιωπήσαιτο [r] θυγάτηρ ὀφθαλμῶν
19 σου. ק Ἀνάστα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου,
ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι προσώπου Κυρίου, [s] ἆρον
πρὸς αὐτὸν χεῖράς σου περὶ ψυχῆς νηπίων σου τῶν ἐκλυομένων
λιμῷ ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.
20 ר Ἴδε, Κύριε, καὶ ἐπίβλεψον τίνι [t] ἐπεφύλλισας οὕτως, εἰ
φάγονται γυναῖκες καρπὸν κοιλίας αὐτῶν; ἐπιφυλλίδα ἐποίησε
μάγειρος, φονευθήσονται νήπια θηλάζοντα [u] μαστούς; ἀποκτε-
21 νεῖς ἐν ἁγιάσματι Κυρίου ἱερέα καὶ προφήτην; ש Ἐκοιμήθη-
σαν εἰς τὴν ἔξοδον παιδάριον καὶ πρεσβύτης· παρθένοι μου
καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ· ἐν ῥομφαίᾳ
καὶ ἐν λιμῷ ἀπέκτεινας, ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἐμαγείρευσας,
22 οὐκ ἐφείσω. ת Ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυ-
κλόθεν, καὶ οὐκ [x] ἐγένοντο ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου ἀνασωζόμενος
καὶ καταλελειμμένος, ὡς ἐπεκράτησα, καὶ ἐπλήθυνα ἐχθρούς
μου πάντας.
3 א Ἐγὼ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχείαν, ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ αὐτοῦ
2 ἐπ' ἐμέ. Παρέλαβέ με καὶ ἀπήγαγέ με εἰς σκότος καὶ οὐ
3 φῶς. Πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν,
4 ἐπαλαίωσε [y] σάρκα μου καὶ δέρμα μου, [z] ὀστέα μου συνέτρι-
5 ψεν. ב Ἀνῳκοδόμησε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἐκύκλωσε κεφαλήν μου,
6 καὶ ἐμόχθησεν, ἐν σκοτεινοῖς ἐκάθισέ με [a] ὡς νεκροὺς αἰῶνος.

---

[n] Ἡ αὕτη ἡ πόλις, ἣν ἐροῦσιν, σ. δόξης εὐ. [o] ῥήματα αὐτοῦ, ἃ ἐνεθυμήθη. [p] κεφαλὰς. [q] καταγαγέτωσαν. [r] θύγατερ, ὁ ὀφθαλμός σου. [s] ἆρον ἆρον πρὸς. [t] ἐπεφαύλισας. [u] μασθούς; [x] ἐγένετο. [y] τὰς σάρκας. [z] ὀστᾶ. [a] ἐν σκοτεινοῖς.

7 Ἀνῳκοδόμησε κατ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσομαι, ἐβάρυνε χαλκόν
8 μου. ג Καί γε κεκράξομαι [b] καὶ βοήσω, ἀπέφραξε προσευ-
9 χήν μου. ד Ἀνῳκοδόμησεν ὁδούς μου, ἐνέφραξε τρίβους μου,
10 ἐτάραξεν ἄρκος ἐνεδρεύουσα, αὐτός μοι λέων ἐν κρυφαίοις,
11 κατεδίωξεν ἀφεστηκότα καὶ κατέπαυσέ [c] με, ἔθετό με ἠφα-
12 νισμένην. ה Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ, καὶ ἐστήλωσέ με ὡς σκο-
13 πὸν εἰς βέλος. Εἰσήγαγεν [d] ἐν τοῖς νεφροῖς μου ἰοὺς φαρέτρας
14 αὐτοῦ. Ἐγενήθην γέλως παντὶ [e] λαῷ μου, ψαλμὸς αὐτῶν ὅλην
15, 16 τὴν ἡμέραν. ו Ἐχόρτασέ με πικρίας, ἐμέθυσέ με χολῆς, [f] καὶ
17 ἐξέβαλε ψήφῳ [g] ὀδόντας μου, ἐψώμισέ με σποδὸν, καὶ ἀπώ-
18 σατο ἐξ εἰρήνης ψυχήν μου, ἐπελαθόμην ἀγαθά. Καὶ ἀπώλετο
19 νῖκός μου καὶ ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ Κυρίου. ז Ἐμνήσθην ἀπὸ πτω-
20 χείας μου, καὶ ἐκ [h] διωγμοῦ πικρία καὶ χολή μου μνησθήσεται,
21 καὶ καταδολεσχήσει ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ ψυχή μου. Ταύτην τάξω εἰς τὴν
καρδίαν μου, διὰ τοῦτο ὑπομενῶ.
22 [i] ח Τὰ ἐλέη Κυρίου, ὅτι οὐκ ἐξέλιπέ με, ὅτι οὐ συνετελέ-
σθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ· μῆνας εἰς τὰς πρωΐας ἐλέησον,
Κύριε, ὅτι οὐ συνετελέσθημεν, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰ-
23 κτιρμοὶ αὐτοῦ. Καινὰ εἰς τὰς πρωΐας, πολλὴ ἡ πίστις σου.
24 Μερίς μου Κύριος, εἶπεν ἡ ψυχή μου· διὰ τοῦτο ὑπομενῶ
25 αὐτῷ. [k] ט Ἀγαθὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτὸν, ψυχῇ ἣ
26 ζητήσει αὐτὸν ἀγαθόν· καὶ ὑπομενεῖ καὶ ἡσυχάσει εἰς τὸ σω-
27 τήριον Κυρίου. י Ἀγαθὸν ἀνδρὶ ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν νεότητι
28 αὐτοῦ, καθήσεται κατὰ μόνας καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἦρεν ἐφ᾽
30 ἑαυτῷ. כ Δώσει τῷ παίοντι αὐτὸν σιαγόνα, χορτασθήσεται
31, 32 ὀνειδισμῶν, ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται Κύριος. ל [l] Ὅτι
ὁ ταπεινώσας οἰκτειρήσει, [l] καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους
33 αὐτοῦ, οὐκ ἀπεκρίθη ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐταπείνωσεν υἱοὺς
34 ἀνδρός. ל Τοῦ ταπεινῶσαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ πάντας δε-
35 σμίους γῆς, τοῦ ἐκκλῖναι κρίσιν ἀνδρὸς κατέναντι προσώπου
36 ὑψίστου, καταδικάσαι ἄνθρωπον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν, Κύριος
οὐκ εἶπε.

---

[b] *καί γε β.* [c] *με* om. [d] *ἐν* om. [e] *τῷ λαῷ μου.* [f] *καὶ* om. [g] *τοὺς ὀδόντας μου.* [h] *διωγμοῦ μου, πικρία γὰρ καὶ.* [i] Desiderantur in MS. Alex. comm. 22, 23, 24. [k] Π. [l] *καὶ* om.

37 [m] Τίς οὗτος εἶπε, καὶ ἐγενήθη; Κύριος οὐκ ἐνετείλατο,
38 ἐκ στόματος ὑψίστου οὐκ ἐξελεύσεται τὰ κακὰ καὶ τὸ ἀγαθόν.
39 מ Τί γογγύσει ἄνθρωπος ζῶν, ἀνὴρ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ;
40 נ Ἐξηρευνήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν καὶ ἠτάσθη, καὶ [n] ἐπιστρέψομεν
41 ἕως Κυρίου. Ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς ὑψη-
42 λὸν ἐν οὐρανῷ. Ἡμαρτήσαμεν, ἠσεβήσαμεν, καὶ οὐχ ἱλάσθης.
43 ס Ἐπεσκέπασας ἐν θυμῷ καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς, ἀπέκτεινας,
44 [o] οὐκ ἐφείσω. Ἐπεσκέπασας νεφέλην σεαυτῷ ἕνεκεν προσ-
45 ευχῆς, καμμύσαι με καὶ [p] ἀπωσθῆναι, ע Ἔθηκας ἡμᾶς ἐν
46 μέσῳ τῶν λαῶν, διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς [q] τὸ στόμα αὐτῶν πάντες
47 οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. Φόβος καὶ θυμὸς ἐγενήθη ἡμῖν, ἔπαρσις καὶ
48 συντριβή. Ἀφέσεις ὑδάτων κατάξει ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ τὸ
49 σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου. פ Ὁ ὀφθαλμός μου
50 κατεπόθη, καὶ οὐ [r] σιγήσομαι τοῦ μὴ εἶναι ἔκνηψιν, ἕως οὗ
51 διακύψῃ καὶ ἴδῃ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Ὁ ὀφθαλμός μου ἐπι-
φυλλιεῖ ἐπὶ τὴν ψυχήν μου παρὰ πάσας θυγατέρας πόλεως.
52 צ Θηρεύοντες ἐθήρευσάν με ὡς στρουθίον· [s] πάντες οἱ ἐχθροί
53 μου δωρεὰν ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωήν μου, καὶ ἐπέθηκαν λί-
54 θον ἐπ' ἐμοί. [t] Ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου· εἶπα,
Ἀπωσμαι.
55 [u] ק Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομά σου, Κύριε, ἐκ λάκκου κατωτά-
56 του, φωνήν μου ἤκουσας· μὴ κρύψῃς τὰ ὦτά σου εἰς τὴν
57 δέησίν μου, εἰς τὴν βοήθειάν μου ἤγγισας, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐπε-
58 καλεσάμην σε εἶπάς μοι, Μὴ φοβοῦ. ר Ἐδίκασας, Κύριε, τὰς
59 [x] δίκας τῆς ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωήν μου. Ἴδες, Κύριε,
60 τὰς ταραχάς μου, ἔκρινας τὴν κρίσιν μου. Εἶδες πᾶσαν τὴν
ἐκδίκησιν αὐτῶν, [y] εἰς πάντας διαλογισμοὺς αὐτῶν ἐν ἐμοί.
61 ש Ἤκουσας τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς
62 αὐτῶν κατ' ἐμοῦ, χείλη [z] ἐπανισταμένων μοι καὶ μελέτας αὐτῶν
63 κατ' ἐμοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν, καθέδραν αὐτῶν καὶ ἀνάστασιν
64 αὐτῶν· ἐπίβλεψον ἐπὶ [a] ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ἀποδώσεις αὐτοῖς

---

[m] Κύριος οὕτως. [n] ἐπιστρέψωμεν ἕως τοῦ. Ἀναλάβωμεν.
[o] καὶ οὐκ. [p] ἀπεωσθῆναι. [q] τὸ om. [r] σιωπήσομαι.
[s] πάντες om. [t] Ἐπερεχύθη. [u] Desunt in MS. Alex. comm. 55, 56, 57. et distinct. nota ר. [x] ἀδικίας. [y] καὶ πάντας.
[z] ἐπανιστανομένων. [a] τοὺς ὀφθαλμοὺς.

65 ἀνταπόδομα, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν. ת Ἀπο-
66 δώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισμὸν, καρδίας [b] μου μόχθον. Σὺ αὐτοὺς
[c] καταδιώξεις ἐν ὀργῇ καὶ ἐξαναλώσεις αὐτοὺς [d] ὑποκάτωθεν
τοῦ οὐρανοῦ, Κύριε.

4 א Πῶς ἀμαυρωθήσεται [e] χρυσίον, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον
τὸ ἀγαθόν; ἐξεχύθησαν λίθοι ἅγιοι ἐπ᾽ ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.
2 ב [f] Οἱ υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι οἱ ἐπῃρμένοι ἐν χρυσίῳ πῶς ἐλογί-
3 σθησαν εἰς ἀγγεῖα ὀστράκινα, ἔργα χειρῶν κεραμέως; ג Καί
γε δράκοντες ἐξέδυσαν μαστοὺς, ἐθήλασαν σκύμνοι αὐτῶν
[g] θυγατέρας λαοῦ μου εἰς ἀνίατον, ὡς στρουθίον ἐν ἐρήμῳ.
4 ד Ἐκολλήθη ἡ γλῶσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐ-
τοῦ ἐν δίψει· νήπια ᾔτησαν ἄρτον, [h] ὁ διακλῶν οὐκ ἔστιν
5 αὐτοῖς. ה [i] Οἱ ἔσθοντες τὰς τρυφὰς ἠφανίσθησαν ἐν ταῖς
ἐξόδοις, οἱ τιθηνούμενοι ἐπὶ [k] κόκκων περιεβάλλοντο κοπρίας.
6 ו Καὶ ἐμεγαλύνθη [l] ἀνομία θυγατρὸς λαοῦ μου ὑπὲρ ἀνομίας
Σοδόμων τῆς κατεστραμμένης ὥσπερ σπουδὴ, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν
7 ἐν αὐτῇ χεῖρας. ז Ἐκαθαριώθησαν Ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα,
ἔλαμψαν ὑπὲρ γάλα, [m] ἐπυρώθησαν, ὑπὲρ λίθου σαπφείρου τὸ
8 ἀπόσπασμα αὐτῶν. ח Ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην τὸ εἶδος
αὐτῶν, οὐκ ἐπεγνώσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις· ἐπάγη δέρμα αὐτῶν
ἐπὶ τὰ [n] ὀστέα αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθησαν ὥσπερ ξύλον.
9 ט Καλοὶ ἦσαν οἱ τραυματίαι ῥομφαίας ἢ οἱ τραυματίαι λιμοῦ·
10 ἐπορεύθησαν ἐκκεκεντημένοι ἀπὸ γεννημάτων ἀγρῶν. י Χεῖρες
γυναικῶν οἰκτιρμόνων ἥψησαν τὰ παιδία αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς
βρῶσιν αὐταῖς ἐν τῷ συντρίμματι τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.
11 [o] כ Συνετέλεσε Κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεε [p] θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ,
12 καὶ ἀνῆψε πῦρ ἐν Σιὼν, καὶ κατέφαγε τὰ θεμέλια αὐτῆς. ל Οὐκ
ἐπίστευσαν βασιλεῖς γῆς, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
ὅτι εἰσελεύσεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν Ἰερου-
σαλήμ.
13 מ Ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν [q] αὐτῆς, ἀδικιῶν ἱερέων αὐτῆς τῶν

---

[b] μου om. [c] κατάξεις. [d] ὑποκάτω. [e] τὸ χρυσίον. [f] Υἱοὶ Σιὼν οἱ τίμιοι, ἐπῃρμένοι. [g] θυγατέρες. [h] καὶ ὁ κλῶν. [i] Οἱ ἐσθίοντες τὰς τροφὰς. [k] κόλπων περιέλαβον. [l] ἡ ἀνομία. [m] ἐτυρώθησαν ὑπὲρ λίθους. [n] ὀστᾶ. [o] Desideratur in MS. Alex. distinct. nota כ. [p] ὀργὴν θυμοῦ. [q] αὐτῶν.

14 ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς. נ Ἐσαλεύθησαν ἐγρήγοροι αὐτῆς [r] ἐν ταῖς ἐξόδοις, ἐμολύνθησαν ἐν αἵματι ἐν τῷ μὴ
15 δύνασθαι αὐτοὺς, [s] ἥψαντο ἐνδυμάτων αὐτῶν. ס Ἀπόστητε [t] ἀκαθάρτων, καλέσατε αὐτοὺς, ἀπόστητε ἀπόστητε, μὴ ἅπτεσθε, ὅτι ἀνήφθησαν καί γε ἐσαλεύθησαν· εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, Οὐ
16 μὴ προσθῶσι τοῦ παροικεῖν. ע Πρόσωπον Κυρίου μερὶς αὐτῶν, οὐ προσθήσει ἐπιβλέψαι αὐτοῖς· πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλαβον,
17 [u] προφήτας οὐκ ἠλέησαν. פ Ἔτι ὄντων ἡμῶν ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν μάταια ἀποσκοπευόντων
18 ἡμῶν. צ Ἀπεσκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σῶζον, ἐθηρεύσαμεν μικροὺς ἡμῶν, τοῦ μὴ [v] πορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν.
ק Ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρ-
19 εστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν. Κοῦφοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ ἀετοὺς οὐρανοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων [x] ἐξέπτησαν, ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρευσαν
20 ἡμᾶς. ר Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν χριστὸς Κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν, [y] οὗ εἴπαμεν, Ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσι.

21 ש Χαῖρε καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Ἰδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ [z] γῆς, καί γε ἐπὶ σὲ διελεύσεται [a] τὸ ποτήριον Κυρίου, [b] μεθυσθήσῃ καὶ ἀποχεεῖς.

22 ת Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου, θύγατερ Σιὼν, οὐ προσθήσει [c] τοῦ ἀποικίσαι σε· ἐπεσκέψατο [d] ἀνομίας σου, θύγατερ Ἐδὼμ, ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά σου.

5 Μνήσθητι, Κύριε, ὅτι ἐγενήθη ἡμῖν· ἐπίβλεψον καὶ ἴδε τὸν
2 ὀνειδισμὸν ἡμῶν. Κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη ἀλλοτρίοις,
3 οἱ οἶκοι ἡμῶν ξένοις. Ὀρφανοὶ ἐγενήθημεν, οὐχ ὑπάρχει πατὴρ,
4 μητέρες ἡμῶν ὡς [e] αἱ χῆραι. [f] Ὕδωρ ἡμῶν [f] ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν,
5 ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι [g] ἦλθεν ἐπὶ τὸν τράχηλον ἡμῶν· ἐδιώ-
6 χθημεν, ἐκοπιάσαμεν, οὐκ ἀνεπαύθημεν. Αἴγυπτος ἔδωκε χεῖρα,
7 Ἀσσοὺρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἥμαρτον, οὐχ
8 ὑπάρχουσιν, ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέσχομεν. Δοῦλοι ἐκυρίευσαν ἡμῶν, λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

---

[r] ἐπὶ. [s] ἥψατο. [t] ἀπὸ ἀκαθάρτων. [u] πρεσβύτας. [v] παραπορεύεσθαι. [x] ἐξήφθησαν, ἐπὶ τῶν ὀρέων. [y] οἷ εἴπαμεν. [z] τῆς γῆς. [a] τὸ om. [b] καὶ μεθυσθήσῃ. [c] ἔτι. [d] ἀδικίαν σου. [e] αἱ om. [f] ἐξ ἡμερῶν, ξύλα. [g] ἦλθον.

9 Ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν ἀπὸ προσώπου
10 ῥομφαίας τῆς ἐρήμου. Τὸ δέρμα ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη,
11 συνεσπάσθησαν ἀπὸ προσώπου καταιγίδων λιμοῦ. Γυναῖκας
12 ἐν Σιὼν ἐταπείνωσαν, παρθένους ἐν πόλεσιν Ἰούδα. Ἄρχοντες
ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν, πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξάσθησαν.
13 Ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἠσθένησαν.
14 Καὶ πρεσβῦται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν, ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν
15 αὐτῶν κατέπαυσαν. Κατέλυσε χαρὰ καρδίας ἡμῶν, ἐστράφη
16 εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν, ἔπεσεν ὁ στέφανος ἡμῶν τῆς κεφαλῆς·
17 οὐαὶ δὲ ἡμῖν, ὅτι ἡμαρτομεν. Περὶ τούτου ἐγενήθη [h] ὀδύνη
ὀδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν, περὶ τούτου ἐσκότασαν οἱ ὀφθαλμοὶ
18 ἡμῶν. Ἐπ' ὄρος Σιὼν, ὅτι ἠφανίσθη, ἀλώπεκες διῆλθον ἐν
19 αὐτῇ. Σὺ δὲ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεις, ὁ θρόνος σου εἰς
20 γενεὰν καὶ γενεάν. Ἱνατί εἰς νῖκος ἐπιλήσῃ ἡμῶν, καταλείψεις
21 ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμερῶν; Ἐπίστρεψον ἡμᾶς, Κύριε, πρὸς σὲ,
καὶ ἐπιστραφησόμεθα, καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς
22 ἔμπροσθεν. Ὅτι ἀπωθούμενος ἀπώσω ἡμᾶς, ὠργίσθης ἐφ'
ἡμᾶς ἕως σφόδρα.

ΘΡΗΝΟΙ ΙΕΡΕΜΙΟΥ. MS. Alex.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

1 ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλεν Ἱερεμίας πρὸς τοὺς ἀχθησομένους αἰχμαλώτους εἰς Βαβυλῶνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων, ἀναγγεῖλαι αὐτοῖς καθότι [i] ἐπετάγη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

2 Διὰ τὰς ἁμαρτίας ἃς ἡμαρτήκατε [k] ἐναντίον τοῦ Θεοῦ ἀχθήσεσθε εἰς Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ [l] βασι-
3 λέως τῶν Βαβυλωνίων. Εἰσελθόντες οὖν εἰς Βαβυλῶνα ἔσεσθε

---

[h] ὀδύνη om. [i] ὑπετάγη αὐτοῖς. [k] ἔναντι. [l] τοῦ βασιλέως.

ἐκεῖ ἔτη πλείονα καὶ χρόνον μακρὸν, ἕως γενεῶν ἑπτά· μετὰ
4 τοῦτο δὲ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκεῖθεν μετ' εἰρήνης. Νυνὶ δὲ ὄψεσθε ἐν
Βαβυλῶνι θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνους ἐπ' ὤμοις
5 αἰρομένους, δεικνύντας φόβον τοῖς ἔθνεσιν. Εὐλαβήθητε οὖν μὴ
καὶ ὑμεῖς ἀφομοιωθέντες τοῖς ἀλλοφύλοις ἀφομοιωθῆτε, καὶ
φόβος ὑμᾶς λάβῃ ἐπ' αὐτοῖς [m] ἰδόντας ὄχλον ἔμπροσθεν καὶ
6 ὄπισθεν [n] αὐτῶν προσκυνοῦντας αὐτά· [o] εἴπατε δὲ τῇ διανοίᾳ,
7 Σοὶ δεῖ προσκυνεῖν, δέσποτα. Ὁ γὰρ ἄγγελός μου μεθ' ὑμῶν
8 ἐστιν, αὐτός τε ἐκζητῶν τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γλῶσσα γὰρ αὐτῶν
[p] ἐστι κατεξυσμένη ὑπὸ τέκτονος, αὐτά τε περίχρυσα καὶ περι-
9 άργυρα, ψευδῆ δ' ἐστὶ καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν· καὶ ὥσπερ παρ-
θένῳ φιλοκόσμῳ λαμβάνοντες χρυσίον κατασκευάζουσι στε-
10 φάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν θεῶν αὐτῶν. Ἔστι δὲ καὶ [q] ὅτε
ὑφαιρούμενοι οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τῶν θεῶν αὐτῶν χρυσίον καὶ ἀργύριον
11 εἰς ἑαυτοὺς [r] καταναλοῦσι, δώσουσι δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ
τοῦ [s] στέγους πόρναις· κοσμοῦσί [t] τε αὐτοὺς ὡς ἀνθρώπους
τοῖς ἐνδύμασι, [u] θεοὺς ἀργυροῦς καὶ θεοὺς χρυσοῦς καὶ ξυλίνους.
12 Οὗτοι δὲ οὐ διασώζονται ἀπὸ ἰοῦ καὶ βρωμάτων, περιβεβλημένων
13 αὐτῶν ἱματισμὸν πορφυροῦν. Ἐκμάσσονται τὸ πρόσωπον αὐ-
τῶν διὰ τὸν ἐκ τῆς οἰκίας κονιορτὸν, ὅς ἐστι [x] πλείω ἐπ' αὐτοῖς.
14 Καὶ σκῆπτρον ἔχει ὡς ἄνθρωπος κριτὴς χώρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν
15 ἁμαρτάνοντα οὐκ ἀνελεῖ. Ἔχει δὲ ἐγχειρίδιον [y] δεξιᾷ καὶ πέ-
16 λεκυν· ἑαυτὸν δὲ ἐκ [z] πολέμου καὶ λῃστῶν οὐκ ἐξελεῖται. Ὅθεν
17 γνώριμοί εἰσιν οὐκ ὄντες θεοί· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς. Ὥσπερ
γὰρ σκεῦος ἀνθρώπου συντριβὲν [a] ἀχρεῖον γίνεται, τοιοῦτοι
ὑπάρχουσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, καθιδρυμένων αὐτῶν ἐν τοῖς [b] οἴκοις·
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις εἰσὶ κονιορτοῦ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν
18 εἰσπορευομένων. Καὶ ὥσπερ τινὶ ἠδικηκότι βασιλέα περιπε-
φραγμέναι εἰσὶν αἱ αὐλαί· [c] ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγμένῳ τοὺς
οἴκους αὐτῶν ὀχυροῦσιν [d] οἱ ἱερεῖς θυρώμασί τε καὶ κλείθροις
19 καὶ μοχλοῖς, ὅπως ὑπὸ τῶν λῃστῶν μὴ συληθῶσι. Λύχνους

---

[m] ἴδοντες. [n] αὐτῶν om. [o] εἴπατε—δέσποτα om. [p] ἐστι om. [q] ὅτι. [r] καταναλώσουσιν. [s] τέγους. [t] δὲ. [u] θεοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς. [x] πλείων. [y] ἐν τῇ δεξιᾷ. [z] πολέμων. [a] ἄχρηστον. [b] κήποις. [c] ἢ ὡς. [d] ἱερεῖς αὐτῶν.

καίουσι καὶ [f] πλείους ἢ ἑαυτοῖς, ὧν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν.
20 Ἔστι μὲν ὥσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν
φασιν ἐκλείχεσθαι τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἑρπετῶν κατεσθόντων
21 αὐτούς τε καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν· οὐκ αἰσθάνονται μεμελα-
νωμένοι τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καπνοῦ τοῦ ἐκ τῆς [g] οἰκίας.
22 Ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐφίπτανται
[h] νυκτερίδες χελιδόνες καὶ τὰ ὄρνεα, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἄλλου-
23 ροι· ὅθεν γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί· μὴ οὖν [i] φοβεῖσθε αὐτά.
24 Τὸ γὰρ χρυσίον ὃ περίκεινται εἰς κάλλος ἐὰν μή τις ἐκμάξῃ
τὸν ἰόν, οὐ μὴ στίλψωσιν, οὐδὲ γὰρ ὅτε ἐχωνεύοντο ᾐσθάνοντο.
25 Ἐκ πάσης τιμῆς ἠγορασμένα ἐστὶν, ἐν οἷς οὐκ ἔστι πνεῦμα,
26 ἄνευ ποδῶν ἐπ' ὤμοις [k] φέρονται ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυτῶν
27 ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις, αἰσχύνονταί [l] τε καὶ οἱ θεραπεύοντες
αὐτὰ, διὰ τὸ [m] εἴποτε ἐπὶ τὴν γῆν [n] πέσῃ μὴ δι' αὐτῶν ἀνίστα-
σθαι· μήτε ἐάν τις αὐτὸ ὀρθὸν στήσῃ δι' ἑαυτοῦ κινηθήσεται,
[o] μήτε ἐὰν κλιθῇ οὐ μὴ ὀρθωθῇ, ἀλλ' ὥσπερ νεκροῖς τὰ δῶρα
28 αὐτοῖς παρατίθεται, τὰς δὲ θυσίας αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ ἱερεῖς
αὐτῶν καταχρῶνται· ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ [p] γυναῖκες ἀπ' αὐτῶν
29 ταριχεύουσαι οὔτε πτωχῷ οὔτε [q] ἀδυνάτῳ μὴ μεταδῶσι. Τῶν
θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθημένη καὶ [r] λεχὼς ἅπτονται· γνόντες οὖν
30 ἀπὸ τούτων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. Πόθεν γὰρ
[s] κληθείησαν θεοί; ὅτι γυναῖκες παρατιθέασι θεοῖς ἀργυροῖς καὶ
31 χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις· καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν οἱ ἱερεῖς [t] δι-
φρεύουσιν ἔχοντες τοὺς χιτῶνας διερρωγότας καὶ τὰς κεφαλὰς
καὶ τοὺς πώγωνας [u] ἐξυρημένους, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀκάλυπτοί εἰσιν,
32 ὠρύονται δὲ βοῶντες ἐναντίον τῶν θεῶν αὐτῶν, ὥσπερ τινὲς ἐν
33 περιδείπνῳ νεκροῦ. Ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν ἀφελόμενοι οἱ
34 ἱερεῖς ἐνδύσουσι τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ παιδία· οὔτε ἐὰν
κακὸν πάθωσιν ὑπό τινος οὔτε ἐὰν ἀγαθὸν, δυνήσονται ἀνταπο-
δοῦναι· οὔτε καταστῆσαι βασιλέα δύνανται· οὔτε ἀφελέσθαι.

---

[f] πλείονας αὐτοῖς, ὧν οὐ δύνανται ἰδεῖν. Ἔστιν δὲ. [g] γῆς καιομένου. [h] χελιδόνες καὶ νυκτερίδες. [i] φοβηθῆτε. [k] αἴρονται. [l] δὲ. [m] μήποτε. [n] πέσῃ, δι' ἑαυτῶν ἀνίστασθαι· μήποτε ἐάν τις αὐτὸν. [o] μήποτε. [p] γυναῖκες αὐτῶν ἀπ'. [q] ἀδυνάτῳ μεταδιδόασιν. [r] λεχὼ. [s] κληθήσονται. [t] διαφθείρουσιν. [u] ἐξυρημένοι.

35 Ὡσαύτως οὔτε πλοῦτον οὔτε χαλκὸν οὐ μὴ δύνωνται διδόναι·
ἐάν τις εὐχὴν αὐτοῖς εὐξάμενος μὴ ἀποδῷ, οὐ μὴ ἐπιζητήσωσιν·
36 ἐκ θανάτου ἄνθρωπον οὐ μὴ ῥύσωνται, οὔτε ἥττονα ἀπὸ ἰσχυροῦ
37 [x] μὴ ἐξέλωνται, ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς ὅρασιν οὐ μὴ [y] περιστή-
38 σωσιν, ἐν ἀνάγκῃ ἄνθρωπον ὄντα οὐ μὴ ἐξέλωνται. Χήραν οὐ
39 μὴ ἐλεήσωσιν, οὔτε ὀρφανὸν εὖ ποιήσωσι. Τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄρους
λίθοις ὁμοιωμένοι εἰσὶ τὰ ξύλινα καὶ τὰ περίχρυσα καὶ τὰ
40 περιάργυρα, οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καταισχυνθήσονται. Πῶς
οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεούς; Ἔτι δὲ καὶ
41 αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτά, οἳ ὅταν ἴδωσιν ἐνεὸν
[z] μὴ δυνάμενον λαλῆσαι προσενεγκάμενοι [a] τὸν Βῆλον ἀξιοῦσι
42 φωνῆσαι, ὡς δυνατοῦ ὄντος αὐτοῦ αἰσθέσθαι, καὶ οὐ δύνανται
[b] αὐτοὶ νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτά, αἴσθησιν γὰρ οὐκ ἔχουσιν.
43 Αἱ δὲ γυναῖκες [c] περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται
[d] θυμιῶσαι τὰ πίτυρα· ὅταν δέ τις αὐτῶν [e] ἐφελκυσθεῖσα ὑπό
τινος τῶν παραπορευομένων [f] κοιμηθῇ, τὴν πλησίον ὀνειδίζει ὅτι
οὐκ ἠξίωται ὥσπερ καὶ αὐτή, [g] οὔτε τὸ σχοινίον αὐτῆς διερράγη.
44 Πάντα τὰ [h] γενόμενα ἐν αὐτοῖς ἐστι ψευδῆ· πῶς οὖν νομιστέον
45 ἢ κλητέον [i] ὡς θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν; Ὑπὸ τεκτόνων καὶ
χρυσοχόων κατεσκευασμένα [k] εἰσίν· οὐθὲν ἄλλο μὴ γένηται ἢ ὃ
46 βούλονται οἱ τεχνῖται αὐτὰ γενέσθαι. Αὐτοί τε οἱ κατασκευά-
ζοντες αὐτὰ οὐ μὴ γένωνται πολυχρόνιοι· [l] πῶς τε δὴ μέλλει τὰ
47 ὑπ' αὐτῶν [m] κατασκευασθέντα; Κατέλιπον γὰρ ψεύδη καὶ ὄνει-
48 δος τοῖς ἐπιγινομένοις. Ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ [n] ἐπ' αὐτὰ πόλεμος
καὶ κακά, βουλεύονται πρὸς ἑαυτούς, οἱ ἱερεῖς ποῦ συναποκρυ-
49 βῶσι μετ' αὐτῶν. [o] Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν αἰσθέσθαι ὅτι οὐκ εἰσὶ
θεοί; οἳ οὔτε σώζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ πολέμου οὔτε ἐκ κακῶν.
50 Ὑπάρχοντα γὰρ ξύλινα καὶ περίχρυσα καὶ περιάργυρα γνωσθή-
51 σεται μετὰ ταῦτα ὅτι [p] ἐστὶ ψευδῆ. Τοῖς ἔθνεσι πᾶσι [q] τοῖς τε

---

[x] οὐ μὴ. [y] παραστήσωσιν. [z] οὐ. [a] τὸν Βηλ ἀξιοῦσι τότε λαλῆσαι. [b] αὐτοὶ τοῦτο. [c] περιτιθέμεναι. [d] θυμιῶντες. [e] ἀπελκυσθεὶς. [f] κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, τὴν πλησίον αὐτῆς ὀνειδίζει. [g] οὐδὲ. [h] γινόμενα παρ' αὐτοῖς. [i] ὥστε. [k] ἐστίν· οὐθὲν γὰρ ἄλλο οὐ μὴ γένωνται ἢ ὃ βούλονται. Αὐτοί τε. [l] πῶς οὖν μέλλει. [m] κατασκευασθέντα εἶναι θεοί; [n] ἐπ' αὐτούς. [o] Πῶς οὖν οὐκ εἰσὶν θεοί; οὔτε σώζουσιν αἰτοὺς ἐκ πολέμων. [p] εἰσὶν. [q] τοῖς βασιλεῦσι φανερόν ἐστιν.

βασιλεῦσι φανερὸν ἔσται ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ ἀλλὰ ἔργα χειρῶν
52 ἀνθρώπων, καὶ οὐδὲν [r] Θεοῦ ἔργον ἐν αὐτοῖς ἐστι. Τίνι οὖν
53 [s] γνωστέον ἐστὶν ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί; Βασιλέα γὰρ χώρας οὐ μὴ
54 ἀναστήσωσιν, οὔτε ὑετὸν ἀνθρώποις οὐ μὴ δῶσι, κρίσιν τε οὐ μὴ
διακρίνωσιν [t] ἑαυτῶν, οὐδὲ μὴ ῥύσωνται [u] ἀδίκημα, ἀδύνατοι
ὄντες, ὥσπερ γὰρ [x] κορῶναι ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.
55 Καὶ γὰρ ὅταν ἐμπέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξυλίνων ἢ περιχρύσων ἢ
περιαργύρων [y] πῦρ, οἱ μὲν ἱερεῖς αὐτῶν φεύξονται καὶ διασωθή-
56 σονται, αὐτοὶ δὲ ὥσπερ δοκοὶ μέσοι κατακαυθήσονται, βασιλεῖ
[z] δὲ καὶ πολεμίοις οὐ μὴ ἀντιστῶσι· πῶς οὖν [a] ἐκδεκτέον ἢ
57 νομιστέον ὅτι εἰσὶ θεοί; Οὔτε ἀπὸ κλεπτῶν οὔτε ἀπὸ λῃστῶν
οὐ μὴ [b] διασωθῶσι θεοὶ ξύλινοι καὶ περιάργυροι καὶ περίχρυ-
58 σοι· ὧν οἱ ἰσχύοντες περιελοῦνται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον,
καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς [c] ἀπελεύσονται
59 ἔχοντες, [d] οὔτε ἑαυτοῖς οὐ μὴ βοηθήσωσιν. Ὥστε κρεῖσσον
εἶναι βασιλέα ἐπιδεικνύμενον τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν, ἢ σκεῦος ἐν
οἰκίᾳ χρήσιμον ἐφ' ᾧ [e] κεχρήσεται ὁ κεκτημένος ἢ οἱ ψευδεῖς
θεοί· ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασώζουσα τὰ ἐν αὐτῇ ὄντα ἢ οἱ
ψευδεῖς θεοί· καὶ ξύλινος στῦλος ἐν βασιλείοις ἢ οἱ ψευδεῖς
60 θεοί. Ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄστρα ὄντα λαμπρὰ καὶ
61 ἀποστελλόμενα ἐπὶ χρείας εὐήκοά [f] εἰσιν. Ὡσαύτως καὶ ἀστρα-
πὴ ὅταν ἐπιφανῇ, εὔοπτός ἐστι· τὸ δ' αὐτὸ [g] καὶ πνεῦμα ἐν
62 πάσῃ χώρᾳ πνεῖ. Καὶ [h] νεφέλαις ὅταν ἐπιταγῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
ἐπιπορεύεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, συντελοῦσι τὸ ταχθέν.
63 [i] Τό τε πῦρ ἐξαποσταλὲν ἄνωθεν ἐξαναλῶσαι ὄρη καὶ δρυμοὺς
ποιεῖ τὸ συνταχθέν· ταῦτα δὲ [k] οὔτε ταῖς εἰδέαις οὔτε ταῖς
64 δυνάμεσιν αὐτῶν ἀφωμοιωμένα ἐστίν. Ὅθεν οὔτε νομιστέον
οὔτε [l] κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεούς, οὐ δυνατῶν ὄντων αὐτῶν
65 οὔτε κρίσιν κρῖναι οὔτε εὖ [m] ποιῆσαι ἀνθρώποις. Γνόντες οὖν
66 ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ μὴ φοβηθῆτε αὐτούς, οὔτε γὰρ βασιλεῦσιν οὐ

---

[r] οὖν. [s] γνωστὸν οὐκ ἔσται. [t] αὐτῶν. [u] ἀδικούμενον.
[x] αἱ κορῶναι αἱ ἀναμέσον. [y] πῦρ om. [z] τε. [a] ἢ νομιστέον
ἢ δεκτέον. [b] διασώσουσιν. [c] καὶ ἀπελεύσονται. [d] οἱ δὲ.
[e] χρήσεται ὁ κτησάμενος. [f] ἐστιν. [g] καὶ om. [h] νεφέλη.
[i] Τὸ δὲ. [k] οὐδὲ—οὐδὲ τ. δ. ἐνὶ αὐτῶν. [l] ἐκδεκτέον.
[m] ποιεῖν.

67 μὴ [n] καταράσωνται οὔτε μὴ εὐλογήσωσι. Σημεῖά τε ἐν ἔθνεσιν,
ἐν οὐρανῷ οὐ μὴ δείξωσιν, [o] οὐδὲ ὡς ὁ ἥλιος λάμψουσιν οὔτε
68 φωτιοῦσιν ὡς ἡ σελήνη. Τὰ θηρία [p] αὐτῶν ἐστι κρείττω, ἃ
69 δύνανται ἐκφυγόντα εἰς σκέπην [q] ἑαυτὰ ὠφελῆσαι. Κατ' οὐδένα
οὖν τρόπον ἡμῖν ἐστι φανερὸν ὅτι εἰσὶ θεοί· διὸ μὴ φοβηθῆτε
70 αὐτούς. [r] Ὥσπερ γὰρ ἐν σικυηράτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυ-
λάσσον, οὕτως οἱ θεοὶ αὐτῶν εἰσι ξύλινοι καὶ περίχρυσοι καὶ
71 περιάργυροι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῇ ἐν κήπῳ ῥάμνῳ ἐφ' ἧς
πᾶν ὄρνεον ἐπικάθηται, ὡσαύτως [s] δὲ καὶ νεκρῷ ἐρριμμένῳ ἐν
σκότει ἀφωμοίωνται οἱ θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι καὶ περίχρυσοι
72 καὶ περιάργυροι. Ἀπό τε τῆς πορφύρας καὶ τῆς μαρμάρου τῆς
ἐπ' [t] αὐτοὺς σηπομένης γνωσθήσονται ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί· αὐτά
τε ἐξ ὑστέρου [u] βρωθήσονται, καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν τῇ χώρᾳ.
73 Κρεῖσσον οὖν ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔχων εἴδωλα, ἔσται [x] γὰρ
μακρὰν ἀπὸ ὀνειδισμοῦ.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ, ΒΑΡΟΥΧ ΘΡΗΝΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ. MS. Alex.

[y] ΙΕΖΕΚΙΗΛ.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐν τῷ τετάρτῳ μηνὶ
πέμπτῃ τοῦ μηνὸς, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλω-
σίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ ἠνοίχθησαν οἱ οὐρανοὶ,
2 καὶ ἴδον ὁράσεις Θεοῦ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς, τοῦτο τὸ ἔτος [z] τὸ
3 πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ βασιλέως Ἰωακεὶμ, καὶ ἐγένετο
λόγος Κυρίου πρὸς Ἰεζεκιὴλ υἱὸν Βουζεὶ τὸν ἱερέα ἐν γῇ Χαλ-
δαίων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ [a] ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ

---

[n] καταράσονται οὔτε μὴ εὐλογήσουσιν. Σημεῖά τε ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ἔθνεσιν. [o] οὔτε ὡς ὁ ἥλιος οὐ μὴ ἐκλάμψουσιν, οὔτε μὴ φωτιοῦσιν. [p] κρείσσων ἐστὶν αὐτῶν. [q] αὐτά. [r] ἐν συκηράτῳ. [s] δὲ om. [t] αὐτῶν σηπομένης γνώσεσθε. [u] βρωθήσονται ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν χώρᾳ. Κρείσσων. [x] γὰρ αὐτὸς. [y] ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΗΣ. ΙΕ'. [z] τὸ om. [a] ἐγένετο ἐκεῖ.

4 Κυρίου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαῖρον ἤρχετο ἀπὸ βορρᾶ,
καὶ νεφέλη μεγάλη ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ
ἐξαστράπτον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς [b] ὅρασις ἠλέκτρου ἐν
5 μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς
ὁμοίωμα τεσσάρων ζῴων· καὶ αὕτη ἡ ὅρασις αὐτῶν· ὁμοίωμα
6 ἀνθρώπου ἐπ᾽ αὐτοῖς· καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ, καὶ τέσ-
7 σαρες πτέρυγες τῷ ἑνὶ, καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ὀρθὰ, καὶ πτερωτοὶ
οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ σπινθῆρες [c] ὡς ἐξαστράπτων χαλκός· καὶ
8 ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν, καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν
9 πτερύγων αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα
αὐτῶν [d] τῶν τεσσάρων οὐκ ἐπεστρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά·
10 ἕκαστον [e] ἀπέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο. [f] Καὶ
ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν, πρόσωπον [g] ἀνθρώπου, καὶ
πρόσωπον [h] τοῦ λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς [i] τέσσαρσι, καὶ πρόσω-
πον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρσι, καὶ πρόσωπον ἀετοῦ
11 τοῖς τέσσαρσι. Καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν
τοῖς τέσσαρσιν, ἑκατέρῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ
12 δύο ἐπεκάλυπτον ἐπάνω τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἑκάτερον κατὰ
πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο· οὗ ἂν [k] ἦν τὸ πνεῦμα πορευόμενον
13 [l] ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον. Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζῴων
ὅρασις [m] ὡς ἀνθράκων πυρὸς καιομένων, ὡς ὄψις λαμπάδων
συστρεφομένων ἀνὰ μέσον τῶν ζῴων καὶ φέγγος τοῦ πυρὸς, καὶ
ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξεπορεύετο [n] ἀστραπή.
15 Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἷς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζῴων
16 τοῖς τέσσαρσι. Καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν ὡς εἶδος θαρσεὶς,
καὶ ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσι· καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν καθὼς ἂν
17 εἴη τροχὸς [o] ἐν τροχῷ, ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο·
18 οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ, οὐδ᾽ οἱ νῶτοι αὐτῶν,
καὶ ὕψος ἦν αὐτοῖς· καὶ ἴδον αὐτὰ, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις
19 ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσι. Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ

---

[b] ὁμοίωμα. [c] ὡς ὁ ἐξ. [d] καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἐχόμεναι ἑτέρα τῆς ἑτέρας, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν οὐκ ἐπεστρέφοντο. [e] κατέναντι. [f] Καὶ ἡ ὁμ. [g] ἀνθρώπου αὐτοῖς. [h] τοῦ om. [i] τεσσάροις. [k] ᾗ. [l] ἐπορεύετο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφεν. [m] ὡς om. [n] ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὰ ζῷα ἔτρεχον, καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος τοῦ Βεζέκ. Καὶ ἴδον. [o] ἐπὶ.

ζῷα ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν
20 τὰ ζῷα ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο οἱ τροχοί. Οὗ ἂν ἦν ἡ νεφέλη
ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι, ἐπορεύοντο [p] οἱ τροχοὶ καὶ ἐξη-
21 ροντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς [q] ἐν τοῖς τροχοῖς. Ἐν τῷ
πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ εἱστήκει-
σαν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς,
22 ὅτι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς. Καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς
[r] αὐτῶν τῶν ζῴων ὡσεὶ στερέωμα, ὡς ὅρασις κρυστάλλου, ἐκ-
23 τεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν, καὶ [s] ὑποκάτωθεν
τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, πτερυσσόμεναι
ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ, ἑκάστῳ δύο [t] ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν.
24 Καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ πορεύεσθαι
αὐτὰ ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ· [u] καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ κατ-
25 έπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ [x] ὑπεράνωθεν τοῦ
26 στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ κεφαλῆς [y] αὐτῶν ὡς ὅρασις λίθου
σαπφείρου, ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' [z] αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος
27 τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν. Καὶ ἶδον ὡς
ὄψιν [a] ἠλέκτρου ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὁρά-
σεως ὀσφύος καὶ ἕως κάτω [b] ἶδον ὅρασιν πυρὸς, καὶ τὸ φέγγος
28 αὐτοῦ κύκλῳ ὡς ὅρασις τόξου ὅταν ᾖ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐν ἡμέραις
ὑετοῦ, οὕτως ἡ στάσις τοῦ φέγγους κυκλόθεν.

2 Αὕτη ἡ ὅρασις [c] ὁμοιώματος δόξης Κυρίου· καὶ ἶδον, καὶ
πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἤκουσα φωνὴν λαλοῦντος, καὶ
εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, καὶ
2 λαλήσω πρός σε. Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα καὶ ἀνέλαβέ με,
καὶ [d] ἐξῆρέ με καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἤκουον
3 αὐτοῦ λαλοῦντος πρός με, καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου,
[e] ἐξαποστέλλω ἐγώ σε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς παρα-
πικραίνοντάς με, οἵτινες παρεπίκρανάν με αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες

---

[p] τὰ ζῷα, καὶ οἱ τροχοὶ ἐξήροντο. [q] ἦν ἐν. [r] αὐτοῖς. [s] ὑποκάτω. [t] συνεζευγμέναι, καλύπτουσαι τῷ σώματι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. [u] ὡς φωνὴν ἱκανοῦ· ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ φωνὴ τοῦ λόγου ὡς φωνὴ παρεμβολῆς, καὶ. [x] ὑπεράνω. [y] αὐτῶν, ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἀνίεντο αἱ πτέρυγες αὐτῶν. Καὶ ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. [z] αὐτῷ. [a] ἠλέκτρου, ὡς ὅρασιν πυρὸς ἔσωθεν αὐτοῦ κύκλῳ ἀπὸ ὀρ. [b] εἶδον ὡς ὅρασιν. [c] ὁμοίωμα τῆς δόξης. [d] ἐξήγειρέν. [e] ἐξαποστελῶ.

4 αὐτῶν [f] ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. [g] Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε
5 λέγει [h] Κύριος, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ, καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης εἶ σὺ ἐν μέσῳ αὐτῶν.
6 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῇς αὐτοὺς μηδὲ ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι παροιστρήσουσι καὶ ἐπισυστήσονται ἐπί σε κύκλῳ, καὶ ἐν μέσῳ σκορπίων σὺ κατοικεῖς· τοὺς λόγους αὐτῶν μὴ φοβηθῇς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῇς, διότι
7 οἶκος παραπικραίνων ἐστί. Καὶ λαλήσεις τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτοὺς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσιν, [i] ὅτι οἶκος παραπι-
8 κραίνων ἐστί. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἄκουε τοῦ λαλοῦντος πρός σε, μὴ γίνου παραπικραίνων [k] καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων· χάνε τὸ στόμα σου καὶ φάγε [l] ὃ ἐγὼ δίδωμί σοι.
9 Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἐκτεταμένη πρός με, καὶ ἐν αὐτῇ
10 κεφαλὶς βιβλίου, καὶ ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιόν μου, καὶ ἦν ἐν αὐτῇ γεγραμμένα [m] τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὀπίσω· καὶ ἐγέγραπτο θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί.
1 Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, κατάφαγε τὴν κεφαλίδα
2 ταύτην, καὶ πορεύθητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ
3 διήνοιξε τὸ στόμα μου, καὶ ἐψώμισέ με τὴν κεφαλίδα. Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης τῆς δεδομένης εἴς σε· καὶ ἔφαγον αὐτὴν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκάζον.
4 Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, βάδιζε [n] καὶ εἴσελθε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐ-
5 τοὺς, διότι οὐ πρὸς λαὸν [o] βαθύγλωσσον σὺ ἐξαποστέλλῃ πρὸς
6 τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους ἢ ἀλλογλώσσους οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὧν οὐκ ἀκούσῃ τοὺς [p] λόγους· καὶ εἰ πρὸς τοιούτους ἐξαπέστειλά σε,
7 οὗτοι ἂν εἰσήκουσάν σου· ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ οὐ μὴ θελή-

---

[f] ἠθέτησαν ἐν ἐμοὶ, ἕως. [g] Καὶ υἱοὶ σκληροπρόσωποι καὶ στερεοκάρδιοι· ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς. Καὶ ἐρεῖς. [h] Κύριος Κύριος. [i] διότι. [k] καὶ σὺ, καθὼς. [l] ἃ. [m] τὰ ὄπισθεν καὶ τὰ ἔμπροσθεν· καὶ ἐγέγραπτο εἰς αὐτὴν θρῆνος. [n] καὶ om. [o] βαθύχειλον καὶ βαρύγλωσσον. [p] λόγους αὐτῶν.

σουσιν εἰσακοῦσαί σου, διότι οὐ βούλονται εἰσακούειν μου, ὅτι
8 πᾶς ὁ οἶκος [q] Ἰσραὴλ φιλόνεικοί εἰσι καὶ σκληροκάρδιοι. Καὶ
ἰδοὺ δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέναντι τῶν προσώ-
πων αὐτῶν, καὶ τὸ [r] νικός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ [s] νίκους
9 αὐτῶν, καὶ ἔσται διαπαντὸς κραταιότερον [t] πέτρας· μὴ φοβηθῇς
ἀπ' αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος
10 παραπικραίνων ἐστί. Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας
τοὺς λόγους οὓς λελάληκα μετὰ σοῦ λάβε εἰς τὴν καρδίαν σου
11 καὶ τοῖς ὠσί σου ἄκουε, καὶ βάδιζε, εἴσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν
πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς καὶ
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Τάδε λέγει [u] Κύριος, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν
12 ἄρα ἐνδῶσι. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤκουσα κατόπισθέν
μου φωνὴν σεισμοῦ [x] μεγάλου, Εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ
13 τοῦ τόπου αὐτοῦ. Καὶ ἴδον φωνὴν [y] τῶν πτερύγων τῶν ζῴων
πτερυσσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν
14 ἐχομένη αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ σεισμοῦ. Καὶ τὸ [z] πνεῦμα ἐξῆρέ
με καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ [a] ἐπορεύθην ἐν ὁρμῇ τοῦ πνεύματός μου,
καὶ χεὶρ Κυρίου ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ κραταιά.
15 Καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβὰρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ·
καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας, ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν.
16 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας λόγος Κυρίου πρός με, λέγων,
17 Υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκούσῃ
18 ἐκ στόματός μου λόγον, καὶ διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ, ἐν τῷ
λέγειν με τῷ ἀνόμῳ, Θανάτῳ θανατωθήσῃ· καὶ οὐ διεστείλω
αὐτῷ [b] τοῦ διαστείλασθαι τῷ ἀνόμῳ, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν
αὐτοῦ τοῦ ζῆσαι αὐτόν· ὁ ἄνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀπο-
19 θανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ [c] τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. Καὶ
σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας
αὐτοῦ καὶ [d] ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ
20 αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου [e] ῥύσῃ. Καὶ ἐν τῷ
ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ [f] τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ, καὶ [g] ποιήσει

---

[q] τοῦ Ἰσραὴλ. [r] νεῖκός. [s] νείκους. [t] πέτρας δέδωκα τὸ νεῖκός σου, μὴ. [u] Κύριος Κύριος. [x] μεγάλου, λεγόντων. [y] τῶν om. [z] πνεῦμα Κυρίου. [a] ἐπορεύθην μετέωρος. [b] οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ. [c] τῆς om. [d] ἀπὸ om. [e] ἐρύσω. [f] τῆς δικαιοσύνης. [g] ποιήσῃ.

παράπτωμα, καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποθανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ· καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι [h] αὐτοῦ, καὶ
21 τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. Σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ τοῦ μὴ [i] ἁμαρτεῖν, καὶ αὐτὸς μὴ ἁμάρτῃ, ὁ δίκαιος ζωῇ ζήσεται, ὅτι διεστείλω αὐτῷ, καὶ σὺ [k] τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ῥύσῃ.
22 Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ εἶπε πρός με, Ἀνάστηθι
23 καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρός σε. Καὶ ἀνέστην καὶ ἐξῆλθον [l] πρὸς τὸ πεδίον· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δόξα Κυρίου εἱστήκει, καθὼς ἡ ὅρασις καὶ καθὼς ἡ δόξα [m] Κυρίου ἣν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν
24 μου, καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα καὶ ἔστησέ με ἐπὶ [n] τοὺς πόδας μου, καὶ ἐλάλησε πρός με, καὶ εἶπέ μοι, Εἴσελθε καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου. Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ
25 δέδονται ἐπί σε δεσμοὶ, καὶ δήσουσί σε ἐν αὐτοῖς, καὶ [o] οὐ μὴ
26 ἐξέλθῃς ἐκ [p] μέσου αὐτῶν. Καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω, καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα ἐλέγχοντα,
27 διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί. Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρός σε, ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Τάδε λέγει [q] Κύριος, Ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν [r] ἀπειθείτω, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

4 Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθον, καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις ἐπ' αὐτὴν πόλιν τὴν
2 Ἱερουσαλὴμ, καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχὴν, καὶ οἰκοδομήσεις ἐπ' αὐτὴν προμαχῶνας, καὶ περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν χάρακα, καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν παρεμβολὰς, καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις κύκλῳ.
3 Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν, καὶ θήσεις αὐτὸ τοῖχον σιδηροῦν ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ
4 συγκλείσεις αὐτήν· σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ σὺ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερὸν, καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν

[h] αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν. [i] ἁμαρτάνειν. [k] τὴν ψυχήν σου. [l] εἰς. [m] Κυρίου om. [n] τοὺς om. [o] σὺ οὐ. [p] μέσου om. [q] Κύριος Κύριος. [r] ἀπειθέτω.

πεντήκοντα [s] καὶ ἑκατὸν ἃς κοιμηθήσῃ ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ λήψῃ τὰς
5 ἀδικίας αὐτῶν. Καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι [t] τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς
ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ λήψῃ τὰς
6 ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραήλ. Καὶ συντελέσεις [u] ταῦτα, καὶ κοι-
μηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιὸν, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας
τοῦ οἴκου Ἰούδα τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν τέ-
7 θεικά σοι. Καὶ εἰς [x] τὸν συγκλεισμὸν Ἱερουσαλὴμ ἑτοιμάσεις
τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βραχίονά σου στερεώσεις, καὶ προ-
8 φητεύσεις ἐπ᾽ αὐτήν. Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ δέδωκα ἐπί σε δεσμοὺς,
καὶ [y] μὴ στραφῇς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου,
ἕως οὗ συντελεσθῶσιν [z] ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου.
9 Καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ κύαμον καὶ
φακὸν καὶ κέγχρον καὶ ὀλύραν, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος
ἓν ὀστράκινον, καὶ ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ εἰς ἄρτους, καὶ κατὰ
ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ἃς σὺ καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου
10 ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας φάγεσαι αὐτά. Καὶ τὸ βρῶμά
σου [a] φάγεσαι ἐν σταθμῷ, εἴκοσι σίκλους τὴν ἡμέραν, [b] ἀπὸ
11 καιροῦ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά. Καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ πίεσαι,
12 [c] καὶ τὸ ἕκτον τοῦ εἶν ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ πίεσαι. Καὶ ἐγ-
κρυφίαν κρίθινον φάγεσαι αὐτὰ, ἐν βολβίτοις κόπρου ἀνθρω-
13 πίνης [d] ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐρεῖς, Τάδε
λέγει Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, Οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ [e] τοῦ
14 Ἰσραὴλ ἀκάθαρτα ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ εἶπα, Μηδαμῶς, [f] Κύριε
Θεὲ Ἰσραήλ· εἰ ἡ ψυχή μου οὐ μεμίανται ἐν ἀκαθαρσίᾳ, καὶ
θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ [g] γενέσεώς μου ἕως
τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας [h] ἕωλον.
15 Καὶ εἶπε πρός με, Ἰδοὺ δέδωκά σοι βόλβιτα βοῶν ἀντὶ τῶν
βολβίτων τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς ἄρτους σου ἐπ᾽
16 αὐτῶν. Καὶ [i] εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ συντρίβω
στήριγμα ἄρτου ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ
καὶ ἐν ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίονται,

---

[s] ἑκατὸν ἡμέρας. [t] τὰς δύο ἀ. [u] αὐτὰ πάντα. [x] τὸν om. [y] οὐ μὴ. [z] αἱ ἡμέραι. [a] ὃ φάγεσαι ἐν σταθμίῳ. [b] φάγεσαι ἀπὸ καιροῦ, καὶ ἕως καιροῦ. [c] καὶ om. [d] κατακρύψεις. [e] τοῦ om. [f] Κύριε Κύριε Θεὲ τοῦ Ἰσ. [g] τῆς γενέσεώς. [h] βέβηλον. Καὶ εἶπεν Κύριος. [i] εἶπεν Κύριος.

17 ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου καὶ ὕδατος· καὶ ἀφανισθήσεται
ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ [k] ἐντακήσονται ἐν ταῖς ἀδι-
κίαις αὐτῶν.

5 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξεῖαν ὑπὲρ
ξυρὸν κουρέως, [l] κτήσῃ αὐτὴν σεαυτῷ, καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ
τὴν κεφαλήν σου, καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνά σου· καὶ λήψῃ ζυγὸν
2 σταθμίων, καὶ διαστήσεις αὐτούς, τὸ τέταρτον [m] ἐν πυρὶ ἀνακαύ-
σεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ
συγκλεισμοῦ· καὶ λήψῃ τὸ τέταρτον, καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν
μέσῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν ῥομφαίᾳ κύκλῳ
αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον διασκορπιεῖς τῷ πνεύματι· καὶ μάχαιραν
3 ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. Καὶ λήψῃ ἐκεῖθεν ὀλίγους ἐν ἀριθμῷ,
4 καὶ συμπεριλήψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου. Καὶ ἐκ τούτων
λήψῃ ἔτι, καὶ ῥίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρὸς, καὶ κατα-
καύσεις αὐτοὺς ἐν πυρί· ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται πῦρ· καὶ ἐρεῖς
5 παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ, Τάδε λέγει [n] Κύριος, Αὕτη ἡ Ἱερουσαλὴμ,
ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας.
6 Καὶ ἐρεῖς τὰ δικαιώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ
νόμιμά μου [o] τῶν χωρῶν τῶν κύκλῳ αὐτῆς· διότι τὰ δικαιώματά
μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν
7 αὐτοῖς. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [p] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ
ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου
οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλ' οὐδὲ
κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν [q] οὐ πεποιή-
8 κατε, διὰ τοῦτο τάδε λέγει [p] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπί σε, καὶ
9 ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρῖμα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιήσω ἐν
σοὶ ἃ [r] οὐ πεποίηκα, καὶ ἃ οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ
10 πάντα τὰ βδελύγματά σου. Διὰ τοῦτο πατέρες φάγονται τέκνα
ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα φάγονται πατέρας· καὶ ποιήσω ἔν σοι
κρίματα, καὶ διασκορπιῶ πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα
11 ἄνεμον. Διὰ τοῦτο, Ζῶ ἐγὼ, λέγει [s] Κύριος, ἢ μὴν ἀνθ' ὧν τὰ

---

[k] τακήσονται. [l] κτῆσαι. [m] τὸ ἐν. [n] Ἀδωναὶ Κύριος τῇ Ἱερουσαλὴμ. [o] ἐκ τῶν. [p] Ἀδωναὶ Κύριος. [q] οὐκ ἐποιήσατε. [r] οὐκ ἐποίησα, καὶ οὐ μὴ ποιήσω. [s] Ἀδωναὶ Κύριος, εἰ μὴ.

ἅγιά μου ἐμίανας ἐν πᾶσι τοῖς [t]βδελύγμασί σου, κἀγὼ ἀπώσομαί σε, [u]οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλμὸς, κἀγὼ οὐκ [x]ἐλεήσω.

12 Τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου, καὶ τὸ τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον [y]σκορπιῶ αὐτοὺς, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλῳ σου, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω
13 αὐτῶν. Καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμός μου καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα ἐν [z]ζήλῳ
14 μου, ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς. Καὶ θήσομαί σε εἰς ἔρημον, καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλῳ σου ἐνώπιον
15 παντὸς διοδεύοντος, καὶ ἔσῃ στενακτὴ καὶ [a]δηλαϊστὴ ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλῳ σου, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ [b]κρίματα ἐν
16 ἐκδικήσει θυμοῦ μου· ἐγὼ Κύριος λελάληκα· [c]καὶ ἐν τῷ [d]ἀποστεῖλαί με βολίδας τοῦ λιμοῦ ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκ-
17 λειψιν, καὶ συντρίψω στήριγμα ἄρτου σου. Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπί σε λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ τιμωρήσομαί σε, καὶ θάνατος καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπί σε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐπί σε κυκλόθεν· ἐγὼ Κυριος λελάληκα.

6 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ προφή-
3 τευσον ἐπ᾽ αὐτὰ, καὶ ἐρεῖς, Τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἀκούσατε λόγον [e]Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ᾽ ὑμᾶς ῥομ-
4 φαίαν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν καὶ συντριβήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ καταβαλῶ
5 τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων ὑμῶν· [f]καὶ διασκορπιῶ
6 τὰ ὀστᾶ ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν [g]καὶ ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν· αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται καὶ τὰ ὑψηλὰ [h]ἀφανισθήσεται, ὅπως ἐξολοθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ συντριβήσονται τὰ εἴδωλα ὑμῶν, καὶ [i]ἐξαρθῇ τὰ τεμένη ὑμῶν,

---

[t] προσοχθίσμασίν σου, καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς βδελύγμασίν σου. [u] καὶ οὐ. [x] ἐλεήσω σε. [y] διασπερῶ. [z] τῷ ζήλῳ. [a] δειλαία. [b] κρίματα ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ καὶ ἐν ἐκδικήσει. [c] καὶ om. [d] ἐξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας μου τοῦ θυμοῦ. [e] Ἀδωναὶ Κυρίου· τ. λ. Ἀδωναὶ Κ. [f] καὶ δώσω τὰ πτώματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πρόσωπον τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ διασκορπιῶ. [g] καὶ om. [h] ἀφανισθήσονται. [i] ἐξαρθήσεται.

7 [1] καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι
ἐγὼ Κύριος.
8 [m] Ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν
9 τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις, καὶ
μνησθήσονταί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ
ᾐχμαλωτεύθησαν ἐκεῖ· [n] ὁμώμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορ-
νευούσῃ [o] ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς ἐκπορνεύουσιν
ὀπίσω τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· καὶ κόψονται [p] πρόσωπα αὐ-
10 τῶν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι
ἐγὼ Κύριος λελάληκα.
11 Τάδε λέγει Κύριος, Κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδὶ,
καὶ εἰπὸν, Εὖγε εὖγε ἐπὶ πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν οἴκου Ἰσραήλ·
12 ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ πεσοῦνται. Ὁ ἐγγὺς
ἐν ῥομφαίᾳ [q] πεσεῖται, ὁ δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει· [r] καὶ
ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται· καὶ συντελέσω τὴν
13 ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος· ἐν τῷ
εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλῳ
τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν· ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν [s] καὶ ὑπο-
κάτω δένδρου συσκίου, οὗ ἔδωκαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας πᾶσι τοῖς
14 εἰδώλοις αὐτῶν. Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ
θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου
Δεβλαθὰ ἐκ πάσης τῆς [t] κατοικεσίας αὐτῶν, ἐπιγνώσεσθε ὅτι
ἐγὼ Κύριος.
7 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Καὶ σὺ, υἱὲ ἀν-
θρώπου, εἰπὸν, Τάδε λέγει [u] Κύριος, Τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ πέρας
3 ἦκει, τὸ πέρας ἦκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας τῆς γῆς. [x] Ἦκει

---

[1] καὶ ἐξαλειφθῶσιν τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται. [m] Καὶ ὑπο-
λείψομαι ἐν τῷ. [n] ὀμώμεχα. [o] ἀπ᾽ ἐμοῦ τῇ ἀποστάσῃ ἀπ᾽ ἐμοῦ,
καὶ τοῖς. [p] τὰ πρόσωπα αὐτῶν περὶ τῶν κακιῶν ὧν ἐποίησαν ἐν
πᾶσιν τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐ-
τῶν. Καὶ ἐπιγνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα τοῦ
ποιῆσαι αὐτοῖς ἅπαντα τὰ κακὰ ταῦτα. Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος.
[q] τελευτήσει. [r] καὶ ὁ ὑπολειφθεὶς καὶ ὁ περιεχόμενος. [s] καὶ ἐν
πάσαις κορυφαῖς τῶν ὀρέων καὶ ὑποκάτω δένδρου συσκίου καὶ ὑπο-
κάτω πάσης δρυὸς δασείας, οὗ. [t] κατοικίας, καὶ ἐπιγνώσεσθε.
[u] Ἀδωναΐ Κύριος. [x] Ἦκει τὸ πέρας, νῦν τὸ πέρας πρός σε, καὶ
ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπί σε, καὶ ἐκδικήσω σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω
ἐπί σε πάντα τὰ βδελύγματά σου. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐπί

7 τὸ πέρας ἐπί σε τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν· ἥκει ὁ καιρὸς, ἤγγικεν
8 ἡ ἡμέρα, οὐ μετὰ θορύβων οὐδὲ μετὰ ὠδίνων. Νῦν ἐγγύθεν
ἐκχεῶ τὴν ὀργήν μου ἐπί σε, καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἔν
9 σοι, καὶ κρινῶ σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπί σε πάντα τὰ
βδελύγματά σου, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω·
διότι τὰς ὁδούς σου ἐπί σε δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν
μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ
7 τύπτων. [y] Νῦν τὸ πέρας πρός σε, καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπί σε,
καὶ ἐκδικήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπί σε πάντα τὰ βδε-
4 λύγματά σου, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι
τὴν ὁδόν σου ἐπί σε δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ
5 σου ἔσται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος. Διότι τάδε λέγει
10 Κύριος, [z] Ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει. Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα Κυρίου· εἰ καὶ
11 ἡ ῥάβδος ἤνθηκεν, ἡ ὕβρις ἐξανέστηκε, καὶ συντρίψει στήριγμα
12 ἀνόμου, καὶ οὐ μετὰ [a] θορύβου οὐδὲ μετὰ σπουδῆς. [b] Ἥκει
ὁ καιρὸς, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα· ὁ κτώμενος μὴ χαιρέτω, καὶ ὁ πωλῶν
13 μὴ θρηνείτω· [c] διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα οὐκέτι [d] μὴ
ἐπιστρέψει, καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρατήσει.
14, 15 Σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι, [e] καὶ κρίνατε τὰ σύμπαντα. [f] Ὁ
πόλεμος ἐν ῥομφαίᾳ ἔξωθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσωθεν·
[g] ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ [h] τελευτήσει, τοὺς δ' ἐν τῇ πόλει
λιμὸς καὶ θάνατος συντελέσει.
16 Καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔσονται
ἐπὶ τῶν [i] ὀρέων· καὶ πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδι-
17 κίαις αὐτοῦ. Πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μηροὶ
18 μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ, καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ καλύ-

---

σε οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὴν ὁδόν σου ἐπί σε δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος. Διότι τάδε λέγει Κύριος· ἐπὶ σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν. [y] Νῦν τὸ— λέγει Κύριος om. [z] Ἰδοὺ ἡμέρα Κυρίου, ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει, ἐξῆλθεν ἡ πλοκὴ καὶ ἤνθηκεν ἡ ῥάβδος, ἐξανέστηκεν ἡ ὕβρις. [a] θορύβων. [b] Καὶ οὐκ ἐξ αὐτῶν εἶσιν, οὐδὲ ὡραϊσμὸς ἐν αὐτοῖς. Ἥκει. [c] ὅτι ὀργὴ εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς. Διότι. [d] οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ, καὶ ἔτι ἐν ζωῇ τὸ ζῆν αὐτῶν, ὅτι ὅρασις εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς οὐκ ἀνακάμψει, καὶ ἄνθρωπος. [e] καὶ om. [f] καὶ οὐκ ἔστιν πορευόμενος εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἡ ὀργή μου εἰς πᾶν τὸ πλῆθος αὐτῆς. Ὁ πόλεμος. [g] οἱ ἐν. [h] τελευτήσουσι. [i] ὀρέων, ὡς περιστεραὶ μηλετητικαί· πάντας.

ψει αὐτοὺς θάμβος, καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ'
19 αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα. Τὸ ἀργύριον
αὐτῶν ῥιφήσεται ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν
ὑπεροφθήσεται· [k] αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ αἱ
κοιλίαι αὐτῶν οὐ μὴ πληρωθῶσι, διότι βάσανος τῶν ἀδικιῶν
αὐτῶν ἐγένετο.
20 Ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτὰ, καὶ εἰκόνας
τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν· ἕνεκεν τούτου
21 δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀκαθαρσίαν. Καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς
χεῖρας ἀλλοτρίων τοῦ [l] διαρπάσαι αὐτὰ, καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς
22 γῆς εἰς σκῦλα, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά. Καὶ [m] ἀποστρέψω
τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ μιανοῦσι τὴν ἐπισκοπήν
μου, καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως, καὶ βεβηλώσουσιν
23 αὐτὰ καὶ ποιήσουσι φυρμόν· διότι ἡ γῆ πλήρης λαῶν, καὶ
24 ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας. [n] Καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα τῆς
25 ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἅγια αὐτῶν. [o] Καὶ ἐξιλα-
26 σμὸς ἥξει, καὶ ζητήσει [p] εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται. Οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ
ἔσται, καὶ ἀγγελία ἐπὶ ἀγγελίαν ἔσται, καὶ ζητηθήσεται ὅρασις
ἐκ προφήτου, καὶ νόμος ἀπολεῖται ἐξ ἱερέως καὶ βουλὴ ἐκ
27 πρεσβυτέρων. [q] Ἄρχων ἐνδύσεται ἀφανισμὸν, καὶ αἱ χεῖρες
τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθήσονται· κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποι-
ήσω αὐτοῖς καὶ [r] ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτοὺς, καὶ
γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ, πέμπτῃ
τοῦ μηνὸς, [s] ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι
Ἰούδα ἐκάθηντο ἐνώπιόν [t] μου· καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ [u] Κυ-
2 ρίου. Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὁμοίωμα ἀνδρὸς, ἀπὸ τῆς ὀσφύος
αὐτοῦ καὶ ἕως κάτω πῦρ, καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ [x] ὑπεράνω
3 αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου. Καὶ ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρὸς

---

[k] τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ δυνηθήσεται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου· αἱ ψυχαὶ. [l] διαφθεῖραι. [m] ἀποστρέψω—αὐτὰ om. [n] Καὶ ἄξω πονηροὺς ἐθνῶν, καὶ κληρονομήσουσιν τοὺς οἴκους αὐτῶν· καὶ ἀποστρέψω. [o] Καὶ om. [p] εἰς εἰρήνην. [q] Ὁ βασιλεὺς πενθήσει, καὶ ὁ ἄρχων ἐνδύσεται. [r] ἐν om. [s] ἐγὼ om. [t] ἐμοῦ. [u] Ἀδωναΐ Κυρίου. [x] τὰ ὑπεράνω αὐτοῦ ὡς ὅρασις αὔρας, ὡς εἶδος ἠλέκτρου.

καὶ ἀνέλαβέ με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγέ με εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὁράσει Θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης [y] τῆς
4 βλεπούσης εἰς βορρᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη τοῦ κτωμένου· καὶ ἰδοὺ ἦν ἐκεῖ δόξα Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν εἶδον ἐν τῷ πεδίῳ.

5 Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς βορρᾶν· καὶ ἀνέβλεψα τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πρὸς βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ τὴν [z] πύλην τὴν πρὸς ἀνατολάς.
6 Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας τί οὗτοι ποιοῦσιν; ἀνομίας μεγάλας [a] ποιοῦσιν ὧδε τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἁγίων μου, καὶ ἔτι [b] ὄψει ἀνομίας μείζονας.

7, 8 Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς αὐλῆς, [c] καὶ εἶπε πρός
9 με, Υἱὲ ἀνθρώπου, [d] ὄρυξον· καὶ ὤρυξα, καὶ ἰδοὺ θύρα, καὶ εἶπε πρός με, Εἴσελθε καὶ ἴδε τὰς [e] ἀνομίας ἃς οὗτοι ποιοῦσιν
10 [f] ὧδε. Καὶ εἰσῆλθον καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ [g] μάταια βδελύγματα, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα οἴκου Ἰσραὴλ διαγεγραμμένα ἐπ' [h] αὐ-
11 τοὺς κύκλῳ. Καὶ ἑβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ [i] Ἰεχονίας ὁ τοῦ Σαφὰν ἐν μέσῳ αὐτῶν εἱστήκει πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν [k] ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινε.
12 Καὶ εἶπε πρός με, Ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, ἃ οἱ πρεσβύτεροι οἴκου Ἰσραὴλ [l] ποιοῦσιν, ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν, διότι εἶπαν, [m] Οὐχ ὁρᾷ ὁ Κύριος, ἐγκαταλέλοιπε Κύριος τὴν γῆν.
13 Καὶ εἶπε πρός με, Ἔτι [n] ὄψει ἀνομίας μείζονας ἃς οὗτοι
14 ποιοῦσι. Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου

---

[y] τῆς ἐσωτέρας τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν. [z] πύλην τοῦ θυσιαστηρίου ἡ εἰκὼν τοῦ ζήλους τούτου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν τὴν βλέπουσαν πρὸς. [a] ἃς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ποιοῦσιν. [b] ὄψῃ ἁμαρτίας. [c] καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ὀπὴ μία ἐν τῷ τοίχῳ. Καὶ. [d] ὄρυξον δὴ ἐν τῷ τοίχῳ. Καὶ ὤρυξα, καὶ ἰδοὺ θύρα μία. [e] ἀνομίας τὰς πονηρὰς. [f] ὧδε σήμερον. [g] πᾶσα ὁμοίωσις ἑρπετοῦ καὶ κτήνους μάταια βδελύγματα, καὶ εἶδον πάντα. [h] αὐτοῦ κύκλῳ αὐτοῦ. [i] Ἰεζονίας. [k] ἐν χειρὶ αὐτοῦ. [l] ποιοῦσιν ὧδε. [m] Ἐγκαταλέλοιπεν Κύριος, οὐκ ἐφορᾷ ὁ Κύριος τὴν γῆν. [n] ὄψῃ.

Κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυναῖκες καθήμεναι θρηνοῦσαι τὸν Θαμμούζ.

15 Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας, [o] καὶ ἔτι ὄψει
16 ἐπιτηδεύματα μείζονα τούτων. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου τὴν ἐσωτέραν [p] καὶ ἐπὶ τῶν προθύρων [q] τοῦ ναοῦ Κυρίου ἀνὰ μέσον τῶν αἰλὰμ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου ὡς [r] εἴκοσι ἄνδρες, τὰ ὀπίσθια αὐτῶν [s] πρὸς τὸν ναὸν [t] τοῦ Κυρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ οὗτοι [u] προσκυνοῦσι τῷ ἡλίῳ.

17 Καὶ εἶπε πρός με, Ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ [x] Ἰούδα τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας ἃς πεποιήκασιν ὧδε; διότι ἔπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας· [y] καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ὡς μυκτηρίζοντες,
18 καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω.

9 [z] Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὦτά μου φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, [a] Ἤγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως· καὶ [a] ἕκαστος εἶχε τὰ σκεύη
2 τῆς ἐξολοθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ ἓξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς ὑψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, καὶ ἑκάστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ εἷς ἀνὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυκὼς ποδήρη, καὶ [b] ζώνη σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, καὶ εἰσήλθοσαν καὶ ἔστησαν [c] ἐχόμενοι
3 τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ. Καὶ δόξα Θεοῦ [d] τοῦ Ἰσραὴλ ἀνέβη ἀπὸ τῶν Χερουβὶμ ἡ οὖσα ἐπ' αὐτῶν εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου· καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὸν πο-
4 δήρη, ὃς εἶχεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὴν ζώνην, καὶ εἶπε [e] πρὸς αὐτὸν, Διέλθε μέσην [f] Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων καὶ τῶν κατωδυνωμένων ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινομέναις ἐν μέσῳ [g] αὐτῶν.

---

[o] μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰούδα τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας ἃς πεποίηκαν αὐτοὶ ὧδε· καὶ ἔτι ὄψῃ. [p] καὶ ἰδοὺ. [q] τοῦ om. [r] ὡς εἴκοσι καὶ πέντε. [s] δεδωκότες πρὸς. [t] τοῦ om. [u] προσεκύνουν κατ' ἀνατολὰς τῷ ἡλίῳ. [x] Ἰσραὴλ. [y] καὶ ἐπέστρεψαν παροργίσαι με· καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ἐκτείνουσιν τὸ κλῆμα ὡς μυκτηρίζοντες. [z] Καὶ καλέσουσιν ἐν τοῖς ὠσίν μου, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω αὐτῶν. Καὶ ἀνέκραγεν. [a] αὐτὸς. [b] ζώνην. [c] ἐχόμενα. [d] τοῦ om. [e] Κύριος πρὸς. [f] τὴν Ἱερουσαλὴμ, κ. δ. τὸ σ. [g] αὐτῆς.

5 Καὶ τούτοις εἶπεν ἀκούοντός μου, Πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ
εἰς τὴν πόλιν, καὶ κόπτετε καὶ μὴ [h] φείδεσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς
6 ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε. Πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρ-
θένον καὶ νήπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνατε εἰς ἐξάλειψιν· ἐπὶ
δὲ πάντας ἐφ' οὕς ἐστι τὸ σημεῖον μὴ ἐγγίσητε, [i] ἀπὸ τῶν
ἁγίων μου ἄρξασθε· καὶ ἤρξαντο ἀπὸ [k] τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσ-
7 βυτέρων οἳ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς,
Μιάνατε τὸν οἶκον, καὶ [l] πλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν ἐκπορευό-
μενοι, καὶ κόπτετε.
8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτούς, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν
μου, καὶ ἀνεβόησα καὶ εἶπα, [m] Οἴμοι Κύριε, ἐξαλείφεις σὺ
τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκχέαι [n] σε τὸν θυμόν
9 σου ἐπὶ Ἰερουσαλήμ; Καὶ εἶπε πρός με, Ἀδικία τοῦ οἴκου
Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλή-
σθη ἡ γῆ λαῶν πολλῶν, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ
ἀκαθαρσίας, ὅτι εἶπαν, [o] Ἐγκατέλιπε Κύριος τὴν γῆν, οὐκ
10 ἐφορᾷ ὁ Κύριος. Καὶ οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλμὸς, οὐδὲ μὴ
11 ἐλεήσω, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα. Καὶ
ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη καὶ [p] ἐζωσμένος τῇ ζώνῃ
τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἀπεκρίνατο, [q] λέγων, Πεποίηκα καθὼς
ἐνετείλω μοι.
10 Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφα-
λῆς τῶν Χερουβὶμ, ὡς λίθος σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ'
2 [r] αὐτῶν. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὴν στο-
λὴν, Εἴσελθε εἰς τὸ μέσον τῶν τροχῶν τῶν ὑποκάτω τῶν
Χερουβὶμ, καὶ πλῆσον τὰς [s] δράκας σου ἀνθράκων πυρὸς ἐκ
μέσου τῶν Χερουβὶμ, καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ
3 εἰσῆλθεν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ τὰ Χερουβὶμ εἱστήκει ἐκ δεξιῶν
τοῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ νεφέλη ἔπλησε
4 τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. Καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα Κυρίου ἀπὸ τῶν
Χερουβὶμ εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου, καὶ ἔπλησε τὸν οἶκον ἡ

---

[h] φείσησθε. [i] καὶ ἀπὸ. [k] τῶν ἀνδρῶν om. [l] πληρώσατε.
[m] Οἴμμοι Ἀδωναὶ Κύριε. [n] σε om. [o] Ἐγκαταλέλοιπεν ὁ
Κ. τ. γ. Καὶ ἐγὼ εἶπα, Ἐγώ εἰμι, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου.
[p] περιεζωσμένος. [q] λόγον, λέγων, Πεποίηκα, καθὰ. [r] αὐτῷ.
[s] χεῖράς.

νεφέλη· καὶ ἡ αὐλὴ ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς δόξης Κυρίου.
5 Καὶ φωνὴ τῶν πτερύγων τῶν Χερουβὶμ ἠκούετο ἕως τῆς αὐ-
6 λῆς τῆς ἐξωτέρας, ὡς φωνὴ Θεοῦ σαδδαῒ λαλοῦντος. Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν
στολὴν τὴν ἁγίαν, λέγων, Λάβε πῦρ ἐκ μέσου τῶν τροχῶν
ἐκ μέσου τῶν Χερουβὶμ, καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔστη ἐχόμενος τῶν
7 τροχῶν. Καὶ ἐξέτεινε [t]τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέσον τοῦ πυρὸς
τοῦ ὄντος [u]εἰς μέσον τῶν Χερουβὶμ, καὶ ἔλαβε καὶ ἔδωκεν εἰς
τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκότος τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν, καὶ ἔλαβε
καὶ ἐξῆλθε.
8 [x]Καὶ ἴδον τὰ Χερουβὶμ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκά-
9 τωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν. Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχοὶ τέσ-
σαρες εἱστήκεισαν ἐχόμενοι τῶν Χερουβίμ· τροχὸς εἷς ἐχό-
μενος [y]Χερουβ ἑνὸς, καὶ ἡ ὄψις τῶν τροχῶν ὡς ὄψις λίθου
10 ἄνθρακος. Καὶ [z]ὄψις αὐτῶν ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσιν, ὃν
11 τρόπον ὅταν ᾖ τροχὸς ἐν μέσῳ τροχοῦ. Ἐν τῷ πορεύεσθαι
αὐτὰ εἰς τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον
ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά· ὅτι εἰς ὃν ἂν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ
ἀρχὴ ἡ μία ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι
12 αὐτά. Καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ αἱ πτέ-
ρυγες αὐτῶν καὶ οἱ τροχοὶ πλήρεις ὀφθαλμῶν [a]κυκλόθεν τοῖς
13 τέσσαρσι τροχοῖς. Τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη Γελγὲλ
15 ἀκούοντός μου. Καὶ τὰ Χερουβὶμ ἦσαν τοῦτο τὸ ζῷον ὃ
16 ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. Καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ
Χερουβὶμ ἐπορεύοντο [b]οἱ τροχοὶ, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν·
καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ μετε-
17 ωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ αὐτῶν. [c]Ἐν
τῷ ἑστάναι αὐτὰ εἱστήκεισαν, καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτὰ

---

[t] ὁ Χερουβ τὴν. [u] ἐν μέσῳ τῶν Χ. [x] Καὶ ἰδοὺ τὰ Χ. [y] τοῦ Χερουβ τοῦ ἑνὸς, καὶ τροχὸς εἷς ἐχόμενος τοῦ Χερούβ· ἡ ὄψις. [z] ἡ ὄψις. [a] τοῖς τέσσαρσιν τροχοῖς αὐτῶν. Τοῖς δὲ τροχοῖς τοῦτο ἐπεκλήθη Γελγέλ· καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνί· τὸ πρόσωπον τοῦ ἑνὸς πρόσωπον Χερουβ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ δευτέρου πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ τρίτου πρόσωπον λέοντος, καὶ τὸ τέταρτον πρόσωπον ἀετοῦ. Καὶ ἐπῆραν τὰ Χερουβείν· τοῦτο τὸ ζῷον. [b] καὶ οἱ. [c] καίγε αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἐχόμενα αὐτῶν. Ἐν τῷ.

[d] μετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν· διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν.
18 Καὶ ἐξῆλθε δόξα Κυρίου ἀπὸ [e] τοῦ οἴκου, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ
19 Χερουβὶμ, καὶ ἀνέλαβον τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν καὶ
ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν τῷ [f] ἐξελθεῖν
αὐτὰ, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὰ πρό-
θυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς ἀπέναντι, καὶ δόξα [g] Θεοῦ
20 Ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω. Τοῦτο τὸ ζῷόν ἐστιν, ὃ ἴδον
ὑποκάτω Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβὰρ, καὶ ἔγνων
21 ὅτι Χερουβίμ ἐστι. Τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνὶ, καὶ ὀκτὼ πτέ-
ρυγες τῷ ἑνὶ, καὶ ὁμοίωμα χειρῶν [h] ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν
22 πτερύγων αὐτῶν. Καὶ [i] ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν, ταῦτα
τὰ πρόσωπά ἐστιν ἃ ἴδον ὑποκάτω τῆς δόξης [k] τοῦ Θεοῦ Ἰσ-
ραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ [l] τοῦ Χοβὰρ, καὶ αὐτὰ ἕκαστον κατὰ
πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

11 Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ
οἴκου Κυρίου τὴν κατέναντι, τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς· καὶ
ἰδοὺ ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύλης ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες,
καὶ ἴδον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ἰεχονίαν τὸν τοῦ [m] Ἐζερ καὶ
2 Φαλτίαν τὸν τοῦ Βαναίου, τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ. Καὶ
εἶπε Κύριος πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογι-
ζόμενοι μάταια καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηρὰν ἐν τῇ πόλει
3 ταύτῃ, οἱ λέγοντες, Οὐχὶ προσφάτως ᾠκοδόμηνται αἱ οἰκίαι;
αὕτη ἐστὶν ὁ λέβης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα.
4 Διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπ' αὐτοὺς, προφήτευσον, υἱὲ ἀν-
5 θρώπου. Καὶ ἔπεσεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα Κυρίου καὶ εἶπε πρός
με, Λέγε, Τάδε λέγει Κύριος, Οὕτως εἴπατε, [n] οἶκος Ἰσραὴλ,
6 καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι, ἐπλη-
θύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐνεπλήσατε τὰς
7 ὁδοὺς [o] αὐτῶν τραυματιῶν. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [p] Κύριος,
Τοὺς νεκροὺς ὑμῶν οὓς [q] ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσι
τὰ κρέα, αὐτὴ δὲ ὁ λέβης ἐστὶ, καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου
8 αὐτῆς. Ῥομφαίαν φοβεῖσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς,

---

[d] ἐμετεωρίζοντο. [e] τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου. [f] ἐξαίρειν.
[g] Κυρίου Θεοῦ. [h] ἀνθρώπου. [i] ὁμοίωμα. [k] τοῦ om.
[l] τοῦ Χοβὰρ τὴν ὅρασιν αὐτῶν, καὶ. [m] Ἰάζερ. [n] ὁ οἶκος.
[o] αὐτῆς. [p] Ἀδωναὶ Κύριος. [q] ἐφονεύσατε.

9 λέγει [q] Κύριος. Καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς καὶ παρα-
δώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, καὶ ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα,
10 ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, [r] ἐπὶ τῶν ὀρέων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς,
καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

13 [s] Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με, καὶ Φαλτίας ὁ τοῦ
Βαναίου ἀπέθανε, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα
φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπα, [t] Οἴμοι οἴμοι Κύριε, εἰς συντέλειαν
14 ποιεῖς σὺ τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραήλ; Καὶ ἐγένετο λόγος
15 Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ
ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ
συντετέλεσται, οἷς εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ,
Μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κλη-
16 ρονομίαν. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, Τάδε λέγει [u] Κύριος, [v] Ὅτι ἀπώ-
σομαι αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν
[x] γῆν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις
17 οὗ ἐὰν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ. Διὰ τοῦτο [y] εἰπὸν, Τάδε λέγει [u] Κύ-
ριος, Καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς
ἐκ τῶν χωρῶν οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν αὐταῖς, καὶ δώσω αὐ-
18 τοῖς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ ἐξαροῦσι
πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς ἐξ
19 αὐτῆς. Καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἑτέραν, καὶ πνεῦμα καινὸν
δώσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκσπάσω τὴν [z] καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ
20 τῆς σαρκὸς αὐτῶν, καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην, ὅπως
ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύωνται καὶ τὰ δικαιώματά μου
φυλάσσωνται καὶ [a] ποιῶσιν αὐτὰ, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν,
21 καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς [b] εἰς Θεόν. Καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν
βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν [c] αὐτῶν, ὡς ἡ καρδία
αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς [d] τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
δέδωκα, λέγει [e] Κύριος.

---

[q] Ἀδωναὶ Κύριος. [r] καὶ ἐπὶ. [s] Αὕτη ὑμῖν οὐκ ἔσται εἰς
λέβητα, καὶ ὑμεῖς οὐ μὴ γένησθε ἐν μέσῳ αὐτῆς εἰς κρέα· ἐπὶ τῶν
ὀρέων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς. Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος·
καὶ ἐγένετο. [t] Οἴμμοι οἴμμοι Ἀδωναὶ Κύριε. [u] Ἀδωναὶ
Κύριος. [x] τὴν γῆν. [y] εἰπὸν om. [z] καρδίαν αὐτῶν.
[a] ποιήσουσιν. [b] εἰς Θεὸν, λέγει Κύριος. Καὶ κατὰ τὰς καρδίας.
[c] αὐτῶν καὶ τῶν πονηρῶν ὧν ἐποίησαν, ὡς. [d] τὰς om. [e] Ἀδω-
ναὶ Κύριος.

22 Καὶ ἐξῆραν τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ [f] ἐπ᾽ αὐτὰ ὑπεράνω
23 αὐτῶν. Καὶ [g] ἀνέβη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ μέσης τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους ὃ ἦν ἀπέναντι τῆς πόλεως.
24 Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα καὶ ἤγαγέ με εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς
τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνεύματι Θεοῦ· καὶ ἀνέβην ἀπὸ
25 τῆς ὁράσεως ἧς ἴδον, καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τοὺς λόγους [h] τοῦ Κυρίου οὓς ἔδειξέ [i] μοι.

12 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἳ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τοῦ [k] βλέπειν καὶ οὐ βλέπουσι, καὶ ὦτα ἔχουσι τοῦ ἀκούειν καὶ οὐκ [l] ἀκούουσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.
3 Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, ποίησον σεαυτῷ σκεύη αἰχμαλωσίας [m] ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τοῦ [n] τόπου σου εἰς ἕτερον τόπον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσι, διότι οἶκος
4 παραπικραίνων ἐστί. Καὶ ἐξοίσεις τὰ σκεύη σου σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξελεύσῃ [o] ἑσπέ-
5 ρας, ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος ἐνώπιον αὐτῶν. Διόρυξον
6 σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ διεξελεύσῃ δι᾽ αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτῶν· ἐπ᾽ ὤμων ἀναληφθήσῃ, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσῃ, τὸ πρόσωπόν σου συγκαλύψεις, καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν, διότι
7 τέρας δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. Καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατό μοι· καὶ [p] σκεύη ἐξήνεγκα αἰχμαλωσίας ἡμέρας, καὶ ἑσπέρας [q] διώρυξα ἐμαυτῷ τὸν τοῖχον, καὶ κεκρυμμένος ἐξῆλθον, ἐπ᾽ ὤμων ἀνελήφθην ἐνώπιον αὐτῶν.
8, 9 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου τοπρωῒ πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, οὐκ εἶπαν πρός σε [r] ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, οἶκος ὁ παρα-
10 πικραίνων, Τί σὺ ποιεῖς; Εἰπὸν πρὸς αὐτούς, Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, [s] Ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ παντὶ
11 οἴκῳ Ἰσραὴλ, οἳ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἰπὸν, Ὅτι ἐγὼ τέρατα

---

[f] ἦν ἐπ᾽ αὐτοῖς. [g] ἀνέβη δόξα Κυρίου ἐκ μέσου. [h] τοῦ om. [i] μοι Κύριος. [k] ὁρᾷν. [l] ἀκούσουσιν. [m] καὶ αἰχμαλωτίσθητι ἡμέρας. [n] οἴκου. [o] ἑσπέρας ἐνώπιον αὐτῶν, ὡς. [p] ἐξήνεγκα ὡς σκεῦη. [q] ὤρυξα ἐμαυτῷ τὸν τοῖχον τῇ χειρὶ. [r] ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅ. π. [s] Εἰπὸν τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγουμένῳ Ἰερουσαλὴμ.

[t] ποιῶ, ὃν τρόπον πεποίηκα οὕτως ἔσται [u] αὐτῷ· ἐν μετοικεσίᾳ
12 καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, καὶ ὁ [x] ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν
ἐπ᾽ ὤμων ἀρθήσεται, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσεται διὰ τοῦ τοί-
χου, καὶ [y] διορύξει τοῦ ἐξελθεῖν αὐτὸν δι᾽ αὐτοῦ, τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ συγκαλύψει ὅπως μὴ ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν
13 οὐκ ὄψεται. Καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ συλ-
ληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς
14 γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται, καὶ ἐκεῖ τελευτήσει. Καὶ
πάντας τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς
ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς πάντα ἄνεμον, καὶ ῥομ-
15 φαίαν [z] ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. Καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ
Κύριος, ἐν τῷ διασκορπίσαι με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ δια-
16 σπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. Καὶ ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν
ἄνδρας ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας καὶ ἐκ λιμοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως
[a] ἐκδιηγῶνται πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ εἰσ-
ήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

17, 18 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
τὸν ἄρτον σου μετὰ ὀδύνης φάγεσαι, καὶ τὸ [b] ὕδωρ μετὰ βασάνου
19 καὶ [c] θλίψεως πίεσαι. Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τῆς γῆς, Τάδε
λέγει [d] Κύριος τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ
Ἰσραὴλ, Τοὺς ἄρτους αὐτῶν μετὰ ἐνδείας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ
αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ [e] σὺν
πληρώματι αὐτῆς, ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν
20 αὐτῇ. Καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικούμεναι ἐξερημωθήσονται,
καὶ ἡ [f] γῆ εἰς ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ
Κύριος.

21, 22 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
τίς ἡ [g] παραβολὴ ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγοντες, [h] Μακραὶ
23 αἱ ἡμέραι, ἀπόλωλεν ὅρασις; Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς,
Τάδε λέγει [i] Κύριος, Καὶ ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ
οὐκέτι μὴ εἴπωσι τὴν παραβολὴν ταύτην οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι

---

[t] ποιῶ ἐν μέσῳ αὐτῆς. [u] αὐτοῖς. [x] ἄρχων αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς. [y] ὀρύξει. [z] ἐκχεῶ. [a] ἐκδιηγήσωνται τὰς. [b] ὕδωρ σου. [c] ἐκθλίψεως. [d] Ἀδωναὶ Κύριος. [e] σὺν τῷ π. [f] γῆ αὐτῆς. [g] παραβολὴ αὕτη. [h] μακρὰν. [i] Ἀδωναὶ Κύριος, Ἀποστρέψω.

λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς, Ἠγγίκασιν αἱ ἡμέραι, καὶ λόγος πάσης
24 ὁράσεως. [k]Ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὅρασις ψευδὴς, καὶ μαν-
25 τευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Διότι ἐγὼ
Κύριος λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καὶ ποιήσω, καὶ οὐ μὴ
μηκύνω ἔτι· [l]ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν οἶκος [m]ὁ παραπικραίνων,
λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει [n]Κύριος.
26, 27 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
ἰδοὺ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ὁ παραπικραίνων, λέγοντες λέγουσιν, Ἡ
ὅρασις ἣν οὗτος ὁρᾷ εἰς ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς
28 οὗτος προφητεύει. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει
[n]Κύριος, οὐ μὴ μηκύνωσιν οὐκέτι πάντες οἱ λόγοι μου οὓς ἂν
[o]λαλήσω· λαλήσω καὶ ποιήσω, λέγει [n]Κύριος.
13 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
προφήτευσον ἐπὶ τοὺς προφήτας τοῦ Ἰσραὴλ, [p]καὶ προφητεύ-
3 σεις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε
λέγει [n]Κύριος, Οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν,
4 καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν. [q]Ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις
5 οἱ προφῆταί σου, Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι· καὶ
συνήγαγον ποίμνια [r]ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· οὐκ ἀνέστησαν
6 οἱ λέγοντες, Ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου, βλέποντες ψευδῆ, μαντευόμενοι
μάταια, οἱ λέγοντες, [s]Λέγει Κύριος, καὶ Κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν
7 αὐτοὺς, καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀναστῆσαι λόγον. Οὐχὶ ὅρασιν ψευδῆ
8 ἑωράκατε, καὶ μαντείας ματαίας εἰρήκατε; [t]Καὶ διὰ τοῦτο
εἰπὸν, Τάδε λέγει [n]Κύριος, Ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς, καὶ
αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, λέγει
9 [n]Κύριος· καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς
ὁρῶντας ψευδῆ καὶ τοὺς ἀποφθεγγομένους μάταια· ἐν παιδείᾳ
τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσονται, οὐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου Ἰσραὴλ οὐ
γραφήσονται, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται,
10 καὶ γνώσονται [u]διότι ἐγὼ Κύριος· ἀνθ' ὧν ἐπλάνησαν τὸν λαόν

---

[k] Καὶ οὐκ ἔτι ἔσται. [l] ὅτι om. [m] ὁ om. [n] Ἀδωναὶ Κύριος. [o] λαλήσω· ὅτι λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω. [p] τοὺς προφητεύοντας, καὶ ἐρεῖς τοῖς προφήταις τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφ. [q] Ὡσεὶ. [r] καὶ ἐπὶ. [s] Τάδε λέγει Κύριος, καὶ ὁ Κύριος. [t] Καὶ λέγετε, φησὶν Κύριος, καὶ ἐγὼ οὐκ ἐλάλησα. Διὰ τοῦτο. [u] ὅτι ἐγώ εἰμι Ἀδωναὶ Κύριος.

μου, λέγοντες, [x] Εἰρήνη, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη· καὶ οὗτος οἰκο-
11 δομεῖ [y] τοῖχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτὸν, πεσεῖται. Εἰπὸν
πρὸς τοὺς ἀλείφοντας, Πεσεῖται, καὶ ἔσται ὑετὸς κατακλύζων,
καὶ δώσω λίθους πετροβόλους εἰς τοὺς ἐνδέσμους αὐτῶν, καὶ
12 πεσοῦνται, καὶ πνεῦμα ἐξαῖρον, καὶ ῥαγήσεται. Καὶ ἰδοὺ πέ-
πτωκεν ὁ τοῖχος, καὶ [z] οὐκ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς, Ποῦ ἐστιν ἡ
13 ἀλοιφὴ ὑμῶν ἣν ἠλείψατε; Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [a] Κύριος, Καὶ
ῥήξω πνοὴν ἐξαίρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς κατακλύζων ἐν
ὀργῇ μου ἔσται· καὶ τοὺς λίθους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ
14 ἐπάξω εἰς συντέλειαν, καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον ὃν ἠλείψατε,
καὶ πεσεῖται· καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται
τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ [b] συντελεσθήσεσθε μετ'
15 ἐλέγχων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. Καὶ συντελέσω
τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοῖχον καὶ ἐπὶ τοὺς ἀλείφοντας αὐτὸν,
[c] πεσεῖται· καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, Οὐκ ἔστιν ὁ τοῖχος, οὐδὲ οἱ
16 ἀλείφοντες αὐτὸν προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ προφητεύοντες ἐπὶ
Ἰερουσαλὴμ, καὶ [d] οἱ ὁρῶντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη,
λέγει [a] Κύριος.

17 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς
θυγατέρας τοῦ λαοῦ σου τὰς προφητευούσας ἀπὸ καρδίας αὐ-
18 τῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰς, καὶ [e] ἐρεῖς, Τάδε λέγει [a] Κύριος,
Οὐαὶ ταῖς συρραπτούσαις προσκεφάλαια [f] ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα
χειρὸς, καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης
ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν ψυχάς· [g] αἱ ψυχαὶ διεστράφησαν τοῦ
19 λαοῦ μου, καὶ ψυχὰς περιεποιοῦντο, καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν
λαόν μου ἕνεκεν δρακὸς κριθῶν [h] καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτων,
τοῦ ἀποκτεῖναι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, [i] καὶ τοῦ περιποιή-
σασθαι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει [k] ζῆσαι, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς
20 λαῷ εἰσακούοντι μάταια ἀποφθέγματα. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει
Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν ἐφ' ἃ
ὑμεῖς ἐκεῖ συστρέφετε ψυχάς· καὶ διαρρήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν

---

[x] Εἰρήνη, εἰρήνη. [y] τὸν τοῖχον, καὶ ἄλλοι ἀλείφουσιν αὐτόν. Εἰπὸν πρὸς τοὺς ἀλείφοντας αὐτόν. [z] οὐκ om. [a] Ἀδωναὶ Κύριος. [b] συντελεσθήσεται. [c] καὶ πεσεῖται. [d] οἱ om. [e] ἐρεῖς πρὸς αὐτάς. [f] ἐπὶ. [g] καὶ αἱ. [h] καὶ κλάσματος ἄρτου ἀποκτεῖναι. [i] καὶ περιεποιοῦντο. [k] ζῆν.

βραχιόνων ὑμῶν, καὶ ἐξαποστελῶ τὰς ψυχὰς ἃς ὑμεῖς ἐκστρέ-
21 φετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμὸν, καὶ διαρρήξω τὰ
[1] ἐπιβόλαια ὑμῶν, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν,
καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν χερσὶν ὑμῶν εἰς συστροφήν· καὶ ἐπιγνώ-
22 σεσθε [m] διότι ἐγὼ Κύριος. Ἀνθ' ὧν [n] διεστρέφετε καρδίαν
δικαίου, καὶ ἐγὼ οὐ διέστρεφον αὐτὸν, καὶ τοῦ κατισχῦσαι χεῖ-
ρας ἀνόμου τὸ καθόλου μὴ ἀποστρέψαι [o] ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ
23 τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆσαι αὐτὸν, διὰ τοῦτο ψευδῆ οὐ μὴ ἴδητε, καὶ
[p] μαντείας οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι· καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ
χειρὸς ὑμῶν, καὶ [q] γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

14 Καὶ ἦλθον πρός με [r] ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἄνδρες τοῦ λαοῦ
2 Ἰσραὴλ, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. Καὶ ἐγένετο πρὸς
3 μὲ λόγος Κυρίου, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο
τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὴν κόλασιν
τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν· εἰ ἀποκρι-
4 νόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς; Διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς
πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει [s] Κύριος, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ
οἴκου Ἰσραὴλ ὃς ἂν θῇ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν
αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου
αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι
5 αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ, ὅπως [t] πλαγιάσῃ τὸν οἶκον
τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ'
ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν.

6 Διὰ τοῦτο εἰπὸν [u] εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, Τάδε λέγει Κύριος
[x] Κύριος, Ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμά-
των ὑμῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ [y] ἐπιστρέψατε
7 τὰ πρόσωπα ὑμῶν. Διότι ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου
Ἰσραὴλ [z] καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν προσηλυτευόντων ἐν τῷ
Ἰσραὴλ, ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ καὶ θῆται τὰ ἐνθυμήματα
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ

---

[1] περιβόλαια. [m] ὅτι. [n] διαστρέφετε καρδίαν δικαίου ἀδίκως. [o] τὸν ἀπὸ. [p] μαντείαν οὐ μὴ μ. ὅτι ῥύ. [q] ἐπιγνώσεσθε. [r] ἄνδρες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ. [s] Ἀδωναὶ Κύριος. [t] μὴ διαστρέψωσιν. [u] πρὸς. [x] Κύριος ὁ Θεὸς. [y] ἐπιστράφητε πρὸς μέ. Διότι. [z] καὶ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἐὰν ἀπηλλοτριώθη ἀπ' ἐμοῦ, καὶ θῇ.

τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην τοῦ
ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοὶ, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν
8 ᾧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ. Καὶ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν
ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ [a] θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρημον καὶ εἰς ἀφα-
νισμὸν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐπιγνώ-
9 σεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος. Καὶ ὁ προφήτης ἐὰν [b] πλανήσῃ καὶ
λαλήσῃ, ἐγὼ Κύριος [c] πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον, καὶ
ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ
10 λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ [d] λήψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν κατὰ τὸ
ἀδίκημα τοῦ ἐπερωτῶντος· καὶ κατὰ τὸ ἀδίκημα ὁμοίως τῷ προ-
11 φήτῃ ἔσται, ὅπως μὴ πλανᾶται ἔτι ὁ οἶκος [e] τοῦ Ἰσραὴλ ἀπ᾽
ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν πᾶσι τοῖς παραπτώμασιν αὐ-
τῶν· καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν,
λέγει [f] Κύριος.

12, 13 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
γῆ [g] ἣ ἐὰν ἁμάρτῃ μοι τοῦ παραπεσεῖν [h] παράπτωμα, καὶ ἐκτενῶ
τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ συντρίψω [i] αὐτῆς στήριγμα ἄρτου,
καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ᾽ αὐτὴν λιμὸν, καὶ ἐξαρῶ [k] ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον
14 καὶ κτήνη. Καὶ ἐὰν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς,
Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ, [l] αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθή-
σονται, λέγει [m] Κύριος.

15 Ἐὰν καὶ θηρία πονηρὰ ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τιμωρήσομαι
αὐτὴν, καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμὸν, [n] οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων ἀπὸ
16 προσώπου τῶν θηρίων, καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς
ὦσι, Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ υἱοὶ [o] ἢ θυγατέρες σωθήσονται,
ἀλλ᾽ ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται, ἡ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὄλεθρον.

17 [*]Η καὶ ῥομφαίαν ἐὰν [p] ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ εἴπω,
[c]Ρομφαία διελθάτω διὰ τῆς γῆς, καὶ ἐξαρῶ [q] ἐξ αὐτῶν ἄνθρωπον
18 καὶ κτῆνος, καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ [r] αὐτῆς, Ζῶ ἐγὼ,

---

[a] θήσω. [b] πλανηθῇ. [c] ἐπλάνησα. [d] λήμψομαι τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ. [e] τοῦ om. [f] Ἀδωναὶ Κύριος. [g] ἣ om. [h] παραπτώματι. [i] ἀπ᾽ αὐτῆς. [k] ἀπ᾽. [l] οὗτοι. [m] Ἀδωναὶ Κύριος· Ἐὰν δὲ καὶ θ. π. ἐπαγάγω. [n] καὶ οὐκ. [o] καὶ θυγατέρες αὐτῶν. [p] ἐπαγάγω. [q] ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνη. [r] αὐτῆς ὦσιν, Ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναὶ Κύριος, οὐ μὴ ῥύσωνται υἱοὺς ἢ θυγατέρας.

λέγει Κύριος, οὐ μὴ ῥύσονται υἱοὺς οὐδὲ θυγατέρας, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται.

19 [s]Ἢ καὶ θάνατον [s]ἐπαποστέλλω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτὴν ἐν αἵματι τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς
20 ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ ἐν μέσῳ [t]αὐτῆς, Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ἐὰν υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν, [u]αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσονται τὰς ψυχὰς
21 αὐτῶν. Τάδε λέγει [x]Κύριος, Ἐὰν δὲ καὶ τὰς τέσσαρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηρὰς, ῥομφαίαν καὶ λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ καὶ θάνατον [y]ἐξαποστείλω ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος.

22 Καὶ ἰδοὺ ὑπολελειμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ ἀνασεσωσμένοι [z]αὐτῆς, οἳ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, [a]ἰδοὺ ἐκπορεύονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἰερου-
23 σαλὴμ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπ' αὐτὴν, καὶ παρακαλέσουσιν ὑμᾶς, διότι ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι οὐ μάτην πεποίηκα πάντα ὅσα ἐποίησα ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος.

15 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, [b]Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, τί ἂν γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν ξύλων τῶν κλημάτων τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ;
3 Εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τοῦ ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν; εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον τοῦ κρεμάσαι ἐπ' [c]αὐτὸν πᾶν
4 σκεῦος; Πάρεξ ὃ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνάλωσιν, τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κάθαρσιν [d]ἀπ' αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ ἐκλείπει εἰς τέλος·
5 μὴ χρήσιμον ἔσται εἰς ἐργασίαν; Οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ ὄντος ὁλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν; [e]μὴ ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ αὐτὸ ἀναλώσῃ εἰς τέλος, [f]εἰ ἔτι ἔσται εἰς ἐργασίαν.

6 Διὰ τοῦτο εἰπὸν, Τάδε λέγει [g]Κύριος, [a]Ον τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, ὃ δέδωκα αὐτὸ [h]πυρὶ

---

[s] ἐπάγω. [t] αὐτῆς ὦσιν, Ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἀδωναὶ Κύριος. [u] αὐτοῖς, αὐτοὶ. [x] Ἀδωναὶ Κύριος. [y] ἐπαποστελῶ. [z] ἐξ αὐτῆς, οὗτοι ἐξάξουσιν. [a] αὐτοὶ. [b] Καὶ σὺ om. [c] αὐτοῦ. [d] ἀπ' om. [e] διότι ἐὰν καὶ μὴ πῦρ. [f] μὴ ἔσται ἔτι. [g] Ἀδωναὶ Κύριος. [h] τῷ πυρὶ.

εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς κατοικοῦντας [i] Ἰερουσαλήμ.
7 Καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ᾽ αὐτούς· ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξελεύ-
σονται, καὶ πῦρ αὐτοὺς καταφάγεται, καὶ ἐπιγνώσονται ὅτι ἐγὼ
8 Κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου ἐπ᾽ αὐτούς. Καὶ
δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν ἀνθ᾽ ὧν παρέπεσον παραπτώματι,
λέγει Κύριος.

16 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
3 διαμάρτυραι τῇ Ἰερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς, καὶ ἐρεῖς, Τάδε
λέγει Κύριος τῇ Ἰερουσαλὴμ, Ἡ ῥίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ
γῆς Χαναάν· ὁ πατήρ σου Ἀμορραῖος, καὶ ἡ μήτηρ σου Χετταία.
4 Καὶ ἡ γένεσίς σου ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης, οὐκ [k] ἔδησας τοὺς μα-
στούς σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐκ [l] ἐλούσθης, οὐδὲ ἁλὶ ἠλίσθης, καὶ
5 [m] ἐν σπαργάνοις οὐκ ἐσπαργανώθης, [n] οὐδὲ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός
μου ἐπὶ σοὶ, τοῦ ποιῆσαί σοι ἓν ἐκ πάντων τούτων, τοῦ παθεῖν
τι ἐπὶ σοί· καὶ ἀπερρίφης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τῇ σκολιό-
τητι τῆς ψυχῆς σου [o] ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ ἐτέχθης.
6 Καὶ διῆλθον ἐπί σε καὶ ἴδον σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματί
7 σου, καὶ εἶπά σοι, Ἐκ τοῦ αἵματός σου [p] ζωὴ, πληθύνου, καθὼς
ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε, καὶ ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύν-
θης καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πόλεων· οἱ μαστοί σου ἀνωρθώ-
θησαν καὶ ἡ θρίξ σου ἀνέτειλε· [q] σὺ δὲ ἦσθα γυμνὴ καὶ
8 ἀσχημονοῦσα. Καὶ διῆλθον διὰ σοῦ καὶ ἴδον σε· καὶ ἰδοὺ
καιρός σου, [r] καὶ καιρὸς καταλυόντων· καὶ διεπέτασα τὰς πτέ-
ρυγάς μου ἐπί σε καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσχημοσύνην σου, καὶ
ὤμοσά σοι, καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σοῦ, λέγει [s] Κύριος·
9 καὶ ἐγένου μοι, καὶ ἔλουσά σε ἐν ὕδατι καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά
10 σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔχρισά σε ἐν ἐλαίῳ. Καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα
καὶ [t] ὑπέδυσά σε ὑάκινθον· καὶ ἔζωσά σε βύσσῳ, καὶ περιέβαλόν
11 σε τριχαπτῷ, καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα ψέλια
12 περὶ τὰς χεῖράς σου καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου, καὶ
ἔδωκα ἐνώτιον [u] περὶ τὸν μυκτῆρά σου καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ
13 ὦτά σου καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, καὶ

---

[i] ἐν Ἰερουσαλήμ. Καὶ στηριῶ. [k] ἔδησαν. [l] ἐλούσθης τοῦ Χριστοῦ μου. [m] ἐν om. [n] οὐ φείσεται. [o] ἐν ᾗ ἡ. [p] ἡ ζωή σου. Καὶ πληθύνου. [q] καὶ ἦσθα. [r] ὡς. [s] Ἀδωναὶ Κύριος. [t] ὑπέδησά. [u] ἐπὶ.

ἐκοσμήθης [x] χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ· καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσινα καὶ τριχαπτὰ καὶ ποικίλα, σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι
14 ἔφαγες, καὶ ἐγένου καλὴ [y] σφόδρα. Καὶ ἐξῆλθέ σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν [z] ἐν τῷ κάλλει σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὡραιότητι ᾗ ἔταξα ἐπί σε, λέγει [a] Κύριος.
15 Κατεπεποίθεις ἐν τῷ κάλλει σου, καὶ ἐπόρνευσας ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας τὴν πορνείαν σου ἐπὶ πάντα πάροδον,
16 [b] καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἴδωλα ῥαπτὰ καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ' αὐτά, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς οὐδὲ [c] μὴ
17 γένηται. Καὶ ἔλαβες τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου [d] ἐκ τοῦ χρυσίου μου καὶ ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου, ἐξ ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικὰς καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν αὐταῖς,
18 καὶ ἔλαβες τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον σου καὶ περιέβαλες [e] αὐτὰς, καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θυμίαμά μου ἔθηκας πρὸ
19 προσώπου αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄρτους μου οὓς ἔδωκά σοι, σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐψώμισά σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπου
20 αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Καὶ [f] ἐγένετο, λέγει Κύριος, [g] καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγατέρας σου [h] ἃς ἐγέννησας,
21 καὶ ἔθυσας [i] αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν· ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας, καὶ ἔσφαξας τὰ τέκνα σου, καὶ ἔδωκας αὐτὰ ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαί
22 σε [k] αὐτὰ αὐτοῖς. Τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν πορνείαν [l] σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθης τῆς νηπιότητός σου, ὅτε ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχη-
23 μονοῦσα, [m] πεφυρμένη ἐν τῷ αἵματί σου ἔζησας. Καὶ ἐγένετο
24 μετὰ πάσας τὰς κακίας σου, [n] λέγει Κύριος, καὶ ᾠκοδόμησας σεαυτῇ οἴκημα πορνικὸν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν πάσῃ
25 πλατείᾳ, καὶ ἐπ' [o] ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ᾠκοδόμησας τὰ πορνεῖά σου, καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου, καὶ [p] διήγαγες τὰ σκέλη σου
26 παντὶ παρόδῳ, καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὁμοροῦντάς σοι τοὺς μεγαλο-
27 σάρκους, καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας τοῦ παροργίσαι με. Ἐὰν

---

[x] κόσμῳ χρυσῷ καὶ ἀργυρῷ. [y] σφόδρα σφόδρα. [z] ἐπὶ. [a] Ἀδωναὶ Κύριος. Καὶ κατεπεποίθεις ἐπὶ τῷ. [b] δ οὐκ ἔσται· καὶ. [c] οὐ μὴ. [d] καὶ ἐκ. [e] αὐτὰ. [f] ἐγένετο μετὰ ταῦτα. [g] καὶ om. [h] ἃς ἐγέννησας om. [i] αὐτὰ αὐτοῖς. [k] ἐν. [l] σου καὶ τὰ βδελύγματά σου· καὶ οὐκ ἐμνήσθης τὰς ἡμέρας τῆς ν. [m] καὶ πεφυρμένη. [n] οὐαὶ οὐαί σοι, λ. [o] ἀρχὴν πασῶν ἐξόδων. [p] ἤγαγες.

δὲ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπί σε, [q] καὶ ἐξαρῶ τὰ νόμιμά σου, καὶ
παραδώσω [r] εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς
28 ἐκκλινούσας σε ἐκ τῆς ὁδοῦ [s] σου ἧς ἠσέβησας, καὶ ἐξεπόρνευ-
σας ἐπὶ τὰς θυγατέρας Ἀσσοὺρ, καὶ οὐδ' οὕτως ἐνεπλήσθης,
29 [t] καὶ ἐξεπόρνευσας καὶ οὐκ [u] ἐνεπίπλω, καὶ ἐπλήθυνας [x] τὰς
διαθήκας σου πρὸς γῆν [y] Χαλδαίων, καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις ἐνεπλή-
30 σθης. Τί διαθῶ τὴν θυγατέρα σου, λέγει Κύριος; ἐν τῷ ποι-
ῆσαί σε [z] πάντα ταῦτα ἔργα γυναικὸς πόρνης, [a] καὶ ἐξεπόρνευσας
31 τρισσῶς [b] ἐν ταῖς θυγατράσι σου, [c] τὸ πορνεῖον ᾠκοδόμησας [d] ἐν
πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ, καὶ τὴν βάσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλατείᾳ·
32 καὶ ἐγένου ὡς πόρνη συνάγουσα μισθώματα, [e] ἡ γυνὴ ἡ μοιχω-
μένη ὁμοία σοι, παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα
33 πᾶσι τοῖς [f] ἐκπορνεύσασιν αὐτὴν προσεδίδου μισθώματα· [g] καὶ
σὺ δέδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες
34 αὐτοὺς τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σὲ κυκλόθεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου· καὶ
ἐγένετο [h] ἐν σοὶ [i] διεστραμμένον παρὰ τὰς γυναῖκας ἐν τῇ πορνείᾳ
σου, καὶ μετὰ σοῦ πεπορνεύκασιν ἐν τῷ [k] προσδιδόναι σε μι-
σθώματα, καὶ σοὶ μισθώματα οὐκ ἐδόθη, καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ
[l] διεστραμμένα.

35, 36 Διὰ τοῦτο, πόρνη, ἄκουε λόγον Κυρίου. Τάδε λέγει
[m] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου, καὶ ἀποκαλυφθήσεται
ἡ αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορνείᾳ σου πρὸς τοὺς ἐραστάς σου καὶ [n] εἰς
πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου, καὶ ἐν τοῖς αἵμασι τῶν
37 τέκνων σου ὧν ἔδωκας αὐτοῖς. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ [o] ἐπι-
συνάγω πάντας τοὺς ἐραστάς σου ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, καὶ
πάντας οὓς ἠγάπησας, σὺν πᾶσιν οἷς ἐμίσεις· καὶ συνάξω
αὐτοὺς ἐπί σε κυκλόθεν, καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας σου πρὸς
38 αὐτοὺς, καὶ ὄψονται πᾶσαν τὴν αἰσχύνην σου, καὶ ἐκδικήσω σε
ἐκδικήσει μοιχαλίδος, [p] καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου.

---

[q] καὶ om. [r] σε εἰς. [s] σου, ἐξεπόρνευσας καὶ ἠσέβησας. [t] καὶ om. [u] ἐνεμπίπλω. [x] τὴν διαθήκην. [y] Χαναναίων καὶ Χαλδαίων. [z] πάντα ταῦτα om. [a] καὶ om. [b] ἐπὶ. [c] καὶ τὸ. [d] ἐπὶ πάσης ἀρχῆς ὁδοῦ, τὴν βάσιν. [e] ὡς γ. μ. [f] ἐκπορνεύουσιν. [g] καὶ—μισθώματα om. [h] ἐν om. [i] ἐξεστραμμένον. [k] προδιδόναι. [l] ἐξεστραμμένα. [m] Ἀδωναὶ Κύριος. [n] ἐπὶ. [o] ἐπὶ δὲ συνάγω. [p] καὶ ἐκχεούσης αἷμα, καὶ θήσομαί σε ἐν τῷ αἵματί σου, καὶ δώσω σε εἰς αἷμα θυμοῦ καὶ ζήλους.

39 Καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσι τὸ πορνεῖόν σου καὶ καθελοῦσι τὴν βάσιν σου, καὶ ἐκδύσουσί σε τὰ [q] ἱμάτιά σου, καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου· καὶ
40 ἀφήσουσί σε γυμνὴν καὶ ἀσχημονοῦσαν. Καὶ ἄξουσιν ἐπί σε ὄχλους, καὶ λιθοβολήσουσί σε ἐν λίθοις καὶ κατασφάξουσί σε
41 ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν. Καὶ ἐμπρήσουσι τοὺς οἴκους σου [r] πυρὶ, καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν· καὶ ἀποστρέψω σε [s] ἐκ πορνείας, καὶ μισθώματα οὐ μὴ [t] δώσω
42 οὐκέτι, καὶ ἐπαφήσω τὸν θυμόν μου ἐπί σε, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ· καὶ ἀναπαύσομαι, καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκ-
43 έτι, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθης [u] τῆς νηπιότητός σου, καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ τὰς ὁδούς σου εἰς κεφαλήν σου δέδωκα, λέγει Κύριος· καὶ οὔτως ἐποίησας τὴν ἀσέβειαν [x] ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου.

44 Ταῦτά ἐστι πάντα ὅσα εἶπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ, λέγον-
45 τες, Καθὼς ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς μητρός [y] σου· σὺ εἶ ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ [z] ἀδελφαὶ τῶν ἀδελφῶν σου αἱ ἀπωσάμεναι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα
46 αὐτῶν· ἡ μήτηρ ὑμῶν Χετταία, καὶ ὁ [a] πατὴρ Ἀμορραῖος. Ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμάρεια αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ εὐωνύμων σου· καὶ ἡ ἀδελφή σου ἡ νεωτέρα σου, ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου, Σόδομα καὶ αἱ θυγα-
47 τέρες αὐτῆς. Καὶ οὐδ' ὡς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας παρὰ μικρὸν, καὶ ὑπέρκεισαι
48 αὐτὰς [b] ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ πεποίηκε [c] Σόδομα αὕτη καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ὃν τρόπον
49 [d] ἐποίησας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου. Πλὴν τοῦτο τὸ ἀνόμημα Σοδόμων τῆς ἀδελφῆς σου ὑπερηφανία, ἐν πλησμονῇ ἄρτων καὶ ἐν [e] εὐθηνίᾳ ἐσπατάλων αὕτη καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς· τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ
50 πένητος οὐκ [f] ἀντελαμβάνοντο, καὶ ἐμεγαλαύχουν, καὶ ἐποίησαν

---

[q] ἱματισμόν. [r] ἐν πυρὶ. [s] ἀπὸ τῆς πορνείας σου. [t] δῷς.
[u] τὴν ἡμέραν τῆς. [x] σου ἐπὶ. [y] σου om. [z] αἱ ἀδελφαί σου τῶν ἀδελφῶν αἱ. [a] πατὴρ ὑμῶν. [b] παρὰ πικρὸν ἐν.
[c] Σόδομα ἡ ἀδελφή σου. [d] πεποίηκας. [e] εὐθηνίᾳ οἴνου.
[f] ἀντελάβοντο.

51 [g] ἀνομήματα ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐξῆρα αὐτὰς καθὼς [h] ἴδον. Καὶ
Σαμάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐχ ἥμαρτε· καὶ
ἐπλήθυνας τὰς [i] ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας τὰς
52 ἀδελφάς σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου αἷς ἐποίησας. Καὶ
σὺ κόμισαι βάσανόν σου ἐν ᾗ [k] ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου ἐν
ταῖς ἁμαρτίαις σου αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας
αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτήν· καὶ σὺ αἰσχύνθητι, καὶ λάβε τὴν ἀτιμίαν
53 σου ἐν τῷ δικαιῶσαί σε τὰς ἀδελφάς σου. Καὶ ἀποστρέψω τὰς
ἀποστροφὰς αὐτῶν, τὴν ἀποστροφὴν Σοδόμων καὶ τῶν θυγα-
τέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφὴν Σαμαρείας καὶ τῶν
θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφήν σου ἐν μέσῳ
54 αὐτῶν, ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν σου, καὶ ἀτιμωθήσῃ ἐκ πάντων
55 ὧν ἐποίησας [l] ἐν τῷ παροργίσαι με. Καὶ ἡ ἀδελφή σου Σόδομα
καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ'
ἀρχῆς· [m] καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε κα-
56 θὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτε. Καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφή σου εἰς
57 ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερηφανίας σου, πρὸ
τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὄνειδος εἶ
θυγατέρων Συρίας καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων
58 ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ, [n] τὰς ἀσεβείας σου καὶ
τὰς ἀνομίας σου σὺ κεκόμισαι αὐτὰς, λέγει Κύριος.
59 Τάδε λέγει Κύριος, Καὶ ποιήσω ἐν σοὶ καθὼς ἐποίησας, ὡς
60 [o] ἠτίμωσας ταῦτα τοῦ παραβῆναι τὴν διαθήκην μου, καὶ μνησθή-
σομαι ἐγὼ τῆς διαθήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός
61 σου, καὶ ἀναστήσω σοι διαθήκην αἰώνιον. Καὶ μνησθήσῃ τὴν
ὁδόν σου, καὶ [p] ἐξατιμωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς ἀδελφάς
σου τὰς πρεσβυτέρας σου σὺν ταῖς νεωτέραις σου, καὶ δώσω
62 αὐτάς σοι εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης [q] σου. Καὶ
ἀναστήσω [r] ἐγὼ τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι

---

[g] ἄνομα. [h] ἴδον om. [i] ἁμαρτίας. [k] διέφθειρας. [l] ἐν τῷ σε. [m] καὶ Σαμάρεια καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται, καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς· καὶ σὺ. [n] ἐν ταῖς ἀσεβείαις σου καὶ ταῖς ἀνομίαις σου σὺ κεκόσμησαι αὐτὰς, λέγει Κύριος. Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος· καὶ ποιήσω σοὶ. [o] ἠτίμασας. [p] ἀτιμασθήσῃ. [q] μου. [r] ἐγὼ om.

63 ἐγὼ Κύριος, ὅπως μνησθῇς καὶ αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ ᾖ σοι ἔτι
ἀνοῖξαι τὸ στόμα [s] σου ἀπὸ προσώπου [t] τῆς ἀτιμίας σου, [u] ἐν τῷ
ἐξιλάσκεσθαί μέ σοι κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας, λέγει Κύριος.

17 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
διήγησαι διήγημα καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ
3 Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς, Τάδε λέγει Κύριος, [x] Ἀετὸς ὁ μέγας ὁ μεγα-
λοπτέρυγος ὁ μακρὸς τῇ [y] ἐκτάσει πλήρης ὀνύχων, ὃς ἔχει τὸ
ἥγημα εἰσελθεῖν εἰς τὸν Λίβανον, καὶ ἔλαβε τὰ [z] ἐπίλεκτα τῆς
4 κέδρου, τὰ ἄκρα τῆς ἁπαλότητος ἀπέκνισε, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς
5 γῆν [a] Χαναὰν, εἰς πόλιν τετειχισμένην ἔθετο αὐτά. Καὶ ἔλαβεν
ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ πεδίον φυτὸν
6 ἐφ' ὕδατι πολλῷ, ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτό. Καὶ ἀνέτειλε
καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον [b] ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν, τοῦ ἐπιφαί-
νεσθαι αὐτὴν τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' [c] αὐτό· καὶ ῥίζαι αὐτῆς ὑπο-
κάτω αὐτῆς ἦσαν, καὶ ἐγένετο εἰς [d] ἄμπελον, καὶ ἐποίησεν ἀπώ-
7 ρυγας καὶ ἐξέτεινε τὴν ἀναδενδράδα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο ἀετὸς
ἕτερος μέγας μεγαλοπτέρυγος πολὺς ὄνυξι· καὶ ἰδοὺ ἡ ἄμπε-
λος αὕτη περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτὸν, καὶ [e] ῥίζαι αὐτῆς πρὸς
αὐτὸν, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς [f] ἐξαπέστειλεν αὐτῷ τοῦ ποτίσαι
8 αὐτὴν σὺν τῷ [g] βόλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς. Εἰς πεδίον καλὸν ἐφ'
ὕδατι πολλῷ αὕτη πιαίνεται τοῦ [h] ποιεῖν βλαστοὺς καὶ φέρειν
9 καρπὸν, τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, Τάδε
λέγει Κύριος, Εἰ [i] κατευθυνεῖ, οὐχὶ αἱ ῥίζαι τῆς ἁπαλότητος
αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς σαπήσεται; καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ
προανατέλλοντα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐν βραχίονι μεγάλῳ οὐδὲ ἐν
10 λαῷ πολλῷ, τοῦ ἐκσπάσαι αὐτὴν ἐκ ῥιζῶν αὐτῆς. Καὶ ἰδοὺ
πιαίνεται· μὴ κατευθυνεῖ; οὐχὶ ἅμα τῷ [k] ἅψεσθαι αὐτῆς ἄνεμον
τὸν καύσωνα [l] ξηρανθήσεται; σὺν τῷ βόλῳ ἀνατολῆς αὐτῆς
[m] ξηρανθήσεται.

11, 12 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,

---

[s] σου om. [t] τῆς om. [u] καὶ ἐν. [x] Ὁ ἀετὸς. [y] ἐκστάσει. [z] ἐκλεκτὰ. [a] Χαλδαίων. [b] εὐθηνοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέθει, τῷ ἐπιφαίνεσθαι αὐτῇ. [c] αὐτήν· καὶ αἱ ῥ. [d] ἄμπελον μεγάλην. [e] αἱ ῥίζαι. [f] καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὴν. [g] βώλῳ. [h] ποιῆσαι καρπὸν καὶ ἐνέγκαι βλαστὸν. [i] κατευθυνθήσεται· [k] ἅψασθαι. [l] ξηρανθήσεται ξηρασίᾳ; σὺν τῷ βώλῳ. [m] ξηρανθήσεται om.

εἰπὸν δὴ πρὸς τὸν [n] οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, Οὐκ ἐπίστασθε
[o] τί ἦν ταῦτα; εἰπόν, [v]Οταν ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος [p] ἐπὶ
Ἰερουσαλὴμ, καὶ λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρχοντας
13 αὐτῆς, καὶ ἄξῃ αὐτοὺς πρὸς αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ λήψεται
ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν
διαθήκην καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν ἀρᾷ, καὶ τοὺς [q] ἡγεμόνας τῆς γῆς
14 λήψεται, τοῦ γενέσθαι εἰς βασιλείαν ἀσθενῆ, τὸ καθόλου μὴ
ἐπαίρεσθαι, τοῦ φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, [r] καὶ ἱστάνειν
15 αὐτήν. Καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐξαποστέλλειν ἀγγέ-
λους ἑαυτοῦ εἰς Αἴγυπτον, τοῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν
πολύν· εἰ κατευθυνεῖ, εἰ διασωθήσεται ὁ ποιῶν ἐναντία; καὶ
16 παραβαίνων διαθήκην εἰ [s] διασωθήσεται; Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος,
ἐὰν μὴ [t] ἐν τόπῳ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύσας αὐτὸν, ὃς ἠτίμωσε
τὴν ἀράν μου καὶ ὃς παρέβη τὴν διαθήκην μου, μετ' αὐτοῦ ἐν
17 μέσῳ Βαβυλῶνος τελευτήσει. Καὶ οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ οὐδὲ
ἐν ὄχλῳ πολλῷ ποιήσει πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον ἐν χαρακο-
18 βολίᾳ καὶ ἐν οἰκοδομῇ [u] βελοστάσεων, τοῦ ἐξᾶραι ψυχάς. [x] Καὶ
ἠτίμωσεν ὁρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην· καὶ ἰδοὺ [y] δέ-
δωκα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν αὐτῷ, μὴ
19 σωθήσεται. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, Τάδε λέγει Κύριος, Ζῶ ἐγὼ, ἐὰν
μὴ τὴν ὁρκωμοσίαν μου ἣν ἠτίμωσε καὶ τὴν διαθήκην μου ἣν
20 παρέβη, καὶ δώσω [z] αὐτὴν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐκπετάσω
21 ἐπ' αὐτὸν τὸ [a] δίκτυον, καὶ ἁλώσεται ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ· [b] ἐν
πάσῃ παρατάξει αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται· καὶ τοὺς κατα-
λοίπους εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι
ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

22 [c] Διότι τάδε λέγει Κύριος, Καὶ λήψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν [d] ἐκλεκτῶν
τῆς κέδρου ἐκ κορυφῆς, καρδίας αὐτῶν ἀποκνιῶ καὶ καταφυ-

---

[n] οἶκον Ἰσραὴλ τὸν. [o] τί ἐστιν ταῦτα; ἃ εἶπον. [p] εἰς Ἰε-
ρουσαλὴμ, λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἄξει αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν.
[q] ἡγουμένους. [r] τοῦ. [s] σωθήσεται; Διὰ τοῦτο ζῶ. [t] ἐν τῷ
τόπῳ, ᾧ. [u] βελοστάσεως. [x] Οτι ἠτίμασεν. [y] δέδωκεν. [z] αὐτὰ.
[a] δίκτυόν μου, κ. [b] καὶ ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ διακριθήσο-
μαι μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ ἣν ἠδίκησεν ἐν ἐμοί· καὶ πάσας
φυγαδείας αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρατάξει. [c] Διὰ τοῦτο εἰπὸν, Τάδε.
[d] ἐπιλεκτῶν τῆς κέδρου κορυφῆς, καὶ δώσω ἀπὸ κεφαλῆς παραφυά-
δων αὐτῆς, καρδίας.

23 τεύσω ἐγὼ ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλὸν καὶ κρεμάσω αὐτὸν ἐν ὄρει μετεώρῳ [e] Ισραὴλ, καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει βλαστὸν καὶ ποιήσει καρπὸν, καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην· καὶ ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτοῦ πᾶν [f] ὄρνεον, καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ
24 ἀναπαύσεται· τὰ κλήματα αὐτοῦ ἀποκατασταθήσεται, καὶ γνώσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ [g] πεδίου διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ταπεινῶν ξύλον ὑψηλὸν καὶ [h] ὑψῶν ξύλον ταπεινὸν, καὶ ξηραίνων ξύλον χλωρὸν καὶ ἀναθάλλων ξύλον ξηρόν· ἐγὼ Κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω.

18 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, τί ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη [i] ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, Οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν.
3 Ζῶ ἐγὼ, λέγει [k] Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ
4 αὕτη ἐν τῷ Ἰσραήλ. Ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐμαί εἰσιν, ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρὸς οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ, ἐμαί εἰσιν· ἡ ψυχὴ [l] ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθανεῖται.
5 Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔσται δίκαιος, ὁ ποιῶν κρῖμα καὶ δικαιο-
6 σύνην, ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάρῃ [m] πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐ μὴ μιάνῃ, καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν
7 ἀφέδρῳ οὖσαν οὐ προσεγγιεῖ, καὶ ἄνθρωπον οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἁρπᾶται, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι δώσει καὶ γυμνὸν [n] περι-
8 βαλεῖ, καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει καὶ πλεονασμὸν οὐ λήψεται, καὶ ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρῖμα δίκαιον ποιήσει ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον
9 αὐτοῦ, καὶ τοῖς προστάγμασί μου πεπόρευται καὶ [o] τὰ δικαιώματά μου πεφύλακται τοῦ ποιῆσαι αὐτά· δίκαιος [p] οὗτός ἐστι, ζωῇ ζήσεται, λέγει [q] Κύριος.
10 Καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν, ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα
11 ἁμαρτήματα, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπο-

---

[e] τοῦ Ἰσραὴλ. [f] θηρίον, καὶ τὰ πετεινὰ. [g] ἀγροῦ. [h] ὁ ὑψῶν.
[i] ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τοῖς. [k] Ἀδωναὶ Κύριος. [l] ἡ ἁμαρτάνουσα ἀποθανεῖται, καὶ τοῦ φάγοντος τὸν ὄμφακα αἱμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἔσται δίκαιος. [m] ἐπὶ. [n] περιβαλεῖ ἱμάτιον.
[o] τὰ om. [p] οὗτός om. [q] Ἀδωναὶ Κύριος. Ἐὰν δὲ γεννήσῃς.

ρεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγε, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ
12 πλησίον αὐτοῦ ἐμίανε, καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσε,
καὶ ἅρπαγμα ἥρπασε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκε, καὶ εἰς
13 τὰ εἴδωλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκε, μετὰ
τόκου ἔδωκε καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν· οὗτος ζωῇ οὐ ζήσεται,
πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησε, θανάτῳ [s] θανατωθήσεται·
τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται.

14 Ἐὰν δὲ [t] γεννήσῃ υἱὸν, καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἁμαρτίας τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ ἃς ἐποίησε, καὶ φοβηθῇ, καὶ μὴ ποιήσῃ κατ' αὐτὰς,
15 ἐπὶ τῶν ὀρέων [u] οὐ βέβρωκε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ
ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ
16 πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἐμίανε, καὶ ἄνθρωπον οὐ κατεδυνάστευσε,
καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασε, καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἥρπασε, τὸν
17 ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκε καὶ γυμνὸν περιέβαλε, καὶ ἀπὸ
ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον οὐδὲ πλεονασμὸν
οὐκ ἔλαβε, δικαιοσύνην ἐποίησε, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου
ἐπορεύθη, οὐ τελευτήσει ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζωῇ ζήσεται.
18 Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ [x] ἐὰν θλίψει θλίψῃ καὶ ἁρπάσῃ ἅρπαγμα,
ἐναντία ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἀποθανεῖται ἐν
τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ.

19 Καὶ ἐρεῖτε, [y] Τί ὅτι οὐκ ἔλαβε [z] τὴν ἀδικίαν ὁ υἱὸς τοῦ πατρός;
ὅτι ὁ υἱὸς δικαιοσύνην καὶ ἔλεος [a] πεποίηκε· πάντα τὰ νόμιμά
20 μου συνετήρησε, καὶ ἐποίησεν αὐτά· ζωῇ ζήσεται. Ἡ δὲ ψυχὴ
ἡ ἁμαρτάνουσα [b] ἀποθανεῖται· ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήψεται τὴν ἀδι-
κίαν τοῦ [c] πατρὸς, οὐδὲ ὁ πατὴρ λήψεται τὴν ἀδικίαν [d] τοῦ υἱοῦ·
δικαιοσύνη δικαίῳ ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ ἀνομία [e] ἀνόμῳ ἐπ' αὐτὸν
21 ἔσται. [f] Καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἀποστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν
αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, καὶ [g] φυλάξηται πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ
ποιήσῃ [h] δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζωῇ ζήσεται καὶ οὐ μὴ ἀπο-
22 θάνῃ. [i] Πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν οὐ μνη-

---

[s] ἀποθανεῖται. [t] γεννήσῃς. [u] οὐκ ἔφαγεν. [x] ἐν. [y] Τί om.
[z] υἱὸς ἀδικίαν πατρὸς αὐτοῦ; [a] ἐποίησεν. [b] αὕτη ἀποθανεῖται·
υἱὸς. [c] πατρὸς αὐτοῦ, οὐδὲ πατὴρ. [d] τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· δ. δικαίου.
[e] ἀνόμου. [f] Ἐὰν δὲ ἀποστράφῃ ἄνομος ἀπὸ πασῶν. [g] φυλάξῃ.
[h] τὰ δικαιώματά μου, ζωῇ. [i] πᾶσαι αἱ ἀδικίαι ἃς ἐποίησεν οὐ μὴ
μνησθῶσιν, ἀλλ' ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ζήσε-
ται. [o]Οτι οὐ βούλομαι.

23 σθήσονται· ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησε ζήσεται. Μὴ θελήσει θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, λέγει [k] Κύριος, ὡς τὸ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς [l] ὁδοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆν αὐτόν;
24 Ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον [m] ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ [n] ποιῆσαι ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας ἃς ἐποίησεν ὁ ἄνομος, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν οὐ μὴ μνησθῶσιν· ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ ᾧ παρέπεσε καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἥμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται.
25 Καὶ εἶπατε, Οὐ [o] κατευθύνει ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἀκούσατε δὴ, πᾶς [p] ὁ οἶκος Ἰσραήλ· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατευθυνεῖ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς
26 ὑμῶν [q] κατευθύνει; Ἐν τῷ ἀποστρέψαι [r] τὸν δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ [s] ποιήσει παράπτωμα, καὶ ἀποθάνῃ ἐν
27 τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθανεῖται. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησε, καὶ [s] ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύ-
28 λαξε, [t] καὶ ἀπέστρεψεν ἐκ πασῶν [u] ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε,
29 ζωῇ ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. Καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος [x] τοῦ Ἰσραὴλ, Οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ,
30 οἶκος Ἰσραήλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατορθοῖ; [y] Ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ [z] ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει [a] Κύριος· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας.
31 Ἀπορρίψατε ἀφ' ἑαυτῶν πάσας τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, [b] ἃς ἠσεβήσατε εἰς ἐμὲ, καὶ ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα
32 καινόν· [c] καὶ ἱνατί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραήλ; [d] Διότι οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, λέγει [e] Κύριος.
19 Καὶ σὺ λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς, Τί ἡ μήτηρ σου σκύμνος ἐν μέσῳ λεόντων ἐγενήθη, [f] ἐν μέσῳ
3 λεόντων ἐπλήθυνε σκύμνους αὐτῆς; Καὶ [g] ἀπεπήδησεν εἷς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθε τοῦ ἁρπάζειν ἁρπά-

[k] Κύριος Κύριος. [l] ὁδοῦ αὐτοῦ. [m] ἀπὸ. [n] ποιήσῃ. [o] κατορθοῖ. [p] ὁ om. [q] οὐ κατευθυνεῖ; [r] τὸν om. [s] ποιήσῃ. [t] καὶ ἴδεν, καὶ. [u] τῶν ἀσεβειῶν. [x] τοῦ om. [y] Διὰ τοῦτο ἕκαστον. [z] ὑμεῖς. [a] Ἀδωναὶ Κύριος. [b] ἃς ἐποιήσατε, καὶ. [c] καὶ ποιήσατε πάσας τὰς ἐντολάς μου· καὶ ἱνατί. [d] λέγει Κύριος· Διότι. [e] Ἀδωναὶ Κύριος· καὶ ἐπιστρέψατε, καὶ ζήσατε. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε. [f] καὶ ἐν. [g] ἀπεδήμησεν.

γματα, ἀνθρώπους ἔφαγε. Καὶ ἤκουσαν κατ' αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήφθη, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου. Καὶ εἶδεν ὅτι [h] ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς, [i] ἀπώλετο ἡ ὑπόστασις αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέοντα ἔταξεν αὐτὸν, καὶ ἀνεστρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγε, καὶ ἐνέμετο [k] τῷ θράσει αὐτοῦ, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν [l] ἐξηρήμωσε, καὶ ἠφάνισε γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἀπὸ φωνῆς [m] ὠρυώματος αὐτοῦ, καὶ ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν ἔθνη [n] ἐκ χωρῶν κυκλόθεν, καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ' αὐτὸν [o] δίκτυα αὐτῶν, ἐν διαφθορᾷ αὐτῶν [p] συνελήφθη, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ [q] καὶ ἐν γαλεάγρᾳ, ἦλθε πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ.

10 Ἡ μήτηρ σου ὡς ἄμπελος [r] καὶ ὡς ἄνθος ἐν ῥοᾷ ἐν ὕδατι πεφυτευμένη, ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ
11 ὕδατος πολλοῦ. Καὶ [s] ἐγένετο αὕτη ῥάβδος ἐπὶ φυλὴν ἡγουμένων, καὶ ὑψώθη [t] τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ [u] στελεχῶν· καὶ
12 εἶδε τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν πλήθει κλημάτων αὐτῆς, καὶ κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐρρίφη, καὶ ἄνεμος [x] ὁ καύσων ἐξήρανε τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς· [y] ἐξεδικήθησαν, καὶ ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ἰσχύος
13 αὐτῆς· πῦρ ἀνήλωσεν αὐτὴν, καὶ νῦν [z] πεφύτευκαν αὐτὴν ἐν τῇ
14 ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ. Καὶ ἐξῆλθε πῦρ ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῆς καὶ κατέφαγεν αὐτὴν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ ῥάβδος [a] ἰσχύος, φυλὴ εἰς παραβολὴν [b] θρόνου ἐστὶ, καὶ ἔσται εἰς θρῆνον.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ [c] τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθον ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων [d] οἴκου Ἰσραὴλ ἐπε-
2 ρωτῆσαι τὸν Κύριον, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. Καὶ
3 ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει Κύριος, [e] Εἰ ἐπερωτῆσαί με ὑμεῖς ἔρχεσθε;

---

[h] ἀποσπᾶται. [i] καὶ ἀπώλετο. [k] ἐν τῷ. [l] ἐξερήμωσεν. [m] ὠρύματος. [n] ἀπὸ. [o] τὰ δίκτυα. [p] καὶ συνελήφθη. [q] καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν ἐν γαλεάγρᾳ πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ εἰσήγαγον. [r] καὶ om. [s] ἐγένοντο αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος. [t] ἐν τῷ. [u] στελεχέων. [x] ὁ om. [y] ἐξεδικήθη. [z] ἐφύτευσαν. [a] ἰσχύος αὐτῆς. [b] θρήνου. [c] ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς. [d] τοῦ οἴκου. [e] Εἰ om.

4 Ζῶ ἐγὼ, εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, λέγει [f] Κύριος, εἰ ἐκδικήσω
αὐτοὺς ἐκδικήσει· υἱὲ ἀνθρώπου, τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν
5 διαμάρτυραι αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει [g] Κύριος,
Ἀφ' ἧς ἡμέρας ᾑρέτισα τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐγνωρίσθην τῷ
σπέρματι [h] οἴκου Ἰακὼβ καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν γῇ [i] Αἰγύπτου
καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν, λέγων, Ἐγὼ Κύριος ὁ
6 Θεὸς ὑμῶν, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου
αὐτῶν τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν γῆν ἣν
[k] ἡτοίμασα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ παρὰ
7 πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Ἕκαστος [l] βδελύγματα
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀπορριψάτω, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
8 Αἰγύπτου μὴ μιαίνεσθε, ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἀπ-
έστησαν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί μου, τὰ βδε-
λύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέρριψαν καὶ τὰ ἐπιτη-
δεύματα Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλιπον· καὶ [m] εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν
θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ συντελέσαι [n] ὀργήν μου ἐν αὐτοῖς
9 ἐν μέσῳ [o] τῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ
παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν ὧν αὐτοί εἰσιν ἐν
μέσῳ αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν τοῦ
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

10, 11 Καὶ [p] ἤγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ
προστάγματά μου καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα
12 ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Καὶ τὰ σάβ-
βατά μου ἔδωκα αὐτοῖς, τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ
καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν, τοῦ γνῶναι αὐτοὺς διότι ἐγὼ Κύριος ὁ
13 ἁγιάζων αὐτούς. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῇ
ἐρήμῳ, Ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύεσθε· [q] καὶ οὐκ ἐπορεύ-
θησαν· καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄν-
θρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν
σφόδρα· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ

---

[f] Ἀδωναὶ Κύριος. [g] Κύριος ὁ Θεός. [h] τοῦ οἴκου. [i] Αἰγύπτῳ.
[k] ὥμοσα. [l] τὰ βδελύγματα. [m] εἶπον. [n] τὴν ὀργήν μου. [o] γῆς.
[p] ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἤγαγον. [q] καὶ τὰ δικαιώ-
ματά μου φυλάσσετε τοῦ ποιεῖν αὐτὰ, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ
ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Καὶ παρεπίκρανάν με ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐν τοῖς προστάγμασίν μου οὐκ ἐπορεύθησαν.

14 ἐρήμῳ, τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς. Καὶ [r] ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά
μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν ὧν [s] ἐξήγαγον
15 αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. Καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου
ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ παράπαν, τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς
εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον
16 ἐστὶ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. Ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώματά μου ἀπώ-
σαντο καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς,
καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων
17 [t] καρδίας αὐτῶν ἐπορεύοντο, καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός μου ἐπ᾽
αὐτοὺς τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συν-
18 τέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ εἶπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ
ἐρήμῳ, Ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πατέρων ὑμῶν μὴ πορεύεσθε, καὶ
τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυλάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
19 αὐτῶν μὴ [u] συναναμίσγεσθε, καὶ μὴ μιαίνεσθε. Ἐγὼ Κύριος
ὁ Θεὸς ὑμῶν· ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύεσθε, καὶ τὰ δι-
20 καιώματά μου φυλάσσεσθε, καὶ ποιεῖτε αὐτά. Καὶ τὰ σάββατά
μου ἁγιάζετε, καὶ ἔστω εἰς σημεῖον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ [x] ὑμῶν,
21 τοῦ γινώσκειν διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν. Καὶ παρεπί-
κρανάν με, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν [y] ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ
ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν
αὐτὰ, ἃ [z] ποιήσει ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάβ-
βατά μου ἐβεβήλουν· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου [a] ἐπ᾽
αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς.
22 Καὶ [b] ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ
ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, [c] καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐ-
23 τῶν. [d] Ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ δια-
σκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, [e] διασπεῖραι αὐτοὺς ἐν ταῖς
24 χώραις, ἀνθ᾽ ὧν τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησαν καὶ τὰ προσ-
τάγματά μου ἀπώσαντο καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ
ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ
25 αὐτῶν. Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ, καὶ δι-
26 καιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς. Καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν

---

[r] οὐκ ἐποίησα. [s] ἐξήγαγεν. [t] τῶν καρδιῶν. [u] συναναμίγνυσθε. [x] ἀναμέσον ὑμῶν, τοῦ γινώσκειν ὑμᾶς, ὅτι. [y] καὶ ἐν τοῖς. [z] ποιήσει αὐτὰ. [a] ἐπ᾽ αὐτοὺς—ὀργήν μου om. [b] οὐκ ἐπ. [c] ὧν. [d] Καὶ ἐξῆρα. [e] καὶ τοῦ διασκορπίσαι.

τοῖς [f] δόγμασιν αὐτῶν ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν διανοῖγον
μήτραν, ὅπως ἀφανίσω [g] αὐτούς.
27 Διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, υἱὲ ἀνθρώπου,
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει [h] Κύριος, Ἕως τούτου παρώρ-
γισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν ἐν οἷς
28 [i] παρέπεσον εἰς ἐμέ· καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν [k] ἣν ᾗρα
τὴν χεῖρά μου [l] δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς· καὶ ἴδον πάντα βουνὸν
ὑψηλὸν καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς
αὐτῶν, καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ὀσμὴν [m] εὐωδίας, καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ
29 τὰς σπονδὰς αὐτῶν· καὶ [n] εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Τί ἐστιν [o] ἀβαμὰ,
ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ
30 [o] Ἀβαμὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν
οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, Τάδε λέγει [p] Κύριος, Εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν
πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαίνεσθε καὶ ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων
31 αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε, καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων
ὑμῶν, [q] ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς οἷς ὑμεῖς μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τοῖς
ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ
ὑμῖν οἶκος τοῦ Ἰσραήλ; Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, εἰ ἀποκριθή-
32 σομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο. Καὶ
οὐκ ἔσται ὃν τρόπον ὑμεῖς λέγετε, Ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη καὶ
33 ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, τοῦ λατρεύειν ξύλοις καὶ λίθοις. Διὰ
τοῦτο, ζῶ ἐγὼ, λέγει [r] Κύριος, ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι
34 ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ
ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν
οὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι
35 ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ· καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον
τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ
36 πρόσωπον. [s] Ὃν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν
37 τῇ ἐρήμῳ [s] γῆς Αἰγύπτου, οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, λέγει Κύριος. Καὶ
διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ,

---

[f] δόμασιν. [g] αὐτοὺς ἵνα γνῶσιν ὅτι ἐγὼ Κύριος. [h] Ἀδωναὶ Κύριος. [i] παρέπεσαν. [k] εἰς ἣν. [l] τοῦ δοῦναι αὐτοῖς· καὶ εἶδαν πᾶν. [m] εὐωδίας αὐτῶν. [n] εἶπα. [o] ἡ Ἀββανὰ. [p] Κύριος Κύριος ὁ Θεός. [q] καὶ ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς υἱῶν ὑμῶν ἐν πυρὶ ὑμεῖς μιαίνεσθε. [r] Ἀδωναὶ Κύριος· ἐὰν μὴ ἐν. [s] ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, κἀγὼ κρινῶ ὑμᾶς, λέγει Κύριος ὁ Θεός.

38 καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἀφεστηκότας, διότι ἐκ τῆς παροικεσίας αὐτῶν [t] ἐξάξω αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος
39 [u] Κύριος· καὶ ὑμεῖς, οἶκος Ἰσραὴλ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ἕκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐξάρατε, καὶ μετὰ ταῦτα [x] εἰ ὑμεῖς εἰσακούετέ [y] μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐ βεβηλώσετε οὐκέτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν,
40 διότι ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου μου, ἐπ᾽ ὄρους ὑψηλοῦ, [z] λέγει Κύριος Κύριος, ἐκεῖ δουλεύσουσί μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ [a] εἰς τέλος· καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι, καὶ ἐκεῖ ἐπισκέψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς
41 ἁγιάσμασιν ὑμῶν. Ἐν ὀσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ [b] ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ [c] εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν [d] ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἁγιασθήσο-
42 μαι ἐν ὑμῖν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν λαῶν. Καὶ ἐπιγνώσεσθε [e] διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ᾔρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι [f] αὐτὴν τοῖς
43 πατράσιν ὑμῶν. Καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν ἐν οἷς ἐμιαίνεσθε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε
44 τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με οὕτως ὑμῖν, ὅπως τὸ ὄνομά μου μὴ βεβηλωθῇ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς κακὰς καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα, λέγει [g] Κύριος.
45, 46 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ θαιμὰν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ
47 [h] δαρὸμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον ναγὲβ, καὶ ἐρεῖς τῷ δρυμῷ ναγὲβ, Ἄκουε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει [i] Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάπτω [k] ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφάγεται ἐν σοὶ πᾶν ξύλον χλωρὸν καὶ πᾶν ξύλον ξηρὸν, οὐ σβεσθήσεται ἡ φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον
48 ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως Βορρᾶ. Καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ ὅτι

---

[t] ἐξαρῶ. [u] ὁ Θεός. [x] εἰ μὴ. [y] μου om. [z] λέγει Κύριος Κύριος om. [a] λέγει Κύριος Κύριος. [b] ἐξάγειν. [c] εἰσδέξομαι. [d] οὗ διεσ. [e] ὅτι. [f] αὐτὴν αὐτοῖς. Καὶ. [g] Ἀδωναὶ Κύριος. [h] Δαγὼν. [i] Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. [k] ἐν σοὶ om.

49 ἐγὼ Κύριος ἐξέκαυσα αὐτό, [1] οὐ σβεσθήσεται. Καὶ εἶπα, Μηδαμῶς, Κύριε Κύριε· αὐτοὶ λέγουσι πρός με, Οὐχὶ παραβολή ἐστι λεγομένη αὕτη;

21 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, [m] στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις
3 ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, Τάδε λέγει [n] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ, καὶ ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ
4 ἄνομον καὶ ἄδικον· [o] ἀνθ' ὧν ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον, οὕτως ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ
5 αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως βορρᾶ, καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ [p] διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδιόν
6 μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, [q] οὐκ ἀποστρέψει οὐκέτι. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὀσφύος σου, καὶ ἐν ὀδύναις
7 στενάξεις κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. Καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρός σε, [r] Ἕνεκα τίνος σὺ στενάζεις; καὶ ἐρεῖς, Ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ, [r] διότι ἔρχεται, καὶ θρανσθήσεται πᾶσα καρδία καὶ πᾶσαι χεῖρες παραλυθήσονται, καὶ ἐκψύξει πᾶσα σὰρξ καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ· ἰδοὺ ἔρχεται, [s] λέγει Κύριος.

8, 9 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς, Τάδε λέγει [t] Κύριος, Εἰπὸν, Ῥομφαία
10 ῥομφαία, ὀξύνου καὶ θυμώθητι, ὅπως σφάξῃς σφάγια, ὀξύνου ὅπως γένῃ εἰς στίλβωσιν, ἑτοίμη εἰς παράλυσιν· σφάζε, ἐξουδε-
11 νει, [u] ἀπόθου πᾶν ξύλον. Καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἑτοίμην τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτοῦ· ἐξηκονήθη [x] ἡ ῥομφαία, ἐστὶν ἑτοίμη τοῦ [y] δοῦναι
12 αὐτὴν εἰς χεῖρα ἀποκεντοῦντος. Ἀνάκραγε καὶ ὀλόλυξον, υἱὲ ἀνθρώπου, ὅτι αὕτη ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου, αὕτη ἐν πᾶσι τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραὴλ παροικήσουσιν, ἐπὶ ῥομφαίᾳ ἐγένετο
13 ἐν τῷ λαῷ μου· διὰ τοῦτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου, ὅτι δεδικαίωται· [z] καὶ τί εἰ καὶ φυλὴ [a] ἀπωσθῇ; οὐκ ἔσται, λέγει
14 Κύριος Κύριος. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ κρότη-

---

[1] καὶ οὐ σβεσθήσεται ἔτι. [m] καὶ στήρισον. [n] Κύριος ὁ Θεός. [o] ἀνθ' ὧν—ἄνομον om. [p] ὅτι. [q] καὶ οὐκ. [r] ὅτι. [s] καὶ ἔσται, λέγει Κύριος ὁ Θεός. [t] Ἀδωναὶ Κύριος. [u] ἀπώθου. [x] ἡ om. [y] δοθῆναι αὐτὴν εἰς χεῖρας. [z] καὶ ἔτι. [a] ἀπωσθῇς.

σον [c] χεῖρα ἐπὶ χεῖρα, καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν· ἡ τρίτη ῥομφαία τραυματειῶν ἐστι, ῥομφαία τραυματειῶν ἡ μεγάλη· καὶ
15 [d] ἐκστήσεις αὐτοὺς, ὅπως μὴ θραυσθῇ ἡ καρδία, καὶ πληθυνθῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν [e] πύλην, παραδέδονται εἰς σφάγια ῥομφαίας· εὖ γέγονεν εἰς σφαγὴν, εὖ γέγονεν εἰς στίλβωσιν.
16 [f] Καὶ διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὗ ἂν τὸ
17 πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται. Καὶ ἐγὼ δὲ κροτήσω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου, καὶ ἐναφήσω [g] θυμόν μου, ἐγὼ Κύριος λελάληκα.
18, 19 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, διάταξον σεαυτῷ δύο ὁδοὺς τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βασιλέως Βαβυλῶνος· ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται [h] αἱ δύο, καὶ χεὶρ
20 ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ πόλεως, ἐπ᾽ ἀρχῆς ὁδοῦ διατάξεις, τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ Ῥαββὰθ [i] υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ
21 ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ αὐτῆς. Διότι στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδὸν, ἐπ᾽ ἀρχῆς τῶν δύο ὁδῶν, τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ ἀναβράσαι [k] ῥάβδον, καὶ ἐπερωτῆ-
22 σαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς, καὶ [l] κατασκοπήσασθαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ βαλεῖν χάρακα, [m] τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ, ὑψῶσαι φωνὴν μετὰ κραυγῆς, τοῦ βαλεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς καὶ βαλεῖν χῶμα καὶ οἰκο-
23 δομῆσαι βελοστάσεις. Καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος μαντείαν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀναμιμνήσκων ἀδικίας [n] αὐτοῦ
24 μνησθῆναι. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [o] Κύριος· Ἀνθ᾽ ὧν ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, τοῦ ὁραθῆναι ἁμαρτίας ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν· ἀνθ᾽ ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις [p] ἁλώσεσθε.
25 Καὶ σὺ, βέβηλε, ἄνομε, ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἥκει ἡ
26 ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας, τάδε λέγει [q] Κύριος, Ἀφείλου

---

[c] τῇ χειρὶ. [d] ἐκστήσει αὐτοὺς, ὅπως θραυσθήσεται πᾶσα καρδία. [e] πύλην αὐτῶν, καὶ παραδοθήσονται. [f] Καὶ om. [g] τὸν θυμόν μου ἐν σοὶ, ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα. [h] ἀρχαὶ δύο, καὶ χεῖρα ἑτοιμάσουσιν ἐπ᾽ ἀρχῆς ὁδοῦ πόλεως. [i] καὶ ἐπὶ υἱῶν. [k] ῥαβδία. [l] ἡπατοσκοπήσασθαι. [m] καὶ τοῦ. [n] αὐτῶν. [o] Κύριος Κύριος ὁ Θεός. [p] ἁλωθήσεσθε. [q] Κύριος Κύριος ὁ Θεός.

τὴν κίδαριν καὶ ἐπέθου τὸν στέφανον αὐτῆ· οὐ τοιαύτη ἔσται·
27 ἐταπείνωσας τὸ ὑψηλὸν καὶ ὕψωσας τὸ ταπεινόν. Ἀδικίαν
ἀδικίαν [r] ἀδικίαν θήσομαι αὐτὴν, [s] οὐαὶ αὐτῇ· τοιαύτη ἔσται ἕως
οὗ ἔλθῃ ᾧ καθήκει, καὶ παραδώσω [t] αὐτῷ.
28 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον, καὶ ἐρεῖς, Τάδε λέγει
[u] Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ πρὸς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν,
καὶ ἐρεῖς, Ῥομφαία ῥομφαία [x] ἐσπασμένη εἰς σφάγια καὶ ἐσπα-
29 σμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου ὅπως στίλβῃς ἐν τῇ ὁράσει σου τῇ
ματαίᾳ, καὶ ἐν τῷ μαντεύεσθαί σε ψευδῆ, τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ
τραχήλους τραυματιῶν ἀνόμων, [y] ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας
30 πέρας. Ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσῃς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ γε-
31 γέννησαι, ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε, καὶ ἐκχεῶ ἐπί [z] σε
ὀργήν μου, ἐν πυρὶ ὀργῆς μου ἐμφυσήσω ἐπί σε, καὶ παραδώσω
32 σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκταινόντων [a] διαφθοράς. Ἐν
πυρὶ ἔσῃ κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου·
οὐ μὴ γένηταί σου μνεία, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.
22 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώ-
που, [b] εἰ κρινεῖς τὴν πόλιν τῶν αἱμάτων; καὶ παράδειξον αὐτῇ
3 πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς, καὶ ἐρεῖς, Τάδε λέγει Κύριος [c] Κύριος,
Ὦ πόλις ἐκχέουσα αἵματα ἐν μέσῳ αὐτῆς τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν
αὐτῆς, καὶ ποιοῦσα ἐνθυμήματα καθ' [d] ἑαυτῆς τοῦ μιαίνειν αὐτὴν
4 ἐν τοῖς αἵμασιν αὐτῶν οἷς ἐξέχεας· παραπέπτωκας, καὶ ἐν τοῖς
ἐνθυμήμασί σου οἷς ἐποίεις ἐμιαίνου· καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας
σου, καὶ ἤγαγες καιρὸν ἐτῶν σου· διὰ τοῦτο δέδωκά σε εἰς
[e] ὀνειδισμὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις
5 ταῖς ἐγγιζούσαις πρός σε καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ,
καὶ [f] ἐμπαίξεται ἐν σοὶ ἀκάθαρτος ἡ ὀνομαστὴ καὶ πολλὴ ἐν ταῖς
6 ἀνομίαις. Ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ ἕκαστος πρὸς
τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ [g] συνεφύροντο ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν
7 αἷμα. Πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολόγουν ἐν σοὶ, καὶ πρὸς τὸν
προσήλυτον ἀνεστρέφοντο ἐν σοὶ ἐν ἀδικίαις ἐν σοὶ, ὀρφανὸν καὶ
8 χήραν [h] κατεδυνάστευον. Καὶ τὰ ἅγιά μου ἐξουθένουν καὶ τὰ

---

[r] ἀδικίαν om. [s] οὐ τοιαύτη. [t] αὐτήν. [u] Κύριος ὁ Θεός.
[x] ἑτοιμάζου ἐσπασμένη σφάγια. [y] ὧν ἥκει. [z] σοὶ. [a] διαφθοράν. [b] οὐ. [c] Κύριος ὁ Θεός. [d] αὐτῆς. [e] ὄνειδος.
[f] ἐμπαίξονται. [g] συνανεφύροντο. [h] κατεδυνάστευον ἐν σοί.

9 σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν σοὶ, [k] ἄνδρες ἦσαν ἐν σοὶ, ὅπως,
ἐκχέωσιν ἐν σοὶ αἷμα· καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἤσθιον [l] ἐπὶ σοὶ,
10 ἀνόσια ἐποίουν ἐν μέσῳ σου. Αἰσχύνην πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν
11 σοὶ, καὶ ἐν ἀκαθαρσίαις [m] ἀποκαθημένην ἐταπείνουν ἐν σοί. [q] Ἕκα-
στος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἠνομοῦσαν, καὶ ἕκαστος
τὴν [n] νύμφην αὐτοῦ ἐμίαινεν ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀδελ-
12 φὴν αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐταπείνουν ἐν σοί. Δῶρα
[o] ἐλαμβάνοσαν ἐν σοὶ ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα, τόκον καὶ πλεο-
νασμὸν ἐλαμβάνοσαν ἐν σοὶ, καὶ συνετελέσω συντέλειαν κακίας
σου τὴν ἐν [p] καταδυναστείᾳ, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθου, λέγει Κύριος.
13 Ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου ἐφ' οἷς συντετέλεσαι οἷς ἐποίησας,
14 καὶ ἐπὶ τοῖς αἵμασί σου τοῖς γεγενημένοις ἐν μέσῳ σου, εἰ ὑπο-
στήσεται ἡ καρδία σου; εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς
ἡμέραις αἷς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοί; ἐγὼ Κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω.
15 Καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ διασπερῶ σε ἐν ταῖς
16 χώραις, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ, καὶ κατακληρονο-
μήσω [q] ἐν σοὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἐθνῶν, καὶ [r] γνώσεσθε διότι
17, 18 ἐγὼ Κύριος. Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ
ἀνθρώπου, ἰδοὺ [s] γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀναμεμιγμένοι
πάντες χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ κασσιτέρῳ καὶ [t] μολίβῳ, ἐν
19 μέσῳ ἀργυρίου ἀναμεμιγμένος ἐστί. Διὰ τοῦτο εἰπὸν, Τάδε
λέγει Κύριος [u] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε εἰς σύγκρασιν μίαν, διὰ
20 τοῦτο ἐγὼ εἰσδέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ἱερουσαλήμ. Καθὼς
εἰσδέχεται ἄργυρος καὶ χαλκὸς καὶ σίδηρος καὶ κασσίτερος
[x] καὶ μόλιβος εἰς μέσον καμίνου, τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ τοῦ
χωνευθῆναι, οὕτως εἰσδέξομαι ἐν ὀργῇ μου, καὶ συνάξω καὶ χω-
21 νεύσω ὑμᾶς, καὶ ἐκφυσήσω [y] ἐφ' ὑμᾶς ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ
22 χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς. [a] Ὃν τρόπον χωνεύεται ἀργύριον

---

[k] ἄνδρες λῃσταὶ. [l] ἐν. [m] ἀποκαθημένης. [n] ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐμίαινον. [o] ἐλάμβανον. [p] κ. σου, ὅτι ἐμοῦ ἐπελάθου, λέγει Κύριος Κύριος. Ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά. [q] σὲ ἐνώπιον. [r] γνώσῃ ὅτι. [s] γέγονεν ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀναμεμιγμένος χαλκῷ. [t] μολίβδῳ. [u] Κύριος ὁ Θεός· ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε πάντες εἰς σύγκρασιν μίαν, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ. [x] μόλιβδος εἰς μέσον καμίνου πυρὸς, τοῦ ἐμφυσῆσαι εἰς αὐτὰ πῦρ τοῦ χωνεῦσαι, οὕτως εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐν ὀργῇ μου καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου, καὶ συνάξω. [y] εἰς ὑμᾶς ἐκφύσημα ἐν πυρὶ.

ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐφ' ὑμᾶς.

23, 24 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν αὐτῇ, Σὺ εἶ γῆ [z] ἡ οὐ βρεχομένη, οὐδὲ ὑετὸς [a] ἐγένετο ἐπί
25 σε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς. [c]Ης οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λέοντες [b] ὠρυόμενοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, ψυχὰς κατεσθίοντες
[c] ἐν δυναστείᾳ, καὶ τιμὰς λαμβάνοντες· καὶ χῆραί σου ἐπληθύν-
26 θησαν ἐν μέσῳ σου, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν [d] νόμον μου καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἅγιά μου· ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ διέστελλον, καὶ ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον, καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς ὀφθαλμοὺς
27 αὐτῶν, [e] καὶ ἐβεβηλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν. Οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, τοῦ ἐκχέαι αἷμα,
28 ὅπως πλεονεξίᾳ πλεονεκτῶσι. Καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς [f] ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, [g] ὁρῶντες μάταια, μαντευόμενοι ψευδῆ,
29 λέγοντες, Τάδε λέγει Κύριος, καὶ Κύριος οὐκ ἐλάλησε. [h] Λαὸν τῆς γῆς ἐκπιεζοῦντες [i] ἀδικίᾳ καὶ διαρπάζοντες ἁρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ
30 ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος. Καὶ ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς καὶ ἑστῶτα πρὸ προσώπου μου [k] ὁλοσχερῶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὀργῆς, τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλεῖψαι
31 αὐτὴν, καὶ οὐχ εὗρον. Καὶ ἐξέχεα ἐπ' αὐτὴν [l] θυμόν μου ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, τοῦ [m] συντελέσαι· τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Κύριος Κύριος.

23 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, δύο
3 γυναῖκες ἦσαν θυγατέρες μητρὸς μιᾶς, καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νεότητι [n] αὐτῶν, ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, [o] ἐκεῖ
4 διεπαρθενεύθησαν, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦν [p] Ὁολὰ ἡ πρεσβυτέρα, καὶ [q] Ὁολιβὰ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς· καὶ ἐγένοντό μοι, καὶ ἔτεκον

---

[z] ἡ om. [a] καταβήσεταί σοι. Οἱ ἀφηγούμενοι αὐτῆς ἐν μέσῳ.
[b] ἐρευγόμενοι. [c] ἐδυνάστευσαν ἐν δυναστείᾳ, δῶρα ἐλάμβανον ἐν ἀδικίᾳ. [d] τὸν νόμον. [e] καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν μέσῳ. [f] οἱ ἀλείφοντες. [g] οἱ ὁρῶντες. [h] Τὸν λαὸν. [i] ἐν ἀδικίᾳ. [k] τὸ ὁλοσχερὲς ἐν καιρῷ τῆς ὀργῆς μου. [l] τὸν θυμόν. [m] συντελέσαι αὐτούς. [n] αὐτῶν ἐπόρνευσαν. [o] καὶ ἐκεῖ. [p] Ὁλλὰ. [q] Ὁλιβὰ.

υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Σαμάρεια [s] ἦν Ὁολὰ,
5 καὶ Ἰερουσαλὴμ ἦν Ὁολιβά. Καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὁολὰ ἀπ'
ἐμοῦ, καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς, ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους
6 τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῇ, [t] ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα, ἡγουμένους καὶ
στρατηγοὺς, [u] νεανίσκοι καὶ ἐπίλεκτοι, πάντες ἱππεῖς ἱππαζόμενοι
7 ἐφ' ἵππων, καὶ ἔδωκε τὴν πορνείαν [x] αὐτῆς ἐπ' αὐτούς· ἐπίλεκτοι
υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες, καὶ ἐπὶ πάντας οὓς ἐπέθετο· ἐν πᾶσι
8 τοῖς ἐνθυμήμασιν [y] αὐτοῖς ἐμιαίνετο. Καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐξ
Αἰγύπτου οὐκ [z] ἐγκατέλιπεν, ὅτι μετ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν [a] νεό-
τητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν αὐτὴν, καὶ ἐξέχεαν τὴν
9 πορνείαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν. Διὰ τοῦτο παρέδωκα αὐτὴν εἰς
χεῖρας τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυρίων ἐφ' οὓς
10 ἐπετίθετο. Αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν [b] αἰσχύνην αὐτῆς, υἱοὺς καὶ
θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτὴν ἐν ῥομφαίᾳ ἀπέκτειναν· καὶ
ἐγένετο λάλημα εἰς [c] γυναῖκας, καὶ ἐποίησαν ἐκδικήσεις ἐν αὐτῇ
11 εἰς τὰς [d] θυγατέρας. Καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς [e] Ὁολιβὰ, καὶ
διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτὴν, καὶ τὴν πορνείαν
12 αὐτῆς ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. Ἐπὶ τοὺς υἱοὺς
τῶν Ἀσσυρίων ἐπέθετο ἡγουμένους καὶ στρατηγοὺς τοὺς ἐγγὺς
αὐτῆς [f] ἐνδεδυκότας εὐπάρυφα, ἱππεῖς ἱππαζομένους ἐφ' ἵππων,
13 νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες. Καὶ ἴδον ὅτι μεμίανται ὁδὸς μία
14 τῶν δύο, καὶ προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ εἶδεν
ἄνδρας ἐζωγραφημένους ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων [g] ἐζω-
15 γραφημένους ἐν γραφίδι, [h] ἐζωσμένους ποικίλματα ἐπὶ τὰς
ὀσφύας αὐτῶν [i] παραβαπτὰ καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὄψις
τρισσὴ πάντων, ὁμοίωμα υἱῶν Χαλδαίων, γῆς πατρίδος [k] αὐτοῦ·
16 καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτοὺς [l] τῇ ὁράσει ὀφθαλμῶν αὐτῆς, καὶ ἐξα-
17 πέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ [m] ἦλθο-
σαν πρὸς αὐτὴν υἱοὶ Βαβυλῶνος εἰς κοίτην καταλυόντων, καὶ
ἐμίαινον αὐτὴν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμιάνθη ἐν αὐτοῖς, καὶ

---

[s] ἡ Ὁλλὰ, καὶ Ἰερουσαλὴμ Ὁλλὰ, καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὁλιβὰ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ προσέθετο. [t] ἐνδεδυμένους. [u] νεανίσκους ἐπιλέκτους. [x] αὐτῶν. [y] αὐτῆς. [z] ἐγκατέλειπεν. [a] τῇ νεότητι. [b] ἀσχημοσύνην. [c] τὰς γυναῖκας. [d] θυγατέρας αὐτῆς. [e] ἡ Ὁλιβὰ. [f] ἐνδεδυμένους εὐπόρφυρα ἱππεῖς ἱππαζόμενοι. [g] ἐζωγραφημένας. [h] διεζωσμένους. [i] καὶ τιάραι βαπταὶ ἐπὶ. [k] αὐτῶν. [l] ἐν ὁράσει. [m] ἦλθον.

18 ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἀπεκάλυψε τὴν πορνείαν
αὐτῆς καὶ ἀπεκάλυψεν [n] αἰσχύνην αὐτῆς· καὶ ἀπέστη ἡ ψυχή
μου ἀπ' αὐτῆς ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς
19 αὐτῆς. Καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, τοῦ ἀναμνῆσαι [o] ἡμέ-
20 ραν νεότητός σου ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐπέθου ἐπὶ
τοὺς Χαλδαίους ὧν [p] ὡς ὄνων αἱ σάρκες αὐτῶν καὶ αἰδοῖα ἵππων
21 τὰ αἰδοῖα αὐτῶν, καὶ [q] ἐπισκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός σου, ἃ
ἐποίεις ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου οὗ οἱ μαστοὶ [r] νεότη-
τός σου.

22 Διὰ τοῦτο Ὁολιβὰ, τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω
τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ σὲ, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ' αὐτῶν·
23 καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν υἱοὺς Βαβυλῶνος καὶ πάν-
τας τοὺς Χαλδαίους, [s] Φακοὺκ καὶ Σουὲ καὶ Ὑχουὲ καὶ πάντας
υἱοὺς Ἀσσυρίων μετ' αὐτῶν, νεανίσκους ἐπιλέκτους, ἡγεμόνας
καὶ στρατηγοὺς, πάντας τρισσοὺς καὶ ὀνομαστοὺς, ἱππεύοντας
24 ἐφ' ἵππων. [t] Καὶ πάντες ἥξουσιν ἐπί σε ἀπὸ βορρᾶ, ἅρματα καὶ
[u] τροχοὶ μετ' ὄχλου λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλται, [x] καὶ βαλεῖ φυλα-
κὴν ἐπί σε κύκλῳ· καὶ δώσω πρὸ προσώπου αὐτῶν κρῖμα, καὶ
25 ἐκδικήσουσί σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν. Καὶ δώσω τὸν ζῆλόν
μου ἐν σοὶ, καὶ ποιήσουσι μετὰ σοῦ ἐν ὀργῇ [y] θυμοῦ· μυκτῆρά
σου καὶ ὦτά σου ἀφελοῦσι, καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ῥομ-
φαίᾳ καταβαλοῦσιν· αὐτοὶ [z] υἱούς σου καὶ θυγατέρας σου λήψον-
26 ται, καὶ τοὺς καταλοίπους σου [a] πῦρ καταφάγεται· καὶ ἐκδύσουσί
σε τὸν ἱματισμόν σου καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς
27 σου. Καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσεβείας σου ἐκ σοῦ, καὶ τὴν πορνείαν
σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ οὐ μὴ ἄρῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ'
28 αὐτοὺς, καὶ Αἰγύπτου οὐ μὴ μνησθῇς οὐκέτι. Διότι τάδε λέγει
Κύριος [b] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμί σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς,
29 ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ
ἐν μίσει, καὶ λήψονται πάντας τοὺς πόνους σου καὶ τοὺς μόχθους

---

[n] τὴν ἀσχημοσύνην. [o] ἡμέρας. [p] ἦσαν ὡς. [q] ἐπεσκέψω.
[r] ἔπεσαν νεότητός σου. Διὰ τοῦτο Ὁλιβὰ, τάδε λέγει Κύριος Κύριος
ὁ Θεὸς ἐπί σε, Ὁλιβὰ, Ἰδοὺ. [s] καὶ Φοὺδ καὶ Σοὺδ καὶ Λουὺδ καὶ
πάντας τοὺς υἱοὺς. [t] Καὶ om. [u] τροχοὶ ἵπποι. [x] καὶ περι-
κεφαλαίαι, καὶ βαλεῖ ἐπί σε προφυλακὴν κύκλῳ. [y] θυμοῦ μου.
[z] τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυγάτερας σου. [a] ἐμπρήσουσιν ἐν πυρί.
[b] Κύριος ὁ Θεός.

σου, καὶ ἔσῃ γυμνὴ καὶ [c] αἰσχύνουσα, καὶ ἀποκαλυφθήσεται
30 αἰσχύνη πορνείας σου καὶ ἀσέβειά σου· καὶ ἡ πορνεία σου ἐποίησε ταῦτά σοι, ἐν τῷ ἐκπορνεῦσαί σε ὀπίσω ἐθνῶν, καὶ ἐμιαίνου
31 ἐν τοῖς [d] ἐνθυμήμασιν αὐτῶν. Ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀδελφῆς σου
32 ἐπορεύθης, καὶ δώσω τὸ ποτήριον αὐτῆς εἰς [e] χεῖράς σου. Τάδε λέγει [f] Κύριος, Τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου πίεσαι τὸ βαθὺ
33 [g] καὶ τὸ πλατὺ καὶ τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην, [h] καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ· καὶ τὸ ποτήριον ἀφανισμοῦ ποτήριον ἀδελ-
34 φῆς σου Σαμαρείας πίεσαι αὐτό, καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς ἀποστρέψω· διότι ἐγὼ [i] λελάληκα, λέγει Κύριος.
35 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [k] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐπελάθου μου καὶ ἀπέρριψάς με ὀπίσω τοῦ σώματός σου, καὶ σὺ λάβε τὴν ἀσέβειάν σου καὶ τὴν πορνείαν σου.

36 Καὶ εἶπε Κύριος πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, οὐ κρινεῖς [l] τὴν Ὁολὰν καὶ τὴν Ὁολιβὰν, καὶ ἀναγγελεῖς αὐταῖς τὰς ἀνομίας
37 αὐτῶν, ὅτι ἐμοιχῶντο, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐτῶν, [m] τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν ἐμοιχῶντο, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐγέννησάν μοι
38 [n] διήγαγον αὐτοῖς δι' ἐμπύρων. Ἕως καὶ ταῦτα ἐποίησάν μοι,
39 [o] τὰ ἅγιά μου ἐμίαινον καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ἐν τῷ σφάζειν αὐτοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ
40 εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ ἅγιά μου [p] τοῦ βεβηλοῦν αὐτά· καὶ ὅτι οὕτως ἐποίουν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου, καὶ [q] ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἐρχομένοις μακρόθεν οἷς ἀγγέλους [r] ἐξαπέστειλον πρὸς αὐτούς, καὶ ἅμα τῷ ἔρχεσθαι αὐτοὺς εὐθὺς ἐλούου καὶ ἐστιβίζου τοὺς
41 ὀφθαλμούς σου καὶ ἐκόσμου κόσμῳ, καὶ ἐκάθου ἐπὶ κλίνης ἐστρωμένης, καὶ τράπεζα κεκοσμημένη πρὸ προσώπου αὐτῆς,
42 καὶ τὸ [s] θυμίαμα καὶ τὸ ἔλαιόν μου [t] εὐφραίνοντο ἐν αὐτοῖς, καὶ

---

[c] ἀσχημονοῦσα, καὶ ἀ. ἡ αἰσχύνη σου πορνεία σου. [d] ἐπιθυμήμασιν. [e] τὰς χεῖρας. [f] Ἀδωναὶ Κύριος Κύριος ὁ Θεός. [g] καὶ τὸ πλατὺ, ἔσται εἰς γέλωτα καὶ εἰς μυκτηρισμὸν, τὸ. [h] καὶ ἐκχεῶ ὅπως πλησθήσῃ· καὶ τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου Σαμαρείας ποτήριον ἀφανισμοῦ. Πίεσαι αὐτὸ, καὶ ἐκστραγγιεῖς, καὶ. [i] ἐλάλησα, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός. [k] Ἀδωναὶ Κύριος. [l] τὴν Ὀλλὰν καὶ τὴν Ὀλιβὰν, καὶ ἀπαγγελεῖς. [m] καὶ τὰ. [n] διῆγον αὐτὰ. [o] καὶ ἃ ἐμίσουν ἐποίησαν· τὰ ἅγιά μου. [p] ἀφυλάκτως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ β. [q] ὅτι om. [r] ἐξαπεστέλλοσαν. [s] θυμίαμά μου. [t] ἐξευφραίνοντο.

φωνὴν ἁρμονίας ἀνεκρούοντο, καὶ πρὸς ἄνδρας ἐκ πλήθους ἀνθρώπων [u] ἥκοντας ἐκ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐδίδοσαν ψέλλια ἐπὶ τὰς [x] χεῖρας αὐτῶν καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.
43 Καὶ [y] εἶπα, Οὐκ ἐν τούτοις [z] μοιχεύουσι; καὶ ἔργα πόρνης καὶ
44 αὐτὴ ἐξεπόρνευσε; Καὶ εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτὴν ὃν τρόπον [a] εἰσπορεύονται πρὸς γυναῖκα πόρνην, οὕτως εἰσεπορεύοντο [b] πρὸς Ὁολὰν καὶ πρὸς Ὁολιβὰν, τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν.
45 Καὶ ἄνδρες δίκαιοι, αὐτοὶ καὶ ἐκδικήσουσιν αὐτὰς ἐκδικήσει μοιχαλίδος καὶ ἐκδικήσει αἵματος, ὅτι μοιχαλίδες εἰσὶ καὶ [c] αἷμα
46 ἐν χερσὶν αὐτῶν. Τάδε λέγει [d] Κύριος Κύριος, Ἀνάγαγε ἐπ'
47 αὐτὰς ὄχλον, καὶ δὸς [e] ἐν αὐταῖς ταραχὴν καὶ διαρπαγὴν, καὶ λιθοβόλησον [f] ἐπ' αὐτὰς λίθοις ὄχλων, καὶ [g] κατακέντει αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν· υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας αὐτῶν ἀποκτε-
48 νοῦσι καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν [h] ἐμπρήσουσι, καὶ ἀποστρέψω ἀσέβειαν [i] ἐκ τῆς γῆς, καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυναῖκες, καὶ
49 οὐ μὴ ποιήσουσι κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν. Καὶ δοθήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἐνθυμημάτων ὑμῶν λήψεσθε, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

24 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ, ἐν
2 τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, γράψον σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀφ' ἧς ἀπηρείσατο βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας
3 τῆς σήμερον. Καὶ εἰπὸν ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολὴν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει [k] Κύριος, Ἐπίστη-
4 σον τὸν λέβητα, καὶ [l] ἔγχεον εἰς αὐτὸν ὕδωρ, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτομήματα, πᾶν διχοτόμημα καλὸν, [m] σκέλος καὶ
5 ὦμον ἐκσεσαρκισμένα [n] ἀπὸ τῶν ὀστῶν ἐξ ἐπιλέκτων κτηνῶν [o] εἰλημμένων, καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ ὑποκάτω αὐτῶν, [p] ἔζεσε καὶ ἥψηται τὰ ὀστᾶ αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς.
6 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [p] Κύριος, Ὦ πόλις αἱμάτων, λέβης ἐν ᾧ

[u] ἥκοντας οἰνωμένους. [x] χειράς σου, σὺ δὲ στέφανον. [y] εἶπας. [z] μοιχῶνται; ἔργα γυναικὸς πόρνης ἐποίεις; Καὶ εἰσπορεύοντο. [a] εἰσεπορεύοντο. [b] πρὸς Ὀλλὰν καὶ πρὸς Ὀλιβὰν. [c] αἵματα. [d] Ἀδωναὶ Κύριος. [e] ἐπ' αὐτὰς. [f] ἐπ' om. [g] κατακέντησον. [h] ἐμπυριοῦσιν. [i] ἀπὸ. [k] Ἀδωναὶ Κύριος. [l] ἔκχεον. [m] καὶ σκέλος. [n] ἐκ τῶν ὀστέων αὐτῶν. [o] εἰλημμένα. [p] ἔζεσεν καὶ ἐξέζεσεν, καὶ ἠψήθη.

ἐστιν ἰὸς ἐν αὐτῷ καὶ ὁ [s] ἰὸς οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς, κατὰ μέλος
7 αὐτῆς ἐξήνεγκεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ᾽ αὐτὴν κλῆρος. [r] Ὅτι αἷμα αὐτῆς
ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐστιν, [t] ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό· οὐκ ἐκκέ-
8 χυκα αὐτὸ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ καλύψαι [u] ἐπ᾽ αὐτὸ γῆν, τοῦ ἀναβῆναι
θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικηθῆναι· δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ
9 λεωπετρίαν τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει
10 [x] Κύριος, Κἀγὼ μεγαλυνῶ τὸν δαλὸν καὶ πληθυνῶ τὰ ξύλα
[y] καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῇ τὰ κρέα καὶ ἐλαττωθῇ ὁ
11 ζωμὸς, καὶ στῇ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας, ὅπως προσκαυθῇ καὶ θερ-
μανθῇ ὁ χαλκὸς αὐτῆς καὶ τακῇ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ
12 ἐκλίπῃ ὁ ἰὸς αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἰὸς
13 αὐτῆς· [z] καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, ἀνθ᾽ ὧν ἐμιαίνου σύ· καὶ
14 τί ἐὰν μὴ καθαρισθῇς ἔτι ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμόν μου; Ἐγὼ
Κύριος λελάληκα, καὶ ἥξει, καὶ ποιήσω, οὐ διαστελῶ οὐδὲ μὴ
ἐλεήσω· κατὰ τὰς ὁδούς σου καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ
σε, λέγει [a] Κύριος· διὰ τοῦτο ἐγὼ κρινῶ σε κατὰ τὰ αἵματά σου,
καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, ἡ ἀκάθαρτος, ἡ ὀνομαστὴ
καὶ πολλὴ τοῦ παραπικραίνειν.

15, 16 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ ἐπιθυμήματα [b] τῶν ὀφθαλμῶν
17 σου ἐν παρατάξει, οὐ μὴ κοπῇς οὐδ᾽ οὐ μὴ [c] κλαυσθῇς, στε-
ναγμὸς αἵματος, ὀσφύος [d] πένθος ἔσῃ· οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά
σου συμπεπλεγμένον ἐπί σε, καὶ τὰ ὑποδήματά σου ἐν τοῖς ποσί
σου, οὐ μὴ παρακληθῇς ἐν χείλεσιν αὐτῶν, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ
18 μὴ φάγῃς. Καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τοπρωῒ ὃν τρόπον
ἐνετείλατό μοι [e] ἑσπέρας, καὶ ἐποίησα τοπρωῒ [f] ὃν τρόπον ἐπε-
τάγη μοι.

---

[s] ἰὸς ἐν αὐτῷ οὐκ. [t] ἐπὶ λεοπετρίαν. [u] ἐπ᾽ om. [x] Ἀδωναὶ Κύριος· οὐαὶ πόλις τῶν αἱμάτων. [y] καὶ ἐκκαύσω τὸ πῦρ, ὅπως ἐλαττωθῇ ὁ ζωμὸς καὶ ἐκτακῇ τὰ κρέα καὶ τὰ ὀστᾶ συμφρυγήσωνται, καὶ στῇ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας αὐτῆς, ἐξήφθη, ὅπως ἐκκαυθῇ, ὅπως συμφρυγῇ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῇ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς, καὶ ἐκλίπῃ ὁ ἰὸς, καὶ. [z] καὶ καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ σου ζέμμα, ἀνθ᾽ ὧν ἐμιάνθης σὺ, καὶ οὐκ ἐκαθαρίσθη ἀπὸ ἀκαθαρσίας σου, καὶ ἔτι ἔσται ἐὰν μὴ καθαρισθῇς, ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμόν μου ἐν σοί. [a] Ἀδωναὶ Κύριος. [b] τῶν om. [c] κλαυθῇς. [d] πένθους ἔσται αὕτη. [e] καὶ ἀπέθανεν ἡ γυνή μου ἑσπέρας. [f] καθὼς ἐ.

19 Καὶ εἶπε πρός με ὁ λαὸς, [g] Οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν τί ἐστι
20 ταῦτα ἃ σὺ ποιεῖς; Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, [h] Λόγος Κυρίου ἐγέ-
21 νετο πρός με, λέγων, Εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, Τάδε
λέγει [i] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἅγιά μου, φρύαγμα ἰσχύος
ὑμῶν, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ
ψυχαὶ ὑμῶν· καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν οὓς ἐγκα-
22 τελίπετε ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ [k] ποιήσετε ὃν τρόπον πεποί-
ηκα· ἀπὸ στόματος αὐτῶν [l] οὐ παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀν-
23 δρῶν [m] οὐ φάγεσθε, καὶ αἱ κόμαι ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν,
καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν· [n] οὔτε μὴ κόψησθε
οὔτε μὴ κλαύσητε, καὶ ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ
24 παρακαλέσετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ ἔσται Ἰεζεκιὴλ
ὑμῖν εἰς τέρας· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησα ποιήσετε, ὅταν ἔλθῃ
25 ταῦτα, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώ-
που, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν λαμβάνω [o] τὴν ἰσχὺν παρ' αὐτῶν,
τὴν ἔπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν
αὐτῶν καὶ τὴν ἔπαρσιν [p] ψυχῆς αὐτῶν, υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγα-
26 τέρας αὐτῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἥξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς σὲ,
27 τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι εἰς τὰ [q] ὦτα; Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διανοιχθή-
σεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν ἀνασωζόμενον, [r] λαλήσεις, καὶ οὐ
μὴ ἀποκωφωθῇς οὐκέτι, καὶ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς τέρας, καὶ ἐπιγνώ-
σονται διότι ἐγὼ Κύριος.

25 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ προφήτευσον ἐπ'
3 αὐτοὺς, καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν, Ἀκούσατε λόγον
Κυρίου· τάδε λέγει [s] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἅγιά
μου ὅτι [t] ἐβεβηλώθη, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι ἠφανίσθη,
καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον [u] τοῦ Ἰούδα ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμα-
4 λωσίᾳ, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς κεδὲμ
εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν [x] ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν ἐν
σοὶ, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν· αὐτοὶ φάγονται

---

[g] Οὐ μὴ ἀπαγγείλεις. [h] Τάδε λέγει Ἀδωναὶ Κύριος. [i] Κύριος Κύριος ὁ Θεός. [k] ποιήσω ὃν τρόπον ἐποίησα. [l] οὐ μὴ. [m] οὐ μὴ φάγησθε. [n] οὐ μὴ κόψησθε οὔτε μὴ κλαυσθῆτε. [o] τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. [p] τῆς ψυχῆς. [q] ὦτά σου. [r] καὶ ἐρεῖς, οὐ μὴ. [s] Ἀδωναὶ Κύριος. [t] ἐβεβηλώθησαν. [u] τοῦ om. [x] σὺν.

5 τοὺς καρπούς σου, καὶ αὐτοὶ πίονται τὴν πιότητά σου. Καὶ
δώσω τὴν πόλιν τοῦ Ἀμμὼν εἰς νομὰς καμήλων, καὶ τοὺς υἱοὺς
Ἀμμὼν εἰς [z] νομὴν προβάτων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύ-
6 ριος. Διότι τάδε λέγει [a] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐκρότησας [b] τὴν χεῖρά
σου καὶ ἐψόφησας τῷ ποδί σου, καὶ ἐπέχαρας ἐκ ψυχῆς σου
7 ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο [c] ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ
σὲ, καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐξολοθρεύσω
σε ἐκ τῶν λαῶν, καὶ ἀπολῶ σε ἐκ τῶν χωρῶν ἀπωλείᾳ, καὶ ἐπι-
γνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος.

8 Τάδε λέγει [d] Κύριος, Ἀνθ' ὧν εἶπε Μωὰβ, Ἰδοὺ, οὐχ ὃν
9 τρόπον πάντα τὰ ἔθνη οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα; Διὰ τοῦτο
ἰδοὺ ἐγὼ παραλύω τὸν ὦμον Μωὰβ ἀπὸ [e] πόλεων ἀκρωτηρίων
αὐτοῦ, ἐκλεκτὴν γῆν οἶκον [f] Βεθασιμοὺθ ἐπάνω πηγῆς πόλεως
10 παραθαλασσίας, τοὺς υἱοὺς κεδὲμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν δέδωκα
αὐτῷ εἰς κληρονομίαν, ὅπως μὴ μνεία γένηται τῶν υἱῶν [g] Ἀμμών.
11 Καὶ εἰς Μωὰβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ
Κύριος.

12 Τάδε λέγει [h] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐποίησεν ἡ Ἰδουμαία [i] ἐν τῷ
ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἐμνησικάκη-
13 σαν καὶ ἐξεδίκησαν δίκην, διὰ τοῦτο τάδε λέγει [h] Κύριος, Καὶ
ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐξ
αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ θήσομαι αὐτὴν ἔρημον· καὶ ἐκ
14 Θαιμὰν διωκόμενοι ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ δώσω [k] ἐκδίκησίν
μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ποιήσου-
σιν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ κατὰ τὴν [l] ὀργήν μου καὶ κατὰ τὸν θυμόν
μου, καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου, λέγει Κύριος.

15 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [h] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυ-
λοι ἐν ἐκδικήσει καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν ἐπιχαίροντες ἐκ
16 ψυχῆς, τοῦ ἐξαλεῖψαι [m] ἕως ἑνὸς, διὰ τοῦτο τάδε λέγει [h] Κύριος,
Ἰδοὺ ἐγὼ [n] ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ

---

[z] προνομὴν. [a] Κύριος ὁ Θεός. [b] τὰς χεῖράς σου, καὶ ἐπεψό-
φησας. [c] ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτενῶ. [d] Ἀδωναὶ Κύριος, Ἀνθ' ὧν εἶπεν
Μωὰβ καὶ Σηεὶρ, ἰδοὺ, ὃν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη ὁ οἶκος. [e] τῶν
πόλεων, ἀπὸ πόλεων ἀ. [f] Βεθιασιμοὺθ. [g] Ἀμμὼν ἐν τοῖς ἔθνεσιν.
Καὶ ἐν Μωὰβ. [h] Ἀδωναὶ Κύριος. [i] ἐν τῷ om. [k] τὴν ἐκδί-
κησίν. [l] ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου. [m] ἕως αἰῶνος. [n] ἐκ-
τενῶ.

ἐξολοθρεύσω [o] Κρῆτας, καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοίπους τοὺς κατοι-
17 κοῦντας τὴν [p] παραλίαν. Καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγά-
λας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ [q] δοῦναι τὴν
ἐκδίκησίν μου ἐπ' αὐτούς.

26 [r] Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο
2 λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, [s] Ἀνθ' οὗ εἶπε Σὸρ
ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, Εὖγε συνετρίβη, ἀπόλωλε τὰ ἔθνη, ἐπεστράφη
3 πρὸς μὲ, ἡ πλήρης ἠρήμωται, διὰ τοῦτο τάδε λέγει [t] Κύριος,
Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, Σὸρ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ, ὡς ἀναβαί-
4 νει ἡ θάλασσα [u] τοῖς κύμασιν αὐτῆς. Καὶ καταβαλοῦσι τὰ τείχη
Σὸρ, καὶ [v] καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ [x] λικμήσω τὸν
5 χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ δώσω [y] αὐτὴν εἰς λεοπετρίαν. Ψυγμὸς
σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ [z] θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ λελάληκα, λέγει
6 Κύριος· καὶ ἔσται εἰς προνομὴν [a] τοῖς ἔθνεσι, καὶ αἱ θυγατέρες
αὐτῆς [b] ἐν πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσονται, καὶ γνώσονται ὅτι
[c] ἐγὼ Κύριος.

7 [d] Ὅτι τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ, Σὸρ, τὸν
Ναβουχοδονόσορ [d] βασιλέα Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ βορρᾶ, βασι-
λεὺς βασιλέων ἐστὶ, μεθ' ἵππων καὶ ἁρμάτων [e] καὶ ἱππέων καὶ
8 συναγωγῆς [f] ἐθνῶν πολλῶν σφόδρα. Οὗτος τὰς θυγατέρας σου
τὰς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀνελεῖ, καὶ δώσει ἐπὶ σὲ προφυλακὴν,
καὶ περιοικοδομήσει, καὶ [g] ποιήσει ἐπὶ σὲ κύκλῳ [h] χάρακα καὶ
περίστασιν ὅπλων, καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ ἀπέναντί σου δώσει.
9 Τὰ τείχη σου, καὶ τοὺς πύργους σου καταβαλεῖ ἐν ταῖς μαχαί-
10 ραις αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων αὐτοῦ [i] κατακαλύψει
σε ὁ κονιορτὸς αὐτῶν· [k] καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἱππέων αὐτοῦ
καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ σεισθήσεται τὰ τείχη σου·

---

[o] *κριτὰς* Σιδῶνος. [p] παραθαλασσίαν. [q] δοῦναί με. [r] Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. [s] Ἀνθ' ὧν. [t] Ἀδωναὶ Κύριος. [u] ἐν τοῖς. [v] καθελοῦσιν. [x] λικμήσουσιν. [y] σε εἰς λεωπετρίαν. [z] τῆς θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος Κύριος. [a] τοῖς om. [b] αἱ ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ πεσοῦνται. [c] ἐγώ εἰμι Κύριος. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναὶ Κύριος. [d] βασιλέα βασιλέα. [e] καὶ ἱππέων om. [f] πολλῆς ἐθνῶν σφόδρα. [g] περιποιήσει. [h] σου χάρακα καὶ βελοστάσεις ὅπλων, καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ ἐπὶ σὲ δώσει. [i] καλύψει. [k] καὶ om.

εἰσπορευομένου αὐτοῦ τὰς πύλας σου, [l] ὡς εἰσπορευόμενος εἰς
11 πόλιν ἐκ πεδίου. Ἐν ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἵππων αὐτοῦ καταπατή-
σουσί σου πάσας τὰς πλατείας· τὸν λαόν σου μαχαίρᾳ ἀνελεῖ,
12 καὶ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἰσχύος σου ἐπὶ τὴν γῆν κατάξει· καὶ
προνομεύσει τὴν δύναμίν σου, καὶ σκυλεύσει [m] τὰ ὑπάρχοντά
σου, καὶ καταβαλεῖ τὰ τείχη σου, καὶ τοὺς οἴκους σου τοὺς ἐπι-
θυμητοὺς καθελεῖ· καὶ τοὺς λίθους σου καὶ τὰ ξύλα σου καὶ
13 τὸν χοῦν σου εἰς μέσον τῆς θαλάσσης [n] σου ἐμβαλεῖ· καὶ κατα-
λύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλτηρίων
14 σου οὐ μὴ ἀκουσθῇ [o] ἔτι. Καὶ δώσω σε [p] λεωπετρίαν, ψυγμὸς
σαγηνῶν ἔσῃ, οὐ μὴ οἰκοδομηθῇς ἔτι, ὅτι ἐγὼ [q] Κύριος ἐλάλησα,
λέγει Κύριος.

15 Διότι τάδε λέγει [r] Κύριος Κύριος τῇ Σὸρ, Οὐκ ἀπὸ φωνῆς τῆς
πτώσεώς σου ἐν τῷ στενάξαι [s] τραυματίας ἐν τῷ σπάσαι μά-
16 χαιραν ἐν μέσῳ σου σεισθήσονται αἱ νῆσοι; Καὶ καταβήσονται
ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς
θαλάσσης, καὶ [t] ἀφελοῦνται τὰς μίτρας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν
καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται· [u] ἐκστάσει
ἐκστήσονται, ἐπὶ [x] γῆν καθεδοῦνται, καὶ φοβηθήσονται τὴν ἀπώ-
17 λειαν αὐτῶν, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σὲ καὶ λήψονται ἐπὶ σὲ
θρῆνον, καὶ ἐροῦσί σοι, Πῶς [y] κατελύθης ἐκ θαλάσσης ἡ πόλις
ἡ ἐπαινετὴ, [z] ἡ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν
18 αὐτήν; [a] Καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀπὸ ἡμέρας πτώσεώς [b] σου,
19 ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ὅταν [c] δῶ πόλιν ἠρημωμένην ὡς
τὰς πόλεις τὰς μὴ [d] κατοικισθησομένας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπί
20 σε τὴν ἄβυσσον, καὶ κατακαλύψει σε ὕδωρ πολύ· καὶ [e] κατα-
βιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν
αἰῶνος, καὶ κατοικιῶ σε εἰς [f] βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰώνιον
μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῇς μηδὲ [g] ἀνα-

---

[l] ὡς ὁ εἰσ. [m] τὸν πλοῦτόν σου. [n] σου om. [o] ἐν σοὶ οὐκέτι.
[p] εἰς λεωπετρίαν, καὶ. [q] Κύριος om. [r] Ἀδωναὶ Κύριος Κύριος
ἐπὶ σὲ, Σὸρ, Οὐχὶ. [s] τραυματίας σου. [t] καθελοῦσιν. [u] καὶ ἐκ-
στάσει. [x] τὴν γῆν. [y] ἀπώλου καὶ κατελύθης. [z] ἥτις ἐγενήθη
ἰσχυρὰ ἐν θαλάσσῃ, αὐτὴ καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν, ἡ. [a] Καὶ
νῦν φ. [b] σου, καὶ ταραχθήσονται νῆσοι ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπὸ τῆς
ἐξοδίας σου. [c] δῶ σε. [d] κατοικηθησομένας. [e] καταβιβῶ.
[f] τὰ βάθη. [g] ἀνασταθῇς.

21 στῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς, ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι [h] εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος [i] Κύριος.

27 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Καὶ σὺ, υἱὲ ἀν-
3 θρώπου, λάβε ἐπὶ Σὸρ θρῆνον, καὶ ἐρεῖς τῇ Σὸρ τῇ κατοικούσῃ
ἐπὶ τῆς [k] εἰσόδου τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν, ἀπὸ
νήσων πολλῶν, Τάδε λέγει [l] Κύριος τῇ Σὸρ, Σὺ εἶπας, Ἐγὼ
4 περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου, ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ βεελειμ
5 [m] υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος. Κέδρος ἐκ [n] Σενεὶρ ᾠκοδο-
μήθη σοι, ταινίαι σανίδων [o] κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλή-
6 φθησαν τοῦ ποιῆσαί σοι ἱστοὺς ἐλατίνους, ἐκ τῆς Βασανίτιδος
ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος,
7 οἴκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων τῶν Χετιείμ. Βύσσος μετὰ ποικι-
λίας ἐξ Αἰγύπτου ἐγένετό σοι στρωμνὴ, τοῦ περιθεῖναί σοι
δόξαν καὶ περιβαλεῖν σε ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐκ τῶν νήσων
8 Ἐλεισαὶ, καὶ ἐγένετο περιβόλαιά σου. Καὶ οἱ ἄρχοντές σου
οἱ κατοικοῦντες Σιδῶνα καὶ Ἀράδιοι ἐγένοντο κωπηλάται σου·
9 οἱ σοφοί σου Σὸρ οἳ ἦσαν ἐν σοὶ, οὗτοι κυβερνῆταί σου. Οἱ
πρεσβύτεροι βιβλίων καὶ οἱ σοφοὶ αὐτῶν [p] οἳ ἦσαν ἐν σοὶ,
οὗτοι ἐνίσχυον τὴν βουλήν σου· καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσ-
σης καὶ οἱ κωπηλάται [q] αὐτῶν ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν.
10 Πέρσαι καὶ Λυδοὶ καὶ Λίβυες ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες
πολεμισταί σου πέλτας καὶ περικεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοὶ,
11 οὗτοι ἔδωκαν τὴν δόξαν σου. Υἱοὶ Ἀραδίων καὶ ἡ δύναμίς σου
ἐπὶ τῶν τειχέων [r] σου· φύλακες ἐν τοῖς πύργοις σου ἦσαν, τὰς
φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὅρμων σου κύκλῳ, οὗτοι
12 ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος. Καρχηδόνιοι ἔμποροί σου ἀπὸ πλή-
θους πάσης ἰσχύος σου, ἀργύριον καὶ χρυσίον [s] καὶ σίδηρον καὶ
13 κασσίτερον καὶ [t] μόλιβον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. Ἡ Ἑλλὰς
[u] καὶ ἡ σύμπασα καὶ τὰ παρατείνοντα, [x] οὗτοι ἐνεπορεύοντό σοι
ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἔδωκαν τὴν ἐμπορίαν
14 σου· ἐξ οἴκου [y] Θογαρμὰ ἵπποι καὶ ἱππεῖς ἔδωκαν [z] τὴν ἀγοράν

---

[h] καὶ ζητηθήσῃ εἰς. [i] Κύριος ὁ Θεός. [k] ὁδοῦ. [l] Ἀδωναὶ Κύριος Κύριος ἐπὶ Σὸρ. [m] καὶ υἱοί. [n] Σανεὶρ. [o] κυπαριστίνων. [p] οἳ om. [q] αὐτῆς. [r] σου κύκλῳ. [s] καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον. [t] μόλιβδον. [u] καὶ τὰ σύμπαντα. [x] αὐτοὶ ἐνεμπορεύονταί σοι. [y] Θεργαμὰ ἵππους καὶ ἱππεῖς καὶ ἡμιόνους. [z] τὴν om.

15 σου. Υἱοὶ [a]Ῥοδίων ἔμποροί σου, ἀπὸ νήσων ἐπλήθυναν τὴν
ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντε-
16 δίδους τοὺς μισθούς σου, ἀνθρώπους ἐμπορίαν σου ἀπὸ πλήθους
τοῦ συμμίκτου σου, στακτὴν καὶ ποικίλματα [b]ἐκ Θαρσὶς, καὶ
17 Ῥαμὼθ καὶ Χορχὸρ ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. [c]Ἰούδας καὶ οἱ
υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, οὗτοι ἔμποροί σου ἐν πράσει σίτου καὶ μύρων
καὶ κασίας, καὶ πρῶτον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ ῥητίνην ἔδωκαν εἰς
18 τὸν σύμμικτόν σου. Δαμασκὸς ἔμποροί σου ἐκ πλήθους πάσης
δυνάμεώς σου· [d]οἶνος ἐκ Χελβὼν καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου, καὶ
19 οἶνον εἰς τὴν ἀγοράν σου ἔδωκαν. Ἐξ [e]Ἀσὴλ σίδηρος εἰρ-
20 γασμένος, καὶ τροχιὰς ἐν τῷ συμμίκτῳ σού ἐστι. Δαιδὰν
21 ἔμποροί σου μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἅρματα. Ἡ Ἀραβία
καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Κηδὰρ, οὗτοι ἔμποροί σου διὰ χειρός
σου, καμήλους [f]καὶ ἀμνοὺς καὶ κριοὺς, ἐν οἷς ἐμπορεύονταί σε.
22 Ἔμποροι Σαββὰ καὶ Ῥαμμὰ, οὗτοι ἔμποροί σου μετὰ πρώτων
ἡδυσμάτων καὶ λίθων [g]χρηστῶν, καὶ χρυσὸν ἔδωκαν τὴν ἀγο-
23 ράν σου. [h]Χαρρὰ καὶ Χαναὰ, οὗτοι ἔμποροί σου· Ἀσσοὺρ καὶ
24 Χαρμὰν ἔμποροί σου φέροντες ἐμπορίαν [i]ὑάκινθον καὶ θησαυ-
25 ροὺς ἐκλεκτοὺς δεδεμένους σχοινίοις [k]καὶ κυπαρίσσινα πλοῖα,
ἔμποροί σου ἐν τῷ πλήθει, ἐν τῷ συμμίκτῳ σου, καὶ ἐνεπλή-
26 σθης καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης ἐν ὕδατι
πολλῷ· ἤγόν σε οἱ κωπηλάται σου, τὸ πνεῦμα τοῦ νότου συνέ-
27 τριψέ σε ἐν [l]καρδίᾳ θαλάσσης. Ἦσαν δυνάμεις σου, καὶ ὁ
μισθός σου [m]καὶ τῶν συμμίκτων σου, καὶ οἱ κωπηλάται σου
καὶ οἱ κυβερνῆταί σου καὶ οἱ σύμβουλοί σου καὶ οἱ σύμμικτοί
σου ἐκ τῶν συμμίκτων σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί
σου [n]οἱ ἐν σοί· καὶ πᾶσα [o]συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου πεσοῦν-
28 ται ἐν καρδίᾳ θαλάσσης· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου πρὸς

---

[a] Ἀραδίων. [b] ἐκ Θάρρεις, καὶ Ῥαμμὲθ, καὶ Κορχορὺς. [c] Ἰούδα καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. [d] οἶνον ἐκ Χεβρὼν. [e] Ἀσαὴλ σίδηρον εἰργασμένον, καὶ τροχιὰς ἔδωκαν. [f] καὶ κριοὺς καὶ μόσχους ἐν οἷς ἐνεπορεύοντό σοι. Ἔμποροι Σαβὰ, καὶ Ῥαγμὰ. [g] ἐκλεκτῶν, καὶ χρυσίον. [h] Χαρρὰν καὶ Χαναὰν καὶ Δαιδὰν αὐτοὶ. [i] ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ. [k] ἐν κυπαρισσίνοις πλοίοις ἐν αὐτοῖς Καρχηδόνιοι ἔμποροί σου, Θαρσὸς ἔμποροι σου, ἐν τῷ πλήθει. [l] μέσῳ. [m] ἐν τῷ συμμίκτῳ σου, οἱ. [n] οἱ ἐν σοί om. [o] ἡ συναγωγή.

τὴν [p] κραυγὴν τῆς φωνῆς σου οἱ κυβερνῆταί σου [q] φόβῳ φοβη-
29 θήσονται· [r] καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν [s] πλοίων πάντες οἱ
κωπηλάται καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς θαλάσσης ἐπὶ
30 [t] τὴν γῆν στήσονται, καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ τῇ φωνῇ αὐτῶν
καὶ κεκράξονται πικρὸν καὶ ἐπιθήσουσι γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
32 αὐτῶν καὶ σποδὸν στρώσονται. Καὶ λήψονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν
33 ἐπὶ σὲ θρῆνον, [u] θρήνημα Σόρ· Πόσον τινὰ εὗρες μισθὸν ἀπὸ
τῆς θαλάσσης; [x] Ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ πλήθους σου, καὶ
ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου [y] ἐπλούτησας πάντας βασιλεῖς τῆς γῆς.
34 Νῦν συνετρίβης ἐν θαλάσσῃ, ἐν βάθει ὕδατος ὁ σύμμικτός σου,
καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου· ἔπεσον πάντες οἱ
35 κωπηλάται σου, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους ἐστύγνασαν
ἐπί σε, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐξέστησαν, καὶ [z] ἐδά-
36 κρυσε τὸ πρόσωπον αὐτῶν. Ἔμποροι ἀπὸ ἐθνῶν ἐσύρισάν σε,
ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν [a] αἰῶνα.

28 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, [b] Καὶ σὺ, υἱὲ
ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ ἄρχοντι Τύρου, Τάδε λέγει [c] Κύριος, Ἀνθ'
οὗ ὑψώθη σου ἡ καρδία, καὶ εἶπας, Θεός εἰμι ἐγὼ, κατοικίαν
Θεοῦ [d] κατῴκηκα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ
3 οὐ Θεὸς, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν Θεοῦ, μὴ σο-
φώτερος εἶ σὺ τοῦ Δανιήλ; ἢ σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν σε [e] τῇ
4 ἐπιστήμῃ αὐτῶν; Μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου ἢ [e] τῇ φρονήσει σου
ἐποίησας σεαυτῷ δύναμιν, καὶ [f] χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς
5 θησαυροῖς σου; [g] Ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σου καὶ ἐμπορίᾳ σου
ἐπλήθυνας [h] δύναμίν σου, ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐν τῇ δυνάμει
6 σου. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [i] Κύριος, Ἐπειδὴ δέδωκας τὴν καρ-

---

[p] φωνὴν τῆς κραυγῆς σου. [q] φόβῳ om. [r] καὶ om. [s] πλοίων αὐτῶν πάντες οἱ κωπηλάται om. [t] τῆς γῆς στήσονται, καὶ ἀλλάξονται ἐπὶ σὲ τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ κεκράξονται πικρῶς καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν γῆν καὶ σποδὸν ὑποστρώσονται. Καὶ φαλακρώσουσιν ἐπὶ σὲ φαλακρώματα καὶ περιζώνται σάκκον, καὶ κλαύσονται περὶ σοῦ ἐν πικρασμῷ ψυχῆς, καὶ κοπετὸν πικρὸν ἐκστήσονται. [u] καὶ θρήνημά σοι. Τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα ἐν μέσῳ θαλάσσης· Πόσον καὶ τίνα. [x] Ἐνεποίησας. [y] ἐπλούτισας πάντας τοὺς β. [z] ἐδάκρυσαν τῷ προσώπῳ αὐτῶν ἐπὶ σοί. [a] αἰῶνα, λέγει Κύριος ὁ Θεός. [b] Καὶ σὺ om. [c] Κύριος ὁ Θεὸς, Ἀνθ' ὧν. [d] κατῴκησα. [e] ἐν τῇ. [f] ἐποίησας χρυσίον. [g] Ἡ ἐν τῇ. [h] δυνάμεις. [i] Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς, Ἀνθ' ὧν ἔδωκας.

7 δίαν σου ὡς καρδίαν Θεοῦ, ἀντὶ τούτου ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπί σε
ἀλλοτρίους λοιμοὺς ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ ἐκκενώσουσι τὰς μαχαίρας
αὐτῶν ἐπί σε καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς ἐπιστήμης σου, καὶ στρώ-
8 σουσι τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώλειαν, καὶ καταβιβάσουσί σε, καὶ
9 ἀποθανῇ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρδίᾳ θαλάσσης. Μὴ λέγων
ἐρεῖς, Θεός εἰμι ἐγὼ ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων σε; σὺ δὲ εἶ
10 ἄνθρωπος, καὶ οὐ Θεός. Ἐν πλήθει [k] ἀπεριτμήτων ἀπολῇ ἐν
χερσὶν ἀλλοτρίων, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος.

11, 12 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου, καὶ εἰπὸν αὐτῷ, Τάδε
[l] λέγει Κύριος Κύριος, Σὺ ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως, καὶ στέ-
13 φανος κάλλους ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ ἐγενήθης·
[m] πᾶν λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι, σάρδιον [n] καὶ τοπάζιον, καὶ
σμάραγδον καὶ ἄνθρακα, καὶ σάπφειρον καὶ ἴασπιν, καὶ ἀργύ-
ριον καὶ χρυσίον, καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην, καὶ ἀμέθυστον καὶ
χρυσόλιθον, καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, καὶ χρυσίου ἐνέπλησας
14 τοὺς θησαυρούς σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί. Ἀφ' ἧς
ἡμέρας ἐκτίσθης, σὺ μετὰ τοῦ Χερουβ, ἔθηκά σε ἐν ὄρει ἁγίῳ
15 Θεοῦ, [o] ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων, ἐγενήθης σὺ ἄμωμος
ἐν ταῖς ἡμέραις σου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης [p] ἕως εὑρέθη
16 τὰ ἀδικήματα [q] ἐν σοί. Ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου [r] ἔπλη-
σας τὰ ταμεῖά σου ἀνομίας, καὶ ἥμαρτες, καὶ ἐτραυματίσθης
ἀπὸ ὄρους τοῦ Θεοῦ· καὶ ἤγαγέ σε τὸ Χερουβ [s] ἐκ μέσου λίθων
17 πυρίνων. Ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη
ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ κάλλους σου· διὰ [t] πλῆθος ἁμαρ-
τιῶν σου ἐπὶ τὴν γῆν ἔρριψά σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε
18 παραδειγματισθῆναι. Διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ
[u] τῶν ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου [x] ἐβεβήλωσα τὰ ἱερά σου,
καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέσου σου, τοῦτο καταφάγεταί σε· καὶ δώσω
σε [y] σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάντων τῶν ὁρών-
19 των σε. Καὶ πάντες οἱ ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσι [z] στε-

---

[k] *τραυματιζόντων σε. Θανάτοις ἀπεριτμήτοις.* [l] *λέγει Κύριος· σὺ εἶ ἀπ.* [m] *πάντα.* [n] *καὶ* om. [o] *ἐγενήθης* om. [p] *ἕως ἡμέρας.* [q] *σου ἐν σοί.* [r] *ἐπλήθυνας.* [s] *ἐμμέσῳ.* [t] *τὸ πλῆθος τῶν.* [u] *τῶν* om. [x] *ἐβεβήλωσας.* [y] *εἰς σποδὸν.* [z] *στυγνάσουσιν.*

νάξουσιν ἐπί σε· ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν [a] αἰῶνα.

20, 21 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Σιδῶνα, καὶ προφήτευσον ἐπ'
22 αὐτὴν καὶ εἰπόν, Τάδε λέγει [b] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, Σιδών, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοί, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ἐν
23 τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν σοί. [c] Αἷμα καὶ θάνατος ἐν ταῖς πλατείαις σου, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλῳ σου, καὶ [d] γνώσονται διότι ἐγώ εἰμι Κύριος.

24 [e] Καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὀδύνης ἀπὸ τῶν [f] περικύκλῳ αὐτῶν τῶν ἀτι-
25 μασάντων αὐτούς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι [g] Κύριος. Τάδε λέγει Κύριος [h] Κύριος, Καὶ συνάξω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν [i] ἐθνῶν οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς [k] καὶ ἐνώπιον τῶν λαῶν [k] καὶ τῶν ἐθνῶν· καὶ κατοικήσουσι ἐπὶ τῆς γῆς
26 αὐτῶν [l] ἣν δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακὼβ, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἐλπίδι, καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας καὶ [m] φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅταν ποιήσω κρῖμα ἐν πᾶσι τοῖς ἀτιμάσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν καὶ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν.

29 Ἐν τῷ ἔτει [n] τῷ δωδεκάτῳ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς,
2 ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ προφή-
3 τευσον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπ' Αἴγυπτον ὅλην, [o] καὶ εἰπόν, Τάδε λέγει [p] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραὼ τὸν δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ, τὸν λέγοντα, Ἐμοί εἰσιν
4 οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς. Καὶ [q] ἐγὼ δώσω παγίδας

---

[a] αἰῶνα. Ἐπὶ Σιδῶνα. [b] Ἀδωναΐ Κύριος. [c] Καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σεαυτὴν θάνατον, καὶ αἷμα καὶ θάνατος ἐν ταῖς πλατείαις σου ἔσται, καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν μαχαίραις. [d] γνώσῃ ὅτι. [e] Καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ. [f] κύκλῳ. [g] Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν. [h] Κύριος ὁ Θεός. [i] χωρῶν. [k] καὶ om. [l] ἧς ἔδωκα. [m] φυτεύσωσιν. [n] τῷ δεκάτῳ ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ. [o] καὶ λάλησον. [p] Κύριος ὁ Θεὸς, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, Φαραὼ, βασιλεῦ Αἰγύπτου, τὸν. [q] ἐγὼ om.

εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ προσκολλήσω τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου, καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσου τοῦ
5 ποταμοῦ [r] σου, καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πέσῃ, καὶ οὐ μὴ συναχθῇς [s] καὶ οὐ μὴ περισταλῇς, τοῖς θηρίοις [t] τῆς γῆς καὶ
6 τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς [u] κατάβρωμα, καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Αἴγυπτον ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος·
7 ἀνθ' ὧν ἐγενήθης ῥάβδος καλαμίνη τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ὅτε [x] ἐπελάβετό σου τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης, καὶ ὅτε [y] ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χεὶρ, καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπί σε, συνετρίβης, καὶ συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὀσφύν.

8 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [z] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ῥομ-
9 φαίαν, καὶ ἀπολῶ ἀπὸ σοῦ [a] ἀνθρώπους καὶ κτήνη, καὶ ἔσται [b] ἡ γῆ Αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἀντὶ τοῦ λέγειν σε, [c] Οἱ ποταμοὶ ἐμοί εἰσι, καὶ ἐγὼ
10 ἐποίησα αὐτούς, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου, καὶ δώσω [d] γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ῥομφαίαν καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ Μαγδωλοῦ καὶ Συήνης καὶ ἕως ὁρίων
11 Αἰθιόπων. Οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ποὺς κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτὴν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται τεσσαρά-
12 κοντα ἔτη. Καὶ δώσω τὴν γῆν αὐτῆς [e] ἀπώλειαν ἐν μέσῳ γῆς ἠρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις [f] αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων ἔσονται [g] τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας.

13 [h] Τάδε λέγει Κύριος, Μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη συνάξω [i] Αἰ-
14 γυπτίους ἀπὸ τῶν ἐθνῶν οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν [k] τῶν Αἰγυπτίων, καὶ κατοικίσω αὐτοὺς ἐν γῇ [l] Φαθωρῆς, ἐν τῇ γῇ ὅθεν ἐλήφθησαν, καὶ ἔσται ἀρχὴ
15 ταπεινὴ παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς· οὐ μὴ ὑψωθῇ ἔτι ἐπὶ τὰ ἔθνη,

---

[r] καὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου. [s] οὐδ' οὐ. [t] τοῦ ἀγροῦ. [u] βρῶσιν. [x] ἐπελάβοντό. [y] ἐπεκράτησεν. [z] Κύριος ὁ Θεός. [a] ἄνθρωπον καὶ κτῆνος. [b] πᾶσα ἡ γῆ. [c] Ὅτι οἱ ποταμοί. [d] τὴν γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ Μαγδωλοῦ καὶ Σοήνης καὶ ἕως ὁρίων Αἰθιοπίας. Οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ ἄνθρωπος καὶ κτῆνος, οὐδὲ. [e] εἰς ἀπώλειαν ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου. [f] αὐτῶν. [g] ἀφανισμὸς ἔσται· καὶ. [h] Ὅτι τάδε λέγει Κύριος Κύριος. [i] τοὺς Αἰγυπτίους. [k] Αἰγύπτου, καὶ κατοικιῶ. [l] Παθουρῆς.

καὶ ὀλιγοστοὺς αὐτοὺς ποιήσω, τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείονας
16 ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ οὐκέτι ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς ἐλπίδα
[m] ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν ἐν τῷ ἀκολουθῆσαι αὐτοὺς ὀπίσω
[n] αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι [o] Κύριος.
17 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει, μιᾷ τοῦ μηνὸς
18 τοῦ πρώτου, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώ-
που, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο τὴν
δύναμιν αὐτοῦ δουλείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ [p] Τύρου, πᾶσα κεφαλὴ [q] φα-
λακρὰ καὶ πᾶς ὦμος μαδῶν· καὶ μισθὸς οὐκ ἐγενήθη αὐτῷ καὶ
τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ Τύρον, καὶ τῆς δουλείας ἧς [r] ἐδούλευσαν
19 ἐπ' αὐτήν. Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τῷ
Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος γῆν Αἰγύπτου, [s] καὶ προ-
νομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς·
20 καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἀντὶ τῆς [t] λειτουργείας αὐτοῦ
ἧς ἐδούλευσεν ἐπὶ Τύρον, δέδωκα αὐτῷ γῆν Αἰγύπτου· [u] τάδε
λέγει Κύριος Κύριος.
21 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ,
καὶ σοὶ δώσω στόμα ἀνεῳγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται
ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.
30 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
3 προφήτευσον καὶ εἰπὸν, Τάδε λέγει Κύριος, Ὦ ὦ [x] ἡμέρα, ὅτι
ἐγγὺς [x] ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ἡμέρα νεφέλης, [y] πέρας ἐθνῶν ἔσται,
4 καὶ ἥξει [z] μάχαιρα ἐπ' Αἰγυπτίους, καὶ ἔσται ταραχὴ [a] ἐν γῇ
Αἰθιοπίᾳ, καὶ συμπεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν Αἰγύπτῳ, [b] καὶ
5 συμπεσεῖται τὰ θεμέλια αὐτῆς. Πέρσαι καὶ Κρῆτες καὶ Λυδοὶ
καὶ Λίβυες καὶ πάντες [c] οἱ ἐπίμικτοι, καὶ τῶν υἱῶν τῆς διαθήκης
6 μου μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. Καὶ πεσοῦνται τὰ ἀντιστη-
ρίγματα Αἰγύπτου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς
ἀπὸ Μαγδωλοῦ ἕως [d] Συήνης, μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, λέγει

---

[m] ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. [n] τῶν καρδιῶν αὐτῶν. [o] Κύριος ὁ Θεός. Καὶ ἐγένετο. [p] Τύρον. [q] φαλάκρωμα. [r] ἐδούλωσεν αὐτήν. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος, Ἰδοὺ δίδωμι. [s] καὶ λήψεται τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ. [t] δουλείας ἧς. [u] ὅσα ἐποίησάν μοι· τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος. [x] ἡ ἡμέρα. [y] καιρὸς πέρας. [z] ἡ μάχαιρα ἐπ' Αἴγυπτον. [a] ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, καὶ πεσοῦνται. [b] καὶ λήψονται τὸ πλῆθος αὐτῆς, καὶ. [c] οἱ ἐπίμικτοι ἐπ' αὐτὴν, ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς διαθήκης μου ἐν αὐτῇ, μαχαίρᾳ πεσοῦνται. [d] Συήνης.

7 Κύριος. Καὶ ἐρημωθήσεται ἐν μέσῳ χωρῶν [e]ἠρημωμένων, καὶ
8 αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων ἔσονται, καὶ [f]γνώ-
σονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ὅταν δῶ πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ
9 [g]συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ἐξελεύσονται ἄγγελοι σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ
ἔσται ταραχὴ ἐν [h]αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἰγύπτου, ὅτι ἰδοὺ ἥκει.
10 Τάδε λέγει [i]Κύριος Κύριος, Καὶ ἀπολῶ πλῆθος Αἰγυπτίων διὰ
11 χειρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, αὐτοῦ καὶ τοῦ
λαοῦ αὐτοῦ, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἀπεσταλμένοι [k]ἀπολέσαι γῆν·
καὶ ἐκκενώσουσι πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ
12 πλησθήσεται ἡ γῆ τραυματιῶν, καὶ δώσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν
ἐρήμους, [l]καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἐν χερσὶν
13 ἀλλοτρίων, ἐγὼ Κύριος [m]λελάληκα. [n]Ὅτι τάδε λέγει [o]Κύριος
Κύριος, Καὶ ἀπολῶ μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως καὶ ἄρχοντας
14 Μέμφεως ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσονται [p]ἔτι. Καὶ ἀπολῶ
γῆν Φαθωρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν, καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν
15 ἐν Διοσπόλει. Καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπὶ [q]Σαὶν τὴν ἰσχὺν
16 Αἰγύπτου, καὶ ἀπολῶ [q]τὸ πλῆθος Μέμφεως, καὶ δώσω πῦρ ἐπ'
Αἴγυπτον, [r]καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ Συήνη, καὶ ἐν Διοσπόλει
17 ἔσται ἔκρηγμα, καὶ διαχυθήσεται ὕδατα. Νεανίσκοι Ἡλιου-
πόλεως καὶ Βουβάστου [s]ἐν μαχαίρᾳ πεσοῦνται, [t]καὶ αἱ γυναῖκες
18 ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, καὶ ἐν Τάφναις συσκοτάσει ἡ ἡμέρα
ἐν τῷ συντρῖψαί με ἐκεῖ τὰ σκῆπτρα Αἰγύπτου, καὶ ἀπολεῖται
ἐκεῖ ἡ ὕβρις [u]ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ταύτην νεφέλη καλύψει, καὶ
19 αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι [x]ἀρθήσονται. Καὶ ποιήσω
κρῖμα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.
20 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ἑβδόμῃ
21 τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,

---

[e] ἠφανισμένων. [f] γνώσονται πάντες. [g] συντριβήσονται. [h] Αἰγύπτῳ. [i] Ἀδωναὶ Κύριος. [k] ἀφανίσαι αὐτὴν. [l] καὶ ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν, καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν αὐτῶν σὺν τῷ πληρώματι αὐτῆς. [m] ἐλάλησα. [n] Ἀδωναὶ Κύριος, Καὶ ἀπολῶ βδελύγματα, καὶ καταπαύσω μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως καὶ ἄρχοντας Τάνεως. [o] οὐκέτι· καὶ δώσω φόβον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. Καὶ ἀφανιῶ γῆς Παθουρῆς. [p] Τάνιν. [q] τὸ om. [r] καὶ ἀπολεῖται Σουήνη. [s] ἐν om. [t] καὶ αἱ πόλεις αἰχμαλωτισθήσονται, καὶ ἐν Τάφνας. [u] τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ αὐτὴν. [x] ἀχθήσονται.

τοὺς βραχίονας Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδοὺ οὐ [y] κατεδεήθη τοῦ δοθῆναι ἴασιν, τοῦ δοθῆναι ἐπ' αὐτὸν
22 μάλαγμα, τοῦ δοθῆναι ἰσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τοὺς βραχίονας αὐτοῦ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ τοὺς τεταμένους, [z] καὶ καταβαλῶ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἐκ τῆς
23 χειρὸς αὐτοῦ, καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη καὶ λικμήσω
24 αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, [a] καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ [b] δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς [c] τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον καὶ προνομεύσει τὴν
25 προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς. Καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλῶνος, οἱ δὲ βραχίονες Φαραὼ πεσοῦνται· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ δοῦναι [d] τὴν ῥομφαίαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτενεῖ
26 αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. Καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, καὶ [e] γνώσονται πάντες ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

31 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ τρίτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ
2 μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ, Τίνι ὡμοίωσας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου;
3 Ἰδοὺ Ἀσσοὺρ κυπάρισσος ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ καλὸς ταῖς παραφυάσι [f] καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, [g] εἰς μέσον νεφελῶν
4 ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ὕδωρ ἐξέθρεψεν αὐτὸν, ἡ ἄβυσσος ὕψωσεν αὐτὸν, τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγε κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ συστήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα τὰ ξύλα τοῦ
5 πεδίου. Ἕνεκεν τούτου ὑψώθη τὸ μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ ἐπλατύνθησαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ [h] ἀφ'
6 ὕδατος πολλοῦ. Ἐν ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτοῦ ἐγεννῶσαν πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, [i] ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ κατῴκησε

---

[y] κατεδεήθη μου τ. δ. ἴ. ἐπ' αὐτὸν, τοῦ δοθῆναι μάλαγμα. [z] καὶ τοὺς συντριβομένους, καὶ. [a] καὶ om. [b] θήσω. [c] τὰς χεῖρας. [d] με τὴν. [e] ἐπιγνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι. [f] καὶ πυκνὸς ἐν τῇ σκέπῃ, κ. [g] καὶ εἰς μ. τῶν ν. [h] καὶ ὑψώθησαν αἱ παραφυάδες αὐτοῦ ἐφ' ὕδατος. [i] ὑπὸ τὴν σκιὰν.

7 πᾶν πλῆθος ἐθνῶν. Καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ διὰ τὸ
πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὅτι [k] ἐγενήθησαν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ εἰς
8 ὕδωρ πολύ. [l] Καὶ κυπάρισσοι τοιαῦται [m] ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ
Θεοῦ, καὶ [n] αἱ πίτυες οὐχ ὅμοιαι ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ, καὶ
ἐλάται οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ· πᾶν ξύλον ἐν τῷ
9 παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὡμοιώθη αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτοῦ διὰ
τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ· καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν τὰ ξύλα τοῦ
παραδείσου τῆς τρυφῆς τοῦ Θεοῦ.

10 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει [o] Κύριος, Ἀνθ' ὧν ἐγένου μέγας τῷ
μεγέθει, καὶ ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον [p] νεφελῶν, καὶ
11 εἶδον ἐν τῷ ὑψωθῆναι αὐτὸν, καὶ παρέδωκα αὐτὸν εἰς χεῖρας
12 ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. Καὶ ἐξωλό-
θρευσαν αὐτὸν ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν καὶ κατέβαλον αὐτὸν
ἐπὶ τῶν ὀρέων· ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν [q] ἔπεσαν οἱ κλάδοι
αὐτοῦ, καὶ συνετρίβη τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς,
καὶ κατέβησαν ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν πάντες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν
13 καὶ ἠδάφισαν αὐτὸν, ἐπὶ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαντο πάντα
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ [r] ἐγίνοντο
14 πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, ὅπως μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει
αὐτῶν πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι· καὶ [s] ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν
αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ οὐκ ἔστησαν ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν
πρὸς [t] αὐτά· πάντες οἱ πίνοντες ὕδωρ, [u] πάντες ἐδόθησαν εἰς
θάνατον, εἰς [x] γῆς βάθος, ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων προσκατα-
15 βαίνοντας εἰς βόθρον. Τάδε λέγει [y] Κύριος Κύριος, Ἐν ᾗ ἡμέρᾳ
κατέβη εἰς ᾅδου, ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος· καὶ ἐπέστησα τοὺς
ποταμοὺς αὐτῆς καὶ ἐκώλυσα πλῆθος ὕδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ'
αὐτὸν ὁ Λίβανος, πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἐπ' αὐτῷ ἐξελύ-
16 θησαν. Ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσείσθησαν τὰ
ἔθνη, ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅδου μετὰ τῶν καταβαινόντων

---

[k] ἐγέννησαν. [l] Καὶ om. [m] οὐκ ἐγενήθησαν ἐν τῷ π.
[n] αἱ om. Mox ὅμοιοι. [o] Ἀδωναὶ Κύριος. [p] τῶν νεφελῶν.
[q] ἔπεσον. [r] ἐγένοντο. [s] οὐκ ἔδωκαν. [t] αὐτόν. [u] ἀλλὰ
πάντες. [x] γῆν βάθους. [y] Ἀδωναὶ Κύριος, Ἐν ᾗ ἡμέρᾳ κατέβη
εἰς ᾅδου, ἐπέστησα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον καὶ ἐκώλυσα τοὺς ποτα-
μοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκώλυσεν πλῆθος ὕδατος, καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν ὁ
Λίβανος, καὶ ἐξέστησαν ἐπ' αὐτῷ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. Καὶ
ἐσείσθησαν ἔθνη ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ.

εἰς λάκκον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἐν [z] γῇ πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς καὶ τὰ ἐκλεκτὰ τοῦ Λιβάνου πάντα τὰ πίνοντα ὕδωρ.
17 Καὶ γὰρ αὐτοὶ κατέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς ᾅδου [a] ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ [b] οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο.
18 Τίνι ὡμοιώθης; κατάβηθι, καὶ καταβιβάσθητι μετὰ τῶν ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς [c] γῆς βάθος· ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, οὕτως Φαραὼ καὶ [d] τὸ πλῆθος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, λέγει Κύριος Κύριος.

32 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ [e] δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ
2 μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, Λέοντι ἐθνῶν ὡμοιώθης σὺ, καὶ ὡς [f] δράκων ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐκεράτιζες [g] τοῖς ποταμοῖς σου, καὶ ἐτάρασσες [h] ὕδωρ τοῖς
3 ποσί σου καὶ κατεπάτεις τοὺς ποταμούς σου. Τάδε λέγει [i] Κύριος, Καὶ περιβαλῶ ἐπὶ σὲ [k] δίκτυα λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνά-
4 ξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου, καὶ ἐκτενῶ σε ἐπὶ τὴν γῆν· πεδία [l] πλησθήσεται, καὶ ἐπικαθιῶ ἐπί σε πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
5 ρανοῦ, καὶ ἐμπλήσω [m] πάντα τὰ θηρία πάσης τῆς γῆς. Καὶ δώσω τὰς σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός
6 [n] σου. Καὶ ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν [o] προχωρημάτων σου, ἀπὸ τοῦ πλήθους σου ἐπὶ τῶν ὀρέων· φάραγγας ἐμπλήσω ἀπὸ
7 σοῦ, καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναί σε οὐρανὸν καὶ συσκοτάσω [p] τὰ ἄστρα αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ [q] σελήνη
8 οὐ μὴ φάνῃ τὸ φῶς αὐτῆς. Πάντα τὰ φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ συσκοτάσουσιν ἐπί σε· καὶ δώσω σκότος ἐπὶ τὴν [r] γῆν,
9 λέγει Κύριος Κύριος, καὶ παροργιῶ καρδίαν λαῶν πολλῶν, ἡνίκα ἂν [s] ἄγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς τὰ ἔθνη, εἰς [t] γῆν ἣν οὐκ ἔγνως.
10 Καὶ στυγνάσουσιν ἐπί σε ἔθνη [u] πολλὰ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν

---

[z] γῇ κάτω. [a] μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας. [b] πάντες οἱ. [c] γῆν βάθους. [d] πᾶν τὸ. [e] ἑνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ. [f] ὁ δράκων. [g] τοὺς ποταμούς. [h] τὸ ὕδωρ. [i] Ἀδωναὶ Κύριος. [k] δίκτυόν μου καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ λαῶν πολλῶν. [l] πλησθήσεταί σου. [m] ἐκ σοῦ πάντα. [n] σου πᾶσαν γῆν. [o] χωρημάτων σου, καὶ ἀπὸ. [p] τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. [q] ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φάος αὐτῆς· καὶ πάντα. [r] γῆν σου, λέγει Κύριος Κύριος ὁ Θεός. [s] ἀγάγω. [t] τὴν γῆν. [u] πολλὰ om.

ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐν τῷ [x] πετᾶσθαι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπα αὐτῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν ἀφ' ἡμέρας πτώσεώς σου.

11 Ὅτι τάδε λέγει [y] Κύριος Κύριος, Ῥομφαία βασιλέως Βαβυ-
12 λῶνος ἥξει σοι ἐν μαχαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλῶ τὴν ἰσχύν σου, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες, καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου,
13 καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς. Καὶ ἀπολῶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῆς ἀφ' ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταράξῃ αὐτὸ ποὺς ἀνθρώπου ἔτι, καὶ ἴχνος [z] κτηνῶν οὐ μὴ καταπατήσῃ αὐτό.
14 Οὕτως τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδατα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς
15 ἔλαιον πορεύσονται, λέγει [y] Κύριος. Ὅταν δῶ Αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ πληρώσει αὐτῆς, ὅταν [a] διασπερῶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ γνώσονται
16 ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. Θρῆνός ἐστι, καὶ [b] θρηνήσεις αὐτὸν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτὸν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς θρηνήσουσιν αὐτὴν, λέγει Κύριος Κύριος.

17 Καὶ [c] ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει [d] τοῦ πρώτου μηνὸς, πεν-
18 τεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν [e] ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ καταβιβάσουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκρὰς εἰς τὸ βάθος
19 τῆς γῆς, πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον· [f] ἐν μέσῳ μαχαίρας τραυματιῶν πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσί σοι οἱ γίγαντες, Ἐν βάθει βόθρου
20 γίνου, τίνος κρείττων εἶ; [g] καὶ κατάβηθι καὶ κοιμήθητι μετὰ
21, 22 ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας. Ἐκεῖ Ἀσσοὺρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, πάντες τραυματίαι ἐκεῖ ἐδόθησαν,
23 [h] καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγενήθη ἡ συναγωγὴ [i] αὐτοῦ· περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ πάντες [k] οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ, [l] οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ [m] γῆς

---

[x] πετασθῆναι ῥομφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπον. [y] Ἀδωναΐ Κύριος. [z] κτήνους. [a] διασπείρω. [b] θρηνήσουσιν. [c] ἐγένετο. [d] ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ. [e] γῆν. [f] ἐξ ὑδάτων εὐπρεποῦς κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρᾳ. [g] καὶ om. [h] καὶ om. [i] αὐτῶν. [k] οἱ om. [l] οἱ ἔδωκαν τὰς ταφὰς αὐτῆς ἐν μηροῖς λάκκου, καὶ ἐγενήθη ἐκκλησία· ὑπερκύκλῳ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, πάντες αὐτοὶ τραυματίαι πίπτοντες μαχαίρᾳ, οἱ δόντες. [m] τῆς.

24 ζωῆς. Ἐκεῖ Αἰλὰμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ· πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες [n] μαχαίρᾳ καὶ οἱ καταβαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς [o] γῆς βάθος, οἱ δεδωκότες αὐτῶν φόβον ἐπὶ γῆς ζωῆς· καὶ ἐλάβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν
25, 26 μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον, ἐν μέσῳ τραυματιῶν, ἐκεῖ ἐδόθησαν Μοσὸχ καὶ Θοβὲλ καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς [p] αὐτοῦ, περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ πάντες τραυματίαι αὐτοῦ, πάντες ἀπερίτμητοι [q] τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον
27 αὐτῶν ἐπὶ [r] γῆς ζωῆς. Καὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ τῶν γιγάντων [s] τῶν πεπτωκότων ἀπ' αἰῶνος, οἳ κατέβησαν εἰς ᾅδου ἐν ὅπλοις πολεμικοῖς, [t] καὶ ἔθηκαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν [u] ὀστέων αὐτῶν,
28 ὅτι ἐξεφόβησαν [x] πάντας ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. Καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων [y] κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρᾳ.
29 [z] Ἐκεῖ ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ἀσσοὺρ οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας, οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν,
30 μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον. Ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ βορρᾶ πάντες [a] στρατηγοὶ Ἀσσοὺρ οἱ καταβαίνοντες τραυματίαι, σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν [b] ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, καὶ ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν
31 μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον. Ἐκείνους ὄψεται βασιλεὺς Φαραὼ, καὶ παρακληθήσεται [c] ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, λέγει
32 Κύριος Κύριος. [d] Ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραὼ, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ [d] μετ' αὐτοῦ, λέγει Κύριος [e] Κύριος.

---

[n] μαχαίραις. [o] γῆν βάθους, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς. [p] αὐτῶν. [q] τραυματίαι ἀπὸ om. [r] τῆς. [s] πεπτωκότες. [t] αὐτῶν, οἱ. [u] ὀστῶν. [x] γίγαντας. [y] συντριβήσῃ, καὶ κοιμηθήσῃ. [z] Ἐκεῖ Ἐδὼμ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Ἀσσύριοι οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτῆς εἰς τραῦμα μαχαίρας, αὐτοὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, ἐκοιμήθησαν μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον. Ἐκεῖ πάντες οἱ. [a] αὐτοὶ πάντες στρατηγοί. [b] καὶ ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρας, καὶ ἔλαβον. [c] ἐπὶ πάσῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν· τραυματίαι μαχαίρᾳ Φαραὼ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ, λέγει Κύριος ὁ Θεός. Ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς. [d] μετ' αὐτοῦ om. [e] Κύριος ὁ Θεός.

33 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Γῆ ἐφ'
ἣν ἂν [f] ἐπάγω ῥομφαίαν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα
3 ἐξ αὐτῶν, καὶ δῶσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς [g] εἰς σκοπὸν, καὶ ἴδῃ τὴν
ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι καὶ
4 σημάνῃ τῷ λαῷ, καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας [h] τῆς φωνῆς τῆς σάλ-
πιγγος καὶ μὴ φυλάξηται, [i] καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία καὶ καταλάβῃ
5 αὐτὸν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ [k] τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται, ὅτι τὴν
φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας οὐκ [l] ἐφυλάξατο, τὸ αἷμα αὐτοῦ
ἐπ' αὐτοῦ ἔσται· καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
6 ἐξείλατο. Καὶ ὁ σκοπὸς, ἐὰν ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην καὶ
μὴ σημάνῃ [m] τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξηται, καὶ ἐλθοῦ-
σα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχὴν, αὕτη διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν
ἐλήφθη, καὶ τὸ [n] αἷμα ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσω.
7 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ,
8 καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον. Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ
[o] ἁμαρτωλῷ, Θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ [p] μὴ λαλήσῃς τοῦ φυλά-
ξασθαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἄνομος τῇ ἀνομίᾳ
αὐτοῦ ἀποθανεῖται, [q] τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζη-
9 τήσω. Σὺ δὲ ἐὰν προαπαγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ
[r] ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ,
οὗτος τῇ [s] ἀσεβείᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν [t] σαυτοῦ
10 ἐξῄρησαι. Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, Οὕτως
ἐλαλήσατε λέγοντες, Αἱ πλάναι ἡμῶν καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν [u] ἐφ'
ἡμῖν εἰσι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζησόμεθα;
11 Εἰπὸν αὐτοῖς, Ζῶ ἐγὼ, [x] τάδε λέγει Κύριος, Οὐ βούλομαι τὸν
θάνατον τοῦ [y] ἀσεβοῦς, ὡς ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
[z] αὐτοῦ καὶ ζῆν αὐτόν· ἀποστροφῇ ἀποστρέψατε ἀπὸ [a] τῆς ὁδοῦ

---

[f] ἐπαγάγω κρῖμα αἵματος. [g] εἰς om. [h] τὴν φωνὴν. [i] καὶ ἐλθοῦσα ἡ ῥομφαία καταβάλῃ. [k] τὴν κεφαλὴν. [l] ἐφυλάξατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν. [m] τῷ λαῷ τῇ σ. [n] αἷμα αὐτῆς ἐκ τῆς χειρὸς. [o] ἀνόμῳ. [p] μὴ λαλήσῃς τοὺς λόγους, τοῦ ἀποστῆναι τὸν ἄνομον. [q] καὶ τὸ. [r] τοῦ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἀπ' αὐτῆς. [s] ἀνομίᾳ. [t] σου ἐρρύσω. [u] ἐφ' ἡμᾶς. [x] λέγει Ἀδωναῖ Κύριος. [y] ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἀ. [z] αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ. [a] τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν.

12 ὑμῶν· καὶ ἰνατί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραήλ; [b] Εἰπὸν πρὸς τοὺς
υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, Δικαιοσύνη δικαίου οὐ μὴ [c] ἐξελεῖται αὐτὸν
ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πλανηθῇ· καὶ ἀνομία [d] ἀσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ
αὐτὸν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ· καὶ
13 δίκαιος οὐ μὴ [e] δύνηται σωθῆναι. Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ δικαίῳ,
οὗτος πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, [f] καὶ ποιήσει ἀνομίαν,
πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι [g] αὐτοῦ οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ἐν τῇ ἀδικίᾳ
14 αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖται· καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ
ἀσεβεῖ, Θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ τῆς [h] ἁμαρτίας
15 αὐτοῦ καὶ ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην καὶ [i] ἐνεχύρασμα
ἀποδοῖ καὶ ἁρπάγματα ἀποτίσει, ἐν προστάγμασι ζωῆς διαπο-
ρεύηται τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῇ ζήσεται, καὶ οὐ μὴ [k] ἀπο-
16 θάνῃ. Πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ [l] ἃς ἥμαρτεν οὐ μὴ ἀναμνη-
σθῶσιν, ὅτι κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν, ἐν [m] αὐταῖς
ζήσεται.

17 Καὶ ἐροῦσιν οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, Οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς τοῦ
18 Κυρίου· καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα. Ἐν τῷ ἀποστρέψαι
δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ [n] ποιήσει ἀνομίας, καὶ
19 ἀποθανεῖται ἐν αὐταῖς. Καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν
ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ [o] ποιήσει κρῖμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν
αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται.

20 Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ εἴπατε, Οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἕκαστον
[p] ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος [q] Ἰσραήλ.

21 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ πέμπτῃ
τοῦ μηνὸς τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθε πρός με ὁ ἀνασωθεὶς
22 ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ, λέγων, Ἑάλω ἡ πόλις. Καὶ χεὶρ Κυρίου [r] ἐγε-
νήθη ἐπ᾽ ἐμὲ ἑσπέρας πρὶν ἐλθεῖν [s] αὐτὸν, καὶ ἤνοιξέ μου τὸ
στόμα, [t] ὡς ἦλθε πρός με τὸ πρωΐ· καὶ ἀνοιχθὲν τὸ στόμα μου

---

[b] Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν. [c] ἐξέληται. [d] ἀνόμου.
[e] δυνήσεται σωθῆναι ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας αὐτοῦ. Ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ
δικαίῳ, ζωῇ ζήσῃ, καὶ οὗτος. [f] καὶ ἐὰν ποιήσῃ ἀδικίαν. [g] αὐτοῦ
ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν. [h] ἀσεβείας αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ.
[i] ἐνέχυρον καὶ ἅρπαγμα ἀποτίσει, ἐν προστάγματι. [k] ἀποθανεῖται.
[l] ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν ἔτι, ὅτι. [m] αὐτοῖς. [n] ποιήσῃ
ἀνομίαν, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῇ. [o] ποιήσῃ. [p] κατὰ τὰς ὁδοὺς
ὑμῶν. [q] Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ
ἔτει. [r] ἐγένετο. [s] αὐτὸν πρός με. [t] ἕως.

23 οὐ [u] συνεσχέθη ἔτι. Καὶ [v] ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρός με,
24 λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας ἐπὶ τῆς
γῆς τοῦ Ἰσραὴλ λέγουσιν, Εἷς ἦν Ἀβραὰμ, καὶ κατέσχε τὴν
γῆν· καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμὲν, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν.
27 Διὰ τοῦτο [x] εἰπὸν αὐτοῖς, Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ζῶ ἐγὼ, εἰ
μὴν οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις [y] μαχαίραις πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ
προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται εἰς
κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις καὶ τοὺς ἐν τοῖς
28 σπηλαίοις θανάτῳ ἀποκτενῶ. Καὶ δώσω τὴν γῆν ἔρημον, καὶ
ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὄρη
29 [z] τοῦ Ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον. Καὶ γνώσονται
ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ
ἐρημωθήσεται διὰ πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν.
30 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ
σοῦ παρὰ τὰ τείχη καὶ ἐν τοῖς πυλῶσι τῶν οἰκιῶν, καὶ [a] λαλοῦσιν
ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, λέγοντες, Συνέλθωμεν καὶ [b] ἀκού-
31 σωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ Κυρίου. [c] Ἔρχονται πρός σε ὡς
συμπορεύεται λαὸς, καὶ κάθηνται ἐναντίον [d] σου καὶ ἀκούουσι τὰ
ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ [e] ποιήσουσιν, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ
στόματι αὐτῶν, καὶ ὀπίσω τῶν μιασμάτων [f] ἡ καρδία αὐτῶν.
32 Καὶ γίνῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλτηρίου ἡδυφώνου, εὐαρμόστου,
[g] καὶ ἀκούσονταί σου τὰ ῥήματα καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αὐτά.
33 Καὶ [h] ἡνίκα ἐὰν ἔλθῃ, ἐροῦσιν, Ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσονται ὅτι
προφήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.
34 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
προφήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ Ἰσραὴλ, προφήτευσον
καὶ εἰπὸν [i] τοῖς ποιμέσι, Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, [j] Ὦ ποι-
μένες Ἰσραὴλ, [k] μὴ βόσκουσι ποιμένες ἑαυτούς; οὐ τὰ πρό-

---

[u] συνεκλείσθη ἔτι. [v] ἐγένετο. [x] εἰπὲ πρὸς αὐτούς, Οὕτως εἶπεν Ἀδωναΐ Κύριος, Ἐπὶ τῷ αἵματι φάγεσθε, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑμῶν λήψεσθε πρὸς εἴδωλα ὑμῶν, καὶ αἷμα ἐκχεῖτε· καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; Ἔστητε ἐπὶ τῇ ῥομφαίᾳ ὑμῶν, ἐποιήσατε βδέλυγμα, καὶ ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε, καὶ τὴν γῆν κληρονομήσετε; Οὕτως διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς. [y] μαχαίρᾳ. [z] τοῦ om. [a] ἐλάλουν. [b] ἀκούσομεν. [c] Καὶ ἔρχονται. [d] σου ὁ λαός μου, καὶ ἀκούσωσιν. [e] ποιήσωσιν. [f] αὐτῶν ἡ καρδία ἐστίν. [g] καὶ ἀκούοντες τὰ ῥήματά σου, οὐ μὴ. [h] ἔσται ἡνίκα. [i] αὐτοῖς, Τάδε. [k] μὴ οἱ ποιμένες βόσκουσιν ἑαυτούς; οὐχὶ.

3 βατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες; Ἰδοὺ τὸ γάλα [l] κατέσθετε καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε καὶ τὸ παχὺ [m] σφάζετε, καὶ τὰ πρό-
4 βατά μου [n] οὐ βόσκετε. Τὸ ἠσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε, καὶ τὸ [o] συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ [p] ἀπεστρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ.
5 Καὶ [q] διεσπάρη τὰ πρόβατά μου διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ
6 [r] ἐγενήθη εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ [s] ἀγροῦ. Καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου ἐν παντὶ ὄρει καὶ ἐπὶ [t] πᾶν βουνὸν ὑψηλὸν, καὶ ἐπὶ [u] προσώπου τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ὁ ἀποστρέφων.
7, 8 Διὰ τοῦτο, ποιμένες, ἀκούσατε λόγον Κυρίου. Ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς προνομὴν, καὶ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ [x] πεδίου παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ
9 ποιμένες ἑαυτοὺς, τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν· ἀντὶ
10 τούτου, ποιμένες, [y] Τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς τοῦ μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου, καὶ [z] οὐ βοσκήσουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι εἰς κατάβρωμα.
11 Διότι τάδε λέγει Κύριος [a] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκζητήσω τὰ
12 πρόβατά μου καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά. [b] Ὥσπερ ζητεῖ ὁ ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ [c] ἐν ἡμέρᾳ ὅτ' ἂν ᾖ γνόφος καὶ νεφέλη ἐν μέσῳ προβάτων διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ [d] ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν
13 ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνόφου. Καὶ ἐξάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν

---

[l] κατεσθίετε. [m] ἐσφάζετε. [n] οὐκ ἐβόσκετε. [o] συνετριμμένον. [p] οὐκ ἐπεστρέψατε. [q] διεσπάρησαν. [r] ἐγενήθησαν. [s] ἀγροῦ καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ διεσπάρησαν. [t] πάντα. [u] παντὶ προσώπῳ πάσης τῆς γῆς διεσπάρη τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐκ ἦν ὁ ζητῶν. [x] ἀγροῦ. [y] ἀκούσατε λόγον Κυρίου, Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος. [z] οὐ μὴ. [a] Κύριος ὁ Θεός. [b] Ὡς ἐπισκέπτεται. [c] ἐν ἡμέρᾳ γνόφου καὶ νεφέλης ἐν μέσῳ προβάτων αὐτοῦ δ. [d] συνάξω.

καὶ συνάξω αὐτοὺς [e] ἀπὸ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν
γῆν αὐτῶν, καὶ βοσκήσω αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ καὶ ἐν ταῖς
14 φάραγξι καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς, [f] ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω
αὐτοὺς, ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ [g] Ἰσραήλ· καὶ ἔσονται αἱ μάνδραι
αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ κοιμηθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ
ἀγαθῇ, καὶ ἐν νομῇ πίονι βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων [h] Ἰσ-
15 ραήλ. Ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω
αὐτὰ, καὶ [i] γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· τάδε λέγει Κύριος
16 Κύριος. Τὸ ἀπολωλὸς [k] ζητήσω, καὶ τὸ πλανώμενον ἀποστρέ-
ψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐνισχύσω,
καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος.
17 Καὶ ὑμεῖς, [l] πρόβατα, τάδε λέγει Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ
διακρινῶ ἀνὰ μέσον προβάτου καὶ προβάτου, [m] κριῶν καὶ τράγων.
18 Καὶ οὐχ ἱκανὸν ὑμῖν ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ
κατάλοιπα τῆς νομῆς [n] ὑμῶν κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν; καὶ
τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν
19 ἐταράσσετε; Καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν
ὑμῶν ἐνέμοντο, καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν
ἔπινον;
20 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος [o] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ διακρινῶ ἀνὰ
21 μέσον προβάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀνὰ μέσον προβάτου ἀσθενοῦς. Ἐπὶ
ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν διωθεῖσθε, καὶ τοῖς κέρασιν
22 ὑμῶν ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν τὸ ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε. Καὶ σώσω τὰ
πρόβατά μου, καὶ [p] οὐ μὴ ὦσιν ἔτι εἰς προνομὴν, καὶ κρινῶ
23 ἀνὰ μέσον κριοῦ πρὸς κριὸν, καὶ ἀναστήσω [q] ἐπ' αὐτοὺς ποιμένα
ἕνα καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς, τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ, καὶ ἔσται αὐ-
24 τῶν ποιμὴν, καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ Δαυὶδ
25 ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα. Καὶ διαθήσομαι
τῷ Δαυὶδ διαθήκην εἰρήνης, [r] καὶ ἀφανιῶ θηρία πονηρὰ ἀπὸ τῆς
γῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς
26 δρυμοῖς. [s] Καὶ δώσω αὐτοὺς περικύκλῳ τοῦ ὄρους μου· καὶ

---

[e] ἐκ τῶν. [f] ἐν om. [g] ἐν τῷ ὄρει Ἰσραήλ. [h] τοῦ Ἰσραήλ.
[i] ἐπιγνώσονται διότι. [k] ἐκζητήσω, καὶ τὸ πεπλανημένον ἐπι-
στρέψω. [l] τὰ πρόβατα. [m] κριοῦ καὶ τράγου. [n] ὑμῶν om.
[o] Κύριος ὁ Θεὸς. [p] οὐκέτι ἔσονται ἔτι. [q] αὐτοῖς ποιμένα
ἕτερον, καὶ. [r] καὶ ἀπολῶ. [s] Καὶ ἔσονται κύκλῳ.

27 [t] δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, ὑετὸν εὐλογίας. Καὶ τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ δώσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ συντρῖψαί με τὸν ζυγὸν [u] αὐτῶν· καὶ ἐξελοῦμαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν καταδουλωσαμένων
28 αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν προνομῇ τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς οὐκέτι μὴ [x] φάγωσιν αὐτούς· καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλ-
29 πίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. Καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς φυτὸν εἰρήνης, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λιμῷ ἐπὶ τῆς
30 γῆς, καὶ ὀνειδισμὸν ἐθνῶν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαός μου. Οἶκος
31 [y] Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος, [z] πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μου ἐστὲ, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, λέγει Κύριος Κύριος.

35 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐπίστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' [a] ὄρος Σηεὶρ, καὶ προφήτευσον
3 [b] εἰς αὐτὸ, καὶ εἰπὸν αὐτῷ, Τάδε λέγει Κύριος [c] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπί σε, ὄρος Σηεὶρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπί σε καὶ
4 δώσω σε [d] εἰς ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσῃ, [e] καὶ ταῖς πόλεσί σου ἐρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι
5 Κύριος. Ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὰν [f] αἰωνίαν, καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ δόλῳ, ἐν [g] χειρὶ ἐχθρῶν μαχαίρᾳ ἐν καιρῷ
6 ἀδικίας, ἐπ' ἐσχάτων. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος Κύριος, εἰ μὴν εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμα διώξεταί σε. Καὶ δώσω [h] ὄρος
8 Σηεὶρ εἰς ἔρημον καὶ ἠρημωμένον, καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτοῦ ἀνθρώπους καὶ κτήνη, καὶ ἐμπλήσω τῶν τραυματιῶν [i] βουνούς σου καὶ τὰς φάραγγάς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυ-
9 ματισμένοι μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν σοί. [k] Ἐρημίαν αἰώνιον θήσομαί σε, καὶ αἱ πόλεις σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι, καὶ
10 γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· [l] διὰ τὸ εἰπεῖν σε, Τὰ δύο ἔθνη καὶ

---

[t] ἀποστελῶ ὑετὸν εὐλογίας αὐτοῖς. Καὶ τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτοῖς, καὶ ἡ γῆ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς. [u] τοῦ κλοιοῦ αὐτῶν· ἐξελοῦμαι. [x] πτοήσει. [y] τοῦ Ἰσραὴλ. [z] καὶ ὑμεῖς πρόβατά μου, καὶ πρόβατα τοῦ ποιμνίου. [a] τὸ ὄρος. [b] ἐπ'. [c] Κύριος om. [d] εἰς om. [e] ἐν ταῖς. [f] αἰώνιον. [g] καιρῷ ἐχθρῶν ἐν χειρὶ μαχαίρας. [h] τὸ ὄρος. [i] σου τοὺς βουνούς σου καὶ πάσας τὰς. [k] Καὶ ἐρημίαν. [l] διότι εἶπας.

αἱ δύο χῶραι ἐμαὶ [m] ἔσονται, καὶ κληρονομήσω αὐτὰς, καὶ
11 [n] Κύριος ἐκεῖ ἐστι. Διὰ τοῦτο ζῶ ἐγὼ, λέγει [o] Κύριος, καὶ
ποιήσω [p] σοι κατὰ τὴν ἔχθραν σου, [q] καὶ γνωσθήσομαί σοι ἡνίκα
12 ἂν κρινῶ σε, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος· ἤκουσα τῆς φωνῆς
τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἶπας, Τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἔρημα ἡμῖν
13 δέδοται εἰς [r] κατάβρωμα, καὶ ἐμεγαλορρημόνησας ἐπ' ἐμὲ τῷ
14 στόματί σου, [s] ἐγὼ ἤκουσα. Τάδε λέγει Κύριος, Ἐν τῇ εὐφρο-
15 σύνῃ πάσης τῆς γῆς ἔρημον [t] ποιήσω σε, ἔρημον ἔσῃ, ὄρος Σηεὶρ,
καὶ πᾶσα [u] ἡ Ἰδουμαία καὶ ἐξαναλωθήσεται, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ
εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν.

36 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ
2 εἰπὸν τοῖς ὄρεσι [x] τοῦ Ἰσραὴλ, Ἀκούσατε λόγον Κυρίου. Τάδε
λέγει Κύριος Κύριος, [y] Ἀνθ' οὗ εἶπεν ἐφ' ὑμᾶς ὁ ἐχθρὸς, [z] Εὖγε
3 ἔρημα αἰώνια εἰς κατάσχεσιν [a] ἡμῖν ἐγενήθη, διὰ τοῦτο προ-
φήτευσον καὶ εἰπὸν, Τάδε λέγει Κύριος [b] Κύριος, Ἀντὶ τοῦ
ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς [c] ὑπὸ τῶν κύκλῳ ὑμῶν,
τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν τοῖς καταλοίποις ἔθνεσι, καὶ
4 [d] ἀνέβητε λάλημα γλώσσῃ καὶ εἰς ὀνείδισμα ἔθνεσι, διὰ τοῦτο
ὄρη Ἰσραὴλ ἀκούσατε λόγον Κυρίου· τάδε λέγει Κύριος τοῖς
ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ τοῖς χειμάρροις καὶ ταῖς φάραγξι,
[e] καὶ τοῖς ἐξηρημωμένοις καὶ ἠφανισμένοις, καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς
[f] ἐγκαταλελειμμέναις, καὶ ἐγένοντο εἰς προνομὴν, καὶ εἰς καταπά-
5 τημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσι περικύκλῳ· διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος [g] Κύριος, Εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ
τὰ λοιπὰ ἔθνη καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν τὴν γῆν
μου ἑαυτοῖς εἰς κατάσχεσιν μετ' εὐφροσύνης, ἀτιμάσαντες ψυ-
6 χὰς τοῦ ἀφανίσαι ἐν προνομῇ. Διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπὶ τὴν
γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς

---

[m] εἰσιν. [n] ὁ Κύριος. [o] Κύριος Κύριος. [p] ἐν σοὶ. [q] καὶ κατὰ τὸν ζῆλόν σου ὃν ἐποίησας ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε ἐν αὐτοῖς, καὶ γνωσθήσομαί. [r] κατάσχεσιν. [s] καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶν Κύριος. Τάδε. [t] ποιήσω σε om. [u] ἡ Ἰδουμαία ἐξολεθρευθήσεται. [x] τοῦ om. [y] Ἀνθ' ὧν. [z] Εὖγε, εὖγε. [a] ὑμῖν. [b] Κύριος ὁ Θεός. [c] ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ. [d] ἐγένεσθε λάλημα γλώσσης. [e] καὶ ταῖς νάπαις ταῖς ἐρημωμέναις καὶ ἠφανισμέναις. [f] καταλελειμμέναις αἳ ἐγένοντο εἰς προνομὴν, καὶ καταπάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσιν τοῖς περικύκλῳ. [g] Κύριος om.

φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις, Τάδε λέγει [h] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐν τῷ
ζήλῳ μου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου ἐλάλησα, ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμοὺς
7 ἐθνῶν ἐνέγκαι ὑμᾶς. Διὰ τοῦτο [i] ἐγὼ ἀρῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ
ἔθνη τὰ περικύκλῳ ὑμῶν, οὗτοι τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήψονται,
8 ὑμῶν δὲ, ὄρη Ἰσραὴλ, τὴν σταφυλὴν καὶ τὸν [k] καρπὸν ὑμῶν
9 καταφάγεται ὁ λαός μου, ὅτι ἐλπίζουσι τοῦ ἐλθεῖν. [l] Ὅτι ἰδοὺ
ἐγὼ [m] ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ κατεργασθήσεσθε
10 [n] καὶ σπαρήσεσθε, καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους· πᾶν οἶκον
Ἰσραὴλ εἰς τέλος, καὶ κατοικηθήσονται [o] αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἠρη-
11 μωμένη οἰκοδομηθήσεται, καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους καὶ
κτήνη, καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν, καὶ εὖ ποιήσω
ὑμᾶς ὥσπερ [p] τὰ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι
12 Κύριος. Καὶ [q] γεννήσω ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους τὸν λαόν μου
Ἰσραὴλ, καὶ κληρονομήσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς
κατάσχεσιν· καὶ οὐ μὴ [r] προστεθῆτε ἔτι ἀτεκνωθῆναι ἀπ' αὐτῶν.
13 Τάδε λέγει [s] Κύριος Κύριος, Ἀνθ' ὧν εἶπάν σοι, Κατέσθουσα
14 ἀνθρώπους εἶ, καὶ ἠτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἐγένου. Διὰ
τοῦτο ἀνθρώπους οὐκέτι φάγεσαι, καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ [t] ἀτε-
15 κνώσεις ἔτι, λέγει Κύριος Κύριος. Καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται οὐκέτι
ἐφ' ὑμᾶς ἀτιμία ἐθνῶν, καὶ [u] ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ ἀνενέγκητε
ἔτι, λέγει Κύριος Κύριος.

16, 17 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου,
οἶκος Ἰσραὴλ [x] κατῴκησεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, [y] καὶ ἐμίαναν
αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς
ἀκαθαρσίαις αὐτῶν, [z] καὶ κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς [a] ἀποκαθη-
18 μένης ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξέχεα τὸν
19 θυμόν μου [b] ἐπ' αὐτούς, καὶ διέσπειρα αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ
ἐλίκμησα αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, κατὰ [c] τὴν ὁδὸν αὐτῶν καὶ

---

[h] Ἀδωναΐ Κύριος. [i] ἰδοὺ ἐγὼ αἴρω. [k] καρπὸν φάγεται.
[l] Ὅτι om. [m] ἐφ' ὑμᾶς, καὶ om. [n] καὶ σπαρήσεσθε om. [o] αἱ
πόλεις ὑμῶν, καὶ αἱ ἐρημωμέναι οἰκοδομηθήσονται. [p] τὸ. [q] δώσω.
[r] προστεθήσεσθε. [s] Ἀδωναΐ Κύριος. [t] ἀτεκνώσει σε οὐκέτι,
λέγει Ἀδωναΐ Κύριος. [u] ὀνειδισμὸν ἐθνῶν οὐ μὴ ἐνέγκητε ἔτι,
λέγει Κύριος ὁ Θεός. [x] κατῴκησαν. [y] καὶ ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις
αὐτῶν ἐμίαναν. [z] καὶ om. [a] ἀφέδρου. [b] ἐπ' αὐτοὺς περὶ
τοῦ αἵματος οὗ ἐξέχεαν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐμίαναν
αὐτήν. [c] τὰς ὁδοὺς αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν.

20 κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν ἔκρινα αὐτούς. Καὶ [d] εἰσῆλθον εἰς τὰ
ἔθνη οὗ [d] εἰσῆλθον ἐκεῖ, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον
ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτοὺς, Λαὸς Κυρίου οὗτοι, καὶ ἐκ τῆς γῆς
[e] αὐτοῦ ἐξεληλύθασι.
21 Καὶ ἐφεισάμην αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλω-
22 σαν οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ. Διὰ
τοῦτο εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, Τάδε λέγει [f] Κύριος, Οὐχ ὑμῖν
ἐγὼ ποιῶ, οἶκος Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ
23 ἐβεβηλώσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ [g] εἰσήλθετε ἐκεῖ. Καὶ ἁγιάσω
τὸ ὄνομά μου τὸ [h] μέγα τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐβεβη-
λώσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι
Κύριος· [i] ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,
24 καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν
25 τῶν γαιῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ῥανῶ ἐφ'
ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκα-
θαρσιῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν· καὶ καθαριῶ
26 ὑμᾶς, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν
ὑμῖν, καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν
27 καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην, καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν
ὑμῖν, καὶ ποιήσω ἵνα ἐν τοῖς δικαιώμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰ
28 κρίματά μου [k] φυλάξησθε καὶ ποιήσητε· καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς
γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαὸν, καὶ
29 ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς Θεόν. Καὶ σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν
ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ καλέσω τὸν σῖτον, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν,
30 καὶ οὐ δώσω ἐφ' ὑμᾶς λιμόν. Καὶ πληθυνῶ τὸν καρπὸν τοῦ
ξύλου καὶ τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ, [l] ὅπως ἂν μὴ λάβητε ὀνει-
31 δισμὸν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδοὺς
ὑμῶν τὰς πονηρὰς καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθὰ, καὶ
προσοχθιεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, καὶ
32 [m] ἐπὶ τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν. Οὐ δι' ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει
[n] Κύριος Κύριος, γνωστόν ἐστιν ὑμῖν· αἰσχύνθητε καὶ ἐντράπητε

---

[d] εἰσήλθοσαν. [e] αὐτῶν ἐξήλθοσαν. [f] Ἀδωναὶ Κύριος.
[g] εἰσήλθατε. [h] ἅγιον. [i] λέγει Ἀδωναὶ Κύριος· ἐν τῷ. [k] φυ-
λάξεσθε καὶ ποιήσετε. [l] ὅπως μὴ λάβητε ἔτι ὀνειδισμὸν
λαοῦ. [m] ἐν τοῖς βδελύγμασιν ὑμῶν. [n] Κύριος ὁ Θεὸς, γνωστὸν
ἔσται.

33 ἐκ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραήλ. [o] Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος,
Ἐν ἡμέρᾳ ᾗ καθαριῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ
34 τὰς πόλεις, καὶ οἰκοδομηθήσονται [p] ἔρημοι, καὶ ἡ γῆ ἠφανισμένη
ἐργασθήσεται, ἀνθ' ὧν ὅτι ἠφανισμένη ἐγενήθη κατ' ὀφθαλμοὺς
35 παντὸς [q] παροδεύοντος, καὶ ἐροῦσιν, Ἡ γῆ [r] ἐκείνη ἠφανισμένη
ἐγενήθη ὡς κῆπος τρυφῆς, καὶ αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ ἠφανι-
36 σμέναι καὶ κατεσκαμμέναι ὀχυραὶ ἐκάθισαν. Καὶ γνώσονται
τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν καταλειφθῶσι κύκλῳ ὑμῶν, ὅτι [s] ἐγὼ Κύριος
ᾠκοδόμησα τὰς καθῃρημένας καὶ κατεφύτευσα τὰς ἠφανισμένας·
37 [t] ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα, καὶ ποιήσω. Τάδε λέγει [u] Ἀδωναΐ Κύ-
ριος, Ἔτι τοῦτο ζητηθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι
[x] αὐτοὺς, πληθυνῶ αὐτοὺς ὡς πρόβατα ἀνθρώπους, ὡς πρόβατα
38 ἅγια, ὡς πρόβατα Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς· οὕτως
ἔσονται αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώπων, καὶ
γνώσονται ὅτι [y] ἐγὼ Κύριος.

37 Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι
Κύριος καὶ ἔθηκέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο ἦν μεστὸν
2 ὀστέων ἀνθρωπίνων, καὶ περιήγαγέ με ἐπ' αὐτὰ κυκλόθεν κύκλῳ,
καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου, [z] ξηρὰ
3 σφόδρα. Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ [a] ὀστέα
4 ταῦτα; καὶ εἶπα, Κύριε Κύριε, σὺ ἐπίστῃ [b] ταῦτα. Καὶ εἶπε
πρός με, Προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀστᾶ ταῦτα, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Τὰ
5 ὀστᾶ τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου. Τάδε λέγει [c] Κύριος
τοῖς ὀστέοις τούτοις, Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω [d] ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς,
6 καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀνάξω ἐφ' ὑμᾶς [e] σάρκα, καὶ
ἐκτενῶ ἐφ' ὑμᾶς δέρμα, καὶ δώσω πνεῦμά μου [f] εἰς ὑμᾶς, καὶ
7 ζήσεσθε, καὶ γνώσεσθε [g] ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. Καὶ [h] προεφή-
τευσα, καθὼς ἐνετείλατό [i] μοι· καὶ ἐγένετο [k] ἐν τῷ ἐμὲ προφη-
τεῦσαι, καὶ ἰδοὺ σεισμὸς, καὶ προσήγαγε τὰ ὀστᾶ ἑκάτερον
8 πρὸς τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ. Καὶ ἴδον καὶ ἰδοὺ ἐπ' αὐτὰ νεῦρα

---

[o] λέγει Κύριος. Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾗ καθαριῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀ. [p] αἱ ἔρημοι, καὶ ἡ γῆ ἡ ἠφ. [q] διοδεύοντος. [r] ἐκείνη ἡ ἠφ. [s] ἐγώ εἰμι. [t] ὅτι ἐγὼ Κύριος Κύριος. [u] Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς, Ἔτι τοῦτο ζήτημα θήσομαι. [x] αὐτοῖς. [y] ἐγώ εἰμι. [z] καὶ ἰδοὺ ξηρὰ σφόδρα. [a] ὀστᾶ. [b] αὐτὰ. [c] Κύριος Κύριος. [d] εἰς ὑμᾶς. [e] σάρκας. [f] ἐφ' ὑμᾶς. [g] διότι. [h] ἐπροφήτευσα. [i] μοι Κύριος. [k] φωνὴ ἐν τῷ ἐμὲ προφητεύειν.

καὶ σάρκες [l] ἐφύοντο, καὶ ἀνέβαινεν ἐπ᾽ αὐτὰ [m] δέρματα ἐπάνω,
9 καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν [n] ἐπ᾽ αὐτοῖς. Καὶ εἶπε πρός με, Προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα, προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ πνεύματι, Τάδε λέγει [o] Κύριος, Ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμάτων ἐλθὲ, καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους, καὶ ζησάτωσαν.
10 Καὶ [p] προεφήτευσα καθότι ἐνετείλατό μοι, καὶ εἰσῆλθεν [q] εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ ἔζησαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ [r] πολλὴ σφόδρα.
11 Καὶ ἐλάλησε Κύριος πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, τὰ ὀστᾶ ταῦτα πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἐστι, καὶ αὐτοὶ λέγουσι, Ξηρὰ γέγονε
12 τὰ ὀστᾶ ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν. Διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ [s] εἰπὸν, Τάδε λέγει Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνοίγω τὰ μνήματα ὑμῶν, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων
13 ὑμῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ἐν τῷ ἀνοῖξαί με τοὺς τάφους ὑμῶν, τοῦ
14 ἀναγαγεῖν [t] με ἐκ τῶν τάφων τὸν λαόν μου. Καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος· λελάληκα καὶ ποιήσω, λέγει [u] Κύριος.
15, 16 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥάβδον, καὶ γράψον ἐπ᾽ αὐτὴν τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς υἱοὺς [x] Ἰσραὴλ τοὺς προσκειμένους [y] ἐπ᾽ αὐτόν· καὶ ῥάβδον δευτέραν λήψῃ σεαυτῷ, καὶ γράψεις αὐτὴν τῷ Ἰωσὴφ, ῥάβδον Ἐφραΐμ, καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς [z] προστεθέντας
17 πρὸς αὐτὸν, καὶ συνάψεις αὐτὰς προσαλλήλας [a] σαυτῷ, εἰς ῥάβδον μίαν τοῦ δῆσαι [b] ἑαυτὰς, καὶ ἔσονται ἐν τῇ χειρί σου.
18 Καὶ ἔσται ὅταν λέγωσι πρός σε οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, [c] Οὐκ
19 ἀναγγέλλεις ἡμῖν; τί ἐστι ταῦτά σοι; Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει [d] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ λήψομαι τὴν φυλὴν Ἰωσὴφ [e] τὴν διὰ χειρὸς Ἐφραΐμ, καὶ τὰς φυλὰς [f] Ἰσραὴλ τὰς προσ-

[l] ἀνεφύοντο. [m] δέρμα. [n] ἐν. [o] Κύριος Κύριος, Ἐλθὲ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ ἐλθὲ τὸ πνεῦμα. [p] ἐπροφήτευσα, καθὼς. [q] εἰς αὐτοὺς πνεῦμα ζωῆς. [r] μεγάλη. [s] εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς, Τάδε λέγει Ἀδωναΐ Κύριος. [t] με ὑμᾶς ἐκ τ. τ. ὑμῶν, τὸν. [u] Κύριος Κύριος. [x] αὐτῆς. [y] πρὸς. [z] προσκειμένους. [a] σεαυτῷ. [b] αὐτὰς. [c] λέγοντες, Οὐκ ἀπαγγελεῖς. [d] Ἀδωναΐ Κύριος. [e] τὴν om. [f] τοῦ Ἰσραὴλ.

κειμένας πρὸς αὐτὸν, καὶ δώσω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν φυλὴν [g] Ἰούδα, καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν [h] τῇ χειρὶ Ἰούδα.

20 Καὶ ἔσονται αἱ ῥάβδοι ἐφ' αἷς σὺ ἔγραψας ἐπ' αὐταῖς ἐν τῇ
21 χειρί σου ἐνώπιον αὐτῶν. Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Τάδε λέγει [i] Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἐθνῶν οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ,
22 καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἔθνος ἐν τῇ γῇ μου, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν [k] Ἰσραήλ· καὶ ἄρχων εἷς ἔσται [l] αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται [m] ἔτι
23 εἰς δύο ἔθνη, οὐδὲ μὴ διαιρεθῶσιν οὐκέτι εἰς δύο βασιλείας, ἵνα μὴ μιαίνωνται ἔτι ἐν τοῖς εἰδώλοις [n] αὐτῶν· καὶ ῥύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν ὧν ἡμάρτοσαν ἐν αὐταῖς, καὶ καθαριῶ αὐτοὺς, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσο-
24 μαι αὐτοῖς εἰς Θεόν. Καὶ ὁ δοῦλός μου Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, [o] ἔσται ποιμὴν εἷς πάντων, ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύσονται, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξονται καὶ ποιήσουσιν
25 αὐτὰ, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἣν ἐγὼ δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακὼβ, οὗ κατῴκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς [p] αὐτοί· καὶ Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου ἄρχων
26 εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, [q] διαθήκη αἰωνία ἔσται μετ' αὐτῶν· καὶ θήσω τὰ ἁγιά μου ἐν μέσῳ
27 αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσται ἡ κατασκήνωσίς μου ἐν αὐτοῖς,
28 καὶ ἔσομαι αὐτοῖς [r] Θεὸς, καὶ αὐτοί [s] μου ἔσονται λαός. Καὶ γνώσονται [t] τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτοὺς ἐν τῷ εἶναι τὰ ἁγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν [u] αἰῶνα.

38 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με, λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γὼγ καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγὼγ, ἄρχοντα ῥὼς [v] Μεσὸχ, καὶ Θοβὲλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν,

---

[g] τοῦ Ἰούδα. [h] ἐν τῇ. [i] Ἀδωναὶ Κύριος ὁ Θεὸς. [k] τοῦ Ἰσραήλ. [l] πάντων αὐτῶν. [m] οὐκέτι. [n] αὐτῶν, ἐν οἷς ἡμάρτοσαν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐν τοῖς προσοχθίσμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις αὐτῶν· καὶ ῥ. [o] καὶ ποιμὴν εἷς ἔσται πάντων. [p] αὐτοὶ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἕως αἰῶνος· καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, ἄρχων αὐτῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. [q] καὶ διαθήκη. [r] εἰς Θεὸν. [s] ἔσονταί μοι. [t] τὰ ἔθνη om. [u] αἰῶνα, λέγει Κύριος. [v] Μοσὸχ.

3 καὶ εἰπὸν αὐτῷ, Τάδε λέγει [x] Κύριος Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ
4 ἄρχοντα ῥὼς Μεσὸχ, καὶ Θοβὲλ, καὶ συνάξω σε καὶ πᾶσαν τὴν
δύναμίν σου, ἵππους καὶ ἱππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας
συναγωγῇ πολλῇ, πέλται καὶ περικεφαλαῖαι καὶ [y] μάχαιραι.
5 Πέρσαι καὶ Αἰθίοπες καὶ [z] Λίβυες, πάντες περικεφαλαίαις καὶ
6 πέλταις, Γομὲρ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν, οἶκος τοῦ [a] Θοργαμὰ
ἀπ' ἐσχάτου βορρᾶ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν, καὶ ἔθνη πολλὰ
7 μετὰ σοῦ. Ἑτοιμάσθητι, [b] ἑτοίμασον σεαυτὸν σὺ καὶ πᾶσα
ἡ συναγωγή σου [c] ἡ συνηγμένη μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ μοι εἰς προ-
φυλακήν.
8 Ἀφ' ἡμερῶν [d] πλειόνων ἑτοιμασθήσεται, καὶ ἐπ' [e] ἐσχάτου
ἐτῶν ἐλεύσεται, καὶ ἥξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ
μαχαίρας, συνηγμένων ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, [f] ἐπὶ γῆν Ἰσραὴλ ἣ
ἐγενήθη ἔρημος δι' ὅλου, [g] καὶ οὗτος ἐξ ἐθνῶν ἐξελήλυθε, καὶ
9 κατοικήσουσιν ἐπ' εἰρήνης ἅπαντες. Καὶ ἀναβήσῃ ὡς ὑετὸς,
καὶ ἥξεις ὡς νεφέλη κατακαλύψαι γῆν, καὶ [h] ἔσῃ σὺ καὶ πάντες
10 οἱ περὶ σὲ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ. Τάδε λέγει Κύριος [i] Κύ-
ριος, Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναβήσεται ῥήματα ἐπὶ τὴν
11 καρδίαν σου, καὶ λογιῇ λογισμοὺς πονηροὺς, καὶ ἐρεῖς, Ἀνα-
βήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπερριμμένην, ἥξω ἐπὶ ἡσυχάζοντας ἐν [k] τῇ
ἡσυχίᾳ καὶ [l] οἰκοῦντας ἐπ' εἰρήνης, πάντας κατοικοῦντας [m] γῆν
ἐν ᾗ οὐχ ὑπάρχει τεῖχος οὐδὲ μοχλοὶ, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν
12 [n] αὐτοῖς, προνομεῦσαι προνομὴν, καὶ σκῦλα σκυλεῦσαι [o] αὐτῶν,
τοῦ ἐπιστρέψαι [p] χεῖράς μου εἰς τὴν ἠρημωμένην, ἣ κατῳκίσθη,
καὶ ἐπ' ἔθνος συνηγμένον ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, πεποιηκότας κτή-
13 σεις, κατοικοῦντας ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς, Σαββὰ καὶ Δαιδὰν
καὶ [q] ἔμποροι Καρχηδόνιοι, καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν ἐροῦσί
σοι, Εἰς προνομὴν τοῦ προνομεῦσαι σὺ ἔρχῃ καὶ σκυλεῦσαι

---

[x] Ἀδωναὶ Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γὼγ καὶ ἄρχοντα ῥὼς, Μοσὸκ.
[y] μαχαίρας. [z] Λίβυες, καὶ Λυδοί· πάντες ἐν π. [a] Θεργαμὰ.
[b] καὶ ἑτοίμασον. [c] οἱ συνηγμένοι. [d] πλειόνων ἐτῶν. [e] ἐσχά-
των. [f] εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰ. [g] καὶ αὐτὸς ἐξελήλυθεν ἐκ τῶν
ἐθνῶν. [h] πέσῃ. [i] Κύριος ὁ Θεὸς. [k] τῇ om. [l] κατοικοῦν-
τας. [m] πόλεις ἐν αἷς. [n] αὐταῖς. [o] αὐτῶν om. [p] τὴν χεῖρά
μου. [q] καὶ οἱ ἔμποροι Χαλκηδόνος, καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι αὐτῆς
ἐροῦσίν σοι.

σκῦλα, συνήγαγες συναγωγήν σου λαβεῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαι [r] κτῆσιν τοῦ σκυλεῦσαι σκῦλα.

14 Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ Γὼγ, Τάδε λέγει [s] Κύριος, Οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν τῷ κατοικισθῆ-
15 ναι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἐπ' εἰρήνης, [t] ἐγερθήσῃ; Καὶ ἥξεις ἐκ τοῦ τόπου σου ἀπ' ἐσχάτου βορρᾶ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ; ἀναβάται ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη καὶ δύναμις πολλή,
16 καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν· ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἔσται, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη ἐμὲ ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν σοὶ ἐνώ-
17 πιον αὐτῶν. Τάδε λέγει [u] Κύριος Κύριος τῷ Γὼγ, Σὺ εἶ περὶ οὗ ἐλάλησα [x] πρὸ ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
18 καὶ ἔτεσι, τοῦ ἀναγαγεῖν σε ἐπ' αὐτούς. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἔλθῃ Γὼγ ἐπὶ τὴν γῆν [y] Ἰσραὴλ, λέγει
19 Κύριος [z] Κύριος, ἀναβήσεται ὁ θυμός μου καὶ ὁ ζῆλός μου ἐν πυρὶ τῆς ὀργῆς μου, ἐλάλησα· εἰ μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται
20 σεισμὸς μέγας ἐπὶ [a] γῆς Ἰσραὴλ, καὶ σεισθήσονται ἀπὸ προσώπου [b] Κυρίου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ θηρία τοῦ πεδίου καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τὰ ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ [c] ῥαγήσεται τὰ ὄρη καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες,
21 καὶ πᾶν τεῖχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται, καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸ [d] καὶ πᾶν [e] φόβον, λέγει Κύριος· μάχαιρα ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν
22 αὐτοῦ ἔσται, καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ καὶ αἵματι καὶ ὑετῷ κατακλύζοντι καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ θεῖον βρέξω ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπ' ἔθνη πολλὰ μετ'
23 αὐτοῦ. Καὶ μεγαλυνθήσομαι καὶ ἁγιασθήσομαι καὶ ἐνδοξασθήσομαι καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἐθνῶν πολλῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

39 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ Γὼγ, καὶ εἰπὸν, Τάδε

---

[r] κτήσεις. [s] Κύριος Κύριος ὁ Θεὸς, Οὐχὶ. [t] ἐξεγερθήσῃ. [u] Ἀδωναὶ Κύριος ὁ Θεὸς. [x] ἀφ' ἡμερῶν. [y] τοῦ Ἰσραὴλ. [z] Κύριος ὁ Θεὸς. [a] τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ. [b] τοῦ Κυρίου. [c] ῥαγήσονται. [d] καὶ om. [e] φόβον μαχαίρας, λέγει Κύριος Κύριος.

λέγει [f] Κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γὼγ ἄρχοντα ῥὼς, [g] Μεσὸχ,
2 καὶ Θοβέλ· καὶ συνάξω σε καὶ καθοδηγήσω σε καὶ [h] ἀναβιβῶ
σε ἐπ᾽ ἐσχάτου τοῦ βορρᾶ, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὰ ὄρη τῷ Ἰσραήλ.
3 Καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου [i] ἀπὸ τῆς χειρός σου τῆς ἀριστερᾶς,
καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρός σου τῆς δεξιᾶς, καὶ κατα-
4 βαλῶ σε ἐπὶ τὰ ὄρη [k] τὰ Ἰσραὴλ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ πάντες οἱ
περί σε, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σοῦ βοθήσονται εἰς πλήθη ὀρνέων·
παντὶ πετεινῷ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε
5 καταβρωθῆναι. Ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πεσῇ, ὅτι ἐγὼ ἐλά-
6 λησα, λέγει Κύριος. Καὶ ἀποστελῶ πῦρ ἐπὶ [l] Γὼγ, καὶ κατοι-
κηθήσονται αἱ νῆσοι ἐπ᾽ εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι
7 Κύριος. Καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ
μου Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον
οὐκέτι, καὶ γνώσονται [m] τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι [n] Κύριος ἅγιος ἐν
Ἰσραήλ.
8 Ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσῃ ὅτι ἔσται, λέγει Κύριος [o] Κύριος· αὕτη
9 ἐστὶν ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐλάλησα, καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες
τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ καύσουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις, πέλταις καὶ
κοντοῖς καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασι καὶ ῥάβδοις χειρῶν καὶ λόγ-
10 χαις, καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἑπτὰ ἔτη, καὶ οὐ μὴ λάβωσι
ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου, οὐδὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, ἀλλ᾽ ἢ
τὰ ὅπλα κατακαύσουσι πυρί· καὶ προνομεύσουσι τοὺς προνο-
μεύσαντας αὐτοὺς, καὶ σκυλεύσουσι τοὺς σκυλεύσαντας αὐτοὺς,
λέγει Κύριος.
11 Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γὼγ τόπον ὀνομα-
στὸν, μνημεῖον ἐν Ἰσραὴλ, τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπελθόντων
πρὸς [p] τῇ θαλάσσῃ, καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς
φάραγγος, καὶ [q] κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γὼγ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος
12 αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται [r] τότε Τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ. Καὶ
[q] κατορύξουσιν αὐτοὺς οἶκος [s] Ἰσραὴλ, ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ ἐν
13 ἑπταμήνῳ, καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ

---

[f] Κύριος Κύριος. [g] Μοσὺχ, καὶ Θοβὲρ. [h] ἀναβιβάσω σε ἀπ᾽ ἐσχάτου τοῦ βορρᾶ, καὶ συνάξω σε ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰ. [i] ἐκ. [k] τοῦ. [l] σὲ, καὶ κατοικισθήσονται. [m] πάντα τὰ. [n] Κύριος Κύριος ὁ ἅγιος Ἰ. [o] Κύριος ὁ Θεός. [p] τὴν θάλασσαν. [q] κατορύξωσιν. [r] τὸ Γαὶ τὸ. [s] τοῦ Ἰσραὴλ.

14 ἔσται αὐτοῖς [u] ὀνομαστὸν ᾗ ἡμέρᾳ ἐδοξάσθη, λέγει Κύριος. Καὶ
ἄνδρας διαπαντὸς διαστελοῦσιν ἐπιπορευομένους [x] τὴν γῆν, θάψαι
τοὺς καταλελειμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καθαρίσαι αὐτὴν
15 μετὰ τὴν ἑπτάμηνον, καὶ [y] ἐκζητήσουσι. Καὶ πᾶς ὁ διαπορευό-
μενος τὴν γῆν καὶ ἰδὼν ὀστοῦν ἀνθρώπου οἰκοδομήσει παρ'
[z] αὐτῷ σημεῖον, ἕως ὅτου θάψωσιν αὐτὸ οἱ θάπτοντες εἰς [a] γαὶ
16 τὸν πολυάνδριον τοῦ Γώγ. Καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως
Πολυάνδριον· καὶ καθαρισθήσεται ἡ γῆ.
17 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν, Τάδε λέγει Κύριος, Εἰπὸν παντὶ
ὀρνέῳ πετεινῷ καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ [b] πεδίου, Συνάχθητε
καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ ἐπὶ τὴν
θυσίαν μου ἣν τέθυκα ὑμῖν θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ,
18 καὶ φάγεσθε κρέα καὶ πίεσθε αἷμα. Κρέα γιγάντων φάγεσθε
καὶ αἷμα ἀρχόντων τῆς γῆς πίεσθε· κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τρά-
19 γους, καὶ οἱ μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες, καὶ φάγεσθε στέαρ
εἰς πλησμονὴν, καὶ πίεσθε αἷμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου
20 ἧς ἔθυσα ὑμῖν· καὶ ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου,
ἵππου καὶ ἀναβάτην [c] καὶ γίγαντα καὶ πάντα ἄνδρα πολεμιστὴν,
21 λέγει [d] Κύριος· καὶ δώσω τὴν δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὄψονται
πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν μου ἣν ἐποίησα, καὶ τὴν χεῖρά μου
22 ἣν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ γνώσονται οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι ἐγώ
εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα.
23 Καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν
ᾐχμαλωτεύθησαν οἶκος Ἰσραὴλ, ἀνθ' ὧν ἠθέτησαν εἰς ἐμὲ καὶ
ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέδωκα αὐτοὺς
24 εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ [e] ἔπεσαν πάντες μαχαίρᾳ κατὰ
τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ἐποίησα
25 αὐτοῖς καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν. Διὰ τοῦτο
τάδε λέγει Κύριος [f] Κύριος, Νῦν ἀποστρέψω αἰχμαλωσίαν ἐν
Ἰακὼβ, καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ζηλώσω διὰ τὸ ὄνομα
26 τὸ ἅγιόν μου. Καὶ [g] λήψονται τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀδι-

---

[u] εἰς ὀνομαστὸν, ᾗ ἡμέρᾳ ᾗ ἐδοξάσθην. [x] πᾶσαν τὴν. [y] ἐκ-
ζητήσουσιν ἀκριβῶς. Καὶ ἔσται πᾶς ὁ διαπορευόμενος πᾶσαν τὴν.
[z] αὐτὸ. [a] τὸ Γαὶ τὸ πολυάνδριον. [b] ἀγροῦ. [c] καὶ om. [d] Κύ-
ριος Κύριος. [e] ἔπεσον. [f] Κύριος ὁ Θεὸς, Νῦν ἀναστρέψω τὴν αἰχ-
μαλωσίαν Ἰακὼβ. [g] λήμψομαι.

κίαν ἣν ἠδίκησαν ἐν τῷ κατοικισθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν
27 ἐπ᾽ εἰρήνης· καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν ἐν τῷ ἀποστρέψαι με
αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ συναγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν
τῶν ἐθνῶν· καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς [h] ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν,
28 καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐν τῷ ἐπιφα-
29 νῆναί με αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκέτι
τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν, ἀνθ᾽ ὧν ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπὶ
τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος Κύριος.

40 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας
ἡμῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἐν τῷ τεσσαρεσ-
καιδεκάτῳ ἔτει μετὰ τὸ [i] ἁλῶναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
2 ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἤγαγέ με ἐν ὁράσει Θεοῦ εἰς
3 τὴν γῆν [k] Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκέ με ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλὸν σφόδρα, καὶ
ἐπ᾽ αὐτῷ ὡσεὶ οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι, καὶ εἰσήγαγέ με ἐκεῖ·
καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ἦν ὡσεὶ ὅρασις χαλκοῦ
στίλβοντος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων καὶ
4 κάλαμος [l] μέτρον, καὶ αὐτὸς εἱστήκει ἐπὶ τῆς πύλης, καὶ εἶπε
πρός με ὁ ἀνὴρ, [m] ᾽Ον ἑώρακας, [n] υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς σου ἴδε, καὶ ἐν τοῖς ὠσί σου ἄκουε, καὶ τάξον εἰς τὴν
καρδίαν σου πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι, διότι ἕνεκα τοῦ δεῖξαί
σοι εἰσελήλυθας ὧδε, καὶ δείξεις πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς τῷ οἴκῳ
5 [o] τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἰδοὺ περίβολος ἔξωθεν τοῦ οἴκου κύκλῳ,
καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος τὸ μέτρον [p] πηχῶν ἓξ ἐν
πήχει καὶ παλαιστῆς, καὶ διεμέτρησε τὸ προτείχισμα, [q] πλάτος
ἴσον τῷ καλάμῳ, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἴσον τῷ καλάμῳ.
6 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς
ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς, καὶ [r] διεμέτρησε τὸ αἰλὰμ τῆς πύλης ἴσον
7 τῷ καλάμῳ, καὶ τὸ θεὲ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος, καὶ ἴσον τῷ
καλάμῳ τὸ πλάτος, καὶ τὸ αἰλὰμ ἀνὰ μέσον τοῦ [s] θεηλὰθ πηχῶν
ἓξ· καὶ τὸ θεὲ τὸ δεύτερον ἴσον τῷ καλάμῳ [t] πλάτος, καὶ ἴσον
8 τῷ καλάμῳ μῆκος, καὶ τὸ αἰλὰμ πηχέων πέντε· καὶ τὸ θεὲ τὸ

---

[h] ἐνώπιον ἐθνῶν πολλῶν. [i] ἁλωθῆναι. [k] τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκέν με ἐπ᾽ ὄρους ὑψηλοῦ σφόδρα, καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ. [l] μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. [m] ᾽Ον om. [n] σὺ υἱὲ. [o] τοῦ om. [p] πήχεων. [q] τὸ πλάτος. [r] διεμέτρησεν θεὲ ἓξ ἔνθεν, καὶ ἓξ ἔνθεν, καὶ τὸ αἰλὰμ. [s] θεὲ. [t] τὸ πλάτος, καὶ τὸ αἰλὰμ.

τρίτον ἴσον τῷ καλάμῳ [u] μῆκος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ πλάτος,
9 καὶ τὸ αἰλὰμ τοῦ πυλῶνος πλησίον τοῦ αἰλὰμ τῆς [x] πύλης
πηχῶν ὀκτὼ, καὶ τὰ αἰλεῦ πηχῶν δύο· καὶ τὰ αἰλὰμ τῆς πύλης
10 ἔσωθεν, καὶ [y] τὰ θεὲ τῆς πύλης τοῦ θεὲ κατέναντι, τρεῖς ἔνθεν
καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ μέτρον ἓν τοῖς τρισί· [z] μέτρον ἓν τοῖς αἰλὰμ
11 ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς θύρας τοῦ
πυλῶνος [a] πηχῶν δέκα, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος [a] πηχῶν δεκα-
12 τριῶν, καὶ πῆχυς ἐπισυναγόμενος [b] ἐπὶ πρόσωπον τῶν θεείμ
ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ τὸ θεὲ [a] πηχῶν ἓξ ἔνθεν καὶ [a] πηχῶν ἓξ
13 ἔνθεν. Καὶ διεμέτρησε τὴν πύλην ἀπὸ τοῦ [c] τοίχου τοῦ θεὲ ἐπὶ
τὸν τοῖχον τοῦ θεὲ, [d] πλάτος πήχεις εἴκοσι καὶ πέντε· αὕτη πύλη
14 ἐπὶ πύλην, καὶ τὸ αἴθριον τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης, ἔξωθεν [e] πήχεις
15 εἴκοσι θεείμ τῆς πύλης κύκλῳ, καὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης ἔξωθεν,
εἰς τὸ αἴθριον [f] αἰλὰμ τῆς πύλης ἔσωθεν [a] πηχῶν [g] πεντήκοντα.
16 Καὶ θυρίδες κρυπταὶ ἐπὶ [h] τὸ θεείμ, καὶ ἐπὶ τὰ αἰλὰμ ἔσωθεν
τῆς πύλης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν· καὶ ὡσαύτως τοῖς αἰλὰμ [i] θυρί-
δας κύκλῳ ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ αἰλὰμ φοίνικες ἔνθεν καὶ ἔνθεν.
17 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ [k] παστο-
φόρια, καὶ περίστυλα κύκλῳ τῆς αὐλῆς, τριάκοντα παστοφόρια
18 ἐν τοῖς περιστύλοις, καὶ [l] αἱ στοαὶ κατὰ νώτου τῶν πυλῶν, κατὰ
19 τὸ μῆκος τῶν πυλῶν τὸ περίστυλον [m] τὸ ὑποκάτω. Καὶ διε-
μέτρησε τὸ πλάτος τῆς αὐλῆς ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τῆς πύλης τῆς
ἐξωτέρας ἔσωθεν ἐπὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης ἔξω
πήχεις ἑκατὸν τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ [n] ἤγαγέ με
20 ἐπὶ βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς βορρᾶν τῇ αὐλῇ τῇ
ἐξωτέρᾳ, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν, τό τε μῆκος αὐτῆς καὶ τὸ πλά-
21 τος, καὶ τὸ θεὲ τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ [o] τὸ αἰλεῦ, καὶ
τὰ αἰλαμμὼν, καὶ τοὺς φοίνικας αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὰ

---

[u] τὸ μῆκος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος. [x] πύλης ἔσωθεν ἴσον τῷ καλάμῳ, καὶ διεμέτρησεν τὸ αἰλὰμ τῆς πύλης πηχῶν ὀκτὼ, καὶ τὸ αἰλεῦ πηχῶν δέκα καὶ τὸ. [y] τὸ θεὲ τῆς πύλης θεὲ κατέναντι. [z] καὶ μέτρον ἓν τῷ αἰλὰμ. [a] πήχεων. [b] κατὰ πρόσωπον τῷ θεὲ πήχεος ἑνὸς καὶ πήχεος ἑνὸς, ὅριον ἔνθεν καὶ ἔνθεν. [c] τείχους. [d] πλάτος εἴκοσι πέντε. [e] εἴκοσι πέντε καὶ τὸ θεείμ. [f] τῆς πύλης τοῦ αἰλὰμ. [g] ὀκτώ. [h] τὰ θεὲ ἔσωθεν. [i] θυρίδες. [k] γαζοφυλάκια. [l] αἱ om. [m] τῷ. [n] εἰσήγαγέν με. [o] τὰ αἰλεοὺ, καὶ τὸ αἰλαμμὼν.

μέτρα τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς, [x] πηχῶν πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ [x] πηχῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος αὐτῆς·
22 καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς καὶ τὰ αἰλαμμὼν καὶ οἱ φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἡ βλέπουσα κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἐν ἑπτὰ κλι-
23 μακτῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ' [y] αὐτὸν, καὶ τὰ αἰλαμμὼν ἔσωθεν, καὶ [z] πύλη τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ βλέπουσα ἐπὶ πύλην τοῦ βορρᾶ, ὃν τρόπον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατόν.
24 Καὶ [a] ἤγαγέ με κατὰ νότον, καὶ, ἰδοὺ, πύλη βλέπουσα πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν, καὶ τὰ θεὲ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ
25 [b] αἰλαμμὼν, κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα. Καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ [c] αἰλαμμὼν κυκλόθεν καθὼς αἱ θυρίδες τοῦ αἰλὰμ, [x] πηχῶν πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ [x] πηχῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος
26 αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ κλιμακτῆρες αὐτῇ, καὶ [c] αἰλαμμὼν ἔσωθεν, καὶ
27 φοίνικες [d] αὐτῇ, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν ἐπὶ τὰ αἰλεῦ. Καὶ πύλη κατέναντι τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας πρὸς νότον· καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατὸν [e] τὸ
28 εὖρος πρὸς νότον. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησε τὴν πύλην
29, 30 κατὰ τὰ μέτρα [f] ταῦτα, καὶ τὰ θεὲ καὶ τὰ αἰλεῦ καὶ τὰ [c] αἰλαμμὼν κατὰ τὰ μέτρα [f] ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῇ, καὶ [g] τῷ αἰλαμμὼν κύκλῳ πήχεις πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τὸ [h] εὖρος πήχεις
31 εἰκοσιπέντε τοῦ αἰλὰμ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ αἰλεῦ, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες.
32 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς,
33 καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ τὰ θεὲ καὶ τὰ αἰλεῦ καὶ τὰ [i] αἰλαμμὼν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῇ καὶ αἰλαμμὼν κύκλῳ, πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ
34 [k] εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε. Καὶ [l] αἰλαμμὼν εἰς τὴν αὐλὴν

---

[x] πήχεων. [y] αὐτὴν. [z] τῇ πύλῃ. [a] εἰσήγαγέν με.
[b] αἰλαμμὼθ κ. τ. μ. τὰ αὐτά. [c] αἰλαμμὼθ. [d] αὐτῆς. [e] καὶ τὸ εὖρος πρὸς νότον πήχεις εἴκοσι πέντε. [f] τὰ αὐτὰ. [g] τὰ αἰλαμμὼθ. [h] εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε· καὶ αἰλαμμὼθ κύκλῳ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ πλάτος πέντε πήχεων· καὶ αἰλαμὼν. [i] αἰλαμμὼθ κατὰ τὰ μέτρα τὰ αὐτὰ καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμμὼθ. [k] τὸ εὖρος. [l] αἰλαμμὼθ.

τὴν ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες ἐπὶ τοῦ αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ
ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ.
35 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν πύλην τὴν πρὸς βορρᾶν, καὶ διεμέ-
36 τρησε κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ τὰ θεὲ καὶ τὰ αἰλεῦ καὶ τὰ
[m] αἰλαμμὼν, καὶ θυρίδες αὐτῇ κύκλῳ, καὶ τὸ αἰλαμμὼν αὐτῆς,
πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ εὖρος πήχεις εἰκοσιπέντε,
37 καὶ τὰ αἰλαμμὼν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ
38 αἰλεῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ. Τὰ παστο-
φόρια αὐτῆς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς, καὶ τὰ [n] αἰλαμμὼν αὐτῆς
39 ἐπὶ τῆς πύλης τῆς δευτέρας [o] ἔκρυσις, ὅπως σφάζωσιν ἐν αὐτῇ
40 τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας. Καὶ κατὰ νότου τοῦ
[p] ῥύακος τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν δύο
τράπεζαι πρὸς ἀνατολὰς κατὰ νότου τῆς δευτέρας, καὶ τοῦ αἰλὰμ
41 τῆς πύλης δύο τράπεζαι [q] κατὰ ἀνατολάς. Τέσσαρες ἔνθεν καὶ
τέσσαρες ἔνθεν κατὰ νότου τῆς πύλης, ἐπ' [r] αὐτὰς σφάζουσι
42 τὰ θύματα· κατέναντι τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν [s] θυμάτων, καὶ
τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὁλοκαυτωμάτων λίθιναι λελαξευμέναι,
[t] πήχεως καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος, καὶ πήχεων δύο [u] ἡμίσους τὸ
μῆκος, καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος· ἐπ' [x] αὐτὰ ἐπιθήσουσι τὰ σκεύη,
43 ἐν οἷς σφάζουσιν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ θύματα. Καὶ
παλαιστὴν ἔξουσι γεῖσος λελαξευμένον [y] ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐπὶ
τὰς τραπέζας ἐπάνωθεν στέγας, τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ
καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας.
44 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ δύο
ἐξέδραι ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, μία κατὰ νότου τῆς πύλης
τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν φέρουσα πρὸς νότον, καὶ μία κατὰ
νότου τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, βλεπούσης δὲ πρὸς βορρᾶν,
45 καὶ εἶπε πρός με, Ἡ ἐξέδρα αὕτη ἡ βλέπουσα πρὸς νότον τοῖς
46 ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου, καὶ ἡ ἐξέδρα

---

[m] αἰλαμμὼθ, καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς κύκλῳ· καὶ τὰ αἰλαμμὼθ αὐτῆς κύκλῳ πήχεις πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ εὖρος αὐτῆς πήχεις εἰκοσιπέντε, καὶ αἰλαμμὼθ. [n] αἰλαμμὼθ. [o] ἔκρυσις ἐκεῖ πλυνοῦσιν τὴν ὁλοκαύτωσιν. Ἐν δὲ τῷ αἰλὰμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι ἔνθεν, καὶ δύο τράπεζαι ἔνθεν, ἐκ χρυσίου ὅπως σφάζωσιν τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰ ὑπὲρ ἁ. [p] ῥύακος. [q] καὶ ὀκτὼ τράπεζαι κατ' ἀνατολάς. [r] αὐτὰ σφάξουσιν. [s] θυμιαμάτων. [t] πήχεος. [u] καὶ ἡμίσους. [x] αὐτὰς ἐπιθήσουσιν ἐν οἷς. [y] ἔξωθεν.

ἡ βλέπουσα πρὸς βορρᾶν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ θυσιαστηρίου· ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Σαδδοὺκ οἱ
47 ἐγγίζοντες ἐκ τοῦ Λευὶ πρὸς Κύριον λειτουργεῖν αὐτῷ. Καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν μῆκος [a] πηχῶν ἑκατὸν, καὶ εὖρος [a] πήχεις ἑκατὸν, ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀπ-
48 έναντι τοῦ οἴκου. Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸ αἰλὰμ τοῦ οἴκου· καὶ διεμέτρησε [b] τὸ αἶλ τοῦ αἰλὰμ πηχῶν πέντε τὸ πλάτος ἔνθεν καὶ [a] πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ θυρώματος [a] πηχῶν δεκατεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας τοῦ αἰλὰμ [a] πηχῶν τριῶν ἔνθεν καὶ [a] πηχῶν
49 τριῶν ἔνθεν. Καὶ τὸ μῆκος τοῦ αἰλὰμ [c] πηχῶν εἴκοσι, καὶ τὸ εὖρος [c] πηχῶν δώδεκα· καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτὸ, καὶ στῦλοι ἦσαν ἐπὶ [d] τὸ αἰλὰμ, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν.

41 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὸν ναὸν, [e] ᾧ διεμέτρησε τὸ αἰλὰμ πηχῶν ἓξ τὸ πλάτος ἔνθεν καὶ [f] πηχῶν ἓξ τὸ εὖρος τοῦ αἰλὰμ ἔνθεν,
2 καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος [g] πηχῶν δέκα, καὶ ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος [g] πηχῶν πέντε ἔνθεν καὶ [h] πηχῶν πέντε ἔνθεν· καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος [i] αὐτοῦ πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ τὸ εὖρος
3 πηχῶν εἴκοσι. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ διεμέτρησε [k] τὸ αἶλ τοῦ θυρώματος πηχῶν δύο, καὶ τὸ θύρωμα [h] πηχῶν ἓξ, καὶ τὰς ἐπωμίδας τοῦ θυρώματος [h] πηχῶν ἑπτὰ
4 ἔνθεν καὶ [h] πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν. Καὶ διεμέτρησε [l] τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν εἴκοσι, κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ· καὶ [m] εἶπε, Τοῦτο τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων.
5 Καὶ διεμέτρησε τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου [h] πηχῶν ἓξ, καὶ τὸ εὖρος
6 τῆς πλευρᾶς [n] πηχῶν τεσσάρων κυκλόθεν, καὶ [o] πλευρὰ πλευρὸν ἐπὶ πλευρὸν τριάκοντα [p] τρὶς δίς· καὶ διάστημα ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ οἴκου ἐν τοῖς [q] πλευροῖς κύκλῳ, τοῦ εἶναι τοῖς ἐπιλαμβανομένοις ὁρᾶν, ὅπως τὸ παράπαν μὴ ἅπτωνται τῶν τοίχων τοῦ
7 οἴκου. Καὶ τὸ εὖρος τῆς ἀνωτέρας τῶν πλευρῶν κατὰ τὸ πρόσ-

---

[a] πήχεων. [b] τὸ αἰλὰμ πήχεων. [c] πήχεις. [d] τὰ αἰλὰμ. [e] καὶ διεμέτρησεν τὸ αἰλὰμ πήχεις. [f] πήχεις. [g] πήχεων. [h] πήχεις. [i] αὐτῆς πήχεις τεσσαράκοντα, καὶ εὖρος πήχεις εἴκοσι. [k] τὸ αἰλὰμ τοῦ θυρώματος πήχεις. [l] τὸ εὖρος τῶν θυρωμάτων πήχεις τεσσαράκοντα, καὶ εὖρος πήχεις. [m] εἶπεν πρός με. [n] πήχεις τέσσαρες. [o] τὰ πλευρὰ. [p] καὶ τρὶς. [q] πλευροῖς τοῦ οἴκου.

θεμα ἐκ τοῦ [r] τοίχου, πρὸς τὴν ἀνωτέραν κύκλῳ τοῦ οἴκου, ὅπως
διαπλατύνηται ἄνωθεν, καὶ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνωσιν ἐπὶ τὰ
8 ὑπερῷα, καὶ ἐκ τῶν [s] γεισῶν ἐπὶ τὰ τριώροφα, καὶ [t] τὸ θραὲλ
τοῦ οἴκου ὕψος κύκλῳ διάστημα τῶν πλευρῶν ἴσον τῷ καλάμῳ
9 [u] πηχῶν ἓξ· διαστήματα καὶ εὖρος τοῦ τοίχου τῆς πλευρᾶς
ἔξωθεν [x] πηχῶν πέντε, καὶ τὰ ἀπόλοιπα [y] τὰ ἀνὰ μέσον τῶν
10 πλευρῶν τοῦ οἴκου, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἐξεδρῶν [z] εὖρος πηχῶν
11 εἴκοσι, τὸ περιφερὲς [a] τῷ οἴκῳ κύκλῳ. Καὶ αἱ [b] θύραι τῶν ἐξ-
εδρῶν ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας τῆς μιᾶς τῆς πρὸς βορρᾶν·
καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς νότον, καὶ τὸ εὖρος τοῦ φωτὸς τοῦ ἀπο-
12 λοίπου πηχῶν πέντε πλάτος κυκλόθεν. Καὶ τὸ διορίζον κατὰ
πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, ὡς πρὸς θάλασσαν [x] πηχῶν ἑβδομή-
κοντα, πλάτος τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος [x] πηχῶν πέντε, εὖρος
13 κυκλόθεν, καὶ μῆκος αὐτοῦ [x] πηχῶν ἐνενήκοντα. Καὶ διεμέτρησε
κατέναντι τοῦ οἴκου μῆκος [x] πηχῶν ἑκατὸν, καὶ τὰ ἀπόλοιπα καὶ
14 τὰ διορίζοντα, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηχῶν ἑκατόν. Καὶ
τὸ εὖρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι
15 πηχῶν ἑκατόν. Καὶ διεμέτρησε [c] μῆκος τοῦ διορίζοντος κατὰ
πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατόπισθεν τοῦ οἴκου ἐκείνου,
καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πηχῶν ἑκατὸν τὸ μῆκος· καὶ
ὁ ναὸς καὶ αἱ γωνίαι καὶ τὸ αἰλὰμ τὸ ἐξώτερον, πεφατνωμένα.
16 Καὶ αἱ θυρίδες δικτυωταὶ, ὑποφαύσεις κύκλῳ τοῖς τρισὶν, ὥστε
διακύπτειν· καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ πλησίον ἐξυλωμένα κύκλῳ, καὶ
τὸ ἔδαφος καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν θυρίδων· καὶ αἱ θυρίδες
17 ἀναπτυσσόμεναι τρισσῶς εἰς τὸ διακύπτειν, καὶ ἕως πλησίον
τῆς ἐσωτέρας καὶ ἕως τῆς ἐξωτέρας· καὶ ἐφ' ὅλον τὸν τοῖχον
18 [d] κύκλῳ ἐν τῷ ἔσωθεν καὶ ἐν τῷ [e] ἔξωθεν, γεγλυμμένα Χερουβίμ·
καὶ φοίνικες ἀνὰ μέσον Χερουβ καὶ ἀνὰ μέσον Χερούβ· δύο
19 πρόσωπα τῷ Χερουβ, πρόσωπον ἀνθρώπου πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν
καὶ ἔνθεν, καὶ πρόσωπον λέοντος πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ
20 ἔνθεν, διαγεγλυμμένος [f] ὁ οἶκος κυκλόθεν. Ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως

---

[r] οἴκου. [s] μέσων. [t] τοῦ θ. [u] πήχεων· διάστημα. [x] πήχεων.
[y] τὰ om. [z] καὶ εὖρος πήχεων. [a] τοῦ οἴκου. [b] θυρίδες.
[c] τὸν τοῖχον τοῦ. [d] κυκλόθεν. [e] ἔξωθεν μέτρα, καὶ γεγλυμ-
μένα Χερουβεὶν· καὶ φοίνικες· καὶ φοῖνιξ ἀναμέσον Χερουβεὶμ Χερούβ.
[f] ὅλος ὁ οἶκος.

τοῦ φατνώματος τὰ Χερουβὶμ καὶ οἱ φοίνικες διαγεγλυμμένοι.
21 Καὶ τὸ ἅγιον καὶ ὁ ναὸς [g]ἀναπτυσσόμενος τετράγωνα, κατὰ
22 πρόσωπον τῶν ἁγίων ὅρασις ὡς ὄψις θυσιαστηρίου ξυλίνου, [h]πηχῶν τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ μῆκος [h]πηχῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος [h]πηχῶν δύο· καὶ κέρατα εἶχε, καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ καὶ
23 οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι· καὶ εἶπε πρός με, Αὕτη ἡ [i]τράπεζα ἡ
24 πρὸ προσώπου Κυρίου, καὶ δύο θυρώματα τῷ ναῷ, καὶ δύο θυρώματα τῷ ἁγίῳ, τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς στροφωτοῖς· δύο
25 θυρώματα τῷ ἑνὶ καὶ δύο θυρώματα [k]τῇ θύρᾳ τῇ δευτέρᾳ. Καὶ γλυφὴ ἐπ᾽ αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ θυρώματα τοῦ ναοῦ Χερουβίμ· καὶ φοίνικες κατὰ τὴν γλυφὴν τῶν ἁγίων, καὶ σπουδαῖα ξύλα κατὰ
26 πρόσωπον τοῦ αἰλὰμ ἔξωθεν, καὶ θυρίδες κρυπταί· καὶ διεμέτρησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τὰ ὀροφώματα τοῦ αἰλὰμ, καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου [l]ἐζυγωμένα.

42 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν [m]ἐσωτέραν κατὰ ἀνατολὰς κατέναντι τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν, καὶ εἰσήγαγέ με· καὶ ἰδοὺ ἐξέδραι [n]πέντε, ἐχόμεναι τοῦ ἀπολοίπου καὶ ἐχόμεναι
2 τοῦ διορίζοντος πρὸς βορρᾶν, [o]ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν μῆκος πρὸς
3 βορρᾶν, καὶ τὸ πλάτος [p]πεντήκοντα, διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, καὶ ὃν τρόπον τὰ περίστυλα τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας [q]ἐστοιχισμέναι, ἀντιπρόσωποι στοαὶ
4 τρισσαὶ, καὶ κατέναντι τῶν ἐξεδρῶν περίπατος πηχῶν δέκα τὸ πλάτος, ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος· καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν
5 πρὸς βορρᾶν καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι ὡσαύτως· ὅτι ἐξείχετο τὸ περίστυλον ἐξ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὑποκάτωθεν περιστύλου· καὶ τὸ διάστημα, οὕτως περίστυλον καὶ διάστημα, καὶ οὕτως
6 στοαὶ [r]δύο. Διότι τριπλαῖ ἦσαν, καὶ στύλους οὐκ εἶχον καθὼς οἱ στῦλοι τῶν [s]ἐξωτέρων· διὰ τοῦτο ἐξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν
7 καὶ τῶν μέσων ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ φῶς ἔξωθεν, ὃν τρόπον [t]αἱ ἐξέδραι τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας αἱ βλέπουσαι ἀπέναντι τῶν
8 ἐξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν, μῆκος [u]πηχῶν πεντήκοντα. Ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἐξεδρῶν τῶν βλεπουσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξω-

---

[g] ἀναπτυσσόμενα. [h] πήχεων. [i] τράπεζα κατὰ πρόσωπον. [k] τῇ δευτέρᾳ θύρᾳ. [l] ἐξυλωμένα. [m] ἐξωτέραν. [n] δεκαπέντε. [o] κατὰ πρόσωπον ἐπὶ πήχεις. [p] πεντήκοντα πήχεων. [q] ἐστιχισμέναι. [r] δύο om. [s] ἐξεδρῶν. [t] καὶ αἱ. [u] πήχεων.

τέραν ἦν [v] πηχῶν πεντήκοντα, καὶ αὗται εἰσιν [x] αἱ ἀντιπρόσωποι
9 ταύταις· τὸ πᾶν [v] πηχῶν ἑκατὸν, καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν
τούτων, τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι'
10 αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν ἀρχῇ
[y] περιπάτου· καὶ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ νότου, κατὰ
πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος,
11 καὶ αἱ ἐξέδραι καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, κατὰ
τὰ μέτρα [z] ἐξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν [a] καὶ κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν
καὶ κατὰ τὸ εὖρος αὐτῶν καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν
καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐ-
12 τῶν καὶ κατὰ τὰ θυρώματα αὐτῶν, τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς νότον,
καὶ κατὰ τὰ θυρώματα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ περιπάτου, ὡς ἐπὶ φῶς
διαστήματος καλάμου, καὶ κατὰ ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι'
αὐτῶν.

13 Καὶ εἶπε πρός με, Αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς βορρᾶν καὶ αἱ ἐξέδραι
αἱ πρὸς νότον [b] οὖσαι κατὰ πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὗταί
εἰσιν αἱ ἐξέδραι τοῦ ἁγίου, ἐν αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς [c] υἱοὶ
Σαδδοὺκ οἱ ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, [d] καὶ
ἐκεῖ θήσουσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ περὶ
14 ἁμαρτίας καὶ τὰ περὶ ἀγνοίας, διότι ὁ τόπος [e] ἅγιος. Οὐκ εἰσε-
λεύσονται ἐκεῖ πάρεξ τῶν ἱερέων, [f] οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ
ἁγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, ὅπως διαπαντὸς ἅγιοι ὦσιν οἱ
προσάγοντες, καὶ μὴ ἅπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν ἐν οἷς
λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἁγιά ἐστι· καὶ ἐνδύσονται ἱμάτια
15 ἕτερα ὅταν ἅπτωνται τοῦ λαοῦ. Καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρη-
σις τοῦ οἴκου ἔσωθεν· καὶ ἐξήγαγέ με καθ' ὁδὸν τῆς πύλης τῆς
βλεπούσης [g] πρὸς ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ
16 οἴκου κυκλόθεν ἐν διατάξει. Καὶ ἔστη κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς
βλεπούσης [g] κατὰ ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε πεντακοσίους ἐν τῷ
17 καλάμῳ τοῦ μέτρου. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς βορρᾶν, καὶ διεμέ-
τρησε τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ βορρᾶ, πήχεις πεντακοσίους ἐν τῷ
18 καλάμῳ τοῦ μέτρου. Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς θάλασσαν, καὶ διε-

---

[v] πήχεων. [x] αἱ om. [y] τοῦ περιπάτου. [z] τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν. [a] καὶ om. [b] αἱ οὖσαι. [c] οἱ υἱοὶ. [d] καὶ—ἁγίων om. [e] ἅγιός ἐστιν. Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκεῖ. [f] καὶ οὐκ. [g] κατ'.

μέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον [k] θαλάσσης, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.

19 Καὶ ἐπέστρεψε πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησε [l] κατέναντι τοῦ
20 νότου, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου, [m] τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου· καὶ διέταξεν αὐτὸν καὶ περίβολον [n] αὐτῶν κύκλῳ, πεντακοσίων πρὸς ἀνατολὰς, καὶ πεντακοσίων [o] πηχῶν εὖρος, τοῦ διαστέλλειν ἀνὰ μέσον τῶν ἁγίων, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ προτειχίσματος, τοῦ ἐν διατάξει τοῦ οἴκου.

43 Καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς,
2 καὶ ἐξήγαγέ με. Καὶ ἰδοὺ δόξα Θεοῦ Ἰσραὴλ ἤρχετο κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν [p] πρὸς ἀνατολάς· καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν· καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ
3 τῆς [q] δόξης κυκλόθεν, καὶ ἡ ὅρασις ἣν ἴδον κατὰ τὴν ὅρασιν, ἣν ἴδον ὅτε εἰσεπορευόμην τοῦ χρῖσαι τὴν πόλιν· καὶ ἡ ὅρασις τοῦ ἅρματος οὗ ἴδον κατὰ τὴν ὅρασιν, [r] ἣν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ
4 τοῦ Χοβάρ· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ δόξα Κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης
5 κατὰ ἀνατολάς. Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν· καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ Κυρίου οἶκος.

6 Καὶ ἔστην, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρός με,
7 καὶ [s] ὁ ἀνὴρ εἱστήκει ἐχόμενός μου, καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας τὸν τόπον τοῦ θρόνου μου καὶ τὸν τόπον τοῦ ἴχνους τῶν ποδῶν μου, ἐν οἷς [t] κατασκηνώσῃ τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ [u] οἴκου Ἰσραὴλ τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ βεβηλώσουσιν οὐκέτι οἶκος Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου αὐτοὶ καὶ οἱ ἡγούμενοι αὐτῶν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων
8 ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν τῷ τιθέναι αὐτοὺς τὸ πρόθυρόν μου ἐν τοῖς προθύροις αὐτῶν, καὶ τὰς φλιάς μου ἐχομένας τῶν φλιῶν αὐτῶν· καὶ ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν αἷς

---

[k] τῆς θαλάσσης. [l] κατὰ πρόσωπον. [m] εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ μέτρου. [n] αὐτὸν. [o] πήχεων. [p] τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς. [q] δόξης Κυρίου. [r] οὗ. [s] ὁ om. [t] κατασκηνώσει. [u] τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ μὴ βεβηλώσουσιν οὐκέτι ὁ οἶκος.

9 ἐποίουν· καὶ ἐξέτριψα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου καὶ ἐν φόνῳ. Καὶ νῦν ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν καὶ τοὺς φόνους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ αὐτῶν [x] τὸν αἰῶνα.

10 Καὶ σὺ, υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸν οἶκον, καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ τὴν ὅρασιν αὐτοῦ καὶ
11 τὴν διάταξιν [y] αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν· καὶ [z] διαγράψεις τὸν οἶκον καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ γνωριεῖς αὐτοῖς, καὶ [a] διαγράψεις ἐναντίον αὐτῶν, καὶ φυλάξονται πάντα τὰ δικαιώματά μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσουσιν αὐτά.
12 Καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ οἴκου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, πάντα τὰ ὅρια [b] αὐτοῦ κυκλόθεν ἅγια [c] ἁγίων.
13 Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τοῦ θυσιαστηρίου· ἐν πήχει τοῦ πήχεως, καὶ παλαιστῆς [d] κόλπωμα βάθους ἐπὶ πῆχυν, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, καὶ γεῖσος ἐπὶ [e] τὸ χεῖλος αὐτοῦ κυκλόθεν, σπιθαμῆς· καὶ τοῦτο
14 τὸ ὕψος τοῦ θυσιαστηρίου ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα [f] τοῦτο, ὑποκάτωθεν πηχῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος [g] πήχεως· καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα, πήχεις τέσσαρες, καὶ εὖρος [h] πῆχυς.
15 Καὶ τὸ ἀριὴλ πηχῶν τεσσάρων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριὴλ καὶ ὑπεράνω
16 τῶν κεράτων πῆχυς. Καὶ τὸ ἀριὴλ πηχῶν δώδεκα μήκους, ἐπὶ
17 πήχεις [i] δώδεκα, τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἱλαστήριον πηχῶν δεκατεσσάρων τὸ μῆκος, ἐπὶ πήχεις [k] δεκατέσσαρας· τὸ εὖρος ἐπὶ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ· καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ κυκλόθεν κυκλούμενον αὐτῷ ἥμισυ πήχεως· καὶ τὸ κύκλωμα αὐτοῦ πῆχυς κυκλόθεν· καὶ οἱ κλιμακτῆρες αὐτοῦ βλέποντες κατὰ ἀνατολάς.
18 Καὶ εἶπε πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς

[x] εἰς τὸν. [y] αὐτῶν. [z] διαγράψας τὸν οἶκον καὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ καὶ τὰς εἰσόδους αὐτοῦ καὶ τὴν. [a] διαγράφεις. [b] αὐτοῦ om. [c] ἁγίων εἰσίν· οὗτος ὁ νόμος τοῦ οἴκου. Καὶ τ. [d] τὸ κόλπωμα βάθος, πῆχυς ἐπὶ πῆχυν. [e] τοῦ χείλους. [f] τὸ. [g] πήχεος. [h] πήχεως. [i] δώδεκα πλάτους. [k] δεκατέσσαρες· τὸ εὖρος τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ· καὶ τὸ γεῖσος αὐτῶν.

Ἰσραὴλ, Ταῦτα τὰ προστάγματα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ἡμέρᾳ
ποιήσεως αὐτοῦ, τοῦ ἀναφέρειν ἐπ' αὐτοῦ [m] ὁλοκαυτώματα, καὶ
19 προσχέειν πρὸς [n] αὐτὸ αἷμα. Καὶ δώσεις τοῖς ἱερεῦσι τοῖς
Λευίταις [o] τοῖς ἐκ τοῦ σπέρματος Σαδδοὺκ [p] τοῖς ἐγγίζουσι πρὸς
μὲ, λέγει Κύριος [q] ὁ Θεὸς, τοῦ λειτουργεῖν μοι μόσχον ἐκ βοῶν
20 περὶ ἁμαρτίας. Καὶ λήψονται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθή-
σουσιν ἐπὶ τὰ τέσσαρα κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐπὶ τὰς
τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱλαστηρίου καὶ ἐπὶ τὴν βάσιν κύκλῳ, [r] καὶ
21 ἐξιλάσονται αὐτό. Καὶ λήψονται τὸν μόσχον τὸν [s] περὶ ἁμαρ-
τίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν τῷ ἀποκεχωρισμένῳ τοῦ οἴκου
22 ἔξωθεν τῶν ἁγίων. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ λήψονται ἐρίφους
δύο [t] αἰγῶν ἀμώμους ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσια-
23 στήριον, [u] καθότι ἐξιλάσαντο ἐν τῷ μόσχῳ. Καὶ μετὰ τὸ συν-
τελέσαι [x] τὸν ἐξιλασμὸν προσοίσουσι μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον
24 καὶ κριὸν ἐκ [y] προβάτων ἄμωμον, καὶ προσοίσετε ἐναντίον Κυ-
ρίου· καὶ ἐπιρρίψουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ [z] ἅλα, καὶ ἀνοίσουσιν
25 αὐτὰ ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ. Ἑπτὰ ἡμέρας ποιήσεις ἔριφον
ὑπὲρ ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν καὶ μόσχον ἐκ βοῶν καὶ κριὸν ἐκ
26 [y] προβάτων, ἄμωμα ποιήσουσιν ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐξιλάσονται τὸ
θυσιαστήριον καὶ [a] καθαριοῦσιν αὐτό· καὶ πλήσουσι χεῖρας
27 αὐτῶν, καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα, ποιή-
σουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν,
καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει
Κύριος.

44 Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς
ἐξωτέρας τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη.
2 Καὶ εἶπε Κύριος πρός με, Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται,
[b] οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ
Θεὸς [c] Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη.
3 Διότι ὁ ἡγούμενος [d] οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ, τοῦ φαγεῖν ἄρτον

---

[m] τὰ ὁλοκαυτώματα. [n] τὸ. [o] τοῖς om. [p] καὶ τοῖς.
[q] ὁ Θεὸς τοῦ Λευὶ, λ. [r] καὶ περιραντιεῖς αὐτὸ, καὶ ἐξιλάσονται αὐτόν.
[s] ὑπὲρ. [t] ἀπὸ αἰγῶν. [u] καθὼς. [x] σε τὸν. [y] τῶν προ-
βάτων. [z] ἅλας. [a] καθαρίσουσιν αὐτὸ, καὶ πλήσουσι τὰς
χεῖρας αὐτῆς. [b] οὐκ ἀνοιχθήσεται om. [c] τοῦ Ἰσραὴλ.
[d] αὐτῆς.

ἐναντίον Κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται.

4 Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου· καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἶκος
5 [e] τοῦ Κυρίου· καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. Καὶ εἶπε Κύριος πρός με, Υἱὲ ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ ἴδε τοῖς
[f] ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσί σου ἄκουε πάντα ὅσα ἐγὼ λαλῶ μετὰ σοῦ, κατὰ πάντα τὰ προστάγματα [g] τοῦ οἴκου Κυρίου, καὶ [h] πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ
6 οἴκου, κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίοις. Καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, Ἱκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν
7 τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, οἶκος [i] Ἰσραὴλ, τοῦ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱοὺς ἀλλογενεῖς, ἀπεριτμήτους καρδίᾳ καὶ ἀπεριτμήτους σαρκὶ, τοῦ
[k] γίνεσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις μου καὶ βεβηλοῦν αὐτὰ, ἐν τῷ προσφέ-
ρειν ὑμᾶς [l] ἄρτους, σάρκας καὶ αἷμα· καὶ παρεβαίνετε τὴν διαθή-
8 κην μου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις [m] ὑμῶν, καὶ διετάξατε τοῦ φυλάσσειν φυλακὰς ἐν τοῖς ἁγίοις μου.

9 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, Πᾶς υἱὸς ἀλλογενὴς ἀπερίτμητος καρδίᾳ καὶ ἀπερίτμητος σαρκὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ἅγιά μου ἐν πᾶσιν υἱοῖς ἀλλογενῶν τῶν ὄντων ἐν μέσῳ
10 οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ οἱ Λευῖται οἵτινες [n] ἀφήλαντο ἀπ' ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ἰσραὴλ [o] ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμη-
11 μάτων αὐτῶν· καὶ λήψονται [p] ἀδικίαν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες, θυρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου, καὶ λειτουργοῦντες τῷ [q] οἴκῳ· οὗτοι σφάξουσι τὰς θυσίας καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται ἐναντίον τοῦ λαοῦ
12 [r] τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς, ἀνθ' ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσ-
ώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν· καὶ ἐγένετο τῷ [s] οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας· [t] ἕνεκα τούτου ἦρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς,

---

[e] τοῦ om. [f] ὀφθαλμοῖς σου. [g] τοῦ om. [h] κατὰ πάντα.
[i] τοῦ Ἰσραὴλ. [k] γενέσθαι. [l] ἄρτους μου καὶ σάρκας. [m] ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε τὴν φυλακὴν τῶν ἁγίων μου, καὶ διετάξατε.
[n] ἀφείλαντο. [o] οἱ ἐπλανήθησαν ἀπ' ἐμοῦ. [p] τὴν ἀδικίαν.
[q] οἴκῳ Κυρίου. [r] τοῦ om. [s] οἴκῳ om. [t] ἕνεκεν.

13 λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, [u] καὶ οὐκ ἐγγιοῦσι πρός με τοῦ ἱερατεύειν μοι, οὐδὲ τοῦ [x] προσάγειν πρὸς τὰ ἅγια υἱῶν [y] τοῦ Ἰσραὴλ, οὐδὲ πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων μου· καὶ λήψονται [z] ἀτιμίαν αὐτῶν ἐν
12 τῇ πλανήσει ᾗ ἐπλανήθησαν. [a] Κατάξουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα
15 ἂν ποιήσωσιν. Οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται οἱ υἱοὶ τοῦ Σαδδοὺκ, οἵτινες ἐφυλάξαντο τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων μου ἐν τῷ πλανᾶσθαι [b] οἶκον Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, οὗτοι προσάξουσι πρός με τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ στήσονται πρὸ προσώπου μου τοῦ προσφέρειν
16 [c] μοι θυσίαν, στέαρ καὶ αἷμα, λέγει Κύριος ὁ Θεός. Οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὰ ἅγιά μου, καὶ οὗτοι προσελεύσονται πρὸς τὴν τράπεζάν μου τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακάς μου.

17 Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς τὰς πύλας τῆς αὐλῆς
[d] τῆς ἐσωτέρας, στολὰς λινᾶς ἐνδύσονται, [e] καὶ οὐκ ἐνδύσονται
[f] ἔρια ἐν τῷ λειτουργεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας
18 αὐλῆς. [g] Καὶ κιδάρεις λινᾶς ἔξουσιν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καὶ περισκελῆ λινᾶ ἔξουσιν ἐπὶ [h] τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ οὐ
19 περιζώσονται βίᾳ. Καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν πρὸς τὸν λαὸν ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν ἐν αἷς αὐτοὶ λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς, καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξέδραις τῶν ἁγίων, καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἑτέρας, καὶ οὐ μὴ ἁγιάσωσι τὸν λαὸν ἐν ταῖς στολαῖς αὐ-
20 τῶν. Καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν [i] οὐ ξυρήσονται, καὶ τὰς κόμας αὐτῶν [k] οὐ ψιλώσουσι, καλύπτοντες καλύψουσι τὰς κεφαλὰς
21 αὐτῶν. Καὶ οἶνον οὐ μὴ πίωσι πᾶς ἱερεὺς ἐν τῷ εἰσπορεύ-
22 εσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. Καὶ χήραν καὶ ἐκβεβλημένην [l] οὐ λήψονται ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκα, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ σπέρματος Ἰσραήλ· καὶ χήρα ἐὰν γένηται ἐξ
23 ἱερέως, λήψονται. Καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσιν ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου, καὶ [m] ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ

---

[u] καὶ λήψονται τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν· καὶ οὐκ. [x] προσαγαγεῖν.
[y] τοῦ om. [z] τὴν ἀτιμίαν. [a] Καὶ τάξουσιν. [b] τὸν οἶκον.
[c] μοι om. [d] τῆς om. [e] καὶ om. [f] ἐρεᾶ. [g] καὶ ἔσω· καὶ.
[h] ταῖς ὀσφύσιν. [i] οὐ μὴ ζ. [k] οὐ μὴ ψ., κ. καλύψωσιν.
[l] οὐ μὴ λ. [m] ἀνὰ μέσον καθαροῦ καὶ ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου.

24 γνωριοῦσιν αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται
τοῦ διακρίνειν· τὰ δικαιώματά μου δικαιώσουσι, καὶ τὰ κρίματά
μου κρινοῦσι, καὶ τὰ νόμιμά μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἐν
πάσαις ταῖς ἑορταῖς μου φυλάξονται, καὶ τὰ σάββατά μου
25 ἁγιάσουσι. Καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐκ εἰσελεύσονται τοῦ
μιανθῆναι, ἀλλ᾽ ἢ ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρὶ καὶ ἐπὶ υἱῷ καὶ ἐπὶ
θυγατρὶ καὶ ἐπὶ [n] ἀδελφῷ καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ ἢ οὐ γέγονεν
26 ἀνδρὶ μιανθήσεται. Καὶ μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν ἑπτὰ
27 ἡμέρας [o] ἐξαριθμήσῃ αὐτῷ. Καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ εἰσπορεύωνται εἰς
τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ προσοί-
28 σουσιν ἱλασμὸν, λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς
κληρονομίαν· ἐγὼ κληρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ
δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγὼ κατάσχεσις [p] αὐτῶν.
29 Καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας
οὗτοι φάγονται· καὶ πᾶν ἀφόρισμα ἐν τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῖς ἔσται,
30 [q] ἀπαρχαὶ πάντων καὶ τὰ πρωτότοκα πάντων καὶ τὰ ἀφαιρέματα
[r] πάντα· ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν τοῖς ἱερεῦσιν ἔσται· καὶ
τὰ πρωτογεννήματα ὑμῶν δώσετε τῷ ἱερεῖ, τοῦ θεῖναι εὐλογίας
31 ὑμῶν ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν. Καὶ πᾶν θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον
ἐκ τῶν πετεινῶν καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν οὐ φάγονται οἱ ἱερεῖς.

45 Καὶ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ ἀφο-
ριεῖτε ἀπαρχὴν τῷ Κυρίῳ ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς πέντε καὶ εἴκοσι
χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας, ἅγιον ἔσται ἐν πᾶσι
2 τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κυκλόθεν. Καὶ ἔσται ἐκ τούτου [s] ἁγιάσματα,
πεντακόσιοι ἐπὶ πεντακοσίους τετράγωνον κυκλόθεν, καὶ πεντή-
3 κοντα πήχεις διάστημα αὐτῶν κυκλόθεν. Καὶ ἐκ ταύτης τῆς
διαμετρήσεως διαμετρήσεις μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ
εὖρος [t] εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐν αὐτῇ ἔσται [u] ἅγια τῶν ἁγίων.
4 [x] Ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ,
καὶ ἔσται τοῖς [y] ἐγγίζουσι λειτουργεῖν τῷ Κυρίῳ· καὶ ἔσται
αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἁγιασμῷ αὐτῶν,
5 εἴκοσι καὶ πέντε [z] χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες, καὶ

---

[n] ἀδελφῷ αὐτοῦ. [o] ἐξαριθμήσει. [p] αὐτοῖς. [q] καὶ ἀπαρχαὶ.
[r] πάντα ὑμῶν. [s] εἰς ἁγίασμα. [t] δέκα εἴκοσι. [u] τὸ ἁγίασμα.
[x] Ἅγιον ἀπὸ. [y] ἐγγίζουσιν ἐν αὐτοῖς. [z] χιλιάδες μῆκος, καὶ
εἴκοσι δέκα χιλιάδες εὖρος ἔσται, τοῖς Λευίταις.

τοῖς Λευίταις τοῖς λειτουργοῦσι τῷ οἴκῳ αὐτοῖς, εἰς κατάσχεσιν πόλεις τοῦ κατοικεῖν.

6 Καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε χιλιάδας εὖρος, καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ὃν τρόπον [a] ἡ ἀπαρχὴ τῶν
7 ἁγίων παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἔσονται, καὶ τῷ ἡγουμένῳ ἐκ τούτου· καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, εἰς κατάσχεσιν τῆς πόλεως, κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ πρόσωπον τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως τὰ πρὸς θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν [b] πρὸς ἀνατολάς· καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ τὸ μῆκος
8 ἐπὶ τὰ ὅρια τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ καταδυναστεύσουσιν οὐκέτι οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ τὸν λαόν μου, καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ φυλὰς αὐτῶν.

9 Τάδε λέγει Κύριος [c] Θεὸς, Ἱκανούσθω ὑμῖν, οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ, ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε, [d] κρῖμα καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε· [e] ἐξάρατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ
10 μου, λέγει Κύριος [f] Θεός. Ζυγὸς δίκαιος καὶ μέτρον δίκαιον
11 καὶ χοῖνιξ δικαία ἔσται ὑμῖν τοῦ μέτρου, καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ λαμβάνειν· τὸ δέκατον τοῦ γομὸρ [g] χοῖνιξ, καὶ τὸ
12 δέκατον τοῦ γομὸρ, πρὸς τὸ γομὸρ ἔσται τὸ ἴσον. Καὶ τὰ στάθμια εἴκοσι ὀβολοὶ, [h] πέντε σίκλοι, πέντε καὶ σίκλοι, δέκα
13 καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἡ μνᾶ ἔσται ὑμῖν. Καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ ἣν ἀφοριεῖτε, [i] ἕκτον μέτρου ἀπὸ τοῦ γομὸρ τοῦ πυροῦ, καὶ τὸ
14 ἕκτον [k] αὐτοῦ τοῦ οἴφι [l] ἀπὸ τοῦ κόρου τῶν κριθῶν. Καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου κοτύλην ἐλαίου ἀπὸ [m] δέκα κοτυλῶν, ὅτι
15 αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ. Καὶ πρόβατον [n] ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπὸ δέκα ἀφαίρεμα ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς θυσίας καὶ εἰς ὁλοκαυτώματα καὶ εἰς [o] σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκε-

---

[a] καὶ ἡ. [b] τὰ πρὸς. [c] ὁ Θεὸς. [d] καὶ κρίμα. [e] καὶ ἐξάρατε. [f] ὁ Θεός. Ζυγὸν δίκαιον. [g] ἡ χοῖνιξ· τὸ μέτρον πρὸς τὸ γομὸρ ἔσται ἴσον. [h] οἱ πέντε σίκλοι, πέντε καὶ οἱ δέκα σίκλοι. [i] ἑκατὸν τοῦ μέτρου. [k] αὐτοῦ om. [l] ἀπὸ τοῦ γομὸρ κόρου τῶν κριθῶν. Καὶ τὰ προστάγματα. [m] τῶν δέκα. [n] ἓν ἀπὸ τῶν δέκα προβάτων. [o] σωτήριον, τοῦ ἐξιλάσασθαι.

16 σθαι περὶ ὑμῶν, λέγει Κύριος [p] Θεός. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς δώσει
17 τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ ἀφηγουμένῳ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τοῦ
ἀφηγουμένου ἔσται τὰ ὁλοκαυτώματα· καὶ αἱ θυσίαι καὶ αἱ
[q] σπονδαὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις καὶ ἐν τοῖς
σαββάτοις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου Ἰσραήλ· αὐτὸς
ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα
καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου Ἰσραήλ.
18 Τάδε λέγει Κύριος [p] Θεὸς, Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, μιᾷ τοῦ μηνὸς,
λήψεσθε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, τοῦ ἐξιλάσασθαι τὸ ἅγιον.
19 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος [r] τοῦ ἐξιλασμοῦ καὶ
δώσει ἐπὶ τὰς φλιὰς τοῦ οἴκου καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ
ἱεροῦ καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῆς πύλης τῆς
20 αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας. Καὶ οὕτως ποιήσεις ἐν τῷ μηνὶ τῷ
ἑβδόμῳ· μιᾷ τοῦ μηνὸς λήψῃ [s] παρ' ἑκάστου ἀπόμοιραν· καὶ
21 ἐξιλάσεσθε τὸν οἶκον. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
τοῦ μηνὸς, ἔσται ὑμῖν τὸ πάσχα ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα
22 ἔδεσθε. Καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑπὲρ
αὐτοῦ καὶ [t] τοῦ οἴκου, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς,
23 μόσχον ὑπὲρ ἁμαρτίας. Καὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς
[u] ποιήσει ὁλοκαυτώματα τῷ Κυρίῳ ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ
κριοὺς ἀμώμους καθ' ἡμέραν, τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὑπὲρ ἁμαρ-
24 τίας ἔριφον αἰγῶν καθ' ἡμέραν, καὶ θυσίαν. Καὶ πέμμα τῷ
μόσχῳ καὶ [x] πέμματα τῷ κριῷ ποιήσεις, καὶ ἐλαίου τὸ εἷν τῷ
25 πέμματι. Καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ [y] πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς,
ἐν τῇ ἑορτῇ, ποιήσεις κατὰ τὰ αὐτὰ ἑπτὰ ἡμέρας, καθὼς τὰ
ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας καὶ καθὼς τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ καθὼς τὸ
[z] μαναὰ καὶ καθὼς τὸ ἔλαιον.

46 Τάδε λέγει Κύριος [a] Θεὸς, Ἡ πύλη ἡ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ
ἡ βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς ἔσται κεκλεισμένη ἓξ ἡμέρας τὰς
ἐνεργούς· [b] ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων [c] ἀνοιχθῇ καὶ ἐν τῇ
2 ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας ἀνοιχθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἀφηγού-

---

[p] ὁ Θεός. [q] σπονδαὶ ἔσονται. [r] τοῦ μόσχου τοῦ. [s] παρ' ἑκάστου ἀγνοοῦντος, καὶ ἀπὸ νηπίου· καὶ ἐξιλάσεσθε τὸν οἶκον. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. [t] ὑπὲρ τοῦ. [u] ποιήσεις. [x] πέμμα. [y] πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ. [z] μαννὰ. [a] ὁ Θεὸς, Πύλη. [b] ἐν δὲ. [c] ἀνοιχθήσεται.

μενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης τῆς [d] ἔσωθεν, καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης, καὶ ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτοῦ καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσει ἐπὶ τοῦ προθύρου τῆς πύλης, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ πύλη
3 οὐ μὴ κλεισθῇ ἕως ἑσπέρας. Καὶ προσκυνήσει ὁ λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης ἐκείνης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ
4 ἐν ταῖς νουμηνίαις, ἐναντίον [e] Κυρίου. Καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,
5 ἓξ ἀμνοὺς ἀμώμους καὶ κριὸν ἄμωμον καὶ [f] μαναὰ, πέμμα τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς θυσίαν, δόμα [g] χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου
6 τὸ εἶν τῷ πέμματι. Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας μόσχον
7 [h] ἄμωμον καὶ ἓξ ἀμνοὺς, καὶ κριὸς ἄμωμος ἔσται καὶ πέμμα τῷ κριῷ καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ ἔσται [f] μαναὰ καὶ τοῖς ἀμνοῖς καθὼς ἂν [i] ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι.
8 Καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἀφηγούμενον κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἐξελεύσεται.

9 Καὶ [k] ὅταν εἰσπορεύηται ὁ λαὸς [l] τῆς γῆς ἐναντίον Κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης [m] τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν προσκυνεῖν ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον· καὶ ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν, οὐκ ἀναστρέψει κατὰ τὴν πύλην [n] εἰς ἣν εἰσε-
10 λήλυθεν, ἀλλ᾽ ἢ κατ᾽ εὐθὺ αὐτῆς ἐξελεύσεται. Καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰσελεύσεται
11 μετ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς [o] ἐξελεύσεται. Καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔσται τὸ [f] μαναὰ πέμμα τῷ μόσχῳ καὶ πέμμα τῷ κριῷ [p] καὶ τοῖς ἀμνοῖς καθὼς ἂν ἐκποιῇ
12 ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. Ἐὰν δὲ ποιήσῃ ὁ ἀφηγούμενος ὁμολογίαν ὁλοκαύτωμα σωτηρίου τῷ Κυρίῳ, καὶ [q] ἀνοίξῃ ἑαυτῷ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ [r] ποιήσῃ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ, ὃν

---

[d] ἔξωθεν. [e] τοῦ Κυρίου. Καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα. [f] μαννὰ.
[g] τῆς χειρὸς. [h] υἱὸν βουκολίου ἄμωμον. [i] εὐποιῇ. [k] ἔσται, ὅταν. [l] τῆς γῆς om. [m] βλεπούσης om. [n] εἰς om.
[o] ἐξελεύσεται μετ᾽ αὐτῶν. [p] τοῖς δὲ. [q] ἀνοίξει. [r] ποιήσει.

τρόπον ποιεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· καὶ ἐξελεύσεται, καὶ
13 κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτὸν, καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον
ἄμωμον ποιήσει [s]εἰς ὁλοκαύτωμα καθ' ἡμέραν τῷ Κυρίῳ, πρωΐ
14 ποιήσει αὐτὸν, καὶ [t]μαναὰ ποιήσει ἐπ' αὐτῷ· τοπρωῒ ἕκτον τοῦ
μέτρου καὶ ἐλαίου [u]τρίτον τοῦ εἶν τοῦ ἀναμίξαι τὴν σεμίδαλιν
15 [f]μαναὰ τῷ Κυρίῳ, πρόσταγμα [v]διαπαντὸς ποιήσετε τὸν ἀμνόν·
καὶ τὸ [f]μαναὰ καὶ τὸ ἔλαιον ποιήσετε [x]τοπρωΐ, ὁλοκαύτωμα
διαπαντός.
16 Τάδε λέγει [y]Κύριος Θεὸς, Ἐὰν δῷ ὁ ἀφηγούμενος δόμα ἑνὶ ἐκ
τῶν υἱῶν αὐτοῦ [z]ἐκ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, τοῦτο τοῖς υἱοῖς
17 αὐτοῦ ἔσται [a]κατάσχεσις κληρονομία. Ἐὰν δὲ δῷ δόμα ἑνὶ τῶν
παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ
ἀποδώσει τῷ ἀφηγουμένῳ· πλὴν τῆς κληρονομίας τῶν υἱῶν
18 αὐτοῦ αὐτοῖς ἔσται, καὶ οὐ μὴ λάβῃ ὁ ἀφηγούμενος ἐκ τῆς
κληρονομίας τοῦ λαοῦ, [b]τοῦ καταδυναστεῦσαι αὐτοὺς, ἐκ τῆς
κατασχέσεως αὐτοῦ κατακληρονομήσει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅπως
μὴ διασκορπίζηται ὁ λαός μου, ἕκαστος [c]ἐκ τῆς κατασχέσεως
αὐτοῦ.
19 Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν εἴσοδον τῆς κατὰ [d]νώτου τῆς πύλης,
εἰς τὴν ἐξέδραν τῶν ἁγίων τῶν ἱερέων τὴν βλέπουσαν πρὸς
20 βορρᾶν· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ τόπος κεχωρισμένος, καὶ εἶπε πρός με,
Οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τὰ ὑπὲρ
[e]ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐκεῖ πέψουσι τὸ [f]μαναὰ τὸ
παράπαν, τοῦ μὴ ἐκφέρειν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, τοῦ ἁγιά-
21 ζειν τὸν λαόν. Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ
περιήγαγέ με ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς αὐλῆς· καὶ ἰδοὺ αὐλὴ
22 κατὰ [g]τὰ κλίτη τῆς [h]αὐλῆς, κατὰ τὸ κλίτος αὐλὴ, [i]αὐλὴ ἐπὶ τὰ
τέσσαρα, [k]καὶ τῆς αὐλῆς αὐλὴ μικρὰ μήκους πηχῶν τεσσαρά-
κοντα, καὶ εὖρος [l]πηχῶν τριάκοντα, μέτρον ἓν ταῖς τέσσαρσι.

---

[s] εἰς om. [t] μαννὰ. [u] τὸ τρίτον. [v] αἰώνιον διαπαντὸς.
[x] πρωΐ. [y] Ἀδωναΐ Κύριος. [z] τοῦ ἐκ τῆς. [a] κατάσχεσις
αὐτῶν αὕτη ἐν κληρονομίᾳ. Ἐὰν δὲ δῷ δόμα ἐκ τῆς κληρονομίας αὐ-
τοῦ ἑνὶ. [b] αὐτοῦ καταδυναστεῦσαι αὐτοὺς, ἐκ τῆς κατασχέσεως
αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ κατακληρονομήσει. [c] ἀπὸ.
[d] νότου. [e] τῆς ἀγνοίας καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἁ. [f] μαννὰ. [g] τὰ om.
[h] αὐλῆς αὐλὴ. [i] αὐλὴ om. [k] κλίτη. [l] πήχεων.

23 Καὶ ἐξέδραι κύκλῳ ἐν αὐταῖς, κύκλῳ ταῖς τέσσαρσι· καὶ μαγει-
24 ρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξεδρῶν κύκλῳ. Καὶ εἶπε πρός με,
Οὗτοι οἱ οἶκοι τῶν [m] μαγείρων οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ λειτουρ-
γοῦντες τῷ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ λαοῦ.

47 Καὶ εἰσήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου, καὶ ἰδοὺ ὕδωρ
ἐξεπορεύετο [n] ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου κατὰ ἀνατολάς, ὅτι τὸ
πρόσωπον τοῦ οἴκου [o] ἔβλεπε κατὰ ἀνατολάς, καὶ τὸ ὕδωρ κατέ-
βαινεν ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ, ἀπὸ νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
2 ριον. Καὶ ἐξήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν,
καὶ περιήγαγέ με τὴν ὁδὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πύλην τῆς αὐλῆς
τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ ἰδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέρετο
3 ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ, καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἐξεναντίας·
καὶ μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διεμέτρησε χιλίους ἐν τῷ
4 μέτρῳ, καὶ διῆλθεν [p] ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως, καὶ διεμέτρησε
χιλίους, καὶ διῆλθεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἕως τῶν μηρῶν· καὶ διε-
5 μέτρησε χιλίους, καὶ διῆλθεν ὕδωρ ἕως ὀσφύος· καὶ διεμέτρησε
[q] χιλίους, καὶ οὐκ ἠδύνατο διελθεῖν, ὅτι ἐξύβριζεν [r] ὡς χειμάρρου,
ὃν οὐ διαβήσονται.

6 Καὶ εἶπε πρός με, [s] Ἑώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου; καὶ [t] ἤγαγέ με,
7 καὶ ἐπέστρεψέ [u] με ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ
μου· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ δένδρα πολλὰ
8 [v] σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Καὶ εἶπε πρός με, Τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ
ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ κατέ-
βαινεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν καὶ ἤρχετο ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ
9 τὸ ὕδωρ τῆς [x] διεκβολῆς, καὶ ὑγιάσει τὰ ὕδατα, καὶ ἔσται πᾶσα
ψυχὴ τῶν ζῴων τῶν ἑκζεόντων ἐπὶ πάντα, ἐφ' ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ
ὁ ποταμὸς, ζήσεται· καὶ ἔσται ἐκεῖ ἰχθὺς πολὺς σφόδρα, ὅτι
ἥκει ἐκεῖ τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ ὑγιάσει καὶ ζήσεται πᾶν ἐφ' ὃ
10 ἂν [y] ἔλθῃ ὁ ποταμὸς, ἐκεῖ ζήσεται. Καὶ στήσονται ἐκεῖ ἁλιεῖς
ἀπὸ [z] Ἰνγαδεὶν ἕως Ἐναγαλλείμ· ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται, [a] καθ'

[m] μαγειρείων. [n] ὑποκάτω τοῦ αἰθρίου τοῦ οἴκου. [o] ἐπέ-
βλεπεν. [p] ἐν τῷ μέτρῳ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως, καὶ διεμέτρησεν ἐν
τῷ μέτρῳ χιλίους. [q] χιλίους χειμάρρους, κ. [r] τὸ ὕδωρ, ὕδωρ ἕως
ῥοΐζος χειμάρρου, ὁ. [s] Εἰ ἑώρακας. [t] ἀπήγαγέν με καὶ ἐπέ-
στρεψεν. [u] με om. [v] σφόδρα om. [x] ἐκβολῆς. [y] ἐπέλθῃ.
[z] Ἐνγαδδεὶν ἕως Ἐναγαλείμ. [a] καθ' αὐτὴν ἔστιν· καὶ οἱ ἰχθύες
τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, οἱ ἰχθύες αὐτῆς.

ἑαυτὴν ἔσται· καὶ οἱ ἰχθύες αὐτῆς ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης
11 τῆς μεγάλης, πλῆθος πολὺ σφόδρα. Καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ
καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ οὐ μὴ
12 [b] ὑγιάσωσιν· εἰς ἅλας δέδονται. Καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ [c] ἀναβήσε-
ται, ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν πᾶν ξύλον βρώσιμον·
οὐ μὴ παλαιωθῇ [d] ἐπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἐκλείπῃ ὁ καρπὸς αὐτοῦ·
τῆς καινότητος [e] αὐτοῦ πρωτοβολήσει, [f] ὅτι τὰ ὕδατα αὐτῶν ἐκ
τῶν ἁγίων ταῦτα ἐκπορεύεται, καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς
βρῶσιν καὶ [g] ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγίειαν.
13 Τάδε λέγει Κύριος [h] Θεὸς, Ταῦτα τὰ ὅρια κατακληρονομήσετε
τῆς γῆς, ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρόσθεσις σχοι-
14 νίσματος. Καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν ἕκαστος καθὼς ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ [i] δοῦναι τοῖς
πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ.
15 Καὶ ταῦτα τὰ ὅρια τῆς γῆς [k] τῆς πρὸς βορρᾶν [l] ἀπὸ θαλάσσης
τῆς μεγάλης τῆς καταβαινούσης καὶ περισχιζούσης τῆς εἰσόδου
16 [m] Ἡμασελδὰμ Μααβθηρὰς Ἑβραμηλιὰμ ἀνὰ μέσον ὁρίων Δα-
μασκοῦ καὶ ἀνὰ μέσον ὁρίων Ἡμαθεὶ, αὐλὴ τοῦ Σαυνὰν αἳ εἰσιν
17 ἐπάνω τῶν ὁρίων Αὐρανίτιδος. Ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ τῆς θα-
λάσσης· ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Αἰνὰν, ὅρια Δαμασκοῦ, καὶ τὰ [n] πρὸς
18 βορρᾶν· καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀνὰ μέσον τῆς [o] Λωρανίτιδος καὶ
ἀνὰ μέσον Δαμασκοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ ἀνὰ
μέσον τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ ὁ Ἰορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν τὴν πρὸς ἀνατολὰς φοινικῶνος· ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολάς·
19 καὶ τὰ πρὸς νότον καὶ λίβα ἀπὸ Θαιμὰν καὶ φοινικῶνος, ἕως
ὕδατος μαριμὼθ [p] Καδὴμ, παρεκτεῖνον ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν
20 μεγάλην· τοῦτο τὸ μέρος νότος καὶ λὶψ, τοῦτο τὸ μέρος τῆς
θαλάσσης τῆς μεγάλης [q] ὁρίζει ἕως κατέναντι τῆς εἰσόδου
Ἡμὰθ, ἕως εἰσόδου αὐτοῦ· ταῦτά ἐστι τὰ πρὸς θάλασσαν
Ἡμάθ.

---

[b] ἀγιάσωσιν. [c] ἀναβήσει. [d] ἐξ αὐτοῦ. [e] αὐτοῦ om.
[f] διότι. [g] ἡ ἀνάβασις αὐτῶν. [h] ὁ Θεὸς. [i] δοῦναι αὐτὴν.
[k] τῆς om. [l] ἀπὸ τῆς. [m] Ἡμαθελδὰμ, Μαωσθηρὰς, Ἐφραμη-
λειὰμ, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Ἡμὰθ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δα-
μασκοῦ, Εὐνὰν καὶ τοῦ Εὐνὰν. [n] πρὸς βορρᾶν κατὰ βορρᾶν, καὶ τὸ
ὅριον Αἰμὰθ τὸ ὅριον βορρᾶ. Καὶ. [o] Ὡρανίτιδος. [p] Καδὴς.
[q] διορίζει.

21 Καὶ [r] διαμερίσετε τὴν γῆν ταύτην αὐτοῖς, [s] ταῖς φυλαῖς τοῦ
22 Ἰσραὴλ βαλεῖτε αὐτὴν ἐν [t] κλήρῳ, ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις
τοῖς [u] παροικοῦσιν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵτινες ἐγέννησαν υἱοὺς ἐν
μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἔσονται [x] ὑμῶν ὡς αὐτόχθονες ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ
Ἰσραήλ· μεθ' ὑμῶν φάγονται ἐν κληρονομίᾳ ἐν μέσῳ [y] τῶν
23 φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσονται ἐν φυλῇ προσηλύτων ἐν τοῖς
προσηλύτοις [z] τοῖς μετ' αὐτῶν· ἐκεῖ δώσετε κληρονομίαν αὐτοῖς,
λέγει Κύριος [a] Θεός.

48 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν φυλῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς
βορρᾶν, κατὰ τὸ [b] μέρος τῆς καταβάσεως τοῦ περισχίζοντος ἐπὶ
τὴν εἴσοδον τῆς Ἡμὰθ αὐλῆς τοῦ [c] Αἰλὰμ, ὅριον Δαμασκοῦ
πρὸς βορρᾶν κατὰ [d] μέρος Ἡμὰθ αὐλῆς· καὶ ἔσται αὐτοῖς τὰ
2 πρὸς ἀνατολὰς ἕως πρὸς θάλασσαν Δὰν, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν
ὁρίων [e] τοῦ Δὰν τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἕως [f] τῶν πρὸς θάλασσαν
3 [g] Ἀσσὴρ, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων [g] Ἀσσὴρ ἀπὸ τῶν πρὸς
4 ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Νεφθαλὶμ, μία. Καὶ ἀπὸ
τῶν ὁρίων [h] Νεφθαλὶμ ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν
5 Μανασσῆ, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Μανασσῆ ἀπὸ τῶν πρὸς
6 ἀνατολὰς [i] τῶν πρὸς θάλασσαν Ἐφραΐμ, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν
ὁρίων Ἐφραΐμ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν
7 Ῥουβὴν, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ῥουβὴν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνα-
τολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰούδα, μία.

8 Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἰούδα ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς [k] ἔσται ἡ
ἀπαρχὴ τοῦ ἀφορισμοῦ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὖρος, καὶ
μῆκος καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἕως
9 τῶν πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσται τὸ ἅγιον ἐν μέσῳ αὐτῶν [l] ἀπαρ-
χὴν ἣν ἀφοριοῦσι τῷ Κυρίῳ, [m] μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες,
10 καὶ εὖρος εἴκοσι [n] πέντε χιλιάδες. Τούτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ
τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσι πρὸς βορρᾶν πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες,
καὶ πρὸς θάλασσαν [o] δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς νότον [p] εἴκοσι καὶ

---

[r] διεμέτρησεν. [s] καὶ ταῖς. [t] κύκλῳ. [u] προσοικοῦσιν.
[x] ὑμῖν. [y] τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. [z] τοῖς om. [a] ὁ Θεός.
[b] μέτρον. [c] Αἰνὰν. [d] τὸ μέρος. [e] τοῦ et τὰ om. [f] τῶν
om. [g] Ἀσὴρ. [h] Νεφθαλὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς. [i] ἕως
τῶν. [k] ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, ἡ ἀπαρχὴ. [l] ἀπαρχὴ.
[m] μῆκος om. [n] καὶ πέντε. [o] πλάτος δέκα χιλιάδες. [p] μῆ-
κος εἴκοσι.

πέντε χιλιάδες· καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔσται ἐν μέσῳ αὐτοῦ
11 τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδοὺκ, τοῖς φυλάσσουσι
τὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου, οἵτινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλανήσει
12 [q] υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευῖται. Καὶ ἔσται
αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν [r] τῆς γῆς, ἅγιον
13 ἁγίων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Λευιτῶν. Τοῖς δὲ Λευίταις [s] τὰ ἐχόμενα τῶν ὁρίων τῶν ἱερέων, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ
εὖρος δέκα χαλιάδες· πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες,
14 καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες. Οὐ πραθήσεται ἐξ [t] αὐτοῦ οὐδὲ καταμετρηθήσεται, οὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς, ὅτι ἅγιόν ἐστι τῷ Κυρίῳ.

15 Τὰς δὲ πέντε χιλιάδας τὰς περισσὰς ἐπὶ τῷ πλάτει ἐπὶ ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάσι, προτείχισμα ἔσται τῇ πόλει εἰς τὴν κατοικίαν καὶ εἰς διάστημα αὐτοῦ· καὶ ἔσται ἡ πόλις ἐν μέσῳ
16 αὐτοῦ, καὶ ταῦτα τὰ μέτρα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν πρὸς βορρᾶν πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς νότον πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν τετρακισ-
17 χιλίους [u] πεντακοσίους. Καὶ ἔσται διάστημα τῇ πόλει πρὸς βορρᾶν [x] διακόσιοι πεντήκοντα, [y] καὶ πρὸς νότον διακόσιοι καὶ πεντήκοντα, καὶ πρὸς ἀνατολὰς διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς
18 θάλασσαν διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ τὸ περισσὸν τοῦ μήκους τὸ ἐχόμενον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων δέκα χιλιάδες πρὸς ἀνατολὰς, καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἁγίου, καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς ἄρτους τοῖς ἐργαζο-
19 μένοις τὴν πόλιν. Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν ἐργῶνται αὐτὴν
20 ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, πᾶσα ἡ ἀπαρχὴ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι [z] χιλιάδας· τετράγωνον ἀφοριεῖτε αὐτοῦ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἁγίου ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως.

21 Τὸ δὲ περισσὸν [a] τῷ ἀφηγουμένῳ ἐκ τούτου· καὶ ἐκ τούτου

---

[q] τῶν υἱῶν. [r] τῶν ἁγίων, ἅγιον ἁγίων ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν. [s] τὰ om. [t] αὐτῶν. [u] καὶ πεντακοσίους. [x] διακόσιοι om. [y] καὶ πρὸς—διακόσιοι πεντήκοντα om. [z] χιλιάδες. [a] τοῦ ἀφηγουμένου ἐκ τούτου, ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων.

ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ ἁγίου καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν [b] τῆς πόλεως ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς θάλασσαν, [c] ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἕως τῶν ὁρίων τῶν [d] πρὸς θάλασσαν, ἐχόμενα τῶν μερίδων τοῦ ἀφηγουμένου· καὶ ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἁγίασμα
22 τοῦ οἴκου ἐν μέσῳ αὐτῆς, [e] καὶ παρὰ τῶν Λευιτῶν, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων ἔσται ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Ἰούδα καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Βενιαμὶν, [f] καὶ τῶν
23 ἀφηγουμένων ἔσται. Καὶ τὸ περισσὸν τῶν φυλῶν ἀπὸ τῶν
24 πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Βενιαμὶν, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Βενιαμὶν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς
25 θάλασσαν Συμεὼν, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Συμεὼν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰσσάχαρ, μία.
26 Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων [g] τῶν Ἰσσάχαρ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως
27 τῶν πρὸς θάλασσαν Ζαβουλὼν, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων [g] τῶν Ζαβουλὼν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν
28 Γὰδ, μία. Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων [g] τῶν Γὰδ [h] ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς λίβα· καὶ ἔσται τὰ ὅρια αὐτοῦ ἀπὸ Θαιμὰν καὶ ὕδατος βαριμὼθ Κάδης, [i] κληρονομίας, ἕως τῆς θα-
29 λάσσης τῆς μεγάλης. Αὕτη ἡ γῆ ἣν βαλεῖτε ἐν κλήρῳ ταῖς φυλαῖς [k] τοῦ Ἰσραήλ· καὶ οὗτοι οἱ διαμερισμοὶ αὐτῶν, λέγει Κύριος [l] Θεός.

30 Καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως αἱ πρὸς βορρᾶν τετρα-
31 κισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ. Καὶ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐπ᾽ ὀνόμασι [m] φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ· πύλαι τρεῖς [n] πρὸς βορρᾶν, πύλη Ῥουβὴν μία, καὶ πύλη Ἰούδα μία, καὶ πύλη Λευὶ
32 μία. Καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ἰωσὴφ μία, καὶ πύλη Βενιαμὶν μία, καὶ
33 πύλη Δὰν μία. Καὶ τὰ πρὸς νότον τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Συμεὼν μία, καὶ πύλη
34 Ἰσσάχαρ μία, καὶ πύλη Ζαβουλὼν μία. Καὶ τὰ πρὸς θάλασ-

---

[b] τῆς πόλεως κατὰ πρόσωπον. [c] ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ πέντε. [d] πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἐχόμενα. [e] ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀπὸ. [f] καὶ om. [g] τῶν om. [h] καὶ ἕως πρὸς λίβα· καὶ ἔσται ὅρια. [i] κληρονομία, ἕως θαλάσσης. [k] τοῦ om. [l] ὁ Θεός. [m] τῶν φυλῶν. [n] αἱ πρὸς.

σαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· [o] πύλαι τρεῖς, πύλη Γὰδ μία, καὶ πύλη [p] Ἀσσὴρ μία, καὶ πύλη Νεφθαλὶμ μία. Κύκλωμα, δέκα καὶ ὀκτὼ χιλιάδες· καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας γένηται, [q] ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΗΣ. MS. Alex.

Δ Α Ν Ι Η Λ.

ΚΑΙ ἦν ἀνὴρ οἰκῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωακείμ. Καὶ ἔλαβε γυναῖκα ᾗ ὄνομα [r] Σωσάννα, θυγάτηρ Χελκίου, καλὴ σφόδρα καὶ φοβουμένη τὸν Κύριον. Καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς δίκαιοι, καὶ ἐδίδαξαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον [s] Μωυσῆ. Καὶ ἦν Ἰωακεὶμ πλούσιος σφόδρα, καὶ ἦν αὐτῷ παράδεισος γειτνιῶν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν προσήγοντο οἱ Ἰουδαῖοι διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐνδοξότερον πάντων. Καὶ ἀπεδείχθησαν δύο πρεσβύτεροι ἐκ τοῦ λαοῦ κριταὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, περὶ ὧν ἐλάλησεν ὁ δεσπότης ὅτι ἐξῆλθεν ἀνομία ἐκ Βαβυλῶνος ἐκ πρεσβυτέρων κριτῶν οἳ ἐδόκουν κυβερνᾶν τὸν λαόν. Οὗτοι προσεκαρτέρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωακεὶμ, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς πάντες οἱ κρινόμενοι. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἀπέτρεχεν ὁ λαὸς μέσον ἡμέρας, εἰσεπορεύετο [r] Σωσάννα καὶ περιεπάτει ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι καθ' ἡμέραν εἰσπορευομένην καὶ περιπατοῦσαν, καὶ ἐγένοντο ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς, καὶ διέστρεψαν τὸν ἑαυτῶν νοῦν, καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανὸν, μηδὲ μνημονεύειν κριμάτων δικαίων. Καὶ ἦσαν ἀμφότεροι κατανενυγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ [t] ἀνήγγειλαν ἀλλήλοις τὴν ὀδύνην [u] ἑαυτῶν, ὅτι ᾐσχύνοντο [x] ἀναγγεῖλαι τὴν ἐπιθυμίαν

---

[o] καὶ πύλαι. [p] Ἀσὴρ. [q] Κύριος ἐκεῖ ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. [r] Σουσάννα et sic infra. [s] Μωσῆ. [t] ἀπήγγειλαν. [u] αὐτῶν. [x] ἀπαγγεῖλαι.

αὐτῶν, ὅτι ἤθελον συγγενέσθαι αὐτῇ, καὶ παρετηροῦσαν φιλοτί-
μως καθ' ἡμέραν ὁρᾶν αὐτήν. Καὶ [y] εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ,
Πορευθῶμεν δὴ εἰς οἶκον, ὅτι ἀρίστου ὥρα ἐστί. Καὶ ἐξελθόντες
διεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀνακάμψαντες ἦλθον ἐπι-
τοαυτὸ, καὶ ἀνετάζοντες ἀλλήλους τὴν αἰτίαν ὡμολόγησαν τὴν
ἐπιθυμίαν αὐτῶν· καὶ τότε κοινῇ συνετάξαντο καιρὸν ὅτε αὐτὴν
δυνήσονται εὑρεῖν μόνην. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ παρατηρεῖν αὐ-
τοὺς ἡμέραν εὔθετον, εἰσῆλθέ ποτε καθὼς [z] χθὲς καὶ τρίτης
ἡμέρας μετὰ δύο μόνων κορασίων, καὶ ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν
τῷ παραδείσῳ, ὅτι καῦμα ἦν. Καὶ οὐκ ἦν οὐδεὶς ἐκεῖ πλὴν οἱ
δύο πρεσβύτεροι κεκρυμμένοι καὶ παρατηροῦντες αὐτήν. Καὶ
εἶπε τοῖς [a] κορασίοις, Ἐνέγκατε δή μοι ἔλαιον καὶ [b] σμήγματα,
καὶ τὰς θύρας τοῦ παραδείσου κλείσατε, ὅπως λούσωμαι. Καὶ
ἐποίησαν καθὼς εἶπε, καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ παραδείσου,
καὶ ἐξῆλθαν κατὰ τὰς [c] πλαγίας θύρας ἐνέγκαι τὰ προστε-
ταγμένα αὐταῖς, καὶ οὐκ [d] εἶδοσαν τοὺς πρεσβυτέρους, ὅτι ἦσαν
κεκρυμμένοι. Καὶ ἐγένετο ὡς [e] ἐξῆλθοσαν τὰ κοράσια, [f] καὶ
ἀνέστησαν οἱ δύο [g] πρεσβύται καὶ ἐπέδραμον αὐτῇ, καὶ εἶπον,
Ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ παραδείσου κέκλεινται, καὶ οὐδεὶς θεωρεῖ
ἡμᾶς, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ σού ἐσμεν· διὸ συγκατάθου ἡμῖν, καὶ
γενοῦ μεθ' ἡμῶν. Εἰ δὲ μὴ, καταμαρτυρήσομέν σου ὅτι ἦν
μετὰ σοῦ νεανίσκος, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαπέστειλας τὰ κοράσια ἀπὸ
σοῦ. Καὶ ἀνεστέναξε Σωσάννα καὶ εἶπε, Στενά μοι πάντοθεν·
ἐάν τε γὰρ τοῦτο πράξω, θάνατός μοί ἐστιν· ἐάν τε μὴ πράξω,
οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν. [h] Αἱρετώτερόν μοί ἐστι μὴ
πράξασαν ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, ἢ [i] ἁμαρτεῖν ἐνώπιον
Κυρίου. Καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ Σωσάννα· ἐβόησαν δὲ
καὶ οἱ δύο [g] πρεσβῦται κατέναντι αὐτῆς. Καὶ δραμὼν ὁ εἷς
ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου. Ὡς δὲ ἤκουσαν τὴν κραυγὴν
ἐν τῷ παραδείσῳ οἱ [k] ἐκ τῆς οἰκίας, εἰσεπήδησαν διὰ τῆς
πλαγίας θύρας ἰδεῖν [l] τὸ συμβεβηκὸς αὐτῇ. Ἡνίκα δὲ εἶπαν
οἱ [m] πρεσβῦται τοὺς λόγους αὐτῶν, κατῃσχύνθησαν οἱ δοῦλοι

---

[y] εἶπεν. [z] ἐχθὲς. [a] κορασίοις αὐτῆς. [b] σμῆγμα.
[c] πλαγίους. [d] εἶδαν. [e] ἐξῆλθον. [f] καὶ om. [g] πρεσβύ-
τεροι. [h] Αἱρετόν. [i] ἁμαρτεῖν με. [k] ἀπὸ. [l] τί τὸ.
[m] πρεσβύτεροι.

σφόδρα, ὅτι πώποτε οὐκ [n]ἐρρήθη λόγος τοιοῦτος περὶ Σω-
28 σάννης. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον ὡς συνῆλθεν ὁ λαὸς πρὸς
τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἰωακεὶμ, ἦλθον οἱ δύο [o]πρεσβῦται πλήρεις
29 τῆς ἀνόμου ἐννοίας κατὰ Σωσάννης, τοῦ θανατῶσαι αὐτὴν, καὶ
εἶπαν ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, Ἀποστείλατε ἐπὶ Σωσάνναν θυγα-
30 τέρα Χελκίου, ἥ ἐστι γυνὴ Ἰωακείμ· οἱ δὲ ἀπέστειλαν. Καὶ
ἦλθεν αὐτὴ, καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ πάντες
31 οἱ συγγενεῖς αὐτῆς. Ἡ δὲ Σωσάννα ἦν τρυφερὰ σφόδρα καὶ
32 καλὴ τῷ εἴδει. Οἱ δὲ παράνομοι ἐκέλευσαν ἀποκαλυφθῆναι
αὐτὴν, ἦν γὰρ κατακεκαλυμμένη, ὅπως ἐμπλησθῶσι τοῦ κάλλους
33 αὐτῆς. Ἔκλαιον δὲ οἱ παρ' αὐτῆς καὶ πάντες οἱ ἰδόντες αὐτήν.
34 Ἀναστάντες δὲ οἱ δύο [o]πρεσβῦται ἐν μέσῳ [p]τῷ λαῷ ἔθηκαν
35 τὰς χεῖρας ἐπὶ [q]τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Ἡ δὲ κλαίουσα ἀνέ-
βλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅτι ἦν ἡ καρδία αὐτῆς πεποιθυῖα ἐπὶ
36 [r]Κυρίῳ. Εἶπον δὲ οἱ πρεσβῦται, Περιπατούντων ἡμῶν ἐν τῷ
παραδείσῳ μόνων εἰσῆλθεν αὕτη μετὰ δύο παιδισκῶν, καὶ
ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου καὶ ἀπέλυσε τὰς παι-
37 δίσκας, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν νεανίσκος ὃς ἦν κεκρυμμένος, καὶ
38 ἀνέπεσε μετ' αὐτῆς. Ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ παρα-
39 δείσου ἰδόντες τὴν ἀνομίαν ἐδράμομεν ἐπ' αὐτούς. Καὶ ἰδόντες
συγγινομένους αὐτοὺς ἐκείνου μὲν οὐκ ἠδυνήθημεν [s]ἐγκρατεῖς
γενέσθαι, διὰ τὸ ἰσχύειν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμᾶς καὶ ἀνοίξαντα τὰς
40 θύρας ἐκπεπηδηκέναι. Ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι ἐπηρωτῶμεν
τίς ἦν ὁ νεανίσκος· καὶ οὐκ ἠθέλησεν [t]ἀγγεῖλαι ἡμῖν· ταῦτα
41 μαρτυροῦμεν. Καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ ὡς πρεσβυ-
τέροις τοῦ λαοῦ καὶ κριταῖς, καὶ κατέκριναν αὐτὴν ἀποθανεῖν.
42 [u]Ἀνεβόησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ Σωσάννα καὶ εἶπεν, Ὁ Θεὸς ὁ
αἰώνιος ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως
43 αὐτῶν, σὺ ἐπίστασαι ὅτι ψευδῆ μου κατεμαρτύρησαν· καὶ ἰδοὺ
ἀποθνήσκω μὴ ποιήσασα μηδὲν ὧν οὗτοι ἐπονηρεύσαντο κατ'
44, 45 ἐμοῦ. [v]Καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς αὐτῆς. Καὶ

---

[n] ἐρρέθη. [o] πρεσβύτεροι. [p] τοῦ λαοῦ. [q] τῆς κεφαλῆς. [r] τῷ Κυρίῳ. Εἶπαν δὲ οἱ πρεσβύτεροι. [s] περικρατεῖς. [t] ἀπαγγεῖλαι. [u] Καὶ ἀνεβόησεν φ. [v] Καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς.

ἀπαγομένης αὐτῆς ἀπολέσθαι ὁ Θεὸς ἐξήγειρε τὸ πνεῦμα τὸ
46 ἅγιον παιδαρίου νεωτέρου ᾧ ὄνομα Δανιήλ. Καὶ ἐβόησε φωνῇ
47 μεγάλῃ, [x] Ἀθῷος ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος ταύτης. Ἐπέστρεψε
δὲ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπαν, Τίς ὁ λόγος οὗτος ὃν
48 σὺ λελάληκας; Ὁ δὲ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Οὕτως μωροὶ
οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ; οὐκ ἀνακρίναντες οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐπιγνόντες,
49 κατεκρίνατε θυγατέρα Ἰσραήλ; Ἀναστρέψατε εἰς τὸ κριτήριον·
50 ψευδῆ γὰρ οὗτοι κατεμαρτύρησαν αὐτῆς. Καὶ ἀνέστρεψε πᾶς
ὁ λαὸς μετὰ σπουδῆς· καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι, Δεῦρο
κάθισον ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ [y] ἀνάγγειλον ἡμῖν, ὅτι σοὶ [z] δέδωκεν
51 ὁ Θεὸς τὸ [a] πρεσβεῖον. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Δανιὴλ, Διά-
χωρίσατε αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων μακρὰν, καὶ ἀνακρινῶ αὐτούς.
52 Ὡς δὲ διεχωρίσθησαν εἷς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς, ἐκάλεσε τὸν ἕνα αὐτῶν,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, νῦν ἥκασιν
53 αἱ ἁμαρτίαι σου ἃς ἐποίεις τὸ πρότερον κρίνων κρίσεις ἀδίκους,
καὶ τοὺς μὲν ἀθῴους κατακρίνων, ἀπολύων δὲ τοὺς αἰτίους,
54 λέγοντος τοῦ [b] Θεοῦ, Ἀθῷον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς. Νῦν
οὖν ταύτην εἴπερ εἶδες, εἶπον ὑπὸ τί δένδρον [c] εἶδες αὐτοὺς
55 ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, Ὑπὸ σχῖνον. Εἶπε δὲ
Δανιὴλ, Ὀρθῶς ἔψευσαι εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφαλήν· ἤδη γὰρ
[d] ἄγγελος φάσιν Θεοῦ λαβὼν παρὰ τοῦ Θεοῦ σχίσει σε μέσον.
56 Καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἐκέλευσε προσαγαγεῖν τὸν ἕτερον· καὶ
εἶπεν αὐτῷ, Σπέρμα Χαναὰν καὶ οὐκ Ἰούδα, τὸ κάλλος ἐξη-
57 πάτησέ σε, καὶ [e] ἐπιθυμία διέστρεψε τὴν καρδίαν σου. Οὕτως
ἐποιεῖτε θυγατράσιν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκεῖναι φοβούμεναι ὡμίλουν
58 ὑμῖν· ἀλλ' οὐ θυγάτηρ Ἰούδα ὑπέμεινε τὴν ἀνομίαν ὑμῶν. Νῦν
οὖν λέγε μοι ὑπὸ τί δένδρον κατέλαβες αὐτοὺς ὁμιλοῦντας
59 ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, Ὑπὸ πρῖνον. Εἶπε δὲ αὐτῷ Δανιὴλ,
Ὀρθῶς ἔψευσαι καὶ σὺ εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφαλήν· μένει γὰρ ὁ
ἄγγελος τοῦ Θεοῦ τὴν ῥομφαίαν ἔχων πρῖσαί σε μέσον, ὅπως
60 ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς. Καὶ [f] ἀνεβόησε πᾶσα ἡ συναγωγὴ φωνῇ
μεγάλῃ, καὶ [g] εὐλόγησαν τῷ Θεῷ τῷ σώζοντι τοὺς ἐλπίζοντας

---

[x] Καθαρὸς. [y] ἀπάγγειλον. [z] ἔδωκεν. [a] πρεσβυτέριον.
[b] Κυρίου. [c] κατέλαβες [d] ἄγγελος τοῦ Θεοῦ λαβὼν φάσιν.
[e] ἡ ἐπιθυμία. [f] ἀνεβόησαν. [g] ἐβόησαν.

61 ἐπ᾽ αὐτόν. Καὶ ἀνέστησαν ἐπὶ τοὺς δύο [h] πρεσβύτας, ὅτι συνέ-
στησεν αὐτοὺς Δανιὴλ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ψευδομαρτυρή-
62 σαντας, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐπονηρεύσαντο τῷ
πλησίον ποιῆσαι κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς,
63 καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Χελκίας δὲ καὶ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ [i] ἤνεσαν περὶ τῆς θυγατρὸς [k] αὐτῶν μετὰ Ἰωακεὶμ
τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς [l] καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅτι οὐχ εὑρέθη ἐν
64 αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα. Καὶ Δανιὴλ ἐγένετο μέγας ἐνώπιον τοῦ
λαοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ [m] ἐπέκεινα.

---

[h] πρεσβυτέρους, ὅτι συνέστησαν. [i] ἤνεσαν τὸν Θεὸν. [k] αὐτῶν Σουσάννας. [l] πάντων. [m] ἐπέκεινα. Ὅρασις α΄.

ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΘΕΟΔΟΤΙΩΝΑ.

1 [n] Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα ἦλθε Ναβουχοδονόσορ [o] ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ,
2 καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν. Καὶ ἔδωκε Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Σενναὰρ [p] οἴκου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον [q] θησαυροῦ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.
3 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀσφανὲζ τῷ ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τοῦ
4 σπέρματος τῆς βασιλείας καὶ ἀπὸ τῶν [r] φορθομμὶν νεανίσκους οἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς μῶμος, καὶ [s] καλοὺς τῇ ὄψει, καὶ συνιέντας ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ γινώσκοντας γνῶσιν καὶ διανοουμένους φρόνησιν, καὶ οἷς ἐστιν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς ἑστάναι [t] ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσ-
5 σαν Χαλδαίων. Καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ μετὰ ταῦτα
6 στῆναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐγένετο [u] ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶν υἱῶν Ἰούδα Δανιὴλ καὶ Ἀνανίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαήλ.
7 Καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα, τῷ Δανιὴλ [x] Βαλτάσαρ, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ Σεδρὰχ, καὶ τῷ Μισαὴλ [y] Μισὰχ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγώ.
8 Καὶ ἔθετο Δανιὴλ [z] εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν τῷ οἴνῳ [a] ἀπὸ τοῦ ποτοῦ
9 αὐτοῦ· καὶ ἠξίωσε τὸν ἀρχιευνοῦχον, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον καὶ [b] οἰκτιρμὸν ἐνώπιον τοῦ
10 ἀρχιευνούχου. Καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιὴλ, Φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μή ποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ παρὰ τὰ παιδάρια τὰ [c] συνήλικα ὑμῶν, καὶ καταδικάσητε
11 τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἶπε Δανιὴλ πρὸς [d] Ἀμελσὰδ,

---

[n] ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. Ὅρασις β'. Ἐν. [o] ὁ om. [p] οἶκον. [q] θησαυροῦ om. [r] πορθεμμεὶν. [s] καλοὶ. [t] ἐν τῷ οἴκῳ om.

ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ Ο'.

1 ΕΠΙ βασιλέως Ἰωακεὶμ τῆς Ἰουδαίας ἔτους τρίτου παραγενόμενος Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἰερουσαλὴμ
2 ἐπολιόρκει αὐτήν. Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν Κύριος εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ Ἰωακεὶμ τὸν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας, καὶ μέρος τι τῶν ἱερῶν σκευῶν τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Βαβυλῶνα εἰς γὴν Σεναὰρ εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλείῳ αὐτοῦ.
3 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀβιεσδρὶ τῷ ἑαυτοῦ ἀρχιευνούχῳ ἀγαγεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν μεγιστάνων τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐκ τοῦ
4 βασιλικοῦ γένους καὶ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων νεανίσκους ἀμώμους καὶ εὐειδεῖς, καὶ ἐπιστήμονας ἐν πάσῃ σοφίᾳ, καὶ γραμματικοὺς καὶ συνετοὺς καὶ σοφοὺς καὶ ἰσχύοντας, ὥστε εἶναι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ διάλεκτον
5 Χαλδαϊκήν. Καὶ δίδοσθαι αὐτοῖς ἔκθεσιν[u] ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς τραπέζης, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου οὗ πίνει ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκπαιδεῦσαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ ἐκ τούτων στῆσαι ἔμπροσθεν τοῦ βασι-
6 λέως. Καὶ ἦσαν ἐκ τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν ἀπὸ τῆς
7 Ἰουδαίας Δανιὴλ Ἀνανίας Μισαὴλ Ἀζαρίας. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα· τῷ μὲν Δανιὴλ Βαλτάσαρ, τῷ δὲ Ἀνανίᾳ Σεδρὰχ, καὶ τῷ Μισαὴλ Μισὰχ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγώ.
8 Καὶ ἐνεθυμήθη Δανιὴλ ἐν τῇ καρδίᾳ, ὅπως μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῷ δείπνῳ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν ᾧ πίνει οἴνῳ· καὶ ἠξίωσε τὸν
9 ἀρχιευνοῦχον ἵνα μὴ συμμολυνθῇ. Καὶ ἔδωκε Κύριος τῷ Δα-
10 νιὴλ τιμὴν καὶ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιευνούχου. Καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιὴλ, ἀγωνιῶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, ἵνα μὴ ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν διατετραμμένα καὶ ἀσθενῆ παρὰ τοὺς συντρεφομένους ὑμῖν νεανίας τῶν ἀλλογενῶν, καὶ κινδυνεύσω τῷ
11 ἰδίῳ τραχήλῳ. Καὶ εἶπεν Δανιὴλ Ἀβιεσδρὶ τῷ ἀναδειχθέντι

---

[u] ἐν om. [x] Βαρτάσαρ. [y] Μισὰκ. [z] ἐπὶ. [a] ἀπὸ om.
[b] εἰς οἰκτιρμὸν. [c] σὺν ἡλικίᾳ. [d] Ἀμερσὰρ.

ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐπὶ Δανιὴλ [e]Ἀνανίαν Μισαὴλ
12 Ἀζαρίαν, Πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς σου ἡμέρας δέκα, καὶ δότω-
σαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν [f]σπερμάτων, καὶ φαγώμεθα, καὶ ὕδωρ πιώ-
13 μεθα, καὶ ὀφθήτωσαν ἐνώπιόν σου αἱ ἰδέαι ἡμῶν καὶ αἱ ἰδέαι
τῶν παιδαρίων τῶν [g]ἐσθόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, καὶ
14 καθὼς ἐὰν ἴδῃς ποίησον μετὰ τῶν [h]παίδων σου. Καὶ εἰσήκου-
15 σεν αὐτῶν, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. Καὶ μετὰ τὸ
τέλος τῶν δέκα ἡμερῶν ὡράθησαν αἱ ἰδέαι αὐτῶν ἀγαθαὶ καὶ
[i]ἰσχυραὶ ταῖς σαρξὶν ὑπὲρ τὰ παιδάρια τὰ [k]ἔσθοντα τὴν τρά-
16 πεζαν τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐγένετο [l]Ἀμελσὰδ ἀναιρούμενος τὸ
δεῖπνον αὐτῶν καὶ τὸν οἶνον τοῦ πόματος αὐτῶν, καὶ ἐδίδου
αὐτοῖς σπέρματα.
17 [m]Καὶ τὰ παιδάρια ταῦτα οἱ τέσσαρες αὐτοὶ, ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ
Θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ καὶ σοφίᾳ· καὶ
18 Δανιὴλ συνῆκεν ἐν πάσῃ ὁράσει καὶ ἐνυπνίοις. Καὶ μετὰ τὸ
τέλος τῶν ἡμερῶν ὧν εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς, καὶ
εἰσήγαγεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐναντίον Ναβουχοδονόσορ,
19 καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτῶν ὁ βασιλεύς· καὶ οὐχ εὑρέθησαν ἐκ
πάντων αὐτῶν ὅμοιοι Δανιὴλ καὶ Ἀνανία καὶ Μισαὴλ καὶ
20 Ἀζαρία· καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν παντὶ ῥή-
ματι σοφίας καὶ ἐπιστήμης ὧν ἐζήτησε παρ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς,
εὗρεν αὐτοὺς δεκαπλασίονας παρὰ πάντας τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ
21 τοὺς μάγους τοὺς ὄντας ἐν [n]πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. Καὶ
ἐγένετο Δανιὴλ ἕως ἔτους ἑνὸς Κύρου τοῦ [o]βασιλέως.

2 [p]Ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς [q]βασιλείας ἐνυπνιάσθη Να-
βουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὁ
2 ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι
τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς φαρμακοὺς καὶ τοὺς
Χαλδαίους τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ· καὶ
3 [r]ἦλθαν καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς ὁ βασιλεὺς, [s]Ἐνυπνιάσθην, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμά μου,

---

[e] καὶ Ἀ., καὶ Μ., καὶ Ἀ. [f] σπερμάτων τῆς γῆς, καὶ φαγόμεθα, καὶ ὕδωρ πιόμεθα. [g] ἐσθιόντων. [h] παιδαρίων. [i] ἰσχυροὶ. [k] ἐσθίοντα. [l] Ἀμερσὰρ. [m] Τοῖς τέσσαρσιν παιδαρίοις καὶ ἔδωκεν. [n] πάσῃ om. [o] βασιλέως. Ὅρασις β'. [p] ΚΕΦ. Β'.

ἀρχιευνούχῳ ἐπὶ τὸν Δανιὴλ Ἀνανίαν Μισαὴλ Ἀζαρίαν,
12 Πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς σου ἐφ' ἡμέρας δέκα, καὶ δοθήτω ἡμῖν
13 ἀπὸ τῶν ὀσπρίων τῆς γῆς, ὥστε κάπτειν, καὶ ὑδροποτεῖν. Καὶ
ἐὰν φανῇ ἡ ὄψις ἡμῶν διατετραμμένη παρὰ τοὺς ἄλλους νεανί-
σκους τοὺς ἐσθίοντας ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ δείπνου, καθὼς ἐὰν
14 θέλῃς οὕτω χρῆσαι τοῖς παισί σου. Καὶ ἐχρήσατο αὐτοῖς τὸν
15 τρόπον τοῦτον, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. Μετὰ τὰς
δέκα ἡμέρας ἐφάνη ἡ ὄψις αὐτῶν καλὴ, καὶ ἡ ἕξις τοῦ σώ-
ματος κρείσσων τῶν ἄλλων νεανίσκων τῶν ἐσθιόντων τὸ βασι-
16 λικὸν δεῖπνον. Καὶ ἦν Ἀβιεσδρὶ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν
καὶ τὸν οἶνον αὐτῶν, καὶ ἀντεδίδου αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὀσπρίων.
17 Καὶ τοῖς νεανίσκοις ἔδωκεν ὁ Κύριος ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν
καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ τέχνῃ· καὶ τῷ Δανιὴλ ἔδωκε
σύνεσιν ἐν παντὶ ῥήματι καὶ ὁράματι καὶ ἐνυπνίοις καὶ ἐν πάσῃ
18 σοφίᾳ. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς
εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς, καὶ εἰσήχθησαν ἀπὸ τοῦ ἀρχιευνούχου πρὸς
19 τὸν βασιλέα Ναβουχοδονόσορ. Καὶ ὡμίλησεν αὐτοῖς ὁ βασι-
λεύς· καὶ οὐχ εὑρέθη ἐν τοῖς σοφοῖς ὅμοιος τῷ Δανιὴλ καὶ
Ἀνανίᾳ καὶ Μισαὴλ καὶ Ἀζαρίᾳ, καὶ ἦσαν παρὰ τῷ βασιλεῖ.
20 Καὶ ἐν παντὶ λόγῳ καὶ συνέσει καὶ παιδείᾳ, ὅσα ἐζήτησε παρ'
αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, κατέλαβεν αὐτοὺς σοφωτέρους δεκαπλασίως
ὑπὲρ τοὺς σοφιστὰς καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς ἐν πάσῃ τῇ
βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ ἐδόξασεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, καὶ κατέστησεν
αὐτοὺς ἄρχοντας, καὶ ἀνέδειξεν αὐτοὺς σοφοὺς παρὰ πάντας τοὺς
αὐτοῦ ἐν πράγμασιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ
21 αὐτοῦ. Καὶ ἦν Δανιὴλ ἕως τοῦ πρώτου ἔτους τῆς βασιλείας
Κύρου βασιλέως Περσῶν.

2 Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ,
συνέβη εἰς ὁράματα καὶ ἐνύπνια ἐμπεσεῖν τὸν βασιλέα, καὶ
ταραχθῆναι ἐν τῷ ἐνυπνίῳ αὐτοῦ· καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο
2 ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς εἰσενεχθῆναι τοὺς ἐπα-
οιδοὺς καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς φαρμακοὺς τῶν Χαλδαίων,
ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ· καὶ παραγενόμενοι

Ὅρασις γ'. [q] βασιλείας Ναβουχοδονόσορ. [r] ἦλθον.
[s] Ἐνυπνιάσθην.

4 τοῦ γνῶναι τὸ ἐνύπνιον. Καὶ [t]ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι τῷ βασιλεῖ Συριστὶ, Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι· σὺ εἰπὸν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισί σου, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦμεν.
5 Ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς [u]τοῖς Χαλδαίοις, Ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη· [x]ἐὰν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν [y]σύγκρισιν, εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν διαρπαγήσον-
6 ται. Ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δόματα καὶ [z]δωρεὰς καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ· πλὴν τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλατέ
7 μοι. Ἀπεκρίθησαν [a]δεύτερον καὶ εἶπαν, Ὁ βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν [b]σύγκρισιν ἀναγγε-
8 λοῦμεν. [c]Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν, Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε, καθότι [d]ἴδετε ὅτι
9 ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα. Ἐὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ [e]ἀναγγείλητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν ἐνώπιόν [f]μου, ἕως οὗ ὁ καιρὸς παρέλθῃ· τὸ ἐνύπνιόν μου εἴπατέ μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι [g]καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖτέ μοι.
10 [h]Ἀπεκρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ λέγουσιν, Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ὅστις τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυνήσεται γνωρίσαι, καθότι πᾶς βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα [i]τοιοῦτον οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδὸν μάγον [k]καὶ
11 Χαλδαῖον, ὅτι ὁ λόγος ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ βαρὺς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀναγγελεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἀλλ' [l]οἱ θεοὶ, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ πάσης σαρκός.
12 Τότε ὁ βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀπολέσαι πάντας
13 τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. Καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθε, καὶ οἱ σοφοὶ [m]ἀπεκτέννοντο· καὶ ἐζήτησαν Δανιὴλ καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀνελεῖν.
14 Τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ Ἀριὼχ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν [n]ἀναιρεῖν τοὺς σοφοὺς

---

[t] εἶπον. [u] καὶ εἶπεν τοῖς. [x] ἐὰν οὖν. [y] σύγκρισιν αὐτοῦ.
[z] δωρεάν. [a] οἱ Χαλδαῖοι ἐκ δευτέρου. [b] σύγκρισιν αὐτοῦ.
[c] Καὶ om. [d] οἴδατε. [e] ἀπαγγείλητέ. [f] ἐμοῦ. [g] καὶ om.
[h] Ἀπεκρίθησαν πάλιν. [i] τοιοῦτο. [k] καὶ om. [l] ἢ. [m] ἀπεκτείνοντο. [n] ἀνελεῖν.

3 ἔστησαν παρὰ τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, Ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ ἐκινήθη μου τὸ πνεῦμα· ἐπιγνῶναι οὖν θέλω
4 τὸ ἐνύπνιον. Καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι πρὸς τὸν βασιλέα Συριστὶ, Κύριε βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι· ἀνάγγειλον τὸ ἐνύπνιόν σου τοῖς παισί σου, καὶ ἡμεῖς σοι φράσομεν τὴν
5 σύγκρισιν αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπε τοῖς Χαλδαίοις, ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη· διότι ἐὰν μὴ ἀπαγγείλητέ μοι ἐπ' ἀληθείας τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν δηλώσητέ μοι, παραδειγματισθήσεσθε, καὶ ἀναληφθήσεται ὑμῶν τὰ
6 ὑπάρχοντα εἰς τὸ βασιλικόν. Ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον διασαφήσητέ μοι καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν ἀναγγείλητε, λήψεσθε δόματα παντοῖα, καὶ δοξασθήσεσθε ὑπ' ἐμοῦ· δηλώσατέ μοι τὸ
7 ἐνύπνιον καὶ κρίνατε. Ἀπεκρίθησαν δὲ ἐκ δευτέρου λέγοντες, Βασιλεῦ, τὸ ὅραμα εἰπὸν, καὶ οἱ παῖδές σου κρινοῦσι πρὸς
8 ταῦτα. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε, καθάπερ ἑωράκατε ὅτι ἀπέστη ἀπ'
9 ἐμοῦ τὸ πρᾶγμα· καθάπερ οὖν προστέταχα, οὕτως ἔσται. Ἐὰν μὴ τὸ ἐνύπνιον ἀπαγγείλητέ μοι ἐπ' ἀληθείας, καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν δηλώσητε, θανάτῳ περιπεσεῖσθε· συνείπασθε γὰρ λόγους ψευδεῖς ποιήσασθαι ἐπ' ἐμοῦ, ἕως ἂν ὁ καιρὸς ἀλλοιωθῇ· νῦν οὖν ἐὰν τὸ ῥῆμα εἴπητέ μοι ὃ τὴν νύκτα ἑώρακα, γνώσομαι ὅτι καὶ τὴν τούτου κρίσιν δηλώσητε.

10 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τοῦ βασιλέως, Ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐπὶ τῆς γῆς δυνήσεται εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ ὃ ἑώρακε, καθάπερ σὺ ἐρωτᾷς· καὶ πᾶς βασιλεὺς καὶ πᾶς δυνάστης τοιοῦτο
11 πρᾶγμα οὐκ ἐπερωτᾷ πάντα σοφὸν καὶ μάγον καὶ Χαλδαῖον. Καὶ ὁ λόγος ὃν ζητεῖς, βασιλεῦ, βαρύς ἐστι καὶ ἐπίδοξος, καὶ οὐδεὶς ἔστιν ὃς δηλώσει ταῦτα τῷ βασιλεῖ, εἰ μή τις ἄγγελος, οὗ οὐκ ἔστι κατοικητήριον μετὰ πάσης σαρκός· ὅθεν
12 οὐκ ἂν δέχεται γενέσθαι, καθάπερ οἴει. Τότε ὁ βασιλεὺς στυγνὸς γενόμενος καὶ περίλυπος προσέταξεν ἐξαγαγεῖν πάν-
13 τας τοὺς σοφοὺς τῆς Βαβυλωνίας. Καὶ ἐδογματίσθη πάντας ἀποκτεῖναι· ἐζητήθη δὲ ὁ Δανιὴλ καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ χάριν τοῦ συναπολέσθαι.

14 Τότε Δανιὴλ εἶπε βουλὴν καὶ γνωμὴν ἣν εἶχεν Ἀριωχῇ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ᾧ προσέταξεν ἐξαγαγεῖν τοὺς σοφι-

15 Βαβυλῶνος, [o]Ἄρχων τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη
ἡ [p]ἀναιδὴς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως; ἐγνώρισε δὲ [q]ὁ
16 Ἀριὼχ τὸ ῥῆμα τῷ Δανιήλ. Καὶ Δανιὴλ ἠξίωσε τὸν βασιλέα
ὅπως χρόνον δῷ αὐτῷ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ [r]ἀναγγελῇ
17 τῷ βασιλεῖ· καὶ εἰσῆλθε Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τῷ
Ἀνανίᾳ καὶ τῷ Μισαὴλ καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ τοῖς φίλοις αὐτοῦ τὸ
18 ῥῆμα ἐγνώρισε, καὶ οἰκτιρμοὺς ἐζήτουν παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ
οὐρανοῦ ὑπὲρ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως [s]ἂν μὴ ἀπόλωνται
Δανιὴλ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυ-
λῶνος.

19 [t]Τότε τῷ Δανιὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς τὸ μυστήριον ἀπε-
20 καλύφθη· καὶ [u]εὐλόγησε τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ Δανιὴλ καὶ
εἶπεν, Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ [x]σύνεσις αὐτοῦ ἐστι,
21 καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ
μεθιστᾷ, διδοὺς σοφίαν τοῖς σοφοῖς καὶ φρόνησιν τοῖς εἰδόσι
22 σύνεσιν, αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα γινώσκων τὰ
23 ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ᾽ αὐτοῦ ἐστι. Σοὶ, ὁ Θεὸς τῶν
πατέρων μου, ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ δύναμιν
δέδωκάς μοι, [y]καὶ ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώσαμεν παρὰ σοῦ, καὶ
τὸ ὅραμα τοῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι.

24 Καὶ ἦλθε Δανιὴλ πρὸς Ἀριὼχ ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς
ἀπολέσαι τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τοὺς σο-
φοὺς Βαβυλῶνος μὴ ἀπολέσῃς, εἰσάγαγε δέ με ἐνώπιον τοῦ
25 βασιλέως, καὶ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ ἀναγγελῶ. Τότε
Ἀριὼχ ἐν σπουδῇ εἰσήγαγε τὸν Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως,
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εὕρηκα ἄνδρα ἐκ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας
26 τῆς Ἰουδαίας, ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ ἀναγγελεῖ. Καὶ
ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε τῷ Δανιὴλ, οὗ τὸ ὄνομα [z]Βαλ-
τάσαρ, Εἰ δύνασαί μοι ἀναγγεῖλαι τὸ ἐνύπνιον [a]ὃ ἴδον, καὶ
27 τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ; Καὶ ἀπεκρίθη Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασι-
λέως καὶ εἶπε, Τὸ μυστήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ οὐκ

---

[o] καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ, λέγων, Ἄρχων. [p] ἀναιδὴς αὕτη.
[q] τὸ ῥῆμα Ἀριὼχ τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἰσῆλθεν Δανιὴλ, καὶ ἠξίωσεν
ἀπὸ τοῦ βασιλέως. [r] ἀπαγγείλῃ. [s] ἂν om. [t] Τῷ δὲ Δανιὴλ.

15 στὰς τῆς Βαβυλωνίας. Καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ, λέγων, Ἄρχων
τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος δογματίζεται πικρῶς παρὰ τοῦ βασι-
λέως; τότε τὸ πρόσταγμα ἐσήμανεν ὁ Ἀριώχης τῷ Δανιήλ.
16 Ὁ δὲ Δανιὴλ εἰσῆλθε ταχέως πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἠξίωσεν
ἵνα δοθῇ αὐτῷ χρόνος παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ δηλώσῃ πάντα
17 ἐπὶ τοῦ βασιλέως. Τότε ἀπελθὼν Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ
τῷ Ἀνανίᾳ καὶ Μισαὴλ καὶ Ἀζαρίᾳ τοῖς συνεταίροις ὑπέδειξε
18 πάντα. Καὶ παρήγγειλε νηστείαν καὶ δέησιν καὶ τιμωρίαν ζη-
τῆσαι παρὰ τοῦ Κυρίου τοῦ ὑψίστου περὶ τοῦ μυστηρίου τού-
του, ὅπως μὴ ἐκδοθῶσι Δανιὴλ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς ἀπώλειαν
ἅμα τοῖς σοφισταῖς Βαβυλῶνος.

19 Τότε τῷ Δανιὴλ ἐν ὁράματι ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ τὸ μυστήριον
τοῦ βασιλέως ἐξεφάνθη εὐσήμως· τότε Δανιὴλ εὐλόγησεν τὸν
20 Κύριον τὸν ὕψιστον, καὶ ἐκφωνήσας εἶπεν, Ἔστω τὸ ὄνομα τοῦ
Κυρίου τοῦ μεγάλου εὐλογημένον εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἡ σοφία
21 καὶ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ ἐστι· καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ
χρόνους, μεθιστῶν βασιλεῖς καὶ καθιστῶν, διδοὺς σοφοῖς σο-
22 φίαν καὶ σύνεσιν τοῖς ἐν ἐπιστήμῃ οὖσιν, ἀνακαλύπτων τὰ
βαθέα καὶ σκοτεινά, καὶ γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει καὶ τὰ ἐν
23 τῷ φωτὶ, καὶ παρ' αὐτῷ κατάλυσις. Σοὶ, Κύριε τῶν πατέρων
μου, ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ φρόνησιν ἔδωκάς
μοι, καὶ νῦν ἐσήμανάς μοι ὅσα ἠξίωσα, τοῦ δηλῶσαι τῷ βασιλεῖ
πρὸς ταῦτα.

24 Εἰσελθὼν δὲ Δανιὴλ πρὸς τὸν Ἀριὼχ τὸν κατασταθέντα ὑπὸ
τοῦ βασιλέως ἀποκτεῖναι πάντας τοὺς σοφιστὰς τῆς Βαβυλω-
νίας εἶπεν αὐτῷ, τοὺς μὲν σοφιστὰς τῆς Βαβυλωνίας μὴ ἀπο-
λέσῃς, εἰσάγαγε δέ με πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἕκαστα τῷ βασιλεῖ
25 δηλώσω. Τότε Ἀριὼχ κατὰ σπουδὴν εἰσήγαγε τὸν Δανιὴλ
πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εὗρηκα ἄνθρωπον σοφὸν
ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν τῆς Ἰουδαίας, ὃς τῷ βασιλεῖ
26 δηλώσει ἕκαστα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιὴλ,
ἐπικαλουμένῳ δὲ Χαλδαϊστὶ Βαλτάσαρ, Δυνήσῃ δηλῶσαί μοι τὸ
27 ὅραμα ὃ εἶδον, καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν; Ἐκφωνήσας δὲ ὁ

---

[u] ηὐλόγησεν. [x] σύνεσις καὶ ἡ ἰσχὺς. [y] καὶ νῦν ἐγ. [z] Βαρ-
τάσαρ. [a] ὃ ἴδον om.

ἔστι σοφῶν μάγων ἐπαοιδῶν γαζαρηνῶν ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ,
28 [b] ἀλλ' ἢ ἔστι Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων μυστήρια, καὶ
ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ'
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· τὸ ἐνύπνιόν σου καὶ αἱ ὁράσεις τῆς
29 κεφαλῆς σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου, τοῦτό ἐστι [c] βασιλεῦ, οἱ
διαλογισμοί σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἀνέβησαν τί δεῖ γενέσθαι
μετὰ ταῦτα· καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἐγνώρισε σοι ἃ δεῖ
30 γενέσθαι. Καὶ ἐμοὶ [d] δὲ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῇ οὔσῃ ἐν ἐμοὶ παρὰ
πάντας τοὺς ζῶντας τὸ μυστήριον [e] τοῦτο ἀπεκαλύφθη, ἀλλ'
ἕνεκεν τοῦ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι, ἵνα τοὺς δια-
λογισμοὺς τῆς καρδίας σου γνῷς.
31 Σὺ, βασιλεῦ, ἐθεώρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία, μεγάλη ἡ εἰκὼν
ἐκείνη καὶ ἡ [f] πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερὴς, ἑστῶσα πρὸ προσ-
32 ώπου σου, καὶ ἡ ὅρασις αὐτῆς φοβερά. [g] Εἰκὼν ἧς ἡ κεφαλὴ
χρυσίου [h] χρηστοῦ, αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος καὶ οἱ βραχίονες
33 αὐτῆς ἀργυροῖ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ, αἱ κνῆμαι σιδηραῖ,
οἱ πόδες μέρος μέν τι σιδηροῦν [i] καὶ μέρος δέ τι ὀστράκινον.
34 Ἐθεώρεις [k] ἕως ἀπεσχίσθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ
ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρα-
35 κίνους, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτοὺς εἰς τέλος. Τότε ἐλεπτύνθησαν
εἰσάπαξ τὸ ὄστρακον ὁ σίδηρος ὁ χαλκὸς ὁ ἄργυρος ὁ χρυ-
σός· καὶ [l] ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτὸς ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς· καὶ
ἐξῆρεν αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη
αὐτοῖς· καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα ἐγενήθη ὄρος μέγα,
καὶ ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν γῆν.
36 Τοῦτό ἐστι τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐροῦμεν
37 ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Σὺ, βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, ᾧ ὁ
Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κραταιὰν καὶ ἔντιμον
38 ἔδωκεν ἐν παντὶ τόπῳ, ὅπου κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων· θηρία τε ἀγροῦ καὶ πετεινὰ [m] οὐρανοῦ [n] καὶ ἰχθύας τῆς
θαλάσσης ἔδωκεν ἐν τῇ χειρί σου, καὶ κατέστησέ σε κύριον
39 πάντων· σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ. Καὶ ὀπίσω σου ἀναστή-
σεται βασιλεία ἑτέρα ἥττων σου, [o] καὶ βασιλεία τρίτη ἥτις
40 ἐστὶν ὁ χαλκὸς, ἢ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς, καὶ βασιλεία

[b] ἀλλ' ἔστιν ὁ Θεὸς. [c] σὺ βασιλεῦ ἐθεώρεις· οἱ. [d] δὲ om.
[e] τοῦτο om. [f] ὄψεις. [g] Ἡ εἰκὼν. [h] καθαροῦ. [i] καὶ om.

Δανιὴλ ἐπὶ τοῦ βασιλέως εἶπε, Τὸ μυστήριον ὃ ἑώρακεν ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔστι σοφῶν καὶ φαρμακῶν καὶ ἐπαοιδῶν καὶ
28 γαζαρηνῶν ἡ δήλωσις· ἀλλ' ἔστι Θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀνακαλύπτων μυστήρια, ὃς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ ἃ δεῖ γενέ-
29 σθαι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. Καὶ ἀνακαλύπτων μυστήρια
30 ἐδήλωσέ σοι ἃ δεῖ γενέσθαι. Κἀμοὶ δὲ οὐ παρὰ τὴν σοφίαν τὴν οὖσαν ἐν ἐμοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τὸ μυστήριον τοῦτο ἐξεφάνθη, ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ δηλωθῆναι τῷ βασιλεῖ ἐσημάνθη μοι ἃ ὑπέλαβες τῇ καρδίᾳ σου ἐν γνώσει.

31 Καὶ σύ, βασιλεῦ, ἑώρακας, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία, καὶ ἦν ἡ εἰκὼν ἐκείνη μεγάλη σφόδρα, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερὴς
32 ἑστήκει ἐναντίον σου, καὶ ἡ πρόσοψις τῆς εἰκόνος φοβερά· καὶ ἦν κεφαλὴ αὐτῆς ἀπὸ χρυσίου χρηστοῦ, τὸ στῆθος καὶ οἱ βρα-
33 χίονες ἀργυροῖ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ, τὰ δὲ σκέλη σιδηρᾶ, οἱ πόδες μέρος μέν τι σιδήρου, μέρος δέ τι ὀστράκου.
34 Ἑώρακας ἕως ὅτου ἐτμήθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρα-
35 κίνους, καὶ κατήλεσεν αὐτά. Τότε λεπτὰ ἐγένετο ἅμα ὁ σίδηρος καὶ τὸ ὄστρακον καὶ ὁ χαλκὸς καὶ ὁ ἄργυρος καὶ τὸ χρυσίον· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ λεπτότερον ἀχύρου ἐν ἅλωνι· καὶ ἐρρίπισεν αὐτὰ ὁ ἄνεμος, ὥστε μηδὲν καταλειφθῆναι ἐξ αὐτῶν· καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα ἐγένετο ὄρος μέγα, καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν.

36 Τοῦτο τὸ ὅραμα, καὶ τὴν κρίσιν δὲ ἐροῦμεν ἐπὶ τοῦ βασι-
37 λέως. Σύ, βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, καὶ σοὶ ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν
38 τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκεν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ θηρίων ἀγρίων καὶ πετεινῶν οὐρανοῦ καὶ τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, παρέδωκεν ὑπὸ τὰς χεῖράς σου κυριεύειν
39 πάντων· σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ. Καὶ μετὰ σὲ ἀναστήσεται βασιλεία ἐλάττων σου, καὶ τρίτη βασιλεία ἄλλη χαλκῆ, ἡ κυρι-
40 εύσει πάσης τῆς γῆς. Καὶ βασιλεία τετάρτη ἰσχυρὰ ὡς ὁ

---

[k] ἕως οὗ ἐτμήθη. [l] ἐγένοντο. [m] τοῦ οὐρανοῦ. [n] καὶ ἰχθύας τῆς θαλάσσης om. [o] ἥτις ἐστὶν ὁ ἄργυρος, καὶ βασιλεία τρίτη, ἣ ἐστὶν.

τέταρτη [p] ἥτις ἔσται ἰσχυρὰ ὡς σίδηρος· ὃν τρόπον ὁ σίδηρος λεπτύνει καὶ δαμάζει πάντα, οὕτως πάντα λεπτυνεῖ καὶ
41 [q] δαμάσει. Καὶ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας καὶ τοὺς δακτύλους μέρος μέν τι [r] ὀστράκινον μέρος δέ τι σιδηροῦν, βασιλεία διῃρημένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης τῆς σιδηρᾶς ἔσται ἐν αὐτῇ,
42 ὃν τρόπον εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ. Καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μέν τι σιδηροῦν μέρος δέ τι ὀστράκινον, [s] μέρος τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρὸν, καὶ [t] ἀπ'
43 αὐτῆς ἔσται συντριβόμενον. Ὅτι εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ, συμμιγεῖς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἔσονται [u] προσκολλώμενοι οὗτος μετὰ τούτου,
44 καθὼς ὁ σίδηρος οὐκ ἀναμίγνυται [x] μετὰ τοῦ ὀστράκου. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν [y] βασιλέων ἐκείνων ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἥτις εἰς [z] τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαῷ ἑτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται, [a] λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ αὕτη ἀναστήσεται
45 εἰς τοὺς αἰῶνας· ὃν τρόπον εἶδες ὅτι ἀπὸ ὄρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνε τὸ ὄστρακον τὸν σίδηρον τὸν χαλκὸν τὸν ἄργυρον τὸν χρυσόν. Ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ πιστὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ.

46 Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησε, [b] καὶ μαναὰ καὶ εὐωδίας εἶπε
47 σπεῖσαι αὐτῷ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιὴλ, Ἐπ' ἀληθείας ὁ Θεὸς ὑμῶν, αὐτός ἐστι Θεὸς θεῶν καὶ [c] Κύριος τῶν βασιλέων, ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια, ὅτι ἠδυνάσθης
48 ἀποκαλύψαι τὸ μυστήριον τοῦτο. Καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιὴλ, καὶ δόματα [d] μεγάλα καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλῶνος καὶ ἄρχοντα
49 σατραπῶν, [e] ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. Καὶ Δανιὴλ ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ [f] καὶ Ἀβδεναγώ· καὶ Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως.

---

[p] ἥτις om. [q] δαμάζει. [r] ὀστράκινον κεραμίου. [s] μέρος δέ.
[t] ἐπ'. [u] προσκολλώμενος. [x] τῷ ὀστράκῳ. [y] βασιλειῶν.
[z] τὸν αἰῶνα. [a] λεπτυνεῖ δὲ. [b] καὶ μαννὰ καὶ εὐωδίας καὶ εἶπε.

σίδηρος, ὥσπερ ὁ σίδηρος ὁ δαμάζων πάντα, καὶ ὡς ὁ σίδηρος
41 πᾶν δένδρον ἐκκόπτων· καὶ σεισθήσεται πᾶσα ἡ γῆ. Καὶ ὡς
ἑώρακας τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ τοὺς δακτύλους μέρος μέν τι
ὀστράκου κεραμικοῦ μέρος δέ τι σιδήρου, βασιλεία ἄλλη διμε-
ρὴς ἔσται ἐν αὐτῇ, καθάπερ εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον
42 ἅμα τῷ πηλίνῳ ὀστράκῳ. Καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος
μέν τι σιδηροῦν μέρος δέ τι ὀστράκινον· μέρος δέ τι τῆς βασι-
43 λείας ἔσται ἰσχυρὸν καὶ μέρος τι ἔσται συντετριμμένον. Καὶ
ὡς εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον ἅμα τῷ πηλίνῳ ὀστράκῳ,
συμμιγεῖς ἔσονται εἰς γένεσιν ἀνθρώπων, οὐκ ἔσονται δὲ ὁμο-
νοοῦντες οὔτε εὐνοοῦντες ἀλλήλοις, ὥσπερ οὐδὲ ὁ σίδηρος δύ-
44 ναται συγκραθῆναι τῷ ὀστράκῳ. Καὶ ἐν τοῖς χρόνοις τῶν
βασιλέων τούτων στήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἄλλην,
ἥτις ἔσται εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ οὐ φθαρήσεται, καὶ αὕτη ἡ
βασιλεία ἄλλο ἔθνος οὐ μὴ ἐάσῃ, πατάξει δὲ καὶ ἀφανίσει τὰς
45 βασιλείας ταύτας, καὶ αὐτὴ στήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· καθάπερ
ἑώρακας ἐξ ὄρους τμηθῆναι λίθον ἄνευ χειρῶν, καὶ συνηλοίησε
τὸ ὄστρακον τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν καὶ τὸν ἄργυρον
καὶ τὸν χρυσόν. Ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἐσήμανε τῷ βασιλεῖ τὰ ἐσό-
μενα ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· καὶ ἀκριβὲς τὸ ὅραμα, καὶ πιστὴ
ἡ τούτου κρίσις.

46 Τότε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον χα-
μαὶ προσεκύνησε τῷ Δανιὴλ, καὶ ἐπέταξε θυσίας καὶ σπονδὰς
47 ποιῆσαι αὐτῷ. Καὶ ἐκφωνήσας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Δανιὴλ
εἶπεν, Ἐπ' ἀληθεῖ ἐστὶν ὁ Θεὸς ὑμῶν Θεὸς τῶν Θεῶν καὶ Κύριος
τῶν βασιλέων, ὁ ἐκφαίνων μυστήρια κρυπτὰ μόνος, ὅτι ἐδυ-
48 νάσθης δηλῶσαι τὸ μυστήριον τοῦτο. Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβου-
χοδονόσορ Δανιὴλ μεγαλύνας καὶ δοὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ
πολλὰς κατέστησεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Βαβυλωνίας, καὶ
ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον πάντων τῶν σοφιστῶν
49 Βαβυλωνίας. Καὶ Δανιὴλ ἠξίωσε τὸν βασιλέα ἵνα καταστα-
θῶσιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Βαβυλωνίας Σεδρὰχ, Μισὰχ,
Αβδεναγώ· καὶ Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ.

---

[c] Κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων, ἀποκαλύπτων μυστήρια, ὅτι ἐδυνήθης. [d] πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ πολλά. [e] καὶ ἐπὶ. [f] καὶ om.

3 [g]Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονόσορ [h] ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν εἰκόνα χρυσῆν, ὕψος αὐτῆς πήχεων ἑξήκοντα, εὖρος αὐτῆς πήχεων ἕξ· καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δεειρᾷ ἐν χώρᾳ
2 Βαβυλῶνος. Καὶ ἀπέστειλε συναγαγεῖν τοὺς ὑπάτους καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς τοπάρχας, ἡγουμένους καὶ τυράννους καὶ τοὺς ἐπ᾽ ἐξουσιῶν καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν
3 χωρῶν, ἐλθεῖν [i] εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνος. Καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι, ὕπατοι, στρατηγοὶ, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι οἱ ἐπ᾽ ἐξουσιῶν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασι-
4 λεύς· [k] καὶ εἱστήκεισαν ἐνώπιον τῆς εἰκόνος, καὶ ὁ κῆρυξ ἐβόα
5 ἐν ἰσχύϊ, Ὑμῖν λέγεται [l] λαοῖς, φυλαὶ, γλῶσσαι, ᾗ ἂν ὥρᾳ ἀκούσητε [m] φωνῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου [n] καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησε Ναβουχοδονόσορ
6 ὁ βασιλεύς. Καὶ ὃς ἂν μὴ [o] πεσὼν προσκυνήσῃ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
7 ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. Καὶ [p] ἐγένετο ὅταν ἤκουον οἱ λαοὶ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου [q] καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες πάντες οἱ λαοὶ, [r] φυλαὶ, γλῶσσαι προσεκύνουν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ [s] ἣν ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς.

8 Τότε [t] προσήλθοσαν ἄνδρες Χαλδαῖοι, καὶ [u] διέβαλον τοὺς
9, 10 Ἰουδαίους τῷ βασιλεῖ, Βασιλεῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. Σὺ, βασιλεῦ, ἔθηκας δόγμα, πάντα ἄνθρωπον ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, [x] σαμβύκης καὶ ψαλ-
11 τηρίου καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, καὶ μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, [y] ἐμβληθήσηται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς
12 τὴν καιομένην. [z] Εἰσὶν ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ

---

[g] ΚΕΦ. Γ′. Ὅρασις δ′. [h] ὁ βασιλεὺς om. [i] εἰς τὸν ἀγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς. [k] καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι, καὶ εἱστ. ἐ. τ. εἰ., ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ. [l] ἔθνη, λαοὶ, φυλαὶ. [m] τῆς φωνῆς τῆς. [n] καὶ συμφωνίας καὶ. [o] πεσὼν om. [p] ἐγένετο ἤκουσαν. [q] καὶ συμφωνίας καὶ παντὸς. [r] φυλαὶ, γλῶσσαι om. [s] ᾗ. [t] προσῆλθαν. [u] διέβαλλον τοὺς Ἰουδαίους καὶ ὑποβαλόντες εἶπον Να-

3 Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς διοικῶν
πόλεις καὶ χώρας καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς
ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως Αἰθιοπίας ἐποίησεν εἰκόνα χρυσῆν, τὸ ὕψος
αὐτῆς πηχῶν ἑξ· καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ τοῦ περιβόλου
2 χώρας Βαβυλωνίας. Καὶ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς βασιλέων
καὶ κυριεύων τῆς οἰκουμένης ὅλης ἀπέστειλεν ἐπισυναγαγεῖν
πάντα τὰ ἔθνη καὶ φυλὰς καὶ γλώσσας, σατράπας, στρατηγοὺς,
τοπάρχας καὶ ὑπάτους, διοικητὰς καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσιῶν κατὰ
χώραν καὶ πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην, ἐλθεῖν εἰς τὸν
ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος τῆς χρυσῆς ἣν ἔστησεν Ναβουχοδο-
3 νόσορ ὁ βασιλεύς. Τότε συνήχθησαν ὕπατοι, στρατηγοὶ, το-
πάρχαι, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι ἐπ' ἐξουσιῶν καὶ πάντες
οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν, τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς
εἰκόνος ἧς ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς· καὶ ἔστησαν
οἱ προσγεγραμμένοι κατέναντι τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησε Ναβουχο-
4 δονόσορ. Καὶ ὁ κῆρυξ ἐκήρυξε τοῖς ὄχλοις, Ὑμῖν παραγγέλλε-
5 ται, ἔθνη καὶ χώραι, λαοὶ καὶ γλῶσσαι, Ὅτ' ἂν ἀκούσητε τῆς
φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ
ψαλτηρίου, συμφωνίας καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες
προσκυνήσατε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησε Ναβουχοδονόσορ
6 βασιλεύς. Καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
ἐμβαλοῦσιν αὐτὸν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην.
7 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅτε ἤκουσαν πάντα τὰ ἔθνη τῆς φωνῆς
τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ
ψαλτηρίου καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν, πίπτοντα πάντα τὰ ἔθνη,
φυλαὶ καὶ γλῶσσαι προσεκύνησαν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν
ἔστησε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς κατέναντι τούτου.
8 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ προσελθόντες ἄνδρες Χαλδαῖοι διέβαλον
9 τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ὑπολαβόντες εἶπον Ναβουχοδονόσορ τῷ
10 βασιλεῖ, Κύριε βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι. Σὺ, βασιλεῦ, προσ-
έταξας καὶ ἔκρινας ἵνα πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς
τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ σαμβύκης, κιθάρας, ψαλτηρίου
καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν, πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ
11 χρυσῇ· καὶ ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ ἐμβληθήσεται εἰς

βουχοδονόσορ τῷ βασιλεῖ. [x] σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου καὶ συμφωνίας καὶ. [y] ἐμβληθήσεται. [z] Εἰσὶν οὖν.

τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος, [a] Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, οἳ οὐχ ὑπήκουσαν, βασιλεῦ, τῷ δόγματί σου, [b] τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύουσι, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησας οὐ προσκυνοῦσι.

13 Τότε Ναβουχοδονόσορ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγαγεῖν [c] τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγώ· καὶ ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ βα-
14 σιλέως, καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ ἀληθῶς, [d] Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, τοῖς θεοῖς μου οὐ λα-τρεύετε καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησα οὐ προσκυνεῖτε;
15 Νῦν οὖν εἰ ἔχετε ἑτοίμως, ἵνα ὡς ἂν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτη-ρίου καὶ συμφωνίας [e] καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσητε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἐποίησα· ἐὰν δὲ μὴ προσ-κυνήσητε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ τίς ἐστι [f] Θεὸς ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς [g] ἐκ χειρός
16 μου; Καὶ ἀπεκρίθησαν Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, λέγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ, Οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ
17 ῥήματος τούτου ἀποκριθῆναί σοι. Ἔστι γὰρ [f] Θεὸς ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς, ᾧ ἡμεῖς λατρεύομεν, δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ ἐκ [h] τῶν χειρῶν σου, βασι-
18 λεῦ, ῥύσεται ἡμᾶς. Καὶ ἐὰν μὴ, γνωστὸν ἔστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν, καὶ τῇ [i] εἰκόνι ᾗ ἔστησας οὐ προσκυνοῦμεν.

19 Τότε [k] Ναβουχοδονόσορ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ [l] Σεδρὰχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ, καὶ εἶπεν ἐκκαῦσαι τὴν κάμινον ἑπταπλασίως, ἕως [m] οὗ εἰς τέλος
20 ἐκκαῇ. Καὶ ἄνδρας ἰσχυροὺς ἰσχύϊ εἶπε, πεδήσαντας τὸν Σε-δρὰχ, Μισὰχ, καὶ Ἀβδεναγὼ, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ
21 πυρὸς τὴν καιομένην. Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν καὶ τιάραις [n] καὶ περικνημῖσι, καὶ ἐβλή-
22 θησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, ἐπεὶ

---

[a] Σεδρὰκ, Μισὰκ, Ἀβδεναγὼ, οἳ ἄνδρες ἐκεῖνοι οὐχ ὑπήκουσαν. [b] καὶ τοῖς. [c] τὸν Σεδρὰκ, Μισὰκ. [d] Σεδρὰκ, Μισὰκ, καὶ Ἀβδε-ναγὼ. [e] καὶ παντὸς γένους μουσικῶν om. [f] ὁ Θεὸς. [g] ἐκ τῶν χειρῶν. [h] τῆς χειρός. [i] εἰκόνι τῇ χρυσῇ. [k] Ναβουχοδονόσορ

12 *τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. Εἰσὶ δέ τινες ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τῆς χώρας τῆς Βαβυλωνίας, Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγώ· οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οὐκ ἐφοβήθησάν σου τὴν ἐντολὴν, καὶ τῷ εἰδώλῳ σου οὐκ ἐλάτρευσαν, καὶ τῇ εἰκόνι σου τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησας οὐ προσεκύνησαν.*

13 *Τότε Ναβουχοδονόσορ θυμωθεὶς ὀργῇ προσέταξεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγώ· τότε οἱ ἄνθρωποι ἤχθησαν πρὸς*

14 *τὸν βασιλέα. Οὓς καὶ συνιδὼν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτοῖς, Διατὶ Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησα οὐ προσκυ-*

15 *νεῖτε; Καὶ νῦν εἰ μὲν ἔχετε ἑτοίμως ἅμα τῷ ἀκοῦσαι τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου καὶ συμφωνίας καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν, πεσόντες προσκυνῆσαι τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησα· εἰ δὲ μήγε, γινώσκετε ὅτι μὴ προσκυνησάντων ὑμῶν, αὐθωρὶ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ ποῖος θεὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς*

16 *ἐκ τῶν χειρῶν μου; Ἀποκριθέντες δὲ Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ, Βασιλεῦ, οὐ χρείαν*

17 *ἔχομεν ἡμεῖς ἐπὶ τῇ ἐπιταγῇ ταύτῃ ἀποκριθῆναί σοι. Ἔστι γὰρ Θεὸς ἐν οὐρανοῖς εἷς Κύριος ἡμῶν, ὃν φοβούμεθα, ὃς ἐστι δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ*

18 *ἐκ τῶν χειρῶν σου, βασιλεῦ, ἐξελεῖται ἡμᾶς. Καὶ τότε φανερόν σοι ἔσται, βασιλεῦ, ὅτι οὔτε τῷ εἰδώλῳ σου λατρεύομεν οὔτε τῇ εἰκόνι σου τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησας οὐ προσκυνοῦμεν.*

19 *Τότε Ναβουχοδονόσορ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδρὰχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ, καὶ ἐπέταξε καῆναι τὴν κάμινον ἑπταπλασίως παρ' ὃ ἔδει αὐτὴν*

20 *καῆναι· καὶ ἄνδρας ἰσχυροτάτους τῶν ἐν τῇ δυνάμει ἐπέταξε συμποδίσαντας τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, ἐμβαλεῖν εἰς*

21 *τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι συνεποδίσθησαν ἔχοντες τὰ ὑποδήματα αὐτῶν καὶ τὰς τιάρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, σὺν τῷ ἱματισμῷ αὐτῶν, καὶ*

22 *ἐβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. Ἐπειδὴ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ἤπειγε, καὶ ἡ κάμινος ἐξεκαύθη*

ὁ βασιλεὺς. [l] *Σεδρὰκ, Μισὰκ, Ἀβδεναγώ.* [m] *οὖ om.* [n] *καὶ περικνημῖσι, καὶ ἐνδύμασιν αὐτῶν, καὶ ἐμβλήθησαν εἰς μέσον.*

τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως [d] ὑπερίσχυε· καὶ ἡ κάμινος ἐξεκαύθη [e] ἐκ
23 περισσοῦ. Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδρὰχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ
ἔπεσον εἰς μέσον [f] τῆς καμίνου τῆς καιομένης πεπεδημένοι, καὶ
περιεπάτουν ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς ὑμνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ εὐ-
λογοῦντες τὸν Κύριον.

24 Καὶ Ναβουχοδονόσορ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν καὶ ἐθαύ-
μασε, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ καὶ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ,
Οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς [g] ἐβάλομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρὸς πεπεδη-
25 μένους; καὶ [h] εἶπον τῷ βασιλεῖ, Ἀληθῶς, βασιλεῦ. Καὶ εἶπεν
ὁ βασιλεὺς, [i] Ὁ δὲ ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους καὶ
περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν [j] ἐν
αὐτοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ Θεοῦ.

26 Τότε προσῆλθε Ναβουχοδονόσορ πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου
τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ εἶπε, [k] Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ,
οἱ δοῦλοι τοῦ Θεοῦ [l] τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε καὶ [m] δεῦτε· καὶ
27 ἐξῆλθον Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ ἐκ μέσου τοῦ πυρός. Καὶ
συνάγονται οἱ σατράπαι καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοπάρχαι καὶ
οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας, ὅτι οὐκ
ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς
αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη, καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθη,
28 καὶ ὀσμὴ πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. [n] Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδο-
νόσορ ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τοῦ Σεδρὰχ,
Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξεί-
λατο τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτῷ· καὶ τὸ ῥῆμα
τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς
πῦρ, ὅπως μὴ λατρεύσωσι [o] μηδὲ προσκυνήσωσι παντὶ θεῷ,
29 ἀλλ' ἢ τῷ Θεῷ αὐτῶν. Καὶ ἐγὼ ἐκτίθεμαι [p] τὸ δόγμα· Πᾶς
λαὸς, φυλὴ, γλῶσσα, ἣ [q] ἐὰν εἴπῃ βλασφημίαν κατὰ τοῦ Θεοῦ
Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, εἰς ἀπώλειαν ἔσονται καὶ οἱ οἶκοι
[r] αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καθότι οὐκ ἔστι Θεὸς ἕτερος ὅστις δυνή-
30 σεται ῥύσασθαι οὕτως. Τότε ὁ βασιλεὺς [s] κατεύθυνε τὸν Σεδρὰχ,
Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ [t] ἐν τῇ χώρᾳ Βαβυλῶνος, καὶ ηὔξησεν αὐ-

[d] ὑπερίσχυσεν. [e] ἐκ περισσοῦ· καὶ τοὺς ἄνδρας ἐκείνους τοὺς βάλλοντας Σεδρὰκ, Μισὰκ, Ἀβδεναγὼ, ἀπέκτεινεν ἡ φλὸξ τοῦ πυρός. Καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδρὰκ, Μισὰκ, Ἀβδεναγὼ. [f] τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης. [g] ἐνεβάλομεν μέσον. [h] εἶπαν. [i] Ἰδοὺ ἐγὼ. [j] ἐν om. [k] Σεδρὰκ, Μισὰκ. [l] τοῦ ὑψίστου om. [m] δεῦτε ἔξω.

ὑπὲρ τὸ πρότερον ἑπταπλασίως, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ προχειρισθέντες συμποδίσαντες αὐτοὺς καὶ προσαγαγόντες τῇ καμίνῳ ἐνεβάλοσαν εἰς αὐτήν. Τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας τοὺς συμποδίσαντας τοὺς περὶ τὸν Ἀζαρίαν ἐξελθοῦσα ἡ φλὸξ ἐκ τῆς καμίνου ἐνεπύρισε καὶ ἀπέκτεινεν· αὐτοὶ δὲ συνετηρήθησαν.

24 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἔστως ἐθεώρει αὐτοὺς ζῶντας· τότε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασε, καὶ ἀνέστη σπεύσας καὶ εἶπεν τοῖς φιλοῖς αὐτοῦ, Οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς μέσον τοῦ πυρὸς πεπε-

25 δημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ, Ἀληθῶς, βασιλεῦ. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Ἰδοὺ ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους περιπατοῦντας ἐν τῷ πυρὶ, καὶ φθορὰ οὐδεμία ἐγενήθη ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοίωμα ἀγγέλου Θεοῦ.

26 Καὶ προσελθὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου καιομένης τῷ πυρὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος, Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, οἱ παῖδες τοῦ Θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε ἐκ τοῦ πυρός· οὕτως οὖν ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες ἐκ μέσου τοῦ πυρός.

27 Καὶ συνήχθησαν οἱ ὕπατοι, τοπάρχαι καὶ ἀρχιπατριῶται καὶ οἱ φιλοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ὅτι οὐχ ἥψατο τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ αἱ τρίχες αὐτῶν οὐ κατεκάησαν, καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθησαν, οὐδὲ

28 ὀσμὴ τοῦ πυρὸς ἦν ἐν αὐτοῖς. Ὑπολαβὼν δὲ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς εἶπεν, Εὐλογητὸς Κύριος τοῦ Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔσωσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς ἐλπίσαντας ἐπ' αὐτόν· τὴν γὰρ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἠθέτησαν καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς ἐμπυρισμὸν, ἵνα μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι θεῷ ἑτέρῳ, ἀλλ'

29 ἢ τῷ Θεῷ αὐτῶν. Καὶ νῦν ἐγὼ κρίνω, [n]Ἵνα πᾶν ἔθνος καὶ πᾶσαι φυλαὶ καὶ πᾶσαι γλῶσσαι, ὃς ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸν Κύριον τὸν Θεὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ, Ἀβδεναγὼ, διαμελισθήσεται, καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ δημευθήσεται, διότι οὐκ ἔστι θεὸς ἕτερος ὃς δυνή-

30 σεται ἐξελέσθαι οὕτως. Οὕτως οὖν βασιλεὺς τῷ Σεδρὰχ, Μισὰχ,

---

[n] καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον αὐτῶν τῷ Κυρίῳ. Καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς. [o] μηδὲ προσκυνήσωσι om. [p] τὸ om. [q] ἂν. [r] αὐτῶν διαρπαγήσονται. [s] κατηύθυνεν. [t] ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας.

τοὺς, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι πάντων τῶν Ἰουδαίων [u] τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

31 [x] Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς [y] καὶ γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰρήνη ὑμῖν πληθυν-
32 θείη· τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἃ ἐποίησε μετ' ἐμοῦ ὁ Θεὸς ὁ
33 ὕψιστος ἤρεσεν ἐναντίον ἐμοῦ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, ὡς μεγάλα καὶ ἰσχυρά· ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ [z] εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

4 Ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ εὐθηνῶν ἤμην ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ
2 [a] εὐθαλῶν. Ἐνύπνιον ἶδον, καὶ ἐφοβέρισέ με, καὶ ἐταράχθην ἐπὶ τῆς κοίτης μου, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς μου [b] ἐτάραξάν
3 με. Καὶ δι' ἐμοῦ ἐτέθη δόγμα τοῦ εἰσαγαγεῖν ἐνώπιόν μου πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, ὅπως τὴν σύγκρισιν τοῦ ἐν-
4 υπνίου γνωρίσωσί μοι. Καὶ εἰσεπορεύοντο οἱ ἐπαοιδοὶ, μάγοι, γαζαρηνοὶ, [c] Χαλδαῖοι· καὶ τὸ ἐνύπνιον ἐγὼ εἶπα ἐνώπιον αὐτῶν·
5 καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ οὐκ ἐγνώρισάν μοι, [d] ἕως ἦλθε Δανιὴλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, ὃς πνεῦμα
6 Θεοῦ ἅγιον ἐν ἑαυτῷ ἔχει· [e] ᾧ εἶπα, Βαλτάσαρ ὁ ἄρχων τῶν ἐπαοιδῶν, ὃν ἐγὼ ἔγνων ὅτι πνεῦμα Θεοῦ ἅγιον ἐν [f] σοὶ, καὶ πᾶν μυστήριον οὐκ [g] ἀδυνατεῖ σε, ἄκουσον τὴν ὅρασιν τοῦ ἐνυπνίου
7 [h] μου οὗ ἶδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ εἰπόν μοι. Ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ δένδρον ἐν μέσῳ τῆς γῆς, καὶ τὸ
8 ὕψος αὐτοῦ πολύ. Ἐμεγαλύνθη τὸ [i] δένδρον καὶ ἴσχυσε, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἔφθασεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ εἰς
9 [k] τὸ πέρας ἁπάσης τῆς γῆς, τὰ φύλλα αὐτοῦ ὡραῖα καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς, καὶ τροφὴ πάντων ἐν αὐτῷ, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατῴ-κουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐτρέφετο πᾶσα σάρξ.
10 Ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς ἐπὶ τῆς κοίτης [l] μου, καὶ ἰδοὺ
11 εἴρ, καὶ ἅγιος ἀπ' οὐρανοῦ κατέβη καὶ ἐφώνησεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ οὕτως εἶπεν, Ἐκκόψατε τὸ δένδρον, καὶ ἐκτίλατε τοὺς κλάδους αὐτοῦ καὶ ἐκτινάξατε τὰ φύλλα αὐτοῦ καὶ διασκορπίσατε [m] τὸν καρπὸν αὐτοῦ· σαλευθήτωσαν τὰ θηρία ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ

---

[u] τῶν ὄντων ἐν. [x] Ὅρασις δ'. Ὅρασις ε'. Ναβουχοδονόσορ. [y] καὶ om. [z] εἰς γενεὰς γενεῶν. [a] εὐθαλῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. [b] συνετάραξάν. [c] καὶ οἱ Χαλδαῖοι. [d] ἕως οὗ. [e] καὶ τὸ ἐνύπνιον

Ἀβδεναγὼ, ἐξουσίαν δοὺς ἐφ' ὅλης τῆς χώρας κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας.

31 Ἀρχὴ τῆς ἐπιστολῆς· Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς καὶ γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ,
32 εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη. Τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἃ ἐποίησε μετ' ἐμοῦ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος ἤρεσεν ἐναντίον μου ἀναγγεῖλαι
33 ὑμῖν, ὡς μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ, ὡς μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ ἡ βασιλεία αὐτοῦ· ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος, ἡ ἐξουσία αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

4 Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ εἶπεν, Εἰρηνεύων ἤμην ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ εὐθηνῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου
2 μου· ἐνύπνιον εἶδον, καὶ εὐλαβήθην, καὶ φόβος μοι ἐπέπεσεν.

7 Ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐκάθευδον, καὶ ἰδοὺ δένδρον ὑψηλὸν φυόμενον
8 ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ μεγάλη, καὶ οὐκ ἦν ἄλλο ὅμοιον
9 αὐτῷ. Οἱ κλάδοι αὐτοῦ τῷ μήκει ὡς σταδίων τριάκοντα, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ ἐσκίαζον πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ ἐν αὐτῷ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐνόσσευον· ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐχορήγει πᾶσι τοῖς ζῴοις· καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ μεγάλη, ἡ κορυφὴ αὐτοῦ ἤγγισεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ ἕως τῶν νεφελῶν, πληροῦν τὰ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἦν, ἐν αὐτῷ ᾤκουν καὶ ἐφώτιζον πᾶσαν τὴν γῆν.
10 Ἐθεώρουν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἀπεστάλη ἐν
11 ἰσχύϊ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐκκόψατε αὐτὸ καὶ καταφθείρατε αὐτό· προστέτακται γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑψίστου
12 ἐκριζῶσαι καὶ ἀχρειῶσαι αὐτό. Καὶ οὕτως εἶπε, Ῥίζαν μίαν ἄφετε αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, ὅπως μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς ἐν τοῖς

αὐτῷ εἶπα Βαρτάσαρ. [f] ἑαυτῷ ἔχει. [g] ἀδυνατήσει. [h] μου οὗ ἴδον om. [i] δένδρον ἐκεῖνο. [k] τὰ πέρατα πάσης. [l] μου ἐγρήγορος. [m] τοὺς καρποὺς.

12 τὰ ὄρνεα ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτοῦ. Πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν
αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἐάσατε, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ καὶ χαλκῷ καὶ ἐν
τῇ χλόῃ τῇ ἔξω καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ κοιτασθήσεται,
13 καὶ μετὰ τῶν θηρίων ἡ μερὶς αὐτοῦ ἐν τῷ χόρτῳ τῆς γῆς. Ἡ
καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀλλοιωθήσεται, καὶ καρδία
θηρίου δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπ᾽ αὐτόν.
14 Διὰ συγκρίματος εἰρ ὁ λόγος, καὶ [n] ῥῆμα ἁγίων τὸ ἐπερώτημα,
ἵνα γνῶσιν οἱ ζῶντες ὅτι Κύριός ἐστιν ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας
τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἐὰν δόξῃ δώσει αὐτὴν, καὶ ἐξουδένωμα
15 ἀνθρώπων [o] ἀναστήσει ἐπ᾽ αὐτήν. Τοῦτο τὸ ἐνύπνιον, ὃ ἴδον ἐγὼ
Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς· καὶ σὺ, Βαλτάσαρ, τὸ σύγκριμα
εἰπὸν, ὅτι πάντες οἱ σοφοὶ τῆς βασιλείας μου οὐ δύνανται τὸ
σύγκριμα αὐτοῦ δηλῶσαί μοι· σὺ δὲ Δανιὴλ δύνασαι, ὅτι πνεῦμα
Θεοῦ ἅγιον ἐν σοί.
16 Τότε Δανιὴλ, οὗ τὸ ὄνομα [p] Βαλτάσαρ, ἀπηνεώθη ὡσεὶ ὥραν
μίαν, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτόν· καὶ ἀπε-
κρίθη [q] Βαλτάσαρ καὶ εἶπε, Κύριε, τὸ ἐνύπνιον ἔστω τοῖς μι-
17 σοῦσί σε, καὶ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου. Τὸ δένδρον
ὃ εἶδες τὸ μεγαλυνθὲν καὶ τὸ ἰσχυκὸς, οὗ τὸ ὕψος [r] ἔφθανεν εἰς
18 τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, [s] καὶ τὰ
φύλλα αὐτοῦ εὐθαλῆ καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς, καὶ τροφὴ
πᾶσιν ἐν αὐτῷ, ὑποκάτω αὐτοῦ κατῴκουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ
19 ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ [t] κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, σὺ εἶ,
βασιλεῦ, ὅτι ἐμεγαλύνθης καὶ ἴσχυσας, καὶ ἡ μεγαλωσύνη σου
ἐμεγαλύνθη καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἡ [u] κυρεία σου εἰς
20 τὰ πέρατα τῆς γῆς. Καὶ ὅτι εἶδεν ὁ βασιλεὺς εἴρ, καὶ ἅγιον
καταβαίνοντα [x] ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν, Ἐκτίλατε τὸ δένδρον
καὶ διαφθείρατε αὐτὸ, πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐν τῇ
γῇ ἐάσατε, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ καὶ [y] ἐν χαλκῷ καὶ ἐν τῇ χλόῃ
τῇ ἔξω καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται, καὶ μετὰ
θηρίων ἀγρίων ἡ μερὶς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλοιωθῶσιν
21 ἐπ᾽ αὐτόν· τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ, βασιλεῦ, καὶ σύγκριμα
22 ὑψίστου ἐστὶν, ὃ ἔφθασεν ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, καὶ
σὲ ἐκδιώξουσιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων

---

[n] λόγος. [o] ἀναστήσεται. [p] Βαρτάσαρ. [q] ὁ βασιλεὺς,
καὶ εἶπεν, Τὸ ἐνύπνιον καὶ ἡ σύγκρισις μὴ κατασπευσάτω σε· καὶ

13 ὄρεσι χόρτον ὡς βοῦς νέμηται, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ
τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀλλοιωθῇ, καὶ ἑπτὰ ἔτη βοσκηθῇ σὺν αὐτοῖς,
14 ἕως ἂν γνῷ τὸν Κύριον τοῦ οὐρανοῦ ἐξουσίαν ἔχειν πάντων τῶν
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅσα ἂν θέλῃ ποιεῖν
15 ποιεῖ ἐν αὐτοῖς. Ἐνώπιόν μου ἐξεκόπη ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, καὶ ἡ
καταφθορὰ αὐτοῦ ἐν ὥρᾳ μιᾷ τῆς ἡμέρας, καὶ οἱ κλάδοι αὐτοῦ
ἐδόθησαν εἰς πάντα ἄνεμον, καὶ εἰλκύσθη καὶ ἐρρίφη· καὶ τὸν
χόρτον τῆς γῆς ἤσθιε, καὶ εἰς φυλακὴν παρεδόθη, καὶ ἐν πέδαις
καὶ ἐν χειροπέδαις χαλκαῖς ἐδέθη ὑπ᾽ αὐτῶν. Σφόδρα ἐθαύμασα
ἐπὶ τούτοις, καὶ ὁ ὕπνος μου ἀπέστη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου·
καὶ ἀναστὰς τὸ πρωῒ ἐκ τῆς κοίτης μου ἐκάλεσα τὸν Δανιὴλ τὸν
ἄρχοντα τῶν σοφιστῶν καὶ τὸν ἡγούμενον τῶν κρινόντων τὰ
ἐνύπνια, καὶ διηγησάμην αὐτῷ τὸ ἐνύπνιον, καὶ ὑπέδειξέ μοι
πᾶσαν τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ.
16 Μεγάλως δὲ ἐθαύμασεν ὁ Δανιὴλ, καὶ ὑπόνοια κατέσπευδεν
αὐτὸν, καὶ φοβηθεὶς, τρόμου λαβόντος αὐτὸν καὶ ἀλλοιωθείσης
τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, κινήσας τὴν κεφαλὴν, ὥραν μίαν ἀποθαυ-
μάσας, ἀπεκρίθη μοι φωνῇ πραείᾳ, Βασιλεῦ, τὸ ἐνύπνιον τοῦτο
τοῖς μισοῦσί σε, καὶ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐπέλ-
17 θοι. Τὸ δένδρον τὸ ἐν τῇ γῇ πεφυτευμένον, οὗ ἡ ὅρασις με-
18 γάλη, σὺ εἶ, βασιλεῦ. Καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὰ
νοσσεύοντα ἐν αὐτῷ, ἡ ἰσχὺς τῆς γῆς καὶ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν
γλωσσῶν πασῶν ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ πᾶσαι αἱ χώραι
19 σοὶ δουλεύσουσι. Τὸ δὲ ἀνυψωθῆναι τὸ δένδρον ἐκεῖνο, καὶ
ἐγγίσαι τῷ οὐρανῷ, καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ ἅψασθαι τῶν νεφελῶν,
σὺ, βασιλεῦ, ὑψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας
ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς· ὑψώθη σου ἡ καρδία ὑπερηφανίᾳ
καὶ ἰσχύϊ ὑπὲρ τὰ πρὸς τὸν ἅγιον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· τὰ
ἔργα σου ὤφθη, καθ᾽ ὅτι ἐξηρήμωσας τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦ
20 ζῶντος ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ τοῦ ἡγιασμένου. Καὶ ἡ
ὅρασις ἣν εἶδες, ὅτι ἄγγελος ἐν ἰσχύϊ ἀπεστάλη παρὰ τοῦ
Κυρίου, καὶ ὅτι εἶπεν, Ἐξᾶραι τὸ δένδρον καὶ ἐκκόψαι, ἡ κρίσις
21 τοῦ Θεοῦ τοῦ μεγάλου ἥξει ἐπὶ σέ. Καὶ ὁ ὕψιστος καὶ οἱ
22 ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπὶ σὲ κατατρέχουσιν· εἰς φυλακὴν ἀπάξουσί σε

ἀπεκρίθη Βαρτάσαρ. [r] ἔφθασεν. [s] καὶ om. [t] κατῴκουν.
[u] κυριεία. [x] ἐκ. [y] ἐν om.

ἔσται ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν [z] ψωμιοῦσί σε, καὶ
ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσῃ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλα-
γήσονται ἐπὶ σὲ, ἕως οὗ γνῷς ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασι-
23 λείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἂν δόξῃ δώσει αὐτήν. Καὶ ὅτι
[a] εἶπαν, Ἐάσατε τὴν φυὴν [b] τῶν ῥιζῶν τοῦ δένδρου, ἡ βασιλεία
24 σου σοὶ μένει, ἀφ' ἧς ἂν γνῷς τὴν ἐξουσίαν τὴν [c] οὐράνιον. Διὰ
τοῦτο βασιλεῦ ἡ βουλή μου ἀρεσάτω σοι, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου
ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, καὶ τὰς [d] ἀδικίας ἐν οἰκτιρμοῖς πενή-
των· ἴσως ἔσται μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασί σου ὁ Θεός.
25 Ταῦτα πάντα ἔφθασεν ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ τὸν βασιλέα.
26 Μετὰ δωδεκάμηνον ἐπὶ τῷ ναῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν Βαβυ-
27 λῶνι περιπατῶν ἀπεκρίθη [e] ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν, Οὐχ αὕτη
ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣν ἐγὼ ᾠκοδόμησα εἰς οἶκον βασιλείας
28 ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου; Ἔτι τοῦ
λόγου ἐν [f] τῷ στόματι τοῦ βασιλέως ὄντος, φωνὴ [g] ἀπ' οὐρανοῦ
ἐγένετο, Σοὶ λέγουσι, Ναβουχοδονόσορ βασιλεῦ, [h] Ἡ βασιλεία
29 παρῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων σε [i] ἐκδιώκουσι, καὶ
μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν [j] ψω-
μιοῦσί σε, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπί σε, [k] ἕως γνῷς ὅτι
κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἂν
30 δόξῃ δώσει αὐτήν. Αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ
[l] Ναβουχοδονόσορ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον
ὡς βοῦς ἤσθιε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ
ἐβάφη, [m] ἕως αἱ τρίχες αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν, καὶ οἱ
31 ὄνυχες αὐτοῦ ὡς ὀρνέων. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἐγὼ
Ναβουχοδονόσορ τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλαβον,
καὶ αἱ φρένες μου ἐπ' ἐμὲ ἐπεστράφησαν, καὶ τῷ ὑψίστῳ ηὐλό-
γησα, καὶ τῷ ζῶντι εἰς [n] τὸν αἰῶνα ᾔνεσα καὶ ἐδόξασα, ὅτι ἡ
ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ εἰς γενεὰν
32 καὶ γενεὰν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὡς οὐδὲν ἐλογί-
σθησαν, καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖ ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιποιή-

---

[z] ψωμίσουσίν. [a] εἶπεν. [b] τῶν ῥιζῶν om. [c] ἐπουράνιον.
[d] ἀδικίας σου. [e] ὁ βασιλεὺς om. [f] τῷ om. [g] ἐκ τοῦ.
[h] ἡ βασιλεία σου. [i] ἐκδιώξουσιν. [j] ψωμίσουσίν. [k] ἕως οὗ.
[l] Ναβουχοδονόσορ τὸν βασιλέα. [m] ἕως οὗ. [n] τοὺς αἰῶνας ᾔνεσα.

23 καὶ εἰς τόπον ἔρημον ἀποστελοῦσί σε. Καὶ ἡ ῥίζα τοῦ δένδρου
ἡ ἀφεθεῖσα, ἐπεὶ οὐκ ἐξεριζώθη, ὁ τόπος τοῦ θρόνου σού σοι
συντηρηθήσεται εἰς καιρὸν καὶ ὥραν· ἰδοὺ ἐπὶ σὲ ἑτοιμάζονται,
καὶ μαστιγώσουσί σε, καὶ ἐπάξουσι τὰ κεκριμένα ἐπὶ σέ. Κύ-
24 ριος ζῇ ἐν οὐρανῷ, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐπὶ πάσῃ τῇ γῇ. Αὐτοῦ
δεήθητι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν σου, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας σου ἐν
ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, ἵνα ἐπιείκεια δοθῇ σοι, καὶ πολυήμερος
γένῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας σου, καὶ μὴ καταφθείρῃ σε.
25 Τούτους τοὺς λόγους ἀγάπησον· ἀκριβὴς γάρ μου ὁ λόγος, καὶ
πλήρης ὁ χρόνος σου. Καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν λόγων Ναβουχο-
δονόσορ, ὡς ἤκουσε τὴν κρίσιν τοῦ ὁράματος, τοὺς λόγους ἐν τῇ
26 καρδίᾳ συνετήρησε. Καὶ μετὰ μῆνας δώδεκα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
τῶν τειχῶν τῆς πόλεως μετὰ πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ περιεπάτει
27 καὶ ἐπὶ τῶν πύργων αὐτῆς διεπορεύετο, καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν,
Αὕτη ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἣν ἐγὼ ᾠκοδόμησα, καὶ οἶκος βα-
σιλείας μου ἐν ἰσχύϊ κράτους μου κληθήσεται εἰς τιμὴν τῆς
28 δόξης μου. Ἔτι τοῦ λόγου ἐν τῷ στόματι τοῦ βασιλέως ὄντος,
ἐπὶ συντελείας τοῦ λόγου αὐτοῦ, φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἤκουσε,
Σοὶ λέγεται, Ναβουχοδονόσορ βασιλεῦ, Ἡ βασιλεία Βαβυλῶνος
ἀφῄρηταί σου, καὶ ἑτέρῳ δίδοται ἐξουθενημένῳ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ
οἴκῳ σου· ἰδοὺ ἐγὼ καθίστημι αὐτὸν ἐπὶ τῆς βασιλείας σου, καὶ
τὴν ἐξουσίαν σου καὶ τὴν δόξαν σου καὶ τὴν τρυφήν σου παρα-
29 λήψεται, ὅπως ἐπιγνῷς ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται δώσει αὐτήν·
ἕως δὲ ἡλίου ἀνατολῆς βασιλεὺς ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐν τῷ
οἴκῳ σου, καὶ κρατήσει τῆς δόξης σου καὶ τῆς ἰσχύος σου καὶ
τῆς ἐξουσίας σου· καὶ οἱ ἄγγελοι διώξονταί σε ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ,
καὶ οὐ μὴ ὀφθῇς, οὐδ' οὐ μὴ λαλήσῃς μετὰ παντὸς ἀνθρώπου,
χόρτον ὡς βοῦν σε ψωμίσουσι, καὶ ἀπὸ τῆς χλοῆς τῆς γῆς ἔσται
ἡ νομή σου. Ἰδοὺ ἀντὶ τῆς δόξης σου δήσουσί σε, καὶ τὸν
30 οἶκον τῆς τρυφῆς σου καὶ τῆς βασιλείας σου ἕτερος ἕξει. Ἕως
δὲ πρωὶ πάντα τελεσθήσεται ἐπί σε, Ναβουχοδονόσορ βασιλεῦ
Βαβυλῶνος, καὶ οὐχ ὑστερήσει ἀπὸ πάντων τούτων οὐθέν. Ἐγὼ
Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἑπτὰ ἔτη ἐπεδήθην, χόρ-
τον ὡς βοῦν ἐψώμισάν με, καὶ ἀπὸ τῆς χλοῆς τῆς γῆς ἤσθιον.
31 Καὶ μετὰ ἔτη ἑπτὰ ἔδωκα τὴν ψυχήν μου εἰς δέησιν, καὶ ἠξίωσα

33 σεται τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, Τί ἐποίησας; Αὐτῷ τῷ καιρῷ αἱ φρένες μου ἐπεστράφησαν ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας μου ἦλθον, καὶ ἡ μορφή μου ἐπέστρεψεν ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ οἱ τύραννοί μου καὶ οἱ μεγιστᾶνές μου ἐζήτουν με, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἐκραταιώθην, καὶ μεγαλωσύνη περισσοτέρα
34 προσετέθη μοι. Νῦν οὖν ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ αἰνῶ καὶ ὑπερυψῶ καὶ δοξάζω τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινὰ καὶ αἱ τρίβοι αὐτοῦ κρίσεις, καὶ πάντας τοὺς πορευομένους ἐν ὑπερηφανίᾳ δύναται [o] ταπεινῶσαι.

---

[o] ταπεινῶσαι. Ὅρασις ε′. ΚΕΦ. Ε′. Ὅρασις ς′. Βαρτάσαρ.

περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου κατὰ πρόσωπον Κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ περὶ τῶν ἀγνοιῶν μου τοῦ Θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ μεγάλου ἐδεήθην· καὶ αἱ τρίχες μου ἐγένοντο ὡς πτέρυγες ἀετοῦ, οἱ ὄνυχές μου ὡσεὶ λέοντος, ἠλλοιώθη ἡ σάρξ μου καὶ ἡ καρδία
32 μου, γυμνὸς περιεπάτουν μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς. Ἐνύπνιον εἶδον, καὶ ὑπόνοιαί με εἰλήφασι, καὶ διὰ χρόνου ὕπνος με ἔλαβε πολὺς, καὶ νυσταγμὸς ἐπέπεσέ μοι· καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ὁ χρόνος μου τῆς ἀπολυτρώσεως ἦλθε, καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ αἱ ἀγνοιαί μου ἐπληρώθησαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδεήθην περὶ τῶν ἀγνοιῶν μου τοῦ Θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ μεγάλου· καὶ ἰδοὺ ἄγγελος εἷς ἐκάλεσέ με ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων, Ναβουχοδονόσορ, δούλευσον τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ τῷ ἁγίῳ, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὑψίστῳ· τὸ βασίλειον τοῦ ἔθνους σού
33 σοι ἀποδίδοται. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκατεστάθη ἡ βασιλεία
34 μου ἐμοὶ, καὶ ἡ δόξα μου ἀπεδόθη μοι. Τῷ ὑψίστῳ ἀνθομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ· τῷ κτίσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι αὐτός ἐστι Θεὸς τῶν θεῶν καὶ Κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων, ὅτι αὐτὸς ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα καὶ ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, ἀφαιρῶν βασιλείαν βασιλέων, καὶ καθιστῶν ἑτέρους ἀντ' αὐτῶν· ἀπὸ τοῦ νῦν αὐτῷ λατρεύσω, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ τρόμος εἴληφέ με, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους αὐτοῦ αἰνῶ· οἱ γὰρ θεοὶ τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς ἰσχὺν ἀποστρέψαι βασιλείαν βασιλέως εἰς ἕτερον βασιλέα, καὶ ἀποκτεῖναι καὶ ζῆν ποιῆσαι, καὶ ποιῆσαι σημεῖα καὶ θαυμάσια μεγάλα καὶ φοβερὰ, καὶ ἀλλοιῶσαι ὑπερμεγέθη πράγματα, καθὼς ἐποίησεν ἐν ἐμοὶ ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἠλλοίωσεν ἐπ' ἐμοὶ μεγάλα πράγματα. Ἐγὼ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας μου περὶ τῆς ψυχῆς μου τῷ ὑψίστῳ θυσίας προσοίσω εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ, καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσω ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, τὸ ἔθνος μου καὶ αἱ χῶραί μου αἱ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου. Καὶ ὅσοι ἐλάλησαν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὅσοι ἂν καταληφθῶσι λαλοῦντές τι, τούτους κατακρινῶ θανάτῳ. Ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἐπιστολὴν ἐγκύκλιον πᾶσι τοῖς κατὰ τόπον ἔθνεσι καὶ χώραις καὶ γλώσσαις πάσαις ταῖς οἰκούσαις ἐν πάσαις ταῖς

5 Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον [p] μέγα τοῖς μεγιστᾶσιν
2 αὐτοῦ [q] χιλίοις, καὶ κατέναντι τῶν χιλίων ὁ οἶνος, καὶ πίνων
Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, τοῦ ἐνεγκεῖν τὰ σκεύη
τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ὁ πατὴρ
αὐτοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ πιέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ
βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ καὶ αἱ
3 παράκοιτοι αὐτοῦ. Καὶ [r] ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ
ἀργυρᾶ ἃ ἐξήνεγκεν ἐκ τοῦ ναοῦ [s] τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐν Ἰερουσαλὴμ,
καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ αἱ
4 παλλακαὶ αὐτοῦ καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ· ἔπινον οἶνον, καὶ ἤνεσαν
τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ χαλκοῦς καὶ σι-
δηροῦς καὶ ξυλίνους καὶ [t] λιθίνους.

5 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου, καὶ
ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τὸ κονίαμα τοῦ τοίχου τοῦ
οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους
6 τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης. Τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλ-
λοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτὸν, καὶ οἱ
σύνδεσμοι τῆς ὀσφύος αὐτοῦ διελύοντο καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ

---

[p] μέγα om. [q] ἀνδράσιν χιλίοις. [r] ἤχθησαν. [s] τοῦ Θεοῦ om. [t] λιθίνους· καὶ τὸν Θεὸν τοῦ αἰῶνος οὐκ ηὐλογήσαντο, ἔχοντα ἐξουσίαν τοῦ πνεύματος αὐτῶν.

χώραις, γενεαῖς καὶ γενεαῖς. Κυρίῳ τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ αἰνεῖτε, καὶ θυσίαν καὶ προσφορὰν προσφέρετε αὐτῷ ἐνδόξως. Ἐγὼ βασιλεὺς βασιλέων ἀνθομολογοῦμαι αὐτῷ ἐνδόξως, ὅτι οὕτως ἐποίησε μετ' ἐμοῦ. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκάθισέ με ἐπὶ τοῦ θρόνου μου καὶ τῆς ἐξουσίας μου καὶ τῆς βασιλείας μου· ἐν τῷ λαῷ μου ἐκράτησα, καὶ ἡ μεγαλωσύνη μου ἀποκατεστάθη μοι. Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς ἔθνεσι καὶ πάσαις ταῖς χώραις καὶ πᾶσι τοῖς οἰκοῦσιν ἐν αὐταῖς· εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη ἐν παντὶ καιρῷ. Καὶ νῦν ὑποδείξω ὑμῖν τὰς πράξεις ἃς ἐποίησε μετ' ἐμοῦ ὁ Θεὸς ὁ μέγας· ἔδοξε δέ μοι ἀποδεῖξαι ὑμῖν καὶ τοῖς σοφισταῖς ὑμῶν ὅτι ἔστι Θεὸς, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ μεγάλα· τὸ βασίλειον αὐτοῦ βασίλειον εἰς τὸν αἰῶνα· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. Καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς περὶ πάντων τῶν γενηθέντων αὐτῷ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς οὖσιν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

5 Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δοχὴν μεγάλην ἐν ἡμέρᾳ ἐγκαινισμοῦ τῶν βασιλειῶν αὐτοῦ· ἐκάλεσεν ἄνδρας δισχιλίους. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Βαλτάσαρ ἐνυψούμενος ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ καυχώμενος ἐπῄνεσε πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τοὺς χωνευτοὺς καὶ γλυπτοὺς ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ οὐκ ἔδωκεν αἶνεσιν· ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐξῆλθον δάκτυλοι ὡσεὶ ἀνθρώπου, καὶ ἐπέγραψαν ἐπὶ τοῦ τοίχου οἴκου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κονιάματος κατέναντι τοῦ λύχνους, Μανὴ, Φάρες, Θεκέλ· ἐστὶ δὲ ἡ ἑρμηνεία αὐτῶν, Μανὴ, ἠρίθμηται· Φάρες, ἐξῆρται· Θεκὲλ, ἕσταται. Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἑστιατορίαν μεγάλην
2 τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ. Καὶ ἔπινεν οἶνον, καὶ ἀνυψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ἐνέγκαι τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἃ ἤνεγκε Ναβουχοδονόσορ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ, καὶ οἰνοχοῆσαι ἐν αὐτοῖς τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ.
3, 4 Καὶ ἠνέχθη, καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς, καὶ ἠὐλόγουν τὰ εἴδωλα τὰ χειροποίητα αὐτῶν· καὶ τὸν Θεὸν τοῦ αἰῶνος οὐκ εὐλόγησαν τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν τοῦ πνεύματος αὐτῶν.

5 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἐξῆλθον δάκτυλοι ὡσεὶ χειρὸς ἀνθρώπου, καὶ ἔγραψαν ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κονιάματος κατέναντι τοῦ φωτὸς ἔναντι τοῦ βασιλέως Βαλτάσαρ, καὶ
6 εἶδε χεῖρα γράφουσαν. Καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ἠλλοιώθη, καὶ φόβοι

7 συνεκροτοῦντο. Καὶ ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰσχύϊ, τοῦ εἰσαγαγεῖν μάγους, Χαλδαίους, γαζαρηνούς· καὶ εἶπε τοῖς σοφοῖς Βαβυλῶνος, [c] Ος ἂν ἀναγνῷ τὴν γραφὴν ταύτην, καὶ τὴν [u] σύγκρισιν γνωρίσῃ μοι, πορφύραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς [x] ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει.
8 Καὶ εἰσεπορεύοντο [y] πάντες οἱ σοφοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἠδύναντο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, οὐδὲ τὴν σύγκρισιν γνωρίσαι
9 τῷ βασιλεῖ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτάσαρ [z] ἐταράχθη, καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ἠλλοιώθη [a] ἐν αὐτῷ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ [b] συνεταράσσοντο.
10 Καὶ εἰσῆλθεν ἡ βασίλισσα εἰς τὸν οἶκον τοῦ πότου, [c] καὶ εἶπε, Βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι· μὴ ταρασσέτωσάν σε οἱ διαλο-
11 γισμοί σου, καὶ ἡ μορφή σου μὴ ἀλλοιούσθω. Ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν ᾧ πνεῦμα [d] Θεοῦ· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πατρός σου γρηγόρησις καὶ σύνεσις εὑρέθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ πατήρ σου ἄρχοντα ἐπαοιδῶν, μάγων,
12 Χαλδαίων, γαζαρηνῶν, κατέστησεν [e] αὐτὸν, ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ, καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις ἐν αὐτῷ, συγκρίνων ἐνύπνια, καὶ ἀναγγέλλων κρατούμενα, καὶ λύων συνδέσμους, Δανιήλ· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν ὄνομα αὐτῷ, Βαλτάσαρ· νῦν οὖν κληθήτω,
13 καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖ σοι. Τότε Δανιὴλ εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιὴλ, Σὺ εἶ Δανιὴλ, ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας ἧς
14 ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου; Ἤκουσα περὶ σοῦ ὅτι πνεῦμα Θεοῦ ἐν σοὶ, καὶ γρηγόρησις καὶ σύνεσις καὶ σοφία περισσὴ
15 εὑρέθη ἐν σοί. Καὶ νῦν εἰσῆλθον ἐνώπιόν μου οἱ σοφοὶ, μάγοι, γαζαρηνοὶ, ἵνα τὴν γραφὴν [f] ταύτην ἀναγνῶσι, καὶ τὴν [g] σύγκρι-
16 σιν γνωρίσωσί μοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀναγγεῖλαί μοι. Καὶ ἐγὼ ἤκουσα περὶ σοῦ, ὅτι [h] δύνασαι κρίματα [i] συγκρῖναι· νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῇς τὴν [k] γραφὴν ἀναγνῶναι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσαι μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἔσται [l] ἐπὶ τῷ τραχήλῳ σου, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξεις.
17 [m] Καὶ εἶπε Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, Τὰ δόματά σου [n] σοὶ ἔστω, καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου ἑτέρῳ δός· ἐγὼ δὲ τὴν γρα-

---

[u] σύγκρισιν αὐτῆς. [x] ἔσται περὶ τὸν τράχηλον. [y] πάν-

καὶ ὑπόνοιαι αὐτὸν κατέσπευδον· ἔσπευσεν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ
ἐξανέστη, καὶ ἑώρα τὴν γραφὴν ἐκείνην, καὶ οἱ συνεταῖροι κύκλῳ
7 αὐτοῦ ἐκαυχῶντο. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐφώνησε φωνῇ μεγάλῃ,
καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ φαρμακοὺς καὶ Χαλδαίους καὶ
γαζαρηνοὺς, ἀπαγγεῖλαι τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς. Καὶ εἰσεπο-
ρεύοντο ἐπὶ θεωρίαν, ἰδεῖν τὴν γραφὴν, καὶ τὸ σύγκριμα τῆς
γραφῆς οὐκ ἐδύναντο συγκρῖναι τῷ βασιλεῖ. Τότε ὁ βασιλεὺς
ἐξέθηκε πρόσταγμα, λέγων, πᾶς ἀνὴρ ὃς ἂν ὑποδείξῃ τὸ σύγκρι-
μα τῆς γραφῆς, στολιεῖ αὐτὸν πορφύραν καὶ μανιάκην χρυσοῦν
περιθήσει αὐτῷ, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐξουσία τοῦ τρίτου μέρους
8 τῆς βασιλείας. Καὶ εἰσεπορεύοντο οἱ ἐπαοιδοὶ καὶ οἱ φαρμακοὶ
καὶ γαζαρηνοὶ, καὶ οὐκ ἠδύνατο οὐδεὶς τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς
ἀπαγγεῖλαι.

10 Τότε ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὴν βασίλισσαν περὶ τούτου ση-
μείου, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῇ ὡς μέγα ἐστὶ, καὶ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος
οὐ δύναται ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς.
11 Τότε ἡ βασίλισσα ἐμνήσθη πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ Δανιὴλ, ὃς ἦν
12 ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας· καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, ὁ
ἄνθρωπος ἐπιστήμων ἦν καὶ σοφὸς, καὶ ὑπερέχων πάντας τοὺς
σοφοὺς Βαβυλῶνος, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἐν αὐτῷ ἐστι, καὶ ἐν ταῖς
ἡμέραις τοῦ πατρός σου τοῦ βασιλέως συγκρίματα ὑπέρογκα
13 ὑπέδειξε Ναβουχοδονόσορ τῷ πατρί σου. Τότε Δανιὴλ εἰσήχθη
16 πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ, Ὦ
Δανιὴλ, δύνῃ μοι ὑποδεῖξαι τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς; καὶ στολιῶ
σε πορφύραν καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιθήσω σοι, καὶ ἔξεις
ἐξουσίαν τοῦ τρίτου μέρους τῆς βασιλείας μου.

17 Τότε Δανιὴλ ἔστη κατέναντι τῆς γραφῆς καὶ ἀνέγνω, καὶ
οὕτως ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ, Αὕτη ἡ γραφὴ, ἠρίθμηται, κατελο-

τες om. [z] πολὺ ἐταράχθη. [a] ἐπ'. [b] συνετάρασσον αὐτόν.
[c] καὶ ἀπεκρίθη ἡ βασίλισσα, καὶ εἶπεν, Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας
ζῆθι. [d] Θεοῦ ἅγιον. [e] αὐτὸν ὁ πατήρ σου ὁ βασιλεύς.
[f] ταύτην om. [g] σύγκρισιν αὐτῆς. [h] σὺ δύνασαι. [i] συγκρίνειν.
[k] γραφὴν ταύτην. [l] περὶ τὸν τράχηλόν. [m] Τότε ἀπεκρίθη
Δανιὴλ. [n] σὺν σοὶ.

φὴν [o] ἀναγνώσομαι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι,
18 βασιλεῦ· ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος τὴν βασιλείαν καὶ τὴν μεγα-
λωσύνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκε Ναβουχοδονό-
19 σορ τῷ πατρί σου, καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ,
πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ, γλῶσσαι ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβού-
μενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· οὓς [p] ἠβούλετο αὐτὸς ἀνῄρει, καὶ
οὓς [p] ἠβούλετο αὐτὸς ἔτυπτε, καὶ οὓς [p] ἠβούλετο αὐτὸς [q] ὕψου,
20 καὶ οὓς [p] ἠβούλετο αὐτὸς ἐταπείνου. Καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία
αὐτοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ [r] ὑπερηφανεύ-
σασθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς [s] βασιλείας, καὶ ἡ τιμὴ
21 ἀφῃρέθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ
καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ [t] τῶν ὀνάγρων ἡ
κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμιζον αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς
δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ ἔγνω ὅτι
κυριεύει ὁ [u] Θεὸς ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ
22 ἂν δόξῃ δώσει αὐτήν. Καὶ σὺ [x] οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ οὐκ
ἐταπείνωσας τὴν καρδίαν σου [y] κατενώπιον τοῦ Θεοῦ· οὐ πάντα
23 ταῦτα ἔγνως; Καὶ ἐπὶ τὸν Κύριον Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθης,
καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου [z] ἤνεγκαν ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ
μεγιστᾶνές σου καὶ αἱ παλλακαί σου καὶ αἱ παράκοιτοί σου
οἶνον ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς· καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυ-
ροῦς καὶ χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς καὶ ξυλίνους καὶ λιθίνους, οἳ
οὐ βλέπουσι [a] καὶ οἳ οὐκ ἀκούουσι καὶ οὐ γινώσκουσιν, ἤνεσας,
καὶ τὸν Θεὸν, οὗ ἡ πνοή σου ἐν [b] χειρὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί
24 σου, αὐτὸν οὐκ ἐδόξασας. Διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπε-
στάλη ἀστράγαλος χειρὸς, καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξε.
25, 26 Καὶ αὕτη ἡ γραφὴ [c] ἐντεταγμένη, Μανὴ, Θεκὲλ, Φάρες,
τοῦτο τὸ σύγκριμα τοῦ ῥήματος· Μανὴ, ἐμέτρησεν ὁ Θεὸς τὴν
27 βασιλείαν σου καὶ ἐπλήρωσεν αὐτήν. Θεκὲλ, ἐστάθη ἐν ζυγῷ καὶ
28 εὑρέθη ὑστεροῦσα. Φάρες, διῄρηται ἡ βασιλεία σου, καὶ ἐδόθη
29 Μήδοις καὶ Πέρσαις. Καὶ εἶπε Βαλτάσαρ, καὶ ἐνέδυσαν τὸν
Δανιὴλ πορφύραν, καὶ τὸν μανιάκην τὸν χρυσοῦν περιέθηκαν
περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξε περὶ αὐτοῦ, [d] εἶναι αὐτὸν
ἄρχοντα τρίτον ἐν τῇ [e] βασιλείᾳ.
30 Ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνῃρέθη Βαλτάσαρ [f] ὁ βασιλεὺς ὁ Χαλδαῖος,

---

[o] ἀναγνώσομαι τῷ βασιλεῖ. [p] ἐβούλετο. [q] ὑψοῖ. [r] ὑπερη-

γίσθη, ἐξῇρται, καὶ ἔστη ἡ γράψασα χεὶρ, καὶ αὕτη ἡ σύγκρισις
23 αὐτῶν. Βασιλεῦ, σὺ ἐποιήσω ἑστιατορίαν τοῖς φίλοις σου, καὶ
ἔπινες οἶνον, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἠνέχθη
σοι, καὶ ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου, καὶ ᾔνεσατε
πάντα τὰ εἴδωλα τὰ χειροποίητα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῷ Θεῷ τῷ
ζῶντι οὐκ εὐλογήσατε, καὶ τὸ πνεῦμά σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
τὸ βασίλειόν σου αὐτὸς ἔδωκέ σοι, καὶ οὐκ εὐλόγησας αὐτὸν
26 οὐδὲ ᾔνεσας αὐτῷ. Τοῦτο τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς, Ἠρίθμηται
27 ὁ χρόνος σου τῆς βασιλείας. Ἀπολήγει ἡ βασιλεία σου, συν-
28 τέτμηται καὶ συντετέλεσται. Ἡ βασιλεία σου τοῖς Μήδοις καὶ
29 τοῖς Πέρσαις δίδοται. Τότε Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐνέδυσε τὸν
Δανιὴλ πορφύραν, καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιέθηκεν αὐτῷ, καὶ
ἔδωκεν ἐξουσίαν αὐτῷ τοῦ τρίτου μέρους τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

30 Καὶ τὸ σύγκριμα ἐπῆλθε Βαλτάσαρ τῷ βασιλεῖ· καὶ τὸ βασί-
λειον ἐξῇρται ἀπὸ τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐδόθη τοῖς Μήδοις καὶ

φανεύεσθαι. [s] βασιλείας αὐτοῦ. [t] τῶν om. [u] Θεὸς om.
[x] οὖν om. [y] ἐνώπιον. [z] ἤνεγκας. [a] καὶ οἱ οὐκ ἀ. om.
[b] τῇ χειρὶ. [c] ἡ ἐντεταγμένη. [d] τοῦ εἶναι. [e] βασιλείᾳ
αὐτοῦ. [f]Ορασις ϛ'. [g]Ορασις ζ'. Ἐν αὐτῇ. ὁ βασ. ὁ Χαλ-
δαῖος om.

31 καὶ Δαρεῖος ὁ Μῆδος παρέλαβε τὴν βασιλείαν, ὢν ἐτῶν ἑξήκοντα
δύο.

6 Καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον Δαρείου, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τῆς βασι-
λείας σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι, τοῦ εἶναι αὐτοὺς ἐν [g] ὅλῃ τῇ
2 βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐπάνω αὐτῶν τακτικοὺς τρεῖς, [h] ὃς ἦν Δανιὴλ
εἷς ἐξ αὐτῶν, τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς τοὺς σατράπας λόγον, ὅπως
3 ὁ βασιλεὺς μὴ ἐνοχλῆται. Καὶ ἦν Δανιὴλ ὑπὲρ αὐτούς, ὅτι
πνεῦμα περισσὸν [i] ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν αὐτὸν
ἐφ' ὅλης τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

4 Καὶ οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι ἐζήτουν πρόφασιν εὑρεῖν
κατὰ Δανιήλ· καὶ πᾶσαν πρόφασιν καὶ παράπτωμα καὶ [k] ἀμπλά-
5 κημα οὐχ εὗρον κατ' αὐτοῦ, ὅτι πιστὸς ἦν. Καὶ εἶπον οἱ τακτι-
κοὶ, Οὐχ εὑρήσομεν κατὰ Δανιὴλ πρόφασιν, εἰ μὴ ἐν [l] νομίμοις
6 Θεοῦ αὐτοῦ. Τότε οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι παρέστησαν τῷ
βασιλεῖ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Δαρεῖε βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι.
7 Συνεβουλεύσαντο πάντες οἱ ἐπὶ τῆς βασιλείας σου στρατηγοὶ
καὶ σατράπαι, ὕπατοι καὶ τοπάρχαι, τοῦ στῆσαι [m] στάσει βασι-
λικῇ, καὶ ἐνισχῦσαι ὁρισμὸν, ὅπως ὃς ἂν [n] αἰτήσῃ αἴτημα παρὰ
παντὸς θεοῦ καὶ [o] ἀνθρώπου ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ
8 σοῦ, βασιλεῦ, [p] ἐμβληθήσηται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. Νῦν
οὖν, βασιλεῦ, στῆσον [q] τὸν ὁρισμὸν καὶ ἔκθες γραφὴν, ὅπως μὴ
9 ἀλλοιωθῇ τὸ δόγμα Περσῶν καὶ Μήδων. Τότε ὁ βασιλεὺς Δα-
ρεῖος ἐπέταξε γραφῆναι τὸ δόγμα.

10 Καὶ Δανιὴλ ἡνίκα ἔγνω ὅτι ἐνετάγη τὸ δόγμα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον [r] αὐτοῦ· καὶ αἱ θυρίδες [s] ἀνεῳγμέναι αὐτῷ ἐν τοῖς ὑπερῴοις
αὐτοῦ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, καὶ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας ἦν
κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ προσευχόμενος καὶ ἐξομολο-
γούμενος ἐναντίον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἦν ποιῶν ἔμπροσθεν.
11 Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι παρετήρησαν, καὶ εὗρον τὸν Δανιὴλ
12 ἀξιοῦντα καὶ δεόμενον τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ προσελθόντες

---

[g] πάσῃ. [h] ὧν ἦν. [i] ἦν ἐπ' αὐτῷ. [k] ἀμβλάκημα.
[l] νόμοις. [m] στάσιν βασιλικὴν. [n] αἰτήσηται. [o] ἀνθρώπων.
[p] ἐμβληθήσεται. [q] τὸν om. [r] ἑαυτοῦ. [s] ἠνεῳγμέναι.

31 τοῖς Πέρσαις· καὶ Ἀρταξέρξης ὁ τῶν Μήδων παρέλαβε τὴν
βασιλείαν, καὶ Δαρεῖος πλήρης τῶν ἡμερῶν, καὶ ἔνδοξος ἐν
γήρει.

6 Καὶ κατέστησε σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ ἐπὶ πασῆς τῆς
2 βασιλείας αὐτοῦ· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄνδρας τρεῖς ἡγουμένους
3 αὐτῶν· καὶ Δανιὴλ εἷς ἦν τῶν τριῶν ἀνδρῶν, ὑπὲρ πάντας ἔχων
ἐξουσίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ. Καὶ Δανιὴλ ἦν ἐνδεδυμένος πορφύ-
ραν, καὶ μέγας καὶ ἔνδοξος ἔναντι Δαρείου τοῦ βασιλέως, καθότι
ἦν ἔνδοξος καὶ ἐπιστήμων καὶ συνετὸς, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἐν
αὐτῷ· καὶ εὐοδούμενος ἐν ταῖς πραγματείαις τοῦ βασιλέως αἷς
ἔπρασσε. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐβουλεύσατο καταστῆσαι τὸν Δανιὴλ
ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας οὓς κατέ-
στησε μετ' αὐτοῦ, καὶ σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτά. Ὅτε δὲ ἐβου-
λεύσατο ὁ βασιλεὺς καταστῆσαι τὸν Δανιὴλ ἐπὶ πάσης τῆς βασι-
4 λείας αὐτοῦ, τότε βουλὴν καὶ γνωμὴν ἐβουλεύσαντο ἐν ἑαυτοῖς οἱ
5 δύο νεανίσκοι, πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, ἐπεὶ οὐδεμίαν ἁμαρτίαν
οὐδὲ ἄγνοιαν ηὕρισκον κατὰ τοῦ Δανιὴλ περὶ ἧς κατηγορήσουσιν
αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν, Δεῦτε στήσωμεν ὁρισμὸν
καθ' ἑαυτῶν, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἀξιώσει ἀξίωμα καὶ οὐ μὴ
εὔξηται εὐχὴν ἀπὸ παντὸς θεοῦ ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ
παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλέως· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανεῖται· ἵνα ἠττή-
σωσι τὸν Δανιὴλ ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ ῥιφῇ εἰς τὸν
λάκκον τῶν λεόντων. Ἠιδεισαν γὰρ ὅτι Δανιὴλ προσεύχεται
6 καὶ δεῖται Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας. Τότε
προσήλθοσαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, καὶ εἶπαν ἐναντίον τοῦ βασι-
7 λέως, Ὁρισμὸν καὶ στάσιν ἐστήσαμεν, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν
εὔξηται εὐχὴν ἢ ἀξιώσῃ ἀξίωμά τι παρὰ παντὸς θεοῦ ἕως ἡμερῶν
τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ῥιφήσεται εἰς τὸν
9 λάκκον τῶν λεόντων. Καὶ οὕτως ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ἔστησε
καὶ ἐκύρωσεν.

10 Ἐπιγνοὺς δὲ Δανιὴλ τὸν ὁρισμὸν ὃν ἔστησε κατ' αὐτοῦ,
θυρίδας ἤνοιξεν ἐν τῷ ὑπερῴῳ αὐτοῦ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ἔπιπτεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας, καθὼς ἐποίει
11 ἔμπροσθεν, καὶ ἐδεῖτο. Καὶ αὐτοὶ ἐτήρησαν τὸν Δανιὴλ, καὶ
κατελάβοσαν αὐτὸν εὐχόμενον τρὶς τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην
12 ἡμέραν. Τότε οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐνέτυχον τῷ βασιλεῖ, καὶ

λέγουσι τῷ βασιλεῖ, Βασιλεῦ, [t] οὐχ ὁρισμὸν ἔταξας, ὅπως πᾶς
ἄνθρωπος ὃς ἂν [u] αἰτήσῃ παρὰ παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπου
αἴτημα ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, ἐμ-
βληθήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λέοντων; καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς,
Ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ τὸ δόγμα Μήδων καὶ Περσῶν οὐ παρε-
13 λεύσεται. Τότε ἀπεκρίθησαν, καὶ λέγουσιν ἐνώπιον τοῦ βασι-
λέως, Δανιὴλ ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας
οὐχ ὑπετάγη τῷ δόγματί [x] σου, καὶ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας
14 [y] αἰτεῖ παρὰ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ τὰ αἰτήματα αὐτοῦ. Τότε ὁ βασι-
λεὺς, ὡς τὸ ῥῆμα ἤκουσε, πολὺ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ, καὶ περὶ τοῦ
Δανιὴλ ἠγωνίσατο τοῦ ἐξελέσθαι αὐτὸν, καὶ ἕως ἑσπέρας ἦν
15 ἀγωνιζόμενος [z] τοῦ ἐξελέσθαι αὐτόν. Τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι
λέγουσι τῷ βασιλεῖ, Γνῶθι, βασιλεῦ, ὅτι τὸ δόγμα Μήδοις καὶ
Πέρσαις, τοῦ πᾶν ὁρισμὸν καὶ στάσιν ἣν [a] ἂν ὁ βασιλεὺς στήσῃ
16 οὐ δεῖ παραλλάξαι. Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε, καὶ ἤγαγον τὸν
Δανιὴλ καὶ ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων· καὶ
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιὴλ, Ὁ Θεός σου ᾧ [b] σὺ λατρεύεις ἐνδε-
17 λεχῶς, αὐτὸς ἐξελεῖταί σε. Καὶ [c] ἤνεγκαν λίθον καὶ ἐπέθηκαν
ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ λάκκου, καὶ ἐσφραγίσατο [d] ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ
δακτυλίῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ δακτυλίῳ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ,
ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ πρᾶγμα ἐν τῷ Δανιήλ.
18 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη
ἄδειπνος, καὶ ἐδέσματα οὐκ [e] εἰσήνεγκαν αὐτῷ, καὶ ὁ ὕπνος
[f] ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ἔκλεισεν ὁ Θεὸς τὰ στόματα τῶν λεόν-
19 τῶν, καὶ οὐ παρηνώχλησαν τῷ Δανιήλ. Τότε ὁ βασιλεὺς ἀνέστη
τὸ πρωῒ ἐν τῷ φωτὶ, καὶ ἐν σπουδῇ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον τῶν
20 λεόντων. Καὶ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν τῷ λάκκῳ, [g] ἐβόησε φωνῇ
ἰσχυρᾷ, Δανιὴλ, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ Θεός σου ᾧ [h] σὺ
λατρεύεις ἐνδελεχῶς, εἰ [i] ἠδυνήθη ἐξελέσθαι σε ἐκ στόματος τῶν
21 λεόντων; Καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ, Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας
22 ζῆθι. Ὁ Θεός μου ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξε

---

[t] οὐχὶ. [u] αἰτήσηται. [x] σου περὶ τοῦ ὁρισμοῦ οὗ ἔταξας.
[y] αἰτεῖται. [z] τοῦ om. [a] ἂν om. [b] σὺ om. [c] ἤνεγκεν
λ., κ. ἐπέθηκεν. [d] ὁ βασιλεὺς om. [e] εἰσηνέχθη. [f] ἐγένετο.
[g] τῷ Δανιὴλ ἐβόησεν φωνῇ· Δανιὴλ. [h] σὺ om. [i] ἠδυνάσθη.

εἶπαν, Δαρεῖε βασιλεῦ, οὐχ ὁρισμὸν ὡρίσω, ἵνα πᾶς ἄνθρωπος μὴ εὔξηται εὐχὴν μηδὲ ἀξιώσῃ ἀξίωμα παρὰ παντὸς θεοῦ ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλὰ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, εἰ δὲ μή, ῥιφήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτοῖς, ἀκριβὴς ὁ λόγος, καὶ μενεῖ ὁ ὁρισμός. Καὶ εἶπον αὐτῷ, Ὀρκίζομέν σε τοῖς Μήδων καὶ Περσῶν δόγμασιν, ἵνα μὴ ἀλλοιώσῃς τὸ πρόσταγμα, μηδὲ θαυμάσῃς πρόσωπον, καὶ ἵνα μὴ ἐλαττώσῃς τι τῶν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ κολάσῃς τὸν ἄνθρωπον ὃς οὐκ ἐνέμεινε τῷ ὁρισμῷ τούτῳ. Καὶ εἶπεν, Οὕτως ποιήσω καθὼς
13 λέγετε, καὶ ἔστηκέ μοι τοῦτο. Καὶ εἶπαν, Ἰδοὺ εὕρομεν Δανιὴλ τὸν φίλον σου εὐχόμενον καὶ δεόμενον τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ
14 αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας. Καὶ λυπούμενος ὁ βασιλεὺς εἶπεν ῥιφῆναι τὸν Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, κατὰ τὸν ὁρισμὸν ὃν ἔστησε κατ' αὐτοῦ. Τότε ὁ βασιλεὺς σφόδρα ἐλυπήθη ἐπὶ τὸν Δανιὴλ, καὶ ἐβοήθει τοῦ ἐξελέσθαι αὐτὸν ἕως δυσμῶν ἡλίου ἀπὸ
15 τῶν χειρῶν τῶν σατράπων. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐξελέσθαι αὐτὸν
16 ἀπ' αὐτῶν. Ἀναβοήσας δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιὴλ, Ὁ Θεός σου, ᾧ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς τρὶς τῆς ἡμέρας, αὐτὸς
17 ἐξελεῖταί σε ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων· ἕως πρωῒ θάρρει. Τότε Δανιὴλ ἐρρίφη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. Καὶ ἠνέχθη λίθος καὶ ἐτέθη εἰς τὸ στόμα τοῦ λάκκου, καὶ ἐσφραγίσατο ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δακτυλίῳ ἑαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς δακτυλίοις τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἀπ' αὐτῶν ἀρθῇ ὁ Δανιὴλ, ἢ ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἀνασπάσῃ ἐκ τοῦ λάκκου.

18 Τότε ὑπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια αὐτοῦ, καὶ ηὐλίσθη νήστης, καὶ ἦν λυπούμενος περὶ τοῦ Δανιήλ· τότε ὁ Θεὸς τοῦ Δανιὴλ πρόνοιαν ποιούμενος αὐτοῦ ἀπέκλεισε τὰ
19 στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐ παρηνώχλησαν τῷ Δανιήλ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ὤρθρισε πρωΐ, καὶ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς σατράπας, καὶ πορευθεὶς ἔστη ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ λάκ-
20 κου τῶν λεόντων. Τότε ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὸν Δανιὴλ φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ, λέγων, Ὦ Δανιὴλ, εἰ ἄρα ζῇς, καὶ ὁ Θεός σου ᾧ λατρεύεις ἐνδελεχῶς σέσωκέ σε ἀπὸ τῶν λεόντων,
21 καὶ οὐκ ἠχρείωκάν σε; Τότε Δανιὴλ ἐπήχουσε φωνῇ μεγάλῃ,
22 καὶ εἶπεν, Βασιλεῦ, ἔτι εἰμὶ ζῶν· καὶ σέσωκέ με ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν λεόντων, καθ' ὅτι δικαιοσύνη ἐν ἐμοὶ εὑρέθη ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ

τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐκ ἐλυμήναντό με, ὅτι [l] κατέναντι αὐτοῦ εὐθύτης εὑρέθη [m] ἐμοὶ, καὶ ἐνώπιον δὲ σοῦ, βασιλεῦ, παρά-
23 πτωμα οὐκ ἐποίησα. Τότε ὁ βασιλεὺς πολὺ ἠγαθύνθη ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ τὸν Δανιὴλ εἶπεν ἀνενέγκαι ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἀνηνέχθη Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ πᾶσα διαφθορὰ οὐχ εὑρέθη ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐπίστευσεν [n] ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ.

24 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ [o] ἠγάγοσαν τοὺς ἄνδρας τοὺς διαβαλόντας τὸν Δανιὴλ, καὶ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων [p] ἐνεβλήθησαν αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν· καὶ οὐκ ἔφθασαν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ λάκκου, ἕως οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες καὶ πάντα τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐλέπτυναν.

25 Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔγραψε πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· Εἰρήνη ὑμῖν πληθυν-
26 θείη. Ἐκ προσώπου μου ἐτέθη δόγμα [q] τοῦτο ἐν πάσῃ ἀρχῇ τῆς βασιλείας μου, εἶναι τρέμοντας καὶ φοβουμένους ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Δανιὴλ, ὅτι αὐτός [r] ἐστι Θεὸς ζῶν καὶ μένων εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται, καὶ
27 ἡ [s] κυρεία αὐτοῦ ἕως τέλους. Ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται, καὶ ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν [t] τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις
28 ἐξείλατο τὸν Δανιὴλ ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων. Καὶ Δανιὴλ κατηύθυνεν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ Κύρου τοῦ [u] Πέρσου.

7 Ἐν ἔτει πρώτῳ [x] τῷ Βαλτάσαρ βασιλέως Χαλδαίων Δανιὴλ ἐνύπνιον εἶδε, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης
2 αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐνύπνιον [y] αὐτοῦ ἔγραψεν. Ἐγὼ Δανιὴλ [z] ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ προσέβαλον
3 εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην, καὶ τέσσαρα θηρία μεγάλα ἀνέ-
4 βαινον ἐκ τῆς θαλάσσης, διαφέροντα ἀλλήλων. Τὸ πρῶτον ὡσεὶ λέαινα, [a] καὶ πτερὰ αὐτῆς ὡς ἀετοῦ· ἐθεώρουν ἕως οὗ ἐξετίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς, καὶ [b] ἐξήρθη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώ-
5 που ἐστάθη, καὶ καρδία ἀνθρώπου ἐδόθη αὐτῇ. Καὶ ἰδοὺ θηρίον δεύτερον ὅμοιον ἄρκῳ, καὶ εἰς μέρος ἓν ἐστάθη, καὶ [c] τρεῖς πλευραὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς ἀνὰ μέσον τῶν ὀδόντων αὐτῆς· καὶ
6 οὕτως ἔλεγον αὐτῇ, Ἀνάστηθι, φάγε σάρκας πολλάς. Ὀπίσω

[l] κατεναντίον. [m] ἐν ἐμοὶ. [n] ἐν om. [o] ἤγαγον. [p] ἐβλήθησαν. [q] τοῦ. [r] ἐστι om. [s] κυριεία. [t] τῷ om.

ἐναντίον δὲ σοῦ, βασιλεῦ, οὔτε ἄγνοια οὔτε ἁμαρτία εὑρέθη ἐν ἐμοί· σὺ δὲ ἤκουσας ἀνθρώπων πλανώντων βασιλεῖς, καὶ ἔρριψάς
23 με εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων εἰς ἀπώλειαν. Τότε συνήχθησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, καὶ εἶδον τὸν Δανιὴλ, ὡς οὐ παρηνώχλησαν αὐτῷ οἱ λέοντες.
24 Τότε οἱ δύο ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ καταμαρτυρήσαντες τοῦ Δανιὴλ, αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐρρίφησαν τοῖς λέουσι, καὶ οἱ λέοντες ἀπέκτειναν αὐτοὺς καὶ ἔθλασαν τὰ ὀστᾶ αὐτῶν.
25 Τότε Δαρεῖος ἔγραψε πᾶσι τοῖς ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ
26 χώραις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, λέγων· Πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ὄντες ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἔστωσαν προσκυνοῦντες καὶ λατρεύοντες τῷ Θεῷ τοῦ Δανιήλ· αὐτὸς γάρ ἐστι Θεὸς
27 μένων καὶ ζῶν εἰς γενεὰς γενεῶν ἕως τοῦ αἰῶνος. Ἐγὼ Δαρεῖος ἔσομαι αὐτῷ προσκυνῶν καὶ δουλεύων πάσας τὰς ἡμέρας μου· τὰ γὰρ εἴδωλα τὰ χειροποίητα οὐ δύνανται σῶσαι, ὡς ἐλυτρώ-
28 σατο ὁ Θεὸς τοῦ Δανιὴλ τὸν Δανιήλ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ· καὶ Δανιὴλ κατεστάθη ἐπὶ τῆς βασιλείας Δαρείου· καὶ Κῦρος ὁ Πέρσης παρέλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

7 Ἔτους πρώτου βασιλεύοντος Βαλτάσαρ χώρας Βαβυλωνίας Δανιὴλ ὅραμα εἶδε παρὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· τότε
2 Δανιὴλ τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν ἔγραψεν εἰς κεφάλαια λόγων. Ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν καθ' ὕπνους νυκτός· καὶ ἰδοὺ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ ἐνέπεσον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην.
3 Καὶ τέσσαρα θηρία ἀνέβαινον ἐκ τῆς θαλάσσης, διαφέροντα ἓν
4 παρὰ τὸ ἕν· τὸ πρῶτον ὡσεὶ λέαινα ἔχουσα πτερὰ ὡσεὶ ἀετοῦ. ἐθεώρουν ἕως ὅτου ἐτίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς, καὶ ἤρθη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρωπίνων ἐστάθη, καὶ ἀνθρωπίνη καρδία ἐδόθη
5 αὐτῇ. Καὶ ἰδοὺ μετ' αὐτὴν ἄλλο θηρίον ὁμοίωσιν ἔχον ἄρκου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς πλευροῦ ἐστάθη, καὶ τρία πλευρὰ ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτῆς ἐν μέσῳ ὀδόντων αὐτῆς· καὶ οὕτως εἶπεν, Ἀνάστα,
6 κατάφαγε σάρκας πολλάς. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐθεώρουν θηρίον

---

n Πέρσου. Ὅρασις ζ'. ΚΕΦ. Ζ'. Ὅρασις η'. Ἐν ἔτει. x τῷ om. y αὐτοῦ om. z ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός. a ἔχουσα πτερὰ, καὶ. b ἐξηγέρθη. c τρία πλεῦρα.

τούτου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ θηρίον ἕτερον ὡσεὶ πάρδαλις· καὶ
αὐτῇ πτερὰ τέσσαρα πετεινοῦ ὑπεράνω αὐτῆς, καὶ τέσσαρες
7 κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ, καὶ ἐξουσία ἐδόθη [d] αὐτῇ. Ὀπίσω τούτου
ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ θηρίον τέταρτον φοβερὸν καὶ ἔκθαμβον καὶ
ἰσχυρὸν [e] περισσῶς, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, ἐσθίον καὶ
λεπτῦνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει, καὶ αὐτὸ
διάφορον περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ·
8 καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ. Προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
κέρας ἕτερον μικρὸν ἀνέβη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ τρία κέρατα τῶν
ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξερριζώθη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ
ὀφθαλμοὶ ὡσεὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου ἐν τῷ κέρατι τούτῳ, καὶ
στόμα λαλοῦν μεγάλα.

9 Ἐθεώρουν ἕως ὅτου [f] οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν
ἐκάθητο, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών, καὶ ἡ θρὶξ τῆς
κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλὸξ πυρὸς,
10 οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον. Ποταμὸς πυρὸς [g] εἵλκεν ἔμ-
προσθεν αὐτοῦ· χίλιαι χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι
μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ· κριτήριον ἐκάθισε καὶ βίβλοι
11 ἠνεῴχθησαν. Ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν [h] λόγων τῶν
μεγάλων ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει, ἕως ἀνῃρέθη τὸ θηρίον καὶ
12 ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καύσιν πυρός. Καὶ τῶν
λοιπῶν θηρίων μετεστάθη ἡ ἀρχὴ, καὶ μακρότης ζωῆς ἐδόθη
13 αὐτοῖς ἕως καιροῦ καὶ καιροῦ. Ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς,
καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου
[i] ἐρχόμενος, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασε, [k] καὶ
14 προσηνέχθη αὐτῷ, καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ
βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοὶ, φυλαὶ [l] καὶ γλῶσσαι αὐτῷ δου-
λεύσουσιν· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος ἥτις οὐ παρελεύ-
σεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται.

15 Ἔφριξε τὸ πνεῦμά μου ἐν τῇ ἕξει μου, ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ αἱ
16 ὁράσεις τῆς κεφαλῆς μου ἐτάρασσόν με. Καὶ προσῆλθον ἑνὶ
τῶν ἑστηκότων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ μαθεῖν
περὶ πάντων τούτων· καὶ εἶπέ μοι τὴν ἀκρίβειαν, καὶ τὴν σύγ-

[d] αὐτῷ. [e] περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ· οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ μεγάλοι. [f] οἱ om. [g] ἐκπορευόμενος εἵλκεν. [h] λόγων ὧν ἐλάλει, ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο

ἄλλο ὡσεὶ πάρδαλιν, καὶ πτερὰ τέσσαρα ἐπέτεινον ἐπάνω αὐτοῦ,
7 καὶ τέσσαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐθεώρουν ἐν
ὁράματι τῆς νυκτὸς θηρίον τέταρτον φοβερὸν, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ
ὑπερφέρων ἰσχύϊ, ἔχον ὀδόντας σιδηροῦς μεγάλους, ἐσθίον καὶ
κοπανίζον, κύκλῳ τοῖς ποσὶ καταπατοῦν, διαφόρως χρώμενον
8 παρὰ πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ θηρία· εἶχε δὲ κέρατα δέκα, καὶ βου-
λαὶ πολλαὶ ἐν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ ἄλλο ἓν κέρας
ἀνεφύη ἀνὰ μέσον αὐτῶν μικρὸν ἐν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ τρία
τῶν κεράτων τῶν πρώτων ἐξηράνθησαν δι᾽ αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ
ὀφθαλμοὶ ὥσπερ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπινοι ἐν τῷ κέρατι τούτῳ, καὶ
στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἐποίει πόλεμον πρὸς τοὺς ἁγίους.
9 Ἐθεώρουν ἕως ὅτε θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκά-
θητο ἔχων περιβολὴν ὡσεὶ χιόνα, καὶ τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον λευκὸν καθαρόν· ὁ θρόνος ὡσεὶ φλὸξ πυρὸς,
10 τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ καιόμενον. Ποταμὸς πυρὸς ἕλκων, καὶ ἐξε-
πορεύετο κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ποταμὸς πυρός· χίλιαι χιλιάδες
ἐθεράπευον αὐτὸν, καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ,
11 καὶ κριτήριον ἐκάθισε καὶ βίβλοι ἠνεῴχθησαν. Ἐθεώρουν τότε
τὴν φωνὴν τῶν λόγων τῶν μεγάλων ὧν τὸ κέρας ἐλάλει· θεω-
ρῶν ἤμην, καὶ ἀπετυμπανίσθη τὸ θηρίον, καὶ ἀπώλετο τὸ σῶμα
12 αὐτοῦ καὶ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός. Καὶ τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ
ἀπέστησε τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, καὶ χρόνος ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς
13 ἕως χρόνου καὶ καιροῦ. Ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, καὶ
ἰδοὺ ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἤρχετο,
καὶ ὡς παλαιὸς ἡμερῶν παρῆν, καὶ οἱ παρεστηκότες παρῆσαν
14 αὐτῷ. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία καὶ τιμὴ βασιλικὴ, καὶ πάντα
τὰ ἔθνη τῆς γῆς κατὰ γένη, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῷ λατρεύουσα,
καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος ἥτις οὐ μὴ ἀρθῇ, καὶ ἡ
βασιλεία αὐτοῦ ἥτις οὐ μὴ φθαρῇ.
15 Καὶ ἀκηδιάσας ἐγὼ Δανιὴλ ἐν τούτοις, ἐν τῷ ὁράματι τῆς
16 νυκτὸς ἐτάρασσόν με οἱ διαλογισμοί μου. Προσῆλθον πρὸς
ἕνα τῶν ἑστώτων, καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ᾽ αὐτοῦ ὑπὲρ
πάντων τούτων· ἀποκριθεὶς δὲ λέγει μοι, καὶ τὴν κρίσιν τῶν

ἐλάλει, ἕως τὸ θηρίον ἐκεῖνο ἀνῃρήθη. [1] ἐρχόμενος ἦν. [k] ἐνώπιον αὐτοῦ προσήγαγον αὐτόν. [l] καὶ om.

17 κρίσιν τῶν λόγων ἐγνώρισέ μοι. Ταῦτα τὰ θηρία [m] τὰ τέσσαρα
18 τέσσαρες βασιλεῖαι ἀναστήσονται ἐπὶ τῆς γῆς, αἳ ἀρθήσονται,
καὶ παραλήψονται τὴν βασιλείαν ἅγιοι ὑψίστου, καὶ καθέξουσιν
19 αὐτὴν ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων. Καὶ ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ
θηρίου τοῦ τετάρτου· ὅτι ἦν [n] διαφέρον παρὰ πᾶν θηρίον, φοβε-
ρὸν περισσῶς, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, καὶ [o] ὄνυχες αὐτοῦ
χαλκοῖ, ἐσθίον καὶ λεπτῦνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ
20 συνεπάτει. Καὶ περὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ τῶν δέκα τῶν ἐν τῇ
κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἀναβάντος καὶ ἐκτινάξαντος
τῶν [p] πρώτων, ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ
21 ἡ ὅρασις αὐτοῦ [q] μείζων τῶν λοιπῶν. Ἐθεώρουν, καὶ τὸ κέρας
ἐκεῖνο ἐποίει πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ [r] ἴσχυσε πρὸς αὐτούς,
22 ἕως [s] οὗ ἦλθεν ὁ παλαιὸς [t] ἡμερῶν καὶ τὸ κρῖμα ἔδωκεν ἁγίοις
ὑψίστου· καὶ ὁ καιρὸς ἔφθασε, καὶ τὴν βασιλείαν κατέσχον οἱ
23 ἅγιοι. Καὶ εἶπε, Τὸ θηρίον τὸ τέταρτον βασιλεία τετάρτη ἔσται
ἐν τῇ γῇ, ἥτις ὑπερέξει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ καταφάγεται
24 πᾶσαν τὴν γῆν καὶ συμπατήσει αὐτὴν καὶ κατακόψει. Καὶ τὰ
δέκα κέρατα αὐτοῦ δέκα βασιλεῖς ἀναστήσονται, καὶ ὀπίσω
[u] αὐτῶν ἀναστήσεται ἕτερος, ὃς ὑπεροίσει κακοῖς πάντας τοὺς
25 ἔμπροσθεν καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει καὶ λόγους πρὸς τὸν
ὕψιστον λαλήσει καὶ τοὺς ἁγίους ὑψίστου παλαιώσει, καὶ ὑπο-
νοήσει τοῦ ἀλλοιῶσαι καιροὺς καὶ νόμον, καὶ δοθήσεται ἐν χειρὶ
26 αὐτοῦ ἕως καιροῦ [x] καὶ καιρῶν καί γε ἥμισυ καιροῦ· καὶ τὸ κρι-
τήριον [y] ἐκάθισε, καὶ τὴν ἀρχὴν μεταστήσουσι τοῦ ἀφανίσαι
27 καὶ τοῦ ἀπολέσαι ἕως τέλους· καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἐξουσία καὶ
ἡ μεγαλωσύνη τῶν βασιλέων τῶν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ
[z] ἐδόθη ἁγίοις ὑψίστου· καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος,
28 καὶ πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ αὐτῷ δουλεύσουσι καὶ ὑπακούσονται. Ἕως
ὧδε τὸ πέρας τοῦ λόγου· ἐγὼ Δανιὴλ, οἱ διαλογισμοί μου ἐπὶ
πολὺ συνετάρασσόν με, καὶ ἡ μορφή μου [a] ἠλλοιώθη, καὶ τὸ
ῥῆμα ἐν τῇ καρδίᾳ μου [b] διετήρησα.

8 Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Βαλτάσαρ τοῦ βασιλέως ὅρασις

---

[m] τὰ μεγάλα τὰ τέσσαρα. [n] διάφορον. [o] οἱ ὄνυχες. [p] προτέρων τρία, κέρας ἐκεῖνο, ᾧ οἱ. [q] μείζω. [r] ἴσχυεν. [s] οὗ om. [t] τῶν ἡμερῶν. [u] αὐτοῦ. [x] καὶ καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ ἥμισυ.

17 λόγων ἐδήλωσέ μοι. Ταῦτα τὰ θηρία τὰ μεγάλα εἰσὶ τέσσαρες
18 βασιλεῖαι, αἱ ἀπολοῦνται ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ παραλήψονται τὴν
βασιλείαν ἅγιοι ὑψίστου, καὶ καθέξουσι τὴν βασιλείαν ἕως τοῦ
19 αἰῶνος τῶν αἰώνων. Τότε ἤθελον ἐξακριβώσασθαι περὶ τοῦ θη-
ρίου τοῦ τετάρτου τοῦ διαφθείροντος πάντα καὶ ὑπερφόβου·
καὶ ἰδοὺ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοῖ,
κατεσθίοντος πάντας κύκλοθεν καὶ καταπατοῦντος τοῖς ποσί·
20 καὶ περὶ τῶν δέκα κεράτων αὐτοῦ τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τοῦ
ἑνὸς τοῦ ἄλλου τοῦ προσφυέντος, καὶ ἐξέπεσαν δι' αὐτοῦ τρία,
καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο εἶχεν ὀφθαλμοὺς, καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα,
21 καὶ ἡ πρόσοψις αὐτοῦ ὑπερέφερε τὰ ἄλλα. Καὶ κατενόουν τὸ
κέρας ἐκεῖνο πόλεμον συνιστάμενον πρὸς τοὺς ἁγίους καὶ προ-
22 πούμενον αὐτοὺς, ἕως τοῦ ἐλθεῖν τὸν παλαιὸν ἡμερῶν, καὶ τὴν
κρίσιν ἔδωκε τοῖς ἁγίοις τοῦ ὑψίστου· καὶ ὁ καιρὸς ἐδόθη, καὶ
23 τὸ βασίλειον κατέσχον οἱ ἅγιοι. Καὶ ἐρρέθη μοι περὶ τοῦ
θηρίου τοῦ τετάρτου, ὅτι βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς,
ἥτις διοίσει παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ καταφάγεται πᾶσαν τὴν
24 γῆν καὶ ἀναστατώσει αὐτὴν καὶ καταλεανεῖ αὐτήν. Καὶ τὰ
δέκα κέρατα τῆς βασιλείας δέκα βασιλεῖς στήσονται· καὶ ὁ
ἄλλος βασιλεὺς μετὰ τούτους στήσεται, καὶ αὐτὸς διοίσει κακοῖς
25 ὑπὲρ τοὺς πρώτους καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει. Καὶ ῥήματα
εἰς τὸν ὕψιστον λαλήσει καὶ τοὺς ἁγίους τοῦ ὑψίστου κατα-
τρίψει, καὶ προσδέξεται ἀλλοιῶσαι καιροὺς καὶ νόμον, καὶ πα-
ραδοθήσεται πάντα εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἕως καιροῦ καὶ καιρῶν
26 καὶ ἕως ἡμίσους καιροῦ. Καὶ ἡ κρίσις καθίσεται, καὶ τὴν ἐξου-
σίαν ἀπολοῦσι, καὶ βουλεύσονται μιᾶναι καὶ ἀπολέσαι ἕως
27 τέλους. Καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν μεγα-
λειότητα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν πασῶν τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν
βασιλειῶν, ἔδωκε λαῷ ἁγίῳ ὑψίστου βασιλεῦσαι βασιλείαν
αἰώνιον, καὶ πᾶσαι ἐξουσίαι αὐτῷ ὑποταγήσονται, καὶ πειθαρ-
28 χήσουσιν αὐτῷ ἕως καταστροφῆς τοῦ λόγου· ἐγὼ Δανιὴλ σφό-
δρα ἐκστάσει περιειχόμην, καὶ ἡ ἔξις μου διήνεγκεν ἐμοὶ, καὶ
τὸ ῥῆμα ἐν καρδίᾳ μου ἐστήριξα.

8 Ἔτους τρίτου βασιλεύοντος Βαλτάσαρ, ὅρασις ἣν εἶδον ἐγὼ

---

y καθίσει. z καὶ ἐδόθη. a ἠλλοιώθη ἐπ' ἐμοί. b συνετήρησα. Ὅρασις η'. ΚΕΦ. Η'. Ὅρασις θ'. Ἐν ἔτει.

ὤφθη πρὸς μέ, [c] ἐγὼ Δανιὴλ, μετὰ τὴν ὀφθεῖσάν μοι τὴν ἀρχήν·
2 καὶ ἤμην ἐν Σούσοις τῇ βάρει, ἥ ἐστιν ἐν χώρᾳ Αἰλὰμ, [d] καὶ
3 ἤμην ἐπὶ τοῦ Οὐβάλ. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς ἑστηκὼς πρὸ τοῦ Οὐβὰλ, καὶ αὐτῷ [e] κέρατα ὑψηλά· καὶ τὸ ἓν ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου, καὶ τὸ [f] ὑψηλὸν ἀνέ-
4 βαινεν ἐπ' ἐσχάτων. Καὶ ἴδον τὸν κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶν καὶ [g] νότον· καὶ πάντα τὰ θηρία οὐ [h] στήσεται ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἐκ χειρὸς αὐτοῦ,
5 καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἐμεγαλύνθη. Καὶ ἐγὼ ἤμην συνίων, καὶ ἰδοὺ τράγος αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἦν [i] ἁπτόμενος τῆς γῆς, καὶ
6 τῷ τράγῳ κέρας [k] μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ κριοῦ τοῦ τὰ κέρατα ἔχοντος, οὗ ἴδον [l] ἑστὼς ἐνώπιον τοῦ
7 Οὐβὰλ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν ἐν ὁρμῇ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Καὶ ἴδον [m] αὐτὸν φθάνοντα ἕως τοῦ κριοῦ, καὶ [n] ἐξηγριάνθη πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔπαισε τὸν κριὸν καὶ συνέτριψεν ἀμφότερα τὰ κέρατα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἰσχὺς τῷ κριῷ τοῦ στῆναι ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔρριψεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν, καὶ οὐκ
8 ἦν ὁ ἐξαιρούμενος τὸν κριὸν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. Καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν ἐμεγαλύνθη ἕως σφόδρα· καὶ ἐν τῷ ἰσχῦσαι αὐτὸν συνετρίβη τὸ κέρας αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ ἀνέβη ἕτερα κέρατα τέσσαρα ὑποκάτω αὐτοῦ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐ-
9 ρανοῦ. Καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς αὐτῶν ἐξῆλθε κέρας ἓν ἰσχυρὸν, καὶ ἐμεγαλύνθη περισσῶς πρὸς τὸν νότον [o] καὶ πρὸς τὴν δύναμιν,
10 [p] καὶ ἐμεγαλύνθη ἕως τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ [q] ἀπὸ τῶν ἄστρων,
11 καὶ [r] συνεπάτησαν αὐτά. Καὶ ἕως οὗ ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσηται τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ δι' αὐτὸν θυσία ἐταράχθη, [s] καὶ κατευω-
12 δώθη αὐτῷ· καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται. Καὶ ἐδόθη ἐπὶ τὴν θυσίαν ἁμαρτία, καὶ ἐρρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐποίησε, καὶ [t] εὐωδώθη.

13 Καὶ ἤκουσα ἑνὸς [u] ἁγίου λαλοῦντος· καὶ εἶπεν εἷς ἅγιος τῷ

---

[c] ἐγὼ Δανιὴλ ἐγὼ Δανιὴλ μετὰ. [d] καὶ ἴδον ἐν ὁράματι, καὶ. [e] κέρατα, καὶ τὰ κέρατα. [f] ὑψηλότερον. [g] νότον, καὶ λίβα. [h] στήσονται. [i] ὁ ἁπτόμενος. [k] θεωρητὸν ἀναμέσον. [l] ἑστῶτος ἀναμέσον. [m] αὐτὸν om. [n] ἐξηγριώθη. [o] καὶ πρὸς ἀνατολὴν,

Δανιὴλ μετὰ τὸ ἰδεῖν με τὴν πρώτην· καὶ εἶδον ἐν τῷ ὁράματι
2 τοῦ ἐνυπνίου μου, ἐμοῦ ὄντος ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἥτις ἐστὶν
ἐν Ἐλυμαΐδι χώρᾳ, καὶ εἶδον ἐν ὁράματι, ἔτι ὄντος μου πρὸς τῇ
3 πύλῃ Αἰλάμ. Ἀναβλέψας εἶδον κριὸν ἕνα μέγαν ἑστῶτα ἀπ-
έναντι τῆς πύλης· καὶ εἶχε κέρατα, καὶ τὰ κέρατα ὑψηλά, καὶ
τὸ ἓν ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου, καὶ τὸ ὑψηλότερον ἀνέβαινε.
4 Μετὰ δὲ ταῦτα εἶδον τὸν κριὸν κερατίζοντα πρὸς ἀνατολὰς καὶ
πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς δυσμὰς καὶ μεσημβρίαν· καὶ πάντα τὰ
θηρία οὐκ ἔστησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυόμενος ἐκ τῶν
5 χειρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐποίει ὡς ἤθελε, καὶ ὑψώθη. Καὶ ἐγὼ διε-
νοούμην, καὶ ἰδοὺ τράγος αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ προσώ-
που τῆς γῆς· καὶ ἦν τοῦ τράγου κέρας ἓν θεωρητὸν ἀνὰ μέσον
6 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν κριὸν τὸν τὰ κέρατα
ἔχοντα, ὃν εἶδον ἑστῶτα πρὸς τῇ πύλῃ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν
7 ἐν θυμῷ ὀργῆς. Καὶ εἶδον αὐτὸν προσάγοντα πρὸς τὸν κριὸν,
καὶ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπάταξε τὸν κριὸν καὶ συνέτριψε
τὰ δύο κέρατα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔτι ἦν ἰσχὺς ἐν τῷ κριῷ στῆναι
κατέναντι τοῦ τράγου, καὶ ἐσπάραξεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ
συνέτριψεν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυόμενος τὸν κριὸν ἀπὸ τοῦ
8 τράγου. Καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν κατίσχυσε σφόδρα· καὶ ὅτε
κατίσχυσε, συνετρίβη αὐτοῦ τὸ κέρας τὸ μέγα καὶ ἀνέβη ἕτερα
τέσσαρα κέρατα κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους
9 τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐξ ἑνὸς αὐτῶν ἀνεφύη κέρας ἰσχυρὸν ἓν, καὶ
κατίσχυσε, καὶ ἐπάταξεν ἐπὶ μεσημβρίαν ἐπὶ νότον καὶ ἐπ'
10 ἀνατολὰς καὶ ἐπὶ βορρᾶν· καὶ ὑψώθη ἕως τῶν ἀστέρων τοῦ
οὐρανοῦ· καὶ ἐρράχθη ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῶν ἀστέρων, καὶ ἀπὸ
11 αὐτῶν κατεπατήθη, ἕως ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσεται τὴν αἰχμαλω-
σίαν· καὶ δι' αὐτὸν τὰ ὄρη τὰ ἀπ' αἰῶνος ἐρράχθη, καὶ ἐξήρθη
ὁ τόπος αὐτῶν, καὶ θυσία· καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἕως χαμαὶ ἐπὶ τὴν
γῆν, καὶ εὐωδώθησαν, καὶ ἐγενήθη· καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται.
12 Καὶ ἐγενήθησαν ἐπὶ τῇ θυσίᾳ αἱ ἁμαρτίαι, καὶ ἐρρίφη χαμαὶ ἡ
δικαιοσύνη· καὶ ἐποίησε, καὶ εὐωδώθη.
13 Καὶ ἤκουον ἑτέρου ἁγίου λαλοῦντος, καὶ εἶπεν ὁ ἕτερος ἅγιος
τῷ φελμουνὶ τῷ λαλοῦντι, Ἕως τίνος τὸ ὅραμα στήσεται, καὶ

καὶ πρὸς τὴν δύναμιν. [p] καὶ om. [q] ἀπὸ om. [r] συνεπατήθη.
[s] καὶ ἐγενήθη, καὶ κατευωδώθη. [t] κατευωδώθη. [u] ἁγίου om.

[x] φελμουνὶ τῷ λαλοῦντι, Ἕως πότε ἡ ὅρασις στήσεται, ἡ θυσία ἡ
ἀρθεῖσα, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθεῖσα, καὶ τὸ ἅγιον καὶ ἡ
14 δύναμις συμπατηθήσεται; Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἕως ἑσπέρας καὶ πρωὶ
ἡμέραι δισχίλιαι καὶ [y] τετρακόσιαι, καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἅγιον.
15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἰδεῖν με, ἐγὼ Δανιὴλ, τὴν ὅρασιν, καὶ ἐζήτουν σύνεσιν, καὶ ἰδοὺ ἔστη ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς ὅρασις ἀνδρὸς,
16 καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀνδρὸς ἀνὰ μέσον τοῦ Οὐβὰλ, καὶ ἐκάλεσε
17 καὶ εἶπε, Γαβριὴλ, συνέτισον ἐκεῖνον τὴν ὅρασιν. Καὶ ἦλθε καὶ ἔστη [z] ἐχόμενος τῆς στάσεώς μου· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐθαμβήθην, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπε πρός με, Σύνες,
18 υἱὲ ἀνθρώπου, ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὅρασις. Καὶ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν μετ' ἐμοῦ [a] πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν,
19 καὶ ἥψατό μου, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ [b] πόδας, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ γνωρίζω σοι τὰ ἐσόμενα ἐπ' [c] ἐσχάτων τῆς ὀργῆς· ἔτι γὰρ εἰς
20 καιροῦ πέρας ἡ ὅρασις. Ὁ κριὸς ὃν εἶδες, ὁ ἔχων τὰ κέρατα,
21 βασιλεὺς Μήδων καὶ Περσῶν. [d] Ὁ τράγος τῶν αἰγῶν βασιλεὺς Ἑλλήνων· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα ὃ ἦν ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν
22 αὐτοῦ, αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ὁ πρῶτος. Καὶ τοῦ συντριβέντος, οὗ ἔστησαν τέσσαρα κέρατα ὑποκάτω, τέσσαρες βασιλεῖς ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ [e] αὐτῶν.
23 Καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῆς βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδὴς προσώπῳ καὶ συνίων
24 προβλήματα, καὶ κραταιὰ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, [f] καὶ θαυμαστὰ διαφθερεῖ καὶ κατευθυνεῖ καὶ ποιήσει καὶ διαφθερεῖ ἰσχυροὺς
25 καὶ λαὸν ἅγιον. Καὶ [g] ζυγὸς τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ κατευθυνεῖ· δόλος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ μεγαλυνθήσεται, καὶ δόλῳ διαφθερεῖ πολλοὺς, καὶ ἐπὶ [h] ἀπωλείας πολλῶν στήσεται·
26 καὶ ὡς ᾠὰ χειρὶ συντρίψει. Καὶ ἡ ὅρασις τῆς ἑσπέρας καὶ τῆς [i] πρωΐας τῆς ῥηθείσης ἀληθῶς ἐστι· καὶ σὺ σφράγισον τὴν
27 ὅρασιν, ὅτι εἰς ἡμέρας πολλάς. Καὶ ἐγὼ Δανιὴλ ἐκοιμήθην καὶ ἐμαλακίσθην, καὶ ἀνέστην καὶ ἐποίουν τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθαύμαζον τὴν ὅρασιν, καὶ οὐκ ἦν ὁ [k] συνίων.

---

[x] Φελμωνὶ. [y] τριακόσιαι. [z] ἀνὰ μέσον. [a] ἐθαμβήθην καὶ πίπτω. [b] πόδας μου, καὶ εἶπέν μοι. [c] ἐσχάτου. [d] Καὶ ὁ. [e] αὐτοῦ. Καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ. [f] καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ. [g] ὁ ζυγὸς. [h] ἀπωλείᾳ. [i] πρωϊνῆς τῆς ῥηθείσης ἀληθής. [k] συνιῶν.
Ὅρασις θ'. ΚΕΦ. Θ'. Ὅρασις ι'. Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου.

ἡ θυσία ἡ ἀρθεῖσα, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθεῖσα, καὶ
14 τὰ ἅγια ἐρημωθήσεται εἰς καταπάτημα; Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἕως
ἑσπέρας καὶ πρωῒ ἡμέραι δισχίλιαι τριακόσιαι, καὶ καθαρισθὴ-
σεται τὸ ἅγιον.
15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ θεωρεῖν με, ἐγὼ Δανιὴλ, τὸ ὅραμα ἐζήτουν διανοηθῆναι, καὶ ἰδοὺ ἕστη κατεναντίον μου ὡς ὅρασις
16 ἀνθρώπου. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀνθρώπου ἀνὰ μέσον τοῦ Οὐλαΐ· καὶ ἐκάλεσε καὶ εἶπεν, Γαβριὴλ, συνέτισον ἐκεῖνον τὴν ὅρασιν· καὶ ἀναβοήσας εἶπεν ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ πρόσταγμα ἐκεῖνο ἡ
17 ὅρασις. Καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐχόμενός μου τῆς στάσεως· καὶ ἐν τῷ ἔρχεσθαι αὐτὸν ἐθορυβήθην καὶ ἔπεσα ἐπὶ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπέν μοι, Διανοήθητι, υἱὲ ἀνθρώπου, ἔτι γὰρ εἰς ὥραν καιροῦ
18 τοῦτο τὸ ὅραμα. Καὶ λαλοῦντος αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἐκοιμήθην ἐπὶ πρόσωπον χαμαὶ, καὶ ἁψάμενός μου ἤγειρέ με ἐπὶ τοῦ
19 τόπου. Καὶ εἶπέ μοι, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπαγγέλλω σοι ἃ ἔσται ἐπ' ἐσχάτου τῆς ὀργῆς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου· ἔτι γὰρ εἰς ὥρας
20 καιροῦ συντελείας μενεῖ. Τὸν κριὸν ὃν εἶδες, τὸν ἔχοντα τὰ
21 κέρατα, βασιλεὺς Μήδων καὶ Περσῶν ἐστι. Καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ἐστί· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα τὸ ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ὁ πρῶτος.
22 Καὶ τοῦ συντριβέντος, καὶ ἀναβάντα ὀπίσω αὐτοῦ τέσσαρα κέρατα, τέσσαρες βασιλεῖς τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀναστήσονται, οὐ
23 κατὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. Καὶ ἐπ' ἐσχάτου τῆς βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναι-
24 δὴς προσώπῳ, διανοούμενος αἰνίγματα. Καὶ στερεωθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ θαυμαστῶς φθερεῖ, καὶ εὐοδωθήσεται καὶ ποιήσει καὶ φθερεῖ δυνάστας καὶ δῆμον
25 ἁγίων. Καὶ ἐπὶ τοὺς ἁγίους τὸ διανόημα αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθήσεται τὸ ψεῦδος ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ὑψωθήσεται, καὶ δόλῳ ἀφανιεῖ πολλοὺς, καὶ ἐπὶ ἀπωλείας ἀνδρῶν
26 στήσεται, καὶ ποιήσει συναγωγὴν χειρὸς, καὶ ἀποδώσεται. Τὸ ὅραμα τὸ ἑσπέρας καὶ πρωῒ ηὑρέθη ἐπ' ἀληθείας, καὶ νῦν πε-
27 φραγμένον τὸ ὅραμα, ἔτι γὰρ εἰς ἡμέρας πολλάς. Ἐγὼ Δανιὴλ ἀσθενήσας ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἀναστὰς ἐπραγματευόμην πάλιν βασιλικὰ, καὶ ἐξελυόμην ἐπὶ τῷ ὁράματι, καὶ οὐδεὶς ἦν ὁ διανοούμενος.

9 Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Δαρείου τοῦ υἱοῦ Ἀσουήρου ἀπὸ τοῦ
σπέρματος [l]τῶν Μήδων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ βασιλείαν Χαλ-
2 δαίων, [m]ἐγὼ Δανιὴλ συνῆκα ἐν ταῖς βίβλοις τὸν ἀριθμὸν τῶν
[n]ἐτῶν, ὃς ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην,
εἰς συμπλήρωσιν ἐρημώσεως Ἱερουσαλὴμ ἑβδομήκοντα ἔτη.
3 Καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Κύριον τὸν [o]Θεὸν τοῦ
ἐκζητῆσαι προσευχὴν καὶ [p]δεήσεις ἐν νηστείαις καὶ [q]σάκκῳ.
4 Καὶ προσευξάμην πρὸς [r]Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ ἐξωμολογη-
σάμην, καὶ εἶπα, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστὸς, ὁ φυ-
λάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσί σε
5 καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολάς σου, ἡμάρτομεν, [s]ἠδικήσαμεν,
ἠνομήσαμεν, καὶ ἀπέστημεν καὶ ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν
6 σου καὶ ἀπὸ τῶν κριμάτων σου· καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῶν δού-
λων σου τῶν προφητῶν, οἳ ἐλάλουν ἐν τῷ ὀνόματί σου πρὸς
τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἄρχοντας ἡμῶν καὶ πατέρας ἡμῶν καὶ
7 πρὸς πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς. Σοὶ, Κύριε, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν
ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνδρὶ Ἰούδα καὶ
τοῖς [t]ἐνοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ παντὶ Ἰσραὴλ, τοῖς ἐγγὺς
καὶ τοῖς μακρὰν ἐν πάσῃ τῇ γῇ οὗ διέσπειρας αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐν
8 [u]ἀθεσίᾳ αὐτῶν ᾗ ἠθέτησαν. Ἐν σοὶ, Κύριε, ἐστὶν ἡμῶν ἡ δι-
καιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου καὶ τοῖς βασι-
λεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν,
9 οἵτινες ἡμάρτομεν σοί· [x]Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν οἱ οἰκτιρμοὶ καὶ
10 οἱ ἱλασμοὶ, ὅτι [y]ἀπέστημεν, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς
Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πορεύεσθαι [z]ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ οἷς
ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν ἐν χερσὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν
11 προφητῶν. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παρέβησαν τὸν νόμον σου, καὶ
ἐξέκλιναν τοῦ μὴ [a]ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς σου· καὶ ἐπῆλθεν ἐφ'
ἡμᾶς ἡ κατάρα καὶ ὁ ὅρκος ὁ γεγραμμένος ἐν νόμῳ [b]Μουσέως
12 δούλου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡμάρτομεν αὐτῷ. Καὶ ἔστησε τοὺς λό-
γους αὐτοῦ οὓς ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν
οἳ ἔκρινον ἡμᾶς, ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, [c]οἷα οὐ

τῶν om. [m] ἐν ἔτει ἑνὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐγὼ. [n] ἡμερῶν.
[o] Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ. [p] δέησιν. [q] σάκκῳ καὶ σποδῷ. [r] Κύριον
—οῦ οὐρανοῦ καὶ. [s] ἠνομήσαμεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν. [t] κατ-

9 Ἔτους πρώτου ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ξέρξου ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς
2 Μηδικῆς, οἱ ἐβασίλευσαν ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν Χαλδαίων, τῷ
πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐγὼ Δανιὴλ διενοήθην ἐν ταῖς
βίβλοις τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν, ὅτε ἐγένετο πρόσταγμα τῇ γῇ
ἐπὶ Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, ἐγεῖραι εἰς ἀναπλήρωσιν ὀνειδισμοῦ
Ἱερουσαλὴμ ἑβδομήκοντα ἔτη.
3 Καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν εὑρεῖν
4 προσευχὴν καὶ ἔλεος ἐν νηστείαις καὶ σάκκῳ καὶ σποδῷ. Καὶ
προσηυξάμην πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν, ἐξωμολογησάμην, καὶ εἶπα,
Ἰδοὺ, Κύριε, σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὁ ἰσχυρὸς καὶ ὁ φοβερὸς,
τηρῶν τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσί σε καὶ τοῖς
5 φυλάσσουσι τὰ προστάγματά σου· ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠσε-
βήσαμεν, καὶ ἀπέστημεν καὶ παρέβημεν τὰς ἐντολάς σου καὶ
6 τὰ κρίματά σου· καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῶν παίδων σου τῶν προ-
φητῶν, οἳ ἐλάλησαν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς
ἡμῶν καὶ δυνάστας ἡμῶν καὶ πατέρας ἡμῶν, καὶ παντὶ ἔθνει
7 ἐπὶ τῆς γῆς. Σοὶ, Κύριε, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη
τοῦ προσώπου κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀνθρώποις Ἰούδα καὶ
καθημένοις ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, τῷ ἔγ-
γιστα καὶ τῷ ἀπωτέρω, ἐν πάσαις ταῖς χώραις εἰς ἃς διεσκόρ-
πισας αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐν τῇ πλημμελείᾳ ᾗ ἐπλημμέλησαν ἐναντίον
8 σου. Δέσποτα, ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου καὶ τοῖς βασι-
λεῦσιν ἡμῶν καὶ δυνάσταις καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρ-
9 τομέν σοι. Τῷ Κυρίῳ ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ ἔλεος, ὅτι ἀπέστημεν
10 ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν, κατακολουθῆσαι τῷ νόμῳ σου ᾧ ἔδωκας ἐνώπιον Μωσῆ
11 καὶ ἡμῶν διὰ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ
ἐγκατέλιπε τὸν νόμον σου, καὶ ἀπέστησαν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι τῆς
φωνῆς σου· καὶ ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ κατάρα καὶ ὁ ὅρκος ὁ γε-
γραμμένος ἐν τῷ νόμῳ Μωσῆ παιδὸς τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡμάρτομεν
12 αὐτῷ. Καὶ ἔστησεν ἡμῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ ὅσα ἐλά-
λησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν, ὅσα ἔκρινας ἡμῖν,
ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, οἷα οὐκ ἐγενήθη ὑπὸ τὸν οὐ-

οικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ. [u] ἀθετήσει αὐτῶν ᾗ ἠθέτησάν σε, Κύριε. Σοὶ, Κύριε, ἡ δικαιοσύνη. [x] τῷ Κυρίῳ Θεῷ. [y] ἀπέστημεν ἀπὸ Κυρίου. [z] ἐν om. [a] εἰσακοῦσαι. [b] Μωσεῖ δούλῳ. [c] ἃ.

γέγονεν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὰ [d] γενόμενα ἐν
13 Ἰερουσαλὴμ, καθὼς γέγραπται ἐν [e] τῷ νόμῳ Μωυσῆ, πάντα τὰ
κακὰ ταῦτα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου
Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν ἡμῶν, καὶ
14 τοῦ συνιέναι ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ σου. Καὶ ἐγρηγόρησε [f] Κύριος,
καὶ ἐπήγαγεν αὐτὰ ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος [g] Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν
ἐπὶ πᾶσαν τὴν ποίησιν αὐτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν
15 τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Καὶ νῦν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃς ἐξήγαγες
τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐποίησας
σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν.
16 Κύριε, ἐν [h] πᾶσιν ἐλεημοσύνη σου, ἀποστραφήτω δὴ ὁ θυμός
σου καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ἰερουσαλὴμ ὄρους
ἁγίου σου, ὅτι ἡμάρτομεν, [i] καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν καὶ τῶν
πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ὁ λαός σου εἰς ὀνειδισμὸν ἐγέ-
17 νετο ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλῳ ἡμῶν. Καὶ νῦν εἰσάκουσον, Κύριε
ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου σου καὶ τῶν δεήσεων
αὐτοῦ, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ἁγίασμά σου τὸ
18 ἔρημον· ἕνεκέν σου, Κύριε, κλῖνον, ὁ Θεός μου, τὸ οὖς σου, καὶ
ἄκουσον· [k] ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε τὸν ἀφανισμὸν
ἡμῶν καὶ τῆς πόλεώς [l] σου ἐφ' ἧς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου
ἐπ' αὐτῆς· ὅτι οὐκ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις [m] ἡμῶν ῥιπτοῦμεν τὸν
οἰκτιρμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου τοὺς
19 πολλοὺς, Κύριε. [n] Εἰσάκουσον, Κύριε, ἱλάσθητι, Κύριε, πρόσχες,
Κύριε· μὴ χρονίσῃς ἕνεκέν σου, ὁ Θεός μου, ὅτι τὸ ὄνομά σου
ἐπικέκληται ἐπὶ τὴν πόλιν σου καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου.
20 Καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος καὶ προσευχομένου καὶ ἐξαγορεύον-
τος [o] τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ,
καὶ ῥιπτοῦντος τὸν ἔλεόν μου ἐναντίον [p] τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ
21 μου περὶ τοῦ ὄρους τοῦ [q] ἁγίου, καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος [r] ἐν
τῇ προσευχῇ, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Γαβριὴλ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ὁράσει
ἐν τῇ ἀρχῇ, πετόμενος καὶ ἥψατό μου, ὡσεὶ ὥραν θυσίας ἑσπε-
22 ρινῆς. Καὶ συνέτισέ με, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ καὶ εἶπε,

---

[d] γεγραμμένα. [e] τῷ om. [f] Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ τὴν κακίαν, καὶ. [g] Κύριος om. [h] πάσῃ ἐλεημοσύνῃ. [i] καὶ om. [k] καὶ ἄνοιξον. [l] σου Ἰερουσαλὴμ. [m] ἡμῶν ἡμεῖς. [n] Κύριε, ἄκουσον, Κύριε ἱλάσθητι, Κύριε, πρόσχες, Κύριε, ποίησον, καὶ μὴ χρονίσῃς,

13 ρανὸν καθ' ὅτι ἐγενήθη ἐν Ἰερουσαλήμ. Κατὰ τὰ γεγραμμένα
ἐν διαθήκῃ Μωσῆ πάντα τὰ κακὰ ἐπῆλθεν ἡμῖν· καὶ οὐκ ἐξεζη-
τήσαμεν τὸ πρόσωπον Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν, ἀποστῆναι ἀπὸ τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ διανοηθῆναι τὴν δικαιοσύνην σου, Κύριε.
14 Καὶ ἠγρύπνησε Κύριος ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ κακὰ καὶ ἐπήγαγεν ἐφ'
ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πάντα ὅσα ἂν ποιήσῃ,
15 καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Καὶ νῦν, Δέσποτα Κύριε
ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν τὸν λαόν σου ἐξ Αἰγύπτου τῷ βρα-
χίονί σου τῷ ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα κατὰ τὴν
ἡμέραν ταύτην, ἡμάρτομεν, ἠγνοήκαμεν.
16 Δέσποτα, κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου ἀποστραφήτω ὁ θυμός
σου καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ἰερουσαλὴμ ὄρους
τοῦ ἁγίου σου· ὅτι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς ἀγνοίαις
τῶν πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλὴμ καὶ ὁ δῆμός σου, Κύριε, εἰς
17 ὀνειδισμὸν ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλῳ ἡμῶν. Καὶ νῦν ἐπάκουσον,
Δέσποτα, τῆς προσευχῆς τοῦ παιδός σου καὶ ἐπὶ τὰς δεήσεις
μου, καὶ ἐπιβλεψάτω τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν
18 σου τὸ ἔρημον, ἕνεκεν τῶν δούλων σου, Δέσποτα. Πρόσχες,
Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσόν μου· ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς
σου καὶ ἴδε τὴν ἐρήμωσιν ἡμῶν καὶ τῆς πόλεώς σου ἐφ' ἧς
ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς· οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις
ἡμῶν ἡμεῖς δεόμεθα ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλὰ
19 διὰ τὸ σὸν ἔλεος, Κύριε, Σὺ ἱλάτευσον· Κύριε, ἐπάκουσον καὶ
ποίησον, καὶ μὴ χρονίσῃς ἕνεκα σεαυτοῦ, Δέσποτα, ὅτι τὸ ὄνομά
σου ἐπεκλήθη ἐπὶ τὴν πόλιν σου Σιὼν καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου
Ἰσραήλ.
20 Καὶ ἕως ἐγὼ ἐλάλουν προσευχόμενος καὶ ἐξομολογούμενος
τὰς ἁμαρτίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ
δεόμενος ἐν ταῖς προσευχαῖς ἐναντίον Κυρίου Θεοῦ μου, καὶ
21 ὑπὲρ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἔτι λαλοῦντός μου
ἐν τῇ προσευχῇ μου καὶ ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὃν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ μου
τὴν ἀρχὴν, Γαβριὴλ, τάχει φερόμενος προσήγγισέ μοι ἐν ὥρᾳ
22 θυσίας ἑσπερίνης. Καὶ προσῆλθε, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, καὶ
23 εἶπεν, Δανιὴλ, ἄρτι ἐξῆλθον ὑποδεῖξαί σοι διάνοιαν. Ἐν ἀρχῇ

ἕνεκέν, σου, Κύριε ὁ Θεός μου. [o] μου τὰς. [p] τοῦ Κυρίου om.
[q] τοῦ Θεοῦ μου. [r] καὶ προσευχομένου ἐν τῇ προσευχῇ ἰδοὺ.

23 Δανιὴλ, νῦν ἐξῆλθον συμβιβάσαι σε σύνεσιν ἐν ἀρχῇ τῆς δεή-
σεώς [s] σου· ἐξῆλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι,
ὅτι ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν εἶ σὺ, καὶ ἐννοήθητι ἐν τῷ ῥήματι καὶ σύνες
24 ἐν τῇ ὀπτασίᾳ. Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετμήθησαν ἐπὶ τὸν
λαόν [t] σου καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν [u] ἁγίαν, τοῦ συντελεσθῆναι
ἁμαρτίαν καὶ τοῦ σφραγίσαι [x] ἁμαρτίας καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς
[y] ἀδικίας καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιο-
σύνην αἰώνιον καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν καὶ προφήτην καὶ
25 τοῦ χρῖσαι ἅγιον ἁγίων. Καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου
λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι Ἰερουσαλὴμ, ἕως
χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ καὶ ἑβδομάδες ἑξηκονταδύο·
καὶ ἐπιστρέψει καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεῖα καὶ [z] τεῖχος, καὶ
26 ἐκκενωθήσονται οἱ καιροὶ, καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἑξηκονται-
δύο ἐξολοθρευθήσεται χρῖσμα, καὶ κρῖμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ·
καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ
ἐρχομένῳ, [a] ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ, καὶ ἕως τέλους πολέ-
27 μου [b] συντετμημένου τάξει ἀφανισμοῖς. Καὶ δυναμώσει δια-
θήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία· καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος
[c] ἀρθήσεταί μου θυσία καὶ σπονδὴ, καὶ ἐπὶ [d] τὸ ἱερὸν βδέλυγμα
τῶν [e] ἐρημώσεων, καὶ ἕως τῆς συντελείας καιροῦ συντέλεια
δοθήσεται ἐπὶ τὴν [f] ἐρήμωσιν.

10 Ἐν ἔτει τρίτῳ Κύρου βασιλέως Περσῶν λόγος ἀπεκαλύφθη
τῷ Δανιὴλ οὗ τὸ ὄνομα ἐπεκλήθη Βαλτάσαρ· καὶ ἀληθινὸς ὁ
λόγος, καὶ δύναμις μεγάλη καὶ σύνεσις ἐδόθη αὐτῷ ἐν τῇ ὀπτα-
2 σίᾳ. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν τρεῖς
3 ἑβδομάδας ἡμερῶν, ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ
οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου, καὶ ἄλειμμα οὐκ ἠλειψά-
4 μην, ἕως πληρώσεως τριῶν ἑβδομάδων ἡμερῶν. Ἐν ἡμέρᾳ
εἰκοστῇ [g] τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐχόμενα
5 τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, αὐτός ἐστι Τίγρις [h] Ἐδδεκέλ. Καὶ
ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἷς ἐνδεδυ-

---

[s] σου om. [t] σου Ἰσραὴλ. [u] ἁγίαν σου, τοῦ συντελέσαι. [x] ὅρασιν ἁμαρτίας. [y] ἀνομίας. [z] περίτειχος. [a] καὶ ἐκκοπήσονται. [b] συντετετμημένου. [c] καταπαύσει θυσιαστήριον καὶ θυσίαν, καὶ ἕως πτερυγίου ἀπὸ ἀφανισμοῦ καὶ ἕως συντελείας καὶ σπουδῆς τάξει ἐπὶ ἀφανισμοῦ, καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδο-

τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε πρόσταγμα παρὰ Κυρίου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ὑποδεῖξαί σοι, ὅτι ἐλεηνὸς εἶ, καὶ διανοήθητι τὸ πρόσταγμα.
24 Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες ἐκρίθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν Σιὼν, συντελεσθῆναι τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὰς ἀδικίας σπανίσαι καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας καὶ διανοηθῆναι τὸ ὅραμα καὶ δοθῆναι δικαιοσύνην αἰώνιον καὶ συντελεσθῆναι τὰ ὁράματα
25 καὶ προφήτην καὶ εὐφρᾶναι ἅγιον ἁγίων. Καὶ γνώσῃ καὶ διανοηθήσῃ καὶ εὐφρανθήσῃ, καὶ εὑρήσεις προστάγματα ἀποκρι-
26 θῆναι, καὶ οἰκοδομήσεις Ἰερουσαλὴμ πόλιν Κυρίῳ. Καὶ μετὰ ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ἑξήκοντα δύο ἀποσταθήσεται χρῖσμα καὶ οὐκ ἔσται, καὶ βασιλεία ἐθνῶν φθερεῖ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον μετὰ τοῦ χριστοῦ· καὶ ἥξει ἡ συντέλεια αὐτοῦ μετ' ὀργῆς,
27 καὶ ἕως καιροῦ, συντελείας ἀπὸ πολέμου πολεμηθήσεται. Καὶ δυναστεύσει ἡ διαθήκη εἰς πολλοὺς, καὶ πάλιν ἐπιστρέψει καὶ ἀνοικοδομηθήσεται εἰς πλάτος καὶ μῆκος καὶ κατὰ συντέλειαν καιρῶν· καὶ μετὰ ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα καιροὺς, καὶ ἑξήκοντα δύο ἐτῶν ἕως καιροῦ συντελείας πολέμου, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἡ ἐρήμωσις ἐν τῷ κατισχῦσαι τὴν διαθήκην ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας, καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεται ἡ θυσία καὶ ἡ σπονδὴ, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται ἕως συντελείας, καὶ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.
10 Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν πρόσταγμα ἐδείχθη τῷ Δανιὴλ ὃς ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ· καὶ ἀληθὲς τὸ ὅραμα καὶ τὸ πρόσταγμα, καὶ τὸ πλῆθος τὸ ἰσχυρὸν διανοηθήσεται τὸ πρόσταγμα, καὶ διηνοήθην αὐτὸ
2 ἐν ὁράματι. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν
3 τρεῖς ἑβδομάδας· ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου, ἔλαιον οὐκ ἠλειψάμην, ἕως
4 τοῦ συντελέσαι με τὰς τρεῖς ἑβδομάδας τῶν ἡμερῶν. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ὅς ἐστι Τίγρης·
5 καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος εἷς ἐνδεδυμένος βύσσινα, καὶ τὴν ὀσφὺν περιεζωσμένος βυσσίνῳ,

μὰς μία, καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεταί. [d] τὸν. [e] ἐρημώσεων ἔσται. [f] ἐρήμωσιν. Ὅρασις ι'. ΚΕΦ. Ι'. Ὅρασις ια'. Ἐν ἔτει τρίτῳ. [g] καὶ τετάρτῃ. [h] Ἐνδεκέλ.

μένος βαδδὶν, καὶ ἡ ὀσφὺς αὐτοῦ περιεζωσμένη ἐν χρυσίῳ
6 Ὠφὰζ, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὡσεὶ [i] θαρσὶς, καὶ τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ὡς [k] ἡ ὅρασις ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ [l] ὡσεὶ
λαμπάδες πυρὸς, καὶ οἱ βραχίονες αὐτοῦ καὶ τὰ σκέλη ὡς ὅρασις
χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἡ φωνὴ τῶν λόγων αὐτοῦ ὡς φωνὴ
7 ὄχλου. Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ μόνος τὴν ὀπτασίαν, καὶ οἱ ἄν-
δρες οἱ μετ' ἐμοῦ οὐκ ἴδον τὴν ὀπτασίαν, ἀλλ' ἢ ἔκστασις
8 μεγάλη ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔφυγον ἐν φόβῳ. Καὶ ἐγὼ
ὑπελείφθην μόνος, καὶ ἴδον τὴν ὀπτασίαν τὴν μεγάλην ταύτην,
καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοὶ ἰσχὺς, καὶ ἡ [m] δόξα μου μετεστράφη
9 εἰς διαφθορὰν, καὶ οὐκ ἐκράτησα ἰσχύος καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν
τῶν λόγων αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαί με [n] αὐτοῦ ἤμην κατα-
νενυγμένος, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν.
10 Καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἁπτομένη μου, καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τὰ γόνατά
11 [o] μου. Καὶ εἶπε πρός με, Δανιὴλ, ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, σύνες ἐν τοῖς
λόγοις οἷς ἐγὼ λαλῶ πρός σε, καὶ στῆθι ἐπὶ τῇ στάσει σου,
ὅτι νῦν ἀπεστάλην πρός σε· καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν πρός με
12 τὸν λόγον τοῦτον ἀνέστην ἔντρομος. Καὶ εἶπε πρός με, Μὴ
φοβοῦ, Δανιὴλ, [p] ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἧς ἔδωκας τὴν
καρδίαν σου τοῦ συνεῖναι καὶ [q] κακωθῆναι ἐναντίον Κυρίου τοῦ
Θεοῦ σου, ἠκούσθησαν οἱ λόγοι σου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ἐν τοῖς
13 λόγοις σου. Καὶ ὁ ἄρχων βασιλείας Περσῶν εἱστήκει ἐξεναν-
τίας μου [r] εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν· καὶ ἰδοὺ Μιχαὴλ εἷς
τῶν [s] ἀρχόντων ἦλθε βοηθῆσαί μοι, καὶ αὐτὸν κατέλιπον ἐκεῖ
14 μετὰ τοῦ ἄρχοντος βασιλείας Περσῶν, καὶ ἦλθον συνετίσαι σε
ὅσα ἀπαντήσεται τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ὅτι [t] ἔτι
15 ἡ ὅρασις εἰς ἡμέρας. Καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ κατὰ
τοὺς λόγους τούτους ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν καὶ
16 κατενύγην. Καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις υἱοῦ ἀνθρώπου ἥψατο τῶν
χειλέων μου· [u] καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα
πρὸς τὸν ἑστῶτα ἐναντίον μου, Κύριε, ἐν τῇ ὀπτασίᾳ σου ἐστρά-
17 φη τὰ ἐντός μου ἐν ἐμοὶ, καὶ οὐκ ἔσχον ἰσχύν. Καὶ πῶς
δυνήσεται ὁ παῖς σου, κύριε, λαλῆσαι μετὰ τοῦ κυρίου μου τού-
του; καὶ ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ στήσεται ἐν ἐμοὶ ἰσχὺς, καὶ

---

[i] θαρσεὶς. [k] ἡ om. [l] ὡς. [m] ἕξις. [n] φωνὴν ῥημάτων αὐτοῦ. [o] μου καὶ ταρσοὺς χειρῶν μου. [p] ὅτι ἀ. τ. π. ἡμέρας

καὶ ἐκ μέσου αὐτοῦ φῶς, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡσεὶ θαλάσσης·
6 καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ ὅρασις ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτοῦ ὡσεὶ λαμπάδες πυρὸς, καὶ οἱ βραχίονες αὐτοῦ καὶ οἱ
πόδες ὡσεὶ χαλκὸς ἐξαστράπτων, καὶ φωνὴ λαλιᾶς αὐτοῦ ὡσεὶ
7 φωνὴ θορύβου. Καὶ εἶδον ἐγὼ Δανιὴλ τὴν ὅρασιν τὴν μεγάλην
ταύτην, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὄντες μετ᾽ ἐμοῦ οὐκ εἶδοσαν τὴν
ὅρασιν ταύτην, καὶ φόβος ἰσχυρὸς ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ
8 ἀπέδρασαν ἐν σπουδῇ. Καὶ ἐγὼ κατελείφθην μόνος, καὶ εἶδον
τὴν ὅρασιν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν ἐμοὶ
ἰσχὺς, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐπεστράφη ἐπ᾽ ἐμὲ εἰς φθοράν, καὶ οὐ
9 κατίσχυσα. Καὶ οὐκ ἤκουσα τὴν φωνὴν λαλιᾶς αὐτοῦ· ἐγὼ
ἤμην πεπτωκὼς ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν.
10 Καὶ ἰδοὺ χεῖρα προσήγαγέ μοι καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τῶν γονάτων
11 ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν μου. Καὶ εἶπέν μοι, Δανιὴλ, ἄνθρωπος
ἐλεηνὸς εἶ, διανοήθητι τοῖς προστάγμασιν οἷς ἐγὼ λαλῶ ἐπί σε,
καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ τόπου σου, ἄρτι γὰρ ἀπεστάλην ἐπί σε· καὶ
ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ᾽ ἐμοῦ τὸ πρόσταγμα τοῦτο ἔστην
12 τρέμων. Καὶ εἶπεν πρός με, Μὴ φοβοῦ, Δανιὴλ, ὅτι ἀπὸ τῆς
ἡμέρας τῆς πρώτης ἧς ἔδωκας τὸ πρόσωπόν σου διανοηθῆναι
καὶ ταπεινωθῆναι ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, εἰσηκούσθη τὸ
13 ῥῆμά σου, καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον τῷ ῥήματί σου. Καὶ ὁ στρατηγὸς
βασιλέως Περσῶν ἀνθειστήκει ἐναντίον μου εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέ-
ραν· καὶ ἰδοὺ Μιχαὴλ εἷς τῶν ἀρχόντων τῶν πρώτων ἐπῆλθε
βοηθῆσαί μοι, καὶ αὐτὸν ἐκεῖ κατέλιπον μετὰ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ
14 βασιλέως Περσῶν. Καὶ εἶπέν μοι, Ἦλθον ὑποδεῖξαί σοι τί
ὑπαντήσεται τῷ λαῷ σου ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, ἔτι γὰρ
15 ὅρασις εἰς ἡμέρας. Καὶ ἐν τῷ αὐτὸν λαλῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ τὰ
προστάγματα ταῦτα ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν καὶ
16 ἐσιώπησα. Καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις χειρὸς ἀνθρώπου ἥψατό μου
τῶν χειλέων· καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα
τῷ ἑστηκότι ἀπέναντί μου, Κύριε· καὶ ὡς ὅρασις ἐπεστράφη ἐπὶ
17 τὸ πλευρόν μου ἐπ᾽ ἐμὲ, καὶ οὐκ ἦν ἐπ᾽ ἐμοὶ ἰσχύς. Καὶ πῶς
δυνήσεται ὁ παῖς λαλῆσαι μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ; καὶ ἐγὼ
ἠσθένησα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοὶ ἰσχὺς, καὶ πνεῦμα οὐ κατε-

om. [q] τοῦ κακωθῆναι. [r] καὶ εἴκοσι. [s] ἀρχόντων τῶν πρώτων. [t] ἔτι ἡ om. [u] καὶ ἤνοιξα τὸ σ. μου om.

18 [x] πνεῦμα οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοί. Καὶ προσέθετο καὶ ἥψατό
19 μου ὡς ὅρασις ἀνθρώπου καὶ ἐνίσχυσέ με, καὶ εἶπέ μοι, Μὴ
φοβοῦ, ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, εἰρήνη σοι, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· καὶ ἐν
τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ ἴσχυσα, καὶ εἶπα, Λαλείτω ὁ κύριός
20 μου, ὅτι ἐνίσχυσάς με. Καὶ [y] εἶπεν, Εἰ οἶδας, ἵνατί ἦλθον πρός
σε; καὶ νῦν [z] ἐπιστρέψω τοῦ πολεμῆσαι μετὰ [a] τοῦ ἄρχοντος
Περσῶν· καὶ ἐγὼ [b] εἰσεπορευόμην, καὶ ὁ ἄρχων τῶν Ἑλλήνων
21 ἤρχετο, ἀλλ' ἢ ἀναγγελῶ σοι τὸ ἐντεταγμένον ἐν γραφῇ ἀλη-
θείας· καὶ οὐκ ἔστιν εἷς ἀντεχόμενος μετ' ἐμοῦ [c] περὶ τούτων,
ἀλλ' ἢ Μιχαὴλ ὁ ἄρχων ὑμῶν.

11 Καὶ ἐγὼ ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου ἔστην εἰς κράτος καὶ ἰσχύν.
2 Καὶ νῦν ἀλήθειαν ἀναγγελῶ σοι· ἰδοὺ ἔτι τρεῖς βασιλεῖς ἀνα-
στήσονται ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ τέταρτος πλουτήσει πλοῦτον
μέγαν παρὰ πάντας· καὶ μετὰ τὸ κρατῆσαι αὐτὸν τοῦ πλούτου
3 αὐτοῦ ἐπαναστήσεται πάσαις βασιλείαις Ἑλλήνων καὶ ἀναστή-
σεται βασιλεὺς δυνατὸς καὶ κυριεύσει κυρείας πολλῆς, καὶ
4 ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ. Καὶ ὡς ἂν στῇ ἡ βασιλεία
αὐτοῦ, συντριβήσεται καὶ διαιρεθήσεται εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέ-
μους τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ τὴν
κυρείαν αὐτοῦ ἣν ἐκυρίευσεν, ὅτι ἐκτιλήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ,
καὶ ἑτέροις ἐκτὸς [d] τούτων.

5 Καὶ ἐνισχύσει ὁ βασιλεὺς τοῦ νότου· [e] καὶ εἷς τῶν ἀρχόντων
6 αὐτῶν ἐνισχύσει ἐπ' αὐτὸν καὶ κυριεύσει κυρείαν πολλήν· καὶ
μετὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ [f] συμμιγήσονται, καὶ θυγάτηρ βασιλέως τοῦ
νότου εἰσελεύσεται πρὸς βασιλέα τοῦ βορρᾶ τοῦ ποιῆσαι συν-
θήκας μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατήσει ἰσχύος βραχίονος, καὶ οὐ
στήσεται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ παραδοθήσεται αὐτὴ καὶ οἱ
φέροντες αὐτὴν, καὶ ἡ νεᾶνις καὶ ὁ κατισχύων αὐτήν· ἐν τοῖς
7 καιροῖς [g] ἀναστήσεται ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ῥίζης αὐτῆς, [h] τῆς
ἑτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ ἥξει πρὸς τὴν δύναμιν, καὶ εἰσελεύσεται
εἰς τὰ ὑποστηρίγματα τοῦ βασιλέως τοῦ βορρᾶ, καὶ ποιήσει [i] ἐν
8 αὐτοῖς καὶ κατισχύσει. Καί γε τοὺς θεοὺς αὐτῶν [k] μετὰ τῶν
χωνευτῶν αὐτῶν πᾶν σκεῦος ἐπιθυμητὸν αὐτῶν, ἀργυρίου καὶ

---

[x] πνοή. [y] εἶπέν μοι. [z] ἐπιστρέφω. [a] ἀρχόντων.
[b] ἐξεπορευόμην. [c] ὑπὲρ τ.· ἀλλ' ἡμῖν M. [d] τούτων δοθήσεται.
[e] καὶ ἐνισχύσει ἐπ' αὐτὸν εἷς τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει

18 λείφθη ἐν ἐμοί. Καὶ προσέθηκε καὶ ἥψατό μου ὡς ὅρασις
19 ἀνθρώπου καὶ κατίσχυσέ με. Καὶ εἶπέν μοι, Ἄνθρωπος ἐλεη-
νὸς εἶ, μὴ φοβοῦ, ὑγίαινε, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· καὶ ἐν τῷ λαλῆ-
σαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ ἴσχυσα, καὶ εἶπα, Λαλησάτω ὁ κύριός μου,
20 ὅτι ἐνίσχυσέ με. Καὶ εἶπεν πρός με, Γινώσκεις τί ἦλθον πρός
σε; καὶ νῦν ἐπιστρέψω διαμάχεσθαι μετὰ τοῦ στρατηγοῦ βασι-
λέως τῶν Περσῶν· καὶ ἐγὼ ἐξεπορευόμην, καὶ ἰδοὺ στρατηγὸς
21 Ἑλλήνων εἰσεπορεύετο. Καὶ μάλα ὑποδείξω σοι τὰ πρῶτα ἐν
ἀπογραφῇ ἀληθείας· καὶ οὐθεὶς ἦν ὁ βοηθῶν μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ
τούτων, ἀλλ' ἢ Μιχαὴλ ὁ ἄγγελος.

11 Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως εἶπέν μοι,
2 Ἐνισχῦσαι καὶ ἀνδρίζεσθαι. Καὶ νῦν ἦλθον τὴν ἀλήθειαν ὑπο-
δεῖξαί σοι· ἰδοὺ τρεῖς βασιλεῖς ἀνθεστήκασιν ἐν τῇ Περσίδι,
καὶ ὁ τέταρτος πλουτήσει πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας· καὶ ἐν
τῷ κατισχῦσαι αὐτὸν ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ ἐπαναστήσεται παντὶ
3 βασιλεῖ Ἑλλήνων. Καὶ στήσεται βασιλεὺς δυνατὸς καὶ κυ-
4 ριεύσει κυρείας πολλῆς, καὶ ποιήσει καθὼς ἂν βούληται. Καὶ
ἐν τῷ ἀναστῆναι αὐτὸν συντριβήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ
μερισθήσεται εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ, οὐ κατὰ
τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ τὴν κυρείαν αὐτοῦ ἣν ἐδυνάστευσε,
ὅτι ἀποσταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ ἑτέρους διδάξει ταῦτα.
5 Καὶ ἐνισχύσει βασιλείαν Αἰγύπτου, καὶ εἷς ἐκ τῶν δυναστῶν
κατισχύσει αὐτὸν καὶ δυναστεύσει· δυναστεία μεγάλη ἡ δυνα-
6 στεία αὐτοῦ. Καὶ εἰς συντέλειαν ἐνιαυτῶν ἄξει αὐτούς· καὶ
εἰσελεύσεται βασιλεὺς Αἰγύπτου εἰς τὴν βασιλείαν τὴν βορρᾶ
ποιήσασθαι συνθήκας, καὶ οὐ μὴ κατισχύσει, ὅτι ὁ βραχίων
αὐτοῦ οὐ στήσει ἰσχύν, καὶ ὁ βραχίων αὐτοῦ ναρκήσει καὶ τῶν
7 συμπορευομένων μετ' αὐτοῦ, καὶ μενεῖ εἰς ὥρας· καὶ ἀναστή-
σεται φυτὸν ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ καθ' ἑαυτόν, καὶ ἥξει ἐπὶ τὴν
δύναμιν αὐτοῦ ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ βασιλεὺς βορρᾶ, καὶ ποιήσει
8 ταραχὴν καὶ κατισχύσει. Καὶ τοὺς θεοὺς αὐτῶν καταστρέψει
μετὰ τῶν χωνευτῶν αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄχλους αὐτῶν μετὰ τῶν
σκευῶν τῶν ἐπιθυμημάτων αὐτῶν, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον,
ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀποίσουσιν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔσται ἔτος βασι-

κυριείας πολλῆς ἐπ' ἐξουσίας αὐτοῦ. [f] ἀποσυμμιγήσονται, καὶ ἡ θ.
[g] καὶ ἀναστήσεται. [h] ἐπὶ τῆς. [i] ἐν om. [k] καταστρέψει μετὰ.

χρυσίου, μετὰ αἰχμαλωσίας οἴσει εἰς Αἴγυπτον, καὶ αὐτὸς στή-
9 σεται ὑπὲρ βασιλέα τοῦ βορρᾶ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ βασιλέως τοῦ νότου, καὶ ἀναστρέψει εἰς τὴν γῆν
10 αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνάξουσιν ὄχλον [1] ἀνὰ μέσον πολλῶν,
καὶ ἐλεύσεται ἐρχόμενος καὶ κατακλύζων, καὶ παρελεύσεται
καὶ [m] καθίεται καὶ συμπροσπλακήσεται ἕως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.
11 Καὶ ἀγριανθήσεται βασιλεὺς τοῦ νότου, καὶ ἐξελεύσεται καὶ
πολεμήσει μετὰ [n] τοῦ βασιλέως τοῦ βορρᾶ, καὶ στήσει ὄχλον
12 πολὺν, καὶ παραδοθήσεται ὁ ὄχλος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ λήψεται
τὸν ὄχλον, καὶ [o] ὑψωθήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ καταβαλεῖ
13 μυριάδας, καὶ οὐ κατισχύσει. Καὶ ἐπιστρέψει ὁ βασιλεὺς τοῦ
βορρᾶ καὶ [p] ἄξει ὄχλον πολὺν ὑπὲρ τὸν πρότερον· καὶ εἰς τὸ
τέλος τῶν καιρῶν ἐνιαυτῶν ἐπελεύσεται εἰσόδια ἐν δυνάμει με-
14 γάλῃ καὶ ἐν ὑπάρξει πολλῇ. Καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις πολ-
λοὶ ἐπαναστήσονται ἐπὶ βασιλέα τοῦ νότου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν
λοιμῶν τοῦ λαοῦ σου ἐπαρθήσονται τοῦ στῆσαι ὅρασιν, καὶ
15 ἀσθενήσουσι. Καὶ εἰσελεύσεται [q] βασιλεὺς τοῦ βορρᾶ καὶ
ἐκχεεῖ πρόσχωμα καὶ συλλήψεται πόλεις ὀχυρὰς, καὶ οἱ βρα-
χίονες τοῦ βασιλέως τοῦ νότου [r] στήσονται, καὶ ἀναστήσονται
16 οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ἰσχὺς τοῦ στῆναι. Καὶ ποιήσει
ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ
ἔστιν ἑστὼς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ [s] στήσεται ἐν τῇ γῇ τοῦ
17 σαβεὶ, καὶ τελεσθήσεται ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ τάξει τὸ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ εἰσελθεῖν ἐν ἰσχύϊ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ
εὐθεῖα πάντα μετ᾽ αὐτοῦ ποιήσει· καὶ θυγατέρα τῶν γυναικῶν
δώσει αὐτῷ [t] διαφθεῖραι αὐτὴν, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ, καὶ οὐκ
18 αὐτῷ ἔσται. Καὶ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὰς νήσους
καὶ συλλήψεται πολλὰς, καὶ [u] καταπαύσει ἄρχοντας ὀνειδισμοῦ
19 αὐτῶν, πλὴν [x] ὀνειδισμὸς αὐτοῦ ἐπιστρέψει αὐτῷ, καὶ ἐπιστρέ-
ψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν [y] ἰσχὺν τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ
20 ἀσθενήσει καὶ πεσεῖται καὶ οὐχ εὑρεθήσεται. Καὶ ἀναστή-
σεται ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ φυτὸν [z] τῆς βασιλείας ἐπὶ τὴν ἑτοι-
μασίαν αὐτοῦ παραβιβάζων, πράσσων δόξαν βασιλείας· καὶ ἐν

[1] δυνάμεων πολλῶν, καὶ εἰσελεύσεται ἀρχόμενος. [m] καθιεῖται καὶ προσυμπλακήσονται. [n] τοῦ om. [o] ὑπερυψωθήσεται. [p] ἔξει. [q] ὁ βασιλεὺς. [r] οὐ στήσονται. [s] στήσονται ἐν γῇ τοῦ Σαββεὶρ,

9 λεῖ βορρᾶ. Καὶ εἰσελεύσεται εἰς βασιλείαν βασιλεὺς Αἰγύπτου
10 ἡμέρας, καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ
ἐρεθισθήσεται καὶ συνάξει συναγωγὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ εἰσε-
λεύσεται κατ' αὐτὴν κατασύρων, παρελεύσεται καὶ ἐπιστρέψει.
11 Καὶ παροξυνθήσεται ἐπὶ πολὺ καὶ ὀργισθήσεται βασιλεὺς Αἰ-
γύπτου, καὶ ἐξελεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ βασιλέως βορρᾶ,
καὶ στήσει ὄχλον πολὺν, καὶ παραδοθήσεται ἡ συναγωγὴ εἰς τὰς
12 χεῖρας αὐτοῦ· καὶ λήψεται τὴν συναγωγὴν, καὶ ὑψωθήσεται ἡ
13 καρδία αὐτοῦ, καὶ ταράξει πολλοὺς καὶ οὐ μὴ φοβηθῇ. Καὶ
ἐπιστρέψει βασιλεὺς βορρᾶ καὶ συνάξει πόλεως συναγωγὴν
μείζονα παρὰ τὴν πρώτην, κατὰ συντέλειαν καιροῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ
εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν ἐπ' αὐτὸν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἐν χρήμασι
14 πολλοῖς. Καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις διάνοιαι ἀναστήσονται
ἐπὶ τὸν βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἀνοικοδομήσει τὰ πεπτωκότα τοῦ
ἔθνους σου καὶ ἀναστήσεται εἰς τὸ ἀναστῆσαι τὴν προφητείαν,
15 καὶ προσκόψουσι. Καὶ ἐπελεύσεται βασιλεὺς βορρᾶ καὶ ἐπι-
στρέψει τὰ δόρατα αὐτοῦ, καὶ λήψεται τὴν πόλιν τὴν ὀχυρὰν,
καὶ οἱ βραχίονες βασιλέως Αἰγύπτου στήσονται μετὰ τῶν δυνα-
στῶν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῷ ἰσχὺς εἰς τὸ ἀντιστῆναι αὐτῷ.
16 Καὶ ποιήσει ὁ εἰσπορευόμενος ἐπ' αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνθεστηκὼς ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ στήσεται ἐν τῇ
17 χώρᾳ, καὶ ἐπιτελεσθήσεται πάντα τὰ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Καὶ
δώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπελθεῖν βίᾳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ
συνθήκας μετ' αὐτοῦ ποιήσεται· καὶ θυγατέρα ἀνθρώπου δώσει
18 αὐτῷ εἰς τὸ φθεῖραι αὐτὴν, καὶ οὐ πείσεται, καὶ οὐκ ἔσται. Καὶ
δώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ λήψεται πολ-
λοὺς, καὶ ἐπιστρέψει ὀργὴν ὀνειδισμοῦ αὐτῶν ἐν ὅρκῳ κατὰ τὸν
19 ὀνειδισμὸν αὐτοῦ. Ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὸ
κατισχῦσαι τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ προσκόψει καὶ πεσεῖται καὶ
20 οὐχ εὑρεθήσεται. Καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ φυτὸν
βασιλείας εἰς ἀνάστασιν, ἀνὴρ τύπτων δόξαν βασιλέως· καὶ ἐν
ἡμέραις ἐσχάταις συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν ὀργῇ οὐδὲ ἐν πο-
21 λέμῳ, καὶ ἀναστήσεται ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ εὐκαταφρόνητος,
καὶ οὐ δοθήσεται ἐπ' αὐτὸν δόξα βασιλέως, καὶ ἥξει ἐξάπινα,

καὶ συντελεσθήσεται. [t] τοῦ διαφθεῖραι. [u] κατακαύσει. [x] ὁ ὀνειδισμὸς. [y] ἀρχὴν. [z] τῆς om.

ταῖς ἡμέραις ἐκείναις [a] ἔτι συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν προσώποις
21 οὐδὲ ἐν πολέμῳ στήσεται ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, ἐξουδενώθη,
καὶ οὐκ ἔδωκαν ἐπ᾽ αὐτὸν δόξαν βασιλείας· καὶ ἥξει ἐν εὐθηνίᾳ,
22 καὶ κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθήμασι, καὶ βραχίονες τοῦ
κατακλύζοντος [b] κατακλυσθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ
23 συντριβήσονται, καὶ ἡγούμενος διαθήκης. Καὶ ἀπὸ τῶν συναναμίξεων πρὸς αὐτὸν ποιήσει δόλον, καὶ ἀναβήσεται καὶ ὑπερι-
24 σχύσει [c] αὐτοὺς ἐν ὀλίγῳ ἔθνει καὶ ἐν εὐθηνίᾳ καὶ ἐν [d] πίοσι
χώραις ἥξει, καὶ ποιήσει ἃ οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ
[e] πατέρες τῶν πατέρων αὐτοῦ· προνομὴν καὶ σκῦλα καὶ ὕπαρξιν
[f] αὐτοῖς διασκορπιεῖ, καὶ ἐπ᾽ Αἴγυπτον λογιεῖται [g] λογισμοὺς
25 καὶ ἕως καιροῦ. Καὶ ἐξεγερθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ καὶ ἡ καρδία
αὐτοῦ ἐπὶ βασιλέα τοῦ νότου ἐν δυνάμει μεγάλῃ· καὶ ὁ βασιλεὺς
τοῦ νότου συνάψει πόλεμον [h] ἐν δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἰσχυρᾷ
σφόδρα· καὶ οὐ στήσονται, ὅτι λογιοῦνται ἐπ᾽ αὐτὸν λογισμούς,
26 καὶ φάγονται τὰ δέοντα αὐτοῦ καὶ συντρίψουσιν [i] αὐτὸν, καὶ
27 δυνάμεις κατακλύσει, καὶ πεσοῦνται τραυματίαι πολλοί. Καὶ
ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς, αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς πονηρίαν, καὶ ἐπὶ
τραπέζῃ μιᾷ ψευδῆ λαλήσουσι, καὶ οὐ κατευθυνεῖ, ὅτι ἔτι πέρας
28 εἰς καιρόν· καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ ἐν ὑπάρξει πολλῇ,
καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν, καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέ-
29 ψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Εἰς τὸν καιρὸν ἐπιστρέψει, καὶ ἥξει ἐν
τῷ νότῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ [k] ἡ ἐσχάτη.
30 Καὶ εἰσελεύσονται [l] ἐν αὐτῷ οἱ ἐκπορευόμενοι Κίτιοι, καὶ
ταπεινωθήσεται καὶ ἐπιστρέψει καὶ θυμωθήσεται ἐπὶ διαθήκην
ἁγίαν· καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ συνήσει ἐπὶ τοὺς [m] κατα-
31 λιπόντας διαθήκην ἁγίαν. [n] Καὶ σπέρματα ἐξ αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ βεβηλώσουσι τὸ ἁγίασμα τῆς [o] δυναστείας, καὶ μετα-
στήσουσι τὸν [p] ἐνδελεχισμὸν, καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἠφανισ-
32 μένων, καὶ οἱ ἀνομοῦντες διαθήκην ἐπάξουσιν ἐν ὀλισθήμασι·
[q] καὶ λαὸς γινώσκοντες Θεὸν αὐτοῦ κατισχύσουσι καὶ ποιήσουσι,
33 καὶ οἱ συνετοὶ [r] τοῦ λαοῦ συνήσουσιν εἰς πολλὰ, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν φλογὶ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν
34 διαρπαγῇ ἡμερῶν. Καὶ ἐν τῷ ἀσθενῆσαι αὐτοὺς βοηθήσονται

[a] ἔτι om. [b] καὶ κατακλυσθήσονται. [c] αὐτοῦ. [d] πλείουσιν.
[e] οἱ πατέρες. [f] αὐτοῖς om. [g] διαλογισμοὺς αὐτοῦ.

22 κατισχύσει βασιλεὺς ἐν κληροδοσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τοὺς βραχίονας τοὺς συντριβέντας συντρίψει ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
23 καὶ μετὰ τῆς διαθήκης, καὶ δήμου συνταγέντος μετ αὐτοῦ, ποιήσει ψεῦδος, καὶ ἐπὶ ἔθνος ἰσχυρὸν ἐν ὀλιγοστῷ ἔθνει.
24 Ἐξάπινα ἐρημώσει πόλιν, καὶ ποιήσει ὅσα οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ οὐδὲ οἱ πατέρες τῶν πατέρων αὐτοῦ· προνομὴν καὶ σκῦλα καὶ χρήματα αὐτοῖς δώσει, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἰσχυρὰν
25 διανοηθήσεται, καὶ οἱ λογισμοὶ αὐτοῦ εἰς μάτην. Καὶ ἠγερθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Αἰγύπτου ἐν ὄχλῳ πολλῷ· καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐρεθισθήσεται εἰς πόλεμον ἐν ὄχλῳ ἰσχυρῷ σφόδρα λίαν, καὶ οὐ στή-
26 σεται, ὅτι διανοηθήσεται ἐπ᾽ αὐτὸν διάνοια. Καὶ καταναλώσουσιν αὐτὸν μέριμναι αὐτοῦ, καὶ ἀποστρέψουσιν αὐτὸν, καὶ παρελεύ-
27 σονται, καὶ κατασυρεῖ, καὶ πεσοῦνται τραυματίαι πολλοί. Καὶ δύο βασιλεῖς μόνοι δειπνήσουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης φάγονται, καὶ ψευδολογήσουσι, καὶ οὐκ εὐοδωθήσονται·
28 ἔτι γὰρ συντέλεια εἰς καιρόν. Καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ ἐν χρήμασι πολλοῖς, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τὴν διαθήκην
29 τοῦ ἁγίου, ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν χώραν αὐτοῦ. Εἰς καιρὸν ἐπιστρέψει, καὶ εἰσελεύσεται εἰς Αἴγυπτον, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ ἐσχάτη.
30 Καὶ ἥξουσι Ῥωμαῖοι καὶ ἐξώσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐμβριμήσονται αὐτῷ· καὶ ἐπιστρέψει καὶ ὀργισθήσεται ἐπὶ τὴν διαθήκην τοῦ ἁγίου, καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ διανοηθήσεται ἐπ᾽ αὐ-
31 τοὺς, ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην τοῦ ἁγίου. Καὶ βραχίονες παρ᾽ αὐτοῦ στήσονται, καὶ μιανοῦσι τὸ ἅγιον τοῦ φόβου· καὶ ἀποστήσουσι τὴν θυσίαν καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἐρημώσεως.
32 Καὶ ἐν ἁμαρτίαις διαθήκης μιανοῦσιν ἐν σκληρῷ λαῷ· καὶ ὁ
33 δῆμος ὁ γινώσκων ταῦτα κατισχύσουσι καὶ ποιήσουσι. Καὶ ἐννοούμενοι τοῦ ἔθνους συνήσουσιν εἰς πολλοὺς, καὶ προσκόψουσι ῥομφαίᾳ καὶ παλαιωθήσονται ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ
34 καὶ ἐν προνομῇ ἡμερῶν κηλιδωθήσονται. Καὶ ὅτ᾽ ἂν συντρί-

---

h καὶ ἐν. i αὐτοῦ. k ὡς ἡ. l οἱ ἐν αὐτῷ καὶ οἱ ἐκπ. m καταλείποντας. n Καὶ βραχίονες καὶ σπέρματα. o δυνάμεως. p ἐνδελεχιστὸν. q καὶ λαοὶ ἀνομοῦντες διαθήκην ἐξάξουσιν ἐκ ὀλισθήμασιν· καὶ λαὸς γινώσκων. r λαοῦ μου.

βοήθειαν μικρὰν, καὶ προστεθήσονται [s]πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ ἐν
35 ὁλισθήμασι. Καὶ ἀπὸ τῶν συνιέντων ἀσθενήσουσι, τοῦ πυρῶσαι
αὐτοὺς [t]καὶ τοῦ ἐκλέξασθαι καὶ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι ἕως καιροῦ
36 πέρας, ὅτι ἔτι εἰς καιρὸν, καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ· καὶ
ὁ βασιλεὺς ὑψωθήσεται καὶ μεγαλυνθήσεται ἐπὶ πάντα [u]θεὸν,
καὶ λαλήσει ὑπέρογκα, καὶ κατευθυνεῖ μέχρις οὗ συντελεσθῇ ἡ
37 ὀργὴ, εἰς γὰρ συντέλειαν γίνεται. Καὶ ἐπὶ πάντας θεοὺς τῶν
πατέρων αὐτοῦ [v]οὐ συνήσει, καὶ [x]ἐπιθυμία γυναικῶν, καὶ ἐπὶ
38 πᾶν θεὸν οὐ συνήσει, ὅτι ἐπὶ πάντας μεγαλυνθήσεται. Καὶ
Θεὸν [y]μαωζεὶμ ἐπὶ τόπου αὐτοῦ [z]δοξάσει, καὶ Θεὸν ὃν οὐκ
ἔγνωσαν οἱ πατέρες αὐτοῦ δοξάσει ἐν [a]χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ
39 λίθῳ τιμίῳ καὶ ἐν ἐπιθυμήμασι. Καὶ ποιήσει τοῖς ὀχυρώμασι
τῶν καταφυγῶν μετὰ θεοῦ ἀλλοτρίου, καὶ πληθυνεῖ δόξαν, καὶ
40 ὑποτάξει αὐτοῖς πολλοὺς, καὶ γῆν διελεῖ ἐν δώροις, καὶ ἐν [b]και-
ροῦ πέρατι συγκερατισθήσεται μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ νότου,
καὶ συναχθήσεται [c]ἐπ' αὐτὸν βασιλεὺς τοῦ βορρᾶ ἐν ἅρμασι καὶ
ἐν ἱππεῦσι καὶ ἐν ναυσὶ πολλαῖς, καὶ [d]εἰσελεύσονται εἰς τὴν
41 γῆν καὶ συντρίψει, καὶ παρελεύσεται καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν
γῆν τοῦ [e]σαβαεὶμ, καὶ πολλοὶ ἀσθενήσουσι· καὶ οὗτοι διασωθή-
σονται ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, Ἐδὼμ καὶ Μωὰβ καὶ ἀρχὴ υἱῶν
42 Ἀμμών. Καὶ ἐκτενεῖ τὴν [f]χεῖρα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γῆ Αἰγύπτου
43 οὐκ ἔσται εἰς σωτηρίαν. Καὶ κυριεύσει ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τοῦ
[g]χρυσοῦ καὶ τοῦ [h]ἀργύρου, καὶ [i]ἐν πᾶσιν ἐπιθυμητοῖς Αἰ-
γύπτου καὶ Λιβύων καὶ Αἰθιόπων ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτῶν.
44 Καὶ ἀκοαὶ καὶ σπουδαὶ ταράξουσιν αὐτὸν ἐξ ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ
45 βορρᾶ· καὶ ἥξει ἐν θυμῷ πολλῷ, τοῦ ἀφανίσαι [k]πολλούς. Καὶ
πήξει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ [l]ἐφαδανῶ, ἀνὰ μέσον τῶν θαλασσῶν εἰς
ὄρος [m]σαβαεὶν ἅγιον, [n]ἥξει ἕως μέρους [o]αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ
ῥυόμενος αὐτόν.

12 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστήσεται Μιχαὴλ ὁ ἄρχων ὁ
μέγας, ὁ ἑστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἔσται

---

[s] ἐπ'. [t] καὶ om. [u] θεὸν, καὶ ἐπὶ τὸν Θεὸν τῶν θεῶν.
[v] οὐ om. [x] ἐπιθυμίαν γυναικῶν, καὶ ἐπὶ πάντα θεὸν. [y] μαωζεὶ.
[z] οὐ δοξάσει. [a] χρυσίῳ. [b] τῷ καιρῷ πέρατι. [c] μετ'
αὐτοῦ. [d] εἰσελεύσεται. [e] σαβαεὶν. [f] χεῖρα αὐτοῦ.
[g] χρυσίου. [h] ἀργυρίου. [i] ἐν om. [k] καὶ τοῦ ἀναθεματίσαι

βωνται, συνάξουσιν ἰσχὺν βραχεῖαν, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ'
35 αὐτοὺς πολλοὶ ἐπὶ πόλεως καὶ πολλοὶ ὡς ἐν κληροδοσίᾳ. Καὶ
ἐκ τῶν συνιέντων διανοηθήσονται εἰς τὸ καθαρίσαι ἑαυτοὺς καὶ
εἰς τὸ ἐκλεγῆναι καὶ εἰς τὸ καθαρισθῆναι ἕως καιροῦ συντελείας,
36 ἔτι γὰρ καιρὸς εἰς ὥρας. Καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ὁ
βασιλεὺς καὶ παροργισθήσεται καὶ ὑψωθήσεται ἐπὶ πάντα
θεὸν, καὶ ἐπὶ τὸν Θεὸν τῶν θεῶν ἔξαλλα λαλήσει, καὶ εὐοδω-
θήσεται ἕως ἂν συντελεσθῇ ἡ ὀργὴ, εἰς αὐτὸν γὰρ συντέλεια
37 γίνεται. Καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐ μὴ προνοηθῇ,
καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ γυναικὸς οὐ μὴ προνοηθῇ, ὅτι ἐν παντὶ ὑψωθή-
38 σεται, καὶ ὑποταγήσεται αὐτῷ ἔθνη ἰσχυρά· ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ
κινήσει, καὶ θεὸν ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ πατέρες αὐτοῦ τιμήσει ἐν
39 χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ. Καὶ ἐν ἐπιθυμήμασι
ποιήσει πόλεων, καὶ εἰς ὀχύρωμα ἰσχυρὸν ἥξει μετὰ θεοῦ ἀλλο-
τρίου οὗ ἐὰν ἐπιγνῷ, πληθυνεῖ δόξαν, καὶ κατακυριεύσει αὐτοῦ
40 ἐπὶ πολὺ, καὶ χώραν ἀπομεριεῖ εἰς δωρεάν. Καὶ καθ' ὥραν
συντελείας συγκερατισθήσεται αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ
ἐποργισθήσεται αὐτῷ βασιλεὺς βορρᾶ ἐν ἅρμασι καὶ ἐν ἵπποις
πολλοῖς καὶ ἐν πλοίοις πολλοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς χώραν
41 Αἰγύπτου. Καὶ ἐπελεύσεται εἰς τὴν χώραν μου, καὶ πολλαὶ
σκανδαλισθήσονται, καὶ αὗται σωθήσονται ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ,
42 Ἐδὼμ καὶ Μωὰβ καὶ κεφάλαιον υἱῶν Ἀμμών. Καὶ ἀποστελεῖ
χεῖρα αὐτοῦ ἐν ταῖς γαίαις, καὶ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται ἐν
43 αὐτῇ διασωζόμενος. Καὶ κρατήσει τοῦ τόπου τοῦ χρυσίου καὶ
τοῦ τόπου τοῦ ἀργυρίου, καὶ πάσης τῆς ἐπιθυμίας Αἰγύπτου, καὶ
44 Λιβύες καὶ Αἰθίοπες ἔσονται ἐν τῷ ὄχλῳ αὐτοῦ. Καὶ ἀκοὴ
ταράξει αὐτὸν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ βορρᾶ· καὶ ἐξελεύσεται ἐν
θυμῷ ἰσχυρῷ καὶ ῥομφαίᾳ, ἀφανίσαι καὶ ἀποκτεῖναι πολλούς.
45 Καὶ στήσει αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τότε ἀνὰ μέσον τῶν θαλασσῶν καὶ
τοῦ ὄρους τῆς θελήσεως τοῦ ἁγίου, καὶ ἥξει ὥρα τῆς συντελείας
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν αὐτῷ.

12 Καὶ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην παρελεύσεται Μιχαὴλ ὁ Ἄγγε-
λος ὁ μέγας, ὁ ἑστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου· ἐκείνη
ἡ ἡμέρα θλίψεως οἵα οὐκ ἐγενήθη ἀφ' οὗ ἐγενήθησαν ἕως τῆς

πολλούς. [l] ἐνφανδανὼ. [m] σαβεὶν. [n] καὶ ἥξει. [o] ὄρους αὐτοῦ.

καιρὸς θλίψεως, θλῖψις οἵα οὐ γέγονεν [p] ἀφ' οὗ γεγένηται ἔθνος
ἐν τῇ γῇ ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου· [q] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ σωθή-
2 σεται ὁ λαός σου [r] πᾶς ὁ γεγραμμένος ἐν τῇ βίβλῳ καὶ πολλοὶ
τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι [s] ἐξεγερθήσονται, οὗτοι εἰς
ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώ-
3 νιον. Καὶ οἱ συνιέντες [t] λάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στε-
ρεώματος, καὶ ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς
4 τοὺς αἰῶνας καὶ ἔτι. Καὶ σύ, Δανιὴλ, ἔμφραξον [u] τοὺς λόγους,
καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως διδαχθῶσι
πολλοὶ καὶ πληθυνθῇ ἡ γνῶσις.
5 Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ ἰδοὺ δύο ἕτεροι εἱστήκεισαν, εἷς
ἐντεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ καὶ εἷς ἐντεῦθεν τοῦ χείλους
6 τοῦ ποταμοῦ. Καὶ [x] εἶπε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυμένῳ τὰ [y] βαδδὶν,
ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, Ἕως πότε τὸ πέρας ὧν
7 εἴρηκας τῶν θαυμασίων; Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἐνδεδυ-
μένου τὰ βαδδὶν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ
ὕψωσε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι εἰς καιρὸν
[z] καιρῶν καὶ ἥμισυ καιροῦ ἐν τῷ συντελεσθῆναι διασκορπισμὸν
8 γνώσονται πάντα ταῦτα. Καὶ ἐγὼ ἤκουσα καὶ οὐ συνῆκα, καὶ
9 εἶπα, Κύριε, τί [a] τὰ ἔσχατα τούτων; Καὶ εἶπε, Δεῦρο, Δανιὴλ,
ὅτι ἐμπεφραγμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι οἱ λόγοι, ἕως καιροῦ
10 πέρας ἐκλεγῶσι [b] καὶ ἐκλευκανθῶσι καὶ πυρωθῶσι καὶ ἁγι-
ασθῶσι πολλοὶ καὶ [c] ἀνομήσωσιν ἄνομοι· καὶ οὐ [d] συνήσουσι
11 πάντες ἄνομοι, καὶ οἱ νοήμονες συνήσουσι. Καὶ ἀπὸ καιροῦ
παραλλάξεως τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, [e] καὶ δοθήσεται τὸ βδέλυγμα
12 ἐρημώσεως ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι ἐννενήκοντα. Μακάριος ὁ
ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριακοντα-
13 πέντε. Καὶ σὺ δεῦρο καὶ ἀναπαύου· ἔτι γὰρ [f] ἡμέραι καὶ ὧραι
εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, [g] καὶ ἀναστήσῃ εἰς τὸν κλῆρόν σου
εἰς συντέλειαν [h] ἡμερῶν.

---

[p] ἀφ' ἧς γεγένηται ἔθνος ἐπὶ τῆς γῆς. [q] καὶ ἐν. [r] πᾶς ὁ εὑρεθεὶς ὁ. [s] ἐγερθήσονται. [t] ἐκλάμψουσιν. [u] τὸ βιβλίον, καὶ σφράγισον τοὺς λόγους. [x] εἶπον. [y] βαδδὶ. [z] καὶ καιροὺς καὶ εἰς ἥμισυ καιροῦ ἐν τῷ συντελέσαι διασκορπισμὸν λαοῦ ἡγιασμένου, καὶ γνώσονται. [a] τὰ om. [b] καὶ ἐκλευκανθῶσι om. [c] ἀνοήσουσιν. [d] νοήσουσιν. [e] ἀφ' οὗ ἀναστῇ ἡ θυσία διαπαν-

ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑψωθήσεται πᾶς ὁ λαὸς
2 ὃς ἂν εὑρεθῇ ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ. Καὶ πολλοὶ τῶν
καθευδόντων ἐν τῷ πλάτει τῆς γῆς ἀναστήσονται, οἱ μὲν εἰς
ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ εἰς ὀνειδισμὸν, οἱ δὲ εἰς διασποράν καὶ
3 αἰσχύνην αἰώνιον. Καὶ οἱ συνιέντες φανοῦσιν ὡς φωστῆρες τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ οἱ κατισχύοντες τοὺς λόγους μου ὡσεὶ τὰ ἄστρα
4 τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Καὶ σὺ, Δανιὴλ, κάλυ-
ψον τὰ προστάγματα, καὶ σφραγίσαι τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ
συντελείας, ἕως ἂν ἀπομανῶσιν οἱ πολλοὶ, καὶ πλησθῇ ἡ γῆ
ἀδικίας.

5 Καὶ εἶδον ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ ἰδοὺ δύο ἕτεροι εἱστήκεισαν, εἷς
6 ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ καὶ εἷς ἔνθεν. Καὶ εἶπα τῷ ἑνὶ τῷ περι-
βεβλημένῳ τὰ βύσσινα, τῷ ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ,
Πότε οὖν συντέλεια ὧν εἴρηκάς μοι τῶν θαυμαστῶν, καὶ ὁ καθα-
7 ρισμὸς τούτων; Καὶ ἤκουσα τοῦ περιβεβλημένου τὰ βύσσινα,
ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, ἕως καιροῦ συντελείας·
καὶ ὕψωσε τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστερὰν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
ὤμοσε τὸν ζῶντα εἰς τὸν αἰῶνα Θεὸν, ὅτι εἰς καιρὸν καὶ καιρούς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἡ συντέλεια χειρῶν ἀφέσεως λαοῦ ἁγίου,
8 καὶ συντελεσθήσεται πάντα ταῦτα. Καὶ ἐγὼ ἤκουσα καὶ οὐ
διενοήθην παρ' αὐτὸν τὸν καιρὸν, καὶ εἶπα, Κύριε, τίς ἡ λύσις
9 τοῦ λόγου τούτου, καὶ τίνος αἱ παραβολαὶ αὐταί; Καὶ εἶπέ
μοι, Ἀπότρεχε, Δανιὴλ, ὅτι κατακεκαλυμμένα καὶ ἐσφραγισμένα
10 τὰ προστάγματα, ἕως ἂν πειρασθῶσι καὶ ἁγιασθῶσι πολλοὶ,
καὶ ἁμάρτωσιν οἱ ἁμαρτωλοὶ, καὶ οὐ μὴ διανοηθῶσι πάντες οἱ
11 ἁμαρτωλοὶ, καὶ οἱ διανοούμενοι προσέξουσιν. Ἀφ' οὗ ἂν ἀπο-
σταθῇ ἡ θυσία διαπαντὸς, καὶ ἑτοιμασθῇ δοθῆναι τὸ βδέλυγμα
12 τῆς ἐρημώσεως, ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐννενήκοντα. Μακά-
ριος ὁ ἐμμένων καὶ συνάξει εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριά-
13 κοντα πέντε. Καὶ σὺ βάδισον, ἀναπαύου· ἔτι γάρ εἰσιν ἡμέραι
καὶ ὧραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας· καὶ ἀναπαύσῃ καὶ ἀνα-
στήσῃ ἐπὶ τὴν δόξαν σου εἰς συντέλειαν ἡμερῶν.

τὸς. καὶ ἑτοιμασθῇ δοθῆναι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἡμέραις χιλίαις διακοσίαις ἐνενήκοντα. Μακάριος ὁ ὑπομείνας. [f] ἡμέραι εἰσὶν εἰς ἀν. [g] καὶ ἀναπαύσῃ καὶ. [h] ἡμερῶν. Ὅρασις ιά'.

ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΑΙΝΕΣΙΣ.

1 r ΚΑΙ συστὰς Ἀζαρίας προσηύξατο οὕτως· καὶ ἀνοίξας τὸ
2 στόμα αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς εἶπεν, Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε
ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ [s] αἰνετὸς, καὶ δεδοξασμένον τὸ
3 ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας· ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς [t] ἐποί-
ησας, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου,
4 καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου [u] ἀλήθεια. Καὶ κρίματα ἀληθείας
ἐποίησας κατὰ πάντα [x] ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν
ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ
5 κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· ὅτι
6 ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν [y] ἀποστῆναι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐξημάρ-
τομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν οὐδὲ συνε-
τηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν
7 γένηται. Καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐποί-
8 ησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας. Καὶ παρέδωκας ἡμᾶς
εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων [z] καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασι-
9 λεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ νῦν οὐκ
ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα [a] ἡμῶν· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος [b] ἐγε-
10 νήθημεν τοῖς δούλοις σου καὶ τοῖς σεβομένοις σε. [c] Μὴ δὴ
παραδῷης ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴ διασκεδάσῃς
11 τὴν διαθήκην σου, καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν,
διὰ Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ σοῦ καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν
12 σου καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου, οἷς [d] ἐλάλησας πληθῦναι τὸ
σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον
13 τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. Ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύν-
θημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ
14 σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ

---

[r] Καὶ—εἶπεν om. MS. Alex. Ode autem, Εὐλογητὸς εἶ κ. τ. λ. quae in eodem MS. inscribitur Προσευχὴ Ἀζαρίου, Psalterio subnexa est. [s] αἰνετόν. [t] ἐποίησας ἡμῖν. [u] ἀληθεῖς. [x] ὅσα ἐποίησας. [y] ἀποστάντες. [z] καὶ om. [a] ἡμῶν om. [b] ἐγενήθη. [c] Μὴ παραδῷς. [d] ἐλ. πρὸς αὐτοὺς λέγων.

τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ ἡγούμενος, οὐδὲ ὁλοκαύτωσις
οὐδὲ θυσία οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα, [e] οὐδὲ τόπος τοῦ
15 καρπῶσαι [f] ἐναντίον σου καὶ εὑρεῖν ἔλεος. Ἀλλ' ἐν ψυχῇ συν-
16 τετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν, ὡς ἐν
[g] ὁλοκαυτώσει κριῶν καὶ ταύρων καὶ [h] ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιό-
νων, οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον, καὶ
ἐκτελέσαι ὄπισθέν σου, ὅτι οὐκ [i] ἔσται αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν
17 ἐπὶ σοί. Καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβού-
18 μεθά σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου. Μὴ καταισχύνῃς
ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου καὶ
19 κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ [j] ἐλέους σου. Καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ
θαυμάσιά σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε· καὶ ἐντρα-
20 πείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ, [k] καὶ
καταισχυνθείησαν ἀπὸ [l] πάσης τῆς δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐ-
21 τῶν συντριβείη, καὶ γνώτωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος, [m] Θεὸς μόνος,
καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν [n] οἰκουμένην.

22 Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ βασι-
λέως καίοντες τὴν κάμινον νάφθαν καὶ πίσσαν καὶ στιππύον
23 καὶ κληματίδα. Καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ
24 πήχεις τεσσαρακονταεννέα. Καὶ διώδευσε καὶ ἐνεπύρισεν οὓς
25 εὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων. Ὁ δὲ ἄγγελος Κυρίου
συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξε-
26 τίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, καὶ ἐποίησε τὸ
μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐχ
ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, καὶ οὐκ ἐλύπησεν οὐδὲ παρ-
ηνώχλησεν αὐτοῖς.

27 Τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνουν καὶ ἐδόξαζον καὶ
28 ηὐλόγουν τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες, Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε

---

[e] οὐ. [f] ἐνώπιόν. [g] ὁλοκαυτώμασιν. [h] ὡς ἐν. [i] ἔστιν.
[j] ἐλέου. [k] καὶ om. [l] πάσης δυνάμεως καὶ δυναστείας. [m] ὁ Θεὸς.
[n] οἰκουμένην. Ὕμνος τῶν πατέρων ἡμῶν. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς
αἰῶνας, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιόν σου, καὶ
ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογημένος εἶ ἐν
τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς
τοὺς αἰῶνας. Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ
τῶν Χερουβεὶν, καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς
29 τοὺς αἰῶνας· καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ
ἅγιον, καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς πάντας τοὺς αἰῶ-
30 νας. Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ ὑπερ-
31 υμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογημένος εἶ ὁ
ἐπιβλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ Χερουβὶμ, καὶ αἰνετὸς καὶ
32 ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνου
τῆς βασιλείας σου, καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ [o] ὑπερυμνούμενος εἰς
33 τοὺς αἰῶνας. [p] Εὐλογητὸς εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ,
34 καὶ [q] ὑμνητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
35 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε οὐρανοὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε
36 καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε ἄγγελοι
Κυρίου τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς
37 αἰῶνας. Εὐλογεῖτε ὕδατα [r] καὶ πάντα τὰ [s] ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ
τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
38 [t] Εὐλογείτω πᾶσα ἡ δύναμις Κυρίου τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ
39 ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε ἥλιος καὶ σελήνη
τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
40 Εὐλογεῖτε ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερ-
41 υψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. [u] Εὐλογείτω πᾶς ὄμβρος καὶ
δρόσος τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶ-
42 νας. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πνεύματα τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ
43 ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε πῦρ καὶ καῦμα
τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
46 [x] Εὐλογεῖτε νύκτες καὶ ἡμέραι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερ-
47 υψοῖτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε φῶς καὶ σκότος τὸν
44 Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλο-
γεῖτε [y] ψῦχος καὶ καῦμα τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
49 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε πάχναι καὶ χιόνες τὸν Κύριον,

---

[o] ὑπερυψούμενος. [p] Εὐλογημένος. [q] ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερ-
ένδοξος. [r] καὶ om. [s] ἐπάνω. [t] Εὐλογεῖτε πᾶσαι αἱ δυνάμεις.
[u] Εὐλογεῖτε. [x] Εὐλογεῖτε ψῦχος καὶ καύσων τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε δρόσοι καὶ νιφετοὶ
τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλο-
γεῖτε. [y] πάγος καὶ ψῦχος τὸν Κύριον.

50 ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε
ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν
51 εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογείτω ἡ γῆ τὸν Κύριον, ὑμνείτω καὶ ὑπερ-
52 υψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε ὄρη καὶ βουνοὶ τὸν
53 Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐ-
λογεῖτε πάντα τὰ φυόμενα ἐν τῇ γῇ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ
55 ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε [z] θάλασσα καὶ
ποταμοὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς
54 αἰῶνας. Εὐλογεῖτε αἱ πηγαὶ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερ-
56 υψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε κήτη καὶ πάντα τὰ
κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
57 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
58 Εὐλογεῖτε [a] πάντα τὰ θηρία καὶ τὰ κτήνη τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε
59 καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε υἱοὶ τῶν
ἀνθρώπων τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς
60 αἰῶνας. [b] Εὐλογεῖτε Ἰσραὴλ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερ-
61 υψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε [c] ἱερεῖς τὸν Κύριον,
62 ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε
[d] δοῦλοι τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς
63 αἰῶνας. Εὐλογεῖτε πνεύματα καὶ ψυχαὶ δικαίων τὸν Κύριον,
64 ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε ὅσιοι
καὶ ταπεινοὶ [e] τῇ καρδίᾳ τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε
65 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογεῖτε Ἀνανία, Ἀζαρία, Μισαὴλ
τὸν Κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας· [f] ὅτι
ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ᾅδου, καὶ ἐκ χειρὸς θανάτου ἔσωσεν ἡμᾶς· καὶ
ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καμίνου καιομένης φλογὸς, καὶ ἐκ
66 μέσου πυρὸς ἐρρύσατο ἡμᾶς. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι
67 χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε πάντες
οἱ σεβόμενοι τὸν Κύριον τὸν Θεὸν τῶν θεῶν, ὑμνεῖτε καὶ ἐξο-
μολογεῖσθε ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

---

[z] θάλασσαι. [a] τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ. [b] Εὐλογείτω Ἰσραὴλ τὸν Κύριον, ὑμνείτω καὶ ὑπερυψούτω. [c] ἱερεῖς Κυρίου. [d] δοῦλοι Κυρίου. [e] τῇ om. [f] ὅτι ἐξείλετο—ἔλεος αὐτοῦ om.

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ.

1 [h] ΚΑΙ ὁ βασιλεὺς Ἀστυάγης προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας
αὐτοῦ, καὶ παρέλαβε Κῦρος ὁ Πέρσης τὴν βασιλείαν αὐ-
2 τοῦ· καὶ ἦν Δανιὴλ συμβιωτὴς τοῦ βασιλέως, καὶ ἔνδοξος ὑπὲρ
3 πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ. Καὶ ἦν εἴδωλον τοῖς Βαβυλωνίοις
ᾧ ὄνομα Βήλ, καὶ ἐδαπανῶντο εἰς αὐτὸν ἑκάστης ἡμέρας σεμι-
δάλεως ἀρτάβαι [i] δώδεκα καὶ πρόβατα τεσσαράκοντα καὶ οἴνου
4 μετρηταὶ ἕξ. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἐσέβετο αὐτὸν, καὶ ἐπορεύετο
καθ' [k] ἑκάστην ἡμέραν προσκυνεῖν αὐτῷ· Δανιὴλ δὲ προσεκύνει
τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, Διατί οὐ προσ-
5 κυνεῖς τῷ Βήλ; Ὁ δὲ εἶπεν, Ὅτι οὐ σέβομαι εἴδωλα χειρο-
ποίητα, ἀλλὰ τὸν ζῶντα Θεὸν τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ
6 τὴν γῆν καὶ ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρείαν. Καὶ εἶπεν αὐτῷ
ὁ βασιλεὺς, Οὐ δοκεῖ σοι Βὴλ εἶναι ζῶν θεός; ἢ οὐχ ὁρᾷς
7 ὅσα ἐσθίει καὶ πίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν; Καὶ εἶπε Δανιὴλ
γελάσας, Μὴ πλανῶ, βασιλεῦ, [l] οὗτος γὰρ ἔσωθεν μέν ἐστι
8 πηλὸς ἔξωθεν δὲ χαλκὸς, καὶ οὐ βέβρωκεν [m] οὐδέποτε. Θυ-
μωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Ἐὰν μὴ [n] εἴποιτέ μοι τίς ὁ κατέσθων τὴν δαπάνην
9 ταύτην, ἀποθανεῖσθε. Ἐὰν δὲ [o] δείξητε ὅτι Βὴλ κατεσθίει
αὐτὰ, [p] ὁ Δανιὴλ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν Βήλ·
10 καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ, Γινέσθω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ
ἦσαν [q] ἱερεῖς τοῦ Βὴλ ἑβδομήκοντα [r] ἐκτὸς γυναικῶν καὶ τέκνων·
11 καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βήλ. Καὶ
εἶπαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Βὴλ, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀποτρέχομεν ἔξω, σὺ δὲ,
βασιλεῦ, παράθες τὰ βρώματα καὶ τὸν οἶνον κεράσας θὲς, καὶ
12 ἀπόκλεισον τὴν θύραν καὶ σφράγισον τῷ δακτυλίῳ σου· καὶ

---

[h] Καὶ ὁ] Ὅρασις ιβ'. Hæc historia Beli et Draconis in ed. Rom. subjungitur c. 12. Danielis. [i] δεκαδύο. [k] ἑκάστην om. [l] αὐτὸς. [m] οὐδὲ πέπωκεν πώποτε. Καὶ θυμωθεὶς. [n] εἴπητέ μοι, τίς ὁ κατεσθίων. [o] ἀποδείξητε ὅτι ὁ Βὴλ. [p] ὁ om. [q] οἱ ἱερεῖς. [r] χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

ἐλθὼν πρωΐ, ἐὰν μὴ εὕρῃς πάντα βεβρωμενα ὑπὸ τοῦ Βήλ,
13 ἀποθανούμεθα, ἢ Δανιὴλ ὁ [s] ψευδόμενος καθ' ἡμῶν. Αὐτοὶ δὲ
[t] κατεφρόνουν, ὅτι πεποιήκεισαν ὑπὸ τὴν τράπεζαν κεκρυμμένην
εἴσοδον, καὶ [u] δι' αὐτῆς εἰσεπορεύοντο διόλου καὶ ἀνήλουν
14 αὐτά. Καὶ ἐγένετο ὡς [x] ἐξῆλθοσαν ἐκεῖνοι, καὶ ὁ βασιλεὺς
παρέθηκε τὰ βρώματα τῷ Βήλ· καὶ ἐπέταξε Δανιὴλ τοῖς παι-
δαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν τέφραν· καὶ κατέσεισαν ὅλον τὸν
ναὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως μόνου· καὶ ἐξελθόντες ἔκλεισαν τὴν
θύραν καὶ [y] ἐσφραγίσαντο ἐν τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως, καὶ
15 ἀπῆλθον. Οἱ δὲ ἱερεῖς ἦλθον τὴν νύκτα κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν,
καὶ αἱ γυναῖκες [z] αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ κατέφαγον
16 πάντα καὶ ἐξέπιον. Καὶ ὤρθρισεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρωΐ, καὶ
17 Δανιὴλ μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἶπε, [a] Σῶοι αἱ σφραγῖδες, Δανιήλ;
18 ὁ δὲ εἶπε, Σῶοι, βασιλεῦ. Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνοῖξαι τὰς
θύρας, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ βασιλεὺς ἐβόησε φωνῇ
μεγάλῃ, Μέγας εἶ, Βήλ, καὶ οὐκ ἔστι παρὰ σοὶ δόλος οὐδὲ
19 εἷς. Καὶ [b] ἐγέλασε Δανιὴλ, καὶ ἐκράτησε τὸν βασιλέα τοῦ
μὴ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἔσω, [c] καὶ εἶπεν, Ἴδε δὴ τὸ ἔδαφος, καὶ
20 γνῶθι τίνος τὰ ἴχνη ταῦτα. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Ὁρῶ τὰ
ἴχνη ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων· καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασι-
21 λεὺς τότε [d] συνέλαβε τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ
τέκνα αὐτῶν, καὶ ἔδειξαν αὐτῷ τὰς κρυπτὰς θύρας δι' ὧν εἰσ-
22 επορεύοντο καὶ ἐδαπάνων τὰ ἐπὶ [e] τῆς τραπέζης. Καὶ ἀπέ-
κτεινεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔδωκε τὸν Βὴλ ἔκδοτον τῷ Δανιὴλ,
23 καὶ κατέστρεψεν αὐτὸν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ. Καὶ ἦν δράκων
24 [f] μέγας, καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν οἱ Βαβυλώνιοι. Καὶ εἶπεν ὁ βασι-
λεὺς τῷ Δανιὴλ, Μὴ καὶ τοῦτον ἐρεῖς ὅτι χαλκοῦς ἐστιν; ἰδοὺ
ζῇ καὶ ἐσθίει καὶ πίνει· οὐ δύνασαι εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔστιν
25 οὗτος θεὸς ζῶν· καὶ προσκύνησον αὐτῷ. Καὶ εἶπε Δανιὴλ,
Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου προσκυνήσω, ὅτι οὗτός ἐστι Θεὸς ζῶν·
26 Σὺ δὲ, βασιλεῦ, δός μοι ἐξουσίαν, καὶ ἀποκτενῶ τὸν δράκοντα

---

[s] ψευσάμενος. [t] κατεφθόνουν. [u] δι' om. [x] ἐξῆλθον.
[y] ἐσφράγισαν τῷ. [z] αὐτῶν om. [a] ὁ βασιλεὺς, Σῶαι. [b] γε-
λάσας Δανιὴλ ἐκράτησεν. [c] καὶ εἶπεν om. [d] συνελάβετο.
[e] τῇ τραπέζῃ. [f] μέγας ἐν τῷ τόπῳ.

ἄνευ μαχαίρας καὶ ῥάβδου· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Δίδωμί σοι·
27 καὶ ἔλαβεν [g] ὁ Δανιὴλ πίσσαν καὶ [h] στέαρ καὶ τρίχας, καὶ
ἥψησεν ἐπιτοαυτό· καὶ ἐποίησε μάζας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ στόμα
τοῦ δράκοντος, καὶ φαγὼν διερράγη ὁ δράκων· καὶ εἶπεν, [i] Ἴδετε
28 τὰ σεβάσματα ὑμῶν. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσαν οἱ Βαβυλώ-
νιοι, ἠγανάκτησαν λίαν καὶ συνεστράφησαν ἐπὶ τὸν βασιλέα,
καὶ [k] εἶπαν, Ἰουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεὺς, τὸν Βὴλ [l] κατέσπασε
29 καὶ τὸν δράκοντα ἀπέκτεινε καὶ τοὺς ἱερεῖς κατέσφαξε· καὶ
εἶπαν ἐλθόντες πρὸς τὸν βασιλέα, Παράδος ἡμῖν τὸν Δανιὴλ,
30 εἰ δὲ μὴ, ἀποκτενοῦμέν σε καὶ τὸν οἶκόν σου. Καὶ εἶδεν ὁ
βασιλεὺς ὅτι ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἀναγκασθεὶς [m] ὁ
31 βασιλεὺς παρέδωκεν αὐτοῖς τὸν Δανιήλ. Οἱ δὲ [n] ἔβαλον αὐτὸν
32 εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας ἕξ. [o] Ἦσαν
δὲ ἐν τῷ λάκκῳ ἑπτὰ λέοντες, καὶ ἐδίδοτο αὐτοῖς τὴν ἡμέραν
δύο σώματα καὶ δύο πρόβατα· τότε δὲ οὐκ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα
33 καταφάγωσι τὸν Δανιήλ. Καὶ ἦν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ [p] αὐτὸς ἥψησεν ἔψεμα καὶ ἐνέθρυψεν ἄρτους
εἰς σκάφην, καὶ [q] ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον ἀπενέγκαι τοῖς θερι-
34 σταῖς. Καὶ εἶπεν [r] ὁ ἄγγελος Κυρίου [r] τῷ Ἀμβακοὺμ, Ἀπέ-
νεγκε τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιὴλ εἰς τὸν
35 λάκκον τῶν λεόντων. Καὶ εἶπεν Ἀμβακοὺμ, Κύριε, Βαβυλῶνα
36 οὐχ ἑώρακα, καὶ τὸν λάκκον οὐ [s] γινώσκω. Καὶ ἐπελάβετο ὁ
ἄγγελος [t] Κυρίου τῆς [u] κορυφῆς αὐτοῦ, καὶ βαστάσας τῆς κόμης
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ
37 λάκκου ἐν τῷ ῥοίζῳ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Καὶ ἐβόησεν
[x] Ἀμβακοὺμ, λέγων, Δανιὴλ Δανιὴλ, λάβε τὸ ἄριστον ὃ ἀπέ-
38 στειλέ σοι ὁ Θεός. Καὶ εἶπε Δανιὴλ, Ἐμνήσθης γάρ μου, ὁ
39 Θεὸς, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἀγαπῶντάς σε. Καὶ ἀναστὰς
Δανιὴλ ἔφαγεν· ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἀπεκατέστησε τὸν
40 Ἀμβακοὺμ παραχρῆμα [y] εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Ὁ δὲ βασιλεὺς
ἦλθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πενθῆσαι τὸν Δανιὴλ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ

---

[g] ὁ om. [h] στῆρ. [i] Ἰδοὺ. [k] εἶπον. [l] κατέστρεψεν.
[m] ὁ βασιλεὺς om. [n] ἐνέβαλον. [o] οὗτος. [p] ἐπορεύθη.
[q] ὁ om. [r] πρὸς. [s] γινώσκω ποῦ ἐστιν. [t] Κυρίου om.
[u] χειρὸς. [x] Ἀμβακοὺμ om. [y] ἐπὶ.

41 τὸν λάκκον καὶ ἐνέβλεψε· καὶ ἰδοὺ Δανιὴλ καθήμενος. Καὶ
ἀναβοήσας φωνῇ μεγάλῃ εἶπε, Μέγας εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ
42 Δανιὴλ, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν σοῦ. Καὶ ἀνέσπασεν αὐτὸν,
τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον,
καὶ κατεβρώθησαν παραχρῆμα ἐνώπιον αὐτοῦ.

ΤΕΛΟΣ ΔΑΝΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΟΥ. MS. Alex.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ ΠΡΩΤΟΣ.

1 ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ πατάξαι Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὸν
Μακεδόνα, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς [a] Χεττειεὶμ καὶ ἐπάταξε
τὸν Δαρεῖον βασιλέα Περσῶν καὶ Μήδων, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ'
2 αὐτοῦ [b] πρότερος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ συνεστήσατο πολέμους
πολλοὺς, καὶ ἐκράτησεν ὀχυρωμάτων [c] πολλῶν, καὶ ἔσφαξε
3 βασιλεῖς τῆς γῆς. Καὶ διῆλθεν ἕως ἄκρων τῆς γῆς καὶ ἔλαβε
σκῦλα πλήθους ἐθνῶν, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ
4 ὑψώθη καὶ ἐπήρθη ἡ καρδία αὐτοῦ. Καὶ [d] συνήγαγε δύναμιν
ἰσχυρὰν σφόδρα, καὶ ἦρξε χωρῶν καὶ ἐθνῶν καὶ [e] τυράννων, καὶ
5 ἐγένοντο αὐτῷ εἰς φόρον. Καὶ μετὰ ταῦτα ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
6 κοίτην, καὶ ἔγνω ὅτι ἀποθνήσκει. Καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας
αὐτοῦ τοὺς ἐνδόξους τοὺς [f] συντρόφους αὐτοῦ ἀπὸ νεότητος, καὶ
7 διεῖλεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ. Καὶ ἐβασί-
8 λευσεν Ἀλέξανδρος ἔτη δώδεκα, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἐπεκράτησαν
9 οἱ παῖδες αὐτοῦ ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐπέθεντο πάντες
διαδήματα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὸν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὀπίσω
10 αὐτῶν ἔτη πολλὰ, καὶ ἐπλήθυναν κακὰ ἐν τῇ γῇ. Καὶ ἐξῆλθεν
ἐξ αὐτῶν ῥίζα ἁμαρτωλὸς Ἀντίοχος Ἐπιφανὴς, υἱὸς Ἀντιόχου
[g] βασιλέως, ὃς ἦν ὅμηρα ἐν τῇ Ῥώμῃ· καὶ ἐβασίλευσεν [h] ἐν ἔτει

[a] Χεττιειμ. [b] πρότερον. [c] πολλῶν et τῆς γῆς om. [d] συνῆξεν. [e] τυραννιῶν. [f] συνεκτρόφους. [g] τοῦ βασιλέως. [h] ἐν om.

11 ἑκατοστῷ καὶ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ βασιλείας Ἑλλήνων. Ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθον ἐξ Ἰσραὴλ υἱοὶ παράνομοι, καὶ
ἀνέπεισαν πολλοὺς λέγοντες, Πορευθῶμεν καὶ διαθώμεθα δια-
θήκην μετὰ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν, ὅτι ἀφ' ἧς ἐχωρίσθημεν
12 [k] ἀπ' αὐτῶν εὗρεν ἡμᾶς κακὰ πολλά. Καὶ ἠγαθύνθη ὁ λόγος ἐν
13 ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. Καὶ προεθυμήθησάν τινες ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ
ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ [l] ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν
14 ποιῆσαι τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν. Καὶ ᾠκοδόμησαν γυμνάσιον
15 ἐν Ἰεροσολύμοις κατὰ τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἐποίησαν
ἑαυτοῖς [m] ἀκροβυστίας, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ διαθήκης ἁγίας, καὶ
[n] ἐζεύχθησαν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐπράθησαν [o] τοῦ ποιῆσαι τὸ πο-
16 νηρόν. Καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία [p] ἐναντίον Ἀντιόχου· καὶ
ὑπέλαβε βασιλεῦσαι [q] τῆς Αἰγύπτου, ὅπως βασιλεύσῃ ἐπὶ τὰς
17 δύο βασιλείας. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον [r] ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, ἐν
ἅρμασι [s] καὶ ἐν ἐλέφασι καὶ ἐν ἱππεῦσι καὶ ἐν στόλῳ μεγάλῳ.
18 Καὶ [t] συνεστήσαντο πόλεμον πρὸς Πτολεμαῖον [u] βασιλέα Αἰ-
γύπτου· καὶ ἐνετράπη Πτολεμαῖος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ
19 ἔφυγε· καὶ [x] ἔπεσον τραυματίαι πολλοί. Καὶ κατελάβοντο τὰς
πόλεις τὰς ὀχυρὰς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα γῆς
20 Αἰγύπτου. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀντίοχος μετὰ τὸ πατάξαι Αἴ-
γυπτον ἐν τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει, καὶ
ἀνέβη ἐπὶ Ἰσραὴλ, [y] καὶ ἀνέβη εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ.
21 Καὶ [z] εἰσῆλθον εἰς τὸ ἁγίασμα ἐν ὑπερηφανείᾳ, καὶ ἔλαβε τὸ
θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα
22 τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σπον-
δεῖα καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυΐσκας τὰς χρυσᾶς καὶ τὸ κατα-
πέτασμα καὶ τοὺς στεφάνους καὶ τὸν κόσμον τὸν χρυσοῦν τὸν
23 κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐλέπισε πάντα, καὶ ἔλαβε τὸ
ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητά· καὶ ἔλαβε
24 τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀποκρύφους οὓς εὗρε. Καὶ λαβὼν πάντα
ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ [a] ἐποίησε φονοκτονίαν, καὶ
25 ἐλάλησεν ὑπερηφανείαν μεγάλην. Καὶ ἐγένετο πένθος μέγα ἐπὶ

---

[k] ὑπ'. [l] ἔδωκαν. [m] ἀκροβυστίαν. [n] ἐζευγίσθησαν. [o] τοῦ om. [p] ἐνώπιον. [q] γῆς. [r] ἐν om. [s] καὶ ἐλέφανσιν. [t] συνεστήσατο. [u] τὸν βασιλέα. [x] ἔπεσαν. [y] καὶ Ἱεροσόλυμα. [z] εἰσῆλθεν. [a] ἐποίησαν φονοκτονίαν, καὶ ἐλάλησαν.

26 Ἰσραὴλ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν, καὶ ἐστέναξαν ἄρχοντες καὶ
πρεσβύτεροι, παρθένοι καὶ νεανίσκοι ἠσθένησαν, καὶ τὸ κάλλος
27 τῶν γυναικῶν ἠλλοιώθη. Πᾶς νυμφίος ἀνέλαβε θρῆνον, [b] καὶ
28 καθημένη ἐν παστῷ ἐγένετο ἐν πένθει. Καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ ἐπὶ
τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰακὼβ ἐνεδύσατο
29 αἰσχύνην. [c] Καὶ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς
ἄρχοντα φορολογίας εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ ἦλθεν εἰς Ἰερου-
30 σαλὴμ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς λόγους εἰρηνικοὺς
ἐν δόλῳ, καὶ [d] ἐνεπίστευσαν αὐτῷ, καὶ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὴν πόλιν
ἐξάπινα καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν πληγὴν μεγάλην καὶ ἀπώλεσε λαὸν
31 πολὺν ἐξ Ἰσραήλ. Καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα τῆς πόλεως καὶ ἐνε-
πύρισεν αὐτὴν πυρὶ, καὶ καθεῖλε τοὺς οἴκους αὐτῆς καὶ τὰ τείχη
32 αὐτῆς κύκλῳ, καὶ [e] ᾐχμαλώτευσαν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα,
33 καὶ τὰ κτήνη ἐκληρονόμησαν. Καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν Δαυὶδ
τείχει μεγάλῳ καὶ [f] ἰσχυρῷ, πύργοις ὀχυροῖς, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς
34 εἰς ἄκραν. Καὶ ἔθηκαν ἐκεῖ ἔθνος ἁμαρτωλὸν, ἄνδρας παρανό-
35 μους, καὶ ἐνίσχυσαν ἐν αὐτῇ. Καὶ παρέθεντο ὅπλα καὶ [g] τροφὰς,
καὶ συναγαγόντες τὰ σκῦλα Ἰερουσαλὴμ ἀπέθεντο ἐκεῖ· καὶ
36 [h] ἐγένοντο εἰς μεγάλην παγίδα· καὶ ἐγένετο εἰς ἔνεδρον τῷ
ἁγιάσματι, καὶ εἰς διάβολον πονηρὸν τῷ Ἰσραὴλ διαπαντός.
37 Καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον κύκλῳ τοῦ ἁγιάσματος, καὶ ἐμόλυναν τὸ
38 ἁγίασμα. Καὶ ἔφυγον οἱ κάτοικοι Ἰερουσαλὴμ δι' αὐτοὺς, καὶ
ἐγένετο κατοικία ἀλλοτρίων· καὶ ἐγένετο ἀλλοτρία τοῖς γεννή-
39 μασιν αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐγκατέλιπον αὐτήν. Τὸ ἁγίασμα
αὐτῆς ἠρημώθη ὡς ἔρημος, αἱ ἑορταὶ αὐτῆς ἐστράφησαν εἰς
πένθος, τὰ σάββατα αὐτῆς εἰς ὀνειδισμὸν, [i] ἡ τιμὴ αὐτῆς εἰς
40 [k] ἐξουδένωσιν, κατὰ τὴν δόξαν αὐτῆς ἐπληθύνθη [l] ἡ ἀτιμία αὐτῆς,
41 καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἐστράφη εἰς πένθος. Καὶ ἔγραψεν ὁ βασι-
λεὺς [m] Ἀντίοχος πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ εἶναι πάντας [n] λαὸν
42 ἕνα, καὶ ἐγκαταλιπεῖν ἕκαστον τὸ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ [o] ἐπεδέξατο
43 πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ
Ἰσραὴλ [p] εὐδόκησαν τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ καὶ ἔθυσαν τοῖς εἰδώλοις,

---

[b] καὶ om. [c] Καὶ om. [d] ἐπίστευσαν. [e] ᾐχμαλώτευσεν.
[f] ὀχυρῷ. [g] τροφὴν. [h] ἐγένετο. [i] ἡ om. [k] ἐξουθένωσιν.
[l] ἀτιμασμὸς. [m] Ἀντίοχος om. [n] εἰς λαὸν. [o] ἐπεδέξαντο.
[p] ηὐδόκησαν.

44 καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ [q] σάββατον. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς
βιβλία ἐν χειρὶ ἀγγέλων εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα,
45 πορευθῆναι ὀπίσω νομίμων ἀλλοτρίων τῆς γῆς, καὶ κωλῦσαι
ὁλοκαυτώματα καὶ [r] θυσίαν καὶ σπονδὴν ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, καὶ
46 βεβηλῶσαι σάββατα καὶ ἑορτὰς, καὶ μιᾶναι ἁγίασμα καὶ ἁγίους,
47 οἰκοδομῆσαι βωμοὺς καὶ τεμένη καὶ [s] εἰδωλεῖα, καὶ θύειν ὕεια
48 καὶ κτήνη κοινά· καὶ ἀφιέναι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀπεριτμήτους,
βδελύξαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν παντὶ ἀκαθάρτῳ καὶ [t] βεβηλώσει,
49 ὥστε ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου καὶ ἀλλάξαι πάντα τὰ δικαιώματα.
50 Καὶ ὃς ἂν μὴ ποιήσῃ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἀποθανεῖται.
51 Κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους ἔγραψε [u] πάσῃ τῇ βασιλείᾳ
αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἐπισκόπους ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν, καὶ ἐνετεί-
52 λατο ταῖς πόλεσιν Ἰούδα θυσιάζειν κατὰ πόλιν καὶ πόλιν. Καὶ
συνηθροίσθησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ, πᾶς ὁ
53 [x] ἐγκαταλιπὼν τὸν νόμον· καὶ ἐποίησαν κακὰ ἐν τῇ γῇ, καὶ
ἔθεντο τὸν Ἰσραὴλ ἐν [y] κρύφοις ἐν παντὶ φυγαδευτηρίῳ αὐτῶν.
54 Καὶ [z] τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ Χασελεῦ τῷ πέμπτῳ καὶ τεσ-
σαρακοστῷ [a] καὶ ἑκατοστῷ ἔτει ᾠκοδόμησαν βδέλυγμα ἐρημώ-
σεως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα κύκλῳ ᾠκοδό-
55 μησαν βωμούς· καὶ ἐπὶ τῶν [b] θυρῶν τῶν οἰκιῶν καὶ ἐν ταῖς
56 πλατείαις ἐθυμίων. Καὶ τὰ βιβλία τοῦ νόμου ἃ εὗρον ἐνε-
57 πύρισαν πυρὶ κατασχίσαντες· καὶ ὅπου εὑρίσκετο παρά τινι
βιβλίον διαθήκης, καὶ εἴ τις συνευδόκει τῷ νόμῳ, τὸ σύγκριμα
58 τοῦ βασιλέως ἐθανάτου αὐτόν· ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν ἐποίουν οὕτως τῷ
Ἰσραὴλ τοῖς εὑρισκομένοις ἐν παντὶ μηνὶ καὶ μηνὶ ἐν ταῖς πόλεσι.
59 Καὶ [c] τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς θυσιάζοντες ἐπὶ τὸν βωμὸν
60 ὃς ἦν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ τὰς γυναῖκας τὰς περιτετμη-
61 κυίας τὰ τέκνα αὐτῶν ἐθανάτωσαν κατὰ τὸ πρόσταγμα. Καὶ
ἐκρέμασαν τὰ βρέφη ἐκ τῶν τραχήλων αὐτῶν, καὶ τοὺς [d] οἴκους
αὐτῶν [e] προενόμευσαν, καὶ τοὺς περιτετμηκότας αὐτοὺς [f] ἐθανά-
62 τωσαν. Καὶ πολλοὶ ἐν Ἰσραὴλ [g] ἐκραταιώθησαν καὶ ὠχυρώ-

---

[q] ἁγίασμα. [r] θυσίας. [s] εἴδωλα. [t] βεβηλῶσαι. [u] πάσῃ om. [x] ἐγκαταλείπων. [y] κρυφίοις. [z] τῇ om. [a] καὶ ἑκατοστῷ om. [b] θυρίδων. [c] τῇ om. [d] οἰκείους. [e] προενόμευσαν om. [f] ἐθανάτωσαν om. [g] ἐκρεμάσθησαν.

63 θησαν ἐν [h] ἑαυτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν κοινά. Καὶ [i] ἐπελέξαντο
ἀποθανεῖν, ἵνα μὴ μιανθῶσι τοῖς βρώμασι καὶ μὴ [k] βεβηλώσωσι
64 διαθήκην ἁγίαν, καὶ ἀπέθανον. Καὶ ἐγένετο ὀργὴ μεγάλη ἐπὶ
Ἰσραὴλ σφόδρα.

2 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνέστη Ματταθίας Ἰωάννου τοῦ
Συμεὼν ἱερεὺς τῶν υἱῶν [l] Ἰωαρὶβ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν
2 ἐν [m] Μωδεΐν· καὶ αὐτῷ υἱοὶ πέντε, [n] Ἰωαννὰν ὁ διακαλούμενος
3, 4 Καδδὶς, Σίμων ὁ καλούμενος [o] Θασσὶ, Ἰούδας ὁ [p] ἐπικαλούμενος
5 Μακκαβαῖος, Ἐλεάζαρ ὁ [q] ἐπικαλούμενος Αὐαρὰν, Ἰωνάθαν ὁ
6 ἐπικαλούμενος Ἀπφοῦς. Καὶ εἶδε τὰς βλασφημίας τὰς γινομένας
7 ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἶπεν, Οἴμοι, ἱνατί τοῦτο
ἐγεννήθην ἰδεῖν [r] τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου καὶ τὸ σύντριμμα
τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ καθίσαι ἐκεῖ ἐν τῷ δοθῆναι αὐτὴν ἐν
8 χειρὶ ἐχθρῶν [s] καὶ τὸ ἁγίασμα ἐν χειρὶ ἀλλοτρίων; Ἐγένετο ὁ
9 ναὸς αὐτῆς ὡς ἀνὴρ [t] ἄδοξος, τὰ σκεύη τῆς δόξης [u] αὐτῆς αἰ-
χμάλωτα ἀπήχθη· ἀπεκτάνθη τὰ νήπια αὐτῆς ἐν ταῖς [x] πλατείαις,
10 οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ῥομφαίᾳ ἐχθροῦ. Ποῖον ἔθνος οὐκ ἐκλη-
ρονόμησε βασιλείαν [y] αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐκράτησε τῶν σκύλων
11 αὐτῆς; Πᾶς ὁ κόσμος αὐτῆς ἀφῃρέθη, ἀντὶ ἐλευθέρας [z] ἐγένετο
12 εἰς δούλην. Καὶ ἰδοὺ τὰ ἅγια ἡμῶν καὶ ἡ καλλονὴ ἡμῶν καὶ ἡ
13 δόξα ἡμῶν ἠρημώθη, καὶ ἐβεβήλωσαν αὐτὰ [a] τὰ ἔθνη. Ἱνατί
14 ἡμῖν ἔτι ζῆν; Καὶ διέρρηξε Ματταθίας καὶ [b] υἱοὶ αὐτοῦ τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιεβάλοντο σάκκους, καὶ ἐπένθησαν σφόδρα.
15 Καὶ ἦλθον οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀπο-
16 στασίαν εἰς Μωδεῖν τὴν πόλιν, ἵνα θυσιάσωσι· καὶ πολλοὶ
ἀπὸ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτοὺς [c] προσῆλθον. Καὶ Ματταθίας καὶ οἱ
17 υἱοὶ αὐτοῦ συνήχθησαν. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ παρὰ τοῦ βασι-
λέως καὶ [d] εἶπον τῷ Ματταθίᾳ, λέγοντες, Ἄρχων καὶ ἔνδοξος
καὶ μέγας εἶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐστηριγμένος ἐν υἱοῖς καὶ
18 ἀδελφοῖς. Νῦν [e] οὖν πρόσελθε πρῶτος, καὶ ποίησον τὸ πρόσ-

---

[h] αὐτοῖς. [i] ἐπεδέξαντο. [k] βεβηλώσουσιν. [l] Ἰωαρεὶμ.
[m] Μωδεείν. [n] Ἰωάννης ὁ ἐπικαλούμενος Γαδδὶς. [o] Θασσὶς.
[p] καλούμενος. [q] καλούμενος Αὐαρὰν, Ἰωνάθας ὁ καλούμενος Σαφ-
φοῦς. [r] τὰ συντρίμματα. [s] καὶ om. [t] ἔνδοξος. [u] αὐτῆς
om. [x] πλατείαις αὐτῆς. [y] αὐτῆς om. [z] ἐγενήθη. [a] τὰ om.
[b] οἱ υἱοὶ. [c] προσῆλθαν. [d] εἶπαν. [e] οὖν om.

ταγμα τοῦ βασιλέως, ὡς ἐποίησαν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ [f] ἄνδρες
Ἰούδα καὶ οἱ καταλειφθέντες ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ ἔσῃ σὺ καὶ ὁ
οἶκός σου τῶν φίλων τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
δοξασθήσεσθε ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ ἀποστολαῖς πολλαῖς.
19 Καὶ ἀπεκρίθη Ματταθίας καὶ εἶπε φωνῇ μεγάλῃ, Εἰ πάντα τὰ
ἔθνη τὰ ἐν οἴκῳ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως ἀκούουσιν αὐτοῦ
ἀποστῆναι ἕκαστος ἀπὸ λατρείας πατέρων αὐτοῦ, καὶ ᾑρετίσαντο
20 ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, [g] ἀλλ' ἐγὼ καὶ οἱ υἱοί μου καὶ οἱ ἀδελφοί
21 μου πορευσόμεθα ἐν διαθήκῃ πατέρων ἡμῶν. [h] Ἵλεως ἡμῖν κατα-
22 λιπεῖν νόμον καὶ δικαιώματα. [h] Τῶν λόγων τοῦ βασιλέως οὐκ
ἀκουσόμεθα, [i] τοῦ παρελθεῖν τὴν λατρείαν ἡμῶν δεξιὰν ἢ ἀρι-
23 στεράν. Καὶ ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, προσ-
ῆλθεν ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων [k] θυσιάσαι ἐπὶ
τοῦ βωμοῦ [l] τοῦ ἐν Μωδεὶν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως.
24 Καὶ εἶδε Ματταθίας καὶ ἐζήλωσε, καὶ ἐτρόμησαν οἱ νεφροὶ αὐ-
τοῦ, καὶ ἀνήνεγκε θυμὸν κατὰ [m] τὸ κρῖμα, καὶ δραμὼν ἔσφαξεν
25 αὐτὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. Καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ βασιλέως τὸν ἀναγκά-
ζοντα θύειν ἀπέκτεινεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὸν βωμὸν
26 καθεῖλε. Καὶ ἐζήλωσε τῷ νόμῳ καθὼς ἐποίησε [n] Φινεὲς τῷ
27 Ζαμβρὶ υἱῷ Σαλώμ. Καὶ ἀνέκραξε Ματταθίας ἐν τῇ πόλει
φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Πᾶς ὁ ζηλῶν τῷ νόμῳ [o] καὶ ἱστῶν δια-
28 θήκην ἐξελθέτω ὀπίσω μου. Καὶ ἔφυγον αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ
29 αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἐγκατέλιπον ὅσα εἶχον ἐν τῇ πόλει. Τότε
κατέβησαν πολλοὶ ζητοῦντες δικαιοσύνην καὶ κρῖμα εἰς τὴν
30 ἔρημον καθίσαι ἐκεῖ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες
αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, ὅτι [p] ἐπληθύνθη ἐπ' αὐτοὺς τὰ κακά.
31 Καὶ ἀνηγγέλη τοῖς ἀνδράσι τοῦ βασιλέως καὶ ταῖς δυνάμεσιν αἳ
ἦσαν ἐν Ἰερουσαλὴμ πόλει Δαυὶδ, ὅτι κατέβησαν ἄνδρες οἵτινες
διεσκέδασαν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως εἰς τοὺς κρύφους ἐν τῇ
32 ἐρήμῳ, καὶ ἔδραμον ὀπίσω αὐτῶν πολλοί· καὶ καταλαβόντες αὐ-
τοὺς παρενέβαλον ἐπ' αὐτούς, καὶ [q] συνεστήσαντο πρὸς αὐτοὺς
33 πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ [r] εἶπον πρὸς αὐτούς,

---

[f] ἄρχοντες. [g] κἀγὼ. [h] Τὸν νόμον. [i] τοῦ om. [k] θυ-
μιᾶσαι. [l] τοῦ om. [m] τὴν ῥίνα. [n] Φινεὲς. [o] καὶ om.
[p] ἐσκληρύνθη. [q] συνεστείλαντο. [r] εἶπαν.

Ἕως τοῦ [s] νῦν ἱκανόν· ἐξέλθετε καὶ ποιήσατε κατὰ τὸν λόγον
34 τοῦ βασιλέως, καὶ ζήσεσθε. Καὶ [t] εἶπον, Οὐκ ἐξελευσόμεθα
οὐδὲ ποιήσομεν τὸν λόγον τοῦ βασιλέως [u] τοῦ βεβηλῶσαι τὴν
35 ἡμέραν τῶν σαββάτων. Καὶ ἐτάχυναν ἐπ᾽ αὐτοὺς πόλεμον.
36 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οὐδὲ λίθον ἐνετίναξαν αὐτοῖς οὐδὲ
37 ἐνέφραξαν τοὺς κρύφους, λέγοντες, Ἀποθάνωμεν [v] πάντες ἐν τῇ
ἁπλότητι ἡμῶν· μαρτυρεῖ ἐφ᾽ ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ὅτι
38 ἀκρίτως ἀπόλλυτε ἡμᾶς. Καὶ ἀνέστησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῷ
πολέμῳ τοῖς σάββασι, καὶ ἀπέθανον αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν
καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἕως χιλίων ψυχῶν
39 ἀνθρώπων. Καὶ ἔγνω Ματταθίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ
40 ἐπένθησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἕως σφόδρα. Καὶ εἶπεν ἀνὴρ [x] τῷ
πλησίον αὐτοῦ, Ἐὰν πάντες ποιήσωμεν ὡς οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν
ἐποίησαν, καὶ μὴ πολεμήσωμεν [y] πρὸς τὰ ἔθνη ὑπὲρ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν, νῦν τάχιον ἡμᾶς [z] ἐξολοθρεύ-
41 σουσιν ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἐβουλεύσαντο τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
λέγοντες, Πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς εἰς πόλεμον τῇ
ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, πολεμήσωμεν κατέναντι αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ
ἀποθάνωμεν πάντες καθὼς ἀπέθανον οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τοῖς
42 κρύφοις. Τότε συνήχθησαν πρὸς αὐτοὺς συναγωγὴ [a] Ἰουδαίων
ἰσχυροὶ δυνάμει ἀπὸ Ἰσραὴλ, πᾶς ὁ ἑκουσιαζόμενος τῷ νόμῳ·
43 καὶ πάντες οἱ φυγαδεύοντες ἀπὸ τῶν κακῶν προσετέθησαν αὐ-
44 τοῖς καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς στήριγμα. Καὶ συνεστήσαντο
δύναμιν, καὶ ἐπάταξαν ἁμαρτωλοὺς ἐν ὀργῇ αὐτῶν [b] καὶ ἄνδρας
ἀνόμους ἐν θυμῷ αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον εἰς τὰ ἔθνη
45 σωθῆναι. Καὶ ἐκύκλωσε Ματταθίας καὶ οἱ [c] φίλοι αὐτοῦ,
46 καὶ καθεῖλον τοὺς [d] βωμούς· καὶ περιέτεμον τὰ παιδάρια τὰ
47 ἀπερίτμητα ὅσα [e] εὗρον ἐν ὁρίοις Ἰσραὴλ ἐν ἰσχύϊ· καὶ
ἐδίωξαν τοὺς υἱοὺς τῆς ὑπερηφανίας, καὶ [f] κατευοδώθη τὸ ἔργον
48 ἐν χειρὶ αὐτῶν. Καὶ ἀντελάβοντο τοῦ νόμου ἐκ χειρὸς τῶν
ἐθνῶν καὶ ἐκ χειρὸς τῶν βασιλέων, καὶ οὐκ ἔδωκαν κέρας τῷ
49 ἁμαρτωλῷ. Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι τοῦ Ματταθίου ἀποθανεῖν,

---

[s] νῦν· ἐξελθόντες ποιήσατε. [t] εἶπαν. [u] τοῦ om. [v] οἱ πάντες.
[x] πρὸς τὸν πλησίον. [y] εἰς τὰ ἔθνη ὑπὲρ τῆς ψυχῆς. [z] ὀλεθρεύ-
σουσιν. [a] Ἀσιδαίων, ἰσχυραὶ. [b] καὶ om. [c] υἱοὶ. [d] βωμοὺς
αὐτῶν. [e] εὗρεν. [f] κατευωδώθη.

καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, Νῦν ἐστηρίχθη ὑπερηφανία καὶ ἐλε-
50 γμὸς καὶ καιρὸς καταστροφῆς καὶ ὀργὴ θυμοῦ. Καὶ νῦν, τέκνα,
ζηλώσατε τῷ νόμῳ, καὶ δότε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ὑπὲρ διαθήκης
51 πατέρων ἡμῶν. Μνήσθητε τῶν πατέρων ἡμῶν τὰ ἔργα ἃ
ἐποίησαν [g] ἐν ταῖς γενεαῖς αὐτῶν, καὶ δέξασθε δόξαν μεγάλην
52 καὶ [h] ὄνομα αἰώνιον. Ἀβραὰμ [i] οὐχὶ ἐν πειρασμῷ εὑρέθη πιστὸς,
53 καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ [k] εἰς δικαιοσύνην; Ἰωσὴφ ἐν καιρῷ στενο-
χωρίας αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἐντολὴν, καὶ ἐγένετο κύριος Αἰγύπτου.
54 Φινεὲς ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν τῷ ζηλῶσαι ζῆλον ἔλαβε διαθήκην
55 ἱερωσύνης [l] αἰωνίας. Ἰησοῦς ἐν τῷ πληρῶσαι λόγον ἐγένετο
56 κριτὴς ἐν Ἰσραήλ. Χαλὲβ ἐν τῷ ἐπιμαρτύρασθαι [m] ἐν τῇ
57 ἐκκλησίᾳ ἔλαβε γῆς κληρονομίαν. Δαυὶδ ἐν τῷ [n] ἐλέῳ αὐτοῦ
58 ἐκληρονόμησε θρόνον [o] βασιλείας εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ἠλίας ἐν
τῷ ζηλῶσαι ζῆλον νόμου ἀνελήφθη [p] ἕως εἰς τὸν οὐρανόν.
59 Ἀνανίας Ἀζαρίας Μισαὴλ πιστεύσαντες ἐσώθησαν ἐκ φλογός.
60 Δανιὴλ ἐν τῇ ἁπλότητι αὐτοῦ ἐρρύσθη ἐκ στόματος λεόντων.
61 Καὶ οὕτως ἐννοήθητε κατὰ γενεὰν [q] καὶ γενεὰν, ὅτι πάντες οἱ
62 ἐλπίζοντες ἐπ᾽ αὐτὸν οὐκ ἀσθενήσουσι. Καὶ ἀπὸ λόγων ἀνδρὸς
ἁμαρτωλοῦ μὴ φοβηθῆτε, ὅτι ἡ δόξα αὐτοῦ εἰς [r] κοπρίαν καὶ εἰς
63 σκώληκας. Σήμερον ἐπαρθήσεται καὶ [s] αὔριον οὐ μὴ εὑρεθῇ,
ὅτι [t] ἔστρεψεν εἰς τὸν χοῦν αὐτοῦ, καὶ ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ
64 ἀπώλετο. Καὶ ὑμεῖς, τέκνα, [u] ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε ἐν τῷ
65 [x] νόμῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ δοξασθήσεσθε. Καὶ ἰδοὺ Συμεὼν ὁ ἀδελ-
φὸς ὑμῶν, οἶδα ὅτι ἀνὴρ βουλῆς ἐστιν, αὐτοῦ ἀκούετε πάσας
66 τὰς ἡμέρας, αὐτὸς ὑμῖν ἔσται εἰς πατέρα. Καὶ Ἰούδας [y] Μακκα-
βαῖος ἰσχυρὸς δυνάμει ἐκ νεύτητος αὐτοῦ, οὗτος ὑμῖν ἔσται
67 [z] ἄρχων στρατιᾶς καὶ πολεμήσει πόλεμον λαῶν. Καὶ ὑμεῖς
[a] προσάξατε πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς ποιητὰς τοῦ νόμου, καὶ
68 ἐκδικήσατε ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ ὑμῶν. [b] Ἀνταπόδοτε ἀντα-
πόδομα τοῖς ἔθνεσι, καὶ προσέχετε εἰς [c] τὰ προστάγματα τοῦ

---

[g] ἐν om. [h] δόξαν. [i] οὐκ. [k] δικαιοσύνη; [l] ἁγίας.
[m] ἐν om. [n] ἐλέει. [o] βασιλείας αἰωνίας. [p] ὡς. [q] καὶ
γενεὰν om. [r] κόπρια. [s] αὔριον om. [t] ἐπέστρεψεν.
[u] ἰσχύετε. [x] νόμῳ ὑμῶν. [y] ὁ Μακκαβαῖος αὐτὸς ἰσχυρὸς ἐν.
[z] εἰς ὄρχοντα σ., καὶ πολεμήσετε. [a] προσάξετε. [b] Ἀνταπο-
δίδοτε. [c] τὰ om.

69 νόμου. Καὶ [d] εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς
70 πατέρας αὐτοῦ· καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ ἕκτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ
καὶ ἑκατοστῷ ἔτει· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τάφοις
πατέρων [e] αὐτῶν ἐν Μωδεΐν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ
κοπετὸν μέγαν.

3 Καὶ ἀνέστη Ἰούδας ὁ καλούμενος Μακκαβαῖος υἱὸς αὐτοῦ ἀντ'
2 αὐτοῦ. Καὶ ἐβοήθουν αὐτῷ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάν-
τες ὅσοι ἐκολλήθησαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμουν τὸν
3 πόλεμον Ἰσραὴλ μετ' εὐφροσύνης. Καὶ ἐπλάτυνε δόξαν τῷ
λαῷ αὐτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο θώρακα ὡς γίγας, καὶ συνεζώσατο
τὰ σκεύη αὐτοῦ τὰ πολεμικά· [f] καὶ συνεστήσατο πολέμους σκε-
4 πάζων παρεμβολὴν ἐν ῥομφαίᾳ. Καὶ ὡμοιώθη λέοντι ἐν τοῖς
5 ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ὡς σκύμνος ἐρευγόμενος εἰς θήραν. Καὶ ἐδίω-
ξεν ἀνόμους ἐξερευνῶν, καὶ τοὺς ταράσσοντας τὸν [g] λαὸν αὐτοῦ
6 ἐφλόγισε. Καὶ συνεστάλησαν οἱ ἄνομοι ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ
καὶ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀνομίας συνεταράχθησαν, καὶ [h] εὐο-
7 δώθη σωτηρία ἐν χειρὶ αὐτοῦ. Καὶ [i] ἐπίκρανε βασιλεῖς πολλούς,
καὶ [k] εὔφρανε τὸν Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἕως τοῦ
8 αἰῶνος τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν. Καὶ διῆλθεν ἐν πό-
λεσιν Ἰούδα, καὶ [l] ἐξολόθρευσεν ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς, καὶ ἀπέστρε-
9 ψεν ὀργὴν ἀπὸ Ἰσραήλ. Καὶ ὠνομάσθη ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς,
10 καὶ συνήγαγεν ἀπολλυμένους. Καὶ συνήγαγεν Ἀπολλώνιος
ἔθνη καὶ ἀπὸ Σαμαρείας δύναμιν μεγάλην τοῦ πολεμῆσαι πρὸς
11 Ἰσραήλ. Καὶ ἔγνω Ἰούδας, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ
καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν [m] αὐτόν· καὶ ἔπεσον τραυ-
12 ματίαι πολλοὶ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον. Καὶ [n] ἔλαβε τὰ σκῦλα
αὐτῶν, καὶ τὴν μάχαιραν Ἀπολλωνίου ἔλαβεν Ἰούδας, καὶ ἦν
13 πολεμῶν ἐν αὐτῇ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἤκουσε Σήρων ὁ
ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ὅτι ἤθροισεν Ἰούδας ἄθροισμα καὶ
14 ἐκκλησίαν πιστῶν μετ' αὐτοῦ [o] ἐκπορευομένων εἰς πόλεμον. Καὶ
εἶπε, Ποιήσω ἐμαυτῷ ὄνομα καὶ δοξασθήσομαι ἐν τῇ βασιλείᾳ,
καὶ πολεμήσω τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ [p] τοὺς ἐξουδε-

---

[d] ηὐλόγησεν. [e] αὐτοῦ. [f] καὶ om. [g] λαὸν om. [h] εὐωδώθη.
[i] ἐπίκραναν. [k] ηὔφρανεν. [l] ἐξωλέθρευσεν ἀσεβεῖς ἐπ' αὐτῆς.
[m] αὐτόν om. [n] ἔλαβον τὰ σκεύη. [o] καὶ ἐκπορευομένων. [p] καὶ
τοὺς.

15 νοῦντας τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. Καὶ προσέθετο [q] τοῦ ἀναβῆναι· καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ παρεμβολὴ ἀσεβῶν ἰσχυρὰ βοηθῆσαι
16 αὐτῷ, [r] καὶ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ [s] ἤγγισαν ἕως ἀναβάσεως Βαιθωρῶν· καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας εἰς συνάν-
17 τησιν [t] αὐτῶν ὀλιγοστός. Ὡς δὲ ἴδον τὴν παρεμβολὴν ἐρχομένην εἰς συνάντησιν [u] αὐτοῖς, εἶπον τῷ Ἰούδᾳ, Πῶς δυνησόμεθα ὀλι-
γοστοὶ ὄντες πολεμῆσαι πρὸς πλῆθος [x] τοσοῦτον ἰσχυρόν; καὶ
18 ἡμεῖς ἐκλελύμεθα ἀσιτοῦντες σήμερον. Καὶ εἶπεν Ἰούδας, Εὔκοπόν ἐστι συγκλεισθῆναι πολλοὺς ἐν χερσὶν ὀλίγων· καὶ οὐκ
ἔστι διαφορὰ ἐναντίον [y] τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ σώζειν ἐν πολλοῖς
19 ἢ ἐν ὀλίγοις. Ὅτι οὐκ ἐν πλήθει δυνάμεως νίκη πολέμου ἐστὶν,
20 ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [z] ἡ ἰσχύς. Αὐτοὶ ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς [a] ἐν πλήθει ὕβρεως καὶ ἀνομίας, τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς καὶ τὰς γυναῖ-
21 κας ἡμῶν καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν τοῦ σκυλεῦσαι ἡμᾶς. Ἡμεῖς δὲ
22 πολεμοῦμεν περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν νομίμων ἡμῶν· καὶ αὐτὸς συντρίψει αὐτοὺς πρὸ προσώπου ἡμῶν· ὑμεῖς δὲ μὴ
23 φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, ἐνήλατο [b] εἰς αὐτοὺς ἄφνω, καὶ συνετρίβη Σήρων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ
24 ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ἐδίωκον [c] αὐτὸν ἐν τῇ καταβάσει Βαιθωρῶν ἕως τοῦ πεδίου· καὶ ἔπεσον ἀπ' αὐτῶν εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους,
25 οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον εἰς γῆν Φυλιστιείμ. Καὶ ἤρξατο ὁ φόβος Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἡ [d] πτόησις ἐπιπίπτειν ἐπὶ
26 τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν. Καὶ ἤγγισεν ἕως τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν παρατάξεων Ἰούδα ἐξηγεῖτο πᾶν
27 ἔθνος. Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ὠργίσθη θυμῷ, καὶ ἀπέστειλε καὶ συνήγαγε τὰς δυνάμεις
28 πάσας τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρεμβολὴν ἰσχυρὰν σφόδρα· καὶ ἤνοιξε τὸ γαζοφυλάκιον αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν ὀψώνια ταῖς δυνά-
μεσιν αὐτοῦ εἰς [e] ἐνιαυτόν· καὶ ἐνετείλατο εἶναι αὐτοὺς ἑτοίμους
29 εἰς πᾶσαν χρείαν. Καὶ εἶδεν ὅτι [f] ἐξέλιπε τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῶν θησαυρῶν· καὶ οἱ [g] φορολόγοι τῆς χώρας ὀλίγοι χάριν τῆς

---

[q] τοῦ ἀναβῆναι om. [r] καὶ om. [s] ἤγγισεν ἕ. ἀ. Μετωρῶν. [t] αὐτῷ. [u] αὐτῷ, εἶπαν τῷ Ι., Τί. [x] τοσοῦτο; καὶ. [y] τοῦ Θεοῦ om. [z] ἡ om. [a] ἐν om. [b] ἐπ'. [c] αὐτοὺς. [d] πτόη ἔπιπτεν. [e] τὸν ἐνιαυτόν· καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς εἰς ἐνιαυτὸν εἶναι ἑτοίμους. [f] ἐξέλειπεν. [g] φόροι.

διχοστασίας καὶ πληγῆς ἧς κατεσκεύασεν ἐν τῇ γῇ, τοῦ ἆραι
30 τὰ νόμιμα ἃ ἦσαν ἀφ' ἡμερῶν τῶν πρώτων. Καὶ εὐλαβήθη
μὴ οὐκ ἔχῃ ὡς ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὰς δαπάνας καὶ τὰ δόματα ἃ
ἐδίδου ἔμπροσθεν δαψιλεῖ χειρὶ, [h] καὶ ἐπερίσσευσεν ὑπὲρ τοὺς
31 βασιλεῖς τοὺς ἔμπροσθεν. Καὶ ἐπορεῖτο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σφό-
δρα, καὶ [i] ἐβουλεύσατο τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Περσίδα καὶ
λαβεῖν τοὺς φόρους τῶν χωρῶν καὶ συναγαγεῖν ἀργύριον [k] πολύ.
32 Καὶ κατέλιπε Λυσίαν ἄνθρωπον ἔνδοξον καὶ ἀπὸ γένους τῆς βα-
σιλείας ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
33 Εὐφράτου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου, καὶ τρέφειν Ἀντίοχον
34 τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτόν. Καὶ παρέδωκεν
αὐτῷ τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων καὶ τοὺς ἐλέφαντας· καὶ ἐνε-
τείλατο αὐτῷ περὶ πάντων ὧν ἐβούλετο, καὶ περὶ [l] τῶν κατοι-
35 κούντων τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἀποστεῖλαι ἐπ' αὐτοὺς
δύναμιν, τοῦ [m] ἐκτρῖψαι καὶ ἐξᾶραι τὴν ἰσχὺν Ἰσραὴλ καὶ τὸ
κατάλειμμα Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἆραι τὸ μνημόσυνον [n] αὐτῶν ἀπὸ
36 τοῦ τόπου, καὶ κατοικῆσαι υἱοὺς [o] ἀλλογενεῖς ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις
37 αὐτῶν, καὶ [p] κατακληροδοτῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν. Καὶ ὁ βασιλεὺς
παρέλαβε τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων τὰς καταλειφθείσας, καὶ
ἀπῆρεν ἀπὸ Ἀντιοχείας ἀπὸ πόλεως βασιλείας αὐτοῦ, ἔτους
ἑβδόμου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ· καὶ διεπέρασε τὸν
38 Εὐφράτην ποταμὸν καὶ διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας. Καὶ
ἐπέλεξε Λυσίας Πτολεμαῖον τὸν Δορυμένους [q] καὶ Νικάνορα καὶ
39 Γοργίαν, ἄνδρας δυνατοὺς τῶν φίλων τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέ-
στειλε μετ' αὐτῶν τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ [r] ἑπτα-
κισχιλίαν ἵππον, τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα καὶ καταφθεῖραι
40 αὐτὴν κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀπῆραν σὺν πάσῃ
τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἦλθον, καὶ [s] παρενέβαλον πλησίον Ἐμ-
41 μαοὺμ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἔμποροι τῆς χώρας
τὸ ὄνομα αὐτῶν, καὶ ἔλαβον ἀργύριον καὶ χρυσίον [t] πολὺ σφό-
δρα καὶ παῖδας· καὶ ἦλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν τοῦ λαβεῖν τοὺς
υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς παῖδας, καὶ [u] προσετέθησαν πρὸς αὐτοὺς

---

[h] καὶ—ἔμπροσθεν om. [i] ἐβουλεύσαντο. [k] πολύν. Καὶ κατέλειπεν. [l] πάντων τῶν. [m] ἐκρίψαι. [n] αὐτοῦ. [o] ἀλλοτρίους. [p] κατακληρονομῆσαι. [q] καὶ om. [r] ἑπτακισχίλιον. [s] παρέβαλον π. Ἀμμαοὺν. [t] πολὺν. [u] προσεγενήθησαν π. α. δυνάμεις.

42 δύναμις Συρίας καὶ γῆς ἀλλοφύλων. Καὶ εἶδεν Ἰούδας καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι ἐπληθύνθη τὰ κακὰ, καὶ αἱ δυνάμεις παρεμ-
βάλλουσιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν· καὶ ἐπέγνωσαν τοὺς λόγους
x τοῦ βασιλέως οὓς ἐνετείλατο ποιῆσαι τῷ λαῷ εἰς ἀπώλειαν
43 καὶ συντέλειαν. Καὶ y εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ,
Ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεσιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν, z καὶ πολεμήσω-
44 μεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων. Καὶ a συνηθροίσθη
ἡ συναγωγὴ τοῦ εἶναι ἑτοίμους εἰς πόλεμον καὶ τοῦ προσεύξα-
45 σθαι καὶ αἰτῆσαι ἔλεον καὶ οἰκτιρμούς. Καὶ Ἱερουσαλὴμ ἦν
ἀοίκητος ὡς ἔρημος· οὐκ ἦν ὁ εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος
ἐκ τῶν γεννημάτων αὐτῆς· καὶ τὸ ἁγίασμα κατεπατούμενον, καὶ
υἱοὶ ἀλλογενῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ, b κατάλυμα τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐξῄρθη
46 τέρψις ἐξ Ἰακὼβ καὶ ἐξέλιπεν αὐλὸς καὶ κινύρα. Καὶ συν-
ήχθησαν καὶ ἦλθοσαν εἰς Μασσηφὰ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, ὅτι
47 τόπος προσευχῆς εἰς Μασσηφὰ τὸ πρότερον τῷ Ἰσραήλ. Καὶ
ἐνήστευσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ περιεβάλοντο σάκκους καὶ
σποδὸν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν.
48 Καὶ ἐξεπέτασαν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου περὶ ὧν ἐξηρεύνων τὰ
49 ἔθνη τὰ ὁμοιώματα τῶν εἰδώλων αὐτῶν. Καὶ ἤνεγκαν τὰ ἱμάτια
τῆς c ἱεροσύνης καὶ τὰ πρωτογεννήματα καὶ τὰς δεκάτας· καὶ
50 ἤγειραν τοὺς Ναζιραίους, οἱ ἐπλήρωσαν τὰς ἡμέρας καὶ ἐβόησαν
φωνῇ εἰς τὸν οὐρανὸν λέγοντες, Τί ποιήσωμεν τούτοις, καὶ ποῦ
51 αὐτοὺς ἀπαγάγωμεν; Καὶ τὰ ἅγιά σου καταπεπάτηται καὶ βε-
52 βήλωται, καὶ οἱ ἱερεῖς σου ἐν πένθει καὶ ταπεινώσει. Καὶ
ἰδοὺ τὰ ἔθνη συνῆκται ἐφ' ἡμᾶς τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς· σὺ οἶδας ἃ
53 λογίζονται ἐφ' ἡμᾶς. Πῶς δυνησόμεθα ὑποστῆναι κατὰ πρόσ-
54 ωπον αὐτῶν, ἐὰν μὴ σὺ βοηθήσῃς ἡμῖν; Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς
55 σάλπιγξι, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ. Καὶ μετὰ τοῦτο κατέ-
στησεν Ἰούδας ἡγουμένους τοῦ λαοῦ χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρ-
56 χους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ d δεκάρχους. Καὶ εἶπον τοῖς
οἰκοδομοῦσιν οἰκίας, καὶ μνηστευομένοις γυναῖκας, καὶ φυτεύ-
ουσιν ἀμπελῶνας, καὶ δειλοῖς, ἀποστρέφειν ἕκαστον εἰς τὸν
57 οἶκον αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον. Καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολὴ καὶ

x τῆς βασιλείας. y εἶπαν. z καὶ—ἡμῶν om. a ἠθροίσθησα.
b κατάλυμα ἐν τοῖς. c ἱερωσύνης. d δεκαδάρχους. Καὶ εἶπεν τ.
οἰκ. οἰκίαν.

58 [e] παρενέβαλε κατὰ νότον Ἐμμαούμ. Καὶ εἶπεν Ἰούδας, Περι-
ζώσασθε, καὶ [f] γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατούς, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι
εἰς τοπρωῒ τοῦ πολεμῆσαι ἐν τοῖς ἔθνεσι τούτοις τοῖς ἐπισυν-
59 ηγμένοις ἐφ' ἡμᾶς ἐξᾶραι ἡμᾶς καὶ τὰ ἅγια ἡμῶν. [g] Ὅτι κρεῖσσον
ἡμᾶς ἀποθανεῖν ἐν [g] τῷ πολέμῳ ἢ [h] ἐπιδεῖν ἐπὶ τὰ κακὰ τοῦ
60 ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων. Ὡς δ' ἂν ᾖ θέλημα ἐν οὐρανῷ,
οὕτω ποιήσει.

4 Καὶ παρέλαβε Γοργίας πεντακισχιλίους ἄνδρας καὶ χιλίαν
2 ἵππον ἐκλεκτὴν, καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολὴ νυκτὸς, ὥστε ἐπιβα-
λεῖν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ πατάξαι αὐτοὺς
3 ἄφνω, καὶ οἱ υἱοὶ τῆς ἄκρας ἦσαν αὐτῷ ὁδηγοί. Καὶ ἤκουσεν
Ἰούδας, καὶ ἀπῆρεν αὐτὸς καὶ οἱ δυνατοὶ πατάξαι τὴν δύναμιν
4 τοῦ βασιλέως τὴν ἐν Ἐμμαοὺμ ἕως ἔτι αἱ δυνάμεις ἐσκορ-
5 πισμέναι ἦσαν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς. Καὶ ἦλθε Γοργίας εἰς τὴν
παρεμβολὴν Ἰούδα νυκτὸς, καὶ οὐδένα εὗρε· καὶ ἐζήτει αὐτοὺς
6 ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὅτι εἶπε, Φεύγουσιν οὗτοι ἀφ' ἡμῶν. Καὶ ἅμα
[i] τῇ ἡμέρᾳ ὤφθη Ἰούδας ἐν τῷ πεδίῳ ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσι·
πλὴν καλύμματα καὶ [k] μαχαίρας οὐκ εἶχον καθὼς ἠβούλοντο.
7 Καὶ εἶδον παρεμβολὴν ἐθνῶν ἰσχυρὰν τεθωρακισμένην, καὶ ἵππον
8 κυκλοῦσαν αὐτὴν, καὶ οὗτοι διδακτοὶ πολέμου. Καὶ εἶπεν Ἰού-
δας τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ, Μὴ φοβεῖσθε τὸ πλῆθος
9 αὐτῶν καὶ τὸ ὅρμημα αὐτῶν μὴ [l] δειλωθῆτε, μνήσθητε [m] πῶς
ἐσώθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν θαλάσσῃ ἐρυθρᾷ, ὅτε ἐδίωξεν
10 αὐτοὺς Φαραὼ ἐν δυνάμει. Καὶ νῦν βοήσωμεν [n] εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, εἴπως ἐλεήσει ἡμᾶς καὶ μνησθήσεται διαθήκης πατέρων
[o] ἡμῶν καὶ συντρίψει τὴν παρεμβολὴν ταύτην κατὰ πρόσωπον
11 ἡμῶν σήμερον. Καὶ [p] γνώσεται πάντα τὰ ἔθνη ὅτι ἐστὶν ὁ
12 λυτρούμενος καὶ σώζων τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ᾖραν οἱ ἀλλόφυλοι
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν [q] καὶ ἴδον αὐτοὺς ἐρχομένους ἐξεναντίας,
13 καὶ [r] ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς πόλεμον· καὶ ἐσάλπισαν
14 οἱ [s] μετὰ Ἰούδα. Καὶ συνῆψαν, καὶ συνετρίβησαν τὰ ἔθνη καὶ
15 ἔφυγον εἰς τὸ πεδίον. Οἱ δὲ ἔσχατοι πάντες [t] ἔπεσον ἐν ῥομ-

---

[e] παρενεβάλοσαν κατὰ νότου Ἀμμαούμ. [f] γενέσθε. [g] τῷ om. [h] ἐφιδεῖν. [i] τῇ om. [k] μάχαιραν. [l] διωθῆται. [m] ὡς. [n] εἰς οὐρανὸν, εἰ θελήσει. [o] ἡμῶν om. [p] γνώσονται. [q] καὶ ἴδαν αὐτοὺς ἐχομένους. [r] ἐξῆλθαν. [s] παρὰ. [t] ἔπεσαν.

φαίᾳ, καὶ ἐδίωξαν αὐτοὺς ἕως [u] Γαζηρὼν καὶ ἕως τῶν πεδίων
τῆς [x] Ἰδουμαίας καὶ Ἀζώτου καὶ [y] Ἰαμνίας, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν
16 εἰς ἄνδρας τρισχιλίους. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ δύναμις
17 ἀπὸ τοῦ διώκειν ὄπισθεν αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαὸν, Μὴ
18 ἐπιθυμήσητε τῶν σκύλων, ὅτι πόλεμος ἐξεναντίας ἡμῶν, καὶ
Γοργίας καὶ ἡ δύναμις ἐν τῷ ὄρει ἐγγὺς ἡμῶν· ἀλλὰ στῆτε νῦν
ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ πολεμήσατε αὐτοὺς, καὶ μετὰ
19 ταῦτα [z] λήψετε τὰ σκῦλα μετὰ παρρησίας. Ἔτι [a] λαλοῦντος
20 Ἰούδα ταῦτα ὤφθη μέρος τι ἐκκύπτον ἐκ τοῦ ὄρους. Καὶ εἶδεν
ὅτι [b] τετρόπωνται, καὶ ἐμπυρίζουσι τὴν παρεμβολὴν, ὁ γὰρ
21 καπνὸς [c] θεωρούμενος ἐνεφάνιζε τὸ γεγονός. Οἱ δὲ ταῦτα [d] συν-
ιδόντες ἐδειλώθησαν σφόδρα· συνιδόντες δὲ καὶ [e] τὴν Ἰούδα
22 παρεμβολὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἑτοίμην εἰς παράταξιν ἔφυγον πάντες
23 εἰς γῆν ἀλλοφύλων. Καὶ ἀνέστρεψεν Ἰούδας ἐπὶ τὴν σκυλείαν
τῆς παρεμβολῆς, καὶ [f] ἔλαβον χρυσίον πολὺ καὶ ἀργύριον καὶ
24 ὑάκινθον καὶ πορφύραν [g] θαλασσίαν καὶ πλοῦτον μέγαν. Καὶ
[h] ἐπιστραφέντες ὕμνουν καὶ [i] εὐλόγουν εἰς οὐρανὸν [k] τὸν Κύριον,
25 ὅτι καλὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ [l] ἐγένετο
26 σωτηρία μεγάλη τῷ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Ὅσοι δὲ τῶν
ἀλλοφύλων διεσώθησαν, παραγενηθέντες ἀπήγγειλαν τῷ Λυσίᾳ
27 πάντα τὰ συμβεβηκότα. Ὁ δὲ [m] ἀκούσας συνεχύθη καὶ ἠθύμει,
ὅτι οὐχ οἷα ἤθελε τοιαῦτα [n] γεγόνει τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐχ οἷα
28 ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς [o] τοιαῦτα ἐξέβη. Καὶ ἐν τῷ [p] ἐχο-
μένῳ ἐνιαυτῷ συνελόχησεν [q] ὁ Λυσίας ἀνδρῶν ἐπιλέκτων ἑξήκοντα χιλιάδας καὶ πεντακισχιλίαν ἵππον, ὥστε ἐκπολεμῆσαι
29 αὐτούς. Καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἰδουμαίαν καὶ παρενέβαλον ἐν
Βαιθσούροις, καὶ συνήντησεν αὐτοῖς Ἰούδας ἐν δέκα χιλιάσιν
30 ἀνδρῶν. Καὶ εἶδε τὴν παρεμβολὴν ἰσχυρὰν, καὶ προσηύξατο
καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς εἶ, ὁ σωτὴρ [r] τοῦ Ἰσραὴλ ὁ συντρίψας τὸ
ὅρμημα τοῦ δυνατοῦ ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ, καὶ παρέ-

---

[u] Γασηρὼν. [x] Ἰουδαίας. [y] Ἰαννείας, καὶ ἔπεσαν. [z] λάβετε σκῦλα καὶ μετὰ. [a] πληροῦντος Ἰούδου. [b] τετρόπωται. [c] ὁ θεωρούμενος. [d] συνειδότες. [e] τὴν om. [f] ἔλαβεν χ. καὶ ἀ. πολὺν. [g] καὶ θαλασσίαν. [h] ἐπιστρέψαντες. [i] ηὐλόγουν. [k] τὸν Κύριον et ὅτι sec. om. [l] ἐγενήθη. [m] ἀκούσας πάντα. [n] γέγονεν. [o] τοιαῦτα om. [p] ἐρχομένῳ. [q] ὁ Λυσίας om. [r] τοῦ om.

δωκας τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων εἰς χεῖρας [s] Ἰωνάθαν
31 υἱοῦ Σαοὺλ καὶ τοῦ αἴροντος τὰ σκεύη αὐτοῦ, σύγκλεισον τὴν
παρεμβολὴν ταύτην [t] ἐν χειρὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ αἰσχυνθή-
32 τωσαν ἐπὶ τῇ δυνάμει καὶ τῇ ἵππῳ αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς δειλίαν,
καὶ τῆξον θράσος ἰσχύος αὐτῶν, καὶ σαλευθήτωσαν τῇ συντριβῇ
33 αὐτῶν. Κατάβαλε αὐτοὺς ῥομφαίᾳ ἀγαπώντων σε, καὶ αἰνεσά-
34 τωσάν σε πάντες οἱ [u] εἰδότες τὸ ὄνομά σου ἐν ὕμνοις. Καὶ
συνέβαλον ἀλλήλοις, καὶ ἔπεσον ἐκ τῆς παρεμβολῆς Λυσίου εἰς
35 πεντακισχιλίους ἄνδρας, καὶ [x] ἔπεσον ἐξ ἐναντίας αὐτῶν. Ἰδὼν
δὲ Λυσίας τὴν γενομένην τροπὴν τῆς αὐτοῦ συντάξεως τῆς δὲ
Ἰούδα τὸ γεγενημένον θάρσος, καὶ ὡς ἕτοιμοί εἰσιν ἢ ζῆν ἢ
[y] τεθνάναι γενναίως, ἀπῆρεν εἰς Ἀντιόχειαν καὶ ἐξενολόγει,
καὶ [z] πλεονάσας τὸν γενηθέντα στρατὸν ἐλογίζετο πάλιν παρα-
36 γενέσθαι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Εἶπε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ, Ἰδοὺ συνετρίβησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, ἀναβῶμεν καθαρίσαι
37 τὰ ἅγια καὶ ἐγκαινίσαι. Καὶ συνήχθη ἡ παρεμβολὴ πᾶσα, καὶ
38 ἀνέβησαν εἰς ὄρος Σιών. Καὶ ἴδον τὸ [a] ἁγίασμα ἠρημωμένον
καὶ τὸ θυσιαστήριον βεβηλωμένον καὶ τὰς πύλας κατακεκαυ-
μένας, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς φυτὰ πεφυκότα ὡς ἐν δρυμῷ ἢ ὡς ἐν
39 ἑνὶ τῶν ὀρέων, καὶ τὰ παστοφόρια καθῃρημένα. Καὶ διέρρηξαν
τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκόψαντο κοπετὸν μέγαν καὶ ἐπέθεντο
40 σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. Καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον
ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι τῶν σημασιῶν, καὶ
41 ἐβόησαν εἰς [b] τὸν οὐρανόν. Τότε ἐπέταξεν Ἰούδας [c] ἄνδρας πο-
42 λεμεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἕως [d] ἂν καθαρίσῃ τὰ ἅγια. Καὶ
43 ἐπελέξεν ἱερεῖς ἀμώμους θελητὰς νόμου. Καὶ ἐκαθάρισαν τὰ
ἅγια, καὶ ἦραν τοὺς λίθους τοῦ μιασμοῦ εἰς τόπον ἀκάθαρτον.
44 Καὶ ἐβουλεύσαντο περὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως
45 τοῦ βεβηλωμένου, τί αὐτῷ ποιήσωσι. Καὶ [e] ἐπέπεσεν αὐτοῖς
βουλὴ ἀγαθὴ, καθελεῖν αὐτὸ, μήποτε γένηται αὐτοῖς εἰς ὄνειδος,
46 ὅτι ἐμίαναν τὰ ἔθνη αὐτὸ καὶ καθεῖλον τὸ θυσιαστήριον. Καὶ
ἀπέθεντο τοὺς λίθους ἐν τῷ ὄρει τοῦ οἴκου ἐν τόπῳ ἐπιτηδείῳ,
μέχρι τοῦ παραγενηθῆναι προφήτην τοῦ ἀποκριθῆναι περὶ αὐτῶν.

---

[s] Ἰωνάθου. [t] εἰς χεῖρας. [u] ἰδόντες. [x] ἔπεσαν. [y] τεθνηκέναι. [z] πλέονας τὸν πάλιν γενηθέντα παραγενέσθαι. [a] ἁγίασμα ἡμῶν. [b] τὸν om. [c] ἀνδράσιν. [d] ἂν om. [e] ἔπεσεν.

47 Καὶ [f] ἔλαβον λίθους ὁλοκλήρους κατὰ τὸν νόμον, καὶ [g] ᾠκοδό-
48 μησαν τὸ θυσιαστήριον καινὸν κατὰ τὸ πρότερον. Καὶ ᾠκοδό-
μησαν τὰ ἅγια καὶ τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου, καὶ τὰς αὐλὰς [h] ἡγίασαν.
49 Καὶ ἐποίησαν [i] σκεύη ἅγια καινὰ, καὶ εἰσήνεγκαν τὴν λυχνίαν
καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν [k] θυμιαμάτων καὶ τὴν τράπεζαν εἰς τὸν
50 ναόν. Καὶ ἐθυμίασαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξῆψαν τοὺς
51 λύχνους τοὺς ἐπὶ τῆς λυχνίας, καὶ ἐφαίνοσαν ἐν τῷ ναῷ. Καὶ
ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους, καὶ ἐξεπέτασαν τὰ κατα-
52 πετάσματα· καὶ ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησαν. Καὶ
ὤρθρισαν τοπρωῒ τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνάτου·
οὗτος ὁ μὴν [l] Χασελεῦ τοῦ ὀγδόου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκα-
53 τοστοῦ ἔτους. Καὶ ἀνήνεγκαν θυσίαν κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ τὸ
54 θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων τὸ καινὸν ὃ ἐποίησαν. Κατὰ
τὸν καιρὸν [m] καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ἐβεβήλωσαν αὐτὸ τὰ
ἔθνη, ἐν ἐκείνῃ ἐνεκαινίσθη ἐν ᾠδαῖς καὶ κιθάραις καὶ κινύραις
55 καὶ ἐν κυμβάλοις. Καὶ ἔπεσον πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον καὶ
προσεκύνησαν καὶ [n] εὐλόγησαν εἰς οὐρανὸν τὸν εὐοδώσαντα
56 [o] αὐτοῖς. Καὶ ἐποίησαν τὸν [p] ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου
ἡμέρας ὀκτὼ, καὶ προσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα μετ' εὐφροσύνης
57 καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως. Καὶ κατεκόσμησαν
τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ [q] ναοῦ στεφάνοις χρυσοῖς καὶ ἀσπιδί-
σκαις, καὶ [r] ἐνεκαίνισαν τὰς πύλας καὶ τὰ παστοφόρια, καὶ
58 ἐθύρωσαν αὐτά. Καὶ ἐγενήθη εὐφροσύνη μεγάλη ἐν τῷ λαῷ
59 σφόδρα, καὶ ἀπεστράφη ὄνειδος ἐθνῶν. Καὶ ἔστησεν Ἰούδας καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα [s] ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ, ἵνα ἄγωνται
[t] αἱ ἡμέραι ἐγκαινισμοῦ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν
ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέρας ὀκτὼ ἀπὸ τῆς πέμπτης καὶ εἰκά-
60 δος τοῦ μηνὸς Χασελεῦ μετ' εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. Καὶ ᾠκο-
δόμησαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὸ ὄρος Σιὼν, κυκλόθεν τείχη
ὑψηλὰ καὶ πύργους [u] ὀχυροὺς, μή ποτε παραγενηθέντα τὰ ἔθνη
61 καταπατήσωσιν αὐτὰ ὡς ἐποίησαν τοπρότερον. Καὶ [x] ἐπέ-
ταξεν ἐκεῖ δύναμιν τηρεῖν αὐτὸ, καὶ ὠχύρωσαν αὐτὸ τηρεῖν τὴν

---

[f] ἔλαβεν. [g] ᾠκοδόμησεν θ. [h] ἡγίασεν. [i] τὰ σκεύη τὰ ἅγια. [k] ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυμ. [l] Χασελέου. [m] καὶ om. [n] ηὐλόγησαν. [o] αὐτοὺς. [p] ἐγκαινιασμὸν. [q] λαοῦ. [r] ἐνεκένισεν. [s] ἡ om. [t] αἱ om. [u] ἰσχυροὺς. [x] ἀπέταξαν.

[y] Βαιθσούραν, τοῦ ἔχειν τὸν λαὸν ὀχύρωμα κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰδουμαίας.

5 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἤκουσαν τὰ ἔθνη κυκλόθεν ὅτι ᾠκοδομήθη τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐνεκαινίσθη τὸ ἁγίασμα ὡς τὸ πρότερον,
2 καὶ [z] ὠργίσθησαν σφόδρα. Καὶ ἐβουλεύσαντο τοῦ ἆραι τὸ γένος Ἰακὼβ τοὺς ὄντας ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἤρξαντο τοῦ θανατοῦν
3 ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐξαίρειν. Καὶ ἐπολέμει Ἰούδας πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἡσαῦ ἐν τῇ [a] Ἰδουμαίᾳ τὴν Ἀκραβαττίνην, ὅτι περιεκάθηντο
4 τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην καὶ συνέστειλεν αὐτοὺς καὶ ἔλαβε τὰ [b] σκῦλα αὐτῶν. Καὶ ἐμνήσθη
5 τῆς κακίας υἱῶν Βαιὰν οἳ ἦσαν τῷ λαῷ εἰς παγίδα καὶ εἰς σκάνδαλον ἐν τῷ ἐνεδρεύειν αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς. Καὶ [c] συνεκλείσθησαν ὑπ' αὐτοῦ [d] ἐν τοῖς πύργοις, καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτοὺς
καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτοὺς, καὶ ἐνεπύρισε τοὺς πύργους αὐτῆς ἐν
6 πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐνοῦσι. Καὶ διεπέρασεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ εὗρε χεῖρα κραταιὰν καὶ λαὸν πολὺν καὶ Τιμόθεον
7 ἡγούμενον αὐτῶν. Καὶ συνῆψε πρὸς αὐτοὺς πολέμους πολλοὺς, καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς.
8 Καὶ [e] προκατελάβετο τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ
9 ἀνέστρεψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Καὶ ἐπισυνήχθησαν τὰ ἔθνη τὰ ἐν τῇ [f] Γαλαὰδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῖς ὁρίοις αὐτῶν
10 τοῦ ἐξᾶραι αὐτούς· καὶ ἔφυγον εἰς [g] Διάθεμα τὸ ὀχύρωμα. Καὶ ἀπέστειλαν γράμματα πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐπισυνηγμένα ἐστὶν ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν
11 τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς, καὶ ἑτοιμάζονται ἐλθεῖν καὶ προκαταλαβέσθαι τὸ ὀχύρωμα εἰς ὃ κατεφύγομεν, καὶ Τιμόθεος ἡγεῖται τῆς [h] δυνά-
12 μεως αὐτῶν. Νῦν οὖν ἐλθὼν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ὅτι
13 πέπτωκεν ἐξ ἡμῶν πλῆθος. Καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ ὄντες ἐν τοῖς [i] Τωβίου τεθανάτωνται, καὶ [k] ᾐχμαλωτίκασι τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ ἀπώ-
14 λεσαν ἐκεῖ ὡς μίαν [l] χιλιαρχίαν ἀνδρῶν. Ἔτι αἱ ἐπιστολαὶ ἀνεγινώσκοντο, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι ἕτεροι παρεγένοντο ἐκ τῆς

---

[y] Βαιθσούρα. [z] ὠργίσθη. [a] Ἰουδαίᾳ τὴν Ἀκραβαττήνην. [b] ἀγκύλα. [c] διεκλείσθησαν. [d] εἰς τοὺς πύργους, καὶ παρέβαλεν. [e] προκατέλαβε τὴν Ἰαζήν. [f] Γαλααδίτι. [g] Δάθεμα. [h] παρεμβολῆς. [i] Τουβίου. [k] αἰχμαλωτίκασι. [l] χιλιάδαν.

Γαλιλαίας διερρηχότες τὰ ἱμάτια, ἀπαγγέλλοντες κατὰ τὰ ῥήματα
15 ταῦτα, λέγοντες [m] ἐπισυνῆχθαι ἐπ' αὐτοὺς ἐκ Πτολεμαΐδος καὶ
Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ [n] πάσης Γαλιλαίας ἀλλοφύλων, τοῦ ἐξ-
16 αναλῶσαι ἡμᾶς. Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰούδας καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους
τούτους, ἐπισυνήχθη ἐκκλησία μεγάλη [o] βουλεύσασθαι τί ποιή-
σωσι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς οὖσιν ἐν θλίψει καὶ πολεμου-
17 μένοις ὑπ' [p] αὐτῶν. Καὶ εἶπεν Ἰούδας Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ,
Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας καὶ πορεύου καὶ ῥῦσαι τοὺς ἀδελφούς
σου [q] τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· ἐγὼ δὲ καὶ Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφός μου
18 πορευσόμεθα εἰς τὴν Γαλααδῖτιν. Καὶ κατέλιπεν Ἰώσηφον τὸν
τοῦ Ζαχαρίου καὶ Ἀζαρίαν [r] ἡγουμένους τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν
19 ἐπιλοίπων τῆς δυνάμεως ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ εἰς τήρησιν. Καὶ ἐνε-
τείλατο αὐτοῖς, λέγων, Πρόστητε τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ συν-
20 άψητε πόλεμον πρὸς τὰ ἔθνη ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἡμᾶς. Καὶ
ἐμερίσθησαν Σίμωνι ἄνδρες τρισχίλιοι τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, Ἰούδᾳ δὲ ἄνδρες ὀκτακισχίλιοι εἰς τὴν Γαλααδῖτιν.
21 Καὶ ἐπορεύθη Σίμων εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ συνῆψε πολέμους
πολλοὺς πρὸς τὰ ἔθνη, καὶ συνετρίβη τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου
22 αὐτοῦ, καὶ ἐδίωξεν αὐτοὺς ἕως [s] τῆς πύλης Πτολεμαΐδος· καὶ
ἔπεσον ἐκ τῶν ἐθνῶν εἰς τρισχιλίους ἄνδρας, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα
23 αὐτῶν. Καὶ παρέλαβε [t] τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ ἐν Ἀρβάττοις
σὺν ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτοῖς, καὶ
24 [u] ἤγαγεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν μετ' εὐφροσύνης μεγάλης. Καὶ Ἰού-
δας ὁ Μακκαβαῖος καὶ Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διέβησαν τὸν
Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.
25 Καὶ συνήντησαν τοῖς Ναβαταίοις καὶ ἀπήντησαν αὐτοῖς εἰρηνι-
κῶς, καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς ἅπαντα τὰ [x] συμβάντα τοῖς ἀδελφοῖς
26 αὐτῶν ἐν τῇ Γαλααδίτιδι. Καὶ ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν συνειλημ-
μένοι εἰσὶν εἰς Βόσσορα καὶ [y] Βοσὸρ, ἐν Ἀλέμοις, Χασφὼρ,
Μακὲδ καὶ Καρναΐν· πᾶσαι αἱ πόλεις αὗται ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι.
27 Καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς Γαλααδίτιδός εἰσι συνειλημμένοι

---

[m] ἐπισυνήχθη. [n] πᾶσαν Γαλιλαίαν. [o] βουλεύεσθαι. [p] αὐτοῦ. [q] τοὺς om. [r] ἡγούμενον. [s] τῶν πόλεων. [t] αὐτοὺς ἐκ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐν Ἀρβάκτοις. [u] ἤγαγον. [x] συμβεβηκότα. [y] Βοσσὸρ; ἐν Ἀλάμοις, Χασφὼρ, Μακὲβ καὶ Καρνεΐν.

[z] καὶ εἰς αὔριον τάσσονται [a] παρεμβάλλειν ἐπὶ τὰ ὀχυρώματα,
καὶ καταλαβέσθαι καὶ ἐξᾶραι πάντας [b] τούτους ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.
28 Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὁδὸν εἰς τὴν
ἔρημον εἰς Βοσὸρ ἄφνω· καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ ἀπέκτεινε
πᾶν ἀρσενικὸν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἔλαβε πάντα τὰ σκῦλα
29 αὐτῶν καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρί. Καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν νυκτὸς
30 καὶ ἐπορεύετο ἕως ἐπὶ τὸ ὀχύρωμα. Καὶ ἐγένετο ἑωθινὴ, καὶ
ἦραν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς [c] οὗ οὐκ
ἦν ἀριθμὸς, αἴροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ
31 ὀχύρωμα, καὶ ἐπολέμουν αὐτούς. Καὶ εἶδεν Ἰούδας ὅτι ἤρκται
ὁ πόλεμος, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως ἀνέβη [d] εἰς τὸν οὐρανὸν
32 σάλπιγξι καὶ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι τῆς δυνάμεως,
33 Πολεμήσατε σήμερον ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν. Καὶ ἐξῆλθεν
ἐν τρισὶν ἀρχαῖς [e] ἐξ ὄπισθεν αὐτῶν· καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλ-
34 πιγξι καὶ ἐβόησαν ἐν προσευχῇ. Καὶ ἐπέγνω ἡ παρεμβολὴ
Τιμοθέου ὅτι [f] Μακκαβαῖός ἐστι, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου
αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς [g] πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον ἐξ
35 αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς ὀκτακισχιλίους ἄνδρας. Καὶ ἀπέ-
κλινεν εἰς [h] Μασφὰ καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν καὶ [i] προκατελάβετο
αὐτὴν, καὶ ἀπέκτεινε πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα
36 αὐτῆς καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν [k] πυρί. Ἐκεῖθεν ἀπῆρε, καὶ προ-
κατελάβετο τὴν [l] Χασφὼν, Μακηδ, Βοσὸρ, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις
37 τῆς Γαλααδίτιδος. Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα συνήγαγε Τιμό-
θεος παρεμβολὴν ἄλλην, καὶ παρενέβαλε κατὰ πρόσωπον Ῥαφὼν
38 ἐκ πέραν τοῦ χειμάρρου. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰούδας [m] κατασκο-
πεῦσαι τὴν παρεμβολήν· καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες, [n] Ἐπι-
συνηγμένα εἰσὶ πρὸς αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ [o] ἡμῶν,
39 δύναμις πολλὴ σφόδρα. Καὶ [p] Ἄραβας μεμίσθωται εἰς βοή-
θειαν αὐτοῖς, καὶ [q] παρενέβαλον πέραν τοῦ χειμάρρου ἕτοιμοι
τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σὲ εἰς πόλεμον· καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας εἰς συνάν-
40 τησιν αὐτῶν. Καὶ εἶπε Τιμόθεος τοῖς ἄρχουσι τῆς δυνάμεως

---

[z] καὶ om. [a] παρεμβαλεῖν. [b] αὐτοὺς. [c] ὃς. [d] ἕως τοῦ οὐ-
ρανοῦ σάλπιγξιν καὶ κραυγῇ. [e] ἐξόπισθεν αὐτῶν· καὶ ἐσάλπισεν.
[f] ὁ Μακκαβαῖος. [g] πληγῇ μεγάλῃ. [h] Μααφὰ. [i] κατελάβετο.
[k] ἐν πυρί. [l] Χασφὼθ. [m] κατασκοπῆσαι. [n] Ἐπισυνηγμένοι.
[o] ὑμῶν. [p] Ἄραβες μεμίσθωνται. [q] παρεμβάλλουσιν.

αὐτοῦ, Ἐν τῷ ἐγγίζειν Ἰούδαν καὶ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐπὶ
τὸν χειμάρρουν τοῦ ὕδατος, ἐὰν διαβῇ πρὸς ἡμᾶς πρότερος, οὐ
δυνησόμεθα ὑποστῆναι αὐτὸν, ὅτι δυνάμενος δυνήσεται πρὸς
41 ἡμᾶς. Ἐὰν δὲ δειλωθῇ, καὶ παρεμβάλῃ πέραν τοῦ ποταμοῦ,
42 διαπεράσομεν πρὸς αὐτὸν [r] καὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτόν. Ὡς
δὲ ἤγγισεν Ἰούδας ἐπὶ τὸν χειμάρρουν τοῦ ὕδατος, ἔστησε τοὺς
γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῦ χειμάρρου, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς
λέγων, Μὴ ἀφῆτε [s] πάντα ἄνθρωπον παρεμβαλεῖν, ἀλλ' ἐρχέ-
43 σθωσαν πάντες εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ διεπέρασεν [t] ἐπ' αὐτοὺς
πρότερος, καὶ πᾶς ὁ [u] λαὸς ὄπισθεν αὐτοῦ· καὶ συνετρίβησαν
πρὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἔρριψαν [x] τὰ ὅπλα
44 αὐτῶν καὶ ἔφυγον εἰς τὸ τέμενος ἐν Καρναΐν. Καὶ προκατε-
λάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τὸ τέμενος ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι
[y] τοῖς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐτροπώθη ἡ Καρναΐν, καὶ οὐκ [z] ἐδύναντο ἔτι
45 ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον Ἰούδα. Καὶ συνήγαγεν Ἰούδας πάντα
Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ
τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν,
46 παρεμβολὴν μεγάλην σφόδρα, ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα. Καὶ ἦλ-
θον ἕως Ἐφρὼν, καὶ αὕτη ἡ πόλις μεγάλη [a] ἐπὶ τῆς εἰσόδου
ὀχυρὰ σφόδρα· οὐκ ἦν ἐκκλῖναι ἀπ' αὐτῆς δεξιὰν ἢ ἀριστερὰν,
47 ἀλλ' ἢ διὰ μέσου αὐτῆς πορεύεσθαι. Καὶ ἀπέκλεισαν αὐτοὺς
48 οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνέφραξαν τὰς πύλας λίθοις. Καὶ ἀπέ-
στειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰούδας λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων, [b] Διελευ-
σόμεθα διὰ τῆς γῆς σου τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ
οὐδεὶς κακοποιήσει ὑμᾶς, πλὴν τοῖς ποσὶ παρελευσόμεθα· καὶ
49 οὐκ ἠβούλοντο ἀνοῖξαι αὐτῷ. Καὶ ἐπέταξεν Ἰούδας κηρῦξαι ἐν
50 τῇ παρεμβολῇ τοῦ παρεμβαλεῖν ἕκαστον ἐν ᾧ ἐστι τόπῳ. Καὶ
παρενέβαλον οἱ ἄνδρες τῆς [c] δυνάμεως, καὶ ἐπολέμησαν τὴν
πόλιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρε-
51 δόθη ἡ πόλις ἐν χερσὶν αὐτοῦ. Καὶ ἀπώλεσε πᾶν ἀρσενικὸν
ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἐξερρίζωσεν αὐτὴν, καὶ ἔλαβε τὰ
σκῦλα [d] αὐτῆς, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πόλεως ἐπάνω τῶν ἀπεκταμ-

[r] καὶ δυν. πρὸς αὐτόν om. [s] πάντα om. [t] πρὸς αὐτοὺς πρότερον. [u] λαὸς αὐτοῦ. [x] πάντα τὰ. [y] τοῖς οὖσιν. [z] ἐδύνατο. [a] αἱ τῆς εἰσόδου ἰσχυραὶ. [b] Διελεύσομαι εἰς τὴν γῆν σου. [c] πόλεως. [d] τῆς πόλεως.

52 μένων. Καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς τὸ πεδίον τὸ μέγα κατὰ
53 πρόσωπον Βαιθσάν. Καὶ ἦν Ἰούδας ἐπισυνάγων τοὺς ἐσχα-
τίζοντας, καὶ παρακαλῶν τὸν λαὸν κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, [e] ἕως
54 οὗ ἦλθον εἰς γῆν Ἰούδα. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος Σιὼν ἐν
εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ· καὶ προσήγαγον ὁλοκαυτώματα, ὅτι οὐκ
55 ἔπεσεν ἐξ αὐτῶν οὐθεὶς ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν εἰρήνῃ. Καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἦν Ἰούδας καὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ Γαλαὰδ καὶ
Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατὰ πρόσωπον Πτολε-
56 μαΐδος, ἤκουσεν Ἰωσὴφ ὁ τοῦ [f] Ζαχαρίου καὶ Ἀζαρίας ἄρχοντες
τῆς δυνάμεως τῶν ἀνδραγαθιῶν καὶ τοῦ πολέμου οἷα ἐποίησαν,
57 καὶ [g] εἶπε, Ποιήσωμεν καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ὄνομα, καὶ πορευθῶμεν
58 πολεμῆσαι πρὸς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν. Καὶ παρήγγειλαν
τοῖς ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ
59 [h] Ἰάμνειαν. Καὶ ἐξῆλθε Γοργίας ἐκ τῆς πόλεως καὶ οἱ ἄνδρες
60 αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον. Καὶ ἐτροπώθη [i] Ἰώ-
σηφος καὶ Ἀζαρίας, καὶ ἐδιώχθησαν ἕως τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας·
καὶ ἔπεσον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ εἰς
61 δισχιλίους ἄνδρας, καὶ ἐγενήθη τροπὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ
[k] Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσαν [l] Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ,
62 οἰόμενοι ἀνδραγαθῆσαι. Αὐτοὶ δὲ οὐκ ἦσαν ἐκ τοῦ σπέρματος
τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων οἷς ἐδόθη σωτηρία Ἰσραὴλ διὰ χειρὸς αὐ-
63 τῶν. Καὶ ὁ ἀνὴρ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐδοξάσθησαν
σφόδρα ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἐθνῶν πάντων οὗ
64 ἠκούετο τὸ ὄνομα αὐτῶν. Καὶ ἐπισυνήγοντο πρὸς αὐτοὺς εὐφη-
65 μοῦντες. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπο-
λέμουν τοὺς υἱοὺς Ἡσαῦ ἐν τῇ γῇ [m] πρὸς νότον, καὶ ἐπάταξε
τὴν Χεβρὼν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ καθεῖλε τὸ ὀχύρωμα
66 αὐτῆς, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς [n] ἐνέπρησε κυκλόθεν. Καὶ ἀπῆρε
τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν ἀλλοφύλων, καὶ διεπορεύετο τὴν Σαμά-
67 ρειαν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ [o] ἔπεσον ἱερεῖς [p] ἐν πολέμῳ [q] βου-
λόμενοι ἀνδραγαθῆσαι, ἐν τῷ [r] αὐτοὺς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον
68 ἀβουλεύτως. Καὶ ἐξέκλινεν Ἰούδας εἰς [s] Ἄζωτον γῆν ἀλλοφύ-

---

[e] ἕως ἦλθεν. [f] Ζαχαρία καὶ Ζαχαρίας ἄρχοντες τῶν δυνάμεων τῶν ἀνδραγαθέσεων. [g] εἶπαν. [h] Ἰάμναν. [i] Σιώσηφος. [k] Ἰσραὴλ om. [l] Ἰούδου. [m] τῇ πρὸς. [n] ἐνεπύρισεν. [o] ἔπεσαν. [p] ἐν om. [q] βουλομένου αὐτοῦ. [r] αὐτὸν ἐξ. εἰς τὸν π.

λων, καὶ καθεῖλε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατέκαυσε [s] πυρὶ καὶ ἐσκύλευσε τὰ σκῦλα τῶν πόλεων, καὶ ἐπέστρεψεν [t] εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.

6 Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας, καὶ
ἤκουσεν ὅτι ἐστὶν [u] Ἐλυμαΐς ἐν τῇ Περσίδι πόλις ἔνδοξος
2 πλούτῳ ἀργυρίῳ [x] τε καὶ χρυσίῳ. Καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν αὐτῇ
πλούσιον σφόδρα, καὶ ἐκεῖ καλύμματα χρυσᾶ καὶ θώρακες καὶ
ὅπλα ἃ κατέλιπεν ἐκεῖ Ἀλέξανδρος [y] ὁ Φιλίππου βασιλεὺς ὁ
3 Μακεδὼν ὃς ἐβασίλευσε πρῶτος ἐν τοῖς [z] Ἕλλησι. Καὶ ἦλθε
καὶ ἐζήτει [z] καταλαβέσθαι τὴν πόλιν καὶ προνομεῦσαι αὐτὴν, καὶ
4 οὐκ ἠδυνάσθη, ὅτι ἐγνώσθη ὁ λόγος τοῖς ἐκ τῆς πόλεως. Καὶ
ἀνέστησαν αὐτῷ εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγε καὶ [a] ἀπῆρεν ἐκεῖθεν
5 μετὰ λύπης μεγάλης ἀποστρέψαι εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ἦλθεν
ἀπαγγέλλων τις αὐτῷ εἰς τὴν Περσίδα, ὅτι τετρόπωνται αἱ
6 παρεμβολαὶ αἱ πορευθεῖσαι εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐπορεύθη Λυσίας
δυνάμει ἰσχυρᾷ ἐν πρώτοις, καὶ ἀνετράπη [b] ἀπὸ προσώπου αὐ-
τῶν, καὶ ἐπίσχυσαν ὅπλοις [c] καὶ δυνάμει καὶ σκύλοις πολλοῖς,
7 οἷς ἔλαβον ἀπὸ τῶν παρεμβολῶν ὧν ἐξέκοψαν. Καὶ [d] καθεῖλον
τὸ βδέλυγμα ὃ ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ τὸ ἁγίασμα καθὼς τὸ πρότερον ἐκύκλωσαν τείχεσιν
8 ὑψηλοῖς, καὶ τὴν [e] Βαιθσούραν πόλιν αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ὡς
ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ἐθαμβήθη καὶ ἐσα-
λεύθη σφόδρα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ ἐνέπεσεν εἰς
ἀρρωστίαν ἀπὸ τῆς λύπης, ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ καθὼς ἐνεθυ-
9 μεῖτο. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας πλείους, ὅτι ἀνεκαινίσθη ἐπ' αὐτὸν
10 λύπη μεγάλη, καὶ ἐλογίσατο ὅτι ἀποθνήσκει. Καὶ ἐκάλεσε
πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀφίσταται ὁ
ὕπνος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ συμπέπτωκα τῇ καρδίᾳ ἀπὸ
11 τῆς μερίμνης. Καὶ εἶπα τῇ καρδίᾳ [f] μου, [z] Ἕως τίνος θλίψεως
ἦλθον καὶ κλύδωνος μεγάλου ἐν ᾧ νῦν εἰμι; ὅτι χρηστὸς καὶ
12 ἀγαπώμενος ἤμην ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου. Νῦν δὲ [g] μιμνήσκομαι
τῶν κακῶν ὧν ἐποίησα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔλαβον πάντα τὰ

---

[s] πυρὶ et τὰ om. [t] εἰς τὴν Ἰουδαίαν. [u] ἐν Ἐλυμὲς. [x] τε om. [y] ὁ τοῦ Φ. ὁ β. [z] καταλαβεῖν. [a] ἀπῆλθεν. [b] ἐπὶ. [c] καὶ δ. κ. σ. π. om. [d] καθεῖλον. [e] Βαιθσούρα. [f] μου om. [g] μνήσκομαι.

σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξαπέστειλα
13 [h]ἐξᾶραι τοὺς κατοικοῦντας Ἰούδα διακενῆς. Ἔγνων [i]οὖν ὅτι
χάριν τούτων εὗρόν με τὰ κακὰ ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἀπόλλυμαι
14 λύπῃ μεγάλῃ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. Καὶ ἐκάλεσε Φίλιππον ἕνα τῶν
φίλων αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας
15 αὐτοῦ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ
τὸν δακτύλιον, τοῦ ἀγαγεῖν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐκθρέ-
16 ψαι αὐτὸν [k]τοῦ βασιλεύειν. Καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ Ἀντίοχος ὁ
17 βασιλεὺς ἔτους ἐνάτου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. Καὶ
ἐπέγνω Λυσίας ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεύς, καὶ κατέστησε βασι-
λεύειν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, ὃν ἐξέθρεψε νεώ-
18 τερον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ [l]Εὐπάτορα. Καὶ οἱ ἐκ τῆς
ἄκρας ἦσαν συγκλείοντες τὸν Ἰσραὴλ κύκλῳ τῶν ἁγίων, καὶ
19 ζητοῦντες [m]τὰ κακὰ δι' ὅλου καὶ [n]στήριγμα τοῖς ἔθνεσι. Καὶ
ἐλογίσατο Ἰούδας ἐξᾶραι αὐτούς· καὶ ἐξεκκλησίασε πάντα τὸν
20 λαὸν τοῦ περικαθίσαι ἐπ' αὐτούς. [o]Καὶ συνήχθησαν ἅμα, καὶ
περιεκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς ἔτους πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, καὶ
21 ἐποίησεν ἐπ' αὐτοὺς [p]βελοστάσεις καὶ μηχανάς. Καὶ ἐξῆλθον
ἐξ [q]αὐτῶν ἐκ τοῦ συγκλεισμοῦ, καὶ ἐκολλήθησαν αὐτοῖς τινες
22 τῶν ἀσεβῶν ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ
[r]εἶπον, Ἕως πότε οὐ [s]ποιήσῃ κρίσιν καὶ ἐκδικήσεις τοὺς ἀδελ-
23 φοὺς ἡμῶν; Ἡμεῖς εὐδοκοῦμεν δουλεύειν τῷ πατρί σου καὶ
πορεύεσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις καὶ κατακολουθεῖν τοῖς
24 προστάγμασιν [t]αὐτοῦ, καὶ περικάθηνται εἰς τὴν ἄκραν υἱοὶ τοῦ
λαοῦ ἡμῶν· χάριν τούτου καὶ ἀλλοτριοῦνται ἀφ' ἡμῶν· πλὴν
ὅσοι εὑρίσκοντο ἀφ' ἡμῶν ἐθανατοῦντο, καὶ αἱ κληρονομίαι ἡμῶν
25 διηρπάζοντο. Καὶ οὐκ ἐφ' ἡμᾶς μόνον ἐξέτειναν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ
26 ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ παρεμβεβλήκασι σήμερον
ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ καταλαβέσθαι αὐτὴν καὶ τὸ
27 ἁγίασμα, καὶ τὴν Βαιθσούραν ὠχύρωσαν. Καὶ ἐὰν μὴ προ-
καταλάβῃ αὐτοὺς διατάχους, μείζονα τούτων ποιήσουσι, καὶ οὐ
28 δυνήσῃ τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν. Καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς ὅτε

---

[h] τοῦ ἐξᾶραι. [i] οὖν om. [k] τοῦ μὴ β. [l] Εὐπάτωρ. [m] τὰ om. [n] στήρισμα. [o] Καὶ συν.—ἐπ' αὐτοὺς om. [p] βελοστασίας. [q] αὐτοῦ. [r] εἶπαν. [s] ποιήσεις. [t] αὐτοῦ· ὅτι οὐ τοῦ λαοῦ ἡμῶν χάριν τούτου ἠλλοτριοῦντο.

ἤκουσε, καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ [u] καὶ τοὺς
29 ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν [x] ἡνιῶν. Καὶ
ἀπὸ [y] βασιλειῶν ἑτέρων καὶ ἀπὸ νήσων θαλασσῶν ἦλθον πρὸς
30 αὐτὸν δυνάμεις μισθωταί. Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων αὐ-
τοῦ ἑκατὸν χιλιάδες [z] τῶν πεζῶν καὶ εἴκοσι χιλιάδες [a] ἵππων, καὶ
31 ἐλέφαντες δύο καὶ τριάκοντα εἰδότες πόλεμον. Καὶ ἦλθοσαν διὰ
τῆς Ἰδουμαίας καὶ παρενεβάλοσαν ἐπὶ [b] Βαιθσούραν, καὶ ἐπο-
λέμησαν [c] ἡμέρας πολλὰς καὶ ἐποίησαν μηχανὰς καὶ ἐξῆλθον
καὶ ἐνεπύρισαν [d] αὐτὰς ἐν πυρὶ, καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρωδῶς.
32 Καὶ ἀπῆρεν Ἰούδας ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ παρενέβαλεν εἰς Βαιθ-
33 ζαχαρία ἀπέναντι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως. Καὶ ὤρθρισεν
ὁ βασιλεὺς τοπρωΐ, καὶ ἀπῆρε τὴν παρεμβολὴν ἐν ὁρμήματι
αὐτῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Βαιθζαχαρία, καὶ διεσκευάσθησαν αἱ δυνά-
34 μεις εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. Καὶ τοῖς
[e] ἐλέφασιν ἔδειξαν αἷμα σταφυλῆς καὶ μόρων, τοῦ παραστῆσαι
35 αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ διεῖλον τὰ θηρία εἰς τὰς [f] φάλαγ-
γας, καὶ παρέστησαν [g] ἑκάστῳ ἐλέφαντι χιλίους ἄνδρας [h] τεθω-
ρακισμένους ἐν ἁλυσιδωτοῖς, καὶ περικεφαλαῖαι χαλκαῖ ἐπὶ τῶν
κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ [i] πεντακόσιοι ἵπποι διατεταγμένοι ἑκάστῳ
36 θηρίῳ ἐκλελεγμένοι. Οὗτοι πρὸ καιροῦ οὗ [k] ἐὰν ἦν τὸ θηρίον
ἦσαν, καὶ οὗ [l] ἐὰν ἐπορεύετο ἐπορεύοντο ἅμα, οὐκ ἀφίσταντο
37 [m] ἀπ αὐτοῦ. Καὶ πύργοι ξύλινοι ἐπ' αὐτοὺς ὀχυροὶ σκεπα-
ζόμενοι ἐφ' ἑκάστου θηρίου ἐζωσμένοι ἐπ' [n] αὐτοῦ μηχαναῖς, καὶ
ἐφ' ἑκάστου ἄνδρες [o] δυνάμεως δύο καὶ τριάκοντα οἱ πολεμοῦντες
38 ἐπ' [n] αὐτοῖς, καὶ ὁ Ἰνδὸς αὐτοῦ. Καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἵππον
ἔνθεν καὶ ἔνθεν [p] ἔστησαν ἐπὶ τὰ δύο μέρη τῆς παρεμβολῆς
39 κατασείοντες καὶ καταφρασσόμενοι ἐν ταῖς [q] φάραγξιν. Ὡς δὲ
ἔστιλβεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὰς χρυσᾶς [r] καὶ χαλκᾶς ἀσπίδας, ἔστιλβε
40 τὰ ὄρη [s] ἀπ' αὐτῶν, καὶ κατηύγαζεν ὡς λαμπάδες πυρός. Καὶ
ἐξετάθη μέρος τι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ

---

[u] καὶ τοὺς et τῆς om. [x] μηνιῶν. [y] βασιλέων. [z] τῶν om. [a] τῶν ἵππων. [b] Βαιθσούρα. [c] ἐπὶ ἡμέρας. [d] αὐτοὺς. [e] ἐλέφανσιν. [f] φάραγγας. [g] ἐφ' ἑκάστῳ. [h] τεθωρακισμένοις. [i] πεντακοσία ἵππος διατεταγμένη ἐ. θ. ἐκλελεγμένη. [k] ἂν' ἦ. [l] ἂν. [m] ἐπ'. [n] αὐτοὺς. [o] δυνάμεως om. [p] ἔστησεν. [q] φάλαγξιν. [r] καὶ χαλκᾶς et τὰ ὄρη om. [s] ἐπ'.

ὄρη, καί τινες [t] ἐπὶ ταπεινά· καὶ ἤρχοντο ἀσφαλῶς καὶ τεταγμένως. Καὶ ἐσαλεύοντο πάντες οἱ ἀκούοντες φωνῆς πλήθους αὐτῶν καὶ ὁδοιπορίας τοῦ πλήθους καὶ [u] συγκρουσμοῦ τῶν ὅπλων· ἦν γὰρ ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα καὶ ἰσχυρά. Καὶ ἤγγισεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς παράταξιν, καὶ [x] ἔπεσον ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἑξακόσιοι ἄνδρες.

Καὶ εἶδεν Ἐλεάζαρ ὁ Σαυαρὰν ἓν τῶν θηρίων τεθωρακισμένον [y] θώρακι βασιλικῷ, καὶ ἦν ὑπεράγον πάντα τὰ θηρία, καὶ ὤφθη ὅτι ἐν αὐτῷ ἐστιν ὁ βασιλεύς. Καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ περιποιῆσαι [z] ἑαυτῷ ὄνομα αἰώνιον. Καὶ ἐπέδραμεν αὐτῷ θράσει εἰς μέσον τῆς [a] φάλαγγος, καὶ ἐθανάτου δεξιὰ καὶ εὐώνυμα, καὶ ἐσχίζοντο ἀπ' αὐτοῦ ἔνθα καὶ ἔνθα. Καὶ εἰσέδυ ὑπὸ τὸν ἐλέφαντα καὶ ὑπέθηκεν αὐτῷ καὶ ἀνεῖλεν αὐτὸν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ ἴδον τὴν ἰσχὺν τῆς βασιλείας καὶ [b] τὸ ὅρμημα τῶν δυνάμεων, καὶ ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν.

[c] Οἱ δὲ ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἀνέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ παρενέβαλεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς τὸ ὄρος Σιὼν, καὶ ἐποίησεν [d] εἰρήνην μετὰ τῶν ἐκ Βαιθσούρων· καὶ [e] ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι οὐκ ἦν αὐτοῖς ἐκεῖ διατροφὴ τοῦ συγκεκλεῖσθαι ἐν αὐτῇ, ὅτι σάββατον ἦν τῇ γῇ. Καὶ κατελάβετο [f] βασιλεὺς τὴν Βαιθσούραν, καὶ ἀπέταξεν ἐκεῖ φρουρὰν τηρεῖν αὐτὴν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὸ ἁγίασμα ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ βελοστάσεις καὶ μηχανὰς καὶ πυρόβολα καὶ λιθόβολα καὶ σκορπίδια εἰς τὸ βάλλεσθαι βέλη καὶ σφενδόνας. Καὶ ἐποίησαν καὶ αὐτοὶ μηχανὰς πρὸς τὰς μηχανὰς αὐτῶν, καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλάς. Βρώματα δὲ οὐκ ἦν ἐν τοῖς [g] ἀγγείοις διὰ τὸ ἔβδομον ἔτος εἶναι, καὶ οἱ ἀνασωζόμενοι εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κατέφαγον τὸ ὑπόλειμμα τῆς παραθέσεως. Καὶ ὑπελείφθησαν ἐν τοῖς ἁγίοις ἄνδρες ὀλίγοι, ὅτι κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός· καὶ ἐσκορπίσθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Καὶ ἤκουσε Λυσίας ὅτι

[t] ἐπὶ τὰ τ. [u] συνκρουσμοὺς. [x] ἔπεσαν. [y] θώραξιν βασιλικοῖς. [z] αὐτῷ. [a] φάραγγος. [b] τὰ ὁρμήματα. [c] Καὶ ἐκ. [d] εἰρήνην om. [e] ἐξῆλθεν. [f] ὁ βασιλεὺς. [g] ἁγίοις.

Φίλιππος, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἔτι [h] ζῶν
ἐκθρέψαι Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν,
56 ἀπέστρεψεν ἀπὸ τῆς Περσίδος καὶ Μηδείας, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ
πορευθεῖσαι τοῦ βασιλέως μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ζητεῖ παραλαβεῖν
57 [i] τὰ πράγματα. Καὶ κατέσπευσε τοῦ ἀπελθεῖν καὶ εἰπεῖν πρὸς
τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ τοὺς ἄνδρας,
Ἐκλείπομεν καθ' ἡμέραν, καὶ ἡ τροφὴ ἡμῖν ὀλίγη, καὶ ὁ τόπος
οὗ παρεμβαλλομέν ἐστιν ὀχυρὸς, καὶ ἐπίκειται ἡμῖν τὰ τῆς
58 βασιλείας. Νῦν οὖν δῶμεν δεξιὰν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, καὶ
ποιήσωμεν μετ' αὐτῶν εἰρήνην καὶ μετὰ παντὸς ἔθνους αὐτῶν,
59 καὶ στήσωμεν αὐτοῖς τοῦ πορεύεσθαι τοῖς νομίμοις αὐτῶν, ὡς
τὸ πρότερον· χάριν γὰρ τῶν νομίμων αὐτῶν ὧν διεσκεδάσαμεν
60 ὠργίσθησαν καὶ ἐποίησαν ταῦτα πάντα. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος
ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπέστειλε πρὸς
61 αὐτοὺς εἰρηνεῦσαι, καὶ [k] ἐπεδέξαντο, καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς ὁ βασι-
λεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες· ἐπὶ τούτοις [l] ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ὀχυρώματος.
62 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ὄρος Σιὼν καὶ εἶδε τὸ ὀχύρωμα
τοῦ τόπου, καὶ ἠθέτησε τὸν ὁρκισμὸν ὃν ὤμοσε, καὶ ἐνετείλατο
63 [m] καθελεῖν τὸ τεῖχος κυκλόθεν. Καὶ [n] ἀπῆρε κατὰ σπουδὴν, καὶ
ἀπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ εὗρε Φίλιππον κυριεύοντα τῆς
πόλεως, καὶ ἐπολέμησε πρὸς αὐτὸν, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν
βίᾳ.

7 Ἔτους ἑνὸς καὶ πεντηκοστοῦ [o] καὶ ἑκατοστοῦ ἐξῆλθε Δημή-
τριος ὁ τοῦ Σελεύκου ἐκ Ῥώμης, καὶ ἀνέβη σὺν ἀνδράσιν
2 ὀλίγοις εἰς πόλιν παραθαλασσίαν καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. Καὶ
ἐγένετο ὡς εἰσεπορεύετο εἰς οἶκον βασιλείας πατέρων αὐτοῦ,
συνέλαβον αἱ δυνάμεις τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Λυσίαν [p] ἄγειν
3 αὐτοὺς αὐτῷ. Καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἶπε, Μή μοι
4 δείξητε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. Καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς αἱ δυνάμεις,
5 καὶ ἐκάθισε Δημήτριος ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ἦλθον
πρὸς αὐτὸν πάντες ἄνδρες ἄνομοι καὶ ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ
6 [q] Ἀλκιμος ἠγεῖτο αὐτῶν, βουλόμενος ἱερατεύειν. Καὶ κατηγό-

---

[h] ζῶντος αὐτοῦ. [i] τὰ τῶν πραγμάτων. Καὶ κατέσπευδον καὶ ἐπενύσσοντο τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ εἶπεν. [k] ἐπεδέξατο. [l] ἐξῆλθεν. [m] καὶ καθεῖλεν. [n] ἀπῆραν. [o] καὶ ἑκατοστοῦ om. [p] ἀγαγεῖν. [q] Ἄλκινος.

ρησαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες, Ἀπώλεσεν Ἰούδας
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ [r] τοὺς φίλους σου, καὶ ἡμᾶς [s] ἐσκόρπισαν
7 ἀπὸ τῆς γῆς ἡμῶν. Νῦν οὖν ἀπόστειλον ἄνδρα ᾧ πιστεύεις,
καὶ πορευθεὶς ἰδέτω τὴν ἐξολόθρευσιν [t] πᾶσαν ἣν ἐποίησεν ἡμῖν
καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ βασιλέως, καὶ [u] κολασάτω αὐτοὺς καὶ πάντας
8 τοὺς ἐπιβοηθοῦντας αὐτοῖς. Καὶ ἐπέλεξεν ὁ βασιλεὺς τὸν
[x] Βακχίδην τῶν φίλων τοῦ βασιλέως κυριεύοντα ἐν τῷ πέραν
τοῦ ποταμοῦ καὶ μέγαν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ πιστὸν τῷ βασιλεῖ.
9 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ [y] Ἄλκιμον τὸν ἀσεβῆ, καὶ [y] ἔστησεν
αὐτῷ τὴν ἱερωσύνην, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν
10 ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ [z] ἀπῆραν, καὶ ἦλθον μετὰ δυνάμεως
πολλῆς εἰς γῆν Ἰούδα· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἰούδαν
11 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ λόγοις εἰρηνικοῖς μετὰ δόλου. Καὶ οὐ
[a] προσέσχον τοῖς λόγοις αὐτῶν, ἴδον γὰρ ὅτι ἦλθον μετὰ δυνά-
12 μεως πολλῆς. Καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς [b] Ἄλκιμον καὶ Βακχίδην
13 συναγωγὴ γραμματέων ἐκζητῆσαι δίκαια. [c] Πρῶτοι οἱ Ἀσιδαῖοι
ἦσαν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεζήτουν παρὰ αὐτῶν εἰρήνην.
14 Εἶπαν γὰρ, Ἄνθρωπος ἱερεὺς ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν ἦλθεν ἐν
15 ταῖς δυνάμεσι, καὶ οὐκ ἀδικήσει ἡμᾶς. Καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτῶν
λόγους εἰρηνικοὺς, καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς λέγων, Οὐκ ἐκζητήσομεν
16 ὑμῖν κακὸν καὶ τοῖς φίλοις ὑμῶν. Καὶ ἐνεπίστευσαν αὐτῷ, καὶ
συνέλαβεν ἐξ αὐτῶν ἑξήκοντα ἄνδρας, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν
17 ἡμέρᾳ μιᾷ κατὰ [d] τὸν λόγον ὃν ἔγραψε, σάρκας ὁσίων σου καὶ
αἵματα αὐτῶν ἐξέχεαν κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς ὁ
18 θάπτων. Καὶ ἐπέπεσεν αὐτῶν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος [e] ἐπὶ πάντα
τὸν λαὸν, ὅτι εἶπαν, Οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια καὶ κρίσις·
19 παρέβησαν γὰρ τὴν στάσιν καὶ τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσαν. Καὶ
ἀπῆρε Βακχίδης ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ παρενέβαλεν ἐν Βηζὲθ,
καὶ ἀπέστειλε καὶ συνέλαβε πολλοὺς ἀπὸ τῶν [f] ἀπ' αὐτοῦ αὐτο-
μολησάντων ἀνδρῶν καί τινας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔθυσεν αὐτοὺς εἰς τὸ
20 φρέαρ τὸ μέγα. Καὶ κατέστησε τὴν χώραν τῷ Ἀλκίμῳ, καὶ
ἀφῆκε μετ' αὐτοῦ δύναμιν τοῦ βοηθεῖν αὐτῷ· καὶ ἀπῆλθε

---

[r] πάντας τοὺς. [s] ἐσκόρπισεν. [t] ἅπασαν. [u] ἐκολάσατο.
[x] Βαρακχίδην. [y] ἔστησαν αὐτῷ τὴν ἱεροσύνην. [z] ἀπῆλθεν,
καὶ ἦλθεν. [a] προσεῖχον. [b] Ἄλκινον. [c] Καὶ πρῶτοι. [d] τοὺς
λόγους οὓς. [e] εἰς. [f] μετ'.

21 Βακχίδης πρὸς τὸν βασιλέα. Καὶ ἠγωνίσατο Ἄλκιμος περὶ τῆς
22 ἀρχιερωσύνης. Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ταράσ-
σοντες τὸν λαὸν αὐτῶν, καὶ κατεκράτησαν γῆν Ἰούδα καὶ
23 ἐποίησαν πληγὴν μεγάλην ἐν Ἰσραήλ. Καὶ εἶδεν Ἰούδας πᾶσαν
τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν [g] Ἄλκιμος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν υἱοῖς
24 Ἰσραὴλ ὑπὲρ τὰ ἔθνη. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς πάντα τὰ ὅρια τῆς
Ἰουδαίας [h] κυκλόθεν, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς [i] ἀνδράσι
τοῖς αὐτομολήσασι, καὶ ἀνεστάλησαν τοῦ [k] πορεύεσθαι εἰς [l] τὴν
25 χώραν. Ὡς δὲ εἶδεν Ἄλκιμος ὅτι ἐνίσχυσεν Ἰούδας καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ, καὶ ἔγνω ὅτι [m] οὐ δύναται ὑποστῆναι αὐτούς, καὶ ἐπέ-
26 στρεψε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν πονηρά. Καὶ
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Νικάνορα, ἕνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ τῶν
ἐνδόξων, καὶ μισοῦντα καὶ ἐχθραίνοντα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἐνετεί-
27 λατο αὐτῷ ἐξᾶραι τὸν λαόν. Καὶ ἦλθε Νικάνωρ εἰς Ἱερουσαλὴμ
δυνάμει πολλῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
28 αὐτοῦ μετὰ δόλου λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων, Μὴ ἔστω μάχη
ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν· ἥξω ἐν ἀνδράσιν ὀλίγοις, ἵνα ὑμῶν ἴδω
29 τὰ πρόσωπα μετ' εἰρήνης. Καὶ ἦλθε πρὸς Ἰούδαν, καὶ ἠσπάσαντο
ἀλλήλους εἰρηνικῶς· καὶ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἕτοιμοι ἐξαρπάσαι
30 τὸν Ἰούδαν. Καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος τῷ Ἰούδᾳ, ὅτι μετὰ δόλου
ἦλθεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἔτι
31 ἰδεῖν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ ἔγνω Νικάνωρ ὅτι ἀπεκαλύφθη ἡ
βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν [n] τῷ Ἰούδᾳ ἐν πολέμῳ
32 κατὰ Χαφαρσαλαμά. Καὶ ἔπεσον τῶν παρὰ Νικάνορος [o] ὡσεὶ
33 πεντακισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν Δαυίδ. Καὶ
μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἀνέβη Νικάνωρ εἰς τὸ ὄρος Σιών· καὶ
[p] ἐξῆλθον ἀπὸ τῶν ἱερέων ἐκ τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυ-
τέρων τοῦ λαοῦ ἀσπάσασθαι αὐτὸν εἰρηνικῶς, καὶ δεῖξαι αὐτῷ
34 τὴν ὁλοκάυτωσιν τὴν προσφερομένην ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. Καὶ
ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς καὶ κατεγέλασεν αὐτῶν καὶ ἐμίανεν αὐτούς,
35 καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφάνως. Καὶ ὤμοσε μετὰ θυμοῦ, λέγων,
Ἐὰν μὴ παραδοθῇ Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς χεῖράς μου
τὸ νῦν, καὶ ἔσται ἐὰν ἐπιστρέψω ἐν εἰρήνῃ, ἐμπυριῶ τὸν οἶκον

---

[g] Ἄλκινος. [h] καὶ κυκλόθεν. [i] ἀνδράσιν καὶ τοῖς. [k] πορευθῆναι. [l] τὴν om. [m] οὐ om. [n] τῷ Ἰούδᾳ κατὰ Χαφαρσαραμά. Καὶ ἔπεσαν. [o] ὡς. [p] ἐξῆλθαν.

36 τοῦτον· καὶ ἐξῆλθε μετὰ θυμοῦ [q] μεγάλου. Καὶ εἰσῆλθον οἱ
ἱερεῖς καὶ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ
37 ναοῦ, καὶ ἔκλαυσαν καὶ [r] εἶπον, σὺ, [s] Κύριε, ἐξελέξω τὸν οἶκον
τοῦτον ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐπ' [t] αὐτῷ, εἶναι οἶκον προσ-
38 ευχῆς καὶ δεήσεως τῷ λαῷ σου. Ποίησον ἐκδίκησιν ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτοῦ, καὶ [u] πεσέτωσαν ἐν
ῥομφαίᾳ· μνήσθητι τῶν δυσφημιῶν αὐτῶν, καὶ μὴ δῷς αὐτοῖς
39 μονήν. Καὶ ἐξῆλθε Νικάνωρ ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ [x] παρενέβαλεν
40 ἐν Βαιθωρὼν, καὶ συνήντησεν αὐτῷ δύναμις Συρίας. Καὶ Ἰούδας
παρενέβαλεν ἐν Ἀδασὰ ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσι· καὶ προσηύξατο
41 Ἰούδας καὶ εἶπεν, Οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως [y] Ἀσσυρίων ὅτε ἐβλα-
σφήμησαν, ἐξῆλθεν [z] ἄγγελός σου, [a] Κύριε, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς
42 ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας. Οὕτω σύντριψον τὴν παρεμ-
βολὴν ταύτην ἐνώπιον ἡμῶν σήμερον, καὶ γνώτωσαν οἱ ἐπίλοιποι
ὅτι κακῶς [b] ἐλάλησαν ἐπὶ τὰ ἅγιά σου, καὶ κρῖνον αὐτὸν κατὰ
43 τὴν κακίαν αὐτοῦ. Καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον τῇ
τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Ἀδαρ, καὶ συνετρίβη ἡ παρεμβολὴ
44 Νικάνορος, καὶ ἔπεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐν τῷ πολέμῳ. Ὡς δὲ
εἶδεν ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὅτι ἔπεσε Νικάνωρ, ῥίψαντες τὰ ὅπλα
45 αὐτῶν ἔφυγον. Καὶ κατεδίωκον αὐτοὺς ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἀπὸ
Ἀδασὰ ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζηρα, καὶ ἐσάλπισαν ὀπίσω αὐτῶν
46 ταῖς σάλπιγξι τῶν σημασιῶν, καὶ ἐξῆλθον ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν
τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, καὶ ὑπερεκέρων αὐτοὺς, καὶ ἀνέστρεφον
οὗτοι πρὸς [c] τούτους, καὶ ἔπεσον πάντες ῥομφαίᾳ, καὶ οὐ κατε-
47 λείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. Καὶ ἔλαβον τὰ σκῦλα καὶ τὴν
προνομὴν, καὶ τὴν κεφαλὴν Νικάνορος [d] ἀφεῖλον καὶ τὴν δεξιὰν
αὐτοῦ ἣν ἐξέτεινεν ὑπερηφάνως, καὶ ἤνεγκαν καὶ ἐξέτειναν παρὰ
48 τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ [e] εὐφράνθη ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ἤγαγον
49 τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡμέραν εὐφροσύνης [f] μεγάλης. Καὶ ἔστησαν
τοῦ [g] ἄγειν κατὰ ἐνιαυτὸν τὴν ἡμέραν ταύτην [h] τὴν τρισκαιδεκάτην
50 τοῦ Ἀδαρ. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἡμέρας ὀλίγας.

---

[q] μεγάλου om. [r] εἶπαν. [s] Κύριε om. [t] αὐτὸν. [u] πεσάτωσαν. [x] παρενέβαλον. [y] Ἀσσυρίων om. [z] ἄγγελός σου, καὶ. [a] Κύριε om. [b] ἐλάλησεν. [c] τούτοις, καὶ ἔπεσαν. [d] ἀφεῖλαν. [e] ηὐφράνθη. [f] μεγάλην. [g] ἀγαγεῖν. [h] τῇ τρισκαιδεκάτῃ.

8 Καὶ ἤκουσεν Ἰούδας τὸ ὄνομα τῶν Ῥωμαίων, ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ
[i] ἰσχύϊ, καὶ αὐτοὶ εὐδοκοῦσιν ἐν πᾶσι τοῖς [k] προστιθεμένοις
αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἂν προσέλθωσιν αὐτοῖς ἱστῶσιν αὐτοῖς φιλίαν,
2 καὶ ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ ἰσχύϊ· καὶ διηγήσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους
αὐτῶν καὶ τὰς ἀνδραγαθίας ἃς ποιοῦσιν ἐν τοῖς Γαλάταις, καὶ
3 ὅτι κατεκράτησαν αὐτῶν καὶ ἤγαγον αὐτοὺς ὑπὸ φόρον· καὶ ὅσα
ἐποίησαν ἐν χώρᾳ [l] Ἱσπανίας, τοῦ κατακρατῆσαι τῶν μετάλλων
4 τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου τοῦ ἐκεῖ· καὶ κατεκράτησαν τοῦ
τόπου παντὸς τῇ βουλῇ αὐτῶν καὶ τῇ μακροθυμίᾳ, καὶ ὁ τόπος
ἦν μακρὰν ἀπέχων ἀπ᾽ αὐτῶν σφόδρα· καὶ τῶν βασιλέων τῶν
ἐπελθόντων ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀπ᾽ ἄκρου τῆς γῆς ἕως συνέτριψαν αὐ-
τοὺς, καὶ [m] ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην, καὶ οἱ ἐπίλοιποι
5 διδόασιν αὐτοῖς φόρον κατ᾽ ἐνιαυτόν· καὶ τὸν Φίλιππον καὶ τὸν
Περσέα Κιτιέων βασιλέα καὶ τοὺς ἐπῃρμένους ἐπ᾽ αὐτοὺς συνέ-
6 τριψαν αὐτοὺς [n] ἐν πολέμῳ, καὶ κατεκράτησαν αὐτῶν· καὶ
Ἀντίοχον τὸν μέγαν βασιλέα τῆς Ἀσίας τὸν πορευθέντα ἐπ᾽
αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἔχοντα ἑκατὸν εἴκοσι ἐλέφαντας καὶ ἵππον
καὶ ἅρματα καὶ δύναμιν πολλὴν σφόδρα, καὶ συνετρίβη ἀπ᾽
7 αὐτῶν· καὶ ἔλαβον αὐτὸν ζῶντα, καὶ ἔστησαν αὐτοῖς διδόναι
αὐτόν τε καὶ τοὺς βασιλεύοντας μετ᾽ αὐτὸν φόρον μέγαν, [o] διδό-
8 ναι ὅμηρα καὶ διαστολὴν, καὶ χώραν τὴν Ἰνδικὴν καὶ Μήδειαν
καὶ Λυδίαν, καὶ ἀπὸ τῶν καλλίστων χωρῶν αὐτῶν, καὶ λαβόντες
9 αὐτὰς παρ᾽ αὐτοῦ ἔδωκαν αὐτὰς Εὐμένει τῷ βασιλεῖ. Καὶ ὅτι οἱ
10 ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐβουλεύσαντο ἐλθεῖν καὶ ἐξᾶραι αὐτοὺς, καὶ
ἐγνώσθη ὁ λόγος αὐτοῖς, καὶ ἀπέστειλαν ἐπ᾽ αὐτοὺς στρατηγὸν
ἕνα, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτοὺς, καὶ [p] ἔπεσον ἐξ αὐτῶν τραυ-
ματίαι πολλοὶ, καὶ [q] ᾐχμαλώτευσαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ
τέκνα αὐτῶν καὶ [r] προενόμευσαν αὐτοὺς καὶ κατεκράτησαν τῆς
γῆς αὐτῶν καὶ καθεῖλον τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν [s] καὶ κατεδουλώ-
11 σαντο αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ τὰς ἐπιλοίπους βασι-
λείας καὶ τὰς νήσους, ὅσοι ποτὲ [t] ἀντέστησαν αὐτοῖς, κατέφθει-

---

[i] ἐν ἰσχύϊ. [k] προστεθειμένοις αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἐὰν προστεθῶσιν αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἐὰν προσέλθωσιν αὐτοῖς, ἱστῶσιν. [l] Σπανίας. [m] ἐπάταξεν. [n] ἐν om. [o] καὶ διδόναι. [p] ἔπεσαν. [q] ᾐχμαλώτισαν. [r] ἐπρονόμευσαν. [s] καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτοὺς, καὶ. [t] ἀνέστησαν.

12 ραν καὶ ἐδούλωσαν [u] αὐτούς. Μετὰ δὲ τῶν φίλων αὐτῶν καὶ
τῶν ἐπαναπαυομένων αὐτοῖς [x] συνετήρησαν φιλίαν, καὶ κατε-
κράτησαν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐγγὺς καὶ τῶν μακρὰν, καὶ ὅσοι
13 [y] ἤκουον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐφοβοῦντο ἀπ' αὐτῶν. [z] Ὅσοις δ' ἂν
βούλωνται βοηθεῖν καὶ βασιλεύειν, [a] βασιλεύουσιν· οὓς δ' ἂν
14 βούλωνται μεθιστῶσι, καὶ ὑψώθησαν σφόδρα. Καὶ ἐν [b] πᾶσι
τούτοις οὐκ ἐπέθετο οὐδεὶς αὐτῶν διάδημα, καὶ οὐ περιεβάλοντο
15 πορφύραν ὥστε ἀδρυνθῆναι ἐν αὐτῇ. Καὶ βουλευτήριον ἐποί-
ησαν ἑαυτοῖς, καὶ καθ' ἡμέραν ἐβουλεύοντο τριακόσιοι καὶ εἴκοσι
βουλευόμενοι διαπαντὸς περὶ τοῦ πλήθους, τοῦ εὐκοσμεῖν [c] αὐ-
16 τούς. Καὶ πιστεύουσιν ἑνὶ ἀνθρώπῳ [d] τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατ'
ἐνιαυτὸν καὶ κυριεύειν πάσης τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ πάντες ἀκού-
17 ουσι τοῦ ἑνὸς, καὶ οὐκ ἔστι φθόνος [e] οὐδὲ ζῆλος ἐν αὐτοῖς. Καὶ
ἐπέλεξεν Ἰούδας τὸν Εὐπόλεμον υἱὸν Ἰωάννου τοῦ [f] Ἀκκὼς καὶ
Ἰάσονα υἱὸν Ἐλεαζάρου, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Ῥώμην
18 στῆσαι αὐτοῖς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, καὶ τοῦ ἆραι τὸν ζυγὸν
[g] ἀπ' αὐτῶν, ὅτι ἴδον τὴν βασιλείαν τῶν Ἑλλήνων καταδουλου-
19 μένους τὸν Ἰσραὴλ δουλείαν. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην, καὶ
ἡ ὁδὸς πολλὴ σφόδρα, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ
20 ἀπεκρίθησαν [h] καὶ εἶπον, Ἰούδας [i] ὁ Μακκαβαῖος καὶ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἀπέστειλαν ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς,
στῆσαι μεθ' ὑμῶν συμμαχίαν καὶ εἰρήνην, καὶ γραφῆναι ἡμᾶς
21 συμμάχους καὶ φίλους ὑμῶν. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον
22 αὐτῶν. Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς [k] ἐπιστολῆς ἧς ἀντέ-
γραψεν ἐπὶ δέλτοις χαλκαῖς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ἱερουσαλὴμ
εἶναι παρ' αὐτοῖς ἐκεῖ μνημόσυνον εἰρήνης καὶ συμμαχίας.
23 Καλῶς γένοιτο Ῥωμαίοις καὶ τῷ ἔθνει [l] Ἰουδαίων ἐν τῇ θαλάσσῃ
καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ῥομφαία καὶ ἐχθρὸς μα-
24 κρυνθείη ἀπ' αὐτῶν. Ἐὰν δὲ ἐνστῇ πόλεμος [m] ἐν Ῥώμῃ προτέρᾳ
25 ἢ πᾶσι τοῖς συμμάχοις αὐτῶν ἐν πάσῃ κυρείᾳ αὐτῶν, συμμαχήσει
τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων ὡς ἂν ὁ καιρὸς ὑπογραφῇ αὐτοῖς καρδίᾳ

---

[u] αὐτοῖς. [x] συνετήρησαν αὐτοῖς. [y] ἤκουσαν. [z] Οἷς.
[a] βασιλεύσουσιν. [b] ἅπασιν τ. οὐκ ἐπέθεντο. [c] ἑαυτούς.
[d] τὴν om. [e] οὔτε. [f] Ἀκχὼς. [g] ἀπ' om. [h] καὶ εἶπον
om. [i] ὁ καὶ. [k] γραφῆς ἧς ἀντέγραψαν ἐπὶ δέκτοις χαλκαῖς·
καὶ ἀπέστειλαν. [l] τῶν Ἰουδαίων. [m] ἐν om.

26 πλήρει. Καὶ τοῖς πολεμοῦσιν οὐ δώσουσιν οὐδὲ ἐπαρκέσουσι
σῖτον, ὅπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὡς ἔδοξε [n] Ῥωμαίοις· καὶ φυλά-
27 ξονται τὰ φυλάγματα αὐτῶν [o] οὐθὲν λαβόντες. Κατὰ τὰ αὐτὰ
δὲ ἐὰν ἔθνει Ἰουδαίων συμβῇ προτέροις πόλεμος, συμμαχή-
σουσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ ψυχῆς ὡς ἂν αὐτοῖς ὁ καιρὸς ὑπογραφῇ.
28 Καὶ τοῖς συμμαχοῦσιν οὐ δοθήσεται σῖτος, ὅπλα, ἀργύριον,
[p] πλοῖα, ὡς ἔδοξε Ῥώμῃ· καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματα [q] αὐτῶν
29 καὶ οὐ μετὰ δόλου. Κατὰ τοὺς λόγους τούτους [r] ἔστησαν
30 Ῥωμαῖοι τῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων. Ἐὰν δὲ μετὰ τοὺς λόγους
τούτους βουλεύσωνται οὗτοι καὶ οὗτοι προσθεῖναι ἢ ἀφε-
λεῖν, ποιήσονται ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν, καὶ ὃ ἐὰν προσθῶσιν ἢ
31 ἀφέλωσιν ἔσται κύρια. Καὶ περὶ τῶν κακῶν ὧν ὁ βασιλεὺς
Δημήτριος συντελεῖται εἰς αὐτοὺς, ἐγράψαμεν αὐτῷ λέγοντες,
Διατί ἐβάρυνας τὸν ζυγόν σου ἐπὶ τοὺς φίλους ἡμῶν τοὺς συμ-
32 μάχους Ἰουδαίους; Ἐὰν οὖν ἔτι ἐντύχωσι κατὰ σοῦ, ποιήσομεν
αὐτοῖς τὴν κρίσιν καὶ πολεμήσομέν σε διὰ τῆς θαλάσσης καὶ
διὰ τῆς ξηρᾶς.

9 Καὶ ἤκουσε Δημήτριος ὅτι [s] ἔπεσε Νικάνωρ καὶ αἱ δυνάμεις
[t] αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, καὶ προσέθετο τὸν Βακχίδην καὶ τὸν [v] Ἀλκιμον
ἐκ δευτέρου ἀποστεῖλαι εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ τὸ δεξιὸν κέρας μετ'
2 αὐτῶν. Καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς Γάλγαλα, καὶ [u] παρενέ-
βαλον ἐπὶ Μαισαλὼθ τὴν ἐν Ἀρβήλοις, καὶ προκατελάβοντο
3 αὐτὴν καὶ [x] ἀπώλεσαν ψυχὰς ἀνθρώπων πολλάς. Καὶ τοῦ μηνὸς
τοῦ πρώτου ἔτους [y] τοῦ δευτέρου καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ
4 παρενέβαλον [z] ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀπῆραν καὶ ἐπορεύθησαν
5 εἰς Βερέαν ἐν εἴκοσι χιλιάσιν ἀνδρῶν καὶ [a] δισχιλίᾳ ἵππῳ. Καὶ
Ἰούδας ἦν παρεμβεβληκὼς ἐν [b] Ἐλεασὰ, καὶ τρισχίλιοι ἄνδρες
6 ἐκλεκτοὶ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἴδον τὸ πλῆθος τῶν δυνάμεων ὅτι
πολλοί εἰσι, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα καὶ [c] ἐξερρύησαν πολλοὶ
ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, οὐ κατελείφθησαν ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἢ ὀκτα-
7 κόσιοι ἄνδρες. Καὶ εἶδεν Ἰούδας ὅτι ἀπερρύη ἡ παρεμβολὴ
αὐτοῦ, καὶ ὁ πόλεμος ἔθλιβεν αὐτόν· καὶ συνετρίβη τῇ καρδίᾳ,

---

[n] Ῥώμῃ. [o] ὅθεν. [p] πλοῖα om. [q] ταῦτα. [r] οὕτως ἔστησαν. [s] ἐποίησεν. [t] αὐτοῦ πόλεμον. [u] παρενεβάλοσαν ἐπὶ Μεσσαλὼθ. [x] ἀπώλεσεν. [y] τοῦ om. [z] εἰς. [a] δισχιλιάσιν ἵππων. [b] Ἀλασὰ. [c] ἐξερύησαν.

8 ὅτι οὐκ εἶχε καιρὸν συναγαγεῖν αὐτούς. Καὶ ἐξελύθη, καὶ εἶπε
τοῖς καταλειφθεῖσιν, Ἀναστῶμεν καὶ ἀναβῶμεν ἐπὶ τοὺς ὑπεναν-
9 τίους [d] ἡμῶν, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα πολεμῆσαι αὐτούς. Καὶ ἀπέ-
στρεψαν αὐτὸν, λέγοντες, Οὐ μὴ [e] δυνώμεθα, ἀλλ' ἢ σώζωμεν
τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τὸ νῦν, [f] καὶ ἐπιστρέψωμεν μετὰ τῶν ἀδελφῶν
10 ἡμῶν καὶ πολεμήσωμεν πρὸς αὐτοὺς, ἡμεῖς δὲ ὀλίγοι. Καὶ εἶπεν
Ἰούδας, Μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο, φυγεῖν ἀπ'
αὐτῶν, καὶ [g] εἰ ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, καὶ ἀποθάνωμεν [h] ἐν
ἀνδρείᾳ χάριν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ μὴ καταλίπωμεν αἰτίαν τῇ
11 δόξῃ ἡμῶν. Καὶ ἀπῆρεν ἡ δύναμις ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ
ἔστησαν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ ἐμερίσθη ἡ ἵππος εἰς δύο
μέρη, καὶ οἱ σφενδονηταὶ καὶ οἱ τοξόται προεπορεύοντο τῆς δυ-
12 νάμεως, καὶ οἱ πρωταγωνισταὶ πάντες οἱ δυνατοί. Βακχίδης δὲ
ἦν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι, καὶ ἤγγισεν ἡ φάλαγξ ἐκ τῶν δύο μερῶν,
13 καὶ ἐφώνουν ταῖς σάλπιγξι· καὶ ἐσάλπισαν [i] οἱ παρὰ Ἰούδᾳ καὶ
αὐτοὶ ταῖς σάλπιγξι, [k] καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν
παρεμβολῶν· καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος [l] συνημμένος ἀπὸ πρωΐθεν
14 ἕως ἑσπέρας. Καὶ εἶδεν Ἰούδας ὅτι Βακχίδης καὶ τὸ στερέωμα
τῆς παρεμβολῆς ἐν τοῖς δεξιοῖς, καὶ συνῆλθον αὐτῷ πάντες οἱ
15 εὔψυχοι τῇ καρδίᾳ. Καὶ συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας ἀπ' αὐτῶν,
16 καὶ [m] ἐδίωκον ὀπίσω αὐτῶν ἕως Ἀζώτου ὄρους. Καὶ [n] εἰς τὸ
ἀριστερὸν κέρας ἴδον ὅτι συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ ἐπέ-
στρεψαν κατὰ πόδας Ἰούδα καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ὄπισθεν.
17 Καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος, καὶ [o] ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἐκ
18 τούτων καὶ ἐκ τούτων. Καὶ Ἰούδας ἔπεσε, καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον.
19 Καὶ ἦραν Ἰωνάθαν καὶ Σίμων Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν [p] αὐτῶν καὶ
20 ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν Μωδεείμ, καὶ
ἔκλαυσαν [q] αὐτὸν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν
21 μέγαν καὶ ἐπένθουν ἡμέρας πολλὰς καὶ [r] εἶπον, Πῶς ἔπεσε
22 δυνατὸς σώζων τὸν Ἰσραήλ; Καὶ τὰ περισσὰ τῶν λόγων [s] Ἰούδα
καὶ τῶν πολέμων καὶ τὸν ἀνδραγαθιῶν ὧν ἐποίησε καὶ τῆς
μεγαλωσύνης [t] αὐτῶν οὐ κατεγράφη, πολλὰ γὰρ ἦν σφόδρα.

---

[d] ἡμῖν. [e] δυνησώμεθα. [f] καὶ om. [g] εἰ om. [h] ἐν om.
[i] καὶ οἱ παρὰ Ἰούδου. [k] καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ ἀπὸ τῶν παρεμβολῶν
αὐτῶν· καὶ. [l] συνηγμένος. [m] ἐδίωκεν. [n] οἱ εἰς. [o] ἔπεσαν.
[p] αὐτοῦ. [q] αὐτὸν ἐκεῖ. [r] εἶπαν. [s] Ἰούδου. [t] αὐτοῦ.

23 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν [t] Ἰούδα, ἐξέκυψαν οἱ ἄνομοι ἐν
πᾶσι τοῖς ὁρίοις Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέτειλαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι
24 τὴν ἀδικίαν. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγενήθη λιμὸς [u] μέγας
25 σφόδρα, καὶ [x] ηὐτομόλησεν ἡ χώρα μετ' αὐτῶν. Καὶ ἐξέλεξε
Βακχίδης τοὺς ἀσεβεῖς ἄνδρας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς κυρίους
26 τῆς χώρας. Καὶ ἐξεζήτουν καὶ ἐξηρεύνων τοὺς φίλους [t] Ἰούδα,
καὶ ἦγον αὐτοὺς πρὸς Βακχίδην· καὶ [y] ἐξεδίκει ἐν αὐτοῖς καὶ
27 ἐνέπαιζεν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο θλῖψις μεγάλη ἐν τῷ Ἰσραὴλ,
ἥτις οὐκ ἐγένετο ἀφ' ἧς ἡμέρας οὐκ ὤφθη προφήτης [z] ἐν αὐτοῖς.
28 Καὶ ἠθροίσθησαν πάντες οἱ φίλοι [t] Ἰούδα, καὶ εἶπον τῷ Ἰωνάθαν,
29 Ἀφ' οὗ ὁ ἀδελφός σου Ἰούδας τετελεύτηκε, καὶ ἀνὴρ ὅμοιος αὐτῷ
οὐκ ἔστιν ἐξελθεῖν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ Βακχίδην, καὶ ἐν τοῖς
30 ἐχθραίνουσι τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Νῦν οὖν σὲ ᾑρετισάμεθα σήμερον
τοῦ εἶναι ἀντ' αὐτοῦ ἡμῖν εἰς ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον, τοῦ πολε-
31 μῆσαι τὸν πόλεμον ἡμῶν. Καὶ ἐπεδέξατο Ἰωνάθαν ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ [a] τὴν ἧγησιν, καὶ ἀνέστη ἀντὶ [t] Ἰούδα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
32, 33 Καὶ ἔγνω Βακχίδης, καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι. Καὶ ἔγνω
Ἰωνάθαν καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ,
καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωὲ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ
34 λάκκου [b] Ἀσφάρ. Καὶ ἔγνω Βακχίδης τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,
καὶ ἦλθεν αὐτὸς καὶ πᾶν τὸ στράτευμα αὐτοῦ πέραν τοῦ [c] Ἰορ-
35 δάνου. Καὶ ἀπέστειλεν [d] Ἰωνάθαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἡγούμενον
τοῦ ὄχλου, καὶ παρεκάλεσε τοὺς [e] Ναυαταίους φίλους αὐτοῦ
36 παραθέσθαι αὐτοῖς τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν τὴν πολλήν. Καὶ
ἐξῆλθον [f] υἱοὶ Ἰαμβρὶ ἐκ Μηδαβὰ καὶ συνέλαβον Ἰωάννην καὶ
37 πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀπῆλθον ἔχοντες. Μετὰ δὲ τοὺς λόγους
τούτους ἀπήγγειλαν [g] τῷ Ἰωνάθαν καὶ Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
ὅτι [h] οἱ υἱοὶ Ἰαμβρὶ ποιοῦσι γάμον μέγαν, καὶ ἄγουσι τὴν νύμ-
φην ἀπὸ Ναδαβὰθ θυγατέρα ἑνὸς τῶν μεγιστάνων μεγάλων [i] τῶν
38 Χαναὰν μετὰ παραπομπῆς μεγάλης. Καὶ ἐμνήσθησαν Ἰωάννου
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν καὶ ἐκρύβησαν ὑπὸ τὴν
39 σκέπην τοῦ ὄρους. Καὶ ἦραν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ [k] ἴδον,

---

[t] Ἰούδου. [u] μεγάλη. [x] αὐτομόλησεν. [y] ἐξεδίκα αὐτοὺς, καὶ ἐνέπαιζον. [z] ἐν om. [a] τὴν ἧγησιν. [b] Ἀσφάδ. [c] Ἰορδάνῃ. [d] Ἰωνάθαν om. [e] Ναβαταίους. [f] οἱ υἱοὶ Ἰαμβρεὶν. [g] τῷ om. [h] οἱ om. [i] τῶν om. [k] ἴδαν.

καὶ ἰδοὺ θροῦς, καὶ ἀποσκευὴ πολλὴ, καὶ ὁ νυμφίος ἐξῆλθε καὶ
οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτῶν μετὰ
40 τυμπάνων καὶ μουσικῶν καὶ ὅπλων πολλῶν. Καὶ ἐξανέστησαν
ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου [l] οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθαν καὶ ἀπέκτειναν
αὐτοὺς, καὶ [m] ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον
41 εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἔλαβον πάντα τὰ [n] σκῦλα αὐτῶν. Καὶ μετε-
στράφη ὁ γάμος εἰς πένθος καὶ [o] ἡ φωνὴ μουσικῶν αὐτῶν εἰς
42 θρῆνον. Καὶ ἐξεδίκησαν τὴν ἐκδίκησιν αἵματος ἀδελφοῦ αὐτῶν,
43 καὶ ἀπέστρεψαν εἰς τὸ [p] ἔλος τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἤκουσε
Βακχίδης, καὶ ἦλθε τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἕως τῶν κρηπίδων
44 τοῦ Ἰορδάνου ἐν δυνάμει πολλῇ. Καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τοῖς [q] παρ᾽
αὐτοῦ, Ἀναστῶμεν νῦν καὶ πολεμήσωμεν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν,
45 οὐ γάρ ἐστι σήμερον ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. Ἰδοὺ γὰρ ὁ
πόλεμος ἐξεναντίας ἡμῶν καὶ ἐξόπισθεν ἡμῶν· τὸ δὲ ὕδωρ τοῦ
Ἰορδάνου ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἕλος καὶ δρυμὸς, [r] οὐκ ἔστι τόπος
46 τοῦ ἐκκλῖναι. Νῦν οὖν κεκράξατε εἰς οὐρανὸν, ὅπως διασωθῆτε
47 ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. Καὶ συνῆψεν ὁ πόλεμος· καὶ ἐξέτεινεν
Ἰωνάθαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ πατάξαι τὸν Βακχίδην, καὶ ἐξέκλινεν
48 ἀπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω. Καὶ ἐνεπήδησεν Ἰωνάθαν καὶ οἱ μετ᾽
αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ διεκολύμβησαν εἰς τὸ πέραν, καὶ οὐ
49 διέβησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς τὸν Ἰορδάνην. [s] Καὶ διέπεσον παρὰ Βακχί-
50 δου τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς χιλίους ἄνδρας. Καὶ [t] ἐπέστρεψεν εἰς
Ἱερουσαλὴμ, καὶ [u] ᾠκοδόμησε πόλεις ὀχυρὰς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, τὸ
ὀχύρωμα τὸ ἐν Ἱεριχὼ καὶ τὴν Ἐμμαοὺμ καὶ τὴν Βαιθωρὼν καὶ
τὴν Βαιθὴλ καὶ τὴν Θαμναθὰ [x] Φαραθωνὶ καὶ τὴν Τεφὼν ἐν
51 τείχεσιν ὑψηλοῖς καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς. Καὶ [y] ἔθετο φρουρὰν
52 ἐν αὐτοῖς τοῦ ἐχθραίνειν τῷ Ἰσραήλ. Καὶ [z] ὠχύρωσε τὴν πόλιν
τὴν ἐν Βαιθσούρᾳ καὶ τὴν Γάζαρα καὶ τὴν ἄκραν, καὶ [y] ἔθετο ἐν
53 αὐταῖς δυνάμεις καὶ παραθέσεις βρωμάτων. Καὶ [a] ἔλαβε τοὺς
υἱοὺς τῶν ἡγουμένων τῆς χώρας ὅμηρα, καὶ [y] ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῇ
54 ἄκρᾳ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν φυλακῇ. Καὶ ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ πεντη-

---

[l] οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθαν om. [m] ἔπεσαν. [n] σκεύη. [o] ἡ om.
[p] ὄρος. [q] ἀδελφοῖς. [r] καὶ οὐκ. [s] Καὶ διέβησαν παρὰ
Βακχίδα. [t] ἀπέστρεψεν. [u] ᾠκοδόμησαν. [x] Φαραθών.
[y] ἔθεντο. [z] ὠχύρωσαν τὴν πόλιν καὶ Βεθσούραν, καὶ Γαζάραν.
[a] ἔλαβον.

κοστῷ καὶ ἑκατοστῷ, [c] μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐπέταξεν Ἄλκιμος καθαι-
ρεῖν τὸ τεῖχος τῆς αὐλῆς τῶν ἁγίων τῆς ἐσωτέρας, καὶ καθεῖλε
55 τὰ ἔργα τῶν προφητῶν, καὶ ἐνήρξατο τοῦ καθαιρεῖν. Ἐν τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ ἐπλήγη Ἄλκιμος καὶ ἐνεποδίσθη τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ
ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ παρελύθη, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἔτι
56 λαλῆσαι λόγον καὶ ἐντείλασθαι περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ ἀπέ-
57 θανεν Ἄλκιμος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ μετὰ βασάνου μεγάλης. Καὶ
εἶδε Βακχίδης ὅτι ἀπέθανεν Ἄλκιμος, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς τὸν
58 βασιλέα, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἔτη δύο. Καὶ ἐβουλεύσαντο
πάντες οἱ ἄνομοι, λέγοντες, Ἰδοὺ Ἰωνάθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐν
ἡσυχίᾳ κατοικοῦσι πεποιθότες· νῦν οὖν ἄξομεν τὸν Βακχίδην, καὶ
59 συλλήψεται αὐτοὺς πάντας ἐν νυκτὶ μιᾷ. Καὶ πορευθέντες συνε-
60 βουλεύσαντο αὐτῷ. Καὶ ἀπῆρε τοῦ ἐλθεῖν μετὰ δυνάμεως πολ-
λῆς, καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς λάθρα πᾶσι τοῖς συμμάχοις
αὐτοῦ τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅπως συλλάβωσι τὸν Ἰωνάθαν καὶ
τοὺς [d] μετ' αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐδύναντο, ὅτι ἐγνώσθη αὐτοῖς ἡ βουλὴ
61 αὐτῶν. Καὶ [e] συνελάβοντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας τῶν
ἀρχηγῶν τῆς κακίας εἰς πεντήκοντα ἄνδρας, καὶ [f] ἀπέκτειναν
62 αὐτούς. Καὶ ἐξεχώρησεν Ἰωνάθαν καὶ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
εἰς Βαιθβασὶ τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ᾠκοδόμησε τὰ καθῃρημένα
63 αὐτῆς, καὶ [g] ἐστερέωσαν αὐτήν. Καὶ ἔγνω Βακχίδης καὶ συνή-
γαγε πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἐκ τῆς Ἰουδαίας παρήγγειλε.
64 Καὶ ἐλθὼν παρενέβαλεν ἐπὶ Βαιθβασὶ, καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν
65 ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἐποίησε μηχανάς. Καὶ ἀπέλιπεν Ἰωνάθαν
Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν
66 χώραν, καὶ [h] ἐξῆλθεν ἐν ἀριθμῷ. Καὶ ἐπάταξεν [i] Ὀδοαρρὴν,
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς Φασιρὼν ἐν τῷ σκηνώ-
67 ματι αὐτῶν, καὶ ἐξήρξατο τύπτειν καὶ ἀναβαίνειν ἐν [k] δυνάμεσι·
καὶ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐνεπύ-
68 ρισαν τὰς μηχανάς. Καὶ [l] ἐπολέμησεν πρὸς τὸν Βακχίδην, καὶ
συνετρίβη ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἔθλιβον αὐτὸν σφόδρα, ὅτι ἦν ἡ βουλὴ
69 αὐτοῦ καὶ ἡ ἔφοδος αὐτοῦ κενή. Καὶ [m] ὠργίσθη θυμῷ τοῖς
ἀνδράσι τοῖς ἀνόμοις τοῖς συμβουλεύσασιν αὐτῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν

---

[c] τῷ μηνὶ. [d] σὺν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠδύναντο. [e] συνέλαβον.
[f] ἀπέκτεινεν. [g] ἐστερέωσεν. [h] ἦλθεν ἀριθμῷ. [i] Ὀδομηρὰ.
[k] ταῖς δυνάμεσιν. [l] ἐπολέμησαν. [m] ὠργίσθησαν.

χώραν, καὶ ἀπέκτειναν ἐξ αὐτῶν πολλοὺς, καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ
70 ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Καὶ ἐπέγνω Ἰωνάθαν, καὶ ἀπέ-
στειλε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, τοῦ συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν εἰρήνην
71 καὶ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὴν αἰχμαλωσίαν. Καὶ ἀπεδέξατο, καὶ
ἐποίησε κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ μὴ ἐκζητῆσαι
72 αὐτῷ κακὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Καὶ ἀπέδωκεν
αὐτῷ τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ᾐχμαλώτευσε τοπρότερον ἐκ γῆς
Ἰούδα· καὶ ἀποστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ οὐ
73 προσέθετο ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν. Καὶ κατέπαυσε
ῥομφαία ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ ᾤκησεν Ἰωνάθαν ἐν Μαχμάς· καὶ
ἤρξατο Ἰωνάθαν κρίνειν τὸν λαὸν, καὶ ἠφάνισε τοὺς ἀσεβεῖς
ἐξ Ἰσραήλ.

10 Καὶ ἐν ἔτει ἑξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἀνέβη Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ
Ἀντιόχου ὁ Ἐπιφανὴς καὶ κατελάβετο Πτολεμαΐδα, καὶ [n] ἐπε-
2 δέξαντο αὐτὸν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. Καὶ ἤκουσε Δημήτριος ὁ
βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε δυνάμεις πολλὰς σφόδρα, καὶ ἐξῆλθεν
3 εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλεμον. Καὶ ἀπέστειλε Δημήτριος
πρὸς Ἰωνάθαν ἐπιστολὰς λόγοις εἰρηνικοῖς, ὥστε μεγαλῦναι
4 αὐτόν. Εἶπε γὰρ, Προφθάσωμεν τοῦ εἰρήνην θεῖναι μετ' [o] αὐ-
5 τοῦ πρινὴ θεῖναι αὐτὸν μετὰ Ἀλεξάνδρου καθ' ἡμῶν. Μνησθήσεται γὰρ πάντων τῶν κακῶν ὧν συνετελέσαμεν πρὸς αὐτὸν καὶ
6 εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ ἔθνος αὐτοῦ. Καὶ ἔδωκεν
αὐτῷ ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις καὶ κατασκευάζειν ὅπλα, καὶ
εἶναι αὐτὸν σύμμαχον αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅμηρα τὰ ἐν τῇ ἄκρᾳ εἶπε
7 παραδοῦναι αὐτῷ. Καὶ ἦλθεν Ἰωνάθαν [p] εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ
ἀνέγνω τὰς ἐπιστολὰς εἰς τὰ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐκ
8 τῆς ἄκρας. Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν ὅτε ἤκουσαν, ὅτι
9 ἔδωκεν [q] αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις. Καὶ
παρέδωκαν οἱ ἐκ τῆς ἄκρας Ἰωνάθαν τὰ ὅμηρα, καὶ [r] ἀπέδωκεν
10 αὐτοὺς τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν. Καὶ ᾤκησεν Ἰωνάθαν ἐν Ἱερουσα-
11 λὴμ, καὶ ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ καινίζειν τὴν πόλιν. Καὶ εἶπε
πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα οἰκοδομεῖν τὰ τείχη καὶ τὸ ὄρος
Σιὼν κυκλόθεν ἐκ λίθων τετραγώνων εἰς ὀχύρωσιν, καὶ ἐποίησαν
12 οὕτως. Καὶ ἔφυγον οἱ ἀλλογενεῖς οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν

---

[n] ἐπεδέξατο. [o] αὐτῷ. [p] ἐν. [q] αὐτοῖς. [r] ἀπέδωκαν.

13 οἷς ᾠκοδόμησε [s] Βακχίδης. Καὶ κατέλιπεν ἕκαστος τὸν τόπον
14 αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Πλὴν ἐν [t] Βαιθσούρᾳ
ὑπελείφθησάν τινες τῶν καταλιπόντων τὸν νόμον καὶ τὰ προστά-
15 γματα, ἦν γὰρ αὐτοῖς φυγαδευτήριον. Καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος
ὁ βασιλεὺς τὰς ἐπαγγελίας ὅσας ἀπέστειλε Δημήτριος τῷ Ἰω-
νάθαν, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἀνδραγαθίας
ἃς ἐποίησεν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς κόπους οὓς
16 [u] ἔσχον, καὶ εἶπε, Μὴ εὑρήσομεν ἄνδρα τοιοῦτον ἕνα; καὶ νῦν
17 [x] ποιήσομεν αὐτὸν φίλον καὶ σύμμαχον ἡμῶν. Καὶ ἔγραψεν
ἐπιστολὰς καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ κατὰ τοὺς λόγους τούτους,
18 λέγων, Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῷ ἀδελφῷ Ἰωνάθαν χαίρειν.
19 Ἀκηκόαμεν περὶ σοῦ, ὅτι ἀνὴρ [y] δυνατὸς ἰσχύϊ καὶ ἐπιτήδειος εἶ
20 τοῦ εἶναι [z] ἡμῖν φίλος. Καὶ νῦν καθεστάκαμέν σε σήμερον
ἀρχιερέα τοῦ ἔθνους σου καὶ φίλον βασιλέως καλεῖσθαι, καὶ
[a] ἀπέστειλεν αὐτῷ πορφύραν καὶ στέφανον χρυσοῦν, καὶ φρονεῖν
21 τὰ ἡμῶν καὶ συντηρεῖν φιλίαν πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἐνεδύσατο
Ἰωνάθαν τὴν ἁγίαν στολὴν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἔτους ἑξηκοστοῦ
καὶ ἑκατοστοῦ ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, καὶ συνήγαγε δυνάμεις
22 καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. Καὶ ἤκουσε Δημήτριος τοὺς
23 λόγους τούτους, καὶ ἐλυπήθη καὶ εἶπε, Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν ὅτι
προέφθακεν ἡμᾶς ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ φιλίαν [b] καταθέσθαι τοῖς
24 Ἰουδαίοις εἰς στήριγμα; Γράψω αὐτοῖς κἀγὼ λόγους παρακλή-
σεως καὶ ὕψους καὶ δομάτων, ὅπως ὦσι σὺν ἐμοὶ εἰς βοήθειαν.
25 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς κατὰ τοὺς λόγους τούτους· Βασιλεὺς
26 Δημήτριος τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. Ἐπεὶ συνετηρήσατε
τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας καὶ ἐνεμείνατε τῇ φιλίᾳ ἡμῶν καὶ οὐ
προσεχωρήσατε τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἠκούσαμεν καὶ ἐχάρημεν.
27 Καὶ νῦν ἐμμείνατε ἔτι τοῦ συντηρῆσαι πρὸς ἡμᾶς πίστιν, καὶ
28 ἀνταποδώσομεν ὑμῖν ἀγαθὰ ἀνθ' ὧν ποιεῖτε μεθ' ἡμῶν. Καὶ
ἀφήσομεν ὑμῖν ἀφέματα πολλὰ, καὶ δώσομεν ὑμῖν δόματα.
29 Καὶ νῦν ἀπολύω ὑμᾶς καὶ ἀφίημι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ
30 τῶν φόρων καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἁλὸς καὶ ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ
ἀντὶ τοῦ τρίτου τῆς σπορᾶς καὶ ἀντὶ τοῦ ἡμίσους τοῦ καρποῦ

---

[s] ὁ Βακχίδης. [t] Βαιθσούροις. [u] ἔσχοσαν. [x] ποιήσωμεν.
[y] ἀγαθὸς. [z] ἡμῶν. [a] ἀπέστειλαν. [b] καταλαβέσθαι.

τοῦ ξυλίνου τοῦ ἐπιβάλλοντός μοι λαβεῖν, ἀφίημι ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἐπέκεινα τοῦ λαβεῖν ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν νομῶν τῶν προστιθεμένων αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ Γαλιλαίας, [c] καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν [d] αἰῶνα
31 χρόνον. Καὶ Ἱερουσαλὴμ ἤτω ἁγία καὶ [e] ἀφειμένη καὶ τὰ ὅρια
32 αὐτῆς, αἱ δεκάται καὶ τὰ τέλη. Ἀφίημι καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἄκρας τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ δίδωμι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἂν [f] καταστήσῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρας οὓς ἂν ἐκλέξηται αὐτὸς τοῦ φυ-
33 λάσσειν αὐτήν. Καὶ πᾶσαν ψυχὴν Ἰουδαίων τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἀπὸ γῆς Ἰούδα εἰς πᾶσαν βασιλείαν μου ἀφίημι ἐλευθέραν δωρεάν· καὶ πάντες ἀφιέτωσαν τοὺς φόρους καὶ [g] τῶν
34 κτηνῶν αὐτῶν. Καὶ πᾶσαι αἱ ἑορταὶ καὶ τὰ σάββατα καὶ νουμηνίαι καὶ ἡμέραι ἀποδεδειγμέναι, καὶ τρεῖς ἡμέραι πρὸ ἑορτῆς καὶ τρεῖς ἡμέραι μετὰ ἑορτήν, ἔστωσαν πᾶσαι αἱ ἡμέραι
35 ἀτελείας καὶ ἀφέσεως πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν [h] τῇ βασιλείᾳ μου. Καὶ οὐχ ἕξει ἐξουσίαν οὐδεὶς πράσσειν καὶ
36 παρενοχλεῖν τινα αὐτῶν περὶ παντὸς πράγματος. Καὶ προγραφήτωσαν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ βασιλέως εἰς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ δοθήσεται αὐτοῖς ξένια ὡς κα-
37 θήκει πάσαις ταῖς δυνάμεσι τοῦ βασιλέως. Καὶ κατασταθήσεται ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς ὀχυρώμασι τοῦ βασιλέως τοῖς μεγάλοις, καὶ ἐκ τούτων κατασταθήσεται ἐπὶ χρειῶν τῆς βασιλείας τῶν οὐσῶν εἰς πίστιν· καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἔστωσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ πορευέσθωσαν τοῖς νόμοις αὐτῶν, καθὰ καὶ προσέταξεν ὁ
38 βασιλεὺς ἐν γῇ Ἰούδα. Καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς τοὺς προστεθέντας τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς χώρας Σαμαρείας, προστεθήτω τῇ Ἰουδαίᾳ πρὸς τὸ λογισθῆναι τοῦ γενέσθαι ὑφ' ἕνα, τοῦ μὴ
39 ὑπακοῦσαι ἄλλης ἐξουσίας ἀλλ' ἢ τοῦ ἀρχιερέως. Πτολεμαΐδα καὶ τὴν προσκυροῦσαν αὐτῇ δέδωκα δόμα τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν
40 Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν [i] προσήκουσαν δαπάνην τοῖς ἁγίοις. Κἀγὼ δίδωμι κατ' ἐνιαυτὸν δεκαπέντε χιλιάδας σίκλων ἀργυρίου ἀπὸ
41 τῶν λόγων τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀνηκόντων. Καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον, ὃ οὐκ ἀπεδίδοσαν [k] οἱ ἀπὸ τῶν χρειῶν ὡς ἐν

---

[c] καὶ om. [d] ἅπαντα. [e] ἀφιεμένη. [f] καταστῇ.
[g] τῶν om. [h] πάσῃ τῇ. [i] προκαθήκουσαν. [k] οἱ om.

τοῖς πρώτοις ἔτεσιν, ἀπὸ τοῦ νῦν [1] δώσουσιν εἰς τὰ ἔργα τοῦ
42 οἴκου. Καὶ ἐπὶ τούτοις πεντακισχιλίους σίκλους ἀργυρίου οὓς
ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν χρειῶν [m] τοῦ ἁγίου ἀπὸ τοῦ λόγου κατ'
ἐνιαυτὸν, καὶ ταῦτα ἀφίεται διὰ τὸ ἀνήκειν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσι
43 τοῖς λειτουργοῦσι. Καὶ ὅσοι ἐὰν φύγωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν
Ἱεροσολύμοις καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ, [n] ὀφείλοντες βασι-
λικὰ καὶ πᾶν πρᾶγμα, ἀπολελύσθωσαν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν
44 αὐτοῖς ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. Καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι καὶ τοῦ
ἐπικαινισθῆναι τὰ ἔργα τῶν ἁγίων, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ
45 τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως. Καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τείχη
Ἱερουσαλὴμ καὶ ὀχυρῶσαι κυκλόθεν, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ
τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως· καὶ τοῦ [o] οἰκοδομηθῆναι τὰ τείχη τὰ ἐν
46 τῇ Ἰουδαίᾳ. Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους
τούτους, οὐκ [p] ἐπίστευσαν αὐτοῖς οὐδὲ ἐπεδέξαντο, ὅτι ἐπεμνή-
σθησαν τῆς κακίας τῆς μεγάλης ἧς ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ
47 ἔθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. Καὶ εὐδόκησαν ἐν Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι
αὐτὸς ἐγένετο αὐτοῖς ἀρχηγὸς λόγων εἰρηνικῶν, καὶ συνεμάχουν
48 αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ συνήγαγεν Ἀλέξανδρος ὁ βασι-
λεὺς δυνάμεις μεγάλας, καὶ παρενέβαλεν ἐξεναντίας Δημητρίου.
49 Καὶ συνῆψαν πόλεμον οἱ δύο βασιλεῖς, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ
Δημητρίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἴσχυσεν ἐπ'
50 αὐτούς. Καὶ ἐστερέωσε [q] τὸν πόλεμον σφόδρα ἕως ἔδυ ὁ ἥλιος,
51 καὶ ἔπεσεν ὁ Δημήτριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ ἀπέστειλεν
Ἀλέξανδρος πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα Αἰγύπτου πρέσβεις κατὰ
52 τοὺς λόγους τούτους, λέγων, Ἐπεὶ ἀνέστρεψα εἰς [r] γῆν βασι-
λείας μου καὶ ἐκάθισα ἐπὶ θρόνου πατέρων μου καὶ ἐκράτησα
τῆς ἀρχῆς, καὶ συνέτριψα τὸν Δημήτριον, καὶ ἐπεκράτησα τῆς
53 χώρας ἡμῶν, καὶ συνῆψα πρὸς αὐτὸν μάχην, καὶ συνετρίβη
αὐτὸς καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν ἐπὶ
54 θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. [s] Καὶ νῦν στήσωμεν πρὸς ἑαυτοὺς
φιλίαν, καὶ νῦν δός μοι τὴν θυγατέρα σου εἰς γυναῖκα, καὶ ἐπι-
55 γαμβρεύσω σοι, καὶ δώσω σοὶ δόματα, καὶ αὐτῇ ἄξιά σου. Καὶ
ἀπεκρίθη Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς, λέγων, Ἀγαθὴ ἡμέρα, ἐν ᾗ

---

[1] δώσωσιν. [m] ὡς ἐν τοῖς πρώτοις ἔτεσιν τοῦ ἁγίου. [n] ὀφείλων.
[o] οἰκοδομῆσαι τὰ τείχη ἐν. [p] ἐπίστευσεν. [q] τὸν om. [r] τὴν
βασιλείαν. [s] Καὶ συνστήσομεν πρὸς αὐτὸν.

ἀνέστρεψας εἰς γῆν πατέρων σου καὶ ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου
56 βασιλείας αὐτῶν. Καὶ νῦν ποιήσω σοι ἃ ἔγραψας, ἀλλ' ἀπάν-
τησον εἰς Πτολεμαΐδα, ὅπως ἴδωμεν ἀλλήλους, καὶ ἐπιγαμ-
57 βρεύσω σοι καθὼς εἴρηκας. Καὶ ἐξῆλθε Πτολεμαῖος ἐξ Αἰ-
γύπτου αὐτὸς καὶ Κλεοπάτρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ [t] εἰσῆλθον εἰς
58 Πτολεμαΐδα ἔτους δευτέρου καὶ ἑξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. Καὶ
ἀπήντησεν αὐτῷ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξέδοτο αὐτῷ
Κλεοπάτραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε τὸν γάμον αὐτῆς
59 ἐν Πτολεμαΐδι, καθὼς οἱ βασιλεῖς ἐν δόξῃ μεγάλῃ. Καὶ
ἔγραψεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωνάθαν ἐλθεῖν εἰς συνάν-
60 τησιν αὐτῷ. Καὶ ἐπορεύθη μετὰ δόξης εἰς Πτολεμαΐδα καὶ
ἀπήντησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ
χρυσίον καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν καὶ δόματα πολλὰ, καὶ εὗρε
61 χάριν ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ [u] ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες
λοιμοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ἄνδρες παράνομοι, ἐντυχεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ οὐ
62 προσέσχεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς. Καὶ προσέταξεν [x] ὁ βασιλεὺς,
καὶ ἐξέδυσαν Ἰωνάθαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ [y] ἐνέδυσαν αὐτὸν
63 πορφύραν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. Καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς
μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ, [z] Ἐξέλθετε μετ' αὐτοῦ
εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ κηρύξατε τοῦ μηδένα ἐντυγχάνειν
[a] κατ' αὐτοῦ περὶ μηδενὸς πράγματος, καὶ μηδεὶς αὐτῷ [b] παρεν-
64 οχλείτω περὶ παντὸς λόγου. Καὶ ἐγένετο ὡς ἴδον οἱ ἐντυγχάνον-
τες τὴν δόξαν αὐτοῦ καθὼς [c] ἐκήρυξαν, καὶ περιβεβλημένον
65 αὐτὸν [d] πορφύραν, καὶ ἔφυγον πάντες. Καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ
βασιλεὺς, καὶ ἔγραψεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων, καὶ ἔθετο
66 αὐτὸν στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς
67 Ἰερουσαλὴμ μετ' εἰρήνης καὶ εὐφροσύνης. Καὶ ἐν ἔτει πέμπτῳ
καὶ ἑξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἦλθε Δημήτριος [e] υἱὸς Δημητρίου ἐκ
68 Κρήτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ. Καὶ ἤκουσεν Ἀλέξαν-
δρος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς
69 Ἀντιόχειαν. Καὶ κατέστησε Δημήτριος Ἀπολλώνιον τὸν ὄντα
ἐπὶ κοίλης Συρίας, καὶ συνήγαγε δύναμιν μεγάλην, καὶ παρενέ-
βαλεν ἐν Ἰαμνείᾳ· καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωνάθαν τὸν ἀρχιερέα,

[t] ἦλθεν. [u] συνήχθησαν ἐπ' αὐτὸν. [x] αὐτοῖς ὁ β. καὶ ἐξέ-
δυσεν. [y] ἐνέδυσεν. [z] Ἐξέλθατε. [a] κατὰ τοῦ σοῦ.
[b] ἐνοχλείτω. [c] ἐκήρυξεν. [d] σινδόνα. [e] ὁ υἱὸς.

70 λέγων, Σὺ μονώτατος ἐπαίρῃ ἐφ' ἡμᾶς, ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς
καταγέλωτα καὶ [f] εἰς ὀνειδισμὸν διὰ σέ· καὶ διατί [g] σὺ ἐξουσιάζῃ
71 ἐφ' ἡμᾶς ἐν τοῖς ὄρεσι; Νῦν οὖν εἰ πέποιθας ἐπὶ ταῖς δυνάμεσί
σου, καταβηθι πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ πεδίον, καὶ συγκριθῶμεν ἑαυτοῖς
72 ἐκεῖ, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐστι δύναμις τῶν πόλεων. Ἐρώτησον καὶ
μάθε τίς εἰμι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ βοηθοῦντες ἡμῖν, καὶ λέγουσιν,
Οὐκ ἔστιν ὑμῖν στάσις ποδὸς κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ὅτι δὶς
73 ἐτροπώθησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Καὶ νῦν οὐ
δυνήσῃ ὑποστῆναι τὴν ἵππον καὶ δύναμιν τοιαύτην ἐν τῷ πεδίῳ,
74 ὅπου οὐκ ἔστι λίθος οὐδὲ κόχλαξ οὐδὲ τόπος [h] τοῦ φυγεῖν. Ὡς
δὲ ἤκουσεν Ἰωνάθαν τῶν λόγων Ἀπολλωνίου, ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ,
καὶ ἐπέλεξε δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ,
καὶ συνήντησεν αὐτῷ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ βοήθειαν
75 αὐτοῦ. Καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ἰόππην, καὶ ἀπέκλεισαν αὐτὸν
[i] ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι φρουρὰ Ἀπολλωνίου ἐν Ἰόππῃ, καὶ ἐπολε-
76 μησαν αὐτήν. Καὶ φοβηθέντες ἤνοιξαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ
77 ἐκυρίευσεν Ἰωνάθαν Ἰόππης. Καὶ ἤκουσεν Ἀπολλώνιος, καὶ
παρενέβαλε τρισχιλίαν ἵππον καὶ δύναμιν πολλὴν καὶ ἐπορεύθη
εἰς Ἄζωτον ὡς διοδεύων, καὶ ἅμα [k] προῆγεν εἰς τὸ πεδίον, [l] διὰ
78 τὸ ἔχειν αὐτὸν πλῆθος ἵππου καὶ πεποιθέναι ἐπ' [m] αὐτῇ. Καὶ
κατεδίωξεν [n] Ἰωνάθαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Ἄζωτον, καὶ συνῆψαν αἱ
79 παρεμβολαὶ [o] εἰς πόλεμον. Καὶ ἀπέλιπεν Ἀπολλώνιος χιλίαν
80 ἵππον ἐν [p] κρυπτῷ κατόπισθεν αὐτῶν. Καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι
ἔστιν ἔνεδρον κατόπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτοῦ τὴν
παρεμβολὴν, καὶ ἐξετίναξαν τὰς σχίζας εἰς τὸν λαὸν ἐκ πρωΐθεν
81 ἕως [q] ἑσπέρας. Ὁ δὲ λαὸς εἱστήκει, καθὼς ἐπέταξεν Ἰωνάθαν,
82 καὶ ἐκοπίασαν οἱ ἵπποι αὐτῶν. Καὶ εἵλκυσε Σίμων τὴν δύναμιν
αὐτοῦ, καὶ συνῆψε πρὸς τὴν φάραγγα· ἡ γὰρ ἵππος ἐξελύθη, καὶ
83 συνετρίβησαν [r] ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον. Καὶ ἡ ἵππος ἐσκορπίσθη
ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἔφυγον εἰς Ἄζωτον, καὶ εἰσῆλθον εἰς Βηθδαγὼν
84 τὸ εἰδωλεῖον [s] αὐτῶν τοῦ σωθῆναι. Καὶ ἐνεπύρισεν Ἰωνάθαν τὴν
Ἄζωτον καὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα

---

[f] εἰς om. [g] σὺ om. [h] ποῦ. [i] οἱ ἐκ. [k] προσῆγεν.
[l] καὶ διὰ. [m] αὐτήν. [n] Ἰωνάθαν om. [o] ὀπίσω αὐτοῦ εἰς.
[p] κρυπτῶς. [q] δείλης. [r] ἀπ' α., κ. ἔφυγαν. [s] αὐτοῦ σω-
θῆναι.

αὐτῶν, καὶ τὸ ἱερὸν Δαγὼν [t] καὶ τοὺς συμφυγόντας εἰς αὐτὸ
85 ἐνεπύρισε πυρί. Καὶ ἐγένοντο οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ σὺν τοῖς
86 ἐμπυρισθεῖσιν εἰς ἄνδρας ὀκτακισχιλίους. Καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν
Ἰωνάθαν καὶ παρενέβαλεν [u] ἐπὶ Ἀσκάλωνα, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐκ
87 τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν δόξῃ μεγάλῃ. Καὶ ἐπέ-
στρεψεν Ἰωνάθαν [x] εἰς Ἱερουσαλὴμ σὺν τοῖς παρ' αὐτοῦ ἔχοντες
88 σκῦλα πολλά. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς
τοὺς λόγους τούτους, καὶ προσέθετο δοξάσαι τὸν Ἰωνάθαν.
89 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πόρπην χρυσῆν, ὡς ἔθος ἐστὶ δίδοσθαι
τοῖς [y] συγγενέσι τῶν βασιλέων· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀκκαρὼν
καὶ πάντα τὰ ὅρια αὐτῆς εἰς κληροδοσίαν.

11 Καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἤθροισε δυνάμεις πολλὰς ὡς [z] τὴν
ἄμμον τὴν περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ πλοῖα πολλά· καὶ
ἐζήτησε κατακρατῆσαι τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου δόλῳ, καὶ
2 προσθεῖναι αὐτὴν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς Συρίαν
λόγοις εἰρηνικοῖς, καὶ ἤνοιγον αὐτῷ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων, καὶ
συνήντων αὐτῷ, ὅτι ἐντολὴ ἦν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως
3 συναντᾶν αὐτῷ διὰ τὸ πενθερὸν αὐτοῦ εἶναι. Ὡς δὲ εἰσεπο-
ρεύετο εἰς τὰς [a] πόλεις ὁ Πτολεμαῖος, ἀπέτασσε τὰς δυνάμεις
4 φρουρὰν ἐν ἑκάστῃ πόλει. Ὡς δὲ ἤγγισεν Ἀζώτου, ἔδειξαν
αὐτῷ τὸ ἱερὸν Δαγὼν [b] ἐμπεπυρισμένον καὶ Ἄζωτον καὶ τὰ
περιπόλια αὐτῆς καθῃρημένα, καὶ τὰ σώματα ἐρριμμένα, καὶ
τοὺς ἐμπεπυρισμένους οὓς ἐνεπύρισεν ἐν τῷ πολέμῳ, ἐποίησαν
5 γὰρ θημωνίας αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ. Καὶ διηγήσαντο τῷ
βασιλεῖ ἃ ἐποίησεν Ἰωνάθαν, εἰς τὸ [c] ψογῆσαι αὐτόν· καὶ ἐσίγη-
6 σεν ὁ βασιλεύς. Καὶ συνήντησεν Ἰωνάθαν τῷ βασιλεῖ εἰς
Ἰόππην μετὰ δόξης, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους, καὶ ἐκοιμήθησαν
7 ἐκεῖ. Καὶ ἐπορεύθη Ἰωνάθαν μετὰ τοῦ βασιλέως ἕως τοῦ ποτα-
μοῦ τοῦ καλουμένου Ἐλευθέρου, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσα-
8 λήμ. Ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐκυρίευσε τῶν πόλεων τῆς
παραλίας ἕως Σελευκείας τῆς παραθαλασσίας, καὶ διελογίζετο
9 περὶ Ἀλεξάνδρου λογισμοὺς πονηρούς. Καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις
πρὸς Δημήτριον [d] τὸν βασιλέα, λέγων, Δεῦρο συνθώμεθα πρὸς

[t] καὶ τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐνεπύρισεν ἐν πυρί. [u] εἰς. [x] εἰς Ἱερουσαλὴμ om. [y] συνγενεῦσιν. [z] ἡ ἄμμος ἡ παρὰ. [a] πόλεις Πτολεμαΐδος. [b] ἐνεπυρισμένον. [c] ψογῆσαι. [d] τὸν om.

ἑαυτοὺς διαθήκην, καὶ δώσω σοι τὴν θυγατέρα μου ἣν ἔχει
'Αλέξανδρος, καὶ βασιλεύσεις τῆς βασιλείας τοῦ πατρός σου.
10 Μεταμεμέλημαι γὰρ δοὺς αὐτῷ τὴν θυγατέρα μου, ἐζήτησε γὰρ
11 ἀποκτεῖναί με. Καὶ [e]ἐψόγησεν αὐτὸν χάριν τοῦ ἐπιθυμῆσαι
12 αὐτὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν θυγα-
τέρα ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Δημητρίῳ, καὶ ἠλλοιώθη [f]τοῦ 'Αλεξάν-
13 δρου, καὶ ἐφάνη [g]ἡ ἔχθρα αὐτῶν. Καὶ εἰσῆλθε Πτολεμαῖος εἰς
'Αντιόχειαν, [h]καὶ περιέθετο δύο διαδήματα περὶ τὴν κεφαλὴν
14 αὐτοῦ, τὸ τῆς 'Ασίας καὶ Αἰγύπτου. 'Αλέξανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς
ἦν [i]ἐν Κιλικίᾳ κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους, ὅτι ἀπεστάτουν οἱ
15 ἀπὸ τῶν τόπων ἐκείνων. Καὶ ἤκουσεν 'Αλέξανδρος, καὶ ἦλθεν
ἐπ' αὐτὸν [k]πολέμῳ· καὶ ἐξήγαγε Πτολεμαῖος [l]τὴν δύναμιν, καὶ
16 ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτόν. Καὶ
ἔφυγεν 'Αλέξανδρος εἰς τὴν 'Αραβίαν, τοῦ σκεπασθῆναι αὐτὸν
17 ἐκεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὑψώθη. Καὶ ἀφεῖλε Ζαβδιὴλ ὁ
'Αραψ τὴν κεφαλὴν 'Αλεξάνδρου, καὶ ἀπέστειλε τῷ Πτολεμαίῳ.
18 Καὶ ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ
οἱ ὄντες ἐν τοῖς [m]ὀχυρώμασιν ἀπώλοντο ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὀχυρώ-
19 μασι. Καὶ ἐβασίλευσε Δημήτριος ἔτους ἑβδόμου καὶ ἑξηκοστοῦ
20 καὶ ἑκατοστοῦ. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνήγαγεν 'Ιωνάθαν
τοὺς ἐκ τῆς 'Ιουδαίας τοῦ ἐκπολεμῆσαι τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἱερου-
21 σαλὴμ, καὶ [n]ἐποίησεν ἐπ' αὐτὴν μηχανὰς πολλάς. Καὶ ἐπορεύ-
θησάν τινες μισοῦντες τὸ ἔθνος αὐτῶν ἄνδρες παράνομοι πρὸς
τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι 'Ιωνάθαν περικάθηται τὴν
22 ἄκραν. Καὶ ἀκούσας ὠργίσθη· ὡς δὲ ἤκουσεν, εὐθέως ἀναζεύξας
ἦλθεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἔγραψεν 'Ιωνάθαν τοῦ μὴ περικα-
θῆσθαι [o]τῇ ἄκρᾳ καὶ τοῦ ἀπαντῆσαι αὐτὸν αὐτῷ συμμίσγειν εἰς
23 Πτολεμαΐδα τὴν ταχίστην. Ὡς δὲ ἤκουσεν 'Ιωνάθαν, ἐκέλευσε
περικαθῆσθαι, καὶ ἐπέλεξε τῶν πρεσβυτέρων 'Ισραὴλ καὶ τῶν
24 ἱερέων, καὶ ἔδωκεν [p]ἑαυτὸν τῷ κινδύνῳ. Καὶ λαβὼν ἀργύριον
καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμὸν καὶ ἕτερα ξένια πλείονα [q]ἐπορεύθη
πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ εὗρε χάριν [r]ἐνώπιον

---

[e] ἐψόγισεν. [f] τὸ πρόσωπον 'Αλ. [g] ἡ om. [h] καὶ περιέθετο τὸ διάδημα τῆς 'Ασίης, καὶ περιέθετο δύο. [i] εἰς Κιλικίαν. [k] ἐν πολέμῳ. [l] τὴν δύναμιν om. [m] ὀχυρώμασιν αὐτοῦ. [n] ἐποίησαν. [o] τῇ ἄκρᾳ om. [p] αὐτὸν. [q] καὶ ἐπορεύθη. [r] ἐναντίον.

25 αὐτοῦ. Καὶ ἐνετύγχανον κατ' αὐτοῦ τινες [s] ἄνομοι τῆς ἐκ τοῦ
26 ἔθνους. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καθὼς ἐποίησαν αὐτῷ
οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν ἐναντίον πάντων τῶν φίλων
27 αὐτοῦ. Καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ ὅσα ἄλλα εἶχε
τίμια τὸ πρότερον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων ἡγεῖ-
28 σθαι. Καὶ ἠξίωσεν Ἰωνάθαν τὸν βασιλέα ποιῆσαι τὴν Ἰουδαίαν
ἀφορολόγητον καὶ τὰς τρεῖς τοπαρχίας καὶ τὴν Σαμαρεῖτιν, καὶ
29 [t] ἐπηγγείλατο αὐτῷ τάλαντα τριακόσια. Καὶ εὐδόκησεν ὁ βασι-
λεὺς, καὶ ἔγραψε τῷ Ἰωνάθαν ἐπιστολὰς περὶ πάντων τούτων
30 ἐχούσας τὸν τρόπον τοῦτον· Βασιλεὺς Δημήτριος Ἰωνάθαν τῷ
31 ἀδελφῷ χαίρειν, καὶ ἔθνει Ἰουδαίων. Τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπι-
στολῆς ἣς ἐγράψαμεν Λασθένει τῷ συγγενεῖ ἡμῶν περὶ ὑμῶν
32 γεγράφαμεν καὶ πρὸς ὑμᾶς ὅπως [u] εἰδῆτε. Βασιλεὺς Δημήτριος
33 Λασθένει τῷ πατρὶ χαίρειν. Τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων φίλοις
ἡμῶν καὶ συντηροῦσι τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια ἐκρίναμεν ἀγαθοποιῆ-
34 σαι χάριν [x] τῆς ἐξ αὐτῶν εὐνοίας πρὸς ἡμᾶς. Ἑστάκαμεν οὖν
αὐτοῖς τά [y] τε ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς Ἀφαί-
ρεμα καὶ [z] Λύδδαν καὶ Ῥαμαθὲμ, [a] αἵτινες προσετέθησαν τῇ
Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ πάντα τὰ συγκυροῦντα αὐτοῖς
πᾶσι τοῖς θυσιάζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀντὶ τῶν βασιλικῶν ὧν
ἐλάμβανεν ὁ βασιλεὺς παρ' αὐτῶν τὸ πρότερον κατ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ
35 τῶν γεννημάτων τῆς γῆς καὶ [b] ἀπὸ τῶν ἀκροδρύων. Καὶ τὰ
ἄλλα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν ἀπὸ τοῦ νῦν τῶν δεκατῶν καὶ τῶν τελῶν
τῶν ἀνηκόντων ἡμῖν, καὶ τὰς τοῦ ἁλὸς λίμνας καὶ τοὺς ἀνήκον-
36 τας ἡμῖν στεφάνους, πάντα [c] ἐπαρκῶς παρίεμεν αὐτοῖς. Καὶ
οὐκ ἀθετηθήσεται οὐδὲ ἓν τούτων ἀπὸ τοῦ [d] νῦν καὶ εἰς τὸν
37 ἅπαντα χρόνον. Νῦν οὖν [e] ἐπιμέλεσθε τοῦ ποιῆσαι τούτων
ἀντίγραφον· καὶ δοθήτω Ἰωνάθαν, καὶ τεθήτω ἐν [f] τῷ ὄρει τῷ
38 ἁγίῳ ἐν τόπῳ [g] ἐπισήμῳ. Καὶ εἶδε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ὅτι
ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ [h] οὐδὲν αὐτῷ ἀνθειστήκει, καὶ
ἀπέλυσε πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ἕκαστον [i] εἰς τὸν ἴδιον τόπον,

---

[s] ἄνομοι τῶν. [t] ἐπηγγείλαντο. [u] ἴδητε. [x] τῆς ἑαυτῶν.
[y] τε om. [z] Λύδδα, καὶ Ῥαθαμεῖν. [a] αἵτινες om. [b] ἀπὸ
om. [c] ἐπαρκέσομεν αὐτοῖς. [d] νῦν ἐπὶ. [e] ἐπιμελεῖσθε.
[f] τῷ om. [g] ἐπιτηδείῳ ἐπισήμῳ. [h] οὐθὲν. [i] εἰς
τὸν om.

πλὴν τῶν ξένων δυνάμεων ὧν ἐξενολόγησεν ἀπὸ τῶν νήσων τῶν
ἐθνῶν καὶ [k] ἤχθραναν αὐτῷ πᾶσαι αἱ δυνάμεις [l] τῶν πατέρων
39 [m] αὐτοῦ. Τρύφων δὲ ἦν τῶν παρὰ Ἀλεξάνδρου τὸ πρότερον, καὶ
εἶδεν ὅτι πᾶσαι αἱ δυνάμεις καταγογγύζουσι [n] τοῦ Δημητρίου,
καὶ ἐπορεύθη πρὸς [o] Εἰμαλκουαὶ τὸν Ἄραβα, ὃς ἔτρεφε τὸν
40 Ἀντίοχον τὸ παιδάριον τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Καὶ προσήδρευεν
αὐτῷ ὅπως παραδοῖ αὐτὸν αὐτῷ, ὅπως βασιλεύσῃ ἀντὶ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ· καὶ [p] ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὅσα συνετέλεσε Δημή-
τριος, καὶ τὴν ἔχθραν ἣν ἐχθραίνουσιν αὐτῷ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ,
41 καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν πρὸς
Δημήτριον τὸν βασιλέα, ἵνα ἐκβάλῃ τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐξ Ἱερου-
σαλὴμ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν, ἦσαν γὰρ πολεμοῦντες τὸν
42 Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστειλε Δημήτριος πρὸς Ἰωνάθαν, λέγων, Οὐ
μόνον ταῦτα ποιήσω σοι καὶ τῷ ἔθνει σου, [q] ἀλλὰ δόξῃ δοξάσω
43 σε καὶ τὸ ἔθνος σου, ἐὰν εὐκαιρίας τύχω. Νῦν οὖν ὀρθῶς
ποιήσεις ἀποστείλας [r] μοι ἄνδρας οἳ [s] συμμαχήσουσιν, ὅτι
44 ἀπέστησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις μου. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν
ἄνδρας τρισχιλίους δυνατοὺς ἰσχύϊ [t] αὐτῷ εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ
ἦλθοσαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ [u] εὐφράνθη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ
45 ἐφόδῳ αὐτῶν. Καὶ ἐπισυνήχθησαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως εἰς μέσον
τῆς [x] πόλεως εἰς ἀνδρῶν δώδεκα μυριάδας ἀνδρῶν, καὶ ἠβούλοντο
46 ἀνελεῖν τὸν βασιλέα. Καὶ ἔφυγεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν αὐλὴν,
καὶ κατελάβοντο οἱ ἐκ τῆς πόλεως τὰς διόδους τῆς πόλεως καὶ
47 ἤρξαντο [y] πολεμεῖν. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς Ἰουδαίους
ἐπὶ βοήθειαν, καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες ἅμα· καὶ
διεσπάρησαν ἐν τῇ πόλει [z] πάντες ἅμα, καὶ ἀπέκτειναν ἐν τῇ
48 πόλει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς μυριάδας δέκα, καὶ ἐνεπύρισαν τὴν
πόλιν, καὶ ἐλάβοσαν σκῦλα πολλὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ
49 ἔσωσαν τὸν βασιλέα. Καὶ ἴδον οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ὅτι κατεκρά-
τησαν οἱ Ἰουδαῖοι τῆς πόλεως ὡς ἠβούλοντο, καὶ ἠσθένησαν
ταῖς διανοίαις αὐτῶν, καὶ ἐκέκραξαν πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ
50 δεήσεως, λέγοντες, Δὸς ἡμῖν δεξιὰς, καὶ παυσάσθωσαν οἱ Ἰου-

---

[k] ἤχθρασαν αὐτῶν. [l] αἱ ἀπὸ τῶν. [m] αὐτοῦ om. [n] κατὰ τοῦ.
[o] Σινμαλκουὴ. [p] ἀπήγγειλαν. [q] ἀλλ' ἢ. [r] ἡμῖν. [s] συμ-
μαχήσουσίν μοι. [t] αὐτῶν. [u] ηὐφράνθη. [x] πόλεως ἄνδρας
δώδεκα μυριάδας, καὶ. [y] ἐκπολεμεῖν. [z] πάντες ἅμα om.

51 δαΐοι πολεμοῦντες ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν. Καὶ ἔρριψαν τὰ ὅπλα
καὶ ἐποίησαν εἰρήνην, καὶ ἐδοξάσθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐναντίον τοῦ
βασιλέως καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ
52 ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἔχοντες σκῦλα πολλά. Καὶ ἐκά-
θισε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ
53 ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ἐψεύσατο πάντα ὅσα εἶπε,
καὶ [a] ἠλλοτριώθη τῷ Ἰωνάθαν, καὶ οὐκ ἀνταπέδωκε [b] κατὰ τὰς
εὐνοίας ἃς ἀνταπέδωκεν αὐτῷ, καὶ [c] ἔθλιβεν αὐτὸν σφόδρα.
54 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέστρεψε Τρύφων καὶ Ἀντίοχος μετ' αὐτοῦ
55 παιδάριον νεώτερον· καὶ ἐβασίλευσε καὶ ἐπέθετο διάδημα. Καὶ
ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις ἃς [d] ἀπεσκόρπισε
Δημήτριος, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔφυγε καὶ ἐτροπώθη.
56 Καὶ ἔλαβε Τρύφων τὰ θηρία, καὶ κατεκράτησεν Ἀντιοχείας.
57 Καὶ ἔγραψεν Ἀντίοχος ὁ νεώτερος [e] τῷ [f] Ἰωνάθαν, λέγων, Ἱστημί
σοι τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ καθίστημί σε ἐπὶ τῶν τεσσάρων
58 νομῶν, καὶ εἶναί σε τῶν φίλων τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀπέστειλεν
αὐτῷ χρυσώματα καὶ διακονίαν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐξουσίαν πίνειν
ἐν χρυσώμασι, καὶ εἶναι ἐν πορφύρᾳ καὶ ἔχειν πόρπην χρυσῆν.
59 Καὶ Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησε στρατηγὸν ἀπὸ [g] τῆς
60 κλίμακος Τύρου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνά-
θαν καὶ διεπορεύετο πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ
ἠθροίσθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις Συρίας εἰς συμμα-
χίαν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ ἐκ τῆς
61 πόλεως ἐνδόξως. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν· καὶ ἀπέκλεισαν
οἱ ἀπὸ Γάζης, καὶ περιεκάθισε περὶ αὐτὴν καὶ ἐνεπύρισε τὰ
62 περιπόλια αὐτῆς [h] πυρὶ καὶ ἐσκύλευσεν [i] αὐτά. Καὶ ἠξίωσαν οἱ
ἀπὸ Γάζης [k] τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δεξιὰς, καὶ ἔλαβε
τοὺς υἱοὺς [l] ἀρχόντων αὐτῶν εἰς ὅμηρα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς
63 εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ διῆλθε τὴν χώραν ἕως Δαμασκοῦ. Καὶ
ἤκουσεν Ἰωνάθαν ὅτι παρῆσαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου εἰς [m] Κά-
δης τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ μετὰ δυνάμεως πολλῆς, βουλόμενοι
64 μεταστῆσαι αὐτὸν τῆς [n] χρείας. Καὶ συνήντησεν αὐτοῖς, τὸν δὲ
65 ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμωνα κατέλιπεν ἐν τῇ χώρᾳ. Καὶ παρενέβαλε

---

[a] ἠλλωτριώθη. [b] κατὰ om. [c] ἔθλιψεν. [d] ἀπεσκορά-
κισεν. [e] τῷ om. [f] Ἰωνάθᾳ. [g] τοῦ κλίματος. [h] ἐν πυρί.
[i] αὐτάς. [k] τὸν om. [l] τῶν ἀρχόντων. [m] Κήδες. [n] χώρας.

Σίμων [o] ἐπὶ Βαιθσούρα, καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς καὶ
66 συνέκλεισεν αὐτήν. Καὶ ἠξίωσαν αὐτὸν τοῦ δεξιὰς λαβεῖν, καὶ
ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν, καὶ κατελάβετο τὴν
67 πόλιν καὶ ἔθετο ἐπ' [p] αὐτῇ φρουράν. Καὶ Ἰωνάθαν καὶ ἡ παρεμ-
βολὴ αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ [q] Γεννησὰρ, καὶ ὤρθρισαν
68 τοπρωῒ εἰς τὸ πεδίον Νασώρ. Καὶ ἰδοὺ παρεμβολὴ ἀλλοφύλων
ἀπήντα αὐτῷ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐξέβαλον ἔνεδρον ἐπ' αὐτὸν ἐν
69 τοῖς ὄρεσιν, αὐτοὶ δὲ ἀπήντησαν ἐξεναντίας. Τὰ δὲ ἔνεδρα
ἐξανέστησαν ἐκ τῶν τόπων [r] αὐτῶν καὶ συνῆψαν πόλεμον· καὶ
70 ἔφυγον οἱ παρὰ [s] Ἰωνάθαν πάντες, οὐδὲ εἷς κατελείφθη ἀπ'
αὐτῶν πλὴν Ματταθίας ὁ τοῦ [t] Ἀβεσσαλώμου καὶ Ἰούδας ὁ
71 τοῦ [u] Χαλφὶ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς τῶν δυνάμεων. Καὶ διέρ-
ρηξεν Ἰωνάθαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ [x] ἐπέθηκε γῆν ἐπὶ τὴν
72 κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ προσηύξατο. Καὶ [y] ὑπέστρεψε πρὸς αὐτοὺς
73 πολέμῳ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτοὺς καὶ ἔφυγον. Καὶ ἴδον οἱ
[z] φεύγοντες οἱ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν πρὸς αὐτὸν καὶ
ἐδίωκον μετ' αὐτοῦ ἕως Κάδης ἕως τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, καὶ
74 παρενέβαλον ἐκεῖ. Καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ εἰς ἄνδρας τρισχιλίους· καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς Ἰε-
ρουσαλήμ.

12 Καὶ εἶδεν Ἰωνάθαν ὅτι ὁ καιρὸς αὐτῷ συνεργεῖ, καὶ ἐπέλεξεν
ἄνδρας καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην στῆσαι καὶ [a] ἀνανεώσασθαι
2 τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν. Καὶ πρὸς Σπαρτιάτας καὶ τόπους
3 ἑτέρους ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς κατὰ [b] τὰ αὐτά. Καὶ ἐπορεύθησαν
εἰς Ῥώμην, καὶ [c] εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ [d] εἶπον, Ἰωνά-
θαν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων [e] ἀπέστειλεν ἡμᾶς
ἀνανεώσασθαι τὴν φιλίαν αὐτοῖς καὶ τὴν συμμαχίαν κατὰ τὸ πρό-
4 τερον. Καὶ ἔδωκαν ἐπιστολὰς αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς κατὰ τόπον,
5 ὅπως προπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς γῆν Ἰούδα μετ' εἰρήνης. Καὶ
τοῦτο [f] τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἔγραψεν Ἰωνάθαν τοῖς
6 Σπαρτιάταις. Ἰωνάθαν ἀρχιερεὺς [g] καὶ ἡ γερουσία τοῦ ἔθνους

---

[o] ἐν. [p] αὐτήν. [q] τοῦ Γεννησὰρ. [r] ἑαυτῶν. [s] Ἰωνάθα. [t] Ἀψαλώμου. [u] Χαλφεὶ. [x] ἐπέθετο. [y] ἐπέστρεψεν. [z] φυγόντες παρ'. [a] ἀνανεῶσαι. [b] ταῦτα. [c] ἐπορεύθησαν. [d] εἶπαν. [e] ἀπέστειλαν. [f] τὸ om. [g] τοῦ ἔθνους καὶ ἡ γ.

καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λοιπὸς δῆμος τῶν Ἰουδαίων Σπαρτιάταις τοῖς
7 ἀδελφοῖς χαίρειν. Ἔτι πρότερον [h]ἀπεστάλησαν ἐπιστολαὶ
πρὸς Ὀνίαν τὸν ἀρχιερέα παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλεύοντος ἐν
8 ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν, ὡς τὸ ἀντίγραφον ὑπόκειται. Καὶ
ἐπεδέξατο Ὀνίας τὸν ἄνδρα τὸν ἀπεσταλμένον ἐνδόξως, καὶ
ἔλαβε τὰς ἐπιστολὰς, ἐν αἷς διεσαφεῖτο περὶ συμμαχίας καὶ
9 φιλίας. Καὶ ἡμεῖς οὖν ἀπροσδεεῖς τούτων ὄντες, παράκλησιν
10 ἔχοντες τὰ βιβλία τὰ ἅγια τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, ἐπειράθημεν
ἀποστεῖλαι τὴν πρὸς [i]ὑμᾶς ἀδελφότητα καὶ φιλίαν ἀνανεώ-
σασθαι πρὸς τὸ μὴ ἐξαλλοτριωθῆναι ὑμῶν· πολλοὶ γὰρ καιροὶ
11 διῆλθον ἀφ' οὗ ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς. Ἡμεῖς οὖν ἐν παντὶ
καιρῷ ἀδιαλείπτως ἔν [k]τε ταῖς ἑορταῖς καὶ [l]ταῖς λοιπαῖς καθη-
κούσαις ἡμέραις μιμνησκόμεθα ὑμῶν, ἐφ' ὧν προσφέρομεν θυ-
σιῶν καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς, ὡς δέον ἐστὶ καὶ πρέπον μνημο-
12, 13 νεύειν ἀδελφῶν. Εὐφραινόμεθα δὲ ἐπὶ τῇ δόξῃ ὑμῶν. Ἡμᾶς
δὲ ἐκύκλωσαν πολλαὶ θλίψεις καὶ πόλεμοι πολλοὶ, καὶ ἐπολέ-
14 μησαν ἡμᾶς οἱ βασιλεῖς οἱ κύκλῳ ἡμῶν. [m]Καὶ οὐκ ἠβουλόμεθα
οὖν παρενοχλεῖν ὑμῖν καὶ [n]τοῖς λοιποῖς συμμάχοις καὶ φίλοις
15 ἡμῶν ἐν τοῖς πολέμοις τούτοις. Ἔχομεν γὰρ τὴν ἐξ [o]οὐρανοῦ
βοήθειαν βοηθοῦσαν ἡμῖν, καὶ ἐρρύσθημεν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν,
16 καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. Ἐπελέξαμεν οὖν Νουμήνιον
[p]Ἀντιόχου καὶ Ἀντίπατρον Ἰάσωνος, καὶ ἀπεστάλκαμεν πρὸς
Ῥωμαίους ἀνανεώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν
17 τὴν [q]προτέραν. Ἐνετειλάμεθα οὖν αὐτοῖς καὶ πρὸς ὑμᾶς πορευ-
θῆναι καὶ ἀσπάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἀποδοῦναι ὑμῖν τὰς παρ' ἡμῶν
ἐπιστολὰς περὶ τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν.
18 Καὶ νῦν καλῶς [r]ποιήσετε ἀντιφωνήσοντες ἡμῖν πρὸς ταῦτα.
19 Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν [s]ὧν [t]ἀπέστειλεν.
20 Ὀνιάρης βασιλεὺς Σπαρτιατῶν Ὀνίᾳ ἱερεῖ μεγάλῳ [u]χαίρειν.
21 Εὑρέθη ἐν γραφῇ περί τε τῶν Σπαρτιατῶν καὶ Ἰουδαίων, ὅτι
22 εἰσὶν ἀδελφοὶ, καὶ ὅτι εἰσὶν ἐκ γένους Ἀβραάμ. Καὶ νῦν ἀφ' οὗ
ἔγνωμεν ταῦτα, καλῶς ποιήσετε γράφοντες ἡμῖν περὶ τῆς εἰρήνης

---

[h] ἐπεστάλησαν. [i] ἡμᾶς. [k] τε om. [l] ἐν ταῖς. [m] Καὶ om. [n] τοὺς λοιποὺς συμμάχους καὶ φίλους. [o] οὐρανῶν. [p] Ἀντιμάχου. [q] πρότερον. [r] ἐποιήσατε ἀντιφωνήσαντες. [s] ὧν om. [t] ἀπέστειλαν. [u] χαίρων.

23 ὑμῶν. Καὶ ἡμεῖς δὲ ἀντιγράφομεν ὑμῖν, Τὰ κτήνη ὑμῶν καὶ ἡ
ὕπαρξις ὑμῶν ἡμῖν ἐστι, καὶ τὰ ἡμῶν ὑμῖν ἐστιν· ἐντελλόμεθα
24 οὖν ὅπως ἀπαγγείλωσιν ὑμῖν κατὰ [x] ταῦτα. Καὶ ἤκουσεν Ἰω-
νάθαν ὅτι ἐπέστρεψαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου μετὰ δυνάμεως
25 πολλῆς ὑπὲρ τὸ πρότερον τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτόν. Καὶ
ἀπῆρεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς εἰς τὴν Ἀμαθῖτιν
χώραν· οὐ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνοχὴν [y] ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν
26 χώραν αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλε κατασκόπους εἰς τὴν παρεμβολὴν
[z] αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι οὕτω τάσ-
27 σονται ἐπιπεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα. Ὡς δὲ ἔδυ ὁ ἥλιος
ἐπέταξεν Ἰωνάθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ γρηγορεῖν καὶ εἶναι ἐπὶ τοῖς
ὅπλοις, [a] καὶ ἑτοιμάζεσθαι εἰς πόλεμον δι' ὅλης τῆς νυκτὸς, καὶ
28 ἐξέβαλε προφύλακας κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. Καὶ ἤκουσαν οἱ
ὑπεναντίοι ὅτι ἡτοίμασται Ἰωνάθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ εἰς πόλε-
μον, καὶ ἐφοβήθησαν καὶ ἔπτηξαν [b] τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ἀνέκαυ-
29 σαν πυρὰς ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτῶν. Ἰωνάθαν δὲ καὶ οἱ παρ'
αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ἕως πρωΐ, ἔβλεπον γὰρ τὰ φῶτα καιόμενα.
30 Καὶ [c] κατεδίωξεν Ἰωνάθαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ οὐ κατέλαβεν αὐ-
31 τοὺς, διέβησαν γὰρ τὸν Ἐλεύθερον ποταμόν. Καὶ ἐξέκλινεν
Ἰωνάθαν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς καλουμένους [d] Ζαβεδαίους, καὶ
32 ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῶν. Καὶ ἀναζεύξας
33 ἦλθεν εἰς Δαμασκὸν, καὶ διώδευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ. Καὶ
Σίμων ἐξῆλθε καὶ διώδευσεν ἕως Ἀσκάλωνος καὶ [e] τῶν πλη-
σίων ὀχυρωμάτων, καὶ ἐξέκλινεν εἰς Ἰόππην καὶ προκατελά-
34 βετο αὐτήν. Ἤκουσε γὰρ ὅτι βούλονται τὸ ὀχύρωμα παρα-
δοῦναι τοῖς παρὰ Δημητρίου, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουρὰν ὅπως
35 φυλάσσωσιν αὐτήν. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν, καὶ ἐξεκλη-
σίασε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐβουλεύσατο μετ' αὐτῶν
36 τοῦ οἰκοδομῆσαι ὀχυρώματα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ προσυψῶσαι
τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὑψῶσαι ὕψος μέγα ἀνὰ μέσον τῆς
ἄκρας καὶ τῆς πόλεως εἰς τὸ [f] διαχωρίζειν αὐτὴν τῆς πόλεως,
ἵνα ᾖ αὕτη κατὰ μόνας, ὅπως μήτε ἀγοράζωσι μήτε πωλῶσι.

---

[x] τὰ αὐτὰ. [y] τοῦ ἐμβατεῦσαι. [z] αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν.
[a] καὶ om. [b] τὴν καρδίαν. [c] κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ οὐκ
ἐκατέλαβεν. [d] Ζαβαδαίους. [e] τὰ πλησίων ὀχυρώματα. [f] διαχωρίσαι.

37 Καὶ συνήχθησαν τοῦ οἰκοδομεῖν [g] τὴν πόλιν, καὶ [h] ἤγγισε τοῦ
τείχους τοῦ χειμάρρου τοῦ ἐξ ἀπηλιώτου, καὶ [i] ἐπεσκεύασαν τὸ
38 καλούμενον Χαφεναθά. Καὶ Σίμων ᾠκοδόμησε τὴν Ἀδιδὰ ἐν
39 τῇ Σεφήλᾳ, καὶ ὠχύρωσε θύρας καὶ μοχλούς. Καὶ ἐζήτησε
Τρύφων βασιλεῦσαι τῆς Ἀσίας καὶ περιθέσθαι τὸ διάδημα καὶ
40 ἐκτεῖναι [k] χεῖρα ἐπὶ Ἀντίοχον τὸν βασιλέα. Καὶ [l] ἐφοβήθη
μήποτε οὐκ ἐάσῃ αὐτὸν Ἰωνάθαν καὶ μήποτε πολεμήσῃ πρὸς
αὐτὸν, καὶ ἐζήτει πόρον τοῦ συλλαβεῖν [m] τὸν Ἰωνάθαν τοῦ ἀπο-
41 λέσαι αὐτὸν, καὶ ἀπάρας ἦλθεν εἰς Βαιθσάν. Καὶ ἐξῆλθεν
Ἰωνάθαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἀνδρῶν
42 ἐπιλελεγμέναις εἰς παράταξιν, καὶ ἦλθεν εἰς Βαιθσάν. Καὶ εἶδε
Τρύφων ὅτι πάρεστιν [n] Ἰωνάθαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ
43 ἐκτεῖναι χεῖρας ἐπ' αὐτὸν [o] εὐλαβήθη. Καὶ ἐπεδέξατο αὐτὸν
ἐνδόξως, καὶ συνέστησεν αὐτὸν πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ, καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ δόματα, καὶ ἐπέταξε [p] ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ ὑπα-
44 κούειν αὐτῷ ὡς ἑαυτῷ. Καὶ εἶπε τῷ Ἰωνάθαν, Ἵνατί ἔκοψας
45 πάντα τὸν λαὸν τοῦτον πολέμου μὴ ἐνεστηκότος ἡμῖν; Καὶ νῦν
ἀπόστειλον αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, [q] ἐπίλεξαι δὲ σεαυτῷ
ἄνδρας ὀλίγους, οἵτινες ἔσονται μετὰ σοῦ, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ
εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ παραδώσω σοι αὐτὴν καὶ τὰ λοιπὰ ὀχυρώ-
ματα καὶ τὰς δυνάμεις τὰς [r] λοιπὰς καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν
χρειῶν, καὶ ἐπιστρέψας ἀπελεύσομαι· τούτου γὰρ χάριν πάρ-
46 ειμι. Καὶ ἐμπιστεύσας αὐτῷ ἐποίησε καθὼς εἶπε, καὶ ἐξαπέ-
47 στειλε τὰς δυνάμεις, καὶ ἀπῆλθον εἰς γῆν Ἰούδα. Κατέλιπε δὲ
μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας τρισχιλίους, [s] ὧν δισχιλίους ἀφῆκεν ἐν τῇ
48 Γαλιλαίᾳ, χίλιοι δὲ συνῆλθον αὐτῷ. Ὡς δὲ εἰσῆλθεν Ἰωνάθαν
εἰς Πτολεμαΐδα, ἀπέκλεισαν οἱ [t] Πτολεμαεῖς τὰς πύλας, καὶ
συνέλαβον αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς [u] εἰσελθόντας μετ' αὐτοῦ
49 ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ. Καὶ ἀπέστειλε Τρύφων δυνάμεις καὶ
ἵππον εἰς [x] τὴν Γαλιλαίαν [y] καὶ τὸ πεδίον τὸ μέγα, τοῦ ἀπολέσαι
50 πάντας τοὺς παρὰ [z] Ἰωνάθαν. Καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι συνελήφθη

---

[g] τὴν πόλιν om. [h] ἔπεσεν. [i] ἐπεσκεύασεν. [k] χεῖρας.
[l] ηὐλαβήθη. [m] αὐτὸν τοῦ ἀποκτεῖναι. [n] Ἰωνάθαν om. [o] ηὐ-
λαβήθη. [p] τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς. [q] ἐπίλεξον. [r] πολλὰς.
[s] ὡς. [t] Πτολεμαῖται. [u] συνελθόντας. [x] τὴν om. [y] εἰς τὸ.
[z] Ἰωνάθου.

[a] Ἰωνάθαν καὶ ἀπόλωλε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσαν
ἑαυτοὺς καὶ ἐπορεύοντο [b] συνεστραμμένοι ἕτοιμοι εἰς πόλεμον.
51 Καὶ ἴδον οἱ διώκοντες ὅτι περὶ ψυχῆς αὐτοῖς ἐστι· καὶ ἐπέ-
52 στρεψαν καὶ ἦλθον πάντες μετ' εἰρήνης εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ
ἐπένθησαν τὸν Ἰωνάθαν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν
53 σφόδρα, καὶ [c] ἐπένθησε πᾶς Ἰσραὴλ πένθος μέγα. Καὶ ἐζή-
τησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν ἐκτρῖψαι αὐτούς· εἶπαν
γὰρ, Οὐκ ἔχουσιν [d] ἄρχοντα καὶ βοηθοῦντα· νῦν οὖν πολεμήσω-
μεν αὐτοὺς, καὶ [e] ἐξάρωμεν ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
13 Καὶ ἤκουσε Σίμων ὅτι συνήγαγε Τρύφων δύναμιν πολλὴν
2 τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα [f] καὶ ἐκτρῖψαι αὐτήν. Καὶ εἶδε τὸν
λαὸν ὅτι ἐστὶν ἔντρομος καὶ [g] ἔμφοβος, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱερου-
3 σαλὴμ καὶ ἤθροισε τὸν λαὸν, καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ
[h] εἶπεν αὐτοῖς, Αὐτοὶ οἴδατε ὅσα ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ
[i] ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἐποιήσαμεν περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν
ἁγίων, καὶ τοὺς πολέμους καὶ τὰς στενοχωρίας [k] ἃς εἴδομεν.
4 Τούτου χάριν ἀπώλοντο οἱ ἀδελφοί μου πάντες χάριν τοῦ Ἰσ-
5 ραὴλ, καὶ κατελείφθην ἐγὼ μόνος. Καὶ νῦν μή μοι γένοιτο
φείσασθαί μου τῆς ψυχῆς ἐν παντὶ καιρῷ θλίψεως, οὐ γάρ εἰμι
6 κρείσσων τῶν ἀδελφῶν μου. Πλὴν ἐκδικήσω περὶ τοῦ ἔθνους
μου καὶ περὶ τῶν ἁγίων καὶ περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων
ἡμῶν, ὅτι συνήχθησαν πάντα τὰ ἔθνη ἐκτρῖψαι ἡμᾶς ἔχθρας
7 χάριν. Καὶ [l] ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ [m] ἅμα τῷ ἀκοῦ-
8 σαι τῶν λόγων τούτων, καὶ ἀπεκρίθησαν φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες,
Σὺ εἶ ἡμῶν ἡγούμενος ἀντὶ [n] Ἰούδα καὶ Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ
9 σου. Πολέμησον τὸν πόλεμον ἡμῶν, καὶ πάντα ὅσα [o] ἂν εἴπῃς
10 ἡμῖν ποιήσομεν. Καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολε-
μιστὰς, καὶ ἐτάχυνε τοῦ τελέσαι τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ
11 ὠχύρωσεν αὐτὴν κυκλόθεν. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν τὸν τοῦ
[p] Ἀβεσσαλώμου καὶ μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἱκανὴν εἰς Ἰόππην, καὶ
12 ἐξέβαλε τοὺς ὄντας ἐν αὐτῇ, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ. Καὶ
ἀπῆρε Τρύφων ἀπὸ Πτολεμαΐδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰσελ-

---

[a] Ἰωνάθαν om. [b] συνεστρεμμένοι. [c] ἐπένθησαν Ἰσραηλ.
[d] ἄνδρα ἄρχοντα. [e] ἐξαροῦμεν. [f] τοῦ. [g] ἔκφοβος. [h] εἶπον.
[i] ὁ om. [k] ἃς εἴδομεν om. [l] ἀνεζωπύρησεν. [m] αὐτοῦ ἀκοῦσαι.
[n] Ἰώδου καὶ Ἰωνάθου. [o] ἐὰν. [p] Ἀψαλώμου.

13 θεῖν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ Ἰωνάθαν μετ' αὐτοῦ ἐν φυλακῇ. Σίμων
14 δὲ παρενέβαλεν ἐν [r] Ἀδιδὰ κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου. Καὶ
ἐπέγνω Τρύφων ὅτι ἀνέστη Σίμων ἀντὶ [s] Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ, καὶ ὅτι συνάπτειν αὐτῷ μέλλει [t] πόλεμον, καὶ ἀπέστειλε
15 πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, λέγων, Περὶ ἀργυρίου οὗ ὤφειλεν Ἰωνά-
θαν [u] ὁ ἀδελφός σου εἰς τὸ βασιλικὸν δι' ἃς εἶχε χρείας συν-
16 έχομεν αὐτόν. Καὶ νῦν ἀπόστειλον ἀργυρίου τάλαντα ἑκατὸν
καὶ δύο τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὅμηρα, ὅπως μὴ ἀφεθεὶς ἀποστατήσῃ
17 ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἀφήσομεν αὐτόν. Καὶ ἔγνω Σίμων ὅτι δόλῳ
λαλοῦσι πρὸς αὐτὸν, καὶ πέμπει τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια,
18 [x] μήποτε ἔχθραν ἄρῃ μεγάλην πρὸς τὸν λαὸν, [y] λέγων, [z] Ὅτι οὐκ
ἀπέστειλα αὐτῷ τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια, [z] καὶ ἀπώλετο·
19 καὶ ἀπέστειλε τὰ παιδάρια καὶ τὰ ἑκατὸν τάλαντα· καὶ διεψεύ-
20 σατο καὶ οὐκ ἀφῆκε τὸν Ἰωνάθαν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθε Τρύ-
φων τοῦ ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν [a] χώραν καὶ ἐκτρῖψαι αὐτὴν, καὶ
ἐκύκλωσεν ὁδὸν τὴν εἰς [z] Ἄδωρα· καὶ Σίμων καὶ ἡ παρεμβολὴ
αὐτοῦ ἀντιπαρῆγεν αὐτῷ εἰς πάντα τόπον οὗ [b] ἂν ἐπορεύετο.
21 Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄκρας ἀπέστελλον [c] πρὸς Τρύφωνα πρεσβευτὰς
22 [d] κατασπεύδοντας αὐτὸν τοῦ ἐλθεῖν πρὸς [e] αὐτοὺς διὰ τῆς ἐρήμου,
καὶ ἀποστεῖλαι αὐτοῖς τροφάς. Καὶ ἡτοίμασε Τρύφων πᾶσαν
τὴν ἵππον αὐτοῦ ἐλθεῖν [f] ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἦν χιὼν πολλὴ
σφόδρα, καὶ οὐκ ἦλθε διὰ τὴν χιόνα· καὶ ἀπῆρε καὶ ἦλθεν εἰς
23 τὴν Γαλααδῖτιν. Ὡς δὲ ἤγγισε [g] τῇ Βασκαμᾷ, ἀπέκτεινε τὸν
24 Ἰωνάθαν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. Καὶ ἐπέστρεψε Τρύφων καὶ ἀπῆλθεν
25 εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλε Σίμων, καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ
Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔθαψεν [h] αὐτὰ ἐν Μωδεΐν
26 πόλει τῶν πατέρων αὐτοῦ. Καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ
27 κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπένθησαν αὐτὸν ἡμέρας πολλάς. Καὶ ᾠκο-
δόμησε Σίμων ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν
αὐτοῦ, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν τῇ ὁράσει λίθῳ [i] ξεστῷ ἐκ τῶν ὄπι-
28 σθεν καὶ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. Καὶ ἔστησεν [k] ἐπ' αὐτὰ ἑπτὰ

---

[r] Ἀδίδοις. [s] Ἰωνάθου. [t] εἰς πόλεμον. [u] ὁ om. [x] καὶ μήποτε. [y] λέγοντες. [z] καὶ om. [a] πόλιν. [b] ἂν om. [c] πρὸς Τρύφωνα om. [d] καὶ κατασπεύδοντας. [e] αὐτὸν. [f] καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν. [g] τῆς. [h] αὐτὸν ἐν Μωδεείμ. [i] ξυστῷ. [k] ἐπ' αὐτὰ om.

πυραμίδας, μίαν κατέναντι τῆς μιᾶς τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ
29 [l]τοῖς τέσσαρσιν ἀδελφοῖς. Καὶ ταύταις ἐποίησε μηχανήματα
περιθεὶς στύλους μεγάλους, καὶ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς στύλοις πανο-
πλίας εἰς ὄνομα αἰώνιον, καὶ παρὰ ταῖς πανοπλίαις πλοῖα ἐπι-
γεγλυμμένα εἰς τὸ θεωρεῖσθαι ὑπὸ πάντων τῶν πλεόντων τὴν
30 θάλασσαν. Οὗτος ὁ τάφος ὃν ἐποίησεν ἐν [m]Μωδεὶν ἕως τῆς
31 ἡμέρας ταύτης. Ὁ δὲ Τρύφων ἐπορεύετο δόλῳ μετὰ Ἀντιόχου
32 τοῦ βασιλέως τοῦ νεωτέρου καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἐβασί-
λευσεν ἀντ' αὐτοῦ καὶ περιέθετο [n]διάδημα τῆς Ἀσίας, καὶ
33 ἐποίησε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ᾠκοδόμησε Σίμων
[o]τὰ ὀχυρώματα τῆς Ἰουδαίας, καὶ περιετείχισε πύργοις ὑψηλοῖς
καὶ τείχεσι μεγάλοις [p]καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς, καὶ ἔθετο βρώ-
34 ματα [q]ἐν τοῖς ὀχυρώμασι. Καὶ [r]ἐπέλεξε Σίμων ἄνδρας, καὶ
ἀπέστειλε πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα τοῦ ποιῆσαι ἄφεσιν τῇ
35 χώρᾳ, ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις Τρύφωνος ἦσαν [s]ἁρπαγαί. Καὶ
ἀπέστειλεν αὐτῷ Δημήτριος ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς λόγους τού-
τους, καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν τοιαύτην·
36 Βασιλεὺς Δημήτριος Σίμωνι ἀρχιερεῖ καὶ φίλῳ βασιλέων καὶ
37 πρεσβυτέροις καὶ ἔθνει Ἰουδαίων χαίρειν. Τὸν στέφανον τὸν
χρυσοῦν καὶ τὴν [t]βαΐνην ἣν ἀπεστείλατε κεκομίσμεθα, καὶ
ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ποιεῖν ὑμῖν εἰρήνην μεγάλην, καὶ γράφειν τοῖς
38 ἐπὶ τῶν χρειῶν τοῦ [u]ἀφιέναι ὑμῖν ἀφέματα. Καὶ ὅσα [x]ἐστή-
καμεν πρὸς ὑμᾶς ἔστηκε, καὶ τὰ ὀχυρώματα ἃ [y]ᾠκοδομήκατε
39 ὑπαρχέτω ὑμῖν. Ἀφίεμεν [z]δὲ ἀγνοήματα καὶ τὰ ἁμαρτήματα
ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ τὸν στέφανον ὃν ὠφείλετε, καὶ
40 εἴ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ἱερουσαλὴμ, μηκέτι τελωνείσθω. Καὶ
εἴ τινες ἐπιτήδειοι ὑμῶν γραφῆναι εἰς τοὺς περὶ ἡμᾶς ἐγγρα-
41 φέσθωσαν, καὶ γινέσθω ἀναμέσον ἡμῶν εἰρήνη. Ἔτους [a]ἑβδο-
μηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἤρθη ὁ ζυγὸς τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τοῦ Ἰσ-
42 ραήλ. Καὶ ἤρξατο ὁ λαὸς Ἰσραὴλ γράφειν ἐν ταῖς συγγραφαῖς
καὶ συναλλάγμασιν, Ἔτους πρώτου ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως με-
43 γάλου καὶ στρατηγοῦ καὶ ἡγουμένου Ἰουδαίων. Ἐν ταῖς ἡμέραις

---

[l] τοῖς om. [m] Μωδεὶμ. [n] τὸ διάδημα. [o] τὸ ὀχύρωμα. [p] καὶ πύργοις καὶ. [q] ἐν om. [r] ἐπελέξατο. [s] ἁρπάσαι. [t] Βαΐν. [u] ἀφεῖναι. [x] ἐστήσαμεν. [y] ᾠκοδομήσατε. [z] δὲ ὑμῖν. [a] ἑκατοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ.

ἐκείναις παρενέβαλε [b] Σίμων ἐπὶ Γάζαν, καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὴν
παρεμβολαῖς, καὶ ἐποίησεν [c] ἑλεπόλεις καὶ προσήγαγε τῇ πόλει,
44 καὶ ἐπάταξε πύργον ἕνα καὶ κατελάβετο. Καὶ ἐξήλλοντο οἱ ἐν
τῇ [d] ἑλεπόλει εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ
45 πόλει. Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἐν τῇ πόλει σὺν ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς
τέκνοις ἐπὶ τὸ τεῖχος διερρηχότες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐβόησαν
46 φωνῇ μεγάλῃ ἀξιοῦντες Σίμωνα δεξιὰς αὐτοῖς δοῦναι, καὶ [e] εἶπον,
Μὴ ἡμῖν χρήσῃ κατὰ τὰς πονηρίας ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεός
47 σου. Καὶ συνελύθη Σίμων αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐπολέμησεν αὐτούς·
καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκαθάρισε τὰς οἰκίας
ἐν αἷς ἦν τὰ εἴδωλα, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ὑμνῶν καὶ
48 εὐλογῶν. Καὶ ἐξέβαλεν ἐξ αὐτῆς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, καὶ κατ-
ῴκισεν [f] ἐκεῖ ἄνδρας οἵτινες τὸν νόμον ποιοῦσι, καὶ προσωχύ-
49 ρωσεν αὐτὴν καὶ ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν αὐτῇ οἴκησιν. Οἱ δὲ
ἐκ τῆς ἄκρας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκωλύοντο ἐκπορεύεσθαι [g] καὶ εἰσ-
πορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν, καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν, καὶ ἐπεί-
50 νασαν σφόδρα, καὶ ἀπώλοντο ἐξ αὐτῶν ἱκανοὶ τῇ λιμῷ. Καὶ
ἐβόησαν πρὸς Σίμωνα δεξιὰς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ
ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν, καὶ ἐκαθάρισε τὴν ἄκραν ἀπὸ τῶν
51 μιασμάτων. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ
δευτέρου μηνὸς ἔτους ἑνὸς καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ μετὰ
αἰνέσεως καὶ βαΐων καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν
νάβλαις καὶ ἐν ὕμνοις καὶ ἐν ᾠδαῖς, ὅτι συνετρίβη ἐχθρὸς μέγας
52 ἐξ Ἰσραήλ. Καὶ ἔστησε κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ ἄγειν τὴν ἡμέραν
ταύτην [h] μετ' εὐφροσύνης· καὶ προσωχύρωσε τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ
53 τὸ παρὰ τὴν ἄκραν, καὶ ᾤκει ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ. Καὶ
εἶδε Σίμων τὸν Ἰωάννην [i] υἱὸν αὐτοῦ ὅτι ἀνὴρ ἐστι, καὶ ἔθετο
αὐτὸν ἡγούμενον τῶν δυνάμεων πασῶν, καὶ ᾤκει ἐν Γαζάροις.

14 Καὶ ἐν ἔτει δευτέρῳ καὶ ἑβδομηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ συνή-
γαγε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη
εἰς [k] Μήδειαν τοῦ ἐπισπάσασθαι βοήθειαν αὐτῷ, ὅπως πολεμήσῃ
2 τὸν Τρύφωνα. Καὶ ἤκουσεν Ἀρσάκης ὁ βασιλεὺς [l] τῆς Περ-

---

[b] Σίμων om. [c] ἑλεπόλεις om. [d] πόλει. [e] εἶπαν, Μὴ ἦ μὴν.
[f] ἐν αὐτῇ. [g] καὶ εἰσπορεύεσθαι om. [h] μετ' εὐφροσύνης om.
[i] τὸν υἱὸν. [k] Μήδιαν, τοῦ ἐπισπᾶσθαι β. ἑαυτῷ. [l] τῆς om.

σίδος καὶ [n] Μηδείας ὅτι ἦλθε Δημήτριος εἰς τὰ ὅρια αὐτοῦ, καὶ
ἀπέστειλεν ἕνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτὸν ζῶντα.
3 Καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν Δημητρίου καὶ συν-
έλαβεν αὐτὸν, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς Ἀρσάκην, καὶ ἔθετο αὐτὸν
4 ἐν φυλακῇ. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ [o] Ἰούδα πάσας τὰς ἡμέρας
Σίμωνος, καὶ ἐζήτησεν ἀγαθὰ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς
5 ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ μετὰ
πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ ἔλαβε τὴν Ἰόππην εἰς λιμένα, καὶ ἐποί-
6 ησεν εἴσοδον ταῖς νήσοις τῆς θαλάσσης. Καὶ ἐπλάτυνε τὰ ὅρια
7 τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησε τῆς χώρας. Καὶ συνήγαγεν
αἰχμαλωσίαν πολλὴν, καὶ ἐκυρίευσε Γαζαρῶν καὶ Βαιθσούρων
καὶ τῆς ἄκρας, καὶ ἐξῆρε τὰς ἀκαθαρσίας ἐξ αὐτῆς· καὶ οὐκ ἦν
8 ὁ ἀντικείμενος αὐτῷ. Καὶ ἦσαν γεωργοῦντες τὴν γῆν αὐτῶν
μετ' εἰρήνης, καὶ ἡ γῆ ἐδίδου τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα
9 τῶν πεδίων τὸν καρπὸν αὐτῶν. Πρεσβύτεροι ἐν ταῖς πλατείαις
ἐκάθηντο, πάντες περὶ ἀγαθῶν [p] ἐκοινολογοῦντο, καὶ οἱ νεανίσκοι
10 ἐνεδύσαντο δόξας καὶ στολὰς πολέμου. Ταῖς πόλεσιν ἐχορή-
γησε βρώματα, καὶ ἔταξεν αὐτὰς ἐν σκεύεσιν ὀχυρώσεως ἕως
ὅτου ὠνομάσθη τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ ἕως ἄκρου [q] τῆς γῆς.
11 Ἐποίησε τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ [r] εὐφράνθη Ἰσραὴλ εὐ-
12 φροσύνην μεγάλην. Καὶ ἐκάθισεν ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον
13 αὐτοῦ καὶ τὴν συκῆν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. Καὶ
[s] ἐξέλιπεν ὁ πολεμῶν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἱ [t] βασιλεῖς συνε-
14 τρίβησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ ἐστήρισε πάντας τοὺς
ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· τὸν νόμον ἐξεζήτησε, καὶ ἐξῆρε
15 πάντα ἄνομον καὶ πονηρόν. Τὰ ἅγια ἐδόξασε, καὶ ἐπλήθυνε
16 τὰ σκεύη τῶν ἁγίων. Καὶ [u] ἠκούσθη ἐν Ῥώμῃ ὅτι ἀπέθανεν
17 Ἰωνάθαν, καὶ ἕως Σπάρτης, καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. Ὡς δὲ
ἤκουσαν ὅτι Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ ἀρχιε-
ρεὺς καὶ ἐπικρατεῖ τῆς χώρας καὶ τῶν πόλεων τῶν ἐν αὐτῇ,
18 [x] ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν δέλτοις χαλκαῖς τοῦ ἀνανεώσασθαι πρὸς
αὐτὸν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν ἣν ἔστησαν πρὸς Ἰούδαν καὶ

---

[n] Μηδίας. [o] Ἰούδα om. [p] ἐκοινολόγουν. [q] τῆς om. [r] ηὐ-
φράνθη. [s] ἐξέλειπεν π. [t] βασιλεῖς αὐτῶν. [u] ἤκουσεν. [x] καὶ
ἔγραψαν.

19 Ἰωνάθαν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Καὶ ἀνεγνώσθησαν ἐνώπιον
20 [y] τῆς ἐκκλησίας ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν
ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλαν οἱ Σπαρτιᾶται· Σπαρτιατῶν ἄρχοντες
καὶ ἡ πόλις Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς
ἱερεῦσι καὶ τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων ἀδελφοῖς χαίρειν.
21 Οἱ πρεσβευταὶ οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν δῆμον ἡμῶν ἀπήγ-
γειλαν ἡμῖν περὶ τῆς δόξης ὑμῶν καὶ τιμῆς, καὶ [z] εὐφράνθημεν
22 ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν. Καὶ [a] ἀνεγράψαμεν τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰρη-
μένα ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ δήμου οὕτως, Νουμήνιος Ἀντιόχου καὶ
Ἀντίπατρος Ἰάσωνος πρεσβευταὶ Ἰουδαίων ἦλθοσαν πρὸς ἡμᾶς
23 ἀνανεούμενοι τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν. Καὶ ἤρεσε τῷ δήμῳ ἐπι-
δέξασθαι τοὺς ἄνδρας ἐνδόξως, καὶ τοῦ θέσθαι τὸ ἀντίγραφον
τῶν λόγων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποδεδειγμένοις [b] τοῦ δήμου βιβλίοις,
τοῦ ἔχειν μνημόσυνον τὸν δῆμον τῶν Σπαρτιατῶν· τὸ δὲ ἀντί-
24 γραφον τούτων [c] ἐγράψαμεν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ. Μετὰ ταῦτα
ἀπέστειλε Σίμων τὸν Νουμήνιον εἰς Ῥώμην ἔχοντα ἀσπίδα χρυ-
σῆν μεγάλην [d] ὁλκῆς μνῶν χιλίων εἰς τὸ στῆσαι πρὸς αὐτοὺς
25 τὴν συμμαχίαν. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ δῆμος τῶν λόγων τούτων,
[e] εἶπον, Τίνα χάριν ἀποδώσομεν Σίμωνι καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ;
26 Ἐστήρισε γὰρ αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν τοὺς ἐχθροὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῶν,
27 καὶ ἔστησαν αὐτῷ ἐλευθερίαν, καὶ [f] κατέγραψαν ἐν δέλτοις χαλ-
καῖς, καὶ ἔθεντο ἐν [g] στήλαις ἐν ὄρει Σιών· καὶ τοῦτο τὸ ἀντί-
γραφον τῆς γραφῆς· Ὀκτωκαιδεκάτῃ Ἐλοὺλ, ἔτους δευτέρου
[h] καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, καὶ τοῦτο τρίτον ἔτος, ἐπὶ
28 Σίμωνος [i] ἀρχιερέως ἐν Σαραμὲλ, ἐπὶ συναγωγῆς μεγάλης [k] ἱε-
ρέων καὶ λαοῦ καὶ ἀρχόντων ἔθνους καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῆς
29 χώρας ἐγνώρισεν ἡμῖν, ἐπεὶ πολλάκις ἐγενήθησαν πόλεμοι ἐν
τῇ χώρᾳ, Σίμων δὲ ὁ υἱὸς Ματταθίου ὁ υἱὸς τῶν υἱῶν [l] Ἰαρὶβ
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔδωκαν [m] ἑαυτοὺς τῷ κινδύνῳ, καὶ ἀντέ-
στησαν τοῖς ὑπεναντίοις τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ὅπως σταθῇ τὰ ἅγια
αὐτῶν καὶ ὁ νόμος, καὶ δόξῃ μεγάλῃ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος αὐτῶν·

---

[y] τῆς om. [z] ηὐφράνθημεν. [a] ἀναγραψάμενοι. [b] τῷ δήμῳ.
[c] ἐγράψαν. [d] ὁλκὴν. [e] εἶπαν, T. χ. ἀποδώσωμεν. [f] κατέγραψεν.
[g] στήλῃ. [h] καὶ om. [i] τοῦ ἀρχιερέως. [k] τῶν ἱερέων. [l] Ἰωα-
ρὶβ δύο. [m] ἑαυτοῖς.

30 καὶ ἤθροισεν Ἰωνάθαν τὸ ἔθνος αὐτῶν, καὶ [n] ἐγενήθη αὐτοῖς
31 ἀρχιερεὺς, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐβουλήθησαν
οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοῦ ἐκτρῖψαι
32 [o] τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ἐκτεῖναι [p] χεῖρας ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν· τότε
ἀνέστη Σίμων καὶ ἐπολέμησε περὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἐδα-
πάνησε χρήματα πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ὡπλοδότησε τοὺς ἄνδρας
33 τῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὀψώνια, καὶ
ὠχύρωσε τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὴν Βαιθσούραν τὴν ἐπὶ
τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας, οὗ ἦν τὰ ὅπλα τῶν πολεμίων τὸ πρό-
34 τερον, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουρὰν ἄνδρας Ἰουδαίους· καὶ Ἰόππην
ὠχύρωσε τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν [q] Γάζαρα τὴν ἐπὶ τῶν
ὁρίων Ἀζώτου, ἐν ᾗ [r] ᾤκουν οἱ πολέμιοι τὸ πρότερον ἐκεῖ, καὶ
κατῴκισεν ἐκεῖ Ἰουδαίους, καὶ ὅσα ἐπιτήδεια [s] ἦν πρὸς [t] τὴν τού-
35 των ἐπανόρθωσιν ἔθετο ἐν αὐτοῖς. Καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὴν [u] πρᾶξιν
τοῦ Σίμωνος καὶ τὴν δόξαν ἣν ἐβουλεύσατο ποιῆσαι τῷ ἔθνει
αὐτοῦ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἡγούμενον αὐτῶν καὶ ἀρχιερέα, διὰ τὸ
αὐτὸν πεποιηκέναι πάντα ταῦτα, καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν
πίστιν ἣν συνετήρησε τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ [x] ἐζήτησε παντὶ
36 τρόπῳ ὑψῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ
[y] εὐοδώθη ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, τοῦ ἐξαρθῆναι τὰ ἔθνη ἐκ τῆς
χώρας αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει Δαυὶδ τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ
οἳ ἐποίησαν ἑαυτοῖς [z] ἄκραν ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο καὶ ἐμίαινον
κύκλῳ τῶν ἁγίων, καὶ [a] ἐποίουν πληγὴν μεγάλην ἐν τῇ ἁγνείᾳ.
37 Καὶ [b] κατῴκισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας Ἰουδαίους, καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν
πρὸς ἀσφάλειαν τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως, καὶ ὕψωσε τὰ τείχη
38 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Δημήτριος ἔστησεν αὐτῷ τὴν
39 ἀρχιερωσύνην κατὰ ταῦτα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν φίλων αὐτοῦ,
40 καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν δόξῃ μεγάλῃ· [c] ἤκουσε γὰρ ὅτι προσηγό-
ρευνται [d] οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ Ῥωμαίων φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ
[e] ἀδελφοὶ, καὶ ὅτι ἀπήντησαν τοῖς πρεσβευταῖς Σίμωνος ἐν-
41 δόξως, καὶ ὅτι εὐδόκησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ [f] εἶναι
Σίμωνα ἡγούμενον καὶ ἀρχιερέα εἰς τὸν αἰῶνα ἕως τοῦ ἀναστῆναι

---

[n] ἐγένη. [o] εἰς τὴν. [p] τὰς χεῖρας. [q] Γάζαραν. [r] ᾤκουσαν.
[s] ἦν om. [t] τῇ τούτων ἐπανορθώσει. [u] πίστιν. [x] ἐξεζήτησεν.
[y] εὐωδώθη. [z] ἄκρας. [a] ἐποίουσαν. [b] κατῴκησεν. [c] ἠκούσθη.
[d] οἱ om. [e] οἱ ἀδελφοὶ. [f] εἶναι αὐτῶν.

προφήτην πιστὸν, καὶ τοῦ εἶναι ἐπ' αὐτῶν στρατηγὸν, καὶ ὅπως [g] μέλοι αὐτῷ περὶ τῶν ἁγίων καθιστάναι [h] αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῶν ὅπλων καὶ ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων· καὶ ὅπως [g] μέλοι αὐτῷ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ ὅπως ἀκούηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὅπως γράφωνται ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ὅπως [i] περιβάληται πορφύραν καὶ χρυσοφορῇ· καὶ οὐκ [k] ἐξέσται οὐδενὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων ἀθετῆσαί τι τούτων καὶ ἀντειπεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ῥηθησομένοις, καὶ ἐπισυστρέψαι συστροφὴν ἐν τῇ χώρᾳ ἄνευ αὐτοῦ, καὶ [l] περιβάλλεσθαι πορφύραν καὶ ἐμπορποῦσθαι πόρπην χρυσῆν· ὃς δ' ἂν παρὰ ταῦτα ποιήσῃ ἢ ἀθετήσῃ τι τούτων ἔνοχος ἔσται. Καὶ εὐδόκησε πᾶς ὁ λαὸς θέσθαι Σίμωνι [m] καὶ ποιῆσαι κατὰ τοὺς λόγους τούτους. Καὶ ἐπεδέξατο Σίμων καὶ εὐδόκησεν [n] ἀρχιερατεύειν καὶ εἶναι στρατηγὸς καὶ ἐθνάρχης τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱερέων καὶ τοῦ προστατῆσαι πάντων. Καὶ τὴν γραφὴν ταύτην [o] εἶπον θέσθαι ἐν δέλτοις χαλκαῖς καὶ [p] στῆσαι αὐτὰς ἐν περιβόλῳ τῶν ἁγίων ἐν τόπῳ [q] ἐπισήμῳ, τὰ δὲ ἀντίγραφα αὐτῶν θέσθαι ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, ὅπως ἔχῃ Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἀπέστειλεν [r] ὁ Ἀντίοχος υἱὸς Δημητρίου τοῦ βασιλέως ἐπιστολὰς ἀπὸ τῶν νήσων τῆς θαλάσσης Σίμωνι ἱερεῖ καὶ ἐθνάρχῃ τῶν Ἰουδαίων καὶ παντὶ τῷ ἔθνει. Καὶ ἦσαν περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον· Βασιλεὺς Ἀντίοχος Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ ἐθνάρχῃ καὶ ἔθνει Ἰουδαίων χαίρειν. Ἐπειδὴ [s] ἄνδρες λοιμοὶ κατεκράτησαν τῆς βασιλείας τῶν πατέρων ἡμῶν, [t] βούλομαι δὲ ἀντιποιήσασθαι τῆς βασιλείας, ὅπως ἀποκαταστήσω αὐτὴν ὡς ἦν [u] πρότερον, ἐξενολόγησα δὲ πλῆθος δυνάμεων καὶ κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικὰ, βούλομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν, ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρκότας τὴν χώραν ἡμῶν καὶ τοὺς ἠρημωκότας πόλεις πολλὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ· νῦν οὖν ἵστημί σοι πάντα τὰ [x] ἀφαιρέματα ἃ ἀφῆκάν σοι οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεῖς, καὶ ὅσα ἄλλα [y] δόματα ἀφῆκάν σοι. [z] Καὶ ἐπέτρεψά σοι ποιῆσαι κόμμα ἴδιον νόμισμα [a] τῇ χώρᾳ σου. Ἱερουσαλὴμ δὲ καὶ

---

[g] μέλῃ. [h] δι' αὐτοῦ. [i] περιβάλληται. [k] ἔξεστιν. [l] περιβαλέσθαι. [m] καὶ om. [n] ἀρχιερατεῦσαι. [o] εἶπαν. [p] θῆσαι. [q] πιστῷ. [r] ὁ om. [s] τινες. [t] βουλεύομαι. [u] τὸ πρότερον. [x] ἀφέματα. [y] ἀφαιρέματα. [z] Καὶ ἐπέτρεψά σοι om. [a] τῆς χώρας.

τὰ ἅγια εἶναι ἐλεύθερα· καὶ πάντα τὰ ὅπλα ὅσα κατεσκεύασας,
8 καὶ τὰ ὀχυρώματα ἃ ᾠκοδόμησας, ὧν κρατεῖς, μενέτω σοι. Καὶ
πᾶν ὀφείλημα βασιλικὸν καὶ τὰ ἐσόμενα βασιλικὰ ἀπὸ τοῦ νῦν
9 καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀφιέσθω σοι· ὡς δ' ἂν [c] κρατήσωμεν
τῆς βασιλείας ἡμῶν, δοξάσομέν σε καὶ τὸ ἔθνος σου καὶ τὸ ἱερὸν
δόξῃ μεγάλῃ, ὥστε φανερὰν γενέσθαι τὴν δόξαν ὑμῶν ἐν πάσῃ
10 τῇ γῇ. Ἔτους τετάρτου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐξ-
ἦλθεν Ἀντίοχος εἰς τὴν γῆν [d] πατέρων αὐτοῦ, καὶ συνῆλθον πρὸς
αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, ὥστε ὀλίγους εἶναι [e] τοὺς καταλει-
11 φθέντας σὺν Τρύφωνι. Καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀντίοχος ὁ βασι-
12 λεὺς, καὶ ἦλθε φεύγων εἰς Δωρᾶ τὴν ἐπὶ [f] τῆς θαλάσσης. Εἶδε
γὰρ ὅτι συνῆκται ἐπ' αὐτὸν τὰ κακὰ, καὶ ἀφῆκαν αὐτὸν αἱ δυνά-
13 μεις. Καὶ παρενέβαλεν Ἀντίοχος ἐπὶ Δωρᾶ καὶ σὺν αὐτῷ
δώδεκα μυριάδες ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ὀκτακισχιλία ἵππος.
14 Καὶ ἐκύκλωσε τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλοῖα ἀπὸ θαλάσσης συνῆψαν,
καὶ [g] ἔθλιβε τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ [h] τῆς θαλάσσης, καὶ
15 οὐκ εἴασεν οὐδένα ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι. Καὶ ἦλθε
Νουμήνιος καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐκ Ῥώμης ἔχοντες ἐπιστολὰς τοῖς
16 βασιλεῦσι καὶ ταῖς χώραις, ἐν αἷς ἐγέγραπτο τάδε· Λεύκιος ὕπα-
17 τος Ῥωμαίων Πτολεμαίῳ βασιλεῖ χαίρειν. Οἱ πρεσβευταὶ τῶν
Ἰουδαίων [i] ἦλθον πρὸς ἡμᾶς φίλοι ἡμῶν καὶ σύμμαχοι, ἀνανεού-
μενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
18 Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἰουδαίων. Ἤνεγκαν
19 δὲ ἀσπίδα χρυσῆν ἀπὸ μνῶν [k] χιλίων. Ἤρεσεν οὖν ἡμῖν γρά-
ψαι τοῖς βασιλεῦσι καὶ ταῖς χώραις, ὅπως μὴ ἐκζητήσωσιν
αὐτοῖς κακὰ, καὶ μὴ πολεμήσωσιν αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν
καὶ [l] τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ [m] συμμαχήσωσι τοῖς πολε-
20 μοῦσιν αὐτούς. Ἔδοξε δὲ ἡμῖν δέξασθαι τὴν ἀσπίδα παρ'
21 αὐτῶν. Εἴ τινες οὖν λοιμοὶ διαπεφεύγασιν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν
πρὸς ὑμᾶς, παράδοτε αὐτοὺς [n] Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως [o] ἐκ-
22 δικήσῃ ἐν αὐτοῖς κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν. Καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε

---

[c] καταστήσωμεν τὴν βασιλείαν. [d] τῶν πατέρων. [e] τοὺς καταλειφθέντας om. [f] τὴν θάλασσαν. Ἤδει γὰρ ὅτι ἐπισυνῆκται ἐπ' αὐτὸν κακά. [g] συνέθλιβεν. [h] ἀπὸ τῆς. [i] ἦλθαν. [k] πεντακισχιλίων. [l] τὰς χώρας. [m] συμμαχῶσιν τοῖς πολεμῶσιν. [n] τῷ Σίμωνι. [o] ἐκδικήσῃ αὐτούς.

Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ καὶ Ἀττάλῳ [p] Ἀριαράθῃ καὶ Ἀρσάκῃ,
23 καὶ εἰς πάσας τὰς χώρας, καὶ [q] Σαμψάμῃ καὶ Σπαρτιάταις, καὶ
εἰς Δῆλον καὶ εἰς Μύνδον καὶ εἰς [r] Σικυῶνα καὶ εἰς τὴν [s] Καρίαν
καὶ εἰς Σάμον καὶ εἰς τὴν Παμφυλίαν καὶ [t] εἰς τὴν Λυκίαν καὶ
εἰς Ἁλικαρνασσὸν [u] καὶ εἰς Ῥόδον καὶ εἰς Φασηλίδα καὶ εἰς
Κῶ καὶ εἰς Σίδην καὶ εἰς [v] Ἄραδον καὶ εἰς Γόρτυναν καὶ Κνίδον
24 καὶ Κύπρον καὶ Κυρήνην. Τὸ δὲ ἀντίγραφον αὐτῶν [x] ἔγραψαν
25 Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ. Ἀντίοχος δὲ ὁ βασιλεὺς παρενέβαλεν ἐπὶ
Δωρᾶ ἐν τῇ δευτέρᾳ προσάγων διαπαντὸς αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ
μηχανὰς ποιούμενος, καὶ συνέκλεισε τὸν Τρύφωνα τοῦ [y] μὴ εἰσ-
26 πορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Σίμων
δισχιλίους ἄνδρας ἐκλεκτοὺς συμμαχῆσαι αὐτῷ καὶ ἀργύριον καὶ
27 χρυσίον καὶ σκεύη ἱκανά. Καὶ οὐκ [z] ἠβούλετο αὐτὰ δέξασθαι,
ἀλλ' ἠθέτησε πάντα ὅσα [a] συνέθετο αὐτῷ τὸ πρότερον, καὶ [b] ἠλ-
28 λοτριοῦντο αὐτῷ. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν Ἀθηνόβιον ἕνα
τῶν φίλων αὐτοῦ [c] κοινολογησάμενον αὐτῷ, λέγων, Ὑμεῖς κατα-
κρατεῖτε τῆς Ἰόππης καὶ [d] Γαζάρων καὶ τῆς ἄκρας [e] τῆς ἐν Ἰε-
29 ρουσαλὴμ πόλεις τῆς βασιλείας μου. Τὰ ὅρια αὐτῶν ἠρημώσατε,
καὶ ἐποιήσατε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκυριεύσατε
30 τόπων πολλῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. Νῦν οὖν παράδοτε τὰς
πόλεις ἃς κατελάβεσθε, καὶ τοὺς φόρους τῶν τόπων ὧν κατε-
31 κυριεύσατε [f] ἐκτὸς τῶν ὁρίων [g] τῆς Ἰουδαίας. Εἰ δὲ μή, δότε
ἀντ' αὐτῶν πεντακόσια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τῆς καταφθορᾶς
ἧς κατεφθάρκατε καὶ τῶν φόρων τῶν πόλεων ἄλλα τάλαντα
πεντακόσια· εἰ δὲ μή, παραγενόμενοι [h] ἐκπολεμήσομεν ὑμᾶς.
32 Καὶ ἦλθεν Ἀθηνόβιος φίλος τοῦ βασιλέως εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ
εἶδε τὴν δόξαν Σίμωνος καὶ κυλικεῖον μετὰ χρυσωμάτων καὶ
ἀργυρωμάτων καὶ παράστασιν ἱκανὴν, καὶ ἐξίστατο, καὶ ἀπήγ-
35 γειλεν [i] αὐτῷ τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων
εἶπεν αὐτῷ, Οὔτε γῆν ἀλλοτρίαν εἰλήφαμεν οὔτε ἀλλοτρίων

---

[p] καὶ Ἀράθῃ. [q] Σαμψάκῃ. [r] Συκιῶνα. [s] Καρίδα. [t] εἰς τὴν om. [u] καὶ εἰς Κῶ καὶ εἰς Σίδην καὶ εἰς [v] Ἄραδον καὶ εἰς Ῥόδον καὶ εἰς τὴν Βασιλείδαν καὶ Γόρτυναν. [x] ἔγραψεν. [y] μὴ om. [z] ἐβούλετο. [a] ἐσυνέθετο. [b] ἠλλοτριοῦτο. [c] κοινολογησόμενον. [d] Γαζαρήνων. [e] τῆς om. [f] ἐκτὸς om. [g] τῶν ἐκ τῆς. [h] ἐκπολεμήσουσιν. [i] αὐτοῖς.

κεκρατήκαμεν, ἀλλὰ τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν, ὑπὸ
34 δὲ ἐχθρῶν ἡμῶν ἔν τινι καιρῷ ἀκρίτως κατεκρατήθη. Ἡμεῖς δὲ
καιρὸν ἔχοντες ἀντεχόμεθα τῆς κληρονομίας [k] τῶν πατέρων ἡμῶν.
35 Περὶ δὲ Ἰόππης καὶ [l] Γαζάρων, ὧν αἰτεῖς, αὗται ἐποίουν ἐν τῷ
λαῷ πληγὴν μεγάλην [m] κατὰ τὴν χώραν ἡμῶν, τούτων δώσομεν
τάλαντα ἑκατόν· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ [n] Ἀθηνόβιος λόγον.
36 Ἀπέστρεψε δὲ μετὰ θυμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν
αὐτῷ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν δόξαν Σίμωνος καὶ πάντα
37 ὅσα εἶδε, καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς ὀργὴν μεγάλην. Τρύφων δὲ
38 ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἔφυγεν εἰς [o] Ὀρθωσιάδα. Καὶ κατέστησεν
ὁ βασιλεὺς τὸν Κενδεβαῖον [p] στρατηγὸν τῆς παραλίας, καὶ δυνά-
39 μεις πεζικὰς καὶ ἱππικὰς ἔδωκεν αὐτῷ· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ
[q] παρεμβαλεῖν κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰουδαίας· καὶ ἐνετείλατο
αὐτῷ οἰκοδομῆσαι τὴν Κεδρὼν καὶ ὀχυρῶσαι τὰς [r] πύλας, καὶ
ὅπως πολεμήσῃ τὸν λαόν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδίωκε τὸν Τρύφωνα.
40 Καὶ παρεγενήθη Κενδεβαῖος εἰς Ἰάμνειαν, καὶ ἤρξατο τοῦ ἐρε-
θίζειν τὸν λαὸν καὶ ἐμβατεύειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ αἰχμαλω-
41 τίζειν τὸν λαὸν καὶ φονεύειν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν [s] Κεδρών· καὶ
ἔταξεν ἐκεῖ ἱππεῖς καὶ δυνάμεις ὅπως ἐκπορευόμενοι ἐξοδεύωσι
τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰουδαίας καθὰ συνέταξεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς.

16 Καὶ ἀνέβη Ἰωάννης ἐκ Γαζάρων καὶ ἀπήγγειλε Σίμωνι τῷ
2 πατρὶ αὐτοῦ ἃ συνετέλει Κενδεβαῖος. Καὶ ἐκάλεσε Σίμων τοὺς
δύο υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδαν καὶ Ἰωάννην, καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός
μου ἐπολεμήσαμεν τοὺς [t] πολεμίους Ἰσραὴλ ἀπὸ νεότητος ἕως
τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εὐοδώθη ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ῥύσασθαι
3 τὸν Ἰσραὴλ πλεονάκις. Νῦν δὲ γεγήρακα, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ
ἐλέει ἱκανοί ἐστε ἐν τοῖς ἔτεσι· γίνεσθε ἀντ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελ-
φοῦ μου, καὶ ἐξελθόντες ὑπερμαχεῖτε ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν,
4 ἡ δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ βοήθεια [u] ἔστω μεθ' ὑμῶν. Καὶ ἐπέλεξεν
ἐκ τῆς χώρας εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ἱππεῖς,
καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὸν Κενδεβαῖον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν [x] Μω-

---

[k] ἡμῶν καὶ τῶν. [l] Γαζαρήνων αἰτεῖς. [m] καὶ τῇ γῇ. [n] Ἀθη-
νόβιος om. [o] Ὀρθωσίαν. [p] ἐπιστράτηγον. [q] παρεμβάλλειν.
[r] πόλεις, καὶ ὅπως πολεμῇ. [s] Κεδρώ. [t] πολέμους. [u] ἤτω.
[x] Μωδαείμ.

5 δεῖν. Καὶ ἀναστάντες τοπρωῒ ἐπορεύοντο εἰς τὸ πεδίον, καὶ
ἰδοὺ δύναμις πολλὴ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς [y] πεζικὴ καὶ ἱππεῖς,
6 καὶ ἦν χειμάρρους ἀνὰ μέσον αὐτῶν. Καὶ παρενέβαλε κατὰ
πρόσωπον αὐτῶν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ· καὶ εἶδε τὸν λαὸν
δειλούμενον διαπερᾶσαι τὸν χειμάρρουν, καὶ διεπέρασε πρῶτος,
καὶ ἶδον αὐτὸν οἱ ἄνδρες καὶ διεπέρασαν κατόπισθεν αὐτοῦ.
7 Καὶ διεῖλε τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἱππεῖς ἐν μέσῳ τῶν πεζῶν· ἡ δὲ
8 ἵππος τῶν ὑπεναντίων πολλὴ σφόδρα. Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς
[z] ἱεραῖς σάλπιγξι, καὶ ἐτροπώθη Κενδεβαῖος καὶ ἡ παρεμβολὴ
αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον ἐξ [a] αὐτῶν τραυματίαι πολλοί· οἱ δὲ κατα-
9 λειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸ ὀχύρωμα. Τότε ἐτραυματίσθη Ἰούδας
ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου· Ἰωάννης δὲ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως [b] ἦλθεν
10 εἰς Κεδρὼν, ἣν ᾠκοδόμησε. Καὶ ἔφυγον [c] ἕως εἰς τοὺς πύργους
τοὺς ἐν [d] τοῖς ἀγροῖς Ἀζώτου, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρὶ,
καὶ [e] ἔπεσον ἐξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας [f] δισχιλίους, καὶ ἀπέστρεψεν
11 εἰς [g] γῆν Ἰούδα μετ' εἰρήνης. Καὶ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀβούβου
ἦν καθεσταμένος στρατηγὸς εἰς τὸ πεδίον Ἱεριχὼ, καὶ ἔσχεν
12 ἀργύριον καὶ χρυσίον πολύ. Ἦν γὰρ γαμβρὸς τοῦ ἀρχιερέως.
13 Καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἠβουλήθη κατακρατῆσαι τῆς
χώρας, καὶ ἐβουλεύετο δόλῳ κατὰ Σίμωνος καὶ [h] τῶν υἱῶν αὐτοῦ
14 ἆραι αὐτούς. Σίμων δὲ ἦν ἐφοδεύων τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ χώρᾳ
καὶ φροντίζων [i] τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν, καὶ κατέβη εἰς Ἱεριχὼ
αὐτὸς καὶ Ματταθίας καὶ Ἰούδας [j] οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἔτους ἑβδόμου
καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐν μηνὶ ἑνδεκάτῳ, οὗτος ὁ μὴν
15 Σαβάτ. Καὶ ὑπεδέξατο αὐτοὺς ὁ τοῦ Ἀβούβου εἰς τὸ ὀχυρω-
μάτιον τὸ καλούμενον Δὼκ [k] μετὰ δόλου ὃ ᾠκοδόμησε, καὶ
16 ἐποίησεν αὐτοῖς πότον [l] μέγαν, καὶ ἐνέκρυψεν ἐκεῖ ἄνδρας. Καὶ
[m] ὅτε ἐμεθύσθη Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἐξανέστη Πτολεμαῖος
καὶ οἱ [n] παρ' αὐτοῦ καὶ ἐλάβοσαν τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ ἐπεισήλ-
θοσαν τῷ Σίμωνι εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ
17 τοὺς [o] δύο υἱοὺς αὐτοῦ καί τινας τῶν παιδαρίων αὐτοῦ. Καὶ
ἐποίησεν [p] ἀθεσίαν μεγάλην, καὶ ἀπέδωκε κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν.

---

[y] πεζικοὶ. [z] ἱεραῖς om. [a] αὐτοῦ. [b] ἐλθεῖν. [c] ἕως om.
[d] τῷ ἀγρῷ. [e] ἔπεσαν. [f] χιλίους. [g] τὴν Ἰουδαίαν. [h] κατὰ
τῶν. [i] τὰς. [j] καὶ οἱ. [k] κατὰ. [l] μέγα. [m] ὅτι. [n] μετ'.
[o] δύο om. [p] ἀθεΐαν μεγάλην, καὶ ἀνταπέδωκεν.

18 Καὶ ἔγραψε ταῦτα Πτολεμαῖος, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ ὅπως
ἀποστείλῃ αὐτῷ δυνάμεις εἰς βοήθειαν καὶ παραδῷ [q] αὐτῷ τὴν
19 χώραν αὐτῶν καὶ τὰς πόλεις. Καὶ ἀπέστειλεν ἑτέρους εἰς
Γάζαρα ἆραι τὸν Ἰωάννην, καὶ τοῖς χιλιάρχοις ἀπέστειλεν ἐπι-
στολὰς παραγενέσθαι πρὸς αὐτὸν, ὅπως δῷ αὐτοῖς ἀργύριον καὶ
20 χρυσίον καὶ δόματα. Καὶ ἑτέρους ἀπέστειλε καταλαβέσθαι τὴν
21 Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ. Καὶ προδραμών [r] τις ἀπήγ-
γειλεν Ἰωάννῃ εἰς Γάζαρα ὅτι ἀπώλετο ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οἱ
22 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀπέσταλκε καὶ σὲ ἀποκτεῖναι. Καὶ
ἀκούσας ἐξέστη σφόδρα, καὶ συνέλαβε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐλθόν-
τας ἀπολέσαι αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, [s] ἐπέγνω γὰρ ὅτι
23 ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάννου
καὶ τῶν πολέμων αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνδραγαθιῶν αὐτοῦ ὧν [t] ἠν-
δραγάθησε, καὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν τειχέων ὧν ᾠκοδόμησε, καὶ
24 τῶν πράξεων αὐτοῦ, ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ [u] βιβλίῳ ἡμερῶν
ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐγενήθη ἀρχιερεὺς μετὰ τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ.

ΤΕΛΟΣ Α'.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

1 ΤΟΙΣ ἀδελφοῖς τοῖς κατ' Αἴγυπτον Ἰουδαίοις χαίρειν· οἱ
ἀδελφοὶ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ
2 τῆς Ἰουδαίας, εἰρήνην ἀγαθήν· καὶ ἀγαθοποιήσαι ὑμῖν ὁ Θεὸς,
καὶ [x] μνησθείη τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ
3 καὶ Ἰακὼβ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν πιστῶν· καὶ δῴη ὑμῖν καρ-
δίαν πᾶσιν εἰς τὸ σέβεσθαι αὐτὸν καὶ ποιεῖν αὐτοῦ τὰ θελήματα

---

[q] αὐτῷ om. [r] τις om. [s] ἔγνω γὰρ ὅτι ἐζήτουσαν. [t] ἠνδρα-
γάθην, καὶ τῆς ᾠκοδομῆς. [u] βιβλίου. [x] μνησθῆναι.

καρδία μεγάλῃ καὶ ψυχῇ βουλομένῃ· καὶ διανοίξαι τὴν καρδίαν ὑμῶν ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασι, καὶ εἰρήνην ποιήσαι, καὶ [y] ἐπακούσαι ὑμῶν τῶν δεήσεων, καὶ καταλλαγείη ὑμῖν, καὶ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλίποι ἐν καιρῷ πονηρῷ. Καὶ νῦν ὧδε ἐσμεν προσευχόμενοι περὶ ὑμῶν. Βασιλεύοντος Δημητρίου ἔτους ἑκατοστοῦ ἑξηκοστοῦ [z] ἐννάτου ἡμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι [a] γεγραφήκαμεν ὑμῖν ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῇ ἐπελθούσῃ ἡμῖν ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ἀφ' οὗ ἀπέστη Ἰάσων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἁγίας γῆς καὶ τῆς βασιλείας. Καὶ ἐνεπύρισαν τὸν πυλῶνα, καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον· καὶ ἐδεήθημεν τοῦ Κυρίου καὶ εἰσηκούσθημεν, [b] καὶ προσηνέγκαμεν θυσίαν καὶ σεμίδαλιν καὶ [c] ἐξήψαμεν τοὺς λύχνους καὶ προεθήκαμεν τοὺς ἄρτους. Καὶ νῦν ἵνα ἄγητε τὰς ἡμέρας τῆς σκηνοπηγίας τοῦ Χασελεῦ μηνός.

Ἔτους [d] ἑκατοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ καὶ ὀγδόου [e] οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ γερουσία καὶ Ἰούδας Ἀριστοβούλῳ διδασκάλῳ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ὄντι δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν χριστῶν ἱερέων γένους καὶ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαίοις, χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν. Ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σεσωσμένοι μεγάλως εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ, ὡς ἂν πρὸς βασιλέα παρατασσόμενοι. Αὐτὸς γὰρ ἐξέβρασε τοὺς [f] παραταξαμένους ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει. Εἰς γὰρ τὴν Περσίδα γενόμενος ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἀνυπόστατος δοκοῦσα εἶναι δύναμις κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, παραλογισμῷ χρησαμένων, τῶν περὶ τὴν Ναναίαν ἱερέων. Ὡς γὰρ [g] συνοικήσων αὐτῇ παρεγένετο εἰς τὸν τόπον ὅ τε Ἀντίοχος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ φίλοι, χάριν τοῦ λαβεῖν τὰ [h] χρήματα εἰς φερνῆς λόγον. Καὶ προθέντων αὐτὰ τῶν ἱερέων [i] τῆς Ναναίας, κἀκείνου προσελθόντος μετ' ὀλίγων εἰς τὸν περίβολον τοῦ [k] τεμένους, συγκλείσαντες τὸ ἱερὸν, ὡς εἰσῆλθεν Ἀντίοχος, ἀνοίξαντες τὴν τοῦ φατνώματος κρυπτὴν θύραν βάλλοντες πέτρους συνεκεραύνωσαν τὸν ἡγεμόνα, καὶ μέλη ποιήσαντες καὶ τὰς κεφαλὰς [l] ἀφελόντες τοῖς ἔξω [m] παρέρριψαν. Κατὰ πάντα εὐλογητὸς ἡμῶν ὁ Θεὸς ὃς

---

[y] ὑπακούσαι. [z] ἐνάτου. [a] γεγράφαμεν. [b] καὶ om. [c] ἐξήγαγεν. [d] ἑκατοστοῦ om. [e] οἱ om. [f] παρατασσομένους. [g] συνοικῶν. [h] χρήματα πλείονα. [i] τοῦ Ναναίου. [k] τεμένου. [l] ἀφελόντες om. [m] παραρίψαντες.

18 [n] παρέδωκε τοὺς ἀσεβήσαντας. Μέλλοντες [o] οὖν ἄγειν ἐν τῷ
Χασελεῦ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τὸν καθαρισμὸν τοῦ ἱεροῦ δέον ἡγη-
σάμεθα διασαφῆσαι ὑμῖν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἄγητε [p] τῆς σκηνοπηγίας
καὶ τοῦ πυρὸς, ὅτε Νεεμίας [q] οἰκοδομήσας τό τε ἱερὸν καὶ τὸ
19 θυσιαστήριον ἀνήνεγκε [r] θυσίαν. Καὶ γὰρ ὅτε εἰς τὴν Περσικὴν
ἤγοντο οἱ πατέρες ἡμῶν, [s] οἱ τότε εὐσεβεῖς ἱερεῖς λαβόντες ἀπὸ
τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου λαθραίως κατέκρυψαν ἐν κοιλώ-
ματι φρέατος τάξιν [t] ἔχοντος ἀνύδρου, ἐν ᾧ κατησφαλίσαντο
20 ὥστε πᾶσιν ἄγνωστον εἶναι τὸν τόπον. Διελθόντων δὲ ἐτῶν
ἱκανῶν ὅτε ἔδοξε τῷ Θεῷ, ἀποσταλεὶς Νεεμίας [u] ὑπὸ τοῦ βασι-
λέως τῆς Περσίδος τοὺς ἐκγόνους τῶν ἱερέων τῶν ἀποκρυψάντων
ἔπεμψεν ἐπὶ τὸ πῦρ, [x] ὡς δὲ διεσάφησαν ἡμῖν μὴ εὑρηκέναι πῦρ
21 ἀλλὰ ὕδωρ παχύ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποβάψαντας φέρειν· ὡς δὲ
ἀνηνέχθη τὰ τῶν θυσιῶν, ἐκέλευσε τοὺς ἱερεῖς Νεεμίας ἐπιρ-
22 ραῦναι τῷ ὕδατι τά τε ξύλα καὶ τὰ ἐπικείμενα. Ὡς δὲ ἐγένετο
[y] τοῦτο καὶ χρόνος διῆλθεν ὅ τε ἥλιος ἀνέλαμψε, [z] πρότερον
ἐπινεφὴς ὢν, ἀνήφθη πυρὰ μεγάλη, ὥστε θαυμάσαι πάντας.
23 Προσευχὴν δὲ ἐποιήσαντο οἱ ἱερεῖς δαπανωμένης τῆς θυσίας, οἵ
τε ἱερεῖς καὶ πάντες καταρχομένου Ἰωνάθου, τῶν [a] δὲ λοιπῶν
24 ἐπιφωνούντων, ὡς Νεεμίου. Ἦν δὲ ἡ προσευχὴ τὸν τρόπον
ἔχουσα τοῦτον· [b] Κύριε Κύριε ὁ Θεὸς ὁ πάντων κτίστης, ὁ φο-
βερὸς καὶ [c] ἰσχυρὸς καὶ δίκαιος καὶ ἐλεήμων, ὁ μόνος βασιλεὺς
25 καὶ χρηστὸς, ὁ μόνος χορηγὸς, ὁ μόνος δίκαιος καὶ παντοκράτωρ
καὶ αἰώνιος, ὁ διασώζων τὸν Ἰσραὴλ ἐκ παντὸς κακοῦ, ὁ ποιήσας
26 τοὺς πατέρας ἐκλεκτοὺς καὶ ἁγιάσας αὐτοὺς, πρόσδεξαι τὴν
θυσίαν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ διαφύλαξον
27 τὴν μερίδα σου καὶ καθαγίασον. Ἐπισυνάγαγε τὴν διασπορὰν
ἡμῶν, ἐλευθέρωσον τοὺς δουλεύοντας ἐν τοῖς ἔθνεσι, τοὺς ἐξου-
θενημένους καὶ βδελυκτοὺς [d] ἔπιδε, καὶ γνώτωσαν τὰ ἔθνη ὅτι
28 σὺ [e] εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Βασάνισον τοὺς καταδυναστεύοντας καὶ
29 ἐξυβρίζοντας ἐν ὑπερηφανίᾳ, καταφύτευσον τὸν λαόν σου εἰς
30 τὸν τόπον τὸν ἅγιόν σου, καθὼς εἶπε [f] Μωυσῆς. Οἱ δὲ ἱερεῖς

---

[n] ἔδωκεν. [o] οὖν om. [p] τῆς om. [q] ὁ οἰκοδομήσας τό τε τὸ ἱ.
[r] θυσίας. [s] οἵ τε εὐσ. [t] ἔχοντες ἄνυδρον. [u] ἀπὸ. [x] ὡς διε-
σάφισαν. [y] τοῦτο om. [z] πρότερον om. [a] τε. [b] Κύριε om.
[c] ὁ ἰσχυρὸς. [d] ἔφειδε. [e] εἶ om. [f] Μωσῆς.

31 ἐπέψαλλον τοὺς ὕμνους. Καθὼς δὲ ἀνηλώθη τὰ τῆς θυσίας
καὶ τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ, ὁ Νεεμίας ἐκέλευσε λίθους μεί-
32 ζονας κατασχεῖν. Ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, φλὸξ ἀνήφθη· τοῦ δὲ
33 ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἀντιλάμψαντος φωτὸς ἐδαπανήθη. Ὡς
δὲ φανερὸν ἐγενήθη τὸ πρᾶγμα, καὶ διηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν
Περσῶν, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ πῦρ [g] ἀπέκρυψαν οἱ μεταχθέν-
τες ἱερεῖς τὸ ὕδωρ ἐφάνη, ἀφ' οὗ καὶ οἱ περὶ τὸν Νεεμίαν
34 ἤγνισαν [h] τὰ τῆς θυσίας, περιφράξας δὲ ὁ βασιλεὺς ἱερὸν ἐποί-
35 ησε, δοκιμάσας τὸ πρᾶγμα. Καὶ οἷς [i] ἐχαρίζετο ὁ βασιλεὺς
36 πολλὰ διάφορα ἐλάμβανε καὶ μετεδίδου. Προσηγόρευσαν δὲ
οἱ περὶ τὸν Νεεμίαν τοῦτο Νέφθαρ, ὃ διερμηνεύεται καθαρισμός·
καλεῖται δὲ παρὰ τοῖς πολλοῖς [k] Νεφθαεί.

2 Εὑρίσκεται δὲ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς Ἱερεμίας ὁ προφήτης ὅτι
ἐκέλευσε τοῦ πυρὸς λαβεῖν τοὺς [l] μεταγινομένους ὡς σεσήμαν-
2 ται, καὶ ὡς ἐνετείλατο τοῖς μεταγενομένοις ὁ προφήτης, δοὺς
αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται τῶν προσταγμάτων τοῦ
Κυρίου καὶ ἵνα μὴ ἀποπλανηθῶσι ταῖς διανοίαις βλέποντες
3 ἀγάλματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ τὸν περὶ αὐτὰ κόσμον. Καὶ
ἕτερα τοιαῦτα λέγων παρεκάλει μὴ ἀποστῆναι τὸν νόμον ἀπὸ
4 τῆς καρδίας αὐτῶν. Ἦν δὲ ἐν τῇ γραφῇ, ὡς τὴν σκηνὴν καὶ
τὴν κιβωτὸν ἐκέλευσεν ὁ προφήτης χρηματισμοῦ γενηθέντος
αὐτῷ συνακολουθεῖν, ὡς δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος οὗ ὁ Μωυσῆς
5 ἀναβὰς ἐθεάσατο τὴν τοῦ Θεοῦ κληρονομίαν, καὶ ἐλθὼν ὁ Ἱερε-
μίας εὗρεν οἶκον ἀντρώδη, καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν καὶ
τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰσήνεγκεν ἐκεῖ καὶ τὴν θύραν
6 ἐνέφραξε· καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολουθούντων ὥστε
7 [m] ἐπισημήνασθαι τὴν ὁδὸν, καὶ οὐκ [n] ἠδυνήθησαν εὑρεῖν. Ὡς
δὲ ὁ Ἱερεμίας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν ὅτι καὶ ἄγνωστος
ὁ τόπος ἔσται ἕως ἂν [o] συναγάγῃ ὁ Θεὸς ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ
8 καὶ [p] ἵλεως γένηται, καὶ τότε ὁ Κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ
ὀφθήσεται ἡ δόξα τοῦ Κυρίου καὶ ἡ νεφέλη, ὡς [q] καὶ ἐπὶ Μωυσῇ
ἐδηλοῦτο, ὡς καὶ ὁ Σαλωμὼν ἠξίωσεν ἵνα ὁ τόπος καθαγιασθῇ
9 μεγάλως. Διεσαφεῖτο δὲ καὶ ὡς σοφίαν ἔχων ἀνήνεγκε θυσίαν

---

[g] ἔκρυψαν. [h] τὰς θυσίας. [i] ἐχαρίζετο om. [k] Νεφθάρ.
[l] μεταγενομένους. [m] ἐπισημάνασθαι. [n] ἐδυνήθησαν. [o] συνάγῃ.
[p] ἔλεος. [q] καὶ om.

10 ἐγκαινισμοῦ καὶ τῆς τελειώσεως τοῦ ἱεροῦ. Καθὼς καὶ [r] Μωυσῆς
προσηύξατο πρὸς Κύριον, καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τὰ τῆς θυσίας ἐδαπάνησεν, οὕτως [s] καὶ Σαλωμὼν [t] προσηύξατο,
11 καὶ καταβὰν τὸ πῦρ ἀνήλωσε τὰ ὁλοκαυτώματα. Καὶ εἶπε
[r] Μωυσῆς, Διὰ τὸ μὴ βεβρῶσθαι τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνηλώθη.
12, 13 Ὡσαύτως καὶ ὁ Σαλωμὼν [u] τὰς ὀκτὼ ἡμέρας ἤγαγεν. Ἐξη-
γοῦντο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς
τοῖς κατὰ τὸν Νεεμίαν τὰ αὐτὰ, καὶ ὡς καταβαλλόμενος βιβλιο-
θήκην ἐπισυνήγαγε τὰ περὶ τῶν βασιλέων καὶ [x] προφητῶν καὶ
14 τὰ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἐπιστολὰς βασιλέων περὶ ἀναθεμάτων. Ὡσαύ-
τως δὲ καὶ Ἰούδας τὰ διαπεπτωκότα διὰ [y] τὸν πόλεμον τὸν
15 γεγονότα ἡμῖν ἐπισυνήγαγε [z] πάντα, καὶ ἔστι παρ' ἡμῖν. Ὧν
οὖν ἐὰν χρείαν ἔχητε, τοὺς ἀποκομιοῦντας ὑμῖν ἀποστέλλετε.
16 Μέλλοντες οὖν ἄγειν τὸν καθαρισμὸν ἐγράψαμεν ὑμῖν· καλῶς
17 οὖν ποιήσετε [a] ἄγοντες τὰς ἡμέρας. Ὁ δὲ Θεὸς ὁ σώσας τὸν
πάντα λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἀποδοὺς τὴν [b] κληρονομίαν πᾶσι καὶ τὸ
18 βασίλειον καὶ τὸ ἱεράτευμα καὶ τὸν ἁγιασμὸν, καθὼς ἐπηγγεί-
λατο διὰ τοῦ νόμου, ἐλπίζομεν γὰρ ἐπὶ τῷ Θεῷ ὅτι ταχέως ἡμᾶς
ἐλεήσει καὶ ἐπισυνάξει ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ἅγιον
τόπον· [c] ἐξείλετο γὰρ ἡμᾶς ἐκ μεγάλων κακῶν, καὶ τὸν τόπον
19 ἐκαθάρισε. Τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον καὶ τοὺς
τούτου ἀδελφοὺς καὶ τὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ [d] μεγάλου καθαρισμὸν
20 καὶ τὸν τοῦ βωμοῦ ἐγκαινισμόν· ἔτι τε τοὺς πρὸς Ἀντίοχον τὸν
21 Ἐπιφανῆ καὶ τὸν τούτου υἱὸν Εὐπάτορα πολέμους· καὶ τὰς
ἐξ οὐρανοῦ γενομένας ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ
φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν, [e] ὥστε τὴν ὅλην χώραν ὀλίγους
22 ὄντας λεηλατεῖν καὶ τὰ βάρβαρα πλήθη διώκειν, καὶ τὸ περι-
βόητον καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἱερὸν ἀνακομίσασθαι, καὶ τὴν
πόλιν ἐλευθερῶσαι, καὶ τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους
ἐπανορθῶσαι, τοῦ Κυρίου μετὰ πάσης ἐπιεικείας [f] ἵλεω γενο-
23 μένου αὐτοῖς, [g] τὰ ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα
διὰ πέντε βιβλίων, πειρασόμεθα δι' ἑνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν.

---

[r] Μωσῆς. [s] καὶ om. [t] προσηύξατο πρὸς Κύριον. [u] τὰς om.
[x] προφητῶν βιβλία. [y] τὸν γεγονότα πόλεμον. [z] ταῦτα. [a] ἄγειν.
[b] κληρονομίαν αὐτοῦ. [c] ἐξείλατο. [d] μεγίστου. [e] ὡς. [f] ἵλεως.
[g] τὰ om.

24 Συνορῶντες γὰρ τὸ χύμα τῶν ἀριθμῶν καὶ τὴν οὖσαν δυσχέρειαν
τοῖς θέλουσιν εἰσκυκλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασι διὰ
25 τὸ πλῆθος τῆς ὕλης ἐφροντίσαμεν τοῖς μὲν βουλομένοις ἀνα-
γινώσκειν ψυχαγωγίαν, τοῖς δὲ φιλοφρονοῦσιν εἰς τὸ διὰ μνήμης
26 ἀναλαβεῖν εὐκοπίαν, πᾶσι δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὠφέλειαν. Καὶ
ἡμῖν μὲν τοῖς τὴν κακοπάθειαν ἐπιδεδεγμένοις τῆς ἐπιτομῆς οὐ
27 ῥᾴδιον, ἱδρῶτος δὲ καὶ ἀγρυπνίας τὸ πρᾶγμα· καθάπερ τῷ παρα-
σκευάζοντι συμπόσιον καὶ ζητοῦντι τὴν ἑτέρων λυσιτέλειαν οὐκ
εὐχερὲς [h] μέν, ὅμως διὰ τὴν τῶν πολλῶν εὐχαριστίαν ἡδέως
28 τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν· τὸ μὲν διακριβοῦν περὶ ἑκάστων
τῷ συγγραφεῖ παραχωρήσαντες, τὸ δὲ ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπο-
29 γραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς [i] διαπονοῦντες. Καθάπερ γὰρ τῆς καινῆς
οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον, τῷ δὲ
[k] ἐγκαίειν καὶ ζωγραφεῖν ἐπιχειροῦντι τὰ ἐπιτήδεια πρὸς δια-
30 κόσμησιν ἐξεταστέον, οὕτω [l] δοκῶ καὶ ἐπὶ ἡμῖν. Τὸ μὲν ἐμβα-
τεύειν καὶ [m] περὶ πάντων ποιεῖσθαι λόγον καὶ πολυπραγμονεῖν
31 ἐν τοῖς κατὰ μέρος τῷ τῆς ἱστορίας [n] ἀρχηγέτῃ καθήκει. Τὸ δὲ
σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν καὶ τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς
πραγματείας παραιτεῖσθαι τῷ τὴν μετάφρασιν ποιουμένῳ συγ-
32 χωρητέον. Ἐντεῦθεν οὖν ἀρξώμεθα τῆς διηγήσεως, τοῖς προ-
ειρημένοις τοσοῦτον ἐπιζεύξαντες· εὔηθες γὰρ τὸ μὲν πρὸ τῆς
ἱστορίας πλεονάζειν, τὴν δὲ ἱστορίαν [o] ἐπιτεμεῖν.

3 Τῆς ἁγίας [p] τοίνυν πόλεως κατοικουμένης μετὰ πάσης εἰρήνης
καὶ τῶν νόμων [q] ἔτι κάλλιστα συντηρουμένων διὰ τὴν Ὀνίου
2 τοῦ ἀρχιερέως εὐσέβειάν τε καὶ μισοπονηρίαν, συνέβαινε καὶ
αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τιμᾶν τὸν τόπον καὶ τὸ ἱερὸν ἀποστολαῖς
3 ταῖς κρατίσταις δοξάζειν, ὥστε καὶ Σέλευκον τὸν τῆς Ἀσίας
βασιλέα χορηγεῖν ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων πάντα τὰ πρὸς τὰς
4 λειτουργίας τῶν θυσιῶν ἐπιβάλλοντα δαπανήματα. Σίμων δέ
τις ἐκ τῆς Βενιαμὶν φυλῆς προστάτης τοῦ ἱεροῦ καθεσταμένος
διηνέχθη τῷ ἀρχιερεῖ [r] περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν [s] παρανομίας.
5 Καὶ νικῆσαι τὸν Ὀνίαν μὴ δυνάμενος ἦλθε πρὸς Ἀπολλώνιον
Θρασαίου τὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοι-

[h] μὲν om. [i] ἀτονοῦντες. [k] ἐγκαινίζειν. [l] δοκῶν καὶ ἐπὶ ἡμῶν. [m] περίπατον ποιεῖσθαι λόγῳ. [n] ἀρχηγενήτῃ. [o] ἐπιτέμνειν. [p] τοίνυν om. [q] ὅτι. [r] περὶ om. [s] ἀγορανομίας.

6 νίκης στρατηγόν. Καὶ προσήγγειλε περὶ τοῦ χρημάτων ἀμυθήτων γέμειν τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις γαζοφυλάκιον, ὥστε τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων ἐναρίθμητον εἶναι, καὶ μὴ [t] προσήκειν αὐτὰ πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον, εἶναι δὲ δυνατὸν ὑπὸ τὴν τοῦ βασιλέως
7 ἐξουσίαν πεσεῖν [u] ἅπαντα ταῦτα. Συμμίξας δὲ [x] ὁ Ἀπολλώνιος τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν μηνυθέντων αὐτῷ χρημάτων ἐνεφάνισεν· ὁ δὲ [y] προχειρισάμενος Ἡλιόδωρον τὸν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπέστειλε δοὺς ἐντολὰς τὴν τῶν προειρημένων χρημάτων ἐκκο-
8 μιδὴν ποιήσασθαι. Εὐθέως δὲ ὁ Ἡλιόδωρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν, τῇ μὲν ἐμφάσει ὡς τὰς κατὰ κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην πόλεις [z] ἐφοδεύσων, τῷ πράγματι δὲ τὴν τοῦ βασιλέως πρό-
9 θεσιν [a] ἐπιτελέσων. Παραγενηθεὶς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ φιλοφρόνως [b] ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς πόλεως ἀποδεχθεὶς ἀνέθετο περὶ τοῦ γεγονότος [c] ἐμφανισμοῦ, καὶ τίνος ἕνεκεν πάρεστι [d] διεσάφησεν· ἐπυνθάνετο δὲ εἰ ταῖς ἀληθείαις ταῦτα οὕτως
10 ἔχοντα τυγχάνει. Τοῦ δὲ ἀρχιερέως ὑποδείξαντος [e] παραθήκας
11 εἶναι χηρῶν τε καὶ ὀρφανῶν, τινὰ δὲ καὶ Ὑρκανοῦ τοῦ Τωβίου σφόδρα ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ κειμένου, οὐχ [f] ὥσπερ ἦν διαβάλλων ὁ δυσσεβὴς Σίμων, τὰ δὲ πάντα ἀργυρίου τετρακόσια τάλαντα,
12 χρυσίου δὲ διακόσια· [g] ἀδικηθῆναι δὲ τοὺς πεπιστευκότας τῇ τοῦ τόπου ἁγιωσύνῃ καὶ τῇ τοῦ τετιμημένου κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἱεροῦ σεμνότητι καὶ ἀσυλίᾳ παντελῶς ἀμήχανον εἶναι.
13 [h] Ὁ δὲ Ἡλιόδωρος δι' ἃς εἶχε βασιλικὰς ἐντολὰς πάντως ἔλεγεν
14 εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναληπτέα ταῦτα εἶναι. Ταξάμενος δὲ ἡμέραν εἰσῄει τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν οἰκονομήσων· ἦν δὲ οὐ μικρὰ
15 καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἀγωνία. Οἱ δὲ ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ταῖς ἱερατικαῖς στολαῖς ῥίψαντες ἑαυτοὺς, ἐπεκαλοῦντο εἰς οὐρανὸν τὸν περὶ παραθήκης νομοθετήσαντα τοῖς παρακατα-
16 θεμένοις ταῦτα σῶα διαφυλάξαι. Ἦν δὲ ὁρῶντα τὴν τοῦ ἀρχιερέως ἰδέαν τιτρώσκεσθαι τὴν διάνοιαν· ἡ γὰρ ὄψις καὶ τὸ τῆς χρόας παρηλλαγμένον ἐνέφαινε τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγωνίαν.
17 Περιεκέχυτο γὰρ [i] περὶ τὸν ἄνδρα δέος τι καὶ φρικασμὸς σώμα-

---

[t] προσενεγκεῖν. [u] ἅπαντα om. [x] ὁ om. [y] προχειρησάμενος.
[z] ἐφοδεῦσαι. [a] ἐπιτελεῖν. [b] ὁ ἀρχιερεὺς. [c] ἐμφαινισμοῦ.
[d] διεσαφήνισεν. [e] παρακαταθήκας. [f] οὕτως δ. [g] ἀδικῆσαί τε.
[h] Ὁ δ' Ἕτερος. [i] ἐπὶ.

τος, [k] δι' ὧν πρόδηλον ἐγένετο τοῖς θεωροῦσι τὸ κατὰ καρδίαν
18 ἐνεστὸς ἄλγος. Οἱ δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγεληδὸν ἐξεπήδων ἐπὶ
πάνδημον ἱκετείαν, διὰ τὸ [l] μέλλειν εἰς καταφρόνησιν ἔρχεσθαι
19 τὸν τόπον. Ὑπεζωσμέναι δὲ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς αἱ γυναῖκες
σάκκους κατὰ τὰς ὁδοὺς [m] ἐπλήθυον· αἱ δὲ κατάκλειστοι τῶν
παρθένων αἱ μὲν συνέτρεχον ἐπὶ τοὺς πυλῶνας αἱ δὲ ἐπὶ τὰ
20 τείχη, τινὲς δὲ διὰ τῶν θυρίδων [n] διεξέκυπτον. Πᾶσαι δὲ προ-
τείνουσαι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐποιοῦντο τὴν λιτανείαν.
21 Ἐλεεῖν [o] δ' ἦν τὴν τοῦ πλήθους παμμιγῆ πρόπτωσιν τήν τε
22 τοῦ μεγάλως [p] διαγωνιῶντος ἀρχιερέως προσδοκίαν. Οἱ μὲν
οὖν ἐπεκαλοῦντο τὸν [q] παντοκράτορα Θεὸν τὰ πεπιστευμένα τοῖς
23 πεπιστευκόσι σῶα διαφυλάσσειν μετὰ πάσης ἀσφαλείας· ὁ δὲ
24 Ἡλιόδωρος τὸ διεγνωσμένον ἐπετέλει. Αὐτόθι δὲ αὐτοῦ σὺν
τοῖς δορυφόροις κατὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἤδη παρόντος, ὁ τῶν
[r] πατέρων [s] Κύριος καὶ πάσης ἐξουσίας δυνάστης ἐπιφάνειαν
μεγάλην ἐποίησεν, ὥστε πάντας τοὺς κατατολμήσαντας συνελ-
θεῖν καταπλαγέντας τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν εἰς ἔκλυσιν καὶ
25 δειλίαν τραπῆναι. Ὤφθη γάρ τις ἵππος αὐτοῖς φοβερὸν ἔχων
τὸν ἐπιβάτην καὶ καλλίστῃ σαγῇ διακεκοσμημένος, φερόμενος
δὲ ῥύδην [t] ἐνέσεισε τῷ Ἡλιοδώρῳ τὰς [u] ἐμπροσθίους ὁπλάς·
26 ὁ δὲ ἐπικαθήμενος ἐφαίνετο χρυσῆν πανοπλίαν ἔχων. Ἕτεροι
δὲ δύο [x] προεφάνησαν αὐτῷ νεανίαι τῇ ῥώμῃ μὲν ἐκπρεπεῖς
κάλλιστοι δὲ [y] τῇ δόξῃ διαπρεπεῖς δὲ τὴν περιβολήν, οἳ καὶ
[z] παραστάντες ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐμαστίγουν αὐτὸν ἀδιαλεί-
27 πτως, πολλὰς ἐπιρριπτοῦντες αὐτῷ πληγάς. Ἄφνω δὲ πεσόντα
πρὸς τὴν γῆν καὶ πολλῷ σκότει περιχυθέντα συναρπάσαντες
28 καὶ εἰς φορεῖον ἐνθέντες, τὸν ἄρτι μετὰ πολλῆς παραδρομῆς καὶ
πάσης δορυφορίας εἰς τὸ προειρημένον εἰσελθόντα γαζοφυλά-
κιον, ἔφερον ἀβοήθητον [a] ἑαυτῷ καθεστῶτα, φανερῶς τὴν τοῦ
29 Θεοῦ δυναστείαν ἐπεγνωκότες. Καὶ ὁ μὲν διὰ τὴν θείαν ἐνέρ-
γειαν ἄφωνος καὶ πάσης ἐστερημένος ἐλπίδος καὶ σωτηρίας

---

[k] δι' ἣν π. ἐγίνετο. [l] μὴ μέλλειν. [m] ἐπλήθυνον. [n] διέ-
κυπτον. [o] δὲ τὴν. [p] ἀγωνιῶντος. [q] παγκρατῆ Κύριον. [r] πνευ-
μάτων. [s] Κύριος om. [t] ἔσεισεν. [u] ἐνπροθεσείους. [x] ἐφάνη-
σαν. [y] τὴν γλῶσσαν. [z] παριστάντες. [a] τοῖς ὅπλοις αὐτὸν
καθεστῶτα, φανερῶς τὴν δυναστείαν ἐπεγνωκότα.

30 ἔρριπτο. Οἱ δὲ τὸν Κύριον εὐλόγουν τὸν παραδοξάζοντα τὸν
ἑαυτοῦ τόπον· καὶ τὸ μικρῷ πρότερον δέους καὶ ταραχῆς γέμον
ἱερὸν, τοῦ παντοκράτορος ἐπιφανέντος Κυρίου, χαρᾶς καὶ εὐφρο-
31 σύνης [b] ἐπεπλήρωτο. Ταχὺ δέ τινες τῶν τοῦ Ἡλιοδώρου συν-
ήθων ἠξίουν τὸν Ὀνίαν ἐπικαλέσασθαι τὸν ὕψιστον, καὶ τὸ ζῆν
32 χαρίσασθαι τῷ παντελῶς ἐν ἐσχάτῃ πνοῇ κειμένῳ. Ὑποπτος
δὲ γενόμενος ὁ ἀρχιερεὺς μή ποτε διάληψιν ὁ βασιλεὺς σχῇ,
κακουργίαν τινὰ περὶ τὸν Ἡλιόδωρον ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων συν-
τετελέσθαι, προσήγαγε θυσίαν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἀνδρὸς σωτηρίας.
33 Ποιουμένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἱλασμὸν οἱ αὐτοὶ νεανίαι πάλιν
ἐφάνησαν τῷ Ἡλιοδώρῳ ἐν ταῖς αὐταῖς ἐσθήσεσιν ἐστολισμένοι,
καὶ στάντες [c] εἶπον, Πολλὰς [d] τῷ Ὀνίᾳ τῷ ἀρχιερεῖ χάριτας
34 ἔχε, διὰ γὰρ αὐτὸν σοὶ κεχάρισται τὸ ζῆν [e] ὁ Κύριος. Σὺ δὲ
[f] ὑπ' αὐτοῦ μεμαστιγωμένος διάγγελε πᾶσι τὸ μεγαλεῖον τοῦ
35 Θεοῦ κράτος· ταῦτα δὲ εἰπόντες ἀφανεῖς ἐγένοντο. Ὁ δὲ Ἡλιό-
δωρος θυσίαν [g] ἀνενέγκας τῷ Κυρίῳ καὶ εὐχὰς μεγίστας εὐξά-
μενος τῷ τὸ ζῆν περιποιήσαντι, καὶ τὸν Ὀνίαν ἀποδεξάμενος
36 ἀνεστρατοπέδευσε πρὸς τὸν βασιλέα. Ἐξεμαρτύρει δὲ πᾶσιν
37 ἅπερ ἦν ὑπ' ὄψιν τεθεαμένος ἔργα τοῦ μεγίστου Θεοῦ. Τοῦ δὲ
βασιλέως ἐπερωτήσαντος τὸν Ἡλιόδωρον, ποῖός τις εἴη ἐπιτή-
38 δειος ἔτι ἅπαξ διαπεμφθῆναι εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔφησεν, εἴ τινα
ἔχεις πολέμιον ἢ πραγμάτων ἐπίβουλον, πέμψον αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ
μεμαστιγωμένον αὐτὸν προσδέξῃ, ἐάνπερ καὶ [h] διασωθείη, διὰ
39 τὸ περὶ τὸν τόπον ἀληθῶς εἶναί τινα Θεοῦ δύναμιν. Αὐτὸς γὰρ
ὁ τὴν κατοικίαν ἐπουράνιον ἔχων ἐπόπτης ἐστὶ καὶ βοηθὸς ἐκεί-
νου τοῦ τόπου, καὶ τοὺς παραγινομένους ἐπὶ κακώσει τύπτων
40 [i] ἀπόλλυσι. Καὶ τὰ μὲν κατὰ Ἡλιόδωρον καὶ τὴν τοῦ γαζο-
φυλακίου τήρησιν οὕτως ἐχώρησεν.

4 Ὁ δὲ προειρημένος Σίμων ὁ τῶν χρημάτων καὶ τῆς πατρίδος
ἐνδείκτης γεγονὼς ἐκακολόγει τὸν Ὀνίαν, ὡς [k] αὐτός τε εἴη τὸν
Ἡλιόδωρον ἐπισεσεικὼς καὶ τῶν κακῶν δημιουργὸς καθεστηκώς.
2 Καὶ τὸν εὐεργέτην τῆς πόλεως καὶ τὸν κηδεμόνα τῶν ὁμοεθνῶν
καὶ ζηλωτὴν τῶν νόμων ἐπίβουλον τῶν πραγμάτων ἐτόλμα

---

[b] ἐπλήρωτο. [c] εἶπαν. [d] τῷ om. [e] ὁ om. [f] ἐξ οὐρανοῦ μ.
[g] ἀνενεγκὼν τῷ Θεῷ. [h] διασωθῇ. [i] ἀπολλύει. [k] οὗτός.

3 λέγειν. Τῆς δὲ ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαινούσης ὥστε καὶ
διά τινος τῶν ὑπὸ τοῦ Σίμωνος δεδοκιμασμένων φόνους συντε-
4 λεῖσθαι, συνορῶν [1] ὁ Ὀνίας τὸ χαλεπὸν τῆς φιλονεικίας καὶ
Ἀπολλώνιον μαίνεσθαι ὡς τὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρα-
5 τηγὸν συναύξοντα τὴν κακίαν τοῦ Σίμωνος, [m] ὡς τὸν βασιλέα
[n] διεκομίσθη, οὐ γινόμενος τῶν πολιτῶν κατήγορος, τὸ δὲ [o] συμ-
6 φέρον κοινῇ [p] κατ' ἰδίαν παντὶ τῷ πλήθει σκοπῶν. Ἑώρα γὰρ
ἄνευ βασιλικῆς προνοίας ἀδύνατον εἶναι τυχεῖν εἰρήνης [q] ἔτι τὰ
πράγματα, καὶ τὸν Σίμωνα παῦλαν οὐ ληψόμενον τῆς ἀνοίας.
7 Μεταλλάξαντος δὲ τὸν βίαν Σελεύκου, καὶ παραλαβόντος τὴν
βασιλείαν Ἀντιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς, ὑπενό-
8 θευσεν Ἰάσων ὁ ἀδελφὸς Ὀνίου τὴν ἀρχιερωσύνην. Ἐπαγγει-
λάμενος τῷ βασιλεῖ δι' ἐντεύξεως ἀργυρίου τάλαντα ἑξήκοντα
πρὸς τοῖς τριακοσίοις, καὶ προσόδου τινὸς ἄλλης τάλαντα ὀγδοή-
9 κοντα. Πρὸς δὲ τούτοις ὑπισχνεῖτο καὶ ἕτερα [r] διαγράψαι πεν-
τήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν, ἐὰν [s] συγχωρηθῇ διὰ τῆς ἐξουσίας
αὐτοῦ γυμνάσιον καὶ ἐφηβίαν αὐτῷ συστήσασθαι, καὶ τοὺς ἐν
10 Ἱεροσολύμοις Ἀντιοχεῖς ἀναγράψαι. Ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ βα-
σιλέως καὶ τῆς ἀρχῆς κρατήσας εὐθέως [t] ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν
11 χαρακτῆρα τοὺς ὁμοφύλους [u] μετῆγε. Καὶ τὰ κείμενα τοῖς
Ἰουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικὰ διὰ Ἰωάννου τοῦ πατρὸς Εὐπο-
λέμου, τοῦ ποιησαμένου τὴν πρεσβείαν ὑπὲρ φιλίας καὶ συμμα-
χίας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, [x] παρώσατο, καὶ τὰς μὲν [y] νομίμους
12 καταλύων πολιτείας παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν. Ἀσμένως
γὰρ ὑπ' αὐτὴν [z] τὴν ἀκρόπολιν γυμνάσιον καθίδρυσε, καὶ τοὺς
13 κρατίστους τῶν [a] ἐφήβων ὑποτάσσων ὑπὸ πέτασον [b] ἤγεν.
[c] Ἦν δ' οὕτως ἀκμὴ τις Ἑλληνισμοῦ καὶ πρόσβασις ἀλλοφυλισμοῦ
διὰ τὴν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ οὐκ ἀρχιερέως Ἰάσωνος ὑπερβάλλουσαν
14 ἀναγνείαν, ὥστε μηκέτι περὶ τὰς τοῦ θυσιαστηρίου λειτουργίας
προθύμους εἶναι τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ [d] τοῦ μὲν ναοῦ καταφρο-
νοῦντες καὶ τῶν θυσιῶν ἀμελοῦντες ἔσπευδον μετέχειν τῆς ἐν
[e] παλαίστρᾳ παρανόμου χορηγίας, μετὰ τὴν τοῦ δίσκου [f] πρό-

---

[1] ὁ om. [m] πρὸς. [n] διεκοσμήθη. [o] σύμφορον. [p] καὶ κατ'. [q] ἐπὶ. [r] διαγράφειν. [s] ἐπιχορηγηθῇ. [t] πρὸς. [u] μετέστησε. [x] παρώσας. [y] νομίμους. [z] τὴν om. [a] ἐφ' ἡμῶν. [b] ἤγαγεν. [c] τοῦ. [d] τοὺς μὲν ναιῷ καταφρονῶντας. [e] παλαίστρῃ. [f] πρόσκλησιν.

15 κλησιν, καὶ τὰς μὲν [g] πατρῴους τιμὰς ἐν οὐδενὶ [h] τιθέμενοι,
16 τὰς δὲ Ἑλληνικὰς δόξας καλλίστας ἡγούμενοι. [i] Ὧν χάριν
περιέσχεν αὐτοὺς χαλεπὴ περίστασις, καὶ ὧν ἐζήλουν τὰς ἀγω-
γὰς καὶ [k] καθάπαν ἤθελον ἐξομοιοῦσθαι, [l] τούτους πολεμίους
17 καὶ τιμωρητὰς ἔσχον. Ἀσεβεῖν γὰρ εἰς τοὺς θείους νόμους οὐ
18 ῥᾴδιον, ἀλλὰ ταῦτα ὁ ἀκόλουθος καιρὸς δηλώσει. Ἀγομένου
δὲ πενταετηρικοῦ ἀγῶνος ἐν Τύρῳ καὶ τοῦ βασιλέως παρόντος,
19 ἀπέστειλεν Ἰάσων ὁ μιαρὸς θεωροὺς [m] ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἀν-
τιοχεῖς ὄντας παρακομίζοντας ἀργυρίου δραχμὰς [n] τριακοσίας
εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἃς καὶ ἠξίωσαν οἱ [o] παρακομί-
σαντες μὴ χρῆσθαι [p] πρὸς θυσίαν διὰ τὸ μὴ καθήκειν, εἰς ἑτέραν
20 δὲ καταθέσθαι δαπάνην. [q] Ἐπεμψεν οὖν ταῦτα διὰ μὲν τὸν ἀπο-
στείλαντα εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἕνεκεν δὲ τῶν παρα-
21 κομιζόντων εἰς τὰς τῶν τριήρων κατασκευάς. Ἀποσταλέντος δὲ
εἰς Αἴγυπτον Ἀπολλωνίου τοῦ [q] Μενεσθέως διὰ τὰ πρωτοκλίσια
[r] Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος βασιλέως, μεταλαβὼν Ἀντίοχος
ἀλλότριον αὐτὸν [s] τῶν αὐτῶν γεγονέναι πραγμάτων τῆς κατ'
αὐτὸν ἀσφαλείας ἐφρόντιζεν· ὅθεν εἰς [t] Ἰόππην παραγενόμενος
22 κατήντησεν εἰς Ἱεροσόλυμα. [u] Μεγαλοπρεπῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰά-
σωνος καὶ τῆς πόλεως [x] παραδεχθεὶς μετὰ δᾳδουχίας καὶ βοῶν
[y] εἰσπεπόρευται, εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσε.
23 Μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον ἀπέστειλεν Ἰάσων Μενέλαον τὸν τοῦ
προσημαινομένου Σίμωνος ἀδελφὸν παρακομίζοντα τὰ χρήματα
τῷ βασιλεῖ, καὶ περὶ πραγμάτων ἀναγκαίων ὑπομνηματισμοὺς
24 [z] τελέσοντα. Ὁ δὲ συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ καὶ δοξάσας αὐτὸν
τῷ προσώπῳ τῆς ἐξουσίας εἰς ἑαυτὸν κατήντησε [a] τὴν ἀρχιε-
ρωσύνην, [b] ὑπερβαλὼν τὸν Ἰάσωνα τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια.
25 Λαβὼν δὲ τὰς βασιλικὰς ἐντολὰς [c] παρεγένετο, τῆς μὲν ἀρ-
χιερωσύνης οὐδὲν ἄξιον φέρων, θυμοὺς δὲ ὠμοῦ τυράννου καὶ
26 θηρὸς βαρβάρου ὀργὰς ἔχων. Καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ὁ τὸν ἴδιον

[g] πατρῴας. [h] τεθειμένοι. [i] Ὧν καὶ χ. [k] καθὸ ἅπαν. [l] τού-
τους om. [m] ὡς ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἀντιοχίας. [n] τριακοσίους.
[o] παρακομίζοντες. [p] εἰς θυσίαν, ἕνεκα δὲ τῶν παρόντων εἰς τὰς
τῶν τριηρέων κατασκευάς. [q] Μενεσθέσεως. [r] Πτολεμαίου om.
[s] τῶν αὐτοῦ γεγονότων. [t] Ἵππην. [u] Μεγαλομερῶς. [x] ἀπο-
δεχθεὶς. [y] εἰσεδέχθη. [z] τελέσοντας. [a] τὴν om. [b] ὑπερ-
βάλλων. [c] παρεγίνετο.

ἀδελφὸν ὑπονοθεύσας, [d] ὑπονοθευθεὶς ὑφ' ἑτέρου φυγὰς εἰς τὴν
27 Ἀμμανῖτιν χώραν συνήλαστο. Ὁ δὲ Μενέλαος τῆς μὲν ἀρχῆς
ἐκράτει, τῶν δὲ ἐπηγγελμένων τῷ βασιλεῖ χρημάτων οὐδὲν εὐ-
τάκτει· ποιουμένου δὲ τὴν ἀπαίτησιν Σωστράτου τοῦ τῆς ἀκρο-
28 πόλεως ἐπάρχου, πρὸς τοῦτον γὰρ ἦν ἡ τῶν [e] φόρων πρᾶξις,
29 δι' ἣν αἰτίαν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσεκλήθησαν. Καὶ
ὁ μὲν Μενέλαος [f] ἀπέλιπε τῆς ἀρχιερωσύνης διάδοχον Λυσίμαχον
τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν, Σώστρατος δὲ Κράτητα τὸν ἐπὶ τῶν Κυ-
30 πρίων. Τοιούτων δὲ συνεστηκότων, συνέβη Ταρσεῖς καὶ Μαλ-
λώτας στασιάζειν, διὰ τὸ Ἀντιοχίδι τῇ παλλακῇ τοῦ βασιλέως
31 ἐν δωρεᾷ [g] δεδόσθαι. Θᾶττον οὖν ὁ βασιλεὺς ἦκε καταστεῖλαι
τὰ πράγματα, [h] καταλιπὼν τὸν διαδεχόμενον Ἀνδρόνικον τῶν
32 ἐν ἀξιώματι κειμένων. Νομίσας δὲ ὁ Μενέλαος εἰληφέναι καιρὸν
εὐφυῆ χρυσώματά τινα τῶν τοῦ ἱεροῦ νοσφισάμενος ἐχαρίσατο
τῷ Ἀνδρονίκῳ, καὶ ἕτερα ἐτύγχανε πεπρακὼς εἴς τε Τύρον καὶ
33 τὰς κύκλῳ πόλεις. [i] Α καὶ σαφῶς ἐπεγνωκὼς ὁ Ὀνίας [k] παρή-
λεγχεν ἀποκεχωρηκὼς εἰς ἄσυλον τόπον ἐπὶ Δάφνης τῆς πρὸς
34 [l] Ἀντιόχειαν κειμένης, ὅθεν ὁ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ [m] τὸν Ἀν-
δρόνικον παρεκάλει χειρώσασθαι τὸν Ὀνίαν· ὁ δὲ παραγενό-
μενος ἐπὶ τὸν Ὀνίαν καὶ πεισθεὶς ἐπὶ δόλῳ καὶ [n] δεξιὰς μεθ'
ὅρκων δοὺς, καίπερ ἐν ὑποψίᾳ κείμενος, ἔπεισεν ἐκ τοῦ ἀσύλου
προελθεῖν, ὃν καὶ παραχρῆμα παρέκλεισεν οὐκ αἰδεσθεὶς τὸ
35 δίκαιον. Δι' ἣν αἰτίαν οὐ μόνον Ἰουδαῖοι, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν
ἄλλων ἐθνῶν ἐδείναζον καὶ ἐδυσφόρουν ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἀδίκῳ
36 φόνῳ. Τοῦ δὲ βασιλέως [o] ἐπανελθόντος ἀπὸ τῶν κατὰ Κιλικίαν
τόπων, ἐνετύγχανον οἱ κατὰ πόλιν Ἰουδαῖοι συμμισοπονηρούν-
των καὶ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τοῦ παρὰ λόγον τὸν Ὀνίαν [p] ἀπ-
37 εκτάνθαι. Ψυχικῶς οὖν ὁ Ἀντίοχος [q] ἐπιλυπηθεὶς καὶ τραπεὶς
[r] εἰς ἔλεον καὶ δακρύσας διὰ τὴν τοῦ μετηλλαχότος σωφροσύνην
38 καὶ πολλὴν εὐταξίαν, καὶ πυρωθεὶς τοῖς θυμοῖς, παραχρῆμα τὴν
τοῦ Ἀνδρονίκου πορφύραν περιελόμενος καὶ τοὺς χιτῶνας περιρ-
ρήξας, περιαγαγὼν καθ' ὅλην τὴν πόλιν, ἐπ' αὐτὸν τὸν τόπον

---

[d] ὑπονομευθεὶς. [e] διαφόρων. [f] ἀπέλειπεν. [g] δίδοσθαι.
[h] καταλείπων. [i] Α om. [k] ἀπήνεγκεν. [l] Ἀντιοχείας. [m] τὸν
om. [n] δεξιὰς θεὶς μεθ' ὅρκων, δοὺς δεξιὰν, καί περ. [o] ἀπανελ-
θόντος. [p] ἀπεκτονεῖσθαι. [q] ὑπολυπηθεὶς. [r] ἐπὶ ἔλεος.

οὗπερ [s] εἰς τὸν Ὀνίαν ἠσέβησεν ἐκεῖ τὸν μιαιφόνον ἀπεκόσμησε,
39 τοῦ Κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ [t] κόλασιν ἀποδόντος. Γενομένων
δὲ πολλῶν [u] ἱεροσυλημάτων κατὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου
μετὰ τῆς [x] Μενελάου γνώμης, καὶ διαδοθείσης ἔξω τῆς φήμης,
ἐπισυνήχθη τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν Λυσίμαχον, χρυσωμάτων ἤδη
40 πολλῶν διενηνεγμένων. Ἐπεγειρομένων δὲ τῶν ὄχλων καὶ ταῖς
ὀργαῖς [y] διεμπιμπλαμένων καθοπλίσας ὁ Λυσίμαχος πρὸς τρισ-
χιλίους κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων, προηγησαμένου τινὸς [z] Τυ-
ράννου προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τὴν ἄνοιαν.
41 [a] Συνιδόντες δὲ καὶ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Λυσιμάχου, συναρπάσαντες
οἱ μὲν πέτρους οἱ δὲ ξύλων πάχη, τινὲς δὲ ἐκ τῆς παρακειμένης
σποδοῦ δρασσόμενοι, φύρδην ἐνετίνασσον εἰς τοὺς περὶ τὸν
42 Λυσίμαχον. Δι' ἣν αἰτίαν πολλοὺς μὲν αὐτῶν τραυματίας
ἐποίησαν, τινὰς δὲ [b] καὶ κατέβαλον, πάντας δὲ εἰς φυγὴν [c] συν-
ήλασαν, αὐτὸν δὲ τὸν ἱερόσυλον παρὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἐχει-
43 ρώσαντο. Περὶ δὲ τούτων ἐνέστη κρίσις [d] πρὸς τὸν Μενέλαον.
44 Καταντήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον, ἐπ' αὐτοῦ τὴν δι-
καιολογίαν ἐποιήσαντο οἱ πεμφθέντες ἄνδρες τρεῖς ὑπὸ τῆς
45 γερουσίας. Ἤδη δὲ [e] λελειμμένος ὁ Μενέλαος ἐπηγγείλατο
χρήματα ἱκανὰ τῷ Πτολεμαίῳ [f] τῷ [g] Δορυμένους πρὸς τὸ πεῖσαι
46 τὸν βασιλέα. Ὅθεν ἀπολαβὼν ὁ Πτολεμαῖος εἴς τι περίστυλον
47 ὡς [h] ἀναψύξοντα τὸν βασιλέα μετέθηκε. Καὶ τὸν μὲν τῆς ὅλης
κακίας αἴτιον Μενέλαον ἀπέλυσε τῶν [i] κατηγορημάτων, τοῖς δὲ
ταλαιπώροις οἵτινες εἰ καὶ ἐπὶ Σκυθῶν ἔλεγον ἀπελύθησαν ἂν
48 ἀκατάγνωστοι, τούτοις θάνατον ἐπέκρινε. Ταχέως οὖν τὴν ἄδι-
κον ζημίαν ὑπέσχον οἱ [k] ὑπὲρ πόλεως καὶ δήμων καὶ τῶν ἱερῶν
49 σκευῶν [l] προαγορεύσαντες. Δι' ἣν αἰτίαν καὶ Τύριοι [m] μισο-
πονηρήσαντες τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν [n] μεγαλοπρεπῶς ἐχο-
50 ρήγησαν. Ὁ δὲ Μενέλαος διὰ τὰς τῶν κρατούντων πλεονεξίας
ἔμενεν ἐπὶ [o] τῆς ἀρχῆς, ἐπιφυόμενος τῇ κακίᾳ, μέγας τῶν πολι-
τῶν ἐπίβουλος καθεστώς.

---

[s] εἰς om. [t] κολάσασιν. [u] ἱεροσυλημάτων. [x] τοῦ Μενελάου.
[y] διεμπιπλαμένων. [z] Αὐράνου. [a] Συνειδότες. [b] καὶ om.
[c] συνέλασαν. [d] ἐπὶ. [e] εἰλημμένος. [f] τῷ om. [g] Δορυμένου.
[h] ἀναψύχοντα. [i] κατηγορημένων. [k] περὶ. [l] προηγορήσαντες.
[m] μισοπονηρεύσαντες. [n] μεγαλομερῶς. [o] τῇ ἀρχῇ.

5 Περὶ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον τὴν δευτέραν [p]ἔφοδον ὁ Ἀντίοχος
2 εἰς Αἴγυπτον ἐστείλατο. Συνέβη δὲ καθ' ὅλην τὴν πόλιν σχεδὸν
ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα φαίνεσθαι διὰ [q]τοῦ ἀέρος τρέχοντας
ἱππεῖς διαχρύσους στολὰς ἔχοντας, καὶ λόγχας σπειρηδὸν ἐξω-
3 πλισμένους, [r]καὶ ἴλας ἵππων διατεταγμένας, καὶ προσβολὰς
γινομένας καὶ καταδρομὰς ἑκατέρων, καὶ ἀσπίδων κινήσεις, καὶ
καμάκων πλήθη, [s]καὶ μαχαιρῶν σπασμοὺς, καὶ βελῶν βολὰς,
καὶ [t]χρυσῶν κόσμων ἐκλάμψεις, καὶ παντοίους θωρακισμούς.
4, 5 Διὸ πάντες ἠξίουν ἐπ' ἀγαθῷ τὴν ἐπιφάνειαν [u]γενέσθαι. Γενο-
μένης δὲ λαλιᾶς ψευδοῦς, ὡς μετηλλαχότος τὸν βίον Ἀντιόχου,
παραλαβὼν ὁ Ἰάσων οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων αἰφνιδίως ἐπὶ
τὴν πόλιν συνετελέσατο ἐπίθεσιν· τῶν δὲ ἐπὶ τῷ τείχει συνε-
λασθέντων καὶ τέλος ἤδη καταλαμβανομένης τῆς πόλεως, ὁ
6 Μενέλαος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐφυγάδευσεν. Ὁ δὲ Ἰάσων ἐποιεῖτο
σφαγὰς [x]τῶν πολιτῶν τῶν ἰδίων ἀφειδῶς, οὐ συννοῶν τὴν εἰς
τοὺς συγγενεῖς εὐημερίαν δυσημερίαν εἶναι τὴν μεγίστην, δοκῶν
7 δὲ πολεμίων καὶ οὐχ ὁμοεθνῶν τρόπαια καταβάλλεσθαι, τῆς μὲν
ἀρχῆς οὐκ ἐκράτησε, τὸ δὲ τέλος τῆς ἐπιβουλῆς αἰσχύνην λαβὼν
8 φυγὰς πάλιν εἰς τὴν Ἀμμανῖτιν [y]ἀπῆλθε. Πέρας οὖν κακῆς
[z]ἀναστροφῆς ἔτυχεν ἐγκλεισθεὶς πρὸς Ἀρέταν τὸν τῶν Ἀράβων
τύραννον, πόλιν ἐκ πόλεως φεύγων, διωκόμενος ὑπὸ πάντων,
[a]καὶ στυγούμενος ὡς τῶν νόμων ἀποστάτης καὶ βδελυσσόμενος
ὡς πατρίδος καὶ πολιτῶν δήμιος εἰς Αἴγυπτον [b]συνεβράσθη.
9 Καὶ ὁ συχνοὺς τῆς πατρίδος ἀποξενώσας ἐπὶ ξένης ἀπώλετο πρὸς
Λακεδαιμονίους ἀναχθεὶς, ὡς διὰ τὴν συγγένειαν τευξόμενος
10 σκέπης. Καὶ ὁ πλῆθος ἀτάφων ἐκρίψας ἀπένθητος ἐγενήθη,
καὶ κηδείας οὐδ' [c]ἡστινοσοῦν οὔτε [d]πατρῴου τάφου μετέσχε.
11 Προσπεσόντων δὲ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων, διέλαβεν
ἀποστατεῖν τὴν Ἰουδαίαν· ὅθεν ἀναζεύξας ἐξ Αἰγύπτου τεθηριω-
12 μένος τῇ ψυχῇ ἔλαβε τὴν μὲν πόλιν δορυάλωτον. Καὶ ἐκέλευσε
τοῖς στρατιώταις κόπτειν ἀφειδῶς τοὺς ἐμπίπτοντας καὶ τοὺς
13 [e]εἰς τὰς οἰκίας ἀναβαίνοντας κατασφάζειν. [f]Ἐγίνοντο δὲ νέων

---

[p] ἄφοδον. [q] τῶν ἀέρων. [r] καὶ μαχαιρῶν σπασμοὺς καὶ εἴλας.
[s] καὶ μ. σ. om. [t] χρυσέων. [u] γεγενῆσθαι. [x] τῆς πόλεως.
[y] παρῆλθεν. [z] καταστροφῆς. [a] καὶ om. [b] ἐξεβράσθη.
[c] ἥστινος. [d] πατρίου νόμου. [e] ἐν ταῖς οἰκίαις. [f] Ἐγίνετο.

καὶ πρεσβυτέρων [g] ἀναιρέσεις, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ
14 τέκνων ἀφανισμὸς, παρθένων τε καὶ νηπίων σφαγαί. Ὀκτὼ δὲ
μυριάδες ἐν ταῖς πάσαις ἡμέραις τρισὶ κατεφθάρησαν· τέσσαρες
μὲν ἐν χειρῶν [h] νομαῖς, οὐχ ἧττον δὲ τῶν ἐσφαγμένων ἐπρά-
15 θησαν. [i] Καὶ οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ τούτοις κατετόλμησεν εἰς τὸ
πάσης τῆς γῆς ἁγιώτατον ἱερὸν εἰσελθεῖν, ὁδηγὸν ἔχων τὸν
Μενέλαον τὸν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος προδότην γεγο-
16 νότα. Καὶ ταῖς μιαραῖς χερσὶ τὰ ἱερὰ σκεύη λαμβάνων καὶ τὰ
[k] ὑπ' ἄλλων βασιλέων ἀνατεθέντα πρὸς αὔξησιν καὶ δόξαν τοῦ
τόπου καὶ τιμὴν ταῖς βεβήλοις χερσὶ συσσύρων [l] ἐπεδίδου.
17 Καὶ ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν ὁ Ἀντίοχος, οὐ συνορῶν ὅτι διὰ
τὰς ἁμαρτίας τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἀπώργισται βραχέως ὁ
18 δεσπότης, διὸ γέγονε περὶ τὸν τόπον παρόρασις. Εἰ δὲ μὴ
[m] συνέβαινε προενέχεσθαι πολλοῖς ἁμαρτήμασι, καθάπερ [n] ὁ
Ἡλιόδωρος ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν
ἐπίσκεψιν τοῦ γαζοφυλακίου, [o] οὗτος προαχθεὶς παραχρῆμα
19 μαστιγωθεὶς ἀνετράπη τοῦ θράσους. Ἀλλ' οὐ διὰ τὸν τόπον τὸ
20 ἔθνος, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔθνος τὸν τόπον ὁ Κύριος ἐξελέξατο. Διόπερ
καὶ αὐτὸς ὁ τόπος συμμετασχὼν [p] τῶν τοῦ ἔθνους δυσπετημάτων
γενομένων ὕστερον εὐεργετημάτων [q] ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐκοινώνησε,
καὶ ὁ [r] καταλειφθεὶς ἐν τῇ τοῦ παντοκράτορος ὀργῇ πάλιν ἐν τῇ
τοῦ μεγάλου δεσπότου καταλλαγῇ μετὰ πάσης δόξης ἐπαν-
21 ωρθώθη. Ὁ [s] γοῦν Ἀντίοχος ὀκτακόσια πρὸς τοῖς χιλίοις
ἀπενεγκάμενος ἐκ τοῦ ἱεροῦ τάλαντα θᾶττον [t] εἰς Ἀντιόχειαν
ἐχωρίσθη, οἰόμενος ἀπὸ τῆς ὑπερηφανίας τὴν μὲν γῆν πλωτὴν
καὶ τὸ πέλαγος πορευτὸν θέσθαι διὰ τὸν μετεωρισμὸν τῆς καρ-
22 δίας. Κατέλιπε δὲ καὶ ἐπιστάτας τοῦ κακοῦν τὸ γένος, ἐν μὲν
Ἱεροσολύμοις Φίλιππον τὸ μὲν γένος Φρύγα, τὸν δὲ τρόπον
23 βαρβαρώτερον ἔχοντα τοῦ καταστήσαντος· ἐν δὲ Γαριζὶν
Ἀνδρόνικον· πρὸς δὲ τούτοις Μενέλαον, ὃς χείριστα τῶν ἄλλων
ὑπερήρετο τοῖς πολίταις, ἀπεχθῆ δὲ πρὸς τοὺς πολίτας Ἰουδαίους
24 ἔχων διάθεσιν. Ἔπεμψε δὲ τὸν μυσάρχην Ἀπολλώνιον μετὰ

---

[g] ἀναίρεσις, ἀνήβων τε. [h] νομοῖς. [i] Καὶ om. [k] ὑπὸ πολλῶν β. ἀνασταθέντα. [l] ἐπεδίδου om. [m] συνέβη προσενέχεσθαι. [n] ἦν ὁ. [o] οὕτως. [p] τῶν om. [q] ὑπὸ τοῦ Κυρίου om. [r] καταληφθεὶς. [s] οὖν. [t] εἰς τὴν Α.

στρατεύματος [u] δισμυρίων πρὸς τοῖς δισχιλίοις, προστάξας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας κατασφάξαι τὰς δὲ γυναῖκας [x] καὶ νεωτέρους
25 πωλεῖν. Οὗτος δὲ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν εἰρηνικὸν ὑποκριθεὶς ἐπέσχεν ἕως τῆς ἁγίας ἡμέρας τοῦ σαβ-
βάτου, καὶ λαβὼν ἀργοῦντας τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν
26 ἐξοπλησίαν παρήγγειλε. Καὶ τοὺς [y] ἐξελθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν συνεξεκέντησε, καὶ εἰς τὴν πόλιν σὺν τοῖς ὅπλοις
27 εἰσδραμὼν ἱκανὰ [z] κατέστρωσε πλήθη. Ἰούδας δὲ [a] ὁ Μακκα-
βαῖος δέκατός που γενηθεὶς καὶ [b] ἀναχωρήσας εἰς τὴν ἔρημον θηρίων τρόπον ἐν τοῖς ὄρεσι διέζη σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ τὴν χορτώδη τροφὴν σιτούμενοι διετέλουν, πρὸς τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ μολυσμοῦ.

6 Μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς γέροντα Ἀθηναῖον ἀναγκάζειν τοὺς Ἰουδαίους μεταβαίνειν [c] ἐκ τῶν πατρῴων νόμων καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ [d] νόμοις μὴ πολιτεύεσθαι,
2 μολῦναι δὲ καὶ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼν καὶ προσονομάσαι Διὸς Ὀλυμπίου, καὶ τὸν ἐν Γαριζὶν, καθὼς ἐτύγχανον οἱ τὸν
3 τόπον οἰκοῦντες, [e] Διὸς Ξενίου. Χαλεπὴ δὲ καὶ τοῖς [f] ὄχλοις ἦν
4 [g] καὶ δυσχερὴς ἡ ἐπίστασις τῆς κακίας. Τὸ μὲν γὰρ ἱερὸν ἀσωτίας καὶ κώμων [h] ἐπεπλήρωτο ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ῥᾳθυμούντων
μεθ' ἑταιρῶν, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς [i] περιβόλοις γυναιξὶ πλησια-
5 ζόντων, ἔτι δὲ τὰ μὴ καθήκοντα ἔνδον [k] φερόντων. Τὸ δὲ θυσιαστήριον τοῖς ἀποδιεσταλμένοις ἀπὸ τῶν νόμων ἀθεμίτοις
6 ἐπεπλήρωτο. [l] Ἦν δ' οὔτε σαββατίζειν οὔτε πατρῴους ἑορτὰς
7 διαφυλάττειν οὔτε ἁπλῶς Ἰουδαῖον ὁμολογεῖν εἶναι. [l] Ἤγοντο δὲ μετὰ πικρᾶς ἀνάγκης εἰς τὴν κατὰ μῆνα τοῦ βασιλέως γενέ-
θλιον ἡμέραν ἐπὶ σπλαγχνισμόν· γενομένης δὲ Διονυσίων ἑορτῆς ἠναγκάζοντο [m] οἱ Ἰουδαῖοι κισσοὺς ἔχοντες πομπεύειν τῷ Διονύ-
8 σῳ. Ψήφισμα δὲ ἐξέπεσεν εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις Ἑλλη-
νίδας, [n] Πτολεμαίων ὑποτιθεμένων τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν
9 Ἰουδαίων, ἄγειν καὶ σπλαγχνίζειν· τοὺς δὲ μὴ προαιρουμένους

---

[u] δισμυρίους δὲ. [x] καὶ τοὺς ν. [y] ἐλθόντας. [z] κατέστησεν. [a] ὁ καὶ. [b] ἀναχωρήσας ἐν τοῖς ὄρεσιν θηρίων τρόπον διέζη. [c] ἀπὸ τῶν πατρίων. [d] νόμου. [e] Διοξενίου. [f] ὅλοις. [g] καὶ om. [h] ἐπεπληροῦτο. [i] περιβόλων. [k] εἰσφερόντων. [l] Ἦγον. [m] οἱ Ἰουδαῖοι om. [n] Πτολεμαίου ὑποθεμένου.

μεταβαίνειν ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ κατασφάζειν· παρῆν οὖν ὁρᾶν τὴν
10 ἐνεστῶσαν ταλαιπωρίαν. Δύο γὰρ γυναῖκες [o] ἀνηνέχθησαν
περιτετμηκυῖαι τὰ τέκνα [p] αὐτῶν· τούτων δὲ ἐκ τῶν μαστῶν
κρεμάσαντες τὰ βρέφη, καὶ δημοσίᾳ περιαγαγόντες αὐτὰς τὴν
11 πόλιν κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν. Ἕτεροι δὲ πλησίον συν-
δραμόντες εἰς τὰ σπήλαια, λεληθότως ἄγειν τὴν ἑβδομάδα,
μηνυθέντες τῷ Φιλίππῳ συνεφλογίσθησαν, διὰ τὸ εὐλαβῶς
ἔχειν βοηθῆσαι [q] ἑαυτοῖς κατὰ [r] τὴν δόξαν τῆς σεμνοτάτης ἡμέ-
12 ρας. Παρακαλῶ οὖν τοὺς ἐντυγχάνοντας τῇδε τῇ βίβλῳ μὴ
συστέλλεσθαι διὰ τὰς συμφοράς, λογίζεσθαι δὲ τὰς τιμωρίας
μὴ πρὸς ὄλεθρον ἀλλὰ πρὸς παιδείαν τοῦ γένους ἡμῶν εἶναι.
13 [s] Καὶ τὸ μὴ πολὺν χρόνον ἐᾶσθαι τοὺς δυσσεβοῦντας, ἀλλ'
εὐθέως περιπίπτειν [t] ἐπιτιμίοις, μεγάλης εὐεργεσίας σημεῖόν
14 ἐστιν. Οὐ γὰρ καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀναμένει
μακροθυμῶν ὁ δεσπότης μέχρι τοῦ καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς
ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν [u] κολάσαι, οὕτω καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔκρινεν
15 εἶναι, ἵνα μὴ πρὸς τέλος ἀφικομένων ἡμῶν τῶν ἁμαρτιῶν, ὕστε-
16 ρον ἡμᾶς ἐκδικᾷ. Διόπερ οὐδέ ποτε μὲν τὸν ἔλεον [x] αὐτοῦ ἀφ'
ἡμῶν ἀφίστησι, παιδεύων δὲ μετὰ συμφορᾶς οὐκ ἐγκαταλείπει
17 τὸν ἑαυτοῦ λαόν. Πλὴν ἕως ὑπομνήσεως ταῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω·
18 δι' ὀλίγων δ' ἐλευστέον ἐπὶ τὴν διήγησιν. Ἐλεάζαρός τις τῶν
πρωτευόντων γραμματέων ἀνὴρ ἤδη προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν,
καὶ τὴν πρόσοψιν τοῦ προσώπου κάλλιστος [y] τυγχάνων, [z] ἀνα-
19 χανὼν ἠναγκάζετο φαγεῖν ὕειον κρέας. Ὁ δὲ τὸν μετ' εὐκλείας
θάνατον μᾶλλον ἢ τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος αὐθαιρέ-
20 τως ἐπὶ τὸ τύμπανον προσῆγε, προπτύσας δὲ καθ' ὃν ἔδει τρόπον
προσέρχεσθαι τοὺς ὑπομένοντας [a] ἀμύνεσθαι ὧν οὐ θέμις γεύ-
21 σασθαι [b] διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῆν φιλοστοργίαν. Οἱ δὲ πρὸς τῷ
παρανόμῳ σπλαγχνισμῷ τεταγμένοι διὰ τὴν ἐκ τῶν παλαιῶν
χρόνων πρὸς τὸν ἄνδρα γνῶσιν [c] ἀπολαβόντες αὐτὸν κατ' ἰδίαν
[d] παρεκάλουν, ἐνέγκαντα κρέα οἷς καθῆκον αὐτῷ [e] χρήσασθαι,

---

[o] ἀνήχθησαν. [p] αὐτῶν om. [q] αὐτοῖς. [r] τὴν om.
[s] Καὶ γὰρ τὸ. [t] τοῖς ἐπιτίμοις. [u] κολάσῃ. [x] αὐτοῦ om.
[y] τυγχάνων om. [z] ἀναχαίνων. [a] ἀμύνασθαι. [b] διὰ
τὴν om. [c] ἀπολαμβάνοντες a. [d] ἐνεκάλουν, ἐνεγκόντα.
[e] χρᾶσθαι.

δι' αὐτοῦ παρασκευασθέντα, [f] ὑποκριθῆναι δὲ ὡς ἐσθίοντα τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως [g] προστεταγμένα τῶν ἀπὸ τῆς θυσίας κρεῶν,
22 ἵνα τοῦτο πράξας ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν
23 πρὸς αὐτοὺς φιλίαν [h] τύχῃ φιλανθρωπίας. Ὁ δὲ λογισμὸν ἀστεῖον ἀναλαβὼν καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας καὶ τῆς τοῦ [i] γήρως ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἐπικτήτου καὶ ἐπιφανοῦς [k] πολιᾶς καὶ τῆς ἐκ παιδὸς καλλίστης [l] ἀνατροφῆς, μᾶλλον δὲ τῆς ἁγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας, ἀκολούθως ἀπεφήνατο, ταχέως λέγων προ-
24 πέμπειν εἰς τὸν ᾅδην. Οὐ γὰρ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἄξιόν ἐστιν ὑποκριθῆναι, ἵνα πολλοὶ τῶν νέων ὑπολαβόντες Ἐλεάζαρον τὸν
25 ἐνενηκονταετῆ [m] μεταβεβηκέναι εἰς ἀλλοφυλισμὸν καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἐμὴν ὑπόκρισιν καὶ διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀκαριαῖον ζῆν πλανηθῶσι δι' ἐμὲ, καὶ μύσος καὶ κηλῖδα τοῦ γήρως [n] κατακτήσομαι.
26 Εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξελοῦμαι τὴν ἐξ ἀνθρώπων τιμωρίαν, ἀλλὰ τὰς τοῦ παντοκράτορος χεῖρας οὔτε ζῶν οὔτε ἀπο-
27 θανὼν ἐκφεύξομαι. Διόπερ ἀνδρείως μὲν νῦν διαλλάξας τὸν
28 βίον τοῦ μὲν γήρως ἄξιος φανήσομαι, τοῖς δὲ νέοις ὑπόδειγμα γενναῖον καταλελοιπὼς εἰς τὸ προθύμως καὶ γενναίως ὑπὲρ τῶν σεμνῶν καὶ ἁγίων νόμων ἀπευθανατίζειν· τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἐπὶ
29 τὸ τύμπανον εὐθέως ἦλθε. Τῶν δὲ ἀγόντων τὴν μικρῷ πρότερον εὐμένειαν πρὸς αὐτὸν εἰς δυσμένειαν [o] μεταβαλόντων διὰ [p] τὸ τοὺς προειρημένους λόγους, ὡς αὐτοὶ [q] διελάμβανον, ἀπόνοιαν
30 εἶναι, μέλλων δὲ ταῖς πληγαῖς τελευτᾶν ἀναστενάξας εἶπε, Τῷ Κυρίῳ τῷ τὴν ἁγίαν γνῶσιν ἔχοντι φανερόν ἐστιν ὅτι δυνάμενος ἀπολυθῆναι τοῦ θανάτου σκληρὰς ὑποφέρω κατὰ τὸ σῶμα ἀλγηδόνας μαστιγούμενος, κατὰ ψυχὴν δὲ ἡδέως διὰ τὸν αὐτοῦ
31 φόβον ταῦτα πάσχω. Καὶ οὗτος οὖν τοῦτον τὸν τρόπον μετήλλαξεν, οὐ μόνον τοῖς νέοις ἀλλὰ καὶ τοῖς πλείστοις τοῦ ἔθνους τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ὑπόδειγμα γενναιότητος καὶ μνημόσυνον ἀρετῆς καταλιπών.

7 Συνέβη δὲ καὶ ἑπτὰ ἀδελφοὺς μετὰ τῆς μητρὸς συλληφθέντας ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν

---

[f] ὑποκρῖναι. [g] τεταγμένα. [h] τύχοι. [i] γήρους. [k] πολιτείας. [l] ἀναστροφῆς. [m] μεταβῆναι. [n] κατακτήσωμαι. [o] μεταβαλόντων om. [p] τῶν προειρημένων λόγων. [q] ὑπελάμβανον.

2 ἐφάπτεσθαι, μάστιξι καὶ νευραῖς αἰκιζομένους. Εἷς δὲ αὐτῶν γενόμενος [r] προήγορος οὕτως ἔφη, Τί μέλλεις ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν παρ' ἡμῶν; ἕτοιμοι γὰρ ἀποθνήσκειν ἐσμὲν [s] ἢ παρα-
3 βαίνειν τοὺς πατρίους νόμους. Ἔκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασι-
4 λεὺς προσέταξε τήγανα καὶ λέβητας ἐκπυροῦν. Τῶν δὲ [t] ἐκπυρωθέντων παραχρῆμα τὸν γενόμενον αὐτῶν προήγορον προσέταξε γλωσσοτομεῖν καὶ περισκυθίσαντας ἀκρωτηριάζειν,
5 τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς μητρὸς συνορώντων, ἄχρηστον δὲ αὐτὸν τοῖς [x] ὅλοις γενόμενον ἐκέλευσε τῇ πυρᾷ προσάγειν ἔμπνουν καὶ τηγανίζειν· τῆς δὲ ἀτμίδος ἐφ' ἱκανὸν [y] διαδιδούσης τοῦ τηγάνου, ἀλλήλους παρεκάλουν σὺν τῇ μητρὶ γενναίως τελευτᾶν,
6 λέγοντες οὕτως, Ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἐφορᾷ καὶ ταῖς ἀληθείαις ἐφ' ἡμῖν παρακαλεῖται, καθάπερ διὰ τῆς κατὰ πρόσωπον ἀντιμαρτυρούσης ᾠδῆς διεσάφησε [z] Μωυσῆς, λέγων, Καὶ ἐπὶ τοῖς δού-
7 λοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. Μεταλλάξαντος δὲ τοῦ πρώτου τὸν τρόπον τοῦτον, τὸν δεύτερον ἦγον ἐπὶ τὸν ἐμπαιγμόν· καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα σὺν ταῖς θριξὶ [a] περισύραντες ἐπηρώτων,
8 Εἰ φάγεσαι πρὸ τοῦ τιμωρηθῆναι τὸ σῶμα κατὰ μέλος; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τῇ πατρίῳ φωνῇ [b] εἶπεν, Οὐχί· διόπερ καὶ οὗτος τὴν
9 ἑξῆς ἔλαβε βάσανον, ὡς ὁ πρῶτος. Ἐν ἐσχάτῃ δὲ πνοῇ γενόμενος εἶπε, Σὺ μὲν ἀλάστωρ ἐκ τοῦ παρόντος ἡμᾶς ζῆν ἀπολύεις, ὁ δὲ τοῦ κόσμου βασιλεὺς ἀποθανόντας ἡμᾶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ
10 νόμων εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἡμᾶς ἀναστήσει. Μετὰ δὲ [c] τοῦτον ὁ τρίτος ἐνεπαίζετο, καὶ τὴν γλῶσσαν αἰτηθεὶς ταχέως
11 [d] προέβαλε, καὶ τὰς χεῖρας [e] εὐθαρσῶς προέτεινε, καὶ γενναίως εἶπεν, Ἐξ οὐρανοῦ ταῦτα [f] κέκτημαι, καὶ διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους ὑπερορῶ ταῦτα, καὶ παρ' αὐτοῦ ταῦτα πάλιν ἐλπίζω [g] κομί-
12 σασθαι. Ὥστε αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐκπλήσσεσθαι τὴν τοῦ νεανίσκου ψυχήν, ὡς ἐν οὐδενὶ τὰς ἀλγηδόνας
13 ἐτίθετο. Καὶ τούτου δὲ μεταλλάξαντος, τὸν τέταρτον ὡσαύτως
14 ἐβασάνιζον αἰκιζόμενοι. Καὶ γενόμενος πρὸς [h] τὸ τελευτᾶν

---

[r] προήγορος εἶπεν, Μέλλεις ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν ἡμῶν; [s] ἢ πατρῴους νόμους παραβαίνειν. [t] παραχρῆμα ἐκπ. [x] λοιποῖς. [y] διδύσης. [z] Μωσῆς. [a] περισύροντες ἐπηρώτουν. [b] προσεῖπεν. [c] τούτων. [d] προέβαλλεν. [e] εὐθαρσέως. [f] κέκληται. [g] κομίζεσθαι. [h] τῷ.

οὕτως ἔφη, Αἱρετὸν [i] μεταλλάσσοντα ὑπ᾽ ἀνθρώπων τὰς ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ προσδοκᾶν ἐλπίδας πάλιν ἀναστήσεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ·
15 σοὶ μὲν γὰρ ἀνάστασις εἰς ζωὴν οὐκ ἔσται. Ἐχομένως δὲ τὸν
16 πέμπτον προσάγοντες ᾠκίζοντο. Ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἰδὼν εἶπεν,
Ἐξουσίαν ἐν ἀνθρώποις ἔχων φθαρτὸς ὢν ὃ θέλεις ποιεῖς· μὴ
17 δόκει δὲ τὸ γένος ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καταλελεῖφθαι. Σὺ δὲ
καρτέρει, καὶ θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος, ὡς σὲ καὶ τὸ
18 σπέρμα σοῦ [k] βασανίσει. Μετὰ δὲ τοῦτον ἦγον τὸν ἕκτον, καὶ
μέλλων ἀποθνήσκειν ἔφη, Μὴ πλανῶ [l] μάτην, ἡμεῖς γὰρ δι᾽
ἑαυτοὺς ταῦτα πάσχομεν [m] ἁμαρτάνοντες εἰς [n] τὸν ἑαυτῶν Θεόν,
19 [o] διὸ ἄξια θαυμασμοῦ γέγονε, σὺ δὲ μὴ νομίσῃς ἀθῷος ἔσεσθαι,
20 θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας. Ὑπεραγόντως δὲ ἡ μήτηρ [p] θαυμαστὴ
καὶ μνήμης ἀγαθῆς ἀξία, ἥτις ἀπολλυμένους υἱοὺς ἑπτὰ συνο-
ρῶσα μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας εὐψύχως ἔφερε διὰ τὰς ἐπὶ
21 Κύριον ἐλπίδας. Ἕκαστον δὲ [q] αὐτῶν παρεκάλει τῇ πατρίῳ
φωνῇ γενναίῳ πεπληρωμένη φρονήματι καὶ τὸν θῆλυν λογισμὸν
22 ἄρσενι θυμῷ διεγείρασα, λέγουσα πρὸς αὐτοὺς, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως
εἰς τὴν ἐμὴν ἐφάνητε κοιλίαν, οὐδὲ ἐγὼ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν
ὑμῖν ἐχαρισάμην, καὶ τὴν ἑκάστου στοιχείωσιν οὐκ ἐγὼ διερύ-
23 θμισα. Τοιγαροῦν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης ὁ πλάσας ἀνθρώπου
γένεσιν καὶ πάντων ἐξευρὼν γένεσιν καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν
ὑμῖν πάλιν [r] ἀποδώσει μετ᾽ ἐλέους, ὡς νῦν ὑπερορᾶτε ἑαυτοὺς
24 διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους. Ὁ δὲ Ἀντίοχος οἰόμενος καταφρονεῖ-
σθαι καὶ τὴν ὀνειδίζουσαν ὑφορώμενος φωνὴν, ἔτι τοῦ νεωτέρου
περιόντος, οὐ μόνον διὰ λόγων ἐποιεῖτο τὴν παράκλησιν, ἀλλὰ
καὶ δι᾽ ὅρκων ἐπίστου, ἅμα πλουτιεῖν καὶ μακαριστὸν ποιήσειν
[s] μεταθέμενον ἀπὸ τῶν πατρίων [t] νόμων, καὶ φίλον ἕξειν καὶ
25 χρείας ἐμπιστεύσειν. Τοῦ δὲ νεανίου μηδαμῶς προσέχοντος,
προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὴν μητέρα παρῄνει τοῦ μειρακίου
26 γενέσθαι σύμβουλον ἐπὶ σωτηρίᾳ. Πολλὰ δὲ αὐτοῦ [u] παραινέ-
27 σαντος ἐπεδέξατο πείσειν τὸν υἱόν. Προσκύψασα δὲ αὐτῷ,
χλευάσασα τὸν ὠμὸν τύραννον, οὕτως ἔφησε τῇ [x] πατρῴᾳ

---

[i] μεταλλάσσοντας ἀπὸ ἀ. [k] βασανιεῖ. [l] μᾶλλον. [m] ἁμαρτόντες. [n] τὸν om. [o] διὸ om. [p] ἀγαθῆ. [q] τῶν ἀνθρώπων. [r] ἀποδίδωσιν. [s] καὶ μεταθέμενον. [t] νόμων om. [u] παραινήσαντος. [x] πατρῴᾳ.

φωνῇ, Υἱὲ, ἐλέησόν με τὴν ἐν γαστρὶ περιενέγκασάν σε μῆνας
ἐννέα, καὶ θηλάσασάν σε ἔτη τρία, καὶ ἐκθρέψασάν σε καὶ
28 ἀγαγοῦσαν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην, καὶ τροφοφορήσασαν. Ἀξιῶ
σε, τέκνον, ἀναβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν
αὐτοῖς πάντα ἰδόντα γνῶναι ὅτι [y] ἐξ οὐκ ὄντων ἐποίησεν αὐτὰ ὁ
29 Θεὸς καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος [z] οὕτως γεγένηται, μὴ φο-
βηθῇς τὸν δήμιον τοῦτον, ἀλλὰ τῶν [a] ἀδελφῶν ἄξιος γενόμενος
ἐπίδεξαι τὸν θάνατον, ἵνα ἐν τῷ ἐλέει σὺν τοῖς ἀδελφοῖς σου
30 [b] κομίσωμαί σε. Ἔτι δὲ ταύτης [c] καταλεγούσης ὁ νεανίας εἶπε,
Τίνα μένετε; οὐχ ὑπακούω τοῦ προστάγματος τοῦ βασιλέως·
τοῦ δὲ προστάγματος ἀκούω τοῦ νόμου τοῦ δοθέντος τοῖς πα-
31 τράσιν ἡμῶν διὰ [d] Μωυσέως. Σὺ δὲ πάσης κακίας εὑρετὴς
γενόμενος εἰς τοὺς Ἑβραίους οὐ μὴ διαφύγῃς τὰς χεῖρας τοῦ
32, 33 Θεοῦ. Ἡμεῖς γὰρ διὰ τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας πάσχομεν. Εἰ δὲ
χάριν ἐπιπλήξεως καὶ παιδείας ὁ ζῶν Κύριος ἡμῶν βραχέως
ἐπώργισται, καὶ πάλιν καταλλαγήσεται τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις.
34 Σὺ δὲ, ὦ ἀνόσιε καὶ πάντων ἀνθρώπων μιαρώτατε, μὴ μάτην
μετεωρίζου [e] φρυαττόμενος ἀδήλοις ἐλπίσιν, ἐπὶ [f] τοὺς δούλους
35 αὐτοῦ ἐπαιρόμενος χεῖρα. Οὔπω γὰρ τὴν τοῦ παντοκράτορος
36 ἐπόπτου Θεοῦ κρίσιν ἐκπέφευγας. Οἱ μὲν γὰρ νῦν ἡμέτεροι
ἀδελφοὶ βραχὺν [g] ὑπενέγκαντες πόνον ἀεννάου ζωῆς ὑπὸ δια-
θήκην Θεοῦ πεπτώκασι· σὺ δὲ τῇ τοῦ Θεοῦ κρίσει δίκαια τὰ
37 πρόστιμα τῆς ὑπερηφανίας ἀποίσῃ. Ἐγὼ δὲ καθάπερ οἱ ἀδελ-
φοί [h] μου καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν προδίδωμι περὶ τῶν πατρίων
νόμων, [i] ἐπικαλούμενος τὸν Θεὸν [k] ἵλεων ταχὺ τῷ ἔθνει γενέσθαι,
καὶ σὲ μετὰ ἐτασμῶν καὶ μαστίγων ἐξομολογήσασθαι διότι
38 μόνος αὐτὸς Θεός ἐστιν, ἐν ἐμοὶ δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου
[l] στῆναι τὴν τοῦ παντοκράτορος ὀργὴν τὴν ἐπὶ τὸ σύμπαν ἡμῶν
39 γένος δικαίως [m] ἐπηγμένην. Ἔκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς
τούτῳ παρὰ τοὺς ἄλλους χειρίστως ἀπήντησε, πικρῶς φέρων ἐπὶ
40 τῷ μυκτηρισμῷ. Καὶ οὗτος οὖν καθαρὸς [n] τὸν βίον μετήλλαξε

---

[y] οὐκ ἐξ. [z] οὕτω γίνεται. [a] ἀδελφῶν σου. [b] κομίσαι
μέ σε. [c] καταλιγούσης. [d] Μωσῆν. [e] φρυττόμενος.
[f] τοὺς οὐρανίους παῖδας ἐπαράμενος χ. [g] ἐπενέγκαντες π. ἀενάου.
[h] μου om. [i] ἐπικαλούμενοι. [k] ἵλεως. [l] στῆσαι. [m] ἐπεμ-
μένην. [n] τὸν βίον om.

41 παντελῶς ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πεποιθώς. Ἐσχάτη δὲ τῶν υἱῶν ἡ
42 μήτηρ ἐτελεύτησε. Τὰ μὲν οὖν [o] περὶ σπλαγχνισμοὺς καὶ τὰς
ὑπερβαλλούσας αἰκίας ἐπὶ τοσοῦτον δεδηλώσθω.

8 Ἰούδας δὲ [p] ὁ Μακκαβαῖος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ παρεισπορευό-
μενοι λεληθότως εἰς τὰς κώμας προσεκαλοῦντο [q] τοὺς συγγενεῖς,
καὶ τοὺς μεμενηκότας ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ [r] προσλαβόμενοι συνή-
2 γαγον εἰς ἑξακισχιλίους. Καὶ ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον [s] ἐπιδεῖν
ἐπὶ τὸν ὑπὸ πάντων καταπατούμενον λαόν, οἰκτεῖραι δὲ καὶ τὸν
3 ναὸν τὸν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων βεβηλωθέντα, ἐλεῆσαι
δὲ καὶ τὴν καταφθειρομένην πόλιν καὶ μέλλουσαν ἰσόπεδον γί-
νεσθαι, καὶ τῶν [t] καταβοώντων πρὸς αὐτὸν αἱμάτων εἰσακοῦσαι,
4 [u] μνησθῆναι δὲ καὶ τῆς τῶν ἀναμαρτήτων νηπίων παρανόμου
ἀπωλείας καὶ περὶ τῶν γενομένων εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ βλασφη-
5 μιῶν, καὶ μισοπονηρῆσαι. Γενόμενος δὲ ἐν συστήματι ὁ Μακ-
καβαῖος ἀνυπόστατος ἤδη τοῖς ἔθνεσιν ἐγίνετο, τῆς ὀργῆς τοῦ
6 Κυρίου εἰς ἔλεον τραπείσης. Πόλεις δὲ καὶ [x] κώμας ἀπροσδοκή-
των ἐρχόμενος ἐνεπίμπρα, καὶ τοὺς ἐπικαίρους τόπους ἀπολαμ-
7 βάνων οὐκ ὀλίγους τῶν πολεμίων [y] ἐνίκα τροπούμενος. Μάλιστα
τὰς νύκτας πρὸς τὰς τοιαύτας [z] ἐπιβουλὰς συνεργοὺς ἐλάμβανε·
καὶ [a] λαλιά [b] τις τῆς εὐανδρίας αὐτοῦ [c] διεχεῖτο πανταχῆ.
8 Συνορῶν δὲ ὁ Φίλιππος κατὰ μικρὸν εἰς προκοπὴν ἐρχόμενον
τὸν ἄνδρα, πυκνότερον δὲ ἐν ταῖς εὐημερίαις προβαίνοντα, πρὸς
Πτολεμαῖον τὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν ἔγραψεν
9 ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν. Ὁ δὲ ταχέως προ-
χειρισάμενος Νικάνορα τὸν τοῦ Πατρόκλου τῶν πρώτων φίλων
ἀπέστειλεν ὑποτάξας παμφύλων ἔθνη οὐκ ἐλάττους τῶν δισμυ-
ρίων, τὸ [d] σύμπαν τῶν Ἰουδαίων ἐξᾶραι γένος· συνέστησε δὲ
αὐτῷ καὶ Γοργίαν ἄνδρα στρατηγὸν καὶ ἐν πολεμικαῖς χρείαις
10 πεῖραν ἔχοντα. Διεστήσατο δὲ ὁ Νικάνωρ τὸν φόρον τῷ
βασιλεῖ τοῖς Ῥωμαίοις ὄντα ταλάντων δισχιλίων ἐκ τῆς τῶν
11 Ἰουδαίων αἰχμαλωσίας ἐκπληρώσειν. Εὐθέως δὲ εἰς τὰς παρα-

---

[o] περὶ τοὺς σ. [p] ὁ καὶ M. [q] τοὺς om. [r] προσλαμβανό-
μενοι. [s] ἐφιδεῖν τὸν ὑπὸ πάντων καταπονούμενον. [t] καταβοούντων.
[u] καὶ μνησθῆναι δὲ. [x] χώρας. [y] ἐνίκα om. [z] ἐπιβολὰς.
[a] λαλιὰν. [b] τις om. [c] διηχεῖτο. [d] πᾶν τῆς
Ἰουδαίας.

θαλασσίους πόλεις ἀπέστειλε [e] προσκαλούμενος ἐπ᾽ ἀγορασμὸν [f] Ἰουδαϊκῶν σωμάτων, [g] ὑπισχνούμενον ἐνενήκοντα σώματα ταλάντου παραχωρήσειν· οὐ προσδεχόμενος τὴν παρὰ τοῦ παντο-
12 κράτορος μέλλουσαν [h] παρακολουθήσειν ἐπ᾽ αὐτῷ δίκην. Τῷ δὲ Ἰούδᾳ προσέπεσε περὶ τῆς τοῦ Νικάνορος ἐφόδου· καὶ μεταδόντος [i] αὐτοῦ τοῖς σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου,
13 οἱ δειλανδροῦντες καὶ ἀπιστοῦντες τὴν τοῦ Θεοῦ δίκην διεδί-
14 δρασκον καὶ ἐξετόπιζον ἑαυτούς. Οἱ δὲ τὰ περιλελειμμένα πάντα ἐπώλουν, ὁμοῦ δὲ τὸν Κύριον ἠξίουν ῥύσασθαι τοὺς ὑπὸ
15 τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνορος πρὶν συντυχεῖν πεπραμένους· καὶ εἰ μὴ δι᾽ αὐτούς, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν διαθήκας, καὶ [k] ἕνεκεν τῆς ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐπικλήσεως τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγα-
16 λοπρεποῦς ὀνόματος αὐτοῦ. Συναγαγὼν δὲ ὁ Μακκαβαῖος τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας [l] τὸν ἀριθμὸν ἑξακισχιλίους παρεκάλει μὴ καταπλαγῆναι [m] τοὺς πολεμίους μηδὲ εὐλαβεῖσθαι τὴν τῶν ἀδίκως [n] παραγινομένων ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐθνῶν πολυπληθίαν, ἀγω-
17 νίσασθαι δὲ γενναίως πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντας τὴν ἀνόμως εἰς τὸν ἅγιον τόπον συντετελεσμένην ὑπ᾽ αὐτῶν ὕβριν καὶ τὸν τῆς ἐμπεπαιγμένης πόλεως αἰκισμόν, ἔτι δὲ τὴν τῆς προγονικῆς
18 πολιτείας κατάλυσιν. Οἱ μὲν γὰρ ὅπλοις [o] πεποίθασιν ἅμα καὶ τόλμαις, [p] ἔφησεν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ παντοκράτορι Θεῷ δυναμένῳ καὶ τοὺς ἐρχομένους ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ τὸν ὅλον κόσμον [q] ἐν ἑνὶ
19 νεύματι [r] καταβαλεῖν πεποίθαμεν. Προσαναλεξάμενος δὲ αὐτοῖς καὶ τὰς ἐπὶ τῶν προγόνων γενομένας ἀντιλήψεις, καὶ τὴν ἐπὶ Σενναχηρεὶμ [s] τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε [t] χιλιάδων ὡς ἀπώ-
20 λοντο, καὶ τὴν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ τὴν πρὸς [u] αὐτοὺς Γαλάτας παράταξιν γενομένην, ὡς οἱ πάντες ἐπὶ τὴν χρείαν ἦλθον ὀκτακισχίλιοι σὺν Μακεδόσι τετρακισχιλίοις, τῶν Μακεδόνων ἀπορουμένων, οἱ [x] ὀκτακισχίλιοι τὰς δώδεκα μυριάδας ἀπώλεσαν διὰ τὴν [y] γενομένην αὐτοῖς ἀπ᾽ οὐρανοῦ βοήθειαν, καὶ ὠφέλειαν
21 πολλὴν ἔλαβον. Ἐφ᾽ οἷς εὐθαρσεῖς αὐτοὺς παραστήσας καὶ

---

[e] προσκαλούμενος. [f] Ἰουδαίων. [g] ὑπισχνούμενος. [h] παρακολουθοῦσαν αὐτῷ. [i] αὐτοῦ om. [k] ἕνεκα. [l] τὸν om. [m] τοῖς δεσμίοις. [n] παραγενομένων. [o] πεποίθοσιν. [p] ἔφησαν. [q] ἐν om. [r] καταλαβεῖν. [s] τῶν om. [t] χιλιάδες. [u] τοὺς. [x] ἑξακισχίλιοι. [y] γινομένην.

ἑτοίμους ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν, τετρα-
22 μερές τι τὸ στράτευμα ἐποίησε, τάξας [z] καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ προηγουμένους ἑκατέρας τάξεως Σίμωνα καὶ [a] Ἰώσηφον
καὶ Ἰωνάθαν, ὑποτάξας ἑκάστῳ χιλίους πρὸς τοῖς πεντακοσίοις,
23 ἔτι δὲ καὶ Ἐλεάζαρον, [b] παραγνοὺς τὴν ἱερὰν βίβλον, καὶ δοὺς
σύνθημα Θεοῦ βοηθείας, τῆς πρώτης [c] σπείρας αὐτὸς προηγού-
24 μενος συνέβαλε τῷ Νικάνορι. Γενομένου δὲ αὐτοῖς τοῦ παντο-
κράτορος συμμάχου κατέσφαξαν τῶν πολεμίων ὑπὲρ τοὺς
ἐννακισχιλίους, τραυματίας δὲ καὶ τοῖς μέλεσιν ἀναπήρους τὸ
[d] πλεῖστον μέρος τῆς τοῦ Νικάνορος στρατιᾶς [e] ἐποίησαν, πάντας
25 δὲ [f] φυγεῖν ἠνάγκασαν. Τὰ δὲ χρήματα τῶν [g] παραγεγονότων
ἐπὶ τὸν ἀγορασμὸν αὐτῶν ἔλαβον· συνδιώξαντες δὲ αὐτοὺς ἐφ'
26 ἱκανὸν ἀνέλυσαν [h] ὑπὸ τῆς ὥρας συγκλειόμενοι. [i]Ἦν γὰρ ἡ
πρὸ τοῦ [i] σαββάτου, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ [k] ἐμακροθύμησαν κατα-
27 τρέχοντες αὐτούς. Ὁπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς καὶ τὰ σκῦλα
ἐκδύσαντες τῶν πολεμίων περὶ τὸ σάββατον ἐγίνοντο, περισσῶς
εὐλογοῦντες καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ Κυρίῳ τῷ διασώσαντι
[l] αὐτοὺς εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀρχὴν ἐλέους τάξαντος αὐτοῖς.
28 Μετὰ δὲ τὸ σάββατον τοῖς ἠκισμένοις καὶ ταῖς χήραις καὶ
[m] ὀρφανοῖς μερίσαντες ἀπὸ τῶν σκύλων τὰ λοιπὰ αὐτοὶ καὶ τὰ
29 παιδία [n] ἐμερίσαντο. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι καὶ κοινὴν
ἱκετείαν ποιησάμενοι τὸν ἐλεήμονα Κύριον ἠξίουν εἰς τέλος
30 καταλλαγῆναι τοῖς αὐτοῦ δούλοις. Καὶ [o] τῶν περὶ Τιμόθεον
καὶ Βακχίδην [p] συνεριζόντων ὑπὲρ τοὺς δισμυρίους αὐτῶν ἀνεῖ-
λον, καὶ [p] ὀχυρωμάτων ὑψηλῶν εὖ μάλα ἐγκρατεῖς ἐγένοντο·
καὶ λάφυρα [r] πλεῖστα ἐμερίσαντο, ἰσομοίρους [s] ἑαυτοὺς καὶ τοῖς
ἠκισμένοις καὶ ὀρφανοῖς καὶ χήραις ἔτι δὲ καὶ πρεσβυτέροις
31 ποιήσαντες. Ὁπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς ἐπιμελῶς πάντα
συνέθηκαν εἰς τοὺς ἐπικαίρους τόπους, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν σκύλων
32 ἤνεγκαν εἰς Ἱεροσόλυμα. Τὸν δὲ φυλάρχην τῶν περὶ Τιμόθεον
ἀνεῖλον, ἀνοσιώτατον ἄνδρα καὶ πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐπιλε-

[z] καὶ τοὺς om. [a] Ἰώσηπον καὶ Ἰωνάθην. [b] παραναγνοὺς. [c] σπείρης. [d] πλεῖον. [e] ἐποίησαν om. [f] φεύγειν. [g] παραγενομένων. [h] ἀπὸ τῆς χώρας. [i] σαββάτου δίκη. [k] ἐμακροτόνησαν. [l] αὐτοὺς om. [m] τοῖς ὀρφανοῖς. [n] διεμερίσαντο. [o] τοῖς. [p] συνερίσαντες. [q] τὸ ὀχύρωμα τῶν ὑ. [r] πλείονος. [s] αὐτοῖς.

33 λυπηκότα. Ἐπινίκια δὲ [t] ἄγοντες ἐν τῇ πατρίδι τοὺς ἐμπρήσαντας τοὺς ἱεροὺς πυλῶνας Καλλισθένην [u] καί τινας ἄλλους ὑφῆψαν εἰς ἓν [x] οἰκίδιον πεφευγότας, οἵτινες ἄξιον τῆς δυσσε-
34 βείας ἐκομίσαντο μισθόν. Ὁ δὲ τρισαλιτήριος Νικάνωρ [y] ὁ τοὺς χιλίους ἐμπόρους ἐπὶ τὴν πρᾶσιν τῶν Ἰουδαίων ἀγαγών,
35 ταπεινωθεὶς ὑπὸ τῶν [z] κατ' αὐτὸν νομιζομένων ἐλαχίστων εἶναι, τῇ τοῦ Κυρίου βοηθείᾳ τὴν δοξικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα διὰ τῆς μεσογείου, δραπέτου τρόπον, ἔρημον ἑαυτὸν ποιήσας ἦκεν εἰς Ἀντιόχειαν, [a] ὑπεράγαν δυσημερήσας ἐπὶ τῇ τοῦ στρατοῦ δια-
36 φθορᾷ. Καὶ ὁ τοῖς Ῥωμαίοις ἀναδεξάμενος φόρον ἀπὸ τῆς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις αἰχμαλωσίας κατορθώσασθαι κατήγγελλεν ὑπέρμαχον ἔχειν [b] τὸν Θεὸν τοὺς Ἰουδαίους, καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀτρώτους εἶναι τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τὸ ἀκολουθεῖν [c] τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προτεταγμένοις νόμοις.

9 Περὶ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐτύγχανεν Ἀντίοχος ἀναλελυκὼς
2 ἀκόσμως ἐκ τῶν [d] κατὰ τὴν Περσίδα τόπων. Εἰσεληλύθει γὰρ εἰς τὴν λεγομένην Περσέπολιν, καὶ ἐπεχείρησεν ἱεροσυλεῖν καὶ τὴν πόλιν συνέχειν· διὸ δὴ τῶν πληθῶν ὁρμησάντων ἐπὶ τὴν τῶν ὅπλων βοήθειαν ἐτράπησαν· καὶ συνέβη τροπωθέντα τὸν Ἀντίοχον ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀσχήμονα τὴν ἀναζυγὴν ποιήσα-
3 σθαι. Ὄντι δὲ αὐτῷ κατ' Ἐκβάτανα προσέπεσε τὰ κατὰ
4 Νικάνορα καὶ τοὺς περὶ Τιμόθεον γεγονότα. Ἐπαρθεὶς δὲ τῷ θυμῷ ᾤετο καὶ [e] τὴν τῶν πεφυγαδευκότων αὐτὸν κακίαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐναπερείσασθαι· διὸ συνέταξε τὸν ἁρματηλάτην ἀδιαλείπτως ἐλαύνοντα [f] κατανύειν τὴν πορείαν, τῆς ἐξ οὐρανοῦ δὴ κρίσεως συνούσης αὐτῷ· οὕτω γὰρ ὑπερηφάνως εἶπε, Πολυ-
5 άνδριον Ἰουδαίων Ἱεροσόλυμα ποιήσω παραγενόμενος ἐκεῖ. Ὁ δὲ [g] πανεπόπτης Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπάταξεν αὐτὸν ἀνιάτῳ καὶ ἀοράτῳ πληγῇ· ἄρτι δὲ αὐτοῦ καταλήξαντος τὸν λόγον, ἔλαβεν αὐτὸν ἀνήκεστος τῶν σπλάγχνων ἀλγηδὼν καὶ
6 πικραὶ τῶν ἔνδον βάσανοι, πάνυ δικαίως τὸν πολλαῖς καὶ ξενι-
7 ζούσαις συμφοραῖς ἑτέρων σπλάγχνα βασανίσαντα. Ὁ δ'

---

[t] ἄγοντας. [u] καί τινας ἄλλους om. [x] οἰκεῖον πεφευγότα, καὶ τὸν ἄ. τ. δ. ἐκομίσατο μ. [y] ὁ τρισχιλίους. [z] καθ' αὐτόν. [a] ὑπὲρ ἅπαν εὐημερηκὼς. [b] τὸν Θεὸν om. [c] τοῖς ἑαυτοῦ. [d] περὶ. [e] τὴν om. [f] καταλύειν. [g] παντεπόπτης.

οὐδαμῶς τῆς ἀγερωχίας ἔληγεν, ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑπερηφανίας ἐπεπλήρωτο, πῦρ πνέων τοῖς θυμοῖς ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ κελεύων ἐποξύνειν τὴν πορείαν· συνέβη δὲ καὶ πεσεῖν αὐτὸν ἀπὸ
8 τοῦ ἅρματος φερομένου ῥοίζῳ, καὶ δυσχερεῖ πτώματι περιπε-σόντα πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποστρεβλοῦσθαι. Ὁ δ' [h] ἄρτι δοκῶν τοῖς τῆς θαλάσσης κύμασιν [i] ἐπιτάσσειν διὰ τὴν
ὑπὲρ ἄνθρωπον [k] ἀλαζονείαν καὶ πλάστιγγι [l] τὰ τῶν ὀρέων οἰόμενος ὕψη στήσειν, κατὰ γῆν γενόμενος ἐν φορείῳ παρε-κομίζετο, φανερὰν τοῦ Θεοῦ πᾶσι τὴν δύναμιν ἐνδεικνύμενος,
9 ὥστε καὶ ἐκ τοῦ σώματος τοῦ δυσσεβοῦς σκώληκας ἀναζεῖν καὶ ζῶντος ἐν ὀδύναις καὶ ἀλγηδόσι τὰς σάρκας αὐτοῦ διαπίπτειν,
ὑπὸ δὲ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ πᾶν τὸ στρατόπεδον βαρύνεσθαι [m] τῇ
10 σαπρίᾳ. Καὶ τὸν μικρῷ πρότερον τῶν οὐρανίων ἄστρων ἅπτε-σθαι δοκοῦντα παρακομίζειν οὐδεὶς ἐδύνατο διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς
11 ἀφόρητον βάρος. Ἐνταῦθα οὖν ἤρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερ-ηφανίας λήγειν [n] ὑποτεθραυσμένος, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἔρχεσθαι
12 θείᾳ μάστιγι κατὰ στιγμὴν ἐπιτεινόμενος ταῖς ἀλγηδόσι. Καὶ μηδὲ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ δυνάμενος ἀνέχεσθαι ταῦτ' ἔφη, Δίκαιον
ὑποτάσσεσθαι τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θνητὸν ὄντα [o] ἰσόθεα φρονεῖν
13 [p] ὑπερηφάνως. Ηὔχετο δὲ ὁ μιαρὸς πρὸς τὸν οὐκέτι αὐτὸν
14 ἐλεήσοντα δεσπότην, οὕτω λέγων, Τὴν μὲν ἁγίαν πόλιν ἣν σπεύδων παρεγίνετο ἰσόπεδον ποιῆσαι καὶ πολυάνδριον οἰκοδο-
15 μῆσαι ἐλευθέραν ἀναδεῖξαι. Τοὺς δὲ Ἰουδαίους [q] οὓς διεγνώκει μηδὲ ταφῆς ἀξιῶσαι, οἰωνοβρώτους [r] δὲ σὺν τοῖς νηπίοις [s] ἐκρί-
16 ψειν θηρίοις, πάντας αὐτοὺς ἴσους Ἀθηναίοις ποιήσειν. [t] Ὃν δὲ πρότερον ἐσκύλευσεν ἅγιον [t] νεὼν καλλίστοις ἀναθήμασι κοσμή-σειν, καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη πολυπλάσια πάντα ἀποδώσειν, τὰς δὲ ἐπιβαλλούσας πρὸς τὰς θυσίας συντάξεις ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων
17 χορηγήσειν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ [u] Ἰουδαῖον ἔσεσθαι, καὶ πάντα τόπον οἰκητὸν ἐπελεύσεσθαι καταγγέλλοντα τὸ τοῦ Θεοῦ κράτος.
18 Οὐδαμῶς δὲ ληγόντων τῶν πόνων, ἐπεληλύθει γὰρ ἐπ' αὐτὸν δικαία ἡ τοῦ Θεοῦ κρίσις, τὰ κατ' αὐτὸν ἀπελπίσας ἔγραψε

---

[h] ἀντιδοκῶν. [i] ἐπιτάσσειν om. [k] ὑπερηφανίαν. [l] τὰ om. [m] τὴν σαπρίαν. [n] τεθραυσμένος. [o] ἰσόθεα om. [p] ὑπερήφανα. [q] ὡς. [r] δὲ om. [s] ἐκτρῖψαι. [t] νεὼ. [u] Ἰουδαῖος.

πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν ἱκετηρίας
19 τάξιν ἔχουσαν, περιέχουσαν δὲ οὕτως· τοῖς χρηστοῖς Ἰουδαίοις
τοῖς πολίταις πολλὰ χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν καὶ εὖ πράττειν
20 [x] βασιλεὺς καὶ στρατηγὸς Ἀντίοχος. Εἰ ἔρρωσθε, καὶ τὰ τέκνα
καὶ τὰ ἴδια κατὰ γνώμην [y] ἐστὶν ὑμῖν, εὔχομαι μὲν τῷ Θεῷ τὴν
21 μεγίστην χάριν, εἰς οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα ἔχων. Κἀγὼ δὲ ἀσθε-
νῶς διεκείμην ὑμῶν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὔνοιαν ἂν ἐμνημόνευον
φιλοστόργως· ἐπανάγων ἐκ τῶν περὶ τὴν Περσίδα τόπων καὶ
περιπεσὼν ἀσθενείᾳ δυσχέρειαν ἐχούσῃ ἀναγκαῖον ἡγησάμην
22 φροντίσαι τῆς κοινῆς [z] πάντων ἀσφαλείας. Οὐκ ἀπογινώσκων
τὰ κατ' ἐμαυτὸν ἀλλὰ ἔχων πολλὴν ἐλπίδα ἐκφεύξεσθαι τὴν
23 ἀσθένειαν, θεωρῶν δὲ ὅτι καὶ ὁ πατὴρ καθ' οὓς καιροὺς εἰς τοὺς
24 ἄνω τόπους ἐστρατοπέδευσεν ἀνέδειξε τὸν [a] διαδεξόμενον, ὅπως
ἐάν τι παράδοξον [b] ἀποβαίνῃ ἢ καὶ προσαγγελθῇ τι δυσχερὲς,
εἰδότες οἱ κατὰ τὴν [c] χώρην ᾧ καταλέλειπται τὰ πράγματα μὴ
25 ἐπιταράσσωνται, πρὸς δὲ τούτοις κατανοῶν τοὺς παρακειμένους
δυνάστας καὶ γειτνιῶντας [d] τῇ βασιλείᾳ τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας
[e] προσδεχομένους τὸ ἀποβησόμενον, ἀναδέδειχα τὸν υἱόν [f] μου
Ἀντίοχον βασιλέα, ὃν πολλάκις ἀνατρέχων εἰς τὰς ἐπάνω
σατραπείας τοῖς πλείστοις ὑμῶν [g] παρακατετιθέμην καὶ συνίστων·
26 γέγραφα δὲ πρὸς αὐτὸν τὰ ὑπογεγραμμένα. Παρακαλῶ οὖν
ὑμᾶς καὶ ἀξιῶ μεμνημένους τῶν εὐεργεσιῶν κοινῇ καὶ κατ'
ἰδίαν ἕκαστον συντηρεῖν τὴν οὖσαν εὔνοιαν εἰς ἐμὲ καὶ τὸν υἱόν
27 [h] μου. Πέπεισμαι γὰρ αὐτὸν ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρώπως [i] παρα-
28 κολουθοῦντα τῇ ἐμῇ προαιρέσει συμπεριενεχθήσεσθαι ὑμῖν. Ὁ
μὲν οὖν ἀνδροφόνος καὶ βλάσφημος τὰ χείριστα παθὼν, ὡς
ἑτέρους διέθηκεν, ἐπὶ ξένης ἐν τοῖς ὄρεσιν οἰκτίστῳ μόρῳ
29 κατέστρεψε τὸν βίον. Παρεκομίζετο δὲ τὸ σῶμα Φίλιππος ὁ
σύντροφος αὐτοῦ· ὃς καὶ [k] διευλαβηθεὶς τὸν υἱὸν Ἀντιόχου, πρὸς
Πτολεμαῖον τὸν Φιλομήτορα εἰς Αἴγυπτον διεκομίσθη.

---

[x] βασιλεὺς Ἀντίοχος καὶ στρατηγὸς, ἔρρωσθε. [y] ἔσται ὑμῖν, εἰς οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα ἔχων, ὑμῶν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὔνοιαν ἐμνημόνευον φιλοστόργως· ἐπαναγαγὼν ἐκ τῶν κατὰ τὴν Περσίδα τόπων. [z] πάντων ὑμῶν. [a] διαδεξάμενον. [b] ἀποβαίῃ, καὶ προσαπέλθῃ. [c] χώραν. [d] τῆς βασιλείας. [e] καὶ προσδοκῶντας. [f] μου om. [g] παρεκατετιθέμην. [h] μου om. [i] συνσταθέντα. [k] εὐλαβηθεὶς.

10 Μακκαβαῖος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τοῦ Κυρίου προάγοντος
2 αὐτοὺς τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν, τοὺς δὲ κατὰ
τὴν ἀγορὰν βωμοὺς ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων δεδημιουργημένους ἔτι
3 δὲ τεμένη [l] καθεῖλον. Καὶ τὸν [m] νεὼν καθαρίσαντες ἕτερον
θυσιαστήριον ἐποίησαν, καὶ πυρώσαντες λίθους καὶ πῦρ ἐκ
τούτων λαβόντες ἀνήνεγκαν [n] θυσίαν μετὰ διετῆ χρόνον, καὶ
θυμίαμα καὶ λύχνους καὶ τῶν ἄρτων τὴν πρόθεσιν ἐποιήσαντο.
4 Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἠξίωσαν τὸν Κύριον πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν
μηκέτι [o] περιπεσεῖν τοιούτοις κακοῖς, ἀλλ' ἐάν ποτε καὶ ἁμάρ-
τωσιν ὑπ' αὐτοῦ μετ' ἐπιεικείας [p] παιδεύεσθαι, καὶ μὴ βλασφή-
5 μοις καὶ βαρβάροις ἔθνεσι παραδίδοσθαι. Ἐν ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ὁ νεὼς
ὑπὸ ἀλλοφύλων ἐβεβηλώθη, συνέβη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸν
καθαρισμὸν γενέσθαι τοῦ ναοῦ, τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ
6 μηνὸς, [q] ὅς ἐστι Χασελεῦ. Καὶ μετ' εὐφροσύνης ἦγον ἡμέρας
ὀκτὼ σκηνωμάτων τρόπον, μνημονεύοντες ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου
τὴν τῶν σκηνῶν ἑορτὴν ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις
7 θηρίων τρόπον ἦσαν νεμόμενοι. Διὸ θύρσους καὶ κλάδους ὡραί-
ους ἔτι [r] δὲ φοίνικας ἔχοντες [s] ὕμνους ἀνέφερον τῷ εὐοδώσαντι
8 καθαρισθῆναι τὸν ἑαυτοῦ τόπον. Ἐδογμάτισαν [t] δὲ μετὰ κοινοῦ
προστάγματος καὶ ψηφίσματος παντὶ τῷ τῶν Ἰουδαίων ἔθνει
9 κατ' ἐνιαυτὸν ἄγειν [u] τάσδε τὰς ἡμέρας. Καὶ τὰ μὲν τῆς Ἀν-
τιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς τελευτῆς οὕτως εἶχε.
10 Νυνὶ δὲ τὰ κατὰ τὸν [x] Εὐπάτορα Ἀντίοχον, υἱὸν δὲ τοῦ ἀσεβοῦς
γενόμενον δηλώσομεν, αὐτὰ συντέμνοντες [y] τὰ τῶν πολέμων
11 κακά. Αὐτὸς γὰρ παραλαβὼν βασιλείαν ἀνέδειξεν ἐπὶ τῶν
πραγμάτων Λυσίαν τινὰ, κοίλης δὲ Συρίας καὶ Φοινίκης στρα-
12 τηγὸν πρώταρχον. Πτολεμαῖος γὰρ ὁ καλούμενος Μάκρων τὸ
δίκαιον συντηρεῖν προηγούμενος [z] εἰς τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὴν
γεγονυῖαν [z] εἰς αὐτοὺς ἀδικίαν, [a] καὶ ἐπειρᾶτο τὰ πρὸς αὐτοὺς
13 εἰρηνικῶς διεξάγειν. [v] Ὅθεν κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν φίλων πρὸς
τὸν Εὐπάτορα, καὶ προδότης παρέκαστα ἀκούων διὰ τὸ τὴν

---

[l] καθεῖλαν. [m] ναιὼ. [n] θυσίας. [o] παραπεσεῖν. [p] παιδεύε-
σθαι, καὶ om. [q] τοῦ X. [r] δὲ καὶ. [s] ηὐχαρίστουν τῷ εὐοδώσαντι
καθαρίσαι. [t] τε. [u] τὰς δεκάτας ἡμέρας. [x] ὕπατον. [y] τὰ συν-
έχοντα τῶν πόλεων κακά. Οὗτος γὰρ παραλαβὼν τὴν βασιλείαν.
[z] πρὸς. [a] καὶ om.

Κύπρον ἐμπιστευθέντα ὑπὸ τοῦ Φιλομήτορος ἐκλιπεῖν καὶ πρὸς
'Αντίοχον τὸν 'Επιφανῆ ἀναχωρῆσαι, μήτ' [c] εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν
14 ἔχων, ὑπ' ἀθυμίας φαρμακεύσας ἑαυτὸν ἐξέλιπε τὸν βίον. Γορ-
γίας δὲ γενόμενος στρατηγὸς τῶν τόπων ἐξενοτρόφει, καὶ παρ-
15 έκαστα πρὸς τοὺς [d] 'Ιουδαίους ἐπολεμοτρόφει. 'Ομοῦ δὲ [e] τούτῳ
καὶ οἱ 'Ιδουμαῖοι ἐγκρατεῖς ἐπικαίρων ὀχυρωμάτων ὄντες ἐγύ-
μναζον τοὺς 'Ιουδαίους, καὶ τοὺς [f] φυγαδευθέντας ἀπὸ 'Ιεροσο-
16 λύμων προσλαβόμενοι πολεμοτροφεῖν ἐπεχείρουν. Οἱ δὲ περὶ
τὸν Μακκαβαῖον ποιησάμενοι λιτανίαν, καὶ ἀξιώσαντες τὸν Θεὸν
σύμμαχον αὐτοῖς γενέσθαι, ἐπὶ τὰ τῶν 'Ιδουμαίων ὀχυρώματα
17 ὥρμησαν, οἷς καὶ προσβαλόντες εὐρώστως ἐγκρατεῖς ἐγένοντο
τῶν τόπων πάντας τε τοὺς ἐπὶ τῷ τείχει μαχομένους ἠμύναντο,
κατέσφαζον [g] δὲ τοὺς ἐμπίπτοντας, ἀνείλον δὲ οὐχ ἧττον τῶν
18 δισμυρίων. Συμφυγόντων δὲ οὐκ ἔλαττον τῶν ἐννακισχιλίων
εἰς δύο πύργους ὀχυροὺς εὖ μάλα καὶ πάντα τὰ πρὸς πολιορκίαν
19 ἔχοντας, ὁ Μακκαβαῖος εἰς ἐπείγοντας τόπους ἀπολιπὼν Σίμωνα
καὶ [h] 'Ιόσηφον, ἔτι δὲ [i] καὶ Ζακχαῖον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἱκανοὺς
20 πρὸς τὴν τούτων πολιορκίαν, αὐτὸς ἐχωρίσθη. Οἱ δὲ περὶ τὸν
Σίμωνα φιλαργυρήσαντες ὑπό τινων τῶν ἐν τοῖς πύργοις ἐπεί-
σθησαν ἀργυρίῳ· ἑπτάκις δὲ [k] μυριάδας δραχμὰς λαβόντες
21 εἴασάν τινας διαρρυῆναι. Προσαγγελθέντος δὲ τῷ Μακκαβαίῳ
περὶ τοῦ γεγονότος, συναγαγὼν τοὺς ἡγουμένους τοῦ λαοῦ
κατηγόρησεν ὡς ἀργυρίου [l] πεπράκασι τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς
22 πολεμίους κατ' αὐτῶν ἀπολύσαντες. Τούτους μὲν οὖν προδότας
γενομένους ἀπέκτεινε, καὶ παραχρῆμα τοὺς δύο πύργους κατε-
23 λάβετο. Τοῖς δὲ ὅπλοις τὰ πάντα ἐν ταῖς χερσὶν εὐοδούμενος
ἀπώλεσεν ἐν τοῖς δυσὶν ὀχυρώμασι πλείους τῶν δισμυρίων.
24 Τιμόθεος δὲ ὁ [m] πρότερον ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν 'Ιουδαίων, συναγα-
γὼν ξένας δυνάμεις παμπληθεῖς καὶ τοὺς τῆς 'Ασίας γενομένους
ἵππους συναθροίσας οὐκ ὀλίγους, παρῆν ὡς δοριάλωτον ληψό-
25 μενος τὴν 'Ιουδαίαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον συνεγγίζοντος
αὐτοῦ πρὸς [n] ἱκετείαν τοῦ Θεοῦ ἐτράπησαν, γῇ τὰς κεφαλὰς
26 καταπάσαντες καὶ τὰς ὀσφύας σάκκοις ζώσαντες, ἐπὶ τὴν ἀπέ-

[c] εὐγενῆ ἐξουσίαν εὐγεννασίας φαρμακεύσας. [d] ἰδίους. [e] τούτων. [f] φυγαδεύσαντας. [g] τε. [h] 'Ιώσηπον. [i] καὶ om. [k] μυρίας. [l] πέπρακαν. [m] πρῶτον. [n] ἱκεσίαν τοῦ Θεοῦ, γῇ.

ναντι τοῦ θυσιαστηρίου κρηπῖδα προσπεσόντες, ἠξίουν [o] ἵλεων
αὐτοῖς γενόμενον ἐχθρεῦσαι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν καὶ ἀντικεῖσθαι
27 τοῖς ἀντικειμένοις, καθὼς [p] ὁ νόμος διασαφεῖ. Γενόμενοι δὲ ἀπὸ
τῆς δεήσεως, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, προῆγον ἀπὸ τῆς πόλεως
ἐπὶ πλεῖον· συνεγγίσαντες δὲ τοῖς πολεμίοις ἐφ' ἑαυτῶν ἦσαν.
28 Ἅρτι δὲ τῆς ἀνατολῆς [q] διαδεχομένης προσέβαλον ἑκάτεροι, οἱ
μὲν ἔγγυον ἔχοντες εὐημερίας καὶ νίκης μετ' ἀρετῆς τὴν ἐπὶ τὸν
Κύριον καταφυγὴν, οἱ δὲ καθηγεμόνα τῶν ἀγώνων ταττόμενοι
29 τὸν θυμόν. [r] Γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης ἐφάνησαν τοῖς ὑπε-
ναντίοις ἐξ οὐρανοῦ ἐφ' ἵππων χρυσοχαλίνων ἄνδρες πέντε
30 διαπρεπεῖς, καὶ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων οἱ δύο· καὶ τὸν
Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες καὶ σκεπάζοντες ταῖς ἑαυτῶν πανο-
πλίαις ἄτρωτον [s] διεφύλαττον, εἰς δὲ τοὺς [t] ὑπεναντίους τοξεύ-
ματα καὶ κεραυνοὺς [u] ἐξερρίπτουν· διὸ συγχυθέντες ἀορασίᾳ
31 [x] κατεκόπτοντο ταραχῆς πεπληρωμένοι. Κατεσφάγησαν δὲ δισ-
32 μύριοι πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ἱππεῖς δὲ ἑξακόσιοι. Αὐτὸς δὲ
ὁ Τιμόθεος συνέφυγεν εἰς Γάζαρα λεγόμενον ὀχύρωμα, εὖ μάλα
33 φρούριον, στρατηγοῦντος ἐκεῖ Χαιρέου. Οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκα-
βαῖον [y] ἄσμενοι περιεκάθισαν τὸ φρούριον ἡμέρας [z] τέσσαρας.
34 Οἱ δὲ ἔνδον τῇ ἐρυμνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες ὑπεράγαν
35 ἐβλασφήμουν καὶ λόγους ἀθεμίτους [a] προΐοντο. Ὑποφαινούσης
δὲ τῆς πέμπτης ἡμέρας [b] εἴκοσι νεανίαι τῶν περὶ τὸν Μακκα-
βαῖον πυρωθέντες τοῖς θυμοῖς διὰ τὰς βλασφημίας, [c] προσβα-
λόντες τῷ τείχει, ἀρρενωδῶς καὶ θηριώδει θυμῷ τὸν ἐμπίπτοντα
36 ἔκοπτον· ἕτεροι δὲ ὁμοίως προσαναβάντες ἐν τῷ περισπασμῷ
πρὸς τοὺς ἔνδον ἐνεπίμπρων τοὺς πύργους, καὶ πυρὰς [d] ἀνά-
ψαντες ζῶντας τοὺς βλασφήμους κατέκαιον· οἱ δὲ τὰς πύλας
διέκοπτον, εἰσδεξάμενοι δὲ τὴν λοιπὴν τάξιν προκατελάβοντο
37 τὴν πόλιν, καὶ τὸν Τιμόθεον ἀποκεκρυμμένον ἔν τινι λάκκῳ
κατέσφαξαν καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν Χαιρέαν καὶ τὸν [e] Ἀπολλο-
38 φάνη. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι μεθ' ὕμνων καὶ [f] ἐξομολογή-

---

[o] ἵλεως. [p] καὶ ὁ. [q] διαχεομένης, προσέβαλλον ἑκάτεροι· οἱ μὲν οὖν ἔ. [r] Γινομένης. [s] διεφύλασσον. [t] ἐναντίους. [u] ἐξεπίπτουν. [x] διεκόπτοντο. [y] ἀσμένως. [z] τεσσεράκοντα. [a] προϊέντες. Ὑποφανούσης. [b] καὶ εἰκοστῆς. [c] προβαλόντες. [d] ἀνάπτοντες. [e] Ἀπολλοφάνην. [f] ἐξομολογήσεως.

σεων εὐλόγουν τῷ Κυρίῳ τῷ μεγάλως εὐεργετοῦντι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ νῖκος αὐτοῖς διδόντι.

11 Μετ' ὀλίγον δὲ παντελῶς [g] χρόνον Λυσίας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως καὶ συγγενὴς καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, λίαν βαρέως 2 φέρων ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, συναθροίσας περὶ τὰς ὀκτὼ μυριάδας καὶ τὴν ἵππον [h] πᾶσαν παρεγένετο ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, λογιζό- 3 μενος τὴν μὲν πόλιν Ἕλλησιν οἰκητήριον ποιήσειν, τὸ δὲ ἱερὸν ἀργυρολόγητον καθὼς τὰ λοιπὰ τῶν ἐθνῶν τεμένη, πρατὴν δὲ 4 τὴν ἀρχιερωσύνην κατ' ἔτος ποιήσειν, οὐδαμῶς ἐπιλογιζόμενος τὸ τοῦ Θεοῦ κράτος, πεφρενωμένος δὲ ταῖς μυριάσι τῶν [i] πεζῶν καὶ ταῖς χιλιάσι τῶν ἱππέων καὶ τοῖς ἐλέφασι τοῖς ὀγδοήκοντα. 5 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ συνεγγίσας [k] τῷ Βαιθσούρᾳ, ὄντι μὲν ἐρυμνῷ χωρίῳ, [l] ἀπὸ δὲ Ἱεροσολύμων ἀπέχοντι ὡσεὶ 6 [m] σταδίους πέντε, τοῦτο ἔθλιβεν. Ὡς δὲ μετέλαβον οἱ περὶ τὸν Μακκαβαῖον πολιορκοῦντα αὐτὸν τὰ ὀχυρώματα, μετ' ὀδυρμῶν καὶ δακρύων ἱκέτευον σὺν τοῖς ὄχλοις τὸν Κύριον ἀγαθὸν 7 ἄγγελον ἀποστεῖλαι πρὸς σωτηρίαν τῷ Ἰσραήλ. Αὐτὸς δὲ πρῶτος ὁ Μακκαβαῖος ἀναλαβὼν τὰ ὅπλα προετρέψατο τοὺς ἄλλους ἅμα αὐτῷ διακινδυνεύοντας ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἀδελφοῖς 8 αὐτῶν· ὁμοῦ δὲ καὶ προθύμως ἐξώρμησαν. Αὐτόθι δὲ [n] καὶ πρὸς τοῖς Ἱεροσολύμοις ὄντων, ἐφάνη προηγούμενος αὐτῶν ἔφ- 9 ιππος ἐν λευκῇ ἐσθῆτι πανοπλίαν χρυσῆν κραδαίνων. Ὁμοῦ δὲ πάντες εὐλόγησαν τὸν ἐλεήμονα Θεὸν, καὶ ἐπερρώσθησαν ταῖς ψυχαῖς, οὐ μόνον ἀνθρώπους [o] ἀλλὰ καὶ θῆρας τοὺς ἀγριωτάτους 10 καὶ σιδηρᾶ τείχη τιτρώσκειν ὄντες ἕτοιμοι, [p] προσῆγον ἐν διασκευῇ τὸν ἀπ' οὐρανοῦ σύμμαχον ἔχοντες ἐλεήσαντος αὐτοὺς 11 τοῦ Κυρίου. [q] Λεοντηδὸν δὲ ἐντινάξαντες εἰς τοὺς πολεμίους κατέστρωσαν αὐτῶν χιλίους πρὸς τοῖς μυρίοις, ἱππεῖς δὲ ἑξακοσίους πρὸς [r] τοῖς χιλίοις, τοὺς δὲ πάντας ἠνάγκασαν [s] φυγεῖν. 12 Οἱ πλείονες δὲ αὐτῶν τραυματίαι γυμνοὶ διεσώθησαν· καὶ αὐτὸς 13 δὲ ὁ Λυσίας αἰσχρῶς φεύγων διεσώθη. Οὐκ ἄνους δὲ ὑπάρχων, πρὸς ἑαυτὸν ἀντιβάλλων τὸ γεγονὸς [t] περὶ ἑαυτὸν ἐλάσσωμα,

---

[g] χρονίσκον. [h] ἅπασαν, παρεγίνετο. [i] πεδῶν. [k] Βαιθουρὼν. [l] Ἱεροσολύμων δὲ. [m] σχοίνους. [n] καὶ om. [o] θῆρας δὲ. [p] προῆγον. [q] Λεόντινον. [r] τοῖς om. [s] φεύγειν. [t] περὶ αὐτὸν ἐλάττωμα.

καὶ συννοήσας ἀνικήτους εἶναι τοὺς Ἑβραίους, τοῦ [u] πάντα δυνα-
14 μένου Θεοῦ συμμαχοῦντος αὐτοῖς, προσαποστείλας ἔπεισε [x] συλ-
λύσεσθαι ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις· καὶ διότι καὶ τὸν βασιλέα
15 [y] πείσειν φίλον αὐτοῖς ἀναγκάζειν γενέσθαι. Ἐπένευσε δὲ ὁ
Μακκαβαῖος ἐπὶ πᾶσιν οἷς ὁ Λυσίας παρεκάλει τοῦ συμφέρον-
τος φροντίζων· ὅσα γὰρ ὁ Μακκαβαῖος ἐπέδωκε τῷ Λυσίᾳ διὰ
16 γραπτῶν περὶ τῶν Ἰουδαίων συνεχώρησεν [z] ὁ βασιλεύς. Ἦσαν
γὰρ [a] αἱ γεγραμμέναι τοῖς Ἰουδαίοις ἐπιστολαὶ παρὰ μὲν Λυσίου
περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον· Λυσίας τῷ πλήθει τῶν Ἰου-
17 δαίων χαίρειν. Ἰωάννης καὶ Ἀβεσσαλὼμ οἱ πεμφθέντες παρ'
ὑμῶν ἐπιδόντες τὸν ὑπογεγραμμένον χρηματισμὸν ἠξίουν περὶ
18 τῶν δι' αὐτοῦ σημαινομένων. Ὅσα μὲν οὖν ἔδει καὶ τῷ βασιλεῖ
προσενεχθῆναι διεσάφησα, ἃ δὲ ἦν ἐνδεχόμενα συνεχώρησεν.
19 Ἐὰν μὲν οὖν συντηρήσητε τὴν εἰς τὰ πράγματα εὔνοιαν, καὶ εἰς
20 τὸ λοιπὸν πειράσομαι παραίτιος [b] ὑμῖν ἀγαθῶν γενέσθαι. Ὑπὲρ
δὲ [c] τῶν κατὰ μέρος ἐντέταλμαι τούτοις τε καὶ τοῖς παρ' ἐμοῦ
21 διαλεχθῆναι ὑμῖν. Ἔρρωσθε· ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ
22 ὑγδόου, Διοσκορινθίου [d] εἰκοστῇ τετάρτῃ. Ἡ δὲ τοῦ βασιλέως
ἐπιστολὴ περιεῖχεν οὕτως· Βασιλεὺς Ἀντίοχος τῷ ἀδελφῷ Λυσίᾳ
23 χαίρειν. Τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μεταστάντος, [e] βουλόμενοι
τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας ἀταράχους ὄντας γενέσθαι πρὸς τὴν τῶν
24 [f] ἰδίων ἐπιμέλειαν, ἀκηκοότες τοὺς Ἰουδαίους μὴ συνευδοκοῦντας
τῇ τοῦ πατρὸς [g] ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ μεταθέσει, ἀλλὰ τὴν ἑαυτῶν
ἀγωγὴν αἱρετίζοντας, [h] καὶ διὰ τοῦτο ἀξιοῦντας συγχωρηθῆναι
25 αὐτοῖς τὰ νόμιμα αὐτῶν, αἱρούμενοι οὖν καὶ τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκτὸς
ταραχῆς εἶναι κρίνομεν τό τε ἱερὸν αὐτοῖς ἀποκατασταθῆναι
26 καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ τὰ ἐπὶ τῶν προγόνων αὐτῶν ἔθη. Εὖ
οὖν ποιήσεις διαπεμψάμενος πρὸς αὐτοὺς καὶ δοὺς δεξιάς, ὅπως
εἰδότες τὴν ἡμετέραν προαίρεσιν εὐθυμοί τε ὦσι καὶ ἡδέως
27 διαγίνωνται πρὸς [i] τὴν τῶν ἰδίων ἀντίληψιν. Πρὸς δὲ τὸ ἔθνος
ἡ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ [k] τοιαύτη ἦν· Βασιλεὺς Ἀντίοχος τῇ
28 γερουσίᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰουδαίοις χαίρειν. [l] Εἰ

---

[u] πάντα om. [x] συλλύεσθαι. [y] πείσει. [z] ὁ γραμματεύς. [a] αἱ om. [b] ὑμῖν om. [c] τούτων. [d] τετράδι καὶ εἰκάδι. [e] βουλομένου. [f] Ἰουδαίων. [g] εἰς. [h] ἀξιοῦν συγχωρηθῆναι αὐτοῖς τὰ νόμιμα. [i] τῇ τ. ἰ. ἀντιλήψει. [k] τοιάδε. [l] Εἰ om.

29 ἔρρωσθε, εἴη ἂν ὡς βουλόμεθα· καὶ αὐτοὶ δὲ ὑγιαίνομεν. Ἐνε-
φάνισεν ἡμῖν [m] ὁ Μενέλαος [n] βούλεσθαι κατελθόντας ὑμᾶς
30 γίνεσθαι πρὸς τοῖς ἰδίοις. Τοῖς οὖν καταπορευομένοις μέχρι
31 τριακάδος Ξανθικοῦ ὑπάρξει δεξιὰ μετὰ τῆς ἀδείας χρῆσθαι τοὺς
Ἰουδαίους τοῖς ἑαυτῶν δαπανήμασι καὶ νόμοις καθὰ καὶ τὸ πρό-
τερον, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν κατ᾽ οὐδένα τρόπον παρενοχληθήσεται
32 περὶ τῶν ἠγνοημένων. Πέπομφα δὲ καὶ τὸν Μενέλαον [o] παρα-
33 καλέσοντα ὑμᾶς. Ἔρρωσθε· ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ
34 ὀγδόου, Ξανθικοῦ [p] πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ. Ἔπεμψαν δὲ καὶ οἱ
Ῥωμαῖοι πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕτως· Κόϊντος Μέμ-
μιος, Τίτος [q] Μάνλιος πρεσβῦται Ῥωμαίων τῷ δήμῳ τῶν Ἰου-
35 δαίων χαίρειν. Ὑπὲρ ὧν Λυσίας ὁ συγγενὴς τοῦ βασιλέως
36 συνεχώρησεν ὑμῖν, καὶ ἡμεῖς συνευδοκοῦμεν. [a] Ἃ δὲ ἔκρινε
[r] προσανενεχθῆναι τῷ βασιλεῖ, πέμψατέ τινα παραχρῆμα ἐπι-
σκεψάμενοι περὶ τούτων, ἵνα [s] ἐκθῶμεν ὡς καθήκει ὑμῖν, ἡμεῖς
37 γὰρ προσάγομεν πρὸς Ἀντιόχειαν. Διὸ σπεύσατε καὶ πέμ-
ψατέ τινας, ὅπως καὶ ἡμεῖς ἐπιγνῶμεν ὁποίας ἐστὲ γνώμης.
38 Ὑγιαίνετε· ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ
[p] πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ.

12 Γενομένων [t] τῶν συνθηκῶν τούτων ὁ μὲν Λυσίας ἀπῄει πρὸς
2 τὸν βασιλέα, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι περὶ τὴν γεωργίαν ἐγίνοντο. Τῶν
δὲ κατὰ τόπον στρατηγῶν Τιμόθεος καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Γεν-
ναίου, ἔτι δὲ Ἱερώνυμος καὶ Δημοφὼν, πρὸς δὲ τούτοις Νικάνωρ
ὁ Κυπριάρχης, οὐκ εἴων αὐτοὺς [u] εὐσταθεῖς καὶ τὰ τῆς ἡσυχίας
3 ἄγειν. Ἰοππῖται δὲ τηλικοῦτο συνετέλεσαν τὸ δυσσέβημα,
παρακαλέσαντες τοὺς [x] σὺν αὐτοῖς οἰκοῦντας Ἰουδαίους ἐμβῆναι
εἰς τὰ [y] παρασταθέντα ὑπ᾽ αὐτῶν σκάφη σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις
4 ὡς μηδεμιᾶς ἐνεστώσης πρὸς αὐτοὺς δυσμενείας [z] κατὰ δὲ τὸ
κοινὸν τῆς πόλεως ψήφισμα, καὶ τούτων ἐπιδεξαμένων ὡς ἂν
εἰρηνεύειν θελόντων καὶ μηδὲν ὕποπτον ἐχόντων, [a] ἐπαναχθέντας
5 αὐτοὺς ἐβύθισαν, ὄντας οὐκ ἔλαττον τῶν διακοσίων. Μετα-
λαβὼν δὲ [b] Ἰούδας τὴν γεγονυῖαν εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς ὠμότητα,

---

[m] ὁ om. [n] βουλόμενος. [o] παρακαλέσαντα. [p] πεντεκαιδε-
κάτῃ. [q] Μάνιος. [r] προσανενηνέχθαι. [s] ἔχωμεν. [t] δὲ τῶν.
[u] εὐσταθεῖν καὶ τὰς ἡσυχίας. [x] ἐν ἑαυτοῖς. [y] παρακαταστα-
θέντα. [z] μετὰ. [a] ἀχθέντας. [b] ὁ Ἰούδας.

6 παραγγείλας τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνδράσι καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δίκαιον κριτὴν Θεὸν [c] παρεγένετο ἐπὶ τοὺς μιαιφόνους τῶν ἀδελφῶν, [d] καὶ τὸν μὲν λιμένα νύκτωρ ἐνέπρησε καὶ τὰ σκάφη 7 κατέφλεξε, τοὺς δὲ ἐκεῖ συμφυγόντας ἐξεκέντησε. Τοῦ δὲ χωρίου συγκλεισθέντος, ἀνέλυσεν [e] ὡς πάλιν ἥξων καὶ τὸ σύμπαν 8 τῶν Ἰοππιτῶν ἐκριζῶσαι πολίτευμα. Μεταλαβὼν δὲ καὶ τοὺς ἐν Ἰαμνείᾳ τὸν αὐτὸν ἐπιτελεῖν βουλομένους τρόπον τοῖς [f] παρ- 9 οικοῦσιν Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς Ἰαμνίταις νυκτὸς ἐπιβαλὼν ὑφῆψε τὸν λιμένα σὺν τῷ στόλῳ, ὥστε [g] φαίνεσθαι τὰς αὐγὰς τοῦ φέγγους εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, σταδίων ὄντων διακοσίων τεσσα- 10 ράκοντα. Ἐκεῖθεν δὲ [h] ἀποσπασθέντων σταδίους ἐννέα, ποιουμένων τὴν πορείαν ἐπὶ τὸν Τιμόθεον, [i] προσέβαλον Ἄραβες αὐτῷ 11 οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισχιλίων, ἱππεῖς δὲ πεντακόσιοι. Γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἰούδαν διὰ τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ βοήθειαν εὐημερησάντων, [k] ἐλαττωθέντες οἱ Νομάδες [l] Ἄραβες ἠξίουν δοῦναι τὸν Ἰούδαν δεξιὰν αὐτοῖς, ὑπισχνούμενοι καὶ βοσκήματα δώσειν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὠφελήσειν αὐτούς. 12 Ἰούδας δὲ ὑπολαβὼν ὡς ἀληθῶς ἐν πολλοῖς αὐτοὺς χρησίμους, [m] ἐπεχώρησεν εἰρήνην ἄξειν πρὸς αὐτούς· καὶ λαβόντες δεξιὰς 13 εἰς τὰς σκηνὰς [n] αὐτῶν ἐχωρίσθησαν. Ἐπέβαλε δὲ καὶ ἐπί τινα πόλιν γεφυροῦν ὀχυρὰν καὶ τείχεσι περιπεφραγμένην καὶ παμ- 14 μιγέσιν ἔθνεσι κατοικουμένην, ὄνομα δὲ Κάσπιν. Οἱ δ' ἔνδον πεποιθότες τῇ τῶν τειχέων [o] ἐρυμνότητι τῇ τε τῶν βρωμάτων παραθέσει ἀναγωγότερον ἐχρῶντο, τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν λοιδοροῦντες καὶ προσέτι βλασφημοῦντες καὶ λαλοῦντες ἃ μὴ θέμις. 15 Οἱ δὲ [p] περὶ τὸν Ἰούδαν ἐπικαλεσάμενοι τὸν μέγαν τοῦ κόσμου δυνάστην τὸν ἄτερ κριῶν καὶ μηχανῶν ὀργανικῶν κατακρημνίσαντα τὴν Ἱεριχὼ κατὰ τοὺς Ἰησοῦ χρόνους, ἐνέσεισαν θηριωδῶς 16 τῷ τείχει. Καταλαβόμενοί τε τὴν πόλιν τῇ τοῦ Θεοῦ θελήσει ἀμυθήτους ἐποιήσαντο σφαγὰς, ὥστε τὴν παρακειμένην λίμνην τὸ πλάτος ἔχουσαν [q] σταδίων δύο, κατάρρυτον αἵματι πεπληρω- 17 μένην φαίνεσθαι. Ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπάσαντες σταδίους ἑπτακο-

---

[c] παραγενόμενος. [d] καὶ om. [e] ὡς om. [f] κατοικοῦσιν. [g] ἐπιφαίνεσθαι. [h] ἀποσπάσαντες. [i] ἐπέβαλλον. [k] ἐλαττονωθέντες. [l] Ἄραβες om. [m] ὑπεχώρησεν. [n] αὐτῶν om. [o] εὐρυμνότητι. [p] περὶ om. [q] σταδίους δύο, καταρρεῖν τὸ αἷμα.

σίους πεντήκοντα διήνυσαν εἰς τὸν Χάρακα [s] πρὸς τοὺς λεγο-
18 μένους [t] Τουβιήνους Ἰουδαίους. Καὶ Τιμόθεον μὲν ἐπὶ τῶν τόπων
οὐ κατέλαβον, ἄπρακτόν [u] τε ἀπὸ τῶν τόπων ἐκλελυκότα, κατα-
19 λελοιπότα δὲ φρουρὰν ἔν τινι τόπῳ καὶ μάλα ὀχυράν. Δωσίθεος
δὲ καὶ Σωσίπατρος τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἡγεμόνων ἐξοδεύ-
σαντες ἀπώλεσαν τοὺς ὑπὸ Τιμοθέου καταλειφθέντας ἐν τῷ
20 ὀχυρώματι πλείους τῶν μυρίων ἀνδρῶν, ὁ δὲ Μακκαβαῖος δια-
τάξας τὴν [x] ἑαυτοῦ στρατιὰν σπειρηδὸν κατέστησεν αὐτοὺς ἐπὶ
τῶν σπειρῶν, καὶ ἐπὶ τὸν Τιμόθεον [y] ὥρμησεν ἔχοντα περὶ αὐτὸν
μυριάδας δώδεκα πεζῶν, ἱππεῖς δὲ [z] χιλίους πρὸς τοῖς πεντακο-
21 σίοις. Τὴν δὲ ἔφοδον μεταλαβὼν [a] Ἰούδα ὁ Τιμόθεος προεξ-
απέστειλε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν
εἰς τὸ λεγόμενον Καρνίον· ἦν γὰρ δυσπολιόρκητον καὶ δυσ-
πρόσιτον τὸ χωρίον διὰ τὴν [b] τῶν πάντων τῶν τόπων στενότητα.
22 Ἐπιφανείσης δὲ τῆς [a] Ἰούδα [c] σπείρας πρώτης, καὶ γενομένου
δέους ἐπὶ τοὺς πολεμίους, φόβου τε ἐκ τῆς [d] τοῦ πάντα ἐφο-
ρῶντος [e] ἐπιφανείας γενομένου ἐπ' αὐτούς, εἰς φυγὴν ὥρμησαν
ἄλλος ἀλλαχῇ φερόμενος, ὥστε πολλάκις ὑπὸ τῶν ἰδίων βλά-
23 πτεσθαι καὶ ταῖς τῶν ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπείρεσθαι. Ἐποιεῖτο
δὲ τὸν διωγμὸν εὐτονώτερον Ἰούδας συγκεντῶν τοὺς ἀλιτηρίους,
24 διέφθειρέ [f] τε εἰς μυριάδας τρεῖς ἀνδρῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος
ἐμπεσὼν τοῖς περὶ τὸν Δωσίθεον καὶ Σωσίπατρον ἠξίου μετὰ
πολλῆς γοητείας ἐξαφεῖναι σῶον αὐτὸν, διὰ τὸ πλειόνων μὲν
γονεῖς ὧν δὲ ἀδελφοὺς ἔχειν, καὶ τούτους ἀλογηθῆναι συμβή-
25 σεται, [g] εἰ ἀποθάνοι. Πιστώσαντος δὲ αὐτοῦ διὰ πλειόνων τὸν
ὁρισμὸν [h] ἀποκαταστήσειν τούτους ἀπημάντους, ἀπέλυσαν αὐτὸν
26 ἕνεκα τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας. Ἐξελθὼν δὲ ἐπὶ τὸ Καρνίον
καὶ τὸ [i] Ἀταργατεῖον κατέσφαξε μυριάδας σωμάτων δύο καὶ
27 πεντακισχιλίους. Καὶ μετὰ τὴν τούτων τροπὴν καὶ ἀπώλειαν
ἐπεστράτευσεν Ἰούδας καὶ ἐπὶ Ἐφρὼν πόλιν ὀχυρὰν, ἐν ᾗ κατ-
ῴκει Λυσίας καὶ πάμφυλα πλήθη· νεανίαι δὲ πρὸ τῶν τειχῶν

---

[s] καὶ πρὸς. [t] Τουβείνους. [u] τότε ἐκ τῶν. [x] περὶ αὐτόν.
[y] ὥρμησαν. [z] τρισχιλίους καὶ πρὸς τοῖς ἑπτακισχιλίοις. [a] Ἰούδου. [b] τῶν om. [c] σπείρας πρώτης om. [d] τοῦ τὰ πάντα.
[e] ἀποφανείας γενομένης ἐπ' αὐτοὺς, εἰς φυγεῖν. [f] δὲ. [g] εἰ ἀποθάνοι om. [h] ἀποκαταστῆσαι. [i] Ἀτεργατεῖον.

καθεστῶτες ῥωμαλέοι ἀπεμάχοντο εὐρώστως, ἐνθάδε ὀργάνων
28 καὶ βελῶν πολλαὶ παραθέσεις ὑπῆρχον. Ἐπικαλεσάμενοι δὲ
τὸν δυνάστην τὸν μετὰ κράτους συντρίβοντα τὰς τῶν πολεμίων
k ἀλκὰς ἔλαβον τὴν πόλιν ὑποχείριον, l καὶ κατέστρωσαν τῶν
29 ἔνδον εἰς μυριάδας δύο m καὶ πεντακισχιλίους. Ἀναζεύξαντες
δὲ ἐκεῖθεν ὥρμησαν ἐπὶ Σκυθῶν πόλιν, ἀπέχουσαν ἀπὸ Ἱεροσο-
30 λύμων σταδίους ἑξακοσίους. Ἀπομαρτυρησάντων δὲ τῶν ἐκεῖ
n κατοικούντων Ἰουδαίων ἣν οἱ Σκυθοπολῖται o ἔσχον πρὸς αὐ-
τοὺς εὔνοιαν καὶ ἐν τοῖς τῆς ἀτυχίας καιροῖς ἥμερον ἀπάντησιν
31 ἐποιοῦντο, εὐχαριστήσαντες αὐτοῖς καὶ προσπαρακαλέσαντες καὶ
εἰς τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ γένος εὐμενεῖς εἶναι παρεγένοντο εἰς Ἱερο-
32 σόλυμα τῆς τῶν ἑβδομάδων ἑορτῆς οὔσης ὑπογύου. Μετὰ δὲ
τὴν λεγομένην Πεντηκοστὴν ὥρμησαν ἐπὶ Γοργίαν τὸν τῆς
33 Ἰδουμαίας στρατηγόν. Ἐξῆλθε δὲ μετὰ πεζῶν τρισχιλίων, ἱπ-
34 πέων δὲ τετρακοσίων, p καὶ παραταξαμένων συνέβη πεσεῖν
35 ὀλίγους τῶν Ἰουδαίων. Δωσίθεος δέ τις τῶν τοῦ Βακήνορος
ἔφιππος ἀνὴρ καὶ καρτερὸς εἶχετο τοῦ Γοργίου, καὶ λαβόμενος
τῆς χλαμύδος, ἦγεν αὐτὸν εὐρώστως, καὶ q βουλόμενος τὸν κα-
τάρατον λαβεῖν r ζωγρίαν, τῶν ἱππέων Θρακῶν τινὸς ἐπενεχθέντος
αὐτῷ καὶ τὸν ὦμον καθελόντος διέφυγεν ὁ s Γοργίας εἰς Μαρισά.
36 Τῶν δὲ περὶ τὸν Ἔσδριν ἐπὶ πλεῖον μαχομένων καὶ κατακόπων
ὄντων, ἐπικαλεσάμενος ὁ Ἰούδας τὸν Κύριον σύμμαχον φανῆναι
37 καὶ προοδηγὸν τοῦ πολέμου, καταρξάμενος τῇ πατρίῳ φωνῇ τὴν
μεθ' ὕμνων κραυγὴν, ἀναβοήσας καὶ ἐνσείσας ἀπροσδοκήτως
38 τοῖς περὶ τὸν Γοργίαν τροπὴν αὐτῶν ἐποιήσατο. Ἰούδας δὲ
ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα t ἦγεν εἰς Ὀδολλὰμ πόλιν· τῆς δὲ
ἑβδομάδος ἐπιβαλλούσης, κατὰ τὸν ἐθισμὸν ἁγνισθέντες αὐτόθι
39 τὸ σάββατον u διήγαγον. Τῇ δὲ ἐχομένῃ ἦλθον οἱ περὶ τὸν
Ἰούδαν καθ' ὃν x τρόπον τὸ τῆς χρείας ἐγεγόνει, τὰ τῶν προ-
πεπτωκότων σώματα ἀνακομίσασθαι, καὶ μετὰ τῶν συγγενῶν
40 ἀποκαταστῆσαι εἰς τοὺς πατρῴους τάφους. Εὗρον δὲ ἑκάστου
τῶν τεθνηκότων ὑπὸ τοὺς χιτῶνας ἱερώματα τῶν ἀπὸ Ἰαμνείας
εἰδώλων, ἀφ' ὧν ὁ νόμος ἀπείργει τοὺς Ἰουδαίους· τοῖς δὲ πᾶσι

---

k ὁλκὰς. l κατέστρωσαν δὲ. m καὶ om. n καθεστώτων.
o ἔχον. p παραταξαμένους δὲ. q βουλομένου. r ζωγρείαν.
s Γοργείας. t ἦκεν. u διῆγεν. x χρόνον.

41 σαφὲς ἐγένετο διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν τούσδε πεπτωκέναι. Πάντες
οὖν εὐλογήσαντες [z] τοῦ δικαιοκρίτου Κυρίου τοῦ τὰ κεκρυμμένα
42 φανερὰ ποιοῦντος εἰς [a] ἱκετείαν ἐτράπησαν ἀξιώσαντες τὸ γε-
γονὸς ἁμάρτημα τελείως ἐξαλειφθῆναι· ὁ δὲ γενναῖος Ἰούδας
παρεκάλεσε τὸ πλῆθος συντηρεῖν [b] ἑαυτοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι,
ὑπ' ὄψιν ἑωρακότας τὰ γεγονότα διὰ τὴν τῶν προπεπτωκότων
43 ἁμαρτίαν. Ποιησάμενός τε κατ' [c] ἀνδραλογίαν κατασκευάσματα
εἰς ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας ἀπέστειλεν εἰς Ἱεροσόλυμα
προσαγαγεῖν περὶ ἁμαρτίας θυσίαν, πάνυ καλῶς καὶ ἀστείως
44 πράττων, ὑπὲρ ἀναστάσεως διαλογιζόμενος. Εἰ γὰρ μὴ τοὺς
προπεπτωκότας ἀναστῆναι προσεδόκα, περισσὸν ἂν ἦν καὶ λη-
45 ρῶδες ὑπὲρ νεκρῶν [d] προσεύχεσθαι· εἶτ' ἐμβλέπων τοῖς μετ'
εὐσεβείας κοιμωμένοις κάλλιστον ἀποκείμενον [e] χαριστήριον,
ὁσία καὶ εὐσεβὴς ἡ ἐπίνοια· ὅθεν περὶ τῶν τεθνηκότων τὸν ἐξι-
λασμὸν ἐποιήσατο, τῆς ἁμαρτίας ἀπολυθῆναι.

13 Τῷ δὲ ἐνάτῳ καὶ [f] τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει προσ-
έπεσε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν, Ἀντίοχον τὸν Εὐπάτορα παρα-
2 γενέσθαι σὺν πλήθεσιν ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Λυσίαν
τὸν ἐπίτροπον καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἕκαστον ἔχοντα δύναμιν
Ἑλληνικὴν πεζῶν μυριάδας ἕνδεκα καὶ ἱππεῖς πεντακισχιλίους
τριακοσίους καὶ ἐλέφαντας εἰκοσιδύο, ἅρματα δὲ δρεπανηφόρα
3 τριακόσια. Καὶ Μενέλαος δὲ συνέμιξεν αὐτοῖς, καὶ παρεκάλει
μετὰ πολλῆς εἰρωνείας τὸν Ἀντίοχον, οὐκ ἐπὶ [g] σωτηρίᾳ τῆς
4 πατρίδος, οἰόμενος δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατασταθήσεσθαι. Ὁ δὲ
βασιλεὺς τῶν βασιλέων ἐξήγειρε τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντιόχου ἐπὶ
τὸν ἀλιτήριον, καὶ Λυσίου ὑποδείξαντος τοῦτον αἴτιον εἶναι
πάντων τῶν κακῶν, προσέταξεν ὡς ἔθος ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ
5 προσαπολέσαι ἀγαγόντας αὐτὸν εἰς Βέροιαν. Ἔστι δὲ ἐν τῷ
τόπῳ πύργος πεντήκοντα [h] πηχῶν πλήρης σποδοῦ, [i] οὗτος δὲ
ὄργανον εἶχε περιφερὲς πάντοθεν ἀπόκρημνον εἰς τὴν σποδόν.
6 Ἐνταῦθα τὸν ἱεροσυλίας ἕνοχον [k] ὄντα ἢ καί τινων ἄλλων κακῶν
7 ὑπεροχὴν πεποιημένον ἅπαντες προσωθοῦσιν εἰς ὄλεθρον. Τοι-
ούτῳ μόρῳ τὸν παράνομον συνέβη θανεῖν μηδὲ τῆς γῆς [l] τυχόντα

[z] τὰ τοῦ. [a] εἰκεσίαν. [b] αὐτοὺς. [c] ἀνδρολόγειον. [d] εὔχε-
σθαι. [e] εὐχαριστήριον. [f] τεσσερακοστῷ. [g] σωτηρίας.
[h] πηχέων. [i] ὄργανον δὲ. [k] ὄντα om. [l] τυγχάνοντα.

8 Μενέλαον· πάνυ δικαίως. Ἐπεὶ γὰρ συνετελέσατο πολλὰ περὶ
τὸν βωμὸν ἁμαρτήματα, οὗ τὸ πῦρ ἁγνὸν ἦν καὶ ἡ σποδὸς, ἐν
9 σποδῷ τὸν θάνατον ἐκομίσατο. Τοῖς δὲ φρονήμασιν ὁ βασι-
λεὺς [m] βεβαρβαρωμένος ἤρχετο, τὰ χείριστα τῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς
10 αὐτοῦ γεγονότων ἐνδειξόμενος τοῖς Ἰουδαίοις. Μεταλαβὼν δὲ
Ἰούδας ταῦτα παρήγγειλε τῷ πλήθει δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς
[n] ἐπικαλεῖσθαι τὸν Κύριον, εἴποτε [o] ἄλλοτε καὶ νῦν ἐπιβοηθεῖν
τοῖς τοῦ νόμου καὶ πατρίδος καὶ ἱεροῦ ἁγίου στερεῖσθαι μέλ-
11 λουσι· καὶ τὸν ἄρτι βραχέως ἀνεψυχότα λαὸν μὴ ἐᾶσαι τοῖς
12 δυσφήμοις ἔθνεσιν ὑποχειρίους γενέσθαι. Πάντων δὲ τὸ αὐτὸ
ποιησάντων ὁμοῦ καὶ καταξιωσάντων τὸν ἐλεήμονα Κύριον μετὰ
κλαυθμοῦ καὶ νηστειῶν καὶ προπτώσεως ἐφ' ἡμέρας τρεῖς ἀδιαλείπτως, παρακαλέσας αὐτοὺς ὁ Ἰούδας ἐκέλευσε παραγίνεσθαι.
13 Καθ' ἑαυτὸν δὲ σὺν τοῖς πρεσβυτέροις γενόμενος ἐβουλεύσατο
πρὶν εἰσβαλεῖν τοῦ βασιλέως τὸ στράτευμα εἰς [p] τὴν Ἰουδαίαν
καὶ γενέσθαι τῆς πόλεως ἐγκρατεῖς, ἐξελθόντας κρῖναι τὰ πρά-
14 γματα τῇ τοῦ [q] Κυρίου βοηθείᾳ. Δοὺς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῷ
κτίστῃ τοῦ κόσμου παρακαλέσας τοὺς σὺν αὐτῷ γενναίως ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου περὶ νόμων, [r] περὶ ἱεροῦ πόλεως
πατρίδος πολιτείας, [s] ἐποιήσατο περὶ Μωδεὶν τὴν στρατοπε-
15 δείαν. Δοὺς δὲ τοῖς περὶ αὐτὸν [t] σύνθεμα Θεοῦ νίκης, μετὰ
νεανίσκων ἀρίστων κεκριμένων ἐπιβαλὼν νύκτωρ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν αὐλὴν [u] ἐν τῇ παρεμβολῇ ἀνεῖλεν εἰς ἄνδρας [x] τετρακισχιλίους, καὶ τὸν πρωτεύοντα τῶν ἐλεφάντων σὺν τῷ κατ' οἰκίαν
16 [y] ὄχλῳ συνέθηκε, καὶ τὸ τέλος τὴν παρεμβολὴν δέους καὶ τα-
17 χῆς ἐπλήρωσαν, καὶ ἐξέλυσαν εὐημεροῦντες. Ὑποφαινούσης δὲ
ἤδη τῆς ἡμέρας τοῦτ' ἐγεγόνει διὰ τὴν ἐπαρήγουσαν αὐτῷ τοῦ
18 Κυρίου σκέπην. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰληφὼς [z] γεῦσιν τῆς τῶν Ἰου-
19 δαίων εὐτολμίας κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους. Καὶ
ἐπὶ [a] Βαιθσούρᾳ φρούριον ὀχυρὸν τῶν Ἰουδαίων προσῆγεν, καὶ
20 ἐτροποῦτο [b] προσέκρουεν ἠλαττονοῦτο. Τοῖς δὲ ἔνδον Ἰούδας
21 τὰ δέοντα εἰσέπεμψε. Προσήγγειλε δὲ τὰ μυστήρια τοῖς πολε-

---

[m] βεβαρημένος. [n] ἐπικαλέσασθαι. [o] καὶ ἄλλοτε. [p] τὴν om. [q] Θεοῦ. [r] περὶ om. [s] περὶ δὲ Μωδεὶν ἐποιήσατο. [t] σύνθημα Θεοῦ νίκην. [u] τὴν παρεμβολήν. [x] δισχιλίους. [y] ὄντι. [z] γεῦμα. [a] Βαισούροις φ. ὀλίγον. [b] προσενέκρουσεν.

μίοις Ῥόδοκος ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς τάξεως· ἀνεζητήθη δὲ καὶ
22 κατελήφθη καὶ κατεκλείσθη. Ἐδευτερολόγησεν ὁ βασιλεὺς τοῖς
ἐν Βαιθσούρᾳ, δεξιὰν ἔδωκεν ἔλαβεν ἀπῄει, προσέβαλε τοῖς
23 περὶ τὸν Ἰούδαν, ἥττων ἐγένετο, μετέλαβεν ἀπονενοῆσθαι τὸν
Φίλιππον ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸν ἀπολελειμμένον ἐπὶ τῶν πραγμάτων,
συνεχύθη· τοὺς Ἰουδαίους παρεκάλεσεν ὑπετάγη καὶ ὤμοσεν
ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις· συνελύθη καὶ θυσίαν προσήγαγεν, ἐτί-
24 μησε τὸν νεὼ καὶ τὸν τόπον ἐφιλανθρώπησε, καὶ τὸν Μακκα-
βαῖον ἀπεδέξατο· κατέλιπε στρατηγὸν ἀπὸ Πτολεμαΐδος ἕως
25 τῶν [c] Γερρηνῶν ἡγεμονίδην, ἦλθεν εἰς Πτολεμαΐδα· ἐδυσφόρουν
περὶ τῶν συνθηκῶν οἱ Πτολεμαεῖς, [d] ἐδείναζον γὰρ ὑπὲρ ὧν
26 ἠθέλησαν ἀθετεῖν τὰς διαστάλσεις. Προσῆλθεν ἐπὶ τὸ βῆμα
Λυσίας, ἀπελογήσατο ἐνδεχομένως, συνέπεισε κατεπράϋνεν εὐ-
μενεῖς ἐποίησεν, ἀνέζευξεν εἰς Ἀντιόχειαν· οὕτω τὰ τοῦ βασι-
λέως τῆς ἐφόδου καὶ τῆς ἀναζυγῆς ἐχώρησε.

14 Μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον προσέπεσε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν,
Δημήτριον τὸν τοῦ Σελεύκου διὰ τοῦ κατὰ Τρίπολιν λιμένος
2 εἰσπλεύσαντα μετὰ πλήθους ἰσχυροῦ καὶ στόλου, κεκρατηκέναι
τῆς χώρας ἐπανελόμενον Ἀντίοχον καὶ τὸν τούτου ἐπίτροπον
3 Λυσίαν. Ἄλκιμος δέ τις [e] προγενόμενος ἀρχιερεὺς, ἑκουσίως δὲ
μεμολυμμένος ἐν τοῖς τῆς [f] ἐπιμιξίας χρόνοις, συννοήσας ὅτι καθ'
ὁντινανοῦν τρόπον οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία οὐδὲ πρὸς [g] ἅγιον
4 θυσιαστήριον ἔτι [h] πρόσοδος, ἦκε πρὸς τὸν βασιλέα Δημήτριον
[i] πρώτῳ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει, προσάγων αὐτῷ
στέφανον χρυσοῦν καὶ φοίνικα, πρὸς δὲ τούτοις [k] τῶν νομιζο-
μένων θαλλῶν τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡσυχίαν ἔσχε.
5 Καιρὸν δὲ λαβὼν τῆς ἰδίας ἀνοίας συνεργὸν, προσκληθεὶς εἰς
συνέδριον ὑπὸ τοῦ Δημητρίου καὶ ἐπερωτηθεὶς ἐν τίνι διαθέσει
6 καὶ βουλῇ καθεστήκασιν οἱ Ἰουδαῖοι, πρὸς ταῦτα ἔφη, οἱ λεγό-
μενοι τῶν Ἰουδαίων Ἀσιδαῖοι, ὧν ἀφηγεῖται Ἰούδας ὁ Μακκα-
βαῖος, πολεμοτροφοῦσι καὶ στασιάζουσιν οὐκ ἐῶντες τὴν βασι-
7 λείαν εὐσταθείας τυχεῖν. Ὅθεν ἀφελόμενος τὴν προγονικὴν
8 δόξαν, [l] λέγω δὴ τὴν ἀρχιερωσύνην, [m] δεῦρο νῦν ἐλήλυθα· πρῶ-

[c] Γεννηρῶν ἡγεμονίδην. [d] ἐδειλίαζεν. [e] προγεγονὼς. [f] ἀμι-
ξίας. [g] τὸ ἅγιον. [h] πρύσοδοι, ἦλθεν. [i] ὡς πρώτῳ. [k] τοῖς
νομιζομένοις. [l] λέγων. [m] δεύτερον.

τὸν μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνηκόντων τῷ βασιλεῖ γνησίως φρονῶν, δεύτερον δὲ καὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν [n] στοχαζόμενος· τῇ μὲν γὰρ τῶν προειρημένων ἀλογιστίᾳ τὸ σύμπαν ἡμῶν γένος οὐ μικρῶς ἀκλη-
9 ρεῖ. Ἕκαστα δὲ τούτων ἐπεγνωκὼς σὺ, βασιλεῦ, καὶ τῆς χώρας καὶ τοῦ περιϊσταμένου γένους ἡμῶν [o] προνοήθητι καθ' ἣν ἔχεις
10 πρὸς ἅπαντας εὐαπάντητον φιλανθρωπίαν· ἄχρι γὰρ Ἰούδας
11 περίεστιν, ἀδύνατον εἰρήνης τυχεῖν τὰ πράγματα. Τοιούτων δὲ ῥηθέντων ὑπὸ τούτου, θᾶττον οἱ λοιποὶ φίλοι δυσμενῶς ἔχοντες
12 τὰ πρὸς τὸν Ἰούδαν προσεπύρωσαν τὸν Δημήτριον. [p] Προσκαλεσάμενος δὲ εὐθέως [q] Νικάνορα τὸν γενόμενον ἐλεφαντάρχην,
13 καὶ στρατηγὸν ἀναδείξας τῆς Ἰουδαίας, ἐξαπέστειλε δοὺς [r] ἐντολὰς αὐτὸν μὲν τὸν Ἰούδαν ἐπανελέσθαι, τοὺς δὲ σὺν αὐτῷ σκορπίσαι, καταστῆσαι δὲ Ἄλκιμον ἀρχιερέα τοῦ μεγίστου ἱεροῦ.
14 Τὰ δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαίας πεφυγαδευκότα τὸν Ἰούδαν ἔθνη συνέμισγον ἀγεληδὸν τῷ Νικάνορι, τὰς τῶν Ἰουδαίων ἀτυχίας καὶ
15 συμφορὰς ἰδίας εὐημερίας δοκοῦντες ἔσεσθαι. Ἀκούσαντες δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος ἔφοδον καὶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἐθνῶν καταπασάμενοι γῆν [s] ἐλιτάνευον τὸν ἄρχι αἰῶνος συστήσαντα τὸν
16 [t] ἑαυτοῦ λαὸν, ἀεὶ δὲ μετ' ἐπιφανείας ἀντιλαμβανόμενον τῆς ἑαυτοῦ μερίδος. Προστάξαντος δὲ τοῦ ἡγουμένου ἐκεῖθεν εὐθέως [u] ἀνέζευξαν καὶ συμμίσγουσιν αὐτοῖς ἐπὶ κώμην Δεσσαού.
17 Σίμων δὲ ὁ ἀδελφὸς Ἰούδα συμβεβληκὼς ἦν τῷ Νικάνορι, [x] βραχέως δὲ διὰ τὴν αἰφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίαν ἐπται-
18 κώς. Ὅμως δὲ ἀκούων ὁ Νικάνωρ ἦν εἶχον οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν ἀνδραγαθίαν καὶ ἐν τοῖς [y] ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν εὐψυχίαν
19 [z] ἐπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι' αἱμάτων ποιήσασθαι. Διόπερ ἔπεμψε Ποσιδώνιον καὶ Θεόδοτον καὶ Ματταθίαν δοῦναι καὶ
20 λαβεῖν δεξιάς. Πλείονος δὲ γενομένης περὶ τούτων ἐπισκέψεως καὶ τοῦ [a] ἡγεμόνος τοῖς πλήθεσιν ἀνακοινωσαμένου καὶ φανείσης
21 [b] ὁμοψήφου γνώμης, ἐπένευσαν ταῖς συνθήκαις. Ἐτάξαντο δὲ ἡμέραν ἐν ᾗ κατ' ἰδίαν ἥξουσιν εἰς τὸ αὐτό· καὶ προῆλθε, [c] καὶ
22 παρ' ἑκάστου [d] διαφόρους ἔθεσαν δίφρους. Διέταξεν Ἰούδας

---

[n] στοχασάμενος. [o] προσνοήθητι. [p] Προχειρησάμενος. [q] τὸν N. [r] ἐπιστολὰς. [s] ἐλιτάνευσαν. [t] αὐτοῦ. [u] ἀναζεύξας, συνμίσσει. [x] βραδέως. [y] περὶ. [z] ὑπευλαβεῖτο. [a] ἡγουμένου. [b] ὁμοιοψήφου συγνώμης. [c] καὶ om. [d] δίφρας.

ἐνόπλους ἑτοίμους ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις, μήποτε ἐκ τῶν πολεμίων αἰφνιδίως κακουργία γένηται, τὴν ἁρμόζουσαν ἐποιή-
23 σαντο κοινολογίαν. Διέτριβεν [e] δὲ ὁ Νικάνωρ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἔπραττεν οὐθὲν ἄτοπον, τοὺς δὲ συναχθέντας ἀγελαίους
24 ὄχλους ἀπέλυσε. Καὶ εἶχε τὸν Ἰούδαν διαπαντὸς ἐν προσώπῳ,
25 ψυχικῶς τῷ ἀνδρὶ προσεκέκλιτο. Παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι καὶ
26 παιδοποιήσασθαι· ἐγάμησεν, εὐστάθησεν, ἐκοινώνησε βίου. Ὁ δὲ Ἄλκιμος συνιδὼν τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν καὶ τὰς γενομένας συνθήκας, [f] ἀναλαβὼν ἦκε πρὸς τὸν Δημήτριον, καὶ ἔλεγε τὸν Νικάνορα ἀλλότρια φρονεῖν τῶν πραγμάτων· τὸν γὰρ ἐπίβουλον τῆς βασιλείας [g] Ἰούδαν διάδοχον ἀναδέδειχεν ἑαυτοῦ.
27 Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκθυμος γενόμενος καὶ ταῖς τοῦ παμπονήρου ἐρεθισθεὶς διαβολαῖς ἔγραψε Νικάνορι φάσκων ὑπὲρ μὲν τῶν συνθηκῶν βαρέως φέρειν, κελεύων δὲ τὸν Μακκαβαῖον δέσμιον
28 ἐξαποστέλλειν ταχέως εἰς Ἀντιόχειαν. Προσπεσόντων δὲ τούτων τῷ Νικάνορι, συνεκέχυτο καὶ δυσφόρως ἔφερεν, εἰ τὰ
29 διεσταλμένα ἀθετήσει μηδὲν τἀνδρὸς ἠδικηκότος. Ἐπεὶ δὲ τῷ βασιλεῖ ἀντιπράττειν οὐκ ἦν, εὔκαιρον ἐτήρει στρατηγήματι
30 [h] τοῦτ' ἐπιτελέσαι. Ὁ δὲ Μακκαβαῖος αὐστηρότερον [i] διεξάγοντα συνιδὼν τὸν Νικάνορα [k] πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν εἰθισμένην ἀπάντησιν [l] ἀγριωτέραν ἐσχηκότα, νοήσας οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου τὴν αὐστηρίαν εἶναι, συστρέψας οὐκ ὀλίγους τῶν περὶ [m] ἑαυτὸν
31 συνεκρύπτετο τὸν Νικάνορα. Συγγνοὺς δὲ ὁ ἕτερος ὅτι γενναίως ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐστρατήγηται, παραγενόμενος ἐπὶ τὸ μέγιστον καὶ ἅγιον ἱερὸν, τῶν ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσαγόν-
32 των, ἐκέλευσε παραδιδόναι τὸν ἄνδρα. Τῶν δὲ μεθ' ὅρκων
33 φασκόντων μὴ γινώσκειν ποῦ ποτ' ἐστὶν ὁ ζητούμενος, προτείνας τὴν δεξιὰν [n] εἰς τὸν νεὼ ταῦτα ὤμοσεν, Ἐὰν μὴ δέσμιόν μοι τὸν Ἰούδαν παραδῶτε, τόνδε [o] τοῦ Θεοῦ σηκὸν εἰς πεδίον ποιήσω καὶ τὸ θυσιαστήριον κατασκάψω, καὶ ἱερὸν ἐνταῦθα τῷ Διο-
34 νύσῳ ἐπιφανὲς ἀναστήσω. Τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἀπῆλθεν· οἱ δὲ ἱερεῖς προτείναντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλοῦντο τὸν
35 διαπαντὸς ὑπέρμαχον τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ταῦτα λέγοντες, Σὺ,

[e] δὲ om. [f] λαβὼν. [g] αὐτοῦ Ἰούδαν διάδοχον ἀπέδειξεν.
[h] τοῦ ἐ. [i] διεξαγαγόντα. [k] τὰ πρὸς. [l] ἀγροικότερον.
[m] αὐτὸν. [n] ἐπὶ. [o] τὸν τοῦ.

Κύριε, τῶν ὅλων ἀπροσδεὴς ὑπάρχων, [p] εὐδόκησας ναὸν τῆς σῆς
36 [q] κατασκηνώσεως ἐν ἡμῖν γενέσθαι. Καὶ νῦν, ἅγιε παντὸς ἁγιασμοῦ Κύριε, διατήρησον εἰς αἰῶνα ἀμίαντον τόνδε τὸν προσφάτως
37 κεκαθαρισμένον οἶκον. [r] Ῥαζὶς δέ τις τῶν ἀπὸ Ἱεροσολύμων πρεσβυτέρων ἐμηνύθη τῷ Νικάνορι, ἀνὴρ φιλοπολίτης καὶ σφόδρα καλῶς ἀκούων, καὶ κατὰ τὴν εὔνοιαν πατὴρ τῶν Ἰουδαίων
38 προσαγορευόμενος. Ἦν γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῆς ἀμιξίας [s] κρίσιν εἰσενηνεγμένος Ἰουδαϊσμοῦ, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ παραβεβλημένος [t] μετὰ πάσης ἐκτε-
39 νίας. Βουλόμενος δὲ Νικάνωρ πρόδηλον ποιῆσαι ἣν εἶχε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους δυσμένειαν ἀπέστειλε στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς
40 πεντακοσίους συλλαβεῖν αὐτόν. Ἔδοξε γὰρ ἐκεῖνον συλλαβὼν
41 τούτοις [u] ἐργάσασθαι συμφοράν. Τῶν δὲ πληθῶν μελλόντων τὸν πύργον καταλαβέσθαι καὶ τὴν αὐλαίαν θύραν βιαζομένων καὶ κελευόντων πῦρ προσάγειν καὶ τὰς θύρας ὑφάπτειν, περικα-
42 τάληπτος γενόμενος ὑπέθηκεν ἑαυτῷ [x] ξίφος, εὐγενῶς θέλων ἀποθανεῖν ἤπερ τοῖς ἀλιτηρίοις ὑποχείριος γενέσθαι καὶ τῆς
43 ἰδίας εὐγενείας ἀναξίως ὑβρισθῆναι. Τῇ δὲ πληγῇ μὴ κατευθικτήσας διὰ τὴν τοῦ ἀγῶνος σπουδήν, καὶ τῶν ὄχλων εἴσω τῶν θυρωμάτων εἰσβαλόντων, ἀναδραμὼν γενναίως ἐπὶ τὸ τεῖχος
44 κατεκρήμνισεν ἑαυτὸν [y] ἀνδρείως εἰς τοὺς ὄχλους. Τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων γενομένου διαστήματος ἦλθε κατὰ μέσον
45 τὸν κενεῶνα. Ἔτι δὲ ἔμπνους ὑπάρχων καὶ πεπυρωμένος τοῖς θυμοῖς, ἐξαναστὰς φερομένων κρουνηδὸν τῶν αἱμάτων καὶ δυσχερῶν ὄντων τῶν τραυμάτων, δρόμῳ τοὺς ὄχλους διελθὼν καὶ
46 στὰς ἐπί τινος πέτρας [z] ἀπορρωγάδος, παντελῶς ἔξαιμος ἤδη γενόμενος, προβαλὼν τὰ ἔντερα καὶ λαβὼν ἑκατέραις ταῖς χερσὶν ἐνέσεισε τοῖς ὄχλοις· καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δεσπόζοντα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος [a] ταῦτα αὐτῷ πάλιν ἀποδοῦναι, τόνδε τὸν τρόπον μετήλλαξεν.

15 Ὁ δὲ Νικάνωρ μεταλαβὼν τοὺς περὶ τὸν Ἰούδαν ὄντας ἐν τοῖς κατὰ Σαμάρειαν τόποις ἐβουλεύσατο τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ
2 μετὰ πάσης ἀσφαλείας αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν. Τῶν δὲ κατ' ἀνάγκην

---

[p] ηὐδόκησας. [q] σκηνώσεως. [r] Ῥαζεὶς. [s] κρίσις.
[t] κατὰ. [u] ἐνεργάσασθαι. [x] τὸ ξίφος. [y] ἀνδρωδῶς.
[z] ἀπορρωγὼς. [a] τὰ αὐτὰ.

συνεπομένων αὐτῷ Ἰουδαίων λεγόντων, Μηδαμῶς οὕτως ἀγρίως καὶ βαρβάρως ἀπολέσῃς, δόξαν δὲ ἀπομέρισον τῇ προτετιμημένῃ
3 ὑπὸ τοῦ πάντα ἐφορῶντος μεθ' ἁγιότητος ἡμέρᾳ. Ὁ δὲ τρισαλιτήριος ἐπηρώτησεν, Εἰ ἔστιν ἐν οὐρανῷ [c] δυνάστης ὁ προστε-
4 ταχὼς ἄγειν τὴν τῶν σαββάτων ἡμέραν; Τῶν δὲ ἀποφηναμένων, Ἔστιν ὁ Κύριος ζῶν αὐτὸς ἐν οὐρανῷ δυνάστης ὁ κελεύσας
5 ἀσκεῖν τὴν ἑβδομάδα. Ὁ δὲ ἕτερος, Κἀγώ, φησι, δυνάστης ἐπὶ τῆς γῆς ὁ προστάσσων αἴρειν [d] ὅπλα καὶ τὰς βασιλικὰς χρείας
ἐπιτελεῖν ὅμως οὐ κατέσχεν ἐπιτελέσαι τὸ σχέτλιον αὐτοῦ
6 βούλημα. Καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ μετὰ πάσης [e] ἀλαζονείας ὑψαυχενῶν διεγνώκει κοινὸν τῶν περὶ τὸν Ἰούδαν συστήσασθαι
7 [f] τρόπαιον. Ὁ δὲ Μακκαβαῖος ἦν ἀδιαλείπτως πεποιθὼς μετὰ
8 πάσης ἐλπίδος ἀντιλήψεως τεύξασθαι παρὰ τοῦ Κυρίου. Καὶ παρεκάλει τοὺς σὺν αὐτῷ μὴ δειλιᾶν τὴν τῶν ἐθνῶν ἔφοδον,
[g] ἔχοντας δὲ κατὰ νοῦν τὰ προγεγονότα αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοηθήματα καὶ τανῦν προσδοκᾶν τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος
9 [h] ἐσομένην αὐτοῖς νίκην [i] καὶ βοήθειαν. Καὶ παραμυθούμενος αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, [j] προσυπομνήσας δὲ
αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀγῶνας οὓς ἦσαν ἐκτετελεκότες, προθυμοτέρους
10 αὐτοὺς κατέστησε. Καὶ τοῖς θυμοῖς διεγείρας αὐτοὺς παρήγγειλεν ἅμα παρεπιδεικνὺς τὴν τῶν ἐθνῶν ἀθεσίαν καὶ τὴν τῶν
11 ὅρκων παράβασιν. Ἕκαστον δὲ αὐτῶν καθοπλίσας οὐ τὴν ἀσπίδων καὶ λογχῶν ἀσφάλειαν, ὡς τὴν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς λόγοις
παράκλησιν, καὶ [k] προσεξηγησάμενος ὄνειρον ἀξιόπιστον [l] ὕπαρ
12 τι πάντας εὔφρανεν. Ἦν δὲ ἡ τούτου θεωρία τοιάδε· Ὀνίαν τὸν γενόμενον ἀρχιερέα ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθὸν, αἰδήμονα μὲν τὴν
ἀπάντησιν, πρᾷον δὲ τὸν τρόπον καὶ λαλιὰν προϊέμενον πρεπόντως, καὶ ἐκ παιδὸς ἐκμεμελετηκότα πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς [m] οἰκεῖα,
τοῦτον τὰς χεῖρας προτείναντα κατεύχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ἰου-
13 δαίων συστήματι. Εἶθ' οὕτως ἐπιφανῆναι ἄνδρα πολιᾷ καὶ δόξῃ διαφέροντα, θαυμαστὴν δέ τινα καὶ μεγαλοπρεπεστάτην εἶναι
14 τὴν περὶ αὐτὸν ὑπεροχήν. Ἀποκριθέντα δὲ τὸν Ὀνίαν εἰπεῖν, Ὁ φιλάδελφος οὗτός ἐστιν ὁ πολλὰ προσευχόμενος περὶ τοῦ

[c] ὁ δυνάστης. [d] τὰ ὅπλα. [e] ἀσφαλείας. [f] τρόπον.
[g] ἔχοντες. [h] εἰσομένην. [i] καὶ βοήθειαν om. [j] προσυμνήσας.
[k] προσηγησάμενος. [l] ὑπέρ τι πάντας ηὔφρανεν. [m] ἴδια.

λαοῦ καὶ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερεμίας ὁ τοῦ Θεοῦ προφήτης.
15 Προτείναντα δὲ [n] τὸν Ἱερεμίαν τὴν δεξιὰν παραδοῦναι τῷ Ἰούδᾳ
16 ῥομφαίαν χρυσῆν, διδόντα δὲ προσφωνῆσαι τάδε, Λάβε τὴν
ἁγίαν ῥομφαίαν δῶρον παρὰ τοῦ Θεοῦ, δι' ἧς θραύσεις τοὺς
17 ὑπεναντίους. Παρακληθέντες δὲ τοῖς [o] Ἰούδα λόγοις πάνυ κα-
λοῖς καὶ δυναμένοις ἐπ' ἀρετὴν παρορμῆσαι καὶ ψυχὰς νέων
[p] ἐπανορθῶσαι, διέγνωσαν μὴ [q] στρατοπεδεύεσθαι, γενναίως δὲ
ἐμφέρεσθαι, καὶ μετὰ πάσης εὐανδρίας ἐμπλακέντες κρῖναι τὰ
πράγματα, διὰ τὸ καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ ἅγια καὶ τὸ ἱερὸν κινδυ-
18 νεύειν. Ἦν γὰρ ὁ περὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ἔτι δὲ ἀδελφῶν
καὶ συγγενῶν ἐν ἥττονι μέρει κείμενος αὐτοῖς [r] ἀγών, μέγιστος δὲ
19 καὶ πρῶτος ὁ περὶ τοῦ καθηγιασμένου ναοῦ φόβος. Ἦν δὲ καὶ
τοῖς ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοις οὐ πάρεργος ἀγωνία ταρασσο-
20 μένοις τῆς ἐν ὑπαίθρῳ προσβολῆς. Καὶ πάντων ἤδη προσδο-
κώντων τὴν ἐσομένην κρίσιν, καὶ ἤδη [s] συμμιξάντων τῶν πολε-
μίων καὶ τῆς στρατιᾶς ἐκταγείσης, καὶ τῶν θηρίων ἐπὶ μέρος
εὔκαιρον ἀποκατασταθέντων, τῆς τε ἵππου κατὰ κέρας τεταγμέ-
21 νης, συνιδὼν ὁ Μακκαβαῖος τὴν τῶν πληθῶν παρουσίαν καὶ τῶν
ὅπλων τὴν ποικίλην παρασκευὴν τήν τε τῶν θηρίων [t] ἀγριότητα,
προτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπεκαλέσατο τὸν τερατο-
ποιὸν Κύριον [u] τὸν κατόπτην, γινώσκων ὅτι οὐκ ἔστι δι' ὅπλων
[x] ἡ νίκη, καθὼς δὲ [y] ἂν αὐτῷ κριθείη τοῖς ἀξίοις περιποιεῖται
22 τὴν νίκην. [z] Ἔλεγε δὲ ἐπικαλούμενος τόνδε τὸν τρόπον, Σὺ,
Δέσποτα, ἀπέστειλας τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ Ἐζεκίου τοῦ βασι-
λέως τῆς Ἰουδαίας, καὶ [z] ἀνεῖλες ἐκ τῆς παρεμβολῆς Σενναχηρεὶμ
23 εἰς ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας. Καὶ νῦν, Δυνάστα τῶν
οὐρανῶν, ἀπόστειλον ἄγγελον ἀγαθὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν εἰς δέος
24 καὶ τρόμον. Μεγέθει βραχίονός σου καταπλαγείησαν οἱ μετὰ
βλασφημίας [a] παραγενόμενοι ἐπὶ τὸν ἅγιόν σου λαόν· καὶ οὗτος
25 μὲν ἐν τούτοις ἔληξεν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Νικάνορα μετὰ σαλπίγ-
26 γων καὶ παιάνων προσῆγον. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰούδαν μετ' ἐπι-

---

[n] τὸν om. [o] Ἰούδου. [p] ἐπανδρῶσαι. [q] στρατεύεσθαι. [r] ἀγὼν om. [s] προσμιξάντων. [t] ἐπὶ μέρος εὔκαιρον ἀγριότητα, ἀνατείνας χεῖρας. [u] τὸν κατόπτην om. [x] ἡ νίκη om. [y] ἐὰν αὐτῷ κριθῇ. [z] ἀνεῖλεν. [a] παραγεινόμενοι.

27 κλήσεως καὶ εὐχῶν συνέμιξαν τοῖς πολεμίοις. Καὶ ταῖς μὲν
χερσὶν ἀγωνιζόμενοι, ταῖς δὲ [b] καρδίαις πρὸς τὸν Θεὸν εὐχόμενοι,
κατέστρωσαν οὐδὲν ἧττον μυριάδων τριῶν καὶ πεντακισχιλίων
28 τῇ τοῦ Θεοῦ μεγάλως εὐφρανθέντες [c] ἐπιφανείᾳ. Γενόμενοι δὲ
ἀπὸ τῆς χρείας καὶ μετὰ χαρᾶς ἀναλύοντες ἐπέγνωσαν προ-
29 πεπτωκότα Νικάνορα σὺν τῇ πανοπλίᾳ. Γενομένης δὲ κραυγῆς
30 καὶ ταραχῆς εὐλόγουν τὸν δυνάστην τῇ πατρίῳ φωνῇ. Καὶ
προσέταξεν ὁ καθ' ἅπαν σώματι καὶ ψυχῇ πρωταγωνιστὴς ὑπὲρ
τῶν πολιτῶν, ὁ τὴν τῆς ἡλικίας εὔνοιαν εἰς ὁμοεθνεῖς διαφυ-
λάξας, τὴν τοῦ Νικάνορος κεφαλὴν ἀποτεμόντας καὶ τὴν χεῖρα
31 σὺν τῷ ὤμῳ [d] φέρειν εἰς Ἱεροσόλυμα. Παραγενόμενος δὲ ἐκεῖ
καὶ [e] συγκαλέσας τοὺς ὁμοεθνεῖς, καὶ τοὺς ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυ-
32 σιαστηρίου στήσας, μετεπέμψατο τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας. Καὶ ἐπι-
δειξάμενος τὴν τοῦ μιαροῦ Νικάνορος κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα
τοῦ δυσφήμου ἣν [f] ἐκτείνας ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ παντοκράτορος
33 οἶκον ἐμεγαλαύχησε, καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνορος
ἐκτεμών, ἔφη [g] κατὰ μέρος [h] δώσειν τοῖς ὀρνέοις, τὰ δὲ ἐπίχειρα
34 τῆς ἀνοίας κατέναντι τοῦ ναοῦ κρεμάσαι. Οἱ δὲ πάντες εἰς τὸν
οὐρανὸν εὐλόγησαν τὸν ἐπιφανῆ Κύριον, λέγοντες, Εὐλογητὸς ὁ
35 διατηρήσας τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἀμίαντον. Ἐξέδησε δὲ τὴν τοῦ
Νικάνορος [i] κεφαλὴν ἐκ τῆς ἄκρας ἐπίδηλον πᾶσι καὶ φανερὸν
36 τῆς τοῦ Κυρίου βοηθείας σημεῖον. [k] Καὶ ἐδογμάτισαν πάντες
μετὰ κοινοῦ ψηφίσματος μηδαμῶς ἐᾶσαι ἀπαρασήμαντον τήνδε
τὴν ἡμέραν, ἔχειν δὲ ἐπίσημον τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ δωδεκά-
του μηνός, Ἀδὰρ λέγεται τῇ [l] Συριακῇ φωνῇ, πρὸ μιᾶς ἡμέρας
37 τῆς Μαρδοχαϊκῆς ἡμέρας. Τῶν οὖν κατὰ Νικάνορα χωρησάντων
οὕτω, καὶ ἀπ' ἐκείνων τῶν καιρῶν κρατηθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ
38 τῶν Ἑβραίων, καὶ αὐτὸς αὐτόθι [m] καταπαύσω τὸν λόγον. Καὶ
εἰ μὲν καλῶς καὶ εὐθίκτως τῇ συντάξει, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἤθελον·
39 εἰ δὲ εὐτελῶς καὶ μετρίως, τοῦτο ἐφικτὸν ἦν μοι. Καθάπερ
[n] γὰρ οἶνον καταμόνας πίνειν, ὡσαύτως δὲ καὶ ὕδωρ πάλιν

---

[b] καρδίαις om. [c] ἐπιμελείᾳ. [d] περιφέρειν. [e] συγκαλε-
σάμενος. [f] ἐκτετείνας. [g] μετὰ. [h] δώσειν om. [i] προ-
τομὴν. [k] Ἐδογμάτισαν δὲ. [l] κυριακῇ. [m] τὸν λόγον
καταπαύσων. [n] γὰρ om.

πολέμιον· ὃν δὲ τρόπον οἶνος ὕδατι συγκερασθεὶς [o] ἡδὺς, καὶ ἐπιτερπῆ τὴν χάριν ἀποτελεῖ, οὕτω καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρπει τὰς ἀκοὰς τῶν ἐντυγχανόντων τῇ συντάξει· ἐνταῦθα δὲ ἔσται ἡ τελευτή.

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ. MS. Alex.

---

[p] ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ ΤΡΙΤΟΣ.

1 Ὁ ΔΕ Φιλοπάτωρ μαθὼν παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων τὴν [q] γενομένην τῶν ὑπ' αὐτοῦ κρατουμένων τόπων ἀφαίρεσιν ὑπὸ Ἀντιόχου, παραγγείλας ταῖς πάσαις δυνάμεσι πεζικαῖς [r] τε καὶ ἱππικαῖς αὐτοῦ καὶ τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην συμπαραλαβὼν, ἐξώρμησε μέχρι τῶν κατὰ Ῥαφίαν τόπων, ὅπου παρεμβεβλή-
2 κεισαν οἱ περὶ Ἀντίοχον. Θεόδοτος δέ τις ἐκπληρῶσαι τὴν ἐπιβουλὴν διανοηθεὶς, παραλαβὼν τῶν προϋποτεταγμένων αὐτῷ ὅπλων Πτολεμαϊκῶν τὰ κράτιστα διεκομίσθη νύκτωρ ἐπὶ τὴν τοῦ Πτολεμαίου σκηνὴν, ὡς μόνος κτεῖναι αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ
3 διαλῦσαι τὸν πόλεμον. Τοῦτον δὲ [s] διαγαγὼν Δωσίθεος ὁ Δριμύλου λεγόμενος, τὸ γένος Ἰουδαῖος, ὕστερον δὲ μεταβαλὼν τὰ νόμιμα καὶ τῶν πατρίων δογμάτων ἀπηλλοτριωμένος, ἄσημόν τινα κατέκλινεν ἐν τῇ σκηνῇ, ὃν συνέβη κομίσασθαι τὴν ἐκείνου
4 κόλασιν. Γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἐρρωμένων τῷ Ἀντιόχῳ, ἱκανῶς ἡ Ἀρσινόη ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις παρεκάλει, μετὰ οἴκτου καὶ δακρύων τοὺς [t] πλοκάμους λελυμένη, βοηθεῖν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ [u] γυναιξὶ θαρραλέως, ἐπαγγελλομένη δώσειν νικήσασιν ἑκάστῳ
5 δύο μνᾶς χρυσίου. [x] Καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χει-

---

[o] ἡδὴ. [p] ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ ΛΟΓΟΣ Γ'. Hic liber in Ed. Rom. non est in capita distinctus. [q] γεινομένην τῶν ἐπ'. [r] τε et αὐτοῦ om. [s] διάγων. [t] πολέμους. [u] ταῖς γυναιξὶν. [x] Καὶ τ'.

ρονομίαις διαφθαρῆναι, πολλοὺς δὲ καὶ [y] δορυαλώτους συλλη-
6 φθῆναι. Κατακρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἔκρινε τὰς πλησίον
7 πόλεις ἐπελθὼν παρακαλέσαι. Ποιήσας δὲ τοῦτο καὶ τοῖς
τεμένεσι δωρεὰς ἀπονείμας εὐθαρσεῖς τοὺς ὑποτεταγμένους κα-
8 τέστησε. Τῶν δὲ Ἰουδαίων διαπεμψαμένων πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς
γερουσίας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ἀσπασομένους αὐτὸν καὶ
ξένια κομιοῦντας καὶ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι [z] συγχαρησομένους,
συνέβη μᾶλλον αὐτὸν προθυμηθῆναι ὡς τάχιστα πρὸς αὐτοὺς
9 παραγενέσθαι. Διακομισθεὶς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ θύσας
τῷ [a] μεγίστῳ Θεῷ καὶ χάριτας ἀποδιδοὺς, καὶ τῶν ἑξῆς τι τῷ
τόπῳ ποιήσας, καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τὸν τόπον καὶ τῇ
10 σπουδαιότητι καὶ [b] εὐπρεπείᾳ καταπλαγεὶς, θαυμάσας δὲ καὶ τὴν
τοῦ ἱεροῦ εὐταξίαν, ἐνεθυμήθη βουλεύσασθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸν
11 ναόν. Τῶν δὲ εἰπόντων μὴ καθήκειν γίνεσθαι τοῦτο, διὰ τὸ μηδὲ
[c] τοῖς ἐκ τοῦ ἔθνους ἐξεῖναι εἰσιέναι μηδὲ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν,
ἀλλ' ἢ μόνῳ τῷ προηγουμένῳ πάντων ἀρχιερεῖ, καὶ τούτῳ ἅπαξ
12 κατ' ἐνιαυτὸν, [d] οὐδαμῶς ἠβούλετο πείθεσθαι. Τοῦ τε νόμου
[e] παραναγνωσθέντος, οὐδαμῶς ἀπέλιπε προφερόμενος ἑαυτὸν,
Δεῖν εἰσελθεῖν, λέγων, καὶ εἰ ἐκεῖνοι ἐστέρηνται ταύτης τῆς
13 τιμῆς, [f] ἐμὲ οὐ δεῖ. Καὶ ἐπυνθάνετο, διὰ τίνα αἰτίαν εἰσερχό-
14 μενον αὐτὸν εἰς [g] πᾶν τέμενος οὐθεὶς ἐκώλυσε τῶν παρόντων. Καί
15 τις ἀπρονοήτως ἔφη κακῶς αὐτὸ τοῦτο τερατεύεσθαι. Γενο-
μένου δέ φησι τούτου διά τινα αἰτίαν, οὐχὶ [h] πάντως εἰσελεύ-
16 σεσθαι καὶ θελόντων αὐτῶν καὶ μή; Τῶν δὲ ἱερέων ἐν [i] ταῖς
ἁγίαις ἐσθήσεσι προπεσόντων, καὶ δεομένων τοῦ μεγίστου Θεοῦ
βοηθεῖν [k] τῇ ἐνεστώσῃ ἀνάγκῃ καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ κακῶς ἐπι-
βαλλομένου μεταθεῖναι, κραυγῆς τε μετὰ δακρύων τὸ ἱερὸν
17 ἐμπλησάντων, οἱ κατὰ τὴν πόλιν [l] ἀπολιπόμενοι ταραχθέντες
18 ἐξεπήδησαν, ἄδηλον τιθέμενοι τὸ γινόμενον. Αἵ τε κατάκλειστοι
παρθένοι ἐν θαλάμοις σὺν ταῖς τεκούσαις ἐξώρμησαν, [m] καὶ

---

[y] δοριαλώτους. [z] χαρησομένους. [a] πιστῷ. [b] εὐσεβείᾳ καταπληγεὶς. [c] τοῖς ἔθνεσιν εἰσιέναι. [d] ὃ δὲ οὐδαμῶς ἐπείθετο. [e] παραγνωσθέντος, οὐδ' ὡς. [f] ἐμὲ δὲ. [g] πᾶν τε. [h] πάντων. [i] πάσαις ταῖς ἐσθήσεσιν προσπεσόντων. [k] τοῖς ἐνεστῶσιν, καὶ. [l] ἀπολειπόμενοι. [m] καὶ ἀπέδωκαν κόνει τὰς κόμας πασάμεναι πούγε καὶ στεναγμῶν ἐνεμπίπλων τὰς πλατείας.

σποδῷ καὶ κόνει τὰς κεφαλὰς πασάμεναι γόων τε καὶ στε-
19 ναγμῶν τὰς πλατείας ἐνεπίμπλων. Αἱ δὲ καὶ προσαρτίως
ἐσταλμέναι τοὺς πρὸς [n] ἀπάντησιν διατεταγμένους παστοὺς
καὶ τὴν ἁρμόζουσαν αἰδὼ παραλείπουσαι δρόμον ἄτακτον [o] ἐν
20 τῇ πόλει συνίσταντο. Τὰ δὲ νεογνὰ τῶν τέκνων αἵ τε πρὸς
τούτοις μητέρες καὶ τιθηνοὶ [p] παραλιποῦσαι ἄλλως καὶ ἄλλως,
[q] αἱ μὲν κατ᾽ οἴκους αἱ δὲ κατὰ τὰς ἀγυιὰς [r] ἀνεπιτρέπτως εἰς τὸ
21 πανυπέρτατον ἱερὸν ἠθροίζοντο. Ποικίλη δὲ ἦν τῶν εἰς τοῦτο
[s] συλλεγομένων ἡ δέησις ἐπὶ τοῖς ἀνοσίως ὑπ᾽ ἐκείνου κατεγχει-
22 ρουμένοις. Σύν τε τούτοις οἱ [t] τῶν πολιτῶν θρασυνθέντες οὐκ
ἠνείχοντο τέλεον αὐτοῦ ἐπικειμένου καὶ τὸ τῆς προθέσεως
23 [u] αὐτοῦ ἐκπληροῦν διανοουμένου. Φωνήσαντες δὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ
τὰ ὅπλα ποιήσασθαι καὶ θαρραλέως [x] ὑπὲρ τοῦ πατρῴου νόμου
τελευτᾶν, ἱκανὴν ἐποίησαν ἐν τῷ τόπῳ τραχύτητα, μόλις [y] τε
ὑπό τε τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀποτραπέντες ἐπὶ τὴν
24 αὐτὴν τῆς δεήσεως [z] ἔστησαν στάσιν. Καὶ τὸ μὲν πλῆθος ὡς
25 ἔμπροσθεν [a] ἐν τούτοις ἀνεστρέφετο δεόμενον. Οἱ δὲ περὶ τὸν
βασιλέα πρεσβύτεροι πολλαχῶς ἐπειρῶντο τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ
26 νοῦν ἐξιστάνειν τῆς ἐντεθυμημένης [b] βουλῆς. Θρασυνθεὶς δὲ καὶ
[c] πάντα παραπέμψας ἤδη καὶ πρόσβασιν ἐποιεῖτο, τέλος ἐπιθή-
27 σειν δοκῶν τῷ προειρημένῳ. Ταῦτ᾽ οὖν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες
θεωροῦντες ἐτράπησαν εἰς τὸ σὺν τοῖς ἡμετέροις ἐπικαλεῖσθαι
τὸν πᾶν κράτος ἔχοντα τοῖς παροῦσιν ἐπαμῦναι, μὴ παριδόντα
28 τὴν ἄνομον καὶ ὑπερήφανον πρᾶξιν. Ἐκ δὲ τῆς πυκνοτάτης τε
καὶ ἐμπόνου τῶν ὄχλων συναγομένης κραυγῆς ἀνείκαστός τις ἦν
29 βοή. Δοκεῖν γὰρ ἦν μὴ μόνον τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ τὰ
τείχη καὶ τὸ πᾶν ἔδαφος ἠχεῖν, ἅτε δὴ τῶν πάντων τότε θάνατον
ἀλλασσομένων ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως.

2 Ὁ [d] μὲν οὖν ἀρχιερεὺς Σίμων ἐξεναντίας τοῦ ναοῦ κάμψας
τὰ γόνατα καὶ τὰς χεῖρας προτείνας εὐτάκτως ἐποιήσατο τὴν
2 δέησιν τοιαύτην. Κύριε Κύριε βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν καὶ δέ-

---

[n] ἅπαν νῦν διατεταγμένην, καὶ. [o] ἐν τῇ πόλει om. [p] παραλείπουσαι. [q] καὶ. [r] ἀνεπιστρέπτως. [s] συλλεγέντων δέησις. [t] περὶ τῶν. [u] αὐτοῦ om. [x] ὑπὸ. [y] δὲ. [z] παρῆσαν. [a] ἐν om. [b] ἐπιβουλῆς. [c] πάντας. [d] μὲν οὖν—τοιαύτην om.

σποτα πάσης [e] κτίσεως, ἅγιε ἐν ἁγίοις, μόναρχε, παντοκράτωρ,
πρόσχες ἡμῖν καταπονουμένοις ὑπὸ ἀνοσίου καὶ βεβήλου θράσει
3 καὶ σθένει πεφρυαγμένου. Σὺ [f] γὰρ ὁ κτίσας τὰ πάντα καὶ
τῶν ὅλων ἐπικρατῶν δυνάστης δίκαιος εἶ, καὶ τοὺς ὕβρει καὶ
4 ἀγερωχίᾳ πράσσοντάς τι κρίνεις. Σὺ τοὺς ἔμπροσθεν ἀδικίαν
ποιήσαντας, ἐν οἷς [g] καὶ γίγαντες ἦσαν ῥώμῃ καὶ θράσει πεποι-
5 θότες, διέφθειρας ἐπαγαγὼν [h] αὐτοῖς ἀμέτρητον ὕδωρ. Σὺ
τοὺς ὑπερηφανίαν ἐργαζομένους Σοδομίτας, [i] διαδήλους ταῖς κα-
κίαις γ·νομένους, πυρὶ καὶ θείῳ κατέφλεξας, παράδειγμα τοῖς
6 ἐπιγινομένοις καταστήσας. Σὺ τὸν θρασὺν Φαραὼ, καταδου-
λωσάμενον τὸν λαόν σου τὸν ἅγιον Ἰσραὴλ, ποικίλαις καὶ πολ-
λαῖς [k] δοκιμάσας τιμωρίαις ἐγνώρισας τὴν σὴν [l] δυναστείαν·
7 ἐφ' αἷς ἐγνώρισας τὸ μέγα σου κράτος. Καὶ ἐπιδιώξαντα
αὐτὸν σὺν ἅρμασι καὶ ὄχλων πλήθει ἐπέκλυσας βάθει θαλάσ-
σης, τοὺς δὲ ἐμπιστεύσαντας ἐπὶ σοὶ τῷ τῆς ἁπάσης κτίσεως
8 δυναστεύοντι σώους διεκύμισας. Οἳ καὶ [m] συνειδότες ἔργα
9 σῆς χειρὸς ᾔνεσάν σε τὸν παντοκράτορα. Σὺ, βασιλεῦ, κτίσας
τὴν [n] ἀπέραντον καὶ ἀμέτρητον γῆν, ἐξελέξω τὴν πόλιν ταύ-
την, καὶ [o] ἁγίασας τὸν τόπον τοῦτον εἰς [p] ὄνομά σοι τῷ τῶν
ἁπάντων ἀπροσδεεῖ, καὶ παρεδόξασας ἐν ἐπιφανείᾳ μεγαλο-
πρεπεῖ, σύστασιν ποιησάμενος αὐτοῦ πρὸς δόξαν τοῦ μεγάλου
10 καὶ ἐντίμου ὀνόματός σου. Καὶ ἀγαπῶν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ
ἐπηγγείλω [q] δὴ ὅτι ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀποστροφὴ, καὶ κατα-
λάβῃ ἡμᾶς στενοχωρία, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον [r] τοῦτον
11 δεηθῶμεν, εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ δὴ πιστὸς [s] εἶ καὶ
12 ἀληθινός. Ἐπεὶ δὲ πλεονάκις [t] θλιβέντων τῶν πατέρων ἡμῶν
ἐβοήθησας αὐτοῖς ἐν τῇ ταπεινώσει καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐκ
13 μεγάλων [u] κινδύνων, ἰδοὺ δὴ νῦν, ἅγιε βασιλεῦ, διὰ τὰς πολλὰς
καὶ μεγάλας ἡμῶν ἁμαρτίας καταπονούμεθα, καὶ ὑπετάγημεν
14 [x] τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, καὶ παρείμεθα ἐν ἀδυναμίαις. Ἐν δὲ τῇ
ἡμετέρᾳ καταπτώσει ὁ θρασὺς καὶ βέβηλος οὗτος ἐπιτηδεύει
καθυβρίσαι τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδεδειγμένον τῷ ὀνόματι τῆς

---

[e] τῆς κτίσεως. [f] γὰρ εἶ. [g] καὶ om. [h] αὐτοὺς. [i] ἀδήλους. [k] ἐδοκίμασας. [l] δύναμιν. [m] συνιδόντες. [n] ἀπέρατον. [o] ἡγίασας. [p] σὸν ὄνομά. [q] διότι. [r] ἡμῶν. [s] εἶ om. [t] καὶ θλιβέντων. [u] κακῶν. Ἰδοὺ δὲ. [x] τοῖς om.

15 δόξης σου ἅγιον τόπον. Τὸ μὲν γὰρ [y] οἰκητήριόν σου οὐρανὸς
16 τοῦ οὐρανοῦ ἀνέφικτος ἀνθρώποις ἐστὶν, ἀλλ' ἐπεὶ εὐδόκησας
τὴν δόξαν σου ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἡγίασας τὸν τόπον
17 τοῦτον· μὴ ἐκδικήσῃς ἡμᾶς ἐν τῇ τούτων ἀκαθαρσίᾳ, μηδὲ εὐ-
θύνῃς ἡμᾶς ἐν βεβηλώσει, ἵνα μὴ καυχήσωνται οἱ παράνομοι
ἐν θυμῷ αὐτῶν, μηδὲ ἀγαλλιάσωνται ἐν ὑπερηφανίᾳ γλώσσης
18 αὐτῶν, λέγοντες, Ἡμεῖς κατεπατήσαμεν τὸν οἶκον τοῦ ἁγιασμοῦ,
19 ὡς καταπατοῦνται οἱ οἶκοι τῶν προσοχθισμάτων. Ἀπάλειψον
τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ διασκέδασον τὰς ἀμπλακίας ἡμῶν, καὶ
20 ἐπίφανον τὸ ἔλεός σου κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. Ταχὺ προ-
καταλαβέτωσαν [z] ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου· καὶ δὸς αἰνέσεις [a] ἐν
στόματι τῶν καταπεπτωκότων καὶ συντετριμμένων τὰς ψυχὰς,
21 ποιήσας ἡμῖν εἰρήνην. Ἐνταῦθα ὁ πάντων ἐπόπτης Θεὸς καὶ
[b] πρὸ πάντων ἅγιος ἐν ἁγίοις εἰσακούσας τῆς ἐνθέσμου λιτα-
νείας τὸν ὕβρει καὶ θράσει μεγάλως ἐπῃρμένον ἐμάστιξεν αὐτὸν
22 ἔνθεν καὶ ἔνθεν κραδάνας αὐτὸν ὡς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου, ὥστε
κατ' ἐδάφους ἄπρακτον ἔτι, καὶ τοῖς μέλεσι παραλελυμένον,
23 μηδὲ φωνῆσαι δύνασθαι δικαίᾳ [c] περιπεπλεγμένον κρίσει. [v]Οθεν
οἵ τε φίλοι καὶ [d] οἱ σωματοφύλακες [e] αὐτοῦ ταχεῖαν καὶ ὀξεῖαν
ἰδόντες τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν εὔθυνον, φοβούμενοι μὴ καὶ
τὸ ζῆν ἐκλείπῃ, ταχέως αὐτὸν ἐξείλκυσαν ὑπερβάλλοντι κατα-
24 πεπληγμένοι φόβῳ. Ἐν χρόνῳ δὲ ὕστερον ἀναλεξάμενος [f] ἑαυ-
τὸν οὐδαμῶς εἰς μετάμελον ἦλθεν ἐπιτιμηθεὶς, μετ' ἀπειλῆς δὲ
25 πικρᾶς [g] ἀνέλυσε. Διακομισθεὶς δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὰ
τῆς κακίας ἐπαύξων, διὰ [h] δὲ τῶν προαποδεδειγμένων συμποτῶν
26 καὶ ἑταίρων τοῦ παντὸς δικαίου κεχωρισμένων οὐ μόνον ταῖς
ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηρκέσθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον
θράσους προῆλθεν ὥστε δυσφημίας ἐν τοῖς τόποις συνίστα-
σθαι, καὶ πολλοὺς τῶν φίλων ἀτενίζοντας εἰς τὴν τοῦ βασιλέως
27 πρόθεσιν καὶ αὐτοὺς ἔπεσθαι τῇ ἐκείνου θελήσει. Προέθετο
[i] δὲ δημοσίᾳ κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψόγον· [k] καὶ ἐπὶ τοῦ
κατὰ τὴν αὐλὴν πύργου στήλην ἀναστήσας [l] ἐξεκόλαψε γρα-

---

[y] κατοικητήριόν. [z] ἡμᾶς om. [a] ἐν τῷ σ. [b] προπάτωρ ἅ.
[c] πεπληγμένον. [d] οἱ om. [e] αὐτοῦ ταχεῖαν καὶ om. [f] αὐ-
τὸν. [g] θέμενος ἀνέλυσεν. [h] τε. [i] δὲ om. [k] καὶ om.
[l] ἐκόλαψεν.

28 φὴν, μηδένα τῶν μὴ θυόντων [m]εἰς τὰ ἱερὰ αὐτῶν εἰσιέναι, πάντας δὲ τοὺς Ἰουδαίους εἰς λαογραφίαν καὶ οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, τοὺς δὲ ἀντιλέγοντας βίᾳ φερομένους τοῦ ζῆν
29 μεταστῆσαι, [n]τούτους τε ἀπογραφομένους χαράσσεσθαι καὶ διὰ πυρὸς εἰς τὸ σῶμα παρασήμῳ Διονύσου κισσοφύλλῳ, οὓς
30 καὶ [o]καταχωρίσαι εἰς τὴν προσυνεσταλμένην αὐθεντίαν. [q]Ἵνα δὲ μὴ τοῖς πᾶσιν ἀπεχθόμενος φαίνηται, ὑπέγραψεν, Ἐὰν δέ τινες ἐξ αὐτῶν προαιρῶνται ἐν τοῖς κατὰ [p]τὰς τελετὰς μεμυημένοις ἀναστρέφεσθαι, τούτους ἰσοπολίτας Ἀλεξανδρεῦσιν εἶ-
31 ναι. [r]Ἔνιοι μὲν [q]οὖν ἐπὶ πόλεως τὰς τῆς [r]πόλεως εὐσεβείας ἐπιβάθρας στυγοῦντες εὐχερῶς ἑαυτοὺς ἐδίδοσαν, ὡς μεγάλης τινὸς κοινωνήσοντες εὐκλείας ἀπὸ τῆς ἐσομένης τῷ βασιλεῖ
32 συναναστροφῆς. Οἱ δὲ πλεῖστοι γενναίᾳ ψυχῇ ἐνίσχυσαν, καὶ οὐ διέστησαν τῆς εὐσεβείας· τά τε χρήματα περὶ τοῦ ζῆν ἀντικαταλλασσόμενοι ἀδεῶς ἐπειρῶντο ἑαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν
33 ἀπογραφῶν. Εὐέλπιδες [s]δὲ καθειστήκεισαν ἀντιλήψεως τεύξεσθαι, καὶ τοὺς ἀποχωροῦντας ἐξ αὐτῶν ἐβδελύσσοντο καὶ ὡς πολεμίους τοῦ ἔθνους ἔκρινον, καὶ τῆς κοινῆς συναναστροφῆς καὶ εὐχρηστίας ἐστέρουν.

3 [t]Α καὶ μεταλαμβάνων ὁ δυσσεβὴς ἐπὶ τοσοῦτον [u]ἐχόλησεν ὥστε οὐ μόνον τοῖς κατ' Ἀλεξάνδρειαν [x]διοργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ βαρυτέρως ἐναντιωθῆναι, καὶ προστάξαι
[y]σπεύσαντας συναγαγεῖν πάντας ἐπιτοαυτὸ, καὶ χειρίστῳ μόρῳ
2 τοῦ ζῆν μεταστῆσαι. Τούτων δὲ [z]οἰκονομουμένων φήμη δυσμενὴς [a]ἐξηχεῖτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώποις συμφρονοῦσιν εἰς κακοποίησιν, ἀφορμῆς [b]διδομένης εἰς διάθεσιν, ὡς ἂν ἀπὸ
3 τῶν νομίμων αὐτοὺς κωλυόντων. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὴν μὲν πρὸς τοὺς βασιλεῖς εὔνοιαν καὶ πίστιν ἀδιάστροφον ἦσαν [c]διαφυ-
4 λάσσοντες, σεβόμενοι δὲ τὸν Θεὸν καὶ τῷ τούτου νόμῳ πολιτευόμενοι χωρισμὸν ἐποίουν [d]ἐπί τινων καὶ καταστροφάς· δι'
5 ἣν αἰτίαν [e]ἐνίοις ἀπεχθεῖς ἐφαίνοντο. Τῇ δὲ τῶν δικαίων

---

[m] ἐπὶ. [n] τούς τε ἀ. χαράσσασθαι. [o] προκαταχωρίσαι. [p] τὰς om. [q] οὖν om. [r] πόλεως om. [s] τε. [t] Α om. [u] ἐξεχόλησεν. [x] ὀργίζεσθαι. [y] σπεύδοντας. [z] οἰκοδομουμένων. [a] ἐξεχεῖτο. [b] δεδιδομένης. [c] φυλάσσοντες. [d] ἐπὶ τῷ καταστροφάς. [e] ἔνιοι.

εὐπραξίᾳ κοσμοῦντες τὴν συναναστροφὴν ἅπασιν ἀνθρώποις
6 εὐδόκιμοι καθειστήκεισαν. Τὴν μὲν οὖν περὶ τοῦ γένους ἐν
πᾶσι [f] θρυλλουμένην εὐπραξίαν οἱ ἀλλόφυλοι οὐδαμῶς διηρι-
7 θμήσαντο. Τὴν δὲ περὶ τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν διά-
στασιν [g] ἐθρύλλουν, φάσκοντες μήτε τῷ βασιλεῖ μήτε ταῖς
δυνάμεσιν ὁμοσπόνδους τοὺς ἀνθρώπους [h] γενέσθαι, δυσμενεῖς
δὲ εἶναι καὶ μέγα τι τοῖς πράγμασιν ἐναντιουμένους· καὶ οὐ
8 τῷ τυχόντι [i] περιῆψαν ψόγῳ. Οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν Ἕλληνες
οὐδὲν ἠδικημένοι, ταραχὴν ἀπροσδόκητον περὶ τοὺς [k] ἀνθρώπους
θεωροῦντες καὶ συνδρομὰς ἀπροσκόπους γινομένας, βοηθεῖν
μὲν οὐκ [l] ἔσθενον· τυραννικὴ γὰρ ἦν ἡ διάθεσις· παρεκάλουν
δὲ καὶ δυσφόρως εἶχον, καὶ μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον.
9 Μὴ γὰρ [m] οὕτως παροραθήσεται τηλικοῦτο σύστημα μηδὲν
10 [n] ἡγνοηκώς. Ἤδη δὲ καί τινες γείτονές τε καὶ φίλοι καὶ συμ-
πραγματευόμενοι, μυστικῶς τινας ἐπισπώμενοι, πίστεις ἐδίδουν
συνασπιεῖν καὶ πᾶν ἐκτενὲς προσοίσεσθαι πρὸς ἀντίληψιν.
11 Ἐκεῖνος μὲν οὖν τῇ κατὰ τὸ παρὸν εὐημερίᾳ γεγαυρωμένος,
καὶ οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου Θεοῦ κράτος, ὑπολαμβάνων
δὲ διηνεκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαμένειν βουλῇ, ἔγραψε κατ' αὐτῶν
12 ἐπιστολὴν τήνδε. Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ'
Αἴγυπτον, καὶ κατὰ τόπον στρατηγοῖς καὶ στρατιώταις, χαίρειν
13 καὶ ἐρρῶσθαι. Ἔρρωμαι δὲ καὶ ἐγὼ αὐτὸς καὶ τὰ πράγματα
14 ἡμῶν. [o] Ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενομένης ἡμῖν ἐπιστρατείας,
ἧς ἴστε καὶ αὐτοί, τῇ τῶν θεῶν [p] πρὸς ἡμᾶς ἀπροπτώτῳ συμ-
μαχίᾳ [q] καὶ τῇ ἡμετέρᾳ δὲ ῥώμῃ κατὰ λόγον ἐπ' ἄριστον
15 τέλος ἀχθείσης, ἡγησάμεθα μὴ βίᾳ δόρατος, ἐπιεικείᾳ δὲ καὶ
πολλῇ φιλανθρωπίᾳ τιθηνήσασθαι [r] τὰ κατοικοῦντα κοίλην
16 Συρίαν καὶ Φοινίκην ἔθνη, [s] εὐποιῆσαί τε ἀσμένως. Καὶ τοῖς
κατὰ πόλεσιν ἱεροῖς ἀπονείμαντες προσόδους πλείστας [t] προ-
ήχθημεν καὶ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀναβάντες τιμῆσαι τὸ ἱερὸν
17 τῶν ἀλιτηρίων καὶ μηδέποτε ληγόντων τῆς ἀνοίας. Οἱ δὲ

---

[f] θρυλουμένην. [g] ἐθρύλουν. [h] γείνεσθαι. [i] περιήψαντο φόβῳ. [k] ἄνδρας. [l] ἔσθανον. [m] οὕτω παροραθήσεσθαι. [n] ἠγνοηκός. [o] Ἐκ om. [p] πρὸς ἡμᾶς om. [q] κατὰ λόγον ἐπὶ τέλος ἀχθείσης. [r] τὰ om. [s] εὐποιήσαντες. [t] προσήχθημεν.

λόγῳ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀποδεξάμενοι παρουσίαν, τῷ δὲ πράγματι νόθως, προθυμηθέντων ἡμῶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν καὶ τοῖς ἐκπρεπέσι καὶ καλλίστοις ἀναθήμασι τιμῆσαι,
18 τύφοις φερόμενοι παλαιοτέροις εἶρξαν ἡμᾶς τῆς εἰσόδου, [x] ἀπολειπόμενοι τῆς ἡμετέρας ἀλκῆς, δι' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας
19 ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν. Τὴν δὲ αὐτῶν εἰς ἡμᾶς δυσμένειαν ἔκδηλον καθιστάντες, ὡς μονώτατοι τῶν ἐθνῶν βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ὑψαυχενοῦντες, οὐδὲν γνήσιον βούλονται
20 φέρειν. Ἡμεῖς δὲ τῇ τούτων ἀνοίᾳ συμπεριενεχθέντες, καὶ μετὰ νίκης διακομισθέντες, καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον τοῖς πᾶσιν ἔθνεσι φιλανθρώπως ἀπαντήσαντες, καθὼς ἔπρεπεν ἐποιήσα-
21 μεν. Ἐν δὲ τούτοις πρὸς τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶν ἀμνησικακίαν ἅπασι γνωρίζοντες, διά τε τὴν συμμαχίαν καὶ τὰ πεπιστευμένα μετὰ ἁπλότητος αὐτοῖς ἀρχῆθεν μύρια πράγματα [y] τολμήσαντες ἐξαλλοιῶσαι, ἐβουλήθημεν καὶ πολιτείας αὐτοὺς Ἀλεξανδρέων
22 καταξιῶσαι καὶ μετόχους τῶν ἀεὶ ἱερέων καταστῆσαι. Οἱ δὲ τοὐναντίον ἐκδεχόμενοι, καὶ τῇ συμφύτῳ κακοηθείᾳ τὸ καλὸν
23 ἀπωσάμενοι διηνεκῶς δὲ εἰς τὸ φαῦλον ἐκνεύοντες, οὐ μόνον ἀπεστρέψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ βδελύσσονται λόγῳ τε καὶ σιγῇ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὀλίγους πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους, παρέκαστα ὑφορώμενοι [z] διὰ τῆς δυσκλεεστάτης ἐμβιώσεως διὰ τάχους ἡμᾶς καταστρέψαι τὰ [a] κατορθώματα.
24 Διὸ καὶ τεκμηρίοις καλῶς πεπεισμένοι τούτους κατὰ πάντα δυσνοεῖν ἡμῖν τρόπον, καὶ προνοούμενοι μήποτε αἰφνιδίου μετέπειτα ταραχῆς ἐνστάσης ἡμῖν τοὺς δυσσεβεῖς τούτους κατὰ
25 νώτου προδότας καὶ βαρβάρους ἔχωμεν πολεμίους, προστετάχαμεν ἅμα τῷ προσπεσεῖν τὴν ἐπιστολὴν τήνδε, αὐθωρὶ τοὺς ἐννεμομένους [b] σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις μετὰ [c] ὕβρεων καὶ σκυλμῶν ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς ἐνδέσμοις σιδηροῖς πάντοθεν κατακεκλεισμένους εἰς ἀνήκεστον καὶ δυσκλεῆ πρέποντα δυσμενέσι
26 φόνον. Τούτων γὰρ ὁμοῦ κολασθέντων, διειλήφαμεν εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τελείως ἡμῖν τὰ πράγματα ἐν εὐσταθείᾳ καὶ
27 [d] βελτίστῃ διαθέσει κατασταθήσεσθαι. [^] Ὃς δ' ἂν σκεπάσῃ τινὰ

---

[x] λειπόμενοι. [y] τολμήσαντες om. [z] μετὰ. [a] πράγματα. [b] σὺν ταῖς γ. [c] ὕβρεως. [d] τῇ βελτίστῃ.

τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ γεραιοῦ μέχρι νηπίου [e] μέχρι τῶν ὑπομασθίων, αἰσχίστοις βασάνοις ἀποτυμπανισθήσεται [f] πανοικί.
28 Μηνύειν δὲ τὸν βουλόμενον, ἐφ' ᾧ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐμπίπτοντος ὑπὸ τὴν εὔθυναν λήψεται καὶ ἐκ τοῦ [g] βασιλικοῦ [h] ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας, καὶ τῆς ἐλευθερίας τεύξεται καὶ στεφανω-
29 θήσεται. Πᾶς δὲ τόπος οὗ ἐὰν φωραθῇ τὸ σύνολον σκεπαζόμενος Ἰουδαῖος, ἄβατος καὶ [i] πυριφλεγὴς γινέσθω, καὶ πάσῃ θνητῇ φύσει [k] κατὰ πάντα ἄχρηστος φανήσεται εἰς τὸν ἀεὶ χρό-
30 νον. Καὶ ὁ μὲν τῆς ἐπιστολῆς τύπος οὕτως ἐγέγραπτο.

4 Πάντη δὲ ὅπου προσέπιπτε τοῦτο τὸ πρόσταγμα, δημοτελὴς συνίστατο τοῖς [l] ἔθνεσιν εὐωχία μετὰ ἀλαλαγμῶν καὶ χαρᾶς, ὡς
2 ἂν τῆς προκατεσκιρρωμένης αὐτοῖς πάλαι κατὰ διάνοιαν, μετὰ παρρησίας [m] συνεκφαινομένης ἀπεχθείας. Τοῖς δὲ Ἰουδαίοις [n] ἀνήκεστον πένθος ἦν καὶ [o] πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοή, στεναγμοῖς πεπυρωμένης [p] τῆς αὐτῶν πάντοθεν καρδίας ὀλοφυρομένων τὴν ἀπροσδόκητον ἐξαίφνης ἐπικριθεῖσαν αὐτοῖς ὀλε-
3 θρίαν. Τίς νομὸς ἢ πόλις, ἢ τίς τὸ σύνολον οἰκητὸς τόπος ἢ τίνες
4 ἀγυιαὶ κοπετοῦ καὶ γόων ἐπ' αὐτοῖς [q] οὐκ ἐμπιπλῶντο; Οὕτω γὰρ μετὰ [r] πικρᾶς καὶ ἀνοίκτου ψυχῆς ὑπὸ τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν ὁμοθυμαδὸν ἐξαπεστέλλοντο, ὥστε ἐπὶ ταῖς ἐξάλλοις τιμωρίαις καί τινας τῶν ἐχθρῶν, λαμβάνοντας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κοινὸν ἔλεον καὶ λογιζομένους τὴν ἄδηλον τοῦ βίου
5 καταστροφὴν, δακρύειν αὐτῶν [s] τρισάθλιον ἐξαποστολήν. Ἦγετο γὰρ γεραιῶν πλῆθος πολιᾷ πεπυκασμένων τὴν ἐκ τοῦ γήρως νωθρότητα ποδῶν [t] ἐπικύφων ἀνατροπῆς ὁρμῇ βιαίας, ἀπάσης
6 αἰδοῦς ἄνευ, πρὸς ὀξεῖαν καταχρωμένων πορείαν. Αἱ δὲ ἄρτι πρὸς βίου κοινωνίαν γαμικὸν ὑπελήλυθυῖαι παστὸν νεάνιδες ἀντὶ τέρψεως μεταλαβοῦσαι γόους, καὶ κόνει τὴν [u] μυροβραχῆ πεφυρμέναι κόμην, ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι, θρῆνον ἀνθ' ὑμεναίων ὁμοθυμαδὸν ἐξῆρχον, ὡς ἐσπαραγμέναι [x] σκυλμοῖς ἀλλοεθνέσι.

---

[e] καὶ μέχρι τῶν ὑπομαστιαίων, ἐχθίσταις. [f] πανοικίᾳ. [g] βασιλείου δρ. [h] ἀργυρίου et mox τεύξεται καὶ om. [i] περιφλεγὴς. [k] καθάπαν ἄ. [l] ἔθνεσιν οὖν. [m] νῦν ἐκφαινομένης. [n] ἄληκτον. [o] πανόδυρκτος. [p] πάντοθεν αὐτῶν τῆς. [q] οὐκ ἐμπιπλῶντο om. [r] πικρίας ἀνοίκτου. [s] τὴν δυσάθλιον. [t] ἐπίκουφον. [u] μυροβρεχῆ. [x] σκύμνοις.

7 Δέσμιαι δὲ δημόσιαι μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς εἵλκοντο
8 μετὰ βίας. Οἵ [z] τε τούτων συζυγεῖς [a] βρόχοις ἀντὶ στεφέων
τοὺς αὐχένας περιπεπλεγμένοι μετὰ ἀκμαίας [b] καὶ νεανικῆς ἡλι-
κίας, ἀντὶ εὐωχίας καὶ νεωτερικῆς ῥᾳθυμίας τὰς ἐπιλοίπους τῶν
γάμων ἡμέρας ἐν θρήνοις διῆγον, παρὰ πόδας ἤδη τὸν ᾅδην
9 ὁρῶντες κείμενον. Κατήχθησαν δὲ θηρίων τρόπον ἀγόμενοι
σιδηροδέσμοις ἀνάγκαις· οἱ μὲν τοῖς ζυγοῖς τῶν πλοίων προσ-
ηλωμένοι τοὺς τραχήλους, οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατη-
10 σφαλισμένοι πέδαις, ἔτι καὶ τῷ καθύπερθε πυκνῷ σανιδώματι
διακειμένῳ [c] τὸ φέγγος ἀποκλειόμενοι, ὅπως πάντοθεν ἐσκοτι-
σμένοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν παντὶ τῷ κατά-
11 πλῳ λαμβάνωσι. Τούτων δὲ ἐπὶ τὴν λεγομένην σχεδίαν ἀχθέντων
καὶ τοῦ παράπλου περανθέντος, καθὼς ἦν δεδογματισμένον τῷ
βασιλεῖ, προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως ἱπποδρόμῳ
παρεμβαλεῖν [d] ἁπλέτῳ καθεστῶτι περιμέτρῳ, καὶ πρὸς παρα-
δειγματισμὸν ἄγαν εὐκαιροτάτῳ καθεστῶτι πᾶσι τοῖς κατα-
πορευομένοις εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τούτων εἰς τὴν χώραν
στελλομένοις πρὸς ἐκδημίαν, πρὸς τὸ μηδὲ ταῖς δυνάμεσιν
αὐτοῦ κοινωνεῖν, [e] μηδὲ τὸ σύνολον καταξιῶσαι [f] περιβόλων.
12 Ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, ἀκούσας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ὁμοεθνεῖς
κρυβῇ ἐκπορευομένους πυκνότερον ἀποδύρεσθαι τὴν [g] ἀκλεᾶ
13 τῶν ἀδελφῶν ταλαιπωρίαν, διοργισθεὶς προσέταξε καὶ τούτοις
ὁμοῦ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελῶς ὡς ἐκείνοις ποιῆσαι, μὴ λει-
14 πομένοις κατὰ μηδένα τρόπον τῆς ἐκείνων τιμωρίας, ἀπογραφῆ-
ναι δὲ πᾶν τὸ φῦλον ἐξ ὀνόματος· [h] οὐ γὰρ τὴν ἔμπροσθε
βραχεῖ προδεδηλωμένην τῶν ἔργων [i] κατάπονον λατρείαν, [k] στρε-
βλωθέντας δὲ ταῖς παρηγγελμέναις αἰκίαις τὸ τέλος ἀφανίσαι
15 μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας. Ἐγίνετο μὲν οὖν ἡ τούτων ἀπογραφὴ
μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προσεδρίας ἀπὸ ἀνατολῶν
ἡλίου μέχρι δυσμῶν, ἀνήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ ἡμέρας
16 τεσσαράκοντα. Μεγάλως δὲ καὶ διηνεκῶς ὁ βασιλεὺς χαρᾷ
πεπληρωμένος, συμπόσια ἐπὶ πάντων τῶν εἰδώλων συνιστάμενος,

---

[z] δὲ. [a] βρόχους. [b] καὶ om. [c] τὸ φέγγος ἀποκλειόμενοι om. [d] ἁπλάτῳ. [e] μηδὲ om. [f] περιβόλῳ. [g] ἀκλεῆ. [h] οὐκ εἰς τὴν. [i] κατατρόπον. [k] στρεβλωθέντα δὲ παρ.

[l] πεπλανημένῃ πόρρω τῆς ἀληθείας φρενὶ καὶ βεβήλῳ στόματι
[m] τὰ μὲν κωφὰ καὶ μὴ δυνάμενα αὐτοῖς λαλεῖν ἢ ἀρήγειν ἐπαι-
17 νῶν, εἰς δὲ [n] τὸν μέγιστον Θεὸν τὰ μὴ καθήκοντα λαλῶν. Μετὰ
δὲ τὸ προειρημένον τοῦ χρόνου διάστημα [o] προσηνέγκαντο οἱ
γραμματεῖς τῷ βασιλεῖ, μηκέτι ἰσχύειν τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπο-
18 γραφὴν ποιεῖσθαι διὰ τὴν ἀμέτρητον αὐτῶν πληθὺν, καί περ
ὄντων κατὰ τὴν χώραν ἔτι [p] τῶν πλειόνων, τῶν μὲν κατὰ τὰς
οἰκίας ἔτι συνεστηκότων, τῶν δὲ καὶ κατὰ [q] τόπον, ὡς ἀδυνάτου
19 καθεστῶτος πᾶσι τοῖς ἐπ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς. Ἀπειλήσαντος
δὲ αὐτοῖς σκληρότερον ὡς δεδωροκοπημένοις εἰς μηχανὴν τῆς
20 ἐκφυγῆς, συνέβη σαφῶς αὐτὸν περὶ τούτου [r] πεισθῆναι λεγόντων
μετὰ ἀποδείξεως, καὶ τὴν χαρτηρίαν ἤδη καὶ τοὺς γραφικοὺς
21 καλάμους ἐν οἷς ἐχρῶντο ἐκλελοιπέναι. Τοῦτο δὲ ἦν ἐνέργεια
τῆς τοῦ βοηθοῦντος τοῖς Ἰουδαίοις ἐξ οὐρανοῦ προνοίας ἀνι-
κήτου.

5 Τότε προσκαλεσάμενος [s] Ἕρμωνα τὸν πρὸς τῇ τῶν ἐλεφάντων
ἐπιμελείᾳ, βαρείᾳ μεμεστωμένος ὀργῇ καὶ χόλῳ κατὰ πᾶν
2 ἀμετάθετος, ἐκέλευσεν ὑπὸ τὴν [s] ἐπερχομένην ἡμέραν δαψιλέσι
δράκεσι λιβανωτοῦ καὶ οἴνῳ πλείονι ἀκράτῳ ἅπαντας τοὺς ἐλέ-
φαντας ποτίσαι, ὄντας τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίους, καὶ ἀγριωθέντας
τῇ τοῦ πόματος [t] ἀφθόνῳ χορηγίᾳ, εἰσαγαγεῖν πρὸς συνάντησιν
3 τοῦ μόρου τῶν Ἰουδαίων. Ὁ μὲν τάδε προστάσσων ἐτρέπετο
πρὸς τὴν εὐωχίαν, συναγαγὼν τοὺς μάλιστα τῶν φίλων καὶ
4 τῆς στρατιᾶς ἀπεχθῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Ἰουδαίους. Ὁ δὲ
5 ἐλεφαντάρχης τὸ προσταγὲν ἀραρότως [s] Ἕρμων συνετέλει. Οἵ
τε πρὸς τούτοις λειτουργοὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐξιόντες τὰς τῶν
[u] ταλαιπώρων ἐδέσμευον χεῖρας τήν τε λοιπὴν ἐμηχανῶντο περὶ
αὐτοὺς ἀσφάλειαν, ἔννυχον δόξαντες ὁμοῦ λήψεσθαι τὸ φῦλον
6 πέρας τῆς ὀλεθρίας. Οἱ δὲ πάσης σκέπης ἔρημοι δοκοῦντες εἶναι
τοῖς ἔθνεσιν Ἰουδαῖοι, διὰ τὴν πάντοθεν περιέχουσαν αὐτοὺς
7 μετὰ δεσμῶν ἀνάγκην, τὸν παντοκράτορα Κύριον καὶ πάσης
δυνάμεως δυναστεύοντα, ἐλεήμονα Θεὸν αὐτῶν καὶ πατέρα,
δυσκαταπαύστῳ βοῇ πάντες μετὰ δακρύων ἐπεκαλέσαντο δεύ-

[l] πεπληρωμένῃ. [m] τὰ μὲν om. [n] τὸν μέγιστον Θεὸν om.
[o] προηνέγκαντο. [p] τῶν om. [q] τὸν τόπον. [r] πιστωθῆναι.
[s] ἐρχομένην. [t] ἀφθόνως. [u] ταλαιπωρούντων.

8 μενοι τὴν κατ᾽ αὐτῶν μεταστρέψαι βουλὴν ἀνοσίαν, καὶ ῥύσα-
σθαι αὐτοὺς μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας ἐκ τοῦ παρὰ πόδας
9 ἐν ἑτοίμῳ μόρου. Τούτων μὲν οὖν ἐκτενῶς ἡ λιτανεία ἀνέβαινεν
10 εἰς [x] οὐρανόν. Ὁ δὲ Ἔρμων, τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας ποτίσας
πεπληρωμένους τῆς τοῦ οἴνου πολλῆς χορηγίας καὶ τοῦ λιβάνου
μεμεστωμένους, ὄρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν περὶ τούτων
11 προσαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. [y] Τοῦτο δ᾽ ἀπ᾽ αἰῶνος χρόνου κτίσμα
καλὸν ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ χαριζομένου
πᾶσιν, οἷς ἂν αὐτὸς θελήσῃ, ὕπνου μέρος ἀπέστειλε [z] πρὸς τὸν
12 βασιλέα. Καὶ ἡδίστῳ καὶ βαθεῖ [a] κατεσχέθη τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ
δεσπότου, τῆς ἀθέσμου μὲν προθέσεως πολὺ διεσφαλμένος,
13 τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ μεγάλως διεψευσμένος. Οἱ [b] δὲ
Ἰουδαῖοι τὴν προσημανθεῖσαν ὥραν διαφυγόντες τὸν ἅγιον ἤγουν
Θεὸν αὐτῶν· καὶ πάλιν ἠξίουν τὸν εὐκατάλλακτον, δεῖξαι [c] τῆς
μεγαλοσθενοῦς [d] αὐτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις.
14 Μεσούσης δὲ ἤδη [e] τῆς δεκάτης ὥρας σχεδὸν, ὁ πρὸς ταῖς
κλήσεσι τεταγμένος ἀθρόους τοὺς κλητοὺς ἰδὼν ἔνυξε προσ-
15 ελθὼν τὸν βασιλέα. Καὶ μόλις διεγείρας ὑπέδειξε τὸν τῆς
συμποσίας καιρὸν ἤδη παρατρέχοντα, τὸν περὶ τούτων λόγον
16 ποιούμενος. [A] Ον ὁ βασιλεὺς λογισάμενος, καὶ τραπεὶς εἰς τὸν
πότον, ἐκέλευσε τοὺς παραγεγονότας [f] εἰς τὴν συμποσίαν ἀντι-
17 κρυς [g] ἀνακλιθῆναι αὐτοῦ. Οὗ καὶ γενομένου, παρῆνει εἰς
εὐωχίαν δόντας ἑαυτοὺς, τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπιπολὺ
18 γεραιρομένους εἰς εὐφροσύνην καταθέσθαι μέρος. Ἐπὶ πλεῖον
δὲ [h] προβαινούσης τῆς ὁμιλίας, τὸν Ἔρμωνα [i] μεταπεμψάμενος ὁ
βασιλεὺς μετὰ πικρᾶς ἀπειλῆς ἐπυνθάνετο τίνος ἕνεκεν αἰτίας
[k] εἰάθησαν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν [l] παροῦσαν ἡμέραν περιβεβιωκότες.
19 Τοῦ δὲ ὑποδείξαντος [m] νυκτὸς τὸ προσταγὲν ἐπὶ τέλος ἠγηοχέναι
20 καὶ τῶν φίλων [n] αὐτῷ προσμαρτυρησάντων, τὴν ὠμότητα χείρονα
[o] Φαλάριδος ἐσχηκὼς ἔφη, Τῷ τῆς σήμερον ὕπνῳ χάριν ἔχειν
αὐτούς· ἀνυπερθέτως δὲ εἰς τὴν [p] ἐπιτέλλουσαν ἡμέραν κατὰ τὸ

---

[x] τὸν οὐρανόν. [y] Τὸ δὲ ἀπ᾽. [z] εἰς. [a] κατησχέθη.
[b] τε. [c] τῆς om. [d] ἑαυτοῦ. [e] τῆς om. [f] ἐπὶ. [g] ἀνα-
κλῖναι. [h] προσκοπτούσης. [i] προσκαλεσάμενος. [k] ἰάσθησαν.
[l] περιοῦσαν. [m] ὅτι νυκτὸς. [n] αὐτῶν. [o] Φαιλάριδος.
[p] ὑποστέλλουσαν.

ὅμοιον ἑτοίμασον τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ τὸν τῶν ἀθεμίτων Ἰουδαίων
21 ἀφανισμόν. Εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως, ἀσμένως πάντες μετὰ
χαρᾶς οἱ παρόντες ὁμοῦ συναινέσαντες εἰς τὸν ἴδιον οἶκον
22 ἕκαστος ἀνέλυσε. Καὶ οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν
χρόνον τῆς νυκτὸς, ὡς εἰς τὸ παντοίους μηχανᾶσθαι τοῖς ταλαι-
23 πώροις δοκοῦσιν ἐμπαιγμούς. Ἄρτι δὲ ἀλεκτρυὼν [q] ἐκεκράγει
ὄρθριος, καὶ τὰ θηρία καθωπλικὼς ὁ Ἕρμων ἐν τῷ μεγάλῳ
24 περιστύλῳ διεκίνει. Τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πλήθη συνήθροιστο
πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν, προσδοκῶντα τὴν πρωΐαν μετὰ
25 σπουδῆς. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῆ ψυχουλκούμενοι
χρόνον, [r] πολυδάκρυον ἱκετείαν ἐν μέλεσι γοεροῖς τείνοντες τὰς
χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδέοντο τοῦ μεγίστου Θεοῦ, πάλιν αὐτοῖς
26 βοηθῆσαι συντόμως. [s] Οὔπω δὲ ἡλίου βολαὶ [t] κατεσπείροντο,
καὶ τοῦ βασιλέως τοὺς φίλους ἐκδεχομένου ὁ Ἕρμων παραστὰς
[u] ἐκάλει πρὸς τὴν ἔξοδον, [x] ὑποδεικνύων τὸ πρόθυμον τοῦ βασι-
27 λέως ἐν ἑτοίμῳ κεῖσθαι. Τοῦ δὲ ἀποδεξαμένου καὶ καταπλα-
γέντος ἐπὶ τῇ [y] παρανόμῳ ἐξόδῳ, κατὰ [z] πᾶν ἀγνωσίᾳ κεκρατη-
μένος ἐπυνθάνετο, [a] τί τὸ πρᾶγμα ἐφ' οὗ τοῦτο αὐτῷ μετὰ
28 σπουδῆς τετέλεσται. Τοῦτο δὲ ἦν [b] ἡ ἐνέργεια τοῦ πάντα
δεσποτεύοντος Θεοῦ, τῶν πρὶν αὐτῷ μεμηχανημένων λήθην κατὰ
29 διάνοιαν ἐντεθεικότος. [c] Ὁ δὲ Ἕρμων ὑπεδείκνυε καὶ πάντες οἱ
φίλοι, τὰ θηρία καὶ τὰς δυνάμεις [d] ἡτοιμάσθαι, βασιλεῦ, κατὰ τὴν
30 σὴν ἐκτενῆ πρόθεσιν. Ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσι πληρωθεὶς βαρεῖ
χόλῳ, διὰ τὸ περὶ τούτων προνοίᾳ Θεοῦ [e] διεσκεδάσθαι πᾶν
31 αὐτοῦ [f] τὸ νόημα, ἐνατενίσας μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν, [g] Εἴ σοι γονεῖς
παρῆσαν ἢ παίδων [h] γοναὶ, τήνδε θηρσὶν ἀγρίοις ἐσκεύασαν [i] ἂν
δαψιλῆ θοίνην ἀντὶ τῶν ἀνεγκλήτων ἐμοὶ καὶ προγόνοις ἐμοῖς
ἀποδεδειγμένων ὁλοσχερῆ βεβαίαν πίστιν ἐξόχως Ἰουδαίων.
32 Καί περ εἰ μὴ διὰ τὴν τῆς [k] συντροφίας στοργὴν καὶ τῆς χρείας,
33 τὸ ζῆν ἀντὶ τούτων ἐστερήθης. Οὕτως ὁ Ἕρμων ἀπροσδόκητον
[l] καὶ ἐπικίνδυνον ὑπήνεγκεν ἀπειλήν· καὶ τῇ ὁράσει καὶ τῷ

---

[q] ἐκέκραγεν. [r] πολύδακρυν. [s] Οὔπου. [t] κατεπείροντο. [u] ἐπικαλεῖ. [x] ὑποδεικνὺς. [y] ἀνόμῳ. [z] πάντα. [a] ὅτι τὸ διασαφούμενον ἔτι αὐτῷ κατὰ σ. τ. [b] ἡ om. [c] Ὑπεδείκνυεν ὁ Ἕρμων. [d] ἡτοίμασται. [e] διεσκέδασεν. [f] τὸ om. [g] ὅσοι γονεῖς. [h] γόνοι. [i] ἂν om. [k] συστροφίας. [l] καὶ om.

προσώπῳ συνεστάλη. Ὁ καθεῖς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων, τοὺς συνηθροισμένους ἀπέλυσαν ἕκαστον ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἀσχολίαν. Οἵ τε Ἰουδαῖοι τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκούσαντες τὸν ἐπιφανῆ [m]Θεὸν καὶ βασιλέα τῶν βασιλέων ᾔνουν, καὶ τῆσδε τῆς βοηθείας αὐτοῦ τετευχότες. Κατὰ δὲ [n]τούτους τοὺς νόμους ὁ βασιλεὺς συστησάμενος [o]πάλιν τὸ συμπόσιον, εἰς εὐφροσύνην τραπῆναι παρεκάλει. Τὸν δὲ [p]Ἕρμωνα προσκαλεσάμενος μετὰ ἀπειλῆς εἶπε, Ποσάκις [q]σοι δεῖ περὶ τούτων αὐτῶν προστάττειν, ἀθλιώτατε; Τοὺς ἐλέφαντας ἔτι καὶ νῦν καθόπλισον εἰς τὴν αὔριον ἐπὶ τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀφανισμόν. Οἱ δὲ συναναkείμενοι συγγενεῖς τὴν [q]ἄστατον διάνοιαν αὐτοῦ θαυμάζοντες προεφέροντο τάδε, βασιλεῦ, μέχρι τίνος ὡς [r]ἀλόγους ἡμᾶς διαπειράζεις, προστάσσων ἤδη τρίτον αὐτοὺς ἀφανίσαι, καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκ μεταβολῆς ἀναλύων τὰ σοὶ δεδογμένα; ὧν χάριν ἡ πόλις διὰ τὴν προσδοκίαν ὀχλεῖ, καὶ πληθύουσα συστροφαῖς ἤδη καὶ κινδυνεύει πολλάκις διαρπασθῆναι. [s]Ὅθεν ὁ κατὰ πάντα Φάλαρις βασιλεὺς ἐμπληθυνθεὶς ἀλογιστίας, καὶ τὰς γινομένας πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν Ἰουδαίων ἐν αὐτῷ μεταβολὰς τῆς ψυχῆς παρ᾽ οὐδὲν ἡγούμενος, ἀτελέστατον [s]ἐβεβαίωσεν ὅρκον, ὁρισάμενος τούτους μὲν ἀνυπερθέτως πέμψειν εἰς ᾅδην ἐν γόνασι καὶ ποσὶ θηρίων ᾐκισμένους, ἐπιστρατεύσαντα δὲ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν ἰσόπεδον πυρὶ καὶ δόρατι [t]θήσεσθαι διατάχους, καὶ τὸν ἄβατον αὐτῶν ἡμῖν ναὸν πυρὶ [u]πρηνέα ἐν τάχει, [x]καὶ τῶν συντελούντων ἐκεῖ [y]θυσίας ἔρημον τὸν ἅπαντα χρόνον καταστήσειν. Τότε περιχαρεῖς ἀναλύσαντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς μετὰ πίστεως διέτασσον τὰς δυνάμεις ἐπὶ τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους τῆς πόλεως πρὸς [z]τήρησιν. Ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδὸν [a]εἰπεῖν εἰς κατάστημα μανιῶδες ἀγηοχὼς, εὐωδεστάτοις πόμασιν [b]οἴνου λελιβανωμένου φοβεραῖς κατεσκευασμένα σκευαῖς περὶ τὴν ἕω, τῆς πόλεως ἤδη πλήθεσιν ἀναριθμήτοις κατὰ τοῦ ἱπποδρόμου καταμεμεστωμένης, εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν

---

[m] Θεὸν Κύριον βασιλέα τῶν βασιλευόντων. [n] τοὺς αὐτοὺς νόμους. [o] πᾶν. [p] δὲ δεῖ σοι. [q] ἀσταθῆ. [r] ἀλόγους om. [s] βεβαίως. [t] στήσεσθαι. [u] πρὶν. [x] καὶ om. [y] θυσίαν εἰς τὸν ἅ. [z] τὴν τήρησιν. [a] ὡς εἶπεν. [b] οἴνῳ λελιβανωμένῳ φοβερῶς κεκοσμημένα κατασκευαῖς.

47 ἐπὶ τὸ προκείμενον ὥτρυνε τὸν βασιλέα. Ὁ δὲ ὀργῇ βαρείᾳ γεμίσας δυσσεβῆ φρένα παντὶ τῷ βάρει σὺν τοῖς θηρίοις ἐξώρμησε, βουλόμενος ἀτρώτῳ καρδίᾳ καὶ κόραις ὀφθαλμῶν θεάσασθαι τὴν ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον τῶν προσεσημαμμένων
48 καταστροφήν. Ὡς δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐξιόντων [c] περὶ πύλην καὶ τῆς [d] συνεπομένης ἐνόπλου δυνάμεως τῆς τε τοῦ πλήθους πορείας κονιορτὸν ἰδόντες καὶ βαρυηχῆ θόρυβον ἀκούσαντες οἱ Ἰουδαῖοι,
49 ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐτοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι τὸ τέλος τῆς ἀθλιωτάτης προσδοκίας, εἰς οἶκτον καὶ γόους τραπέντες κατεφίλουν ἀλλήλους περιπλεκόμενοι τοῖς συγγενέσιν ἐπὶ τοὺς τραχήλους ἐπιπίπτοντες, γονεῖς παισὶ καὶ μητέρες νεάνισιν· ἕτεραι δὲ νεογνὰ πρὸς μαστοὺς ἔχουσαι βρέφη τελευταῖον
50 ἕλκοντα γάλα. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἔμπροσθεν αὐτῶν γεγενημένας ἀντιλήψεις ἐξ οὐρανοῦ συνιδόντες, πρηνεῖς ὁμοθυμαδὸν ῥίψαντες ἑαυτοὺς καὶ τὰ νήπια χωρίσαντες τῶν μαστῶν,
51 ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ σφόδρα τὸν τῆς ἁπάσης [e] δυνάμεως δυνάστην ἱκετεύοντες οἰκτεῖραι μετὰ ἐπιφανείας αὐτοὺς ἤδη πρὸς πύλαις ᾅδου καθεστῶτας.

6 Ἐλεάζαρος δέ τις ἀνὴρ ἐπίσημος τῶν ἀπὸ τῆς χώρας [f] ἱερέων ἐν πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἤδη λελογχὼς, καὶ πάσῃ τῇ κατὰ τὸν βίον ἀρετῇ κεκοσμημένος, τοὺς περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους
2 ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἅγιον Θεὸν [g] προσηύξατο τάδε· Βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ, [h] ὕψιστε, παντοκράτωρ Θεὲ, τὴν πᾶσαν διακυ-
3 βερνῶν ἐν οἰκτιρμοῖς κτίσιν, ἔπιδε ἐπὶ Ἀβραὰμ σπέρμα, ἐπὶ ἡγιασμένου τέκνα Ἰακὼβ, μερίδος ἡγιασμένης σου λαὸν ἐν ξένῃ
4 γῇ ξένον ἀδίκως ἀπολλύμενον, πάτερ. Σὺ Φαραὼ πληθύνοντα ἅρμασι [i] τοπρὶν Αἰγύπτου ταύτης δυνάστην ἐπαρθέντα ἀνόμῳ θράσει καὶ γλώσσῃ μεγαλορρήμονι, σὺν τῇ ὑπερηφάνῳ στρατιᾷ ποντοβρόχους ἀπώλεσας, φέγγος ἐπιφάνας ἐλέους Ἰσραὴλ
5 γένει. Σὺ τὸν ἀναριθμήτοις δυνάμεσι γαυρωθέντα Σενναχηρεὶμ βαρὺν Ἀσσυρίων βασιλέα, δόρατι τὴν πᾶσαν ὑποχείριον ἤδη λαβόντα γῆν, καὶ μετεωρισθέντα ἐπὶ τὴν ἁγίαν σου πόλιν, βαρέα λαλοῦντα κόμπῳ καὶ θράσει, [k] δέσποτα, ἔθραυσας, ἔκδηλον δεικνὺς

---

[c] ἐπὶ. [d] ἑπομένης. [e] δυνάμεως om. [f] Ἰουδαίων. [g] καὶ προσηύξατο. [h] ὕψιστα. [i] τὸν πρὶν. [k] σὺ δέσποτα.

6 ἔθνεσι πολλοῖς τὸ σὸν κράτος. Σὺ τοὺς κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν
τρεῖς ἑταίρους πυρὶ τὴν ψυχὴν αὐθαιρέτως δεδωκότας εἰς τὸ μὴ
λατρεῦσαι τοῖς κενοῖς, διάπυρον δροσίσας κάμινον, ἐρρύσω μέχρι
τριχὸς ἀπημάντους, φλόγα πᾶσιν ἐπιπέμψας τοῖς ὑπεναντίοις.
7 Σὺ τὸν διαβολαῖς φθόνου λέουσι κατὰ γῆς ῥιφέντα θηρσὶ βορὰν
8 Δανιὴλ εἰς φῶς ἀνήγαγες ἀσινῆ. Τόν τε βυθοτρεφοῦς ἐν γαστρὶ
κήτους Ἰωνὰν τηκόμενον [l] ἀφειδῶς, ἀπήμαντον πᾶσιν οἰκείοις
9 [m] ἀνέδειξας, πάτερ. Καὶ νῦν, [n] μισύβρι, πολυέλεε, τῶν ὅλων
[o] σκεπαστά, τὸ τάχος ἐπιφάνηθι τοῖς ἀπὸ Ἰσραὴλ γένους, ὑπὸ
10 δὲ ἐβδελυγμένων ἀνόμων ἐθνῶν ὑβριζομένοις. Εἰ δὲ ἀσεβείαις
κατὰ τὴν ἀποικίαν ὁ βίος ἡμῶν ἐνέσχηται, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ
11 ἐχθρῶν χειρὸς, ὡς προαιρῇ, δέσποτα, ἀπόλεσον ἡμᾶς μόρῳ. Μὴ
τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἠγα-
πημένων σου ἀπωλείᾳ, λέγοντες, Οὐδὲ ὁ Θεὸς αὐτῶν ἐρρύσατο
12 αὐτούς. Σὺ δὲ ὁ πᾶσαν ἀλκὴν καὶ δυναστείαν ἔχων ἅπασαν
αἰώνιε, νῦν ἔπιδε· ἐλέησον ἡμᾶς τοὺς καθ' ὕβριν ἀνόμων ἀλόγι-
στον ἐκ τοῦ ζῆν [p] μεθιστανομένους ἐν ἐπιβούλων τρόπῳ.
13 Πτηξάτω δὲ ἔθνη σὴν δύναμιν ἀνίκητον σήμερον, ἔντιμε, δύναμιν
14 ἔχων ἐπὶ [q] σωτηρίᾳ Ἰακὼβ γένους. Ἱκετεύει σε τὸ πᾶν πλῆθος
15 τῶν νηπίων καὶ οἱ τούτων γονεῖς μετὰ δακρύων, Δειχθήτω πᾶσιν
ἔθνεσιν ὅτι μεθ' ἡμῶν εἶ, Κύριε, καὶ οὐκ ἀπέστρεψας τὸ πρόσ-
ωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καθὼς εἶπας [r] ὅτι οὐδ' ἐν τῇ γῇ τῶν
ἐχθρῶν αὐτῶν ὄντων [s] ὑπερεῖδες αὐτοὺς, οὕτως ἐπιτέλεσον, Κύριε.
16 Τοῦ δὲ Ἐλεαζάρου λήγοντος ἄρτι τῆς προσευχῆς, ὁ βασιλεὺς
σὺν τοῖς θηρίοις καὶ παντὶ τῷ τῆς δυνάμεως φρυάγματι κατὰ τὸν
17 ἱππόδρομον παρῆγε. Καὶ θεωρήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι μέγα εἰς
οὐρανὸν ἀνέκραξαν, ὥστε καὶ τοὺς παρακειμένους αὐλῶνας [t] συνη-
χήσαντας ἀκατάσχετον [u] οἰμωγὴν ποιῆσαι παντὶ τῷ στρατο-
18 πέδῳ. Τότε ὁ μεγαλόδοξος [x] παντοκράτωρ καὶ ἀληθινὸς Θεὸς
ἐπιφάνας τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον ἠνέῳξε τὰς οὐρανίους πύλας,
ἐξ ὧν δεδοξασμένοι δύο φοβεροειδεῖς ἄγγελοι κατέβησαν φα-
19 νεροὶ πᾶσι πλὴν τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ ἀντέστησαν, καὶ τὴν δύναμιν

---

[l] ἀφιδῶν. [m] ἀναδείξας. [n] μισούβρι. [o] δικαστὰ τάχος ἐπιφάνηθι τοῖς ἁγίοις Ἰσραὴλ γένους, ὑπὸ ἐβδελυγμένων. [p] μεθισταμένους. [q] σωτηρίαν. [r] ὅτι om. [s] ὑπέριδον. [t] συνεχθήσαντας. [u] πτοὴν. [x] καὶ παντοκράτωρ.

τῶν ὑπεναντίων ἐπλήρωσαν ταραχῆς καὶ δειλίας, καὶ ἀκινήτοις
20 ἔδησαν πέδαις. Καὶ ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα
21 ἐγενήθη, καὶ λήθη τὸ θράσος αὐτοῦ τὸ βαρύθυμον ἔλαβε. Καὶ
ἀπέστρεψαν τὰ θηρία ἐπὶ τὰς συνεπομένας ἐνόπλους δυνάμεις,
22 καὶ κατεπάτουν [y] αὐτὰς καὶ ὠλόθρευον. Καὶ μετεστράφη τοῦ
βασιλέως ἡ ὀργὴ εἰς οἶκτον καὶ δάκρυα ὑπὲρ τῶν ἔμπροσθεν
23 αὐτῷ [z] μεμηχανημένων. Ἀκούσας γὰρ τῆς κραυγῆς καὶ συνιδὼν
πρηνεῖς ἅπαντας εἰς τὴν ἀπώλειαν, δακρύσας μετὰ ὀργῆς τοῖς
24 φίλοις διηπειλεῖτο, λέγων, Παραβασιλεύετε, καὶ τυράννους
[a] ὑπερβεβήκατε ὠμότητι· καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν ὑμῶν εὐεργέτην
ἐπιχειρεῖτε τῆς ἀρχῆς ἤδη καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστᾶν, λάθρα
25 μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα τῇ βασιλείᾳ. Τίς τοὺς κρατή-
σαντας ἡμῶν ἐν πίστει τὰ τῆς χώρας ὀχυρώματα τῆς οἰκίας
26 ἀποστήσας ἕκαστον ἀλόγως ἤθροισεν ἐνθάδε; Τίς τοὺς ἐξαρχῆς
εὐνοίᾳ πρὸς ἡμᾶς κατὰ πάντα διαφέροντας πάντων ἐθνῶν, καὶ
τοὺς χειρίστους πλεονάκις ἀνθρώπων [b] ἐπιδεδεγμένους κινδύνους,
27 οὕτως [c] ἀθέσμοις περιέβαλεν αἰκίαις; Λύσατε, ἐκλύσατε ἄδικα
δεσμά· εἰς τὰ ἴδια μετ' εἰρήνης ἐξαποστείλατε, τὰ [d] προπεπρα-
28 γμένα παραιτησάμενοι. Ἀπολύσατε τοὺς υἱοὺς τοῦ παντοκρά-
τορος ἐπουρανίου Θεοῦ ζῶντος, ὃς ἀφ' ἡμετέρων μέχρι τοῦ νῦν
προγόνων ἀπαραπόδιστον μετὰ δόξης εὐστάθειαν [e] παρέχει τοῖς
29 ἡμετέροις πράγμασιν. Ὁ μὲν οὖν ταῦτα [f] ἔλεξεν· οἱ δὲ ἐν
ἀμερεῖ χρόνῳ λυθέντες τὸν ἅγιον σωτῆρα Θεὸν αὐτῶν [g] εὐ-
30 λόγουν, ἅρτι τὸν θάνατον [h] ἐκπεφευγότες. Εἶτα ὁ βασιλεὺς
εἰς τὴν πόλιν [i] ἀπαλλαγεὶς, τὸν ἐπὶ τῶν προσόδων προσκαλε-
σάμενος, ἐκέλευσεν οἴνους τε καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εὐωχίαν ἐπι-
τήδεια τοῖς Ἰουδαίοις χορηγεῖν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, κρίνας αὐτοὺς
ἐν ᾧ τόπῳ ἔδοξαν τὸν ὄλεθρον ἀναλαμβάνειν, ἐν τούτῳ ἐν
31 εὐφροσύνῃ πάσῃ σωτήρια [j] ἄγειν. Τότε οἱ [k] πρὶν ἐπονείδιστοι
καὶ πλησίον τοῦ ᾅδου, μᾶλλον δ' ἐπ' αὐτῷ βεβηκότες, ἀντὶ
πικροῦ καὶ [l] δυσαιάκτου μόρου κώθωνα σωτήριον συστησάμενοι,

---

[y] αὐτοὺς, καὶ ὠλέθρευον. [z] μεμηχανευμένων. [a] ὑπερβεβη-
κότες. [b] ἐπιδεδειγμένους. [c] ἀθέσμως. [d] προστεταγμένα.
[e] προφέρει. [f] ἐξέλεξεν. [g] ηὐλόγουν. [h] ἐκπεφυγότες.
[i] ἀπαλλαγεὶς om. [j] ἀγαγεῖν. [k] τὸ πρὶν. [l] δυσατάκτου.

τὸν εἰς πτῶσιν αὐτοῖς καὶ τάφον ἡτοιμασμένον τόπον [m] κλισίαις
32 κατεμέρισαν πλήρεις χαρμονῆς. Καταλήξαντες δὲ [n] θρήνου
πανόδυρτον μέλος ἀνέλαβον ᾠδὴν πάτριον, [o] τὸν σωτῆρα καὶ
τερατοποιὸν αἰνοῦντες Θεόν· οἰμωγήν [p] τε πᾶσαν καὶ κωκυτὸν
ἀπωσάμενοι χοροὺς συνίσταντο εὐφροσύνης εἰρηνικῆς σημεῖον.
33 Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς περὶ τούτων συμπόσιον βαρὺ
[q] συναγαγὼν ἀδιαλείπτως εἰς οὐρανὸν ἀνθωμολογεῖτο μεγαλο-
34 μερῶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ γενηθείσῃ [r] αὐτῷ σωτηρίᾳ. Οἵ τε πρὶν
εἰς ὄλεθρον, καὶ οἰωνοβρώτους αὐτοὺς ἔσεσθαι τιθέμενοι, [s] μετὰ
χαρᾶς ἀπογραψάμενοι κατεστέναξαν αἰσχύνην ἐφ' ἑαυτοῖς
[t] περιβαλλόμενοι καὶ τὴν πυρίπνουν τόλμαν ἀκλεῶς ἐσβεσμένοι.
35 Οἵ τε Ἰουδαῖοι καθὼς προειρήκαμεν συστησάμενοι τὸν προειρη-
μένον [u] χορὸν μετ' εὐωχίας ἐν ἐξομολογήσεσιν ἱλαραῖς καὶ
36 ψαλμοῖς διῆγον, καὶ κοινὸν ὁρισάμενοι περὶ τούτων θεσμὸν ἐπὶ
πᾶσαν τὴν παροικίαν αὐτῶν εἰς γενεὰς, τὰς προειρημένας ἡμέρας
ἄγειν ἔστησαν εὐφροσύνους, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας,
37 σωτηρίας δὲ τῆς διὰ Θεὸν γενομένης αὐτοῖς. Ἐνέτυχον δὲ τῷ
38 βασιλεῖ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ἴδια αἰτούμενοι. Ἀπογρά-
φονται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ Παχὼν ἕως τῆς
τετάρτης τοῦ Ἐπιφὶ, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα· συνίστανται δὲ
αὐτῶν τὴν ἀπώλειαν ἀπὸ πέμπτης τοῦ Ἐπιφὶ ἕως ἑβδόμης,
39 ἡμέραις τρισίν· ἐν αἷς καὶ μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος
αὐτοῦ ὁ τῶν [x] ὅλων δυνάστης ἀπταίστους αὐτοὺς ἐρρύσατο
40 ὁμοθυμαδόν. Εὐωχοῦντο δὲ πάνθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως χορηγού-
μενοι μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν ᾗ καὶ τὴν ἐντυχίαν
41 ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν. Συναινέσας [y] τε αὐτοὺς
ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτοῖς τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν
πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν στρατηγοὺς μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν
ἔχουσαν.

7 Βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον στρα-
τηγοῖς καὶ πᾶσι τοῖς τεταγμένοις ἐπὶ πραγμάτων χαίρειν καὶ

---

[m] κλισίας κατεμερίσαντο. [n] θρήνων. [o] τὸν Ἰσραὴλ σωτῆρα.
[p] δὲ. [q] συνάγων. [r] αὐτῶν. [s] καὶ μετὰ. [t] περιβαλόμενοι,
καὶ πυρόπνουν τόλμαν ἀκμαίως ἐ. [u] χρόνον. [x] πάντων.
[y] δὲ αὐτοῖς.

2 ἐρρῶσθαι. Ἐρρώμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, [z] κατευ-
θύναντος ἡμῖν τοῦ μεγάλου Θεοῦ τὰ [a] πράγματα καθὼς προαι-
3 ρούμεθα. Τῶν φίλων τινὲς [b] κακοηθείᾳ πυκνότερον ἡμῖν
παρακείμενοι συνέπεισαν ἡμᾶς εἰς τὸ τοὺς ὑπὸ τὴν βασιλείαν
Ἰουδαίους συναθροίσαντας [c] σύστημα κολάσασθαι ξενιζούσαις
4 ἀποστατῶν τιμωρίαις, προσφερόμενοι μήποτε εὐσταθήσειν τὰ
πράγματα ἡμῶν, δι' ἣν ἔχουσιν οὗτοι πρὸς [d] πάντα τὰ ἔθνη
5 δυσμένειαν, μέχρις ἂν συντελεσθῇ τοῦτο. Οἳ καὶ δεσμίους
καταγαγόντες αὐτοὺς μετὰ σκυλμῶν ὡς ἀνδράποδα, μᾶλλον δὲ
ὡς ἐπιβούλους, ἄνευ πάσης ἀνακρίσεως καὶ ἐξετάσεως ἐπεχείρησαν
ἀνελεῖν, νόμου Σκυθῶν ἀγριοτέραν [e] ἐμπεπορπημένοι ὠμότητα.
6 Ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις σκληρότερον διαπειλησάμενοι, καθ' ἣν
ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπιείκειαν μόγις τὸ ζῆν αὐτοῖς
[f] χαρισάμενοι, καὶ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν ἐγνωκότες ἀσφαλῶς
ὑπερησπικότα τῶν Ἰουδαίων, ὡς πατέρα ὑπὲρ υἱῶν διαπαντὸς
7 [g] ὑπερμαχοῦντα, τήν τε τοῦ φίλου ἣν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς βεβαίαν
καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν εὔνοιαν ἀναλογισάμενοι, δικαίως ἀπο-
8 λελύκαμεν πάσης καθ' ὁντινοῦν αἰτίας τρόπον. Καὶ προστε-
τάχαμεν ἑκάστῳ πάντας εἰς τὰ ἴδια ἐπιστρέφειν, ἐν παντὶ [h] τόπῳ
μηθενὸς αὐτοὺς τὸ σύνολον καταβλάπτοντος, μήτε [i] ὀνειδίζειν
9 περὶ τῶν γεγενημένων παρὰ λόγον. Γινώσκετε γὰρ ὅτι κατὰ
τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρὸν, ἢ ἐπιλυπήσωμεν αὐτοὺς
τὸ σύνολον, οὐκ ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸν πάσης δεσπόζοντα δυνά-
μεως Θεὸν ὕψιστον ἀντικείμενον ἡμῖν ἐπ' [k] ἐκδικήσει τῶν
πραγμάτων κατὰ πᾶν ἀφεύκτως διαπαντὸς ἔξομεν· ἔρρωσθε.
10 Λαβόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην οὐκ ἐσπούδασαν εὐθέως
[l] γενέσθαι περὶ τὴν ἄφοδον, ἀλλὰ τὸν βασιλέα προσηξίωσαν
τοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἰουδαίων τὸν ἅγιον Θεὸν αὐθαιρέτως
παραβεβηκότας [m] καὶ τοῦ Θεοῦ τὸν νόμον, τυχεῖν δι' [n] αὐτῶν τῆς
11 ὀφειλομένης κολάσεως, προφερόμενοι τοὺς γαστρὸς ἕνεκεν τὰ

---

[z] *κατευθύνοντος.* [a] *προστάγματα.* [b] *κατὰ κακόηθειαν.* [c] *τὰ συστήματα κολάζεσθαι ξενιζούσαις ἀποστάντων τ.* Προφερόμενοι μηδέποτε. [d] *πάντα* om. [e] *ἐνπεπηρμένοι.* [f] *χαριζόμενοι.* [g] *συμμαχοῦντα, τ. τε τ. φ. δι' ἣν.* [h] *τρόπῳ μηθὲν.* [i] *ὀνειδίζοντος.* [k] *ἐκδίκησιν.* [l] *γενέσθαι* om. [m] *καὶ* om. [n] *αὐτὴν.*

θεῖα παραβεβηκότας προστάγματα, μηδέποτε εὐνοήσειν μηδὲ τοῖς
12 τοῦ βασιλέως [o]πράγμασιν. Ὁ δὲ τἀληθὲς αὐτοὺς λέγειν
παραδεξάμενος καὶ [p]συναινέσας ἔδωκεν αὐτοῖς ἄδειαν πάντων,
ὅπως τοὺς παραβεβηκότας τοῦ Θεοῦ τὸν νόμον [q]ἐξολοθρεύσωσι
κατὰ πάντα τὸν ὑπὸ [r]τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τόπον μετὰ παρρησίας
13 ἄνευ πάσης βασιλικῆς ἐξουσίας [s]ἢ ἐπισκέψεως. Τότε κατευ-
φημήσαντες αὐτὸν, ὡς πρέπον ἦν, οἱ τούτων ἱερεῖς καὶ πᾶν
τὸ πλῆθος ἐπιφωνήσαντες τὸ ἀλληλούϊα μετὰ χαρᾶς ἀνέλυσαν.
14 [t]Τότε τὸν ἐμπεσόντα τῶν [u]μεμιασμένων ὁμοεθνῆ κατὰ τὴν ὁδὸν
15 [x]ἐκολάζοντο, καὶ μετὰ παραδειγματισμῶν ἀνῄρουν. Ἐκείνῃ δὲ
τῇ ἡμέρᾳ ἀνεῖλον ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας, [y]καὶ ἤγαγον
16 εὐφροσύνην μετὰ χαρᾶς [z]τοὺς βεβήλους χειρωσάμενοι. Αὐτοὶ
δὲ οἱ μέχρι θανάτου τὸν Θεὸν ἐσχηκότες, παντελῆ σωτηρίας
ἀπόλαυσιν [a]εἰληφότες, ἀνέζευξαν ἐκ τῆς πόλεως παντοίοις
εὐωδεστάτοις ἄνθεσι κατεστεμμένοι μετ' εὐφροσύνης καὶ βοῆς,
[b]ἐν αἴνοις καὶ παμμέλεσιν ὕμνοις εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ τῶν
17 πατέρων αὐτῶν [c]αἰωνίῳ σωτῆρι τοῦ Ἰσραήλ. Παραγενηθέντες
δὲ εἰς Πτολεμαΐδα τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἰδιότητα
[d]ῥοδοφόρον, ἐν ᾗ προσέμεινεν αὐτοὺς ὁ στόλος κατὰ κοινὴν
18 αὐτῶν βουλὴν ἡμέρας ἑπτὰ, ἐκεῖ ἐποίησαν πότον [e]σωτήριον, τοῦ
βασιλέως χορηγήσαντος αὐτοῖς εὐψύχως τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν
19 πάντα ἑκάστῳ ἕως [f]εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν. Καταχθέντες δὲ μετ'
εἰρήνης ἐν ταῖς πρεπούσαις ἐξομολογήσεσιν, ὡσαύτως κἀκεῖ
ἔστησαν καὶ ταύτας ἄγειν τὰς ἡμέρας ἐπὶ τὸν τῆς παροικίας
20 αὐτῶν χρόνον εὐφροσύνους. [A]Ας καὶ ἀνιερώσαντες ἐν στήλῃ
κατὰ τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχῆς καθιδρύσαντες
ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς, διά τε γῆς καὶ θαλάσ-
σης καὶ ποταμοῦ ἀνασωζόμενοι τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιταγῇ,
21 ἕκαστος [g]εἰς τὴν ἰδίαν· καὶ πλείστην ἢ ἔμπροσθεν ἐν τοῖς
ἐχθροῖς ἐξουσίαν ἐσχηκότες μετὰ δόξης καὶ φόβου, τὸ σύνολον

---

[o] προστάγμασιν. [p] παραινέσας. [q] ἐξολεθρεύσωσιν. [r] τῆς βασιλείας. [s] καὶ. [t] Οὗτοι τε τὸν. [u] μεμαμμένων. [x] ἀπέκτεννον. [y] ἦν καὶ. [z] τοὺς om. [a] ἐσχηκότες. [b] ἐν om. [c] ἁγίῳ. [d] ῥοδοφόνον. [e] σωτηρίου. [f] ἐπὶ. [g] εἰς τὴν ἔμπροσθεν.

22 ὑπὸ μηδενὸς διασεισθέντες τῶν ὑπαρχόντων. Καὶ πάντα τὰ ἑαυτῶν πάντες ἐκομίσαντο ἐξ ἀπογραφῆς, ὥστε τοὺς ἔχοντάς τι μετὰ [h] φόβου μεγίστου ἀποδοῦναι αὐτοῖς, τὰ μεγαλεῖα τοῦ [i] μεγίστου Θεοῦ ποιήσαντος [k] τελείως ἐπὶ σωτηρίᾳ αὐτῶν.
23 Εὐλογητὸς ὁ ῥύστης Ἰσραὴλ εἰς τοὺς ἀεὶ χρόνους. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ'. MS. Alex.

* ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

1 ΦΙΛΟΣΟΦΩΤΑΤΟΝ λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων, εἰ αὐτοδέσποτός ἐστι τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός, συμβουλεύσαιμ' 2 ἂν ὑμῖν ὀρθῶς, ὅπως προθύμως προσέχητε τῇ φιλοσοφίᾳ. Καὶ γὰρ ἀναγκαῖος εἰς ἐπιστήμην παντὶ ὁ λόγος, καὶ ἄλλως τῆς μεγί- 3 στης [a] ἀρετῆς, λέγω δὴ φρονήσεως, περιέχει ἔπαινον, εἰ ἄρα τῶν σωφροσύνης κωλυτικῶν παθῶν ὁ λογισμὸς φαίνεται ἐπικρατεῖν, 4 γαστριμαργίας τε καὶ ἐπιθυμίας· ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν κυριεύειν ἀναφαίνεται, οἷον κακοηθείας· καὶ τῶν τῆς ἀνδρείας ἐμποδιστικῶν παθῶν, θυμοῦ τε καὶ πόνου 5 καὶ φόβου. Πῶς οὖν, ἴσως εἴποιεν ἄν τινες, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ δεσπόζει; γελοῖον ἐπι- 6 χειροῦντες λέγειν. Οὐ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, ἀλλὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης [b] καὶ φρονήσεως ἐναντίων· καὶ τούτων, οὐχ ὥστε αὐτὰ καταλῦσαι, 7 ἀλλ' ὥστε αὐτοῖς μὴ εἶξαι. Πολλαχόθεν μὲν οὖν καὶ ἀλλαχόθεν

[h] φόρου. [i] μεγάλου. [k] τελέως. * Maccabaeorum liber quartus, qui in Ed. Rom. deest, ad fidem Editionis F. Field (1859), collatis codice Alexandrino (A), et Josephi Editione Bekkeriana (J), exhibetur. [a] ἀρετῆς· λέγω δὴ ὅτι φρ. J. [b] om. καὶ φρονήσεως J.

ἔχοιμ᾽ ἂν ὑμῖν ἐπιδεῖξαι, ὅτι αὐτοκράτωρ ἐστὶ τῶν παθῶν ὁ
8 εὐσεβὴς λογισμός· πολὺ δὲ πλέον τοῦτο [c] ἀποδείξαιμι ἀπὸ τῆς
[d] ἀνδραγαθίας τῶν ὑπὲρ [e] ἀρετῆς ἀποθανόντων, Ἐλεαζάρου τε
9 καὶ [f] ἑπτὰ ἀδελφῶν καὶ τῆς τούτων μητρός. [g]Ἅπαντες γὰρ οὗτοι
τῶν [g] ἕως θανάτου πόνων [h] ὑπεριδόντες [i] ἐπεδείξαντο ὅτι περι-
10 κρατεῖ τῶν παθῶν ὁ λογισμός. Τῶν μὲν οὖν ἀρετῶν [k] ἔπεστί
μοι ἐπαινεῖν τοὺς κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὲρ τῆς καλοκἀγαθίας
ἀποθανόντας μετὰ τῆς μητρὸς ἄνδρας· τῶν δὲ τιμῶν μακαρίσαιμ᾽
11 ἄν [l]. Θαυμασθέντες γὰρ ἐκεῖνοι οὐ μόνον ὑπὸ πάντων ἀνθρώ-
πων ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ καὶ [m] [τῇ] ὑπομονῇ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν
[n] αἰκισαμένων, αἴτιοι κατέστησαν τοῦ καταλυθῆναι τὴν κατὰ τοῦ
ἔθνους τυραννίδα, νικήσαντες τὸν τύραννον τῇ ὑπομονῇ, ὥστε
12 καθαρισθῆναι δι᾽ αὐτῶν τὴν πατρίδα. Ἀλλὰ καὶ περὶ [o] τούτου
νῦν αὐτίκα δὴ λέγειν ἐξέσται, [p] ἀρξαμένῳ τῆς ὑποθέσεως, [q] ὅπερ
εἴωθα ποιεῖν, καὶ οὕτως εἰς τὸν περὶ αὐτῶν τρέψομαι λόγον, δόξαν
13 διδοὺς τῷ πανσόφῳ Θεῷ. Ζητοῦμεν δὴ τοίνυν, εἰ αὐτοκράτωρ
14 ἐστὶ τῶν παθῶν ὁ λογισμός. [r] Διακρίνωμεν δὲ τί ποτέ ἐστι
λογισμός; καὶ τί πάθος; καὶ πόσαι [s] παθῶν ἰδέαι; καὶ εἰ πάντων
15 ἐπικρατεῖ τούτων ὁ λογισμός; Λογισμὸς μὲν [t] δὴ τοίνυν ἐστὶ
16 νοῦς μετὰ [u] ὀρθοῦ λόγου προτιμῶν τὸν [x] σοφίας [y] βίον. Σοφία
[z] δὴ τοίνυν ἐστὶ γνῶσις θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ
17 τῶν τούτων [a] αἰτιῶν. Αὕτη δὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ τοῦ νόμου παιδεία,
δι᾽ ἧς τὰ θεῖα σεμνῶς καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφερόντως μανθάνο-
18 μεν. Τῆς δὲ σοφίας ἰδέαι [b] καθεστᾶσι τέσσαρες, φρόνησις [c] καὶ
19 δικαιοσύνη [c] καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη. Κυριωτάτη δὲ [d] πάν-
των ἡ φρόνησις, ἐξ ἧς δὴ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖ.
20 Παθῶν δὲ φύσεις εἰσὶν αἱ περιεκτικώτατοι δύο, ἡδονή τε καὶ
πόνος· τούτων δὲ ἑκάτερον καὶ περὶ [e] τὸ σῶμα καὶ περὶ τὴν

---

[c] ἀποδεῖξαι J. [d] ἀνδραγαθείας A. [e] ἀρετὴν A. [f] add. τῶν J. [g] add. ὑπὲρ τῶν τοῦ θεοῦ νόμων J. [h] add. καταφρονήσαντες καὶ ὑπὲρ θεοσεβείας τὸ ζῆν αὐτῶν J. [i] ὑπέδειξαν J. [k] ἐπέστη J. [l] add. αὐτούς J. [m] om. τῇ J. [n] καταικισαμένων J. [o] τοῦ ζητουμένου J. [p] ἀρξαμένων A. [q] ὥσπερ εἰώθαμεν J. [r] καὶ διακρίνομεν J. [s] add. αἱ τῶν J. [t] om. δὴ J. [u] ὀρθοῦς βίου A. [x] add. τῆς J. [y] λόγον A. [z] δ᾽ ἐστὶ J. [a] αἰτίων J. [b] καθεστήκασι J. [c] om. καὶ . . καὶ J. [d] πασῶν J. [e] om. τὸ σῶμα καὶ περὶ A.

21 ψυχὴν πέφυκε. Πολλαὶ δὲ καὶ περὶ τὴν ἡδονὴν καὶ τὸν πόνον
22 παθῶν εἰσιν ἀκολουθίαι. Πρὸ μὲν οὖν τῆς ἡδονῆς ἐστιν ἐπιθυμία·
23 μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν χαρά. Πρὸ δὲ τοῦ πόνου ἐστὶ φόβος· μετὰ
24 δὲ τὸν πόνον λύπη. Θυμὸς δὲ κοινὸν πάθος ἐστὶν ἡδονῆς [f] καὶ
25 πόνου, ἐὰν ἐννοηθῇ τις ὅτε αὐτῷ περιέπεσεν. Ἐν [g] δὲ τῇ ἡδονῇ
ἐστι καὶ ἡ κακοήθης διάθεσις, πολυτροπωτάτη πάντων [h] τῶν παθῶν
26 οὖσα. Κατὰ μὲν [i] τὴν ψυχὴν ἀλαζονεία [k] καὶ φιλαργυρία [k] καὶ
27 φιλοδοξία [k] καὶ φιλονεικία καὶ βασκανία· κατὰ δὲ τὸ σῶμα παν-
28 τοφαγία [l] καὶ λαιμαργία [l] καὶ [m] μονοφαγία. Καθάπερ οὖν δυοῖν
τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς φυτῶν ὄντων ἡδονῆς τε καὶ πόνου,
29 πολλαὶ τούτων [τῶν παθῶν] εἰσι παραφυάδες· ὧν [n] ἑκάστην ὁ
παγγέωργος λογισμὸς περικαθαίρων τε καὶ ἀποκνίζων καὶ περι-
πλέκων καὶ ἐπάρδων καὶ πάντα τρόπον [o] μετοχετεύων ἐξημεροῖ τὰς
30 τῶν ἠθῶν καὶ παθῶν ὕλας. Ὁ γὰρ λογισμὸς τῶν μὲν ἀρετῶν
ἐστιν ἡγεμών, τῶν δὲ παθῶν αὐτοκράτωρ. [p] Ἐπιθεώρει γε τοίνυν
πρῶτον διὰ τῶν κωλυτικῶν τῆς σωφροσύνης ἔργων, ὅτι αὐτοδέ-
31 σποτός ἐστι τῶν παθῶν ὁ λογισμός. Σωφροσύνη δὴ τοίνυν
32 ἐστὶν ἐπικράτεια τῶν ἐπιθυμιῶν. Τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν αἱ μέν εἰσι
ψυχικαὶ, αἱ δὲ σωματικαί· καὶ τούτων ἀμφοτέρων ὁ λογισμὸς
33 ἐπικρατεῖν φαίνεται. Ἐπεὶ πόθεν κινούμενοι πρὸς τὰς ἀπειρη-
μένας τροφὰς [q] ἀποτρεπόμεθα τὰς ἐξ αὐτῶν ἡδονάς; οὐχ ὅτι
δύναται τῶν ὀρέξεων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμός; ἐγὼ μὲν οἶμαι.
34 Τοιγαροῦν ἐνύδρων ἐπιθυμοῦντες καὶ ὀρνέων καὶ τετραπόδων
[r] καὶ παντοίων βρωμάτων τῶν ἀπηγορευμένων ἡμῖν κατὰ τὸν
35 νόμον ἀπεχόμεθα διὰ τὴν τοῦ λογισμοῦ ἐπικράτειαν. [s] Ἀνέχεται
γὰρ τὰ τῶν ὀρέξεων πάθη ὑπὸ τοῦ σώφρονος νοὸς ἀνακαμπτόμενα·
καὶ [t] φιμοῦται πάντα τὰ τοῦ σώματος κινήματα ὑπὸ τοῦ λο-
γισμοῦ.

2 Καὶ τί θαυμαστὸν εἰ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμίαι πρὸς τὴν τοῦ
2 κάλλους μετουσίαν ἀκυροῦνται; Ταύτῃ γοῦν ὁ σώφρων Ἰωσὴφ
ἐπαινεῖται, [u] ὅτι [τῷ λογισμῷ] διανοίᾳ περιεκράτησε τῆς ἡδυ-
3 παθείας. Νέος γὰρ ὢν καὶ ἀκμάζων πρὸς συνουσιασμὸν

---

[f] add. τε J. [g] τῇ ἡδονῇ δὲ J. [h] οὖσα τῶν παθῶν J. [i] ψυ-
χῆς A. [k] om. καὶ . . καὶ . . καὶ J. [l] om. καὶ . . καὶ J. [m] νομο-
φαγία A. [n] ἕκαστος A. [o] μεταχέων A. [p] ἐπιθεωρεῖται
γὰρ J. [q] ἀποστρεφόμεθα J. [r] om. καὶ A. [s] ἀντέχεται A.
[t] φιλοτιμοῦνται A. [u] ὅτι τῷ λ. καὶ J.

4 ἠκύρωσε τῷ λογισμῷ τὸν τῶν παθῶν οἶστρον. Οὐ μόνον δὲ
τὴν τῆς ἡδυπαθείας οἰστρηλασίαν ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς φαί-
5 νεται, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐπιθυμίας [x]. Λέγει γοῦν ὁ νόμος, Οὐκ
ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ ὅσα [y] τῷ πλη-
6 σίον σού ἐστι. Καίτοι ὅτε [z] μὴ ἐπιθυμεῖν ἡμᾶς εἴρηκεν ὁ νόμος,
πολὺ πλέον [a] πείσαιμ' ἂν ὑμᾶς ὅτι τῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν [b] δύ-
ναται ὁ λογισμὸς, ὥσπερ καὶ τῶν κωλυτικῶν τῆς δικαιοσύνης
7 παθῶν. Ἐπεὶ τίνα τρόπον μονοφάγος τις ὢν τὸ ἦθος καὶ
γαστρίμαργος καὶ μέθυσος μεταπαιδεύεται, εἰ μὴ δῆλον ὅτι
8 κύριός ἐστι τῶν παθῶν ὁ λογισμός; Αὐτίκα γοῦν [c] τῷ νόμῳ
πολιτευόμενος, κἂν φιλάργυρός τις [d] ᾖ, βιάζεται τὸν [e] ἑαυτοῦ τρό-
πον, τοῖς δεομένοις δανείζων χωρὶς τόκων, καὶ τὸ δάνειον τῶν
9 ἑβδομάδων [f] ἐνστασῶν [g] χρεοκοπούμενος. Κἂν φειδωλός τις ᾖ,
ὑπὸ τοῦ νόμου κρατεῖται διὰ τὸν λογισμὸν, μήτε [h] ἐπικαρπολογού-
μενος τοὺς ἀμητοὺς, μήτε ἐπιρρωγολογούμενος τοὺς ἀμπελῶνας.
Καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων δ' ἔστιν ἐπιγνῶναι τοῦτο, ὅτι τῶν παθῶν
10 ἐστιν [i] ὁ λογισμὸς κρατῶν. Ὁ γὰρ νόμος καὶ τῆς πρὸς γονεῖς
11 εὐνοίας κρατεῖ, μὴ καταπροδιδοὺς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτούς· καὶ τῆς
πρὸς [k] γαμετὴν φιλίας ἐπικρατεῖ, διὰ παρανομίαν αὐτὴν ἀπε-
λέγχων· καὶ τῆς [l] τέκνων φιλίας κυριεύει, διὰ κακίαν αὐτὰ
12 κολάζων· καὶ τῆς [m] φίλων συνηθείας δεσπόζει, διὰ [n] πονηρίαν
13 αὐτοὺς ἐξελέγχων. Καὶ μὴ νομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου [o]
καὶ [p] ἔχθρας [q] ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν δύναται διὰ τὸν νόμον,
14 μηδὲ δενδροτομῶν τὰ ἥμερα τῶν πολεμίων φυτὰ, τὰ δὲ τῶν
ἐχθρῶν τοῖς ἀπολέσασι διασώζων, καὶ τὰ πεπτωκότα συνεγείρων.
15 Καὶ τῶν [r] βιαιοτέρων δὲ παθῶν [s] ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται,
φιλαρχίας καὶ κενοδοξίας καὶ ἀλαζονείας καὶ μεγαλαυχίας καὶ
16 βασκανίας. Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ κακοήθη πάθη ὁ σώφρων
νοῦς [t] ἀπωθεῖται [u], ὥσπερ καὶ τὸν θυμόν· καὶ γὰρ [x] τούτου

---

[x] add. δεσπόζειν ἀναφαίνεται J. [y] τοῦ J. [z] μηδ' J. [a] πείσειεν ἂν ἡμᾶς J. [b] δύναιτ' ἂν J. [c] add. ὁ J. [d] εἴη A. [e] αὐτοῦ J. [f] ἐντάσσων A. [g] χρεωκοπούμενος J. [h] ἐπικαρπούμενος A. [i] αὐτοκράτωρ ὁ λογισμός J. [k] γαμετῆς A. [l] add. τῶν J. [m] add. τῶν J. [n] πονηρίας A. [o] add. γε J. [p] ἔχθραν A. [q] ἐπικρ. ὁ λογ. J. [r] βιοτέρων A. [s] κρατεῖν A. [t] add. εἰς ἀγαθὸν προτρέπων J. [u] add. καὶ βιάζεται J. [x] add. καὶ J.

17 δεσπόζει. Θυμούμενός γέ τοι Μωϋσῆς κατὰ Δαθὰν καὶ [y]Ἀβει-
ρὼν οὐ θυμῷ τι κατ' αὐτῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ λογισμῷ τὸν θυμὸν
18 διῆτησεν. Δυνατὸς γὰρ ὁ σώφρων νοῦς, ὡς ἔφην, κατὰ τῶν
παθῶν ἀριστεῦσαι, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν μεταθεῖναι, τὰ δὲ καὶ ἀκυ-
19 ρῶσαι. Ἐπεὶ διὰ τί ὁ πάνσοφος ἡμῶν πατὴρ Ἰακὼβ τοὺς
περὶ Συμεὼν καὶ Λευὶ αἰτιᾶται, μὴ λογισμῷ τοὺς Σικιμίτας
ἐθνηδὸν ἀποσφάξαντας, λέγων, Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν;
20 Εἰ μὴ γὰρ ἐδύνατο [z]τῶν θυμῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖν, οὐκ ἂν
21 εἶπεν οὕτως. Ὀπηνίκα γὰρ ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον [a]κατεσκεύασε,
22 τὰ πάθη αὐτῷ καὶ τὰ ἤθη περιεφύτευσεν. [b]Καὶ τηνικαῦτα δὲ
περὶ πάντων τὸν ἱερὸν ἡγεμόνα νοῦν διὰ τῶν [c]αἰσθητηρίων
23 ἐνεθρόνισε· καὶ τούτῳ νόμον ἔδωκε, καθ' ὃν πολιτευόμενος βασι-
λεύσει βασιλείαν σώφρονά τε καὶ δικαίαν καὶ ἀγαθὴν καὶ
ἀνδρείαν.

24 Πῶς οὖν, εἴποι τις ἄν, εἰ τῶν παθῶν [d]ὁ λογισμὸς [e]κρατεῖ,
3 λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ κρατεῖ; Ἔστι δὲ κομιδῇ γελοῖος ὁ [f]λόγος·
οὐ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ
2 τῶν [g]σωματικῶν. Οἷον, ἐπιθυμίαν τις [h]ὑμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι[i],
ἀλλὰ [k]μὴ δουλωθῆναι τῇ ἐπιθυμίᾳ δύναται ὁ λογισμὸς παρασχέσ-
3 θαι. Θυμόν τις οὐ δύναται ἐκκόψαι [l]ὑμῶν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ [m]τῷ
4 θυμῷ [n]δυνατὸν [o]βοηθῆσαι. Κακοήθειάν τις [p]ὑμῶν οὐ δύναται
ἐκκόψαι, ἀλλὰ [q]τὸ μὴ καμφθῆναι τῇ κακοηθείᾳ [r]δύναται ὁ λογισ-
5 μὸς συμμαχῆσαι. Οὐ γὰρ ἐκριζωτὴς τῶν παθῶν ὁ λογισμός
6 ἐστιν, ἀλλ' ἀνταγωνιστής. Ἔστι γοῦν τοῦτο διὰ τῆς [s]Δαυὶδ τοῦ
7 βασιλέως δίψης σαφέστερον ἐπιλογίσασθαι. Ἐπεὶ γὰρ δι' [t]ὅλης ἡμέρας [u]προσβαλὼν τοῖς ἀλλοφύλοις ὁ Δαυὶδ πολλοὺς
8 αὐτῶν ἀπέκτεινε [x]μετὰ τῶν τοῦ ἔθνους στρατιωτῶν, τότε δὴ
γενομένης ἑσπέρας [y]ἱδρῶν καὶ σφόδρα κεκμηκὼς ἐπὶ τὴν βασί-

---

[y] Ἀβιρὰμ J. [z] ὁ λογ. τοῦ θυμοῦ J. [a] *κατεσκεύαζε, λόγῳ καὶ αὐτεξουσιότητι κοσμήσας, τηνικάδε καὶ τὰ πάθη* J. [b] Καὶ τὸν ἡγεμόνα J. [c] add. ἔνδον J. [d] add. *δεσπότης ἐστὶν* J. [e] om. *κρατεῖ* J. [f] λογισμός A. [g] *σώματος* J. [h] om. *ὑμῶν* J. [i] add. *ἡμῶν* J. [k] add. *τὸ* J. [l] *ἡμῶν* J. [m] *τῷ μὴ δουλωθῆναι* J. [n] *δυνατὸς* J. [o] *ὁ λογισμὸς βοηθεῖν* J. [p] *ἡμῶν* J. [q] *τῷ* J. [r] *δυνατὸν* A. [s] add. *τοῦ* J. [t] add. *τῆς* J. [u] *πολεμῶν τοὺς ἀλλοφύλους* J. [x] add. *ὁ Δαυὶδ* J. [y] *ὑδρῶν* A.

λειον σκηνὴν ἦλθε, περὶ ἣν ὁ πᾶς τῶν προγόνων στρατὸς ἐστρα-
9 τοπεδεύκει. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον [z] ἦσαν·
10 ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς μάλιστα διψῶν, καίπερ ἀφθόνους ἔχων πηγὰς,
11 οὐκ ἠδύνατο δι' αὐτῶν ἰάσασθαι τὴν δίψαν· ἀλλά τις αὐτὸν
ἀλόγιστος ἐπιθυμία τοῦ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὕδατος ἐπιτείνουσα
12 συνέφρυγε, καὶ λύουσα κατέφλεγεν. Ὅθεν τῶν ὑπερασπιστῶν
ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως [a] ἐπιθυμίᾳ σχετλιαζόντων, [b] δύο νεανίσκοι
στρατιῶται καρτεροὶ, καταιδεσθέντες τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιθυ-
μίαν, τὰς [c] πανοπλίας καθωπλίσαντο, καὶ κάλπην λαβόντες ὑπερ-
13 έβησαν τοὺς τῶν πολεμίων χάρακας, καὶ λαθόντες τοὺς τῶν
πυλῶν ἀκροφύλακας διεξῆσαν ἀνερευνώμενοι κατὰ πᾶν τὸ τῶν
14 πολεμίων στρατόπεδον, καὶ ἀνευράμενοι [d] θαρραλέως τὴν πηγὴν,
15 [e] ἐξ αὐτῆς [f] ἐγέμισαν τῷ βασιλεῖ [g] τὸ ποτόν. Ὁ δὲ [h] καίπερ
τῇ δίψῃ διαπυρούμενος ἐλογίσατο πάνδεινον εἶναι κίνδυνον [i] τῇ
16 ψυχῇ λογισθὲν ἰσοδύναμον τὸ ποτὸν αἵματι. Ὅθεν ἀντιθεὶς
17 τῇ ἐπιθυμίᾳ τὸν λογισμὸν ἔσπεισε τὸ πόμα τῷ Θεῷ. Δυνατὸς
γὰρ ὁ σώφρων, [k] ὡς ἔφην, νοῦς νικῆσαι τὰς τῶν παθῶν ἀνάγκας,
18 καὶ σβέσαι τὰς τῶν οἴστρων φλεγμονὰς, καὶ τὰς τῶν σωμάτων
ἀλγηδόνας καθ' ὑπερβολὴν οὔσας καταπαλαῖσαι, καὶ τῇ καλο-
κἀγαθίᾳ τοῦ λογισμοῦ [l] ἀποπτύσαι πάσας τὰς τῶν παθῶν ἐπι-
19 κρατείας. Ἤδη δὲ καὶ ὁ καιρὸς ἡμᾶς καλεῖ ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν
20 τῆς [m] ἱστορίας τοῦ σώφρονος λογισμοῦ. Ἐπειδὴ γὰρ βαθεῖαν
εἰρήνην διὰ τὴν εὐνομίαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον, καὶ ἔπραττον
καλῶς, ὥστε καὶ τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα Σέλευκον τὸν Νικάνορα
[n] καὶ χρήματα εἰς τὴν ἱερουργίαν αὐτοῖς [o] ἀφορίσαι, καὶ τὴν
21 πολιτείαν αὐτῶν ἀποδέχεσθαι, τότε δή τινες πρὸς τὴν κοινὴν
νεωτερίσαντες ὁμόνοιαν πολυτρόποις ἐχρήσαντο συμφοραῖς.

4 Σίμων γάρ τις πρὸς Ὀνίαν ἀντιπολιτευόμενος τόν ποτε τὴν
ἀρχιερωσύνην ἔχοντα διὰ βίου, καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐπειδὴ
πάντα τρόπον διαβάλλων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους οὐκ ἴσχυσε κακῶσαι,
2 φυγὰς ᾤχετο τὴν πατρίδα προδώσων. Ὅθεν ἧκων [p] πρὸς

---

[z] ἦεσαν J. [a] δίψῃ J. [b] τρεῖς J. [c] παντευχίας J. [d] om. θαρραλέως J. [e] add. θαρραλέως J. [f] ἐκόμισαν J. [g] om. τὸ ποτόν J. [h] καὶ περὶ τὴν δίψαν A. [i] om. τῇ J. [k] om. ὡς ἔφην A, J. [l] διαπτύσαι J. [m] θεωρίας J. [n] om. καὶ J. [o] ἀποφορίσαι A. [p] ὡς J.

Ἀπολλώνιον τὸν Συρίας τε καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας στρατη-
3 γὸν ἔλεγεν, Εὔνους ὢν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν ἥκω
μηνύσων πολλὰς ἰδιωτικῶν χρημάτων μυριάδας ἐν τοῖς Ἱεροσο-
λύμων γαζοφυλακίοις [q] τεθησαυρίσθαι, τῷ ἱερῷ μὴ ἐπικοινω-
4 νούσας, [r] καὶ προσήκειν ταῦτα Σελεύκῳ τῷ βασιλεῖ. Τούτων
ἕκαστα γνοὺς ὁ Ἀπολλώνιος τὸν μὲν Σίμωνα τῆς εἰς τὸν βασιλέα
κηδεμονίας [s] ἐπῄνει, πρὸς δὲ τὸν Σέλευκον ἀναβὰς κατεμήνυε τὸν
5 τῶν χρημάτων θησαυρόν. Καὶ λαβὼν τὴν περὶ αὐτῶν ἐξουσίαν
ταχὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν μετὰ τοῦ καταράτου Σίμωνος καὶ
6 βαρυτάτου στρατοῦ [t] προσελθὼν, ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς
ἥκειν ἔλεγεν, ὅπως τὰ ἰδιωτικὰ τοῦ γαζοφυλακίου λάβοι χρήματα.
7 Καὶ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν λόγον σχετλιάσαντος, ἀντιλέγοντός
τε, πάνδεινον εἶναι νομίσαντες εἰ οἱ τὰς παρακαταθήκας πιστεύ-
σαντες τῷ ἱερῷ θησαυρῷ στερηθήσονται, ὡς οἷόν τε ἦν, ἐκώλυον.
8, 9 [u] Μετὰ ἀπειλῆς δὲ ὁ Ἀπολλώνιος ἀπῄει εἰς τὸ ἱερόν. Τῶν δὲ
ἱερέων μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν τῷ ἱερῷ ἱκετευσάντων [x] τὸν
10 Θεὸν ὑπερασπίσαι τοῦ [y] ἱεροῦ καταφρονουμένου [z] τόπου, ἀνιόν-
τος τε μετὰ καθωπλισμένης τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἀπολλωνίου πρὸς
τὴν τῶν χρημάτων ἁρπαγὴν, οὐρανόθεν ἔφιπποι προυφάνησαν
ἄγγελοι περιαστράπτοντες τοῖς ὅπλοις, καὶ πολὺν αὐτοῖς φόβον
11 τε καὶ τρόμον [a] ἐνιέντες. Καταπεσών [b] γε τοι ἡμιθαν�ὴς ὁ
Ἀπολλώνιος ἐπὶ τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον τὰς χεῖρας
ἐξέτεινεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ μετὰ δακρύων τοὺς Ἑβραίους
παρεκάλει, ὅπως [c] περὶ αὐτοῦ [d] εὐξάμενοι τὸν [e] ἐπουράνιον
12 ἐξευμενίσωνται στρατόν. [f] Ἔλεγε γὰρ ἡμαρτηκὼς ὥστε καὶ
ἀποθανεῖν ἄξιος ὑπάρχειν, πᾶσί τε ἀνθρώποις ὑμνήσειν σωθεὶς
13 τὴν τοῦ ἱεροῦ τόπου μακαριότητα. Τούτοις ἐπαχθεὶς τοῖς
λόγοις Ὀνίας ὁ ἀρχιερεὺς, καίπερ ἄλλως εὐλαβηθεὶς μήποτε
νομίσειεν ὁ βασιλεὺς Σέλευκος ἐξ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς καὶ
[g] μὴ θείας δίκης [h] ἀνῃρῆσθαι τὸν Ἀπολλώνιον, ηὔξατο περὶ
14 αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὲν παραδόξως διασωθεὶς ᾤχετο, δηλώσων τῷ

---

[q] τεθησαύρισται A. [r] ἀλλὰ A. [s] ἐπαινεῖ A. [t] add. ἀνέβη καὶ J. [u] Μετ' ἀπειλῶν J. [x] τῷ θεῷ J. [y] om. ἱεροῦ A. [z] [τοῦ τύπου] J. [a] ἐνιόντες A; ἐνῆκαν J. [b] δὲ J. [c] add. προσευξάμενοι J. [d] ἐξόμενοι A; om. J. [e] οὐράνιον J. [f] v. 12 om. J. [g] οὐ J. [h] ἀνηρῆσθαι A.

15 βασιλεῖ τὰ συμβάντα αὐτῷ. Τελευτήσαντος δὲ Σελεύκου τοῦ
βασιλέως διαδέχεται τὴν ἀρχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντίοχος Ἐπι-
16 φανὴς, ἀνὴρ [i] ὑπερήφανος καὶ [k] δεινός· ὃς καταλύσας τὸν Ὀνίαν
τῆς ἀρχιερωσύνης Ἰάσονα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν ἀρ-
17 χιερέα, συνθέμενον δώσειν, εἰ ἐπιτρέψειεν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν, κατ'
18 ἐνιαυτὸν [l] τρισχίλια ἑξακόσια ἑξήκοντα [m] τάλαντα. Ὁ δὲ ἐπέ-
19 τρεψεν αὐτῷ καὶ ἀρχιερᾶσθαι καὶ τοῦ ἔθνους ἀφηγεῖσθαι. [o] Ὃς
καὶ [n] ἐξεδιήτησε τὸ ἔθνος, καὶ ἐξεπολίτευσεν ἐπὶ πᾶσαν παρα-
20 νομίαν· ὥστε μὴ μόνον ἐπ' αὐτῇ τῇ ἄκρᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν
γυμνάσιον κατασκευάσαι, [o] ἀλλὰ καὶ καταλῦσαι τὴν τοῦ ἱεροῦ
21 κηδεμονίαν. Ἐφ' οἷς ἀγανακτήσασα ἡ θεία δίκη αὐτὸν [p] αὐτοῖς
22 τὸν Ἀντίοχον [q] ἐπολέμησεν. Ἐπειδὴ γὰρ πολεμῶν ἦν κατ'
Αἴγυπτον Πτολεμαίῳ, ἤκουσέ τε ὅτι φήμης διαδοθείσης περὶ
τοῦ τεθνάναι αὐτὸν ὡς ἔνι μάλιστα χαίροιεν οἱ Ἱεροσολυμῖται,
23 ταχέως ἐπ' αὐτοὺς ἀνέζευξεν. Καὶ ὡς ἐπόρθησεν αὐτοὺς, δόγμα
ἔθετο, ὅπως [r] εἴ τινες αὐτῶν [s] φανεῖεν τῷ πατρίῳ πολιτευόμενοι
24 νόμῳ, θάνοιεν. [t] Καὶ ἐπεὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἴσχυε κατα-
λῦσαι διὰ τῶν δογμάτων [u] τὴν τοῦ ἔθνους εὐνομίαν, ἀλλὰ πάσας
25 τὰς ἑαυτοῦ ἀπειλὰς καὶ τιμωρίας ἑώρα καταλυομένας, ὥστε καὶ
γυναῖκας, ὅτι [x] περιέτεμον τὰ παιδία, μετὰ τῶν βρεφῶν κατα-
26 κρημνισθῆναι, προειδυίας ὅτι τοῦτο πείσονται· ἐπεὶ οὖν τὰ
δόγματα αὐτοῦ κατεφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ, αὐτὸς διὰ βασάνων
ἕνα ἕκαστον [y] τοῦ ἔθνους ἠνάγκαζε [z] μιαρῶν [a] ἀπογευομένους
τροφῶν ἐξόμνυσθαι τὸν Ἰουδαϊσμόν.

5 Προκάθισάς γέ τοι μετὰ τῶν συνέδρων ὁ τύραννος Ἀντίοχος
ἐπί τινος ὑψηλοῦ τόπου, καὶ τῶν στρατευμάτων [b] αὐτῷ παρε-
2 στηκότων κυκλόθεν ἐνόπλων, [c] παρεκέλευε τοῖς δορυφόροις ἕνα
ἕκαστον τῶν Ἑβραίων [d] ἐπισπᾶσθαι, καὶ κρεῶν ὑείων καὶ εἰδω-
3 λοθύτων ἀναγκάζειν ἀπογεύεσθαι. Εἰ δέ τινες μὴ θέλοιεν μιαρο-

---

[i] πάνδεινος J. [k] ὑπερήφανος J. [l] add. τάλαντα J. [m] om. τάλαντα J. [n] ἐξεζήτησε A. [o] om. ἀλλὰ καὶ καταλῦσαι A. [p] τοι A. [q] ἐπολέμωσεν J. [r] οἵτινες J. [s] φάνιεν A; add. κολασθέντες J. [t] Ἐπειδὴ δὲ J. [u] εὔνοιαν A; εὐνομίαν τοῦ ἔθνους J. [x] περιέτεμνον J. [y] om. τοῦ ἔθνους J. [z] μιαιρῶν A. [a] ἀπογευσαμένους ἐδεσμάτων J. [b] αὐτῶν A. [c] παρεκέλευσε J. [d] περισπᾶσθαι A.

4 φαγῆσαι, τούτους τροχισθέντας ἀναιρεθῆναι. Πολλῶν δὲ συναρπασθέντων, [e] εἷς πρῶτος ἐκ τῆς ἀγέλης Ἑβραῖος ὀνόματι Ἐλεάζαρος, τὸ γένος ἱερεὺς, τὴν ἐπιστήμην νομικὸς, καὶ τὴν ἡλικίαν προήκων, καὶ πολλοῖς τῶν περὶ τὸν τύραννον διὰ τὴν
5 ἡλικίαν γνώριμος, παρήχθη πλησίον αὐτοῦ. Καὶ [f] αὐτὸν ἰδὼν
6 ὁ Ἀντίοχος ἔφη, Ἐγὼ πρὶν ἄρξασθαι τῶν κατὰ σοῦ βασάνων, ὦ πρεσβῦτα, συμβουλεύσαιμ' ἄν σοι [g] ταῦτα, ὅπως ἀπογευσάμενος τῶν ὑείων σώζοιο· αἰδοῦμαι γάρ σου [h] τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πολιὰν, ἣν μετὰ τοσοῦτον [i] ἔχων χρόνον οὔ μοι δοκεῖς φιλοσο-
7 φεῖν, τῇ Ἰουδαίων χρώμενος θρησκείᾳ. Διὰ τί γὰρ τῆς φύσεως κεχαρισμένης καλλίστην τὴν τοῦδε τοῦ ζῴου σαρκοφαγίαν
8 βδελύττῃ; Καὶ γὰρ ἀνόητον τοῦτο [k] τὸ μὴ ἀπολαύειν τῶν χωρὶς ὀνείδους ἡδέων, καὶ [l] ἄδικον ἀποστρέφεσθαι τὰς τῆς φύσεως
9 χάριτας. Σὺ δέ μοι καὶ ἀνοητότερον ποιήσειν δοκεῖς, εἰ κενο-
10 δοξῶν περὶ τὸ ἀληθὲς ἔτι κἀμοῦ καταφρονήσεις ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τιμωρίᾳ. Οὐκ ἐξυπνώσεις ἀπὸ τῆς φλυάρου φιλοσοφίας ὑμῶν,
11 καὶ ἀποσκεδάσεις τῶν λογισμῶν σου τὸν λῆρον, καὶ ἄξιον [m] τῆς ἡλικίας ἀναλαβὼν [n] νοῦν φιλοσοφήσεις τὴν [o] τοῦ συμφέροντος
12 ἀλήθειαν, καὶ προσκυνήσας μου τὴν φιλάνθρωπον παρηγορίαν
13 οἰκτειρήσεις τὸ σεαυτοῦ γῆρας; Καὶ γὰρ ἐνθυμήθητι, ὡς εἰ καί τίς ἐστι τῆσδε τῆς θρησκείας [p] ἐποπτικὴ δύναμις, συγγνωμονήσειεν ἄν σοι ἐπὶ [q] πάσῃ δι' ἀνάγκην παρανομίᾳ γινομένῃ.
14 Τοῦτον [r] τὸν τρόπον ἐπὶ τὴν ἔκθεσμον σαρκοφαγίαν ἐποτρύ-
15 νοντος τοῦ τυράννου, λόγον ᾔτησεν ὁ Ἐλεάζαρος. Καὶ λαβὼν
16 τοῦ λέγειν ἐξουσίαν ἤρξατο δημηγορεῖν [s] οὕτως. Ἡμεῖς, Ἀντίοχε, θείῳ πεπεισμένοι νόμῳ πολιτεύεσθαι, οὐδεμίαν ἀνάγκην βιαιοτέραν εἶναι νομίζομεν τῆς πρὸς τὸν νόμον ἡμῶν [t] εὐπειθείας.
17, 18 Διὸ δὴ κατ' οὐδένα τρόπον παρανομεῖν ἀξιοῦμεν. Καίτοι εἰ καὶ κατὰ ἀλήθειαν μὴ ἦν ὁ νόμος ἡμῶν, ὡς σὺ ὑπολαμβάνεις, θεῖος, ἄλλως δ' ἐνομίζομεν αὐτὸν εἶναι θεῖον, οὐδὲ οὕτως ἐξὸν
19 [u] ἡμῖν ἦν τὴν ἐπὶ τῇ εὐσεβείᾳ δόξαν ἀκυρῶσαι. Μὴ μικρὰν οὖν

---

[e] ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνήρ τις J. [f] ἰδὼν αὐτὸν J. [g] om. ταῦτα J. [h] add. καὶ J. [i] χρόνον ἔχων J. [k] add. δοκεῖ J. [l] δι' ἄδικον A. [m] add. νοῦν J. [n] om. νοῦν J. [o] σύμφορον J. [p] add. ὑμῶν J. [q] πᾶσιν A; πάσῃ τῇ J. [r] add. οὖν J. [s] add. λέγων J. [t] ἀπειθείας J. [u] ἦν ἡμῖν J.

εἶναι νομίσῃς ταύτην, εἰ [x] μιαροφαγήσαιμεν, ἁμαρτίαν. Τὸ γὰρ
[y] ἐν μικροῖς καὶ ἐν μεγάλοις παρανομεῖν ἰσοδύναμόν ἐστι· δι'
ἑκατέρου γὰρ ὡς ὁμοίως ὁ νόμος ὑπερηφανείται. Χλευάζεις δὲ
ἡμῶν τὴν φιλοσοφίαν, ὥσπερ οὐ μετὰ εὐλογιστίας ἐν αὐτῇ
βιούντων. Σωφροσύνην τε γὰρ ἡμᾶς ἐκδιδάσκει, ὥστε πασῶν
τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν κρατεῖν· καὶ ἀνδρείαν [z] ἐξασκεῖ, ὥστε
πάντα πόνον ἑκουσίως ὑπομένειν· καὶ δικαιοσύνην [a] [b] παιδεύει,
ὥστε διὰ πάντων τῶν ἠθῶν ἰσονομεῖν· καὶ εὐσέβειαν [c] διδάσκει,
ὥστε μόνον τὸν ὄντα Θεὸν [d] σέβειν μεγαλοπρεπῶς. Διὸ οὐ
μιαροφαγοῦμεν· πιστεύοντες γὰρ Θεοῦ καθεστάναι τὸν νόμον
οἴδαμεν ὅτι καὶ κατὰ φύσιν ἡμῖν συμπαθεῖ [e] νομοθετῶν ὁ τοῦ
κόσμου [f] κτίστης· τὰ μὲν οἰκειωθησόμενα ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς
ἐπέτρεψεν ἐσθίειν, τὰ δὲ ἐναντιωθησόμενα ἐκώλυσε σαρκοφα-
γεῖν. Τυραννικὸν [g] δὲ, οὐ μόνον [h] ἀναγκάζειν ἡμᾶς παρανομεῖν,
ἀλλὰ καὶ ἐσθίειν, ὅπως τῇ ἐχθίστῃ ἡμῶν μιαροφαγίᾳ ταύτῃ
[i] ἐπεγγελάσῃς. Ἀλλ' οὐ γελάσεις κατ' ἐμοῦ τοῦτον τὸν γέλωτα,
μὰ [k] τοὺς ἱεροὺς τῶν προγόνων περὶ τοῦ φυλάξαι τὸν νόμον
[l] ὅρκους, οὐδ' ἂν [m] ἐκκόψῃς μου τὰ ὄμματα, καὶ τὰ σπλάγχνα
[n] μου τήξῃς. Οὐχ οὕτως εἰμὶ γέρων ἐγὼ καὶ ἄνανδρος [o], ὥστε
μοι διὰ τὴν εὐσέβειαν μὴ νεάζειν τὸν λογισμόν. Πρὸς ταῦτα
τροχοὺς εὐτρέπιζε, καὶ τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον. Οὐχ
οὕτως οἰκτειρήσω τὸ ἐμαυτοῦ γῆρας, ὥστε με δι' [p] ἐμαυτοῦ τὸν
πάτριον καταλῦσαι νόμον. Οὐ ψεύσομαί σε, παιδευτὰ νόμε·
[q] οὐδὲ φεύξομαί σε, φίλη ἐγκράτεια· οὐδὲ καταισχυνῶ σε,
φιλόσοφε λόγε· οὐδὲ ἐξαρνήσομαί σε, ἱερωσύνη τιμία, καὶ
νομοθεσίας ἐπιστήμη· οὐδὲ [r] μιανεῖς μου τὸ σεμνὸν γήρως
στόμα, οὐδὲ νομίμου βίου ἡλικίαν. Ἁγνόν [s] με οἱ πατέρες
[t] προσδέξονται, μὴ φοβηθέντα σου τὰς μέχρι θανάτου ἀνάγκας.

---

[x] μιεροφαγήσεμεν A. [y] ἐπὶ J. [z] ἐξασκεῖν A. [a] add. καὶ εὐσέβειαν J. [b] παιδεύειν A. [c] διδάσκειν A; om. ὥστε διὰ . . . διδάσκει J. [d] εὐσεβεῖν J. [e] ὁ νομοθετῶν. Ὁ J. [f] κτίστης τὰ μὲν J. [g] οὖν ἐστιν J. [h] ἀναγκάζεις A. [i] ἔτι ἐγγελάσσῃς A; ἐπιγελάσῃς ἡμᾶς J. [k] οὔτε τοὺς ἱερεῖς A. [l] ὅρκους οὐ παρήσω A. [m] ἐκκόψειας J. [n] τήξειας J. [o] add. ὑπάρχω J. [p] αὐτοῦ J. [q] οὐδ' ἐξομοῦμαι J. [r] μανεῖ . . γῆρας J. [s] δέ με εἰσδέξονται J. [t] om. προσδέξονται J.

38 Ἀσεβῶν μὲν γὰρ [u] τυραννήσεις· τῶν δὲ ἐμῶν περὶ τῆς εὐσεβείας λογισμῶν οὔτε [x] λόγοις [y] δεσπόσεις οὔτε δι' ἔργων.

6 Τοῦτον τὸν τρόπον ἀντιρρητορεύσαντα ταῖς τοῦ τυράννου παρηγορίαις [z] παραστάντες οἱ δορυφόροι πικρῶς [a] ἔσυραν ἐπὶ τὰ
2 βασανιστήρια τὸν Ἐλεάζαρον. Καὶ πρῶτον μὲν περιέδυσαν τὸν [b] γεραιὸν ἐκκεκοσμημένον τῇ περὶ τὴν εὐσέβειαν [c] εὐσχημο-
3 σύνῃ. Ἔπειτα περιαγκωνίσαντες ἑκατέρωθεν μάστιξι κατῄκιζον
4 πείσθητι ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς, [d] ἑτέρωθεν κήρυκος
5 ἐπιβοῶντος. Ὁ δὲ μεγαλόφρων καὶ εὐγενὴς ὡς ἀληθῶς Ἐλεάζαρος, ὥσπερ ἐν ὀνείρῳ βασανιζόμενος, κατ' οὐδένα τρόπον
6 μετετρέπετο· ἀλλὰ ὑψηλοὺς ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπεξαίνετο ταῖς μάστιξι τὰς σάρκας ὁ γέρων, καὶ
7 κατερρεῖτο τῷ αἵματι, καὶ τὰ πλευρὰ κατετιτρώσκετο· καὶ πίπτων εἰς [e] τὸ ἔδαφος ἀπὸ τοῦ μὴ φέρειν τὸ σῶμα τὰς ἀλγηδόνας,
8 ὀρθὸν εἶχε καὶ ἀκλινῆ τὸν λογισμόν. Λάξ γέ τοι τῶν πικρῶν τις δορυφόρων εἰς τοὺς κενεῶνας ἐναλλόμενος ἔτυπτεν, ὅπως
9 ἐξανίσταιτο πίπτων. Ὁ δὲ [f] [g] ὑπέμενε τοὺς πόνους καὶ περιε-
10 φρόνει τῆς ἀνάγκης καὶ διεκαρτέρει τοὺς αἰκισμούς, καὶ [h] καθάπερ γενναῖος ἀθλητὴς [i] τυπτόμενος ἐνίκα τοὺς βασανίζοντας [k] ὁ γέρων.
11 Ἰδρῶν [l] γέ τοι τὸ πρόσωπον καὶ [m] ἐπασθμαίνων σφοδρῶς καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν βασανιζόντων ἐθαυμάζετο ἐπὶ [n] τῇ εὐψυχίᾳ.
12, 13 Ὅθεν τὰ μὲν ἐλεοῦντες τὰ τοῦ γήρως αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐν συμπαθείᾳ [o] τῆς συνηθείας ὄντες, τὰ δὲ ἐν [p] θαυμασμῷ τῆς
14 καρτερίας, προσιόντες αὐτῷ τινες τῶν τοῦ βασιλέως ἔλεγον·
14 Τί τοῖς κακοῖς τούτοις σεαυτὸν ἀλογίστως [q] ἀπόλλεις, Ἐλεά-
15 ζαρε; Ἡμεῖς [r] μέντοι τῶν ἡψημένων βρωμάτων παραθήσομεν·
16 σὺ δὲ ὑποκρινόμενος τῶν ὑείων ἀπογεύσασθαι σώθητι. [s] Καὶ ὁ Ἐλεάζαρος, ὥσπερ πικρότερον [t] διὰ τῆς συμβουλίας αἰκισθεὶς,

---

[u] add. με J. [x] διὰ λόγων J. [y] δεσπόσεις post ἔργων J. [z] περιστάντες J. [a] ἔσυρον J. [b] γηραιὸν ἐγκοσμούμενον J. [c] τὴν . . εὐσχημοσύνην A. [d] ἑτέρωθι J. [e] τοὔδαφος ἐκ J. [f] add. τυπτόμενος J. [g] ὑπέμεινεν A. [h] ὡς J. [i] ὁ γέρων J. [k] om. ὁ γέρων J. [l] δὲ J. [m] σφόδρα ἐπασθμ. J. [n] εὐτυχίᾳ A; τὴν εὐψυχίαν J. [o] διὰ τὴν συνήθειαν J. [p] θαυμαστῷ A. [q] παραβάλλεις J. [r] μέν σοι J. [s] Ὁ δὲ ὡς J. [t] αἰκισθεὶς διὰ τῆς σ. ἔκραζε λέγων J.

17 ἀνεβόησε, Μὴ [u] οὕτω κακῶς φρονήσαιμεν οἱ [x] Ἀβραὰμ παῖδες,
ὥστε μαλακοψυχήσαντας ἀπρεπὲς ἡμῖν δρᾶμα ὑποκρίνασθαι.
18 Καὶ γὰρ ἀλόγιστον, [y] πρὸς ἀλήθειαν ζήσαντες τὸν μέχρι γήρως
βίον, καὶ τὴν ἐπ' [z] αὐτῷ δόξαν νομίμως φυλάξαντες, [a] εἰ νῦν
19 μεταβαλοίμεθα καὶ αὐτοὶ μὲν ἡμεῖς γενοίμεθα τοῖς νέοις ἀσεβείας
20 τύπος, ἵνα [b] παράδειγμα γενώμεθα [c] τῆς μιαροφαγίας. Αἰσχρὸν
γὰρ, εἰ [d] ἐπιβιώσομεν ὀλίγον χρόνον, καὶ τοῦτον καταγελώμενοι
21 πρὸς ἁπάντων ἐπὶ δειλίᾳ· καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ τυράννου [e] κατα-
φρονηθῶμεν ὡς ἄνανδροι, τὸν δὲ θεῖον ἡμῶν νόμον [f] μέχρι
22 θανάτου μὴ προασπίσαιμεν. Πρὸς ταῦτα ὑμεῖς μὲν, ὦ Ἀβραὰμ
23 παῖδες, εὐγενῶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τελευτᾶτε· οἱ δὲ τοῦ τυράν-
24 νου δορυφόροι, τί μέλλετε; [g] Πρὸς τὰς ἀνάγκας [h] οὕτω μεγαλο-
φρονοῦντα αὐτὸν ἰδόντες, καὶ μηδὲ πρὸς τὸν οἰκτιρμὸν αὐτῶν
25 μεταβαλλόμενον, ἐπὶ τὸ πῦρ [i] αὐτὸν ἤγαγον, ἔνθα διὰ κακοτέχνων
ὀργάνων καταφλέγοντες αὐτὸν [k] ὑπερρίπτοσαν, καὶ δυσώδεις
26 χυλοὺς εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ κατέχεον. Ὁ δὲ μέχρι τῶν
ὀστέων ἤδη κατακεκαυμένος καὶ μέλλων λιποθυμεῖν [l] ἀνέτεινε
27 τὰ ὄμματα πρὸς τὸν Θεὸν, [m] καὶ εἶπε, Σὺ οἶσθα, Θεὲ, [n] παρόν
μοι σώζεσθαι, βασάνοις καυστικαῖς ἀποθνήσκω διὰ τὸν νόμον·
28 [o] ἵλεως γενοῦ τῷ ἔθνει σου ἀρκεσθεὶς τῇ ἡμετέρᾳ ὑπὲρ αὐτῶν
29 δίκῃ· καθάρσιον αὐτῶν ποίησον τὸ ἐμὸν αἷμα, καὶ [p] ἀντίψυχον αὐ-
30 τῶν λάβε τὴν ἐμὴν ψυχήν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱερὸς ἀνὴρ εὐγενῶς
ταῖς βασάνοις ἐναπέθανε, καὶ μέχρι τῶν τοῦ θανάτου βασάνων
31 ἀντέστη τῷ λογισμῷ διὰ τὸν νόμον. Ὁμολογουμένως οὖν
32 δεσπότης [q] ἐστὶ τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. Εἰ γὰρ τὰ
πάθη τοῦ λογισμοῦ [r] ἐκεκρατήκει, τούτοις ἂν [s] ἀπέδομεν τὴν τῆς
33 ἐπικρατείας μαρτυρίαν. Νυνὶ δὲ τοῦ λογισμοῦ τὰ πάθη νική-
σαντος, αὐτῷ προσηκόντως τὴν τῆς ἡγεμονίας προσνέμομεν
34 ἐξουσίαν. Καὶ δίκαιόν ἐστιν ὁμολογεῖν ἡμᾶς τὸ κράτος εἶναι

---

[u] add. γένοιτο ἵνα J. [x] π. Ἀ. J. [y] εἰ πρὸς A, J. [z] αὐτῶν A. [a] om. εἰ J. [b] add. καὶ J. [c] τῆς μ., αἰσχρὸν δὲ ἐπιβιώ-σωμεν J. [d] ἐπιβιώσομεν A. [e] ὡς ἄνανδροι κατ. J. [f] μὴ μ. θ. J. [g] add. ἰδόντες οὖν αὐτὸν οὕτω J. [h] om. οὕτω . . αὐτ. ἰδ. J. [i] ἀνῆγον J. [k] ὑπερέπτοσαν A; ὑπέρριπτον J. [l] ἀναντείνας J. [m] om. καὶ J. [n] add. ὅτι J. [o] add. τοιγαροῦν J. [p] ἀντὶ ψυχῶν J. [q] τῶν π. ἐστὶν J. [r] κεκρατήκει A. [s] ἀπεδόμην A.

τοῦ λογισμοῦ, ὅπου γε καὶ τῶν ἔξωθεν ἀλγηδόνων ἐπικρατεῖ.
35 Ἐπεὶ καὶ γελοῖον· καὶ οὐ μόνον τῶν ἀλγηδόνων ἐπιδείκνυμι κεκρατηκέναι τὸν λογισμὸν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν κρατεῖν, [t] μηδὲ αὐταῖς ὑπείκειν.

7 [v] Ὥσπερ γὰρ ἄριστος κυβερνήτης ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἐλεαζάρου λογισμὸς, [u] πηδαλιουχῶν τὴν τῆς εὐσεβείας ναῦν ἐν τῷ τῶν
2 παθῶν πελάγει, καὶ [x] καταικιζόμενος ταῖς τοῦ τυράννου ἀπειλαῖς,
3 καὶ καταντλούμενος ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίαις, κατ' οὐδένα τρόπον μετέτρεψε τοὺς τῆς εὐσεβείας οἴακας, ἕως οὗ ἔπλευσεν
4 ἐπὶ τὸν τῆς [y] ἀθανάτου νίκης λιμένα. Οὐχ οὕτω πόλις πολλοῖς καὶ ποικίλοις μηχανήμασιν ἀντέσχε ποτὲ πολιορκουμένη, ὡς ὁ πανάγιος ἐκεῖνος τὴν ἱερὰν ψυχὴν αἰκισμοῖς τε καὶ στρέβλαις πυρπολούμενος ἐνίκησε τοὺς πολιορκοῦντας διὰ τὸν ὑπερασπί-
5 ζοντα τῆς εὐσεβείας λογισμόν. [v] Ὥσπερ γὰρ πρόκρημνον ἄκραν τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὁ πατὴρ Ἐλεάζαρος ἐκτείνας περιέκλασε
6 τοὺς [z] μαινομένους τῶν παθῶν κλύδωνας. [v] Ὦ ἄξιε τῆς ἱερωσύνης ἱερεῦ, οὐκ ἐμίανας τοὺς ἱεροὺς ὀδόντας, οὐδὲ τὴν θεοσέβειαν [a] καὶ καθαρισμὸν νόμιμον χωρήσασαν γαστέρα [b] ἐκοίνωσας μιαρο-
7, 8 φαγίᾳ. [v] Ὦ σύμφωνε νόμου καὶ φιλόσοφε θείου [c] βίου· τοιούτους [d] δὴ δεῖ εἶναι τοὺς [e] ἱερουργοῦντας τὸν νόμον ἰδίῳ αἵματι καὶ γενναίῳ ἱδρῶτι τοῖς μέχρι θανάτου πάθεσιν ὑπερασπίζοντας.
9 Σὺ, πάτερ, τὴν εὐνομίαν ἡμῶν διὰ τῶν ὑπομονῶν εἰς δόξαν ἐκύρωσας, καὶ τὴν [f] ἁγιαστίαν σεμνολογήσας οὐ κατέλυσας, καὶ
10 διὰ τῶν ἔργων ἐπιστοποίησας τοὺς τῆς θείας φιλοσοφίας λόγους. [v] Ὦ βασάνων [g] βραιότερε γέρων, καὶ πυρὸς εὐτονώτερε πρεσβῦτα,
11 καὶ [h] παθῶν μέγιστε βασιλεῦ Ἐλεάζαρε. [v] Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ Ἀαρὼν τῷ θυμιατηρίῳ καθωπλισμένος διὰ τοῦ [i] ἐθνοπλήθους
12 ἐπιτρέχων τὸν ἐμπυριστὴν ἐνίκησεν ἄγγελον, οὕτως ὁ Ἀαρωνίδης Ἐλεάζαρος διὰ τοῦ πυρὸς ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν
13 λογισμόν. [k] Καίτοι τὸ θαυμασιώτατον, γέρων ὢν, λελυμένων

---

[t] add. καὶ J. [u] πηδαλιουχῶν A. [x] καταιγιζόμενος J. [y] θανάτου A. [z] ἐπιμαινομένους J. [a] om. καὶ καθ. νόμ. J; om. νόμιμον A. [b] ἐκοινώνησας A. [c] λόγου J. [d] om. δὴ J. [e] δημιουργοῦντας A. [f] ἁγιστείαν J. [g] βιότερε A. [h] μέγ. παθ. J. [i] ἐθνοπλήκτου πυρὸς J. [k] Καὶ J.

μὲν ἤδη τῶν τοῦ σώματος [l]τόνων, [m]καὶ περικεχαλασμένων δὲ
14 τῶν σαρκῶν, κεκμηκότων δὲ [n]καὶ τῶν νεύρων, ἀνενέασε τῷ
πνεύματι [o]τοῦ λογισμοῦ, [p]καὶ τῷ Ἰσακείῳ λογισμῷ τὴν πολυ-
15 κέφαλον στρέβλαν ἠκύρωσεν. Ὦ μακαρίου γήρως, καὶ σεμνῆς
πολιᾶς, καὶ βίου νομίμου ὃν πιστὴ θανάτου σφραγὶς ἐτελείωσεν.
16 Εἰ [q]δὴ τοίνυν γέρων [r]ἀνὴρ τῶν μέχρι θανάτου βασάνων [s]περιε-
φρόνησε δι' εὐσέβειαν, ὁμολογουμένως ἡγεμών ἐστι τῶν παθῶν
17 ὁ εὐσεβὴς λογισμός. Ἴσως δ' ἂν εἴποιέν τινες, τῶν παθῶν οὐ πάν-
τες [t]περικρατοῦσιν. Ὅτι [u]οὐδὲ πάντες φρόνιμον ἔχουσι τὸν λογι-
18 σμόν· ἀλλ' ὅσοι [x]τῆς εὐσεβείας [y]προνοοῦσιν [z]ἐξ ὅλης καρδίας,
19 οὗτοι μόνοι δύνανται κρατεῖν τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν, [a]οἱ
πιστεύοντες ὅτι Θεῷ οὐκ ἀποθνήσκουσιν· ὥσπερ γὰρ οἱ πα-
τριάρχαι ἡμῶν Ἀβραὰμ, Ἰσαὰκ, Ἰακὼβ, ἀλλὰ ζῶσι τῷ Θεῷ.
20 Οὐδὲν οὖν ἐναντιοῦται τὸ φαίνεσθαί τινας παθοκρατεῖσθαι διὰ
21 τὸν ἀσθενῆ λογισμόν. Ἐπεὶ τίς πρὸς ὅλον τὸν τῆς φιλοσοφίας
22 κανόνα [b]εὐσεβῶς φιλοσοφῶν, καὶ πεπιστευκὼς Θεῷ, καὶ εἰδὼς
ὅτι τὸ διὰ τὴν ἀρετὴν πάντα πόνον ὑπομένειν μακάριόν ἐστιν,
23 οὐκ ἂν περικρατήσειε τῶν παθῶν διὰ τὴν εὐσέβειαν; Μόνος γὰρ
ὁ σοφὸς [c]καὶ σώφρων καὶ ἀνδρεῖός ἐστι τῶν παθῶν κύριος.
24 Διὰ τοῦτό γε τοι καὶ μειρακίσκοι τῷ τῆς εὐσεβείας λογισμῷ
φιλοσοφοῦντες χαλεπωτέρων βασανιστηρίων ἐπεκράτησαν.

8 Ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὴν πρώτην πεῖραν ἐνικήθη [d]περιφανῶς ὁ
2 τύραννος, μὴ δυνηθεὶς ἀναγκάσαι γέροντα μιαροφαγῆσαι, [e]τότε
δὴ σφόδρα περιπαθῶς ἐκέλευσεν ἄλλους ἐκ τῆς [f]ἡλικίας τῶν
Ἑβραίων ἀγαγεῖν, καὶ εἰ μὲν μιαροφαγήσαιεν, ἀπολύειν φα-
3 γόντας, εἰ δὲ ἀντιλέγοιεν, πικρότερον βασανίζειν. Ταῦτα
[g]διαταξαμένου τοῦ τυράννου παρῆσαν ἀγόμενοι μετὰ [h]γεραιᾶς
μητρὸς ἑπτὰ ἀδελφοὶ, καλοί τε καὶ αἰδήμονες καὶ γενναῖοι, [i]καὶ

---

[l] πόνων A. [m] om. καὶ J. [n] om. καὶ J. [o] add. διὰ J. [p] om. καὶ τῷ Ἰσ. . . . . ἠκύρωσεν J. [q] δὲ A. [r] om. ἀνὴρ A. [s] περιεώρα J. [t] ἐπικρατοῦσιν J. [u] μηδὲ J. [x] add. ἔχονται J. [y] τὸν λογισμὸν φρόνιμον ἔχειν ἐξ ὅλης καρδίας προνοοῦσι· J. [z] καὶ J. [a] om. v. 19 J. [b] om. εὐσεβῶς J. [c] om. καὶ A; om. σώφρων καὶ J. [d] περιφανὴς A. [e] τὸ δὲ A; om. δὴ J. [f] τῶν Ἑβρ. λείας J. [g] διαδεξαμένου A. [h] γηραιᾶς J. [i] add. καὶ τὸν θεὸν φοβούμενοι J.

4 ἐν παντὶ χαρίεντες· οὓς ἰδὼν ὁ τύραννος καθάπερ ἐν χορῷ [k] περιέχοντας μέσην τὴν μητέρα, [l] ἤσθετο ἐπ' αὐτοῖς, καὶ τῆς εὐπρεπείας ἐκπλαγεὶς καὶ τῆς εὐγενείας προσεμειδίασεν αὐτοῖς,
5 καὶ πλησίον καλέσας ἔφη, [y] Ὦ νεανίαι, φιλοφρόνως ἐγὼ [m] καθ' ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν [n] θαυμάζω τὸ κάλλος· καὶ τὸ πλῆθος τοσούτων ἀδελφῶν ὑπερτιμῶν οὐ μόνον συμβουλεύω μὴ μανῆναι τὴν
6 αὐτὴν τῷ προβασανισθέντι γέροντι μανίαν, ἀλλὰ καὶ παρακαλῶ συνείξαντάς [o] μοι τῆς ἐμῆς ἀπολαῦσαι φιλίας· δυναίμην γὰρ [p] ὥσπερ κολάζειν τοὺς ἀπειθοῦντάς μου τοῖς ἐπιτάγμασιν, οὕτω
7 καὶ εὐεργετεῖν τοὺς εὐπειθοῦντάς μοι. [q] Πιστεύσατε οὖν, καὶ ἀρχὰς [r] ἐπὶ τῶν ἐμῶν πραγμάτων [s] ἡγεμονικὰς λήψεσθε, [t] ἀρνη-
8 σάμενοι τὸν πάτριον ὑμῶν τῆς πολιτείας θεσμόν· καὶ μεταλαβόντες Ἑλληνικοῦ βίου καὶ μεταδιαιτηθέντες [u] ἐντρυφήσατε
9 ταῖς νεότησιν ὑμῶν. Ἐπεὶ ἐὰν ὀργίλως με διαθῆσθε διὰ τῆς ἀπειθείας [x] ὑμῶν, ἀναγκάσετέ με ἐπὶ δειναῖς κολάσεσιν ἕνα
10 ἕκαστον ὑμῶν διὰ τῶν βασάνων ἀπολέσαι. Κατελεήσατε οὖν ἑαυτούς, οὓς καὶ ὁ πολέμιος ἔγωγε καὶ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς
11 εὐμορφίας οἰκτείρομαι. [y] Οὐ διαλογιεῖσθε τοῦτο, ὅτι οὐδὲν ὑμῖν ἀπειθήσασι πλὴν τοῦ μετὰ στρεβλῶν ἀποθανεῖν ἀπόκειται;
12 Ταῦτα δὲ [z] λέγων ἐκέλευσεν εἰς [a] τὸ ἔμπροσθεν προτεθῆναι τὰ βασανιστήρια, ὅπως καὶ διὰ τοῦ φόβου πείσειεν αὐτοὺς μιαρο-
13 φαγῆσαι. Ὡς δὲ τροχούς τε [b] καὶ [c] ἀρθρέμβολα, στρεβλωτήριά τε καὶ τροχαντῆρας, καὶ καταπέλτας καὶ λέβητας, τήγανά τε καὶ δακτυλήθρας, [d] καὶ χεῖρας σιδηρᾶς καὶ σφῆνας καὶ τὰ ζώπυρα τοῦ πυρὸς οἱ δορυφόροι προέθεσαν, ὑπολαβὼν [δὲ] ὁ τύραννος
14 ἔφη, Μειράκια, φοβήθητε, καὶ ἦν σέβεσθε δίκην, ἵλεως ὑμῖν
15 ἔσται δι' ἀνάγκην παρανομήσασιν. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐπαγωγὰ [e] καὶ ὁρῶντες δεινὰ οὐ μόνον οὐκ ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἀντεφιλοσόφησαν τῷ τυράννῳ, καὶ διὰ τῆς εὐλογιστίας τὴν τυραννίδα

---

[k] περιέχοντας post μητέρα J. [l] ἤσθετο A; ἤσθη τε J. [m] om. καθ' J. [n] τὸ κ. θαυμάζων, J. [o] μου τῇ συμβουλίᾳ J. [p] add. ἂν J. [q] Πεισθέντες οὖν μοι J. [r] add. καὶ J. [s] ἡγεμονίας J. [t] ἀρνηθέντες J. [u] ἐντρυφήσετε J. [x] om. ὑμῶν J. [y] Καὶ διαλογίσασθε τοῦθ' J. [z] εἰπὼν J. [a] τοὔμπροσθεν τεθῆναι J. [b] add. καὶ χεῖρας σιδηρᾶς J. [c] ἀρθεμβόλους A. [d] om. καὶ χεῖρ. σιδ. J. [e] add. ῥήματα J.

16 αὐτοῦ κατέλυσαν. Καίτοι λογισώμεθα· εἰ δειλόψυχοί τινες
ἦσαν καὶ ἄνανδροι ἐν αὐτοῖς, ποίοις ἂν ἐχρήσαντο [f] λόγοις;
17 οὐχὶ τούτοις; [g] Ὦ τάλανες ἡμεῖς καὶ λίαν ἀνόητοι· βασιλέως
ἡμᾶς παρακαλοῦντος καὶ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ [g] φωνοῦντος, [h] εἰ πει-
18 σθείημεν αὐτῷ, τί βουλήμασι κενοῖς ἑαυτοὺς εὐφραίνομεν, καὶ
19 θανατηφόρον ἀπείθειαν τολμῶμεν; Οὐ [i] φοβησόμεθα, ἄνδρες
ἀδελφοὶ, τὰ βασανιστήρια, καὶ λογιούμεθα τὰς τῶν βασάνων
ἀπειλὰς, καὶ φευξόμεθα τὴν κενοδοξίαν ταύτην καὶ ὀλεθροφόρον
20 ἀλαζονείαν; Ἐλεήσωμεν τὰς ἑαυτῶν ἡλικίας, καὶ κατοικτειρή-
21 σωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας, καὶ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἀπειθοῦντες
22 τεθνηξόμεθα. Συγγνώσεται δὲ ἡμῖν καὶ ἡ θεία δίκη δι' ἀνάγκην
23 τὸν βασιλέα φοβηθεῖσιν. Τί ἐξάγομεν ἑαυτοὺς τοῦ ἡδίστου
24 βίου, καὶ [k] ἐπιστεροῦμεν ἑαυτοὺς τοῦ γλυκέος κόσμου; Μὴ
βιαζώμεθα τὴν ἀνάγκην, μηδὲ [l] κενοδοξήσωμεν ἐπὶ τῇ ἑαυτῶν
25 στρέβλῃ. Οὐδὲ αὐτὸς ὁ [m] νόμος ἀκουσίους ἡμᾶς θανατοῖ φοβη-
26 θέντας τὰ βασανιστήρια. Πόθεν ἡμῖν ἡ τοσαύτη ἐντέτηκε
φιλονεικία, καὶ ἡ θανατηφόρος ἀρέσκει καρτερία, παρὸν [n] μετὰ
27 ἀταραξίας [o] ζῆν τῷ βασιλεῖ πεισθέντας; Ἀλλὰ τούτων οὐδὲν
εἶπον οἱ νεανίαι βασανίζεσθαι μέλλοντες, οὐδὲ ἐνεθυμήθησαν.
28 [p] Ἦσαν γὰρ περίφρονες τῶν παθῶν καὶ αὐτοκράτορες τῶν ἀλγη-
29 δόνων. [q] Ὥστε ἅμα τῷ παύσασθαι τὸν τύραννον συμβουλεύοντα
αὐτοῖς [p] μιαροφαγῆσαι, πάντες διὰ μιᾶς φωνῆς ὁμοῦ ὥσπερ ἀπὸ
τῆς αὐτῆς ψυχῆς [q] εἶπον,

9 Τί μέλλεις, ὦ τύραννε; ἕτοιμοι γάρ ἐσμεν ἀποθνήσκειν, ἢ
2 παραβαίνειν τὰς πατρίους ἡμῶν ἐντολάς. [r] Καὶ αἰσχυνόμεθα
γὰρ τοὺς προγόνους εἰκότως, εἰ μὴ τῇ τοῦ νόμου εὐπειθείᾳ
3 [s] συμβούλῳ καὶ [t] Μωϋσεῖ χρησαίμεθα. [u] Σύμβουλε τύραννε
4 παρανομίας, μὴ ἡμᾶς μισῶν ὑπὲρ αὐτοὺς ἡμᾶς [x] ἐλέα. Χαλε-
πώτερον γὰρ αὐτοῦ τοῦ θανάτου νομίζομεν εἶναί σου τὸν ἐπὶ τῇ
5 παρανόμῳ σωτηρίᾳ ἡμῶν ἔλεον. Ἐκφοβεῖς δὲ ἡμᾶς τὸν διὰ τῶν
βασάνων ἡμῖν θάνατον ἀπειλῶν, ὥσπερ οὐχὶ πρὸ βραχέος παρὰ

---

[f] add. *τοῖς* J. [g] *καλοῦντος* J. [h] *μὴ* A. [i] *φοβηθησόμεθα* J.
[k] *ἀποστεροῦμεν* J. [l] *φιλοδοξήσωμεν* J. [m] *ναὸς ἑκουσίως* A.
[n] *μετ' ἀδείας* J. [o] *χρὴ* A. [p] add. *τοῦ* J. [q] add. *πρὸς αὐτὸν* J.
[r] *καὶ* post *γὰρ* J. [s] *καὶ συμβούλῳ* J. [t] *γνώσει* A. [u] *Μὴ συμβούλευε* J. [x] *ἐλέει* J.

6 Ἐλεαζάρου μαθών. Εἰ δ' οἱ γέροντες τῶν Ἑβραίων διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ βασανισμοὺς ὑπομείναντες [y] εὐσέβησαν, ἀποθάνοιμεν ἂν δικαιότερον ἡμεῖς οἱ νέοι, τὰς βασάνους τῶν σῶν ἀναγκῶν ὑπεριδόντες, ἃς καὶ ὁ παιδευτὴς [z] ἡμῶν γέρων ἐνίκησε.
7 Πείραζε [a] γὰρ οὖν, τύραννε· καὶ τὰς ἡμῶν ψυχὰς εἰ θανατώσεις διὰ τὴν εὐσέβειαν, μὴ νομίσῃς ἡμᾶς βλάπτειν βασανίζων.
8 Ἡμεῖς μὲν γὰρ διὰ τῆσδε τῆς κακοπαθείας καὶ ὑπομονῆς τὰ τῆς ἀρετῆς ἆθλα οἴσομεν, [b] καὶ ἐσόμεθα παρὰ Θεῷ, δι' ὃν καὶ πάσχο-
9 μεν. Σὺ δὲ διὰ τὴν ἡμῶν [c] μιαιφονίαν αὐτάρκη καρτερήσεις ὑπὸ
10 τῆς θείας δίκης αἰώνιον βάσανον [d] διὰ πυρός. [e] Ταῦτα αὐτῶν εἰπόντων, οὐ μόνον ὡς κατὰ ἀπειθούντων ἐχαλέπαινεν ὁ τύραν-
11 νος, ἀλλ' ὡς καὶ κατὰ ἀχαρίστων ὠργίσθη. [f] Ὅθεν τὸν πρεσβύτατον αὐτῶν [g] κελευσθέντες [h] παρήγαγον οἱ [i] ὑπασπισταί, καὶ διαρρήξαντες τὸν χιτῶνα διέδησαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς
12 βραχίονας ἱμᾶσιν ἑκατέρωθεν. Ὡς δὲ τύπτοντες ταῖς μάστιξιν ἐκοπίασαν, [k] μηδὲν ἀνύοντες, ἀνέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὸν τροχὸν,
13 περὶ ὃν κατατεινόμενος ὁ εὐγενὴς νεανίας [l] ἔξαρθρος ἐγίνετο.
14, 15 Καὶ κατὰ πᾶν μέλος κλώμενος [m] ἐκακηγόρει, λέγων, Τύραννε μιαρώτατε καὶ τῆς οὐρανίου δίκης ἐχθρὲ καὶ ὠμόφρον, οὐκ ἀνδροφονήσαντά με τοῦτον κατακίζεις τὸν τρόπον οὐδὲ ἀσε-
16 βήσαντα, ἀλλὰ θείου νόμου προασπίζοντα. Καὶ τῶν δορυφόρων λεγόντων [n], Ὁμολόγησον φαγεῖν, ὅπως ἀπαλλαγῇς τῶν
17 βασάνων, [o] ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχ οὕτως ἰσχυρὸς [p] ὑμῶν ἐστιν ὁ τροχὸς, ὦ [q] μιαροὶ διάκονοι, ὥστε μου τὸν λογισμὸν [r] ἄξαι· τέμνετέ μου
[s] τὰ μέλη καὶ πυροῦτε [t] τὰς σάρκας καὶ στρεβλοῦτε τὰ ἄρθρα·
18 διὰ πασῶν γὰρ ὑμᾶς πείσω τῶν βασάνων, ὅτι μόνοι παῖδες
19 Ἑβραίων ὑπὲρ ἀρετῆς εἰσιν ἀνίκητοι. Ταῦτα [u] λέγοντι πῦρ
[x] ὑπέστρωσαν, καὶ [y] διερεθίζοντες τὸν τροχὸν [z] προσεπικατε-
20 τεινον. Ἐμολύνετο δὲ πάντοθεν αἵματι ὁ τροχὸς, καὶ ὁ σωρὸς

---

[y] ἀπέθανον A. [z] om. ἡμῶν A. [a] τοιγαροῦν J. [b] καὶ ἐσόμεθα . . . πάσχομεν om. A. [c] μιαροφονίαν A. [d] om. διὰ πυρός J. [e] τούτων οὕτως J. [f] εὐθὺς οὖν J. [g] κελευθέντες A. [h] παρῆγον J. [i] μαστισταὶ A. [k] οὐδὲν J. [l] ἔξαρθρος A. [m] κατηγόρει A. [n] add. αὐτῷ J. [o] αὐτὸς εἶπεν αὐτοῖς J. [p] ἐστιν ὑμῶν J. [q] μιαροὶ A. [r] ἄγξαι J. [s] om. τὰ A. [t] add. μου J. [u] λέγοντες ἐς τὸ A. [x] ἐπέτρωσαν A. [y] διηρέθισαν J. [z] προσεπικατατείνοντες J.

τῆς ἀνθρακιᾶς τοῖς τῶν ἰχώρων ἐσβέννυτο σταλαγμοῖς, καὶ περὶ
21 τοὺς ἄξονας τοῦ ὀργάνου περιέρρεον αἱ σάρκες. Καὶ [a] περι-
τετηγμένον ἤδη ἔχων τὸ τῶν ὀστέων πῆγμα ὁ μεγαλόφρων καὶ
22 Ἀβραμιαῖος νεανίας οὐκ ἐστέναξεν· ἀλλ' ὥσπερ ἐν πυρὶ με-
τασχηματιζόμενος εἰς ἀφθαρσίαν, ὑπέμεινεν εὐγενῶς τὰς στρέ-
23 βλας, Μιμήσασθέ με, ἀδελφοί, λέγων· μή μου τὸν αἰῶνα λιπο-
τακτήσητε, μηδὲ ἐξομόσησθέ μου τὴν τῆς εὐψυχίας ἀδελφότητα·
ἱερὰν καὶ εὐγενῆ στρατείαν στρατεύσασθε περὶ τῆς εὐσεβείας,
24 δι' ἧς ἵλεως ἡ δικαία καὶ πάτριος ἡμῶν πρόνοια τῷ ἔθνει γενη-
25 θεῖσα [b] τιμωρήσειε τὸν ἀλάστορα τύραννον. Καὶ ταῦτα εἰπὼν
26 ὁ ἱεροπρεπὴς νεανίας ἀπέρρηξε τὴν ψυχήν. Θαυμασάντων δὲ
πάντων τὴν καρτεροψυχίαν αὐτοῦ, ἦγον οἱ δορυφόροι τὸν
καθ' ἡλικίαν τοῦ προτέρου δεύτερον, καὶ σιδηρᾶς ἐναρμο-
σάμενοι χεῖρας ὀξέσι τοῖς ὄνυξι [c] τοῖς ὀργάνοις [καὶ] κατα-
27 πέλτῃ προσέδησαν αὐτόν. Ὡς δὲ εἰ φαγεῖν βούλοιτο πρὶν
βασανίζεσθαι πυνθανόμενοι τὴν εὐγενῆ γνώμην ἤκουσαν, ἀπὸ
28 τῶν τενόντων ταῖς σιδηραῖς χερσὶν [d] ἐπισπασάμενοι, μέχρι
γε τῶν γενείων τὴν σάρκα πᾶσαν καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς δορὰν οἱ
παρδάλειοι θῆρες ἀπέσυραν. Ὁ δὲ ταύτην βαρέως τὴν ἀλγη-
29 δόνα καρτερῶν ἔλεγεν, Ὡς ἡδὺς πᾶς [e] τρόπος θανάτου διὰ τὴν
30 πάτριον ἡμῶν εὐσέβειαν [[f] ἔφη τε πρὸς τὸν τύραννον,] Οὐ δοκεῖς,
πάντων ὠμότατε τύραννε, πλεῖον ἐμοῦ σὲ νῦν βασανίζεσθαι,
ὁρῶν σου νικώμενον τὸν τῆς τυραννίδος ὑπερήφανον λογισμὸν
31 ὑπὸ τῆς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἡμῶν ὑπομονῆς; Ἐγὼ μὲν γὰρ ταῖς
32 διὰ τὴν ἀρετὴν ἡδοναῖς [g] τὸν πόνον ἐπικουφίζομαι· σὺ δὲ ἐν
ταῖς τῆς ἀσεβείας ἀπειλαῖς βασανίζῃ. Οὐκ ἐκφεύξῃ δέ, [h] μια-
ρώτατε τύραννε, τὰς τῆς θείας ὀργῆς δίκας.

10 Καὶ τούτου [i] τὸν ἀοίδιμον θάνατον καρτερήσαντος, ὁ τρίτος
ἤγετο, παρακαλούμενος πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ὅπως ἀπογευσάμενος
2 σώζοιτο. Ὁ δὲ ἀναβοήσας ἔφη, [k] Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὁ αὐτός με
τοῖς ἀποθανοῦσιν ἔσπειρε πατὴρ καὶ ἡ αὐτὴ μήτηρ ἐγέννησε,
3 καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς [l] ἀνετράφημεν δόγμασιν; Οὐκ [m] ἐξόμνυμαι

---

[a] περιτετμημένον J. [b] τιμωρήσει J. [c] ὀργάνῳ J. [d] ἐπισπώμενοι J. [e] θαν. τρόπ. J. [f] om. ἔφη κτέ. J. [g] τῶν πόνων J. [h] μιαιρώτατε A. [i] om. τὸν J. [k] om. Ἢ J. [l] ἀνετράφην A. [m] ἐξομοῦμαι J.

4 τὴν εὐγενῆ τῆς ἀδελφότητος [n] συγγένειαν. [o] Πρὸς ταῦτα εἴ τι
ἔχετε κολαστήριον, προσαγάγετε τῷ σώματί μου· τῆς γὰρ ψυχῆς
5 μου, οὐδ' ἂν θέλητε, ἅψασθαι [p] δύνασθε. Οἱ δὲ πικρῶς ἐνέγ-
καντες τὴν παρρησίαν τοῦ ἀνδρὸς ἀρθρεμβόλοις ὀργάνοις τὰς
χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς πόδας ἐξήρθρουν, καὶ ἐξ ἁρμῶν [q] ἀνα-
6 μοχλεύοντες ἐξεμέλιζον· καὶ τοὺς δακτύλους καὶ τοὺς βρα-
7 χίονας καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀγκῶνας [r] περιέκλων. Καὶ κατὰ
μηδένα τρόπον ἰσχύοντες αὐτὸν ἄγξαι, περισύραντες τὸ δέρμα
σὺν ἄκραις ταῖς τῶν δακτύλων κορυφαῖς ἀπεσκύθιζον, καὶ εὐθέως
8 ἦγον ἐπὶ τὸν τροχόν· περὶ ὃν ἐκ σφονδύλων ἐκμελιζόμενος
ἑώρα τὰς ἑαυτοῦ σάρκας περιλακιζομένας, καὶ κατὰ σπλάγχνων
9 σταγόνας αἵματος ἀπορρεούσας. Μέλλων δὲ ἀποθνήσκειν ἔφη,
10 Ἡμεῖς μέν, ὦ [s] μιαρώτατε τύραννε, διὰ παιδείαν καὶ ἀρετὴν Θεοῦ
11 ταῦτα πάσχομεν· σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ μιαιφονίαν ἀκατα-
12 λύτους καρτερήσεις βασάνους. Καὶ τούτου θανόντος ἀδελ-
13 φοπρεπῶς, τὸν τέταρτον ἐπεσπῶντο, λέγοντες, Μὴ [t] μανῇς καὶ
σὺ τοῖς ἀδελφοῖς σου τὴν αὐτὴν μανίαν, [u] ἀλλὰ πεισθεὶς τῷ
14 βασιλεῖ σῶζε σεαυτόν. Ὁ δὲ αὐτοῖς ἔφη, Οὐχ οὕτω καυστι-
15 κώτερον ἔχετε κατ' ἐμοῦ τὸ πῦρ, ὥστε με δειλανδρῆσαι. Μὰ
τὸν μακάριον τῶν ἀδελφῶν μου θάνατον, καὶ τὸν αἰώνιον τοῦ
τυράννου ὄλεθρον, καὶ τὸν ἀοίδιμον τῶν εὐσεβῶν βίον, οὐκ
16 ἀρνήσομαι τὴν εὐγενῆ ἀδελφότητα. Ἐπινόει, τύραννε, βασάνους,
ἵνα καὶ [x] διὰ τούτων μάθῃς ὅτι ἀδελφός εἰμι τῶν [y] προβα-
17 σανισθέντων. Ταῦτα ἀκούσας ὁ αἱμοβόρος καὶ φονώδης καὶ
[z] παμμιαρώτατος Ἀντίοχος ἐκέλευσε τὴν γλῶτταν αὐτοῦ [a] ἐκτε-
18 μεῖν. Ὁ δὲ ἔφη, Κἂν ἀφέλῃς τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον, καὶ σιω-
19 πώντων [b] ἀκούει ὁ Θεός. Ἰδοὺ προκεχάλασται ἡ γλῶσσα·
[c] τέμνε· οὐ γὰρ παρὰ τοῦτο τὸν λογισμὸν ἡμῶν γλωσσοτομήσεις.
20 Ἡδέως ὑπὲρ [d] τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ τὰ τοῦ σώματος μέλη ἀκρω-
21 τηριαζόμεθα. Σὲ δὲ [e] ταχέως μετελεύσεται ὁ Θεός· [f] τὴν γὰρ
τῶν θείων ὕμνων μελῳδὸν γλῶτταν ἐκτέμνεις.

---

[n] add. μου J. [o] om. v. 4 J. [p] om. δύνασθε A. [q] ἀναμοχλεύσαντες J. [r] περιέλκων A. [s] μιαιρώτατε A. [t] συμμάνῃς J. [u] om. ἀλλὰ . . . σεαυτόν J. [x] δι' αὐτῶν J. [y] προβεβανασισθέντων A. [z] πανμιαιρώτατος A. [a] ἐκτμηθῆναι J. [b] εἰσακούει J. [c] τέμνετε J. [d] om. τοῦ νόμου A. [e] ἐν τάχει J. [f] ἐπεὶ τὴν J.

11 Ὡς δὲ καὶ οὗτος ταῖς βασάνοις καταικισθεὶς [g] ἐναπέθανεν, ὁ
2 πέμπτος παρεπήδησε, λέγων, Οὐ μέλλω, τύραννε, πρὸς τὸν ὑπὲρ
3 τῆς ἀρετῆς βασανισμὸν [h] παραιτεῖσθαι]· αὐτὸς δ' ἀπ' ἐμαυτοῦ
παρῆλθον, ὅπως κἀμὲ κατακτείνας περὶ πλειόνων ἀδικημάτων
4 ὀφειλήσῃς τῇ οὐρανίῳ δίκῃ τιμωρίαν. [i] Ὦ μισάρετε καὶ μισάν-
5 θρωπε, τί δράσαντας ἡμᾶς τοῦτον πορθεῖς τὸν τρόπον; [k] Ἡ
κακόν σοι δοκεῖ], ὅτι τὸν πάντων κτίστην εὐσεβοῦμεν, καὶ κατὰ
6 τὸν ἐνάρετον αὐτοῦ ζῶμεν νόμον; Ἀλλὰ ταῦτα τιμῶν, οὐ
7 βασάνων, [l] ἐστὶν ἄξια, [m] εἴπερ ἠσθάνου ἀνθρώπους ποθῶν, καὶ
8 ἐλπίδα εἶχες παρὰ Θεῷ σωτηρίου· νυνὶ δὲ ἀλλότριος ὢν Θεοῦ
9 πολεμεῖς τοὺς εὐσεβοῦντας εἰς τὸν Θεόν. Τοιαῦτα λέγοντα οἱ
10 δορυφόροι δήσαντες αὐτὸν εἵλκον ἐπὶ τὸν καταπέλτην· ἐφ' ὃν
δήσαντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ γόνατα, καὶ ταῦτα ποδάγραις σιδηραῖς
[n] ἐφαρμόσαντες, τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ [o] περὶ τροχαῖον σφῆνα κατέ-
καμψαν· περὶ ὃν ὅλος ἐπὶ τὸν τροχὸν σκορπίου τρόπον ἀνα-
11 κλώμενος ἐξεμελίζετο. [p] Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον [q] καὶ τὸ πνεῦμα
12 στενοχωρούμενος καὶ τὸ σῶμα ἀγχόμενος, Καλὰς, ἔλεγεν, ἄκων,
ὦ τύραννε, χάριτας ἡμῖν χαρίζῃ, διὰ γενναιοτέρων πόνων ἐπι-
13 δείξασθαι παρέχων τὴν εἰς τὸν νόμον ἡμῶν καρτερίαν. Τελευ-
τήσαντος δὲ καὶ τούτου, ὁ ἕκτος ἦγετο μειρακίσκος· ὃς πυν-
θανομένου τοῦ τυράννου εἰ βούλοιτο φαγὼν ἀπολύεσθαι, ὁ δὲ
14 ἔφη, Ἐγὼ τῇ μὲν ἡλικίᾳ τῶν ἀδελφῶν μού εἰμι νεώτερος, [r] τῇ δὲ
15 διανοίᾳ ἡλικιώτης. Εἰς τὰ αὐτὰ γὰρ καὶ γεννηθέντες καὶ τρα-
16 φέντες ὑπὲρ τῶν αὐτῶν καὶ ἀποθνήσκειν ὀφείλομεν ὁμοίως. [s] Ὥστε
17 εἴ σοι δοκεῖ βασανίζειν μὴ [s] μιαροφαγοῦντας, βασάνιζε. Ταῦτα
18 αὐτὸν εἰπόντα παρῆγον ἐπὶ τὸν τροχὸν, ἐφ' οὗ κατατεινόμενος
19 [t] ἐκμελῶς καὶ ἐκσφονδυλιζόμενος ὑπεκαίετο. Καὶ ὀβελίσκους [u]
ὀξεῖς πυρώσαντες τοῖς νώτοις προσέφερον· καὶ τὰ πλευρὰ
20 διαπείραντες [x] ἀπ' αὐτοῦ [y] τὰ σπλάγχνα διέκαιον. Ὁ δὲ βα-
σανιζόμενος, [z] Ὦ ἱεροπρεποῦς ἀγῶνος, ἔλεγεν, ἐφ' ὃν διὰ τὴν
εὐσέβειαν εἰς [z] γυμνασίαν πόνων ἀδελφοὶ τοσοῦτοι κληθέντες

---

[g] ἀπέθανεν J. [h] om. παραιτεῖσθαι J. [i] μισάνθρωπε καὶ μισόρετε J. [k] om. Ἡ κ. σ. δοκεῖ J. [l] εἰσὶν J. [m] om. vv. 7, 8 J. [n] ἐφορμάσαντες A. [o] ἐπὶ τὸν τροχιαῖον A. [p] add. καὶ J. [q] om. καὶ J. [r] τὴν δὲ διάνοιαν J. [s] μιαροφαγοῦντας A. [t] εὐμελῶς A. [u] add. δὲ J. [x] om. ἀπ' J. [y] add. καὶ J. [z] πόν. γυμν. J.

οὐκ ἐνικήθημεν. Ἀνίκητος γάρ ἐστιν, ὦ τύραννε, ἡ εὐσεβὴς
ἐπιστήμη. Καλοκἀγαθίᾳ καθωπλισμένος τεθνήξομαι μὲν κἀγὼ
μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου, [a] μέγαν σοι [b] προσβαλὼν καὶ αὐτὸς
[c] ἀλάστορα. Καινουργὲ τῶν βασάνων, καὶ πολέμιε τῶν ἀληθῶς
εὐσεβούντων, ἓξ μειράκια κατελύσαμέν σου τὴν τυραννίδα.
Τὸ γὰρ μὴ δυνηθῆναί σε μεταπεῖσαι τὸν λογισμὸν ἡμῶν, [d] μήτε
βιάσασθαι πρὸς τὴν μιαροφαγίαν, οὐ κατάλυσίς ἐστί σου; Τὸ
πῦρ σου ψυχρὸν ἡμῖν, καὶ ἄπονοι οἱ καταπέλται, καὶ ἀδύνατος
ἡ βία [e] σου. Οὐ γὰρ τυράννου, ἀλλὰ θείου νόμου προεστήκασιν
ἡμῶν [f] οἱ δορυφόροι· διὰ τοῦτο ἀνίκητον ἔχομεν τὸν λογισμόν.

12 Ὡς δὲ καὶ οὗτος μακαρίως ἐναπέθανε καταβληθεὶς εἰς λέβητα,
ὁ ἕβδομος παρεγίνετο, πάντων νεώτερος. [g] Ὃν κατοικτειρήσας ὁ
τύραννος, [h] καίπερ δεινῶς ὑπὸ [i] τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κακισθεὶς,
ὁρῶν ἤδη τὰ δεσμὰ περικείμενον, πλησιέστερον [j] αὐτὸν μετε-
πέμψατο, καὶ παρηγορεῖν ἐπειρᾶτο, λέγων, Τῆς μὲν τῶν
ἀδελφῶν σου ἀπονοίας τὸ τέλος ὁρᾷς· διὰ γὰρ ἀπείθειαν στρε-
βλωθέντες [k] τεθνήκασι. Σὺ δὲ, εἰ μὲν μὴ πεισθείης, τάλας,
βασανισθεὶς καὶ αὐτὸς τεθνήξῃ [l] πρὸ ὥρας· πεισθεὶς δὲ φίλος
ἔσῃ, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀφηγήσῃ πραγμάτων. Καὶ
ταῦτα παρακαλῶν τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς μετεπέμψατο, ὅπως
αὐτὴν ἐλεήσας τοσούτων υἱῶν στερηθεῖσαν παρορμήσειεν ἐπὶ
τὴν σωτηρίαν εὐπειθῆ ποιῆσαι τὸν περιλειπόμενον. Ὁ δὲ τῆς
μητρὸς τῇ Ἑβραΐδι φωνῇ προτρεψαμένης αὐτὸν, ὡς ἐροῦμεν
μετὰ μικρὸν ὕστερον, [m] Ἀπολύσατέ με, φησίν· εἶπω τι τῷ βασιλεῖ
καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ φίλοις πᾶσι. Καὶ ἐπιχαρέντες [n] μάλιστα ἐπὶ
τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ παιδὸς, ταχέως ἔλυσαν αὐτόν. [o] Καὶ δραμὼν
[p] ἐπὶ πλησίον τῶν τηγάνων [q] ἔφη, [r] Ἀνόσιε, [s] φησὶ, καὶ πάντων
τῶν πονηρῶν ἀσεβέστατε τύραννε, οὐκ ᾔδέσθης, παρὰ τοῦ Θεοῦ
λαβὼν τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν βασιλείαν, τοὺς θεράποντας αὐτοῦ
κατακτεῖναι, καὶ τοὺς τῆς εὐσεβείας ἀσκητὰς στρεβλῶσαι;
Ἀνθ' ὧν ταμιεύεταί σε ἡ θεία δίκη πυκνοτέρῳ καὶ αἰωνίῳ πυρὶ,

---

[a] σοὶ δὲ, ὦ τύραννε, μέγαν J. [b] προσβάλλων A. [c] τιμωρόν J.
[d] μηδὲ J. [e] om. σου J. [f] om. οἱ J. [g] καίτοι J. [h] add.
πάντων J. [i] αὐτοῦ J. [k] τεθνᾶσι J. [l] ἄωρος J. [m] λύ-
σατε J. [n] add. ὅ τε βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ J. [o] Ὁ δὲ J.
[p] ἔστη J. [q] add. καὶ J. [r] add. ὦ J. [s] om. φησὶ J.

13 καὶ βασάνοις αἷς εἰς ὅλον τὸν αἰῶνα οὐκ ἀνήσουσί σε. Οὐκ
ᾐδέσθης, ἄνθρωπος ὢν, θηριωδέστατε, τοὺς ὁμοιοπαθεῖς καὶ ἐκ
τῶν αὐτῶν γεγονότας στοιχείων γλωττοτομῆσαι, καὶ τοῦτον
14 καταικίσας τὸν τρόπον βασανίσαι; Ἀλλ' οἱ μὲν εὐγενῶς ἀπο-
15 θανόντες ἐπλήρωσαν τὴν εἰς τὸν Θεὸν εὐσέβειαν· σὺ δὲ κακὸς
κακῶς [t] οἰμώξεις, τοὺς τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστὰς ἀναιτίως ἀποκτεί-
16, 17 νας. Ὅθεν καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκειν μέλλων ἔφη, οὐκ ἀπαυ-
18 τομολῶ τῆς τῶν ἀδελφῶν μου ἀριστείας. Ἐπικαλοῦμαι δὲ τὸν
19 πατρῷον Θεὸν, ὅπως ἵλεως γένηται τῷ [u] γένει μου. Σὲ δὲ καὶ
20 ἐν τῷ νῦν βίῳ καὶ θανόντα τιμωρήσεται. Καὶ ταῦτα κατευξά-
μενος ἑαυτὸν ἔρριψε κατὰ τῶν τηγάνων, καὶ οὕτως ἀπέδωκε [v] τὴν
ψυχήν.

13 [x] Εἰ δὴ τοίνυν τῶν μέχρι θανάτου πόνων ὑπερεφρόνησαν οἱ
ἑπτὰ ἀδελφοὶ, [y] συνομολογεῖται πανταχόθεν ὅτι αὐτοδέσποτός
2 ἐστι τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. Ὥσπερ γὰρ εἰ τοῖς
πάθεσι δουλωθέντες [z] ἐμιαροφάγησαν, ἐλέγομεν [a] ἂν [b] αὐτοὺς
3 τούτοις νενικῆσθαι· νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ τῷ ἐπαινουμένῳ
4 [c] λογισμῷ παρὰ Θεῷ περιεγένοντο τῶν παθῶν. Καὶ οὐκ ἔστι παρι-
δεῖν τὴν ἡγεμονίαν τῆς διανοίας· ἐπεκράτησε γὰρ καὶ πάθους καὶ πό-
5 νων. Πῶς οὖν οὐκ ἔστι τούτοις τὴν τῆς εὐλογιστίας [d] παθοκράτειαν
ὁμολογεῖν, οἳ τῶν μὲν διὰ πυρὸς ἀλγηδόνων οὐκ ἐπεστράφησαν;
6 Καθάπερ γὰρ [e] προβλῆτες λιμένων [f] πύργοι τὰς [g] τῶν κυμάτων
ἀπειλὰς ἀνακόπτοντες γαληνὸν παρέχουσι τοῖς εἰσπλέουσι τὸν
7 ὅρμον, οὕτως ἡ ἑπτάπυργος τῶν νεανίσκων εὐλογιστία τὸν τῆς
εὐσεβείας ὀχυρώσασα λιμένα τὴν τῶν παθῶν ἐνίκησεν ἀκολασίαν.
8 Ἱερὸν γὰρ εὐσεβείας στήσαντες χορὸν [h] παρεθάρσυνον ἀλλήλους,
9 λέγοντες, Ἀδελφικῶς ἀποθάνωμεν ἀδελφοὶ περὶ τοῦ νόμου·
μιμησώμεθα τοὺς τρεῖς τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσσυρίας [i] νεανίσκους, οἳ
10 τῆς [k] ἰσοπάλιδος καμίνου κατεφρόνησαν. Μὴ δειλανδρήσωμεν
11 πρὸς τὴν τῆς εὐσεβείας ἀπόδειξιν. Καὶ ὁ μὲν, Θάρρει, ἀδελφὲ,
12 ἔλεγεν· ὁ δὲ, Εὐγενῶς καρτέρησον· ὁ δὲ [l] καταμνησθεὶς ἔλεγε,

---

[t] οἰμώξῃ J. [u] ἔθνει ἡμῶν J. [v] om. *τὴν ψυχήν* A. [x] Ἴδε A. [y] *συνωμολόγηται* J. [z] ἐμιεροφάγησαν A. [a] γὰρ A. [b] *τούτους αὐτοὺς* J. [c] *παρὰ θεῷ λογισμῷ* J. [d] *παθοκρατίαν* A. [e] *προπλήταις* A. [f] *πύργοις* A. [g] om. *τῶν* A. [h] *παρεθάρρυναν* J. [i] *νεανίας* J. [k] *εἰσεπόλιδος* A. [l] om. *καταμνησθεὶς* A.

Μνήσθητε πόθεν ἐστὲ, ἢ τίνος πατρὸς χειρὶ σφαγιασθῆναι διὰ
13 τὴν εὐσέβειαν ὑπέμειναν ὁ Ἰσαάκ. Εἷς δὲ ἕκαστος, καὶ ἀλλήλους
ὁμοῦ πάντες ἐφορῶντες, φαιδροὶ καὶ μάλα θαρραλέοι, Ἑαυτοὺς,
ἔλεγον, τῷ Θεῷ ἀφιερώσωμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τῷ δόντι τὰς
ψυχὰς, καὶ χρήσωμεν τῇ περὶ τὸν νόμον φυλακῇ τὰ σώματα.
14, 15 Μὴ φοβηθῶμεν τὸν δοκοῦντα [m] ἀποκτείνειν. Μέγας γὰρ
ψυχῆς ἀγὼν καὶ κίνδυνος ἐν αἰωνίῳ [n] βασάνῳ κείμενος τοῖς
16 [o] παραβᾶσι τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ. Καθοπλισώμεθα τοιγαροῦν
17 τῇ τοῦ θείου λογισμοῦ [p] παθοκρατείᾳ. Οὕτω [q] γὰρ [r] παθόντας
ἡμᾶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ὑποδέξονται [s], καὶ πάντες
18 οἱ πατέρες ἐπαινέσουσι. Καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν ἀποσπωμένων
αὐτῶν ἀδελφῶν ἔλεγον οἱ περιλειπόμενοι, Μὴ καταισχύνῃς
ἡμᾶς, ἀδελφὲ, μηδὲ ψεύσῃ τοὺς προαποθανόντας [t] ἡμῶν ἀδελ-
19 φούς. Οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ τὰ τῆς [u] ἀδελφότητος φίλτρα, ἅπερ ἡ
θεία καὶ πάνσοφος πρόνοια διὰ τῶν πατέρων τοῖς γεννωμένοις
20 ἐμέρισε, καὶ διὰ τῆς μητρῴας [x] φυτεύσασα γαστρός· ἐν ᾗ τὸν
ἴσον ἀδελφοὶ κατοικήσαντες χρόνον, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ πλασθέντες,
καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος αὐξηθέντες, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ψυχῆς
21 τελεσφορηθέντες, καὶ διὰ τῶν ἴσων ἀποτεχθέντες χρόνων, καὶ
ἀπὸ τῶν αὐτῶν γαλακτοποτοῦντες πηγῶν, ἀφ' ὧν συντρέφονται
22 [y] ἐν ἀγκάλαις μαστῶν φιλάδελφοι ψυχαί· καὶ αὔξονται σφο-
δρότερον διὰ τῆς συντροφίας καὶ τῆς καθ' ἡμέραν συνηθείας καὶ
τῆς ἄλλης παιδείας καὶ τῆς ἡμετέρας ἐν νόμῳ Θεοῦ ἀσκήσεως.
23 Οὕτω δὴ τοίνυν [z] καθεστηκυίας τῆς φιλαδελφίας [a] συμπαθοῦς,
οἱ ἑπτὰ ἀδελφοὶ συμπαθέστερον ἔσχον [[b] τὴν] πρὸς ἀλλήλους
24 [[b] ὁμόνοιαν]. Νόμῳ γὰρ τῷ αὐτῷ παιδευθέντες καὶ τὰς αὐτὰς
ἐξασκήσαντες ἀρετὰς καὶ τῷ δικαίῳ συντραφέντες βίῳ μᾶλλον
25 [c] ἑαυτοὺς ἠγάπων. Ἡ γὰρ ὁμοζηλία τῆς καλοκἀγαθίας ἐπέτεινεν
26 [d] αὐτῶν τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν. Σὺν γὰρ τῇ εὐσεβείᾳ

---

[m] ἀποκτενεῖν A; add. τὸ σῶμα J. [n] βασανισμῷ J. [o] παραβαίνουσι J. [p] παθοκρατίᾳ A. [q] om. γὰρ A. [r] θανόντας J. [s] add. εἰς τοὺς κόλπους αὐτῶν J. [t] om. ἡμῶν ἀδελφούς A. [u] ἀνθρωπότητος A. [x] ἐφύτευσε J. [y] ἐναγκαλισμάτων A. [z] καθεστώσης συμπαθῶς J. [a] συμπαθούσης A; om. J. [b] om. τὴν et ὁμόνοιαν J. [c] ἐπ' αὐτοὺς ἤγαγον A. [d] αὐτοῖς J.

27 ποθεινοτέραν [e] αὐτοῖς κατεσκεύαζε τὴν φιλαδελφίαν. Ἀλλ' [f] ὅμως καίπερ τῆς φύσεως καὶ τῆς συνηθείας καὶ τῶν τῆς ἀρετῆς ἠθῶν τὰ τῆς ἀδελφότητος αὐτοῖς φίλτρα [g] συναυξόντων, ἀνέσχοντο διὰ τὴν εὐσέβειαν τοὺς ἀδελφοὺς οἱ [h] ὑπολελειμμένοι τοὺς καταικιζομένους ὁρῶντες [i] μέχρι θανάτου βασανιζομένους.

14 Προσέτι [j] καὶ ἐπὶ τὸν αἰκισμὸν ἐποτρύνοντες, ὡς μὴ μόνον τῶν ἀλγηδόνων περιφρονῆσαι αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς [k] τῶν 2 ἀδελφῶν φιλαδελφίας παθῶν κρατῆσαι. Ὦ [l] βασιλέως λογι- 3 σμοὶ βασιλικώτεροι καὶ ἐλευθέρων ἐλευθερώτεροι. Ὦ ἱερᾶς καὶ [m] ἐναρμόστου περὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν συμφωνίας. 4 Οὐδεὶς [n] ἐκ τῶν ἑπτὰ μειρακίων ἐδειλίασεν οὐδὲ [o] πρὸς τὸν 5 θάνατον [p] ὤκνησεν· ἀλλὰ πάντες, ὥσπερ ἐπ' ἀθανασίας ὁδὸν τρέχοντες, ἐπὶ τὸν διὰ τῶν βασάνων θάνατον ἔσπευδον. 6 Καθάπερ γὰρ χεῖρες καὶ πόδες συμφώνως τοῖς τῆς ψυχῆς ἀφηγήμασι κινοῦνται, οὕτως οἱ ἱεροὶ μείρακες ἐκεῖνοι ὡς ὑπὸ ψυχῆς [q] ἀθανάτου [r] τῆς εὐσεβείας [s] κινούμενοι πρὸς τὸν ὑπὲρ 7 αὐτῆς συνεφώνησαν θάνατον. Ὦ [t] παναγία συμφώνων ἀδελφῶν ἑβδομάς· καθάπερ γὰρ ἑπτὰ τῆς κοσμοποιΐας ἡμέραι περὶ τὴν 8 εὐσέβειαν, οὕτω περὶ τὴν ἑβδομάδα χορεύοντες οἱ μείρακες 9 ἐκύκλουν, τὸν τῶν βασάνων φόβον καταλύοντες. Νῦν ἡμεῖς ἀκούοντες τὴν θλῖψιν τῶν νεανιῶν ἐκείνων φρίττομεν· οἱ δὲ οὐ μόνον [u] ὁρῶντες ἀλλ' οὐδὲ μόνον ἀκούοντες τὸν παραχρῆμα ἀπειλῆς λόγον, [v] ἀλλὰ καὶ πάσχοντες ἐκαρτέρουν, καὶ τοῦτο ταῖς 10 διὰ πυρὸς ὀδύναις· ὧν τί ἂν γένοιτο ἐπαλγέστερον; ὀξεῖα γὰρ καὶ σύντομος ἡ τοῦ πυρὸς οὖσα δύναμις ταχέως διέλυσε τὰ 11 σώματα [x]. Καὶ μὴ θαυμαστὸν ἡγεῖσθε, εἰ ὁ λογισμὸς περιε- κράτησε τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐν ταῖς βασάνοις, ὅπου γε καὶ 12 γυναικὸς νοῦς πολυτροπωτέρων ὑπερεφρόνησεν ἀλγηδόνων. Ἡ μήτηρ γὰρ τῶν ἑπτὰ νεανίσκων ἐκείνων ὑπήνεγκε τὰς ἐφ' ἑνὶ

---

[e] ἑαυτοῖς κατεσκεύαζον J. [f] ὁμοίως A. [g] συναυξανόντων J. [h] ὑπολειπόμενοι J. [i] add. καὶ J. [j] add. δὲ J. [k] om. τῶν ἀδελφῶν J. [l] βασιλέων J. [m] ἐναρμόστους A; ἁρμονίου J. [n] ἐξ αὐτῶν J. [o] ἐπὶ J. [p] add. ἐλθεῖν J. [q] add. μιᾶς τῆς J. [r] om. τῆς J. [s] om. κινούμενοι A. [t] παναγίαι A; παναγίας . . . ἑβδομάδος J. [u] ἀκούοντες τὴν θλῖψιν, ἀλλὰ καὶ ὁρῶντες J. [v] ἐμακαρίζοντο, θαυμαζόμενοι πῶς J. [x] add. αὐτῶν J.

13 ἑκάστῳ τῶν τέκνων στρέβλας. Θεωρεῖτε δὲ πῶς πολύπλοκός ἐστιν ἡ τῆς φιλοτεκνίας στοργὴ, ἕλκουσα πάντα πρὸς τὴν τῶν
14 σπλάγχνων συμπάθειαν· ὅπου γε καὶ τὰ ἄλογα ζῷα ὁμοίαν τὴν πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα συμπάθειαν καὶ στοργὴν ἔχει τοῖς
15 ἀνθρώποις. Καὶ γὰρ τῶν πετεινῶν τὰ μὲν ἥμερα κατὰ τὰς
16 οἰκίας [y] ὀροφοιτῶντα προασπίζει τῶν νεοττῶν· τὰ δὲ κατὰ τὰς κορυφὰς [z] ὀρέων καὶ [a] φαράγγων ἀπορρῶγας καὶ δένδρων ὀπὰς καὶ τὰς τούτων ἄκρας [b] νοσσοποιησάμενα ἀποτίκτει, καὶ τὸν
17 προσιόντα κωλύει. Εἰ δὲ καὶ μὴ [c] δύναιντο κωλύειν, περιϊπτάμενα κυκλόθεν αὐτῶν ἀλγοῦντα τῇ στοργῇ, ἀνακαλούμενα τῇ
18 ἰδίᾳ φωνῇ, καθ' ὃν δύναται τρόπον βοηθεῖ τοῖς τέκνοις. Καὶ τί δεῖ τὴν διὰ τῶν ἀλόγων ζῴων [d] ἐπιδεικνύναι [τὴν] πρὸς τὰ τέκνα
19 συμπάθειαν, ὅπου γε καὶ μέλισσαι περὶ τὸν τῆς κηρογονίας καιρὸν [e] ἀπαμύνονται τοὺς προσιόντας, καὶ καθάπερ σιδήρῳ τῷ κέντρῳ πλήσσουσι τοὺς προσιόντας τῇ νοσσιᾷ αὐτῶν, καὶ ἀπα-
20 μύνονται ἕως θανάτου; Ἀλλ' οὐχὶ τὴν [f] Ἀβραὰμ ὁμόψυχον τῶν [g] νεανιῶν μητέρα μετεκίνησε [h] συμπάθεια [i] τέκνων.

15 [j] Ὦ λογισμὲ [τέκνων], [j] παθῶν τύραννε, καὶ εὐσέβεια μητρὶ
2 τέκνων ποθεινοτέρα. Μήτηρ, δυοῖν προκειμένων, εὐσεβείας καὶ τῆς ἑπτὰ υἱῶν σωτηρίας προσκαίρου κατὰ τὴν τοῦ τυράννου
3 ὑπόσχεσιν, τὴν εὐσέβειαν μᾶλλον ἠγάπησε τὴν σώζουσαν εἰς
4 αἰώνιον ζωὴν κατὰ Θεόν. [k] Ὦ τίνα τρόπον ἠθολογήσαιμι φιλότεκνα γονέων πάθη, ψυχῆς τε καὶ μορφῆς ὁμοιότητα εἰς μικρὸν παιδὸς χαρακτῆρα θαυμάσιον [k] ἐναποσφραγίζοντα, μάλιστα διὰ
[l] τὸ πάθος τοῖς γεννηθεῖσι τὰς μητέρας τῶν πατέρων καθεστάναι
5 συμπαθεστέρας. Ὅσῳ γὰρ καὶ ἀσθενόψυχοι καὶ [m] πολυγονώτεραι ὑπάρχουσιν αἱ μητέρες, [n] τοσούτῳ μᾶλλόν εἰσι [o] φιλοτεκνό-
6 τεραι. Πασῶν δὲ τῶν μητέρων ἐγένετο ἡ τῶν ἑπτὰ μήτηρ φιλοτεκνοτέρα, ἥτις ἑπτὰ κυοφορίαις τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφυ-
7 τευομένην φιλοστοργίαν, καὶ διὰ πολλὰς τὰς καθ' ἕκαστον

[y] ὀροφοιτοῦντα A; ὀροφοκοιτοῦντα J. [z] add. τῶν J. [a] ἀπορρ. τῶν φαρ. J. [b] ἐννοσσοποιησάμενα J. [c] δύναται . . περιπτάμενα J. [d] ἐπιδείκνυσθαι J. [e] ἐπαμύνονται A. [f] add. τοῦ J. [g] νεανίσκων J. [h] τῇ συμπαθείᾳ A. [i] add. τῶν J. [j] τύρ. παθ. J. [k] ἐναπεσφράγιζον A. [l] τὸν τῶν παθῶν A. [m] φιλογονώτεραι J. [n] om. τοσούτῳ . . . φιλοτεκνότεραι J. [o] φιλοτεκνώτεραι A, bis.

αὐτῶν [p] ὠδῖνας ἠναγκασμένη τὴν εἰς αὐτοὺς ἔχειν συμπάθειαν,
8 διὰ τὸν πρὸς τὸν Θεὸν φόβον ὑπερεῖδε τὴν τῶν τέκνων πρόσκαι-
9 ρον σωτηρίαν. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν καλοκἀγαθίαν τῶν
υἱῶν καὶ τὴν πρὸς τὸν νόμον αὐτῶν εὐπείθειαν μείζω τὴν ἐν αὐτοῖς
10 [q] ἔσχε φιλοστοργίαν. Δίκαιοί τε γὰρ ἦσαν καὶ σώφρονες [r] καὶ
ἀνδρεῖοι καὶ μεγαλόψυχοι καὶ φιλάδελφοι καὶ φιλομήτορες
οὕτως ὥστε καὶ μέχρι θανάτου τὰ νόμιμα φυλάσσοντας πείθεσθαι
11 αὐτῇ. Ἀλλ᾽ ὅμως καίπερ τοσούτων ὄντων [s] τῶν περὶ φιλοτεκ-
νίαν εἰς συμπάθειαν ἑλκόντων τὴν μητέρα, ἐπ᾽ οὐδενὸς αὐτῶν
τὸν λογισμὸν αὐτῆς αἱ παμποίκιλοι [t] βάσανοι ἴσχυσαν μετα-
12 τρέψαι· ἀλλὰ καὶ καθ᾽ ἕνα παῖδα καὶ ὁμοῦ πάντας ἡ μήτηρ ἐπὶ
13 τὸν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας προετρέπετο θάνατον. [u] Ὦ φύσις ἱερὰ
καὶ φίλτρα γονέων καὶ [u] γένεσις φιλόστοργε καὶ τροφεῖα καὶ
14 μητέρων ἀδάμαστα πάθη· καθ᾽ ἕνα στρεβλούμενον καὶ φλεγό-
15 μενον ὁρῶσα [x] μήτηρ οὐ μετεβάλετο διὰ τὴν εὐσέβειαν. Τὰς
σάρκας τῶν τέκνων ἑώρα περὶ τὸ πῦρ τηκομένας, καὶ τοὺς τῶν
ποδῶν καὶ χειρῶν δακτύλους ἐπὶ γῆς σπαίροντας, καὶ τὰς τῶν
κεφαλῶν μέχρι τῶν περὶ τὰ γένεια σάρκας ὥσπερ προσωπεῖα
16 προκειμένας. Ὦ πικροτέρων μὲν νῦν μήτηρ πόνων [y] πειρασθεῖσα
17 ἢ ὑπὲρ τῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς ὠδίνων. Ὦ μόνη γυνὴ τὴν εὐσέβειαν ὁλό-
18 κληρον ἀποκυήσασα. Οὐ μετέτρεψέ σε πρωτότοκος ἀποπνέων,
οὐδὲ [z] δεύτερος εἰς σὲ οἰκτρὸν [a] βλέπων ἐν βασάνοις, οὐδὲ
19 τρίτος ἀποψύχων. Οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑνὸς ἑκάστου θεωροῦσα
ταυρηδὸν ἐπὶ τῶν βασάνων ὁρῶντας τὸν [b] αὐτῶν αἰκισμόν, καὶ
τοὺς μυκτῆρας προσημειουμένους [c] αὐτῶν τὸν θάνατον, οὐκ
20 ἔκλαυσας. Ἐπὶ σαρξὶ τέκνων ὁρῶσα σάρκας τέκνων [d] ἀποκαιο-
μένας, καὶ ἐπὶ χερσὶ χεῖρας ἀποτεμνομένας, καὶ ἐπὶ κεφαλαῖς
κεφαλὰς ἀποδειροτομουμένας, καὶ ἐπὶ νεκροῖς νεκροὺς πίπτοντας,
καὶ πολυάνδριον ὁρῶσα τῶν τέκνων τὸ [e] χορεῖον διὰ τῶν βασάνων,
21 οὐκ ἐδάκρυσας. Οὐχ οὕτω [f] σειρήνιοι μελῳδίαι οὐδὲ κύκνειοι

---

[p] ὀδύνας J. [q] εἶχε J. [r] om. *καὶ ἀνδρεῖοι* J. [s] [περὶ] *τῶν* [*τὴν φιλοτεκνίαν*] J. [t] om. *βάσανοι* A. [u] *γονεῦσιν* A.; *σύνεσις* J. [x] add. *ἡ* J. [y] *πειραθεῖσα ὑπὲρ* J. [z] *δεύτερον* A. [a] *ἐν βασ. βλέπων, οὐ* J. [b] *αὐτὸν* A; *ἑαυτῶν* J. [c] *τὸν θάν. αὐτῶν οὐκ ἔκλαυσας ὁρῶσα* J. [d] *ἀποκεκομμένας* A. [e] *χωρίον* A, J. [f] *σειρήνειοι* J.

πρὸς φιληκοΐαν φωναὶ τοὺς ἀκούοντας ἐφέλκονται, ὡς τέκνων
22 φωναὶ μετὰ βασάνων μητέρα φωνούντων. Πηλίκαις καὶ πόσαις
τότε ἡ μήτηρ, τῶν υἱῶν βασανιζομένων τροχοῖς τε καὶ καυτηρίοις,
23 ἐβασανίζετο βασάνοις; Ἀλλὰ τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ὁ εὐσεβὴς
λογισμὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεσιν ἀνδρειώσας ἐπέτεινε τὴν πρόσ-
24 καιρον φιλοτεκνίαν παριδεῖν, καίπερ ἑπτὰ τέκνων [g] ὁρῶσα
ἀπώλειαν καὶ τὴν τῶν στρεβλῶν πολύπλοκον ποικιλίαν· [h] ἃς
πάσας ἡ γενναία μήτηρ ἐξέλυσε διὰ τὴν πρὸς Θεὸν πίστιν.
25 Καθάπερ γὰρ ἐν βουλευτηρίῳ τῇ ἑαυτῆς ψυχῇ δεινοὺς ὁρῶσα
συμβούλους, φύσιν [i] καὶ γένεσιν καὶ φιλοτεκνίαν καὶ τέκνων
26 στρέβλας, δύο ψήφους κρατοῦσα [k] μήτηρ θανατηφόρον τε καὶ
27 σωτήριον ὑπὲρ τέκνων, οὐκ [l] ἐπέγνω τὴν σώζουσαν ἑπτὰ υἱοὺς
28 πρὸς ὀλίγον χρόνον σωτηρίαν· ἀλλὰ τῆς θεοσεβοῦς Ἀβραὰμ
29 καρτερίας ἡ θυγάτηρ ἐμνήσθη. Ὦ [m] μήτηρ ἔθνους, ἔκδικε τοῦ
νόμου καὶ ὑπερασπίστρια τῆς εὐσεβείας, καὶ τοῦ διὰ σπλάγχνων
30 ἀγῶνος ἀθλοφόρε· ὦ ἀρρένων πρὸς καρτερίαν γενναιοτέρα, καὶ
31 ἀνδρῶν πρὸς ὑπομονὴν ἀνδρειοτέρα. Καθάπερ γὰρ ἡ Νῶε κι-
βωτὸς ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατακλυσμῷ κοσμοφοροῦσα καρτερῶς
32 [n] ὑπήνεγκε τοὺς κλύδωνας, οὕτω [o] σὺ, ἡ νομοφύλαξ, πανταχόθεν
[p] ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη κατακλυσμῷ, καὶ καρτεροῖς
ἀνέμοις ταῖς τῶν υἱῶν βασάνοις συνεχομένη, γενναίως ὑπέμεινας
[q] τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας χειμῶνας.

16 [r] Εἰ δὴ τοίνυν καὶ γυνὴ καὶ γεραιὰ καὶ ἑπτὰ παίδων μήτηρ
ὑπέμεινε [s] τὰς μέχρι θανάτου βασάνους ὁρῶσα τῶν τέκνων, ὁμο-
λογουμένως αὐτοκράτωρ ἐστὶ τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός.
2 Ἀπέδειξα οὖν ὅτι οὐ μόνον [t] τῶν παθῶν ἄνδρες ἐπεκράτησαν,
3 ἀλλὰ καὶ γυνὴ τῶν μεγίστων βασάνων ὑπερεφρόνησε. Καὶ οὐχ
οὕτως οἱ περὶ [u] Δανιὴλ λέοντες ἦσαν ἄγριοι, οὐδὲ [x] ἡ Μισαὴλ
ἐκφλεγομένη κάμινος λαβροτάτῳ πυρὶ, ὡς ἡ τῆς φιλοτεκνίας
περιέκαιεν [y] ἐκείνην φύσις [z] ὁρῶσαν αὐτῆς τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς

---

[g] ἀπώλ. ὁρ. J. [h] ἀσπάσασα A; ἃς ἁπάσας J. [i] add. τε J.
[k] add. ἡ J. [l] ἔγνω J. [m] μῆτερ J. [n] ὑπέμεινε J. [o] add.
καὶ J. [p] om. ἐν J. [q] τὸν . . . χειμῶνα J. [r] Εἰ δὲ A.
[s] ὁρῶσα τὰς μ. θαν. τ. τέκν. βασάνους J. [t] ἄνδρες τῶν παθῶν
ἐπεκράτησαν J. [u] add. τὸν J. [x] om. ἡ A; ἡ κατὰ τὸν J.
[y] ἐκείνη . . . ὁρῶσα A. [z] οὕτω ποικίλως βασανιζομένους J.

4 [a] βασανιζομένους. Ἀλλὰ τῷ λογισμῷ τῆς εὐσεβείας κατέσβεσε [b]
5 τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα πάθη ἡ μήτηρ. Καὶ γὰρ τοῦτο ἔστιν
ἐπιλογίσασθαι, ὅτι [c] εἰ δειλόψυχος ἦν ἡ γυνὴ, καίπερ μήτηρ
οὖσα, [d] ὠλοφύρετο ἂν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἴσως [e] ἂν ταῦτα οὕτως
6 εἶπεν, Ὦ μελέα ἔγωγε καὶ πολλάκις τρισαθλία, ἥτις ἑπτὰ παῖδας
7 τεκοῦσα οὐδενὸς μήτηρ γεγένημαι. Ὦ μάταιοι ἑπτὰ κυοφορίαι
καὶ ἀνόνητοι ἑπτὰ δεκάμηνοι καὶ ἄκαρποι τιθηνίαι καὶ ταλαίπωροι
8 γαλακτοτροφίαι. Μάτην ἐφ' ὑμῖν, ὦ παῖδες, πολλὰς ὑπέμεινα
9 [f] ὠδῖνας, καὶ χαλεπωτέρας φροντίδας ἀνατροφῆς. Ὦ τῶν ἐμῶν
παίδων οἱ μὲν ἄγαμοι, οἱ δὲ [g] γαμήσαντες ἀνόνητοι, οὐκ ὄψομαι
10 ὑμῶν τέκνα οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθήσομαι. Ὦ ἡ πο-
λύπαις καὶ καλλίπαις ἐγὼ γυνὴ χήρα καὶ μόνη πολύθρηνος·
11 οὐδ' ἂν ἀποθάνω, [h] θάψοντα τῶν υἱῶν ἔξω τινά. Ἀλλὰ τούτῳ
12 τῷ θρήνῳ οὐδένα [i] ὠλοφύρετο ἡ ἱερὰ καὶ θεοσεβὴς μήτηρ· οὐδ'
ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν ἀπέτρεπεν αὐτῶν τινα, [k] ὡς οὐδ' ἀποθνη-
13 σκόντων ἐλυπήθη. Ἀλλ' ὥσπερ ἀδαμάντινον ἔχουσα τὸν νοῦν,
καὶ εἰς ἀθανασίαν ἀνατίκτουσα τὸν τῶν υἱῶν ἀριθμὸν, μᾶλλον
ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοὺς προετρέπετο ἱκε-
14 τεύουσα. Ὦ [l] μήτηρ δι' εὐσέβειαν Θεοῦ στρατιῶτι πρεσβῦτι
καὶ [m] γυνὴ, διὰ καρτερίαν καὶ τύραννον ἐνίκησας, καὶ ἔργοις
15 [n] δυνατωτέρα καὶ λόγοις εὑρέθης ἀνδρός. Καὶ γὰρ ὅτε συνελή-
φθης μετὰ τῶν παίδων, εἱστήκεις τὸν Ἐλεάζαρον ὁρῶσα βασα-
16 νιζόμενον, καὶ ἔλεγες τοῖς παισὶν [o] ἐν τῇ Ἑβραΐδι [p] φωνῇ, Ὦ
παῖδες, γενναίως ὁ ἀγὼν ἐφ' ὃν κληθέντες ὑπὲρ τῆς διαμαρτυρίας
τοῦ ἔθνους ἐναγωνίσασθε προθύμως ὑπὲρ τοῦ [q] πατρίου νόμου.
17 Καὶ γὰρ αἰσχρὸν τὸν μὲν γέροντα τοῦτον ὑπομένειν τὰς διὰ τὴν
εὐσέβειαν ἀλγηδόνας, ὑμᾶς δὲ τοὺς [r] νεωτέρους καταπλαγῆναι
18 τὰς βασάνους. Ἀναμνήσθητε ὅτι διὰ τὸν Θεὸν τοῦ κόσμου
19 μετελάβετε, καὶ τοῦ βίου ἀπελαύσατε· καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλετε
20 πάντα πόνον [s] ὑπομένειν διὰ τὸν Θεόν· δι' ὃν καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν
Αβραὰμ ἔσπευδε τὸν ἐθνοπάτορα υἱὸν σφαγιάσαι Ἰσαὰκ, καὶ

---

[a] om. βασ. J. [b] add. τὰ J. [c] δειλ. εἰ J. [d] ὠλοφύρατο J.
[e] ταῦτα ἂν J. [f] ὀδύνας J. [g] γήμαντες J. [h] θάπτοντα A.
[i] ὠλοφύρατο J. [k] οὐδ' ὡς A, J. [l] μῆτερ J. [m] γυναικὸς
διὰ J. [n] εὑρ. ἀνδρ. καὶ λόγ. δυν. J. [o] om. ἐν J. [p] διαλέκτῳ J.
[q] πατρῴου J. [r] νεανίσκους J. [s] ὑπομεῖναι J.

τὴν πατρῷαν χεῖρα ξιφηφόρον καταφερομένην ἐπ' αὐτὸν ὁρῶν
21 οὐκ ἔπτηξε· καὶ Δανιὴλ ὁ δίκαιος εἰς λέοντας ἐβλήθη· καὶ
Ἀνανίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαὴλ εἰς κάμινον πυρὸς [t] ἀπεσφεν-
22 δονήθησαν, καὶ ὑπέμειναν διὰ τὸν Θεόν. Καὶ ὑμεῖς οὖν τὴν
23 αὐτὴν πίστιν [u] πρὸς τὸν Θεὸν ἔχοντες μὴ [x] χαλεπαίνετε. Ἀλό-
γιστον γὰρ [y] εἰδότας εὐσέβειαν μὴ [z] ἀνθίστασθαι τοῖς πόνοις.
24 Διὰ τούτων τῶν λόγων ἡ ἑπταμήτωρ ἕνα ἕκαστον τῶν υἱῶν πα-
ρακαλοῦσα ἀποθανεῖν ἔπεισε μᾶλλον ἢ παραβῆναι τὴν ἐντολὴν
25 τοῦ Θεοῦ· ἔτι δὲ καὶ ταῦτα [a] εἰδότες ὅτι οἱ διὰ τὸν Θεὸν ἀποθα-
νόντες ζῶσι τῷ Θεῷ, ὥσπερ Ἀβραὰμ [b] καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ
καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι.

17 Ἔλεγον δὲ καὶ τῶν δορυφόρων τινὲς, ὡς ὅτε ἔμελλε [c] καὶ
αὐτὴ συλλαμβάνεσθαι πρὸς θάνατον, ἵνα μὴ ψαύσειέ τις τοῦ
2 σώματος [d] ἑαυτῆς, ἑαυτὴν ἔρριψε κατὰ τῆς πυρᾶς. Ὦ [e] μήτηρ
σὺν ἑπτὰ [f] παισὶ καταλύσασα τὴν τοῦ τυράννου βίαν καὶ ἀκυρώ-
σασα τὰς κακὰς ἐπινοίας αὐτοῦ καὶ [g] ἐπιδείξασα τὴν τῆς πίστεως
3 γενναιότητα. Καθάπερ γὰρ [h] σὺ στέγη ἐπὶ [i] τοῦ στύλου τῶν
παίδων γενναίως ἱδρυμένη [k] ἀκλινὴς ὑπήνεγκας τὸν διὰ τῶν
4 βασάνων σεισμόν. Θάρρει τοιγαροῦν, ὦ [l] μήτηρ ἱερόψυχε, τὴν
5 ἐλπίδα τῆς ὑπομονῆς [m] γενναίως ἔχουσα πρὸς Θεόν. Οὐχ οὕτω
σελήνη κατ' οὐρανὸν σὺν ἄστροις σεμνὴ καθέστηκεν, ὡς σὺ τοὺς
[n] ἰσαστέρας ἑπτὰ παῖδας φωταγωγήσασα πρὸς τὴν εὐσέβειαν
ἔντιμος καθέστηκας [o] Θεῷ, καὶ [p] ἐστήρισαι ἐν οὐρανῷ σὺν αὐτοῖς.
6, 7 Ἦν γὰρ ἡ παιδοποιΐα σου ἀπὸ Ἀβραὰμ τοῦ [q] πατρός. Εἰ δὲ
ἐξὸν ἡμῖν [r] ἦν ὥσπερ [s] ἐπί τινος πίνακος ζωγραφῆσαι τὴν τῆς
[t] εὐσεβείας σου ἱστορίαν, οὐκ ἂν ἔφριττον οἱ θεωροῦντες μητέρα
ἑπτὰ τέκνων δι' εὐσέβειαν ποικίλας βασάνους μέχρι θανάτου [u]
8 ὑπομείνασαν; Καὶ γὰρ ἄξιον ἦν [x] καὶ ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ [y] ἐπιτα-

---

[t] ἀπεσφενδονίσθησαν J. [u] εἰς J. [x] χαλεπαίνηται A.
[y] add. τοὺς J. [z] ἀντισταθῆναι J. [a] εἰδότας J. [b] om. καὶ J.
[c] συλλ. καὶ αὐτὴ J. [d] αὐτῆς J. [e] μῆτερ J. [f] om. παισὶ J.
[g] δείξασα J. [h] om. σὺ J. [i] τοῖς στύλοις, οὕτω καὶ σὺ ἐπὶ
παισὶ γενν. J. [k] ἀκλινῶς A. [l] μῆτερ J. [m] ἔχουσα βεβαίαν πρὸς
τὸν Θ. J. [n] εἰσαστέρας A. [o] add. τῷ J. [p] ἠστέρισαι J.
[q] παιδός A. [r] om. ἦν J. [s] om. ἐπὶ et πίνακος A. [t] ἱστορίας
σου εὐσέβειαν A; om. σου J. [u] add. γινομένας J. [x] om. καὶ J.
[y] τάφου J.

φίου ἀναγράψαι καὶ ταῦτα τοῖς ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰς μνείαν
9 λεγόμενα· Ἐνταῦθα [z] γέρων ἱερεὺς καὶ γυνὴ γεραιὰ καὶ ἑπτὰ
παῖδες ἐγκεκήδευνται διὰ τυράννου βίαν τὴν Ἑβραίων πολιτείαν
10 καταλῦσαι θέλοντος, οἳ καὶ ἐξεδίκησαν τὸ ἔθνος εἰς Θεὸν ἀφο-
11 ρῶντες καὶ μέχρι θανάτου τὰς βασάνους ὑπομείναντες. Ἀληθῶς
12 γὰρ [a] ἦν ἀγὼν θεῖος ὁ δι' αὐτῶν γεγενημένος. [b] Ἠθλοθέτει γὰρ
τότε ἀρετὴ δι' ὑπομονῆς δοκιμάζουσα· τὸ νῖκος [c] ἀφθαρσία ἐν
13 ζωῇ πολυχρονίῳ· [d] Ἐλεάζαρ δὲ προηγωνίζετο· ἡ δὲ μήτηρ τῶν ἑπτὰ
14 παίδων ἐνήθλει· οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἠγωνίζοντο· ὁ τύραννος ἀντηγωνί-
15 ζετο· ὁ δὲ κόσμος καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος ἐθεώρει· θεοσέβεια δὲ
16 ἐνίκα, τοὺς ἑαυτῆς ἀθλητὰς στεφανοῦσα. Τίνες οὐκ ἐθαύμασαν
τοὺς τῆς θείας νομοθεσίας ἀθλητάς; τίνες οὐκ ἐξεπλάγησαν;
17 Αὐτός γέ τοι ὁ τύραννος καὶ ὅλον τὸ [e] συνέδριον αὐτῶν ἐξεθαύ-
18 μασαν αὐτῶν τὴν ὑπομονήν· δι' ἣν καὶ τῷ θείῳ νῦν παρεστήκασι
19 θρόνῳ, καὶ [f] τὸν μακάριον [g] βιοῦσιν αἰῶνα. Καὶ γάρ φησιν ὁ
20 Μωϋσῆς, Καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου. Καὶ
οὗτοι οὖν [h] ἁγιασθέντες διὰ Θεὸν τετίμηνται οὐ μόνον [οὖν]
ταύτῃ τῇ τιμῇ, ἀλλὰ καὶ τῷ δι' αὐτοὺς [i] τοῦ ἔθνους ἡμῶν τοὺς
21 πολεμίους μὴ [k] ἐπικρατῆσαι, καὶ τὸν τύραννον τιμωρηθῆναι, καὶ
22 τὴν πατρίδα καθαρισθῆναι, ὥσπερ ἀντίψυχον γεγονότας τῆς τοῦ
ἔθνους ἁμαρτίας· καὶ διὰ τοῦ αἵματος τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων καὶ
τοῦ ἱλαστηρίου [l] θανάτου αὐτῶν ἡ θεία πρόνοια τὸν Ἰσραὴλ
23 προκακωθέντα διέσωσε. Πρὸς γὰρ τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν τῆς
ἀρετῆς καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς βασάνοις αὐτῶν ὑπομονὴν ὁ τύραννος
ἀπιδὼν [m] Ἀντίοχος ἀνεκήρυξε τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ εἰς ὑπό-
24 δειγμα τὴν ἐκείνων ὑπομονήν· ἔσχε τε αὐτοὺς γενναίους καὶ
ἀνδρείους εἰς πεζομαχίαν καὶ πολιορκίαν· καὶ ἐκπορθήσας ἐνίκησε
[n] πάντας τοὺς πολεμίους.

18 [3] Ὦ τῶν Ἀβραμιαίων σπερμάτων ἀπόγονοι παῖδες Ἰσραηλῖται,
2 πείθεσθε τῷ νόμῳ τούτῳ, καὶ πάντα τρόπον εὐσεβεῖτε, γινώ-
σκοντες ὅτι τῶν παθῶν δεσπότης ἐστὶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός· καὶ

---

[z] add. ὁ J. [a] ὁ J. [b] ἠθλότει A. [c] ἐν ἀφθαρσίᾳ A.
[d] Ἐλεάζαρος J. [e] συμβούλιον J. [f] om. τὸν J. [g] αἰ. βιοῦσι
J. [h] add. οἱ J. [i] τὸ ἔθνος A. [k] ἐπικρατήσας A. [l] add.
τοῦ J. [m] ἀνεκ. ὁ Ἀντ. J. [n] τοὺς πάντας J.

3 οὐ μόνον τῶν ἔνδοθεν ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξωθεν πόνων. Ἀνθ' ὧν
διὰ τὴν εὐσέβειαν προϊέμενοι τὰ σώματα τοῖς πόνοις ἐκεῖνοι οὐ
μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθαυμάσθησαν ἀλλὰ καὶ θείας μερίδος
4 κατηξιώθησαν. Καὶ δι' αὐτοὺς εἰρήνευσε τὸ ἔθνος, καὶ τὴν
εὐνομίαν τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος [o] ἀνανεωσάμενον ἐκπεπολιόρκηκε
5 τοὺς πολεμίους. Καὶ ὁ τύραννος Ἀντίοχος καὶ ἐπὶ γῆς τετι-
μώρηται, καὶ ἀποθανὼν κολάζεται. Ὡς γὰρ οὐδὲν οὐδαμῶς
ἴσχυσεν ἀναγκάσαι τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἀλλοφυλῆσαι καὶ τῶν
6 πατρίων [p] ἐθῶν ἐκδιαιτηθῆναι, τότε [q] δὴ ἀπάρας ἀπὸ τῶν Ἱεροσο-
λύμων ἐστρατοπέδευσεν ἐπὶ Πέρσας. Ἔλεγε δὲ ἡ μήτηρ τῶν
7 ἑπτὰ παίδων καὶ ταῦτα ἡ [r] δικαία τοῖς τέκνοις, ὅτι Ἐγὼ ἐγενήθην
παρθένος ἁγνὴ, καὶ οὐχ ὑπερέβην πατρικὸν οἶκον, ἐφύλασσον δὲ
8 τὴν [s] ᾠκοδομημένην πλευράν. Οὐ διέφθειρέ με λυμεὼν τῆς ἐρη-
μίας φθορεὺς ἐν πεδίῳ, οὐδὲ ἐλυμήνατό μου τὰ ἁγνὰ τῆς παρθε-
νίας λυμεὼν [t] ἀπατηλὸς ὄφις· ἔμεινα δὲ χρόνον ἀκμῆς σὺν
9 ἀνδρί. Τούτων δὲ ἐνηλίκων γενομένων ἐτελεύτησεν ὁ πατὴρ,
[u] μακάριος μὲν ἐκεῖνος· τὸν γὰρ τῆς εὐτεκνίας βίον [x] ἐπιζήσας
10 τὸν τῆς ἀτεκνίας οὐκ ὠδυνήθη καιρόν. [a] Ὃς ἐδίδασκεν [y] ὑμᾶς ἔτι
11 ὢν σὺν ἡμῖν τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας. Τὸν ἀναιρεθέντα
Ἀβὲλ ὑπὸ Κάϊν ἀνεγίνωσκε δὲ [z] ὑμῖν, καὶ τὸν ὁλοκαρπούμενον
12 Ἰσαὰκ, [a] καὶ τὸν ἐν φυλακῇ Ἰωσήφ· ἔλεγε δὲ [b] ὑμῖν τὸν ζηλωτὴν
Φινεές· ἐδίδασκε δὲ [c] ὑμᾶς τοὺς ἐν πυρὶ Ἀνανίαν καὶ Ἀζαρίαν καὶ
13 Μισαήλ· ἐδόξαζε δὲ καὶ τὸν ἐν λάκκῳ λεόντων Δανιὴλ, ὃν [d] καὶ ἐμα-
14 κάριζεν. Ὑπεμίμνησκε δὲ [e] ὑμᾶς τὴν Ἡσαΐου γραφὴν τὴν λέγου-
15 σαν, Κἂν διὰ πυρὸς διέλθῃς, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε. Τὸν
ὑμνογράφον ἐμελῴδει [f] ὑμῖν Δαυὶδ [g] τὸν λέγοντα, Πολλαὶ αἱ
16 θλίψεις τῶν δικαίων [h]. Τὸν [i] Σαλομῶντα ἐπαροιμίαζεν [k] ὑμῖν
τὸν λέγοντα, Ξύλον ζωῆς ἐστι πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτοῦ τὸ
17 θέλημα. Τὸν Ἰεζεκιὴλ ἐπιστοποιεῖτο [l] τὸν λέγοντα, Εἰ ζήσεται

---

[o] ἀνανεωσάμενος A ; ἀνανεωσάμενοι ἐξεπολιόρκησαν J. [p] ἐθνῶν A. [q] om. δὴ J. [r] δίκαια J. [s] ᾠκοδομουμένην A. [t] απατης ᵒοφις A. [u] μακαρίως μέν· τὸν J. [x] ἐπιζητήσας A. [y] ἡμᾶς J. [z] ἡμῖν A. [a] om. καὶ J. [b] ἡμῖν A, J. [c] ἡμᾶς J. [d] om. καὶ J. [e] ἡμᾶς J. [f] ἡμῖν J. [g] om. τὸν J. [h] add. καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτοὺς ὁ κύριος J. [i] Σολομῶντα J. [k] ἡμῖν λέγοντα J. [l] om. τὸν J.

18 τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρὰ ταῦτα; Ἰωδὴν μὲν [m] γὰρ ἦν ἐδίδαξε Μωϋσῆς
οὐκ ἐπελάθετο [n], τὴν [o] διδάσκουσαν καὶ λέγουσαν, Ἐγὼ ἀπο-
19 κτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω. Αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν καὶ ἡ [p] μακρότης τῶν
20 ἡμερῶν. Ὦ πικρᾶς τῆς τότε ἡμέρας, καὶ οὐ πικρᾶς, ὅτε ὁ πικρὸς
Ἑλλήνων τύραννος πῦρ [q] φλέξας λέβησιν ὠμοῖς καὶ ζέουσι
θυμοῖς ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν καταπέλτην καὶ [r] πάσας τὰς βασάνους
21 αὐτοῦ τοὺς ἑπτὰ παῖδας τῆς Ἀβραμίτιδος, καὶ τὰς τῶν ὀμμάτων
κόρας ἐπήρωσε καὶ γλώσσας ἐξέτεμε καὶ βασάνοις ποικίλαις
22 ἀπέκτεινεν. Ὑπὲρ ὧν ἡ θεία δίκη μετῆλθε καὶ μετελεύσεται τὸν
23 ἀλάστορα. Οἱ δὲ Ἀβραμιαῖοι παῖδες σὺν τῇ ἀθλοφόρῳ μητρὶ
[s] εἰς πατέρων χορὸν συναγελάζονται, ψυχὰς ἁγνὰς καὶ ἀθανάτους
24 ἀπειληφότες παρὰ τοῦ Θεοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν.

---

[m] om. *γὰρ* J. [n] add. *διδάσκων* J. [o] om. *καὶ λέγουσαν* A; om. *διδάσκουσαν καὶ* J. [p] *μακαριότης* A; om. *τῶν* J. [q] *πυρὶ σβέσας* J. [r] *πάλιν* A. [s] *καὶ τῷ γεραιῷ Ἐλεάζαρ τῷ τῶν πατέρων χορῷ* J.

Clarendon Press List.

THE HOLY SCRIPTURES IN GREEK.

Vetus Testamentum ex Versione LXX Interpretum. Secundum Exemplar Vaticanum Romae editum. Tomi III. Editio altera. 18mo. 18*s.*, or each volume separately 6*s.*

The Book of Wisdom: the Greek Text, the Latin Vulgate, and the Authorised English Version; with an Introduction, &c. By W. J. DEANE, M.A. Small 4to. 12*s.* 6*d.*

Novum Testamentum Graece. Antiquissimorum codicum Textus in ordine parallelo dispositi. Accedit collatio codicis Sinaitici. Edidit E. H. HANSELL, S.T.B. Tomi III. 8vo. 1*l.* 4*s.*

Lloyd's Greek Testament.—Novum Testamentum Graece. Accedunt parallela S. Scripturae loca, necnon vetus capitulorum notatio et canones Eusebii. Edidit CAROLUS LLOYD, S.T.P.R. 18mo. 3*s.*, or on writing paper 10*s.* 6*d.*

Mill's Greek Testament.—Novum Testamentum Graece, juxta exemplar Millianum. 18mo. 2*s.* 6*d.*, or on writing paper, 9*s.*

The Gospels in Greek. Fcap. 8vo. 1*s.* 6*d.*

The Greek Testament, with the Readings adopted by the Revisers of the Authorised Version:—
(1) *Second Edition, with Marginal References.* 8vo. 10*s.* 6*d.*
(2) Fcap. 8vo. 4*s.* 6*d.*, or with wide margin, 15*s.*

Origenis Hexaplorum quae supersunt; sive Veterum Interpretum Graecorum in totum Vetus Testamentum Fragmenta. Edidit FRIDERICUS FIELD, A.M. 2 vols. 4to. 5*l.* 5*s.*

Outlines of Textual Criticism applied to the New Testament. By C. E. HAMMOND, M.A. Fourth Edition. Extra fcap. 8vo. 3*s.* 6*d.*

THE HOLY SCRIPTURES IN ENGLISH

(WITH HELPS FOR THEIR STUDY).

The Holy Bible in the Earliest English Versions, made from the Latin Vulgate by JOHN WYCLIFFE and his followers: edited by Rev. J. FORSHALL and Sir F. MADDEN. 4 vols. Royal 4to. 3*l.* 3*s.*

Also, reprinted from the above, with Introduction and Glossary by the Rev. Professor W. W. SKEAT, M.A.

The New Testament in English, according to the Version by JOHN WYCLIFFE, about A.D. 1380, and Revised by JOHN PURVEY, about A.D. 1388. Extra fcap. 8vo. 6*s.*

The Books of Job, Psalms, Proverbs, Ecclesiastes, and the Song of Solomon: according to the Wycliffite Version made by NICHOLAS DE HEREFORD, about A.D. 1381, and Revised by JOHN PURVEY, about A.D. 1388. Extra fcap. 8vo. 3*s.* 6*d.*

The Holy Bible: an exact reprint, page for page, of the Authorized Version of 1611. Demy 4to. *half bound*, 1*l.* 1*s.*

The Psalter, or Psalms of David, and certain Canticles; with a Translation and Exposition in English, by RICHARD ROLLE OF HAMPOLE. Edited by H. R. BRAMLEY, M.A. With an Introduction and Glossary. Demy 8vo. *cloth*, 21*s.*

Helps to the Study of the Bible, taken from the Oxford Bible for Teachers, comprising summaries of the several Books, with copious Explanatory Notes and Tables illustrative of Scripture History and the characteristics of Bible Lands; with a complete Index of Subjects, a Concordance, a Dictionary of Proper Names, and a Series of Maps. Crown 8vo. 3*s.* 6*d.*

Lectures on Ecclesiastes, delivered in Westminster Abbey, by the very Rev. GEORGE GRANVILLE BRADLEY, D.D., Dean of Westminster. Crown 8vo. 4*s.* 6*d.*

STUDIA BIBLICA: Essays in Biblical Archaeology and Criticism, and Kindred Subjects. By MEMBERS of the UNIVERSITY OF OXFORD. 8vo. 10*s.* 6*d.*

WORKS FOR THE STUDENT OF HEBREW, &c.

The Psalms in Hebrew without Points. Crown 8vo. 3*s.* 6*d.*

Notes on the Hebrew Text of the Book of Genesis. By G. J. SPURRELL, M.A. [*In the Press.*

A Commentary on the Book of Proverbs. Attributed to ABRAHAM IBN EZRA. Edited by S. R. DRIVER, D.D. Crown 8vo. 3*s.* 6*d.*

The Book of Tobit. A Chaldee Text, from a unique MS. in the Bodleian Library; with other Rabbinical Texts, English Translations, and the Itala. Edited by AD. NEUBAUER, M.A. Crown 8vo. 6*s.*

Libri Prophetarum Majorum, cum Lamentationibus Jeremiae, in Dialecto Linguae Aegyptiacae Memphitica seu Coptica. Edidit cum Versione Latina H. TATTAM, S.T.P. Tomi II. 8vo. 17*s.*

Libri duodecim Prophetarum Minorum in Ling. Aegypt. vulgo Coptica. Edidit H. TATTAM, A.M. 8vo. 8*s.* 6*d.*

Horae Hebraicae et Talmudicae. By J. LIGHTFOOT. *A New Edition,* by R. GANDELL, M.A. 4 vols. 8vo. 1*l.* 1*s.*

The Book of Hebrew Roots. By ABU'L-WALÎD MARWÂN IBN JANÂH, otherwise called RABBI YÔNÂH. Now first edited, with an Appendix, by AD. NEUBAUER. 4to. 2*l.* 7*s.* 6*d.*

A Treatise on the use of the Tenses in Hebrew. By S. R. DRIVER, D.D. *Second Edition, revised and enlarged.* Extra fcap. 8vo. 7*s.* 6*d.*

A Treatise on the Accentuation of the Poetical Books of the Old Testament. By W. WICKES, D.D. 8vo. 5*s.*

A Treatise on the Accentuation of the Prose Books of the Old Testament. By the same Author. [*In the Press.*

Commentary on Ezra and Nehemiah. By RABBI SAADIAH. Edited by H. J. MATHEWS, M.A. (*Anecdota Series.*) 3*s.* 6*d.*

FATHERS OF THE CHURCH, &c.

St. Athanasius: *Orations against the Arians.* With an Account of his Life by W. BRIGHT, D.D. Crown 8vo. *9s.*

—— *Historical Writings, according to the Benedictine Text.* With an Introduction by W. BRIGHT, D.D. Crown 8vo. *10s. 6d.*

St. Augustine: *Select Anti-Pelagian Treatises, and the Acts of the Second Council of Orange.* With an Introduction by W. BRIGHT, D.D. Crown 8vo. *9s.*

Canons of the First Four General Councils of Nicaea, Constantinople, Ephesus, and Chalcedon. Crown 8vo. *2s. 6d.*

——*Notes on the same.* By W. BRIGHT, D.D. Crown 8vo. *5s. 6d.*

Clementis Alexandrini *Opera*, ex recensione Guil. Dindorfii. Tomi IV. 8vo. *3l.*

Cyrilli (Archiepiscopi Alexandrini) *in XII Prophetas.* Edidit P. E. PUSEY, A.M. Tomi II. 8vo. *2l. 2s.*

—— *in D. Joannis Evangelium.* Accedunt Fragmenta Varia necnon Tractatus ad Tiberium Diaconum Duo. Edidit post Aubertum P. E. PUSEY, A.M. Tomi III. 8vo. *2l. 5s.*

—— *Commentarii in Lucae Evangelium quae supersunt Syriace.* E MSS. apud Mus. Britan. edidit R. PAYNE SMITH, A.M. 4to. *1l. 2s.*

———— translated by R. PAYNE SMITH, M.A. 2 vols. 8vo. *14s.*

Ephraemi Syri, Rabulae Episcopi Edesseni, Balaei, Aliorumque *Opera Selecta.* E Codd. Syriacis mss. in Museo Britannico et Bibliotheca Bodleiana asservatis primus edidit J. J. OVERBECK. 8vo. *1l. 1s.*

Eusebii Pamphili *Evangelicae Praeparationis Libri XV.* Ad Codd. mss. recensuit T. GAISFORD, S.T.P. Tomi IV. 8vo. *1l. 10s.*

Eusebii Pamphili *Evangelicae Demonstrationis Libri X.* Recensuit T. GAISFORD, S.T.P. Tomi II. 8vo. 15*s.*

—— *contra Hieroclem et Marcellum Libri.* Recensuit T. GAISFORD, S.T.P. 8vo. 7*s.*

—— *Historia Ecclesiastica: Annotationes Variorum.* Tomi II. 8vo. 17*s.*

Eusebius' *Ecclesiastical History*, according to the text of BURTON, with an Introduction by W. BRIGHT, D.D. Crown 8vo. 8*s.* 6*d.*

Irenaeus, *The Third Book of, against Heresies.* With Short Notes and a Glossary by H. DEANE, B.D. Crown 8vo. 5*s.* 6*d.*

Origenis *Philosophumena: sive omnium Haeresium Refutatio.* E Codice Parisino nunc primum edidit EMMANUEL MILLER. 8vo. 10*s.*

Patrum Apostolicorum, *S. Clementis Romani, S. Ignatii, S. Polycarpi, quae supersunt.* Edidit GUIL. JACOBSON, S.T.P.R. Tomi II. *Fourth Edition.* 8vo. 1*l.* 1*s.*

Reliquiae Sacrae secundi tertiique saeculi. Recensuit M. J. ROUTH, S.T.P. Tomi V. *Second Edition.* 8vo. 1*l.* 5*s.*

Scriptorum Ecclesiasticorum Opuscula. Recensuit M. J. ROUTH, S.T.P. Tomi II. *Third Edition.* 8vo. 10*s.*

Socrates' *Ecclesiastical History*, according to the Text of HUSSEY, with an Introduction by W. BRIGHT, D.D. Crown 8vo. 7*s.* 6*d.*

Socratis *Historia Ecclesiastica.* Gr. et Lat. Edidit R. HUSSEY, S.T.B. Tomi III. 8vo. 15*s.*

Sozomeni *Historia Ecclesiastica.* Edidit R. HUSSEY, S.T.B. Tomi III. 8vo. 15*s.*

Theodoreti *Ecclesiasticae Historiae Libri V.* Recensuit T. GAISFORD, S.T.P. 8vo. 7*s.* 6*d.*

ECCLESIASTICAL HISTORY, &c.

Baedae *Historia Ecclesiastica.* Edited, with English Notes, by G. H. Moberly, M.A. Crown 8vo. 10*s.* 6*d.*

Bright's *Chapters of Early English Church History.* By W. Bright, D.D. 8vo. 12*s.*

Burnet's *History of the Reformation of the Church of England. A new Edition.* Carefully revised, &c. By N. Pocock, M.A. 7 vols. 8vo. 1*l.* 10*s.*

Councils and Ecclesiastical Documents *relating to Great Britain and Ireland.* Edited, after Spelman and Wilkins, by A. W. Haddan, B.D., and W. Stubbs, D.D., Lord Bishop of Chester. Vols. I. and III. Medium 8vo. Each 1*l.* 1*s.*

Vol. II. Part I. Medium 8vo. 10*s.* 6*d.*

Vol. II. Part II. Church of Ireland; Memorials of St. Patrick. 3*s.* 6*d.*

Vol. IV. *In the Press.*

Fuller's *Church History of Britain.* Edited by J. S. Brewer, M.A. 6 vols. 8vo. 1*l.* 19*s.*

Hamilton (John, Archbishop of St. Andrews), *The Catechism of,* 1552. Edited, with Introduction and Glossary, by Thomas Graves Law, Librarian of the Signet Library, Edinburgh. With a Preface by the Right Hon. W. E. Gladstone. 8vo. 12*s.* 6*d.*

Hammond (C. E.). *Liturgies, Eastern and Western.* Edited, with Introduction, Notes, and a Liturgical Glossary. Crown 8vo. 10*s.* 6*d.* Also, an Appendix, 1*s.* 6*d.*

Leofric Missal, The, *as used in the Cathedral of Exeter during the Episcopate of its first Bishop,* A.D. 1050–1072; together with some Account of the Red Book of Derby, the Missal of Robert of Jumièges, and a few other early MS. Service Books of the English Church. Edited, with Introduction and Notes, by F. E. Warren, B.D., F.S.A. 4to. 35*s.*

Maskell's *Ancient Liturgy of the Church of England*, according to the uses of Sarum, York, Hereford, and Bangor, and the Roman Liturgy arranged in parallel columns, with Preface and Notes, by W. MASKELL, M.A. *Third Edition.* 8vo. 15*s.*

—— *Monumenta Ritualia Ecclesiae Anglicanae.* The occasional Offices of the Church of England according to the old use of Salisbury, the Prymer in English, and other prayers and forms, with dissertations and notes. By the same Editor. *Second Edition.* 3 vols. 8vo. 2*l.* 10*s.*

Pocock (N.). *Records of the Reformation.* The Divorce, 1527-1533. 2 vols. 8vo. 1*l.* 16*s.*

Shirley (W. W.). *Some Account of the Church in the* Apostolic Age. *Second Edition.* Fcap. 8vo. 3*s.* 6*d.*

Stubbs (W.). *Registrum Sacrum Anglicanum.* An attempt to exhibit the course of Episcopal Succession in England. Small 4to. 8*s.* 6*d.*

Warren (F. E.). *The Liturgy and Ritual of the Celtic* Church. 8vo. 14*s.*

ENGLISH THEOLOGY.

Bull's *Works*, with Nelson's Life. Edited by E. BURTON, D.D. *A new Edition.* 8 vols. 8vo. 2*l.* 9*s.*

Butler's *Works*, with an Index to the *Analogy.* 2 vols. 8vo. 11*s.*, or the *Sermons* and *Analogy* separately, 5*s.* 6*d.*, each.

Chillingworth's *Works.* 3 vols. 8vo. 1*l.* 1*s.* 6*d.*

Cranmer's *Works.* Collected and arranged by H. JENKYNS, M.A. 4 vols. 8vo. 1*l.* 10*s.*

Hall's *Works. A new Edition*, by PHILIP WYNTER, D.D. 10 vols. 8vo. 3*l.* 3*s.*

Heurtley (C. A.). *Harmonia Symbolica: Creeds of the Western Church.* 8vo. 6*s.* 6*d.*

Hooker's *Works*, with his Life by Walton, arranged by JOHN KEBLE, M.A. *Sixth Edition.* 3 vols. 8vo. 1*l.* 11*s.* 6*d.*

—— *Works;* the text as arranged by JOHN KEBLE, M.A. 2 vols. 8vo. 11*s.*

Hooper's *Works.* 2 vols. 8vo. 8*s.*

Jackson's (Dr. Thomas) *Works.* 12 vols. 8vo. 3*l.* 6*s.*

Jewel's *Works.* Edited by R. W. JELF, D.D. 8 vols. 8vo. 1*l.* 10*s.*

Patrick's *Theological Works.* 9 vols. 8vo. 1*l.* 1*s.*

Pearson's *Exposition of the Creed.* Revised and corrected by E. BURTON, D.D. *Sixth Edition.* 8vo. 10*s.* 6*d.*

—— *Minor Theological Works.* Now first collected, with a Memoir of the Author, Notes, and Index, by EDWARD CHURTON, M.A. 2 vols. 8vo. 10*s.*

Sanderson's *Works.* Edited by W. JACOBSON, D.D. 6 vols. 8vo. 1*l.* 10*s.*

Waterland's *Works*, with Life, by Bp. VAN MILDERT. *A new Edition*, with copious Indexes. 6 vols. 8vo. 2*l.* 11*s.*

—— *Review of the Doctrine of the Eucharist*, with a Preface by the late BISHOP OF LONDON. Crown 8vo. 6*s.* 6*d.*

Wheatly's *Illustration of the Book of Common Prayer. A new Edition.* 8vo. 5*s.*

Wyclif. *A Catalogue of the Original Works of John Wyclif*, by W. W. SHIRLEY, D.D. 8vo. 3*s.* 6*d.*

—— *Select English Works.* By T. ARNOLD, M.A. 3 vols. 8vo. 1*l.* 1*s.*

—— *Trialogus. With the Supplement now first edited.* By GOTTHARD LECHLER. 8vo. 7*s.*

*** *Complete Catalogues of books published by the Clarendon Press in all departments of literature, including the Holy Scriptures, the Fathers, Ecclesiastical History, English Theology, &c., will be forwarded post-free on application.*

Oxford:
AT THE CLARENDON PRESS.
LONDON: HENRY FROWDE,
OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, AMEN CORNER, E.C.

5543c

Bible. Greek (O.T)
Vetus Testamentum ex versione Septuagin-
ta interpretum. 1875.
v.3

Bible
Gk(O.T)
1875

DATE

NAME OF BORROWER

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File"
Made by LIBRARY BUREAU